PRAGMATICA SANCTIO. CONTINET TABULA AMPLISSIMA...

Francia, Jean Chappuis, Cosme Guymier

Digitized by Google

NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
26 L
1

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

31.5.47.
31
b
47
31
B

NAZIONAL
14

B. 3. E. 27

Leo x.us i coc.o Lateranensi. sess. xi. i bulla, q incipit, Pastor
eternus. tulit snīaz excoīs 9 pragmaticā sāctionez. ut ibi.

Sed Caiet. i sūma. uer. excoīcatio, sub cap. 81. dubitat, an
excoīcationes latę i illo coc.o ligēt, qa usu receptę nō fuerūt.
Idē scribit Bartolomeus Carranza archiepus Toletanus i sūma
cōciliorz, i fine dci cōcilij Lateranensis.
Idē et Nauarrus ponit i Manuali. cap. 27. sub n.o 109.

Alphonsus Aluarez i suo speculo cap. 20. i p.i. iter alias cēsuras
sūmo Pōtifici reseruatas, ponit illā q lata fuit 9 pragmaticā
sāctionē; nihil determinās an ligēt, uel nō ligēt.

PRagmatica ſanctio.

Continet tabula ampliſſima materias plures hic delitentes.
Omnes gloſe nūc primū exordia/ ſitūq; lōge aptius q̄ pri⁹ habēt.
Sedulam gloſematis emendationem/lectio ipſa indicabit.
Manuum appoſitio/notatu dignas ſignat ſententias.
Annotatiūcule gloſis applicate/ipſas non parum elucidant.
Subtilis ex annotationibus index/ in prōptu petita exhibebit.

Coll: Rom Soc. Jesu Cat. Inscr.

Guymier ad notulas ſex aſſociando priores/
Codicis interpres cognitus huius erit.

¶ Venales habentur Pariſ. in leone argenteo: vici diui Jacobi.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE
7 C 30

¶ Coſme Guymier litteratiſſimi viri prefatiuncula in pragmatice ſanctionis cōmentarios per eū edita.

Doctorum patrū decreta ſemp ſunt ſtudijs adiuuāda. xxv.q.ij. cum pie.qr nichil tā ſtudioſum in oībus rebus inuenit̃ q̄ iuriū auctoritas que ⁊ diuinas ⁊ humanas res bene diſponit:⁊ oēm iniquitatē expellit.C.de vete.iu.enu.l.ij.in prin. parūq3 eſt iura condere:niſi tueant̃.ff.de orig.iur.l.ij.§.poſt originē.J.in pro.in prin.ibi illibateq3 ſeruari.⁊ lz nonnunq̄ nouitas male negligat:qđ bene ſtatuit vetuſtas venerāda.ij.q.vi.anteriorū.ver.illud.qđ paulatim labit̃ cōuenit renouari. in aut̃.de queſto.in prin.col.vi. Dicit em̄ impator vetuſtatē renouamus.in aut̃. vt ordi.prefec.vi.in prin.coll̃.v.et de adminiſtrato.circa prin.col.vij.vt p hoc ad melius per eruditionem accedat. in aut̃.de mona.§.fi.ver.oportet. col.i. ¶ Jdeo excogitans baſilienſiū ⁊ bituricenſiū decretorū ſalubritatē quam nō eſt opus verbis exprimere:cū ſatis abūdeq3 in ꝓhemio illoꝝ aliiſq3 locis manifeſtetur:quinimo linguis tacētibus ſeipſa rei veritas exhibet.ff.de in integ. reſti.l.i.equitas ⁊ ſctitas explorate quas pre ſe ferunt adeo cūctis patent: vt nequeāt nō eſſe notorie:nec indigēt cōmendari.de coha.cle.⁊ mu.tua. Fides nēpe veritatis verboꝝ adminicula non deſiderat.C.ſi vt ab here.ſe abſti.l.i. et plenitudo nulla requirit cōmēdationis augmenta.vi.q.i.ſi oīa.in fi. ad honorem dei oīpotentis.J.de auc.cō.c.ij.in prin.in cuius nomine ad oīa conſilia omneſq3 actus ſemp progredior.l.ij.C.de offi.pre.af.in prin.et ſtudentiū vtilitatem.C.de no.codi.com.l.i.in prin.ibi cōibus.in ꝓhemio decreta.§.ſane.J. de cau.c.i.§.i.ibi ad ſalutē.Nam nobis ſoli nati non ſumus.l.leges.C. de le. here.ſed ortus noſtri partē amici/partem patria vendicāt: vt dicit Tulliꝰ.ad hoc.viij.q.i.in ſcripturis:q̄uis me in:vare tanto oneri nō dubitem / cōfidens de ſolita pietate ſaluatoris.J.de col.c.i.in prin. qui vnūquēq3 ſua diſciplina et gratia glorificat.de conſe.di.v.de ſpū.cōmentario huiuſmodi decretoꝝ:ſuper quibus nec adhuc a quoq̄ elaboratū eſt vacare decreui:non laudis auiditate:ſed charitate pro viribus ingenioli ſeminādē veritatis.xxij.q.iiij.obijciūtur : vt viris ſtudioſis ad maiorem elucidationē eorūdem tribuam ſcribendi materiā:⁊ ne qua iuris prudētie particula noſtro tēpore remaneat indiſcuſſa C.de vete.iur.enu.l.i.§.prius.et.l.ij.§.omnia. ¶ Queſo igitur ſcholaſtici pariſienſes.fauete equo animo.hoc opus ſuſcipite.in ꝓhe.inſti.in fi.C. de vete. iur.enu.l.ij.§.has ſanctite.ipmq3 veſtrū approbādo facite.C. de ve.iur.enu. l.i.§.ſed neq3.c.ſi apoſtolice.de preben.lib.vi.dignum memoria diuine ſapientie aſcribentes a qua omne bonū fluit.J.de elec.c.i.§.et cū humane.cum cocor. et que correctione inueneritis indigere corrigentes. Jllud em̄ ſancte matris eccleſie:veſtreq3 vniuerſitatis iudicio ſubmitto profitēs quod vel ipſa approbat/vel vos approbatis me tenere.quod vel reprobat vel reprobatis non tenere:vt per hoc neminem lateat me culpari non poſſe.xxiiij.q.i. hec eſt fides. de ſumma trini.damnamus.in fine.

KArolus. hoc prohemiũ potes diuidere in ſex partes. Primo ſalutat Karolus vniuerſos. Secũdo exordiẽdo profitetur ſe fore obligatũ ad eccleſiam dei: miniſtros eius ⁊ ſancta decreta conſeruanda. Tertio narrat decreta cõcilij baſilieñ. per eiuſdem cõcilij nũcios ſibi ⁊ ecclẽie gallicane fuiſſe p̃ſentata. Quarto ipſos nuncios auditos fuiſſe ſup p̃dictis i cõgregatione bituris celebrata. Quĩto ſibi ex pte eccleſie gallicane fuiſſe ꝓpoſita bona q̃ ꝓcedunt ex obſeruatione decretorũ ſctõꝝ patrum ſup electionibus et ꝓuiſionibus miniſtrorũ eccl̃iaſticorũ editoꝝ et e diuerſo: ꝯtrarij. diſcrimina q̃ ex cõtẽptu illoꝝ: ⁊ p̃ſertim ex reſeruatõib⁹ ⁊ gratijs expectatiuis ꝓueniunt. Sexto ponit acceptationẽ factã p dictã eccleſiã de hmõi decretis baſilieñ. Secunda ibi. Inſcrutabilis. Tertia. Cũ itaqꝫ. Quarta. Quibus attẽte. Quinta. Quibus ad plenũ. Sexta. Cognoſcentes.

[margin: iuiſio ... hemij]

Karolus[a] dei[b]

a ¶ Karolus. hoc nomen ſuper cetera nomina regum francorũ dempto nomine Ludouici viguit. Septim⁹ enim eſt ipſe qui loquitur ⁊ rex modernus Karolus octauus eſt: reliqua regum frãcorũ nomina ſextũ non trãſcendunt noĩe Ludouici oĩa tranſcendẽte: cuꝫ pater regis moderni Ludouicus. xi. fuerit.

b ¶ Dei. ſic imperator ſcribit in. l. hac edictali. de pa. iura. ſir. de pa. te. in prin. col. x. A deo enim eſt omis poteſtas. ad Ro. xiij. c. I. de elec. c. i. §. et cum humane. in extrauag. Bonifa. viij. vnã ſanctã. ſiue iubẽte/ſiue ſinente. c. quid culpatur. xxiij. q. i. ⁊. q. iiij. queſitum. xxvi. q. v. nec mirũ. ꝟ. nec ideo. c. audacter. viij. q. i. c. ex merito. vi. q. i. c. ꝓ hũani. de homi. li. vi. vñ Ioh. xix. c. xp̃s ait pylato. Non haberes poteſtatẽ aduerſuꝫ me vllã: niſi tibi eſſet datum deſuper. qđ accipe negatiue. q. d. nullã poteſtatẽ habes i me: ſed ſi quã haberes eaꝫ haberes a deo. no. Archi. in. d. c. ꝓ humani. Et bñ dicit dei: non hoĩs cũ rex francie ſuperiorẽ in tpalibus minime recognoſcat. teſte papa Innoc. iij. in. c. ꝑ venerabilem. §. inſup. q̃ fil. ſunt legi. nec de iure nec de facto. quia frãci nulli vnq̃ fuerunt ſubiecti i tpalibus impatori: vt ꝓbat ex antiquis hyſtorijs ꝙ poſt euerſionẽ troie magna copia troianorum ad partes pãnonie ꝑuenit: vbi ciuitatẽ ſicãbriam ꝯſtruentes manſerũt ibi vſqꝫ ad tpa Ualẽtiniani impatoris ſemp infeſti romano imperio. Expulſi vero ab ipe ratore p̃dicto: ideo ꝙ tributa romanis ſoluere recuſauerunt iuxta morẽ aliarũ nationũ habitauerunt iux̃ rhenũ fluuiũ in cõfinio alamanie ⁊ germanie. q̃s cum multis p̃lijs idẽ valentinian⁹ ſibi ſubiugare attẽptaſſet: nec aliquaten⁹ potuiſſet appellauit eos francos. i. feroces: et demũ galliã togatam. de qua no. in. c. in galliarũ. xxv. q. ij. habitantes: eãqꝫ franciam appellãtes romanis noluerũt eſſe ſubiecti: ⁊ dato ꝙ impatori aliquãdo tributa ſoluiſſent hoc fuit iniuſte ⁊ p violẽtiam. Cõſtat enĩ ex hyſtorijs imperium romanũ inſurrexiſſe per potentiam. no. Inno. in. c. qđ ſup his. de vo. Bal. in. l. ex hoc iure. ff. de iuſti. ⁊ iu. Panor. i. c. vene

[margin: Poteſtas omnis a deo eſt.]

[margin: Rex frãcie non r̃cognoſcit ſuperiorẽ.]

[margin: Romani ꝑ potẽtiã imperium habuerunt.]

rabilē.de elec.ideo poſſeſſio violēta non deberet ſibi ꝓdeſſe.C.vti poſſi.l.i.C.qđ me.cau.l.ſi ꝑ impreſſionē.xciij.di.illud. ar.l.i.§.q̄ onerāde.ff.qua.re.ac.nō da.et paria ſunt nō habere poſſeſſionē ⁊ habere iniuſtam.ff.de iti.actuqꝫ pri.l.iij.§.ait ꝑto.ar.de trāſla.pre.iter corporalia.§.ſed necꝫ.ideo iniuſtū poſſeſſorē nō tuet̄ ꝑtor.ff.de publi.ac.l.cū ſpōſus.§.ſi res.fa.qđ no.x.q.iij.qꝛ cognouimus.xxviij.q.i.iam nūc.Hen.in.c.ꝑuenit.de cen.ad hoc.c.ad decimas.cū ibi no.de reſti.ſpo.in.vi.Nec etiā ſola tributi pſtatio plene ꝓbat ſubiectionē: qꝛ cum ſolutio tributi plura ſignificare poſſit: vt l.c.recepim⁹.de priui.in.c.q̄ꝫto.in.c.preterea.de cen.

Poſſeſſorē iniuſtū ꝑtor non tuetur.

Probatio equiuoca n̄ releuat ꝓbantē

ꝓbatio gn̄alis ⁊ equiuoca nō releuat probantē ſup certa ſpecie contēta ſub genere ꝓbato.c.in pſentia.de ꝓba.facit.c.cōſtitut⁹.de reli.domi.c.cū venerabilis.de cen.no.Inno.⁊ doc.l.c.oīs.de cen.Hoſt.in.c.qm̄.de ꝑuile.fa.qđ no.Bar.in.l.cuꝫ de in rē verſo.ff.de vſu.vbi dicit ꝙ ex ſola ſolutione cēſus nō preſumit̄ ſoluens vaſſallus.Panor.in.c.fi.de cau.poſſeſ.⁊ ꝓꝓe.Itē illud verſum eſt in ꝯſuetudinē ꝙ nullū rex francie recognoſcat in ſuperiorē in tꝑalibus: q̄ cōſuetudo eſt approbata ⁊ hacten⁹ obſeruata pacifice: nec a papa / nec ab impatore impugnata.ad hoc.l.i.§.vlti.ff.de aq̄ plu.ar.l.fi.C.no.vec.ipo.nō poſ.c.ſup quibuſdā.de ꝟbo.ſig.⁊ hanc partē tenent Lau.⁊ Archi.in c.cū deuotiſſimā.xij.q.iij.Guil.de mon.lau.in clemen.i.de iureiu.ſentit glo.in ſti.de pa.po.§.ius aūt.l.c.i.in pn̄.de pa.iu.fir.col.x.ſentit cōtrariū.ſꝫ primū ſentit in rubrica.C.de ſtu.li.vr.ro.li.xi.vbi dicit ꝙ hodie imperiū ſciſſuꝫ eſt.vn̄ glo.in Daniele dicit ꝙ ſicut a pncipio nil fortius imperio romanoꝝ: ſic in fine nil debilius inuenieт̄. et dicit quidā ꝙ aquila multas pēnas amiſit: ſed in fine forſan denudabit̄: ⁊ ꝙ rex frācie potuiſſet pſcribere ꝯtra imperatorē.no.Hen.in.c.ſi diligēti.de pſcrip.Panor.in.c.tua.ij.de decimis.moderni in.d.c.ꝑ venerabilē.fa.qđ no.Bar.in.d.l.i.de aqua plu.ar.in.l.infamē.ff.de publi.iudi.in.l.hoſtes.de captı.vbi ſentit ꝙ ꝯtra imperiū romanū

Impiū romanoꝝ in pncipio forte: in fine debile.

poteſt aliquis princeps vel cōmunitas pſcribere: vt ſit ab illo exēptus vel exēpta: ⁊ vt ſit in ſuo territorio loco impatoris.fa.qđ no.Inno.et doct.in.c.cū te.de re iudi.lꝫ Bar.in.d.l.hoſtes.dicat ꝙ frācigene ſunt de pplo romano.Bar.in extrauag.ad repimēda.Bal.in.d.l.hac edictali.vbi dicit ꝙ peccāt francigene denegando impatori ſupioritatē.⁊ in.d.l.hoſtes.dicit ꝙ dicens impatorē nō habere monarchiā totius mūdi cenſetur hereticus: qđ nō eſt verū ſalua pace tanti doc.ꝑ.d.extraua.vnā ſanctā.vn̄ dicit Cardi.in.d.c.ꝑ venerabilē.ꝙ impator tolerādo talem cōſuetudinē videт̄ eā approbare. de quo pulchre ꝑ Petrū Jacobi.ti.de pīudi.ac.in rem.Joh.fa.in.l.i.C.ď ſum.tri.late per Oldra.ꝯſi.lxix.Iſtud firmat Egidius de roma in diſputatione de potes.eccle.que incipit.vtrū dignitas pontificalis: vbi dicit ꝙ reges francie iuſto titulo et ſine recognitiōe cuiuſꝗ̄ ſupioris in tꝑalibus poſſederūt ⁊ poſſidēt regnū francie.Hoc ꝓbat pmo vnctio ſacra diuinitus miſſa: q̄ reges frācie ſemꝑ oportunis tꝑibus inſigunт̄. Scđo arma et lilia frācie regi clodoueo celit⁹ demiſſa.Nōne regnū euidēter approbaт̄ a deo: cui⁹ reges diuino munere ꝯſecranт̄ / diuinis inſignijs coruſcant? Tertio hoc probāt apta miracula vniuerſo orbi notorie manifeſta: vn̄ rex de ſuo iuſto titulo reſpondēs dicere pōt illud euāgelicū qđ reſpōdit dn̄s contra calūnias iudeoꝝ Joh.x.Si michi nō vultis credere / opibus credite.c.qđ dei timorem.de ſta.monа.c.ex ſtudijs.de pſump.⁊ ſicut iure hereditario ſuccedit filius patri in adeptione regni.c.licet.de vo.vij.q.i.q̄ꝫ periculoſuꝫ: ſic quaſi hereditario iure ſuccedit alter alteri in ſili poteſtate hmōi miracula faciendi habilitate accedēte. Quarto hoc ꝓbant claritas fame / deuotiōis feruor / ſinceritas fidei chriſtiane: q̄ ſemꝑ in regibus nr̄is viguit / et in regno frācie pre ceteris regnis ⁊ regibus huius mundi. Quinto hoc ꝓbat regni francoꝝ ad Hugonē capet diuinitus reuelāte btō Valerico facta trāſlatio: vt habeт̄ in cronicis. Reſpōdeat ergo illis q̄ dicunt reges frā

cie iniuſte ⁊ cū peccato tenere regnū frā cie ſine recognitione impatoris: beatus Ludouicus ſctōꝝ cathalogo īſcriptus eius vita ſctiſſima ⁊ miraculorū euiden tia ꝓclamātibus.⁊ lꝫ Bonifa.viij.ꝑ ſuā ꝯſtitutionē miſſam regi philippo pul chro ꝺclarauerit re gnū francorū eidēꝫ ſubeſſe in tpalibus.tñ Cle.v. ei⁹ ſucceſ ſor illā reuocauit.declarauitqꝫ.ꝺ.extua. eiuſdē Bonifa.vnā ſanctā.nō ꝓiudicare regno frācie: vt in extua. eiuſdē cle.v.me ruit.no.Pau.in cle.qm̄.de imuni.eccle.

gratia[a] francorū[b] rex[c].Uniuerſis[d]

a ¶Gratia. gñali ſine qua in eſſe nr̄o ſubſiſtere nec durare poſſum⁹.xxvi.q.ij. qui ſine.de ꝯſe.diſ.i.omis chriſtian⁹.vñ Pau.i.ad Corinth.xv.Gratia dei ſuꝫ id qꝺ ſum.⁊ ſpeciali grā: qꝛ regnū frācie a deo ſpāliter eſt approbatū: vt dictuꝫ eſt. vel intellige de grā operāte qua adept⁹ fuit regnū/ ſine qua nichil poſſum⁹ face re.de conſe.diſ.iiij.c.placuit.⁊.ij.c.ſe. et cooperāte qua recuperauit regnū lōgo tpe vir totaliter poſſeſſum ab anglicis qꝺ nō ſine diuino auxilio Johāna ſubul ca puella teſte factū fuiſſe arbitrādū eſt vñ deo maximas grās habiturus erat. l.i.⁊.ij.C.de offi.p̄fe.pre.af.l.ij.§.omipo tētis.C.de vete.iur.enu.⁊ de multiplici grā no.doct.in.c.pro humani. de homi. lib.vi.in cle.i.de magiſ.glo.in cle.i.§.ve rum.de ſum.tri.⁊ ibi Cardi.flo.

Regnū francie ab ābglicis diu poſſeſ ſuꝫ fuit

b ¶Francorū. qui a frācione filio thor filij Priami regis troie nomen ſumpſe rūt: vel vt alij dicūt a valētiniano impa tore q̄ eos francos appellauit.i.feroces .⁊ fortes.vñ Iſido.ethy.li.ix. Roma gra ues generat: grecia leues: affrica verſi pelles: gallia natura fortes/ ingenioqꝫ acres. Aut frāci dicunt.i.liberi: qꝛ nolue rūt ſubijci impatori: nec eidē tributa ſol uere. Francū em̄ ideꝫ eſt ꝙ liberū: vnde eſt quoddaꝫ caſtrū francū.no.in.l.ſi qs barbaris.C.de re mili.li.xij.⁊ eſt quod dam feudū francū: qꝛ eſt liberū a ſerui tijs ⁊ operis exhibendis.no.Joh.an.in addi.ſpe.ti.de preſcrip.Bal.in ꝓhemio li.feu.Panor.cōſi.lxxxiij.et dicit Oldra. cōſi.ccxxxiij.ꝙ baro non pōt exigere ali quod ſeruitiū/ aut ſubſidiū pecuniariū a milite: qui tenet ab eo feudū francum ꝓpter illud verbū francū: quod ſm vul garē interpretationē idē eſt ꝙ liberū. et indefinite ꝓlatū intelligit̄ om̄i libertate et ab om̄i ſeruitute abſolutū.ar.l. ſi qs duas.in pn̄.⁊.l.in tradēdis.cū ibi no. ff.cō.pre.ad vulgarem em̄ interpretatio nē recurrendū eſt.ff.de ꝟbo.ſig.l.auiicu lus.c.ex litteris.de ſpon. ideꝫ Bal.in.c. quidā capitaneus.de capi. qui cu.ven. colla.x.aliter interpretat̄ frāciam Bar tholome⁹ anglicus l de ꝓprietatib⁹ rex li.xv.⁊ male ſuſpitiōis ratio patet.⁊ vi de ꝙ vocat ſe regē francorū non francie in abſtracto.ſi.in.c.in ſynodo.l.c. ego lo doicus.in fi.lxi.diſt.in.c.nouit. de iudi. vocatur aliquādo rex francie.in cle.i.de magiſ.in extrauag.Jo.xxij. qꝛ in futuro rū.nec refert ꝑ no.ꝑ Bar.in ru.ff.ſo.ma. do.Anto.in ꝓhe.Gre.in.c.i.de ſpō.ſicut dicit̄ rex anglorū: vt in ſubſcriptione.c. ſi gens angloꝝ.lvi.di.⁊ rex anglie: vt in d.c.nouit.in.c.ex parte.de fo.cōpe.

Franci vñ dicti ſunt.

Feudū q̄re dicitur frācum.

c ¶Rex. poteſtas regia īſtituta eſt: vt mali a malo coerceant̄: ⁊ boni quiete in ter malos viuāt.xxiij.q.v.non fruſtra.⁊ in.c.qui peccat. deū blaſphemantes pu niat.xxiij.q.iiij. nō inuenitur. in auť.vt nō luxu.ho.colla.vi.vt iudicium et iuſti ciā faciat ⁊ oppreſſos releuet.c.regum. c.rex.xxiij.q.v.ſcriptū eſt em̄ cum rex iu ſtus ſederit ſupra ſedē nō aduerſabitur ei quicqꝫ malignum.in epiſtola inter cla ras.C.de ſum.tri.ꝙ ſi a veritate recte vi te recedit nomē veri regis perdit.ij.q.i. ſcelus. vnde a bene regendo dictus eſt. xxi.diſt.cleros.ꝟ.pontifex.

Reges q̄re ſūt īſtituti.

Rex regis nomē ꝑdit ſi a veri tate recedit.

d ¶Uniuerſis.ſibi ſubditis.extra terri toriū em̄ ⁊c.ff.de iuriſ.om.iudi.l.fi.c.no uit.de offi.lega.c.ij.de conſti.li.vi.⁊ ſibi obediētibus. Nam pūceps nō vult ipo nere legē populis qui nō obediunt: nec eſt ſpes ꝙ obediant ne lex ſua ſit ludi brio et in vanū poſita: vt in.l.i.in pn̄.C. de ſum.tri.et ibi docto.ſi tñ poſt legē cō ditā aliqua ciuitas que prius erat rebel lis incipit obedire ꝯſtitutiōes regie pri⁹

preſentes lr̄as īſpecturis ſalutē[a].

INſcrutabilis[b] diuine altitudi
nis puidētia p quā reges re
gnant[c]: rerūq3 publicarū guberna
cula poſſident: poteſtatem regiam
ad hoc inter cetera ordinauit[d] ī ter
ris: vt eccleſiam[e] ſanctam[f] precio
ſo chriſti ſanguine fundatā[g] eiuſq3

Lex nō eſt fruſtra ponenda.

facte ligarent iſtā ciuitatē: q2 iſta acqui=
ſitio non eſt noua acq̄ſitio in vniuerſali
dn̄io: ſed eſt reddere iſtā ciuitatē ſue for
me et ſtatui naturali. vn̄ merito diſpoſi=
tio ſuperioris adaptat ſibi. ff. de liber. et
poſthu. l. filio quē
pater. ar. ff. de pac.
l. ſi vnus. §. pactus
ver. qd et in ſpecie.
xxxv. di. ab exordio
⁊ q2 ſicut dicim⁹ in
eccl'ia curata l habi
tu nō l actu q ſtatl
q ſunt ibi prochia
ni recuperat actu3
qui egredit de potē
tia habit⁹ ad actū:
ſiue de pprio habi=
tu. ita eſt hic. q2 l3 cōtra rebelles non ſit
dn̄ium in actu: tn̄ eſt in habitu. Unde ſi
ſubſequit actus trahitur ad habitū. ad
hoc. l. ſicut. l ſi. ff. qd cuiuſq3 vniuerſi. qd
no. ī. de coll. c. 1. §. in eccleſijs. Res eīn de
facili reuertitur ad ſuū actū. no. Bal. in
d. l. i. vel dic vniuerſis: id eſt oībus gn̄ali
ter qbus inſinuat ſuā voluntatē ſup ac=
ceptatione decretorū baſilien̄. que ligāt
oēs xp̄ianos: licet modificatoēs eccleſie
gallicane et ordinatio regia inde ſecuta
ſolos ſubditos regni ligent.

Salutās ldignationē videt remittere.

a ¶Salutem. dicit no. q rex ſalutat il
los quibus ſcribit: et per ſalutationē fit
indignationis remiſſio. inſti. de iniur. in
fi. lxiij. diſt. cum adrianus. in fi.

INſcrutabilis. ſecūda pars. concor.
de pe. diſ. iiij. ſi ex bono. in pn̄. in p=
he. vi. vn̄ ad Ro. xi. O altitudo ⁊c. q̄3 im=
perſcrutabilia ſunt iudicia eius: alia lit
tera habet incomprehenſibilia.

c ¶Regnant. puerb. viij. Sap. viij. in
ep'la inter claras. C. de ſum. tri. Un̄ ppt
iniuſticias regū aut pplor nōnunq3 re=
gnū de gēte in gētē trāſfert. Eccl. x. Da=
niel. ij. cap. xxiij. q. iiij. nabuchodonoſor

Impiū q̄re fuit pſtitutū

d ¶Ordinauit. vn̄ ſcribit q de⁹ impe=
riū propterea de celo conſtituit vt diffici
libus imponat q̄ apud eū ſunt bona ⁊ le
ges aptet ſcd̄m nature varietatē. in auł.
de fi. inſtru. §. q2 igitur. col. vi. ⁊ lex diui=
no quoda3 nutu pdita eſt. C. de pſcrip.
lon. tēpo. l. fi. ⁊ leges diuinitus ſunt per
ora pricipū promulgate. c. nemo. xvi. q.
iij. c. impatores. xi. q. iij. c. quo iure. viij.
diſt. et de lege veteri pmiſſa fuerunt re=
gna: vt apparet l Saule / ſalomone / ⁊ pa
tre eius / et plurib⁹
alijs a deo appro=
bat3. de ſac. vnc. c. i.
§. verum. Qn̄ aūt
inceperit regnū vi=
de fratrē Antho. in
iij. pte ſum. ti. xxij.
c. v. §. xiiij. ⁊ de ma=
teria regū per Bal.
in prohe. decret. ibi
rex ⁊c. de approba=
tione lperij no. In=
nocen. in. c. qd ſup
his. de vo. Bald. in. l. i. C. de ſum. tri. vbi
probat imperiū a deo eſſe approbatum
pmiſſiue formaliter et effectiue. Bal. in
c. i. quis di. dux. co. col. x.

Regnū qn̄ incepit.

e ¶Eccleſiam. militātē. de qua. ij. q. i.
multi. de ſen. excō. a nobis. ij. de ſum. tri.
firmiter. §. vna. in. c. fundamēta. de elec.
li. vi. ⁊ appellatiōe eccl'ie in dubio venit
eccl'ia militās nō triūphans. in. c. tue. de
ſpō. multis tn̄ modis ſumit eccl'ia q̄ no.
ne pre. vi. ſu. c. fi. de vb. ſig. cū clerici.

f ¶Sanctā. ideo dicit ſancta: q2 cōfir=
mata eſt ſanguine chriſti: vt. ī. et ſctōrū.
de reli. et ve. ſan. glorioſus. li. vi. in. c. fun
damenta. de elec. eo. li. et a beate trinita
tis inhabitatione. nam vbicūq3 deus ha
bitat per ſuam gratiam: iſte locus ſan=
ctus eſt. vnde ps. Domum tuam decet
ſanctitudo. in. c. decet. de lmuni. eccle. li.
vi. Dicitur etia3 ſancta. i. firma. ff. de re.
di. l. ſanctū. glo. in ver. ſanctos. inſti. eo.
titu. et nouū teſtamentū morte xp̄i cōfir=
matū eſt. ad hebreos. ix. de cele. miſ. cū
marthe. §. ceterum. vnde nō poteſt eccle
ſia eſſe nulla. xxiiij. q. i. pudēda. in. c. ma
iores. in princi. de baptiſ.

g ¶Fundatā. ar. q eo ipſo q aliqs in
eccleſia martyriu3 ſuſcepit: ſicut beatus
thomas archieps cantuarien̄. ipſa eccle
ſia intelligitur cōſecrata: ſicut ⁊ martyr
in ſuo ſanguine pſecratur ⁊ baptiſatur.
de pſe. diſ. iiij. baptizati vicē: ideo videt

q talis eccleſia non egeat recōciliatiōe. de hoc p Archidia.in.c.fundamenta.de elec.in.vi.xxi.diſt.c̄quis.de conſe.diſt.i. eccleſijs.Jo.and.in.c.i.de con.eccle.vel al.in.vi.qui dicūt q eccleſia polluit non ex ſanguinis effuſi paſſiōe:ſed bn̄ actione et q eſt recōciliāda. Henri.in.c. ſi eccleſia.de cō.eccle.vel al.fa.qd no. in.c.intantū.in verbo colludēte.de collu.dete.locus autē ſanguinis non eſt abluendus:ſed cuſtodiendus.

miniſtros[a] fideliter ꝓtegeret atq tueret[b] et ſanctoꝝ antiquoꝛūq patrum decreta ſaluberrima: ſpiritu dei[c] ꝓmulgata quibus neruus[d] diſciplinę eccleſiaſtice ſalutariſq doctrine viget ac ſolidatur ſinceriter exequi faceret illibateq obſeruari[e].ſed et ſpeciali debito iuramenti in nr̄i dyadematis[f] ſuſceptione[g] inſigni:et alias eccleſie regni.ꝛ delphinatus noſtrorum preſtiti ad id

a ¶Miniſtros.i. viros eccliaſticos. xxi.diſtin.cleros.et pauperes qui ſunt miniſtri xpi.xij.q.ij.gloria epiſcopi: ibi. miniſtrorum chriſti nulla eſt electio.

Regis boni officium.

b ¶Tueret.boni regis eſt eccliam pſonaſq eccliaſticas tueri.xcvi.diſtic.boni pncipis.xxiij.q.viij.tributū.c.pncipes. c.adminiſtratores.xxiij.q.v.xxiij.q.iij. maximian9.ꝛ.ij.c.ſeq.xi.q.i.xpianis.nichil em̄ ſic dz eſſe ſtudioſum regib9 ſicut ſacerdotum honeſtas:cū vtiq et pillis ſēp deo ſupplicēt.in aut.quo.opoz.epiſ. in prin.col.i.ꝛ dz hereſes repellere.xxiij. q.iiij.ſi aūt eccla.nichil em̄ eſt quod lumine clariore prefulgeat in pncipe q̄ recta fides.in ep̄la inter claras.C.d ſum. trini.vnde imperator ſe vocat ſeruū dei. l.i.§.quo ergo.C.de offi.p.pre.aff.ꝛ eſt filius eccleſie.c.conuenior.xxiij.q.viij.ꝛ dicit Panor.in.c.venerabilez.de elec.q pncipes poſſent deponi ſi ſine cauſa legitima denegarēt eccleſie oppreſſe impetranti auxiliū. Inter autē oēs pncipes reges francorum plus tuiti ſunt eccleſiam romanaz.ideo olim ab ea multa.pmeruerunt priuilegia.xxiij q.viij.hortatu.lxiij.diſti.adrianus.ꝛ.c.ſeq.et ecclia imperium a grecis in eos trāſtulit.vt in d.c.venerabilē.ꝛ prius habuerūt imperiū q̄ reges theutonicorum.ſed poſtea imperium iterum transfertur ad alamā

Ecclia rōana pl9 auxilij habuit a regibus frācie q̄ ab alijs

nos et theutonicos qd virtutibus pmeruerunt.§.ex his.xxviij.q.i.no.in.c.ego lodoicus.lxiij.diſt.ꝛ dicit ſanctus Tho. in.iiij.ſentē.diſ.xix.arti.iij.in ſolu.vl.ar. q quicunq orat pro rege francie habet decē dies indulgētiarū ab Inno.iiij. conceſſaꝝ multaq alia priuilegia habet q inter chartas regias inuenies.

Indulgētiā.x. dieꝝ lucrat q.p rege frācie precatur.

c ¶Spū dei.concoꝛ.ca.violatores. xxv.q.i.

d ¶Neruus.i.vigoꝛ.c.cū iter.de cō(ſue.

e ¶Obſuari.cōcoꝛ.J.in fi.hui9 li.§.nos igit.l auk. quo.opoz.epi.i pn. col.i.l.l.fi.C.de ſū. tri.paꝝ em̄ eēt iura cōdere niſi eēnt q ea tuerent.ff.de ori.iu.l.ij.§.poſt originē.c. vbi.§.parū.de elec.l.vi.in extua.Jo.xxij.

f ¶Dyadematis.qd eſt (frequētes. corona regia vel impialis ex auro ꝛ gēmis pcioſis.ſi.ver.in.c.cōſtantin9.xcvi. diſ.in cle.romani.ꝛ ibi glo.de iureiurā.

Dyadema qd eſt.

g ¶Suſceptiōe.āte quā poſſunt reges frācie adminiſtrare priuilegia ꝛ reſcripta dare.et ita de facto vtuntur ſicut ꝛ papa ante coronationē adminiſtrat.no.Joh. an.ſup data.vi.deciſum eſt in extrauag. clem̄.v.qz nōnulli.ꝛ elect9 in imperatorē ante coronationē adminiſtrat vt imperator:vt in extuag.impialis.de pa.ꝯſtā. et ibi Bal.ꝛ Bar.in pro.ff.bar.in extuag. ad repmēda.doc.l.c.venerabilē.de elec. de quo in ſpe.de reſcrip.pre.§.fi.v.item q eſt obtentū.ꝛ ibi Joh.an.in addi.Jo. an.in cle.romani.de iureiu.ꝛ ibi moder. per legiſtas in.l.bene a zenone.C.de q̄dri.pſcri.Archi.xciij.diſ.legim9.ſic quo ad poteſtatē adminiſtrādi ꝛ gubernandi regnū vnctio et coronatio nichil addunt.de hoc plene p prepoſitū in repeti.c.per venerabilem.§.q autem.qui ſi. ſunt legiti.in.cxxxij.col.tamen ante pubertatē dz rex adminiſtrare cum auctoritate tutoris: ſz poſt pubertatē finitur

Rex āte dyadema adminiſtrat.

Rex impubes pōt adminiſtrare.

tutela regis:ita q̄ nō debeat hr̄e curato rē q̄tū ad ea que sūt iuriſditionis q̄ pōt ipſe exercere.qꝛ rex trāſmittēdo in filiuz regnū videt dare iuriſditiōez miori. ar. c.cū viceſimū.de of.dele.ꝛ ibi pan̄.Alia aūt q̄ nō ſūt iuriſditiōis:ſꝫ ꝯcernūt ad miniſtrationem regni dꝫ minor filius regis exercere cuz auctoritate curatoris ſui.no.bar.in.l. qdā ꝯſulebāt.ff.de re iu.de q̄ Ol.cōſil. lij. Jo.and.i addi. ſpec. titu. de tutel. Jmo. ꝛ Domi.i.c. grādi. de ſup. neg. p̄.in. vi. niſi alit ꝓ bono regni p regnicolas ordinaret vt factum fuit de rege moderno in tribus ſtatib⁹ turonis cōgregatis.ſtatuit autē Karolus q̄nt⁹ q̄ l.xiiij.anno ꝛ nō an̄ rex frācie iungeret ꝛ coronaret.ꝛ ex tūc plenā regni adminiſtratōez hr̄et.Salomō tn̄ legit iunct⁹ in.xij.āno.lxxviij. diſ.§.hoc regulare:et beat⁹ Ludouic⁹ rex frācoꝝ ſiliter rex modern⁹ Karolus.viij.iunctus fuit ꝛ coronatus ante.xiiij.annū.

Rex frācie in q̄ etate pt coronari.

ipm aſtringimur pariter ꝛ obligamur[a]. ¶Cum itaq[b] diuina pietas his nr̄is tp̄ib⁹[c] fideliū cordib⁹ īſpirare dignata ſit:vt ſacroſctā gn̄alis ſynodus eccl̄ie vniūſalis ī ciuitate baſilieñ tā ex īmediate p̄cedētiū ſacroꝝ cōſtātieñſis[d] ꝛ ſeneñſis ꝯciliorꝝ gn̄aliū ꝯtinuatione decretiſq; et ordīatiōe q̄ duoꝝ romanoꝝ[e] pōtificū[f] ſolēni ꝯuocatiōe ēt ꝛ approbatiōe[g] ſcilicet felicis recordatōis Martini[h] quinti.ꝛ Eugenij quarti moderni.ad excolēdum dn̄ici gre

a ¶Obligamur.nota tria incūbētia officio regio.ſ.eccl̄iam tueri: miniſtros eccleſie cuſtodire et ꝓtegere:ꝛ ſctā decreta ſeruari facere.

b ¶Cū itaq;.tertia pars.

c ¶Tp̄ib⁹.circa annū dn̄i.M.cccc.xxx.

d ¶Conſtantieñ.qd incepit anno.M. cccc.xvi.ꝛ ſenoñ.qd p̄us fuit papie:poſtea ex cā trāſlatū eſt ſenis: fuit āno.M. cccc.xxij.aut circiter .J.de aucto.ſa.gene. cōci.ca.frequens.

Baſilieñſe ꝯciliū qn̄ fuit ꝯgregatum.

e ¶Romanoꝝ.a roma q̄ a romulo q̄ īterfecit fratrē ſuū remū nomē ſūpſit.ff. de re.di.l.fi.vij.q.i.in apibus.

f ¶pōtificū.q̄ſi pontē ꝛ viā alijs faciens vita doctrina ꝛ exēplo. xxi. diſ.cleros.§.pōtifex.ꝛ de multis noib⁹ ſummi pontificꝫ. no.Archid.in.c.i.de ꝯſti.l.vi.

g ¶Approbatiōe. vide approbationē baſil.ꝯcilij:tum ex decretꝫ ꝯſtātieñ.ꝛ ſeneñ.cōciliorꝝ.tū ex approbatōe duorum Ro.pō.tū ēt approbat ex ſctitate multorū q̄ interfuerūt inter q̄s Ludouic⁹ ala mādi ep̄s arelatē. cardinal vir ſctē vite ſingulariſq; columna ꝯcilij baſil. cui diu p̄ſedit multis coruſcat miraculis. impator ēt ſigiſmūd⁹ ꝯfeſſ⁹ ē et recogñuit in ꝓpa pſona plies ipꝫ cōciliū baſil. eē verū et ſemp fuiſſe vere cōtinuatū: q̄.ppt diu ſtetit i baſilea.Ipator qꝫ ꝛ patriarcha ioſeph cōſtātinopolitanu p bullas aureas hoc ipm ꝓteſtati ſunt.ſilr oēs reges et p̄ncipes. prelati qꝫ ꝛ cardinales qdā p ſeipos.alij vero per procuratores.

Baſili= eñ.cōcilio q̄ interfuerunt.

h ¶Martini.v.q̄ fuit elect⁹ in papā p ꝯciliū cōſtātiē.depoſitis alijs ꝯtēdētib⁹ q̄ diu ſciſma habuerāt:ꝛ ꝯciliū iuſſit ꝯgregari i baſilea cui morte p̄uēt⁹ nō īterfuit ibidē:tn̄ miſit iulianū tūc legatū ſuū tituli ſcti angeli anno.xiij.ſui pontificatus.kal.februarij ꝓ celebratiōe cōcilij. et ei ſucceſſit Eugeni⁹ quart⁹ q̄ lꝫ approbaſſet ꝯciliū baſilieñ. ꝛ baſileā miſiſſet dictū legatū p̄die kal.maij. pōtificatus ſui āno p̄mo.ac ēt diſſolutionē dicti ꝯcilij p ipm attentatā anno.M.cccc.xxxiij. et ſui pōtificat⁹ anno. iij. reuocaſſet in publica ſeſſiōe ſua [illegible] me celebrata apd ſanctū petrū.xvij.kal. Januarij.eodem anno ꝛ p ſuas bullas patētes ꝓmiſiſſet de ceto dicto ꝯcilio obedire cōfitēdo ipꝫ cōciliū ſemp fuiſſe vere ꝯtinuatū:noluit tn̄ poſtea decreta ꝯcilij cōſtātieñ. ſeruare nec obedire cōcilio baſilieñſi:aſſerens magis eē debere fieri:ꝛ illud iterato diſſoluit ꝛ trāſtulit ferrariā.J.de cau.§.ſtatuit.ꝟ.ne tn̄.pp reductiōez grecoꝝ ꝛ ide florētiā.ppt ſupueniētē ibi peſtē.vn̄ orit

Pragmatica ſanctio an fuerit approbata.

grādis altercatio ſcribētiū ꝺ hac maṫia nā vna ps dicebat papā eē ſupra ꝯciliū alia cōciliū eē ſupra papā: ꝓpṫea a cōcilio baſil. citat⁹ fuit ꝑdic kal' Aug. anno M.cccc.xxxvij. ſuſpēſus ab adminiſtratiōe papat⁹. ix. kal.

vi.kal.octobr.āno.M.cccc.xxxvij.et inci pieba t epl'a Euge.iā vobis. Inſuꝑ cōciliū pape rn̄det baſil.trina ſeptēꝺ cruce tria iota ꝙ binis i epl'a ꝗ icipit: cogitāti.

a ❡ Agrū.i.militātē eccl'iaꝝ.ꝯcor.ꝺ ꝓb. ſi.c.exiui de paradiſo.li.vi.in cle.ne in agro.de ſta.mo. et hꝫ dn̄s vineam.de magi.c.vlt.ꝟ.ꝺ auc.ſa.cō.frequēs.ꝛ domū.de cuſ.eucha. c.ij.ꝟ.de ta.pēdē.in cho.ca i.

Febrma. anno .M. cccc.xxxviij.ꝛ ēt depoſit⁹. vij.kal. Iulij.an.M.cccc.xxxix in locū cui⁹ fuit elect⁹ a ꝯcilio baſilieñ. Amede⁹ dux ſabaudie poſtea dict⁹ felix.v.ſꝫ nō curauit Eugeni⁹ pp qꝺ fuit ſciſma qꝺ durauit annis. ix.ꝛ vſꝙ ad mortē Euge.in loco cui⁹ fuit elect⁹ in vrbe Nicola⁹.v. cui ceſſit felix in fauorē vnionis eccl'ie de ꝗ ꝗdā. Lux fulſit mūdo ceſſit felix nicolao. Anno

gis agrū[a] reformādūꝙ debite ī capite ꝛ ī mēbris ſtatū eccl'iaſticū ꝗ his dieb⁹ īdigere videṫ abūdante neqcia[b] et frigeſcēte hoīm charitate coadunareṫ[c] ꝛ celebrareṫ. vt repreſſis deformitatum ſcelerūꝙ regnātiū enormitatibus ꝑnitioſis[d]: ꝗ ꝑ vniūſā xp̄ianitatē ipſorūꝙ ſctōrū antiq̄ꝝ patrū ꝯtēpt ſpretiſꝙ decretis ꝛ īſtitutis ſalutarib⁹ mltas clades[e] multaꝙ diſcrimīa ꝓthdolor inieciſſe viſe ſūt. Diuin⁹ honor refloreret in terris. lumē catholice veritatis xp̄o vera luce[f] largiente effulgeret. eccl'iaſtice libertat[g] cōſeruatio ſubſiſteret: ꝛ ppl's xp̄ian⁹

b ❡ Nequitia.ſi. ver.in.l.iij.§.iulian⁹ ait.ff. de lib.exhi.ſonat i malā ꝑtē ꝛ notat dolū. ff. de edil.edic.l.cū autē.§.excipiṫ.ꝛ ad neqtiā ois natura ꝓna eſt.xij.q.i. ois etas ꝟ.ꝑhe.cle. hūana.ſ.ei natura ꝗdāmō labitur ad delicta.in

Natura ꝓna eſt ad malū.

M.cccc.xlix.de cōcilio baſil. dicit frater anthoni⁹ archieps flo.in.iij.ꝑte ſū.titu. xxij.i ꝑ.ꝛ.c.ꝓ§.v.ꝙ fuit a ꝑncipio canonice ꝯgregatū ꝛ verū cōciliū.ſꝫ poſt diſſolutōnē ei⁹ ꝑ.dcm̄ Euge.papā.iiij.xiiij. kal.Octobris.āno dn̄i.M.cccc.xxxvij.factū ē ꝯciliabulū ēt latibulū ſerpētꝫ āticꝗ baſilicū gn̄antꝫ. Idē dicit i.ij.ꝑte ſū.ti. iij.c.xi.§.x.vbi nitiṫ rn̄dere ad rōnes in ꝯtrarium faciēdas.ꝛ pius papa.ij.antea dict⁹ Eneas ſilui⁹.ꝗ iterfuit ꝯcilio baſil. fecit tractatū ꝓ auctē ꝯcilij baſilieñ.ſed fact⁹ papa illū retractauit.fri aūt Antho.rn̄deāt decreta ꝯſtātiē.ꝛ baſiliē.cōciliorꝫ.ꝟ. ꝺ aucto.ge.cō.c.i.ꝛ.ij.ꝛ decretū ꝯcil.baſil.qꝺ icipit cōpatiēs.de.iiij.id⁹ octobris.āno.M.cccc.xxxvij. in ꝗ caſſaṫ et ānullaṫ ꝑ baſil.ꝯciliū cōuēticulū ſeu ꝯciliabulū ferrarieñ. ꝛ i epl'a eiuſdē ꝯcilij ꝗ icipit: grāde periculum.de āno.M. cccc.xl.rn̄deat eidē pulchra orō eiuſdem cōcilij reſpōſiua ad epl'am Euge.iiij.in nectiuā ꝯ citationē ab ipo cōcilio:ꝯ ipm Eug.decretā ꝗ icipit.eccl'iam ſuam. de

Pi⁹ papa.ij.interfuit cōcilio baſilieñſi.

auṫ.de mo.§.ſi ꝗs igiṫ.circa fi. colla.i.ꝛ ꝓthdolor dieꝝ creſcēte malicia videm⁹ mūdū i deriora ꝓlabi.i.ex̄. Io.xxij.dieꝝ iō facti ſūt cāones ꝛ leges: vt hūana coerceaṫ audacia ꝛc̄.iiij.di.facte ſūt.i.ꝑh.

Leges q̄re fcē ſunt.

c ❡ Coadunareṫ.i.cōgregareṫ.coadunari dn̄r ēt ꝗ in vno loco ſūt:ſꝫ mltū diſtāt.no.bar.ff.vi bo.rapto.l.ꝑtor.§.hoc edictum. (greg.§.iōꝙ.

d ❡ Pernitioſis.i.peſſimis.ꝑnitioſum exēplū reuocādū eſt ēt ſi aliter nō eſſet malū. lxiij.diſ.§.verū.no. Io.an. in ca. ſacroſanc.de elec.

e ❡ Clades.ſi.ver.in auṫ.ꝑpetua. C.ꝺ ſacroſan. eccle.

f ❡ Luce. Io.i.xxi.diſt.cleros.ver.accoliti.i.c.cū ex iniūcto.i ꝑn.de her.ꝛ ſacerdotes ſūt lux mūdi.xciij. diſt.ſacerdotes.xxiiij.q.i.quoniam vetus.

g ❡ Libertatꝫ.ꝯ quā ſtatuta ꝛ ꝯſuetudines nulla ſūt.de ſta. ꝛ ꝯſue.cō.li.ec.ꝑto.col.x.i auṫ.caſſa.C. de ſa.ſan. ec.l.c. i.de imu.ec.li.vi.ꝛ ea ꝑuātes ꝛ ea ꝑuari facietes ſṫ excōicati.c. nouerit.ꝛ.c.ꝗuē.

Statuta ꝯ libertatē eccl'iaſticā ſṫ nulla.

ſalubriter regeret ac pduceret i ſalutē. Que q̄dē ſctā ḡnalis ſynod⁹ hmōi dformitates i eccl'ia dei paſſim[a] idies[b] excreſcē ⁊ mores corruptiſſimos eādē īficere, pſpiciēs: cū ctꝭ palā[c] curauit īgerere monita ſalutꝭ: ac circa p̄dicta q̄tū cū deo potuit efficacit ꝓuidere. Cōſiderāſq ad hec īter alia p̄cipua[d] marie[e] conuocatā adunatāmq extitiſſe certa decreta certaſq ordīatiōes ⁊ ſtatuta ſolēnia fecit ⁊ cōdidit q̄ p ſuos[f] oratores[g] et nuncios[h] precipuos

de ſen.exc.et illi q̄ turbāt ſeu ipediūt iuriſditionē eccl'iaſticā p ſe vl' p alios directe vel p obliquū ⁊ q̄ ad illō dāt auxiliū/ ɔſiliū vel fauorē.i.c.pe.⁊ fi.de imu.eccl'. in.vi.i.c.nō min⁹.e.ti.p quos tex.ẟt Jo. an.in.d.c.nō min⁹. Pan.in.d.c.aduerſus.d imu.ec.ꝙ iſti niti iudices ſeu rectores ſunt ligati q̄ nō ſoluꝫ diminuere ſed etiā ſubtrahere iuriſditionē eccl'iaſticā moliuntur. in quib⁹ autē cōſiſtat eccl'ie libertas ⁊ q̄ dicunt ſtatuta ꝯ libertatē eccl'ie.no. Inno.in.d.c.nouerit. hoſti.in.c.fi.de re.ec.nō ali.Archi. in.c.i.de iureiu.lib. vi.p legiſtas. in di. aut.caſſa.et ibi late p Saly.i repe.Fran. de zabarell'.Car.flo. in repe.c.ppēdim⁹. de ſen.excō.Panor.cōſil'.lxiiij.⁊.lxxxiiij.

Rex frā cie dꝫ eē ꝓtector eccl'ie. cū autē rex frācie ſit pugil eccleſie ⁊ inter oēs xp̄ianos xp̄ianiſſim⁹ dꝫ cuſtodire iuriſditiões et libertates eccleſiaſticas: ſꝫ officiariij ei⁹ in multis hodie turbant eccleſiā in predictis: ita ꝙ niſi deus ꝓuideat tandē iuriſditio ⁊ libertates eccl'ie euaneſcēt. Petr⁹ de cuneris tpalē eccleſie iuriſditionē voluit auferre ſicut tpe philippi regis de valeſio. petrus de cuneris putauit auferre iuriſditionē tpalē eccleſie. ſup quo vide diſputationē factā in nemore vincēnaꝝ et diſputationē oklā cui rn̄deat aluarus ⁊ vide pulchre i q̄b⁹ turbant eccl'ie p pe. iac.ti.de cau.ex q̄.vaſ.quā eſt de iu.col. xvij.et ſe.⁊ i ti.de ɔdi.ex.l.iuſti.vbi ēt ponit multa in q̄b⁹ turbant iuriſditiões baronū comitū ⁊ aliorū iuriſditionē hn̄tiū.

a Paſſim.i.idifferent.⁊ in olb⁹ ſtatibus eccl'ie.fi.ꝓ.i.l.ne paſſim.C.de iuris ⁊ fa.ig. de ſepul.i nr̄a.de reg. ad ap̄licā ad fi.i ex̄ua. Jo.xxij.diez.dr̄ ēt paſſim.i. ſine cauſe cognitiōe.ff.de mino.l.vez.§. (ſciendum.

b Indies.i.quotidie.

c Palā.fit palā qō publice fit.l.palā ff.de ꝟb.ſig.l.palā.ff.d.ri.nup.⁊ qō fit corā plurib⁹.in.l.heredes.§.palā.ff.de teſta.ff.de iu.fiſ.l.nō itelligit. Et an puniatur plus clā factū ꝙ palā.no.glo.⁊ Cy.i l.nemo.C.de ſū.tri.Hen.i.c.cū ihibitio. de clā. deſpon. Jo.fa. iſti.de interdic.§. ſeqns.Bar.i.l.ptor.§.i hac actiōe.ff.vi bo.rap.Panor.i.c. cū q̄dem.de iureiu.

d Precipua.i. ſpālia.ſic.ff.de offi. pcu.ce.l.i.q̄ꝗ pcipuū.i.pferendū.C. de iudi.placuit.

e Marie.i.pnci paliter.⁊ cōparatiue capit idē implicās in caſu cōuerſo ſm ppuā ſbi ſignificationē.vt l.c.auditꝫ.et ibi gl.⁊ doc. de elec.c.ſpōſaꝫ. de ſpōſa.de fi.pref. ad abolendā.⁊ ibi Guil.⁊ Hen.in.c.q̄m frequēter.§.ſi vero.vt lit.nō cōte.C.de teſt. l.fi.§.finaūt. q̄ꝗ i pꝛope ꝓ tn̄.xviij.dis. puenit.de fo.cōpe.cū ɔtigat.p Cy.in.l.i. C.de reſcin.vē.Hē. in.c.vniuerſitatꝫ.de ſen.excō.Bar.in extra.ad reprimenda.

f Suos.ſ.dn̄m girardū ep̄m ſctī pōcij thomeriaꝝ abbatē virziliaceñ.magiſtros tho.de corcell'.ſacre theo.et Guil. hugo.meteñ.archid.legum doc.et Joh. amanze canonicum lugduneñ.

g Oratores.i.ambaſſiatores q̄ debēt eſſe viri magne auctoritatꝫ boni fideles et eloquētes.c.ad ap̄lice.cir.pn̄.de ſen.⁊ re iudi.in.vi.i.q.i.eſtote.⁊ ḡti ſaltim nō odioſi illis ad quos mittunt.in ep̄la inter claras.i fi.C.de ſum.tri.q̄ꝛ cū his q̄ diſplicēt ⁊c.xlix.diſt.§.i.iij.q.vij. in grauibus. et mun⁹ ambaſſiate eſt officium publicū.C.ex q̄.cau.ma.l.i.qō cogit ciuis ꝓ ciuitate ſuſcipe.no.i.l.ſi q̄s decu. C.de decu.lib.x.⁊ ibi Bar.no.in.d.c.ad ap̄lice.⁊ ibi domi. Et an eis ſit credēdū ſine litteris publicis.vide Bar.i.l.palatinos.C.de co.fun.fiſ.lib.xi.aliq̄n ſumit orator ꝓ aduocato: vt in.i.conſti.ff. Oratorū qualitates.

h Nūcios. ḥ terin⁹ ḡnalis ē. ꝓpe nū

ampa legat⁹: q̄ a ſū. pō. vel a p̄ncipe aut rege cū maxia ptāte ad ,puīciā ciuitatē vel pſonā aliquā deſtinat. ff. de of. aſſeſ. l. diē. §. vl. de of. le. p to. maximaꝝ eīn po teſtatum legati p̄ncipis p excellētiā nū cupāt. ceteroꝝ ꝟo ⁊ ſi nobiliū nūcij a generali nō recedentes vocabulo miſſi vel nūcij appellant̄ no. l ru. C. de lega. li. x. ⁊ multa nūcioꝝ noia vide p ſpe. tit. de cita. §. ſequit̄. ꝟ. fit quoq̄ citatio.

vn̄ cū delibatiōe ſunt ſnīe ,pferēde. C. de ſē. ex peri. re. l. ij. l cle. paſtoral̄. de re iud. §. vex. l ex͂ua. Jo. xxij. execrabil̄. §. nos Cōcilia itaq̄ ⁊ iō cōcilia dicunt̄ eſſe maioris au= ctoritatis q̄ȝ decretales ep̄le: q̄ꝛ cū ma= iori delibatiōe fiūt. vicunt decreta les epi= ſtolas.

a ❡ Eccliaꝫ. de ecclesia gallicana habes i. c. nouit. xij. di ſti. l. c. l gen̄. de elec. in. c. q̄ꝛto. de magiſ.

b ❡ Obſecrando. plus eſt q̄ȝ hortari. ac ,p et copulatiue ponit̄. ⁊ in. l. nemo. C. de ſum. tri. c. cuȝ acceſſiſſent. ð ꝯſti. j. ð elec. c. lꝫ. §. i. ꝟ. veruntñ. iterdū illatiue. xxxi. di. c. i. aliqñ expoſitiue. C. ð ſa. ſā. ec. l. decernim⁹.

c ❡ Delphinatū. ar. q regnū francie

nobis et eccl̄ie regni ⁊ delphinat⁹ nr̄oꝝ an̄dictoꝝ p̄ntari fecit ⁊ exhi= beri: nos plurima cū caritate ⁊ pla tos cet̄oſq̄ viros eccl̄iaſticos ipaꝫ nr̄oꝝ regni ⁊ delphiat⁹ eccl̄iaꝫ[a] re p̄ſentātes maxīa cū īſtātia exhor= tādo ⁊ obſecrādo[b] vt decreta ſtatu taq̄ ⁊ ordīatiōes ab ipa ſctā ſyno= do p̄miſſas ob cās facta et cōdita recipe vellem⁹ etiā ⁊ acceptare. Ea dēq̄ q̄tū nr̄e regie dignitati īter= eſt p vniuerſū regnū nr̄m ⁊ delphi natū[c] iuiolabilit̄ ppetuoq̄ obſua= ri facē dignaremur. ❡ Quib⁹[d] at= tēte ꝯſiderati vt viā tutiorē ac deo ḡtiorē eligē valerem⁹ hita ſup his magni ꝯſilij nr̄i deliberatiōe[e] per matura archiep̄os: ep̄os: capl̄a no tabilia: abbates: decāos: p̄poſitos cet̄oſq̄ p̄latos eccl̄aſticos ac diui[f] ⁊ hūani[g] iuris mḡros doctores[h] ⁊ ſci entificos viros vniūſitatū ſtudioꝝ[i]

xx. diſt. de qb⁹. ar. l. fi. l fi. C. de fideicō. c. prudentiā. §. illa. de of. deleg. ideo ðt archi. l. c. i. ð ꝯſti. li. vi. q reſcripta ꝯ cō cilia īpetrata nō va lēt niſi ſingularem de illo ꝯcilio faciāt mentionē: ſꝫ īpetra ta ꝯ decretales epi= ſtolas valēt ex ḡna li clauſula non ob. aliq̄ decre. qð dicit bn̄ notādū Bal. l. ð. l. hūanū. ſi ē verū ,p q̄. c. nonnulli. §. i. de reſcrip. ⁊ ibi pan̄.

f ❡ Diuini. ſacre ſ. pagine. c. ſup ſpe cula. ne cle. vel mo. c. ſup ſpe. ð magiſ. i. diſt. omnes.

g ❡ hūani. canonici et ciuilis. c. ij. ð ,puile. in. vi.

h ❡ Doctores. qui

rācie egnuȝ nō ꝯp̄hēdit delphiatū poſſeſſū a p̄mo ꝫe= ō com nito regꝫ. iō hoc caſu videret̄ q ordiatio zehen nes frācie nō extēderent̄ ad illos de del lit del= phinatu: niſi exp̄ſſuꝫ eēt aut al̄s ꝯſtaret hina = de mēte p̄ncipis cū hec copulatia ac/co um. pulet īter diuerſa iux̄ no. i rub. ff. de iur. ⁊ fac. iḡ. in. c. q̄relā. de ſimo. nā l hoc ,ph. ⁊ in ꝯclu. horū decre. ſemp delphinat⁹ di uiditur a regno per copulatiuam.

d ❡ Quibus. quarta pars.

Lex ma e ❡ Deliberatiōe. lex cū magna delibe ture fie ratiōe magnatū ⁊ pcepꝫ fieri dꝫ. l. hūanū i debet C. ð le. in aut̄. hita. C. ne fi. ,p pa. l. ipialē ibi hito ⁊c̄. ð ,phi. feu. alie. p ſre. c. ꝯſtāti n⁹. xcvi. di. ⁊ q̄uis p̄nceps legi. ſolut⁹ ſit. l. p̄nceps. ff. ð leg. c. ,pppoſuit. ð ꝯceſ. pb. in agibilib⁹ tñ deliberatiōe vti dꝫ. c. delibe. de offi. le. l. vi. ff. de his q̄ in teſ. de. l. ,pxle

ðbēt admitti ad curiā ⁊ ꝯciliū p̄ncipis. ēt ad ſecreta iudicū. C. de off. di. in. l. fi. no.

i ❡ Studioꝝ. (geſſe. l cle. ij. de magiſ. Uniuer ſitas p erigere vniuerſitatē aut ſtudiū ḡnale ad ſolū papā ſpectat. aut regē aut prīcipē: quē pōt vt no. btūs tho. l trac. ꝯ ipugnā. reli. nā erigi. vt ibi ðt ad eū q̄ regit rēpu. ptinet ordiare de nutritiōib⁹ et īſtructiōib⁹ iuuenū l q̄b⁹ exerceri debeāt. vt dr̄. x. Ethi. ⁊ poli= cia ordinat diſciplinas. vt hr̄. i. Ethi. q̄s debitū eſt eē in ciuibus ⁊ q̄les vnūquēq̄ addiſcē: ⁊ vſq̄quo habeat. de quo ſ̄thō. in. iij. parte ſum. ti. xxij. c. vi. §. xviij. et ti. v. c. ij. §. i. et precipue in theologia aut iu re canon̄. ſpectat ad papā. hodie ꝟo vt l pluribus eccl̄ia attraxit ſibi collocatio= nē ſtudiorum et merito cum multum fa ciant ad interpretationem fidei noſtre:

de iu. deli. et videt casus in. d. c. lz. vbi nepos preferr patruo in successione regni et lz ibi regnū fuerit radicatū in psonā pmogeniti cū de illo nō possit pat disponere ad libitū iux ea q̄ le. et no. maxie p Bal. in. c. i. de succes. feu. et i pro. illius li. feu. p Inno. in. c. grādi. de sup. ne. pre. in vi. primo tn ibi disponit q filius pmogeniti repsentat ipm pmogenitū. et vide late p Panor. cōsi. lxxxvi. et ɔsi. xij. vbi dicit q qz hmōi dignitates regie et principatuū sunt īdiuisibiles nō debēt in eis habere legitimā alij liberi: sed debēt relinq primogenito loco sue legitime. ar. ff. fami. herciscū. l. q̄dam. de iu. pa. l. fi. d. c. lz. no. Bar. in auc. ex testamento. C. de colla. tn primogenitus dz subuenire suis fratribus attētis facultate et dignitate: als ius eēt irrōnabile. ar. l. maximū. C. de li. prete. l l. i. ff. de tutel. et ra. dis. no. Io. an. in regula sine culpa. de reg. iu. lib. vi. in mercu. Bal. in. l. i. C. de sum. tri. sed in alijs bonis imobilibus et mobilibus debēt habere legitimā. iux auc. nouissima. C. de ioffi. test. ioh. autē de imol. in. d. c. grādi. tenet cōtra. q p̄ferēdus est patruus nepoti in regno. qz aut iste nepos vult venire vtute cōsuetudinis regni et nō potest qz illa disponit de pmogenito: sed primogenitus est patruus respectu nepotz. ad hoc. d. c. ioseph. et. c. nā et ego. de vb. sig. aut vult venire de iure cōi et sic non pōt p rōnē. l. iij. C. de bo. q̄ li. Idē bar. in auc. post fratres. C. de le. here. nā de iuris rigore preferr patruus filio fratris: vt isti. de legi. agna. succes. in pn. sz ex eqtate statutū ē ɔtrū in successione ascēdentiū et collateraliū in filijs fratrū: vt di. §. cū filius. et i di. auc. post fratres. Ideo cū eqtas illa solū sit scripta qn agitur vt equaliter succedant cū patruo non vt ei p̄ferar: erit secus dicendū vbi alter predictor est alteri p̄ferēdus: qz nō viget eadē eqtas imo videtur q si oportet alterū p̄ferri et sic alterū eor p alterū excludi potius nepos debet excludi p rationez. d. l. iij. de bo. que li. ad hoc bo. tex. i. l. legitima. §. si duo. ff. de legi. tu. in. l. si libertus. §. ij. ff. de bo. liber. et ibi hoc tenēt doc. de hoc vide pulchre per Fran. de aretio consi. clxiiij. Sz

[Margin:] ...rimo= ...enitus ...ius fri= ...us sub= ...uenire ...enet.

an filius genitus ante adeptionem regni debeat i regno p̄ferri genito post regnū adeptū. gl. Cy. et Io. fa. in. l. impialis. §. his illō. C. de nup. dicūt q ante natus nō succedit sz pmogenitus de post natz: qz nō cēser filius regz ante regni adeptionē natus p̄ferat p. d. §. his illō. l. senator. C. ō digni. li. xij. de pn. agē. in re. l. quicūqz. e. li. fa. qd no. Bar. l. l. ij. §. in filijs. ff. de decu. vbi vider sentire q nobilitas nō trāsit ad liberos natos an acqsitionē dignitatz vel nobilitatis. p hoc. l. pe. et fi. C. de decuri. lib. x. alij dicūt q pmogenitus an regni adeptionē p̄ferar cū vt tpe mortz repiar pmogenitus. ad hoc. l. ij. §. hereditas. ff. de suis et le. he. l. senatoris filiū. in fi. ff. de sena. de pe. l. moris. §. sed vtrū. de decu. l. ij. in fi. successio aūt cōpetit post mortē. ff. ō col. bo. l. i. fa. no. p gesse. i ex̄uag. execrabilis in. §. sed qd esset ecōtra. qd no. ī. de nu. et q̄li. card. c. i. in ver. filij. hoc vult Pe. Iaco. titu. de cau. ex qui. vas. Guil. de cu. in d. l. senator. hoc limitat qn pr factus ē rex sz naturalē ordinē successiōis vt qz erat de illa stirpe regia. secus si factus eēt rex ex accidēti vt ex electiōe vel als cū nō supesset alīqs de illa stirpe. pmo eñ casu an natus p̄ferr: vt pmogenitus: qz lz tpe acqsitionis regni et antea esset natus et ante nō posset dici filius regz: erat tn filius regis talis cui erat iplicitus status regis et ad regnū spē habebat a supioribus patris p quo ff. de sena. l. emācipatū. §. fi. ar. ff. q po. in pig. ha. l. potior. scdo rn̄so. pro quo dicta l. in suis. fa. l. iij. ff. de iter. et rele. et qd ibi no. Bar. idē dicēdū in filio naturali pmogenito p subsequēs mr̄imoniū legitimato āte natiuitatē legitimi vt succedat pri in regno. no. Jaco. de bel. vi. in. c. naturales si de feu. cō. fu. col. x. p. §. dubitatū. in auc. de scces. nup. col. ij. l. cū qs. C. de natu. li. vbi lex pmo natos et p mr̄imoniū legitimatos alijs natz post ex mr̄imonio eqparat et equales reddit. p. c. tanta. qui fi. sunt legi. vbi vis mr̄imonij oēs maculas et turpitudies purgat. nec ob. d. c. naturales. qz loquitur in alia legitimatiōe etiā si fieret p principē. scdo casu p̄fertur natus post adeptionem regni qz filio ante nato nō erat status regz iplicitus nec ad re-

[Margin:] Filius an adeptionem regni genitus an genito post regnum adeptū

[Margin:] Nobilitas an trāseat ad liberos āte ipsam natos.

[Margin:] Matrimoniū oēs maculas tollit.

Digitized by Google

gnũ aliquã habebat ſpem cum ei⁹ paſ nõ eẽt de illo genere regali. vt diſ. l. ſena tor. ſic itellige opinionẽ ɔ̃riã. no. Jo. ray naudi i tracta. nobilitatis: et vide Bar. et late p Sali. in. d. l. impiaſ. Bar. i. l. cũ ſatis. C. de agri. et cẽ. li. xi. Quid autẽ de naturali ꝑus genito a rege: poſtea legitimato ꝑ matrimoniũ ɔ̃ctũ cũ concubina poſt natiuitatẽ filij legitimi ꝺ alio mr̃imonio an debeat ꝑ̄ferri i ſucceſſiõe regni. vide no. p Jo. an. in. c. ſi ꝑ te. de reſcrip. l. vi. in nouella. Jo. an. in. d. c. grandi. ⁊ in. d. regula ſine culpa. in mercu. hen. in. d. c. tãta. vbi dicũt ꝙ nõ: ſꝫ ꝙ ꝑ̄ferṫ legitim⁹ per. d. c. ſi ꝑ te. c. q̃uis. de reſcrip. in. vi. c. ſi aplice. de ꝑbẽ. eo. li. Si eī ẜm matrimoniũ eſt collatio legitimitatis eſt caſ⁹ in. d. c. ſi ꝑ te. ſi reſtitutio ſic caſus in. d. c. q̃uis. ſi cõfirmatio. ſic caſus in. d. c. ſi aplice. ꝺ q̄ p Bar. i. l. bonoꝝ. ff. rẽ ra. ha. i. l. cũ decẽ. ff. de ſolu. Bal. i. l. eã quã. C. de fideicõ. late p Antho. roſelli de aretio. in tract. legitimatiõis. ꝑmo li. de cã finali. circa fi. lati⁹ prepo. in. c. ꝑ venerabilẽ. §. qꝺ aũt. q̄ fi. fũt legiti. xxxiiij. colũ. et ſe. ⁊ in. d. c. tãta. ij. q. Pañ. cõſi. lxxxv.

nr̃o cariſſimo Ludouico delphĩo[a] viẽnẽſi. Karolo duce borbonij. Karolo de ãdegauia cenomanie. Petro de britãnia nepote. Bernardo comite marchie: necnõ Ludouico vindocinij: ⁊ Guilſo de tãcaruilla comitib⁹[b] ɔſanguineis[c] nr̃is pluri

Del= phin piſcis ho= mines amat.

a ¶ Delphino. delphin⁹ piſcis regius eſt ⁊ clemẽs hũanã naturã diligẽs. multos eī naufragos ſaluauerſt delphini a ꝑiculis marinis: vt de arione ⁊ plrib⁹ alijs legiṫ. cognoſcũt odore ſi hõ mortuus i mari cõederit ꝺ delphino: ꝙ ſi cõederit/comedũt ipm: ſi vero nõ comederit/a morſib⁹ alioꝝ ipm liberãt: et ad littus pellũt cuꝫ roſtris ſuis. ſic ⁊ ꝑnceps delphin⁹ clemẽtia ⁊ benignitate ſplendere dꝫ. in. l. fi. C. de do. iter vir. ⁊ vxo. l. iꝑialis. C. de nup. ⁊ carere aculeo ſicut ꝑnceps apũ: vt in plurib⁹ nõ hꝫ aculeũ.

ꝑnceps apũ nõ pũgit.

b ¶ Comitib⁹. q̄s dicaṫ dux marchio comes habeṫ q̄s di. dux. col. x. no. i. c. fũdamẽta. de elec. in. vi. et iſte tres dignitates ducat⁹/ marchionat⁹/ ⁊ comitat⁹ ſunt regales. vt in. d. ti. et de feu. mar.

et ibi Bal. vnde creanṫ ab iꝑatore vł re ge in regno ſuo excepto duce venetoruꝫ qui creaṫ a ſenatu veneto de ɔſuetudie. de quo dicit Bal. in. l. decernim⁹. C. de ſacroſan. ec. ꝙ magis diciṫ hr̃e preeminẽtiã dignitatis ſuper ꝑmores ciuitatis q̃ dñiũ. Et nota hic ɔſiderãdũ ordinẽ ſeſſiõis ꝑncipũ i ɔſilio regis aſſiſtentium: ꝙ ꝑmogenit⁹ reg⁊ debet ſedere a dextris regis. no. i c. q̃ ꝑiculoſum. vij. q. i. Bal. i. d. l. decernimus. poſtea duces: deinde comites magnates et proceres: ita ꝙ dignior ſedeat a dextr⁊: ⁊ iferior a ſiniſtris ad hoc c. ſolite. de maio. ⁊ obe. ẜm ordinẽ ɔſuetũ: vt in. d. l. decernim⁹. xviij. diſ. §. i. l. fi. ff. de al. ſcri. c. i. de ma. ⁊ obe. qꝺ no. ꝭ. de aucto. ſa. ge. cõ. c. ſacroſancta.

Princi ſedẽt ordin debẽt lij ſib aſſide

c ¶ Cõſanguineis. q̄ liber⁊ nõ extãtib⁹ ſuccederẽt i regno frãcie ẜꝫ ordinẽ ĝd⁹: videlꝫ ꝙ ꝓximior i ĝdu eſt potior ad obtinendũ regnũ iure hereditario. ⁊ ſi moreref tota dom⁹ regia ⁊ extaret vn⁹ ꝺ antiquo ſangule ⁊ nõ eẽt ali⁹ ꝓximior eſto ꝙ eẽt i milleſimo ĝdu iure ſanguis ⁊ ꝑpetue ɔſuetudis ſuccederet i regno frãcie iure hereditario nõ ꝑ electionẽ: lꝫ in alijs ſucceſſionib⁹ poſt. x. ĝdũ admittaṫ fiſcus. de iure cõi tñ i regno nõ ꝑõt fiſc⁹ ſuccedẽ: ſꝫ ipe ſãguis q̄ ꝑpetu⁹ ẽ: vt no. Bal. de feu. mar. du. ⁊ co. col. x. Et ẽ iſtꝺ regnũ ita nobile et clarũ ꝙ i eo nũq̃ ſuccedit femia: lꝫ bñ i regno Nauarre. no. pe. ia. ti. de cau. ex q̄. vaſ. ſicut nec in regno anglie: ſꝫ i regno apulie ſuccedit femina nõ extãtib⁹ maſcuſ. Bal. in. c. i. de. ſucceſſione feu. de iure autem in regno nõ dꝫ ſuccedere femia niſi aliꝺ hẽat ꝑui legiũ vel ɔſuetudo. no. de Jmo. ⁊ domi. in. c. grãdi. de ſuppléda negligẽtia ꝑlatoꝝ in. vi. ad hoc caplm. i. q̄ feudũ dare pñt. §. hoc aũt. c. dilecti. de arbitr⁊. ⁊ huiuſmodi q̃ſtio orta fuit p⁹ mortẽ Philippi pulchri regis frãcoꝝ q̄ habuit vnam filiam noie yſabellã: et tres filios: dictã

Regnu francie nunq̃ tranſit in femi nam.

Digitized by Google

buſq₃ magnatib⁹[a] ꝓcerib⁹[b] ⁊ viris
peritiſſimis eccl̃iaſticis et ſeculari
b⁹ de magno ↄſilio nr̃o ⁊ alijs[c] ip=
ſius p̃fati[d] ſũmi põtificis necnõ[e] et
ſctẽ ſynodi gñalis p̃dicte ſolẽnes
oratores ad nos deſtinatos ſuper
his et alijs[f] ſtatũ eccl̃ie dei pluri=
mũ cõcernentib⁹ audiuimus at=
tẽteq₃ audiri fecim⁹. ❡Quibus[g]
ad plenũ auditis apertiſq₃ luculẽ=
ter[h] et diſerte p plures p̃latos ſa=
cre theologie et iuriũ doctores[i] fa=
moſiſſimos et exinde pluriũ dierũ
interuallis[k] diſcuſſis ⁊ diligẽter p
tractatꝫ materijs ꝓ parte eorũdẽ
prelatoꝝ et alioꝝ virorũ eccleſiaſti
coꝝ ipſam noſtroꝝ regni et delphi
natus eccleſiã repreſentantiũ no=
bis tãdẽ extitit expoſitum qđ iſdẽ
zelo dom⁹ dei ſacratiſſimo pigno=
re ſanguinis proprij filij conſecra
te flagrãtes ad memoriã reducen
tes: ⁊ ante oculos[l] ſue ↄſideratõis
reuoluentes qualiter a primordio
naſcẽtis eccleſie ĩ noſtris regno ⁊

Anglici yſabellã duxit in vxorẽ Edoardus rex
q̃ de cã anglie ex q̃ habuit vnũ filiũ q̃ fuit dict⁹ ẽ
cõtẽdũt Edoard⁹ q̃ ſucceſſit i regno anglie de=
regnũ fũcto dicto philippo tres ei⁹ filij fuerũt
francie reges frãcie ſigillatim: q̃ tãdẽ deceſſerũt
ad ſe p= ſine liberis: q̃b⁹ ſuc
tinere. ceſſit i regno frãcie
Philipp⁹ fili⁹ karo
li de valeſio fr̃is di
cti philippi de ↄſen
ſu et approbatõne
xij. piũ frãcie q̃ no=
luerũt dare regnũ
dicte yſabelle regie
anglie nec filio ei⁹
Edoardo. vnđ or=
te ſũt magne guer=
re iter reges ãglie
Filia n̄ et frãcie ⁊ iiuſte: q2
ſucce= ſicut filia regis nõ
dit in re ſuccedit i reg̃ fran=
gno frã cie ita nec natus ex
cie: nec ea. ad hoc d. §. hoc
nat⁹ ex aũt. q̃ feu. da. poſ. đ
ea. gra. ſuc. i feu. c. i. §.
ad filias. excluſo ei
aſcẽdẽte excludũt
deſcẽdẽtes ex pſo=
na aſcẽdẽtis. C. de
natu. li. l. fi. l. ſi vi=
ua. C. de bo. ma. iõ
nõ potuit. d. Edo=
ard⁹ fili⁹ dicte yſa=
belle ptẽdere aliqđ
ius i reg̃ frãcie. dic
Bal. i repeti. l. i. C.
de ſum. tri.

a ❡Magnatib⁹. ſi. ver. l. c. in ſingulis. de ſta. mo. q̃ aũt dicant ma gnates. no. geſſe. i extua. Jo. xxij. q2 q̃rũ= dã. ⁊ dic Bal. i. c. inotuit. đ elec. q i hoc ſtam⁹ vulgari iterp̃tatiõi q̃ iſtos mag̃s nobiles barones ſiue mag̃tes appellat. fa. qđ no. bar. i r̃pe. l. i. C. đ dig. li. xij. io. raynaudi i trac. đ nobi. q. vl. ⁊ dic Bal. i c. vno delegatoꝝ. đ of. dele. q barones appellãt potẽtes hñtes iuriſditiõem in ſubditos q̃ in lõbardia appellãt magni caſtellani. no. p̃po. i. c. p venerabilẽ. §. vi debat. q̃ fi. ſũt legi. xi. ⁊ xij. colũ.

b ❡Procerib⁹. ſi. ver. in fi. hui⁹ li. i aut. habita. C. ne fi. p pa. in. l. ſpialẽ. de phi. feu. ali. p fre. lxiij. diſ. cũ adrian⁹. ij. q. vi. anterioꝝ. in. c. ex inſinuatione. de ap.

c ❡Et alijs. ſcꝫ archiepo cretẽ. epis di gneñ. ⁊ granateñ. ac abbate de cernaco.
in hiſpania miſſis
biturꝫ. apđ regẽ ka
rolum ex p̃te euge.
iiij. ipatoris roma=
noꝝ ⁊ p̃riarche cõ=
ſtãtinopolitani tũc
ferrarie exñtiũ vt
rex oms ſubditos
ſuos q̃ ad ↄcilia ire
debebãt induceret
vt ad ↄciliũ ferra=
rieñ. accederent.

Oratores miſſi p papam ad regẽ karolum.

d ❡Prefati euge. iiij.

e ❡Necnõ. i. ẽt. ſi. ver. i cle. i. đ of. đle. ⁊ due negatões eq̃= pollẽt vni affirmatõi l. duob⁹. ff. đ v. ſig. qñ referũt ad idẽ. ſec⁹ ſi referãt ad di uerſa. i. c. ij. de ↄſti. li. vi. et ibi Jo. mo. hẽ. i. c. ⁊ ſi xp̃ſ. đ iur.

f ❡Et alijs. (iu. tãgẽtib⁹ pacẽ ⁊ vni tatẽ eccl̃ie ⁊ ſedati= onẽ ſciſmatꝫ qđ p⁹ depoſitionẽ Euge. ⁊ electõnẽ felicꝫ. v. p ↄcilium baſilieñ. ortum fuerat.

g ❡Quibus. quita ps.

h ❡Luculẽter. i. clariſſime.

i ❡Docctores. hic appellant magr̃i in theologia doctores ſicut iuriſte. de quo no. i cle. i. de ſũ. tri. i fi. de bap. c. maiores Pau. i ꝓh. cle. archi. xxxviij. diſ. de q̃buſ= dã. Pañ. i. c. i. de loc. et ↄduc.

k ❡Interuallis. id eſt ſpacijs. multa li cẽt ex interuallo q̃ nõ licẽt incõtinẽti: et eꝫ. ff. de ſolu. l. modeſtin⁹. C. de vſu. p re tẽtionem. ff. de priuile. cre. l. ſi vẽtri. i fi.

l ❡Oculos. mẽtis vt ſeq̃tur q̃ puri de= bẽt eẽ. i. q. i. multi. ⁊ de triplici ocl̃o no. Jo. an. in. c. quorũdã. de elec. in. vi.

ocl̃i mẽtis ſint puri.

Antecessor et predecessor differunt.

a ¶ Predecessoꝝ. predecessor immediatus est / sed antecessor mediat⁹. ſ; vnū ſe pe ponit̃ ꝓ alio. no. geſſe. in ꝓhe. cle. Archi. in. c. fi. de pac. in. vi. Joh. an. l. c. i. de differenū. c. li. Uñ hic appellatiōe ꝑdeceſſoꝝ veniūt ꝑdeceſſores ꝑ multos ānos: ſic in ꝓhe. vi. §. ſane. ⁊ ibi domi. in cle. dudū. de ſepul. in ꝑn.

b ¶ Laudē. ſi. l. c. ad honorē;. de vſu pal. in cle. dudū. §. nos autē. de ſepul.

c ¶ Augmentum. cultus diuinus nō debet diminui ſed augeri. c. fina. ð reſcrip. in. vi. nec valet ſtatutum in contrarium. c. ex parte de conſti.

Eccl'ie fundande dos cōpetens aſſignetur.

d ¶ Dotauit. ante fundationē eccleſie debet ei dos cōpetens aſſignari. c. nemo. de cōſe. diſ. i. in auten. vt nul. fa. ora. col. v. ⁊ ſi omiſſum fuerit in fūdatione nō debet cōſecrari niſi dos aſſignetur. xvi. q. vlti. pie mēt;. et fundās eccleſiā vel faciens eā conſecrari tenetur ad dotem cōpetentem illi dandā. c. cum ſicut. de cōſec. ec. vel alta. quēadmodum pater carnalis obligatur ad dotandam filiam. l. fi. C. de do. pro.

Pater filiā dotare tenet̃.

delphinatu predeceſſoꝝ[a] noſtroꝝ prelatoꝝ procerū atq; fideliū ipſorum regni ⁊ delphinat⁹ digne recolēda prioritas ad laudē[b] ⁊ gloriā dei ⁊ ob diuini cultus augmentū[c] eccleſias ⁊ cenobia aliaq; loca religioſa erexit et cōſtruxit: ipſaſq; amplis dotauit[d] poſſeſſionib⁹[e] et ꝑuilegiis cōmuniuit. Inſtituēs in eis miniſtros idoneos q̃ ſuis tēporibus fidē catholicā[f] in ſubiect; ſibi linguis[g] ⁊ populis feliciter ꝓpagarūt: ꝑ quoꝝ curā ⁊ ſollicitudinē virtuoſoſq; ꝓgreſſus ac exempla ſalutaria xp̄i eccl'ia decoratiſſime adulta[h] odoriferos fructus ferēs vſq; ad poſtremos occidue[i] regionis limites[k] effloruit ac velut ſydus luclidiſſimū irradiauit: pulſiſq; ꝓcul ignorātie ⁊ erroꝝ tenebris doctrine ſue lumē ꝑclariſſimū circūfulſit[l] vbilibet. q̃liter[m] ꝑterea ꝑ ſanctos patres prioꝝ ſeculoꝝ plures ſacri canones[n] ⁊ decreta ſaluberrima ꝓ felici regimīe ſtat⁹ eccleſiaſtici tā ſuꝑ electōib⁹ mōiſq; ipſi⁹ eccl'ie miniſtros aſſumēdi ⁊ īſtituēdi q̄ eoꝝ ceteroꝝq; ꝑlatoꝝ ſalutari directiōe ꝯditi ſūt etiā ⁊ ꝓmulgati[o]. q̃ q̄diu[p] obſ̃uati fuerūt eccle

e ¶ Poſſeſſiōib⁹. ð. btūs Ber. deuotio pepit diuitias: ſ; filia ſuffocauit matrē.

f ¶ Catholicam. i. vniuerſalem vt in ſymbolo ſanctam catholicam et apoſtolicam eccleſiā. ⁊ chriſtus ꝑcepit euangeliū ꝑ vniuerſum mūdū ꝑdicari. Mar. vl.

g ¶ Linguis. i. ſtudiis pariſieñ. exonieñ. bononieñ. romana curia ⁊ ſalamātino deberent eſſe magiſtri catholici ex publico erario ſtipendiati ſcholas tenētes in linguis hebraica arabica et caldea. Ex eo em̄ facili⁹ infideles in fide catholica inſtruerētur et ſui errores confutarent̃: vt in cle. i. de magi. renouata ꝑ decretū ꝯcilii baſil. de iudeis ⁊ neophit; q̄ð incipit. ad ꝑpetuā. al's ſaluatoris.

h ¶ Adulta. id eſt augmentata ⁊ plātata.

i ¶ Occidue. i. occidētalis.

k ¶ Limites. i. fines. inſti. q̃. mo. iuſ pa. po. ſo. §. dictū ē. de ṽb. ſig. forus. et poſſunt ꝑſcribi iure ꝓpetat;: ſ; nō iure finiū: vt. ſ. limes vni⁹ extēdat̃ ⁊ alteri⁹ reſtringat̃ ne cōfundant̃ termini regnoꝝ ⁊ ꝓuinciarū. in. c. q̃cūq;. xvi. q. iii. vbi bo. glo. c. pe. de parro. c. ex litteris. de proba. vbi doc.

l ¶ Circūfulſit. doctoꝝ em̄ ⁊ lr̃atoꝝ viroꝝ doctrina totus mundus illuſtrat̃. l auṫ. habita. C. ne fi. ꝓ pa. c. cu; ex iñcto. ð here. c. i. ð reli. ⁊ ve. ſāc. l. vi. vñ dicunt̃ ſciētifici viri fulgere vt ſplēdor firmamēti. i. c. ſuper ſpe. de magiſ.

m ¶ Qualr̃. repete. ẜ. reuoluētes q̃lr̃.

n ¶ Canones. hoc ṽbū h; multas ſpecies ſub ſe. xxv. q. ii. ſi q̃s. ⁊ vid dr̃ia; lr̃. canōes: decreta: decretales ⁊ dogma. iii. diſ. in ſū.

o ¶ Promulgati. canones inſtituūtur cum promulgantur ⁊ c. iiii. diſti. §. leges.

p ¶ Qui q̄diu. Nota

Ligue diuerſ ſunt ꝑ riſi⁹ ex planat de.

Docto res ill minant mūdu

ſia dei fruct9 honoris honeſtatiſq felici vbertate pduxit[a]: diſcipline eccl'iaſtice vigor perſtetit[b]: religio[c] pietas[d] charitas[e] vbertim efflorue runt[f]: animi hominū in pace aucto rem pacis[g] excoluerūt[h]. ſed pthdo

quattuor bona puenietia ex obſeruātia antiquorū decretorū circa electōem et p motionē miniſtrorū chriſti pudentiū.
a ¶ Produxit. primū bonum: et tunc po terat dicere eccl'ia ego quaſi vit. fru. etc.

Eccle.xxiiij.i cle.ne in agro. in prin. de ſtatu mona.
b ¶ Perſtetit. ſcdm
c ¶ Religio. cape gnālit p honore et reuerētia deo exhi bitis.l.veluti.ff. de iuſti.et iu. l epl'a int claras.circ pn.C.de ſū.tri. Uale.li.i.ti.de reli.in.c.gaudem9.de diuor.alijs tn mo dis ſumit Panor.in rubri.de re.diui.
d ¶ Pietas.int patrē et filiū.C.de ne.ge. l.i.C.de pa.po.l.ſi filius. Uale.li.v.ti.de pie.erga parētes et int ſanguie cōiūctos C.de ſuſpe.tu.l.pietat. Uale. de pie.er ga fres et erga pa.vt in.d.l.veluti. Uale. de pie.er.patriā. et de mltiplici viculo q hoies adiuicē ligātur.no.i.l.officiō.C. de ne.ge.in ex.ia. Ioh.xxij.cū ad ſacroſctē.
e ¶ Charitas.amor eſt in deū et primū ſine quo recte ambulare nō poſſum9.de pe.di.ij.charitas: et q̄ſi p totū. nec ſalua ri.de peni.di.vij.null9 expectet. vn cha ritas opit multitudinē pctōrum.c.maiores de bap.in pn.et nō in āplitudie graduū ſz in ſublimitate charitatis acquirit re gnū dei.c.ad aures.de tēpo.ordi.
f ¶ Efflouerunt. tertium.
g ¶ Pacis.pacē meā do vob: pacē relin quo vobis.c.niſi bella.xxiij.q.i. et ad eā dz q̄libet tēdere.c.noli et q̄ſi p totū.xxiij. q.i.l.vt vim.ff.de iuſti.et iu.de pa.iu.fir. et de pa.te.col.x.i auf.de mā.pn.§.deīde col.iij.de treu.et pa.p to.cū ibi no.p doc. xc.di.p to.Et pōt iudex cōpellere ſubdi tos ad pacē et ꝯcordiā.c.ſi qs ꝯtriſtatus xc.di.c.nouit.de iudi.Hoſt.i ſū.de treu.et pa.§.fi.Bar.in.l.ꝯgruit.ff.de of.p.Et cū qs timet veriſilr offendi p aduerſariū pōt implorare iudicis officiū vt ipm cogat ad pſtandū ſecuritatē de nō offendēdo. l.illicitas.§.ne potētiores.ff.de offi.p.et ibi Bar.i.l.denūciam9.C.de his q ad ec. cō.vbi p legiſtas.cū eni vbi timet dānū

rebus inferri petat ſecuritas.l.eorum.ff.de dā.infec.multo fortius ſi in pſona mea timeo offendi ex iuſta cā.l.ſancim9.C.de ſa.ſan.ec.ad hoc.l.eqſſimū.ff.de vſufr.l capitaliū.§.ad ſtatuas.ff.de pe.C.de in ge.l.diffamari. de trāſac.ſi ſup poſſeſ ſione:ibi vl fieri etc. ff.de offi.pcu. ceſa. l.fi.c.graue. de ſen. excō.vbi panor.ho ſtiē.in.c.i.de eo qui mit.in poſ. Spe.ti. de pigno.§.ſequit. ff.qd ſi timeo.et ibi Io.an.in addi. Et lz michi dederis ſecuritatē: poſſuz petere vt ſit michi licitū portare arma ad defē ſionē.qr lz michi caueris:nō ſum tutus cū ſatiſdatio maliuolū aīm etc.ff. de ſu ſpe.tu.l.qr ſatiſdatio.iſti.e.ti.§.nouiſſie

Arma licet portare: ei cui data eſt ſecuritas.

h ¶ Excoluerūt.quartū.et bn dr in pace qr nō niſi in pacis tpe bn colit pacis au ctor.i cle.dudū.§.ſcim9.de ſepul.et ſepi9 accidit q tpe guerre iuſtitia nō bn colit: vt inuit glo.in phe.iſti.in.v.gubernari. vn ps.Iuſtitia et pax oſculate ſūt. Et ro mani oli duo tēpla ꝯſtruxerāt ſibi:vnū pa cis:alterū iuſtitie: nec erat via ad tēplū iuſtitie niſi p tēplū pacis:q tēpla claude bāt tpe belli:ſūmope igit pax q̄rēda eſt. ps. Inq̄re pacē et pſeq̄re eā.in.d.c.noli. xxiij.q.i.pacē hre volūtatis: bellū aūt dz eē neceſſitatis vt liberet de9 a nceſte et cō ſeruet i pace:nō ei pax q̄rit vt bellū exer ceat:ſed belluz geritur vt pax acquirat. ſed neſcio qd eſt:i circuitu ſempitne iſta bilitatz ābulat:pax parit diuitias.diui tie piūt aioſitates:aioſitates bella: bel la paupratē:pauptas mediocritatē:me diocritas diuitias:diuitie iterū aioſita tes etc.hoc eſt qd pſal.no.i circuitu ipſi ambulāt:et pax ꝯſeruabit ſi iuſtitia colat et blaſphemie aliaq crimina publica ex tirpāt.Romani ei q̄diu iuſtitiā coluert monarchiā obtinuerūt.l.i.in pn.C.de iu ſti.codi.cō. vn Saluſti9. imperiū facile his artib9 retinet qb9 initio partū eſt ve rū.vbi p labore deſidia: p ꝯtinētia et eq bilitate libido atq ſupbia iuaſere fortu na ſit ipij cū morib9 imutata eſt. et poe

Pax ſūmopere q̄rēda ē.

Iuſtitie cōmēdatio.

ta.moribus antiq̃s res ſtat romana vi= riſq̃.et Rob.fraco.regi filio hugonis ca pet oranti ꝑ pace in ciuitate Aurel. cru cifix⁹ rñdit ꝙ nõ hẽret pacẽ i regno ſuo donec blaſphemias et crimina notoria extirpaſſet.

Regiſtrã corũ lo= cutus ẽ cruciñ= xus.

J.ꝺ elec.c.i.§.ꝛ cũ hũane.⁊.ego.l.ſi quẽ ꝺ ¶ Inſatiabilitas. (ꝗ̃.C.ꝺ epi.ꝛ cle. cupiditati ei finis nõ ẽ.xlvij.diſ.ſicut hi. q̃ radix eſt oĩ3 malo⁊.ꝺ pe.di.ij.qꝛ radix vt iu.ſi.q̃. ſuff.⁊.eſt q̃3. col.ij.xlvij.di.bo no⁊.de ↄſti. nã ↄcu piſcẽtiã.vñ Saluſti us. auaricia pecu= nie ſtudiũ h3 quam nemo ſapiẽs ↄcupi uit.ad hoc.ca.ſocra tes.xij.q.ij.l.i hono ribus.§.fi.ff.de va. mu.l.ꝓfeſſio. C.de mu.pfi. lib.x.ea q̃ſi venenis malis ibu ta corpus almq̃ vi rilẽ effeminat: ſꝑ in finita inſatiabilis eſt neq̃ copia neq̃ io= pia minuit:ꝛ Juuenal.creſcit amor nũ= mi q̃tũ pecunia creſcit.ꝛ minus hãc op tat q̃ nõ h3:dicit canõ ꝙ tot⁹ mũdus nec obolus eſt auaro.xiiij.q.iiij.q̃d dicam.

Cupi tatis probo tio.

lor[a] damnate ambitionis[b] improbi tas et deteſtande cupiditatis[c] inſa tiabilitas[d] omnium malorũ3 radix humanitatis iura violans[e] ipſa ſa= lutifera ſanctorum antiquorum pa trum decreta paulatim cepit de= ſerere etiam et contemnere pede= tentimq̃[f] in vicia ruere[g]. Exinde[h] ſubſecute ſunt morum corruptões[i]

a ¶ Prothdolor i= teriectio dolẽtis.ſi. ⁊.in cle.ſi q̃s ſuadẽ te.§.nec ſup. de pe. in ex̃.bonifa.viij.ſã cta romana.

b ¶ Ambitionis q̃ in bñficialib⁹ p̃ſer= tim reprobat.vij.q. i.§.ãbitõis.viij.q.i. in ſcripturis.ff.qꝺ cuiuſ.vni.l.itẽ eo⁊. .§.ſi ꝺcuriões.xxiiij.q.i.qm̃ vetus.c.aua ricie.c.quorũdã.de elec.in.vi.ꝛ eſt ambi tio inordinata cupido circa dignitates et honores.vt colligit.ff.de ambi.ꝑ to.l. q̃ſq̃s.C.ſi cer.pe.c.cũ iãdudũ.de p̃bẽ.et bñ dãnata eſt.vñ Saluſti⁹.ambitio mul tos mortales falſos fieri coegit: aliud clauſũ i pectore:aliud in lingua ꝓ̃ptũ hr̃e.ad hoc.lxiij.di.qꝛ ꝑ ãbitiões. ꝛ exe= crabilis eſt q̃ ſꝑ pl⁹ ambiẽs eo magis fit inſatiabil' q̃ ſibi ãpli⁹ idulget.in ex̃.Jo. xxij.execrabilis.i ꝑnci. de q̃ ſcribit btũs Ber.o ambitio ambientiũ crux oẽs tor= quens oĩb⁹ placẽs.reci.hoſ. in.c.qꝛ mul tũ.de p̃bẽ.ꝛ ber.ad archi.ſenoñ.mẽdicã tibus honores blãdiuntur:ſ3 onera pẽ= ſantibus tedio ſũt atq̃ formidini.multi nõ tanta alacritate et fiducia currerent ad honores ſi ẽt ſentirẽt ꝛ onera g̃uari ꝓfecto metuerẽt ne cũ tãto labore ꝛ pi= culo q̃rũlibet affectarẽt infulas dignita tũ.nũc⁊o qꝛ attẽdit gloria ꝛ nõ pena pu rũ eẽ clericũ erubeſcit i eccleſia:ſeq̃ vi= les ꝛ inglorios eſtimãt q̃cũq̃ eminẽtiori loco nõ fuerit ſublimati.reci.hoſ. in.c.i. de of.le.li.vi.ad hoc.xl.di. añ oĩa.viij.q. i.q̃ epatũ.xiij.diſ.nerui .§.alius. qꝺ no.i c.expoſuiſti.in fi. de cor.vi.

Ambi= tio re.ꝓ= bat ꝛ ex ea mlti= plex ma lum ge= nerat.

Clerici ſine di= gnitate putãt ſe viles.

c ¶ Cupiditatis.q̃ vitãda eſt.l.i. C.de offi.p̃e.p̃.af.§.ꝫ iubem⁹.et null⁹ cupid⁹ et ãbitioſus ad epatũ admitti d3.i.q.i. null⁹.in.c.dudũ.ij.de ele.i.q.vi. ſicut is.

e ¶ Violãs.ↄcor.c.paup.xi.q.iij. ibi.ci= to violat auro iuſtitia.ꝛ in ꝓ.Grego.ibi ius hũani federis ꝛc̃.mẽs ei auida potẽ tie nec abſtinere nouit a vetitis nec gau dere ↄceſſis.nec adhibere pietati ↄſenſũ c.virũ.xlvij.diſ.c.deteſtãda.de ↄce.p̃bẽ. in vi.i extraua. Jnno.vi.ↄtra ↄmẽdas q̃ incipit paſtoris.§.verum.

f ¶ Pedetentim.id eſt ſucceſſiue.

g ¶ Ruere.cũ impetu cadere.ſi.⁊.in.c. quorũdã.de ele.in vi.in ex̃. Jo. xxij. quo rũdã.in extra. Jnno.vi.ad honorem.

h ¶ Exinde.ſequunt mala.ꝓueniẽtia ex ambitione:et auaricia.

i ¶ Corruptiões.ꝓmũ malũ hiere.vi. et.viij.c.a minimo vſq̃ ad maiorẽ oẽs aua ricie ſtudẽt ꝛ a ꝓpheta vſq̃ ad ſacerdo tẽ cũcti faciũt dolũ.vñ Saluſtius.poſtq̃ diuitie honori eẽ cepe ꝛ eas gloria ipiu3 ꝛ potẽtia ſeq̃bat ebeſcere ⁊t⁹ cepit. pau pertas ꝓbro hñ:inocẽtia ꝓ maliuolẽtia duci cepit ꝛc̃.hodie ei vt Juuenal' ⁊bo vtar de bonis morib⁹ vltia fit q̃ſtio.ꝛ vt ait orati⁹ ꝓmũ q̃rit pecunia ⁊t⁹ poſt nũ= mos.ne aũt corrũpãt boni mores: fuge ↄſortia praua.bonos ſeq̃re.ff.de ſer.cor. l.i.§.ꝑſuadere.xxviij.q.i.ſepe malorum.

Digitized by Google

a ¶ Atq̃.ſecundum.
b ¶ Deformationes.que multe ſunt vt no. in de vita xp̃i. c.lxviij.precipue tamē ſunt quattuor vicia in viris eccleſiaſticis rep̄hēſibilia d̄ malis ſermo eſt.p̄mū ne= gligētia diuini offi= cij ſ cij d̄ q̃.J.q̃ tēp.di.of. c.i.et.ij.ſe.p An.in ij.pte ſū. ti.ix.c.xij. Secūduȝ eſt nimia pompa ac precioſi= or cultus in victu ⁊ veſtitu ꝯtra ⁊ vltra decentiā clericaleȝ de quo de vi.⁊ ho. cle.p to.xli. di.p to. vn̄ ber.ad euge.pa pam.q̃d ſibi vult ꝙ clerici aliud eſſe vo lunt aliud videri. nēpe h̄itu milites q̄ſtu clericos actu neutrū exhibēt ⁊c. Ber.ſup Cañ.itue= ri quomō icedāt ni tidi et ornati circū amicti varietatibuſ tanq̄ ſponſus ꝓcedēs de thalamo ſuo. et de malis clericis. Concedit̄ tibi vt ſi bene deſeruis/de altari viuas:nō auteȝ vt de altari luxurieris:vt tibi cōpes in= de aurea frena/ſellas depictas ⁊c. deni= q̃ q̃cq̃d p̄ter neceſſariū victū aut ſimpli= cem veſtitum de altari retines: tuū non eſt/rapina eſt:ſacrilegiū eſt.q2 res pau= perū nō dare pauperibus par ſacrilegij crimen eſſe dinoſcitur.ad hoc.xlvij.di.ſi cut hi.c.aurū.c. glīa epi.xij.q.ij. Tertiū eſt publica incōtinētia.pleriq̃ eñ nō ve rentur publice ꝯcubinas tenere.de q̃ de coh̄a.cle.et mu.p totū.xxviij.xxxi.xxxij. diſ.per to..J.de ꝯcu.Quartum eſt nimia pluralitas beneficiorum:de qua in plu= rib⁹ locis in iure preſertim i ex̄.Jo.xxij. execrabilis.vbi no.ponſitur incōueniē= tia que pronenuunt ex pluralitate bene ficioꝝ.⁊.J.vbi fouetur pluralitas b̄n̄ficio rū fouetur ambitio:et vide quid ibi no.
c ¶ Uſurpationes. tertiū.hoc verbū in malū ſonat.J.q̃ tē.q̃s de.eſ.in cho.c.i.§.

iubet.et dicitur vſurpare qui ſibi vendi cat quod ad eum non pertinet.c.illud. xciij.d.c.quod ſicut ȝ.⁊ ſi ſec⁹.de ele.ali quando in bona parte.l.vſurpatio.ff.de vſuc.in.l.i.in punci.C. de ſtu. li. xx. ro. lib.xi. aliq̄ñ vſurpa tū.i.in vſum vel cō= ſuetudinē inductū ff.ſo.ma.ſi conſtan= te:in mala parte.in l.omnes. C. de de= cu.li.x.l.ij. C.d̄ his qui non imple.ſti.e. libro.

Uſurpa re q̃d ē.

iri ec= eſiaſti q̃ttu= vicij ipue nt cō nlati

atq̃ᵃ deformatōnes ᵇ ſtatus eccl̄ia ſtici dehoneſtationes atq̃ decolora tiōes vſurpatiōesᶜ grauiſſime:into lerabiles īterpriſieᵈ et p̄ſerti p pre laturarū dignitatūq̃ et alioꝝ b̄n̄fi= cioꝝ eccl̄iaſticoꝝ reſeruatōes graꝝ advacatura b̄n̄ficia expectatiuaꝝ a iure valde exorbitantiūᵉ multiplica tiōes īnumerabileſq̃ cōceſſiōes:a= liaq̃ grauiſſima ⁊ īportabilia one= ra q̄bus eccl̄ie eccl̄iaſticeq̃ pſoneᶠ nr̄oꝝ regni ⁊ delphinatus p̄dictoꝝ grauit̄ afflicte opp̄ſſe et fere ad po ſtremam exinanitiōeȝᵍ redacte his dieb⁹ ꝯſpiciūtur. Naᵸ eccl̄iaꝝ et b̄n̄ ficiorū eccleſiaſticoꝝ antedictoꝝ pe culiaⁱ manus occupant indignoꝝᵏ

d ¶ Interpriſie. vul gare gallicoꝝ.
e ¶ Exorbitantiū. de conceſ. pre.nul= la.J.d̄ colla.c.i.§.cui rei.vide no.J.de ele. c.licet.
f ¶ perſone.no.ꝙ eccleſie et eccleſia= ſtice perſone equi= parātur. Et eſt ar. ꝙ bona patrimo= nia clericorum que ſunt eis acceſſoria gaudent eodem pri= uilegio quo bona eccleſiarum.ad hoc.l. ij.C.de epiſco.et cleri.geſ.in ca.ſi.de vi. et honeſta. cleri.in.c.ex litteris. de pig. in.c.ſimiliter.xvi.queſt.i.in poſſeſſiōes. xvi.queſt.iiij.in.ca. eccleſia.de cōſti.vbi late per panor.archidiaconū et docto.l c.quēq̃.de cē.in vi.do.an.in.c. ſi diligen ti.de p̄ſcrip.pau.⁊ ymo.l cle.p̄n̄ti.de cē.
g ¶ Exinanitionem .i. euacuationem diminutionem et deſtructionem.ſi.ver. in.c.ad apoſtolice de re iudi.in vi.
h ¶ Nam eccleſiarum. vide inconue= nientia que ſequuntur ex iſtis reſerua= tionibus et gratijs expectatiuis nume= ro.xxiiij.et fere eadem habes.J. de coll̄. cap.i.§.cui rei.
i ¶ peculia.i.patrimonia ⁊ bona.mul tis autem capitur modis.no.ho.l ſum. de pe.cle.doct.ſuper c.ti.
k ¶ Indignorum.primum inconueni= ens q̃d multum officit eccleſie.c.nichil de elec. Et ſciēter ꝓmouens indignum

Clerico rū ⁊ ec= cleſiarū bona eq̄ paranẗ.

ificio plu= ralitas ꝓhen ſ.

B̄n̄ficia idignis ꝯferens peccat.

et nõnunq̃[a] exterorum[b] et plerūqꝫ[c]

ad bñficiū peccat: et ideo punieť in alio mūdo.j.de ele.c.i.§.et qm̄.ẜ.ſcientes.ꝛ I iſto mãdať puniri qđ ñ fieret niſi peccaret.c.graue. de pre.c.ex rõne de eta.ꝛ q̃. vbi Inno.ho. de treu.ꝛ pa.c.i. et etiã in foro ꝯtẽtioſo teneť đ mala adminiſtratione ꝓmoti. ar.ff. de magiſ. con.q̃ſi ꝑto.C.e.l.in magiſtratus.c.ea q̃ de of.archi.et ibi .G.q: mali miniſtri electio eſt in culpa.ff.ad.l.aq̃li.l.ſi ſeruus.§.ꝑculus.ff.de mino.cū mandato. de ſepara. l.i.§.q̃ſitū geſ.in ex̃. execrabilis.io. xxij. vbi dr̃ ꝙ ſciens ſe indignum recipiendo peccat.de elec.inotuit.§.multa.io.an.in cle.ij.de magiſ.

a ℂ Nonnunq̃ꝫ.i.aliquando.

b ℂ Exteroꝝ.ij.incõueniẽs.i.alienigenaꝝ q̃ non ſunt de regno oriūdi q̃bꝰ ſunt ꝑponẽdi indigene ſi idonei ſint. tex. no. in.c.nullꝰ inuitis.lxi.diſ.quãq̃ꝫ loquať in epis.rõ tñ tex.eſt cõis ad alia bñficia.fa. l.I eccleſiis.C.de epi.ꝛ cle.j.de col.ca.i. .§.ſtatuit.ibi de ipa dyoceſi et aliij.ar. ex ordie lr̃e vbi ꝑferūť đ dyoceſi idigene ex̃neis.c.hortamur.lxxi.diſ.cū ibi no.et ꝑ archi.c.fi.de cleri.pe.ꝑ q̃ iura đt Hug.in c.ſignificaſti.de iure pa.ꝙ patronus neceſſe hꝫ p̄ñtare epo clericū eiuſdẽ dyoceſis.ſed Hoſti.ibidẽ dicit ꝙ hodie de conſuetudine põt p̄ñtare clericū vñcūqꝫ originẽ duxerit:dū tñ ſit ydoneus. Panor. dicit in.c.ad decorẽ.de inſti.ꝙ eſſet valde honeſtū ꝛ fructuoſum: vt quiſqꝫ I patria ſua bñficiareť: vt ſic vnus nõ occuparet bñficia vel ſtipẽdia alteriꝰ:nec daretur materia depauperãdi bñficia:ꝛ q: inducūť facilius ad reſidentiã tales indigene q̃ꝫ extranei.ad hoc tex.I ex̃. Joh. xxij.execrabilis.ibi in diuerſoꝝ regnorū partibꝰ ꝛc̃.vbi dicit geſ.ꝙ ꝯtra ꝓmotionem que fieret ad dignitatẽ vniꝰ regni de regnicola alterius regni admittereť exceptio dñi tp̄alis ſi ꝓmouendū haberet ſuſpectū de ꝓditione terre ſue:vl' cõſilioꝝ ꝛ ſecretoꝝ ſuoꝝ.ar.ff.de pe.l.ſi q̃s aliq̃d.§.tranſfuge.de re mi.l.oẽ.§.exploratores.de iureiu. petitio. no. Inno.et Hoſt.đ accuſa.ſuꝑ his.facit ep.j.đ elec.

Indigene an p̄ferãtur alienigenis.

Bñficiari quẽlꝫ I ſua patria eſt valđ honeſtū.

ca.licet verſi.verūtamẽ.cum ibi no.alieni em̄ regni archana ſcrutari nõ cõuenit.C.đ ꝯmer.ꝛ mer.l.mercatores. vñ ſi forenſis vl'alienigena Ipetraret a papa bñficiū in alienis partibus nõ facta mẽtiõe de loco ſue originis et dyoceſis: gratia eſſet ſurreptitia. glo. eſt ſin.I c.ſi ꝓponẽte.de reſcrip.quã ſe.panor.q: in dubio papa itẽdit ꝓuidere cuiqꝫ I patria ſua. Ideo taciturnitas natiõis reddit grãm ſurreptitiã.ſi ei expreſſiſſet nationẽ papa ſibi nõ dediſſet gratiã in partibus alienis: vl' nõ ita de facili.bo.tex. I ca.bone.ij.de poſtu.p̄la. circa fi.ibi nec vellemus ei preficere alienū.ad hoc.c.i. de cleri. pere.c.ep̄m.lxi.diſ. Et q̃uis indigene exteris deberẽt preferri valeret collatio ordinaria facta cuicūqꝫ idoneo tamen : vt in.đ.ca.ad decorẽ . vbi habeť ꝙ extranei p̄ñt prefici dum tamen ydonei:ſed ibi reprobatur patriarcha conſtantinopolitanus ex hoc ꝙ ſolum conferebat beneficia hominibꝰ certe nationis:puta venetis tantū quaſi illa eſſent eis debita. et hoc eſt cõtra nõnullos epiſcopos q̃ fere oĩa beneficia ſue collationis ꝯferūt ſuis compatriotis:et indigenis ſuarū dyoceſum et ciuitatum contẽnūt prouidere.ad pređ.facit qđ habetur in regula cancellarie ap.ꝙ ſi contingat papã alicui ꝑſone de parrochiali eccleſia ꝓuidere vel gratiam expectatiuam cõcedere niſi dicta ꝑſona intelligat ꝛ intelligibiliter loquatur ydioma loci vbi eccl̃ia huiuſmodi conſiſtit: prouiſio ſeu mãdatū ꝛ gratia deſuper nullius eſt roboris et momenti : et alia regula generalius loquiť ꝙ nullus expectatiuã gratiã extra ſuã nationẽ Ipetret niſi ydioma qđ cõmuniter homines loquūť ibidem intelligat et intelligibiliter loq̃ ſciat. Et vt ferunt rex francie habet priuilegiū ꝙ exterus et alienigena nõ poteſt bñficiari in ſuo regno ſine eiꝰ ꝑmiſſiõe.

c ℂ plerūqꝫ.i.multotiẽs.l.neqꝫ leges. ff.de le.de iu.do.l.plerūqꝫ.l.ſi plures.ff. de vul. et pu.ſub.l.i.de tu. et ra.diſ. ca. plerūqꝫ.de reſcrip.c.i.đ of. delega.li.vi.

Regn… alieni… cham… ſcrut… non…

Rex f… cie nõ… neť a… mitte… aliẽig… nas a… bñfici…

a ¶ Incognitꝭ.ꝓcoꝛ.ſ.ꝺ col.c.i.§.cui rei. b ¶ Reſident.tertiũ incõueniẽs. cũ ta= men omne beneficiũ ꝗtũcũqꝫ minimuꝫ de iure cõmuni requirat reſidentiam.c. qꝛ nõnulli.c.qꝛ in tm̃.ꝛ quaſi ꝑ to.de cle. non reſi.c. ex parte de offi.vi.c. perue= nit.de ap.c. ſctõꝝ. lxx.diſti. no.doc.in ea.fi.de cle.non re= ſiꝺ. ge.in extraua. Joh.xxij.execrabi= lis.circa fi.in ex̃ua. Joh. xxij. ſuſcepti. panoꝛ.in repe.c.ex tirpande.§.qui vero.de preben.an autē valeat cõſuetudo ꝙ bñficiat⁹ nõ teneaꝛ ad reſidentiam.hen.in.c.cũ oẽs.de con ſti.panoꝛ.in.d.§.qui vero.vbi cõcludunt in ſimplicib⁹ bñficijs valere ꝯſuetudinē dũmõ eccl'ie graue preiudiciũ non infe= raꝛ.Jn curatꝭ autē non valere: vt ꝑ ſub ſtitutũ poſſit quis deſeruire: et ꝙ cura= tus propria auctoritate poſſit in ſua cu ra ad longũ tempus aliũ ſubſtituere:qꝛ in curatis non deſeruire obtentu cõſue tudinis eſſet periculoſum animab⁹ par rochianoꝝ:vt hic no.doc.in.c.de multa de prebē.ꝛ ipius rectoris videtur indu= ſtria ad hoc electa.c.fi. de offi.dele.c.is cui.eo.ti.in.vi.c.clericos.c.fi.de offi.vi. nec ob.tenuitas redditũm: quia tunc debet vnũ alteri vniri.ar.c.vnio.x.q.iij. aut erat a prin.tenue.et eſt ſibi imputã= dum:quia permiſit ſe in tali bñficio in= titulari:ꝛ ſi exiguitas ſupuenit poſt col lationē poterit aliꝺ bñficiũ ſimplex reti nere.iuxta no.in.c.eã te. de eta.et qua.l c.dudũ.ij.de elec. Jn bñficio autem ſim= plici non eſt talis ꝯſuetudo oneroſa: qꝛ potuit iduci ex cauſis rationabilib⁹ ad hoc.d.c.oẽs.ꝛ poterit deſeruire ꝑ vicari um:aut etiã nullo vicario inſtituto ſi cõ ſuetudo habet:cũ limitatõne tamē ſi ec cleſia nõ indigeret ſeruitoꝛe:qꝛ ſunt alij ꝗ adminiſtrãt.ad hoc qꝺ le.ꝛ no.in.c.ꝗ= ris.de eta.et qua.ca.pe.de cler.non reſi. poſſet tamen ſe abſentare a cura ad tp̄s ex certꝭ iuſtis cauſis quas no.doc.in.d. §.qui vero.vide Joh.an.in.c.qui cõtra iura.de re.iu.li.vi.l mercu.ffrede.ꝯſilio (cexli.

[left margin:] Bñficiũ ꝙlʒ re= rit reſi dentiã.

dignitates ac beneficia notabilio= ra et opulentioꝛa perſonis confe= runtur incognitis[a] et nõ probatis: que in eiſdem beneficijs non reſi= dent[b]. Sicq[c] vultus[d] ſibi commiſ= ſi gregis[e] non agnoſcunt[f]. Linguã=

c ¶ Sicqꝫ.i.ex eo ꝙ bñficiati nõ reſident in ſuis bñficijs: et demonſtrati ue ponitur hec dictio ſic.no.in.l.gallus in principio.ff.de li.ꝛ poſthu.

d ¶ Uult⁹.aliꝗ tex= tus habēt vulnus: id eſt peccatũ: pec= catoꝛ eñ vulnera= tus eſt ꝛ curat⁹ me dicus alap. vñ mo re medici periti dʒ adhibē diuerſa ex= perimenta ad pec= catoꝛē curanduꝫ.c. omnis.§.ſacerdos.de pe. ꝛ re. et dʒ eſſe peritus ſciens diſcernere inter leprã et lepram/pctm̃ ꝛ pctm̃.c.ꝑ venerabilem. §.rõnib⁹.ꝗ fi. ſũt le.ꝛ ſi imperitia illius peccatoꝛ moriaꝛ ſpũaliꝛ teneret ad hoc inſti.ad le.acqui.§.iperitia.ff.loca. ſi ꝗs fundum.§.celſus.

e ¶ Gregis.i.plebis ꝛ ppl'i. p̄latus eñ dr̃ paſtoꝛ:iõ ꝑpꝛ negligẽtiã teneꝛ rñde= re de pctis ſubditoꝝ.c.ꝗuis.de re.iu.i. q.i.quicqd.ix.q.iij.epo.de offi.oꝛ.irrefra gabili:ꝛ dʒ ep̄s eos ꝑcellere igenio mo= ribus ꝛ doctrina ita ꝙ ei⁹ reſpectu grex dicaꝛ.xxv.di.§.noie.p̄lati eñ tanq̃ arie= tes ducatuꝫ gregi p̄bere debent. vij.q.i. ſciſcitaris. ꝛ ſicut grex ex vna moꝛbida oue polluitur:ſic ex prelato imũdo plu= res iuficiunꝛ.xlv.diſ.ſʒ illud.in fi.ꝛ ſicut ceteros dignitate ꝑcellit: ſic religiõe dʒ alijs preminere.c.ex multa.de vo.

[right margin:] Ep̄us ē trib⁹ cu= ratꝭ ꝑcel lere dʒ.

f ¶ Non agnoſcũt. quartũ incõueniẽs dʒ ei agnoſcere vultũ pecoꝛis ſui.ꝓuer. xxvij. Eccele.xxxij.in ex̃. Joh.xxij.ſedes ap̄lica.ꝛ ibi Guil.in ex̃ua. Jnno.vi.cum bonus.vbi pulcher tex. dicẽs cũ bonus paſtoꝛ oues ſuas agnoſcē ꝛ agnoſci ab eis:ac de ipis iugē ꝛ vigilē curã gerere ex debito teneaꝛ:ꝑfecto ex cõſequentia manifeſte colligiꝛ eũ qui illas cognoſcē das ſuſcepit ꝛ eas cognoſcere vl'ab eis cognoſci refugit:aut agnitas pro libito dereliquit non ſolum boni paſtoꝛis no= men meretur amittere:ſed ex ſententia dñi ſeverũ nõ eſſe paſtoꝛē:imo mercen= nariũ oſtendit: ex cui⁹ culpa ſimplices

oues ſuo cōmiſſe ducatui a caula dñi faciliter deuiantes directionis debita virga ceſſante viſibiliū & inuiſibiliū lupoꝝ morſib⁹ exponūtur: ideo ibi precipit omnibus prelatis in ro. curia exiſtentibus: vt de ipa curia recedant: & ad eccleſias et mōaſteria ſua ad exercendū eis commiſſum officiū proficiſcant. concor. extra. Jo. xxij. contra epiſcopos vagabūdos ſuas eccleſias ſ ferentes que incipiunt: eſt prelatoꝝ & ſi deceat. vnde ad agnitionem ouiū ſtatutū eſt ꝙ ſaltem ſemel in āno debeāt parrochiani confiteri ꝓprio ſacerdoti. c. omnis. de pe. et re. Utrū autem confeſſi religioſis habētib⁹ licentiam gnalem audiēdi confeſſiones: teneant eadem peccata confiteri ſuo curato in paſcha. no. ibidē docto. et in cle. ſup cathedram. de ſepul. plane trac. in defenſorio curatoꝝ: et vide extra. Jo. xxij. vas electiōis. et extra. bene. inter cūctas. ꝗ̄l3 ſit reuocata p. d. cle. ſup cathedrā. tñ in ſe multa bona cōtinet non retractata.

Confeſſi religioſis ꝑuilegiatis an teneant iteꝝ confiteri curato.

aliquādo nō ītelligūt: quīnimo[a] aīaꝝ cura neglecta[b] velut mercēnarii ſolūmodo temporalia lucra querūt[c]. Sic dimittitur[d] chriſti cultus[e]: ani

a ¶ Quinimo. i. etiā ꝯiūctiue & āpliatiue ponit. c. tibi. ꝗ̄ ꝟ. quinimo. de reſcri. in vi. vbi archi. aliqñ diſiūctiue ꝑ vel. C. ſ ſa. ſan. ec. l. iubemus. §. iconomus. aliqñ correctiue. in. c. ꝑdicator. & ibi. g. xvi. q. i. c. inotuit. de elec. vt li. nō con. accedens. in. c. filij. ſ here. in vi. & ibi doc. ff. de pac. l. iuregentiū. §. quinimo. de manu. teſt. l. ſtichus. de here. inſti. l. ſi ita ſcriptum. et ibi Bar. aliqñ ꝯiūctiue: vt hic. & in extua. Jo. xxij. execrabil'. vbi geſ. bar. & bal. l. l. i. §. quibus. C. de no. C. compo.

b ¶ Neglecta. qḋ peius ē & amari⁹ dolendū. vt in extra. Joh. xxij. execrabilis cū aie ſint precioſiores corpore. c. precipimus. xij. q. ij. ideo de eaꝝ cura maxie eſt vigilandum. in pro. ff. in. c. fi. cum infirmitas. de pe. et re. ne diabolus eas deuoret. xvi. q. ij. viſis. et ratione ſui officij curati ad aiarū cuſtodiam tenentur: iō preſumitur contra eos ſi pereant. ff. de edē. l. ſi quis ex argentarijs. §. vlti. c. ea que. de offi. archi. vbi. g. et negligentia i

Aie ſūt digniores corporib⁹.

prelato contra negligentē mortale peccatum inducit. lxxxi. di. dictū. no. geſ. in d. extra. panor. in. c. nichil. ſ elec. Inno. in. c. querelam. e. ti. vbi dicit negligētiā eſſe crimē quare propter negligentiam veniret deponēd⁹. ar. ff. de cuſ. re. l. carceris. l. milites. xij. q. ij. ſepe. c. cum ad monaſteriū. de ſta. mo. de here. cū ex iniūcto. et vide Anto. in ſecūda pte ſum. ti. x. c. v.

c ¶ Querunt. videl3 mali prelati ꝗ̄ ſua ſunt querūt: nō ꝗ̄ ieſu xpi. viij. q. i. ſunt i eccleſia. c. cū apl's. c. ꝓcuratiōes. de cen. c. vbi periculū. circa fi. de elec. in vi. & cōtra prelatos indebite exigētes argētū a ſubditis. vide bo. tex. in. c. ꝑdicator. xvi. q. i. in. c. diaconi. xciij. di. et de illis dicit beatus Ber. ſup can. ꝗ̄ deuorant plebē meā ſicut eſcam panis. vñ vero hāc illis exuberare exiſtimas rerū affluentiā: veſtium ſplendorē: menſarū luxuriē: cōgeriem vaſorum argenteorum et aureorū niſi de bonis ſpōſe. i. eccleſie. inde eſt ꝙ illa paup inops et nuda relinquitur facie miſeranda inculta hiſpida exāguis ꝓpt hoc nō eſt hoc tpe ornare ſpōſam: ſ3 ſpoliare. non eſt cuſtodire ſed ꝑdere. nō eſt inſtituere/ſ3 ꝓſtituere. nō eſt paſcere gregē/ſ3 mactare & deuorare. et poſtea et i alio ꝓpheta. petā mei ppli comedūt q. d. petōꝝ precia exigunt & peccātibus debitā ſollicitudinem nō impendūt. pl⁹ inuigilant ſubditoꝝ euacuādis marſupijs ꝗ̄ vitijs extirpandis. vtinam tam vigiles reperirent ad curā aiarū ꝗ̄ alacres currūt ad cathedrā. Et dicit Guil'. in cle. i. de magiſ. ꝙ ꝯſtitutiones burſales optime mēorie ꝯmēdant a ꝑlatis ſicut illa de cē. felicis. li. vi. et ſil'es ſequētes affectionem illius. c. oēs. xlvij. diſ. et vide Hen. in. c. ceterū. de dona.

Con tutiō burſ les o me ſ tur.

d ¶ Dimittitur. ſextum.

e ¶ Cultus. diuinus cui magnus fauor debetur. ī. de his qui tem. di. offi. ca. i. in fi. et ipſum turbans capitali ſententia ſcḋm legem damnatur. l. denūciamus. C. de his qui ad eccle. con. et diminutio

marum cura negligitur[a] subtrahitur[b] hoſpitalitas[c] eccleſiarum iura[d] depe:eunt[e]: ruunt[f] edificia: populi deuotio attenuatur[g]: clerici noſtrorum regni et delphinatus

cultus diuini facit reuocare licentiã de non reſidendo.c.pe.de cle. non reſiden.
a ¶ Negligitur.vij.
b ¶ Subtrahitur.viij.
c ¶ Hoſpitalitas.q̃ ſpectat ad officium pietatis et ad eam beneficiati tenẽtur ex debito neceſſitatis.lxxxv.di.florentinum.xlij. di:ſti.ca. quieſcam⁹.de p̃bẽ. de monachis.in ex tra.Jo.xxij.execrabilis.ibi.hoſpitalitas in ipſis beneficiis debita non ſeruatur.vbi geſ. nam q̃cq̃d habet eccleſia pauperum eſt.xvi.q.i.q̃m quicquid.vbi dicitur ꝙ domus clericoꝝ debent eſſe cõmunes pauperibus.⁊ hoſpitalitatis hortator eſſe nõ poterit:qui domũ propriã hoſpitibus clauſerit.xlij. diſt.§.i.de hoc doc.in.d.c. de monachis. Hen.in ca.placuit. de emptio. et vendi. Hoſt.in ſum.de tempo.or.§.⁊ hic ver. ſeptima regula hoſpitalem.

Bñficia ti ad hoſpitalitatẽ tenentur.

d ¶ Jura.ad que conſeruanda clerici ſunt aſtricti.xij.q.ij. ſine.⁊ quaſi per to. C.de ſa.ſan.ec.auc.hoc ius.de re.ec. nõ alie. per to.⁊ Inno. iiij.in ſua con. cura paſtoralis voluit ꝙ prelati deberent facere inuentariũ de bonis eccleſie cuꝫ ſolennitate ibidẽ incerta. idem voluit bene.xij.in prelatis ordinis beati Auguſtini.in extraua.vt eccleſiarũ .⁊ alienãtes indebite bona eccleſiarũ pau.ij. excommunicat in extraua. pau.ambitioſe.

Prelat⁹ tenetur de mala admini ſtratõe.

e ¶ Depereunt.ix.Si ob negligentiam rectoris iura eccleſie depereant tenetur de proprio patrimonio ſatiſfacere eccleſie.xij.q.ij.monemus.no.in.c.placuit.ij. xvi.q.iij.et rectore mortuo tenetur eius heres ad dictã ſatiſfactionem.ad hoc.c. ex preſentium cum ibi no. de pig. idem vbi rector potuit aliquid acquirere eccleſie ⁊ neglexit.bo.ter.cuꝫ glo.xij.q.iiij. ca.i.inſtar tutoris qui ad hoc tenetur.l. quicquid.alias incipit tutoris. C. arbi. tu.no.panor.in.d.c.ex preſentium. in.c. l.de do.⁊ con.in ca.nichil.d preſcrip. Et bona ipſorum rectorum ſunt tacite obligata eccleſie pro mala adminiſtratione eorum.et poterit eccleſia agere ꝯtra tertium poſſeſſorem ſicut agit mulier pro dote.no.in.c.ex litteris.de pig. paritate rõnis.nam eccleſia equiparatur vxori et beneficiatus marito.l.vi.diſtin.cenomanenſem.viri autem bona ſunt tacite obligata vxori ꝓ dote.l.i.in princi. C.d rei vxo.ac.l.ſi. qui po.in pig. ha.in. d. ca.ex litteris. Item eccleſia equiparatᷓ minori.ca.i.de in inte.reſti.ergo ſicut bona tutoris ſunt tacite obligata pupillo. l.pro officio.C.de admi.tuto.l.ſi.d legi. ag.tu.in qui.cau.pig.ta. cõ.ſi mater .ita et bona prelati eccleſie. Idem vides in fiſco ꝙ bona conductoris vectigaliũ ſũt tacite obligata fiſco.l.ſemper.§.diuus.ff de iu.immu.l.i.⁊.ij.C.de priuile.fiſ.l.i.⁊ ij.in qui.cau.pig.ta.con.ergo bona prelati eccleſie qui quaſi contrahit cum eccleſia acceptando prelaturam.c.niſi.de renũ.ſimiliter bona adminiſtratoꝝ ſunt tacite obligata pro adminiſtratione ſua no.i.l.ij.C.de debi.ciuita.⁊ ibi Bar.li.xi et vide no.per Jo.and.in.ca. querelam. de ſymo.Hen.in ca.cum olim. de priuil. di.iiij.in ſi.late per Barba.in ca.vt ſup. de rebus eccle.non alie.

Eccleſia equipaᷓ vxori.et bñficiatus marito.

Fiſco ſũt obligata bona conductoꝝ vectigalium.

f ¶ Ruunt.ſi. ver.ſupra ver.ſed prothdolor.et eſt quartum inconueniens.concor.extra.Joh.xxij. execrabilis. ibi ruinis patent edificia nobilia que magnificentia extruxerat deceſſorum. que ruine ſunt vitãde.c.fundamẽta.§.digne. de elec.in.vi.cum ruinis public⁹ deformetur aſpectus.ff.ne quid in loco publi.l. ij.§.ſi quis nemine. C.de edi.ꝑ.l.ij.vnde reparande ſunt edificia ruinoſa et in bono ſtatu conſeruanda.C. de admini.tu. lex que tutores.ca. generali. de elec. in vi.l.ſi.C.de ope.publi. Et hic eſt arg. ꝙ beneficiatus tenetur ad reparationem eccleſie.quod eſt verum de fructibus ſuperſſentibus ceſſante conſuetudine:vt in capitulo primo.et capitulo de his. de eccle.edifica.vbi doctores.xij.queſtione ij.quattuor. g ¶ Attenuatur.id eſt

Bñficiatus an ad eccleſie reparationẽ teneatur ⁊

diminuitur ⁊ frigeſcit ⁊ eſt.xi.l.couenieſ nā prelati ſunt ſignū ad ſagittā quo ad ſubditis pplm.ca.qualiter.ij.de accuſa.et eorum mala exēpla īficiūt pplz q̄ tot mortib⁹ digni ſunt q̄t ad ſubditos ſuos perditiōis exēpla tranſmittūt xi.q.iij.p̄papue.

Prelati ſubditis bona p̄= beāt exē pla.

de cap.l.ab hoſtib⁹ in fi.⁊ doctor p̄ferēd⁹ eſt militi.q2 doctor h3 dignitatē non miles.cū militia nō ſit dignitas.l.ſi qs ſeruū.C.q̄ mi.nō poſ.li.xij.nā libertus pōt eſſe miles.C.de liber.⁊ e.li.l.iij.et tñ nō pōt habere dignitatem.C.ſi ſer.vel li. ad de.l.i.li.x.no.l.l. libertoru3.C.de digni.li.xij.et militia ⁊ dignitas ponunt vt diuerſa.C.q̄ mi. nō poſ.l.fi.li.xij.no. C.de equeſ.digni. l.i.eo.li.milites tñ noſtri tp̄is q̄ vulgariter appellant milites dicūtur habere dignitatē.⁊ vide qđ no.io.fa.in pro.inſti.

Sapien tes mi tib⁹ Tū pferēdi

ſcientijs et virtutibus effulgentes qui ad xp̄iane plebis edificatione3 ſalutarē vacare poſſent: quiq3 pro regijs et eccleſie predicte regni et delphinat⁹ publicis cōcilijs[a] forēt oportuni diuinarū et humanarum ſcientiarum ſtudia deſerunt propter promotiōis cōgrue ſpem[b] eis

a ℭ Concilijs.d.l.iij.C.de repud.nō eſt dubium que cum conſilio gerūtur iuris firmitate muniri.l.humanū: in fi.C.de le.⁊ đ aduocatis dr̄ q2 conſilijs eorū nō minus puidēt humano generi q̄3 ſi patriam armis defenderent.l. aduocati.C.de aduo.diuer.iu.imo pl⁹ prouidēt reipu.ſapientes bono conſilio q̄3 milites armis.parua em̄ ſunt foris arma niſi ſit conſiliū domi.ait Tullius.et ſap̄.v.melior eſt ſapientia q̄3 vires.et vir prudens magis q̄3 fortis.Sap̄.vi.multitudo ſapientū ſanitas eſt orbis terrarū: ⁊ rex ſapiēs populi ſtabilimentū eſt.Eccleſi.x.rex inſipiens pdet populū ſuum: et ciuitates ihabitabunt per ſenſu3 prudentum.vnđ plato tum demū beatū terrarum orbē futurum predicauit cū aut ſapientes regnarēt:aut reges ſapere cepiſſent:⁊ Saluſtius.priuſq3 incipias cōſulto.⁊ vbi cōſulueris mature facto op⁹ eſt.⁊ in oratione porcij catonis dicit nō. nolite exiſtīare maiores nr̄os armis rē publicā ex pua magna3 feciſſe.ſi ita res eēt mlto pulcherrimā eā nos haberem⁹ quippe ſocio℞ atq3 ciuium p̄terea armorum atq3 equorum maior copia in nobis q̄3 in illis eſt:ſed alia fuere que illos magnos fecere que nobis nulla ſunt domi. induſtria:foris iuſtum imperiu3. anim⁹ in conſulendo liber:neq3 delicto neq3 libidini obnoxius p his luxuriā atq3 auariciā :publice egeſtatē:priuatim opulentiam: laudam⁹ diuitias .ſequimur inertiā.inter bonos ⁊ malos diſcrimen nullū.oīa v̄tutis p̄mia ābitio poſſidet.iō recte maior debet honor ſapiētib⁹ q̄3 militibus q̄ debent eē executores ſapientū.C.

Cōſiliū bonū in republica eſt armis p̄ferēdum.

b ℭ Spē.no.licitū ſtudere ſpe.pmotionis h̄ ſide i eccl'ia.ad hoc iſti.i p2o.i fi.ibi vt ſpes vos pulcherria foueat.ff.de iuſ. et iu.l.i.ibi:premiorū quoq3.C.de aſſeſſ. l.i.c.venerabilē de elec.ad fi.ibi ceteris fiducia tolleretur.vbi panor.p2eſertī de aliquo ſimplici bn̄ficio.c.tua.de ſimo.c. propoſuit de cle.ex.mi.nō de maioribus ad q̄ nemo ſe d3 igerere.c.cū iā dudū de prebē.J.de elec.ca.i.§.⁊ cū humane.de q̄ p.g.⁊ doc.in c.tuā.de eta.et qua hen.in c.qualiter de elec.⁊ i.d.c.tuam.Anto.in ij.par.ſum.ti.iij.c.iij.⁊.v.ſimiles ſunt illi qui ſtudent:vt poſtea lucrentur: quia nolunt in pauptate viuere.iuxta aut.de her.⁊ fal.in fi.col.i.alij ſtudent vt ſciant ⁊ videātur et illorū finis eſt vana gloria. de his.ff.de ori.iu.l.ij.§.poſt hos.in fine et tulli.honor alit artes:omneſq3 incenduntur ad ſtudia gloria.pſius.ſcire tuū nichil eſt:niſi te ſcire hoc ſciat alt.ac pulchrū eſt digito monſtrari ⁊ dicier hic eſt. alij vt edificētur.ff.de va.⁊ extraor.cog. l.i.§.eſt quidē.de vi.⁊ ho.cle.p to.ſciētia enī de ſe eſt appetibilis bonorū honorabiliū ſciam opinantes ait philoſophus. alij vt ſciant ⁊ cum imbuti fuerint alios tanq3 ignorantes deſpiciunt ⁊ eos reputāt nichil.ad hoc.ff.de fideicō.lib.l.apđ iulia.đ his loquit ap'ls.i.ad Corith.viij. ſcia iflat.c.niſi cum pridē.§.pro defectu

Stude l3 ſpe motōis

Digitized by Google

de renū.aliꝗ vt edificēt: vt illi ꝗ ſuā ſcientiā cōicāt nō ad inanē gloriā: ſed ad dei laudē ⁊ alioꝝ īſtructōnē.no.hoſ.i pn.ſū.§.fi. Joh.an.ſup data.vi.hē.in fi.decre.
a ¶Ablatam.xij.
b ¶Ceterū.i.inſuper ⁊ facit rōnē ad pdicta.de ꝗ doc.i.c. ceterū.de reſcri.i.c. ceterū. de iu.calū. de fi.inſtru.inter dilectos.§.ceterum.
c ¶Uotum.xiij.
d ¶Suſcitantur.xiiij.incōueniens.
e ¶Oriuntur.xv.
f Fouetur.xvi.
g ¶Execrabilis.i. deteſtabilis ⁊ odibilis.ſi.in ex. Jo.xxij. execrabilis in prin. C.de aquedu. l.ad repatiōnē.lib.xi. ff. de ali.mu.iu.l.item res.§.pt. C.de admi.tuto.lex ꝗ et merito dicit execrabil' ppter ea ꝗ no.ſ ⁊.j. d colla.§.cui rei.
h ¶Innumeris.i. capit.p fine.i.ꝙplurimis ⁊ ſine nūero. ſic in auꝭ.de inſtru. cau.in pn.col.vi.ibi innumerabiles iuenim⁹.i cle.ſup cathedrā de ſepul.in prin.in.c.ij.de ꝯſti.li.vi. ibi.impune.aliqñ capit in pro valde.j.de cau.c.i.in prin.ibi.inuigilare.cū ibi no.
i ¶Diſcriminibus.i.periculis.
k ¶Opprimūtur.xvij.concor.j.de cau. c.i.ver.ſic facile.
l ¶Anfract⁹.i. circūfractiōes iuolutiones ſeu mltiplicatiōes.ſi.e ꝑ.i ca.ꝗrūdā de elec.in.vi.⁊ ibi Archi.in cle. dudū.de ſepul.circa prīcipium.vbi.g.
m ¶Relinquuntur.xviij.
n ¶Peſtiferi.ſimōia peſtis eſt que ſui magnitudine alios morbos vicit.c.ſicut de ſimonia.ſicut em̄ peſtis īficit hominē ita ſimonia inficit:qꝛ ipm inhabilitat ad officij executionē.c.ols.de ſymo.
o ¶Labis.cōcor.c.tāta.c.qm̄.de ſymo.
p ¶Committuntur.xix.
q ¶Indolis.indoles eſt quedam ymago future virtutis:vt dicit Iſido.
r ¶Prebetur.xx.
ſ Auferꝭ.ꝯcor.j.de cau.c.i.cū.ibi no.et eſt.xxi.incōueniēs.
t ¶Eneruāꝭ.xxij. ꝗ tñ ſunt ſuāda.c.i. de ꝯſti.xxv.q.i.⁊.ij. p to.Et lꝫ papa poſſit ꝯferre vl' mandare ꝯferri bñficia ſpectātia ad pñtationē laici hoc exp̄ſſo cuꝫ de ſola gr̄a ius pronat⁹ i laico tollereꝭ de iure.pa.qm̄ ⁊ ibi panor.fa.qd no. In no.in.c.qd ſicut de elec.panor.in.c.ſup eo.de offi.dele.in.c. quāto.de iudi.⁊ iuſ p̄ſonat⁹ ſit d foro eccleſie.d.c.quāto nō itelligūꝭ tñ talia bñficia in gñali ptāte ſeu mādato ꝯceſſa. ar.de of.le.qd tranſlationē.c.i gñali.de re.iu.in.vi. cle. per litteras de pbē. vbi Joh.an.⁊ pau. Jo.mo.⁊ aliꝗ doctores.in c.ij.de pbē.li.vi.archi.xvi.q.vij. filijs. qꝛ ſi papa talia bñficia cōferret poſſet inde ſcandalum ſuboriri ⁊ laici retraherētur a fundatiōe eccleſiarū.no.in.c.cum dilectus.de iu.pa. vbi dicunt hoſt.et Johā. and.ꝙ huiuſmodi beneficia patronorū laicorum non includūtur in gratia conceſſa pro aliquo beneficiādo quātūcūꝗ late ſcribat.ad hoc.c.dilectus.iij.de preben.qd intellige de meris laicis. de ro. deci.ccccxxxij.⁊ refert hoſt. ſe vidiſſe reſcriptū grego.ix.bullatū per qd ſcribēs prelatis anglie declarabat ꝙ quādo ſcribebat pro aliquo beneficiādo non intendebat ꝙ prouidereꝭ ei de beneficijs per

Indoles ꝗd ſit.

Patrono laico an papa poſſit derogare p colloeꝫ.

Infra = ꝗd ē

ablatā[a]. Ceterū[b] huiuſmōi reſeruationū et expectationū occaſione ingeritur votum[c] mortis aliene aīaꝝ ſaluti nimiū p̄iudiciabile. ſuſcitāꝭ[d] lites īfinite cōtentiōes et rixe inter xp̄i miniſtros oriūtur[e]:rancores et odia plerūꝗ īpacabilia nutriuntur foueꝭ[f] pluralitatis bñficiorū ābitio execrabilis[g]:pauperes clerici innumeris[h] pſonarū et rerū diſcriminibus[i] ſubijciūꝭ:⁊ p calūnioſos cauilloſoſꝗ īdebite opp̄munꝭ[k] bñficia p̄ declarata p litiū āfractus[l] frequēꝭ īiuſte occupāꝭ.et ſepi⁹ īofficiata diutine relīquūtur[m].materia fouēdis iniuſtis vexationib⁹ paraꝭ:abuſus peſtiferi[n] horrēda ſpecie labis[o] ſymoniace reſpſi ꝯmittūꝭ[p].bone īdolis[q] iuuenibus ꝗ virtuoſis actibus ītendere deberēt euagādi licētia p̄beꝭ[r] p̄latis et ceteris ordinarijs collatoribus ſuū ius atꝗ miniſteriū auferturꝭ[ſ]. Patronorū iura eneruantur[t]

tinentibus ad preſentationem laicorū.
Idem hen. in dicto. c. cum dilectus. do=
mi. l. c. ſi ꝯpromiſſarius. de elec. in. vi. la
pus. in. c. cū in illis. de p̄ben. li. vi. etiā ſi
gratia eſſet conceſſa motu ꝓprio. q2 mo
tus proprius nō tol=
lit ius patronorum
no. de ro. deci. cxiiij
doc. in cle. ſi roma=
nus de preben. ad
hoc qđ no. ſpe. ti. de
lega. §. videndum
ver. q̃d ſi papa. qđ
no. la. in. d. ca. ij. de
preben. li. vi. in ca.
cū in eccl̃ia. e. ti. Cō
cor. regula cancel. q̃
cauet ꝙ ſup quouis bñficio eccl̃iaſtico d̄
patronatu laicali nō expediātur littere
niſi ponatur expreſſe ꝙ tale beneficium
tanto tp̄e vacauerit ꝙ ei⁹ collatio eſt ad
ſedē ap̄licā deuoluta: vel ad id patrono
rū accedat conſenſus: ⁊ ſi per papā iuri
patronat⁹ hmōi derogari ꝯtigerit ſi ius
hmōi ad aliquē regē ducē marchionē vl̃
aliū p̄ncipē ꝑtineat: ⁊ de hoc in l̃ris ꝓui=
ſionis vl̃ mādati de ꝓuidēdo de. d. bñfi=
cio mētio fc̄tā ñ fuerit nō cēſeł iuri hmōi
fore derogatū. ſ3 hodie de hmōi deroga=
toria parū curatur. ſilr̃ hmōi bñficia
nō veniūt in gn̄ali reſeruatione iuris vl̃
hoīs. no. doc. in. d. c. ij. ſpe. ti. de le. §. nūc
tractemus. ỽ. ſed nūq̃d legat⁹. declara=
tū eſt i extra. Io. xxij. venerabili directa
regi portugalie. iō nolationes ad iſta bñ
ficia nō extēdūtur. no. J. de col. §. item ꝙ.

Regula cācellarie ſup bñficijs pr̄onatus laycalis.

indeq; ſtat⁹ eccleſie hierarchicus[a]
cōfunditur: plurimaq; aduerſus di
uina et humana iura in animar ꝑ=
niciem et eccleſie regni et delphina
tus noſtrorū ſepedictorū oppreſſio
nem atq; cōculcationē cōmittūł pa
riter ⁊ ꝑpetrātur: ſicq; iura corone[b]
noſtre depereūt[c] dānoſe ⁊ ipſoꝝ no

a ¶ hierarchicus. inſtar hierarchie ce
leſt? ſtat⁹ eccleſie eſt ordinat⁹. lxxxix. di.
ad hec. ⁊ vide qđ no. J. de nu. ⁊ q̃l. car. c. i.
b ¶ Corone. q̃ clara quidē eſt: ſed ſpi=
noſa. vñ refert Ualer. li. vij. ca. ij. Regem
quendā ſubtilis ingenij traditum ſibi
dyadema priuſq; capiti imponeret diu
cōſideraſſe ac dixiſſe. O nobilē magis q̃
felicē pānū quē ſi q̃s penit⁹ agnoſcat q̃
multis ſollicitudinibus: periculis ⁊ mi
ſerijs ſit refertus: nec humi quidē iacē
tem tollere vellet. idē d̄ corona regia Ka
rolū q̄ntū dixiſſe fuerūt: ⁊ legił ꝙ Adria
nus papa. iij. dicebat ſpinoſā eſſe cathe

Corōa regia ē ſpinoſa et periculoſa.

drā. ro. pon. meatū acutiſſimis vſq; qua
q; ꝯſertū aculeis: tanteq; molis vt robu
ſtiſſimos premat ⁊ terat ⁊ cōminuat hu
meros. coronā ⁊ phrigiū clara merito vi
deri: q̄m ignea ſunt: ſ3 ſpinoſa. ⁊ ꝙ roma
no pōtifici nemo eſt
miſabilior: cōditio
ne eius nulla miſe
rior. refert Uin. lib.
xxx. ſpe. hiſ. ca. iij.
c ¶ Depereūt. xxij
rex iurat in ſua co=
ronatōe iura regni
⁊ honorē corone il=
libata ſeruare vnde
nō pōt nec d3 bona
ipſius corone l gra
ue eius p̄iudiciū alienare. c. itellecto. de
iureiu. Bona eñ ſunt ipſius corone ⁊ di
gnitatis regalis nō ipſius reg(: l3 ei⁹ ha
beat iuriſditionē ⁊ adminiſtrationē3. et
male alienata: etiā ſi ipſemet alienaue=
rit pōt et d3 reuocare ſicut ⁊ pōt admini
ſtrator eccleſiaſticus. xij. q. ij. non liceat.
xxxv. q. ix. qđ q̃s ꝯmiſit. c. ſi q̃s p̄ſbiteroꝝ
de re. eccle. non alie. ⁊ intellige regē non
poſſe alienare iura corone: de alienatio=
ne ꝑ quā grauiter ledił dignitas regal̃.
nō eñ ꝑ hoc interdicił oīs alienatio. no.
Inno. in. d. c. intellecto. ⁊ ibi Bal. ⁊ Pa=
nor. Bar. in. l. ꝓhibere. §. qđ plane. ff. qđ
vi aut clā. Bal. x. col. ſi. de feu. fu. cō. c. in
generali. ad hoc. c. abbate. in prin. ibi ex
largitione regis. de re iudi. li. vi. glo. l. c.
grā di. de ſup. negli. ꝓlato. eo. li. Nam ꝓ
priū regū ⁊ p̄ncipū eſt donare. c. i. de do=
natiōibus. preſertī cū donatio fit deo et
eccleſie. vt eñ ait Iuſtinianus: imperiū
nō leditur donādo deo qui oīa dedit. l
auc. de nō ali. vel ꝑmu. col. ij. §. ſinimus.
vbi habetur ꝙ in ſctiſſimis eccleſijs opti
ma mēſura eſt immēſitas eis donatarū
rerū preſertim cum iperiū aut regnum
plus defendał oratiōibus eccleſie q̃ ar=
mis ⁊ laboribus corporis. xxiij. q. viij. §. Re
q̃uis. et dicit Archidia. ꝙ ſemper reue=
rende eccleſie addendū eſt. xxv. q. ij. que
cunq; ſi tñ imperiū regnū ducat⁹ vel co=
mitatus in hoc enormiter lederetur re=
uocaretur donatio niſi preſcriptione vl̃

Iur... tu3 ... in co... natio...

Reg... defe... ꝯ foib...

alia legitima cauſa defendatur. C. de iof. do.l.ꝑcib⁹.de don. paſtoral.de in lte. re. auditis.⁊ in.d.c.itellecto.no. Jo.de deo. li.i.qſt.i.⁊ ſi rex ſucceſſiue fecerit plures dōatiōes: donatio ex q̄ magna ſeq̄ret leſio reuocaretur. C.de his que in frau.pa. l.i. ar.no.in.l.i. C. de ioff.dona.ꝑ doc. in ca.apoſtolice.de dona. Bar.brix.i.q. lxv.ymo.l cle.rōni. d iureiu.plene ꝑ le giſtas in prohe.ff.⁊ C.⁊ vide ſpe.ti.de i ſtru.edi.§.nunc aūt in fine.⁊ ibi Jo. an. in addi.

vt iu.ſi q̄.ſuf.ſi.§.cogitatō cū ibi no.d he. et fal.circa pnci.col.i.⁊ ipator ſubiectoꝝ cōmodū ſuū ꝓpriū reputat. C.d.ca.tol. l.i.i fi.l.ipiali.in pn.C.d nup.nec ſpūalis ſine tp̄alib⁹ eē pn̄t.i.q.iij.ſi q̄s obiecerit. et dt io.xxij.i extra. dilectis.al's incipit ⁊ ſi gratū grauami na nobis diſplicent ſubditoꝝ eorūq; ꝓſpitas nob ⁊ ſe.ap. ad leticie redūdāt augmētū.⁊ finis iperij eſt q̄rere ſalutē ſubditoꝝ.ff. d of. ꝑ.vr.l.iij.iō vult imꝑator q̄ i dubio cōtra fiſcū ſit rn̄dēdū ꝓ ſubditis. ff. de iu. fiſ.l.non puto.

ſtrorū regni ⁊ delphinat⁹ theſauri[a] in extraneas regiones aſportātur[b] ſub tali forſan ꝯiectura[c] vt eorūd re gni et delphinat⁹ depſſo ſacerdotio exhauſtoq; theſauro regnū ipſū cū delphinatu reddatur debilius[d] in ad uerſis. Que oīa ⁊ ſinglīa ⁊ alia q̄plu rima q̄ ex premiſſis ſequūtur incō moda diuine haud dubiū[e] credēda ſunt diſplicere voluntati. quinīmo[f] in graue noſtri ⁊ eccl'ie ꝑfate noſtro rum regni et delphinat⁹ verſatur pre iudiciū atq; detrimentū ꝑmaximū Ipſi quoq; ꝑlati ⁊ ceteri viri eccl'ia ſtici ecclēſiā noſtroꝝ regni ⁊ delphi natus rep̄ſentantes pij eccl'ie zela tores matrē ſuā tot ipuritatib⁹ pol lui īgemiſcētes cognoſcēteſq; talia ſtimulātibus conſciētijs abſq; gra uiſſima dei offenſa diuti⁹ diſſimula re[g] nō poſſe: q̄q; ſup p̄dictoꝝ repa tōe ſacre ipſius baſilieñ. ſynodi de creta ꝓuiſionē cōgruentē videntur at tuliſſe ꝑhabita inter eos multimoda diutinaq; aptione diſcuſſiōe atq; di geſtōe memorata ipſi⁹ ſacre baſi. ſy nodi decreta ordinatiōes et ſtatuta aliqua ſimpliciter vt iacent. Alia ve ro cū certis modificatiōibus et for mis nō heſitatōe poteſtatis ⁊ aucto ritatis cōdētis ⁊ ꝓmulgātis ipſi⁹.ſ. ſacre baſilieñ. ſynodi: ſed quaten⁹ cōmoditatibus temporibus et mo ribus regionum ⁊ perſonaꝝ ſepefa ctorū noſtrorū regni ⁊ delphinatus cōgruere cōuenireq;[h] cōſpexerūt ꝓ

a Theſauri.i.pecunie regni. Theſaurus aūt ꝓpe eſt pecunie depoſitio i terra cui⁹ non extat memoria:⁊ cui⁹ dominiū tēporis vetuſtate ignotū eſt.ff.d acq.re.do.l. nunq;. §.theſaurus.C.de the.l.i.li.x.ipropie ſumitur hic.et i.l. theſaurus. ff.ad exhi.

b Aſportantur. tū ꝓpter ānatas. tū ꝑ gr̄as expectatiuas.tū ꝑ euocatōnes cārū ad ro.cu. ꝓ q̄rid cātorē piſiē. i remōſtrātijs prag matice.et eſt.xxiiij. inconueniens.

c Coniectura. i. ꝓbabli humane nature ꝑſumptōe.no. geſ.in extra.io.xxij. q; nōnūq;. ad hoc.i ꝯtinu⁹.§.cū itaq;.ff de v.obli.d pi. ac.l. ſi ſeruos.in fine.

d Debilius.legitur q̄ intereſt prici pis ſubiectos habere locupletes.in aut. variantur leges.i.dif.oēs.xxi.di. al'r.inde leges cōſtituūtur cū promulgātur. firmātur

e haud dubiū.i. ſine dubio.

f Quinimo.ꝓpli atiue ponitur ſicut ſ. v.q̄nimo.

g Diſſimulare. diſſimlatio ē pctm̄ mortle i ꝑlato ⁊ ꝑn cipe.no. Jo.an.i.c. clericos.d inm. ec. lib.vi.ad hoc. xiiij. di.ſit rctor.d off. or. irrefragabili. paū.i c.i.de treu.⁊ ipa.ali q̄n tn̄ ſimulatio eſt licita.qd me. cau.c. i.xxvij.di.qd interrogaſti.glo.in.c. cu piētes.in ver. mali gnātiū de elec. li.vi xxiiij.q.i.officij.

h Conuenireq;. dz ei lex eſſe ſm naturā ⁊ cōſuetudinē pr̄ie loco tp̄iq; ꝯuenire.ca.erit. iiij.di. xxix.di.per to.⁊ ſm diſpoſitiones ſtaꝝ

Spūalia ſine tp̄alib⁹ eſſe nō poſſunt

Theſau= q̄d ē.

Diſſi= mulatō i aliqui bus eſt mortal'

Leg' q̄= litates.

...ſunci= ...iſt eſt ...ibie= ...tos ha ...cre di= ...ites.

Digitized by Google

cum moribus vtentiũ approbantur.iiij. di.§.leges.io.d.glo.no.in.c.i.de treu. et pa.ꝙ lex poſitiua etiã pceptiua nõ obligat ad pctm̃ ſi non fuerit morib⁹ vtẽtiũ recepta: vł ſi per diſſuetudinẽ abijt.quã limita vt ibi no. panor. Joh.and.in.c. i.de ſta.re. lib.vi.in nouella.Ino.ꝛ ꝯpoſ. in ru.ꝛ.c.i.de ꝯſue.

Lex poſitiua an obliget ad peccatũ

a ❡Ilico.i.ſtatim de iudi.nouit.§.nec illud.ij.q.vi.§.litigatorib⁹.C.de ap. litigatorib⁹ per qð ꝟbum pꝫ ꝙ decreta iſta ligauerũt extũc i.a die date huius pragmatice ſãctionis abſqꝫ alia publicatione ꝯcor.ſ.in fi. li.§.ꝛ nos igr̃.ꝟ. volẽtes.ibi a die date cũ ibi no.qð etiã declarauit Karo.ſeptimus.vij.auguſti.anno Mill.cccc.xli.

Decreta baſiliẽtia a ꝗ tpe ligauerit.

ut inferius annotatur et inſerit̃ ilico[a] et indilate recipiẽda cõſenſerũt et acceptãda deliberauerũt. Quorꝫ quidẽ decretorꝫ tenor ſequitur Et primo decretũ p ſacroſctm̃ cõſtãcienſe conciliũ factũ et conditũ:et p ſacrũ gñale cõciliũ baſiliẽce renouatum.

❡De auctoritate[b] ꝛ poteſtate ſacrorum generaliũ conciliorum temporibusqꝫ ꝛ modis eadẽ cõuocandi et celebrandi. Quod incipit

Frequens generaliũ cõciliorꝫ[c]

b ❡De auctoritate ꝛ po.ſacro.ge.cõci: tẽ.qꝫ ꝛ mo.eadẽ cõuocãdi.ꝛ celebrandi.

Frequẽs. Primo ponit̃ breue exordiũ continẽs cauſam decreti.Scðo decretũ cõſtañ.ꝯcilij renouatũ p baſileñ cõciliũ ſup celebratione conciliorũ generalium de certo termino in alium terminum.Tertio limitatio circa termini moderatiõẽ et loci cõcił.muta. Quarto p celebrando futuro cõcilio tandẽ in ciuitate baſilea aſſignatio. ſcða ibi.ꝗpropt̃. tertia.quẽ terminũ.quarta atqꝫ.hoc decretũ allegat Anto.in ſum.tertia par.ti. xxiij.c.ij.§.vi.vbi tractat materiã conciliorum.ꝛ ti.xxij.tract.de poteſ.eccłiaſ.et fuit renouatũ in principio concilij baſileñ.longe ante eius diſſolutionem.

Cõciliorũ ꝗttuor ſunt ſpecies

c ❡Cõciliorꝫ.quattuor ſunt ſpecies cõciliorꝫ.quoddã eſt cõcilium gñale cõcernens totũ orbẽ ꝛ repñtat eccłiam vniuerſalẽ cui preſidet papa.de quo.xvi.di.per to.xvij.di.multis.ꝛ qui debeant itereſſe in hoc cõcilio non reperit̃ iure deciſũ qð vident panor.vt ipſe no.in ca.graue. de pben.ſꝫ Jo.de Imo.ibidẽ dicit ꝙ ad tale

conciliũ ſunt vocandi epi totius orbis ꝛ ſuperiores.xv.xvi.xvij.diſt.per to.l.di.ſi quis dyaconus.alij nõ videntur neceſſario vocãdi licet ſi pape videret̃ poſſent Iferiores vocari. fa.ca.i.xv.di.ibi nõ erat epis licẽtia ꝯueniẽdi.c.ego.de iureiu. vbi quilꝫ eps i ſua conſecratiõe iurat ire ad conciliũ perſonaliter niſi fuerit legitime impedit⁹ aliqñ em̃ vocati ſũt abbates.c.adrian⁹ lxiij.di.i.q.vij.cõuenientib⁹.i.q.i.§.ſed hoc intelligendum vbi archi.Et de grego.x.legr̃: ꝙ ad ꝯciliũ gñale qð cõgregari fecit lugð vocauit beatũ thomã de aqno ſue eminẽtis ſcie rõne:qui tñ nec epus nec abbas nec alius platus erat.ſic intellige qð ſequitur ibi.ad quẽ prelati ꝛc̃.ſ.de colla.ca.i.§.vt vero.ver.adijciẽs.imperatorem em̃ vel alios non tenetur vocare.põt tñ ſi ei videretur expediens ad ſcandala vitãda. lxiij.di.§.verũ.xxix.q.ij.ſi quis ingenu⁹. in ſubſcriptione vbi rex pipinus fuit in concilio.et Adrianus qui fuit in concilio niceno.vt habetur.xij.qſt.iij. futurã. ad hoc.d.cap.adrianus.xcvi.d. nos ad fidẽ domi.d.in.c.ad aplice de re iu.li.vi. ꝙ huiuſmõi principes ad cõcilia gñalia ſunt vocãdi.quod multũ expediẽs videtur preſertim vbi agitur de fidei dubijs: aut alijs cõcernẽtibus ipſos principes de quo late per eũ in tract.de modo congregationis concilij.ſꝫ dicit anto.vbi ſ. ti.xxiij.c.ij.§.vij.ꝙ vbi nõ agitur de fidei dubijs:vel de facto pa.poteſt numerus epõꝝ vocandorũ relinqui eius arbitrio quot ſcꝫ.ꝛ qui ſunt vocandi.nã cõciliuꝫ generale videt̃ hic ꝙ pape mãdato ꝯgregetur ipo intereſſente: vel alio eius noie ꝛ de eius ſpẽali mãdato iuxta id qð no. iij.di.porro.xvij.di.c.i.et.ij.nec curandũ videtur de numero diminuto platorꝫ ibi

Tho aqui ad cõ liũ lu fuit v catu

exiſtẽtiũ ꝓpter ꝟbum xp̃i dicẽtis Mat=
thei.xviij.vbi ſunt duo vel tres ɔgrega=
ti in nõie meo ibi ſuʒ ĩ medio eoꝝ.i.q.i.
cũ ſcriptura.xxiiij.q.i.alien⁹. cũ trib⁹ et
pueris.ſ.anania:⁊ alijs dei mãdata ſer
uantibus dñs fuit ⁊ eos irrorauit ĩ me=
dio ignis:et ptʒ.xvi.diſ.ꝑ to.in multꝭ cõ
cilijs cõgregatis in valde differẽti nu=
mero cõuenerũt ep̃i.aliqñ ĩ maximo nu
mero.aliqñ eñ ſunt ſexcentũ.aliqñ.ccc.
aliqñ.cc.aliqñ.c.aliqñ.xl.aliquãdo.xxx.
aliquãdo.xx.aliqñ.xv.ep̃i: et in omnib⁹
facti ſunt canones.aliqñ plures vł pau
ciores.et aliqñ papa fuit pñs: aliqñ le=
gati ex parte ipſius.in niceno interfuit
ſanctus nicolaus:in quodã carthaginẽ
ſi ɔcilio interfuit ſanctus Auguſtinus:
et cũ aurelio carthagineñ.ep̃o ediderũt
canones:ſed qñ de fide agiť et hereſib⁹
extirpandis vel ſciſmatib⁹: qꝛ cã eſt cõ=
munis oĩbus catholicis ⁊ oẽs tãgit ab
oĩbus ep̃is catholicis tractari ⁊ termi=
nari dʒ:⁊ oẽs ep̃i debẽt ad cõciliũ euoca
ri ſm regulam:qđ oẽs tangit ab oĩb⁹ dʒ
approbari.c. cũ oẽs de ɔſti.idẽ vbi agiť
de reformatione gñali in capite ⁊ ĩ mem
bris:reſidet tñ auctoritas penes veniẽ=
tes preſertim ſi ĩterſunt due partes oĩʒ
ep̃oꝝ.arg.l.plene.ff.qđ cuiuſqꝫ vni. vel
forte ſufficeret ſi maior pars ep̃oꝝ toti⁹
orbis interfuerit ad hoc.c. qꝛ propť.de
elec.cũ ibi no.ꝑ ɔpoſ.vel verius de nũe
ro non eſt curandũ: qꝛ vocatione p̃cedẽ
te ptãs totius cõcilij reſidet invenien=
tes etiã ſi numero eſſent pauciores re=
ſpectu abſentiũ. ꝓ hoc ca. cũ nobis. de
elec.cũ ibi no.ꝑ panor.⁊ ꝑ ea q̃ infra no.
q̇ aũt vocati ſunt et nõ veniũt legitimo
impedim̃to ceſſante:peccãt.qui aũt im=
pediti ſunt excuſatorẽ mittere debẽt:vt
ptʒ.xviij.diſ.ꝑ to.xi.q.iij.certũ.c.i.de iu
di. Aliud eſt cõciliũ ꝓuinciale qđ quili=
bet archiep̃s ſiue metropolitanus facit
in ſua ꝓuincia cũ ſuis ſuffraganeis: di=
ctũ a ꝓuincia q̃ dʒ hr̃e vnũ archiep̃m et
certũ numerũ ep̃oꝝ.c.ſcitote.vi.q.iij.et
ad iſtud debent cõuocari neceſſario oẽs
ep̃i ꝓuincie.xviij.diſ. ꝑ totũ. de capitu=
lis aũt eccl̃iarũ cathedraliũ: an ſint de
neceſſitate vocanda: vacillat inno.i.d.

[Left margin, cut off:] icola / s ſan= / us fu / . ɔciľ. / ceno

[Left margin, cut off:] oul= / hẽat / chie= / copũ

c.graue:vbi videtur tandẽ tenere ꝙ niſi
de eoꝝ facto agatur non ſunt de neceſſi=
tate vocanda niſi de honeſtate vel pro=
pter conſiliũ:pro eo fa.ca.fi.de his q̃ fi.a
pre.capiendo verbũ maxime reſtrictiue
ꝓ tm̃.panor ibidem. ⁊ in di.c. graue.di=
cit ɔtra. ꝙ de neceſſitate ſunt vocanda
ad cõcilium ꝓuinciale:ꝑ.d.c.fi.ꝓpter ꝟ.
debeant:qđ regulariter eſt neceſſarium
vt no.in ca.ꝓpoſuit de ap.in cle. atten=
dentes.de ſta.re.⁊ capias.d.ꝟ. maxime
ꝓprie.vt implicet idem in caſu cõuerſo.
vbi eñ ſenſus ꝑ eum implicitus non re
ſultat iuri ɔtrarius capiendũ eſt ꝓprie
no.cy.in.l.i.C. de reſcin.ven. hen.in.c.
vniuerſitatis de ſen.ex.ymo.i.d.c.fi.alij
aũt nõ ſunt de neceſſitate vocandi:ſed ſi
veniant/admittendi ſunt:ſi eoꝝ interſit
et negocia tractanda eos tangũt etiã ſi
ſint laici.no.hoſt.i.d.c.graue.g.⁊ panor.
in.d.c.fi. vel ſi cõſiliũ eoꝝ ſit neceſſariũ:
ad hoc ca.ad ſedẽ.xxxv.q.v.vbi papa vo
cauit iuriſtas laicos ⁊ canoniſtas in cõ=
cilio lateranñ.vt cõſulerẽt ſuꝑ aliquo du
bio matrimoniali:⁊ ĩ ɔcilio baſilieñ.fue=
runt plures doctores. vt in.d.ꝟ. adijci=
ens.infra de col. ⁊ ibidem fuit impera=
tor ſigiſmundus in pn̈.ad hoc.c.ad apo
ſtolice.de re iu.li.vi.vbi papa pollicebã
tur ſe vocaturũ ad cõciliũ reges ⁊ prin
cipes ſeculares:qđ de capitulis eccl̃iaꝝ
cathedraliũ dictum eſt:limitat hoſt.in
d.c.fi.niſi aliqua ſecreta eſſent cõmiſſa
prelatis ibidẽ exiſtentibus a ſuis ſupe=
rioribus que ſine trãſgreſſione iuramẽ=
ti vel obedientie non poſſent ꝓpalari.
vt.d.c.ego eñ.vel niſi ſit alia iuſta cã ꝓ=
pter quã non debeant patefieri capitu=
lis:⁊ poteſt primas vel patriarcha face
re tale cõciliũ prouinciale cũ ſuis ſuffra
ganeis.no.ymo.in.d.c.graue. tex. eſt in
d.§ porro.iij.diſ. etiã legatus in prouin
cia ſibi decreta.no.doc.in.c.qđ tranſla=
tionem.de of.le.qꝛ eſt ordinarius.c.ij.de
of.le.in.vi.⁊ maior archiep̃o qui illđ po=
teſt congregare.no.hoſ.in ſũ. de of.le.§.
quid ꝑtinet ad fi. Sed an abbates ſubdi
ti ep̃oꝝ teneantur venire ad tale cõciliũ
ꝓuinciale? Dic ꝙ nõ.cũ ep̃i ſint publica
turi ſtatuta ipius ɔcilij in ſuis ſynodis

Cõcilio lícẽ pñt layci iuſte.

Abbes epis ſb=diti ñ te nẽt veni re ad cõ cilíũ ꝓ=uiciale.

epālibus.xviij.di.c.fi.ca.ſicut ꝺ accuſa. vbi hen.nō ob.qꝺ no.in.ꝺ.c. cōuenietib⁹ qꝛ ꝺꝫ ītelligi cū abbates cauſas hn̄t tractandas in cōcilio prouīciali.vt ibi not. Archidiacon⁹.Aliud eſt ꝯciliū ſynodale ſiue epāle qꝺ facit epſ in ſua dyoceſi cū clericis dyoceſis bis in āno.xviij.diſtin. habeatur.in.ꝺ.c.ſicut.de accu.⁊ ad tale tenētur venire ſacerdotes habentes curā aīarū.c.qꝺ ſuper.de maio.⁊ obe.alij aūt nō tenētur venire:vt dicit ibidē Jo. and.cū nō habētes curā non ſubijciātur legi dyoceſane.qꝛ non habent eccleſias quarū ratione teneantur ad cathedraticū ⁊ ad quartā decimarū.c.conq̄rēte.de offi.or.hoc verū ſi in ſynodo eſſet agitandum aliquid concernēs aiarū curam vꝉ eccleſiarū ſtatū.ſecus putat Panor.in ꝺ.ca.quod ſuper.ſi epiſcopus vellet procedere ad reformationē morum: aut ad aliud tangēs totū clerum.Tunc oēs venire tenerentur:ita tamē ꝙ eccleſijs nō ſubtraheretur diuinū officiū.pro hoc di. c.fi.xviij.diſt.Et abbates habētes populum ſubiectū epiſcopo debent venire ad ſynodū:cum ratione huiuſmodi populi ad oīa obligentur que ſunt de lege dyoceſana:queādmodum ⁊ alie eccleſie ſeculares:vt legitur ⁊ no.in.ꝺ.c.quod ſup in.c.dilectus.de offi.or.illi autē qui non habent populū non debent compelli venire ad ſynodū:niſi ex cauſa rationabili ca.epiſcop⁹ quod eſt palea.xviij.di.xviij q.ij.in fi.quia conuocatio ad ſynodū eſt legis dyoceſane a qua ſunt exempta monaſteria:vt.le.⁊ no.in.ꝺ.ca. dilect⁹.Debent tamē ſeruare ſtatuta ſynodalia: cū ad iuriſditionē pertinet ſtatuere et ſtatutis obedire.vt ibidē no. Abbates etiā exēpti nō tenētur venire ad ſynodū niſi habeant capellas ſibi ſubiectas.cap. ex ore.de priuile.ſi tamen deſeruirēt illas per capellanos ſufficit ꝙ veniant capellani.nota.abbas in.ꝺ.ca.quod ſup.ſcꝺꝫ hoc limita cap.nimis.de exceſſi.pre.vbi habetur ꝙ religioſi non tenentur ire ad ſynodū epiſcopalē.quia debet intelligi: aut de exemptis:aut quando congregatur ex leui cauſa:vel de ipſis religioſis inferioribus:ſecus eſt in eorum prelatꝭ.

Synod⁹ quotiēs fit ī āno ⁊ q̄ teneant venire.

Abbes rōe ppl'i tenēt venire ad ſynodū

quia tunc debet ſeruari quod dictuꝫ eſt Aliud eſt cōcilium religioſorum.de quo in capi.in ſingulis.in.ca.ea que. de ſta. mona.in extraua.Bene.xij.ad mona. nigros.ca.ſtatuimus.ca.rurſus. Et q̄ ſūt cauſe que debeant in dictis concilijs decidi.nota infra de cauſis.§.item.circa fi. et qualiter in ipſis concilijs prouincialibus ſynodalibus et generalibus debeant ſe habere archiepiſcopi/epiſcopi/ et prelati regulares:habetur pulchre in decreto baſilienſi:cuius tenorem de verbo ad verbū hic inſerēdū putaui ¶ Sacroſancta generalis Baſilienſis ſynodus in ſpirituſancto legitime congregata vniuerſalem ſanctam eccleſiam repreſentans pridem hec ſancta ſynodus quoddā ſaluberrimū promulgauit decretum pro ſtabilitate et colore generalium conciliorū:quorum frequens celebratio precipua eſt agri dn̄ici cultura.verum cum ad eandem culturam non dubiuꝫ ſit pertinere epiſcopales ſynodos ⁊ concilia prouincialia prout veteres canones decreuerunt frequentari. Ideo eadem ſancta ſynodus antiquos ⁊ laudabiles mores noſtris cupiens temporibus obſeruari:ſtatuit atqꝫ precipit ſynodum epiſcopaleꝫ in qualibet dyoceſi poſt octauas dominice reſurrectiōis vel alia die ſm̄ conſuetudinē dyoceſum ad minus ſemel in anno vbi non eſt conſuetudo bis annuatim celebrari per dyoceſanum propria in perſona: niſi canonico impedimēto fuerit prepeditus.⁊ tūc per vicarium ydoneū:que ſynodus ſaltem triduo vel biduo duret vel prout neceſſarium epiſcopo viſum fuerit. Prima autem die conuenientibus dyoceſano et omnibus alijs qui in huiuſmodi ſynodis intereſſe tenētur: infra miſſarum ſolennia vel poſt: dyoceſanus vel alius eius nomine verbum dei proponat exhortādo omnes ad bonos mores ſectandum.abſtinendum a vicijs et ad ea que pertinent ad eccleſiaſticam diſciplinam:et ad officia ſingulorum:et preſertim vt hi quibus animarum cura cōmiſſa eſt:diebus dominicis et alijs ſolennibus plebem ſubiectam doctrinis

Cōc caus de q decre debe

et monitis ſalutaribus inſtruant.
Poſtea legantur ſtatuta prouincialia et ſynodalia et inter alia aliquis compendioſus tractatus docens quomodo ſacramenta miniſtrari debeant: et alia vtilia pro inſtructione ſacerdotum. Deinde ipſe dyoceſanus de vita et moribus ſubditorum ſolerter inquirat labem ſymoniace prauitatis. contractus vſurarios. concubinatum. fornicationem: et alia queuis crimina et exceſſus debita correctione cohibeat. alienationes rerū eccleſiaſticarum a iure prohibitas reuocet. abuſus clericorum et aliorum ſubditorum qui circa diuinum officium delationem debiti habitus defecerint in melius reformet et emendet. Et quoniam multa ſcandala ſepe contingunt ex eo ꝙ cōſtitutio Bonifacij pape octaui: que incipit: periculoſe. edita ſuper clauſura monialium: non ſeruatur. ſtudeat ipſe dyoceſanus vt omnino iuxta ipſius cōſtitutionis tenorem executioni demandetur: necnon vt quicunqꝫ religioſi dyoceſano ſubiecti regulas et conſtitutiones ſuarum religionū: preſertim vt ab eis omnis proprietas abdicetur inuiolabiliter obſeruēt. ne etiam in receptione ipſorum ad religionem quicꝙ per ſymoniam exigatur. Precipua autem in ipſa ſynodo epiſcopi cura ſit inquirere ac debitis remedijs occurrere: ne aliqꝺ dogma hereticum / erroneum / aut ſcandaloſum ſeu piarum aurium offenſiuū: ſortilegia / diuinationes / incantationes ſuperſtitiones: ⁊ queuis figmenta dyabolica dyoceſim ſuam inficiant. Inſtituantur preterea teſtes ſynodales viri graues prouidi et honeſti legis dei zelū habentes iuxta dyoceſis latitudinē in numero competenti: aut alij eorum poteſtatem habentes vbi alij non ſunt ad hoc inſtituti. qui ſi dyoceſano min⁹ idonei viderentur eos amouendo alios ꝑut ei videbit expedire inſtituat. Hi autē in manibus ipſius dyoceſani vel ſui vicarii iurare teneantur: vt tradit canon. epiſcopus in ſynodo: qui per anni circulum luſtrantes ipſam dyoceſim que corrigenda vel reformāda viderint: his ad

...eſtes ...noda: ...s qua ...s dēt ...Te

quos talia corrigere vel reformare pertinent: referant. que niſi correcta vel reformata iam fuerint ad ſynodum ſubſequentem perferant: in qua debitis remedijs occurratur: ſed ⁊ preter illa q̄ a teſtib⁹ ſynodalibus vel alijs eorum officium exercentibus dyoceſanus audierit inquirat: et ipſe diligenter de cūctis ſuorum ſubditorum exceſſibus. et taliter in delinquentes inſurgat correctionis debite diſciplina vt alijs malignari volentibus tranſeat in exemplum. Celebretur quoqꝫ in ſingulis prouincijs ſaltim infra biennium a fine concilij generalis. et deinde ad minus de triennio in triennium prouinciale concilium in loco tuto in quo tam archiepiſcopus ꝙ̄ ſuffraganei omnes et alij qui in huiuſmodi concilijs prouincialibus intereſſe tenentur debite vocati interſint. ꝙ ſi epiſcopus canonico fuerit impedimento detentus procuratorem ſuum deſtinet. non ſolum ad excuſandum et probandū abſentie cauſas: ſed etiam ipſius nomine in concilio intereſſendum: ſuſcipiendumqꝫ quicquid concilium duxerit ſtatuendum. alioquin ipſe epiſcopus a perceptione medietatis fructuū vnius anni ſue eccleſie qui per perſonā in ipſo concilio deputandā in ipſius eccleſie ſue fabricam effectualiter conuertētur: eo ipſo ſit ſuſpenſus. Alij vero venire negligentes concilij arbitrio puniantur: alijs iuris penis in ſuo robore duraturis. ¶ Concilio autem generali durante et per ſex menſes ante huiuſmodi concilia prouincialia non celebrentur. Porro in huiuſmodi inchoatione concilij ipſe metropolitanus vel alius eius nomine infra miſſarum ſolennia / vel poſt exhortatorum ſermonem faciat: ea que ad ſtatum eccleſiaſticum: et precipue ad pontificale officium pertinent ſerioſe memorando: cōminādoqꝫ ſingulis ꝙ iuxta ꝓphete ſententiā: ſi eorū culpa cuiuſuis aīa perierit: alius ſanguis de manibus eoꝝ a domino exigetur. Precipue aūt tūc fiat monitio exacta: vt dignis et bn̄meritis quorū vita ſufficienti teſtimōio nota ſit Sermo fieri d3 c3cilijs.

ordines ⁊ beneficia ſine vlla ſymoniaca labe conferātur: ⁊ ſuper oīa vt in alaruꝫ cura cōmittenda ſūma diligētia ⁊ matura inquiſitio adhibeat: vt bona eccleſiaſtica nullaten⁹ adv̄ſus illicitos: q̄nimo ad honorē dei et eccl'iarū ꝯſeruationē ħſido ſm ſacros canones p̄cipuā curā pauperū et īdigētiā laudabilit̄ cōuertant: ſciētes q̄ de oībus apud tribunal eterni iudicis vſq̄ ad minimū quadrātē rōnē reddituri ſunt. In q̄bus q̄dē cōcilijs de corrigēdis exceſſib⁹ moribuſq̄ ſubditoꝝ re formādis: ⁊ p̄cipue qualr̄ epi in ꝯferēdis bñficijs cōfirmādis electiōib⁹ miniſtrandis ordinib⁹ deputādis ꝯfeſſorib⁹ p̄dicādo ad pplm ⁊ puniēdo exceſſus ſubditorū obſeruatiōeq̄ ep̄aliū ſynodoꝝ: cetiſq̄ ad officiū ep̄ale ad iuriſditionē ⁊ adminiſtrationē eoꝝ in ſp̄ualib⁹ ⁊ tēporalib⁹ quoquo mō ſpectātib⁹ ſe geſſerit: ⁊ p̄ſertim an a ſymoniaca labe man⁹ inorias ſeruēt diligēs inq̄ſitio ſm iuris diſpōnē fiat: vt omēs q̄ in p̄miſſis deliq̄ſſe ꝯperti fuerint per ip̄m conciliū corrigātur ⁊ puniant. Siīr mō de ip̄o metropolitano circa oīa ſupradicta diligēt̄ exq̄rat cui⁹ exceſſus ⁊ defect⁹ ip̄ꝫ cōciliū eidē ſpēaliter exprimat ip̄ꝫ admonēdo: vt cū alioꝝ pat vocet ⁊ eē debeat a talib⁹ oīno deſiſtat: ⁊ nichilomin⁹ inq̄ſitioneꝫ de ip̄o habitā in ſcriptis redactā ad ro. pō. vel aliū ei⁹ ſuperiorē ſi quē hꝫ ſine mora trāſmittat vt ab eo punitionē ⁊ reformationē ſuſcipiat cōdecentē Iter cetera ſi q̄ diſcordie cōtētiōes ⁊ inimicitie iter quoſq̄ viguerint q̄ q̄etē ⁊ trāq̄llitatē ꝓuīcie poſſent pturbare curet oī ſtudio ſacrū ꝯciliū illas ſedare: ⁊ more pioꝝ patrū ad pacē concordiāq̄ filioꝝ vigilāter itēdat. Et ſi iter regna ꝓuīcias ſeu p̄ncipat⁹ hmōi diſcordias ſuſcitari ꝯtigat: mor ſctī dei ātiſtites cōcilia ꝓuīciaꝝ ſuarū ſil' cōgregari ꝓcurent ⁊ ſibi iuicē ꝯſiliū et auxiliū īpendāt cūcta diſcordiarū fomēta āputare ſtudeant: nec hoc alicuius amore vel odio pretermittant: ſꝫ ad deū ſolū et ſalutē popl'i mētis oc'los erigētes ad ſctm̄ pacis op⁹ oī tepiditate ſemota īuigilēt. Cogitētur inſup in ꝓuīciali ſynodo que īmediate gn̄ale ꝯciliū ſubſequēs an̄cedit: oīa q̄ in gn̄ali cōcilio viſa fuerit ꝓſequēda ad dei gloriā ac ꝓuīcie ꝯmodū ſalutē ppl'i chriſtiani. ibidēq̄ eligant in nūero ꝯpetenti q̄ ad ꝓximū gn̄ale ꝯciliū vice toti⁹ ꝓuīcie debeant ꝓficiſci q̄bus p ſubſidiū vel al's ꝓuideat ꝓut de iure ⁊ cōcilio ꝓuīciali viſuꝫ fuerit expedire. ita tn̄ q̄ illi q̄ accedē noluerint aut eoꝝ clerus nullaten⁹ grauent. relegant quoq̄ ī vnoquoq̄ ꝓuīciali cōcilio q̄ ſm cano. ſanctiōes in eiſdē legi p̄cipiūtur ac ea īuiolabilr̄ obſeruētur ⁊ trāſgreſſoribus pene debite īferāt. q̄ ſi metropolitani ſeu dyoceſani p̄dictis terminis ī celebrādis ꝓuīcialib⁹ ⁊ ep̄alib⁹ ſinodis ceſſante legitimo īpedimēto negligētes fuerit: medietatē oīꝫ fructuū ⁊ obuentionū rōne eccl'iarū ad eos ptinētiū: fabrice ipſarū eccl'iaꝝ applicandā eo ipſo amittāt. q̄ ſi in eadē negligētia per tres proxios mēſes pſeuerauerit ab officijs ⁊ bñficijs ſint ip̄o fcō ſuſpēſi. Quib⁹ trāſact' tp̄ib⁹ ſuban̄ſcript' penis ātiq̄or in ꝓuīcia ordine ep̄s ipi⁹ metropolitani epi. Maior aūt in dignitate p⁹pōtificalē in ſacris cōſtitut⁹: niſi ad alios forſan de cōſuetudine vl' p̄uilegio ptineat negligentiā in celebrādis p̄dictis ꝓuīcialib⁹ ⁊ ep̄alib⁹ ſynodis ſupplere teneant. Iubet īſup hec ſctā ſynodus oīb⁹ p̄lat' religionū ⁊ ordinū quorūcunq̄ ad quos celebrare cap'la ptinet: q̄ illa ſtatutis tēporibus ſub p̄dictis penis ſeruēt ⁊ ſeruari faciāt. in q̄bus ſm can̄. ſanctiones ⁊ religionū ꝯſtitutiōes cū oī ſtudio et diligentia ad verā ſingularū religionū ⁊ ordinū reformationē intendāt. ita vt deiceps in ſingulis monaſterijs iuxta ꝓp̄as r'las ⁊ ꝯſtitutiōes debite r'laris vigeat obſeruātia ⁊ p̄cipue vt tria ſubſtātialia ꝓfeſſionis vota oīno obſeruētur. per p̄miſſa autem hec ſctā ſynod⁹ non intēdit iuribus quorūcūq̄ quolibet derogare. Datū baſilee in ſeſſione celebrata in eccl'ia maiori baſil'. vi. kalenð decembris. Anno dn̄i M.cccc.xxxiij.

Marginal notes: Cōcilijs formādis: q̄ inq̄rēda ſunt — Diſcordie ſūt ſedāde.

a ¶ Celebratio. q̄ icepit tp̄e ſilueſtri pape ⁊ conſtātini impatoris. c. i. xv. di. nam antea pſecutiōe īfideliū contra xp̄ianos ſeuiente docendarum plebium non dabatur facultas: et q: non erat epiſcopis

celebratio[a] agri[b] dominici p̄cipua[c] cultura eſt: que vepres[d] ſpinas ꝛ tribulos hereſuȝ errorꝝ[e] ꝛ ſciſmatū extirpat: exceſſ⁹ corrigit: deformata reformat[f] et vineā domini ad fructū vberrime fertilitatis adducit. Illorū vero neglectus premiſſa[g] diſſeminat[h] atq̧ fouet. hec p̄teritorū[i]

licētia conceſſa cōueniēdi in vnū. Ideo eccleſia in diuerſas hereſes ſciſſa eſt q̄ ꝯcilia poſtmodū ꝯfutate ꝛ dānate ſūt nec obſtat ca. placuit. xiij. q. ij. l q̄ oñdit ꝙ ꝑ Melchiadē papā fuit celebratū cō aliū q̄ ꝓceſſit Siluestrū. Nā vt dicit Archi. q̄uis ꝯciliū fecerit melchiades ſi tñ ita gn̄ale ſicut poſtea fctā fuerit ſȝ cū paucis. Silr qꝛ l di. xvi. in p̄n. fit mē tio de canonib⁹ apl'oꝝ recipiēdis. s. autētic(nō apocrifis videt ꝙ apl'i aliqñ ēt cōuenerit ꝛ fecerit cōciliū qd̄ eſt verꝝ. Nā ꝑfecto p̄mū cōciliū eccl'ie fuit celebratum hieroſolimis ſub petro apl'o p̄mo pō. ſum. p̄nte ibidem Jacobo hieroſolimorꝝ p̄riarcha ſeu archiep̄o. Uñ diſceptātib⁹ Paulo et Barnaba cum cōuerſis a iudaiſmo qui erāt anthiochie circa legaliū obſeruationē. vtrum fideles cōuerſi ex gētilitate deberēt ſeruare legalia: q̄ſtio hec delata eſt ad apl'os qui erāt hieroſolimis ꝛ petrus vt caput cōcilij declarauit illos ad hoc nō eſſe inducēdos. quod approbauerūt alij apoſtoli ibidē exiſtētes vt habetur act. xv. fecerunt et alia tria cōcilia apl'i. gl. xxij. d. c. ij. ꝛ de tp̄ib⁹ quibus fuerūt celebrata multa alia concilia. no. Jo. and. ſup da. vi. in nouella.

Cōcilib rumū vbi fuit celebra tum.

b ¶Agri. eccleſia hȝ agrū. cle. ne in agro de ſta. mo. §. in ꝓxi. §. cū itaq̧. cū ſi.

c ¶Precipua. i. principalis et vtiliſſima. §. in proxi. §. cum itaq̧.

d ¶Uepres. dicūt qꝛ vi prendūt et ſūt ſpine. ſi. ꝟ. l cle. dudū. de ſep. vbi Jo. an.

e ¶Errorū. terminꝰ eſt gn̄alior hereſi cū ois hereticus erret: ſed nō e diuerſo. Errans eīm in articulis fidei nō eſt hereticus ſi pertinaciter nō defendit ſuuȝ errorē: maxime ſi credit eccleſiā ſic tenē ꝛ ſuā fidem ſubmittat fidei eccleſie. ad hoc. c. damnamꝰ. in fi. de ſum. tri. xxiiij. q. i. hec eſt fides. ꝛ. c. ſciſma. ꝛ. q. vi. dixit apoſtolus cū ibi no. cle. i. de ſum. tri. §. porro. ꝛ ibi Guil. cle. i. de vſu. ꝛ ibi Pau.

perti- us an iad er- at in fi e.

ges. in extraua. Jo. xxij. cum inter nonnullos. Hen. in ca. i. de here.

f ¶Reformat. ad reformationē morū offīn p̄ſidētis dȝ eſſe attētū. l. p̄he. cle. §. hoc ſane. c. magne. xxij. q̄ſt. iiij. ff. d col. bo. l. nōnūq̧ in ex. Jo. xxij. ſuſcepti. i p̄n. ꝛ eſt ſi. ꝟ. in. l. i. C. de cad. tol. §. et cum triplici. ff. de pac. iuregētiū. §. ſi igit. de publica. l. vectigalia. vbi. G. inſti. de lega. §. optionis. de ſta. mo. i ſingulis de offi. or. irrefragabili. de maio. ꝛ obedi. cū in eccleſijs. C. d accu. l. abſentē. Et eſt reformatio rei veteri facta additio aut eiuſdem renouatio. hec enim ſyllaba re appoſita dictioni ſignificatiue ſignificat repetitionē facti antiqui: vt in ꝟbo reficere quod eſt corruptū in ſtatū priſtinum reducere. ff. de ri. l. i. §. deide. nec dicitur reformatū vel refectū quod de nouo cōſtruitur. ff. de inne. actu q̧ ꝑuato. l. iij. §. pe. cū ſimilibus. ꝛ de ſignificato huius ꝟbi reformatio. no. Bal. i. l. ius ciuile. ff de iuſticia ꝛ iure. i. l. ij. C. de decurio. li. x. Jo. fa. inſti. man. §. item ſi adhuc. vbi dicit ꝙ officiū reformator(gn̄alis miſſi ad aliquaȝ ꝓuinciā reformandā durat poſt mortē mittētis: cū dicat ordinariꝰ inſtar ꝓcōſulū aut legatorꝝ. c. ij. d of. leg. in. vi. Idē de gardiatorib⁹ et ſaluagardijs q̄ dātur per modū gratie qñ verba apponunt in eis ſapiētia gratiā arg. c. ſi ſup. de offi. deleg. in vi. ſecus in ſalua gardijs ſimplicis iuſticie: videlȝ ꝙ q̄s cōſeruatur a vi/potētia/ꝛ iiurijs manifeſtis. hoc autē poteſt ꝑcipi ex multis qñ adijciūtur ꝟba q̄ nō ſunt de ſimplic. iuſticia: vl' ſi adijciat. hoc aūt ꝯceſſimꝰ i de gr̄a ſpēali: vel dicat i ꝑpetuū vl' ſilia.

Reforꝛmatio q̄d eſt.

Reforꝛmatoris officiū nō expirat morte ꝯcedētis.

g ¶Premiſſa. hereſes errores ꝛ ſciſmata

h ¶Diſſeminat. vt l. c. i. xv. di. ꝛ nota ꝯtraria ꝯtrarios parere effectꝰ. ad hoc. c. hoſpiciolū. xxxij. di. cū ibi no.

i ¶Preteritorum. vide cronicas trac. conciliorum. ca. ſexta. xv. diſt. inuenies

c

temporū recordatio et pn̄tiū[a] conſideratio āte oculos[b] noſtros ponūt Quapropter hoc edicto ꝑpetuo ſācimus decernimus atq; ordinam⁹ vt amodo[c] gn̄alia cōcilia celebrēt Jta ꝙ primū a fine huius cōcilij in quīquēniū īmediate ſequens: ſecūdum vero a fine illius īmediate ſequētis concilij in ſeptēniū: et deinceps de decēnio in decēniū[d] perpetuo celebrentur[e] in locis q̄ ſūmus pontifex[f] ꝑ mēſem ante finē cuiuſ

in cōcilijs generalib⁹ hereſes fuiſſe dānatas aut ſciſmata pacificata ꝛ in cōcilio ꝯſtantieñ. cuius hoc eſt decretū peſſimū ſciſma .xl. annorum terminatū ē. ibi hereſes dānate: et duo hereſiarche. ſcȝ Johannes hus et Hieronymus cōbuſti fuerūt et plura bona īſtituta: et in concilio florētie celebrato per Euge. iiij. q̄uis a cōcilio baſilieñ. dānato fuerūt reducti ad vnionē eccleſie ro. greci. Armeni. ꝛ Jacobini. vt in decretis ſuꝑ hoc factis q̄ incipiūt cātate dn̄o. ꝛ in ꝯcilio baſilieñ bohemi et morani qui cōionē ſub vtraq; ſpecie toti popl'o eſſe neceſſariā dicebāt ad vnionē eccleſie ro. et obedientiā imperatoris reducti ſunt multi reges ꝛ principes pacificati. opinio de beata virgine maria ſine pctō originali concepta approbata eſt in decreto quod īcipit. elucidātibus de xv. kalē. octobris. Anno. M. cccc. xxxix. ꝛ ꝙ feſtū ꝯceptiōis eiuſdē ſicut ante eccleſia ordinauerat ānuatim celebretur ibidē ſtatuitur. Et no. hic ꝙ ex p̄teritis preſumit̄ circa futura. c. ſcribā. d̄ p̄ſūp. vn̄ p̄teriti rō ſcire futura facit. ꝛ experimēta morborum cogūt nos īuenire multas medelas. l. di. vt conſtituerent̄. q̄nq; ex p̄terito preſumitur circa p̄teritū. puta ſi mulier cōtinēter vixit nō p̄ſumitur ꝙ fuit maritata. xxviij. di. qꝛ ſunt. aliq̄ñ ex p̄terito circa pn̄s: vt cū querit̄ de fama alicui⁹. lxxvij. di. c. monachus.

Hereſiarche duo cōbuſti.

Uirgo btā ſine pctō originali fuit concepta.

a ¶ pn̄tiū. q̄nq; p̄ſumit̄ de pn̄ti circa pn̄s: vt hic. vi. q. i. q̄ crimē. q̄nq; ex pn̄ti circa p̄tita. xxxiiij. q. ij. cū ꝑ bellicā. q̄nq; ex pn̄ti circa futura. l. di. ſi q̄s diacon⁹. ꝛ d̄ iſtiſ p̄ſūptōib⁹ no. l. c. ſcribā. d̄ p̄ſump.

b ¶ Oclos. mēti ꝛ ꝯſidatiōis. ſ̄. l. p. §. q̄bus. cū ſi.

c ¶ Amodo. i. de cetero.

d ¶ Jn decēniū. nō putarē ſufficere. in ſi. pri:ni decennij facere vnū conciliū generale et ſtatum poſtea in prin. ſcdi decēnij aliud. qꝛ id potius eſſet facere cōcilia de vicēnio in vicēniū q̄ꝫ de decēnio in decēniū. iō dȝ eſſe interuallū decēnij. ſ̄ iter vnū cōciliū ꝛ reliquū ꝑꝑ nimiā ꝓlōgationē vitādā. fa. fieri qd̄ no. Joh. and. in c. in ſingulis. in. §. triēniū. de ſta. mo. in. c. qd̄ dilectio. de cō. ꝛ af. ꝛ no. hic iū. pn. ꝙ illud qd̄ fit d̄ decēnio in decēniū dꝛ fieri freq̄nt̄. naȝ celebratio ꝯciliorū gn̄aliū dꝛ frequēs ſi fiat de dcēnio in decēniū. dicit gl. in c. monaſteria. d̄ vi. ꝛ ho. cle. ꝙ ex duabus vicib⁹ inducit̄ frequētatio. xxv. di. vna tm̄. fa. gl. in. c. i. de fideiuſ. l aut̄. ſi q̄s ei. C. de adul. l. iij. cū ibi no. de epi. au. vbi no. ꝙ due vices faciūt cōſuetudinē ad maleficiū vt iteratū pl⁹ puniat̄. idē no. l aut̄. d̄ teſti. col. vij. archi. l. c. illd̄. xij. di. fa. qd̄ no. l. ca. cū eccl'ia. in. §. epor. et ibi doc. de cau. poſ. ſȝ videt̄ verius ꝙ ſit ad cōeȝ vſū loquēdi iuncto arbitrio boni iudicis recurrēdū ad iudicandū aliq̄d frequēter fieri et in ſpecta materia. no. Hoſt. in. d. ca. monaſteria. ad hoc. ſ̄. de ſpecta. c. i. in prin.

e ¶ Celebrēt̄. vtilis ꝓmiſſio: ſȝ caret executore. ꝯcilia aūt ꝓuīcialia et ep̄alia q̄ ſynodi dicūtur: dn̄t celebrari ānuatiȝ c. ſicut. de accu. c. graue. de p̄bē. ꝛ ꝯcilia ſiue capl'a mōachorum de triēnio in triēniū. c. in ſingul̄. de ſta. mo. l mōachis tñ nigris capl'a ꝓuīcialia dn̄t celebrari de triēnio in triēniū ꝛ gn̄alia ānuatim: vt l ex̄. bn̄. xij. ad mo. nig. ſtatuim⁹. ꝛ rurſus ꝛ in canonicis rl'arib⁹ bti aug. gn̄alia capitula ānuatim. ꝓuīcialia de quadriēnio in quadriēniū celebrari debēt: vt in cōſti. bn̄. xij. ad cano. reg. bti aug. q̄ incipiunt in ſingulis ꝛ conſtitutionem.

f ¶ pōtifex. ad quē ꝑtinet gn̄alia cōcilia celebrare. xvij. di. ꝑ to. no. iij. di. porro. d̄ cō. di. i. eccl'ia. lxiij. di. adrian⁹. no. d̄

Conc[...] lia d[...] fieri p[...] terua[...] la. x. a[...] nouu[...]

Con[...] lia m[...] chor[...] ties cele[...] da.

libet cōcilij approbāte[a] et cōſentiē te[b] cōcilio vel in eius defectū[c] ip̄m ꝯciliū deputare et aſſignare tenea tur: vt ſic ꝑ quandā cōtinuationem ſemper aut conciliū vigeat aut per termini pēdētiā expectet̄. ¶ Quē terminū liceat ſūmo pōtifici de fra trū ſuox ſācte romane eccleſie car

ol.le.qđ trāſlationē.đ excel.p̄. ſicut vni re.ſpe.ti.de le.§.ſupeſt videre.ꝟ.ſed nū quid.vn̄ papa p̄ſidet gn̄ali ꝯcilio.c.i.de ſymo.in ſupſcriptōe.ij.q.vij.cū paſtor ꝫ in ſupſcriptōe.xxv.q.ij.ſi q̄s dogmata. xvij.di.in noie dn̄i ꝛ ſine papa cōciliū dr corp⁹ acephalū. c.ſubmittit̄.xxi.di. et ſentit gl.i ca.ad ap.de re iu.l.vi.ꝙ ꝯciliū in actu iuriſ ditōis ſeu exercitō nō eſt iudex cū pa pa.ſꝫ cōſultor etiā i arduis.ad hoc.ix q.iij.cūcta ꝑ mun dū. Sciendū eſt tn̄ ꝙ p̄ſcis t̄pibus in cō gregatiōe cōciliox ſꝑ īterfuerūt impa tores.pꝫ.c.canōes.xv.di.§.hic etiā.xvij di.dr de theodorico rege ꝯuocāte ꝯciliū ꝛ multa cōcilia fuiſſe cōuocata ꝑ īpatores.pꝫ in diſcurſu hyſtorie triptite: ꝛ in li.cōciliox.iō aūt āntiq̄tus impatores cō gregabāt cōcilia ꝯlter: qꝛ tūc eccl'ia ma le poterat vti ſua p̄tāte ꝑpter aduerſi tates quas patiebat̄ ab hereticis q̄bus aliq̄n fauebāt et adherebāt magni p̄n cipes ꝛ reges. vn̄ ſtati cū potuit hoc cor rexit ꝛ nō ꝑ prīcipes: ſꝫ per ſe ꝯcilia cō uocauit ꝛ aliq̄n ꝑ īpatores p̄cipiēte ec cleſia ſunt celebrata concilia. aliq̄n ip̄a rogāte ꝛ poſtea auctoriſante. aliq̄n ip̄a auctoriſante. aliq̄n ip̄a ratificāte. vt di. xvij.ꝑ to. ꝛ p̄ſertim in.d.§.hic etiā. ꝛ ali q̄n ꝯſulto īpatore ꝛ in ſui p̄ſentia. cōgre gato aūt ꝯcilio ante ei⁹ finē ꝛ diſſolutio nem debet papa de cōſenſu ipſius con cilij locū aſſignare pro futuro. vt.j.

a ¶ Approbāte. ſic papa facit aliq̄n ſta tutū approbāte ꝯcilio.c.lꝫ de elec.c.vbi piculū.eo.ti.l.vi.in cle.i.de ſū.tri.cū ſi

b ¶ Cōſentiente. iſta cōſenſus requiſi tio in hoc caſu nō videt̄ neceſſitatis ſed ſolēnitatis tm̄.ſi. dicit archi.i.c.ad apo ſtolice de re iudi.li.vi. vbi đt tex. eratq̄ꝫ parata eccl'ia đ ꝯſilio ꝯcilij ꝛc̄. illā req̄ſi tionē cōcilij non fore neceſſitatis. quid em̄ ſi in p̄hēſiōe loci diſcordāt papa ꝛ cō ciliū. videt̄ ſtandū ſn̄ie pape. ar.no. iiij. di. in iſtis. vbi dicit gl. ꝙ ſn̄ie pape ſtabi tur contra oēs.xxxv.q.ix. veniā.no. Jo. an.i.c. ſignificaſti.đ elec. niſi papa vellꝫ aſſignare locū nō tutū aut min⁹ idoneū concilio. in his em̄ q̄ depēdent a plena p̄tāte pape q̄ ſunt olno iuris poſitiui nec tāgūt fidē aut decolorationē ſta tus eccl'ie ſn̄ia pa pe p̄ferēda eſt. ſ.c.i cū ibi not. honeſtū tn̄ ē ꝙ req̄rat ꝯſen ſum cōcilij ad ſcā dalum vitandum.

Papa q̄n̄q̄ꝫ p̄fert concilio.

c ¶ Defectū. vt ſi papa deſijt eſſe ꝑ mortē naturalē vel ciuilē ſeu canonicā que eſt diſpoſitio. vl' ſi cadat in ꝑpetuā īſaniā aut ſi ad eū captiuatū nō pateat acceſſ⁹. aut ſi ſciſma vigeret ſicut fuit q̄n conciliū cōſtātien. fuit celebratū. qđ et ſi a nullo fuerit confirmatū: p̄ualuit tn̄ contra tres papas eos deijciendo et quartū inſtituēdo. ad hoc tex. ſin. in ca. ſi duo. forte ꝯtra fas. lxxix. diſt. i. vbi pro ibi c. glo. ꝙ in diſcordia duox electox dꝫ cōgregari conciliū generale. ꝛ ille rema nebit papa quē concilium approbaue rit. ꝛ fuit illud.c. alleg. piſis ꝛ conſtātie q̄n fuit cōciliū celebratū ꝯtra illos ꝯten dētes de papatu. no. Panor. in.c. licꝫ.đ elec. ꝛ hoc caſu ꝛ ſe. etiā p̄tās cōgregan di concilium primo ſpectat ad cardina les. no. arch. in.d.c. ſi duo. qđ fuit practi catū piſis. nā cardinales ibidē couenien tes ſcripſerūt prīcipib⁹ ꝛ prelatis toti⁹ orb. ex quo em̄ electio pape ad eos ſpe ctat.c.i noie dn̄i.xxiij.di.d.c. licet.c. vbi periculū. de elec. in.vi. cle. ne romani. e. ti. ꝫ oia ꝑ que ꝑuenit̄ ad electionē veri ꝛ indubitati paſtoris. ar.l. oro.ff. de ſpō. ca. prudentiā. de offi. dele. idē Anto. iij. ꝑ. ſum. ti. xxiij. ca. ij.§. vij. Scđo ſpectat ad patriarchas et precipue cōſtantino politanū cui⁹ ſedes eſt prima poſt Ro. xxij.di. de conſtantinopolitana. cum ca tholicus eſt patriarcha. Tertio ad īpe ratorē reges ꝛ p̄ncipes. nā p̄tās vni⁹ de uoluit̄ gradatiꝫ ad aliū ꝑpt̄ negligētiā

Concilij gn̄ale ꝑ q̄s congregat̄ t̄pe ſciſmatis.

dum .J. de col. §. item circa. xxviij. di. de his. vbi archi. de re iudi. cū ſit indultū. li. vi. vbi dy. niſi illo vel alio iure caueat ꝙ illud tps poſſit artari vel ꝓrogari: vt hic. d. c. cum ſit romana. vbi Panor. ca. oblate. de ap. ff. de iud. l. ij. l. nō nunꝗ. aut niſi illō tps iu- ris ex cōſuetudine vel ſtilo fuerit arbi- trariuꝫ ſicut hodie ð ſtilo cōi nō ſuāt c. ſuſcepim⁹. de homi. .J. de pa. po. c. i. §. i. ibi. hoſtilitatꝫ. cū ibi no. ⁊ cōputaꝫ guer ra iter caſus fortuitos: niſi tpe ꝯtract⁹ potuit ꝑuideri. l. ex ꝯducto. §. ſi vis tēpe ſtatis. ⁊. l. habitatores. §. vl. ff. loca. no. Bal. in. l. imꝑialis. de pa. ꝯſtan. vbi ðe ꝙ treuga magꝭ ac- cedit guerre ꝙ pa ci. ita ꝙ ð treuga ⁊ guerra idē eſt iudi ciū. ⁊ ꝙ tpe treuge

occurrerit: ꝙ neceſſariū videreꝫ ipꝫ locū mutari puta[a] obſidiōis guer- raꝝ[b] peſtꝭ[c] āt ſiꝉis: tūc liceat ſūmo pōtifici de ꝑdictoꝝ fratꝝ[d] ſuoꝝ aut duaꝝ[e] ptiū ipoꝝ ꝯſēſu atꝙ ſubſcri

Dilatō dilationes iuris: de quib⁹ in. l. i. C. de di ies ho la. et ibi cy. iij. q. iij. §. ſpaciū. ⁊ ſiꝉes. ſed lie ꝑſi arbitrio iudicis ꝑfigūtur. no. in. c. ij. de ſiāt ar dila. panoꝛ. in. c. i. eo. ti. ſꝫ bar. l. l. ij. ff. de itrio re iud. dicit idiſtīcte iudicē poſſe cā co- iudicis gnita dilatiōes datas a lege augere vel minuere. ad hoc. c. paſtoralis. ð excep. l ſi ea. C. qui accu. non poſ. ff. de mino. in tra vtile. ſm vnā lec. de he. inſti. ſi quis ſtituaꝫ. d. l. iiij. §. ſi qs ꝯdēnat⁹. de re iu. vbi tñ iudex male arbitrareꝫ in reſtrin- gēdo vꝉ āpliando iuris terminū ſine cā poterit appellari. d. c. i. ð dila. qꝛ i ꝯmiſ ſis iudicis arbitrio pōt appellari ſi iu- dex male arbitraꝫ: ⁊ aꝉs ꝙ bonus vir. vi deꝫ eñ ſuo arbitrio cōmiſſū tanꝙ bono viro ⁊ iudex ad quem habebit hoc arbi trari ꝯſideratꝫ his ꝙ bon⁹ vir debeat cō ſiderare. ꝓ quo tex. cū glo. ⁊ ibi Bar. l. l. ſi ꝗ pena. ff. de. ꝥ. ſi. glo. in. c. ſup his. de accu. vbi Panoꝛ. Bar. ſequūꝫ cōiter legi ſte diſtiguētes tñ ꝙ aut ius dat certum tps limitatū abſꝙ aliꝗ miniſterio iudi cis: qꝛ non requirit ꝙ iudex aſſignet: et tūc nō pōt abbꝛeuiare vel prolōgare: vt pꝫ in termino dato ad appel. ⁊ reſti. pe- tendaꝫ. aut requiritur aſſignatio talis termini fiēda per iudicē: et tūc ex cauſa abbꝛeuiare ꝑt ēt ſi ius limitatū tps ſta tuat. ad hoc no. in auc. offeraꝫ. C. de li- tis cō. no. Jmo. ⁊ do. in. d. c. cupiētes. ð quo hen. in ca. de cauſis. de offi. deleg.

a ¶ Puta. pro vt.

Guer b ¶ Guerraꝝ. ꝗ ſūt iuſta cā mutādi lo e fug cū. c. vbi piculū. §. porro. de elec. l. vi. de de ſit reſcrip. ſtatutū. §. cū ꝥo. e. li. cū guerras ꝗſꝗ fugē debeat ⁊ locū tutū petere. ad hoc. c. niſi cū ꝑdē. §. ꝑpꝫ maliciā. ð rnū. nō ē tut⁹ acceſſus. fa. c. accedēs. ij. vt li. nō cō. cle. paſtoraꝉ. de re iu. ꝯtra eū ē ca. illi qui. xxiij. q. iij. ibi pax illa quā treu gā dicim⁹ obſeruet. de iudi. nouit. ꝥ. po ſtremo. vbi ðꝫ ꝙ federa pacꝭ ſi fueꝛt ſer uata vſꝙ ad pꝛefixū terim. ex ꝗ pꝫ ꝙ de treuga loqꝛ p qs ter. ꝓbaꝫ treugā eē pa ceꝫ aut magꝭ accedē paci ꝙ guerre. no. io. an. i addi. ſpe. ſup rubꝛi. ð treu. ⁊ pa. Paſi. i ru. e. ti. dic̄ treugā eē pacē tpalē.

c ¶ Peſtis. ꝗ eſt cā iuſta mutatiōis lo ci pp iuſtū timorē mortis. ad hoc. J. ð col la. c. i. §. i. ꝥ. pauꝑes. l. ð etate. ff. ad tre- bel. vbi vult Bart. ꝙ peſtis eſt licita cā nō ꝯparēdi i iudicio. ⁊ p ꝯñs ſe abſentā di. ſicut nō teneꝫ qs ꝯparere ad locū nō tutū. c. ex pte. ð ap. i cle. paſtoraꝉ ð re iu di. de ꝗ vide no. J. de paci. poſ. c. i. §. i. ibō ðꝫ no. Paſi. in. c. pp. de loca. ꝙ ꝑpꝫ peſtē ſupueniētē ꝑt iqlin⁹ dimittere domū cō ductā añ terminū ꝯductiōis finitū. p ꝗ fa. ille tex. vbi dñs pp neceſſitatē ſupue- nientē ꝑt expellere iqlinū: ita ⁊ iquilin⁹ domū dimittē Nā magna neceſſitas vꝉ timoꝛ mortꝭ que vbi eſt ineuitabiꝉ licitū ē occidē ſuū inuaſoreꝫ ipune ſine metu irregularitatis. cle. i. ð homi. ibi aūt nō pōt ſecure moꝛari pp peſtē ꝗ ꝯtagioſa ē iō ðꝫ canō ꝙ peſtꝭ ē fugiēda. lxxxviij. di. negociatorē. fa. op. tex. l. hitatores. ff. lo ca. qð no. Jo. an. in. d. c. ꝑpꝫ. ꝙ iquilin⁹ pōt ex cā dimittere domū dño iuito. ad hoc. l. i. ff. ð migrā. no. i. l. cū lege. ff. loca.

Peſtis excuſat a cōpa rēdo in iudicio

Mors ſi ē ieui tabiꝉ iꝫ inuaſorē occidē.

d ¶ Fratrū. cardialiū qs cū papa de ip ſis ꝓmiſcue loqꝛ fres appellat. c. ad fal ſarioꝝ. ð cri. fal. c. ad aplice ð re. iu. l. vi.

e ¶ Duaꝝ ptiū. in hoc caſu nō (cū ſi. ſufficeret ꝯſenſus maioꝝ partis cardi-

Uniuer ſitatis geſtaqñ valent.

naliū ſicut nec in electiōe romani pon. c.licꝫ.de elec.et ad hoc ꝙ valeāt geſta ꝑ vniuerſitatē oꝫ ꝙ ſaltē veniāt due ꝑtes vniuerſitatis.ff.qđ cuiuſqꝫ vniuerſi.l. nulli.l.plane.C.đ decu.l.nolationū.li. x.no.Bar.in.l.oēs ppłi.ff.đ iuſti.ꝛ iu. bar.i.l.i.ff.de of.ꝑ cō.qđ ē verū qñ vniuerſitas ꝑ ſe ꝯgregat:qꝛ potētie vniuerſitatꝭ ſiue collegiū cōſiſtūt i duabꝰ ꝑtibꝰ dū eſt in ꝯgregādo ꝛ tūc valēt facta a maiore parte Innocē.in ca.ij.de noui operꝭ nū.glo. in.c.i.đ hīs q̄ fiunt a ma.p.ca.vbi hē. ꝛ Jmola.ſꝫ qñ vniuerſitas vel collegiū eſt vocatū per p̄ſidentē aut aliū habentē poteſtatē:veniētes dūtaxat etiāꝫ ſi non faciant maiorē parteꝫ: ſed longe minorē poſſunt explicare ea q̄ incūbunt agenda.ſentit Inno.in.đ.c.ij.in ca.i.de ma.ꝛ obe.arg.c.cū nob.de ele.vbi đr ꝙ vocati nolētes venire faciūt ſe alienos fa.gl.in cle.quod circa.de elec.que dicit abſurdum eſſe in numero cōputare illos q̄ vocati venire noluerīt.de quo Jo. and.pañ.in ca.in cauſis.de elec.pañ. in.đ.c.cū nobis.in.đ.c.licet.l.c.cū inter vniuerſas.e.ti.in.c.cū oēs.de ꝯſti.in.c. bone.ij.de poſtula.p̄lato.ideo debite cōgregato caplo ſiue collegio lꝫ maior ꝑs recedat poſſunt alij gerere actū:preſertim vbi periculū eſt in mora.not.in cle. ne romani.§.porro.de elec.nec illi recedētes ſunt āplius vocādi ad hoc.c.certum.xi.q.iij.c.i.de iud.cle.i.de do.et cō. no.inno.in.c.cōſuluit.de of.dele.vbi dicit ꝙ ſi terminꝰ prefixus ad eligendū ꝑrogetur abſentes qui citati fuerāt non ſunt āplius citandi.ad hoc bo.ter.xviij di.ſi qs adeſſe.ca.vbi periculū.§.ſane. de ele.in.vi.vbi doc.Inno.in.c.ꝯſideranimus.in.c.eccleſia.ij.de elec.ſpe.ti.de ſindi.§.i.ỽ.q̄d ſi oēs.arch.lxv.di.ſi forte

canōici vōti ſi ñ veniāt ſibi p̄iudicant.

pañ.in.đ.c.cum nobis.manda.c.xviij. a ¶ Subſcriptiōe.no.caſū in quo requirit ſubſcriptio cardinaliū.ſi.ſ.de elec.c. licꝫ.§.verū tñ.de nu.et qua.car.c.i.§.nō fiat.ſic olim ſe ſubſcribebant vna cū papa in p̄uilegijs ꝯcilijs ꝛ alienatiōibꝰ. xij.q.ij.nō liceat.ꝛ c.cū redēptor.no.ꝛ c.cū a nobis.de teſti.đ ro.đci.cclxxxv. ſꝫ hodie nō ſe ſubſcribūt.vt.đ.c.not. Jo.an.vide qđ i ſimili not.in.l.ſacri affatꝰ.C.de diuer. reſcri.l.l.penul.C de diuer.of.lib.xij. vbi ī pator ſubſcribit reſcriptꝭ ab eo emanatis ne dolꝰ aut fraus fiat.

ptiōe[a] aliū locū prius deputato locovicinioꝛē[b] et aptū ſub eađ tamē natione[c] ſubrogare[d] niſi idē vel ſimile impedimentū per totā illam nationē vigeret:tūc ad aliquē aliū viciniorē alteriꝰ natiōis locū[e] aptū huiuſmōi conciliū poterit cōuocari. Ad quē p̄lati ꝛ alij q̄ ad cōciliū ſolēt[f] cōuocari accedē teneāt acſi[g] a p̄ricipio locꝰ ille fuiſſꝫ deputatꝰ: quā tñ loci mutationē vel termini abbreuiationē[h] ꝑ ānū āte p̄fixū terminū teneat ſūmꝰ pōtifex legitime

b ¶ Viciniorē.fa.c.ſtatutū.§.cū vero.đ reſcrip.in.vi.c.vbi periculum.§.porro.de ele.c.lib.cle.q̄ſuis.circa ꝑn.de fo.cōpe.

c ¶ Natiōe.ſi.ỽ.ſ.de colla.c.i.§.vt vero ỽ.adijciēs de nu.ꝛ quali.car.c.i.ỽ.ꝛ de illa in.l.ꝙ ſi nolit.§.qui mancipia.ff.de edi.edic.ꝛ vulgant dicunt eiuſdē nationis q̄ ſunt eiuſdeꝫ ligue ſeu idiomatis.

d ¶ Subrogare.id eſt ſubſtituere.ſi.ỽ in.c.cū lōge.c.metropolitano.lxiij.di.c. hoc q̄ppe.iij.q.vi.c.ij.vt li.pen.li.vi.et hic eſt ar.ꝙ res ſubrogata in locū alterius eodē iure cenſet cū illa.ad hoc.l.ſi eū.§.q̄ liiuriarū.ff.ſi quis cau.ꝛ ibi gl.et doc.l.i.§.iij.C.de rei vxo.ac Bar.i.l.i.§. hec actio.ff.ſi q̄s ex teſ.li.iuſ.eſ.fu.bar. in.l.q̄ vas.ff.de fur.io.an.in.c.inquirendū.de pecu.cle.io.fa.iſti.de ac.§.fuerat qđ le.ꝛ no.i.c.eccl'ia.ij.vt li.pē.vbi doc.

e ¶ Quem.locum.

f ¶ Solēt.no.in cōgregatiōe ꝯcilij generalis inſpiciēda eſt cōſuetudo vt illi euocentur qui ſoliti ſunt euocari p̄ſertim prelati.de hoc no.ſ.in principio.

g ¶ Acſi.id eſt ſicut ſi.

h ¶ Abbreuiationē.fa.iſte tex.ꝙ caplꝫ pōt ex cauſa reſtrigere ꝛ abbreuiare terminū a iure p̄fixū.c.ad eligendū.ꝛ mo=

tere abſentes vt in termino aſſignato ꝛ restricto debeāt intereſſe ad electionē faciendam.ad hoc.c.cū inter vniuerſas. de elec.vbi Panor. no.in.c.cum nobis.e.ti. vbi doc.q꞉ terminus triū menſiū fuit ꝑſi nus a iure fauore capli cui fauori ꝑt cap. ꝑſerti vbi due ptes collegij cōueniūt renūciare i fauorē eccl'ie:cū mora in talib⁹ ſit dam noſa.vt.d.c.cū iter c.qm̄ freqnē.vt lit. nō cōte.fa.c.cū iter canonicos.cum ibi no. de elec. Hoſt.in ſum.ð elec.§.qliter facienda. circa ꝑn. māda.ca.v.terminus tm̄ triū mēſiū nō eſt nimis artandus niſi ex magna cā. ar.ꝫ.in.ꝟ.ſed ſi forte.c.cōſuluit. de of.dele.c.cū i veteri.ð elec.i fi.ff.de re iudi.l.ij. et.iiij.§.ſi qs cōdēnat⁹: puta q꞉ iſtat finis termini iuris.vꝫ forte tyrānus aliqs venit ad eccl'iam vt ꝑ oppreſſionē aliquē eligi faciat.nā etiā in his caſib⁹ vbi periculū iminet i ipa electiōe pñt pñtes ꝓcedere ad electionē abſētib⁹ nō vocati nec expectati. ad hoc.c.q꞉ ꝓpꝫ.ð elec.vbi abſentes ſūt vocādi ad electionē ſi cōmode vocari pñt.ſi ꝫ nō pñt vocari ꝯmode ꝛ ſine periculo nō ſūt vocādi.vt ibi no.gl. Hoſ. ꝛ alij doc.glo.i.d.c.cū iter vniuerſas.vbi hē.ad hoc.c.qð ſicut.de elec.vbi Hoſt.ar hē.ad hoc.c.qð ſicut.de elec.vbi Hoſt.ar chi.in.c.cū in eccl'ijs.ð pre.i.vi.Inno. et Pañ.d.c.cū nobis.māda.d.c.v.Hoſt.in ſum.de elec.§.qualiter.ꝟ.quicqd dicaꝫ.

Eligēdi tem⁹ an poſſit pa peti abſentium.

Electio ſic li ite fit ꝑ ſolos pſentes

a ¶ Publicare.in qlꝫ ꝓuīcia nec ſufficeret rome publicare.ar.cle.dudū.de iud. ꝫ.de ꝯcu.c.i.§.i.cū ibi no.nec vꝫ ſinglorum ꝑlatorum aurib⁹ iculcādū. ar.c.i.de poſtu. pre.cū ibi no.ꝫ fa.ꝟbū intimare qð ſeqꝫ.

et ſolēniter publicare[a] ꝛ intimare[b] vt ad ipm conciliū celebrandū ꝑdicti poſſint ſtatuto tpe conuenire. ¶ Atq꞉[c] ꝓ ipſius executiōe decreti ciuitas papie apud italiā[d] fuit electa ꝓ cōcilio gñali in fine tunc ꝓxime ſeqntis quīquēnii celebrando qð qdē cōciliū ſuo tpe debito in dicta ciuitate papie extitit celebrari īchoatū: ꝛ inde certis ex cauſis ad ciuitatē ſenēſem tranſlatū: in quo quidē gñali cōcilio papie īchoato et in ciuitate ſenenſi celebrato hec baſilienſis ciuitas ꝓ celebratione tunc futuri concilij gñalis poſt ſeptenniū a fine ipſius ſenenſis cōcilij celebrādi fuit electa ꝛ debite aſſignata: vt cōſtat in inſtrumēto publico inde facto[e]. ¶ Itē aliud decretum cuius tenor ſequitur.

Sacroſācta gñalis ſynodus[f] baſilienſis eccleſiā militantē

b ¶ Intimare.ſic nō ſufficit publicatio ſꝫ reqriꝫ itimatio ad ſingulos ꝑlatos et alios q̄ ad ꝯciliū eēnt euocādi.ad hoc.c. ſi eps.xviij.diſ.c.ſi forte.lxv.di.iuꝫ cōciliū viēnē.cle.cāꝫ.de elec.i fi.ꝫ.ð paci.poſ. c.i.§.i.fa. quod no. man.ca.v.

c ¶ Atq꞉.ꝟba ſūt cōcilij baſilieñ.

d ¶ Italiā.q̄ ꝑus magna grecia nūcupata ē a grec' eā inhabitātib⁹ deīde a rege ſaturno ſaturnia eo q꞉ ibideꝫ ſaturnus pulſus a ioue de ſuis ſedibus latuit poſtremo ab italo ſiculorū rege ibi regnāte italia eſt vocata:vt dicit Iſið.lib.xvi.ꝛ de italia habeꝫ in l.i.ꝛ fi.ff.de cē.c.nichil.de elec.de tēp. or.c.i.li.vi. et ē dña ꝛ ꝑnceps olm ꝓuīciarū. gl. in.l.fi.C. ſi.cen.vel re.archi. xxiij.q.v.non vos.

Italia varia habuit noīa.

e ¶ Facto. ſenis xxvi.feb.anno.M. ccccxxiij.pon.Mar.v.anno ſeptimo.

Sacroſctā. Prlo põit cāꝫ declarationis ꝛ declaratōeꝫ ð ſynodo baſiliē. rite ꝛ legitie i ciuitate baſilea ꝯgregata. ſcðo declarat ipaꝫ ſynodū ptātem hře a xpo:ꝛ q꞉ oēs ei obedire teneꝫ i tāgentib⁹ fidē extirpatōeꝫ ſciſmatꝫ:ꝛ reformatōeꝫ morum i eccl'ia dei.ꝫtio declarat eidē ſynodo ptinaciꝫ nolētes obedire puniēdos. qrto ipam ſynodū nō potuiſſe ꝑ quēcūq꞉ diſſolui aut trāſferri ad aliū locū. qnto põiꝫ acceptatio eccl'ie gallicane:ſcða ibi. ꝛ prlo.ꝫtia itē ðclarat.qrta ꝑmiſſis.qnta acceptauit.hoc decretū factū fuit añ diſſolutionē ꝯcilij.xv.feb.āno.M.ccccxxxij. põ.euge.iiij.āno.i.ꝛ renouatū poſt diſſolutionē.āno.M.ccccxxxix.xvij.kꝫ.iunij.

Diuiſio textualis.

f ¶ Synod⁹.no.q꞉ ꝯſtitutio cōcilij ediꝫ

tinentibus ad preſentationem laicorū. Idem hen. in dicto. c. cum dilectus. do=mi. l. c. ſi ꝯpromiſſarius. de elec. in. vi. lapus. in. c. cū in illis. de pben. li. vi. etiā ſi gratia eſſet conceſſa motu ꝓprio. q2 motus propus nō tol=lit ius patronorum no. de ro. deci. cxiiij doc. in cle. ſi roma=nus de preben. ad hoc qđ no. ſpe. ti. de lega. §. videndum ver. qđ ſi papa. qđ no. la. in. d. ca. ij. de preben. li. vi. in ca. cū in eccl'ia. e. ti. Cō

Regula cācellarie ſup bñficijs pſonatus laycalis.

cor. regula cancel. q̄ cauet ꝙ ſup quouis bñficio eccl'iaſtico đ patronatu laicali nō expediātur littere niſi ponatur expreſſe ꝙ tale beneficium tanto tp̄e vacauerit ꝙ ei⁹ collatio eſt ad ſedē aplicā deuoluta: vel ad id patronorū accedat conſenſus: ⁊ ſi per papā iuri patronat⁹ hmōi derogari ꝯtigerit ſi ius hmōi ad aliquē regē ducē marchionē vl' aliū pncipē ptineat: ⁊ de hoc in lris ꝓuiſionis vl' mādati de ꝓuidēdo de. d. bñficio mētio fctā n̄ fuerit nō cēſeł iuri hmōi fore derogatū. ſ3 hodie de hmōi derogatoria parū curatur. ſilr hmōi bñficia nō veniūt in gn̄ali reſeruatione iuris vl' hoīs. no. doc. in. d. c. ij. ſpe. ti. de le. §. nūc tractemus. ꝟ. ſed nūqđ legat⁹. declaratū eſt l extra. Jo. xxij. venerabili directa regi portugalie. iō nolationes ad iſta bñficia nō extēdūtur. no. J. de col. §. item ꝙ.

a ℂ hierarchicus. inſtar hierarchie celeſt: ſtat⁹ eccleſie eſt ordinat⁹. lxxxix. di. ad hec. ⁊ vide qđ no. J. de nu. ⁊ q̄l. car. c. i.

b ℂ Corone. q̄ clara quidē eſt: ſed ſpinoſa. vñ refert Ualer. li. vij. ca. ij. Regem quendā3 ſubtilis ingenij traditum ſibi dyadema priuſq̄3 capiti imponeret diu cōſideraſſe ac dixiſſe. O nobilē magis q̄3 felicē pānū quē ſi qs penit⁹ agnoſcat q̄3 multis ſollicitudinibus: periculis ⁊ miſerijs ſit refertus: nec humi quidē iacētem tollere vellet. idē đ corona regia Karolū q̄ntū dixiſſe fuerūt: ⁊ legił ꝙ Adrianus papa. iiij. dicebat ſpinoſā eſſe cathe

Corōa regia ē ſpinoſa et periculoſa.

drā. ro. pon. meatū acutiſſimis vſq̄3 quaq̄3 ꝯſertū aculeis: tanteq̄3 molis vt robuſtiſſimos premat ⁊ terat ⁊ cōminuat humeros. coronā ⁊ phrigiū clara merito videri: q̄m ignea ſunt: ſ3 ſpinoſa. ⁊ ꝙ romano pōtifici nemo eſt miſabilior: cōditione eius nulla miſerior. refert Uin. lib. xxx. ſpe. hiſ. ca. iij.

c ℂ Depereūt. xxij rex iurat in ſua coronatōe iura regni ⁊ honorē corone illibata ſeruare vnde nō pōt nec d3 bona ipſius corone l gratue eius p̄iudiciū alienare. c. itellecto. de iureiu. Bona em̄ ſunt ipſius corone ⁊ dignitatis regalis nō ipſius reg; ;l3 ei⁹ habeat iuriſditionē ⁊ adminiſtratione3. et male alienata: etiā ſi ipſemet alienauerit pōt et d3 reuocare ſicut ⁊ pōt adminiſtrator eccleſiaſticus. xij. q. ij. non liceat. xxxv. q. ix. qđ qs ꝯmiſit. c. ſi qs pſbiterorꝫ de re. eccle. non alie. ⁊ intellige regē non poſſe alienare iura corone: de alienatione p quā grauiter ledił dignitas regal'. nō em̄ p hoc interdicił oīs alienatio. no. Inno. in. d. c. intellecto. ⁊ ibi Bal. ⁊ Panor. Bar. in. l. ꝓhibere. §. qđ plane. ff. qđ vi aut clā. Bal. x. col. ſi. de feu. fu. cō. c. in generali. ad hoc. c. abbate. in prin. ibi ex largitione regis. de reiudi. li. vi. glo. i. c. grā di. de ſup. negli. p̄lato. eo. li. Nam ꝓpriū regū ⁊ pncipū eſt donare. c. i. de donatiōibus. preſerti cū donatio fit deo et eccleſie. vt em̄ ait Juſtinianus: imperiū nō leditur donādo deo qui omia dedit. l auć. de nō ali. vel pmu. col. ij. §. finimus. vbi habetur ꝙ in ſctiſſimis eccleſijs optima mēſura eſt immēſitas eis donatarū rerū preſertim cum iperiū aut regnum plus defendał oratiōibus eccleſie q̄3 armis ⁊ laboribus corporis. xxiij. q. viij. §. Regḡ q̄3uis. et dicit Archidia. ꝙ ſemper reuerende eccleſie addendū eſt. xxv. q. ij. que oīb ... cunq̄3. ſi tm̄ imperiū regnū ducat⁹ vel comitatus in hoc enormiter lederetur reuocaretur donatio niſi preſcriptione vl'

indeq̄3 ſtat⁹ eccleſie hierarchicus[a] cōfunditur: plurimaq̄3 aduerſus diuina et humana iura in animarꝫ pniciem et eccleſie regni et delphinatus noſtrorū ſepedictorū oppreſſionem atq̄3 cōculcationē cōmittūł pariter ⁊ ppetrātur: ſicq̄3 iura corone[b] noſtre depereūt[c] dānoſe ⁊ ipſorꝫ no

alia legitima cauſa defendat. C. de iof. do.l.pcib⁹.de doñ. paſtoral.de in lte. re. auditis.⁊ in.d.c.itellecto.no. Jo.de deo. li.i.q̄ſt.i.⁊ ſi rex ſucceſſiue fecerit plures dōatiōes: donatio ex q̄ magna ſeq̄ret le= ſio reuocaret. C.de his que in frau.pa. l.i. ar.no.in.l.i. C. de ioff.dona.p doc. in ca.apoſtolice.de dona. Bar.brix.l.q. lxv.ymo.l cle.rōni. diureiu.plene p le giſtas in prohe.ff.⁊ C.⁊ vide ſpe.ti.de i ſtru.edi.§.nunc aūt in fine.⁊ ibi Jo. an. in addi.

vt iu.ſi q̄.ſuf.ſi.§.cogitatō cū ibi no.d he. et fal.circa pnci.col.i.⁊ ipator ſubiecto⁊ cōmodū ſuū ꝓpriū reputat. C.d.ca.tol. l.i.l ſi.l.ipial.in pn.C.d nup.nec ſpūalia ſine tpalib⁹ eē pñt.i.q.iij.ſi qs obiecerit. et dt io.xxij.l extra. tpalib⁹ dilectis.als incipit eſſe nō ⁊ ſi gratū grauami na nobis diſplicent ſubdito⁊ eoꝛūq̧ ꝓ= ſpitas nob ⁊ ſe.ap. ad leticie redūdāt augmētū.⁊ finis i= perij eſt q̄rere ſalu= tē ſubdito⁊.ff. d of. p̄.vr.l.iij.iō vult im patoꝛ q̄ i dubio cō= tra fiſcū ſit rñdēdū ꝓ ſubditꝭ. ff. de iu. fiſ.l.non puto.

Spūa lia ſine tpalib⁹ eſſe nō poſſunt

ſtroꝛū regni ⁊ delphinat⁹ theſauri[a] in extraneas regiones aſpoꝛtātur[b] ſub tali foꝛſan ꝯiectura[c] vt eoꝛūd re gni et delphinat⁹ depſſo ſacerdotio exhauſtoq̧ theſauro regnū ipſū cū delphinatu reddat debilius[d] in ad uerſis. Que oīa ⁊ ſingl'a ⁊ alia q̄plu rima q̄ ex premiſſis ſequūtur incō= moda diuine haud dubiū[e] credēda ſunt diſplicere voluntati. quinīmo[f] in graue noſtri ⁊ eccl'ie p̄fate noſtro rum regni et delphinat⁹ verſat pre iudiciū atq̧ detrimentū ꝑmaximū Ipſi quoq̧ p̄lati ⁊ ceteri viri eccl'ia ſtici eccleſiā noſtro⁊ regni ⁊ delphi natus rep̄ſentantes pij eccl'ie zela= toꝛes matrē ſuā tot ipuritatib⁹ pol lui īgemiſcētes cognoſcēteſq̧ talia ſtimulātibus conſciētijs abſq̧ gra uiſſima dei offenſa diuti⁹ diſſimula re[g] nō poſſe: q̄ꝙ ſup p̄dicto⁊ repa tōe ſacre ipſius baſilieñ. ſynodi de creta ꝓuiſionē cōgruentē vident at tuliſſe p̄habita int eos multimoda diutinaq̧ aptione diſcuſſiōe atq̧ di geſtōe memoꝛata ipſi⁹ ſacre baſi. ſy nodi decreta oꝛdinatiōes et ſtatuta aliqua ſimplicit vt iacent. Alia ve= ro cū certis modificatiōibus et foꝛ mis nō heſitatōe poteſtatis ⁊ aucto ritatis cōdētis ⁊ ꝓmulgātis ipſi⁹.ſ. ſacre baſilieñ. ſynodi: ſed quaten⁹ cōmoditatibus tempoꝛibus et mo ribus regionum ⁊ perſona⁊ ſepefa ctoꝛū noſtroꝛū regni ⁊ delphinatus cōgruere cōuenireq̧[h] cōſpexerūt ꝓ

a Theſauri.i.pe cunie regni. The= ſaurus aūt ꝓp̄e eſt pecunie depoſitio i terra cui⁹ non extat memoꝛia: ⁊ cui⁹ do miniū tēpoꝛis vetu ſtate ignotū eſt.ff.d acq̄.re.do.l. nunq̧. §.theſaurus.C.de the.l.i.li.x.ipropꝛie ſumit hic.et i.l. the ſaurus. ff.ad exhi.

b Aſpoꝛtantur. tū ꝓpter ānuatas. tū p gr̄as expecta= tiuas.tū p euocatō nes cārū ad ro.cu. ꝓ q̄ vid cātoꝛē piſiē. i remōſtrātijs prag matice.et eſt.xxiiij. inconueniens.

c Coniectura.i. ꝓbabli humane na ture p̄ſumptōe.no. geſ.in extra.io.xxij. q̄ nōnūq̧. ad hoc.l ꝯtinu⁹.§.cū itaq̧.ff de v.obli.d pi. ac.l. ſi ſeruos.in fine.

e Haud dubiū.i. ſine dubio.

f Quinimo.āpli atiue ponit ſicut ſ. v.q̄nimo.

g Diſſimulare. diſſimlatio ē pctm̄ moꝛtl'e i p̄lato ⁊ pn cipe.no. Jo.an.i. c. clericos.d imu.ec. lib.vi.ad hoc.xiiij. di.ſit fctoꝛ.d off.oꝛ. irrefragabili. pañ.i c.i.de treu.⁊ pa.ali q̄n tñ ſimulatio eſt licita.qd me. cau.c. i.xxvij.di.qd inter= rogaſti.glo.in.c. cu piētes.in ver. mali gnātiū de elec. li.vi xxiiij.q.i.officij.

Diſſi= mulatō i aliqui bus eſt moꝛtal

h Conuenireq̧. dz ei lex eſſe ſm na= turā ⁊ cōſuetudinē p̄rie loco tp̄iq̧ ꝯue= nire.ca. erit. iiij.di. xxix.di.per to.⁊ ſm diſpoſitiones tra⁊

Leg q̄= litates.

d Debilius.legitur q̄ intereſt pꝛici pis ſubiectos habere locupletes.in aut. variant leges.i.diſ.oēs.xxxi.di. alr.inde leges cōſtituūt cū pꝛomulgātur. firmāt

ut inferius annotatur et inſerit ilico[a] et indilate recipiēda cōſenſerūt et acceptāda deliberauerūt. Quoꝝ quidē decretoꝝ tenor ſeq̄tur Et primo decretū p ſacroſctm̄ cōſtāciēnſe conciliū factū et conditū: et p ſacrū gn̄ale cōciliū baſiliēce renouatum.

¶ De auctoritate[b] ⁊ poteſtate ſacrorum generaliū conciliorum temporibuſq; ⁊ modis eadē cōuocandi et celebrandi. Quod incipit

Frequens generaliū cōcilioꝝ[c]

cum moribus vtentiū approbantur.iiij. di·§· leges.iō.d.glo.no.in.c.i.de treu. et

Lex poſitiua an obliget ad peccatū — pa.ꝙ lex poſitiua etiā p̄ceptiua nō obligat ad pctm̄ ſi non fuerit morib⁹ vtētiū recepta: vł ſi per diſſuetudinē abijt.quā limita vt ibi no. panor. Joh.and.in.c.i.de ſta.re. lib.vi.in nouella.Ino.⁊ ꝯpoſ. in ru.⁊.c.i.de ꝯſue.

a ¶ Jlico.i.ſtatim de iudi.nouit·§·nec illud.ij.q.vi·§· litigatorib⁹.C. de ap. litigatorib⁹ per qđ

Decreta baſiliēnſia a q̄ tpe ligauerīt. — v̄bum pꝫ ꝙ decreta iſta ligauerūt extūc i.a die date huius pragmatice ſāctionis abſq; alia publicatione ꝯcor.ſ̄. in fi. li·§·⁊ nos igr̄.v̄. volētes.ibi a die date cū ibi no.qđ etiā declarauit Karo.ſeptimus.vij.auguſti.anno Mill.cccc.xli.

b ¶ De auctoritate ⁊ po.ſacro.ge.cōci: tē.q; ⁊ mo.eadē cōuocādi.⁊ celebrandi. Frequēs. Primo ponit̄ breue exordiū continēs cauſam decreti.Scđo decretū cōſtañ.ꝯcilij renouatū p baſileñ cōciliū ſup celebratione conciliorū generalium de certo termino in alium terminum.Tertio limitatio circa termini moderationē et loci cōcił.muta. Quarto ꝑ celebrando futuro cōcilio tandē in ciuitate baſilea aſſignatio. ſcđa ibi.q̄propt̄. tertia.quē terminū.quarta atq;.hoc decretū allegat Anto.in ſum.tertia par.ti. xxiij.c.ij·§·vi.vbi tractat materiā conciliorum.⁊ ti.xxij.tract.de poteſ.eccłiaſ.et fuit renouatū in principio concilij baſileñ.longe ante eius diſſolutionem.

Cōciliorū q̄ttuor ſunt ſpecies — c ¶ Cōcilioꝝ.quattuor ſunt ſpecies cōcilioꝝ.quoddā eſt cōcilium gn̄ale cōcerniens totū orbē ⁊ repn̄tat eccłiam vniuerſalē cui preſidet papa.de quo.xvi.di.per to.xvij.di.multis.⁊ qui debeant itereſſe in hoc cōcilio non reperit̄ iure deciſū qđ viderit panor.vt ipſe no.in ca.graue. de p̄ben.ſꝫ Jo.de Jmo.ibidē dicit ꝙ ad tale

conciliū ſunt vocandi ep̄i totius orbis ⁊ ſuperiores.xv.xvi.xvij.diſt.per to.l.di.ſi quis dyaconus.alij nō videntur neceſſario vocādi licet ſi pape videret̄ poſſent īferiores vocari. fa.ca.i.xv.di.ibi nō erat ep̄is licētia ꝯueniēdi.c.ego.de iureiu. vbi quilꝫ ep̄s ī ſua conſecratiōe iurat ire ad conciliū perſonaliter niſi fuerit legitime impedit⁹ aliq̄ñ em̄ vocati ſūt abbates.c.adrian⁹ lxiij.di.i.q.vij.cōuenientib⁹.i.q.i·§·ſed hoc intelligendum vbi archi. Et de grego.x.legr̄: ꝙ ad ꝯciliū gn̄ale qđ cōgregari fecit lugđ vocauit beatū thomā de aq̄no ſue eminētis ſcīe rōne:qui tñ nec ep̄us nec abbas nec alius p̄latus erat.ſic intellige qđ ſeq̄tur ibi.ad quē prelati ⁊c̄.ſ̄.de colla.ca.i·§·vt vero.ver.adijciēs.imperatorem em̄ vel alios non tenetur vocare.pōt tñ ſi ei videretur expediens ad ſcandala vitāda. lxiij.di·§·verū.xxix.q.ij.ſi quis ingenu⁹. in ſubſcriptione vbi rex pipinus fuit in concilio.et Adrianus qui fuit in concilio niceno.vt habetur.xij.q̄ſt.iij. futurā. ad hoc.d.cap.adrianus.xcvi.d. nos ad fidē domi.d.in.c.ad aplice de re iu.li.vi. ꝙ huiuſmōi principes ad cōcilia gn̄alia ſunt vocādi.quod multū expediēs videtur preſertim vbi agitur de fidei dubijs: aut alijs cōcernētibus ipſos principes de quo late per eū in tract.de modo congregationis concilij.ſꝫ dicit anto.vbi ſ̄. ti.xxiij.c.ij·§·vij.ꝙ vbi nō agitur de fidei dubijs: vel de facto pa.poteſt numerus ep̄oꝝ vocandorū relinqui eius arbitrio quot ſcꝫ.⁊ qui ſunt vocandi.nā cōciliuꝫ generale videt̄ hic ꝙ pape mādato ꝯgregatur ip̄o intereſſente: vel alio eius nōie ⁊ de eius ſp̄ali mādato iuxta id qđ no. iij.di.porro.xvij.di.c.i.et.ij.nec curandū videtur de numero diminuto p̄latoꝝ ibi

Tho aqui ad cō liū lu fuitv catu

exiſtētiū ꝓpter ꝟbum xp̄i dicētis Matthei.xviij.vbi ſunt duo vel tres ꝯgregati in nõie meo ibi ſu3 ī medio eoꝝ.i.q.i. cū ſcriptura.xxiiij.q.i.alienꝰ. cū trībꝰ et pueris.ſ.anania:⁊ alijs dei mādata ſeruantibus dñs fuit ⁊ eos irrorauit ī medio ignis:et pt3.xvi.diſ.ꝑ to.in mult(is) cõcilijs cõgregatis in valde differēti numero cõuenerūt epī.aliqñ ī maximo numero.aliqñ em̄ ſunt ſexcentū.aliqñ.ccc.aliqñ.cc.aliqñ.c.aliqñ.xl.aliquādo.xxx.aliquādo.xx.aliqñ.xv.epī: et in omnibꝰ facti ſunt canones.aliqñ plures vl' pauciores.et aliqñ papa fuit pñs: aliqñ legati ex parte ipſius.in niceno interfuit ſanctus nicolaus:in quodā carthaginēſi ꝯcilio interfuit ſanctus Auguſtinus: et cū aurelio carthagineñ.epō ediderūt canones:ſed qñ de fide agit᷑ et hereſibꝰ extirpandis vel ſciſmatibꝰ: q2 cā eſt cõmunis oībus catholicis ⁊ oēs tāgit ab oībus epīs catholicis tractari ⁊ terminari d3:⁊ oēs epī debēt ad cõciliū euocari ſm regulam:qđ oēs tangit ab oībꝰ d3 approbari.c. cū oēs de ꝯſti.idē vbi agit᷑ de reformatione gñali in capite ⁊ ī membris:reſidet tñ auctoritas penes veniētes preſertim ſi ītersunt duc partes oī3 epoꝝ.arg.l.plene.ff. qđ cuiuſq3 vni. vel forte ſufficeret ſi maior pars epoꝝ totiꝰ orbis interfuerit ad hoc.c. q2 propt᷑.de elec.cū ibi no.ꝑ ꝯpoſ.vel verius de nūero non eſt curandū: q2 vocatione ꝓcedēte ptās totius cõcilij reſidet in venientes etiā ſi numero eſſent pauciores reſpectu abſentiū. ꝓ hoc ca. cū nobis. de elec.cū ibi no.ꝑ panor.⁊ ꝑ ea q̄ infra no. q̄ aūt vocati ſunt et nõ veniūt legitimo impedim̄to ceſſante:peccāt.qui aūt impediti ſunt excuſatorē mittere debēt:vt pt3.xviij.diſ.ꝑ to.xi.q.iij.certū.c.i.de iudi.Aliud eſt cõciliū ꝓuinciale qđ quilibet archiepꝯ ſiue metropolitanus facit in ſua ꝓuincia cū ſuis ſuffraganeis: dictū a ꝓuincia q̄ d3 hr̄e vnū archiepm̄ et certū numerū epoꝝ.c.ſcitote.vi.q.iij.et ad iſtud debent cõuocari neceſſario oēs epī ꝓuincie.xviij.diſ. ꝑ totū. de capitulis aūt ecclīarū cathedraliū: an ſint de neceſſitate vocanda: vacillat inno.i.d.

ícola
s ſan=
us fu
i ꝯcil.
ceno

oui=
hēat
hie=
copū

c.graue:vbi videtur tandē tenere ꝙ niſi de eoꝝ facto agatur non ſunt de neceſſitate vocanda niſi de honeſtate vel propter conſiliū:pro eo fa.ca.fi.de his q̄ fi.a pre.capiendo verbū maxime reſtrictiue ꝓ tm̄.panor ibidem. ⁊ in di.c. graue.dicit ꝯtra. ꝙ de neceſſitate ſunt vocanda ad cõcilium ꝓuinciale:ꝑ.d.c.fi.ꝓpter ꝟ. debeant:qđ regulariter eſt neceſſarium vt no.in ca.ꝓpoſuit de ap.in cle. attendentes.de ſta.re.⁊ capias.d.ꝟ. maxime ꝓprie.vt implicet idem in caſu cõuerſo. vbi em̄ ſenſus ꝑ eum implicitus non reſultat iuri ꝯtrarius capiendū eſt ꝓprie no.cy.in.l.i.C. de reſcin.ven. hen.in.c. vniuerſitatis de ſen.ex.ymo.i.d.c.fi.alij aūt nõ ſunt de neceſſitate vocandi:ſed ſi veniant/admittendi ſunt:ſi eoꝝ interſit et negocia tractanda eos tangūt etiā ſi ſint laici.no.hoſt.i.d.c.graue.g.⁊ panor. in.d.c.fi. vel ſi cõſiliū eoꝝ ſit neceſſariū: ad hoc ca.ad ſedē.xxxv.q.v.vbi papa vocauit iuriſtas laicos ⁊ canoniſtas in cõcilio lateranē.vt cõſulerēt ſup aliquo dubio matrimoniali:⁊ ī ꝯcilio baſilieñ.fuerunt plures doctores. vt in.d.ꝟ. adijciens.infra de col. ⁊ ibidem fuit imperator ſigiſmundus in pn̄.ad hoc.c.ad apoſtolice.de re iu.li.vi.vbi papa pollicebatur ſe vocaturū ad cõciliū reges ⁊ principes ſeculares:qđ de capitulis ecclīaꝝ cathedraliū dictum eſt:limitat hoſt.in d.c.fi.niſi aliqua ſecreta eſſent cõmiſſa prelatis ibidē exiſtentibus a ſuis ſuperioribus que ſine trāſgreſſione iuramēti vel obedientie non poſſent ꝓpalari. vt.d.c.ego em̄.vel niſi ſit alia iuſta cā ꝓpter quā non debeant patefieri capitulis:⁊ poteſt primas vel patriarcha facere tale cõciliū prouinciale cū ſuis ſuffraganeis.no.ymo.in.d.c.graue. tex. eſt in d.§ porro.iij.diſ. etiā legatus in prouincia ſibi decreta.no.doc.in.c.qđ tranſlationem.de of.le.q2 eſt ordinarius.c.ij.de of.le.in.vi.⁊ maior archiepō qui illđ poteſt congregare.no.hoſ.in ſū. de of.le.§. quid ptinet ad fi.Sed an abbates ſubditi epoꝝ teneantur venire ad tale cõciliū ꝓuinciale:Dic ꝙ nõ.cū epī ſint publicaturi ſtatuta ipſius ꝯcilij in ſuis ſynodis

Cõcilio
īteē pñt
layci iu
ſte.

Abbes
epīs ſb-
diti ñ te
nēr veni
re ad cõ
ciliū ꝓ-
uiciale.

Digitized by Google

epalibus.xviij.di.c.ſi.ca.ſicut ꝺ accuſa. vbi hen.nõ ob.qꝺ no.in.ꝺ.c. cõuenĩetibꝰ qꝛ ꝺꝫ itelligi cũ abbates cauſas hñt tra=ctandas in cõcilio prouīciali.vt ibi not. Archidiaconꝰ.Aliud eſt ꝯciliũ ſynodale ſiue epale qꝺ facit eps̄ in ſua dyoceſi cũ clericis dyoceſis bis in ãno.xviij.diſtin. habeatur.in.ꝺ.c.ſicut.de accu.ꝛ ad tale quo tenẽtur venire ſacerdotes habentes cu rã aiarũ.c.qꝺ ſuper.de maio.ꝛ obe.aliĳ aũt nõ tenẽtur venire:vt dicit ibidẽ Jo. and.cũ nõ habẽtes curã non ſubĳciãtur legi dyoceſane.qꝛ non habent eccleſias quarũ ratione teneantur ad cathedrati cũ ꝛ ad quartã decimarũ.c.conq̃rẽte.de offi.oꝛ.hoc verũ ſi in ſynodo eſſet agitan dum aliquid concernẽs aiarũ curam vl' eccleſiaruꝫ ſtatũ .ſecus putat Panoꝛ.in ꝺ.ca.quod ſuper.ſi epiſcopus vellet pꝛo cedere ad reformationẽ moꝛum: aut ad aliud tangẽs totũ clerum. Tunc oẽs ve nire tenerentur:ita tamẽ ꝙ eccleſĳs nõ ſubtraheretur diuinũ officiũ.pro hoc di. c.ſi.xviij.diſt.Et abbates habẽtes popu lum ſubiectũ epiſcopo debent venire ad ſynodũ:cum ratione huiuſmodi populi ad oĩa obligentur que ſunt de lege dyo=ceſana:queadmodum ꝛ alie eccleſie ſe=culares:vt legitur ꝛ no.in.ꝺ.c.quod ſup in.c.dilectus.de offi.oꝛ.illi autẽ qui non habent populũ non debent compelli ve=nire ad ſynodũ:niſi ex cauſa rationabili ca.epiſcopꝰ quod eſt palea.xviij.di.xviij q.ij.in fi.quia conuocatio ad ſynodũ eſt legis dyoceſane a qua ſunt exempta mo naſteria:vt.le.ꝛ no.in.ꝺ.ca. dilectꝰ.De=bent tamẽ ſeruare ſtatuta ſynodalia: cũ ad iuriſditionẽ pertinet ſtatuere et ſta=tutis obedire.vt ibidẽ no. Abbates etiã exẽpti nõ tenẽtur venire ad ſynodũ niſi habeant capellas ſibi ſubiectas.cap. ex oꝛe.de priuile.ſi tamen deſeruirẽt illas per capellanos ſufficit ꝙ veniant capel=lani.nota.abbas in.ꝺ.ca.quod ſup.ſeꝺꝫ hoc limita cap.nimis.de exceſſi.pꝛe.vbi habetur ꝙ religioſi non tenentur ire ad ſynodũ epiſcopalẽ.quia debet intelligi: aut de exemptis:aut quando congrega tur ex leui cauſa:vel de ipſis religioſis inferioꝛibus:ſecus eſt in eoꝛum pꝛelatꝭ.

Syno=dꝰ quo=tiẽs fit l ãno ꝛ q̄ aũt nõ tenẽãt venire.

Abbes rõe ppl'i tenẽt ve nire ad ſynodũ

quia tunc debet ſeruari quod dictuꝫ eſt Aliud eſt cõcilium religioſoꝛum.de quo in capi.in ſingulis.in.ca.ea que. de ſta. mona.in extraua.Bene.xĳ.ad mona. ni gros.ca.ſtatuimus.ca.rurſus. Et q̄ ſũt cauſe que debeant in dictis concilĳs de de cidi.nota infra de cauſis.§.item.circa fi. et qualiter in ipſis concilĳs prouincia=libus ſynodalibus et generalibus de=beant ſe habere archiepiſcopi/epiſcopi/ et pꝛelati regulares:habetur pulchꝛe in decreto baſilienſi:cuius tenoꝛem de ver bo ad verbũ hic inſerẽdũ putaui ¶ Sa=croſancta generalis Baſilienſis ſyno=dus in ſpiritu ſancto legitime congre=gata vniuerſalem ſanctam eccleſiam re preſentans pꝛidem hec ſancta ſynodus quoddã ſaluberrimũ pꝛomulgauit de=cretum pꝛo ſtabilitate et coloꝛe genera=lium conciliorũ:quoꝛum frequens cele=bꝛatio pꝛecipua eſt agri dñici cultura.ve rum cum ad eandem culturam non du=biuꝫ ſit pertinere epiſcopales ſynodos ꝛ concilia pꝛouincialia pꝛout veteres ca nones decreuerunt frequentari. Ideo eadem ſancta ſynodus antiquos ꝛ lau=dabiles moꝛes noſtris cupiens tempoꝛi bus obſeruari:ſtatuit atq; pꝛecipit ſy=nodum epiſcopaleꝫ in qualibet dyoceſi poſt octauas dominice reſurrectiõis vel alia die ſꝫm conſuetudinẽ dyoceſum ad minus ſemel in anno vbi non eſt conſue tudo bis annuatim celebꝛari per dyoce ſanum pꝛopꝛia in perſona: niſi canoni=co impedimẽto fuerit pꝛepeditus.ꝛ tũc per vicarium ydoneũ:que ſynodus ſal=tem triduo vel biduo duret vel pꝛout ne ceſſarium epiſcopo viſum fuerit. Pꝛi=ma autem die conuenientibus dyoceſa=no et omnibus alĳs qui in huiuſmodi ſynodis intereſſe tenẽtur: infra miſſa=rum ſolennia vel poſt: dyoceſanus vel alius eius nomine verbum dei pꝛopo=nat exhoꝛtãdo omnes ad bonos moꝛes ſectandum.abſtinendum a vicĳs et ad ea que pertinent ad eccleſiaſticam diſci plinam:et ad officia ſingulorum:et pꝛe=ſertim vt hi quibus animarum cura cõ=miſſa eſt:diebus dominicis et alĳs ſo=lennibus plebem ſubiectam doctrinis

Cõcl q̄ cauſ decid debe

ac monitis ſalutaribus inſtruant.
Poſtea legantur ſtatuta prouincialia et
ſynodalia et inter alia aliquis compen=
dioſus tractatus docens quomodo ſa=
cramenta miniſtrari debeant: et alia vti=
lia pro inſtructione ſacerdotum. Dein=
de ipſe dyoceſanus de vita et moribus
ſubditorum ſolerter inquirat labem ſy=
moniace prauitatis. contractus vſura=
rios. concubinatum. fornicationem: et
alia queuis crimina et exceſſus debita
correctione cohibeat. alienationes rerũ
eccleſiaſticarum a iure prohibitas reuo
cet. abuſus clericorum et aliorum ſubdi
torum qui circa diuinum officium dela=
tionem debiti habitus defecerint in me=
lius reformet et emendet. Et quoniam
multa ſcandala ſepe contingunt ex eo
ꝙ cõſtitutio Bonifacij pape octaui: que
incipit: periculoſe. edita ſuper clauſura
monialium: non ſeruatur. ſtudeat ipſe
dyoceſanus vt omnino iuxta ipſius cõ=
ſtitutionis tenorem executioni deman=
detur: necnon vt quicunqꝫ religioſi dyo
ceſano ſubiecti regulas et conſtitutio=
nes ſuarum religionuʒ: preſertim vt ab
eis omnis proprietas abdicetur inuio=
labiliter obſeruẽt. ne etiam in receptio=
ne ipſorum ad religionem quicqꝫ per ſy
moniam exigatur. Precipua autem in
ipſa ſynodo epiſcopi cura ſit inquirere
ac debitis remedijs occurrere: ne aliqđ
dogma hereticum/erroneum/aut ſcan=
daloſum ſeu piarum aurium offenſiuũ:
ſortilegia/diuinationes/incantationes
ſuperſtitiones: ꝛ queuis figmenta dya=
(…ſtes) bolica dyoceſim ſuam inficiant. Inſti=
(…oda:) tuantur preterea teſtes ſynodales viri
(quã) graues prouidi et honeſti legis dei ʒelũ
(diu) habentes iuxta dyoceſis latitudineʒ in
numero competenti: aut alij eorum po=
teſtatem habentes vbi alij non ſunt ad
hoc inſtituti. qui ſi dyoceſano min⁹ ido
nei viderentur eos amouendo alios ꝓ=
ut ei videbit᷑ expedire inſtituat. Hi autẽ
in manibus ipſius dyoceſani vel ſui vi=
carij iurare teneantur: vt tradit canon.
epiſcopus in ſynodo: qui per anni circu
lum luſtrantes ipſam dyoceſim que cor
rigenda vel reformãda viderint: his ad
quos talia corrigere vel reformare per=
tinent: referant. que niſi correcta vel re
formata iam fuerint ad ſynodum ſub=
ſequentem perferant: in qua debitis re=
medijs occurratur: ſed ꝛ preter illa q̃ a
teſtib⁹ ſynodalibus vel alijs eorum of=
ficium exercentibus dyoceſanus audie=
rit inquirat: et ipſe diligenter de cũctis
ſuorum ſubditorum exceſſibus. et tali=
ter in delinquentes inſurgat correctio=
nis debite diſciplina vt alijs maligna=
ri volentibus tranſeat in exemplum.
Celebretur quoqꝫ in ſingulis prouin=
cijs ſaltim infra biennium a fine conci=
lij generalis. et deinde ad minus de tri=
ennio in triennium prouinciale conci=
lium in loco tuto in quo tam archiepi=
ſcopus ꝙ̃ ſuffraganei omnes et alij qui
in huiuſmodi concilijs prouincialibus
intereſſe tenentur debite vocati inter=
ſint. ꝙ ſi epiſcopus canonico fuerit ipe
dimento detentus procuratorem ſuum
deſtinet. non ſolum ad excuſandum et
probandũ abſentie cauſas: ſed etiam ip
ſius nomine in concilio intereſſendum:
ſuſcipiendumqꝫ quicquid concilium du
xerit ſtatuendum. alioquin ipſe epiſco=
pus a perceptione medietatis fructuuʒ
vnius anni ſue eccleſie qui per perſonã
in ipſo concilio deputandã in ipſius ec=
cleſie ſue fabricam effectualiter conuer
tẽtur: eo ipſo ſit ſuſpenſus. Alij vero
venire negligentes concilij arbitrio pu=
niantur: alijs iuris penis in ſuo robo=
re duraturis. ¶ Concilio autem gene=
rali durante et per ſex menſes ante hu
iuſmodi concilia prouincialia non ce=
lebrentur. Porro in huiuſmodi inchoa=
tione concilij ipſe metropolitanus vel
alius eius nomine infra miſſarum ſo=
lennia/vel poſt exhortatorium ſermo=
nem faciat: ea que ad ſtatum eccleſia= (Sermo
ſticum: et precipue ad pontificale offi= fieri dʒ
cium pertinent ſerioſe memorando: cõ ĩ ꝯcilijs.)
minãdoqꝫ ſingulis ꝙ iuxta ꝓphete ſen=
tentiã: ſi eorũ culpa cuiuſuis anima pe=
rierit: illius ſanguis de manibus eorꝝ a
domino exigetur. Precipue aũt tũc fiat
monitio exacta: vt dignis et bñmeritis
quorũ vita ſufficienti teſtimõio nota ſit

Digitized by Google

ordines ꝛ beneficia ſine vlla ſymoniaca
labe conferātur: ꝛ ſuper oīa vt in aīaruꝫ
cura cōmittenda ſūma diligētia ꝛ matu
ra inquiſitio adhibeaſ: vt bona eccl'iaſti=
ca nullaten⁹ adv̄ſus illicitos: q̄nimo ad
honorē dei et eccl'iarū ꝯſeruationē h̄ſido
ſm ſacros canones p̄cipuā curā paupe=
rū et idigētiā laudabilit̄ cōuertanſ: ſciē=
tes ꝙ de oībus apud tribunal eterni iu=
dicis vſqꝫ ad minimū quadrātē rōnē red=
dituri ſunt. In q̄bus q̄dē cōcilijs de cor
rigēdis exceſſib⁹ moribuſqꝫ ſubditoꝝ re
Cōcilijſ formādis: ꝛ p̄cipue qualr̄ epi in ꝯferēdis
q̄ inq̄rē= bñficijs cōfirmādis electiōib⁹ miniſtran
da ſunt dis ordinib⁹ deputādis ꝯfeſſorib⁹ p̄dicā
do ad ppl'm ꝛ puniēdo exceſſus ſubdito
rū obſeruatiōeqꝫ epaliū ſynodoꝝ: ceteriſqꝫ
ad officiū epale ad iuriſditionē ꝛ admi=
niſtrationē eoꝝ in ſp̄ualib⁹ ꝛ tēporalib⁹
quoquo mō ſpectātib⁹ ſe geſſerit: ꝛ p̄ſer
tim an a ſymoniaca labe man⁹ inoxias
ſeruēt diligēs inq̄ſitio ſm iuris diſpōnē
fiat: vt omēs q̄ in p̄miſſis deliq̄ſſe ꝯperti
fuerint per ipm conciliū corrigātur ꝛ pu
nianſ. Siſr mō de ipo metropolitano cir
ca oīa ſupradicta diligēt̄ exq̄raſ cui⁹ ex=
ceſſus ꝛ defect⁹ ipꝫ cōciliū eidē ſpēaliter
exprimat ipꝫ admonēdo: vt cū alioꝝ paſt
voceſ ꝛ eē debeat a talib⁹ oīno deſiſtat: ꝛ
nichilomin⁹ inq̄ſitioneꝫ de ipo habitā in
ſcriptis redactā ad ro. pō. vel aliū ei⁹ ſu
periorē ſi quē hꝫ ſine mora trāſmittat vt
ab eo punitionē ꝛ reformationē ſuſcipi=
at cōdecentē īter cetera ſi q̄ diſcordie cō
tētiōes ꝛ īimicitie īter quoſqꝫ viguerint
q̄ q̄etē ꝛ trāq̄llitatē ꝓuīcie poſſent ꝑtur=
Diſcor= bare curet oī ſtudio ſacrū ꝯciliū illas ſe=
die ſūt dare: ꝛ more pioꝝ patrū ad pacē concor
ſedāde. diāqꝫ filioꝝ vigilāter ītēdat. Et ſi īter re
gna ꝓuīcias ſeu p̄ncipat⁹ hmōi diſcordi
as ſuſcitari ꝯtigat: mox ſcti dei āntiſtites
cōcilia ꝓuīciaꝝ ſuarū ſiſr cōgregari ꝓcu=
rent ꝛ ſibi īuicē ꝯſiliū et auxiliū īpendāt
cūcta diſcordiarū fomēta āputare ſtude
ant: nec hoc alicuius amore vel odio pre
termittant: ſꝫ ad deū ſolū et ſalutē popl'i
mētis oclos erigētes ad ſctm̄ pacis op⁹
oī tepiditate ſemota īuigilēt. Cogitētur
inſup in ꝓuīciali ſynodo que īmediate
gñale ꝯciliū ſubſequēs ancedit: oīa q̄ in
gñali cōcilio viſa fuerit ꝓſequēda ad dei
gloriā ac ꝓuīcie ꝯmodū ſalutē ppl'i chri
ſtiani. ibidēqꝫ eligant in nūero ꝯpetenti
q̄ ad ꝓximū gñale ꝯciliū vice toti⁹ ꝓuīcie
debeant ꝓficiſci q̄bus ꝑ ſubſidiū vel al's
ꝓuideaſ ꝓut de iure ꝛ cōcilio ꝓuīciali vi
ſuꝫ fuerit expedire. ita tñ ꝙ illi q̄ accedē
noluerint aut eoꝝ clerus nullaten⁹ gra=
uenſ. releganſ quoqꝫ ī vnoquoqꝫ ꝓuīcia
li cōcilio q̄ ſm cano. ſanctiōes in eiſdē le
gi p̄cipiūtur ac ea īuiolabilr̄ obſeruētur
ꝛ trāſgreſſoribus pene debite īferāſ. ꝙ ſi
metropolitani ſeu dyoceſani p̄dictis ter
minis ī celebrādis ꝓuīcialib⁹ ꝛ epalib⁹
ſinodis ceſſante legitimo īpedimēto ne
gligētes fuerit: medietatē oīꝫ fructuū ꝛ
obuentionū rōne eccl'iarū ad eos ꝑtinē=
tiū: fabrice ipſarū eccl'iaꝝ applicandā eo
ipſo amittāt. q̄ ſi in eadē negligētia per
tres proxios mēſes ꝑſeuerauerit ab offi
cijs ꝛ bñficijs ſint ipo fcō ſuſpēſi. Quib⁹
trāſact' tꝑib⁹ ſubanſcript' penis āntiq̄or
in ꝓuīcia ordine eps ipi⁹ metropolita
ni epi. Maior aūt in dignitate p⁹ pōtifica
lē in ſacris cōſtitut⁹: niſi ad alios forſan
de cōſuetudine vl' ꝓuilegio ꝑtineat negli
gentiā in celebrādis p̄dictis ꝓuīcialib⁹
ꝛ epalib⁹ ſynodis ſupplere teneanſ. Iu
bet īſup hec ſctā ſynodus oīb⁹ p̄lat' reli=
gionū ꝛ ordinū quorūcunqꝫ ad quos ce=
lebrare capl'a ꝑtinet: ꝙ illa ſtatutis tēpo
ribus ſub p̄dictis penis ſeruēt ꝛ ſeruari
faciāt. in q̄bus ſm can. ſanctiones ꝛ reli
gionū ꝯſtitutiōes cū oī ſtudio et diligen
tia ad verā ſingularū religionū ꝛ ordinū
reformationē intendāt. ita vt deinceps in
ſingulis monaſterijs iuxta ꝓp̄as r'las ꝛ
ꝯſtitutiōes debite r'laris vigeat obſeruā
tia ꝛ p̄cipue vt tria ſubſtātialia ꝓfeſſio=
nis vota oīno obſeruētur. per p̄miſſa au
tem hec ſctā ſynod⁹ non intēdit iuribus
quorūcūqꝫ quolibet derogare. Datū ba=
ſilee in ſeſſione celebrata in eccl'ia maio
ri baſil'. vi. kalen̄d decembris. Anno dñi
M.cccc.xxxiij.

a ¶ Celebratio. q̄ icepit tꝑe ſilueſtri pa
pe ꝛ conſtātini imꝑatoris. c. i. xv. di. nam
antea ꝑſecutiōe īfideliū contra xp̄ianos
ſeuiente docendarum plebium non da=
batur facultas: et q: non erat epiſcopis

celebratio[a] agri[b] dominici p̄cipua[c] cultura eſt: que vepres[d] ſpinas τ tribulos hereſuȝ error[e] τ ſciſmatū extirpat: exceſſ⁹ corrigit: deformata reformat[f] et vineā domini ad fru gē vberrime fertilitatis adducit. illorū vero neglectus premiſſa[g] diſſeminat[h] atq̧ fouet. hec p̄teritorū[i]

licētia conceſſa cōueniēdi in vnū. Ideo eccleſia in diuerſas hereſes ſciſſa eſt q̄ ꝑ ↄcilia poſtmodū ↄfutate τ dānate ſūt nec obſtat ca. placuit. xiij. q. ij. l q̇ oñdiṫ ꝙ ꝑ Melchiadē papā fuit celebratū cō aliū q̇ p̄ceſſit Silueſtrū. Nā vt dicit Archi. q̄uis ↄciliū fecerit melchiades ñ tñ ita ḡnale ſicut poſtea fctā fueṙt ſȝ cū paucꝭ. Siḻr q̄ꝛ i di. xvi. in p̄n. fit mē tio de canonib⁹ apl'oꝝ recipiēdis. ſ. autēticꝭ nō apocrifis videṫ ꝙ apl'i aliqñ ēt cōuenerit τ fecerit cōciliū qđ eſt veꝝ. Nā ꝓfecto p̄mū cōciliū eccl'ie fuit celebratum hieroſolimis ſub Petro apl'o p̄mo pō. ſum. p̄ñte ibidem Iacobo hieroſolimoꝝ p̄riarcha ſeu archiep̄o. Uñ diſceptātib⁹ Paulo et Barnaba cum cōuerſis a iudaiſmo qui erāt anthiochie circa legaliū obſeruationē. vtrum fideles cōuerſi ex gētilitate deberēt ſeruare legalia: q̄ſtio hec delata eſt ad apl'os qui erāt hieroſolimis τ petrus vt caput cōcilij declarauit illos ad hoc nō eſſe inducēdos. quod approbauerūt alij apoſtoli ibidē exiſtētes vt habetur act. xv. fecerunt et alia tria cōcilia apl'i. gl. xxij. d. c. ij. τ de tp̄ib⁹ quibus fuerūt celebrata multa alia concilia. no. Io. and. ſup da. vi. in nouella.

;ōciliū ...umū ...bi fuit ...lebra...tū.

b ❡ Agri. eccleſia hȝ agrū. cle. ne in agro de ſta. mo. ſ̄. in ꝓxi. §. cū itaq̧. cū ſi.

c ❡ Precipua. i. principalis et vtiliſſima. ſ̄. in proxi. §. cum itaq̧.

d ❡ Vepres. dicūṫ q̄ꝛ vi prendūt et ſūt ſpine. ſi. ꝟ. l cle. dudū. de ſep. vbi Io. an.

e ❡ Errorū. termin⁹ eſt ḡnalior hereſi cū oīs hereticus erret: ſed nō ediuerſo. Errans eñ in articulis fidei nō eſt hereticus ſi pertinaciter nō defendit ſuuȝ errorē: maxime ſi credit eccleſiā ſic tenē τ ſuā fidem ſubmittat fidei eccleſie. ad hoc. c. damnam⁹. in fi. de ſum. tri. xxiiij. q. i. hec eſt fides. τ. c. ſciſma. τ. q. vl. dixit apoſtolus cū ibi no. cle. i. de ſum. tri. §. porro. τ ibi Guil. cle. i. de vſu. τ ibi Pau.

...ereti- ...s an ...q̇ er- ...in fi

geſ. in extraua. Io. xxij. cum inter nonnullos. Hen. in ca. i. de here.

f ❡ Reformat. ad reformationē morū offiñ p̄ſidētis dȝ eſſe attētū. l. phe. cle. §. hoc ſane. c. magne. xxij. q̄ſt. iiij. ff. đ col. bo. l. nōnūq̧ in eẋ. Io. xxij. ſuſcepti. l p̄n. τ eſt ſi. ꝟ. in. l. i. C. de cad. tol. §. et cum triplici. ff. de pac. iure gētiū. §. ſi igiṫ. de publica. l. vectigalia. vbi. G. inſti. de lega. §. optionis. de ſta. mo. l ſingulis de offi. or. irrefragabili. de maio. τ obedi. cū in eccleſijs. C. đ accu. l. abſentē. Et eſt reformatio rei veteri facta additio aut eiuſdem renouatio. hec enim ſyllaba re appoſita dictioni ſignificatiue ſignificat repetitionē facti antiqui: vt in ꝟbo reficere quod eſt corruptū in ſtatū priſtinum reducere. ff. de ri. l. i. §. deide. nec dicitur reformatū vel refectū quod de nouo cōſtruitur. ff. de itine. actuq̧ p̄uato. l. iij. §. pe. cū ſimilibus. τ de ſignificato huius ꝟbi reformatio. no. Bal. i. l. ius ciuile. ff de iuſticia τ iure. l. l. ij. C. de decurio. li. x. Io. fa. inſti. man. §. item ſi adhuc. vbi dicit ꝙ officiū reformatorꝭ ḡnalis miſſi ad aliquaȝ ꝓuinciā reformandā durat poſt mortē mittētis: cū dicaṫ ordinari⁹ iſtar ꝓcōſulū aut legatoꝝ. c. ij. đ of. leg. in. vi. Idē de gardiatorib⁹ et ſaluagardijs q̄ dātur per modū gratie qñ verba apponunṫ in eis ſapiētia gratiā arg. c. ſi ſup. de offi. deleg. in vi. ſecus in ſaluagardijs ſimplicis iuſticie: videlȝ ꝙ q̇s cōſeruatur a vi / potētia / τ iiurijs manifeſtis. hoc autē poteſt ꝑcipi ex multis qñ adijciūtur ꝟba q̄ nō ſunt de ſimplic. iuſticia: vl' ſi adijciaṫ. hoc aūt cōceſſim⁹ de gr̄a ſpēali: vel dicat ıꝑpetuū vl' ſilia.

Reformatio q̇d eſt.

Reformatoris officiū nō expirat morte ↄcedētꝭ

g ❡ Premiſſa. hereſes errores τ ſciſmata

h ❡ Diſſeminat. vt l. c. i. xv. di. (mata τ nota ↄtraria ↄtrarios parere effect⁹. ad hoc. c. hoſpiciolū. xxxij. di. cū ibi no.

i ❡ Preteritorum. vide cronicas trac. conciliorum. ca. ſexta. xv. diſt. inuenies

temporū recordatio et pñtiū[a] conſi
deratio āte oculos[b] noſtros ponūt
Quapropter hoc edicto ꝑpetuo ſā
cimus decernimus atqꝫ ordinam⁹
vt amodo[c] gñalia cōcilia celebrēt
Ita ꝙ primū a fine huius cōcilij in
quīquēniū īmediate ſequens: ſecū
dum vero a fine illius īmediate ſe=
quētis concilij in ſeptēniū: et dein
ceps de decēnio in decēniū[d] perpe
tuo celebrentur[e] in locis q̄ ſūmus
pontifex[f] ꝑ mēſem ante finē cuiuſ

hereſiarche duo cōbuſti.

in cōcilijs generalib⁹ hereſes fuiſſe dā=
natas aut ſciſmata pacificata ⁊ in cōci=
lio ꝯſtantieñ. cuius hoc eſt decretū peſ=
ſimū ſciſma. xl. annoꝝ terminatū ē. ibi
hereſes dānate: et duo hereſiarche. ſcꝫ
Johannes hus et
hieronymus cōbu
ſti fuerūt et plura
bona īſtituta: et in
concilio florētie ce
lebrato per Euge.
iiij. gñuis a cōcilio
baſilieñ. dānato fu
erūt reducti ad vni
onē eccleſie ro. gre
ci. Armeni. ⁊ Jaco
bini. vt in decretis
ſuꝑ hoc factis q̄ in
cipiūt cātate dño.
⁊ in ꝯcilio baſilieñ
bohemi et morani
qui cōionē ſub vtraqꝫ ſpecie toti popl'o
eſſe neceſſariā dicebāt ad vnionē eccle=
ſie ro. et obedientiā imperatoris redu=
cti ſunt multi reges ⁊ principes pacifi
cati. opinio de beata virgine maria ſine
pctō originali concepta approbata eſt
in decreto quod icipit. elucidātibus de
xv. kalē. octobris. Anno. M. cccc. xxxix.
⁊ ꝙ feſtū ꝯceptiōis eiuſdē ſicut ante ec
cleſia ordinauerat ānuatim celebretur
ibidē ſtatuitur. Et no. hic ꝙ ex ꝑteritis
preſumit̄ circa futura. c. ſcribā. ꝺ pſūp.
vñ ꝑteriti rō ſcire futura facit. ⁊ experi=
mēta morboꝝ cogūt nos inuenire mul=
tas medelas. l. di. vt conſtitueret̄. qñqꝫ
ex ꝑterito preſumitur circa ꝑteritū. pu
ta ſi mulier cōtinēter vixit nō pſumitur
ꝙ fuit maritata. xxviij. di. qꝛ ſunt. aliqñ
ex ꝑterito circa pñs: vt cū querit̄ de fa=
ma alicui⁹. lxxvij. di. c. monachus.

Virgo btā ſine pctō originali fuit concepta.

a ¶ pñtiū. qñqꝫ pſumit̄ de pñti circa
pñs: vt hic. vi. q. i. q̄ crimē. qñqꝫ ex pñti
circa ꝑtita. xxxiiij. q. ij. cū ꝑ bellicā. qñqꝫ
ex pñti circa futura. l. di. ſi q̄s diacon⁹. ⁊
ꝺ iſtꝫ pſūptōib⁹ no. i. c. ſcribā. ꝺ pſump.
b ¶ Oclos. mēt' ⁊ ꝯſidatiōis. ꝫ. i. ꝑ. ꝟ. q̄. (bus. cū ſi.
c ¶ Amodo. i. de cetero.
d ¶ In decēniū. nō putarē ſufficere. in
ſi. primi decennij facere vnū conciliū ge

nerale et ſtatim poſtea in prin. ſcōi de=
cēnij aliud. qꝛ id potius eſſet facere cō=
cilia de vicēnio in vicēniū ꝙ̄ de decēnio
in decēniū. iō dꝫ eſſe interuallū decēnij. Cond
liter vnū cōciliū ⁊ reliquū ꝑꝑ nimiā ꝓlō lia dif
gationē vitādā. fa. fieri g
qꝺ no. Joh. and. in terual
c. in ſingulis. in. ꝟ. la. x. a
triēniū. de ſta. mo. noꝛum
in. c. qꝺ dilectio. de
cō. ⁊ aſ. ⁊ no. hic iū.
pñ. ꝙ illud qꝺ fit ꝺ
decēnio in decēniū
dr fieri freqñt̄. naꝫ
celebratio ꝯcilioꝝ
gñaliū dr frequēs
ſi fiat de dcēnio in
decēniū. dicit gl. in
c. monaſteria. ꝺ vi.
⁊ ho. cle. ꝙ ex dua=
bus vicib⁹ inducit̄
frequētatio. xxv. di. vna tm̄. fa. gl. in. c. i.
de fideiuſ. l aut̄. ſi q̄s ei. C. de adul. l. iij.
cū ibi no. de epi. au. vbi no. ꝙ due vices
faciūt cōſuetudinē ad maleficiū vt ite=
ratū pl⁹ puniat̄. idē no. l aut̄. ꝺ teſti. col.
vij. archi. i. c. illꝺ. xij. di. fa. qꝺ no. i. ca. cū
eccl'ia. in. ꝟ. epoꝝ. et ibi doc. de cau. poſ.
ſꝫ videt̄ verius ꝙ ſit ad cōe ꝫ vſū loquēdi
iuncto arbitrio boni iudicis recurrēdū
ad iudicandū aliq̄d frequēter fieri et in
ſpecta materia. no. hoſt. in. ꝺ. ca. mona
ſteria. ad hoc. ꝫ. de ſpecta. c. i. in prin.
e ¶ Celebrēt̄. vtilis ꝓmiſſio: ſꝫ caret
executore. ꝯcilia aūt ꝓuīcialia et epalia
q̄ ſynodi dicūtur: dñt celebrari ānuatiꝫ
c. ſicut. de accu. c. graue. de pbē. ⁊ ꝯcilia
ſiue capl'a mōachoꝝ de triēnio in trien=
niū. c. in ſingul'. de ſta. mo. l mōachis tñ
nigris capl'a ꝓuīcialia dñt celebrari de
triēnio in triēniū ⁊ gñalia ānuatim: vt i
ex̄. bñ. xij. ad mo. nig. ſtatuim⁹. ⁊ rurſus
⁊ in canonicis r'larib⁹ bti aug. gñalia ca
pitula ānuatim. ꝓuīcialia de quadriē=
nio in quadriēniū celebrari debēt: vt in
cōſti. bñ. xij. ad cano. reg. bti aug. q̄ inci=
piunt in ſingulis ⁊ conſtitutionem.
f ¶ pōtifex. ad quē ꝑtinet gñalia cōci=
lia celebrare. xvij. di. ꝑ to. no. iij. di. por=
ro. ꝺ cō. di. i. eccl'ia. lxiij. di. adrian⁹. no. ꝺ

Con lia m choꝝ ties celeb da.

ol.le.qđ trāſlationē.đ excel.ꝑ. ſicut vni re.ſpe.ti.de le.§.ſupeſt videre.℣.ſed nū quid.vñ papa ꝑſidet gñali ꝯcilio.c.i.de ſymo.in ſupſcriptōe.ii.q.vij.cū paſtor ƺ in ſupſcriptōe.xxv.q.ij.ſi qs dogmata.

di.in iſtis.vbi dicit gl.ꝙ ſnīe pape ſtabi tur contra oēs.xxxv.q.ix.veniā.no. Jo. an.l.c.ſignificaſti.đ elec.niſi papa vellꝫ aſſignare locū nō tutū aut mi͛idoneū concilio.in his em̄ q̄ depēdent a plena ptāte pape q̄ ſunt olno iuris poſitiui nec tāgūt fidē aut decolorationē ſta= tus eccłie ſnīa pa= pe ꝑferēda eſt.ſ.c.i cū ibi not. Boneſtū tm̄ ē ꝙ reqrat ꝯſen ſum cōcilij ad ſcā= dalum vitandum.

Papa gñqꝫ ꝑ= fert con cilio.

xxiij.di.in noie dñi ⁊ ſine papa cōciliū ƺ corp⁹ acephalū. c.ſubmittit.xxi.di. et ſentit gl.i ca.ad ap.de re iu.l.vi.ꝙ ꝯciliū in actu iuriſ ditōis ſeu exercitō nō eſt iudex cū pa= pa.ſꝫ cōſultor etiā l arduis.ad hoc.ix q.iij.cūcta p mun=

libet cōcilij approbāte[a] et cōſentiē te[b] cōcilio vel in eius defectū[c] ipm ꝯciliū deputare et aſſignare tenea tur: vt ſic ꝑ quandā cōtinuationeꝫ ſemper aut conciliū vigeat aut per termini pēdētiā expecteť. ¶ Quē terminū liceat ſūmo pōtifici de fra trū ſuoꝝ ſācte romane eccleſie car

dū.Sciendū eſt tm̄ ꝙ ꝑſcis tꝑibus in cō gregatiōe cōciliorum ſꝑ lterfuerūt impa= tores.pꝫ.c.canōes.xv.di.§.hic etiā.xvij di.ƺ de theodorico rege ꝯuocāte ꝯciliū ⁊ multa cōcilia fuiſſe cōuocata ꝑ lpato= res.pꝫ in diſcurſu hyſtorie triptite: ⁊ in li.cōciliorum.iō aūt ātiqtus impatores cō gregabāt cōcilia ꝯlter: qꝛ tūc eccłia ma le poterat vti ſua ptāte ꝑpter aduerſi= tates quas patiebať ab hereticis qbus aliqñ fauebāt et adherebāt magni ꝑn= cipes ⁊ reges.vñ ſtati cū potuit hoc cor rexit ⁊ nō ꝑ pncipes: ſꝫ per ſe ꝯcilia cō= uocauit ⁊ aliqñ ꝑ lpatores ꝑcipiēte ec= cłeſia ſunt celebrata concilia. aliqñ ipa rogāte ⁊ poſtea auctoriſante. aliqñ ipa auctoriſante.aliqñ ipa ratificāte.vt di. xvij.ꝑ to.⁊ ꝑſertim in.đ.§.hic etiā.⁊ ali= qñ ꝯſulto ipatore ⁊ in ſui ꝑſentia.cōgre gato aūt ꝯcilio ante ei⁹ finē ⁊ diſſolutio nem debet papa de cōſenſu ipſius con= cilij locū aſſignare pro futuro.vt.ſ.

a ¶ Approbāte.ſic papa facit aliqñ ſta tutū approbāte ꝯcilio.c.lꝫ de elec.c.vbi piculū.eo.ti.l.vi.in cle.i.de ſū.tri.cū ſi

b ¶ Cōſentiente.iſta cōſenſus requiſi tio in hoc caſu nō videť neceſſitatis ſed ſolēnitatis tm̄.ſi.dicit archi.i.c.ad apo ſtolice de re iudi.li.vi.vbi ƺ ter.eratqꝫ parata eccłia đ ꝯſilio ꝯciliū ⁊c̄.illā reqſi tionē cōcilij non fore neceſſitatis. quid em̄ ſi in ꝑſcriōe loci diſcordāt papa ⁊ cō ciliū.videť ſtandū ſnīe pape.ar.no.iiij.

c ¶ Defectū.vt ſi papa deſijt eſſe ꝑ mortē naturalē vel ciuilē ſeu canonicā que eſt diſpoſitio. vł ſi cadat in ꝑpetuā iſaniā aut ſi ad eū captiuatū nō pateat acceſſ⁹. aut ſi ſciſma vigeret ſicut fuit qñ conciliū cōſtātieñ.fuit celebratū.qđ et ſi a nullo fuerit confirmatū: ꝑualuit tm̄ contra tres papas eos deijciendo et quartū inſtituēdo.ad hoc ter.ſin.in ca. ſi duo.forte ꝯtra fas.lxxix.diſt.l.vbi pro iūc.glo.ꝙ in diſcordia duoꝝ electoꝝ dꝫ cōgregari conciliū generale.⁊ ille rema nebit papa quē concilium approbaue= rit.⁊ fuit illud.c.alleg.piſis ⁊ conſtātie qñ fuit cōciliū celebratū ꝯtra illos ꝯten dētes de papatu.no.Panor.in.c.licꝫ.đ elec.⁊ hoc caſu ⁊ ſe.etiā ptās cōgregan di concilium primo ſpectat ad cardina les.no.arch.in.đ.c.ſi duo.qđ fuit practi catū piſis.nā cardinales ibidē couenie tes ſcripſerūt pncipib⁹ ⁊ prelatis toti⁹ orb.ex quo em̄ electio pape ad eos ſpe ctat.c.i noie dñi.xxiij.di.đ.c.licet.c.vbi periculū.de elec.in.vi.cle.ne romani.e. ti.§ ola ꝑ que ꝑueniť ad electionē veri ⁊ indubitati paſtoris.ar.l.oro.ff.de ſpō. ca.prudentiā.de offi.dele.idē Anto.iij. ꝑ.ſum.ti.xxiij.ca.ij.§.vij. Scđo ſpectat ad patriarchas et precipue cōſtantino politanū cui⁹ ſedes eſt prima poſt Ro. xxij.di.de conſtantinopolitana.cum ca tholicus eſt patriarcha. Tertio ad lpe= ratorē reges ⁊ pncipes.nā ptās vni⁹ de uoluiť gradatiꝫ ad aliū ꝑpť negligētiā

Conci= liū gña= le ꝑ qs congre= gať tꝑe ſciſma= tis.

occurrerit: q̄ neceſſariū videret̄ ip̄ȝ locū mutari puta[a] obſidiōis guerrap̄[b] peſtiȝ[c] āt ſilr̄is: tūc liceat ſūmo pōtifici de p̄dictop̄ fratp̄[d] ſuop̄ aut duap̄[e] ptiū ip̄op̄ ꝯſēſu atq̄ ſubſcri

dum.J.de col.§.item circa. xxviij. di. de his.vbi archi.de re iudi. cū ſit indultū. li.vi.vbi dy.niſi illo vel alio iure caueat̄ q̄ illud tp̄s poſſit artari vel ꝓrogari: vt hic.d.c.cum ſit romana.vbi Panoz.ca. oblate.de ap. ff. de iud.l.ij.l.nōnunq̄. aut niſi illd tp̄s iuris ex cōſuetudine vl' ſtilo fuerit arbitrariuȝ ſicut hodie d ſtilo cōi nō ſuāt dilationes iuris: de quib⁹ in.l.i.C.de dila.et ibi cy.iij.q.iij.§.ſpaciū.ꝛ ſilr̄es. ſed arbitrio iudicis p̄figūtur.no.in.c.ij.de dila.panoz.in.c.i.eo.ti.ſȝ bar.i.l.ij.ff.de re iud.dicit I diſtīcte iudicē poſſe cā cognita dilatiōes datas a lege augere vel minuere.ad hoc.c.paſtoralis. d excep.l ſi ea.C.qui accu.non poſ.ff.de mino. intra vtile.ſm vnā lec.de he.inſti.ſi quis iſtituat̄.d.l.iiij.§.ſi q̄s ꝯdēnat⁹.de re iu. vbi tn̄ iudex male arbitraret̄ in reſtringēdo vl' āpliando iuris terminū ſine cā poterit appellari.d.c.i.d dila.qꝛ I ꝯmiſſis iudicis arbitrio pōt appellari ſi iudex male arbitrat̄: ꝛ al's q̄ bonus vir.videt̄ eñ ſuo arbitrio cōmiſſū tanq̄ bono viro ꝛ iudex ad quem habebit hoc arbitrari ꝯſideratꝫ his q̄ bon⁹ vir debeat cōſiderare.ꝓ quo tex.cū glo.ꝛ ibi Bar.l.l. ſi q̄ pena.ff.de.v.ſi.glo.in.c.ſup his. de accu.vbi Panoz. Bar.ſequūt̄ cōiter legiſte diſtiguētes tn̄ q̄ aut ius dat certum tp̄s limitatū abſq̄ aliq̄ miniſterio iudicis: qꝛ non requirit q̄ iudex aſſignet: et tūc nō pōt abbreuiare vel prolōgare: vt pȝ in termino dato ad appel.ꝛ reſti.petendaȝ.aut requiritur aſſignatio talis termini fiēda per iudicē: et tūc ex cauſa abbreuiare p̄t ēt ſi ius limitatū tp̄s ſtatuat.ad hoc no.in auc̄.offerat̄. C.de litis cō.no. Imo.ꝛ do.in.d.c.cupiētes. d quo hen.in ca.de cauſis.de offi.deleg.

a ℭ Puta.pro vt.

b ℭ Guerrap̄.q̄ ſūt iuſta cā mutādi locū.c.vbi piculū.§.porro.de elec.l.vi.de reſcrip.ſtatutū.§.cū ꝟo.e.li.cū guerras q̄ſq̄ fugē debeat ꝛ locū tutū petere.ad hoc.c.niſi cū p̄dē.§.ꝑpt maliciā.d r̄nū.c.ſuſcepim⁹.de homi.J.de pa.po.c.i.§.i. ibi.hoſtilitatꝫ.cū ibi no.ꝛ cōputat̄ guerra iter caſus fortuitos: niſi tp̄e ꝯtract⁹ potuit p̄uideri.l.ex ꝯducto.§.ſi vis tēpeſtatis.ꝛ.l.habitatores.§.vl.ff.loca.no. Bal.in.l.impialis. de pa.ꝯſtan.vbi dē q̄ treuga magꝫ accedit guerre q̄ paci.ita q̄ d treuga ꝛ guerra idē eſt iudiciū.ꝛ q̄ tp̄e treuge nō ē tut⁹ acceſſus.fa.c.accedēs.ij.vt li.nō cō.cle.paſtoral'.de re iu.ꝯtra eū ē ca. illi qui.xxiij.q.iij.ibi pax illa quā treugā dicim⁹ obſeruet̄.de iudi.nouit.ꝟ.poſtremo.vbi dꝛ q̄ federa pacꝫ ñ fuerīt ſeruata vſq̄ ad prefixū terim.ex q̄ pȝ q̄ de treuga loq̄t̄ p q̄s ter.ꝓbat̄ treugā eē pacē aut magꝫ accedē paci q̄ guerre.no. io.an.I addi.ſpe.ſup rubꝛi.d treu.ꝛ pa. Pañ.I ru.e.ti.dic̄ treugā eē pacē tp̄alē.

c ℭ Peſtis.q̄ eſt cā iuſta mutatiōis loci pp iuſtū timorē mortis.ad hoc.J.d colla.c.i.§.i.ꝟ.pauges.l.d etate.ff.ad trebel.vbi vult Bart.q̄ peſtis eſt licita cā nō ꝯparēdi I iudicio.ꝛ p ꝯñs ſe abſentādi.ſicut nō tenet̄ q̄s ꝯparere ad locū nō tutū.c.ex pte.d ap.i cle.paſtoral' d re iudi.de q̄ vide no.J.de paci. poſ.c.i.§.i.ibo dt no.Pañ.in.c.pp.de loca.q̄ ꝑpt peſtē ſupueniētē p̄t iq̄lin⁹ dimittere domū cōductā añ terminū ꝯductiōis finitū.ꝓ q̄ fa.ille tex.vbi dñs pp neceſſitatē ſupuenientē p̄t expellere iq̄linū: ita ꝛ Iquilin⁹ domū dimittē Nā magna neceſſitas vl' timor mortꝫ que vbi eſt ineuitabil' licitū ē occidē ſuū inuaſoreȝ Ipune ſine metu irregularitatis.cle.i.d homi.ibi aūt nō pōt ſecure morari pp peſtē q̄ ꝯtagioſa ē iō dt canō q̄ peſtꝫ ē fugiēda.lxxxviij.di. negociatorē.fa.op.tex.l.hitatores.ff.loca.qd no. Io.an.in.d.c.ꝑpt.q̄ Iquilin⁹ pōt ex cā dimittere domū dño iuito.ad hoc.l.i.ff.d migrā.no.l.l.cū lege.ff.loca.

d ℭ Fratrū.cardialiū q̄s cū papa de ipſis ꝓmiſcue loq̄t̄ frēs appellat.c.ad falſariop̄.d cri.fal.c.ad aplīce d re.iu.l. vi.

e ℭ Duap̄ ptiū.in hoc caſu nō (cū ſi. ſufficeret ꝯſenſus maiorꝫ partis cardi-

Peſtis excuſat a cōparēdo in iudicio

Mors ſi ē ieuitabil' lȝ iuaſorē occidē.

naliū ſicut nec in electiōe romani pon. c.licꝫ.de elec.et ad hoc ꝙ valeāt geſta p vniuerſitatē oꝫ ꝙ ſalti veniāt due ptes vniuerſitatis.ff. qđ cuiuſqꝫ vniuerſi.l. nulli.l.plane. C.đ decu.l.nolationū. li. x.no.Bar.in.l. oēs ppli.ff.đ iuſti.ꝛ iu. bar.l.l.i.ff.de of.p cō.qđ ē verū qñ vniuerſitas p ſe ꝯgregatꝛ:qꝛ potētie vniuerſitatꝭ ſiue collegij cōſiſtūt i duab⁹ ptib⁹ dū eſt in ꝯgregādo ꝛ tūc valēt facta a maiore parte Innocē.in ca.ij.de noui operꝭ nū.glo. in.c.i.đ his q̄ fiunt a ma.p. ca.vbi hē. ꝛ Jmola.ſꝫ qñ vniuerſitas vel collegiū eſt vocatū per p̄ſidentē aut aliū habentē poteſtatē:veniētes dūtaxat etiaꝫ ſi non faciant maiorē parteꝫ: ſed longe minorē poſſunt explicare ea q̄ incūbunt agenda.ſentit Inno.in.d.c.ij.in ca.i.de ma.ꝛ obe. arg.c.cū nob.de ele.vbi dr ꝙ vocati nolētes venire faciūt ſe alienos fa.gl.in cle.quod circa.de elec.que dicit abſurdum eſſe in numero cōputare illos q̄ vocati venire noluerīt.de quo Jo. and.pan.in ca.in cauſis.de elec. pan. in.d.c.cū nobis.in.d.c.licet.l.c. cū inter vniuerſas.e.ti.in.c.cū oēs.de ꝯſti.in. c. bone.ij.de poſtula.plato.ideo debite cōgregato caplo ſiue collegio lꝫ maior ps recedat poſſunt alij gerere actū: preſertim vbi periculū eſt in mora.not.in cle. ne romani.§.porro.de elec.nec illi recedētes ſunt āplius vocādi ad hoc. c.certum.xi.q.iij.c.i.de iud.cle.i.de do.et cō. no.inno.in.c.cōſuluit.de of.dele.vbi dicit ꝙ ſi termin⁹ prefixus ad eligendū prorogetur abſentes qui citati fuerāt non ſunt āplius citandi.ad hoc bo.tex.xviij di.ſi qs adeſſe.ca.vbi periculū.§.ſane. de ele.in.vi.vbi doc.Inno.in.c. ꝯſiderauimus.in.c.eccleſia.ij.de elec.ſpe.ti.de ſindi.§.i.ꝟ.q̄d ſi oēs.arch.lxx.di.ſi forte

Uniuerſitatis geſta qñ valent.

canōici vōti ſi ñ veniāt ſibi p̄iudicant.

ptiōe[a] aliū locū prius deputato lo co viciniorē[b] et aptū ſub eađ tamē natione[c] ſubrogare[d] niſi idē vel ſimile impedimentū per totā illam nationē vigeret:tūc ad aliquē aliū viciniorē alteri⁹ natiōis locū[e] aptū huiuſmōi conciliū poterit cōuocari. Ad quē p̄lati ꝛ alij q̄ ad cōciliū ſolēt[f] cōuocari accedē teneāť acſi[g] a pricipio loc⁹ ille fuiſſꝫ deputat⁹: quā tñ loci mutationē vel termini abbreuiationē[h] p ānū āte p̄fixū terminū teneať ſūm⁹ pōtifex legitime

pañ.in.d.c.cum nobis.manda.c.xviij.

a ¶ Subſcriptiōe.no.caſū in quo req̄riť ſubſcriptio cardinaliū. ſi.ſ.de elec.c. licꝫ.§.verūtñ.de nu.et qua.car.c.i.§.nō fiat.ſic olim ſe ſubſcribebant vna cū papa in p̄uilegijs ꝯcilijs ꝛ alienatiōib⁹. xij.q.ij.nō liceat.ꝛ c.cū redēptor.no.l c.cū a nobis.de teſti.đ ro.đci.ccxxxv. ſꝫ hodie nō ſe ſubſcribūt.vt.d.c.not. Jo.an.vide qđ l ſimili not.in.l. ſacri affat⁹.C.de diuer. reſcri.l.l.penul. C de diuer.of.lib.xij. vbi ipator ſubſcribit reſcriptꝭ ab eo emanatis ne dol⁹ aut fraus fiat.

b ¶ Uiciniorē.fa.c.ſtatutū.§.cū vero.đ reſcrip.in.vi.c.vbi piculum.§.porro.de ele.e.lib.cle.q̄uis.circa p̄n.de fo.cōpe.

c ¶ Natiōe.ſi.ꝟ.ſ.de colla.c.i.§.vt vero ꝟ.adijciēs de nu.ꝛ quali.car.c.i.ꝟ.ꝛ de illa in.l.ꝙ ſi nolit.§.qui mancipia.ff.de edi.edic.ꝛ vulgant dicunť eiuſdē nationis q̄ ſunt eiuſdeꝫ ligue ſeu idiomatis.

d ¶ Subrogare.id eſt ſubſtituere.ſi.ꝟ in.c.cū lōge.c.metropolitano.lxiij.di.c. hoc q̄ppe.iij.q.vi.c.ij.vt li. pen. li.vi. et hic eſt ar.ꝙ res ſubrogata in locū alterius eodē iure cenſeť cū illa.ad hoc.l. ſi eū.§.q̄ iniuriarū.ff.ſi quis cau.ꝛ ibi gl.et doc.l.i.§.iij.C.de rei vxo.ac Bar.l.l.i.§. hec actio.ff.ſi q̄s ex teſ.li.iuſ.eſ.fu.bar. in.l.q̄ vas.ff.de fur.io.an.in.c.inquirēndū.de pecu.cle.io.fa.iſti.de ac.§.fuerat qđ le.ꝛ no.l.c.eccl'ia.ij.vt li.pē.vbi doc.

e ¶ Quem.locum.

f ¶ Solēt.no.in cōgregatiōe ꝯcilij generalis inſpiciēda eſt cōſuetudo vt illi euocentur qui ſoliti ſunt euocari p̄ſertim prelati.de hoc no.ſ.in principio.

g ¶ Acſi.id eſt ſicut ſi.

h ¶ Abbreuiationē.fa.iſte tex.ꝙ caplꝫ pōt ex cauſa reſtrīgere ꝛ abbreuiare terminū a iure p̄fixū.c.ad eligendū.ꝛ mo=

et ſolēniter publicare[a] ⁊ intimare[b] vt ad ipm̄ conciliū celebrandū p̄dicti poſſint ſtatuto tp̄e conuenire. ¶Atq̃[c] ꝓ ipſius executiōe decreti ciuitas papie apud italiā[d] fuit electa ꝓ cōcilio gn̄ali in fine tunc ꝓxime ſeq̄ntis quīquēnii celebrando qđ q̄dē cōciliū ſuo tp̄e debito in dicta ciuitate papie extitit celebrari īchoatū: ⁊ inde certis ex cauſis ad ciuitatē ſenēſem tranſlatū: in quo quidē gn̄ali cōcilio papie īchoato et in ciuitate ſenenſi celebrato hec baſilienſis ciuitas ꝓ celebratione tunc futuri conciliꝫ gn̄alis poſt ſeptenniū a fine ipſius ſenenſis cōciliꝫ celebrādi fuit electa ⁊ debite aſſignata: vt cōſtat in inſtrumēto publico inde facto[e]. ¶Itē aliud decretum cuius tenoꝛ ſequitur.

Sacroſācta gn̄alis ſynodus[f] baſilienſis eccleſiā militantē

ligē- tere abſentes vt in termino aſſignato ⁊ terti⁹ reſtricto debeāt intereſſe ad electionē fa- ciēdam. ad hoc. c. cū inter vniuerſas. de elec. vbi panoꝛ. no. in. c. cum nobis. e. ti. vbi doc. q2 terminus triū menſiū fuit p̄ſtitus a iure fauoꝛe capl̄i cui fauoꝛi p̄t cap. p̄ſerti vbi due ptes collegiꝫ cōueniūt renūciare i fauorē eccl̄e: cū mora in talib⁹ ſit dam noſa. vt. d. c. cū iter c. qm̄ freq̄nt. vt lit. nō cōte. fa. c. cū iter canonicos. cum ibi no. de elec. hoſt. in ſum. đ elec. §. q̄liter facienda. circa p̄n. māda. ca. v. terminus tn̄ triū mēſiū nō eſt nimis artandus niſi ex magna cā. ar. ꝫ. in. ꝟ. ſed ſi forte. c. cōſuluit. de of. dele. c. cū i veteri. đ elec. i fi. ff. de re iudi. l. ij. et. iiij. §. ſi q̄s cōdēnat⁹: puta q2 iſtat finis termini iuris. vl̄ forte tyrānus aliq̄s venit ad eccl̄iam vt ꝑ oppreſſionē aliquē eligi faciat. nā etiā in his caſib⁹ vbi periculū iminet i ip̄a electiōe pn̄t pn̄tes ꝓcedere ad electionē abn̄tib⁹ nō vocati nec expectat. ad hoc. c. q2 ꝓpt. đ elec. vbi abſentes ſūt vocādi ad electionē ſi cōmode vocari pn̄t. ſi ꝫ nō pn̄t vocari ꝯmode ⁊ ſine periculo nō ſūt vocādi. vt ibi no. gl. hoſt. ⁊ aliꝫ doc. glo. i. d. c. cū iter vniuerſas. vbi hē. ad hoc. c. qđ ſicut. de elec. vbi hoſt. archi. in. c. cū in eccl̄ijs. đ pre. i. vi. Inno. et pan̄. d. c. cū nobis. māda. d. c. v. hoſt. in ſum. de elec. §. qualiter. ꝟ. quicq̄d dicat.

a ¶Publicare. in q̄lꝫ ꝓuīcia nec ſufficeret rome publicare. ar. cle. dudū. de iud. ꝫ. de ꝯcu. c. i. §. i. cū ibi no. nec vr̄ ſinglo꜡ꝝ platoꝝ aurib⁹ iculcādū. ar. c. i. de poſtu. p̄x. cū ibi no. ꝫ fa. ꝟbū intimare qđ ſeq̄t.

b ¶Intimare. ſic nō ſufficit publicatio ſꝫ reqrit itimatio ad ſingulos p̄latos et alios q̄ ad ꝯciliū eēnt euocādi. ad hoc. c. ſi ep̄s. xviij. diſ. c. ſi forte. lxv. di. iu. cōciliū viēnē. cle. cāꝫ. de elec. i fi. ꝫ. đ paci. poſ. c. i. §. i. fa. quod no. man. ca. v.

c ¶Atq̃. ꝟba ſūt cōciliꝫ baſilieſi.

d ¶Italiā. q̄ p⁹us magna grecia nū- cupata ē a grec꜡ eā inhabitātib⁹ deide a rege ſaturno ſaturnia eo q2 ibideꝫ ſaturnus pulſus a ioue de ſuis ſedibus latuit poſtremo ab italo ſiculorū rege ibi regnāte italia eſt vocata: vt dicit Iſiđ. lib. xvi. ⁊ de italia habet in l. i. ⁊ fi. ff. de cē. c. nichil. de elec. de tēp. oꝛ. c. i. li. vi. et ē dn̄a ⁊ p̄nceps olim ꝓuīciarū. gl. in. l. fi. C. ſi. cen. vel re. archi. xxiij. q. v. non vos. Italia varia habuit noīa.

e ¶Facto. ſenis xxvi. feb. anno. M. cccc.xxiiij. pon. Mar. v. anno ſeptimo.

Sacroſctā. ꝑlo pōit cāꝫ declarationis ⁊ declaratōeꝫ đ ſynodo baſiliē. rite ⁊ legitīe i ciuitate baſilea ꝯgregata. ſcđo declarat ip̄aꝫ ſynodū ptātem hr̄e a xp̄o: ⁊ q2 oēs ei obedire tenent i tāgentib⁹ fidē extirpatōeꝫ ſciſmat꜡: ⁊ reformatōeꝫ moꝝ i eccl̄ia dei. t̄tio declarat eidē ſynodo ptinacit nolētes obedire puniēdos. q̄rto ip̄am ſynodū nō potuiſſe ꝑ quēcūq3 diſſolui aut trāſferri ad aliū locū. q̄nto pōit acceptatio eccl̄ie gallicane: ſcđa ibi. ⁊ ꝑlo. t̄tia itē đclarat. q̄rta p̄miſſis. q̄nta acceptauit. hoc decretū factū fuit añ diſſolutionē ꝯciliꝫ. xv. feb. āno. M. cccc.xxxij. pō. euge. iiij. āno. i. ⁊ renouatū poſt diſſolutionē. āno. M. cccc.xxxix. xvij. kl̄. iuniꝫ. Diuiſio textualis.

f ¶Synod⁹. no. q2 ꝯſtitutio cōciliꝫ edit

ſub noĩe ꝯcilij ⁊ nõ pape tm̃.fa.ca.oſt⁹. de elec.c.i.de pac.lxiij.di.adrian⁹.qñꝙ tñ edit̃ ſub noĩe pape cũ ꝯſilio ꝯcilij.c.lz.ꝺ elec.c,aduerſ⁹.de imu.ec.gl.i.c.ad aplice.de re iudi.li.vi.in cle.i.de ſũ.tri. inno.⁊ hoſt.i.c.ex geſtis.de cle.nõ reſi.ſz cũ materia origi natur a toto ꝯcilio tũc fit ſtatutũ ſub noĩe toti⁹ ꝯcilij.ita loquunt̃ pma iura vbi ꝓo materia origi nat̃ a ſolo papa: ſz cũ ꝯſilio ꝯcilij hñt locum ſcđa iura cũ ſi.no.pañ.in.c.i.de ſpõ.ẽt vbi papa eſt abſens a ꝯcilio dicta hñt ſub noĩe cõcilij.xij.di.ꝺ his.c.placuit.xcvi.di.bñ qđẽ.xxxij.di.qm̃.⁊ c.inſdixit cum ſi.

Cõcilij cõſtitutio ſub cui⁹ nomie editur.

per inſidias ⁊ blãdicias vł adulatiões nõ obſtãte qcũꝙ iuramẽto ſeu ꝯfederatiõe factꝫ cũ eo nõ expectata ſnia vł mãdato iudicis cuiuſcũꝙ.⁊.ix.alie aſſertiões ad eã tẽdẽtes dãnate ſunt tanꝙ heretice ſcãdaloſe ⁊ erronee q̃s nõnulli aſcribebãt mgr̃o Jo.pui.q̃ ꝓpõnem ſolẽnẽ corã rege fecerat piſi⁹ ꝓ iuſtificatiõe ducꝫ Burgũdie de morte ducꝫ Aurelianẽ. alij dicebãt illas nõ manaſſe a dicto pui: ſz fuiſſe ꝯfictas p io. de gerſõ.ãt aliũ ad denigratiõez fame ipi⁹ pui ⁊ ducꝫ burgũdie.⁊ vide no.ꝭ.c.i.in.ꝓ.pteritorum. g ℂ Reformatiõe. ſcđa cã.cõcor.c.ſicut ꝺ accu.cũ ſi.nã oẽ ſtudiũ legiſlatoris ẽ vt hoĩes bñ viuãt.i auẽ.vt nõ lu.ho.cir̃ pn.coll.vi.⁊ nõ ſuas ꝑdãt aĩas.eo.ti.§.pp.⁊ iura ad bonũ inuitãt.C.de nup.l.ipiał.⁊ mala puniũt ⁊ execrãt̃.ff.de pe.diſ.ij.principium.§.caritas.c.ſi

Legiſlatoris ſtudiũ

repreſentans ad ꝑpetuam rei memoriã[a] ad laudẽ dei oĩpotentis[b] ac bñdicte ĩdiuidueꝙ[c] trinitatis gloriam[d] et honorẽ: pro hereſum[e] atꝙ errorum extirpatiõe[f] morum in capite et in membris eccleſie dei reformatione[g] ac regũ atꝙ regnorũ ceterorũꝙ chriſticolarum adinuicem auctore diſcordiarum[h] procurante diſſidentium pacificatiõe[i] in ſpiritu ſctõ legitime cõgregata[k] decernit ſtatuit ⁊ diffinit: declarat et ordinat[l] vt ſequitur. Et p̃io ꝙ eadẽ ſacra baſilieñ. ſynod⁹ ſacris cõſtãtiẽſis et ſenẽſis gñalib⁹ cõcilijs decernẽtib⁹ atꝙ ordinãtibus[m] et

a ℂ Mẽoriã. ſi.in ca.i.de ſciſ. lib.vi. ca.albericus.de teſt.

b ℂ Oĩpotẽtis.ſi.ꝭ.de elec.c.i.§.⁊ cũ humane.ſꝑ em̃ potẽs ẽ.de pe.di.vij.null⁹ expectet.⁊ oĩa pt q̃ poſſe ẽ aliq̃d poſſe.de pe.diſ.ij.principium.§.caritas.c.ſi

c ℂ Jndiuidue.de ſũ.tri.c.i.§.hec ſctã.l.ij.C.e.ti.⁊ icõmutabił.c.icõ.xxij.q.iiij.c.firmit̃.de ſũ tri.(paul⁹.xxxij.q.v.

d ℂ Gloriã.ſi.ꝭ.i.p.§.quib⁹.ad plenũ

Heſſes extirpãtur p cõcilia.

e ℂ Hereſũ.vide tres cãs ob q̃s ꝯciliũ gñale ẽ celebrãdũ.

f ℂ Extirpatiõe. pma cã.ſi.ꝭ.ca.i.i pn.hereſes ei maxie p ꝯcilia gñalia extirpata ſũt: nã i ꝯcilio baſilieñ.q̃dã libell⁹ edit⁹ a magr̃o Auguſtino de Roma archiepõ nazazeno.cui⁹ pm⁹ tractat⁹ de ſacro vnitatis xp̃i ⁊ eccłie ſiue de xp̃o itegro ititulat̃:ſcđs de xp̃o i capite ⁊ ei⁹ iclito pncipatu.ali⁹ de caritate xp̃i cir̃ electos ⁊ ei⁹ iſinito amore:dãnat⁹ fuit p decretũ q̃đ incipit cũ iter de idib⁹ octob.ãno.M.cccc.xxxv. et in ꝯcilio ꝯſtantieñ.q̃dã aſſertio ꝙ q̃lz tyrãnus pt ⁊ dz licite ⁊ meritorie occidi p quecũꝙ vaſallũ ſuũ vel ſubditũ ẽt

h ℂ Diſcordiarum. (ꝺ iuſti.⁊ iu.cir̃ pn. ſcz diabolo q̃ iimicat̃ hoĩb⁹ p iuidiã.xvi q.ij.viſis.ꝺ pe.di.ij.pnceps.iõ nitit̃ iter eos ſeiare zizãiã.c.lz.ꝺ elc.cle.dudũ.§.ab oli.ꝺ ſep.i ex̃.Jo.xxij.q̃r q̃rũdã.⁊ ꝺ diuerſ̃ noĩb⁹ diaboli no.Jo.an.i.c.dãna

i ℂ Pacificatõe.ad quã ſtudẽ dz papa.c.nouit.ꝺ iudi.ꝭ.i pri.§.qb⁹ ad plenũ.ꝓ.q̃ ꝙdiu.cũ ibi no.⁊ ẽ tertia ꝯcilij ꝯgregãdi cã.ſi.i.c.ad aplice.ꝺ re iu.li.vi. (m⁹.ꝺ ſũ.tri.

k ℂ Cõgregata.i ichoatõe ꝯcilij ⁊ alijs actib⁹ ei⁹ miſſa ꝺ ſpũſcõ cãtari dz.no.ino.i.c.cũ nob olim.ꝺ elc.ad.h⁹.ꝭ.ꝺ ele.c.i.§.⁊ cũ hũane ⁊ ꝑlati dñt eẽ ĩduti ſacrꝫ veſtib⁹.fa.ꝺ elc.q̃đ ſic cũ ibi no.c.vt aplice.ꝺ pui.i.vi.⁊ ꝺ ordĩe ꝓuãdo i ꝯci.celebrãdo. vide i codice canoñ

l ℂ Ordiat.hec.v.ꝓba i ꝺ ſonãt.ad hoc.c.in hiſ.cũ ibi no.de ꝓ.ſi. (nũ yſidori.

m ℂ Ordinantibus.ꝭ.in pri.§.cum

auctoritate apoſtolica īteruēiēte[a] fuit ⁊ eſt in hoc loco baſilieñ. debite[b] legitimeqꝫ[c] atqꝫ rite[d] initiata et congregata. Et ne de eiuſdē ſacre baſilieñ. ſynodi ptāte a q̄ꝙ dubitetur ipa eadē ſynod⁹ duas declarationes ex decretis ſynodi ꝯſtātieñ. in pñti[e] ſeſſiōe aliis ſuis decretis editis ſeu[f] edendis īſerēdas ordiauit ⁊ decreuit. Quarū q̄dē declarationū tenor[g] prime ſequitur: et eſt ta=

itaqꝫ.cap̄.i.circa finem.
a ¶ Interueniente. ſcꝫ mar. v. ⁊ euge. iiij. ð. in pro. §. cum itaqꝫ.
b ¶ Debite. p cāis iuſtꝭ ⁊ neceſſariis.
c ¶ Legitime. q2 ex ordinatiōe ꝯciliorū cōſtantieñ. ⁊ ſeneñ. ⁊ ap. auc. interueniente.
d ¶ Rite. id ē ordinate. ⁊ ordinē ꝯuocatorꝫ ad cōcilium ſignat.
e ¶ pñti ſeſſione. id ē illi⁹ pñtis diei deliberatiōe. iō dr̄ ſeſſio. q2 dietim in certo loco delibe=rabat̄: ⁊ qđ ſingl'is dieb⁹ fiebat ſub data illi⁹ diei in ſcriptis redigebat̄. ſi. j. e. §. premiſſis cū ſi. ⁊ ſedendo: q2 aīa ſedēdo ⁊ quieſcendo fit prudentior. ait phs. ⁊ hierony. ſup daniе. ibi antiqu⁹ dierꝫ ſedit: ſedēs deſcribit̄ vt maturitas ſentētie cōprobet̄. iđo debēt ſedere iudices nō ſolū cū diffinitiue pnūciāt: ſed etiā cū res que agitur plenā cognitōnē deſiderat. in auc. đ iudi. §. ſedebunt. coll'. vi. c. fi. de re iudi. in vi. et quo ordine debeant prelati in ꝯcilio ſedere. vide tex. i. §. hoc quoqꝫ. xvij. di. in. c. placuit. quod eſt palea. xviij. di. vbi dr̄ ꝙ ipi ſedere debēt ſm ordinationis ſue tp̄s ordine pari exiſtente nō habendo reſpectū ad eccleſias ſiue perſonas. fa. c. i. de ma. ⁊ ob. et qđ ibi no. ino. et docto. l. i. ff. de al. ſcri. qđ no. bar. in. l. i. §. prius. ff. đ vul. ⁊ pupil. ſubſti. Quid aūt ſi nō eſt dare prioritatē ordinatiōis vt q2 plures fuerūt pmoti ep̄i eodē die recurre ad tex. đ. l. i. de al. ſcri. vt ille p̄ferat̄ in ſeſſione qui antiquior eſt tempore: vel q̄ functus eſt maiorib⁹ beneficiis. ad hoc. c. p tuas. de ma. ⁊ o. c. cū in diſtribuendis. de tē. or. c. meminim⁹ de accu. qđ no. panor. ī. đ. c. i. de ma. ⁊ obe. in hoc tñ ſeruent̄ puilegia q̄rūlibet eccleſiarꝫ. vt le. ⁊ no. in. l. decernim⁹. C. de ſacroſan. ec. qđ no. ð. i. p. §. q̄b⁹ attēte. Sed in deliberando q̄s debeat primitus loqui/videt̄ p predicta: ꝙ de iure ſenior ſm ordinem ſeſſionis. ad hoc. c. i. de cōtro. ſeu. apđ pa. ter. vbi bal. coll'. x. ſpec. ti. de aduo. §. iam nūc videndū. v. porro. tamen domini de ro. vtuntur ꝙ iunior primitus loquatur. qđ practicant aduocati palacij ı collationib⁹.
f ¶ Seu. pro et. l. ſepe. ff. de vb. ſig.
g ¶ Tenor. ſi. ı cle. dudū. in pn. de ſepul. cle. ſi dñm. in pnci. de reli. et ve. ſāct. Et fa. iſte tex. ꝙ ſi tenor īſtrumēti confirmati ponitur de verbo ad verbū ı iſtrumēto cōfirmante ꝙ inſtrumentū ꝯfirmās facit plenam fidē de inſtrumento narrato: ⁊ ſi primū inſtrumētū originale nō oſtendat̄: cum videat̄ primū publicatū cum auctoritate ſuperioris ꝯfirmantis. ad hoc. c. venerabili. ⁊ ibi glo. de ꝯfir. vti. vl. inuti. hē. in. c. examinata. eo. ti. c. abbate. vbi glo. de vb. ſi. archi. in. c. preſentiū. vij. q. i. vbi dicūt ꝙ ſi in cōfirmatiōe puilegij inſeratur tenor ipius priuilegij ꝙ ex hoc ppetuas habet vires. et ſi primū priuilegiū nō oſtendatur: cū videatur primū publicatum cum auctoritate pncipis. ad hoc. c. in ſynodo. lxiij. di. de no. ope. nun. c. ij. ſpe. titu. de iſtru. edi. §. nunc autē videndū. in princi. hē. in. c. inter dilectos. de fi. inſtru. qđ itelligē qñ confirmatio fuit facta partib⁹ inſtantibus/vel de ꝯſenſu ipārū aut ſaltem vocatis illis quorꝫ intereſt: ſpecialiter ſi de eis conſtat. aut ſi de eis nō conſtat: ſufficit pclama vel edictum. ff. de ven. inſpi. l. i. §. denunciari. C. đ remiſ. pig. l. ſi eo tp̄e. cū ſi. vt quicūqꝫ putauerit ſua intereſſe veniat ad ꝯtradicēdū. iuxta no. per Inno. in. c. ſignificauit. in ca. albericiis. de teſti. ⁊ ibi panor. bal. ı auc. ſi quis in aliquo. C. de edē. doc. in c. fi. de fi. inſtru. panor. ı. đ. c. abbate. al's non faceret fidem de tenore inſtrumēti

Junior in deliberādo pm⁹ loqui dꝫ.

Inſtrumētum confirmāſ an faciat plenā fidē de iſtrumēto narrato.

…entē= …ſedē …pro= …n.

confirmati ſicut nec exemplatio que fit auctoritate iudicis faceret fidem de inſtrumēto exēplato pte nō vocata. cū in hoc pars poſſet ledi:iō vocanda eſt.C. de teſt.l. publicati.l.nā ita diuus.ff.de adop. quod limitat pan. i.d.c.venerabili ſʒ ea que le. et no.in cle.lřis.de pro. ſʒ hodie ſublata eſt.j.ď ſubla.cle. litteris.c.i.

a ¶Declarat.verba ſūt cōcilij ꝯſtantieñ.

b ¶Repñſentans. xxiij.q.i.maiores. .j.de col.c.i.in pn.

lis. ¶Et primo declarat[a] ꝙ ipſa ſynodus in ſpiritu ſancto legitime cōgregata generale concilium faciens et eccleſiam militantem repreſentans[b] poteſtatem[c] a chriſto[d] habet[e] immediate. Cui quilibet cuiuſcūq ſtatus conditionis vel dignitatis etiā ſi papalis exiſtat obedire[f] tenetur in his que ptinēt ad

c ¶Ptātem.iſta ptās ſiue auctoritas conciliorum ſaluberrima eſt.xij.di.illa.

Xp̄s eſt eccleſie ſpōſus.

d ¶Chriſto.q̄ eſt ſponſus eccl'ie militātis.cle.i.§.⁊ ꝙ i hac.de ſū.tri.xcvij.di. c.i.xxvij.q.i.nuptiarum.⁊ caput.ad eph.i. cap.i.§.ſʒ vbi.de ſa.vnc.cle.romani. de iureiurā.iō mortuo papa non remanet eccl'ia acephala.no.in cle.ne romani.ď elec.archi.in.c.vbi periculū.eo.ti.li.vi.

e ¶Habet.ꝯcor.j.de col.c.i.in pnci. poteſtas em̄ eccleſiaſtica non fuit data ſoli Petro:ſʒ oībus apoſtolis repñſentātib⁹ totā eccl'iam.xxi. di.i nouo. xxiiij.q.i. manet.xix.di.ita dñs.ca.noua.de pe.et re.⁊ hanc poteſtatem contulit xp̄s Petro vice omniū ſi peccauerit in te frater tuus:vade ⁊ corripe eū ⁊c.ꝙ ſi non audierit eos:dic eccleſie.ſi autem eccleſiam non audierit ſit tibi ſicut ethnicus et publicanus.c.ſi peccauerit.ij.q.i.de iudi.nouit.mā.xviij.quo in loco fundatur plenitudo poteſtatis:⁊ gladij ſpiritualis.et eius executio in eccleſia ſup quēlibet xp̄ianū q̄ eſt frater noſter: etiā ſi papa fuerit.xi.q.iij.ad mēſam nec accipiendū eſt hic dic eccleſie.i. pape. qm̄ xp̄s Petro loquebat qui nō diceret ſibi ipi. Item quia ſubiūctum eſt ibi pluraliter, quecūq ligaueris ſuper terram ⁊c.deniq ſi non habet eccleſia talē poteſtatem ⁊ executionem fruſtra dixiſſet chriſtus dic eccleſie: cum potuiſſet im=

Poteſtas gladij ſpūalis vbi fūdat.

pune non audiri.

f ¶Obedire.vide tres caſus in quibus cōciliū gñale eſt ſupra papā et ei papa obedire tenet. Prim⁹ in his q̄ cōcernūt in fidem.hinc eſt ꝙ ꝯciliū pōt dānare ⁊ de caſib[…] ponere papā ꝑpt ē ſup[…] hereſim. no.inno. papā de ꝑb.ſig. ex pte.i. archi.in.c.i fidei.ď here.lib.vi.ad hoc xvij. di.§.hic etiā. ij.q.vij.§.itē ſimacus.no.eo.c.⁊.q.ſicut.niſi papa pat⁹ eſſet ſe corrigere ď hereſi.tunc nō debet deponi. xxi.di. nūc aūt. ⁊ dt hug. xix.di.anaſtaſius.ꝙ ꝯciliū pōt ꝓhibere vt nemo participet cū papa heretico:q̄ caſu repellendus eēt a cōcilio qm̄ heretici nō ſunt de corpore ꝯcilij.xxiiij.q.iij. cum quibus.i.q.vij.conuenientibus.⁊ dicit Jo.an.i.c.licet.de elec. ꝙ hereſis poteſt ꝓbari ꝑ duos teſtes ad eius diſpoſitionē.alle. glo.ij.q.iiij.preſul. papa em̄ hereticus minor eſt quocūq catholico.glo.i.c. achatius.i.xxiiij.q.i.ad hoc.c.ſi papa.xl.diſ. vbi dicit glo.no.ꝙ ſi papa eſt in peccato mortali notorio ſcandalizante alios:et eſt ptinax ⁊ icorrigibilis:poteſt tanꝗ hereticus puniri quia videtur male ſentire de fide cum icorrigibilis ſit cōtumax: et cōtumacia in petō dicitur hereſis.lxxxi. di. ſi q ſūt ſed.d.glo.reprobat anthoni⁹ in quarta parte ſum.ti.xi.ca.viij.§.iij.⁊ in ſecūda parte ſūme.titu.iij.c.xi.§.x. vbi dicit ꝙ illa glo.loquitur opinatiue non aſſertiue.et ꝙ Jo.an.cuius eſt glo. ſentit contrariū.lxxix.di.ſi quis dicēs.ꝙ cū dicit propter hereſim poſſe papā deponi ſumitur ibi ꝓprie et ſtricte hereſis pro errore in fide non pro contumacia vel inobedientia que improprie dicitur hereſis:vt.d.c.ſi qui ſunt.nec reperitur aliquis papa depoſit⁹ ꝓpter ſcelerā ſua: ſed propter ſciſma tollendum: ⁊ dicit hoc Pe.de palude.tenere in.iiij. ſentē. idem Antho. in.iij. parte ſum.ti.xxij.

Cōcil[…] tri[…]

Papa hetic⁹ minor […] cūq ca[…] tholic[…]

ca.iiij.§.iij. Pe.de palude i tractatu de
poteſ.pape Augu.de ancho.in trac.de
poteſ.eccle.vbi dicit glo. illã poſſe ſal=
uari. ꝙ intelligatur quando papa ſic
eſt incorrigibil' ꝙ illud peccatũ qđ cõ=
mittit mortale credit:et dicit nõ eẽ pec
catũ:tunc enĩ eſſet vere et ꝑprie hereti
cus.de.ad noſtrũ.§.vij.de here. cle.i.l
ſi.de vſu.ſed.d.glo.c. ſi papa. ſequitur
panor.in.c.ſignificaſti. de elec.in.c.cuꝫ
veniſſent.de iudi.hen.in.d.c.licet deci=
ſa eſt.j.ti.i.c.licet.§.ſũmũ ver. alioquin
de anna.c.i.§.et ſi. Item in concernenti
bus fidem non poteſt papa diſponere
contra diſpoſitum per cõciliũ.d.c.ana=
ſtaſius.et ſtandũ eſt potius ſentẽtie cõ
cilij quod non ꝑmitteret ſpiritusſanct⁹
errare ex promiſſione chriſti.ma. vl.vo
biſcũ ſum vſqꝫ ad conſũmationẽ ſeculi
cle.ſi dñm.§.aſcenſurus.de reli.ꝛ vene.
ſanct. ꝛ Luc.xxij.exorauit ne deficeret
fides Petri.i.eccleſie vniuerſal'.xxi.di.
§.i.ver.ego pro te rogaui. c.a recta.cũ
ibi no.xxiiij.q.i.c.maiores de bap.licet
enĩ quilibet de concilio poſſit errare di
uiſim ſic poteſt intelligi. xxxvi. q.ij. de
puell'.ꝛ.c.ſi.in quibus patet concilium
calcedonenſe.ꝛ meldẽ.erraſſe iũcto.c.
ſi.de rap.glo.ꝛ ibi archi.xx.di.c.i. tamẽ
coniunctim ꝛ in ſenſu cõpoſito concili
um nõ poteſt errare:preſertim in tãgẽ
tibus fidẽ. Nam iſta propoſitio nunꝗ̃
poteſt eẽ vera:conciliũ generale errat
vel eccleſia vniuerſalis eſt nulla: qꝛ et
ſi oẽs excepto vno errarẽt in illo tñ vno
reſideret eccleſia vniuerſalis:vt in bea
ta virgine maria in qua ſola tpe paſſio
nis xp̄i remanſit fides eccl'ie. no.pañ.i
d.c.ſignificaſti.qđ verũ eſt errore iuris
ſed in errore facti: preſertim ꝑbabilis
eccleſia poſſet errare.no.hen. in.c.a no
bis.de ſen.ex.et dicit glo.no.i.d.c. ana=
ſtaſius.ꝙ papa tenetur requirere con=
ſiliũ epiſcopoꝝ vbi agiẽ de fide. qđ non
ſoluꝫ intellige de articulis fidei ſed de
arduis tangentib⁹ vniuerſalẽ ſtatum
fidelis eccl'ie.gl.i.c.ſicut.xv. di.vbi dic
archi.ꝙ nimis periculoſum eſſet fideꝫ
noſtram cõmittere arbitrio vnius ho=
minis: niſi papa moueretur melioꝛib⁹
rationibus et auctoritatibus ꝙ̃ cete=
ri de concilio.tunc eſſet ſtandũ ſentẽtie
ſue. In cõcernẽtibus enĩ fidem etiã di=
ctum vnius priuati eſſet preferendum
dicto pape ſi ille moueretur melioꝛib⁹
auctoritatibus noui ꝛ veteris teſtamẽ
ti ꝙ̃ papa.ſicut dictũ hiero. meli⁹ ſen=
tientis fuit ꝑlatũ ſtatuto cõcilij.c.tua.
iũc.c.placuit.xxxvi.q.ij.ꝛ exẽplo phanu
cij ꝗ aliũs in nicena ſynodo ꝯtradixit et
eos ad partẽ ſuã traxit.xxxi.di.nicena.
ita intellige glo.in.c. qđ tranſlationem
de offi.le.ꝙ de cauſa fidei ſol⁹ papa co=
gnoſcere põt.fa.d.c.maiores.vbi no.do
cto.ꝙ regulariter ſolus papa põt deci=
dere cauſam concernentẽ fidem: et ſa=
cramẽta eccl'ie.c.hec eſt fides. xxiiij.q.
i.ſꝫ i.d.c.anaſtaſi⁹.papa voluit decide
re ꝯtra aliqđ ſtatutum ꝑ eccleſiã qđ nõ
poterat ſine ꝯcilio:qꝛ in cã fidei vbi cõ=
ſtat de iudicio totius eccl'ie papa non
põt aliqđ decernere cõtra ſtatutũ eccle
ſie cũ poſſet papa eẽ hereticus: ꝛ ſic er=
rare in fide.d.c.ſi papa.ſꝫ eccleſia erra=
re nõ põt vt dictũ eſt. Scđs caſus eſt in
caſu ſciſmatis extirpandi.cũ duo.i.cõ=
tẽdũt de papatu et bene qꝛ ſatis appro
pinquat hereſi differens ab eo:ſicut di=
ſpoſitio ad hitũ.xxiiij.q.iij.iter hereſim
vnde hoc caſu cõciliũ hꝫ inter eos iudi
care:vt le.et no.lxxix.diſt. ſi duo forte.
no.car.flo.in.c.lꝫ.de elec.no.š.c.i.ꝛ ml'=
ti ſolẽnes doct.voluerunt dicere ꝙ vbi
ſciſma non poſſet ſedari niſi cõtẽdẽtes
de papatu renũciarẽt papatui poſſent
cogi ad renũciãdũ ꝛ deponi.ad hoc.gl. Papa
in.c.tua.de deci.qđ no.š.c.i. ꝛ ita papa qñqꝫ põt
deponeretur aliquando a concilio ſine deponi
culpa:non tñ ſine maxima cauſa ꝑpter etiaꝫ ſñ
vnionẽ eccl'ie.ad hoc.j.de elec.c.licet.§. culpa.
verũtamen.cũ ibi no.ꝛ vide Jo. de ger
ſonno in tractatu de auferibilitate pa=
pe ab eccleſia.ſed Anthonius in ſecun
da parte ſum.titu.iij.c.xi.§.x.intelligit
hoc decretum de ſciſmate dubio:cũ ſcꝫ
ſunt duo pontifices creati:ꝛ dubitatur
ꝗs eoꝝ ſit verus:puta qꝛ electio primi
dẽ facta ꝑ metũ cadentem in conſtantẽ
ꝗuis a duabus partibus cardinalium
poſtmodũ ab eiſdẽ fit electio alẽ⁹ ſine

Hiero=nymi o=piniosu it ꝑlata ꝯcilio.

Fides i sola vgi ne ĩmã sit.

Cardinales qn̄qȝ fuerūt ad eligendū certū compulſi.

violentia ⁊ metu quocūqȝ. ſicut accidit caſus circa ānū dn̄i. M.ccclxxx. nā mortuo Gregorio. xi. cardinales debentes ꝓcedere ad electionē ſucceſſoris fuerūt (vt dicit̄) a romanis cōminati ꝙ occiderent̄ ſi nō eligerent italicū aliquē elegerāt ꝙ archiepꝫ bareñ. q̄ tunc erat rome / exprimētes ei ꝙ eum eligebāt ad vitandū periculū ſeu fingebant eligere: ſed poſtea data oportunitate aliū eligē libere itēdebāt. Electo igit̄ illo q̄ Urban⁹. vi. dictus eſt: ille (vt fert̄) dixit ꝙ ſi volebant eū eligere ꝙ eū eligerēt: quia intēdebat papa eſſe. Jlli tamē cardinales poſt aliqḋ tp̄s receſſerūt ab eo et fugiētes ad ciuitatē fundāſem elegerūt aliū qui dictus eſt clemens. vi. qui tranſtulit curiā ſuā in Auinionē. illūqȝ venerata eſt ꝓ papa francia / hyſpania / et cathalonia: alteri vero. ſ. Urbano adheſit obediēs ytalia / almania / ⁊ vngaria: ⁊ durauit hoc peſſimū ſciſma vltra xxx. annos durāte illo ſciſmate. poſt vrbanū ſucceſſit ex illa parte Boni. ix. boniſa. ſucceſſit Jnno. vi. Jnno. Greg. xij. ex alia parte Cle. ſucceſſit Bn̄. xiij. q̄ dicebat̄ petr⁹ de lima. ſub q̄b⁹ fuit factū ꝯciliū piſis. anno. M.cccc.x. in quo ipſis depoſitis fuit electus Alexāder q̄ dicebat̄ Petrus de candia. cui ſucceſſit Jo. xxiij. ꝓpter qḋ generatū fuit aliud ſciſma: tandem ꝯcilio ꝯgregato ꝯſtantie ꝑ imperatorem Sigiſmūdum ꝯſentientibus dictis Jo. xxiij. ⁊ Greg. xij. et cardinalibus. d. Bn̄. ibidē accedentibus ibidem ceſſit Greg. xij. et alij duo depoſiti fuerunt ꝓpter ꝯtumaciā ⁊ ad ſedādū ſciſma. adherentes autem vni et alteri eoꝝ durante ſciſmate moti non ex ꝑtialitate: ſed ex ꝯſcientia et exauditis ꝯſilijs peritoꝝ qui in qualibet obedientia erant: nō erant ꝓprie et vere ſciſmatici: vt dicit Antho. in. c. alle. §. vi. et. vij. Non intelligitur autem iſtud decretū: vt ipſe dicit de manifeſto ſciſmate: ſcilꝫ cum vnus canonice eſt creatus ⁊ ē papa indubitatus: alius aūt eſt intruſus al's cū quilibet ep̄s poſſet recedere ab obedientia pape et ſic facere ſciſma ſic haberet papa q̄tidie iudicari cōtra iura. vn̄ anacle. papa inquit. electionem ſūmoꝝ pō. ſibi dn̄s reſeruauit. lxxix. di. c. ſi. Jdē Antho. in iij. ꝑte ſū. ti. xxiij. c. ij. §. vi. ⁊ ꝟt panor. in. c. inquiſitiōi. de ſen. exco. ꝙ de cardinalibus q̄ receſſerant a greg. ⁊ bn̄dic. ⁊ reuocabant̄ ab eis ſub pena excōicatiōis: dicebat̄ ꝙ nō tenebant̄ obedire: q2 fuiſſet impeditū ꝯcilium ⁊ vnitas eccleſie ſic ex tali precepto mala ꝓſumebāt̄ futura ⁊ ſtat⁹ eccleſie ꝑturbari: ad qḋ dictū no. Jnno. i. d. c. inquiſitioni. ꝙ vbi ex precepto pape preſumitur ſtatum eccleſie perturbari vel aliqua mala futura nō eſt obediendū. fa. qḋ no. Jnno. ⁊ hoſtieñ. in. c. q̄ſto. de ꝯſue. Tertius caſus eſt in his que tangunt generalem morū reformationem in capite ⁊ in mēbris. nam generalis deformatio nō mediocrit̄ fidē tangit: et ꝑ ꝯn̄s ei⁹ reformatio: iō dicūt cōiter gl. ꝙ papa nō pōt diſpēſare ꝯtra ſtatum vniuerſalē eccl'ie. no. in. c. lr̄as. de reſti. ſpo. ca. ꝓpoſuit. de ꝯceſ. pre. qḋ verū ſi ſtatuendo vel diſponēdo decoloraret̄ ſtatus eccleſie. xxiiij. q. i. memor. i. q. vij. ⁊ ſi illa. xxv. q. i. ſunt quidā. ⁊ ibi glo. no. Jnno. in. d. c. q̄ſto. in. d. c. inquiſitioni. Et ꝙ in predictis finaliter ad generale ꝯciliū ꝑueniri oporteat oſtendit Auguſti. in ep̄la ad donatiſtas vbi loquens de collegio pape ac cardinaliū dicit. ecce putas illos ep̄os q̄ rome iudicauerūt non bonos iudices fuiſſe. reſtabat adhuc plenariū eccl'ie vl'is ꝯciliū vbi ēt cū ipſis iudicib⁹ cā poſſꝫ agitari: vt ſi male iudicaſſe ꝯuicti eſſent eoꝝ ſnie reſoluerentur. Aug. in ꝑn. li. ḋ gra. et li. ar. cōtra inq̄t hereſim. ſ. pelagianā cū fuiſſet diutius diſputatū etiam ad ꝯcilia epiſcopalia nouiſſima neceſſitate eſt peruētum: ⁊ in his caſibus intelligendū eſt illud hierony. orbis maior eſt vrbe. xciij. di. legimus.

a ¶ Alteri⁹. declaratōis ꝯſtan. ꝯcilij.

fidem ⁊ extirpationē dicti ſciſmatis ⁊ generalē reformationē eccl'ie dei ī capite ⁊ ī mēbris. Alteri⁹ a ve

ro ſequit tenor ī hec verba. ¶ Jtē[a] declarat ꝙ ꝗcūqꝫ cuiuſcūqꝫ ſtatus vel dignitatis etiam ſi papalis exiſtat: qui mandatis ſtatutis ſeu ordinationibus aut preceptis[b] hui⁹ ſacre ſynodi[c] ⁊ cuiuſcūqꝫ alteri⁹ cōcilij generalis legitime[d] cōgregati ſup premiſſis ſeu ad ea ꝑtinētib⁹[e] factis vel faciēdis obedire contumaciter cōtēpſerit[f] vel cōtraire ꝑſūpſerit niſi reſipuerit ꝯdigne penitētie ſubūciatur ⁊ debite puniatur[g] etiam ad alia iuris ſubſidia ſi op⁹ fuerit recurrēdo. ¶ Premiſſis igitur ⁊ nōnullis alijs conſtan

a ¶ Item. hec dictio continuat ad ꝑceden. ſ. de col. §. itē viſū. ⁊. §. ſe. ff. ꝺ pac. l. item qꝛ. de his qui ſunt ſui vel ali. iu. l. itē ꝙ in ptāte. de ꝙ bar. l. l. i. ff. de publi. in. l. in repetendis. ff. de le. iij. bal. in. l. ſi fortidianum. C. de leg. do. l. c. paſtoral'. §. itē. de of. deleg.

b ¶ Precept⁊. hec ꝗtuor ꝟba eq̄pollēt

c ¶ Synodi. ꝯcilium gñale dr̄ ſynod⁹. c. canōes. §. ſynod⁹. xv. di. xvi. di. ſexta ſynod⁹. l ſubſcriptiōe. c. ij. de iudi. cum ſi.

d ¶ Legitime. auctoritate ap. interueniēte defectu ei⁹ ceſſāte: vt le. ⁊ no. ẞ. c. i. al's non concilium: ſed conuenticulum aut conciliabulum vocaretur. xvij. di. multis.

e ¶ Pertinētibus. ⁊ depēdētib⁹. qꝛ in alijs ꝗ ſunt meri iuris poſitiui ⁊ in qb⁹ nō verterek decoloratio ſtatus eccleſie aut deformatio: papa ē maior ꝯcilio. c. alioꝝ. c. nemo. ix. q. iij. ca. ſignificaſti. de elec. vbi dicit Jo. an. ꝙ ſol⁹ papa ꝑt interpretari ſtatuta ꝯcilij. nec mirū ſꝫ eū cū poſſet ea tollere ⁊ limitare. no. in. c. ſtatutū. de reſcrip. in vi. et ſnīa ipi⁹ preferenda eſt ſnīe toti⁹ eccl'ie. glo. xxiiij. q. i. qꝺcūqꝫ. Jo. mo. et Jo. an. i nouella. in. c. i. de ꝯſti. in. vi. nā lꝫ eccl'ie fuerit data ptās eccl'iaſtica: pape tñ fuit attributa tāqꝫ capiti. vt. d. c. qꝺcūqꝫ. c. ita dñs. xix. di. xxi. di. in nouo. nec papa recipit ptātē ab hoīe: ſꝫ a deo. xxij. di. ſa. ſan. et eſt ſucceſſor petri ⁊ vicari⁹ xp̄i. ꝺ trāſ. ꝑ. c. ij. ⁊. iiij. iō nulla rl'a ap. ipm ligat. cuꝫ nō hēat ipiū par i parē. de elec. inotuit no. hoſt. de biga. ſup eo. nec ēt ꝯcilia cū ſit in. d. caſu ſupra ea. no. hen. in. c. i. de ꝯſti. tñ lꝫ non ligek iuſtū eſt vt ea ſeruet ix. di. iuſtū. nec dꝫ ꝯtra venire: niſi ex cā Jo. an. in. c. de mlta. de p̄bē. vide qꝺ no. J. ti. i. c. lꝫ. ⁊ de hac materia ptātiua pape et ꝯcilij nō diſputem⁹ āpli⁹. qꝛ nec voluit hoſ. de ptāte pape abſoluta diſputare. vt ꝺt i. c. ꝗto. de ꝯſue. ⁊ de ea diuerſi diuerſa ſcꝑſert: vt inuek. J. de col. c. placuit. in ꝑn. pañ. in repe. d. c. ſignificaſti. herue⁹ okā. petr⁹ de aliaco: et de gerſōno: omēs iſti tractauert de poteſtate eccl'ie. de gerſon. in ſer. hito i cōcilio ꝯſtātienſi qꝺ icipit: ꝓſperū iter antho. in. iij. parte ſū. ti. xxij. ca. ij. petrus de palude. petr⁹ bririē. i trac. de po. pape. ⁊ de gñālib⁹ cōcilijs cardi. flo. i trac. ſup vnione eccl'ie. ⁊ ꝯplureſ alij: ſꝫ ſtem⁹ determinatiōi ſctē ſynodi cōſtañ. renouate ꝑ baſil'. videaſqꝫ ſuper hoc pulcrā epl'am eiuſꝺ ſynodi rn̄ſiuā pape eug. volēti illā diſſoluere ꝙ incipit cogitāti. ⁊ exhortationē cardinalis ſcti angeli ad euge. ſup ei⁹ aduentu ad dcm̄ ꝯciliū ⁊ ñ diſſolutiōe eiuſꝺ ꝗ icipit: btiſſime pr̄. nec tm̄ qd poſſit papa: ſꝫ qd debeat attēdat. vñ bern̄. ad euge. papā: eū repħēdēs ꝑ qdā culpa iqt. agēdo mōſtraſtꝭ vos hr̄e plēitudinē ptātꝭ: ſꝫ iuſte forte nō ita facitꝭ ħ ñ qꝺ poteſtꝭ. ſꝫ vtrū ⁊ debeatꝭ eſt qꝺ quō nō ē idecēs tibi vti volūtate ꝓ lege. tu ne maior es dño tuo. ꝗ ait: nō vēi facē volūtatē meam ⁊c̄. ⁊ ſeqꝛ. Sꝫ dices nūqd ꝓhibes diſpenſare: nō: ſꝫ ꝓhibeo diſſipare. nō ſuꝫ tā rudis vt ignorē vos diſpēſatores poſitos: ſꝫ in edificatōnē nō i deſtructōeꝫ.

f ¶ Cōtēpſerit. ſpm̄ ſctm̄ nō incōgrue blaſphemare videk ꝗ ꝯ eoſꝺ cāones ſacros cuius nutu ⁊ gr̄a editi ſūt non neceſſitate cōpulſi: ſed volūtarie aliqd āt ꝑterue agūt aut loꝗ ꝑſumūt āt facē volētib⁹ ſpōte ꝯſētiūt. xxv. q. i. violatores.

g ¶ Puniak. ꝑ ſuſpēſionē ⁊ excōicatio=

Ptās abſoluta papꝫ nō ē diſcutienda.

Papa ſtatuta ꝯcilij limitare poteſt.

Bern⁹. ad euge. papam.

nē.xix.diſ.nulli.xxv.q.i.hac conſona.et
q.ij.ſi quis dogmata. vel ex quo pena
certa non imponitur ad arbitriū conci
lij.ar.l.i.ff. de iu.deli.c. de cauſis. cum
ibi no.de of.deleg. conſiderata qualita
te delicti perſona=
ruz et cauſe τ alijs
debitis circūſtan=
tijs.l.aut facta.ff.
d pe.c.ſicut dignū.
de hom.pau.i cle.
i. de eta. et q. hen.
cap. dudum. ij. de
electio.
a ¶ Preſertim.i.
marie. τ implicat
.j.de his q tē.di.of.
c.i.cum ibi no.
b ¶ Frequens. ſu
pra.cap.i.
c ¶ Recitati.lōge
tn antea renouati.
in cōcilio baſili. vt
dixi.ſ.cap.i.
d ¶ Premittit. in
pn. huius ca. ſi.ſ.
c.i.in princi..
Papa d qu' ppe dicitur.
e ¶ papali.papa
grecſi nomē eſt cōe
ſenib⁹. τ olim erat
vocabulū aptū de
dicatis ſpūalibus
precipue dignitati
bus vl ſeruitijs vt
preſbyter q latie ſenior dr. xxi.di.c.i.ſ.
pbr.et erat nomen venerande ſenectu=
tis.xxxiij.q.ij.c.ſi.in pn. ſicut intitula=
bant abbates.vt ptz ex caſſiani codici=
bus in paulo heremita parit τ caſtore
itaqz paul⁹ ſergi⁹ btl petri diſcipulus
papa dictus eſt narbon.vt ciprian⁹ car
thagin.i ſubſcriptiōe.c.abſit.l.di. et au
relius carthaginēſis epſ vocatus ē pa
pa in codice canonū i prin.affricani cō=
cilij.τ patriarcha cōſtātinopolitan⁹ pa=
pa ēt nolat.xxiiij.q.ij.c.ſi.ſ.itē romano
rū.no.xl.di.ſi papa.nūc aūt nomē eſt di
Pape excellētia.
gnitatis ſupme i eccl'ia dei vicarij.ſ.ie=
ſu xpi ſucceſſoris petri.de quo anglic⁹
in poetria noua.papa ſtupor mūdi τc.

tiēſis cōcilij preſertim[a] capituli qd
incipit:frequēs[b] in priori huius ſa
cre ſynodi baſiliē. ſeſſiōe recitati[c]
decretis attētis prelibata ſynod⁹
baſiliēſis decernit τ declarat q ipa
p hereſum extirpatiōe ac mor ge
nerali reformatione eccl'ie in capi
te τ i mēbris necnō pace iter xpia
nos pcurāda vt pmittit[d] in ſpū ſan
cto legitie cōgregata p nullū qua
uis auctoritate ēt ſi papali[e] digni=
tate pfulgeat diſſolui[f] aut ad aliū
locū trāſferri aut ad aliud tps p=
rogari potuit aut debuit dz aut po
teſt debebit aut poterit in futuruz
abſqz eiuſdez ſynodi baſili.delibe
ratione τ conſenſu[g]. Acceptauit[h]
et acceptat put[i] iacēt[k] iam dictorū
prelatorū ceterorūqz virorū eccl'ia
ſticorū ipam eccleſiā repſentantiū
congregatio ſepedicta. Item acce
ptat decreta de electionibus quo=
rū primū incipit. ¶ De electiōib⁹.

no. Joh.an.in prohe.cle.ro. tamē pon.
non ſeuocat papam:ſed epiſcopū ab or
dine maiore non dignitate volens nū=
cupari.not.in ſaluta.vi.
f ¶ Diſſolui.p iſtam declaratōnē orta
ſunt multa mala i
eccleſia. τ tandem
ſciſma.ix.annor p
nicioſum: quia cō
lium baſiliē. papā
Eugeniū.iiij. q il=
lud trāſtulerat ali
bi depoſuit. no.ſ.i.
pri.§.cum itaqz.et
contra iſtam deter
minationem olim
tenebant cōmuni=
ter doctores q cō=
ciliū generale po=
terat per papā diſ
ſolui ſubſiſtēte iu
ſta cauſa. per glo.
in.c. vbi periculū.
de ele.in vi. cap.li
cet.in fi.cap.ſigni=
ficaſti.eo. titu. vbi
docto.
g ¶ Conſenſu.ſi.
ſ.cap.i.§.ſi forte.
h ¶ Acceptauit.
verba ſunt eccleſie
gallicane.
i ¶ Prout.i.ſicut.
de do.τ cō.put.C.
de eden.l.edita.vbi glo.et doct.i extra.
ad reprimenda.vbi Bar.
k ¶ Jacent.ſcilz duo decreta predicta
abſqz aliqua modificatione.

¶ De electiōibus τ reſeruationibus.

SIcut.diuide p.§.q2.c. eſt plurium
et pmo vſqz ad.§.Et cū humane.
ponit cā cōſtōnis.et ipa iuris veteris cō
ſtitutio ſup electione platorz.ſcdo caſſa
tio gnalis reſeruatiōis bñficiorz electi=
uorz duob⁹ caſibus exceptis.tertio ſta=
tutū de puidēdo bñficijs electiuis per
electionē.quarto cōſeruat ſtatuta pri=
uilegia τ cōſuetudines eccl'iarz rōnabi
lia et poſtulationes.quinto excipit ter
ti⁹ caſus quo reſeruatio pmittit.ſexto

ordinat q papa i sui aſſumptiōe hēat iurare hmōi decreta obſuare. ſeptio hortat electores vt dignos eligāt cū cōminatiōe pene ſi idignos elegerit. ſcda ibi: qbus. tertia: ſed q. qrta: non derogādo. quita. decreuit. ſexta: et vt. ſeptima: et qm̄. hoc decretū factū eſt ante diſſolutionem ꝯcilij baſil. vt patet ex data.

Sicut[a] in conſtruenda domo[b] pcipua[c] eſt architectoris[d] cura vel[e] tale iaceat fūdamētū[f]: ſup quo firmū ꝑduret edificiū. Ita[g] in generali eccl'ie reformatiōe potiſſimum[h] eſt huius ſancte ſynodi ſtudium[i]: vt tales eccleſie preficiātur paſtores[k] q tāq̄[l] colūne[m] et baſes[n] ipam eccleſiā doctrine et meritoꝝ virib' firmiter ſuſtētent[o]. Quāta autem in eligēdis prelatis[p] diligētia adhibēda ſit: officiū eis iniūctū

a ¶ Sicut. ꝯcor. c. miramur. lxi. diſti.

b ¶ Domo. q con ſtat ex ſolo et ſupficie. ff. de vſuc. l. eū q. de rei vē. l. ſolum.

c ¶ Precipua. i. pncipalis. ſ. tit. i. c. frequens. cū ſi.

d ¶ Architectoris. i. latomi. et dicit ab archos qd eſt pnceps. et tector tectoris. ſi. ꝟ. in aut. de nō alie. §. qd aūt. col. ij. vbi gl. alibi dr redēptor. ff. de rei ven. l. redēptores.

e ¶ Uel. pro vt.

f ¶ Fundamētū. q: vbi bonū fundamētū nō ē nichil firmū ſupedificari pt. i. q. i. cū paul'. de pſ. nō bap. veniēs.

g ¶ Ita. ſilitudinē no. ī. ꝟ. ſcientes. l. ſi cū fundū. ff. de ꝯhē. ēpt. aliqn exēplatiue ponit. l. ſi res ita. l. ſi ita. ff. eo. ti. aliqn reſtrictiue. ff. d ſeꝫ quo. et eſt. l. i. §. illd. iſti. qui. mo. tol. obl. §. pterea. C. de pcur. ita demū. aliqn affirmatiue. xix. di. ita dns. de ob. ad ra. c. i. in fi.

h ¶ Potiſſimū. i. pncipaliſſimum. ff. de ori. iu. l. i. cle. i. §. potiſſime. de reli. et ven. ſan. l. potior. ff. q po. in pig. ha. c. q prior. de reg. iur. in. vi.

i ¶ Studiū. i. opus ſiue applicatio. c. ex ſtudijs. de preſum. cum ſi.

k ¶ Paſtores. i. plati q paſtores dicūt ij. q. vij. cū paſtoris. c. ne p defectu. eo. ti. lxiij. diſt. ſi in plebib'. iō dnt vigilare ſup gregē ſuū. cle. paſtoral'. d re iu. ſ. i. ph. §. qb' ad plenū. ꝟ. ſicq; cle. dudū. in pn. de ſepul. ne lup' rapax. i. dyabolus eū inuadat. d. c. ne pro defectu. et dnr paſtores a paſco paſcis. actie. q: dnt paſcere oues ſuas. iux illud. paſce oues meas. Jo. vl. c. ſignificaſti. e. tit. c. ſolite. d ma. et obe. l. iter claras. C. d ſum. trini. ſpūaliter verbo doctrine et vite exēplo. c. iter cetera. d of. or. xliij. di. epheſijs. viij. q. i. audacter xi. q. iij. pcipue. et tēporali ſubſidio ſi indigeāt. xvi. q. i. nulli epoꝝ. lxxxij. diſt. eps. diſt. lxxxvi. paſce fame. et niſi dili gēter paſcāt oues xpm paſtorē eoꝝ nō videntur amare viij. q. i. i ſcripturꝫ. ſꝫ mali plati dicūt paſtores a paſcor ris. paſſiue. q: qrūt q ſua ſunt. ſ. in p. §. qb' ad plenū. ꝟ. qnimo. cū ibi nota. et tales lupi dicūt, q: more lupino ſuos ſubditos dilaniāt. ij. q. vi. decreto. i fi. archid. in. c. vt offim. de here. lib. vi. xxiij. q. iiij. tres pſonas. et ſicut lup' fruſtatim comedit agnū: ſic mali paſtores ſucceſſiue cōſumūt bona eccl'ie. xiij. q. i. c. i. circa mediū. ad illos loqtur hiere. xxiij. ca. ve paſtorib' q diſpgūt et dilacerāt gregē etc.

l ¶ Tanq̄. ſilitudinē notat. c. ſolite. de ma. et obe. vbi gl. c. qm̄. §. q ſi ſup. vt lit. nō ꝯte. c. qd ſicut. eo. ti. ſicut dictiōes q̄ſi: vtpote. et ſiles. de quibus glo. et Panor. in. c. prout. d dolo et cō. gl. et do. in. l. ſi pater. §. qui duos. ff. de adoptionibus.

m ¶ Colūne. plati dicūt colūne eccl'ie c. gloria epi. xij. q. ij. c. accuſatio. ij. q. vij. de accu. qualiter et qn̄. ij. cle. ſi qs ſuadēte. §. nec ſup. de pe. c. ij. de of. cu. et baſes. vt hic i extra. Inno. vi. ad honorē. et muri. xliij. diſt. ſit rector.

n ¶ Baſes. ſunt columne de duriſſima petra: et ſupponuntur colūnis. ait hug. q ſunt. no. archi. in. c. fundamēta. e. ti. lib. vi.

o ¶ Suſtentent. ſi. ifra. de nu. et q. car.

p ¶ Prelatis. q dicūtur quaſi pre alijs ditati vel ante lati. et lata q appellatione plati nō ſolum veniūt epi et ſuperiores: ſed etiam inferiores habentes iuriſditionem. c. i. de eta. et qualita.

Baſes

Prelati (ca. i. in pn. dicuntur.

Prelati dicitur ... to ...

euidenſ oſtēdit. Ad regimē[a] eīn aſ
ſumunſ aīaꝝ ꝓ qb⁹ dñs noſter ie
ſus[b] chꝛiſtus moꝛtuus[c] eſt et ſan
guis eius pꝛecioſus effuſus[d]. pꝛo
pſea ſacri canões ſpū[e] dei ꝓmſga
ti ꝓuide ſtatuerūt vt vnaq̄q₃ eccle
ſia[f] aut collegiū[g] ſeu cōuētus ſibi

Curatus ſimplex pt dici p̄latus.

de hoc in cle.dudū.§.ſtatuim⁹.de ſepl.
et ſimplex curatus poteſt dici pꝛelatus
c.cū ab eccleſiaꝝ.iūcta ſupſcriptiōe. de
of.oꝛ.c.tua.de cle.egr.arch.l.c.vt alarū
de cōſti.li.vi.ſtricte pꝛelati illi ſoli dicū
tur qui hn̄t iuriſdi
tionē in foꝛo cōten
tioſo.ad hoc.c.de
cernimus. iuncta
glo.de iudi.de cle.
dudū.vbi per ſe fit
mētio de p̄latis ꝛ p
ſe de ſacerdotibus
Aliqn̄ dicūtur aſſū
pti ad dignitates
eccl̄iaſticas electi
uas qui ſunt capita eccl̄iaꝝ cathedrali
um regulariū ꝛ collegiataꝝ: vt hic: ꝛ in
fra.§.ꝛ cū.ꝟ.ad locū.ꝛ.§. deinde eligāt.
a ❡Regimē.ſ.aiarū.vt ſe.qd̄ eſt ars
artiū.de eta.ꝛ qua.cū ſit ars.
b ❡Jeſus.o nomen gloꝛioſum.ī.quo
di.off.ſit cele.ca.i.
c ❡Moꝛtuus eſt.pꝛo olbus.c.cū mar
the.§.ex eo.de ce.miſ.cle.i.§.ꝛ ꝙ l hac.
d ſū.tri.quo ad ſufficiētiā.ſ₃ quo ad ef
ficaciā ꝓ pꝛedeſtinatis tm̄.no. Jo.and.
in.d.cle.de hoc.de ꝯſe.di.ij.ſemel.ij.
d ❡Effuſus.hoc verbū abūdātiā ſo
nat.xvi.q.i.reuertimini.no.in.c.cū illo
rū.de ſen.exc.vn̄ apparet ſanguinē xp̄i
effuſum fuiſſe i magna copia in remiſſi
onē pctōꝝ nr̄oꝝ.cū tn̄ minima gutta ſā
guinis xp̄i ſuffecit pꝛo olb⁹ penis redi
mēdis: ait Ber.no.geſ.in cle.i.de ſū.tri.
vbi dicit Pau.ꝙ fuit miraculū ſangui
nē ipetuoſe fluere ex xp̄o moꝛtuo: qꝛ ſ₃
naturā moꝛiēdo ſanguis coagulaſ. vn̄
nō eſt ita fluidū: niſi paꝝ guttatim. nec
ob.d decapitato: vn̄ ſanguis valde fluit
qꝛ ibi coꝛpus tūc eſt oīno calidū.fuit ēt
miraculū ꝙ in coꝛpe tā ꝟberatoꝛ flagel
lato ſanguis remāſit. Sed an xp̄s i ſua
reſurrectiōe totū ſuū ſanguinē reaſſū
pſerit: ita ꝙ nulla particl'a ſeu guttula
de illo in t'ra remāſerit: Due ſunt opi o
nes. Pꝛia ſcti Tho.i.iij.p.q.liiij.q̄ dt in
rn̄ſiōe ad ar.iij.ꝙ tot⁹ ſanguis q̄ de coꝛ
poꝛe xp̄i fluxit cū ad ꝟitatē hūane natu
re ꝑtineat: i xp̄i coꝛpe reſurrexit.ſāguis

Criſtus r̄ſurgēſ an totū ſanguinē ſuū reaſſū pſerit.

aūt ille q̄ in q̄buſdā eccleſijs ſeruaſ pꝛo
reliquijs nō fluxit de coꝛpe xp̄i.ſed mi
raculoſe dꝛ effluxiſſe de quadā imagie
xp̄i ꝑcuſſa.in hāc partē iclinat archi.l.c
q̄ māducat.de ꝯſe.di.ij. Alia ē opi.fran.
de maronis.q̄ ait n̄
eſſe incōueniens ſi
aliq̄d de ſanguine
xp̄i effuſo dicatur
eē in aliq̄b⁹ eccl̄ijs
qꝛ foꝛte coꝛp⁹ i vita
incoꝛruptibili non
indiget tāto ſāgui
ne ſicut i vita moꝛ
tali.ꝛ iſta opio ma
ioꝛem videſ hr̄e fir
mitatem. tum qꝛ totus ſanguis nō per
tinet ad veritatē humane nature. Vn̄ et
ſanct⁹ Tho.in ſuis quotli.l.q.iij.di. cū
ergo xp̄s ante paſſionē comederit et bi
berit nichil pꝛohibet in eo aliquē ſāgui
nem nutrimentalē q̄ ad ꝟitatē humane
nature nō pertinet et quē nō opoꝛ₃ in
reſurrectiōe ad coꝛp⁹ eius redire ꝛc. tū
qꝛ in pleriſq₃ ſolēniſſimis locis oſtēdiſ
ver⁹ ſanguis xp̄i. vt in capella ſctā pa
lacij pariſien̄.eſt de ſanguie xp̄i: ꝛ de ſpi
nea coꝛona ſanguie tincta. Jn ꝓuicia ꝓ
uicie apd ſanctū mariminū in cōuentu
fratrum p̄dicatoꝝ in feſto beate marie
magdalene oſtendiſ ampulla cū ſāgui
ne xp̄i: ꝛ canonici hildeſſen̄. dicūt ſe ha
bere pꝛepuciū xp̄i. Ad confirmationem
iſtius opi. facit auctoꝛitas pape Pij.ij.
qui declarauit non eſſe incōueniēs ali
quid de vero xp̄i ſanguine remāſiſſe in
terris vt in extra. illi⁹ qui ſe. quā vide i
quadrageſimali roberti de licio. ſer. lxx
e ❡Spū dei.l.di.ſi q̄s dyacon⁹.xxv.q
i.violatoꝛes.ſupꝛa ti.i.ca.ij.in p̄nci. ibi
ſpūſctō ꝛc.archi.l.c.vbi periculū.eo. ti.
f ❡Eccl̄ia.i.capitulū eccl̄ie cathedra
lis qd̄ dꝛ eccl̄ia. lxiij.di.§.ex.his l vi.di.
apl̄ica.de ver.ſig.cū clerici.vbi glo.
g ❡Collegiū.eccl̄ie ſc₃ collegiate. et
iſtud ius collegij reſidet in vno omnib⁹
alijs moꝛtuis.c.gratū.d poſtu.p̄la. no.
in.c.i.eo.ti. Et ad eſſe collegij non req̄ri
tur de neceſſitate pꝛelat⁹.ar.ff.qd̄ cuiuſ
q₃ vni.l.i.no. Jnno.in.c.cū nō ignoꝛes.

Collegiū p... eſſe ... ne p... lato.

de prebē.q2 licet habere caput ſit de ſi=
gnis collegij.nō ſequit̄ tñ de neceſſita=
te q ſibi non ſit caput q nō poſſit eē col
legiū.⁊ itellige de capite ſpeciali:q2 nō
poſſet eſſe ſine capite gñali.puta epō vl'
papa.alſ eſſ3 vni=
uerſitas acephala
cōtra iura.xciij.di.
nulla.no.ymo ⁊ do
mi.in.c. ſtatutū.e.
ti.in.vi.ita itelligunt dictū Bal. in auē.
habita.C.ne fili. ꝓ pa.vbi reprobat di=
ctū Inno.qđ pt ſaluari iſto mō. Itē pla
tus nō ē.ppe de collegio nec velit ap.col=
legij.gl.⁊ ge.in cle.vt hi q̄.de eta.⁊ q̄.q2
platus ⁊ capl'3 ſūt diuerſa.de his q̄ fi.a
pla.in ru.⁊ ni.c.i.ne ſe.va.l.vi.c.reqſiſti
de teſt.ſ3 Johā.an.dt i.c.poſt electionē
de cōceſ.pbē.hec vba in odioſis.ſ3 i fauo
rabilib⁹ ap.capl'i bñ veiret prelat⁹.ſicut
ap.familie venit dñs.ff.de ver.ſig.fami
lie.ap.exercit⁹ venit dux vel pnceps.ff.
de his q̄ no.infa.l.ij.in pn. ap. decurio=
nū eorū pſes ꝯtinet.ff.qñ ap.ſit.l.i.§.ſ3
et ſi pſes.⁊ nole mōachoꝝ venit abbas
c.fi.de ſimo.c.ex ore.de pui. videt̄ pro .l
d.c.poſt electionē.vbi ap.capl'i venit de
can⁹.ſic itelligit qđ ibi no.⁊ ibi dicit Pa
nor.q pncipalis plat⁹ eccl'ie q̄ eſt ei⁹ ca=
put ⁊ h3 iuriſditionē in illos de collegio
ſicut epſ vel abbas nō venit ap.collegij
cū ius platuꝛe ſit diſtinctū a iure capi=
tulari:vt.d.c.reqſiſti. Inferior aūt pla=
tus:puta decan⁹ in eccl'ia cathedrali be
ne veniret p.d.ca.poſt electionē. cōtra.
notat. Panor.in.c.ij.de iſti.in.c.dilecti.
de ma.⁊ obed. vbi dt q iure cōi iſpecto
ſolū hñtes ius canonie ſūt de capl'o.ad
hoc.c.fi.§.pcipim⁹.de ſta.mo.no. Inno.
in dicto ca.ij.iō archidiacon⁹: alij plati
inferiores ⁊ alij bñficiati in eccl'ia cathe
drali:niſi habeāt canonicatū nō ſunt d
capl'o.nec dñt habere vocē in capl'o niſi
habeat ꝯſuetudo.pro hoc bo.tex.in c.fi.
de pbē.in.vi.⁊ ibi.ymo.⁊ domi.d.c. dile
cti.vbi ſpēal'r fit mētio de archidiacono
⁊ capl'o.ſi eñi archidiacon⁹ iclufus fuiſ
ſet in capl'o ñ debebat de eo fieri mētio
ſpēalis.⁊ ibi admittit̄ nō tanq̄ ps capi
tuli:ſ3 ꝓ intereſſe ipi⁹ eccl'ie cathedra=
lis.fa.ti.de of.archid. de of. archipſ. et
ti.ſequē.i qb⁹ iſtoꝝ iferioꝝ ponit̄ officiū
Nec videt̄ q debeāt ſe impedire de fa=
ctis capitularib⁹. Itē iura dicūt q epſ
⁊ canonici faciūt vnū corp⁹:ita q epſ ē
caput:canōici mē=
bra.c.nouit.c.q̄to.
de his que fiūt a p
lat(. Nil aūt dr de
archidiacono aut
alijs inferiores dignitates hñtib⁹ i hu=
iuſmōi eccl'ia cathedrali. Idē cardina.
floren.in.d.cle.vt hi q̄ in cle. vt pfeſſo=
res.de regl'a.⁊ ibi Pau.⁊ vide tex.in.c.
eā te.de reſcrip.qui fa.p ⁊ ꝯ.an archi=
diacon⁹ ſit de capl'o.vbi dicit Panor.q
caput nō eſt d capl'o p iura alle.fa.c.po
ſtulaſt(.de ꝯceſ.pre.c.a collatōe. de ap.
in.vi.panor.in.c.auditis.eo.ti.i ca. cu3
olim.d re iu.⁊ ibi no.p gl.⁊ doc.an ſi ca
nonic⁹ eligat̄ ad dignitatē q̄ ex ꝯſuetu=
dine hēbat vocē i capl'o debeat hēre du
as voces.vnā rōne dignitatis.aliā rō=
ne ſimplicis canonie.

prelatū[a] eligāt[b]. ❡ Quib⁹ hec ea dem ſynodus eodē ſpiritu congre

a ❡ prelatū.vide q abbas aut prior
ꝯuētualis dñr plati.ad hoc.c.i.de eta.⁊
qua.c.indēnitatib⁹.eo.ti.in vi.vbi pro=
bat̄ q abbates hñt dignitatē.fa.cle.⁊ ſi
pncipalis.de reſcrip.vbi Jo.de ligni.et
in cle.i.eo.ti.panor. in.c. decernim⁹. de
iudi.fa.qđ.ꝯ.ſe.ibi dignitatū electiuarū
vbi ꝯprehēditur abbatia.

b ❡ Eligāt.ꝯcor.c.ꝯgregatio. xvi.q.vl
ti.c.i.c.cū fra.eo.ti.de iu.pa.nob.de cō=
ſue.cū dilect⁹.⁊ qđ ē dictū de ꝯuētu itel
lige ſane. Nā ſi vnū monaſteriū ſubeſt
alt'i mōaſterio:vl' ab ipo noſcit̄ depēdet
abbaſ:por:vl' mōachi illi⁹ mōaſterij ſub
diti vl' dpēdēt(ñ hēbūt vocē i electōe ab
bat(ſeu por(mōaſterij ſupior(.l3 ēt ad
illō mōaſteriū ſupi⁹ poſſint libere reuo
cari p iura alle.ſi tñ ꝯſuetudo eēt i ꝯriū
ſuāda eēt ar.d.c.cū dilect⁹.c.ſeptū.c.cū
eccl'a.e.ti.no.doc.i.c.volētes.d pui.l.vi.
q̄ ꝯſuetudo ñ tollit̄ p cle.ne i agro.§.ſāe
d ſta.mo.vt ibi no.Jo.an.p qđ p3 q po=
res poratuū q̄ ſt ex mōaſteriū vl' mona
chi ſtātes in iſt(poratib⁹ ñ ſunt d ꝯuētu
mōaſterij pncipal'.no.hē.i.d.c.i.e.titu.
do.i.c.fi.d.fli.do. c ❡ Quib⁹.cāonib⁹.

Abbas eſt no: [margin]
(?) monacho: [margin, partially cut]

Archi=dyacōi fctā ca=pitula=ria non tractēt.

Prior ꝯuētua lis dr p latus.

d

gata inherēs ſtatuit[a] ꝛ diffinit ge neralē reſeruationē oīm eccleſiaꝝ metropolitanaꝝ[b] cathedraliū[c] col legiatarū ꝛ monaſterioꝝ ac digni tatū electiuarū p romanū pōtificē de cetero fieri[d] aut factis[e] vti nō de bere reſeruationib⁹ in corpore iu ris clauſis[f] ꝛ his[g] quas in terris ro mane eccleſie rōe directi ſeu vtil'[h] dñij[i] mediate vł īmediate ſubiectꝭ fieri cōtigerit ſp exceptis. ¶Sed

a ¶Statuit. hoc verbū rē pfectā ſignifi cat. ff. qd quiſ. iu. l. i. ij. q. iij §. notādum. in fi. ꝛ p illud pōt diffinitiua ſentētia fer ri. c. in his. de verbo. ſigni.
b ¶Metropolitanarū. i. archiepiſcopa liuꝫ. xxi. di. c. i. §. me tropolitanus.
c ¶Cathedraliū. ver. gñalius oēs cō prehendit epāles: archiepiſcopales ꝛ patriarchales.
d ¶Fieri. no. gña les reformationes oīum dignitatū ele ctiuarū dānatas et pticulares. ſ. eo. lꝫ ꝛ alioꝝ bñficiorū col latiuorū. ſ. de col. c. placuit. q̄ttuor caſi bus exceptis. pmo de reſeruationib⁹ in corpe iuris clauſis. ſcdo l his q̄ fierēt in terris ro. ec. ſubiectꝭ: vt ſe. ꝛ. d. c. lꝫ. §. itē acceptat. tertio. ſ. e. decreuitq₃. et. d. c. lꝫ. in prin. q̄rto. d. c. placuit. §. nō tamē intē dit. ꝛ in. §. item voluit dicta.
e ¶Factis. p extraua. ad regimē. ꝛ exe crabilis. ſ. eo. c. lꝫ. §. itē acceptat. p regu las cācellarie ap. aut plr̄as pticulares.
f ¶Clauſis. pm⁹ caſus except⁹ quo p mittit reſeruatio. Sꝫ q̄ ſūt reſeruatiōes in corpe iuris clauſe. Trāſlatōes epoꝝ vii. q. i. mutatiōes. de trāſla. epi. p ro. q̄n fierēt de vno epātu ad aliū plenū de con ſenſu amborū epoꝝ / aut legitima hic in de cā interueniēte. iuxta no. in. c. i. §. i. e. verūtamē. videt̄ em̄ illa trāſlatio quedā pmutatio q̄ hꝫ auctoritate ſupioris ex pediri. p no. per Io. an. in. c. q̄ſitū. de re. pmu. in cle. i. e. ti. hoc aūt caſu ſupior eſt papa. Si aūt trāſlatio fieret ad epātū iā vacantē: nō piudicaret̄ eligentib⁹ quin eligāt: cū epātibus vacātib⁹ debeat puī deri p electionē vt ſequit̄. nō obſtañ. quo cūq₃ ipedimento. ſ. c. i. Unde ſi fieret trāſ latio de epātu in partib⁹ ad epātū de ter ris eccleſie vacantē pro epiſcopatu va canti p trāſlationē ꝛ aſſecutionē alteri⁹ epātus puidebit̄ p electionē. ſ. eo. c. ꝛ qꝛ in quo caſſatur extraua. ad regimē. que

Reſuatiōes in corpe iuris clauſe q̄ ſūt.

hmōi beneficia p tranſlationē vacantia reſeruabat. Uides em̄ ꝙ ꝛ ſi ceſſio epoꝝ a ſolo papa admittat̄: tñ epātus reſigna ti in curia nō vacabūt i curia. no. doc. in c. ij. de pben. in. vi. ſil'r ſi papa deponat aliquem epm pote rūt eligere canoni ci: ad quos de iure cōmuni ſpectat ele ctio cū epatus va cet: ſaltē ante reſti tutionē depoſiti fa ctā p papā. no. In no. ꝛ alij in. c. inno tuit. eo. ti. Itē bñfi cia vacātia in curia romana reſeruant̄ pape. d. c. ij. de pre. lib. vi. hec exceptio ad tex. adaptari nō poteſt: qꝛ loquit̄ in dignitatib⁹ electiuis p quarū prelatorū mortē vacat eccleſia q̄ nō vacāt in curia: vt no. doc. in. d. c. ij. no. ſ. c. i. §. i. Itē epāt⁹ ꝛ ſupiores puatis canonicis ptāte eligendi pape reſeruā tur: puta qꝛ elegerūt ſciēter idignū / aut nō ſeruauerunt formā. c. qꝛ ppter. eo. ti. vt in. c. quāq₃. eo. ti. in. vi. Iteꝫ ſine ſpāli licētia pape nullus puidere pōt eccleſie cathedrali clero carēti et populo. cle. in pleriſq₃. eo. ti. nec ali⁹ a papa prouidet treuereñ. et colonieñ. eccleſijs. c. porro. lxiij. diſt. vbi idē dicit glo. in eccleſia ra uēnateñ. nec quattuor patriarchalibus ſedib⁹: q̄diu ſunt in ptāte infideliū aut ſciſmaticoꝝ. in extra. bonifa. viij. ſancta romana. quā allegat Io. an. in. d. cle. in pleriſq₃. vbi habetur ꝙ q̄diu ſciſma du rat ipſis vacātib⁹ ad electionē / poſtula tionē / vel puiſionē quouiſmodo pcedi nō poteſt: niſi pri⁹ ad apoſtolicā ſedem noticiā deducatur.
g ¶Et his. ſecūdus caſus reſeruatio nis permiſſe.
h ¶Utilis. vide duas ſpēs dñij directū ꝛ vtile. de q̄b⁹ glo. in. c. abbate. de re iud. in. vi. Dy. iſti. de ac. §. ſed iſte. Bart. i. l. ſi q̄s vi. §. dña. ff. d acq. poſ. De. iac. ti. d rei ven. que cō. ra. vti. do. Bal. in pro. li. feu.
i ¶Dñij. vt rome. c. cōſtantinus. xcvi.

Eccl'ijs q̄buſd. puideri nō p teſt ſin papa.

diſt.c.fundamenta.eo.ti.in.vi.et bono=
Bono= nie que eſt de pr̃imonio eccleſie romane
nia ſica= no.in pro.ff.ſpecu.titu.de reſcrip.pre.§.
ia ⁊ an ſi.ꝟ.item ꝙ obtentu.Bal.ti.de feu.mar.
glia/an col.x.⁊ in regno ſicilie qđ iure dñij ad ſe
ſint de dẽ aplicaz noſcitur
dñio ec= ptinere.xciiij.diſti.
cleſie ro c.i.c.ad aplice.de
mane. re iud.in.vi.cle.pa
ſtoralis.đ re iud.et
in regno apulie qđ
eſt de pr̃imonio ec=
cleſie.no.xix.q.iij.
monaſterijs.Pa=
nor.in.c.cũ iter vni
uerſas.eo.ti.⁊ forte in anglia.q2 anglici
reddũt eccl'ie tributũ:ſcz vnũ denarium
pro quolibet capite.no.Inno.in.c.fina.
de poſtu.pla.Bal.in.l.ij.C.de ſerui.ſed
vt dicit Hoſti.in.d.c.fi.illud pſtant dñta
xat ex deuotione quã habẽt ad eccleſiã
romanã: ideo non debent aliquatenus
aſcribi ſeruituti.ar.c.i.de na.ex li.ven.
a ¶ Iuris.ſ.ver.propterea.cũ concor=
dantijs.c.quia propter.ea.nichil.eo.ti=
tu.cum ſimilibus.
b ¶ Collegiatis.fa.iſte tex.ꝙ diſpoſi=
tio.c.q2 propter.eo.ti. habeat locũ nõ ſo
lũ in cathedralib⁹ ⁊ cõuentualibus:ſed
etiã in collegiatis ⁊ in alijs dignitatib⁹
electiuis.qđ limita:vt notatur.j.§.et cũ
humane. Et hic capit eccleſia collegia=
ta vulgariter p eccl'ia ſeculari collegia=
ta q̃ non eſt cathedralis aut regularis:
licet de iure et ex vocabuli ethimologia
hoc verbuz collegiata ſit pportionabile
oib⁹ collegiatis / ſiue cathedralib⁹ / ſiue
cõuẽtualib⁹.collegiata eñ d2 a colligen
do:q2 ibi colligunt.facit.c.i.ver.cõcilũ.
xv.diſt. ſic hoc nomẽ cõuẽtualis ad oẽs
pdictas adaptat.c.nobis.de iure patro=
Collegi na.Et ad cognoſcendũ eccleſiã collegia
ata ec= tã primo recurrendũ eſt ad inſtitutionẽ
cleſia p eccleſie:et ſi fuerit inſtitutũ vt ibi eſſent
quid co plures collegiati:tunc habebit eccl'ia iu
gnoſcat. ra collegij.ar.de conſue.cuz dilectus.de
cen.q̃to.ſi cõtrariũ fuerit ordinatũ: ſcz
ꝙ nõ haberet ius collegij.ſz ꝙ ibi ſit re=
ctor cũ clericis:tũc nõ habebit ius colle=
gij niſi patron⁹ cõſentiat: ⁊ oẽs q̃ ex mu

per electiones ⁊ cõfirmationes ca
nonicas:ſm iuris[a] cõis diſpoſitio=
nẽ predict] metropolitanis cathe=
dralibus monaſterijs collegiatis[b]
eccleſijs ⁊ dignitatibus electiuis[c]
vacãtib⁹ debite puideat ¶ Nõ de

tatiõe ſtatus eius lederent.arg.c.poſtu
laſti.⁊.d.cap.nobis.de iur.pa.ſic poteſt
intelligi.c.vt quiſq3.de vi.⁊ ho.cle.⁊ ec=
cleſie cathedrales ⁊ regulares ſunt col=
legiate de iure cõi.c.ne p defectu.eo.ti.
de ſta.mo.c.ij.ſi nõ
appareat de iſtitu=
tiõe ceſſante puile=
gio defendet eccl'ia
i poſſeſſiõe ſua.nã
ſi eſt i poſſeſſiõe col
legij: q2 exercet iu=
ra ptinẽtia ad ſolũ
collegiuz.puta ha= Colle=
bent arcã cõem res gij inra
cões:actorẽ ſiue ſindicũ.ar.c.in pertra= q ſunt.
ctãdis.de iura.cal.ff. qđ cuiuſq3 vni.l.i.
c.ſignificante.de ap.c.dilecta. de exceſ.
pla.aut q2 cõſueuerũt eligere platũ.c.i.
eo.ti.et ſi.de q̃bus Frede.cõſi.lviij.habe
bitur p collegio: niſi ɔtrariũ pbet.de in
ſti.cũ veniſſent.C.de libe.cã lite ordina
ta.his ceſſañ. nõ ſufficit ꝙ i eccleſia ſint
plures clerici bñficiati vel canonici.non
tamẽ vt collegiũ vel vt corpus:ſz vt ſin=
gulares pſone ſicut ſunt in eccleſijs ſan
ctorũ ſtephani de greſſibus : benedicti:
mederici:⁊ ſcti ſepulchri pariſieñ.q̃ im=
mediate ſubſunt caplo pariſieñ. vt vult
hen.in.d.c.i.eo.ti.ad hoc ꝙ dicat ꝙ fa=
ciant collegiũ. bonus tex.in dicto.c.dile
cta.cuz ibi no.glo.⁊ doctores in dicto.c.
nobis. hen.in.c.poſtulaſti.de iu.patro.
Guil.in extrauag. Johan.xxij.ſuſcepti.
Et vide extra. Joh.xxij.cum nonnulli.
vbi declarat ꝙ ſi in leuatiõe decime exci
piant eccleſie epiſcopales : appellatiõe
eccleſie epiſcopalis nõ veniunt collegia
te:nõ cathedrales : nec cõprehẽduntur
prebende/dignitates/⁊ officia ipſarũ ec
cleſiarum cathedralium.
c ¶ Electiuis.q̃ cadũt ſub ẽtia pte de=
bita graduatis.j.de collatio.c.i.§.ſequũ
tur.ver.in dignitatibus.⁊ ſub nomina=
tionibus.no.eo.titu.item placuit.quod
intellige de dignitatibus iferioribus in
quibus prouidet per electionẽ que non
cõprehendũtur in concilio generali: ne
pro defectu.eo.tit. que potius collatiue
q̃ electiue dicẽde ſunt: vt.j.nota.§.et cũ

humane.non de cathedralibus regularibus ⁊ collegiatis eccleſijs que ꝓpꝛe ſunt electiue in q̄bus libera eſt electio: nec cadūt ſub gradu vl' noīationib⁹:qđ patet per dictū ver.in dignitatibus qui ponitur l ti.de col. et per ver. dictarū eccleſiaꝝ ibidē poſitū. Et nota hic ꝙ q̄n dignitates ſiue bn̄ficia dicunt electiua.q̄n facta electōne req̄runt ꝯfirmationē ſupiorꝫ.vult glo.no.in cle.qꝛ cōtingit.§.vt aūt.l.ꝑ electiōeꝫ.đ reli.do. no.cardi.in cle.i.§. ad hoc de pre.vide no.j.§.i.in.c.i.§.i.

Bn̄ficia q̄n dicātur electiua.

illū monachū:quo obtēto poſtea eligūt ⁊ poſtulatio ꝑſertim ſolēnis depēdet a grā ſpeciali ſuperioꝛis q̄n non eſt facta in cōcoꝛdia:aut ſaltē a duabus ptibus: ſeu agitur cōtra eā de cōtemptu vt le. ⁊ no. in.d.ca.pe. vbi doc.māda.c.lv.ſed īteruenięte cōcoꝛdia.aut duab⁹ partibus dependet a gratia gn̄ali maxime ſi fiat ꝓpter neceſſitatē vel vtilitatem eccl'ie nec pōt reijci ſine iiuria poſtulātiū et eccleſie ī qua facta fuit poſtulatio.ff.q̄ ſatiſda.co.l.ſi ꝑo.in fi.l ſi creditores.in fi. ff.de ꝓui.cre.no.in.c.bone.i.de poſtula. pre.ca.cupientes.§.deniq3.eo. ti.in.vi.

rogādo ꝓpterea ſtatutis ꝓuilegijs ⁊ cōſuetudinib⁹ rationabilib⁹[a] quibuſcūq3 poſtulatōib⁹[b] in diſpoſitione iuris cōis[c] remanētib⁹. ¶ Decreuitq3 hec ſancta ſynodus rōni[d] foꝛe conſentaneū ⁊ reipublice[e] accōmodū:vt cōtra hoc ſalutare decretū romanus pōtifex nichil attēptet:niſi ex magna[f] rōnabili ⁊ euidēti cā in lr̄is ap'licis noīatim exprimenda[g] ¶ Et vt eo firmius hoc ſa

a ¶ Rationabilib⁹.locoꝝ ſcꝫ ⁊ pſonarū ſingulariū.c.i.cū ibi no.de cōſti.l. vi.

b ¶ Poſtulationibus.no.duas vias ꝓuidendi beneficijs electiuis per electionē q̄ innitit' iuri.cōſequit' eīm elect⁹ plenū ius in habitu in ꝑlatura ⁊ ꝑ cōfirmationē exercitiū illius iuris i actu no.l.c. q̄ꝫto.lxiij.di.in.l.ꝓuatoꝝ.C.đ iuri. om. iu.vbi cy.bar.⁊ bal.in.l.publi⁹.ff.de cō. ⁊ demon.in.l.ex eo tempoꝛe.ff.de teſta. mili.c.nichil.eo.ti.le.⁊ no.in ca.indēnitatibus.eo.ti.in.vi.vn̄ electus petendo electionē ſuā ꝯfirmari:in nl'lo petit gratiā vt no. Jo.an.⁊ pan̄.l.c.pe.de poſtu. ꝑ. pan̄.l.c.poſtq̄3.eo.ti.⁊ c. trāſmiſſam. alia ē via ꝑ poſtulationē.q̄ eīm eligi pōt nō dꝫ poſtulari:ſꝫ q̄ nō pōt eligi ꝓpt' defectū aliquē vel īpedimētū poſtuland⁹ eſt.⁊ q̄ ſunt illi no.l.d.c.penul.in.c.i.de poſtu.pre.in.vi.māda.ca.lxiij. Duplex tn̄ ē poſtulatio.vna ſolēnis q̄ fit ab eo q̄ pōt ſup oī īpedimēto poſtulati diſpēſare.vt papa nō ſolēnis eſt q̄n poſtulatur ab eo q̄ nō pōt diſpenſare ſup īpedimēto.req̄ritur tn̄ eius cōſenſus in ꝓmotione etiā illius q̄ poſſꝫ eligi.puta canōici volūt eligere monachū in epm̄: ſed quia monachus nō pōt cōſentire ſine licētia abbatis.c.ſi religioſus.eo.titu.in.vi.canonici poſtulāt ab abbate vt ꝯcedat eis

Eccl'ijs duabuſ vijs prouidetur

poſtulatio ē duplex.

c ¶ Cōmunis.ſi.ver.ſ.ver. proxi.

d Rationi.ideo faciendū eſt.c.rationi. de re. iu.li.vi.ecōtrario quod ratiōe caret:extirpandū eſt.lxviij.diſt.coꝛ epiſcopi.de pre.ratio nulla.cle.cū rationi. eo. ti.viij.diſ.per to.ca.fi.de conſue.

e ¶ Reipublice.cuius bonū ſūme optandū eſt.j.eo.§.Item nec credit.ſ.in ꝓhe.§.quibus ad plenū.ver .indeq3.j. de colla.ca.i.§.cui rei.ꝑ.romani.cū ibi no.

f ¶ Magna.vide tertiū caſum quo pmittitur reſeruatio tribus cōcurrētib⁹ ꝙ fiat ex magna ⁊ rationabili cā.ſecundo ꝙ ex euidēti.tertio ꝙ in litteris ap. noīatim exꝓmat'.cōcoꝛ.j.eo.ca.i.cir. ꝓn.

g ¶ Exprimēda.qꝛ reſeruatio prohibetur per cōciliū.ideo nō eſt fienda niſi ex magna cauſa ⁊ expreſſa.ſicut cū conceditur reſcriptū cōtra ins in caſu quo ꝓhibet' ſpealiter īpetratio nō valꝫ.C.đ poſtu.l.nemo.C.ſi nup.ex reſcript' pe. l.i.đ ſa.ſan.ec.l.iubem⁹ nullā.ne li.pen. per to.in auꝫ.vt in me.li. ſa. iuſ.§. ſi ꝑo col.viij.de confir.vti.c.i.C.vt li.pen.l.i. c.fi.vt li.pen.Quid ſi nō exprimat' cauſa:an debeat preſumi iuſta:videt' ꝙ ſic. quia preſumendū eſt pro ꝓncipe ꝙ iuſta cauſa fuit motus.no.in.l. relegati.

ff.de pe.vbi dicit glo.ꝙ magna iuſta cā
in pꝛīcipe eſt ſola volūtas.no.doc.in.l.
fi.C.ſi ꝯtra ius vel vti.pu.cy. ⁊ docto.in
l.reſcripta.C.ꝺ pꝛe.īpa.of. vbi dicit cy.
ꝙ ſi pꝛinceps mādat aliquē occidi reve
ra innocentē tanꝙ̄
nocentez ꝙ ſiue ſit
verū ſiue falſuz ꝙ
cōmiſerit illud ꝓ=
pter quod mādat
occidi:tñ pꝛeſumendū eſt ꝙ cauſa ſub=
ſit ⁊ ꝙ ſnia ſua ſemꝑ in dubio p̄ſumitur
iuſta ar.C.de le.l.fi.de re iu.in cauſis.
c.paſtoꝛalis.§.qꝛ vero.de of.dele.cle.lit
teris.de ꝓ.⁊ maxime pape.ꝓ quo arch.
xl.di.c.i.Si tñ verū eſt nō ſubeſſe cauſā
ṗnceps peccat.de ſen.ex.ſacro.c.i.de re
iudi.in.vi.ſed iudex q̄ iudicat ſm eius
mandatū non peccat:cū ipſe ṗnceps ſit
lex aiata in terris.in aut.de conſue.co.
iuij.⁊ iudex ſꝫ legē iudicare hꝫ.C.de iu=
di.rem non nouā.in aut.iuſiu.qꝺ pꝛeſ.
§.et equus.col.ij.Recitat hen.i.c.ſi ſa
cerdos.de offi.oꝛ.in.c.ex pte.ij.de of.de
le.vbi dicit ⁊ bñ ſibi non placē illꝺ dictū
cy.ꝙ ſi conſtaret ꝙ ṗnceps p̄cipet ſine
cauſa aliquē occidi ꝙ eſſet ſibi obedien
dū.quia tale p̄ceptū eſt iniuſtum:cui ñ
debet ſciēs obedire.xi.q.iij.non ſemper
c.ſi dñs.c.iulian⁹.x.col.hic fi.lex.c.i.no.
in.c.ad aures.de tēp.oꝛ.c.lr̃as.de reſti.
ſpo.Pañ.in ca.ſi qñ.de reſcrip.vnꝺ dic
ꝙ in caſu hui⁹.§.non p̄ſumit̃ cauſa niſi
exp̄matur.quia vbi lex req̃rit exp̄ſſionē
cauſe ceſſat p̄ſumptio niſi exp̄matur.c.
vt debitus.c.cū cauſaz.de ap.c.coꝛdi.e.
ti.in.vi.c.i.de ſen.ex.eo.li.⁊ vbi papa ve
nit cōtra gñale ſtatutū vlis ecclie con=
tra qꝺ nō dꝫ venire ſine cā rōnabili.no.
Inno.in ca.q̄to.de ꝯſue.non pꝛeſume
tur cā.no.Pañ.in ca.q̄ in eccleſiarū.de
conſti.p̄ſertiꝫ vbi tēderet in p̄iudiciū al
teri⁹.ad hoc.j.de ſub.cle.litteris.c.i.vt
hic al's facile euacuaret oēs electiones
hinc dicit Panoꝛ.in.ꝺ.c.que in eccleſia=
rū ꝙ non p̄ſumitur cā in pꝛincipe vbi ve
niret contra contractū ſuū ex quo obli=
gatur ſaltē naturaliter.vt.j.no.al's ꝺ fa
cili poſſet euacuare omnē contractū cū
eo firmatū.quod eſſet contra.l.ceſar.ff.

Mors an ſit inferēda innocenti ad mādatum ṗncipis

Cauſa an p̄ſumat̃ in ṗncipe.

lubꝛe decretū cuſtodiat̃:vult eadē
ſynodus: vt inter alia[a] q̄ roman⁹

de publi.c.i.de pꝛo.ideo dicit ṗncipē nō feudū
poſſe ſuo vaſſallo ſine cauſe cognitione nō pōt
tollere feudū.quia in feudo eſt quidaꝫ tollere
contract⁹ in quo vltrocitroq̄ꝫ naſcitur ṗnceps
obligatio.ꝺ foꝛ.fide.c.i.in fi.ſi ꝺ feu.fu.ſine cā
cō.c.dño.q̄.do.ꝓ.ṗ.
c.i.col.x.xxij.q.v.ꝺ
foꝛma.⁊ de natura
feudi eſt vt non au
feratur ſine cauſa
cognita.de feu.ſi cul.nō amit.c.i.col.x.
panoꝛ.in.c.i.de cau.po.⁊ pꝛo.fa.qꝺ no.
Bal.in.ꝺ.l.fi.C.ꝺ le.Itē limitat panoꝛ.
vt nō p̄ſumatur ꝓ ṗncipe reſpectu nō
ſubditoꝝ.ad hoc cle.paſtoꝛal'.§.ceterū.
de re iu.qꝺ no.ino.i.c.iq̄ſitiōi.ꝺ ſen.exc.
a ¶Inter alia.fuit ſtatutū in concilio
baſilieñ.ꝙ papa in ſui aſſumptōe ꝓfite
ref in foꝛma ſequē.In noīe ſctē ⁊ īdiui=
due trinitatꝫ pr̃is ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti. Ego Pape
N.elect⁹ in papā oīpotēti deo cui⁹ eccle iuramē
ſiā ſuo p̄ſidio regendā ſuſcipio:⁊ beato tū qn aſ
Petro apoſtoloꝝ pꝛīcipi coꝛde ⁊ oꝛe cō ſumit̃.
fiteoꝛ ⁊ fateoꝛ q̄diu ī hac fragili vita cō
ſtitutus fuero me firmiter tenere ⁊ cre=
dere fidem catholicā ſꝫ traditionē apo
ſtoloꝛū:generaliū conciliorū:et alioꝛuꝫ
ſanctoꝝ patrū:maxime autē ſanctoꝛuꝫ
octo vniuerſaliū conciliorū.videlꝫ pꝛi=
mi niceni/ſecundi conſtātinopolitani/
tertij epheſini pꝛimi.quarti calcedoñ.
quinti ⁊ ſeptimi.Itē conſtantinopolita
ni necnon lateraneñ.lugduneñ.viēneñ
conſtan.⁊ baſilieñ.generaliū etiā conci
lioꝛū/et illā fidem vſq̄ꝫ ad vnū apicē im
mutilatā ſeruare:⁊ vſq̄ꝫ ad animā ⁊ ſā=
guinē confirmare:defenſare:pꝛedicare
ritū q̄ꝫ pariter ſacramentoꝛū eccleſiaſti=
coꝝ eccleſie traditū oīmode pꝛoſequi ⁊
obſeruare.polliceoꝛ etiā fideliter labo=
rare pꝛo tuitione fidei catholice ⁊ extir
patione hereſum et erroꝛū:refoꝛmatio
ne moꝛū:ac pace in populo chꝛiſtiano.
Iuro etiam pꝛoſequi celebꝛationē con
ciliorū generaliū ⁊ cōfirmationē electio
num iuxta decreta ſacri baſilieñ.cōcilij
hanc autē poſſeſſionem mea manu ſcri
pſi ⁊ tibi oīpotenti deo cui in die tremē
di iudicij redditurus ſum de hoc ⁊ cun
ctis opibus meis rationeꝫ pura mente

ſup altare refero: quã l p̃mo publico cõſiſtorio ſolẽniter repetam.

a ¶ Profitebit. i. ſolẽniter ꝓmittet. xx. q. i. monachũ. c. porrectũ. de reg. ca. i. d ſũ. tri. l. vi. Jo. an. l. c. i. d re. do. e. lib. al's dr̃ profeſſor doctor C. de p. ⁊ me. li. x.

b ¶ Juret. ex iurameto papa obligatur: nec ſine cã põt ſeip̃m abſoluere vl' facere abſolui: cuȝ aliũ abſoluere non poſſȝ. no. in. c. q̃to. de iureiurã. Jnno. l. c. cũ lter. de renũ. pañ. in. c. i. de ꝯſti. et etiã obligat ſaltẽ naturalit ex contractu inito cũ ſubdito: vt ſupradictũ eſt. no. cy. ⁊ Bal. in l. digna vox. C. de legi. Bal. in. l. q̃ ſe patris. C. vñ li. l. l. princeps. ff. de le.

Papa ex iuramento obligat

põtifex in ſua aſſũptione ꝓfitebit[a] iuret[b] hoc decretũ inuiolabilit obſeruare. ¶ Et qm̃ tales vt p̃dictũ[c] eſt oportet eſſe p̃latos: hi ad quos pertinet[d] ius eligẽdi omnẽ curam adhibeãt vt dignam coram deo et hominibus electionẽ faciant: exactamq;[e] proinde apponant ſollicitudinem: vt tales eligant qui tãto officio[f] valeant[g] ſatiſfacere: ſcientes q̧ ſi vel doloſe vel negligenter[h] ac timore[i] dñi poſtpoſito in re tam graui[k] ſe geſſerint ſicut auctores[l] erunt in cauſa malorũ paſtorũ: ita participes fiẽt penaꝝ quas ipſi mali paſtores ĩ diſtricto dei iudicio pa

f ¶ Officio. qd eſt cura animaruȝ. s. in principio huius capituli.

g ¶ Valeant. id eſt poſſint.

h ¶ Negligẽter. hic negligẽtia dolo cõparat. cũ in p̃lato aut alio collatore negligẽtia in nõ bene ꝓuidendo ſit peccatuȝ. s. in ꝓhe. §. quib⁹ ad plenũ. v. qnimo. vt plurimũ tñ differt a dolo: in delictis ẽt lata culpa: vt le. ⁊ no. in. l. in lege. ff. ad le. corne. de ſica. in. c. ſicut dignũ. d homi. in cõtractib⁹ leg. ⁊ no. in. c. i. de cõmo. ca. bona fides. d depo. in. l. qd nerua. ff. depoſi. cũ ſimilibus.

i ¶ Timore. queȝ ſp pre oclis hr̃e debet. c. vt clericorũ. de vi. ⁊ hone. cleri.

Cõtracͭ⁹ p̃decesſoris an ſit p ſucceſſorẽ obſeruandus.

adeo q̧ ſucceſſor tenetur ad illi⁹ obſeruantiã: ſi contractus eſt initus nomine dignitatis: niſi dolus vel fraus interueniſſet. fa. l. ceſar. ff. de pu. l. in ſumma. ff. de cõdi. inde. c. i. de pro. vbi doc. Bal. in l. ex imperfecto. C. de teſta. in. l. fi. C. de trãſac. in. c. i. de na. feu. col. x. l extra. pacis cõſtantie. do. An. ⁊ Panor. in. c. que in eccleſiarũ. de cõſti. ꝑpo. in. c. per venerabilẽ. §. qd autẽ. qui fil. ſint le. obligatio eñ eſt de iure naturali cui papa ſubijcitur. ad hoc cle. paſtoralis. de ſen. ⁊ re iudi. Jnno. in. d. c. que in eccleſiarum.

c ¶ Predictũ. s. in p̃n. c. ibi q̃ tanq̃ ⁊c.

d ¶ Pertinet. de iure cõmuni vt ad capitulũ/collegium/⁊ cõuentũ. s. in prin. c. aut conſuetudine ſtatuto vel priuilegio. s. ver. nõ derogando. c. ſcriptuȝ. eo. ti. de v'bo. ſig. abbate: aut hi qui ſunt in poſſeſſione eligendi. c. cũ eccleſia. eo. ti. verbũ eñ pertinere latiſſimum eſt. ff. de v'bo. ſig. l. verbum illud pertinere.

e ¶ Exactam. i. diligẽtem: aliqñ id eſt finitam. l. ij. §. exactis. ff. de orig. iur.

de pe. ⁊ remiſ. cũ ex eo. C. de iudi. rẽ nõ nouã. c. i. de re iudi. in. vi.

k ¶ Tã gui. l electiõe p̃latoꝝ vbi agit de cõmittẽda cura aĩaꝝ q̃ omib⁹ rebus ſunt precioſiores. xij. q. ij. p̃cipim⁹. c. cũ ſit ars. cũ ibi no. de eta. et qua. s. l ꝓhe. §. qb⁹ ad plenũ. ver. qnimo. cũ ibi no. id bñ vigilãdũ ẽ: cũ vbi vertit maius periculũ ſit cautius agẽdũ. c. vbi piculuȝ. eo. ti. in. vi. Nichil eñ i hac vita officio epi aut prelati periculoſius eſt: ſȝ apd deũ nichil beatius ſi eo modo militet q̃ xp̃s iubet. xl. diſ. nichil.

Prelati officio nichil piculoſius.

l ¶ Auctores. horrẽda ⁊ timẽda ſentẽtia ad quã vigilanter attendãt electores ⁊ collatores bñficioꝝ q̧ ſi ſcięter doloſe vl' negligẽter indignũ elegerit: aut ꝓmouerit tenẽtur de ꝓmotoꝝ mala adminiſtratiõe: ⁊ participes fiẽt penaruȝ q̃s mali ꝓmoti patiẽtur. ad hoc. c. miramur. lxi. di. vbi dicit leo papa. graui ſemetip̃m damnatione afficit qui ad ſũme dignitatis collegiũ ſublimat indignum. in extra. bene. inter cunctas. v.

tienẽ. ¶ Et cũ hũane[a] fragilitatis conat⁹ nichil ſine dei oīpotẽtis ſuffragio[b] queat[c] efficere: a quo om̄e datum optimũ: ꝛ omne donum pfectum deſcẽdit[d]: aduenientedie[e] electionis: hi ad quos pōtificis[f] vel

quare dicit qui eligit indignũ de eo redder in futuro exãie rõnẽ. vide qđ no. ẽ. in pro.§.quibus ad plenũ. in ver. indignorũ. et in ver. neglecta. iõ neminẽ cito ſꝫ ꝑus examinatiõe pcedeñ. de vita moribꝰ ꝛ ſcła pmouẽant. c. cũ in cũctis. c. cum nobis. eo. titu.

a ¶ Et cũ humane. vſqꝫ ad.§. deinde ponũtur tres ſolẽnitates obſeruãde in electionibꝰ. Secundo vult eas obſeruari p pcuratorẽ ad eligendum. Tertio nõ obſeruantes priuat ptãte eligẽdi. ſcđa ibi. Idẽ iuramentũ. tertia ꝙ ſi pdicta. Et primam ſubdiuide in tres. primo ponit pma ſolẽnitas: ſcꝫ auditio miſſe ſancti ſpũs. ſecundo ſecũda cõmunio: ſcilꝫ eukariſtie demũ tertia iuramẽti certi pſtatio. ſcđa ibi. et vt eo. tertia ad locum.

b ¶ Suffragio. i. auxilio. no. in ru. C. đ ſuffra. archi. i. c. vbi periculũ. e. tit. in. vi.

c ¶ Queat. i. poſſit. eſt em̄ deus fundamentũ omniũ nr̃arũ actionũ. i. q. i. cum paulus. de ꝯſe. diſ. iiij. c. fi. vñ prepoſterꝰ eſt ordo prius humana ſubſidia querere: vt illis deficientibus diuini grã fauoris poſtulet. de ꝯſe. diſt. i. ois xp̄ianꝰ. vale. li. i. c. iiij. hũana cõſilia caſtigãtur dũ ſe celeſtibꝰ preferũt. iõ om̄e qđcunqꝫ facitis verbo aut opere id totũ in noīe dn̄i noſtri ieſu xp̄i facite. in quo viuimꝰ manemus et ſumus. ad Colo. iij. xxvi. q. v. nõ licꝫ. ꝛ. q. vij. nõ obſeruetis. in fi. ex eo em̄ noīe ſequitur bonũ principiũ meliꝰ mediũ ꝛ optimus finis: vniuerſa quippe recte gerũtur ſi rei principiũ fiat decẽs et amabile deo. in auk. quomõ opor. epiſ. cir. pñ. col. i. q̃ res penitꝰ deſpatas donare ꝛ ꝯſummare ſue ꝟtutis magnitudine põt. C. đ ve. iu. enu. l. i. cir pñ. ꝛ ſine ipſo ꝟa ſapiẽtia haberi nõ põt. xxvi. q. ij. q̃ ſine. ꝛ ſua ꝟtus ꝛ diſciplina vnũquẽqꝫ glorificat. de ꝯſe. diſ. v. de ſpũ. ꝛ preualet legi dei grã. in auk. de mona.§. ſancimꝰ. col. i. xix. q. ij. due ſunt. c. licet. de regu.

d ¶ Deſcẽdit. i. q. ij. ꝓpio. et om̄is ratio ſupne vel terrene ſciẽtie in eo eſt qui eſt caput earũ ꝛ auctor. xxxvij. di.§. hinc etiã. iõ in iſtrumẽtis publicis ſolet inuocatio dn̄i nr̄i ieſu xp̄i pmitti. xxiij. diſt. in noīe dn̄i. de teſti. l. noīe dn̄i. C. đ offi. pre. pre. af. in noīe dn̄i. vnde imperator in ſui initio inuocat dei auxiliũ. in. l. deo nobis. C. đ epiſ. ꝛ cle. qđ limitat ſpe. ti. de inſtru. edi. in prin. in arduis ꝛ perpetuis inſtrumentis. in auk. vt ꝑpo. not. impe. do. col. v. in minoribus vero non ẽ neceſſariũ: lꝫ decẽs. Panor. dicit in. c. i. đ fi. inſtru. ꝙ de iure hoc nõ pbat. vt ſit de neceſſitate ſic ꝙ al's nõ valeat inſtrumẽtũ: ſed honeſtũ eſt ſp ponere. ſed attẽta ꝯſuetudine que viget hodie: vt apponat oī inſtrumẽto. poſſet dici iſtrumẽtũ publicũ al's nõ valere: q: circa inſtrumenti ſolẽnitatẽ ꝯſuetudo maxime eſt attẽdẽda: vt no. in. đ. auk. ad hoc. c. cũ dilectus.§. ij. de fi. iſtru. Panor. ſup ſalu. grego.

e ¶ Die. pfixo diei ad electionem celebrãdam non eſt de ſubſtãtia forme electionis: ſed de iuſticia. ꝗ̃uis em̄ abſentes ſint vocãdi: cũ cõmode vocari poſſunt. c. q: ppter. c. cũ iter vniuerſas. eo. ti. obſeruata cõſuetudine cuiuſqꝫ eccl'ie c. bone. c. in geneſi. c. corã. eo. tit. c. cũ in eccleſijs. de pre. li. vi. electio tamẽ facta ſp̄retis abſentibꝰ nõ eſt nulla ipſo iure: ſed annullãda ſi pſequatur cõtemptũ. c. ꝙ ſicut. eo. ti. p qđ. c. dicũt cõiter doct. pmutationẽ factã p ordinariũ de beneficio ſpectante ad pſentationẽ laici ipo cõtẽpto ꝛ nõ vocato nõ eſſe nullã ipo iure: ſed annullandã p ſentẽtiã ſi pſequatur contemptũ: de quo Frede. in trac. per. q. xxx. de ro. deci. cccx. cccxxxiiij. Panor. in c. illud. de iu. pa. doct. in. c. queſitum. de re. per. Pau. ꝛ moder. in cle. i. de re. per. in. c. i. eo. titu. in. vi.

f ¶ Põtificis. i. ep̄i et ſuperiorũ: q̃ põtifices dicũtur. c. ex litteris. de exceſ. pre. de offi. deleg. q: põtificali. i. vi. c. q: periculoſum. de ſen. exc. eo. li. in cle. i. de pe.

Diui= / ſio tex= / tus.

Dei au / xiliũ p= / mus: dei= / de ho= / minum / q̃ratur.

Inſtrumẽtum an debeat icipi p inuocationẽ diuini nois.

Electio facta ſp̄retis abſentibus nõ ẽ nulla.

abbatis[a] ſpectat electio in eccleſia conueniant[b] magna cum deuotio=

Abbatiſſa an debeat eligi i(n)ta ſolē(n)nit(ates) ſicut abbas.

a ℭAbbatis. vide ꝙ abbas non venit appellatione pontificis. Sed an he ſolēnitates habeant locū in electione abbatiſſe ⁊ aliarū monialiū. arg. ꝙ ſic: qꝛ appellatiōe abbatis venit abbatiſſa. c. fi. ꝺ ſta. mōa. vbi diſpoſitio in monachis ⁊ abbatib⁹ extēdit ad moniales et abbatiſſas. ⁊ ibi panoꝛ. in aut. de mona. §. ſi autē vxorē. coll. i. flo. in cle. i. de reſcrip. ⁊ vbi materia eſt indifferens ꝯgruēs tam maſculo ꝙ̄ femine maſculū ꝯprehēdit femininum l. i. ff. ꝺ ver. ſig. vbi Bar. l. gall⁹. in pn̄ci. et ibi bal. ff. de li. ⁊ poſthu. c. ſi q̄s ſuadē te. xvij. q. iiij. ⁊ ibi archi. iūc. c. mulieres de ſen. excō. vbi hen. ꝑpo. in. c. fi. de cō. ⁊ affi. in. c. ꝑ venerabilē. §. videbat. qui fi. ſunt le. ⁊ in electiōe monialiū ſeruāda eſt forma. c. qꝛ ꝓpter. eo. ti. glo. ⁊ doc. in c. ad ꝓbandū. de re iudi. archi. ⁊ doc. in c. indēnitatib⁹. eo. ti. in vi. puto contra. quia circa formā electionū monialium ſpecialiter ꝓuiſuȝ eſt. d. c. indēnitatib⁹ nec ibi ſeruat omnino forma. d. c. qꝛ ꝓpter. pano. l. d. c. ad probāduȝ. ideo nō videt hec ꝯſtitutio ad illam extēdi. ar. l. doli. ff. de ver. ob. l. ſanctio legū. ff. de pe. Nam vbicūqꝫ eſt in aliquo caſu ꝓuiſum ſexui feminino tūc maſculinū non concipit femininū. ff. de li. ⁊ poſt. l. ſi ita ſcriptum. ℭ. de his q̄ ve. eta. impe. l. ij. deiter. ma. l. ij. ad. l. iu. maieſ. l. q̄ſq̄s. §. ad filias. Itē vbi maſculinū ꝓfert ꝑ verba qualitatis: vt dicēdo abbas vel religioſus in materia penali: vt ē iſta non includit femininū. no. pau. in cle. eos. ꝺ con. ⁊ affi. ꝑ d. cle. vbi expreſſis religioſis: poſtea exprimūtur moniales. c. qm̄. §. penul. de ſimo. de cle. ex mi. poſtulaſtis. §. penul. ca. ipudicas. xxvij. q. i. vbi exprimut monachos ⁊ monachas. c. odia de re. iu. in vi. ſecus puto in tertia ſolēnitate. de qua. j. ver. ad locū. cuȝ ibi no. in ver. prelato.

Maſculinū nō ſꝑ cōcipit femininū

Collegium collegialit ꝯueniat.

b ℭCōueniāt. i vnū collegialit. de ſubſtantialib⁹ em̄ eſt vt electio fiat ꝑ ꝯgregatos in vnū. no. Inno. ⁊ alij in. c. qꝛ ꝓpter, eo, ti, nec ſufficerēt ꝯſenſus eligentiū ſingulariter ꝓſtiti. puta ſi qlȝ ꝯſentiret i camera ſua: ſed opȝ ꝙ collegialiter ꝯſentiant. ad hoc. c. in geneſi. eo. ti. no. in. c. dudū de re. ec. nō ali. in. vi. manda. ca. xix. no. J. ꝺ nu. ⁊ qua. car. c. i. l ver. ꝯſenſiſſe. qꝺ eſt generale in oībus explicādis ꝑ vniuerſitatē. gl. in. l. ſicut. ff. qꝺcuiuſ. vni. gl. i c. cū oēs. de ꝯſti. vbi panoꝛ. bar. in. l. omnes ppli. ff. de iuſti. et iu. vbi ponit duas regulas. Prima ꝙ in factis collegij ꝯſēſus dꝫ preſtari in cōmuni ꝑ iura alle. Secūda ꝙ etiā in ſpectantib⁹ ad ſingulares perſonas conſenſus debet preſtari in cōmuni quādo maioꝛ pars preualet minoꝛi parti: vt eſt caſus in. l. et ſuū heredē. ff. de pac. quia ex quo ex iuris diſpoſitiōe valent geſta ꝑ maioꝛem partem debet minoꝛ pars vocari: poſſȝ em̄ minoꝛ pars ad ſuam ſententiā maioꝛē ducere: vt dr in ſi. l. item ſi vn⁹. ff. ꝺ arbi. no. in. c. ij. eo. ti. in vi. Et ꝑ hoc dicit panoꝛ. ꝙ patroni etiā vbi p̄ſentāt tā ꝙ̄ ſingulares debent ſimul cōuenire in preſentatiōis actu. al's maioꝛ pars poſſet negligere minoꝛē partē: q̄ ſi fuiſſet p̄ſens potuiſſet trahere maioꝛē partem ad aliā preſentationem: licet canoniſte cōmuniter teneant ꝯtra. ꝙ patroni pn̄t preſentare ſingulariter vbi preſentant vt ſinguli. no. Joh. an. in. c. iij. de iu. pa. vbi panoꝛ. frede. conſi. lxij. xcvij. fa. qꝺ no. ꝯſi. i. Jo. an. in. c. penul. in no. de ap. in. vi. et tunc valeret preſentatio facta a maioꝛi parte reſpectu aliarū partiū. ꝑ. d. c. iij. Hen. vero in. d. c. tua. dicit ſpeciale eſſe in electione vt debeant ſimul et collegialiter conſentire. Hen. in. d. c. cū oēs ꝑ. d. c. in geneſi. in alijs actibus non inuenit: imo ꝯtrariū potius. ſicut i ſua alienatione q̄ cōualeſcit ꝑ ſubſequētē̄ꝫ cōſenſum. de his q̄ fi. a pre. c. cū vos. cū ibi no. dic ergo ſm̄ eū aut querit de negocio electionis ⁊ in illo requirit nedū ꝙ tractent inſimul in cōmuni iuxta formā ꝯcilij generalis: quia ꝓpter: ſed etiam in eligendū cōſentiāt in cōmuni ita ꝙ nō valerent ꝯſenſus niſi inſimul ha=

Cōſenſus ſingularit hit⁹ an valeat i negocijs capitularibus.

bitt.d.c.in geneſi.vñ ꝑ ꝟba ſingularis numeri ꝛ ꝑ vnū ꝟba electiōis ꝓferri debēt qd̄ eſt ſpeciale i facto electiōis.c.cū ab vno.de re iudi.in vi.et itellige ꝺ electione in q̄ oꝫ forma ſeruari.d.c.qꝛ propter.aut querit̄ de aliis negociis puta alienatiōis reꝝ eccl'ie ꝛ receptiōis alicui⁹ i canonicū.de q̄ de reſcrip.ca.iij.de ꝯceſ.pre.ſi capitulo.li.vi.pñtatiōis aut electiōis ad canonicatū vel alia bñficia minora in q̄ nō eſt ſuanda forma.e.c.qꝛ pp.vt no.i.c.ſicut.eo.ti.in vi.aut ſimiliū q̄ debent expediri ꝑ caplm vt collegiū ꝛ nō debēt neccīo ſil' ꝛ ſemel i eodē iſtāti ꝯſentire:qꝛ hoc ē ſpeciale i facto electiōis vt dictū eſt.ğ in ꝯⁱriū eſt ius cōe.ff.ad municipa.l.i.c.pñti.de pre.in vi.in his tñ negociis q̄ hñt de facto in caplo expediri ꝛ ꝯpleri debent in caplo ꝯſentire:ꝛ talia negocia expedire et nō eẋ.vt ptꝫ i facto receptionis aut pñtationis vel electionis in qua nō ſeruat̄ forma.d.c.qꝛ ꝓpter.et ſufficit ꝙ ſinguli recipiant vl' preſentent ſeu eligant:lꝫ nō ſil' ꝛ cōiter ſed ſingulariter.ex quo ſunt i caplo ita intellige qd̄ no.in.d.c.ſicut.vbi moder.cōpoſ.et io.an.in.c.eā te.de reſcrip.archi.in.d.c.ſi caplo.gl.ꝛ archi.i.c.i.lxiij.di.inno.de poſtu.pre.bone.ij.i glo.qꝛ ñ erat.Jn aliis vero negociis q̄ nō debēt de neceſſitate in caplo expediri ꝛ cōpleri:vt eſt negociū alienatiōis reꝝ eccl'ie qñ tractat⁹ debit⁹ p̄ceſſit in caplo ꝛ deliberauert̄ alienare:lꝫ ſingularit̄ cōſentiant valet ꝯſenſus.ꝑ.d.c.cū vos arg.l.ꝑ fundū.ff.de ſer.ruſ.pre.not.Joh.an.in.d.c.dudū.ſa.cap.cura.cū ibi no.ꝺ iure pat.Jdē in receptiōe facti in canonicū que nō tribuit ius:ſufficit cōſenſus ſingulariter p̄ſtitus.no.inno.in.d.c.bone.Jo.an.in.d.c.eā te.talē em̄ receptionē q̄ eſt in facto pñt ēt excōicati facere c.ꝑ illoꝝ.cū ibi no.de pre.

a ℭ Deuotiōe.ſi.i.q̄.ho.ca.ſint di.c.i.

ne[a] miſſā de ſpūſctō audituri[b] quē hūiliter exorabūt vt eos ad dignū eligēdū paſtorē inſpirare[c] dignet̄ et vt eo facilius gratiā hāc obtiere mereātur quo deuoti⁹ ad actū electionis accedāt cōtriti[d] ꝛ cōfeſſi[e] ſacramentum eucharistie[f] ſuſcipiāt[g]

b. ℭ Audituri.licet olim in electionib⁹ ſpūſſcti gr̄a inuocāda eēt.c.cū terra.e.ti.nō erat tñ iure expſſum:vt miſſa deberet celebrari:niſi qꝛ dicūt doc.ꝙ ſic ſieri ꝯſueuit.Jno.i.c.cū nob.e.ti.mãda.c.xix.ſi tñ ſine miſſa fieret electio ñ erat iō nulla.panoꝛ.i.c.trāſmiſſā.eo.ti.hodie ſecus.

c ℭ Jnſpirare.ſi.ꝟ.in eẋ.Jo.xxij.cōpioſ⁹.i.c.qꝛ pp.ꝟ.niſi.e.ti.hꝛc pt notari forma iſpirationis q̄ duplex ē:vt no.hoſ.in.d.c.qꝛ ꝓpter.vna eſt electio q̄ ſit ꝑ verā inſpirationē vt illa q̄ ſit deo auctore et reuelāte nec idiget alia ꝯfirmatiōe:vt fuit electio ſctī Martini:aniani:honorati:nicolai:ambroſij:ꝛ ſeuerini.de qb⁹.lxi.di.§.his olb⁹.Alia ē electio q̄ ſit ꝑ q̄ſi iſpiratiōeꝫ qñ nō ꝯſtat ꝙ deo auctore ſit facta:ſꝫ p̄ſumit̄ qñ oēs de collegio vno oꝛe ꝯſentiūt i aliquē ſine aliq̄ vitio iſtigatōe alicui⁹ aut tractatu ſpāli p̄cedeñ.de q̄ in.d.c.qꝛ pp.ꝛ hec duplex ē.no.frede.ꝯſi.clv.ꝛ de ipa p̄mo tractādum eſt.rariſſime tñ ꝯtigit pctis nr̄is exigētib⁹:qꝛ hodie i electōib⁹ q̄rūt oēs ꝓ maioꝛi pte qd̄ ſuū ē:nō q̄ ieſu xp̄i c.noſſe.lxiij.di.c.ꝑ inq̄ſitiōeꝫ.e.ti.ꝟ.i ꝓ.§.qb⁹ ad plenū.ꝟ.q̄nimo.mã da.c.lij.ꝛ ſi vn⁹ diſcoꝛdat tūc ad alias foꝛmas recurrēdū eſt.

d ℭ Cōtriti.ꝯtritio eſt ꝑs penitētie.de pe.diſt.iij.ꝑfecta.ꝛ ſine ea hēri non pōt vera ꝯfeſſio.de pe.di.ij.Jtē ſine caritate.c.pctī.de re iu.in.vi.

e ℭ Cōfeſſi.lꝫ ei eukariſtia ſit de ſe bona:nocet tñ idigne ſumētib⁹.de ꝯſe.di.ij.et ſctā.ꝛ.c.quotidie.xv.q.viij.c.vl.i.q.i.ſacerdotes.de cele.miſ.c.de hoſe.

f ℭ Eukariſtie.qua nulla maioꝛ pt eē oblatio.ꝺ ꝯſe.di.ij.nichil i ſacrificiis.iō magna eſt dignitas ſacerdotis:q̄ ſolus eukariſtiam ꝯficit.xcv.diſt.eccl'ie

g ℭ Suſcipiāt.de neceſſitate.eſt enim ſubſtantiale:ſicut auditio miſſe:quib⁹ omiſſis nulla eſſet electio.J.§.deīde.ꝟ.ꝙ ſi alr̄.aduerte tñ ꝙ he due ſolēnita=

Electio dupliciter fit ꝑ iſpirationem.

Eukariſtiā ſumãt eligẽtes.

tes ſcꝫ auditio miſſe et receptio eukariſtie videnꝰ reſtringi ad electiōes pontificis.i.epi vel abbatis.§.ibi ad quos pon.⁊c.iō nō credo eas fore de ſubſtantia electiōis alioꝝ prelatoꝝ.nam cū de iure antiquo nō inueniāꝰ eē ƀ ſubſtātia electōnis:id nō īmutabo niſi in caſib⁹ expreſſis.l.pcipimus.C.de ap.l.ſancim⁹.C.de teſta.c.cū expediat.eo.ti.l.vi.pſertim cū iſtō decretū ſit penale ⁊ priuet eligētes predicta nō ſeruantes ptāte eligēdi.ī.ver.ꝙ ſi ad hoc.l.cū qdam.ff.de li.et poſ.c.odia.de re.iu.in.vi.cū ſi. nec eſt incōueniens ꝙ vbi nō agiꝰ de tanto pindicio ſicut in electiōe epi vel abbatis q ſūt pncipales ſpōſi eccſiaꝝ nō ſeruecꝰ tāta ſolēnitas cū nō deficiat ſupior q poterit difficultatib⁹ occurrentibus prouidere.ar.c.licet.in fi.eo.ti.c.vbi periculum eodem titu.in.vi.

reuerēter[a] Ad locū[b] vero electiōis ingreſſi ꝓ quocūqꝫ prelato[c] qui ꝑ

a ❡Reuerēter.ſi.ī.qƀ di.offi.ſit ce.c.i.

b ❡Locū.ſcꝫ eccleſiā.c.qƀ ſicut.eo.ti.vbi habeꝰ ꝙ electio epi ſm ius dꝫ fieri in eccſia cathedrali ſi fieri pōt.no.l c.in noie dn̄i.xxiij.di.vbi dicit glo.electionē alibi factā ceſſante legitima cā nō valere:hoc tn̄ iure nō ꝓbaꝰ. dicit pan̄.l.c.qƀ ſicut.inueniꝰ aliqn̄ electio facta in choro.c.cū nob.e.ti.aliqn̄ in caplo.c.cū terra.eo.ti.et.c.in geneſi.ſed poſſet ſaluari dicta gl.ꝙ nō eſt vis vbi fiat īfra ambitū eccſie.ar.c.qua fronte.de ap.ſi autem ceſſan̄.legitima cā fieret extra ambitū eccleſie:non videtur valere ꝓpter auctoritatē dicte glo.quia cōtra ius facta.l.nō dubiū.C.de le.hoſ.dicit in.d.c.cum terra.ꝙ nō eſt vis quo loco fiat electio dū tn̄ honeſta.arg.ff.de arbi.ſi cum dies.§.ſi arbiter.l.penul.ff.de iuſ.⁊ iu.cōſuetudo tn̄ eccſie in his ſeruāda eſt.xi.di.in his.manda.c.xix.dicit eīn car.flo.in cle.ne romani.eo.ti.ꝙ locus non eſt de ſubſtantia electōnis.ideo electio pape extra ꝯclaue valeret.fa.qƀ no.Jnnoc.in.c.ij.de no.ope.nun.

c ❡Prelato.no.ꝙ pſtatio iuramēti eſt de ſubſtātia electionis cuiuſcūqꝫ prelati:et hic generalius loquitur ꝙ in principio huius.§.vbi loquitur dūtaxat de pōtificis vel abbatis electione: et cape hic prelatum ſtricte ꝓ prelato maiore eccſiaꝝ cathedraliū conuentualiū regulariū et collegiatarū: preſertim q habet generalē iuriſditionem in ipſis collegiatis eccleſijs per cui⁹ mortē diciꝰ eccleſia qſi viduata.nam talis ſpōſus dicitur.xxi.q.ij.ſicut.et paſtor.§.circa pnci. huius.§.et l prin.c. cum ſi.quia hoc decretuꝫ vult addere tres huiuſmodi ſolēnitates ad alias ſolēnitates ſubſtantiales que habentur in.c.quia propter. eo.ti.qƀ ca.vt ibi no.doc.manda.c.xxi.habet ſolū locū in electionib⁹ prelatoꝝ dictarū eccſiarū ꝑ quoꝝ mortem eccleſia remanet viduata ⁊ ſine paſtore ꝓpꝰ ver. ma. ca. eccleſie viduate ibidem poſitū. et cap. qꝛ ꝓpꝰ. ne pro defectu.eo.ti.et non in electioni nō l b⁹ canonicoꝝ dignitatum inferioꝝ ſeu alioꝝ bn̄ficioꝝ electiuoꝝ:qꝛ ꝑ eoꝝ mortem nō remanent eccſie viduate cū nō ſint ſponſi earū:et in ipis ſufficiūt ſingulares cōſenſus illoꝝ de capitulo duꝫ tamen preſtentur in capitulo.no.in ca.ſi cui.eo.ti.li.vi.do.in.d.c.qꝛ ꝓpter.no.§.nec eſt de neceſſitate ſeruanda aliq formarū:ſed effectus ſimpliciter a maiori et ſaniori parte habebit ius: vt ibidēꝫ no.ad predicta bene fa.forma iuramenti que ſe.ibi ſub cuius vocabulo dedicata eſt eccſia.vbi ptꝫ ꝙ intelligit dūtaxat de prelato qui eſt caput eccleſie ⁊ per cuius mortem eccleſia careret paſtore.propter ver. paſtores.ī.poſitum. et.§.ſepius repetitū.fa.deci.ro.cxxiiij. vbi dicunt Jnno.papam.vij.declaraſſe ſemel ꝙ beneficium erat electiuū in cuius electione ſeruabatur forma.d.ca.quia propter.vel per cuius vacationeꝫ eccleſia viduata dicitur:ſed illud beneficiū ad cuius electionē ſimplicem ſeu nominationē quis aſſumitur ſine ſolēnitate ſeu confirmatione ſuperioris nō debet proprie dici electiuū: ſed collatiuū,aliquando largius dicitur benefici

Iuramētū de ſubſt electionis.

Electio vbi debet fieri

Electionis forma ... ol= bus electōib⁹ ē ſuāda.

electionē[a] aſſumitur iurabūt ī manib⁹ ei⁹ q̄ capitulo[b] p̄ſidebit ⁊ ip̄e preſidēs ī manib⁹[c] eum īmediate ſequētis[d] ſub hac forma. Ego. N.

um electiuū. vide glo.in cle.i.de pre.in ver.de dignitate.not.ſ.§.i.

Electionis ſolēnitates an ſint in poſtulatiōe ſeruande.

a ❡Electionem.aut poſtulationē ſolēnē in qua ſeruande ſunt he ſolēnitates vt credo ſicut ī electiōe paritate rationis:et q2 licꝫ cōcilitū q2 ꝓpter. eo. ti.ſolū faciat mentionē d electiōe: tñ forma illius concilij ſeruāda eſt ī poſtulatiōe ſolēni: vt ſatis colligiꝶ ex.c. vt circa.c. ſtatuimus. vbi archi.eo.ti.i .vi.archi.i.c.i.de poſtu.pre.eo.li. Inno. in.c.in cauſis.eo.ti. Cōpoſte.in ca.i.de poſtu.prela. Hoſti.in.c.ſcriptum. Pan. in.d.c.quia ꝓpter.eo.ti.manda.c.lv.nā poſtulatus ſatis dr̄ electus habito reſpectu ad ius futurū:et cui cōceſſa eſt poteſtas eligendi poteſt poſtulare. ar. ff.iudi.ſo.l.iam tamen. al's nō tñ.§.pe. de renū.poſt tranſlationem. ptꝫ in.d.c. in cauſis.cū ibi no.fa. glo.in.d.c.i.d poſtu.pre.in vi.q̄ dicit ꝙ pena.c. cum ī cūctis.eo.ti.qđ loquiꝶ in eligentibus habet locum in poſtulantib⁹ ſcienter indignū.ꝓ quo.c.gratū.de poſtu.pre.⁊.d.c. ſcriptū.Ar.ↄtra.q2 poſtulatio ⁊ electio ſunt diuerſa:vt ptꝫ ex diuerſitate titulorꝫ.in decre.et vi.in.d.c.i.de poſtu.pre. in vi.ꝙ hoc ius loquens in electiōe nō extendiꝶ ad poſtulationē:p̄ſertim cum ſit penale.ar.l.cū q̄dā.ff.de li.⁊ poſthu. c.odia.cū ibi no.p Jo.an.i nouel. de re. iu.in.vi.nec ex idētitate rōnis fienda ē extenſio in penalib⁹ in caſu nō expꝛ́ſſo. c.ſtatutū iūcto.c.lꝫ canō. eo.ti.i. vi.dic ↄtra.ꝓcedere regulariter fallit qñ agiꝶ de extēſiōe fienda extremi ad extremū: aut vnius ad alterū vbi tēdūt ad eūdē finē ſeu effectū:vt hic.tūc ī matia pena li ⁊ reſtrīgibili ex paritate rōnis fit extēſio:ita ꝙ diſpoſitum in vno habeat locū in reliquo. ad hoc.ter.iūcta gl.in.c. ſi poſtꝗ.e.ti.qđ no. Jo.an.in cle.i.e.ti. ī ver.eligiꝶ.et ibi Paul⁹.et latius ymo. qđ no. Jo.an.in.c.ſi.eo.ti.i.vi.illđ.c. habere locū in poſtulatione. Panoꝛ.in.d. c.i.de poſtu.prela.fa.ſ.§.i.ver.nō dero gando:vbi idem iudicaꝶ de electionib⁹ et poſtulationibus.

Capl'm cui eccleſie ꝓprie cōuenit

b ❡Capitulo.hoc ver.proprie adaptatur ad eccl'iaꝫ ſecularē.c.ſignificatum. de pre.qñqꝫ tñ capiꝶ pro ↄuentu:vt hic. et ediuerſo cōuentus ꝓ capl'o.c.ino tuit.eo.ti.inter ipa tamē eſt differentia. Jo.an.i.c. q2 ſepe.eo.ti.in vi. ⁊ de m'tiplici ſignificato capituli. Jo.an. in.c.capitulum.de reſcriptis.

Iurans an ſꝑ debeat euangelia tangere.

c ❡Manibus.nou⁹ modus iurādi:iō non puto fore neceſſariam tacturā euāgeliorꝫ:licet cōiter vbi de neceſſitate iuris requiriꝶ iuramentū requiratur tactura euangeliorꝫ vel alterius ſcripture.c.ad abolendam.§.ſtatuim⁹.de here. vbi hen.de ſen.excō. venerabilibus. li.vi.c.vbi piculū.eo. ti.in vi. Inno.i.c. et ſi xp̄s.vbi Bal.⁊ Panoꝛ. de iureiurā. glo.i cle.i.in.ꝟ.tacta de here. domi.i.c. vt circa.e.ti.in. vi. Bal.i.l.iuriſiurādi. C.đ teſti.in auꝶ.ſacra puberū.C.ſi adver.ven.glo.in auꝶ.iuſiurā.qđ preſ. in p̄nci.col.ij. Panoꝛ.i.c.laudabilē.de fri. et male.hic aūt man⁹ tenēt vicē ſcp̄ture

Ordo capitulantium.

d ❡Sequētis.no.ꝙ p̄ſidēs in capl'o ſicut eſt prior in honore et ſeſſione ita eſt prior in receptiōe iuramēti ab alijs.ad hoc.ī.quo.di.offi.ſit ce.c.i.quo tē.q̄ſ.de. eſ.in cho.c.i.in p̄nci. et in ei⁹ defectum ſuccedit antiquior poſt eū ī ſeſſiōe.facit qđ no. Inno.i.c.i.⁊ ibi panoꝛ. de maio. ⁊ obe.ꝙ ille q̄ maiorꝭ dignitatꝭ ē ī eccl'ia vel ſi nō ē ibi dignitas q̄ maioris ē ordinis:vel ſi ſunt eq̄lis ordinis ille q̄ primus ordiat⁹ ē:p̄ferēd⁹ ē in nolatiōe vl' ſolēni electiōe pſone nolate.ī ſcrutinio ī ſeſſiōe:ī ſubſcriptiōe ⁊ reſpōſiōe: ī pceptione p̄bēde.ī collatiōib⁹ bñficiorꝫ.habebit ēt vocare ⁊ ↄgregare capl'ꝫ. ar.ff. de fide iſtru.l.vl.đ al. ſcri.l.i. C.de offi. ma.offi.l.nemo.d.c.i.de maio.⁊ obe.cū ſi.ī his tñ obſuāda ē ↄſuetudo cuiuſlꝫ eccl'ie. Inno.i.c.ij.đ no. ope.nū. pañ.in c.cū nob.c.auditꝭ.e.ti.⁊ dic vt ibi p eū.

e ❡Ego.N.Si.in ca.ego.de iureiurā.

et eſt hic forma iuramẽti p̄ſtandi ab electoribus ante electionẽ qđ nõ erat olim de ſubſtãtia electionis q̃uis poterat ſuperior adiurare electores ꝙ eligerẽt ſꝫ deũ ꝛ cõſcientiã magis idoneũ ꝛ vtilem eccleſie. capi, conſtitutis. de ap. q̃ adiuratio hꝫ locũ iuramenti: vt ibi no. Fuerat etiã in cõcilio baſilieñ. ſtatutũ ꝙ oẽs cardinales p̄ſentes in loco in quo ſummi põ. electio celebranda eſt decima die poſtq̃ ſedes vacauerit in capellã vel locũ aliquẽ ꝓpe ꝯclaue cõueniãt inde p̄cedente cruce bini cũ deuotiõe cãtãdo. Ueni creator ſpũs. icedẽtes locũ cõclauis igrediantur i quo nõ niſi duos familiares neceſſarios q̃libet introducat. cerimoniaꝝ aũt grã duo clerici quoꝝ ſaltẽ vnꝰ ſit notarius etiã admitti poſſent: ꝛ ſeq̃nti die cardinales oẽs corã his q̃ in ꝯclaui fuerint audita miſſa de ſpũ ſancto ſacrã ſumãt eukariſtiã ꝛ anteq̃ ſcrutiniũ inchoent ante poſitis ſanctis euãgelijs iurãt ſub hac forma. Ego. N. cardinalis iuro et ꝓmitto oĩpotẽti deo p̃ri ꝛ filio et ſpũi ſctõ ac btõ petro apl'oꝝ pncipi eũ eligere in põtificẽ quẽ credã eccl'ie vniuerſali in ſpũalibꝰ et tp̃alibꝰ vtilẽ: ꝛ tãte dignitati idoneũ nec illi vocẽ dare quẽ veriſĩlr ſciuero ꝓmiſſione aut datiõe alicuiꝰ rei tp̃alis ſeu prece ꝑ ſe vel aliũ interpoſita aut alias q̃litercũq̃ directe vel idirecte ꝑ ſe electionẽ ꝓcurare. electoq̃ in põtificẽ nõ p̄us obediẽtiã facere q̃ iuret iux̄ formã decreti ſacri baſilieñ. cõcilij: ita me deus adiuuet. ꝛc. Poſt hec q̃libet ipoꝝ cedulã dabit in qua vltra tres nõ nolet ꝛc̃. vt habet̃ in decreto eiuſdẽ ꝯcilij qđ incipit. qm̃ ſalus. Recogitẽt eo tp̄e cardinales ꝛ atteta mẽte cõſiderẽt q̃tũ ſibi ipis meritũ vel demeritũ q̃tumq̃ fructũ populo xp̄iano vel p̄iudiciũ bonũ vel malũ eligẽdo põtificẽ facturi ſunt. i nulla ꝓfecto re magis dñi nr̃i ieſu xp̄i grãm vel irã aſſeq̃ poſſunt q̃ cũ de vicario eius ſuis p̄ñciẽdo ouibus agit̃: quas ita dilexit: vt ꝓ

Cardinales electuri papam qđ facere dbẽt.

Iuramẽtum cardialium.

iuro ꝛ ꝓmitto[a] oĩpotẽti deo ꝛ. M. ſancto vel ſctẽ ſub cuius vocabulo dedicata eſt hec eccl'ia[b] eũ eligere quẽ credam[c] futurũ eccleſie in ſpiritualibus ꝛ tẽporalibus vtiliorẽ[d] nec illi vocẽ dare quẽ veriſimiliter

ipſis et mori et ſanguinẽ ſuũ effundere dignatus fuit. ſ. eo. in pnci.

a ¶ Promitto. i. cũ iuramento ꝓmitto q̃uis em̃ deꝰ nõ faciat differẽtiam inter iuramentũ ꝛ ſimplicẽ loquelã. xxij. q. v. iuramenti. qñ ſimplex loq̃la tẽdit ad ꝑfidiam ſeu mẽdaciũ ꝛ ad fallẽdũ. vñ. eſt ꝙ de eq̃tate canonica ẽt ex nudo pacto agit̃ ſꝫ cõem ſniam. c. i. de pact. vbi doct. plꝰ peccat deierãs q̃ ſimplicẽ fidẽ frãgens. xxij. q. iiij. q̃ ſacro. ꝛ. q. v. q̃ piurat. C. de trãſac. ſi q̃s maior. c. q̃relã. de iureiur. cũ ſi. vbi aũt ſimplex loq̃la non tẽderet ad ꝑfidiã vel deceptionẽ aliq̃n poſſet eẽ differẽtia inter loquelã ꝛ iuramentum. Inde dicit Panor. in ſalu. Greg. ꝙ etiam de iure canonico alteri ꝑ alterũ nõ põt acquiri ſicut nec de iure ciuili. inſti. de inuti. ſtip. §. ſi q̃s alij. ꝛ §. alteri. ff. de v̄b. ob. ſtipulatio iſta. §. alteri. exceptꝫ caſibꝰ no. i. d. §. ſi q̃s alij. ꝑ Panor. loco p̄alle. niſi iuramẽtũ iteruenerit. ita itelligit gl. i. c. quotiẽs. i. q. vij. q2 iuramentũ ſubeſt de ꝑ ſe nec regulat̃ a facto ipm recipiẽtꝫ: vñ ꝛ ſi recipiẽs turpit̃ recipiat ex quo tñ iurãs nõ turpiter p̄ſtat iuramẽtũ obligat. c. debitores. iuncto. c. i. de iureiur. multo ergo fortiꝰ in caſu iſto vbi nulla verſat̃ turpitudo ex pte accipiẽtis: nec ex pte p̄ſtãtis: ſed qñ interuenit ſimplex ꝓmiſſio: tunc nichil putat actũ: q2 ſtipulatio non hꝫ ſubſiſtere de per ſe: ſꝫ cauſat̃ ex facto partiũ. cũ ẜ recipiẽtis ꝓmiſſionẽ ꝓ alio nõ interſit nec abſenti aliq̃d acquirat̃. l. qui abſenti. ff. de acq. poſ. nõ põt ibi eſſe aliqua obligatio nec naturalis: nec ciuilis de quo dic vt ibi per eum.

Iuramẽti ſimp loque non ferun quo deũ.

b ¶ Eccl'ia. in qua fiẽda eſt electio.

c ¶ Credã. ſm deũ ꝛ iuſtã cõſciam. nõ em̃ ſufficit ſeq̃ purã cõſciam: niſi illa ſit iformata ſꝫ deũ. c. nõ ſolũ. ð regl'a. li. vi.

d ¶ Utiliorẽ. nõ ſatis eſt ergo ſi eligat̃ ydoneus ꝛ vtilis eccl'ie ſi reperiat̃ ydoneior ꝛ vtilior. c. licet. viij. q. i. vbi de hoc c, cõſtitutis. de appel, et ex virtute iura-

ligē s an debe at me ōrē eli erer

menti electores peccarēt ſi eligerēt aliquem etiā ydoneū ꝑtermiſſo ſciēter ydoneiore.qđ ſentit Frede.etiā omiſſo iuramēto cōci.pc.vbi dicit ꝙ eligētes nō ſaluāt cōſcientiā ſuā vbi potuerūt eligere meliorē.qꝛ debēt cōſulere eccl'ie meliori modo quo poſſunt.c.vbi periculū.§.ceterū.eo.ti.in vi.archi.in.d.c.licet. ꝗuis glo.ibi ſentiat ꝯ.tñ electio facta de ydoneo ⁊ vtili: omiſſo vtiliori bene valeret. ar.c.cū nobis.c.cū dilect⁹.eo.ti.c.niſi cū pridē.§.ꝓ defectu.de renū.ca.venerabili.de pre.no.in.d.c.conſtitutis.fa.c.cum terra.cū ibi no.eo.ti.glo. et Bar.in.l.cū quidā.ff.de le.ij.vbi dicūt ꝙ habenti eligere vt bonus vir ſatis eſt ꝙ eligat ydoneū/lꝫ poſſet eligere ydoneiorē.qđ limitat Panor.in.c.cōſtitutis. niſi a pncipio fuiſſet appellatū ne fieret electio niſi de ydoneiore.tunc ſi reperiret̃ ydoneior in collegio non valeret electio:cū iuſta fuerit cauſa appellandi: vel ſaltē retractabitur per ſuperiorē in cauſa appellationis.qđ ſentit glo.in dicto.c.licet.ad hoc c.cōſiderauimus.d.c.cū nobis.e.tit.c.i. de ap.qđ no. Inno.⁊ hoſti.in.c.cū inter canonicos.e.tit.in.d.c.cōſtitutis.ꝓdicta ſunt vera qñ repiret̃ ydoneior in eodem collegio:alias nō tenent̃ eligere ydoneiorē de alio collegio.qꝛ honeſti⁹ eſt vt eligatur ydoneus de eodē collegio: ꝗ fiat trāſit⁹ ex̄ collegiū ad ydoneiorē.fa.nullus inuitis.lxi.diſ.qđ no.in.d.c.cū inter canōicos.Ꝟ.in ꝓ.§.quib⁹ ad pleñ.Ꝟ.nā eccleſiarū.cū ibi no. Sed an in caſu iſto ſi electores ꝯtra iuramētuꝫ eligūt ydoneū omiſſo ydoneiore de eodeꝫ collegio teneat electio. ar.ꝙ non.c.dilecto.cū ibi no.ꝑ Inno.de pre.vbi dicit ꝙ non tenet electio facta ꝑ capitulū ſupra nūerū canonicoꝝ iuramēto firmatū.⁊ ꝙ in ſpūalibus factū ꝯ iuramentū nō tenet ꝑ.d.c. dilecto.§.ꝓcurator.vbi dicit hoſtiē.ꝙ illa duo ibi expreſſa.ſ.ſtatutum iuramēto firmatū ex vna parte et ꝯfirmatio ſe.ap. ex altera eq̄parantur ſub diſiunctione. ar.c.cōſtitut̄.de reſcrip.ad hoc.c.i.xxij. q.i.no.ſpe.tit.de le.§.nūc tractemus.Ꝟ. Itē Inno.archi.in.c.duobus.đ reſcrip. in.vi.in.c.ſi a ſede.đ pre.eo.li.no.de ro.

deci.ciiij.vbi dicunt ꝙ procurator cōſtitutus ad reſignandū vel ꝑmutandū cū iuramēto de nō reuocādo non pōt reuocari:qꝛ in ſpūalibus in q̄bus nō cadit intereē nō pōt agi ad intereſſe.vt no. Inno. de nō re in.c.querelā.de elec.ideo quicq̄d fit contra iuramentū preſtitū non valet.ar.l. an cū q̄s decedēs.§.codicillis.ff. de le.iij.l. ea quidē.C.ſi man.ita fu.ali.c.cū inter. ſit: de renun.in cōtra.ꝙ electio facta contra iuramentū valeat.licet eligētes ſint ꝑiuri.fa.no.ꝑ Joh. an.⁊ cōiter ꝑ alios doc. in.di.c.dilecto.vbi dicūt ꝙ in ſpūalibus tenēt facta contra iuramentū:lꝫ incurratur periuriuꝫ.c.ſicut.de ſpon. vbi valet matrimoniū contractū ꝯ iuramentū.fa. qđ no.ſpe.tit.de leg.§.nunc tractemus. Ꝟ.ſed ſi legatus. Joh.and.in regula qđ ſemel.de re.iur.in.vi.in mercu.vbi dicit et teſtamentū factū ꝯ iuramētū tenere.qđ ꝯ no.in.c.ſi. de procu.in.vi.nec ob.d.c.dilecto:qꝛ ibi fuit allegatio partis:etiā bñ dicitur ꝙ nō dꝫ fieri receptio cōtra iuramentū:ſed nō dicit̃ ꝙ ſi fiat in contrariū ꝙ nō teneat. et ꝙ dictum eſt electionem factam cōtra iuramentū valere: licet eligētes ſint periuri:limita:niſi ille qui eſt electus procurauit eligi contra iuramētum: quia tunc nō valeret electio ꝓpter fraudem per ipſum procuratā:aut ſaltē caſſabitur per ſuperiorem: quia cū cauſam dederit periurio ē periurus.ij.q.i. notū.de of.dele.c.i.et ſicvt periurus repellendus.de iureiurā.querelā.no. Jo. and.in addi.ſpe.loco prealle.fa.l.et qui data.ff.ex qui. cau.ma.l.i.§.queſitū.ff.đ ſepara.l.ait pretor.ff.de his que i frau. no.hen.et Imo.in di.c.dilecto.et in hoc caſu intelligerē.Ꝟ.ꝙ ſi aliter.Ꝟ.§.deinde referēdo eum ad oīa premiſſa qñ electio facta eſſet aliter et de alia ꝑſona que nō eſſet vtilior eccleſie ipſa ꝓcurante:alias ſi ſimpliciter itelligatur multum obſtaret.et per eum videret̃ ꝙ electio facta de alia ꝑſona.i.non vtiliori eſſet nulla: niſi referres de ver.vbi loquitur de alia ꝑſona ad.§.deinde ꝓx.item ob.eligētes eligendo ſunt periuri.⁊ ſic infames.vi.q.i. infames. et ſic ab actibus legitimis repellendi.de teſti. lꝫ igit̃ electio nō valet.

Procuratoꝛ cū iuramento reuocari poſ ſit.

Matrimoniuꝫ ſemel teſtā iura= mētum valent.

dicit de Jmo.in.d.c.dilectos. ꝙ ante electionē pfectā nō ſunt periuri: ſed demū poſt electionē. ideo nō debet viciari electio.fa.qđ habet in.c.pterea. de ap. qđ notat Joh.an.in.c.cōtingit.i.de ſen.exc. in cle.i.de pui.pan.

in cle.eos. de cōſ.et af.ꝙ cōicans in ipo actu p quē ꝗs icurrit excōicationē nō inuoluit in excōicatiōe. qꝛ adhuc aliꝰ nō eſt excōicatus. ſꝫ opꝫ ꝙ actus pius pficiat: ꝛ poſtea cōicans illi in crimine dānato inuoluitur eadē excōicatione. ſic intelligit.c.ſi cōcubine. de ſen.excō.no.Panoꝛ.in.c.i.de loca. itē electio facta a piuris bn̄ valet. qꝛ licet piurus ſit priuādus bn̄ficio.di.c.querelā. tn̄ anteꝗ̄ puetur ex quo toleratur in officio: valent geſta per eū.viij. q.iiij.nōne.fa.no.i.c.nichil.e.ti.p Jnno. in.c.cum noſtris.de conceſ.pꝛeb.

ſciuero pmiſſione[a] aut datiōe[b] alicuius rei tēpoꝛalis[c] ſeu pꝛece[d] p ſe aut p alium īterpoſitis: aut alias qualitercūq; directe vel indirecte[e] p ſe electionē pcurare[f]. ¶ Idēq; iuramētū pꝛeſtet confiteat ꝛ communicet ꝙ conſtituit pcuratoꝛē ad eligendū certā[g] pſonā. Necnon et procuratoꝛ generaliter[h] ad eligēdum cōſtitutus[i] in caſibus[k] in quibus deſiderantibus epatus eſt auferēdus.

a ¶ Promiſſione. ſola pmiſſio dādi tēpoꝛale pro ſpūali inducit ſymoniā.c.nobis.c.veniens.de ſymo.c.ij.de confeſ.

b ¶ Datione. p electione vel alio iure ſpūali q̄rēdo nō eſt licitū dare pecuniā: etiam ad remouendū vexationē facti.c. matheus.vbi Jnno.de ſimo.no.in.c.ad aures.e.ti.ſecus piure queſito ad redimendū vexationē facti prout le.ꝛ no.in c.dilectus.de ſimo.ꝛ in caſu.c.niſi eēnt. (de pꝛe.

Uexationē an liceat redimere

c ¶ Tēpoꝛalis. et etiā ſpiritualis.ſi.n.ꝗs dat pmittat bn̄ficiū vel ei renūciat ſub pacto: cōditione: vel modo cōſequēdi pꝛelaturā ex electione vel aliud bn̄ficiū ex pſentatione vel puiſiōe alterius: vel etiā illius in cuius manibꝰ renūciat nō ex cauſa pmutationis videt renūciatio ſymoniaca.ar.no.in.c.ex parte,i.de of.dele.c.cū inter ſenioꝛē.e.tit.de pꝛe.dilecto. Jnno.in.c.q̄ſitū.in.c.cū vniuerſoꝛum.de re.pmu.i.q.i.oꝛdinatiōes. no.Hen.in.c.ad audientiā. de reſcrip. p hoc de pac.c.fi.i.q.ij.q̄ppio.c.p inquiſitionē.eo. ti.J.anna,ca.i. et textus iſte ibi: aut alias qualitercunq;.

d ¶ Pꝛece. pces impoꝛtune pſertim p indigno videntur inducere ſymoniā.i.q.i.ſunt nōnulli.ꝛ.c.oꝛdinatiōes.c.p inquiſitionē.e.ti.no.in.c.tuā.de eta.ꝛ q̄li.

Pꝛeces an īcantent mo

e ¶ Indirecte.ſi.J.§.facta.ꝑ. et vt de anna.c.i.

f ¶ Pꝛocurare.n̄ cū ſe ingerit ſuſpectus eſt.ff.đ pcu.l.q oia.iō repellēdꝰ.c.cū iā dudū.đ pꝛe.c.cuꝫ poſt petitā.c.officij.e.ti.nemo eſt dꝫ ſibi aſſumere honoꝛē: ſed vocādus ē a deo tāq̄ꝫ aaron.c.qualiter.eo.titu.et viij.q.i.in ſcripturis. vnde dicit.l.ꝙ inuitus trahēdus ē ad p̄laturā.l.ſi quēq̄.C.de epi.ꝛ cle.i.q.vi.ſicut.ad hoc.c.per inquiſitionē.cū ibi no.eo.ti.

g ¶ Certā.et tunc in illā ꝛ in aliā poterit pcuratoꝛ ſuo noie cōſentire.ſecus ſi ſimpliciter eſſet cōſtitutus ad eligendū c.ſi quis iuſto.§.poꝛro.e.ti.in.vi.

h ¶ Generaliter. lꝫ ad eligendū ſufficiat mandatū de eligēdo nō exp̄ſſa certa pſona.c.ſi quis iuſto. e.ti.in.vi.aliud in matrimonio carnali ad quod contrahendū requirit ſpeciale mandatū de cōtrahendo cū certa pſona.le.ꝛ no.in.c.fi. de pcu.in.vi.l.generali.ff.de ri.nup.

i ¶ Conſtitutus.repete pꝛeſtet idē iuramentū.confiteatur et cōicet.

k ¶ Caſibus. Quattuoꝛ requirunt ad ꝯſtituendū pcuratoꝛē ad eligendū. Primo ꝙ ꝯſtituens ſit abſens ab eo loco in quo debeat euocari. ſcđo ꝙ iuſto impedimēto detentus venire nō poſſit. tertio ꝙ ſi opus ſit faciat fidē iuramēto. quarto ꝙ cōſtituat pcuratoꝛē vnū de capitulo.c.qꝛ ppter.eo.ti.iūc.c.ſi quis iuſto: eo.ti.in.vi. Nō eñ poſſet cōſtituere vnū extraneū qđ nō eſt ſpeciale in electione ſed generaliter in explicādis p vniuerſitatē ipa inuita. nota Joh.an.in.c.qđ alicui.de reg.iur.in.vi. in mercu.in.c.cōſti

Pꝛocuratoꝛ ad eligendū cōſtitui non pōt niſi quattuoꝛ cōcurrāt

bus ſm iuris[a] cõmunis diſpoſitione in huiuſmodi electiõis negocio procurator ꝯſtitui poteſt. Q̄ð etiã iuramẽtũ pſtet̃ ab his in quos cõtinget ſuper electione futuri prelati fieri cõpromiſſum[b] qui[c] etiam[d] confiteri et communicare teneantur[e]. ¶ Q̄ð ſi predicta[f] nõ fecerĩt ꝓ illa vice eligendi ſint ipſo iure[g]

tutis.de appel.vbi Panor.qꝛ nõ dꝫ vniuerſitas compelli cõicare ſua ſecreta extraneo.C.de commer.⁊ mer.l.mercatores.poſſent tñ admittere ſi vellẽt: quia hoc eſt inductũ in fauorẽ eoꝝ ⁊ poſſunt admittere extraneum ad electionẽ.c.ſcriptum.eo.ti. ⁊ ſi nullus ſit de caplo qui velit ſuſcipere ꝓcurationẽ non erit ꝓpterea cogẽdꝰ: nec tenebitur capitulũ abſentẽ vlterius citare nec expectare. le.et no.in.d.c.ſi q̃s iuſto. niſi vbi nullus vellet abſentis recipere vices procurante capitulo vel maiori parte capituli: tũc poſſet abſens agere de contẽptu ⁊ petere vt electio caſſetur.c.bone.c.q̃ð ſicut.eo.tit.no. cõpo. in.d.c.quia propter.alias fraudulẽti de ſua fraude cõmodũ reportarẽt.ad hoc c.paſtoralis.§.fi.de of.dele.de con.pre. poſtulaſti.manda.c.xiiij.

a ¶Iuris.in.c.qꝛ ꝓpter.e.ti.in.c.ſi q̃s iuſto.e.ti.in.vi. ¶Paſtoris.propter hoc ver.dico has tres ſolẽnitates nõ habere locũ niſi ĩ p̄latis q̃ ſunt paſtores ꝑ quoꝝ mortẽ eccl̃ia dr̃ viduata.no.s̄.Itẽ no.iunc.pnci.huius.§.ꝙ abbas dicit̃ paſtor.c.officij.e.ti.no.doc.in.c.qꝛ.ppt̃.e.ti.

b ¶Cõpromiſſum.via cõpromiſſi permiſſa eſt ſicut olim.c.qꝛ ꝓpter.e.ti.cũ ſi. ⁊ põt fieri cõpromiſſuꝫ de eligẽdo p̄latũ in extraneũ de collegio.c.cãm.eo.ti.vbi ptãs eligẽdi fuit collata in epm.nor.doctores in.d.c.qꝛ ꝓpter. mãda.c.xli.q̃to fortiꝰ in ro.ponti.põt cõpromitti.iõ dico ꝙ eligentes pñt remittere totũ negociũ electiõis ad ſe.ap.lꝫ q̃dã voluerĩt ꝯdicere.Quid em̃ ẽ hmõi remiſſio niſi via cõpromiſſi: ad hoc.c.bone.i.d poſ.pre.l fi. vbi ꝑ viã noiationis põt ꝓuideri eccl̃e. q̃ð fit: vt ibi dicit Hoſti.qñ duo vel tres q̃ ſunt excellẽtiores de collegio vel alibi noiant̃ ⁊ petit̃ ꝑ collegiũ vt papa prouideat eccl̃ie de aliquo illoꝝ.fa.c.obitum. c.cathanenſis.lxi.diſt.c.plebs.c.nobis.

lxiij.diſt.c.ſcriptũ.e.ti.vbi canonici poſſunt admittere extraneũ ad electionẽ. ⁊ ſi remiſerint nõ currit eis tẽpus: ſed dependet negocium a ſe.apo. vt le. in poſtulatione.c.bone.ij.de poſtula.pre.

c ¶Qui.compromiſſarij.

d Etiã.implicat.l.etiã.ff.de ſolu.s̄.v.proxi.ti.i.c.ij.v.cuilibet. v.pmiſſis.ſ.de col.arca pun.cũ ſi.q̃ſi velit dicere ꝙ non ſolũ electores ꝓceſſuri ad electionem debent iurare cõfiteri ⁊ cõicare: ſꝫ etiaꝫ cõpromiſſarij electi ad eligendũ ſi fuerint.ſ.extranei / aut alias non fecerint illa tria. ſi em̃ cõpromitterent in aliquos de collegio qui iſta feciſſent nõ erit neceſſe ꝙ iterum iurent cõfiteantur et cõmunicent. Cõpromiſſarij ad eligẽdũ iurare debent.

e ¶Teneantur.neceſſitatẽ iportat.cle.exiui.§.item ordo.de v̄bo.ſig.ſ.de colla.c.i.§.ſequuntur.cum ibi no.

f ¶Predicta.confeſſionem: cõmunionem: et iuramentũ cum auditione miſſe ſpiritusſancti.s̄.in prin.§.

g ¶Ipſo iure.non eſt ergo opus ſentẽtia priuationis. de reſcrip.c.i.c.ſtatutũ.lib.vi.c.auaricie.c.q̃ſ ſit.e.ti.⁊ li.cũ ſi.de hoc ver. vide Cy. in aut. inceſtas.C.de iceſt.nup.Barto.in.l.i.ff.de his qui not.infa.Et no.ꝙ hic eſt maior pena q̃ꝫ in.c.qꝛ ꝓpter.e.ti.vbi peccantes in forma illius.c.lꝫ electio nulla ſit non ſunt priuati ipo iure poteſtate eligendi: ſed veniũt priuandi ꝑ ſententiã: vt no.ibidem in.c.cumana.e.ti.in.c.q̃ſq̃s.eo.ti.in.vi. cũ ibi imponat̃ pena ꝑ verbũ priuent̃ q̃ð eſt futuri temporis: quo caſu requiritur ſententia.no.in.c.in penis.de reg.iu.in.vi. Electores priuãdi ꝑ ſentẽtiã pñt ante ꝑuationem eligere. in.c.ſi diligenti.de fo.compe.ita ꝙ ſi eligãt ante ſententiã priuationis ſine fraude et ydoneum valet electio.ar.c.ſi tibi abſenti.de pre.lib.vi.ff.d ſolu.reo criminis.l.poſt cõtractũ.ff.de dona.no.doct. in.d.c.qꝛ ꝓpter. Hen. in.c.cũ terra.in.c.cum vinconien̄.eo.titu.

a ¶ Priuati.ſ.in.c.cū in cunctis.eo.ti. vbi eligētes ſciēter indignū priuati ſunt ptāte eligēdi ſi ex eoꝝ votis ſequat̄ cōis electio.c.ꝑpetue.eo.ti.in.vi.Sed ad quē in caſu iſto deuoluetur ptās eligēdi pro illa vice. aut oēs peccauerūt l omiſſione dictaꝝ triū ſolēnitatū: tūc deuoluitur ptās ad ꝓximū ſuperiorē: niſi ſit eccl̃ia cathedralis: qꝛ hoc caſu deuoluitur ad papā.c.q̄ꝗ.e.ti.in.vi.aut aliq̄ tm̄ omiſert dictas ſolēnitates. tūc ptās deuoluit̄ ad eos q̄ nō peccauerūt.arg.c. cōgregato.c.cū vinconien̄.e.tit.ꝑ not. in d.c.q̄ꝗ.ꝑ Inno.ꝛ doc.in.c.quapropter. eo.ti. Hen.in.d.c.cum vinconien̄.

ptāte ꝑuati[a]. ¶ Deinde[b] eligāt in prefatū prelatū virū[c] etatis[d] legitime[e] moribꝰ[f] graue lraꝝ ſciētia[g]

Diuiſio textus. ¶ Deinde.vſq͂ ad.§.ad tollendum primo dicit quattuor eē reqrēda in eligēdo ſcilicet etatē legitimā.mores.ſcientiā.ꝛ ſacrū ordinē. ſecundo punit eligētes indignū.tertio ſymoniace electos.ſecūda ibi:ꝙ ſi.tertia ſymoniace.

b ¶ Deinde.i.predictis tribus ſolēnitatibus obſeruatis.

c ¶ Uirū. ex hoc.ꝟ. pꝫ dictas ſolēnitates nō hr̄e locū in electiōe abbatiſſe in q̄ ſpecialiter eſt ꝓuiſum.c.idēnitatibꝰ.eo. tit.in.vi.ad hoc.ſ.§.pr.ibi ad quos pō. vel abbatis.cū ibi no. Nā licet hominis appellatio cōtineat maſculū ꝛ feminam l.hoīs.ff. de ꝟb.ſig.ꝗ.tit.i.c.i.in prin.no. in cle.i.eo.ti.appellatione viri non venit mulier.l.viro.ff. ſolu. ma.l.cū vir.C. de adult.xxxij.q.ij.non omnis.ꝛ.q.v.xp̄ia na.c.i.de clan.deſpō.vbi doct.vir notat etatē.vir ſexum.vir probitatem.ꝑ Bar. in.l.i.C.de digni.lib.xij.

Mulier non venit appellatione viri

d ¶ Etatis.prima qualitas requirenda in eligendo.

e ¶ Legitime.ſ.xxx.annoꝝ in epis ꝛ ſuperiorib.c.cū in cunctis.e.ti.ꝛ in cardinalibꝰ.ꝗ.de mu. ꝛ qua.car.c.i.ꝛ.xxv.āno rū inceptoꝝ in abbatijs ꝛ alijs dignitatibus inferiorib.d.c.cū in cūctis.§.infe riora.idē in priore cōuentuali.cle.ne in agro.§.ceteꝝ.de ſta.moñ.ſed in abbatiſſis et prioriſſis reqrūtur.xxx.anni cōpleti.c.idēnitatibꝰ.eo.ti.in.vi. Poſtulandus autē ad cathedralē debet attingere xxvij.annū. et minor.xxvij.annis ē im poſtulabilis.ꝛ poſtulātes eum grauiter et puniunt̄.in extra. Jo.xxij.diſpendijs. et de etate requirēda in alijs bn̄ficiatꝫ no. Guil. in cle. gnalē. de eta.ꝛ quali.Hē. et moderni in.c.ſu per lordiata.ꝺ pre. gl.ꝛ doc.i.c.ſi eo tē pore.ꝺ reſcrip.l.vi.

Annoꝝ xxx. ſit eligendus in epm.

f ¶ Moribus.ſecūda:de grauitate morum habetur.xli.diſt.per totum.de vita et hone.cleri.per totum.

g ¶ Scientia. tertia : de qua.xxxvi. et xxxvij.diſt.per totū. illiterati enim non debēt ꝓmoueri:preſertim ad bn̄ficia electiua ꝛ curā animarū habētia:vt de hoc et de duabꝰ p̄cedentibus qualitatibꝰ habetur in.c.cū in cunctis.eo.tit.tn̄ maior ſciētia in epis requiritur.ignominioſuꝫ enim eſt epiſcopo cum ipē debeat alios docere : ſi tunc querat ab alijs edoceri. in aut̄.ꝺ ſan.epis.§.damus.col.ix.i.q.i. viliſſimus.et in ipſo ignorantia litterarum:nec excuſatiōe digna eſt: nec venia c.ſi in laicis.xxxviij.diſt.vnde defectus penitus ſcientie ſufficit ad deponēdum epm̄.c.q̄uis.de eta.et qualita.et eſt cauſa ceſſionis.c.niſi cum pridē.§.pro defectu. de renun. Joh. de deo.q.xxxv.nam debent habere noticiam veteris et noui teſta.cum omni poſcenti de fide habeāt reddere rationem.xxiij.diſt.qui eps̄.qꝺ deſignant duo cornua mitre.et iuris canonici.vt dicit Hoſti.in.d.c.cum in cunctis.vbi doc.ar.c.i.de conſ.et af.et in eo requiritur ſcientia eminens. ſufficiens tn̄ toleranda eſt.c.cū nobis.e.ti.c.venerabilis.de pre.in alijs dignitatibus requiritur ſcientia ſufficiens ſm̄ qualitatē officij ꝛ dignitatis.geſ.in.cle.i.de eta. et qualit.Sed in abbate ſufficit vt dicit Inno.in.d.c.cū in cunctis.ſciat legere ꝛ cantare.niſi habeat curā alarum vt dicit cōpo.archi.in.c.legi.xvi.q.i. Joh. de deo.q.xxxviij. vbi ꝺt ꝙ ſi abbas neſcit loqui latinū: ſi alias eſt bonus et vtilis monaſterio remanebit abbas et p̄dicet ſciētia vulgariter. ar.ca.ſedulo.xxxviij. diſtin.

Po[...] lan[...] et a[...] Epi [...] entia. Abbat[...]

Abbati gnaro et co- adiutor

et poterit adiſcere. ꝙ ſi nõ vult adiſcere dabiť ſibi coadiutor. vij.q.i.q̃r. no. Jo- hã.an.in.d.c.q̃uis. henri.in.c.q̃uis.de re iu.qđ nõ placȝ Panoꝛ.in.d.c.cũ in cũ- ctis. vbi ſentit ꝙ ſciẽtia reqrať in abbate cũ habeat curã fo- ri penitentialis re- ſpectu monachoꝝ.
a ¶ Preditum.i. munitũ ⁊ inſtructũ
b ¶ Oꝛdinibꝰ.q̃r- ta q̃litas: ⁊ hic ẽ de cãſa antiquoꝝ alter catio ſup ſacro oꝛdi ne requirẽdo i pro- mouendo ad digni tates: dicebãt em aliq̃ ꝙ ꝓmouẽdus ad dignitates iferioꝛes dȝ eſſe i ſacris.c. du duȝ.i.eo.ti.c.p̃terea.de eta. ⁊ quali.c.ex oꝛe.de his q̃ fi.a ma.pte capi. Jo.an. di- ſtinguebat iter dignitatẽ curatã ⁊ nõ cu ratã.in.d.c.dudũ.de quo p euȝ in.c.i.de eta.⁊ q̃li.in.vi. Jo.cal. hen. ⁊ Panoꝛ. di cebãt indiſtĩcte in.d.c.duduȝ.ſatis eẽ ꝙ ꝓmouẽdus ſit in minoꝛibꝰ oꝛdinibꝰ tã reſpectu dignitatũ inferioꝛuȝ q̃ȝ eccľiaꝝ curatarũ.argu.a ſpãli de ꝓmouendo in epm q̃ dȝ eſſe ſubdiaconꝰ tpe electionis c.a multis.de eta.⁊ q̃li.ar.c.cũ in cũctis ·§·inferioꝛa.eo.ti. vbi tex.reqrit in ꝓmo uẽdis etatẽ/moꝛes/⁊ ſciẽtiã.in oꝛdinibꝰ vero ſolũ diſponit vt recipianť poſt pro motionẽ. Iteȝ ille ·§· eq̃parat dignitates ⁊ eccľias parrochiales: ſed clarũ eſt ho- die ꝙ exiſtẽs in minoꝛibꝰ põt ꝯſeq̃ eccle ſiã parrochialẽ.c.ij.de inſti.in.vi.c. ſi ꝓ clericis.de pre.eo.li. igiť idẽ in dignita- tibus. hodie vero p iura iſta requiriť ꝙ eligẽdus etiã ad p̃laturã eccľie collegia te ⁊ cõuẽtualis ſit actualiter tpe electio nis in ſacris: al's electio nulla eſſet. vt.j. ſe.ỽ. ꝙ ſi aliter. et de eligendo in abbatẽ ꝙ deberet ẽe in ſacris: ſatis habeť olim in.c.i.iuncto.c.tuã.de eta.⁊ q̃li. In alijs aũt dignitatibus inferioꝛibꝰ ſto opinio- ni vltimoꝛũ doc. que hodie ſeruatur ni- ſi habeant ſacrũ oꝛdinẽ annexũ actuali- ter et inſtitutiõe dignitatis. p no.in cle. vt hi qui.de eta.⁊ quali.
c ¶ Sãctiones. ꝙ ſit de legitimo matri monio natus.c.innotuit.e.ti. ď fil.pſbr. p to.⁊ in epõ requirunť multa.c. regule aplĩce: que tractanť a.xxv.di.vſq;.ad.l. excluſiue p hoſt.i ſum.ď tẽp.oꝛ.§.⁊ hic.
d ¶ Aliter.i.predictis tribꝰ ſolẽnitati- bus omiſſis.de qui bus in.§.proxi.
e ¶ Alia.non q̃liſi cata: vt ꝓxi.dcm ẽ.
f ¶ Simoniacã. q̃ ſimonia multũ dña tur in regno frãcie i.q.i.fertur.
g ¶ Ipſo iure. ſi. ỽ.ſ.§.ꝓx. ver. ꝙ ſi. Et no. electionẽ ſi- moniacã eſſe ipſo iure nullã.fa.c. ſi ali- cuiꝰ.e.ti. vbi Panoꝛ.idẽ in collatõe ſimo niaca.arg.i.q.i.oꝛdinatiões. vbi Archi. ⁊.c.q̃cũq;. Inno.⁊ hoſt.i.c.cũ vniuerſo- rũ.de re.pmu. Arch.in.c.dudũ.de p̃b.in vi. hen.in.c.ad audiẽtiã.de reſcrip. i.c. querelã.de ſimo. Panoꝛ. i.c.ex pte.i.de offi.dele.in.c.cũ pridẽ.de pac.pȝ.ĵ.de an na.c.i.§.hinc aũt.in.c.ꝯſtitutꝰ.§.ceterũ. de reli.do.facit glo.in.c.ſup eo.de renũ. q̃ dicit ꝙ renũciatio bñficij ſimoniace fa cta nulla eſt: etiã in p̃iudiciũ reſignãtis no.de rot.deci.cccxxvi. ſimoniacꝰ tñ pri uãdus eẽt ꝓpter ſimoniã. Ad preď.ob. c.nobis.de ſimo. vbi habeť ꝙ electio ſi- moniace facta eſt reprobãda: nõ dicit re probata. Sȝ foꝛte oliȝ electio ſimoniaca erat caſſanda: qđ hic coꝛrigiť/vel meliꝰ ibi dť penitꝰ reprobanda: qđ ỽbũ penitꝰ itelligiť ipſo iure. ſicut ỽ. ꝓxſus.no. ho- ſtien.in.c.in quibuſdã.de pe.idẽ de ver. oĩno.glo.i.c.i.qđ me.cã.in.vi.in.l.i.§.ſi pecunia.ff.depoſi.cle.i.de vi.⁊ ho.cleri. i.c.etſi chꝛiſtꝰ.ď iureiur.⁊ de ver. fundi tus.glo.in.l.decernimꝰ.C. de ſacroſan. eccle.⁊ de ver.modis oĩbus. glo.in auť. vt defun.ſeu fu.§.ſancimus. col.v. Uel põt dici ꝙ in illo ca.nobis: pecunia fue- rit promiſſa vni eligentiũ pro oĩbꝰ igno rante electo: quo caſu nõ eſt tam odioſa electio: licȝ ſit ſimoniaca et caſſanda: et qđ diciť hic haberet locũ qñ electio eſt ſi moniaca ꝯſentiẽte vel ſciẽte electo. ſcđa ſolu. verioꝛ eſt in hoꝛroꝛẽ tãti criminis.

preditum[a] in ſacris oꝛdinibus[b] cõ ſtitutũ: ⁊ alias idoneũ ſcđȝ canoni cas ſanctiões[c]. ¶ Et ſi aliť[d] et de alia[e] pſona q̃ȝ vt dictũ eſt: aut p ſi- moniacã[f] prauitatẽ electionẽ fieri ꝯtigerit: electio ſit ipõ iure[g] irrita ⁊ inanis. et ſic ſimoniace eligentes

Collatio ſimoniaca ẽ ipõ iure nulla.

Bñficij renunciatio ſimoniaca nulla eſt.

preter[a] alias[b] penas ſint ipſo facto iure eligēdi pṽati[c]. Alij[d] vero canonicis penis[e] ſubiaceāt. Simoniace aūt electi: ⁊ q̄ huiuſmodi ſimoniace electiōis pticipes[f] fuerint canonice puniātur: taliter q̄z[g] eligētes ⁊ cōfirmati[h] in horrorem[i] tāti[k] criminis penā ipſo facto[l] excōicatiōis[m] incurrāt[n]: nec a tali reatu[o] ⁊ excōicatiōe electi ⁊ ꝯfirmati abſolui poſ

Preter q̄lit accipitur.

a ℭ Preter. includit. et in. l. i. cū glo. ff. de pigno. actio. vbi Bart. aliqñ excludit. ℑ. §. facta. ver. ⁊ nichilominus. ff. de adime. lega. l. fundo. in clemen. multorū. de penis. ſi oratio affirmatiua p̄cedat ⁊ dictio pter ſequat̃: regulariter excludit. ſi vero p̄cedit negatiua/ tūc includit. ſicut dicit̃ de dictiōe niſi. Paul. in. d. cle. ſic dicit intelligēdā l. iiij. C. de tranſac. vbi Cy. et Bar. hec vera. quādo ſub dictione pter: ſequit̃ aliquid qd̄ continebatur in precedēti oratione/ al's includit: vt hic. ⁊ in. d. l. i. de pigno. acti. Bar. in. l. ſi eū. §. qui iniuriarū. ff. ſi quis cau. Inno. ⁊ doc. i. c. dudū. ij. eo. ti. Arch. i. c. ebron. xiij. q. ij. Bar. i. l. ſi ita legatū. ff. d lega. i. Pau. ⁊ moder. in cle. i. de ſum tri.

b ℭ Alias. que multe ſunt. i. q. i. per totū. i. q. v. c. i. ⁊ quaſi per totū. i. q. vij. c. ij. c. per inq̄ſitionē. eo. ti. c. inſinuatū. c. per tuas. de ſimo. cum ſi. per hoſtiē. in ſum. titu. de ſimo. §. qua pena.

c ℭ Priuati. p illa vice. ℑ. §. pri. ver. q̄ ſi. alij tex. habēt ppetuo. et hoc caſu maior pena hic imponeret̃ ppter ſimoniaȝ pro quo. ℑ. §. facta. ver. ꝯfirmantes.

d ℭ Alij. puta mediatores et pticipes ſimonie. in quibuſdā tex. eſt alijs.

e ℭ Penis. de q̄bus le. ⁊ no. i. c. ſi quis ep̄s. i. q. i. i. q. iij. c. vlt. in. l. ſi quecq̄. C. de epiſ. ⁊ cle. c. per inquiſitionē. eo. ti. de cōfeſ. c. ij. c. non ſatis. de ſimo.

f ℭ Participes. ſicut ſunt participes criminis ſint ⁊ pene. ℑ. §. i. ver. ⁊ quoniā ij. q. i. notum. lxxxvi. diſ. facientis. c. i. cū ibi no. de offi. deleg.

g ℭ Taliter. ſimoniace.

h Confirmati. ⁊ etiā cōfirmantes ſimoniace. ℑ. §. facta. ver. ſi vero.

i ℭ Horrorem. ſi. in. c. i. de teſtib⁹. li. vi. vbi ob deteſtationē ſimonie ſoci⁹ criminis nō muneris admittit̃ in teſtē cū agitur ciuiliter: ⁊ ad accuſationē ſimoniaci admittit̃ ſeru⁹ crimioſus ⁊ meretrix. de ſimo. tāta. c. oīs. put le. ⁊ no. i. c. lȝ he ly. c. p tuas. de ſimo. i ca. cuz. p. de accu.

k ℭ Tanti. ſui eīm magnitudine cetera p̄cellit crimia. de ſimo. ſicut ⁊ cetera crimina ei⁹ reſpectu p nichilo reputant̃. i. q. vlt. c. fi. c. p tuas. de ſimo. qd̄ itellige vt ibi Panor. ⁊ i. d. c. ſicut.

Simonia eſt maximū crimen.

l ℭ Ipſo facto. ſi. ℑ. §. facta. ꝟ. ſi vero.

m ℭ Excōicatōis. a qua poterunt ep̄i abſoluere ex q̄ conditor hui⁹ canonis ſibi nō reſeruat abſolutionē. c. nup. de ſen. excō. per no. in. c. ſciant. eo. ti. in. vi. in. c. graue. in fi. de pre. vbi doc. c. ex frequētibus. de inſti. Jo. an. in. c. romana. de ſentē. excō. in. vi. in nouella. aliud eſt. ℑ. in. §. facta. ver. et nichilominus. cū ibi abſolutio roma. ponti. reſeruetur.

n ℭ Incurrāt. lȝ tex. nō dixiſſet ipſo facto: tn̄ hoc ver. intelligit̃ ipſo iure: nec requirit factū alterius: ſicut dicit̃ de iſtis verbis amittat/ ⁊ excōmunicatiōi ſubiaceat. in. c. ſi quis ſuadēte. xvij. q. iiij. nota. in. c. clericis. ne cleri. vel mona. vbi Panor. in. c. i. de iniur. lib. vi. Panor. in. c. ſi diligenti. de fo. compe. ⁊ hodie nō eſt ſpeciale q̄ eligeñ. electi cōfirmantes ⁊ ꝯfirmati ſimoniaci ſunt excōicati: quia per extrauag. Pau. ij. cū deteſtabile: oēs ſimoniaci ſunt ipſo facto excōmunicati.

o ℭ Reatu. i. pctō ſimonie in q̄ duo ſūt: malū culpe qd̄ eſt ip̄m pctm̄ ſimonie: ⁊ malū pene qd̄ eſt excōicatio. a ſcd̄o pōt quis abſolui inuit⁹ q: eſt pena dūtaxat: q̄ ſicut pōt ingeri in inuitū: ita pōt tolli ab inuito. par eīm ius eſt in ligādo ⁊ ſoluendo. c. verbū. de peni. di. i. l. iij. ff. de re indi. ſed a p̄mo qd̄ eſt pctm̄ cū ſit ex nobis non pōt tolli ſine volūtate noſtra. l. id qd̄ noſtrū. ff. de reg. iur. i. c. pctī. de re. iu. in. vi. no. Joh. an. ⁊ alij. in. c. ab excōicato. de reſcrip. do. An. ⁊ Panor. in. c. ſignificaſti. de eo q̄ du. in ma. Jo. an. i. c. i.

Simonia ... net ... mal...

ſint: niſi[a] eccleſiis ⁊ dignitatib⁹ ad q̄s turpit[b] aſſumpti ſūt libere[c] reſignauerint[d] ⁊ ad eas obtinēdas q̄s nefario[e] ĩgreſſu adepti ſūt ꝑpetuo[f]

de ſentē. excō. li. vi. in nouella. in. c. ex litteris. ij. de ſpō. H. in. c. ſacris. de ſen. excō. ⁊ qn̄ iſta duo mala emergunt ex vno facto q̄ non pōt abſoluere a malo pene, nō pōt abſoluere a malo culpe. q: q̄ non pōt abſoluere a ſequela pcti vt eſt excōicatio vel irregularitas: ꝙ nec ab ipſo pctō: vt in extua. bn̄. inter cūctas. §. obſeruent. ſec⁹ ſi ex diuerſis factis emergerēt: vt excōicatio que eſt pena pcti ⁊ irregularitas q̄ ꝯtrahitur ꝑpter celebrationē / excōicatione / vel ſuſpēſione durāte: tunc pōt fieri abſolutio a pmo per prelatū: nō diſpenſatio. de reiud. c. i. lib. vi. de ſentē. excō. c. i. eo. lib. glo. ⁊ doc. in. c. clerici. de cle. excō. mi. Joh. mo. in dicta extrauag.
a ¶ Niſi. includit. ſi. in. l. actione. C. de trāſactio. vbi Cy. in. c. peccatū. de regu. iur. in. vi. vbi Dy. ⁊ Jo. an. in nouella. in c. i. de conſti. lib. vi. vbi Archi. ſpec. ti. de ſpon. vbi Jo. an. in addi. Archi. in. c. ab iſto. xxxv. q. vi. Hen. i. c. de quarta. de p̄ſcrip. Jo. de lignia. in. c. ex parte. de ſpō.
b ¶ Turpiter. per ſimoniam.
c ¶ Libere. i. ſine aliqua difficultate aut ꝯtradictiōe. ad hoc extuag. Jo. xxij. execrabilis. §. ſtatuim⁹. ⁊. §. porro. c. per venerabilē. §. qḋ aūt. qui fil. ſint legi. vbi ꝑpo. de teſta. c. fi. lib. vi. vbi Archi. ff. de ſta. homi. libertas. c. ſi tibi abſenti. de p̄ben. in. vi. de cēſib⁹ romana. eo. li. glo. de offi. delega. cū plures. eo. li. ff. de rerū diui. l. riparū. Aliquando libere. i. nemine vocato. de p̄bē. de mlta. §. his quoq;. vbi doc. c. lz epūs. de p̄ben. li. vi. vbi Jo. an. in nouel. alleg. multas ꝯcor. de hoc ver. libere. Joh. an. in. c. cū quid. de reg. iur. in. vi. in mercu. ⁊ id dr̄ fieri libere qḋ fit canonice. c. ij. in fi. de tēp. ordi. li. vi. qn̄q; qḋ fit ſine cauſa. c. ij. de ꝓcur. eo. li. aliqn̄ qḋ fit citatiōe p̄miſſa. no. in. c. fina. de arbi. eo. lib. qn̄q; libere. i. ſine aliqua diſpēſatione. cle. generalē. de eta. ⁊ quali. et q̄ nō habet neceſſe requirere dn̄m dicitur facere libere. c. que in eccleſiarū. de conſtitutionib⁹. aliquādo excludit requiſitionē cōſenſus alterius. in. c. ſacroſctā. eo. ti. aliqn̄ dicit̄ fieri libere: et tamē iniūgitur penitentia. c. de illis. de ſpon.
d ¶ Reſignauerint. de facto: q: nullū ius habent in eis ſimoniace electi. ꝫ. xv. ꝙ ſi alit̄. ⁊ reſignare debent etiā ſi ſimonia eis ignorantibus nō ꝓhibentibus fuerit cōmiſſa. i. q. v. preſentiuꝫ. c. de regularibus. ca. ex inſinuatione. c. ſicut. de ſimo.
e ¶ Nefario. i. turpiſſimo. ſi. ver. in. c. abūt. xi. q. iij. in. l. ij. §. et cū placuiſſet. ff. de orig. iur. i. l. vt vim. de iuſti. ⁊ iu. ⁊ ſcribitur per. f. nō per ph. cū a nefas veniat.
f ¶ Perpetuo. i. ſine ſpe diſpēſationis q: erga ſimoniacos nulla eſt miſericordia adhibenda. i. q. i. erga ſimoniacos. vij. q. i. p̄ſentiū. c. ſi alicui⁹. eo. ti. Aduerte tn̄ ꝙ adeptus dignitatem ſimoniace: aut fuit ſciēs aut ignorās. ſi ſciens dicit Archi. in. c. ex multis. i. q. iij. ꝙ epūs non poteſt cū eo diſpēſare ſup beneficio: ſiue habito per ſimonia: ſiue alio habito vel habendo: ſed ſolus papa. per ea que leguntur ⁊ notant in. c. de ſimoniace. de ſimo. facit. c. quoniā. eo. ti. quod eſt conſiliū generale vbi dicit̄: ꝙ regulares qui ſciēter ingrediutur per ſimonia religionē retrudēdi ſunt in artius monaſteriū ad agendā penitentiā: ſed cōſtat ꝙ facilius diſpēſatur cū hmōi regularibus q̄ cū ſecularib⁹. de filijs p̄ſby. c. i. de apoſt. ca. ij. cum ergo epiſcopus cōtra illud generale conciliū diſpenſare nō poteſt cuꝫ huiuſmodi regularib⁹ ꝙ remaneāt in illis locis: multomin⁹ cū ſeculari poterit diſpēſare in beneficio per eū ſimoniace acquiſito: vel in alio quocūq;. qḋ placet Hen. in. c. poſt tranſlatione. de renūcia. etiā ſi religionē ingrediatur. i. q. v. eos. ⁊. c. i. ibi. quādo dicit. pro magna miſericordia eos ibideꝫ miniſtrare pmittim⁹: ſꝫ Innocē. dicit cōtra. in dicto. c. de ſimoniace. ꝙ lꝫ in bn̄ficio ſimoniace adepto epiſcopus cū eo diſpenſare nō poſſit: tn̄ pōt cum eo diſpēſare: vt in alia eccleſia obtineat beneficiū / vel etiā in eadē. idē

Simoniac⁹ a q̄ pōt diſpēſari.

ere acci r.

reddãtur[a] inhabiles. ¶Ad tollendum[b] autem omnem ambitionis[c] radicẽ[d] obſecrat[e] per viſcera mĩe[f] dei ieſu chriſti hec ſctã ſynodus:ac

Cal.in.d.c.poſt tranſlationẽ. Panor.in d.c.de ſimoniace.vbi dicit ꝙ ſi ſpõte ⁊ libere renũciat/ poterit ſecũ diſpẽſari per epm ad aliã eccłiam:ſ3 vt habeat illã dignitatẽ in q̃ fuit cõmiſſa ſimonia diſpenſari non põt:niſi vt habeat in eadẽ eccleſia aliquod ſimplex bñficium et ibi miniſtret in minoribus ordinib⁹: vt ſatis pbatur hic tacite: cũ dr ad eas obtinẽdas ⁊c.de alijs autẽ bñficijs nihil dicitur.ad hoc dictũ.c.i.i.q.v. Si aũt expectat ſniam cõdẽnatoriã: tunc nullo mõ diſpẽſat eps:nec in iſta ecclia: nec in alia.p hoc.c.nobis.in fi. de ſimo. vbi dr talẽ nõ poſſe aliquã diſpẽſationẽ obtinere.⁊ in.d.c.i.vbi pmittitur diſpenſatio cũ tali ſi oĩno dimiſerit bñficiũ et ſic ſpõte. Qr nulli⁹ agit cũ coſeſſo q3 cũ conuicto.xij.q.i.nolo.⁊ ↄdẽnatus de ſimonia efficitur infamis iſamia iuris.xv.q.iij.ſane.cũ quo nõ põt eps diſpẽſare:niſi i caſib⁹ expreſſis a iure.no.doc.in.c.cũ te.de re iud. Si fuit ignorãs penit⁹ qr ali⁹ pro eo dedit pecunia nec ratũ habuit: ⁊ cũ3 tali ignorãte nõ pt eps diſpẽſare: vt habeat illã dignitatẽ illa vice.i. in illa vacatione.ſ3 in alia vacatiõe ſic: vt i.d.c.ſi alicui⁹.cũ ibi no.⁊ in.d.c.i.i.q.v. vbi nõ pmittitur epo diſpẽſatio:ſ3 pape vt q̃s habeat dignitatẽ illã vbi fuit cõmiſſa ſimonia.ſec⁹ in ſimplici bñficio: vt i.d.c.ſi alicuius.op3 eñ ꝙ viciũ ſimonie purgetur p pſonã itermediã ſicut pſona media purgat viciũ ſucceſſionis i bñficio patno.c. ex traſmiſſa.c.ad extirpãdas.de fil.pſbrteroꝝ. Nã ſi poſſet i ea vacatiõe pmoueri ad illam dignitatẽ videretur pmotio vicioſa ex pximitate vicij: qr ea q̃ incõtinẽti fiũt ineſſe videntur.l.lecta.ff.ſi cer.pe.c. officij.c.ti. qd limita: niſi ſimonia eẽt cõmiſſa ab illo/aut ab alio i fraudẽ iſti⁹ ignorãtis:tũc ſibi nõ nocet.d.c.nobis.c. ſicut tuis.de ſimo. Idẽ ſi electo ↄdicẽte: qr ↄdicens cõparat ei in cui⁹ fraude data fuit pecunia.no. Panor. in.d.c.ſicut. qd optime.fa.l3 loquatur in ↄfirmatiõe: ſ3 nõ videtur rõ diuerſitatis iter electionẽ et ↄfirmationẽ:vtroq3 eñ caſu agitur de iure q̃rendo.c.ſup his.de accu. Alia aũt beneficia põt hr̃e ſine diſpẽſatõe: ex q̃ ſimoniã nõ ↄmiſit: ſi ſtatim vt cognouit ſimoniã dimittit bñficiũ ſimoniace ignorãter adeptũ: vt.d.c.poſt tranſlationẽ.§.rurſus.cum ibi no. Et qd dictũ eſt eps põt ſe i certis caſib⁹ diſpẽſare cũ ſimoniaco:intellige qñ non ſibi:ſ3 ſuo pdeceſſori/aut alteri eo ignorãte data eſt pecunia: qr ſi deliq̃ſſet indignus eſſet ptãte diſpẽſandi: vt no.in.c. pſentiũ.i.q.v.qd innuit ibi dum dicit in prin.nõ epiſcopo:ſed cuidã principum.

Infamis efficitur de ſimonia cõdẽnatus.

a ¶Reddantur.ipo iure.cũ eñ lex vel ſtatutũ vtitur verbo pſentis tpis ↄiũctẽ priuationẽ de ſui natura nõ expectatur ſententia vt hic: ſimiliter ſi dicat careat tali re. no.in.l.pũidendũ.in ✠.careat.C.de poſtu.fa.c.quiſquis.eo.ti.qd no. Inno.in c.nichil.eo.ti. Idẽ ſi dicat ab oĩ cadat actione.no.in aut.de liti.§.oẽni.circa fi. colla.viij.glo.⁊ Do.in.l.iij.C.de iu.emphi.idẽ de ver.incurrat.⁊ ſi.vt.ſ.no.

b ¶Ad tollendũ.vſq3 ad.§.facta.pmo exhortatur pricipes ⁊ quoſcũq3: ne minis vel pcibus liberas electiones ipediant. ſecũdo precipitur electoribus: ne ad huiuſmodi pces vel cõminatiões quẽq3 eligant.ſcda ibi.ſimuliter.

c ¶Ambitiõis. q̃ dãnata eſt.ſ. in p.§. qb⁹ ad plenũ.✠.ſed pth dolor.cũ ibi no.

d ¶Radicẽ.qua ifecta nõ põt bon⁹ fructus pduci.i.q.i.fertur.c.fundamenta. .§.digne.e.ti.in.vi.vi.di.c.i. in fi.⁊ cũ ex vna radice viciũ naſcitur: cõſequẽs eſt vt vna lege tollatur.C.de nup.l.pe.

e ¶Obſecrat.ſi.in.c.vbi periculũ.§.ceterum.eo.ti.in.vi.

f ¶Miſericordie.cui⁹ nec mẽſuras ponere poſſumus: nec tpa diffinire. de pe. diſ.i.multiplex.⁊ copioſus eſt in miſericordia dñs.in extrauag. Jo.xxij.copioſus. qui p miſericordiã nõ vult pctõris pditionẽ:ſed ↄuerſionẽ ⁊ ſalutẽ delinquentes q̃ corriguntur ſuſcipiens.in aut.vt nõ luxu.cõ.na. in prin.col. vi.xxvi.q.vi.hi

qui tpe.in.l.iter claras.ad ſi.C. ò ſum. tri.in.c.duo.xxiij.q.iiij.c.ſuper eo.de he re.in.vi.ideo nemo in corpore ↄſtitutus de mia dei deſperet.xxvi.q.vi. agnouimus.de pe.diſ.vij.p to.quotidianis eñ pctis noſtris ſemp ignoſcere dignaꝛ:ꝛ penitentiã noſtraꝫ ſuſcipere.l. impialis.C.de nup.

instãtiſſime[a] exhortat[b] reges ꝛ principes cõitates: ꝛ alios cuiuſcunqꝫ grad⁹ vel dignitatis exiſtant eccleſiaſticevel mũdane:ne electoribus litteras[c] ſcribãt aut pces[d] porrigãt pro eo qui per ſe vel aliũ preces tales vel lrãs procurabit[e]. Multoqꝫ min⁹[f] cõminatiões[g] impreſſiones[h] aut aliud faciãt quomin⁹[i] libere[k]

a ¶ Inſtãtiſſime. ſi.§.i.pxlo.§.cũ itaqꝫ.ꝟ. nos plurima.

b ¶ Exhortaꝛ.curialiꝛ loquiꝛ hic ↄſiliũ.ſi.J.§.pxi.ꝟ.ſũmũ vero.in.c.recolẽtes.de ſta.mona. et licet hec exhortatio videaꝛ:cõſiliũ eſt tamẽ reuerentie cui parendũ eſt. vt no. in cle.i.de teſti.ad hoc.c.ſicut inquit. cũ ibi nota.ij.q.vij.c.rogo.xi.q.iij.c.qꝛ iudicante.de preſcrip.vbi Panor.c.i.de teſtamen.cuꝫ ibi no.J.de concubina.c.i.§. iubet.cum ibi not.

c ¶ Litteras.ſi.in.c.vbi piculũ.§.nulli etiã.e.ti.in.vi. p litteras loqmur ſicut per nunciũ.ff.de ↄſti.pecu.l.et lꝫ.de act. ꝛ obli.l.ↄſenſu. vnde mittens excõicato lrãs/vel nunciũ excõicat⁹ eſt minori excõmunicatione:ſicut ſi ei loqreꝛ.ar.d.§. nulli etiã.vbi Arch. Jo.an.i.c. ↄſtitutionẽ.de ſen.excõ.in.vi.in cle.ſi ſũm⁹.e.ti.

d ¶ Preces.hoc eſt modificatum.J.ca. propri.§.item nec credit.

e ¶ Procurabit.eoipſo ambitioſus ẽ ꝛ ſuſpect⁹:nec eſt eligẽd⁹.s.§.ꝛ cũ hũane. Quicũqꝫ eñ pmatũ deſiderauerit i terra inueniet ↄfuſionẽ in celo:nec iter ſeruos xpi cõputabiꝛ qui de pmatu tractauerit.xl.di.quicũqꝫ.ꝛ no.ar.a ↄrio ſenſu qꝫ nõ phibenꝛ porrigere pces pprio motu p aliquo digno ꝛ idoneo ipo nõ procurãte.nã multa licite ꝛ honeſte accipiũtur:que nõ honeſte petuntur.c.de eulogijs.xviij.diſ.xiij.q.ij.queſta.c.ſi motu. capitu.ſi plurib⁹.de pbẽ.in.vi.C.de pe. bo.ſub.l.i.li.x.ff.de orig.iur.l.ij.in ſi.

f ¶ Multoqꝫ min⁹.no.valere arg. a minori ad maius negatiue:ſi nõ licet pcari/multomin⁹ cõminari.nã cui non licet min⁹ nec maius.capi.cũ illoꝝ.cũ ibi no. de ſen.excõ.ff.de ſena.qui indignus.no. in.c.cui licꝫ. de regu.iur.in.vi.c. licꝫ. de trãſla.pre.et quod nõ lꝫ minori nec maiori.c.cũ i cũctis.in pn.eo.ti.vbi de hoc

g ¶ Comminationes.verbales.

h ¶ Impſſiones. reales violentias.

i ¶ Quominus.i. vt non.

k ¶ Libere. not. qꝫ electio dꝫ eſſe libera.J.c.i.in princi. viij.q.ij. dilectiſſimi. Debet eñ animus eſſe in ↄſulẽdo liber: ait Saluſtius Unde electio facta per metũ cõminationes et impreſſiones eſt ipſo iure nulla. Hoſtien.in.c.licet.eo.ti.vbi dicit qꝫ etiaꝫ electio pape facta p ſeditionẽ/violentiã vel oppreſſioneꝫ eſt nulla. tex.ſing.in.c. in nomine dñi.xxiij.diſt.lxxix.di.ſi quis papa.c.ſi quis pro pecunia. Quia ſicut in matrimonio carnali ↄſenſus debꝫ eẽ liber:alr̃s matrimoniũ eſt nullũ.c.cũ locum.de ſpon.ſic ꝛ in ſpirituali.glo.in.c. bone.i. circa prin.in.c.qſquis.eo.ti. vbi dicit Inno.qꝫ electio facta p minas dicitur facta p ſecularis poteſtatis abuſuꝫ quo caſu nulla ẽ:vt ibi. ad hoc.c.vbi periculũ.§.ceterũ.eo.ti.in.vi.vbi dꝛ qꝫ ceſſat electio:dũ adimiꝛ libertas eligendi. Nam vbi ↄſenſus requiritur cũ qualitate libertatis: non ſufficit ↄſenſus/niſi aſſit qualitas libertatis.c.piſanis.de reſtitu.ſpol. glo.no. xxxiij.q.v.notificaſti. Panor.in.d.c.cũ locũ.in.c.abbas.quod metus cauſa.Barto.in tracta.de tyran. Bald.in.l.decernimus.C.de ſan.ec.qꝺ limita quãdo cõpelluntur eligere certã perſonã. ſecus ſi cõpellerentur eligere aliquẽ de certo genere perſonarũ: tunc nõ eſſet libertas omnino adempta.no. Panor.in.d.c.licꝫ.in.c.cũ terra.eo.ti.in d.c.abbas.in.c.olim.iij.de reſti.ſpol.de quo per Bal.in.q.que incipit.ad honorem: vbi diſputat de validitate electio=

Excõicat⁹ eſt/excõicato ſcribens.

Electio dꝫ eẽ libera.

Mrĩmoniũ dꝫ hr̃e conſenſũ liberum.

nis Urbani.vi.que dicebatur facta p im
preſſionē.no.Ja.de zothis.⁊ prepo.i.d.
c.cū locum.vbi dicunt ꝙ ſi aliqs cōpelli
tur ꝯtrahere matrimoniū cum certo ge=
nere pſonarum:puta cum vna ex mulie
ribus talis ville: talis ciuitatis : vel ta=

Mrimoniū etiā per vim contractū aliquādo tenet.

lis parētele:valet matrimoniū:arguen=
do de matrimonio carnali ad ſpūale.qđ
ar.vʒ.c.ij.de trāſla.pre.no.doc.in.c.tue.
de ſpon.Nam valet cōſuetudo que non
in totum tollit libertatē cōſenſus:ſed in
aliquo eā diminuit ſeu reſtringit ad cer
tum genus pſonarū.de conſue.cū dile=
ctus.de ꝟb.ſig.c.abbate.vbi valet con=
ſuetudo ꝙ capitulū teneatur eligere p̄=
latū de gremio alterius eccleſie.ſecus ſi
cōſuetudo ꝯpelleret vnū preciſe eligere.

Electio an poſſit valere lʒ nō om̄imoda libertas iteruenerit

vt.d.c.cū terra.vbi Joh.an.Ex quo pa=
tet ꝙ nō omnimoda libertas eſt de ſub=
ſtantia electionis vel matrimonij.ſi eēt
eſſet de ſubſtantia nō valeret dicta con=
ſuetudo contra ſubſtantiā actus.vt no.
in.c.non putamus.de conſue.in.vi.Qđ
ergo dicitur ꝙ debet interuenire liber=
tas om̄imoda in matrimonio ſpirituali
vel carnali:debet intelligi:vt nō cōpella
tur cōtrahere cū certa pſona:vel eligere
certā pſonam.ſecus ſi compelleretur eli
gere de certo genere pſonarū.hoc caſu
pōt intelligi dictum Inno.in.c.qđ ſicut.
eo.ti.vbi dicit ꝙ ſi metus interceſſit te=
net electio:lʒ veniat irritāda.et electus
renūciare tenetur.d.c.abbas.tamē an=
teq̄ꝫ irritetur tenent geſta per eum .Ad
pređ.fa.ꝙ olim matrimonium carnale
erat de precepto.xxvij.q.i.nuptiarū.ni=
chilominus neceſſitatus contrahere in
genere non dicebatur contrahere cōtra
voluntatem : immo tenebat matrimo=

Bñficij renūciatio per metum an ſit nulla.

niū.Ex dictis videtur ꝙ ſicut electio fa
cta per metum iuſtum eſt ipſo iure nul=
la:ita ⁊ renūciatio bñficij:quia contrari=
orum eadē eſt diſciplina.ff.đ his q̄ ſunt
ſui vel alie.iu.l.i.xxxij.di.hoſpitiolū.ad
hoc.cle.multoꝝ.de pe.et hanc partē vi=
detur tenere Henr.in.c.qđ in dubijs.de
renun.per.c.ad aures .qđ met⁹ cauſa.
tenēt de ro.deci.cciij.do.and.in.c.ſuper
hoc.de renun.in.d.c.ad aures.vbi dicit
ꝙ in omnibus ſpūalibus actibus vitiat
metus ipſo iure: quia debet interuenire
libera voluntas:vt patet in rerū eccl'ia=
ſticarū alienatione.de iureiurā.puenit.
etiā ſolēnitate debita ſeruata: qꝛ cōſtat
ꝙ ſine ea non valeret.xij.q.ij.ſine exce=
ptione.de re.ec.nō ali.lib.vi.c.i.in voto ⁊
c.licet.de vo.in abſolutione ab excōica=
tione.c.i.ꝙ metus cau.in.vi.et ſi.fa.qđ
no.Jo.an.in.c.nō firmatur.de regu.iu.
lib.vi.in mercu.ꝙ renunciatio beneficij
facta timore mortis nō tenet.per.c.gon=
ſaldus.xvij.q.ij.vbi archid.Henri.in.c.
ſi.de renū.Tamen cōis opinio eſt cōtra
ꝙ renunciatio bñficij facta p metum te=
net ipſo iure:ſicut regulariter tenēt fa=
cta per metū ⁊ renuncians perdit ius ⁊
poſſeſſionē bñficij: ſentit glo.i.in.d.c.ad
aures.no.in.d.c.ſup hoc.in.c.i.xv.q.vi.
tenēt de ro.deci.ccclxxiiij.ar.a ſpeciali.
di.cle.multoꝝ.§.ſane.vbi illa renuncia=
tio metu extorta pronūciatur nulla que
fuit facta per captionem et detentioneꝫ
poteſtatum ſecularium in odiū iſtorum
potentum qui quādoq̄ꝫ incarcerant cle=
ricos vt renuncient ſuis beneficijs.ſe=
cus ergo quando non fit ſponte ſine ta=
li captione:vt ibi no.et ſentit ibi Pau.di
cens ꝙ illud eſt ius nouum.no.Panor.
in.c.ſollicite.đ reſti.ſpo.in.d.c.abbas.p
illum tex.vbi papa fundat ſe ſpecialiter
ſuper regula generali ꝙ ea que vi ⁊ me=
tu fiunt debēt in irritū reuocari: ⁊ ita ꝙ
beneficium coacte reſignatum debet re=
peti per actionem quod me.cau.coram
ſuperiore qui beneficiuꝫ reſtituet cuius
dominiū fuerat perditum.et hanc par=
tem tenendo ſequitur ꝙ huiuſmodi re=
nuncians per metum beneficio ſuo ſi
inde poſtea ſpolietur: aut violenter eij=
ciatur non poteſt agere interdicto recu=
perande ad reſtitutionem cōſequendā:
quia per renunciationem perdidit tam
proprietatem q̄ꝫ poſſeſſionem.l.ſi quis.
§.differentia.ff.de acqui.poſ.no.Inno.
in dicto.c.ſuper hoc.Pau.in clemē.i.de
renun.glo.ij.in.c.inter cetera.de pre.ad
hoc.c.accepta.de re.ſpo.vbi do.and.et
Panor.doct.in dicto.c.ſollicite.pariter
ſi incumbat poſſeſſioni beneficij poſt re=
nunciationem et inquietetur nō poterit

Digitized by Google

nīdi = agere interdicto retinēde cui equipol=
:uz re= let caſus ſaiſine ⁊ nouitatis cū pdide=
iperā: rit omne ius pprietatis et poſſeſſiōis
e equi ad hoc. ca.audita.de reſtitu.ſpolia.vbi
ollet doc. Sibi autem competit actio qđ me=
aſui tus cauſa.per quā reſtituentur ſibi om
aiſine. nia que tradidit per metum cū integri
tate.vt.d.c.abbas.⁊ videt̄ noua colla=
tione indigere iuxta no.p doc.in.c.ſi be
neficia.de pben.in.vi.in.c.i.de re.pmu.
in.vi.de reſignante ſuū beneficiū cauſa
pmutatiōis qui de rigore iuris non po
teſt ppria auctoritate redire ad illud ſi
ne noua collatione pmutatione nō cō=
pleta:cū p reſignationē perdiderit ius
beneficij:et per collatiōem alteri factā
fuerit dominiū in illum tranſlatum.l.
cum precibus.C.de re.pmu.licet de eq̄
tate aliud dicant vt vitetur circuitus.
cle.auditor de reſcriptis.docto.in cle.
i.de re.permuta. Frede.i tractatu p.q.
viij.Panor.in cap.cum venerabilis.de
exceptio.in.c.cum vniuerſorum. de re.
permu.Uel competit ei et aliud reme=
dium quo directe petit beneficium in=
tentando vtilem actionē.l.iij.C.qđ me
tus cau.no.panor.in.c.ad audientiam
qđ metus cauſa.Sed prima opinio plꝰ
michi placet: ꝙ non teneat renūciatio
beneficij per metum iuſtum facta. pro
quo.d.c.ſup hoc ſm illorum intellectū
qui intelligunt: ꝙ ibi agebatur rei ven
dicatione:vbi renūciantes beneficijs p
vim:metum:⁊ oppreſſionez:admittun=
tur ad ea repetenda rei vendicatione:
ſed rei vendicatio nō datur niſi domi=
no.l.in rem.ff.de rei vendi.no.in.c.ij.de
libel.ob.ad hoc.d.c.ſollicite. vbi renun
cians beneficio poſt ſpoliationem ad=
mittitur ad repetendum interdicto re
cuperande:q2 nō eſt veriſil'e ꝙ ſpolia=
tus ſpōte ſuo iuri renūciauerit: q2 ſi cō
ſtaret ꝙ ſpōte renūciaſſet nō admitte=
ret:lz aliter itelligat illud.c. panor.ibi=
dem dicens hr̄e locū: cū renūciatio fa=
cta eſt in manibꝰ nō ſui ſupioris lz poſt
ſpoliationē:⁊ nō vbi eſſet facta in mani
bus ſupioris.Sz michi videt̄ illđ.c.itel
ligendū eſſe ꝙ illa renūciatio fuit facta
in manibꝰ ſupioris:ſz adhuc nō cōſta=
bat de validitate renūciationis: an ſcz
ſponte vel coacte fuiſſet facta: vt patet
in illo.c.ſi bene ponderent̄ eius verba:
et pcipue ibi:q2 nō ē veriſimile.⁊c.⁊ ſic
dubitabat̄ de validitate illius renūcia
tionis.ptz etiā q2 cōſtabat ibi expreſſe
renūciationem interueniſſe. nec de hoc
erat aliqua dubitatio cū pars confeſſa
fuit.nec allegationes ſeu probationes
reſtabant:vt no.ibi Panor.ſed induce=
bantur teſtes ad pbandū validitatem
renūciatiōis vt ptz ibi.ꝯ cū teſtes ⁊c.et
ſolū papa phibuit illos teſtes admittē
dos anteꝗ̄ ſpoliatus fuerit reſtitutus
Itē ſi illa renūciatio fuiſſet efficax non
reciperent̄ alij teſtes.ex quo conſtabat
de ea p cōfeſſionē partis: et ſic nōtoria
erat renūciatio:⁊ p ꝯñs nō eſt neceſſa=
ria alia pbatio.arg.c.qm̄.de ſi.pbroꝝ.
c.ij.de cōfeſ.c.euidētia de accu. Item ſi
illa renūciatio fuiſſet facta in manibus
non ſui ſuperioris ad quid papa cum
tanta ſollicitudine mandaſſet inquiri
quo tp̄e fuit facta iſta renūciatio cū hu
iuſmodi renūciatio nō p̄iudicet renun=
cianti:nec p eā pdat̄ ius qđ hēbat i be=
neficio:imo talis renūciatio non tenet.
iuxta no.p doc.in.c.qđ in dubijs.de re=
nū.Hoſti.in.c.ex ore.de his q̄ fi.a maio
ri pte ca.Panor.in.d.c.ſollicite.imo de
buiſſet illico ſpoliatū reſtituere. arg.c.
ij.⁊ fi.de or.cog.c.in litteris.c. ex cōque
ſtione.de reſti.ſpo. Nec talis exceptio
hēbat releuare excipientē:cū nō cōcer=
nat defectū ppetatis nec poſſeſſionis.
iuxta no.p doct.in.d.c.ſollicite:⁊ exce=
ptiones nō releuantes excipientē non
ſunt admittende.c.cū ꝯtingat. de offi.
dele.c.ad id qđ.de ſpōſalibꝰ.not. Inno
cen.in.c.inter dilectos.de exceſſi.prela
to. Item non valet ꝯña. renūciatio eſt
facta in manibus ſupioris:ḡ valet. Nā
poteſt fieri calore iracūdie:quo caſu ſi
preiudicat renūcianti.no. Io.an. in.c.
ij.de renū.li.vi.in nouella.archi. vij.q.
i.ꝗ̄ periculoſuz.fa.de pe.di.i.diuortiū
l.quicqd calore.ff.đ re iudi.qđ no.in.c.
ex litteris.de diuor.in.c.de multa.de p
ben.glo.ij.vbi doc.et ſi fiat p dolū non
tenet glo.i.c.ſuggeſtū.vij.q.i.nec ſi fiat

Exce= ptio ex= cipiētez nō rele= uās nō eſt ad= mitten= da.

ex turpi cauſa:vt.d.c.ſup hoc.cū ibi no
tatis.cap.cum pridem de pac.
a ¶ Procedat.Quid ſi elegerit coacte
an ſi poſtmodū recipiant electū ſponte
valdeť electio prius nulla quaſi pur=
gato metu. Nō qr

panor.in.c.ex officij.d pſcriptio. quod
no.de ro.deci.ccccxxxix.receptio in ca=
nonicū facta p capłm: ad qd ſpectabat
collatio libera prebendaruʒ habet vim
collationis.Cuius ꝯtrariū ſentit Fre=
de.cō.cxliij.qd no.

Electio nō firmať ꝛc̄. de re
nulla p gu.iu.nō firmať.li.
pter me vi.et cū tractať de
tū ñ va: virib⁹ electiōis ini
lidať p ſtiū:id eſt tps cele=
ſequētē brate electiōis in=
ꝯſenſū, ſpiaēdū ē.de ꝯſue.
cū dilect⁹.c. cū int

ad electionē ꝓcedať [a] ¶ Siꝉiter i
virtute ſctē obediētie[b] ipis electo=
ribus p̄cipiť[c]: ne ad huiuſmōi[d] lit
teras:preces:cōminationes:vel ī=
preſſiones: aut alias vt p̄mittitur
queq̄ eligere preſumāt[e]. ¶ Facta

de materia ratifica
tionis.p doct.in.c.
cū quis.de ſenten.
exc.in. vi. in.l.i.C.
qui ꝓ ſua iur.in.l.
ij.C.cō. vtri.iu. hē
ri.in.c. mulieres.d
ſen.excōi. pulcre p

R.ſeniorē.e.ti.i.q.i.p̄ncipat⁹.c.dudū.i.
eo.ti.ꝛ vbi aliqd eſt nullū ex defectu ſo
lēnitatis:cui⁹ ſuppletio non depēdet a
ptāte mea: ſino egomet ſi exercuiſſem
actū ſine ſolēnitate act⁹ nō valeret nō
poſſum hr̄e ratū.c.auditis.cū ibi no.e.
ti.no.doct.l.c.prudētiā.de of.dele.in.c.
cū nos. de his q̄ fi.a pre. Sʒ iſtud argu
mētū nō valet vbi electio fuit aľs cano
nica de iure poſitiuo:qr ſeruata ſūt oīa
ſolēnia:fuit tñ coacta. ſʒ fa.qd no. Jn=
no.l.c.cū dilecti.e.ti. Jo.an. in.d.c.non
firmatur.in.c.ratū qs.de reg.iu. li.vi.i
nouella. hen.l.d.c.dudū.qd no.ſ.c.i.in
p̄nci.no.ꝯpoſ.in.c.qd ſicut. eo.ti. dūmō
electus fuerit in dolo:ꝛ ꝯſcius violētie
et impreſſiōis.Talis em̄ fuit intruſus
et executionē nō hʒ.xvi.q.vij.ſi qs deſ=
ceps.et cap.ſeq.et deeſt puritas i iſti⁹
ingreſſu que in beneficijs deſideratur.
i.q.i.ſi quis.ideo cedere teneť. nec p ſe
quētē ꝯſenſum eligentiū viciū purgať
de renū.ca.niſi cū prude.§.i.cū ibi nota=
tis. Alij ꝯtra p.l.ij.C. qd met⁹ cau.l.ſi
ob turpem.ff.de cō.ob tur.cau. ſi fuerit
electio aľs canonica in oīb⁹.ſentit Jn=
no.in.d.ca.qd ſicut . An autem epiſco=
pus poſſit habere ratam collationem
beneficij factam a non vicario: vel a vi
cario generali:dominicus dicit ꝙ ſic in
cap̄.licet. de of.vica.in.vi.vt valeat ex
nunc non ex tūc:cum in ea inſpiciatur
initiū.facit quod not.in cap. dilecto.de
prebēdis.An tolerātia prelati det ius
in beneficio. Johan.an. et henri.in ca.
ex ore.de his que fiunt a ma.par.capłi.

Colla=
tio fctā
a ñ vica
rio an
poſſit
rata ha
beri.

Bal.in.l.obſeruare.ff.de of.ꝓcon.
b ¶ Obedientie.ſi. ver.in.c.cū ſpecia=
li.de ap.in cap.i.de ſepul.in.vi.vbi Jo=
mo.in cap.i. de ſta.re.§.et quoniam. in
vi.in cle.i.de reli.ꝛ veneratio.ſancto.§.
ideoqꝫ.cū ſi.vñ ꝯtra faciētes pctm̄ iobe
dientie incurrūt.iiij.diſt.in fi.lxxxi.di.ſi
qui ſunt.c.ij.de ma. et o.cle.i. de eta.et
qua.guiľ.in cle.i.§.ſane. de fo.cō.hoſti.
de tē.or.queſitū.fa.glo.in ver. inhiben=
tes.in cle.i. de iu.pa.
c ¶ Precipiť.ideo neceſſe ē fieri : qua=
re cōtra facientes peccāt mortaliter:vt
dictū eſt:cū p̄ceptū obliget ad mortale.
xiij.q.i.qd pcipiť.not. doct. in.c.i. in.c.
nam ꝯcupiſcentiā.de conſti.
d ¶ huiuſmodi.que fierent ad inſtan
tiam alicuius ꝓcurantis.
e ¶ Preſumāt.facta aūt electio in cō=
trariū p̄ſertim p ꝯminatiōes ꝛ impſſio
nes eſt ipo iure nulla.cap. bone.i.ca.qſ
quis.eo.ti. hen.in.c.meſſana.e.ti.qd li
mita vt.ſ.no. et vide ſingu. dictū Jn=
no.in.c.qd ſicut.e.ti.ꝙ ſi qs ſit electus
qui pro ſe rogauerat vnū de electorib⁹
renūciare teneť:Inuēs talē electionē eē
nullā.alle.cap.per inquiſitōnem.eo.ti.
ſed in ca.bone.ij.eo.ti.ſentit ꝙ non eſt
nulla:ſed venit retractanda ꝓpť viciū
ambitiōis p̄cedeñ.ad hoc.c.ſi qs papa.
lxxix.diſ.ca.in nomie domini.§.ꝙ ſi qs.
xxiij.di.idē panor.in d.c. bone. arg.c.ſ
ſcripturis.viij.q.i.vide no.ſ.§.ꝛ cū hu
mane.in ver. vtiliorē.eligētes tamē ta=
lem ꝓcurātem ad ſolas preces ꝛ inſtā=
tias nō ſūt p̄uati ptāte eligēdi:lʒ pecca

uerint:quia non inuenit iure cautū:vt not.doc.in.d.c.bone.ij.ſed dicit Jnno. in.d.c.bone.i.eligentes vel poſtulātes ꝑimpſſiones priuatos eē ipō facto poteſtate eligendi ꝓ illa vice:⁊ ꝙ ptās deuoluitur ad alios q̄ nō deliq̄rūt:lȝ numero pauciores.I=no.in.d.c.quiſq̄s.

autē electione et ei ad quē ius p=

ſed glo.ibidem dicit cōtrariū ꝙ non puniuntur ꝑ.c.cum vinconień.in deciſa. eo.ti.in quo.c.reſpōdet Jnno. ꝙ dictū c.quiſquis.non emanauerat tēpore dicti.c.cum vinconień. vbi Jo.and.con cor.dicit ꝙ dictū Jnno. procedit qñ electores ſponte cōſentiunt impreſſioni ⁊ abuſioni laicoꝝ.qđ autē dicitur in.d.c. cū vinconień. procedit quādo per vim et metum peruenerīt ad electionē.vł illud cap̄.q̄ſq̄s.ꝓcedit in impſſiōe laycorum.in caſu.c.cum vinconień.forte iter ceſſit impreſſio clericoꝝ.ꝓma ſo.videtur equior.rigoroſum em̄ eſſet eligētes per vim ⁊ metum puniri:cū metus eos excuſet ēt leuis.i.q.vi.ſi q̄s aūt. vbi archi.hen.in.d.c.quiſq̄s.nota.ī.c.i.§.Jtē nec credit.Et tunc dicit electio fieri ꝑ abuſionē laicoꝝ quando eligentes ſpōte faciūt laicos intereſſe electōni.vt.d. c.meſſana. aut qñ ſup ꝑſona eligenda clerici conſulunt laicos et obligant ſe vł ꝓmittunt certam eligere ꝑſonā quam laici conſuluerint.vt.d.c.quiſq̄s. tamē per iſtum textum videt ꝙ ſint quodāmō puniendi eligentes ꝑ impſſiones ⁊ preces:cū ipſis p̄cipiatur in virtute ſācte obedientie:ne ad hmōi p̄ces ⁊ impſſiones aliquē eligāt:cui magis debent obedire q̄̄ hoib⁹.xi.q.iij.ſi dn̄s.c.iulian⁹.et hmōi impſſionib⁹ debēt viriliť ꝓ domo iſrł reſiſtere.xliij.diſ.ſit rector in fine huius li.§.nos igitur.cū ibi no. et et ſi impreſſionibus acquieſcāt peccāt vt dictū eſt.s.qđ ptȝ per ver.preſumāt qđ ſonat in malū.vnde dicit Bald.in.l. interpoſitas.C.de tranſac. ꝙ maior cōſtantia requirit in p̄latis ⁊ aliis clericꝭ ⁊ audaciores debēt eē q̄̄ layci:cū defendantur lege dei:qui dicit. nolite tangere xp̄os meos.i.ſacerdotes.xi.q.i.ſacer Clerici debent eē cōſtātiores laycis.

dotibus.no.in auť.de nō alie. col.ij.l.l. iij.C.ſi cō.ius vel vti.pu. Sed q̄d facient eligētes cū timēt vim ⁊ impreſſionem:et ſunt aliqui abſentes qui nō audent venire ad eccłiam:nec mittere ꝓcuratorē.dic ꝙ preſentes debēt venire ad aliquem locū tutū vbi abſq̧ metu poſſit fieri electio cum abſentib⁹. nā cum metus eſt realis et cōis puta ꝙ timetur ꝓbabiliter ꝙ electio nō poſſit fie ri pure ac ſine vicio et violētia forte q: eſt aliquis tyrannus paratus ad impſſionē tunc abſentes non tenenť venire nec mittere procuratorē cū etiā procuratori poſſet inferri violētia.vt.d.c.bone.i.vbi glo.⁊ doc. vñ tūc licite poſſunt petere vt aſſignetur locus idoneus et ſecurus.d.c.in noīe dñi.c.q̄rto. lxiij.diſ. ał's poteſt recurri ad ſuperiorē aut appellari.vt.d.c.bone. Jnno.et doc.in.c.ij.de no.ope.nunc.Bal.in.l.decernimus.C. de ſa.ſanc.eccle.licet vbi metus eſt ꝑſonalis:quia timetur ſolū de perſona abſentis ꝓpter inimicitias vel odium: tunc habet locū.c.quia ꝓpter. eo. ti. vt cōſtituat ꝓcuratorē ad eligendū.vt no. in.d.c.bone.ſi aūt p̄ſentes nolunt conuenire in loco ſecuro cū abſentib⁹ non debent ꝓcedere ad electionē quouſq̧ impreſſionis vel violentie met⁹ ceſſet: nec interim durāte hoc īpedimēto curret eis tempus.per.c.ne ꝓ defectu. ibi iuſto impedimēto.eo.ti.c.q: diuerſitatem.de ꝯceſ.p̄ben.c.ſi.eo.ti.ꝑ no.ꝑ mā=da.c.ij.no.compoſ.et hen.in.d.c.bone. manda.cap̄.xiij. Metus realis qñ ſ pſo= nalis.

a ¶ Facta aūt. Primo poniť mod⁹ in ꝯfirmatiōe electionū ſeruād⁹.Scđo ꝓhibeť ꝯfirmatori occaſiōe ꝯfirmationis aliquid recipe. Tertio notariis ⁊ aliis ſcribentib⁹ in cauſa ꝯfirmatiōis moderatum ſalarium reſeruať. Quarto punit ꝯfirmātes idignos aut ſymoniace aut ſine ſolēnitate.Quīto ro.pō.ei hortať ne ꝓ ꝯfirmatiōe electionū aliq̄d exigat/aut recipiat. Sexto ꝓ oneribus eccleſie ro.ſupportādis polliceť ſynod⁹ ꝓuidere.ſcđa ibi/⁊ vt. ſtia/notariis. q̄rta diuiſio text⁹.

ſi vero.quinta ſummũ.ſexta ꝓ onerib⁹
¶ facta. ⁊ publicata ꝑut le.et no.in.c.
q꞉ ꝓpter.in fi.eo.ti.mãda.c.xxxv.
a ¶ pertinet.iure cõmuni vt ad ſupe
riorẽ.nã eps̄ ꝯfirmat ſibi ſubiectos. ca.
nullus olno.xvi.q.
vij.de here.cũ ex i=
iũcto. in fi.ca. cum
monaſteriũ. eo. ti.
c.i.xviij.q.ij. cũ ibi
no.c.ſignificauer̃t.
cũ ibi no.de excep.

tinet[a] confirmãdi p̄ſentata[b] ſi appa
reat coelectus vel ſe opponẽs ele=
ctioni noīatim[c] vocet̃[d] ad videndũ
diſcuti negociũ electōis.et nichilo

nisi ſint exempti.c.cũ venerabilis. ď cõ
ſue.c.ſi abbatẽ.eo.ti.in.vi.et niſi ſit po=
rat⁹ electiu⁹ ſubiectus alteri monaſte=
rio q꞉ tũc ptãs ꝯfirmãdi ſpectat ad ab
batẽ maioris monaſterij.no. Panor.in
c.monachi.de ſta.mo.ꝑ illũ tex.in ver.
priorat⁹ q̄ʒ.⁊ ꝑ.c.cũ ad mõaſteriũ. ver.
nec alicui.e.ti.q̄ parũ faciũt:⁊ loquunt̃
in regularibus collatiuis et manuali=
b⁹.vñ doc.tenent ſimplr̃ in.d.c.mona=
chi.ꝙ confirmatio hui⁹ prioris ſpectat
ad ep̄m ꝑ iura alle.doc.in.c.cũ venera=
bilis.de excep.pañ.in.c.cũ veniſſent.de
inſti.archieps̄ cõfirmat ep̄m. lxiij.di.il
lud.c.cũ dilecti.eo.ti.archiep̄m p̄mas:
vel patriarcha.c.bone.i.eo. ti. patriar=
cham vel exemptos papa. ca.ſcriptuʒ.
eo.ti.aut legatus eius de latere in par
tib⁹ exiſtẽs:vt.d.c.cum veñ.d.ca. ſi ab=
batẽ.ſiue ꝑtineat ꝯfirmatio iure ſpecia
li ex priuilegio vel cõſuetudine preſcri
pta:ſiue ex delegatione oẽs iſti tenent̃
ſeruare hoc decretũ.no.in fi. Jo.an.i.c.
fina.eo.ti.in.vi.

Cõfirmatio ꝑ q̄s fieri dʒ.

b ¶ preſentata.infra tres menſes cõ
putãdos poſt ꝯſenſuʒ preſtitũ ꝑ electũ
electioni.c.q̄ꝫ ſit.§.fi.eo.ti.in.vi.mãda.
ca.lvi.ſʒ alio ſpeciale ſtatutũ eſt in ele=
ctionib⁹ eccleſiarũ cathedraliũ:⁊ regu
lariũ quarũ ꝯfirmatiões imediata ſub=
iectio vel appellatio ad ſe.ap.deuoluit
ca.cupientes.eo.ti.in.vi. manda.c.lvi.
ſed ſm nõ ſeruaret̃ hodie cũ his iurib⁹
ad ſe.ap.nõ appelletur omiſſo medio.ĩ.
de cau.c.i.et non refert per quẽ electio
fuerit preſentata confirmatori ſiue per
electores.cap. cum inter canonicos.c.
dudum.in princi.eo.titu. ſiue per ele=

Cõfirmatio electiõis īfra qď tp̄s peter̃.

ctum.cap̄.cum dilectus.de conſue. no.
Johã.and.in.d.c.q̄ꝫ ſit.⁊ melius faciet
electus ſi per eligentes faciat preſen=
tare electionem:ne de ambitione note=
tur.ad hoc no. per Inno. in.c.cum i iu
re.eo.ti. mãda. ca.
xxxvij.et ipis negli
gentib⁹:ſcʒ eligeñ.
et electo põt pp̄ ſe
petere cõfirmatio=
nẽ electiõis ſui p̄la
ti.c.qď dei timorẽ.
de ſta.mo. Jo.an.in.c.cũ nobis.eo. ti.
c ¶ Nominatim.id eſt ſpecialiter ⁊ ex
preſſe.ff. de edi.edic.l.querit̃.§.ſi vendi
tor.de priui.cũ ⁊ plantare.de ſen. ex.cõ
ſtitutõnẽ.li.vi.cle.i.de vi.et ho. cle.cle.
eos.de ſepul.ff.de li.⁊ poſt.l.ij.nomine
ꝓp̄o expreſſo.l.vxorẽ.§.codicillis.ff.de
le.iij.l.noīatim.de ma.teſ. aut demon=
ſtratiõe corporũ aut alio modo quo ꝑ=
ſona poſſit certificari.ff.de ꝯdi.⁊ demõ.
l.noīatim.de ſti.ſer.l.proinde.qď notat̃
in capitulo ſignificante.de reſcrip.
d ¶ Vocet̃.ꝑ nũciũ vl' lr̃as:nõ ꝑ edictũ
q̄ citatio ꝑ edictũ regularit̃ ꝓhibet̃ niſi
in caſibus qui le.⁊ no.in cle.i.de iudic.
ꝑ bar.in ex̃.ad reprimẽda:ſʒ ſi neſcitur
quis ſit citandus hʒ locũ citatio ꝑ edi=
ctũ.vt.ĩ.ſeq̄t̃ in.c.fi.qui ma.ac. poſ.c.ſi=
gnificauit.c.albericus.ď teſti.vbi Ino.⁊
doc. Inno.in.c.gratũ. de ꝋffi. dele. i ca.
hũilis.in.c.iter q̄ttuor.de ma. ⁊ obe.cã
eñi neceſſitatis ꝯtra incertos hʒ fieri ci
tatoriũ edictũ.C.ſi vt ſe ab he.ab.aut̃.
ſi oẽs.de remiſ.pig.l.ſi eo tp̄e.ff. vbi pu
pil.edu.de.l.fi.et in ſubſidiũ cõtra cer=
tũ vbi nõ p̄t iueniri i loco.ff. de li.agno.
l.i.de dã. īfec.l.iiij.§.totiens. qď vi aut
clam.l.aut q̄ aliter.ď cle.nõ reſi.ex tue.
quo caſu põt fieri ꝑ p̄conẽ.no. Bar. vbi
ſ.ymo.in.d.cle.i.de iudi.requiritur ta=
men ꝙ talis citatio per edictum vl' pre
conem fiat in tali loco ꝙ poſſit veriſi=
militer ad noticiam citati peruenire.ff.
qď vi aut clam.l.ſp.§.hoc iterdictũ.cle.
cauſam.eo.ti.i ex̃.bonifa.viij.rẽ nõ no=
uã.vl' vbi p̄t eẽ ſm famam et vulgi opi
nionem. per.§.illo.de exhibẽ. re.colla.
v.vbi iudex examinat in quem locum

Citatio per edictũ vbi fiet.

abiiſſe dicatur.⁊ no.ꝙ iſta vocatio non ſit fraudulenta:vt quia edictum ſit nimis acceleratum:et cum termino breuiſſimo ne perueniat ad noticiam partis:nam in tali caſu oppoſitoꝛ eſſet nimis ſupplantatus et eēt ꝓſumptio cōtra cōfirmationem arg.c.vt nſm.vt ec cle.bene.c.qꝛ ꝓpt. in fi.eo.ti.panoꝛ.in c.cū olim.de cau. poſ.⁊ ꝓ.et caueat electus vt faciat redigi edicta l forma autētica:qꝛ ſi coelectus diceret ſe nō fuiſſe citatū elect⁹ haberet ꝓbare citationem.no.Inno.ð offi.dele.cum in iure.de ro.deci.ccci.ad hoc.c.qm̄ ꝯtra.de ꝓba.cū ibi no.ꝑ glo. et doc.qꝺ no.doc.in.c.bone.i.eo.ti.

minus gn̄aliter[a] edictū publicū in ecclia[b] in qua facta eſt electio ꝓponatꝭ iuxta cōſtitutionē[c] fe.re.Bonifacij.viij. Cōparentib⁹ aūt aliqb⁹ vel nō:tp̄e cōfirmatoꝛ nichilomin⁹ ex officio[d] tanꝙ in negocio inqſitionis[e] ꝓcedat oēm adhibiturus diligentiā:vt tam foꝛma[f] electionis ꝙ merita[g] electi ⁊ om̄es circūſtantie[h].

a Generaliter.id eſt publice.ad hoc de poſtu.ꝑ.c.i.ꝭ.de auc.ſa.cō.c.i.ꝟ.quā tn̄.j.de ꝯcubi.c.i.in pꝛinci.

b In ecclia.nota ꝙ i ecclia fienda ē electio.de q̄ dic vt no.ꝭ.§.et cū hūane.

c Cōſtitutionem.c.quoniā.eo.ti.in vi.cuius diſpoſitio ſeruāda eſt i admiſſione poſtulationis et in collatiōe bn̄ficij.no.i.ð.c.qm̄.pitate rōnis cū iſta tria electio:poſtulatio:⁊ collatio tendāt ad eūdē effectū.ad hoc no.ꝭ.§.⁊ cū hūane.

d Officio.nobili quo ſupioꝛ ſupplet ad inquiſitionē faciēdam i negocio electionis:lꝫ ab aduerſarijs nō opponatꝭ. c.cū nobis.c.venerabilem.eo.ti.cū ſi.

e Inquiſitiōis.cū inqſitiōe ei dꝫ ꝓcedi ad cōfirmatiōeꝫ.c.ð petro.xlvij.d. c.cū nob.e.ti.tn̄ ꝟ.tāꝙ hic poſitū nō denotat oīmodā ſilitudinē inqſitiōis q̄ fit in ꝯfirmatiōe ⁊ aliaꝝ:qꝛ in inquiſitiōe q̄ fit ꝯ ꝓmotū vt puniatꝭ p̄cedere dꝫ infamia.c.q̄liter.de accu.ſꝫ i inqſitiōe iſta ꝯ ꝓmouēdū ad finē vt ꝓmoueatꝭ vl'repellatꝭ nō exigitꝭ ifamia:vt hic:nec ſeruatur foꝛma.ð.c.q̄litꝭ.no.Inno.in.c.i.ð poſtu. ꝑ.geſ.in cle.i.ð eta.⁊ q̄. Itē iſta inqſitio nō fit de certo crimie nolatim:niſi eēt i ſamat⁹:ſꝫ in gn̄e tm̄ ſi ſit male vite.ar. ff.de queſti.l.i.§.q̄ queſtionem.de etate tn̄ ſcia et irregularitate ſpālitꝭ inquiret Itē in iſta inquiſitione nō recipitꝭ neceſſario iuramētū a teſtib⁹.bo.tex.in.ð.c. cū nob.ibi curauimus indagare.fit eīn ſolū ad informatiōnē ſupioꝛis ⁊ i ꝓdictis ſufficit hr̄e bonas lr̄as teſtioniales ex q̄ nō eſt ꝯdictoꝛ niſi ꝯtraria fama laboꝛaret.vij. q.i.q̄litꝭ.Sꝫ dic panoꝛ.in.ð.c.cū nob. ꝙ hodie i curia recipiūtꝭ teſtes ſuper idoneitate ꝓmouēdi:qꝺ pōt ſupioꝛ facere ſi ſibi videtꝭ.nō tn̄ de iure aſtringitꝭ ad hoc cle.diſpēdioſam.de iudi.vnde hmōi examiatio q̄ fit ex officio ſupioꝛuꝫ ⁊ nō i ꝯdictoꝛio iudicio p̄t fieri ꝑ teſtes i abſentia electi.no.domi.i.c.ſi foꝛte.e. ti.fa.qꝺ no.In.i.c.lꝫ.ð trāſla.ꝑ.i.c.dudū.ð ꝓſūp.i.c.ꝓpoſuit.de cō.ꝑ.Io.an. i cle.i.ð of.ðleg.fa.cle.romāi.ð iureiu.

f Foꝛma.de q̄ in.c.qꝛ ꝓpter.e.ti.iūctis alijs trib⁹ ſubſtātialib⁹ electiōis q̄ habentꝭ.ꝭ.§.et cū humane.

g Merita.de qb⁹.ꝭ.§.deīde.vbi ponūtꝭ q̄ttuoꝛ q̄litates reqrēde i eligēdo.

h Circūſtātie.puta de irregularitate ⁊ legitimatōe.c.inotuit.e.ti.⁊ de his q̄ habētꝭ.xxiij.diſ.q̄ ep̄s.⁊ de ꝑſonis eligentiū an eſſent ſuſpēſi vel excōicati.c. cū dilectus.de ꝯſue.c.cū in cūctis.c.cū viconien̄.c.ꝯgregato.e.ti.⁊ an eēnt ſubdyaconi cū i ecclia cathedrali ⁊ collegiata nō habeāt vocē niſi ſint ſubdyaconi.cle.vt hi q̄ de eta.⁊ q̄.⁊ an electio fuerit facta ad p̄ces ⁊ īpſſiōes ð aliq̄ ipaꝫ ꝓcurāte.ꝭ.§.px.⁊ ſimoniace.ꝭ.§.deīn. ⁊ vbi ꝯcurrerēt due electōes de zelo merito ⁊ nūero ſe iſfoꝛmet.c.eccl'a vr̄a.e.ti. et an poſtulatio ſit ꝯcoꝛs.vl'ſaltl a duab⁹ ꝑtib⁹ celebꝛata qn̄ vn⁹ poſtulatꝭ.⁊ alt' eligitꝭ.c.ſcriptū.e.ti.⁊ an electio redundet i ꝑturbationē regni vel p̄rie.ꝟ.c.i.§. i.ꝟ.verūtn̄.et de his q̄ habētꝭ in.c.ij.c.q̄ rūdā.c.ex eo.coꝺ ti.i.vi.cum ſi.

Eligere nō p̄t qui ſubdyaconus nō eſt.

Digitized by Google

debite examinentur[a] ꝛ diſcutiantꝛ: vt ſi electio confirmāda ſit vel infirmanda[b] iudicialiter[c] cōfirmetur

Quali=
tas eſt
duplex
ſcilꝫ in=
triſecaꝛ
extriſe=
ca.

a ¶ Examinētur. electus preſumitur
ydone⁹ quo ad qualitatē intrinſecā: pu
ta ꝙ ſit bon⁹ caſtus cū ſi. niſi ꝯtrariū ꝓbeꝛ.
c. dudū. de pſump. ſed quo ad qualitatē
extrinſecā puta ꝙ ſit litterat⁹: aut etatꝫ
legitime aut expreſ
ſe ꝓfeſſus cū ſi. nō
preſumiꝛ. not. i. c. ſi
forte. e. tit. in. vi. fa.
cle. ꝯſtitutionē. §. fi.
eo. n. gl. i. l. ſi ꝓo. §.
ij. ff. qui ſatiſda. cog. hē. in. c. bone. i. eo.
ti. Bal. in. l. nō ignorat. C. qui accu. non
poſ. Ideo ſup qualitatib⁹ extrinſecis dꝫ
examiari: vt. d. c. ſi forte. nec eſt cōfirmā
dus: niſi ſe ꝓbet idoneū. bonus tex. in. c.
cū nobis. c. cū inter canonicos. in. c. con
gregato. eo. ti. vbi oppoſito defectu litte
rature ad ꝯfirmationē obtinendā neceſ
ſe eſt ꝙ cōſtet electū nō pati defectum. q̄
em̄ allegat qualitatē illā ꝓbare dꝫ. ff. de
incē. rui. nau. l. i. §. fi. C. ō repu. l. ꝯſenſu.
§. ſi ꝓo. ff. ex q̄b⁹ cauſis i poſ. ea. l. fulci=
ni⁹. circa p̄n. vi bo. rap. l. iiij. §. hec actio.
Io. an. i. c. cū ſit. ō fo. cōpe. l. cū te. cū ibi
no. C. de ꝓba. Panor. in. c. in p̄ſentia. de
ꝓba. ꝛ ibi hē. qꝺ limita: vt no. Io. an. in
c. ifamib⁹. de reg. iu. li. vi. i mercu. dicēs
ꝙ ſi elect⁹ hꝫ aduerſariū ipi aduerſario
incūbit on⁹ ꝓbādi exceptionē ſuā: qꝛ aſ=
ſerēti incūbit on⁹ ꝓbādi ꝛ excipiēs cēſeꝛ
actor q̄ ad on⁹ ꝓbādi excep. ſuā. l. i exce=
ptiōib⁹. ff. de ꝓbatio. d. c. in p̄ntia. ſꝫ ſi nō
hꝫ aduerſariū incūbit ipi electo on⁹ pro=
bādi ſe idoneū. idem ſi hꝫ aduerſariū: ſꝫ
deficit in ꝓbādo. nā tūc nō reſpectu ad=
uerſarij: ſed vt obtineat a ſuperiore ꝯfir
mationē dꝫ ꝓbare ſe idoneū. no. hen. in
c. accedens. de purga. cano. doc. in. c. cuꝫ
olim. de dolo et contu.

Probā=
di on⁹ i=
cūbit aſ
ſerēti.

b ¶ Infirmāda. ſi ꝓpter defectū in ma
teria: qꝛ elegerūt ſciēter indignū ex cri=
mine vel ex defectu: puta patientē defe=
ctū in etate ſciētia ordine ꝛ natalib⁹ tūc
non teneꝛ ſupioꝛ remittere electionē ad
eligētes q̄ ſunt p̄uati poteſtate eligēdi.
c. cū in cūctꝭ. c. dudū. eo. ti. ſ. §. deīde. idē
ſi ꝓpter viciū in forma. c. qꝛ ꝓpter. e. ti.
c. q̄p̄ꝓ. e. ti. in. vi. ſ. §. ꝛ cū humane. alias
ſemp tenetur remittere. licet ifirmetur
electio propter occultū crimen electi. c.
innotuit. eo. ti. ſiue quia electus erat in=
dignus: vt viciatus bigamus: vel irre=
gularis. ꝑ no. ꝑ Io. an. in. c. odia. de reg.
iur. li. vi. in mercu. vbi dicit ꝙ pena. d. c.
cū in cūctis. §. ſane
clerici. habet ſoluꝫ
locū in defectib⁹ ibi
dem expreſſis. ꝛ in
di. c. dudū. Ideo ſi
canōici eligerēt pa
tientē aliū defectū non incurrerēt illam
penā: quia iure non caueꝛ. no. hen. in. c.
nichil. eo. ti. Panoꝛ. in dicto. §. ſane cleri
ci. cuius contrariū ſentit māda. c. xxvij.
ſed primū verius cū pene ſint reſtringē
de non ampliande. de peni. diſt. i. pene.
cū ſi. bonus tex. pro hoc. ſ. c. i. §. i. ꝓ. verū
tamē. vbi caſſata electione ex iuſta cau=
ſa ipſa remittitur ad eligētes. idē ſi īfir=
maretur electio cū proceſſerūt ad electi=
ones quaꝝ neutra eſſet a maiori ꝛ ſanio
ri parte. glo. eſt no. in. c. eccl'ia veſtra. ij.
in fine. eo. ti. vel ꝓpter contemptū abſen
tiū: aut ihabilitatē eligentiū q̄ nō eſſent
in mora petēdi tolli inhabilitatē. c. cum
dilectus. de cōſue. aut quia facta eſſet ꝯ̄
priuilegia eccleſie vel appellationē legi
timā: aut poſt primā electionē nō caſſa=
tam. c. ꝯſiderauimus: vbi Panoꝛ. eo. tit.

c ¶ Iudicialiter. arg. ꝙ oblatio libel=
li: litis conteſtatio. et alius iudiciari⁹ or
do eſt ſeruandus in confirmatione ele=
ctionis. quod verum ſi vult cōfirmatoꝛ
vbi fieret apparēte cōtradictore in iudi=
cio. Pōt tm̄ cōfirmatoꝛ ꝓcedere ſumma=
rie ꝛ de plano. cle. diſpēdioſam. de iudi.
et cū facta eſt cōfirmatio iudicialiter cō
tradictore apparente partibus auditis
habet vim diffinitiue ꝛ decetero nō ad=
mittetur aliquid ꝯ̄ electū confirmatum
niſi ab ipſa ſentētia fuerit appellatū: qꝛ
ſentētia confirmatoria trāſit in rem iu=
dicatā ꝯ̄ opponētes ꝛ in preiudiciū coꝝ
c. cum dilecti. in fi. eo. tit. no. Inno. in. c.
cum olim. de dolo ꝛ contu. non negat tm̄
quin poſſit accuſari propter crimen qꝺ
ante electionē ꝯmiſiſſet: nō ad caſſandū
confirmationē: ſed vt deponatur vel pu
niatur. ſed pluribus alijs videtur cōtra

vel infirmet. ¶ Et vt oĩa munde[a] fiãt ⁊ ſine labe[b]: ac labis ſuſpitiõe[c] ꝓcedãt nõ ſolũ exigere[d] aliq̃d q̃tũ cũq; paruũ[e]. ſed etiã gratis[f] oblata cõfirmatoꝛ rõne cõfirmationis ſub noĩe ſubuẽtiõis ſubſidij gratitudinis aut alio coloꝛe[g] ꝑtextu cuiuſuis cõſuetudinis[h] aut priuilegij per ſe vel ꝑ aliũ: nullaten⁹ recipe[i]

ꝙ non poſſit accuſari: quia ſentẽtia trãſiuit in rem iudicatã et vt ſit litiũ finis. C. de fide iſtru. l. vlti. ⁊ dic vt per doc. in c. cũ olim. de cã poſſ. ⁊ ꝓpri. Frede. cõſi. xxiij. ſi autẽ nullo cõtradictoꝛe apparente ſuperioꝛ ꝓcederet ad confirmationẽ cũ ſummaria cognitione: tũc hmõi confirmatio nõ hʒ vim diffinitiue. q̃a eſt actus extraiudicialis. no. archid. ⁊ Joh. an. in no. in c. auaricie. e. ti. in. vi. doc. in. c. fi. eo. tit. et li. Inno. ⁊ Panoꝛ. i c. cõſtitutis. de ap. vtroq; tamen caſu ſi fieret confirmatio nõ ſeruata ſolẽnitate di. c. fina. nulla eſſet. vt ibidem. et hic in ver. ſi vero.

a ¶ Munde. ſi. in. c. fi. in fi. de cuſto. eucha. ĩ. quo. di. of. ſit ce. in. c. i.

b ¶ Labe. i. pctõ ſymonie. ẽ. in ꝓ. §. q̃bus ad plenũ. ꝟ. abuſus. cũ ſimilibus.

c ¶ Suſpitione. non ſolũ enim a malo: ſed ab omni ſuſpitiõe occaſionali mali eſt abſtinendũ. c. cum ab omni. de vi. ⁊ hone. cleri. cle. cupiẽtes. de penis.

d ¶ Exigere. a nolẽte. illud eñ ꝓpꝛe exigitur qδ ab inuito extoꝛquet̃. ff. de leg. iij. fideicõmiſſa. §. ſi rẽ. l. thais. §. libertatẽ. ff. de fideicõ. li. l. inductũ. C. de ſol̃. no. ff. de furt. l. falſus. §. prochianos. de deci.

e ¶ Paruũ. ſic de modico curatur. de quo gl. ⁊ doc. in. c. ⁊ ſi q̃ſtiones. de ſymo. ⁊ q̃tũcunq; ſit modicũ ĩducit ſymoniã. ſi detur ex pacto. c. ex tue. c. tua. de ſym. vbi pacto ĩteruenĩẽte ſex ſolidi inducũt ſymoniã. et quinq; oboli. i. q. i. indices. ⁊ tremiſſis. i. tertia pars ſolidi. i. q. i. placuit. ſymoniacus eñ cõparat̃ furi. i. q. i. oꝛdinatiões. ⁊ in furto nõ diſtinguit̃ q̃titas. xiiij. q. vi. c. fi. qδ cõmittitur ꝓ vna gallina. ⁊ pꝛo ouo: ꝓpter frequentiã delicti. le. ⁊ no. iſti. de rerũ diuiſi. §. gallinarum. ff. de acqui. rerum dom̃. l. naturalẽ. §. gallinarum. Nam quãtitas munerꝫ diuerſitatẽ iuris non inducit. xiiij. q. iij. pleriq;. c. item eſca. de vſu. cõſuluit.

f ¶ Gratis. ſi. in. c. ij. de cenſi. li. vi. c. ſtatutũ. §. inſup. de reſcrip. e. li. c. i. de ſym̃. C. pu. le. vel con. nũ. l. i. lib. xij.

g ¶ Coloꝛe. ſi. ĩ. de ãna. c. i. l. c. auaricie. eo. titu. in. vi. cum ſimilibus.

h ¶ Cõſuetudĩs. ſi. in. c. qꝛ ſepe. e. ti. in cle. ſtatutũ. eo. ti. ĩ. δ anna. c. i. in. c. i. §. ꝓcurationes. de cẽſibus. in. vi. cum ſĩlibus. ⁊ fa. iſte textus ꝙ nõ valeat cõſuetudo in foꝛo eccleſiaſtico vt iudex aliq̃d exigat a ꝑtibus ꝓ laboꝛe iudicandi. no. in di. cle. per. c. cum ab omni. de vi. ⁊ ho. cleri. vbi dãnatur illa ꝯſuetudo. ⁊ ibi doct. cui⁹ ꝯ. dicit ſpe. ti. de ſala. §. i. ꝟ. in pꝛemiſſis.

i ¶ Recipere. a volẽte. arg. cõtra. c. et ſi q̃ſtiones. δ ſymo. ⁊. c. dilect⁹. ij. ad fi. ca. placuit. i. q. ij. vbi gratis oblatum licite recipitur a confirmatoꝛe ⁊ cõſecrante et ab oꝛdinãte. i. q. ij. ſicut. foꝛte confirmatoꝛ poſſet recipere aliqua encenia modici precij pacto ceſſante nõ rõne cõfirmationis aut eius coloꝛe data: ſed ex charitate quadã ſpõte ſibi oblata. ar. de delegato pape. qui lʒ gratis oblata recipere pꝛohibeatur. põt tñ recipere eſculentũ ⁊ poculentũ paucis conſumendũ diebus c. ſtatutum. §. inſup. de reſcrip. in. vi. fa. no. in. c. ij. de cenſi. lib. vi. talia enim encenia non ſunt lucra. l. ſolent. in fi. ff. de offi. pꝛocon. de offi. pꝛe. plebiſcito. nec ẽ preſumendũ ꝙ ꝓpter hmõi encenia moueatur cõfirmatoꝛ. δ. c. et ſi q̃ſtiones. cõſultius tñ faciet ſi ab omni munere abſtineat. i. q. i. ſunt nõnulli. etiam ab encenijs. ꝓpter ver. q̃tũcunq;. ꝟ. nullaten⁹. que ſunt dictiones vniuerſales omnia excludẽtes. gl. in. δ. §. inſup. in. ꝟ. nullũ. glo. in cle. vt hi q̃. de eta. ⁊ q̃li. in cle. i. de preb. Joh. an. in. c. graue. de off. oꝛ. Sic ⁊ iudices oꝛdinarij ex publico ſalariati ꝓhibẽtur recipe eſculentũ ⁊ poculentũ. in aut̃. iuſiurãdũ qδ pꝛeſ. ⁊ ibi gl. col. ij. in aut̃. ſcrip. exẽ. e. col. no. in. δ. l. plebiſcito.

Margin notes:

Iudex an poſſit ꝓ laboꝛe aliq̃d exigere

Iudex oꝛdinari⁹ eſculentũ recipere nõ dʒ.

ymo= / ã idu / nt q̃n / oboli

Digitized by Google

in auk. de man.pn.§.oportet igik.col.iij. munera nēpe ſumpta ligāt.et encenia ⁊ dona excecant oculos iudicū.eccl.xx.xi. q.iij.quattuor.c.i.de re iudi.in.vi.hen. in.c.cum ab omni.de vita et hone.cleri. q̄tomin⁹ debent pecuniā accipere. debēt em̄ eē cōtēti ſtipēdijs ſuis. Lu.iij c.militare. c.paratuſ.xxiij.q.i.lxxxvi di.nō ſat;.vide pulcre ꝑ Jac.ti.de ac.mā.cō.et ti.de ſta.eu.

Iudices excecātur per munera.

preſumat[a]. ¶ Notarijs[b] autē[c] et his[d] q̄ ſcripſerit[e] in huiuſmōi cauſis[f] emolumentū[g] aliquod moderatū[h] taxetur[i] : habendo reſpectū

a ¶ Preſumat.in maluȝ ſonat.ſ.§.ad tollendū.j.c.i.§.cenſuit.ver.ꝙ ſi quis.

b ¶ Notarijs.quos dȝ habere ꝯfirmatoꝛ vt fideliter cūcta ꝓceſſus cōfirmationis acta cōſcribant.c.qm̄.de ꝓcu.c.ſtatutū.§.notariū.de reſcrip.in.vi.cle.multorū.§.notarij.de here.c.vt officiū.e.tit. in.vi.in extra.bonif.viij.debent.ad hec c.qꝛ ꝓpter.ibi ⁊ in ſcriptis redacta.cum ibi no.ꝑ doc.eo.titu.māda.c.xxviij.

Confirmatio nō fiat ſine notarijs.

c ¶ Autē.ꝑ ſȝ reſcriptiue vēit ad ꝓceď.

d ¶ Et his.puta aduocatis ⁊ procuratoribus.

e ¶ Scripſerint.non ergo pro aſſeſſore q̄ aſſumitur ad ꝯſulendum licet em̄ delegatus licite petat ſalarium pro aſſeſſore dūmodo fraudulenter hoc non faciat.c.ſtatutū.§.aſſeſſorem.de reſcrip.in.vi.nō licet tn̄ ꝯfirmatori vel alij ordinario.no.Johan.an. et doc.in.c.cū ab omni.de vita ⁊ hone.cleri.qꝛ non reperitur iure cautū vt ordinari⁹ hoc caſu poſſit collectare ſubditos.x.q.iij. quia cognouim⁹. nec valet excuſatio: ſi dicat eps ꝙ ſit iuris ignarus. qꝛ debet eſſe in iure peritus.c.i.de conſ.⁊ af. vbi doc.iō nō eſt audiēdus cum allegaret ſuā turpitudinem.l.cū ꝓfitearis.C. de reuoc. do.c.iter dilectos. de dona. turpe enim eſt patricio et nobili viro. ⁊ c̄.l.ij.§.poſt hos.ff.de ori.iu.etiā hȝ redditus beneficij vt ſubeat oia onera.di.c.cū ab omi. ideo ſuis expēſis dȝ ſibi ꝓuidere de aſſeſſore ſi idigeat.geſ.in cle.i.de vi. ⁊ ho. cleri.ſpe.ti.de ſala.§.i.ver.ſi vero eſt ordinari⁹.ad hoc extra.Bn̄.xi.ex eo.§.verū.vbi habeť ꝙ cū epi ſint ordinarij:officium qď eis incūbit ꝓprijs oportet eos explere ſtipendijs.

Aſſeſſori q̄s ſalarium dabit.

f ¶ Cauſis.confirmationū.electionū.

g ¶ Emolumentū.i.ſalariū.c.ſtatutū.§.notariū.ď reſcrip.in.vi.proprie autē lucrū eſt ꝓueniēs ex molēdino. capitur tn̄ ꝓ oi lucro et cōmodo vñcūqꝫ ꝓueniat. de ſymo.nēo. de teſti.c.i.li.vi. in cle.ſtatutū.eo.titu. vbi pau.

h ¶ Moderatuȝ. diminutionē ſonat hoc ver. nō augmentum.de verb.ſig.c.fi.

i ¶ Taxeť.ſi in loco vbi fit ꝓceſſus cōfirmatiōis taxatio ꝓ notarijs aduocat; et ꝓcuratorib⁹ ſcripta ſit vel cōſueta ſtādū eſt ei qď ſcriptū vel ſolitū eſt ſeruari. de of.or.dilectus.de ſen.exc.venerabilibus.§.denicꝫ.li.vi.ff.de decre.ab or.fa.l. fi.de euicti.l.ſi fūdus.ſicut ⁊ in alijs ſtilus et cōſuetudo curiarū locoꝝ ſingulariū ſeruādi ſunt circa ꝓceſſus.ar.C.de vete.iu.enu.l.i.§.ſȝ ⁊ ſi q̄ leges.ď ꝯſti.ex litteris.vbi hoſti. et panor. Inno.in.c. qď trāſlationem.de of.le.in ru.de cōſue. Panor.in.c.cū olim.ď re iudi. ſi taxatio nō ſit ſcripta in loco vel conſueta fieri in ſcripturis iudicialibus q̄ fiūt in ꝓceſſu ꝯfirmatiōis:ad officiū cōfirmatoris ptinebit talia ſalaria moderare ⁊ a grauaminibus ptes releuare.de pen.di.i.nēo. de of.dele.c.i.c.ſtatutū.§.notariū.de reſcrip.in.vi.⁊ ſi de certo ſalario nō fuerit cōuentū iſpecta q̄litate cauſe labore cōditiōe pſone et cōſuetudine loci taxabit aut faciet taxare ꝑ viros exptos.ff.ď va. ⁊ extraor.cog.l.i.iij.q.vij.§.tria.ℽ.apud vrbē.ſȝ i ſcriptur; extraiudicialib⁹ ad ordinariū ſpectabit taxatio. de quo dic ꝑ ſpe.ti.de ſala.§.ij. Jo.an.in.ď.§.notariū hodie vero circa taxas notarioꝝ et ſcriptoꝝ lraꝝ aplicaꝝ eſt ꝓuiſum in extra. Jo.xxij.cū ad ſacroſcte.quā allegat Jo. an.in.ď.§.notariū.in no. i addi. ſpec. in fi.pro.⁊ in extra.bn̄.xij.ratio exigit.§.ceterū.eſt etiā prouiſuȝ circa ſalaria aduocatoꝝ ⁊ procuratoꝝ in extra.Greg.x.ꝓperandū: q̄ eſt reuocata.qꝛ nō eſt in.vi. tn̄ ꝑ Bn̄.xij.fuerī poſtea taxata ſalaria.

Salar taxati

ad laborē[a] et operā ſcripture non ad fructuū[b] plature valorē[c]. ¶ Si vero cōfirmatores pdicti electiones nō ſeruatis ſuperius[d] ordinatis ⁊ de pſonis nō idoneis vt premittit[e] factas/vel alias p ſimoniacam[f] prauitatē confirmauerint eo

in extra. decēs. ꝟ. in ſalarijs. quā alleg. Joh. an. in addi. ſpec. ti. de ſala. §. ij. ⁊ de aduo. §. i. ꝟ. itē ꝙ nō habet. et ſcdo. ꝟ. ſe. ⁊ vult illa cōſtitutio apud cancellariam nota aduocatorū annotari: qui in conſiſtorio pponere pñt dans eis ordinē in ſedēdo ⁊ proponēdo ſm ordinē ſeſſionis ⁊ ſm diſtinctionē pponēdo ꝙ cauſas pauperū gratꝫ pmittēdo. vult etiā ꝙ illi ⁊ alij aduocati curie abſtineant a multitudine cauſarū ⁊ ſingulis annis iurēt. ſtatuit de ipſorū ⁊ pcuratoꝝ ſalarijs ⁊ de penis trāſgrediētiū taxās duos aduocatos pro vna cā ſufficere ⁊ de ipſoꝝ equa diſtributiōe ſi petat etiā p regias ordinatiōes circa hmōi ſalaria ē pniſuꝫ: ſꝫ male obſuatū.

a ¶ Laborē. cōcor. ſ. de anna. c. i. dꝫ em̄ merces cōſtitui pro labore. xij. q. ij. charitatē. ſ. quo tpe quis de. eē in cho. c. i. §. iubet. ita ꝙ longior ſcriptura magis ⁊ minus breuior eſtimetur. in extra. Jo. xxij. cum ad ſacroſancte. §. ſi vero. ver. videlꝫ

b ¶ Fructuū. ſm tamē fructuū ⁊ reddituum quātitatē fienda eſt rei eſtimatio. ff. de iu. fiſ. l. iij. §. diui. l. ſi quos. C. de reſcin. ven. et nota. in. l. ij. eo. ti.

c ¶ Ualorē. cōcor. extra. pri. allega. Et hoc eſt cōtra ſecretarios nōnulloꝝ prelatoꝝ q̄ plus exigūt pro littera collationis pinguis beneficij q̄ꝫ tenuis ⁊ modici valoris: cū tn̄ in vna litterarū non ſit maior ſcriptura q̄ꝫ in alia. arg. cōtra de cap̄. i. de ſymo. vbi notarius phibet aliquid accipere in ordinatione clericorū. igitur nec in confirmatiōe electionum. Sed illud cap̄. loquitur in notario q̄ hꝫ ſalariū ex publico ab epō: qui nichil dꝫ accipere pro lr̄a ordinatiōis. ſi aūt non haberet hmōi ſalariū poſſet accipe moderatū ſalariū pro ſcriptura. no. ibidem Jnno. qui dicit ꝙ illud cap̄. voluit tollere conſuetudinem quorūdam locorum: in quibus om̄es officiarij et miniſtri epi petebāt pecuniam. ſed hic ſermo eſt de notarijs ⁊ alijs ſcribentibus in proceſſis cōfirmatiōis: q̄ nō ſunt ſalariati ex publico. iō p labore ſalariū licite accipiūt. xi. q. iij. non licet. nemo em̄ de ſuo cogit facere beneficium. x. q. ij. precarie.

d ¶ Superius. in pncipio huius. §.

e ¶ Premittit. ſ. §. deinde.

f ¶ Symoniacā. ſicut ſentētia ordinarij venalis nulla ē. l. venales. C. q̄n p. nō eſt ne. ij. q. vi. §. venales. c. cū ab omni. de vita ⁊ ho. cleri. ſic venalis et ſymoniaca confirmatio que habet vim ſentētie. vt ſ. no. nulla erit. et lꝫ in prophanis nō cōmittatur ſymonia ſi detur pecunia pro obtinēda ſententia. licet grauiſſimum ſit peccatū vt no. i. q. iij. vendentes: tamen in ſpiritualibus ſecus: et cōmittitur ſymonia. vt hic no. Panor. in. d. c. cū ab omni. hē. in. c. nemo. de ſymo. et in. c. tua. Quid ſi pecunia data eſt confirmatori pro cōfirmatione ignorante electo et non conſentiente: an valeat confirmatio? Hoſt. in. c. ſicut tuis. de ſymo. dicit ꝙ nō tanq̄ꝫ emptitia ⁊ ſymoniaca. quē ſe. do. an. dicēs: ꝙ etiā ſi contradicente electo data eſſet pecunia: non valeret confirmatio. quia q̄tumcūq̄ꝫ contradixerit: non pōt negari quin talis confirmatio ſit ſymoniaca. et ad. d. c. ſicut. vbi dicit ꝙ tali electo nō debet imputari. Reſpondēt ꝙ debet intelligi quo ad hoc vt nō reprobetur electio prius de eo facta: et facit pro ipſis quia electio etiā eſt ſymoniaca data pecunia ignorante electo. i. q. v. preſentiū. et petens cōfirmari tractat de iure querendo. vnde videtur acqſiuiſſe ius mediante ſymonia: licet per alium cōmiſſa. facit iſte textus qui loquitur generaliter ꝙ confirmatio facta per ſymoniacam prauitatem ſit nulla: nō diſtinguēdo ſi fuerit ſymonia commiſſa ab electo vel ab alio. Johan. and. in dicto. c. ſicut. diſtinguit inter ignorantē ⁊ cōtradicentē. Hoſtien. vero dicit ꝙ lꝫ electio taliter

Confirmatio ſimoniaca an conualidet ex electi ignorātia.

ipſo cõfirmatiões hmõi ſint nulle[a] Confirmãtes aũt alias[c] pſonas q̃ ſupradictũ[d] ẽ p ea vice[b] p ſimonia cã autẽ prauitatẽ aut labem ppetuo ipo facto iure cõfirmandi ſint priuati[e]. Et nichilominus ppter

facta nõ valeat: tñ confirmatio bene valet. qđ limitat Panor. vbi pecunia data eſt confirmatori cõtradicente electo: vel etiam eo non contradicente: vbi interuenerit fraus. Tunc enim non debet talis ɔfirmatio annullari propter dictũ.c. ſicut tuis. ſic inducendo. nã. ℣. q̃uis: ibi poſitũ venit aduerſatiue ad ſequẽtia: et dicit q̃ quãuis etiam paruuli teneãtur dimittere bñficia acq̃ſita p ſymoniã eis ignoratib⁹: tñ qr longe diuerſum eſt. ⁊c̃. non dʒ imputari cõtradicẽti ad culpã vel ad penã vt annulleť confirmatio. facit opp. cap. nobis. đ ſymonia. vbi pecunia data in fraudẽ electi nõ nocet electo. Si autẽ pecunia fuiſſet data cõfirmatori ignorãte electo/dũtaxat nõ ɔ̃dicente ⁊ ſine fraude: nõ valeret cõfirmatio ſicut nec electio. vt. đ.c. pſentiũ. ſ. §. deinde. cũ ſi. nec videť ratio diuerſitatis inter electionem ⁊ cõfirmationẽ.

a ¶ Nulle. an caſſata cõfirmatione electio remaneat valida. le. ⁊ no. in ca. ſi cõfirmationẽ. eo. ti. in. vi. et an caſſata electione poſſit electus amplius eligi. in. c. ſuper eo. c. titu.

b ¶ Ea vice. ſunt priuati poteſtate cõfirmandi. cõcor. c. nichil. eo. ti. vbi etiam ſuſpenduntur a ppriis beneficiis donec viſum fuerit ſuperiori q̃ ſi per maliciaʒ indignũ cõfirmauerint. graui⁹ ſunt puniendi. Quid ſi cõfirmator alteri cõmiſerit cõfirmationẽ electionis. et iſte cõmiſſarius ex negligẽtia: ignorantia: vel malicia indignũ cõfirmauerit. Dicũt Hoſt. et Joh. and. in. đ. c. nichil. q̃ ſi iſte ſuperior maliciose hanc poteſtatẽ nõ delegauit ſed bona fide: nõ punitur. fa. c. ſi qñ. xxiiij. diſt. de preb. cũ ſcđm. ſecus ſi maliciose hoc fecerit. qr ſciebať elect⁹ indignus quẽ ipſe fauore pſone intendebat confirmare. ſed nolens facere per ſe cõmiſit minus idoneo vel corruptibili poteſtatem examinandi ⁊ cõfirmandi. ⁊ dicit Hoſtiẽ. q̃ in dubio nõ preſumitur dolus. l. quotiens. §. qui dolo. ff. de pcura. l. c. ij. de renũ. in. vi. Panor. dicit in di. c. nichil. q̃ niſi prelatus ex aliqua iuſta cauſa alteri delegauerit: teneť ipſe ex culpa ſeu malicia cõmiſſarij ſui quaſi ex facto illius cuius opera vtitur. l. i. ff. de public. per Bart. l. ne quid. ff. de incẽ. ru. nau. fa. qđ no. Hoſt. in. c. ad hec. de offi. arch. q̃ epũs teneť de facto ſui vicarij. et ſibi imputet qui talẽ elegit. l. cũ mãdato. ff. de minoribus. l. i. §. queſitum. de ſepara. videtur glo. ſentire. in. c. generali. eo. titu. in. vi. in. ℣. miniſtros. no. in. c. eos. in ver. ſcienter. de temp. ord. e. li. q̃ epiſcopus tenetur qui pmouit indignũ ad examinationeʒ alterius. gl. ⁊ Inno. in dicto. c. ad hec. Inno. in. c. cũ ſit ars. de eta. et qualita. fa. l. ij. ff. de liti. l. cum mãcipiũ. de edil. edi. ſecus ſi ex probabili cauſa hoc delegaſſet. prima opinio placet vbi cõis opinio eſſet pro bonitate vicarij. ar. c. ſignificante. de pignorib⁹. p nota. p gl. ⁊ Inno. in. c. ad hec. Inno. in c. accepimus. de eta. ⁊ quali. fa. c. ſi compromiſſarius. eo. ti. in. vi. vbi ſi compromiſſarius eligat indignum ſolus punitur non compromittenteſ: niſi ſcienter talem electionem ratam habuerint. fa. đ. l. cum mancipiũ. c. ſi epiſcopus. §. i. de pre. in. vi. l. finali. C. de acquirẽ. poſ. vbi procurator nocet domino in omittendo non in committendo. ⁊ dolus procuratoris nõ obeſt domino. l. eleganter. ff. de do. c. ij. de in inte. reſtit. nota. in. c. i. vt lite non conte. facit quod no. Johan. an. ⁊ Paul. in clemẽ. ij. de magi. in fi. Henri. in. c. cum venerabilis. circa pñ. de exceptionibus. l. ſi procurator. C. de pcura. de offi. delega. cum olim abbas. cum ibi nota. in fi. quod not. de rota. deciſione ccccxxij.

c ¶ Alias. indignas prelatura.

d ¶ Supradictum. ſ. §. deinde.

e ¶ Priuati. et his caſibus fit deuolutio poteſtatis confirmandi de epiſcopo

Electio de indigno ſi ɔfirmeť p cõmiſſarium an puniatur ſuperior?

Procuratori[…] liter n[…] cet dñ[…]

dictā ſimoniacā labē ſi eā cōmiſe=
rint/etiā ſentētiā excōicationis in=
currāt[a] eoipo:a qua niſi p romanū
pōtificē[b] pterꝙ in mortis articulo[c]
abſolutōis bñficiū obtinere nō pñt

¶ Sūmū vero pōtificē hec ſctā ſy=
nodus exhortaꝛ[d]:vt cū ſpeculū[e] et
norma[f] oīs ſctitatis[g] ꝛ mūdicie eē
debeat[h] ꝑ ꝯfirmatione eaꝝ electio
nū quas ad eum deferre cōtigerit[i]
nichil[k] penit⁹ exigat[l] aut recipiat[m]
alioqn ſi ſecus[n] faciendo notorie ꝛ
incorrigibiliter eccl'iam ex hoc ſcā
daliſet futuro cōcilio[o] deferatur[p].

¶ Pro onerib⁹ aūt q̄ ipm[q] ꝑ regi
mine vniuerſalis eccl'ie ſubire opꝫ
procꝫ ſuſtētatione ſctē romane ec=
cleſie cardinaliū ꝛ alioꝝ neceſſario
rū officialiū hoc ſacrū cōciliū ante
ſui diſſolutionē oīno debite et con

ad caplꝫ.c.cū in cūct⁹.§.fi.e.ti.vbi glo.lꝫ
Inno.aliꝛ ſentiat ibidē dicēs ꝙ fit deuo
lutio ad ꝓximū ſupiorē.ꝑmū ſequiꝛ pa
nor.nā tex.illi⁹.§.fi pt recte itelligi i ꝟbo
ꝯſenſerit:niſi itelligaꝛ qñ eps cōſenſerit
ꝯfirmādo indignū
vl'admittēdo pñta
tionē de idigno.iō
ſi eps pdiderit ptā
tē ꝯferēdi ꝯfirmādi
ſiue iſtituēdi ex dli
cto vl' negligētia/ſp
fit deuolutio ad ca=
pitulū ſuū: vt ibidē
iūcto.c.ij.ď cō.pre.
niſi i bñficijs deuo=
lutis ad epꝫ ex deli
cto vel negligentia
inferiorū: quo caſu
capl'm non ſupplet
defectū epi: ſꝫ fit de
uolutio ad ꝓximū
ſuperiorē.ar.c.ne
pro defectu.eo.tit.
glo.in addi.in.d.c.
cum in cunctis.vbi
doc.panor.i.d.c.ij.
q ꝛ i his q̄ ptinēt ad
epꝫ ꝛ caplꝫ iure pro
prio ē maior ꝯiūctō
ꝙ i aliū de obueniē
tib⁹.ar.de teſta.reqſiti.Jo.an.in.c.ꝙꝙ.
eo.ti.in.vi.in.c.i.ne ſe.vac.eo.li.in no.
a ¶ Incurrāt.ſic ꝛ eligētes ꝛ electi p ſi
moniā ab ipis ꝯmiſſā.s.§.deide.ꝟ.ſimo
b ¶ Romanū pōtificē.nō puto (mace.
ꝙ hoc caſu poſſet abſoluē legat⁹ ēt de la
tere.ſpāle ei ē ꝙ legati pape abſoluūt ex
cōicatos,p iniectōe manuū.c.qď trāſla=
tionē.c.pe.de offi.le.c.ad eminētiā.c.qď
de his.de ſen.exc.ēt ſi iiuria ſit enormis
no.Archi.i.c.ſi qs ſuadēte.xvij.q.iiij.p
c.ea noſciꝛ.de ſen.ex.c.eos.§.fi.e.ti.i.vi.
de offi.le.c.i.eo.li.Henri.in.c.qm̄.de vi.
ꝛ ho.cle.c.puenit.ď ſen.ex.nec ē extēdē=
dū ad alias abſolutōes reſuatas pape.
no.Panor.i.d.c.pe.ad hoc caplꝫ ſtudui
ſti.de offi.le.cū i iſtꝫ exorbitātib⁹ ꝛ ꝓhibi
tis nō fit extēſio de vno caſu ad aliū etiā
eiuſdē nature:vt.d.c.quod trāſlationē.

ꝑ no.p Inn.i.c.fi.ď of.arc.i.c.dilect⁹.de
ca.mo.Hen.i.c.ſopite.de cē.Bar.i.l.i.ff.
c ¶ Articulo.q̄ ſp ex= (de iti.ac.ꝙ ꝑ.
cipitur in tali caſu.c.nō dubiū.de ſentē.
excom.c.eos qui.de ſen.excō.in.vi.cū ſi.
d ¶ Exhortaꝛ.ſi.s
.§.ad tollendum.
e ¶ Speculū.i.exē
plū.c.eniuero.xix.
di.ne cle.vel mo.ſu
per ſpecl'a.de mag.
ſup ſpecula.
f ¶ Norā.i.rl'a.vñ
ďt Jo.xxij.dat viuē
di normā minorib⁹
maioꝝ rl'ata mode
ſtia.i ex̄.dat viuēdi
g Sctitatis.q̄ ꝑſu
miꝛ ſp i papa eē/ni
ſi ꝯriū ꝯſtet.qs eīn
ſctm̄ dubitat: queꝫ
apex tāte dignitatꝫ
attollit.xl.diſ.c.i.iō
ꝓ ſctō pape ꝑſumiꝛ
vt ibi no.xvij.q.iiij
.§.q āt.l.ij.C.ď cri.
ſacri.no.Bal.i.l.re
ſcpta.C.ď p.ipe.of.
vbi ponit multa de
ipatorꝫ ꝛ pape ptā=
te qď limita vt no.s

Papa ſemꝑ ꝑ ſumiꝛ ſctus.

h ¶ Debeat.hoc ꝟbū (.§.i.ꝟ.decreuit.
de ſui natura neceſſitatē iportat.nō i.c.
ꝓpoſuit.de appella.in cle.attēdētes.de
ſta.regu.Bar.in.l.creditores.C.de pi=
gno.doc.in.c.i.de deſpon.impube.
i ¶ Cōtigerit.i caſu.c.cupiētes.e.ti.i.vi
k ¶ Nichil.ꝙtūcūꝙ puū.s.ꝟ.ꝛ vt ola.
l ¶ Exigat.a nolente.
m ¶ Recipiat.a volēte.ſi āt ꝯriū faciat
papa/an ꝯmittat ſimoniā.no.i.ď āna.c.i
n ¶ Sec⁹.p ſ.i.aliꝛ.aliqñ.p iux.ff.ď acq̄.
re.do.l.marci⁹.aliqñ.i.ꝯ.ď vi.ꝛ ho.cl.c.i
o ¶ Cōcilio.qď dꝫ ꝯgregari de decēnio
in decennium.s.de aucto.ſac.cō.c.i.ſed
ꝓth dolor hodie nequaꝙ celebratur.
p ¶ Deferaꝛ.no.ꝙ papa pt accuſari de
notorio crimie de q̄ eſt icorrigibilis ꝛ ſcā
daliſat eccl'iam.ꝯcor.i.de āna.c.i.not.s.
de auc.ſa.cō.c.ij. q ¶ Ipſum.papā,

Papa an poſſit accuſari.

grũeter prouidebit[a]. Qꝛ ſi contingat aliquã circa hoc ꝓuiſionẽ non facere ꝑ hec eadẽ ſctã ſynodus nõ intendit in aliquo ꝑiudicare[b] ſancte romane ꝛ vniuerſali[c] eccľie nec alteri[d] cuicũ[q]ꝫ. Datũ baſilee in maiori eccleſia in ſeſſione publica celebrata. Anno dñi. M.ccccxxxiij. tertio ydus[e] iulij.

Item aliud decretum incipiẽs.

Licet[f] dudũ hec ſctã ſynod[us] abolita[g] ꝑ eã generali oĩum eccleſiarũ ꝛ dignitatũ electiuaꝝ reſeruatione ꝓuide[h] decreuit: vt ꝑdictis[i] eccleſijs ꝛ dignitatib[us] ꝑ canonicas[k] electiones et cõfirmationes

a ¶ Prouidebit. qꝺ non fecit. ſed eccleſia gallicana ꝓuidit. ı. de ãna. §. voluit.
b ¶ Preiudicare. ſi. de conſti. c. i. li. vi. non em̃ intẽdit condens alicui ꝑiudiciũ generare: niſi alias cõſtet. ff. ne qđ in lo. publi. l. ij. §. ſi quis a ꝑncipe. l. nec au[us]. C. de emã. li. c. licꝫ. de offi. oꝛ. cũ ſi hinc dicit Bart. in. l. oẽs ppľi. ff. de iuſt. ꝛ iu. ꝙ ſi conſtitutio fiat ꝯtra certã perſonã ſi ꝑtẽdit ex ea leſionem licite appellat is ꝯtra quẽ fit cõſtitutio: etiã ſi loquatur ꝑ verba gñalia ſi ex cõiecturis põt colligi ꝙ ſit edita in odiuꝫ illi[us]. ar. l. i. §. ſolẽt. ff. qñ ap. ſit l. i. ff. de do. ex. vbi ſuccurrit ꝯtra dolũ admiſſum in. l. ꝯdẽda. ar. c. cũ oms. de cõſti. vbi Panoꝛ. et l rub. de ꝯſti. qꝛ nõ debẽt naſci iiurie vnde iura naſcunt. l. meminerint. C. vñ vi. c. qualiter. de accu.
c ¶ Uniuerſali eccle. ro. vniuerſalis eſt cui oẽs obedire tenent. xix. diſ. ita dñs. in extra. bonif. viij. vnã ſanctã. in extra. Jo. xxij. execrabiliſ. §. nos itaqꝫ. vbi geſ. ĩn extra. ſancta romana. et lꝫ etiã vix ferendũ ab illa ſctã ſede imponat iuguꝫ: tamen ferendũ eſt ꝛ pia deuotione tolerandũ. c. in memoꝛiã. xix. di. ipa em̃ olm eccleſiarũ mater eſt ꝛ magiſtra. xxij. diſ. c. ij. vij. q. i. nouacianus. c. fi. de fo. cõpe. noluit tñ btũs Gregoꝛius vocari papa vniuerſalis ex hũilitate. c. ecce. xcix. diſ. vbi dicit: ego verbis ꝓſperari non quero / ſed moꝛibus. ꝛ recedãt verba q̃ vnitatem inflant: caritatẽ vulnerant.

Eccľia roma=na eſt a=liaꝝ ma=ter.

d ¶ Alteri. ſi em̃ inferioꝝ iura illibata ſeruãtur q̃to plus et ro. ec. in extraua. Jo. xxij. ſi fratrũ. ꝛ ſcriptũ eſt: iuſticiam noſtrã ꝛ eccľie noſtre ſponſe nolum[us] negligere: qui alio in ſua iuſticia confouemus. de ſup. ne. pla. lꝫ. de imu. ec. c. qm̃. li. vi. ideo eccľia romana nõ ſolet aliquẽ ꝓuilegiare ꝯtra ſe. ar. C. de ſac. ſan. ec. l. iubemus nullã. c. cũ ex officij. de pſcrip. c. cum inſtantia. cũ ibi nota. de cenſi.
e ¶ Tertio ydus. i. xiij. die iulij.

Licet. vſqꝫ ad. §. cenſuit. primo ponit cã ꝯſtitutiõis ꝛ dãnant gñales ꝛ pticulares bñficioꝝ electiuoꝝ reſeruatiões. ſcꝺo cõſtitutio ſup faciendis electiõib[us] ꝛ ꝯfirmationib[us] ſine aliquo ipedimẽto. tertio vult electiõeꝫ canonicã reiectã ꝑ papam ex iuſta cã remitti ad eligeñ. ſecũda ibi: ſtatuit. tertia ibi: verũtamen. hoc decretũ cũ ſeq. factũ eſt añ diſſolutionẽ cõcilij baſili. anno. ſ. a nati. dñi. M.cccc.xxxvi. ix. kaľ. aprilis.
f ¶ Licet. i. q̃uis. c. licet. de offi. oꝛdi. c. licet. de ſup. negli. ꝑla. cum ſi.
g ¶ Abolita. ſ. c. i. §. i.
h ¶ Prouide. i. prudenter et ſapienter c. prouida. eo. titu. in. vi.
i ¶ Predictis. electiuis.
k ¶ Canonicas. dicit Jnno. in. c. qꝺ ſicut. eo. ti. ꝙ electio põt dici canonica large / ſtricte / ꝛ ſtrictius. large: qñ electio tenuit de iure naturali. qꝛ interuenit conſenſus eligentiũ ꝛ electi: lꝫ nulla fuerit de iure poſitiuo: qꝛ nulla foꝛma ſeruata eſt. ſtricte: qñ tenuit de iure naturali: et interuenerũt ſubſtãtialia iuris poſitiui que ſunt in. c. qꝛ propter. eo. tit. ſ. c. i. §. et cũ humane: ſed ſolẽnia omittũtur: qꝛ facta eſt aliquo contẽpto. ſtrictius vero quãdo tenuit de iure naturali / ꝛ interuenerunt oĩa que requirũtur de iure poſitiuo: ſiue ſubſtantialia / ſiue ſolẽnia non ſubſtãtialia: ita ꝙ nichil deeſt de requiſitis. et dicũt in. d. c. qꝺ ſicut Jnno. ꝛ Compoſ. ꝙ vbi electio eſt canonica large: licꝫ

Elect[io] dr ca[no]nica t[ri]plicit[er]

nõ ſtricte vel ſtrictius ꝙ valet cõfirmatio ſubſequẽs. ita ꝙ electus cõfirmatus eſt vere prelatus/nec tenetur renũciare dignitati. ſicut cõdẽnatus iniuſte ad reſtitutionẽ rei ſue: ꝗ̃uis de iure ciuili ad reſtitutionem tenetur. dñs tñ remanet: nec peccat retinendo eã ſi ſibi nõ auferatur per iudicẽ. ar. ff. de condi. inde. iulianus. Inno. in. c. quia plerių̃. de imu. ec. Hoſti. i ſum. de ſen. ⁊ re iud. §. quot ſunt eius ſpecies. ver. ſed nunq̃d eſt hoc ſimpliciter verũ. ius eñ poſitiuũ adinuenit formã ad ſcãdala euitanda que ceſſant in caſu predicto. et ſi forma non fuit ſeruata oĩa ſupplenť in confirmatione. no. Hoſt. in. c. prelatorũ. de accuſa. Hec opinio nõ placet Archi. in. c. ſi cui. e. ti. l. vi. per. c. nichil. eo. ti. vbi diciť ꝙ male cõfirmat⁹ eſt deijciẽdus. eſt expreſſum in. d. c. ſi cui. ꝙ vbi electio nõ eſt canonica ꝓpter formã ⁊ ſubſtantialia omiſſa q̃ ius poſitiuũ precipit obſeruari non roborať ꝯfirmatione ſecuta. videť caſus in. c. cũ dilecti. §. metropolitanus iũcto. §. ſi vero. eo. ti. vbi hoc vult Inno. no. Io. an. in d. c. qđ ſicut. in. c. quorũdam. eo. ti. in. vi. vbi eñ fundamentũ nõ eſt/nichil edificari põt. i. q. i. cũ paulus. Ioh. an. in. c. i. de poſtu. prela. in. vi. in. c. ꝗ̃ ſit. eo. tit. in vi. in cle. i. e. ti. vbi Pau. Hen. in. c. poſtulaſtis. de cle. ex. mi. Nam ſi ſententieť ꝓ aliquo ſup aliqua re ꝙ ſit dñs non propter hoc fit ſua. d. l. iulianus. no. in. c. cũ ſuper. glo. i. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. vbi Panor. cũ eñ forma electionis ſit de ſubſtãtia: vt no. Inno. in. c. eccl̃ia. ij. eo. ti. patz in. d. c. ſi cui. ꝟ. d. §. et cũ humane. deficiẽte ſubſtãtia deficit ipm totũ. ar. ff. de auro ⁊ ar. le. l. ſeya. xxxviij. diſt. que ipſis. ⁊ vbi certa forma deſiderať: illa eſt ſeruãda neceſſario. ff. de tranſac. l. cum hi. §. ſi ꝑtor. C. de iur. fiſ. l. certa forma. li. x. xij. q. ij. ſine exceptiõe. c. fi. eo. ti. in. vi. ꝟ. c. i. §. facta. ver. ſi vero. et ſi nõ tenet principale/nec acceſſoriũ. de fide inſtru. iter dilectos. de no. ope. nun. c. ij. ideo ſi nõ tenet electio/nec ꝯfirmatio. no. Bar. in. l. ſi cõſtat. ff. de appel. niſi fieret ex certa ſciẽtia per papã/aut aliũ habentẽ poteſtatem purgandi omnẽ defectũ electionis tunc valet. ar. c. ꝓpoſuit. de cõceſ. ꝓben. c. illa quondiana. eo. tit. l. adoptio. ff. de adop. l. quidã cõſulebant. de re iud. c. cũ viceſimũ. de offi. delega. l. imperialis. §. ſimiles. C. de nuptijs. cũ ibi nota. ꝑ no. per Bart. in. l. itẽ vulpianus. ff. de excu. tu. ibi dic ꝙ certa ſcientia ꝑncipis equipollet diſpenſationi. Hen. in. c. veniens. de fil. preſby. Panor. in. c. nõnulli. de reſcrip. qđ no. in. c. paſtoralis. de offi. dele. in. c. cũ inter. de exceptioni. doc. in. c. diuerſis fallacijs. de cle. coniuga. Et tunc huiuſmodi cõfirmatio eſt poti⁹ datio de nouo ꝗ̃ ꝯfirmatio. Hoſtiẽ. in ſum. eo. ti. §. qualiter faciẽda. ver. ⁊ ſanior. poteſt tamẽ ſaluari opinio Inno. ꝙ valeret cõfirmatio electionis nulle ex defectu forme ſi ab ea nõ fuerit appellatũ in ꝑiudicium opponentiũ: qꝛ ſentẽtia in ipſis beneficialibus trãſit in rem iudicatam in partis preiudiciũ. c. cũ dilecti. ad fi. vnde nõ poteſt amplius defectus iuris poſitiui opponi a parte opponẽte. tamẽ iudex ex officio vel ad partis denunciationem euangelicã poſſet inquirere an canonice fuiſſet electus. no. Inno. in. c. cõſtitut⁹. c. ad audientiã. de reſcrip. Imo. in. d. cle. i. ad hoc. ꝟ. de paci. poſ. c. i. §. ordinarij. cũ ibi no. per Domi. late. in. d. c. ſi cui. Si aũt electio nulla eſſet ex parte materie ꝓpter crimen vel defectũ perſone/⁊ diſpẽſatio ſuperioris ſuperueniat ſine ꝯſenſu eoꝝ qui elegerunt: puta minor. xxv. annis fuit electus ad dignitatem non curatã: ⁊ electus videns electionem nullã: vadit ad ep̃m qui cum eo diſpenſat. iuxta. c. i. de eta. et quali. in. vi. nulla de nouo facta collatione: nec interueniente ꝯſenſu eligentiũ. dicit Inno. in c. innotuit. eo. ti. valere diſpẽſationẽ ſuperuenientẽ: ⁊ ꝙ poterit licite dignitatẽ retinere: qꝛ diſpenſatio confirmat illud qđ erat inualidũ. ⁊ tollit impedimentũ ꝓpter quod erat electio nulla: ergo poterit nunc licite retinere dignitatẽ cũ bona ꝯſcientia. ꝑ. d. c. poſtulaſtis. c. niſi cũ pridem. §. perſone. de renun. vbi idẽ no. Inno. Tu dic ꝙ aut collatio vel electio ꝑtinebat ad diſpẽſantẽ. tũc vera opinio Inno. ſi diſpẽſauerit infra tẽp⁹ iuris cõ

Electionis nulle cõfirmatio an valeat.

ferendi: al's diſpēſatio poſtea facta non valeret nec tolleret ius ſuperioris queſitū per deuolutionē. arg.l.bonoꝝū.ff.rē ra.habe.per no.in.c. q̄ſ ſit.eo.ti.in.vi.in c.ratihabitionem. de regu.iur.eo.li. nō em̄ pōt diſpēſari cū aliquo in p̄iudiciū alteri⁹.no. Inno.et Cōpo.in.c.dudū.i. eo.ti. Spec.ti.de le-ga.§. nūc de ep̄oꝝū. l fi.ad hoc.c. q̄uis.

ro faciebāt gratias b̄ſiciales.vn̄ in volumine decretoꝝ nō fatigamur l his.inceperunt demū dare tñ curialiter primo rogādo: poſtea p̄cipiendo ꝛ executores dando:nec facile grauabat vn⁹ papa ecclēſiam:niſi de vno tm̄: vnde ponebat clauſulam ſi ꝓ alio non ſcripſerim⁹vel eq̄pollentē. patent iſta.c.ꝯſtitutus.ca. capitulū.c. ex inſi-

ꝓuidere deberet[a]: volens ſpāles[b] ſeu particulares ipſarū eccleſiarū et dignitatum electiuarum prohibere reſeruationes[c]:per quas libe

cū ibi no. de reſcrip.in.vi.qđ nō. Panoꝛ. in.c.qꝛ diligentia.eo.tit. aut collatio vel electio nō ꝑtinet ad diſpēſantez.tūc aut erāt eligentes/vel cōferētes priuati poteſtate eligendi vel cōferendi: qꝛ ſcięter elegerūt indignū ꝓpter defectū vel delictū vel nō ſeruauerūt ſolēnitates.d.§.et cū humane.tūc pōt tolerari dictū Inno. qꝛ nō poſſunt electores allegare nullitatē ex facto eoꝝ.argu.c.nulli.eo.ti.in.vi. d.c.diuerſis fallacijs. ſi vero eligentes ignorabāt defectū vel crimē tpe electionis:tunc nō credo diſpenſationē ſupuenientē roborare prioꝛē electionē. ar.d.c. nulli.vbi electores poſſunt impugnare electionē ꝓpriā ex facto nouiter eis detecto.facit.c.expoſuiſti.de coꝛ.vi.no. Panoꝛ.in.d.c.innotuit.facit qđ no. Hen. in d.c.poſtulaſtis.ꝙ ep̄s non pōt diſpenſare cū excōicato q̄ tpe excōicationis adeptus eſt beneficiū vt illud retineat: niſi ius prouidēdi de illo b̄ſicio iure deuoluto/vel al's ad ip̄m ꝑtineat pleno iure: et ꝙ tali nūc habili de nouo conferat. et ſic haberet ex iſta noua collatione nō ex prima.ſic intellige.d.c.poſtulaſtis.c.cū terra.eo.ti. vbi dicit̄ ꝙ ſi in ꝑſona vel in electiōis modo pctm̄ fuerit:electores tā diu in electiōe diligentiā inq̄ſitionis apponāt/donec vacāti eccl'ie de ꝑſona congrua valeāt ꝓuidere:qđ nō poſſent ſi ſuperior per ſuā cōfirmationē vel diſpēſationē p̄umā electionem roboꝛaret.

a ❡Deberet.ſ.c.i.§.i.℣.ſed ꝙ.

b ❡Speciales.cōcoꝛ.l.§.itē acceptat.

c ❡Reſeruationes.dicit Io.an.in addi.ſpe.ſup rubꝛi.de cō.pre. Panoꝛ.in.c. mandatū.de reſcrip.ꝙ olim ro.pon.ra-

nuatiōe.cū trib⁹ ſeq.de reſcrip.ꝓcedeñ. tpe a prin.facte ſunt gratie datis executoribus.de pre. pro illoꝝū.et.c.dilectus. ij.ꝛ.iij.de con.pre.ꝓpoſuit. demū tēpore Inno.iiij.dabat̄ beneficiū acceptādi. c.quia cūctis.de cō.pre.in.vi.ad qđ foꝛtificandū addita eſt poſtea clauſula mēſis cū inhibitione ꝛ decreto: vt ibi no.et terminatū eſt in cle.i.de cō.pre. ſic in reſeruationib⁹ olim ro.pon.eas non faciebant/nec vnā inuemes in volumine decretoꝝ.no. Domi.l.c.duob⁹. de reſcrip. in.vi.inceperūt tñ poſtea dari ſpeciales ſup certo beneficio et pro certa ꝑſona.c. cū dilectus.de iure patro.vbi fit mentio de reſeruatiōe legati.c.deliberatione.c. preſenti.de offi.leg.in.vi.c. ſi eo tēpore. eo.ti.in.vi.vbi fit mentio de reſeruatione papali.poſtmodū ceperūt ḡnales: ſꝫ qualificate ad certa b̄ſicia.c.ij.de p̄be. in.vi.l extra.Io.xxij. execrabilis. demū ḡnales reſeruationes olim beneficioꝝū electiuoꝝū per extra. ad reprimē.l.eo.§. itē acceptat.ꝛ ꝑ regulas cācellarie.Sed ꝯtra olim diſpoſitio olm epiſcopatuū et ſuperioꝝū dignitatū ſpectabat ad papā c.i.xxij.di.c.plectis.xxv.di.no. Io.an. l c. q̄ꝙ.eo.tit. in.vi.facit.§.decretis.xxi. di.vbi habet̄ ꝙ maioꝝū ꝛ minoꝝū ſacerdotum diſcretio veteris ꝛ noui teſtamēti ab ipſo chriſto ſumpſit exoꝛdium:qui duodecim apoſtolos tāq̄ꝫ maiores ſacerdotes inſtituit.ꝛ.lxxij. diſcipulos quaſi minores.et ꝙ apoſtoli hanc foꝛmā ſecuti l ſingulis ciuitatib⁹ epiſcopos ꝛ p̄ſbyteros oꝛdinauerunt. ꝛ moyſes aaron in ſummū ſacerdotē ꝛ filios eius in minores ſacerdotes elegit:vt ibi dicit̄. et no.

Chriſt
xij.apo
ſtolos
lxxij.d
ſcipłos
habui

Ep̄at⁹ ꝛ alie dignitates a quibus fuerūt ordinate.

in. c. cū eccleſia. eo. ti. Dic ꝙ romana eccleſia in primitiua eccl'ia a principio epiſcopatus ꝛ ſuperiores dignitates inſtituit. i. ordinauit. ita ꝙ rex. inſtituit in. d. c. i. poſitū eſt preteriti perfecti tpis. no. Compoſ. in. c. cū acceſſiſſent. de conſti. Archi. in. d. c. i. ſic in primitiua eccleſia epi ad regenda loca tranſmiſſi oia prouidebant: ita intellige Jo. an. in. d. c. ꝙꝙ. vt ipſe no. in. c. quod alicui. de regu. iur. in vi. in mercu. Hen. in. c. querelam. eo. ti. Dic etiā ꝙ epiſcopatuū et ſuperiorū dignitatū diſpoſitio ad ſolū papā ſpectat in noua creatione ꝛ erectiōe. Solus em̄ pōt erigere epiſcopatū aut ſuperiorē dignitatē: vt no. in. c. qđ tranſlationem. de offi. lega. in. c. ſicut vnire. de exceſ. prela. ſic poteſt intelligi predi. §. decreuis. ꝛ. d. c. i. xxij. di. vt ibi no. Sed ex quo eccleſia cathedralis eſt erecta non inuenies ius quo papa eā ſue diſpoſitioni reſeruauerit. ſemper em̄ fuit idē prouiſum per electionē / vel cleri / vel populi / vel vtriuſꝙ ſm̄ varietatē tēporū. lxi. lxij. ꝛ. lxiij. di. quaſi per totū. Nam mortuo iuda apoſtolo alij apoſtoli ꝑceſſerunt ad electionē: ꝛ ſors cecidit ſup mathiā. Act. i. xxi. diſt. cleros. xxvi. q. ij. non ſtatim. deinde ro. pon. electiōes a fratribus fieri voluerunt. lxi. lxij. ꝛ. lxiij. di. ꝑ to. ꝛ ſacra generalia concilia. viij. q. i. epo. li. di. qui autē aliquo. de elec. ꝑ to. ꝛ impator. l. ſi quēꝙ C. de epiſ. ꝛ cle. et reges francorū ſemp ꝓ electionib⁹ inſudauerūt: vt refert Uincen. i ſpe. hyſ. li. xxij. c. xxiij. de clodoueo pmo francie rege xp̄iano: qui cōuocatis aurelianis ſui regni prelatis: iter quos erat ſctūs melon⁹ ſtatuit electiones ꝛ cōfirmationes fiēdas eſſe ſm̄ canones antiquos. ſimiliter rex karolus magn⁹ ſtatuit. c. ſacrorū. lxiij. diſ. et philipp⁹ deodatus auus bti Ludouici. nec inuenies ꝙ a principio eccl'ie vſꝙ ad tpa dicti btī Ludouici francoꝝ regis romani pon. ſe de electionib⁹ prelaturarū intromiſerit: ſed qꝛ tūc niſi ſunt electiones ipedire et onera pecuniaria bñficijs iponere iterū decreuit electiones in ſuo regno fieri debere / exactiōeſꝙ ceſſare: que decreta inuiolabiliter obſeruari fecerūt Ludouicus hutin / ꝛ Johannes: multiꝙ alij reges francoꝝ. Nec ob. ca. bene nouit. lxi. diſ. vbi gregori⁹ ꝓuidit eccl'ie abrutieſi. in. c. reatina. lxiij. diſ. leo ꝓuidit eccl'ie reatine: qꝛ ibi nō per reſeruationē: ſꝫ ex negligētia vel remiſſione eligētiū facta fuit ꝓuiſio. illi em̄ epiſcopatus lōgo tēpore vacauerāt / nec poterat adhuc aliquis idoneus inueniri: ideo papa appoſuit manū. ſic intellige. c. ꝙꝙto. cū duob⁹ ſequētib⁹. c. pricipali. lxiij. di. vbi ad papā eligeñ. remittūt electiōeꝫ quo etiā caſu bene faciet ſi remittat electionem ad eligeñ. vt in. c. obitum. et. c. ſequē. lxi. di. vbi lꝫ papa Gregorius ſciuiſſet vacationē panormitane ꝛ cathaneñ. ecclīaꝝ noluit eis ꝓuidere: ſed remiſit electionem ad eligeñ. ꝛ in. d. c. ꝙꝙto. ꝛ. c. ſequen. in. c. ex litteris. in fi. de excef. p̄la. in. c. cōſideraulmus. in. c. innotuit. e. ti. papa remittit electionem ad eligeñ. J. x. verūtamē. qꝛ non poteſt habere noticiā de pſonis vbilibet ꝓmouendis: ideo debꝫ dimittere huiuſmodi ꝓuiſiones eligentib⁹ qui habent noticiā illorū quos debent eligere. ad hoc bo. tex. in. c. bone. ij. §. qꝛ vero. de poſtu. prela. Item cū ep̄atus videtur eſſe de iure poſitiuo. nam olim tpe chriſti non erant ꝓprie epiſcopi: ſed propter ſciſma apoſtoli cōgregato concilio pſbyterorū ſtatuerunt vt ordinarent epiſcopi qui eſſent ſuper alios. vnus em̄ volebat preferri alteri dicēs ſe eſſe meliorē: quia fuerat baptiſatus a petro. alius qꝛ fuerat baptiſatus a paulo / et ſic fiebat ꝑ eos ſciſma: ad quod ſedandū fuit ſtatutum inter apoſtolos ꝛ alios: vt ex p̄ſbyteris eligerentur aliqui qui vocarentur epiſcopi: quibus alij obedirent. vt in. c. cum olim. xcv. di. cum ibi no. per Archi. et epiſcopi in ſuis dioceſibus ſunt pape vicarij. ij. q. vij. puto. de preſump. mandata. no. Archi. in tractatu cōtra hereticos: vbi dicit ꝙ papa vt ſuprem⁹ iudex omniū ordinariorū poteſt inhibere ꝛ reſeruare. de peni. diſtin. vi. c. i. in fine. late per Baſ. de peruſio in tractatu reſeruationū. Uidetur ergo ꝙ pro libito poſſit papa reſeruare omnes epiſcopatus dicit Panormitanus in. c. fina. de confir

Juda mortuo fctā eſt electio.

Clodoueus primus rex francie xp̄ian⁹.

Electio cathedral' eccl'ie ſic a papa ad eligētes remitti dꝫ

Epi ſūt vicarij pape.

matione vtili: ꝙ epiſcopi ſucceſſerūt in locum apoſtolorū.c.in nouo.xxi.diſt.c. quorū vices.lxviij.di.c.vidētes.xij.q.i. et xp̄s non tribuit poteſtatē ſoli petro: dū ſibi ſpecifice dixit. Paſce oues meas vt.d.c.in nouo.c.ita dn̄s.xix.diſt.oībus enī apoſtolis dixit. Accipite ſpiritūſanctum: et quorū remiſeritis peccata.ꝛc. Joh.xx. Et quecūꝗ ligaueritis in terris ꝛc. Math.xviij. Et euntes predicate euāgelium ꝛc. Math.vlti. Sed petrū cōſtituit principem apoſtolorū/dicendo ſibi ſeorſum paſce oues meas: vt dictū eſt Joh.vlti.c.ſignificaſti.eo.ti. Cōpoſ. et Panor.in.c.tranſlato.de conſti. ideo poteſtas eccleſiaſtica eſt penes totā eccleſiam vniuerſalē: ſed debet explicari per papā tanꝗ p caput: niſi in defectū pape.s.de aucto.ſa.con.c.i.ꝛ.ij.cum ibi not. vnde nō poſſet papa remouere oēs epiſcopos ſi vellet: cū repreſentēt oēs apoſtolos.nota in.c. per pricipalem.ix. q.iij.ſic nec reſeruare oēs epiſcopatus cum ex hoc turbetur eccleſia. Et ſi dicat quomodo apud papā libera eſt diſpoſitio beneficiorū.c.ij. de prebē.in.vi.cle.i. vt lite pen.illud intelligitur de vacantibus beneficijs nō de plenis/et de vacantibus in curia. Jtem eſt apud eū libera diſpoſitio ſm̄ quid: videlicꝫ ꝙ poſſit libere diſponere de omnibus cum viderit ex cauſa iuſta ꝛ rationabili: nō indiſcrete.ſicut in ſimili dicit glo. in.c.relatum. de p̄bendis. ꝙ licet apud ordinariū ſit libera diſpoſitio beneficiorū ſibi ſubiectorum.de offi.ordi.c.querente. tamen illa liberalitas attēditur dūtaxat vt de illis poſſit prouidere cui velit: dū tamē idoneo.c.graue.de preben.non ꝙ poſſit pro ſe retinere/ vel illicite de illis diſponere. Jnſuper conſiderandū eſt ꝙ inter ep̄m ꝛ eccleſiā ſuam eſt matrimoniū ſpirituale c.requiſiſti.de teſta. in extraua. Jo.xxij.ſi fratrum.ideo eligendus eſt a ſponſa volūtarie: cū per electionē initietur huiuſmodi matrimoniū: firmet per confirmationē: cōſummetur per ꝯſecrationē.de trāſla.prela.licet. Non ergo ex reſcripto principis petatur tale matrimoniū inſtar nuptiarū carnalium. C.ſi nup.ex reſcrip.pe.l.i.nec def inuite ſpōſe ſponſus.lxi.di.nullus inuitis. ꝛ vide ſingulare dictū Jnno.in.c. innotuit.eo. ti.ꝙ in electionib⁹ papa vtitur plenitudine poteſtatis: qua non eſt generaliter vtendū: ſed ex cauſa dūtaxat. et hoc eſt qꝺ voluit hic decretū baſilieñ. ꝙ in litteris aplicis illa cauſa nolatim exprimatur. Unde dicit de gerſon in tractatu de eccle.ptāte. Meminerit ſumm⁹ pontifex datam ſibi a deo poteſtatē ſummā in eccleſia ad edificationē eius nō deſtructionē: nō ꝯfuſionē ordinis hierarchici: nec velit tot iura/tot leges/tot decreta/ꝛ decretales ſummorū pōtificū ꝛ generaliū conciliorꝫ tātis vigilijs edita ad ꝓuidē ꝛ vtiliter regendā eccl'iam p electiones ꝛ collationes canonicas vnico verbo reſeruatorio ſubuertere.arg.l.ſi qñ.C. de inof.teſta.c.eccl'ia.ij.eo.ti.que ꝗdiu obſeruata fuerūt eccl'ia dei fruct⁹ honoris ꝛ honeſtatis felici vbertate produxit: diſcipline eccleſiaſtice vigor ꝓſtetit.ꝛc.s. in ꝓhe.§.quib⁹ad plenū.ver.qui ꝗdiu. vbi enumerātur incōuenientia que proueniūt ex huiuſmodi reſeruationib⁹ et gratijs expectatiuis.ꝛ.J.de colla.c.i.al's tot iura eſſent ludibrio: qꝺ eſſe nō debet C.de bonis q̄ liber.l.fina.§.vbi aūt.c.cōmiſſa.§.porro.eo.ti.in.vi. et de codicib⁹ deleri deberent. quid enī mēbranas occupant cum nō habeantur accepta.c.ſi romanorū.xix.diſt.et ipſe papa eſt q̄ iura debꝫ tueri. vt.d.§.decretis.xxv.q.i.p totū.vñ dicit Grego.ſi ea deſtruerē que anteceſſores nr̄i ſtatuerūt: nō cōſtructor ſed euerſor eſſe iuſte cōprobarer. teſtante veritatis voce q̄ ait. Oē regnū in ſe diuiſum nō ſtabit.xxv.q.ij. ſi ea deſtruerē.ꝛ dicit Jſidor⁹. Juſtū eſt p̄ncipē ſuis obtēperare legib⁹.c.fi. de reſcrip. in.vi. tunc enī exiſtimet ſua iura ab alijs ſeruanda qñ ipſe prius eis reuerentiā prebet.c.imperatores.qꝺ eſt palea.ix.diſt. ꝛ dn̄s ieſus improperauit eis qui imponunt alijs onera grauia ꝛ iportabilia et digito ſuo nolūt ea mouere. Mat.xxiij. xxvi.q.vij.alligant.vñ ꝗtū ad dei iudiciū papa nō eſt ſolutus legibus ꝗtum ad vim directiuā earū: ꝛ debet volunta

Epi repſentāt apl'os.

Eccl'ie ptās apud quē eſt.

Bñficiorū diſpō eſt apꝺ papā q̄liter intelligit.

Papa ad qui hꝫ tāti ptātez

Papa an ſit lu⁹ le gibus

rius nō coactus eas ſeruare. ⁊ ipē eſt ſu pra legē inſtrum cum expediens fuerit pōt eā mutare et in ea pro loco ⁊ tpe diſpenſare. ⁊ licet habeat plenitudinē poteſtatis. c. illa. e. tit. c. qſto. cum ibi no. de tranſla. prela. de qua hoſtien. ſcribit de conceſ. preben. ꝓpoſuit. de vo. magne. q̄ filij ſunt legit. ꝑ venerabilē. geſ. l extra. Joh. xxij. ad onus: tamē nō debet ea vti ſine cauſa: vt dictū eſt: q̄ iura ſunt fundata ſuꝑ ratione. c. conſuetudo. i. diſtin. hoſtien. in. c. ad decorē. de vſu pal. Joh. mona. in extra. boni. viij. vnam ſanctā. Jo. and. in. c. de multa. de preben. vbi dicit q̄ princeps non debet ſine legitima cauſa ꝯ ius ſcribere vel ſtatuere. al's faciendo non facit vt bon⁹ paterfamilias ius poſitiuū violando. Data eſt eīm ſibi poteſtas paſcendi oues non turbandi: et debet ꝓcedere ex rectitudine iuſticie et equitatis. nō ex affectiōe ſpeciali. Un̄ xps cui⁹ vicarius eſt in terris non venit ſoluere legē/ſed adimplere. Math. v. c. xi. q. i. magnū. xxv. q. i. ideo. §. his ita. et licet oīa poſſit: non dꝫ ꝑtermittere clauē diſcretionis. no. hoſtien. in. d. c. qſto. ad hoc no. in. c. ad apoſtolice. de re iudi. in vi. plenitudo nanq̄ poteſtatis in executione bonitatis non auctoritate prauitatis conſiſtit. al's mutato vocabulo non plenitudo poteſtatis: ſed tēpeſtatis diceretur. Reſtringitur ergo ſub rōne poteſtat'. xi. q. iij. illa. et ro. ec. que mater ē iuſticie in nullo ab ea diſſentire videat' ⁊ ſub rōnis eq̄bilitate oīa moderētur. d. §. his ita. ver. item gregorius. Nam videmus q̄ ſi alicui poteſtati tribuat' plenū arbitriū non pōt propterea ex tali plenitudine contra rationē aliquid indiſcrete facere. l. creditor. §. luci⁹ titius. ff. mā. no. in. c. cauſam. eo. ti. Bar. in. l. filiusfamilias. ff. de dona. in extra. ad reprimēda. no. i cle. ſepe. de vb. ſig. Panor. in. c. i. de conſti. qđ no. de ligni. in cle. paſtoral'. de re iudi. cardi. flo. in tractatu ſuꝑ vnione eccleſie vbi vehementer inſurgit ꝯ iſtos blanditores dicentes papam poſſe oīa: dicens eū nō poſſe niſi quod licet non quod libet. et dicit q̄ ex his blandimentis infiniti ſurrexerunt errores. pa

Papa nichil ꝯ ius ſtatuere debet.

papa n pōt facere qđ libet.

pe enim inferiorꝫ poteſtates vſurpāt qđ non fecit Petrus. nam q̄uis eſſet princeps apoſtolorꝫ et papa ſanctiſſimus: cōtentus fuit anthiociana ſede cum titulo principatus. Cū autē vidit magnam neceſſitatē vigere: ſe tranſtulit romam. et illa ſede cōtentus alios apoſtolos in ſibi cōmiſſis prouicijs nō turbauit. vij. q. i. mutationes. ⁊ lꝫ q̄ſtione legaliū mota in eccleſia hieroſolymitana ipē. b. pe. hieroſolymis eſſet. Beatus tñ iacobus loci preſul protulit ſententiā diffinitiuā ſuꝑ illa legalium queſtione. ac. xv. nam vt dicit ibidē Ly. ⁊ Uin. in ſpe. hyſt. lib. ix. c. xi. q̄ q̄ſtio erat mota in eccleſia hieroſolymitana: cuius Jacobus erat eps/ nec poterat ad alium trāſferri: niſi per appellationem: protulit ſententiā et vide glo. no. in. c. inter corporalia. de trāſl. prela. i ver. diuina. qđ fit auctoritate pape dicitur fieri auctoritate dei. cū ex iuſta cauſa facit. alle. xxiiij. q. i. quecūq̄. et q. iij. ſi q̄s nō recto. dicit itaq̄ de gerſon vbi. ſ. ceſſent reſeruationes et gratie expectatiue: que non ex charitate: ſed ex cupiditate ambicioſa et auaricia q̄rente que ſua ſunt creſcentibus beneficiorꝫ dotationibus impudenter excreuerunt et ro. pon. dictamē tantorꝫ pō. totius eccleſie vel cōcilij generalis circa ꝓuiſionē beneficiorū ſequat' vti moyſes q̄ deo familiariter loquebat' ſicut amic⁹ amico. Audiuit etiam cōſiliū iethro gētilis hoīs in regimine totius ſynagoge. Exodi. xviij. vbi ſic habet'. ſtulto labore conſumeris tu et populus tuus qui tecum eſt. vltra vires tuas eſt negociū. ſolus illud nō poteris ſuſtinere: ſed audi verba mea atq̄ conſilia: et erit dn̄s tecum. eſto tu pplo in his que ad deū pertinent: vt referas que dicſitur ad eū: oſtēdaſq̄ populo cerimonias et ritū colendi viamq̄ ꝑ quā ingredi debeant. ⁊c̄. Prouide aūt de oī plebe viros potentes et timentes deū in quibus ſit veritas. et qui oderit auariciam. et conſtitue ex eis tribunos et centuriones. ⁊c̄. quibus verbis reprobantur iudicia minora in moyſe. amplius ergo in ſummo ponti. qui non eſt cōſumendus in continuis cauſarum occu

Petrus inferiores ptātes non vſurpauit.

ra[a] in eiſdē eligendi et confirmandi facultas īpediri[b] poſſet: q̄ q3 ad

pationib⁹: in beneficioꝝ reſeruationibus: ⁊ gratijs expectatiuis: annatarū exactiōib⁹ ⁊ ſilibus: relicta oī cura ſollicitudie vel ſtudio de oī illo qđ ſpirituale eſt: qđ diuinū eſt: qđ fidē cōcernit: religionē xpianam ⁊ moꝝ reformatiōeʒ ad hoc. ſ. đ colla. c. i. §. cui rei. ver. romaniq3. de cau. ca. i. ibi. et qđ vniuerſo. et dimittat inferiores ꝑlatos ſua officia exercere. q̄ ſūt vocati ī ptē ſollicitudinis. iij. q. vi. multū d. c. mādata. c. decreto. ij. q. vi. Vñ dicebat panor. in. c. mādatū. q̄ olim poterant ordinarij multū cōqueri: cū ex reſeruatiōe Ro. ponti. et ex litteris expectatiuis ius cōferendi erat quaſi abdicatū ab ipis. qđ eſt cōtra. c. ecce. xcix. di. quia nō dʒ papa ita ꝓuidere ſuis commodis ſeu vtilitatibus ro. curie. cū tāto graui ꝑiudicio ordinarioꝝ. pulcher text. in. d. c. ideo. §. his ita. ver. item gregori⁹. et ordo eccliaſticus cōfundit cuʒ ſua iuriſditio. ⁊c. ca. ꝑuenit. xi. q. i. ſ. de colla. c. i. circa ꝑnci. de cau. c. i. Nā etiā ex iure antiquo ordinarius dicit grauari cū papa cōfert bñficia ad ipius collationem ſpectātia. vt. d. c. mādatum. cū duob⁹. c. ſeq. q2 collatio cenſetur q̄dam donatio: cū ordinarius vtat liberalitate in ꝯferēdo: vt. d. c. relatū. c. fi. de offi. vica. in. vi. hinc dicit gl. in. c. cū olim. de de ma. et obe. q̄ collatio beneficioꝝ cōputat inter fructus. merito ergo grauatur cū ꝑuat hac liberalitate ⁊ facultate donandi. Sed oppoſūt plurimi nolentes ad ordinarios remitti miniſtrorū eccliaſticoꝝ iſtitutiōes. neq3 p electōeʒ neq3 p collationē expꝰtū eſt inquiunt q̄ turbarēt oia vēderēt/diſſiparēt partim carnali affectiōe: partim auaritia ⁊ ambitione. partim ſclari ptāte tracti indignos ⁊ illiteratos ꝓmouerēt. de lſaruʒ ſtudijs actū eēt. in ꝓmptu ē rñſio. inqt de Ger. vbi. ſ. corrigeret ſūmus pontifex abuſ⁹ hmōi ⁊ auctoritatē ſeueritate ſuꝑma vigilāter adhibita poneret aſpera ī vias planaſ: dponeret potētes ītruſos de ſede: ⁊ exaltaret hūiles ſine ꝑce vel munere. hoc eñ eſt architectoris officiū. ſ. c. i. in ꝑnci. dū vero peccat ī his ſūmus pōtifex: quis miniſtroꝝ corrigere vel preſumet vl' poterit. dices q̄ hoc poterit ꝯciliū gñale. vide q̄ nec crebro nec facile imo hodie nllaten⁹ habet vix nēpe ſtatuit libēter aliqs ſibi correctiōis iudicium.

Bñficiorū collatio ꝯputat iter fruct⁹.

a ¶ Libera. no. q̄ electiones ⁊ confirmationes debent eſſe libere. ſ. c. i. §. ad tollendum cum ibi not.

b ¶ Impediri. vnus eſt effect⁹ reſeruatiōis: q̄ ligabat man⁹ ordinarij ſine inhibitiōe ⁊ decreto: vt vult Archid. I. c. ſi. de ꝯſue. in. vi. vbi dicit q̄ paria ſūt beneficia eē reſeruata ⁊ vacare ī curia: ⁊ ī iſtis man⁹ ordinarioꝝ ligāt abſq3 decreto. de ꝑbē. c. ij. in. vi. ḡ ⁊ ī reſeruatē. Archi. in. c. i. de ꝯceſ. ꝑben. in. vi. facit qđ legit ⁊ not. in. l. nō dubiū. C. de legi. vbi dicit Bal. q̄ qñ lex ſtat in finib⁹ ꝓhibitionis tacite incluſa cenſetur clauſula de nullitate. vñ nō eſt neceſſariū q̄ lex ꝓcedat vltra ānullādo: nec caſſando vl' iutilē actū reddēdo cū ſit idē: q2 ſp ſubintelligit ipo iure. idem la. et domi. I. c. ſi eo tpe. eo. ti. in. vi. qñ papa bñficiū a ſe cōferendū reſeruat. tūc eñ illud de manu ordinarij collatoris accipit ⁊ videtur inhibere. nec hʒ ampli⁹ collator ptātē cōferēdi. c. vt nr̄m. de ap. d. c. ſi eo tpe. Inno. in. c. cū m. đ ꝯſti. Hen. in. c. dilectus. ij. de ꝑbē. fre. in tracta. ꝑmu. q. i. panor. ī. c. eccliā. ij. vt lite pē. ſic et ſola inhibitio pape ānullat poſtea geſta. ca. veritatis. in fi. de dolo ⁊ ꝯtumacia. Inno. ⁊ ꝯpo. in. c. nichil. e. ti. Hen. I. d. c. dilectus. Jo. an. ⁊ panor. in. c. ꝯſtitut⁹. de cōceſ. ꝑbē. Sʒ Jo. an. alit vult in. d. c. ſi eo tpe. q̄ ſola reſeruatio ſine inhibitione nō liget ordinariū: ſʒ reſeruatio cū notificatiōe ⁊ inhibitiōe bene afficeret. facit cpm ſi caplo. cū ibi notatis. de ꝯceſ. preben. in. vi. Aliud eſt in man⁹ appoſitione pape: q̄ cōtinet in ſe inhibitionē ⁊ decretū. Inno. in dicto cap. vt nr̄m. dictū Jo. an. eſt verū in reſeruatione legati q̄ min⁹ afficit q̄ reſeruatio pape. no. Jo.

Refuſ tiōis e fect⁹ q̄ eſt.

Effectus reservationis

an.c.hi qui.de pbē.in.vi.in nouel.ideo minus durat.de offi.le.pñti.eo.li.ſic et decretū legati non ligat ignorātes.no. Jo.an.in.c.ſi aplice.de pbē.i.vi.vbi docto. Alius eſt effect⁹ reſeruatiōis qꝛ impetrātes bñficia reſeruata tenenť facere mētionē de reſeruatiōe pſertim ſpeciali.al's collatio eēt ſurrepticia.c.cum olim:vbi pañ.ď re iudi.vbi collatio pape ē ſurrepticia.qꝛ cōtra ordinationem pape facta fuit. Jo.cal.i.c.cū dilectus. de iu.pa.ipa tñ nō īpediret pmutatio=nē.ſicut nec gr̄a expectatiua cū īhibitione et reſeruatiōe executoris.c.i.de re.p mu.in.vi.qꝛ ſicut lr̄e bñficiales ſunt reſtrigēde.c.quis.c.ſi motu ppo.c.ſi pluribus.de pre.in.vi.ſic et reſeruationes odioſe em̄ ſūt qꝛ p eas dať via ad vacatura ⁊ pnudicāt ordinarie ptāti. no.l.d. c.pñti.lꝫ ꝯriū teneat hen.in.d.c.dilect⁹ ij.de pre.ſiue fiat pmutatio ī manib⁹ ordinarij:niſi reſeruatio eēt fauorabilis: dico aūt eā fauorabilē nō q̄ facta ē motu ppꝛio:vt vult fred.in trac.pmu.q.i. ſꝫ vbi de nullius iure queriť ſed tm̄ de iure pape:vt dicit la.in.d.c.ſi eo tpē. et hoc caſu bñficia taliť reſeruata:nec p ordinariū:nec p legatū pñt ꝯferri etiā ti=tulo pmutatiōis ſicut nec vacātia ī cu=ria fre.q.ij.p.in ex̄ua. Jo.xxij.execrabilis.§.que oia.ī extra. dudum bene.xij. ſiue fiat pmutatio de bñficijs reſeruat⁊ in manibus pape nō facta mentiōe de reſeruatiōe.in caſu quo pmutatio p reſeruationem non violať:valet pmuta=tio.pro.in.d.c.i.de re.pmu.in fi.cū dicit nullatenus impediri.et ſic oē impedi=mentū tollit:cū fit pmutatio coram or=dinario.multomagis ſi coram papa et hoc placet:lꝫ aliter dicat fred. ī trac.p q.iiij.no.gaſ.ď peruſio.in trac.reſerua. et vide archi.in.c.ſi poſtq̄.de pre.in.vi. vbi dicit:ꝙ ſi papa poſt collationem canonicat⁹ alicui p eū factā ſub expecta=tione pbēde vacature ipam pbēdā conferat alteri nō facta mētiōe de pmo ꝙ n̄ valet collatio:qꝛ ſurrepticia.arg.ca.ſi bñficia.de pre.in.vi.et dicto.c.cū olim. nam prebenda erat affecta ⁊ reſeruata pmo:⁊ hēbat ad eā ius ad rē qď nō intē

dit papa tollere:etiā ſi ſcribat motu pprio:vt no.la.in.d.c.ſi poſtq̄:qꝛ motus pprius tollit ſurreptiōeꝫ:ſꝫ non alterius q̄ſitū:ſiue in re:ſiue ad rē.ar.ca.q̄=uis.ď reſcrip.li.vi.et qď ibi no.la.⁊ pſumiť papā fuiſſe oblitū.facti em̄ ſui obliuiſci pt.vt no.in.c.i.de ꝯſti.in.vi.poſſꝫ tñ ſi vellet ꝯferre alteri nō obſtāte affectione:et hodie ponūtur clauſule reſeruātes ius expectātiū:ſꝫ ī dubio niſi exprimat non pſumiť velle derogare iuri alterius nō ex defectu ptātis: ſed volūtatis:vt dicit domi.ſi.dicit Bal.in.l.re=ſcripta.C.de pre.impe.offe. ꝙ reſcri=ptū ꝯtra ius eſt nullū nō ex defectu poteſtatis pncipis:ſꝫ volūtatis.nā pſumitur ceſſare volūtas ſcribētis ppt clau=ſulam derogatoriā legis.l.nec dānoſa. C.de pre.impe.offe.ſi ģ pnceps illi cla=re derogaret cū diſpoſitio illi⁹ ſit de iu=re poſitiuo:valeret reſcriptuꝫ.ff.qď qſ. iu.l.iiij.§.ſi is p quo.c.ex parte.de ca=pel.mo.cū ibi nota. Alius effect⁹ reſer=uatiōis eſt ꝙ impedit optionē.arg.di=cti cap.vt nr̄m.dicto cap.eccleſia.ď pre. inter cetera.ſicut in vacañ.in curia nō habet locum optio.cap.fi.de ꝯſue.i.vi. ita nec in reſeruatis.de quo dic: vt ibi
p doc.p Baſ.in trac.reſer.et impedit re vnio an
ſeruatio vnionē ſaltem illam.ſuſpēdit īpediať
durāte ipa reſeruatione.in extraua. Jo p refus
hānis.xxij.duduꝫ.La.ī ca.deliberatōe tionē.
de offi.leg.in.vi. de rota deci.xix.⁊.dc. alij contra.vt not. Johan.an. et Paul⁹ in clemē.fi.de reſcript.Frede.conſilio cvi. vbi dicunt ꝙ p vnionem preiudi=catur expectāti:quātomagis reſerua=tione.nam p eā non acquiritur ius pa=pe:ſed ſolum preiudicatur ordinario: vt dicit Archid.in cap.ij.de pre.lib.vi.⁊ dicit Frede.vbi.ſ.ꝙ eps poteſt ex cau=ſa licita ⁊ nō in fraudē vnire eccliam cuius collatio ē ad ſe.poſt.deuoluta.no=tat Panor.in cap.ſicut vnire.de exceſ. prela.in cap.cōſultationib⁹ de dona.qꝛ licet perdiderit ius.et deuolutū ſit ad papam:non tñ ius vniendi.Collatio eſt reſpicit titulū:vnio vero proprietatem beneficij:et ſi talem vnionem neceſſariam omitteret eps poſſet reprehendi de

negligentia.c.vlti.de eccle.edi.Nec ob.
qḋ not. Jo.an.in.c.ſi tibi.ḋ preben.l.vi.
vbi dicit ꝙ qui nō poteſt cōferre nō pōt
vnire vel aliter ordinare: quia ibi iam
erat queſitum ius alteri.domi.tamē ibi
dem ſentit ꝯtra ſſe
de.ꝙ oparet reſua
tio.d.effect⁹ vbi li=
cite ⁊ in caſib⁹ per=
miſſis fieret.

di ad eligeñ.quia ceſſāte cauſa ceſſat ef
fectus.de ap.cum ceſſante.c.poſt tranſ
lationem.de renū.cū ſi.facit quod not.
Inno.et panor.in.c.inter dilectos.ḋ ex
ceſſi.prela.Cōpoſ.in.c. capitulū. de re
ſcrip.l glo. magna.
ver.item quid ſi p
uiſio.Archi.in.c.ſi.
de tem.ordi. in. vi.
Baſ.l trac. reſer.§.
iij.qro.et ſeq.quod

uerſus hoc decretū romanus pontifex nichil attēptaret [a] niſi ex magna rōnabili et euidenti cā [b] in lrīs

a ¶ Attēptaret.ſi.
ꝣ.cap̄.l.§.i.verſi.decreuitq;.
b ¶ Cauſa.Quid ſi papa ex cauſa no=
minatim expreſſa reſeruauit ꝑlaturam
an ip̄o mortuo expiret reſeruatio. ſi re=
ſeruauit ſibi ſic:ſi collatiōi ap. non.ca=
pit.ſi gratioſe.de reſcrip.in.vi. vbi Ar=
chi.Guil.et geſ.et flo.in clemen.i.de ꝓ=
ba.aliud in gr̄a facta.c.ſi ſup gr̄a.de of.
delega.in.vi.⁊ in cōmiſſione data alicui
de ꝯferendo bñficiū vacās.c.ſi cui.de ꝓ=
ben.eo.lib.not.archidia.in cap. ſi apo=
ſtolica.de preben.in.vi.vbi dicit ſatꝫ eē
ꝓuiſum ꝑ pāpam de beneficio vacāte
curia qñ ꝑ viam cōmiſſionis ꝓuidit. iō
ſe.ap.va.ordinarius nō ꝓuideret.Sed
nunquid ſi ꝓuiſio bñficij reſeruati facta
ꝑ papam nō tenuit:vel ꝓpter indignita
tem ꝑſone:quia irregularis vel illegiti=
mus:aut quia papa illi cōtulit: ſꝫ ante
conſenſum p̄ſtitū mortua eſt:aut eſt ali
ud bñficiū aſſecuta:redeat ptās ad pa=
pam vl' ad eligeñ.Si papa reſeruat mo
tu ꝓprio in fauorē eccl'ie. ex quo colla=
tio pape nō habuit effectū/nō p̄nt eligē
tes ſe intromittere in illa vacatōe: ⁊ po
terit papa ꝓuidere cū ſemꝑ duret cā re
ſeruatiōis.ca.ſi cōpromiſſarius.c. ſi ele
ctio.eo.ti.in.vi.not. Oldra. cōſi.lvij. qꝛ
ex quo papa ſemel ſe intromiſit de illo
beneficio inferior ſe intromittere nō pōt
in illa vacatione.arg.c.vt nr̄m.de ap.c.
ſi eo tp̄e.eo.ti.in.vi.Si vero reſeruat ad
inſtañ.alicuius ⁊ ꝓ certa ꝑſona:tūc li=
cet collatio non habuit effectū redit ad
eligeñ.poteſtas: quia cā reſeruationis
ceſſat.et intendebat ꝓuidere tm̄ illi per
ſone expreſſe in cuius fauorem reſerua=
uerat. ideo cum illa perſona non poteſt
habere dignitatem redit poteſtas eligē

Bñficiū vacans qñq; cōmittat ꝯferēdū

no.la.et domi.in.c.ſi tibi abſenti.de pre
ben.in.vi.vbi dicunt ꝙ ſi ordinarius cō
tulit beneficiū.b.et āteq̄ ille acceptaret
papa illud contulit alij vel cōferri man
dauit cum clauſula ſi non erat alteri tē
pore date ius queſitū.deinde dictus.b.
recuſauit acceptare ꝙ iterū ordinarius
poterit ip̄m beneficiū conferre:qꝛ colla=
tio pape erat ſubrepticia: cum erat illi
b.acquiſitum ius ſaltem ad rem ad be=
neficiū ꝑ collationem ordinarij adeo ꝙ
ꝑ papam hoc tacito facta collatio non
valeret.vt.d.c.ſi tibi abſeñ.c.ſi poſtq̄.ḋ
preben.in.vi.ergo illa collatio papalis
nulla erat.et per ꝯſequens non potuit
impedire collationē fiendam in poſterū
ꝑ ordinarium.c.non preſtat.de reg.iur.
in.vi.Sed ſi papa cōmendat alicui hu=
iuſmodi dignitatem reſeruatā: an expi
rata ꝯmēda redeat ptās eligēdi ad eli=
gētes.Frede.in trac.p.q.xv. dicit ꝙ nō
qꝛ ꝑ cōmēdam non eſt plene ꝓuiſum di
gnitati.⁊ durāte cōmēda vacat bñficiū
de iure.lꝫ non de facto. not. Archi.in.c.
qui plures.xxi.q.i.nec etiam iterim or=
dinario currreret tp̄s ad conferendum
cum non poſſet cōferre.Archi.in ca.ne=
mo.eo. ti.in.vi.deci.ro.xxvij. nec habet
cōmendatarius ius in bñficio commen
dato.no.cōiter docto.in dicto ca.nemo.
vnde dicit panor.in.c. cum olim. de re.
ꝑmu.ꝙ beneficia commendata non p̄nt
ꝑ cōmendatarios ꝑmutari ſine cōſenſu
eius qui ea cōmendauit:qꝛ non ſunt cō
mēdatarioꝝ.ꝑmutatio aūt dꝫ fieri ḋ be
neficijs ſuis.c.i.de re.ꝑmu.l.vi.ibi ſua.
Et dicit Frede.vbi.ꝣ.ꝙ ſublata cōmen
da remanet vacans in curia.fa.qḋ not.
Archi.in.c.is cui.eo.ti.in.vi.ꝙ ſi papa

Cōmenda an tollat vacatiōnē bñficij.

apoſtolicis nomīatim exprimēda. Et tn̄ cōtra ipſius decreti mētem nō pauca[a] ſine hmōi cā geſta ſunt. vnde[b] grauia hacten⁹[c] ſucceſſerūt: et grauioꝛa indies[d] timentur ſcandala[e] Cupiens hec ſancta ſynod⁹ his obuiare[f]: volens vt ipſi⁹ decreti mens[g]: que fuit omne obſtaculū a canonicis electionib⁹ ꝛ cōfirma

eccleſie vacan̄. dat viſitatoꝛē vł admini ſtratoꝛem nemo poterit illi ecclīe ꝓui- dere de paſtoꝛe: hoc em̄ faciendo videt̄ eius ꝓuiſionem ſibi reſeruaſſe. ar. c. ſi. lxi. di. c. cū nobis. eo. ti. c. vt nr̄m. de ap. c. cū veniſſent. ꝺ iu di. Sȝ hodie dictuȝ archi. nō obtinet. lȝ ei papa eccl'ijs ele- ctiuis vacātib⁹ poſ ſit dare viſitatoꝛeȝ vt l iurib⁹ alleg. de ſup. neg. ꝑla. c. ſi. in vi. tn̄ ei⁹ offin̄ expi- rat facta electione. nec ipediūt eligen- tes eligere cuȝ ois reſeruatio ſit ꝺāna- ta: niſi i certis caſib⁹. ſi. vides ꝙ ab bn̄fi- cia ſpectantia ad collationē pape iure deuolutiōis vel al's: ſi nō eſt aliqs ꝗ in- teri illis bn̄ficijs poſſit ꝓuidere ꝑt eps ibidem deputare adminiſtratoꝛē idoneū donec ꝑ papā fuerit ꝓuiſū. ar. x. q. i. re- gēda. ꝛ hūc adminiſtratoꝛē poſſet dare eꝑm ſe. va. in bn̄ficijs ſpectan̄. ad colla- tionē epi donec illis fuerit ꝓuiſum: lȝ il la nō poſſit ꝯferre. no. Jo. an. l. c. i. ne ſe. va. in. vi. Pan̄. l. ꝺ. c. cū nobis. in. c. cum vos. de offi. oꝛd. l. c. cū olim. ꝺ ma. ꝛ obe. Siliter ſi papa det coadiutoꝛē epo. iuꝝ c. i. de cle. egro. in. vi. ꝑ moꝛtē epi expira bit ei⁹ offin̄. c. grādi. in ſi. de ſup. neg. ꝑ- la. in. vi. no. Jo. an. in. c. ſi. de cle. egro. et hēbūt eligētes eligē abſqȝ aliꝗ obſtaclo cū hoc decretū oēm viā ipediētē directe vł idirecte liberas electōes aboleat. qđ dictū eſt de ꝯmēda: mlti nō appꝛobarēt tenētes cōmēdā eē verū titulū. c. dudū. ij. e. ti. no. l. ꝺ. c. nemo. ꝛ ꝙ ꝯmendatari⁹ ꝑſertim ad vitā hȝ ius i bn̄ficio cōmen- dato. nec vacat interim: vt diē la. i addi. ad Frede. vbi. ſ. qđ Jo. an. ſibi rn̄dit: ꝙ ꝑ moꝛtē cōmēdatarij in curia vacat be- neficiū i curia. ad hoc clemē. qꝛ regula- res. de ſup. neg. ꝑla. vbi ꝑoꝛatus obediē tiales vacant: lȝ ſint reuocabiles ad nu tum. et iſti opi. inherendo quā ſentiunt citramōtani: expirata cōmēda de benefi cio electiuo reſeruato: rediret ptās eli- gendi ad eligētes: qđ videt̄ veri⁹: maxi- me ſi cā reſeruatiōis ceſſat: al's poſſent diutiſſime eligētes fraudari iure eligē- di: cū papa nō ꝓuideret hmōi bn̄ficio ꝺ ꝑlato intitulato. ſȝ illud ſp cōmēdaret qđ eēt ꝯtra mentē huius decreti.

a Nō pauca. id eſt multa.

b Un̄. notat cau ſam. l. iuriſgentiū. circa ꝑncipiū. ff. de pac. Aliqn̄ locū. ff. de vi et vi ar. l. i. in pꝛincipio.

c Hactenus. id eſt olim et vſqȝ nūc ſi. ver. l cap̄. nichil. eo. ti. J. cap̄. et quia. de paci. poſ. c. i.

d Indies. id eſt quotidie. ſi. ver. ꝭ. in ꝓhe. §. cum itaqȝ. ver. quiquidem.

e Scandala. ꝗ ꝙtū poſſumus vita- re debemus. et ꝑ eis ſedādis abſtinen- dū eſt etiam ab his ꝗ ſine pctō pn̄t com mitti ꝛ omitti. c. ij. de no. op. nūc. ꝛ iuris ſeueritas tēperāda eſt. J. de excō. non vi. c. i. c. ſane. de tēpo. oꝛ. l. diſ. vt ꝯſtitueret̄. de renū. niſi cū pꝛidem. §. ꝑ graui. nō dȝ tn̄ cōmitti pctm̄. c. ꝗ ſcādalizauerit. ꝺ re gu. iur. ꝑ Henri. in. ꝺ. c. ij.

f Obuiare. futuris eſt obuiandum ꝙtū poſſum⁹. xxiij. di. in nole dn̄i. l. ſi ꝗs domū. ff. loca. c. i. de ſer. nō oꝛ. ꝛ exempla ꝑſentia nos cauere ꝑmonent a futuris. lxxxij. diſ. plurimos. in ſi. in extra. Joh. xxij. qꝛ nūnꝗꝫ. ꝛ melius eſt obuiare ꝙꝫ poſt vulneratā cām remedium qrere. l. ſi. C. in qui. cau. in inte. reſt.

g Mēs. ad quā ſp recurrēdū ē. ar. c. ſi. de ꝑbē. Nō em̄ i folijs ꝟboꝝ: ſȝ i coꝛti- ce rōis ꝛ ſenſu ꝯſiſtit lex. i. q. i. marchion ff. ꝺ leg. l. ſcire. c. ſi. ꝺ reg. iu. l. vi. vbi Di. Et ſicut hō ꝯſiſtit ex aīa ꝛ coꝛpe: ita lex ex ꝟbis ꝛ mēte ſeu rōe. no. Bal. i. l. ſcire. ff. de excu. tu. vn̄ ꝟba cuiuſcūqȝ diſpoſi- tiōis ſunt ampliāda vł reſtringēda ſm̄ mentem diſponēt̄. c. ſcđo reqris. de ap. vbi Pan̄. fa. qđ le. ꝛ no. in. c. intelligētia. et. c. ſeq. de ꝟb. ſig. in. l. cū pater. §. dulciſ ſimis. vbi Bar. ff. de le. ij. in. l. pater. §.

Lex ex ꝟbis et mēte cōſiſtit.

fundū.ff.de leg.iij.qđ no.ī.de exco.nōvi.
c.i.et mens colligit ex rōne exp̄ſſa in di=
ſpoſitiōe.ar.l.ſp in ſtipulationib⁹.ff.re.
iu.in.d.c.itelligētia. Idē ſi nō ſit exp̄ſſa:
dūmodo poſſit rōnabilr cōiecturari ⁊ in
dubitāter q̄ moue=
re potuit diſponen
tē.l.d.c.ſcđo reqr.
facit.l.ſi hoiem.ff.
man.qđ no.in.l.ta
le pactū.ff.de pac.
Cy.in.l.non dubiū
C.de le.Bald.in.l.
maximū vitiū.C.de li.pre.Panor.in.c.
ad audientiā.de deci.⁊ illud dicit in le=
ge exp̄ſſum qđ ex eius mente colligit.l.
ptor.§.i.iuncta glo.in.ỽ.exp̄ſſum.ff.de
a ¶Fruſtraret.i.careat. (no.ope.nū.
b ¶Obſtaculo.hic ſatis patet q̄ digni
tates electiue nō vacant in curia ⁊ q̄ in
eis nō habeat locū.c.ij.de preb.in.vi.d.
eū.c.ij.qđ loquit de dignitatib⁹ nō com
prehēdit ep̄atus: vt interp̄tat⁹ eſt Nico.
iiij.in eccleſia bracareñ.no.Gar.in.c.ſta
tutum.de p̄ben.in.vi.nec abbatias.no.
Jo.an.⁊ Archi.in.d.c.ij.Jo.mona.in.c.
inquiſitores.de here.vbi no.q̄ vidit de=
clarari appellatiōe dignitat abbatiam
non cōtineri. facit.xvi.q.vij.ſi quis de=
inceps.Jo.mona.in.c. in gñali.de reg.
iur.in.vi.facit.c.ſi poſt[illegible].eo.ti.in.vi.vbi
eccl'ia cathedralis ⁊ regularis equipa=
rātur.lz Jo.de lig.teneat ɔ̄riū in.d.c.ij.
q̄ abbatia dignitas eſt.c.indēnitatib⁹.
eo.tit.in.vi.⁊ p̄pter verbū electio poſitū
in di.c.ij.pro quo facit.c.[illegible].eo.tit.vbi
abbatia quo ad deuolutionē ad ſuperio
rem eq̄parat eccleſijs inferiorib⁹ ep̄atu:
nec priorat⁹ electiui q̄ ſunt p ſe: nec ha=
bēt abbatē ſuperiorē: vacāt in curia.no.
Archi.in.d.c.ij.nec etiā alij p̄oratus ele
ctiui ⁊ eccl'ie collegiate quoꝝ p̄lati p ele
ctionē aſſumuntur.⁊ p quoꝝ mortē ipſe
eccleſie dicerētur viduate.p̄ſertim ſi ha
beāt iuriſdictionē in illos de collegio.cū
in ipſis habeat locū ɔciliū gñale.ne pro
defectu.glo.in cle.q̄ regulares.in.ỽ.la=
teraneñ.de ſup.ne.pre.facit not.ī.c.i.§.
et cū humane.d.c.ij.ſolū cōprehēdit p̄=
uiſa per cōci.lateraneñ.de conceſ.p̄ben.

Digni=
tates
electiue
non va=
cant in
curia.

tionibus tollere ſuo nō fruſtraret[a] effectu. ¶ Statuit vt electōes ī dictis eccl'üs ſine īpedimēto: aut obſtaculo[b] oīno[c] fiāt[d]: q̄ cā cogita iuxta[e] iuris cōis[f] ⁊ dicti noſtri dcreti[g]

c.ij.no.per.d.cōciliū gñale: vt no.in.d.c.
ij.hen.in.c.innotuit.eo.ti.fa.op.d.c.ſta
tutū.ibi ſpectat collatio.⁊ ibi cōferre va
leant.de dignitatib⁹ aūt electiuis nō ſic
loq̄retur ſed in alijs dignitatibus infe=
rioribus: licz in eis
p̄uideat p electio=
nē habet locū.d.c.
ij.q̄ in ipſis nō ſer
uat forma.c.da p̄=
pter.eo.ti.⁊ cōpre=
hēdunt ſub.d.cōci
lateraneñ. ita intel
lige verbū electio in.d.c.ij.et tales nonl
debēt proprie dici dignitates electiue: ſz
collatiue.no.ī.in.d.§.et cum humane.
c ¶Omnino.i.libere ⁊ ſine difficulta=
te omni via prohibitiua electionū ſemo
ta.ſi.ỽ.in.l.ſi cū exceptiōe.§.quatenus.
ff.qđ me.cau.in.c.dudū.cū glo.i.de cō.
cōiu.ī.c.i.§.fi.in fi.ī.de cōcubi.c.i.§.i.cū
d ¶Fiāt.bene facit iſte tex. (ibi no.
q̄ eccleſie cathedrales regulares ⁊ col=
legiate electiue non cadunt ſub p̄uenti=
onibus ſicut nec vacant in curia: facit.c.
deliberatione.de offi.leg.in.vi.latis p̄.
ī.de colla.c.i.ỽ.nec etiam collationes.
vbi beneficia collatiua cadunt ſub pre
uentionibus.ſecus ergo in veris electi
uis.ar.a ſpeciali.l.i.ff.ad munici.c.nō
ne.de preſum.c.p̄ſenti.de preben.in.vi.
nec expreſſa collatiōe venit electio.c.cū
in illis.de p̄ben.l.vi.⁊ de hoc ſunt arre=
ſta in curia p̄lamenti vt ferunt.
e ¶Iuxta.i.ſm.⁊ relatiue ſumit.ſi.ỽ.
ī.c.i.§.facta.in p̄n.ī.q̄ di.offiñ ſit ce.ca.
i.c.vt ſup.de appella.in.vi.c.abbate.de
verb.ſig.c.vt iuxta.de offi.ord.in.l.i.C.
de epiſ.⁊ cle.et ibi Bal.Aliquando.i.p̄=
pe et localiter ponit in.c.ſolite.§.hoc au
tem.de maio.⁊ obe.l.q̄ edes.ff.de incen.
ru.nau.in.l.decernimus.C.de aq̄duc.
lib.xi.Bal.in.l.ſcire.ff.de excu.tu.
f ¶Cōis.c.fi.eo.ti.in.vi.Et no.q̄ ap=
pellatione iuris cōis ſtricte nō veniunt
iſta decreta.ī.c.i.§.i.ver.ſed q̄ et.§.⁊ cū
humane.ver.necnon.ſic nec venit extra
uagans.ſed id qđ in corpore iuris reda
ctum eſt.c.paſtoralis.de fi.inſtru.
g ¶Decreti.ī.c.i.§.facta.an vbi con=

Bñfi
electi
non c
dūt ſ
p̄uen
onib⁹

firmatio electionis petenda eſt in curia debeant ſeruari diſpoſitiōes.d.decreti. e.c.fi.e.tit.in.vi. Jo.an.dicit in.c.nichil. eo.ti.ꝙ aut talis eſt dignitas que cōpre hēditur in caſu.c.cupientes.eo.ti.in.vi. et nō eſt neceſſaria alia citatio: vt ibi habet. idem in caſu.c.i.eo.ti.ꝛ li. al's aūt ſalua plenitudine poteſtatis ſe. ap. debent ſeruari in curia.facit.ī.ver. veruntamen.

a ¶ Perturbationem.quia elect⁹ eſt ſuſpect⁹ ſentire male de fide.aut ex origine:aut alias.

b ¶ Publici.quia timetur de coniuratione vel conſpiratione in patriā: ſeu de reuelatione ſecretorum rōne patrie vnde eſt ouūdus. qꝛ anglicus.aut propter parentes ſuos q̇ patrie fuerunt infeſti.

c ¶ Pōtifex.idem puto in alio ſupiore ad quem delata fuerit ɔfirmatio. ꝓpter em̄ iſtas cauſas pōt ṗnceps ſe opponere ɔfirmatiōi electi et ɔ̄ eū obijcere ꝙ hꝫ eū ſuſpectū de ꝓditiōe aut reuelatiōe ſecretoꝝ: ꝛ ſi poterit hoc ꝓbare dꝫ electio retractari.no. Jnno.in.c.ſup his.de accu.vbi Panoꝛ.glo.in.c.i.lxij.diſt.fa.c.cū vniuerſas.e.ti.lxiij.di.adrianus.ij.vij. q.i.licet.lxiij.d.ſi forte. Panoꝛ.in.c.ex pꝫ te a de.de teſti.in.c.qꝺ ſicut. eo.ti.Ho.in c.nobis.de iu.pa.nā intereſt pṅcipis ne eligat aliq̇s ſibi taliter ſuſpect⁹. arg.ff. de pe.l.ſi q̇s aliq̇d.§.trāſfuge.de re mili. l.omne.§.exploratores.et.l.ꝓditores.ꝺ iureiurā.petitio.§.in ꝓ.§.q̇bus ad plenū.℣.nam eccleſiarū.cū ibi no. Jdeo dicūt Jnno. et Cōpoſ.i.d.c.ꝙ ſicut.ꝙ pōt ex cōſuetudine introduci: vt mors p̄lati nunciet pṅcipi ꝛ ab eo petat licentia eligendi prelatū ſeu requirat ei⁹ aſſenſus. ita ꝙ electio aliter facta debeat retractari.ar.lxiij.diſ.lect?.c.abbatem.xviij.q.ij. lxiij.di.cū lōge.qꝺ dictū ſeruatur in multis eccleſijs francie.no.Hen.in.d.c.nob.

diſpoſitionē ɔfirment vel īfirmēt. ¶ Verūtamē ſi forte aliq̄n contingat electionē aliquā:etiā al's canonicā fieri q̄ in ꝑturbationē[a] eccleſie aut pr̄ie vl' boni publici[b] vergere timeat:ſumm⁹ pōtifex[c] cum ad ip̄m ɔfirmatio delata fuerit: ſi talē vrgētiſſimā cauſam adeſſe cognouerit:ea prius mature[d] diſcuſſa:ac parte plene defenſa[e] accedēte poſt

licet ſit ɔ̄ tex. illius.c.qꝺ ſicut.in.℣.et ſi ſec⁹. Aliq̄n ꝑ vſurpationē: vbi innuitur ꝙ cōtrarius vſus eſt abuſus. et ibi Panoꝛ.ꝛ in.c.cū terra.c.i.eo.ti.c.i. de ɔſue. c.cū inter.eo.ti. Et in ciuitate ſalernitana dicit eſſe cōſuetudo ꝙ mortuo prelato fiat notificatio populo ciuitatꝭ an teq̄ꝫ ꝓcedat ad electionē. Quid ſi populus nō vult ɔſentire electo per collegiū: an debeat retractari electio.gl. in.d.c.i.lxij.diſ.vi detur dicere ꝙ non hꝫ iuſtā cauſam et rōnabilē ɔ̄dicēdi niſi forte ſcandalum generaretur:qꝺ eſt notandū ꝙ cū ſcādalo populi nō dꝫ q̇s preſici etiā interueniēte electiōe canonica.fa.iſte tex.c.cū teneamur.de pre.vbi Panoꝛ.c.niſi cū pridē. §.ꝓ graui.cū ibi no.ꝑ Jnno.ꝺ renū.no. Panoꝛ.in.d.c.i.e.ti.vn̄ ep̄s dꝫ conari in q̄ꝫtum pōt deputare rectorē cū bn̄placito popl'i.ar.c.nullus inuit?.lxi.diſ.d.c.i. lxij.di. Henri.in.c.oſius.in.c.querelā.e. ti. Panoꝛ.i.c.cū venerabilis.de excep.in d.c.ex pte.ꝛ vbi timet ſcandalū pōt fieri ꝓhibitio:vt q̇s nō eligat in certa eccl'ia. lꝫ ip̄e in nullo deliq̇rit.ad hoc.c.conſiderauim⁹.eo.ti.vbi Panoꝛ.qꝛ ꝓpt ſcādala euitāda multa ſunt licita omittenda ex quo dimitti pn̄t ſine petō.de preſcrip.nichil.ī.de excō.non vi.c.i.§.in prin.

d ¶ Mature. oīa cū maturitate ꝛ deliberatiōe faciēda ſunt. in extra. Jo.xxij. quorūdā.§.i.ꝓ.§.q̇bus attēte.cū ibi no.

e ¶ Defenſa.c.fi.eo.ti.in.vi.§.c.i.§.fa. cta.defenſio em̄ eſt de iure naturali que nō pōt auferri a pṅcipe.cle.paſtoral'. de re iud.ꝑ ea q̄ no. Jnno.in.c.q̄ in eccl'iaꝝ de ɔſti.late Pan̄.i.c.ex pte.ij.de of.dele. et ꝺt ro.pō.ɔ̄ inauditā ꝑtē nichil poſſumus diffinire.c.i.de cā po.ꝛ ꝓ.ꝛ cāꝝ merita partiū aſſertiōe pādunt.l.fi.C.ſi ꝑ vim vel alio mō.l.de vnoquoqꝫ.ff.de re iudi.c.cum ex litteris.de in integ.reſtit.

Electio ni ſi nō cōſentit poplꝰ quid iuris:

Defenſio a pṅcipe auferri nō poteſt.

ea ro. ec. cardinaliū aut maioris[a] partis ſubſcriptiōe[b] hmōi cauſam veram ſufficientēq; fore atteſtātiū reiecta[c] tali electione ad capitulu3

a ¶Maioris.ſtatur maiori parti.ff.de re iud.duo ex tribus.c.fi.de re iu.c.quia ꝑpter.e.ti.c.i.de his que fiūt a ma.p.c. vbi doc.cum ſi.An aūt maioritas iſta in ſolo numero conſiſtat.vel in dignitate: auctoritate: ꝛ merito perſonaꝝ.ꝛ an i diſpōnib[9] fiendis p vniuerſitatem ſiue collegium ſufficiat maior pars non ſanior: vl' e diuerſo ſanior/licet minor.Bar.in.l.ſi vni.ff.de re iud.Inno.in.c.dudū.i.e.ti.glo.ꝛ doc.in c.eccleſia veſtra.eo.ti.

b ¶Subſcriptione. ſi.s.titu.i.c.i.ver. tunc liceat.cum ibi no.

c ¶Reiecta.vide ꝙ electio etiā canonica caſſatur ſine culpa electi:nō tñ ſine cauſa legitima.et eſt caſus vbi qs ꝑuaf iure ſuo ſine culpa ſua.nō tñ ſine cā.ꝑpf publicā vtilitatē ꝑpf quā pōt qs ꝑuari dñio ſue rei.l.item ſi verberatū.ff.de rei ven.ꝺ euic.l.lucius.C.de quaꝺ.ꝑſcrip. l.bene a zenone.no.Inno.ꝛ doct.in.c.q̄ in eccleſiarū.de ꝯſti.Bar.in.l.fi.C.ſi cō. ius vel vti.in.i.cōſti.ff.veteris.Cy.in.l. reſcripta.C.de preci.impera.off.Panor mita.in.c.i.de cōſti.glo.in.c.cognoſcentes.de ꝯſti.in.c.antiqua.ꝺ priui.Uñ ꝟſ[9]. Pauptas odiū viciū fauor:ꝛ ſcel[9] ordo. Perſonas ſpoliāt ꝛ loca iure ſuo.Et facit op.iſte tex.ad no.p Inno.in.c.niſi cū pridem.de renun.Jo.and.in.c.quod ob gratiam.de regu.iur.in.vi.in mercu.ꝙ vbi ſubeſt magna cauſa publicā vtilitatem cōcernens pōt papa trāſferre epm inuitū de vno epatu ad aliū ſine culpa ipſius epi: puta populus aut tyrānus pſeqtur epm ſine cā iuſta.ꝛ magis cor eorū indureſcit cōtra eū ſi periculū eſt deſtructiōis eccleſie vel magni ſcandali et periculoſi.vel in ſpūalibus:vel in tēporalibus: tunc poteſt papa qui eſt dei vicarius vt totum corpus eccleſie ſit ſanū illud membrū preſcindere.facit.c.ſcias vij.q.i.ſed debet dare ſibi bonū cambiū ex quo ſine culpa ſua ſit remotio vt dicit no.Inno.in.d.c.niſi ſicut.cum quis priuatur re ſua ſine culpa propter publicā vtilitatē debet recōpenſari in precio rei ſue.l.ij.C.ꝑ qui.cau.ſer.pre.ac.li.no.in l.ſi locus.ff.queād.ſer.amit.Frederi.in trac.permu.q.xxv.anto.in tertia parte ſumme.ti.xv.c.iij.Panor.in.c.qꝺ dei timorē.de ſta.mo.in c.tua.de cle.egro. vbi ꝺt ꝙ ſi pſbyter ē exoſus pplo: nec pōt ibi adminiſtrare nec retinere ius ꝑlature ſine ſcādalo popl'i:tūc poterit remoueri.ar.op.illius.c.tua.ſm vnum intellectū ꝙ lepro ſus oīno remoueatur propter ſcandalū ſed de fructibus eccleſie ſibi ꝓuideatur hoc limitat Panor.in.c.queſitū.de rerū permu.ſi aliter nō pōt eccleſie cōſuli.ſaltem per dationē coadiutoris.ſi eñ pōt ꝓuideri p coadiutoris dationē non putat ꝙ inuit[9] poſſit trāſferri.ſicut ꝺf de infirmo qui nō priuatur: licet ſit impotēs ad adminiſtrandū: ſ3 datur coadiutor. de cle.egr.p to. Sed an papa poſſit pro libito et ſine cauſa trāſferre epm inuitū vel eū deponere.no.in.c.p principalē.ix. q.iij. Jo.an.in.d.c.qꝺ ob grām. Jo.an. et Panor.in.c.fi.de poſtul.prel. Jo.mo. in.c.generali.e.ti.in.vi.Henri.in.c.nulla.de cōceſ.prebē.Panor.in.c.fi.de cōfir. vti.Bal.in.d.l.reſcripta.vbi dicit ꝙ oīa beneficia mundi ſunt obedientialia et manualia reſpectu papalis poteſtatis. ideo poteſt pro libito volūtatis epm de ſuo epatu trāſferre.ſed aut procedit ꝓudendo et nō cogitur ꝓuiſus tranſire: quia pſumitur factū eius fauore.aut ꝓcedit iubendo et cogif trāſire:qr pſumif factū fauore eccleſie.vij.q.i.omnis.ſ3 in concilio piſano cui prefuit Alexāder papa.ſtatutū fuit ꝙ epi ꝛ abbates nō poſſent trāſferri inuiti.niſi ſubeſſet cā euidēs ꝛ rōnabilis.vt ꝺt Panor.i.d.c.fi.de poſtu.prel.Idē poſtea ſtatutū eſt in cōcilio cōſtantinopolitano: et illud prius ſtatutū fuerat in cōcilio apud aluerniā celebrato.de quo.vij.q.i.§.i.vbi tractatur de epoꝝ trāſlatiōe:qꝺ fuit poſtea cōfirmatū a Grego.in.c.i.eadē cā ꝛ.q.pt3 etiā ex cōcilio niceno eadē cā et.q.nō ex.

Iure ſuo ꝑuatur qs qñq; ſine cl'pa

Pre[...] ter e[...] ſus [...] remo[...] ri.

vel cōuentū remittat[a]: vt infra tē=
pus[b] iurꝫ vł aliud[c] iuxta loci diſtā
tiā[d] ad aliā[e] ex qua talia[f] euenire
nō formidenť electionē ꝓcedant.
¶ Cēſuit[g] tamē p̄fata ꝯgregatio[h]
ꝙ ſummus pōtifex habeat[i] remit=
tere[k] vnūquēq; ꝑ ipſum aut ipius
auctoritate: vt p̄mittitur[l] ꝓmouē
dum[m] ad ſuū īmediatū ſuperiorē

et Inno.iij.voluit trāſlatiões epoꝝ dū=
taxat debere fieri ex cā neceſſitatꝫ vel vti
litatis eccleſiaꝝ.c.q̄ꝫto.de trāſl.prelato.
ad hoc glo.in.c.i.x.di.qđ no. archi.in.c.
i.đ ſum.tri.lib.vi. Inno. ⁊ hoſt.in.c.q̇s
plerisq;. de imu.ec.
qđ no.i.c.i.xxij.diſ.
bñ facit iſte tex. An
autē poſſit reuoca=
ri cōmēda.no.in.c.
qui plures.xxi.q.i.
in.c.nemo.e.ti.l.vi.
in.c.ſi cōſtiterit. de
accuſa. et dic vt ibi
per Panorm̄.
a ¶Remittat.ne=
ceſſario ex quo eli=
gētes nō fuerūt in
culpa:ſed vbi electio caſſareť ꝓpť defe=
ctū in materia vel in forma ⁊ eſſent eli=
gentes priuati vel priuandi ptāte eligē=
di non tenereť remittere.c.q̄q̄ꝫ.eo.ti.in
vi.no.ꝫ.c.i.§.facta.
b ¶Tp̄s iuris.trium menſiū in cathe
dralibus:regularib⁹:et collegiatꝫ eccle=
ſijs.p̄ſertim ſi habeāt p̄lati earū iuriſdi
tionē in collegiatos.c.ne ꝓ defectu.e.ti.
cū ibi no.ꝑ doc. In alijs aūt dignitatib⁹
et bñficijs iferiorib⁹ tp̄s cōferēdi eſt ſex
menſiū.c.nulla.đ ꝯce.p̄. Fređ.ꝯſi.cxlvi.
c ¶Aliud. Alia littera habꝫ alias. Et
no.ꝙ papa remittēs electionē ad eligē=
tes pōt reſtringere vel ꝓrogare tp̄s iurꝫ
celebrandi electionē. no. Inno.in.c.i.de
his que fiūt a ma.par.ca.in.c.cū in vete
ri.eo.ti.ad hoc.ꝫ.ti.i.c.i.ver.quem ter=
minū.et pōt limitare certā formā voca=
tionis abſentiū in electiōe.c.vbi maius
eo.ti.in.vi.de re iudi.cum olim. in fi.nā
illud ꝙ preſentes ibi ſolū fuerūt vocati
fuit de ſpeciali mandato pape ſm̄ Ho=
ſtien.ibidem.no. Archi.in.c.cū in eccle=
ſijs. de preb.in.vi. Henr. in.c.cum inter
vniuerſas.eo.ti.forma em̄ eligendi ē de
iure mere poſitiuo.no. Inno.in.c.qđ ſi=
cut.e.ti.ſupra qđ ius ē papa.đ ꝯceſ.p̄b.
ꝓpoſuit. et qđ ſibi placuit hꝫ vim legis
ff.de cōſti.prin.l.i.inſti.de iure na.§.ſed
quod principi placuit.
d ¶Diſtantiam. ꝓpter quam multa

ꝑmittūtur q̄ alias ꝓhibētur: vt le.⁊ no
in.c.tum ex litteris.de in integ.reſti.
e ¶Aliam.electionem:vt ſe.
f ¶Talia.eccłie vel boni publici ꝑtur
batio. ¶Cenſuit. vſq; ad.§.item nec
credit:primo poni=
tur eccłie gallicane
determiatio ſuꝑ fiē
da remiſſione pro=
mouendoꝝ ꝑ papā
ad ſuos ordinarioſ
ꝓ ꝯſecratiōe et bñ=
dictiōe vno caſu dē
pto:in quo etiā pro
iuramēto obedien=
tie preſtādo idē ſta
tuiť.ſcđo pena reci
pientiū mun⁹ cōſe=
crationis aut bñdictiōis extra curiā ab
alio q̄ꝫ a ſuo ordiario.Scđa ibi.ꝙ ſi q̇s.
g ¶Cenſuit.i.cōſtituit ⁊ ordinauit. ff.
de verb.ſig.l.cenſeri.et eſt hoc verbū no
ui iuris ꝓmulgatiuū.glo.in cle.i.de cō=
ceſ.preben.in cle.i.de proba.
h ¶Congregatio.eccleſie gallicane.
i ¶Habeat.ſi velit.non em̄ pōt ꝯſtitu
tio iferioris eccłie ligare papam ⁊ impo
nere legē pape.c.inferior.xxi.diſ.de ma.
et obe cū inferior.cle.ne romani.e.ti.
k ¶Remittere. alias ſine remiſſiōe et
licentia pape cōfirmatus ant ꝓuiſus ꝑ
papā nō poſſet cōſecrari vel bñdici per
inferiorē.ar.c.cū in diſtribuēdis.de tēp.
or.c.meminimus. de accuſa.c. ſi eo tꝑe.
e.ti.in.vi.vbi Jo. an.archid.in.c.cū nul
lus.de temp.or.in.vi.niſi aliud haberet
ꝯſuetudo.no.doc.in.đ.c.meminim⁹. Ho
die in curia romana cū promouētur ep̄i
per papā datur eis facultas recipiendi
munus cōſecratiōis a quocūq; catholi=
co ep̄o grām et cōionē ſe.apłice habēte.
l ¶Premittitur.ꝫ.ver.ꝙq;. et ver.ve
runtamen.
m ¶Promouendum.i.cōfirmandum
vel promouēdum in caſibus permiſſis.
ꝫ.c.i.§.i.et prouiſio papalis cum ꝓnun
ciat aliquem epiſcopum vel abbatē ha=
bet vim electionis et confirmationis:ſi=
cut dicimus in collatione beneficiorum
no. Inno.in.c.cum olim.de cau.poſſe.et

pro munere cōſecratiōis[a]: aut bñdictionis[b] ab eo vel eius auctorita te cōſequēdo niſi dictus ꝓmotus[c]

proprie. Joh.an.in.c.i.c.vt circa.eo.tit. in.vi. Jo.an.hen.in.c.auditis.e.ti. Jo. an.in.c.ne ꝑ defectu eo.ti. vbi dicit ꝙ ſi ptās eligendi ꝑ negligētiā deuoluatur ad ſuperiorē vel alias: poterit ſuperior eligere iure deuoluto: et poſtea cōfirmare iure ꝓpo: vel poterit ꝓuidere vnico actu ꝓuiā.ſ.prouiſionis vel collationis. qr vbi due poteſtates cōcurrunt in eadē ꝑſonā diuerſo iure quas hꝫ exercere ꝓpria auctoritate eſt in optiōe ſua an velit ꝓuidere vnico actu an diuerſis per.l.ſi conſul.ff.de adopti.l.preſes.de offi.ꝑſi.c.cum inter canonicos.c.cū iter vniuerſas.e.ti. Ideo dico ꝙ ſi capitulū preſentat epo ſe.epi.vacan.poterit capitulū vnico actu conferre vel preſentare vt capitulum et inſtituere: vt gerens vices epiſcopi.ad hoc no.per Panor.in.c. cauſam.eo.titulo.

a ¶Cōſecratiōis.q̄ petenda eſt ab electo in epm īfra tres mēſes a tpe ꝯfirmatiōis.c.ij.lxxv.diſ.c.di.qm̄.no.in.c.ſi electio.eo.ti.in.vi.hen.in.c.nulla.de ꝯceſſ. ꝑben.Bal.in.l.ſi qua ꝑ calumniā.C.de epi.ꝛ cle. Et dꝫ eps conſecrari ab archiepo vel epo de mandato archiepiſcopi duobus alijs epis coexiſtētibus:ꝛ alijs de prouincia ſufficienter vocatis: lꝫ nō venietibus.lxvi.diſt.porro.lxiiij.diſ.c.i. ij.iij.et.iiij.lxv.diſtin.non debet.et forte primas archiepi eſt requirēdus.lxv.di. placuit.ſed hoſtien.contra.in.c.nec epiſcopi.de temp.or.niſi ſibi cōpetat de cōſuetudine vel priuilegio. Archiepiſcopus autē ab oībus epis ſuffraganeis qui oēs debent intereſſe ꝯſecrari debet. li.diſt.qui autem.de quo le.et no.in.c.ſi archiepiſcopus.et.c.ſeq.de temp.ordi. niſi exempti qui debent conſecrari/vel benedici.ſicut hactenus conſueuerunt in.c.nichil.in fi.eo.ti.ſed de iure ceſſante cōſuetudine vel priuilegio debent recipere conſecrationē vel benedictioneꝫ a ſolo papa.vel eius auctoritate.xxiiij. q.i.ꝓudenda. Ipſe enim eſt prelat⁹ exēptorū.xciij.diſtin.nulla.no.in.c.aucto=

Conſecratio epi per quē debet fieri

Papa ē plat⁹ exemptorum.

ritate.de priuile.in.vi.et ita hodie ſeruatur in omnibus qui recipiunt dignitatem ab ipſo.no.Panor.in dicto.c.nichil.circa quod voluit prouidere hic cōgregatio gallicana.ſed fruſtra cum non potuerit legem imponere pape.

b ¶Bñdictionis. que ſpectat ad abbates.ca.i.de ſuplen.negli.ꝑla.no. in clemē.ij.de ſtatu regu. ꝛ beneficia electi et confirmati in abbatem poſt pacificam poſſeſſionem vacāt ante benedictionem.per.c.de multa.de preben. vt ibi no.Inno. ꝛ alij.Guil.in.d.cle.ij. Priuilegiū enim eſt electi in epm ꝙ poteſt retinere ſua beneficia vſqꝫ ad conſecrationē vel lapſum tēpus de cōſecrandis incluſiue.c.cum in cunctis.eo.ti.glo.in.c. ſi gratioſe.ꝺ reſcrip.in.vi. Jo.an.in addi.ſpec.ti.de actio.ꝛ pe.§.ſuꝑ actionib⁹. circa finem.ideo non debet extendi ad abbatem.de priuile.ſane.nec eſt eadem ratio: quia electus ante cōſecrationem non eſt epiſcopus.ſed vocatur electus. c.tua.de his que fiūt a prela.cap.noſtri. eo.tit.Panor.in.c.eam te.de reſcriptis. fa.no.in.c.niſi ſpecialis.ꝺ vſu pal.in clemen.i.de baptiſ.et poteſt repelli per exceptionem ne fiat epiſcopus.c.ſuꝑ his. de accuſa.ſed electus et confirmatus in abbatem dicitur abbas etiam ante benedictionem.d.c.i.de ſup.negli.prel.c.me minimus.de accu.quia per conſecrationem epiſcopi cōfertur ordo: vt no.in ꝓhe.vi.non ſic per benedictionem.ꝛ licet poſſit repelli per exceptionē ne bñdicat nō tamen ne fiat abbas.de hoc late per Oldra.conſi.xiiij.

c ¶Promot⁹. bñficia ꝓmoti ꝛ pronūciati ī curia ro.nō vacāt īmediate ꝑ ꝓuiſionē ſꝫ expectādū ē vt ꝯſeq̄r ꝑus admīſtrationē ꝛ ꝯſecreť: vł ſit lapſum tꝑs de ꝯſecrandis.c.cū in cūct.e.ti.ſꝫ dicta curia de facto hoc nō ſeruat.no.in cle.i.vt lite pen.et ſi tꝑe cōſecratiōis poſſeſſionē hēbat ꝛ fuerit ꝯſecrat⁹ ī curia: vacāt ei⁹ bñficia in curia.ſed ſi ꝯſecratus poſſeſſionē nō habens vadit ad ꝑtes: et epatus

ſit p̄ſens in curia[a] ⁊ velit inibi[b] cōſe
crari. Et nichilomin⁹[c] cōſecratos
aut bñdictos[d] in curia romana re=
mittat[e] ad eoꝝ īmediate ſupiores
p̄ſtituros eis aut ipſis abſentibus
eoꝝ vicariis[f] debite obediētie iura
mentū[g]. Qȝ ſi q̄s p̄ſumat recipere
munus ↄſecrationis vel bñdictōis
extra curiā etiā ī vim cuiuſcūꝗ cō
miſſionis ap̄lice ab alio q̄ a ſuo ī=
mediato ſupiore vel ei⁹ auctoritate

poſſeſſionē app̄hēdat priora illius bñfi=
cia nō vacāt in curia: qꝛ ꝑ ſolā ↄſecratio=
nē nō vacāt: ſȝ ꝑ ↄſecrationē ⁊ poſſeſſio=
nē/ aut lapſum tp̄s quo debuit ↄſecrari
d.c.cū in cūctis.§.cū vero. vbi doct.not.
in.d.cle.Pau.i cle.
in pleriſq;.e.ti.Ar=
chi.⁊ doc.i.c.cōmiſ
ſa.eo.ti.i.vi.pōt tñ
ꝓnūciat⁹ ſtatī ad=
miniſtrare.no.doc.
in.c.trāſmiſſaȝ.eo.
ti.per illud ca.⁊.c.
noſti.c.q̄liter.c.ni=
chil.eo ti. q̄ iura vi
dent erigere ſolam
ↄfirmationē ad ptā
tem adminiſtrādi.
ad hoc.c.auaricie.
eo.ti.in.vi.c.q̄ꝫto.
lxiij.di.cū ibi no.ſi.i tutore q̄ ſtatī admi=
niſtrat cū ſcit ſe datū tutorē.l.i.ff.de ad=
mi.tu.cui eq̄parat̄ platus.c.ij.de dona.
cle.qꝛ ↄtigit.ↄ reli.do.no.i.c.fi.de pign.
no.Inno.in.c.cū ſup.de cau.poſ.⁊ ꝓp̄e.
vbi Panor.ſentit gl. iurȝ ciuilis.i.l.pua
toꝝ.C.de iuriſ.o.iu.qḋ limita qñ ali⁹ nō
eſt i poſſeſſione p̄lature tāꝗ̄ p̄lat⁹. ſi em̄
ali⁹ eēt i poſſeſſione p̄lature lȝ iiuſte: tūc
nō eſt licitū ↄfirmato vel ꝓuiſo admini
ſtrare/ niſi pri⁹ inducat̄ legitime ī poſſeſ
ſionē: qꝛ ſec⁹ faciēdo eēt ſpoliare poſſeſ=
ſorē ꝓpa auctoritate: qḋ nō lȝ.xvi.q.vi.
placuit.c.eū qui.de prebē.in.vi.ff.quod
me.cā.ertat.l.ſi quis in tantā.C. vñ vi.
ad hoc.c.licet.ij.de p̄ben.in.vi.not. In=
no.i.c.in litteris.de reſti.ſpo.de rot.de=
ci.iiij.⁊ etiā vbi conſuetudo eccleſie ha=
beret ſpecifice q̄ ante inſtallationē pre=
latus nō adminiſtraret ſeruāda eſſet cō
ſuetudo.c.in his.xi.di.c.ij.de ↄſue.
a Curia.ro.q̄ eſt vbi eſt papa.c.p̄nti.
de p̄ben.in.vi.ſi.ver.j. de cau.ca.i.c.vbi
piculū.e.ti.i.vi.c.licȝ.i.c.ſtatutū. ↄ p̄bē.
in.vi.cle.ne romani.eo.ti.in cle.i.de iu=
di.cle.i.vt lit.pēdē.cle.i.de magiſ.ca.ij.
de magiſ.i.vi.vbi patet q̄ ius ciuile pōt
legi in curia romana: ⁊ tñ nō pōt legi pa
riſius.c.ſuper ſpecula.de magiſ.
b Inibi.locum nōt in.l.i.§.ibi aūt.ff.

de vi ⁊ vi arma. Aliq̄ tpaliter ponit̄ in
l.ſi q̄s in legatione.cū ibi no.ff.de iudi.
c Nichilomin⁹.i.nō eo min⁹. ſi.ver.
ſ.c.i.§.facta.in p̄n.⁊.ꝟ.⁊ nichilomin⁹.j.
de colla.c.i.§ ſtatuit.ꝟ.⁊ nichilomin⁹.j.
de cōcu.c.i.§.i.ff.vi
bo.rap.l.ij.in p̄n. ↄ
edil.edi.l.cū māci=
piū.C.de iudi.l.ꝓ=
perandū.in fi.
d Bñdictos.ↄſe
cratī ⁊ bñdictī in cu
ria romana nō ſūt
propterea exēpti a
ſuis ſupiorib⁹: ſed
eis pl⁹ aliis eiuſdē
ordinis ceterȝ pari
bus eſt deferēdū.c.
ꝑ tuas.de maio. et
obe. ꝓpt̄ reuerētiā
maioris: q̄ manus eis appoſuit.de ↄſe.
di.ij.c.vlti.l.fi.ff.de albo ſcri.
e Remittat.nō exēptos: qꝛ exēpti nō
tenent̄ preſtare iuramentuȝ obedientie
ep̄o dyoceſano cū illud ſit ↄtrium liber=
tati.c.cum olim.in fi.de puileg.
f Vicariis.concor.j.de colla.c.i.§.ſta
tuit.⁊.§.item voluit.cum ibi no.
g Iuramētū.qḋ habēt p̄ſtare ep̄i nō
exempti ſuo metropolitano.c.dilecti.de
ma.⁊ obe.fȝ eā formā quā p̄ſtāt ep̄i ime
diate ſubiecti ro.eccle.ipſi pape.de qua
in.c.ego.de iureiur.⁊ abbates nō exēpti
ſuo dyoceſano.c.null⁹.de iureiur.xxiij.
di.q̄ꝫ q̄ꝫ.iux̄ formā.c.ne dei.de ſimo. exē=
pti imediate ſubiecti ro.pon.iurant ſo=
li pape.c.antiqua.de puile. ſȝ hodie ↄfir
mati aut ↄſecrati vł ꝓmoti i curia iurāt
pape.no.Hoſt.⁊ Jo.an.ibidē.nichilomi
nus tñ debēt iurare ſuis ſupiorib⁹ ime=
diatis cū nō ſint exēpti ab eis: vt dictuȝ
eſt.ſ.⁊ de plurimis formis iuramētoꝝ:
vide i ſpec.ti.de iureiu.ꝟ.illud.Antho.
in.ij.pte ſum.ti.x.c.v. q̄bus adde.ſ.c.i.
§.i.ꝟ.decreuit q̄;.⁊.§.⁊ cū hūane.ꝟ.ego
em̄. An aūt clerici beneficiati debeāt iu=
rare obediētiā et reuerētiā ep̄o dyoceſa
no legit̄ ⁊ no.in.c.legebat̄.in.c.cū in ec=
cleſiis.de maio.et obe.in.c.cū clerici.de
verbo.ſig.et in iuribus allegatis.

Benedicti ⁊ ↄſecrati ꝑ papam nō ſunt exēpti.

Iuramēta ꝑ inferiores ſuperioribus preſtanda.

Clerici bñficiati cui iurare debent.

eges / nſi⁹ / n de / legi

incurrat[a] penā centū aureorū[b] mediatim applicandorū ordinario[c] ꝛ fabrice[d] eccleſie[e] ordinarij ceſſante

a ¶ Incurrat. ipſo facto. ſ. c. i. §. facta. ꝟ. et nichilominꝰ. et §. deinde. cū ibi no. ſꝫ nō puto hāc penā locū habere: cū hec modificatio nō fuit approbata ꝑ cōciliū baſilieñ. ſ. i. ſi. huiꝰ li. §. demū. nec potuit aut pōt ecclīa gallicana īponere legez pape: vt dictū eſt. ſ. ſ. nec īponet penaz recipiēti cōſecratione vel bñdictionē a papa vel eiꝰ auctoritate: qꝛ hoc eēt indirecte imponere legē pape. cle. i. de exceſ. ꝑla. circa prin. c. q̄xto. de ꝑuile. cū ibi no. vbi qui non pōt excōicari ex ꝑuilegio / nō debet excōicari etiā indirecte ſubtrahēdo alios a ſua cōione. Fieret em̄ fraus legi: ꝛ vna via fieret qd̄ alia eēt ꝓhibitū. contra. c. tue. de ꝓcur. regulā cum quid vna. de regu. iur. in. vi. cum ſi.

b ¶ Aureorū. ſi. ꝟ. ſ. de anna. §. itē fuit. vbi de marca auri. de florenis habes. ſ. de colla. c. i. §. iſup. ꝟ. ꝙ ſi aliquis. c. i. cō. fri. ap. de libra. ſ. de anna. §. voluit.

c ¶ Ordinario. cōſecrādi vel bñdicēdi cui facta eſt iniuria: cū ab eo ſuꝰ ſubditus non fuit ꝯſecratus vel bñdictus. ad hoc. ſ. de pig. di. cul. c. i. cum ibi not.

Fabrica quid ſit. d ¶ Fabrice. i. ſtructure / ꝛ reparationi ecclīe. de ꝯſe. di. i. de fabrica: q̄ ꝑuilegiata eſt. nā de relictis fabrice nō ſoluit canonica portio ep̄o aut ecclīe ꝓchiali. c. fi. de teſta. c. ex pte. iii. de ꝟb. ſig. niſi ꝑ mēdicātes qui tenent ſoluere ecclīe ꝓchiali. cle. dudū. §. verū. de ſepul. q̄ ꝓrogata eſt per Jo. xxij. ad auguſtinēſes et carmelitas. ꝛ per Calixtū. iij. in declaratiōe quā fecit ſup. d. cle. q̄ incipit ad ppetuā. ꝛ hoc in recōpenſationem dānoꝝ q̄ ſuſtinent ecclīe parrochiales ꝓpter ꝑuilegia cōceſſa dictis fratribꝰ in eo ꝙ poſſunt audire cōfeſſiones / ꝑdicare / ꝛ recipere alienos ꝓchianos ad ſepulturā. de quo ꝑ Bal. ſ. l. ſi q̄s ad declinādā. C. de epi. ꝛ cle. vbi tractat materiā cartarū epi ꝛ ecclīe parrochialis: ꝛ habebat oliꝫ fabrica ecclīe quartā partē redditīuꝫ et oblationū ecclīe. xii. q. ij. quattuor. et. c. ſequē. et ꝑcipiens hmōi parteꝫ habebat onus fabrice. x. q. iij. vnio. Quis aūt debeat habere onus. no. in. c. i. in. c. de his. de eccle. edi. hodie de ꝯſuetudine quaſi vbiqꝫ illud habēt laici matricularij qui percipiūt redditus fabrice qd̄ pōt fieri: vt no. Panor. in. d. c. decernimꝰ. de iudi. ꝛ pōt epiſcopus cū maiori parte capituli minore ꝯtradicēte ſtatuere ꝙ quilibet canonicus habeat cōferre de redditibus ꝓbende ad reparationē fabrice ecclīe cathedralis. c. fi. de his q̄ fi. a maio. pte capi. An aūt poſſit ibidē applicare fructus bñficioꝝ vacantiū in ſua dioceſi. no. Jo. an. in. c. ſi ꝓpter. de reſcrip. in. vi. in no. S. in extraua. Jo. xxij. ſuſcepti. ꝛ ꝓ fabrica poſſunt alienari bona eccleſie i caſu. c. q̄ſti. xvij. q. iiij. c. bone. xij. q. ij. c. apoſtolice. de dona. Et relictuꝫ in genere paupibus pōt ep̄us applicare fabrice eccleſie pauperis reparatiōe indigentis. no. Joh. an. in. c. fina. de teſta. li. vi. in no. Bar. in. d. l. ſi quis ad declinādam. niſi magna fames ꝓ tunc imminerct pauperibus. lxxxvi. diſt. paſce. quia corpora precioſiora ſunt lapidibus. vnde debent alienari bona fabrice pro alimonia pauperū. pulc. tex. in. c. aurū. xij. q. ij. ſed hodie prothdolor matricularij pecunias ꝯgregant: parietes ecclīe edificāt vbi nō eſt opus: ſed corpora pauperū penuria corruūt: marmora nitent auro: ſplēdent laquearia gēmis: altare diſtinguit: ꝛ miniſtroꝝ xp̄i. i. pauperū nulla eſt electio. c. gloria. xij. q. ij.

e ¶ Eccleſie. not. ꝙ iudex eccliaſticus pōt imponere penaꝫ pecuniariā. c. licet. c. fina. de penis. vbi doc. c. grauē. de ſen. excom. c. litteras. de ꝑſump. tamen cōſulunt hoſtien. ꝛ Jo. an. in. c. pro humani. de homi. in. vi. ꝙ ad euitandū ſuſpitionē auaricie tales penas faciant cōuerti in pias cauſas: ꝛ que ſint ille. no. Cy. in aut. ſimiliter. C. ad. l. fal. ſpecu. ti. de inſtru. edi. §. nunc aūt aliqua. ꝟ. ꝛ ſcias. in l. illud. C. de ſacroſan. ec. ſed de iure ciuili cui applicet multa ſeu pena pecuniaria. no. legiſ. in. l. multaꝝ. C. de mo. mul. in. l. angaria. ff. de ter. mo.

Mendicātes q̄ priuilegia hñt

Fabrice reddi[tus] ꝑ q̄s [per]cipi de[bent].

Paup[eri]bꝰ i g[enere] relict[a] pñt ap[pli]cari fabri[ce]

omī diſpēſatione qualicū𝔮 in contrarium. ¶ Item[a] nec credit ipſa cōgregatio bituricē̄. fore rephēſibile ſi rex ⁊ pn̄cipes[b] regni ſui (ceſſantibꝰ[c] tn̄ oībꝰ cōminationibus ⁊ q̄buſlibet[d] violētijs[e]) aliqn̄[f] vtant[g]

a ¶ Item. nec preces principū ceſſantibus cōminationibus pro ꝓmouendis benemeritis nō ſunt reprehenſibiles.

b ¶ Principes. large capitur pro quolibet potēte ſic in. c. oēs. de maio. et obe. c. iudei. de iudeis. de here. cum ſcdm li. vi. multis tamen modis accipit̄ hoc nomē princeps. not. in clemē. i. de bap. Bald. in ꝓhe. ff. oꝝ.

c ¶ Cōminationibus. que ꝓprie fiūt cū preter captionē ſeu violentiā corporalem metus infertur. et not. ꝙ mine principum inducunt iuſtum metum. de quo. ī.

d ¶ Quibuſlibet. concor. c. ſi quis. i. q. vi. vbi glo. not. dicit ꝙ non ſolum timor mortis vel cruciatus corporis: ſed etiā timor verberū viciat electionē. argu. d. c. xxiij. q. vij. cōuenior. cum ibi not. vij. diſtin. fuerunt. leuis eīm metus excuſat in electionibus. vt no. Archi. in dicto. c. ſi quis. Hen. in. c quiſquis. eo. ti. duꝫ tamen ſit talis qui habet cadere in cōſtantem. c. ad audiētiam. q̄d me. cauſa. nam metus qui nō cadit in cōſtantem: nō habet impedire actum / etiā ſummā libertatem requirentē. c. veniens. de ſponſa. quod loquit̄ in matrimonio carnali: pari ratione in mr̄imonio ſpirituali. quod initiatur per electionē. c. licet. de trāſla. prela. tamen glo. in. c. inſinuāte. qui cleri. vel vo. facit inter ea differētiam ꝙ in matrimonio carnali requiritur metꝰ cadens in cōſtātem: ſed in electione leuis metus excuſat. Idem Hoſtien. ibidem. Hen. in. c. maſſana. eo. ti. in. c. cū locū. de ſpōſa. facit ꝙ matrimoniū ſpirituale dignius eſt carnali. c. inter corporalia. de trāſla. prela. ideo maior debet eſſe libertas: cū vbi maius eſt periculū / cautius ſit agendum. c. vbi periculū. eo. ti. in. vi. ff. ad carbo. l. i. ⁊ iſte tex. loquens ꝑ rer. vniuerſale omnes minas et violentias excludens: facit ꝙ ad viciandum electionem ſufficit ſolus timor iuſtus impreſſionis: lꝫ impreſſio nō fuerit ſecuta. arg. op. in. l. habitatores. §. vlti. ff. local. no. in. c. bone. i. eo. ti. Inno. in. c. cum nobis. eo. ti. in. c. ij. de noui ope. nun. Bal. in. l. ſi ſine. C. ad vell. ad hoc. c. bone. de appel. cle. ſicut. de ap. tamen minor metus excuſaret mulieres q̄ viros. no. in. d. c. cū locū: quia fragiliores ſunt ratione ſexus. c. indignātur. xxxij. q. vi. Hoſtien. in ſum. de matri. §. q̄liter. ver. ſi vero.

Metus minor excuſat mulieres q̄ viros.

e ¶ Violentijs. cōcor. ſ. ca. i. §. ad tollendum. et ſunt violētie cuꝫ captura vel coactione corporali. not. Inno. in. c. cū locum. de ſpōſa. Nec refert ad viciandum electionem metus ſi accidat in perſona ꝓpria eligentium: vel in perſona patris aſcendentium vel deſcendentium. arg. l. iſti quidem. ff. q̄d me. cauſa. c. i. et. ij. xxxi. q. ij. facit no. per Inno. ⁊ doc. in. d. c. cū locum. qui tamen de metu circa trāſuerſales nō loquunt̄: ſed idē de metu circa eos accidente. ad hoc. l. hi penes. C. de agri. et cenſi. cum ibi no. li. x. Bar. in. l. de pupillo. §. ſi quis ipſi. ff. de no. ope. nun. Bal. in. l. interpoſitas. C. de tranſac. nā metus cōſanguineorū eſt iuſtus metus. c. ſciant. eo. ti. et ibi Io. mo. c. quoniā. de imu. eccle. c. quicū𝔮. de ſen. excom. in. vi. vbi Archi. vnde nō ſolum ſtatutū dicit̄ cōtra libertatē eccleſiaſticā q̄d punit clericos vł eis metum incutit: ſed etiā q̄d eorū affines punit ꝓpt̄ clericos. ad hoc. l. ij. C. de epiſ. ⁊ cleri. Bal. in. l. ij. C. de indi. vid. in. l. i. ff. in ius vo. vt e. de anco. in repe. capi. ea que. de re iudi. in. vi. q̄d not. Bar. in aut̄. caſſa. C. de ſacroſan. eccle. prepo. in. d. c. cum locum. de rot. deci. ccccl x. vbi dicūt non valere reſignationem beneficij propter liberationē fratris de carceribꝰ propter iuſtū metum interuenientem in reſignante per ea que dicta ſunt.

Electio ꝑ quoꝝ metū impeditur

Electio timore vicia tur.

Bn̄ficij reſignatio īpeditur ꝑ metū.

f ¶ Aliquando. non ſemper.

g ¶ Utantur. proprio metu non ad inſtantiā procurantis eligi. ſ. c. i. § ad tollendum. cum ibi nota.

precibus[a] benignis atq̄ beniuolis

a ¶ Precibus. que ſi fuerint iuſte ſunt exaudiēde. xxxv. q. ix. veniā. c. q̄to. c. p̄ncipali. c. nobis dn̄s. lxiij. diſt. de ſta. mo. q̄d dei timorē. Et no. q̄ preces p̄cipis nō inducūt iuſtū metū ad reſcindēdum actū. xx. q. iij. p̄ſens c. inſinuāte. cu3 ibi no. qui cleri. vl' vo. ſentit Jnno. in. c. cū inter. r. eo. ti. fa. l. i. §. p̄ſuadere. ff. de ſer. cor. de li. ho. exhi. l. iij. §. ſi q̄s volētē. Dignitas em̄ aduerſarij nō ſufficit ad p̄bādū metū: vt le. et no. in. l. ad inuidiā. C. q̄d me. cā. niſi aliter p̄beť oppreſſio. ſic p̄cedit. l. pe. eo. ti. ⁊ vide q̄d no. in. l. interpoſitas. C. de trāſac. xxxi. q. ij. lotarius. xxiij. q. viij. cōuenior. xv. q. vi. c. i. niſi forte eſſent p̄ces importune: q̄ tales p̄ces videnť eq̄parari metui. no. Jnno. i. c. petitio. de iureiur. tex. in. c. oſius. eo. ti. vbi electio facta ad petitione3 clamoroſam laicorū / ita q̄ ipſe clamor ſit cauſa ipſi⁹ electionis nō valet: q̄ nō eſt libera. viij. q. i. licet. lxi. di. miramur. ff. de ap. ſi conſtat. C. de pe. l. decurionum. l. ſi pri⁹. ff. q̄ ⁊ a qui. ma. vbi manumiſſio facta ad clamorē p̄p̄li nō tenet. ſic intellige Bal. in. c. q̄ propter. eo. ti. vbi dicit q̄ electio facta p̄p̄lo acclamāte non valet: q̄ non eſt libera. et niſi eſſet p̄nceps talis q̄ cōſueuit male ⁊ tyrānice tractare ſuis p̄cibus aut p̄ceptis nō parētes: tūc em̄ preces excuſant ⁊ habent vim iuſti metus. glo. in. l. i. ff. quod iuſ. Bart. in. l. i. §. penul. ff. q̄d vi aut clā. vbi dicit q̄ iuſt⁹ metus p̄bať p̄bando potentiā alicuius et ei⁹ malā ɔ̄ſuetudinē: ſic intellige tex. cū glo. l. l. i. §. que onerāde. ff. qua. re. ac. nō da. no. Jo. an. ⁊ Panor. in. d. c. inſinuante. Bartho. in tracta. de tyran. Panor. in c. cū dilecti. in. c. abbas. q̄d metus cauſa in. c. i. de offi. delega. Jo. an. c. q̄ p̄pter. vbi dicit q̄ terribilis vultus potētis inducit iuſtu3 metum. ad hoc. l. i. C. ſi rec. pro. ibi pōt eē terribilis. Bal. de pa. iur. fir. x. colla. ita limita glo. l. d. c. cōuenior. dz que dicit q̄ eo ipſo q̄ princeps p̄cipit aliquē eligi: dicitur electio facta per metū. facit q̄d no. Jnno. in. c. cauſam. i. de offi. deleg. q̄ ſola reuerentia aut preceptum mariti nō cauſat iuſtū metum in vxore: niſi p̄ceſſerint mine vel verbera. do. An. ⁊ moder. in. c. cū virum. de regu. Bar. in. d. l. ad inuidiā. fa. l. ſi patre. ff. d̄ ri. nup. q̄ licet patre cogente filius acceperit eā quā alias non erat acceptur⁹: valebit matrimoniū et clarū eſt q̄ ibi interuenit metus reuerentialis. Bal. in rub. de his q̄ vi me. ve cau. Cy. in. l. i. C. ſi quis impe. ma. tamē dicit Hoſtien. in ſum. ti. de matri. §. pe. Panor. in. d. c. cauſam. q̄ inſpiciēda eſt cōditio mariti ⁊ qualitas mulieris. ſi maritus cōſueuit male tractare vxorē ſua3 ſibi non parentē. multi ſunt em̄ viri qui multa minātur: ſed nichil faciūt: ideo mine illuſorie non ſunt timende. ff. de re iud. l. ſi quis ab alio. ſ3 ſufficientes faciunt iuſtū metū. ff. de extraor. cri. l. pe. §. plerique. Bar. in. l. metū. ff. q̄d me. cā. in. l. famoſi. ff. ad. l. iul. maieſta. vn̄ bene no. glo. ⁊ doc. in. d. c. cū dilecti. Archi. l. c. i. q̄d me. cā. in. vi. q̄ relinquitur arbitrio iudicis: an verba vel mine vel potētia hominis ſint iuſta cauſa metus. habebit em̄ iudex ɔ̄ſiderare perſonā minantis: q̄ ſunt quidā ita peſſimi q̄ nō minātur / niſi habeant voluntatem perſequendi: alij nichil exequūtur. Conſiderabit etiā an minans vel imperans ſit tyrānus tyrānice tractans non parētes ſibi ⁊ ſimiles circūſtantias. idē Bart. in. l. metum. C. q̄d me. cā. in tract. de tyran. Bald. in. d. l. interpoſitas. Et aduerte q̄ metus incuſſus a tyrāno vel a potēte cēſetur durare / donec durat tyrānus vel potētia illa. c. i. quod me. cau. vbi doc. Bal. in. l. ij. C. q̄d me. cauſa. in. l. decernimus. C. de ſac. ſanc. ec. ad hoc. l. fulcini⁹. §. quid ſit. ff. ex qui. cau. in poſſeſſ. ea. de nego. geſt. l. nā et ſeruius. per legiſ. in. l. ſi ob turpem cām. ff. de condi. ob tur. cau. niſi ille qui paſſus eſt metū potuiſſet aufugere de manibus tyrāni vel potētis ⁊ noluit: tūc ſpōtanea cohabitatio purgaret metū. c. ad id. de ſpon. vbi Hoſtiē. ad hoc no. p Jnno. in. c. ij. de regula. Et no. q̄ ex metu adhibito p familiares alicuius potētis nō p̄ſumitur

Preces p̄ncipis an inducant iuſtū metum.

Princepſ ſi p̄cipit aliquē3 eligi electio fctā per metum.

Mine i[...] ſp ſūt[...] mend[...]

Met⁹ [...] rann[...] q̄diu durat

propterea ꝙ ſit factū de ꝯſciētia dñi ſui. de reſt.ſpo.cū ad ſedē. vbi dic Inno. ꝙ lʒ poſſeſſio rei inueniatᷣ penes dñm q̄ fuerat occupata ꝑ familiares: non tñ preſumitur dñm mandaſſe: qꝛ potuiſſet occupare vacantem .i. poſtq̄ familiarē dimiſiſſet eaꝫ. Bal. in d.l. ad ſuidiā. in.l.i. C. de epiſ. ⁊ cle. dicit etiā Hoſt. d.c. ad id. ꝙ relinquitᷣ arbitrio boni iudicis ꝑ quē actū ſducatur purgatio met⁹. pre po. in.c. cuʒ locum. de ſponſa.

pro perſonis benemeritis[a] et zelātibus[b] bonum[c] reipublice[d] regni et delphinatus.

Item acceptat decretum de reſeruationibus quod incipit.

ET qꝛ[e] multiplices eccleſiaꝝ ⁊ beneficioꝝ hacten⁹ facte per ſummos pōtifices reſeruatiōes nō

a Benemeritis. qui dicanᷣ. no. xij. q. ij. ſi quos deſeruis.

b zelantibus. id eſt feruēter amantibus. xxiij. q. iiij. quid crudele. xlv. di. vera iuſticia. de cuſ. euca. c. ij. c. ad apoſtolice. in prin. de re iudi. in. vi. c. non ſolū. de regula. eo. lib. ⁊ ſumitᷣ hoc nomen zelus duob⁹ modis. no. xxiij. q. iiij. qui peccat.

Bonū publicū plus armis q̄ religiōe ꝯſeruatᷣ

c Bonū. qđ plus religione q̄ armis ꝯſeruatur, xxiij. q. viij. §. q̄uis. ⁊ tantus fuit hui⁹ boni zelus apud antiquos ro. ꝙ ſtati honoris apices aſſumētes abiecta priuata charitate publicam induebant: nec etiā filios plorabāt qñ in bello mortē pro republica ſuſtinebāt. de quo Uale. li. v. c. vi. et ait Tul. li. i. de offi. nō ſolū nobis nati ſum⁹: ſed ort⁹ nr̄i partē patria vendicat: partē amici. atq̄ vt placet ſtoicis. ſicut que in terris gignūtur ad vſum hoīum oīa creari: ſic hoīes hominū cā eē generatos: vt ipſi iter ſe alij alijs ꝓdeſſe poſſint. ſicut narrat Sene. apud antiquos tāta erat cura reipub. et rerū cōmuniū ꝙ ipſi erant pauperes in domib⁹ ſuis: quoꝝ tñ diuitijs erarium erat plenū vñ mallebāt ſibi eē paupes: vt rēpublicam opulentam haberent.

d Reipublice. que dicitᷣ trib⁹ modis: aliqñ dicitur reſpublica toti⁹ imperij romanoꝝ/aut regni: vt hic. s̄. c. i. §. i. ver. verſitamē. in auᷣ. de here. et fal. in prin. colla. i. vbi gl. in pro. ff. in prin. in auᷣ. de tri. ⁊ ſe. in prin. col. iij. aliquando dicitᷣ ciuitas romana. l. eum qui vectigal. ff. de verbo. ſig. aliquādo capitur ꝓ qualibet ciuitate: vt hic cū de delphinatu loquitᷣ in. l. i. ⁊ per to. C. de iu. reipu. in. l. i. C. de debi. ciui. ⁊ de ven. re. ci. l. i. li. xi. in. l. cuʒ rē. C. qui po. i pig. ha. vbi glo. in. l. reſpublica. C. ex qui. cau. maio. vbi Cy. Bar. i ru. C. de iur. fiſ. lib. x. ⁊ pro villa aut municipio. l. ſʒ et hi. ff. de publica. et reſpu. hoc tertio mō regulariter vtitur iure priuatoꝝ: vt le. ⁊ no. in. d. l. cū qui. in. l. ij. C. de iu. reipu. li. xi. multa tamē habet ſingularia: vt not. in. d. rub. et reſtituitur ſicut minoꝛ. l. i. ⁊ ibi no. C. de offi. eius qui vi. ali. admi. l. rēpublicā. ⁊ ibi no. C. de iu. reipu. li. xi. Bar. ⁊ Bald. in. d. l. reſpublica. licet cōtra glo. ſentiat Panoꝛ. in. c. i. de in integ. reſti. qꝛ legat⁹ ciuitatꝫ ⁊ municipij reſtituitur. l. i. C. ex qui. cau. ma. l. legatis. ff. eo. ti. multo ergo fortius ciuitas ⁊ municipiū: qꝛ propter qđ vnūquodq̄ tale ⁊ illud magis. auᷣ. multomagis. C. de ſacroſan. ec. no. Io. an. in addi. ſpe. ti. de in integ. reſt. §. pono. aliqñ eccl̄ia dicitur reſpubli. i. dì. ius publicū. not. in. c. quid ergo. xxiij. q. iiij. glo. in. d. c. i. de in integ. reſti.

Reipublice datur reſtitutio.

ET qꝛ oēs reſeruationes generales et ſpeciales beneficioꝝ electiuoꝝ ⁊ collatiuoꝝ dānantur: duob⁹ caſibus exceptis. et primo ponitᷣ cauſa conſtitutionis. ſcđo cōſtitutio. tertio exceptio. ij. ibi ipſas. iij. reſeruationib⁹. et potes ponere hoc. c. ſub rub. de elec. cū de eadem materia loquatur cū. ij. c. ꝓal. alij volūt illud ponere ſub ſpeciali rub. de reſeruationib⁹ pro q̄bus eius ſubſcriptio.

e Et qꝛ. patet hic ꝙ continuatur hoc capitulū ad pre. ſub eadem rubrica quā potes duplicare dicēdo de electiōe ⁊ reſeruatiōe vt ſatiſfacias vbiq̄. et capitur hic hoc verbū qꝛ: cauſatiue. c. quia propter. eo. titu. de reſcrip. quia nōnulli. de vſura. qꝛ fruſtra. de ſenten. excom. quia

periculoſum.in.vi.cū ſi.aliquando ꝯditionaliter.nota.in.c.ex ore.de priuil.aliquando reſtrictiue in.l. ſi is qui.ff. de acqui.poſſeſ.⁊ oſtēſiue l.c.i.qui feu.da. poſſunt.colla.x.vbi Baldus.

eiuſdem qualitatis.ĩ.titu.i.c.i.§.ſequūtur. verſi.et ſi reſidentiam. cum ibi nota. quod eſt verum in materia fauorabili et amplianda: vt eſt abolitio reſeruationum.et.ĩ.de anna.c.i. ſecus in materia odioſa et reſtringibili.ca. cum in illis.§.illis de p̄ben. in.vi. clemē.i. de pre. et ibi glo.et dicit Iohan. andr. in dicto.c. cū in illis.in nota. ꝙ verbum diſpoſitio ſonat idem quod ordinatio: et ordinatio idem quod inſtitutio.quaſi ſentiat ꝙ non includat collationem que libera eſt.c.fina. de offi.vica. in. vi. inſtituitur autem electus vel preſentatus.

parum[a] eccleſijs oneroſe[b] extiterunt. ¶ Ipſas omnes[c] tam generales[d] ꝙ ſpeciales[e] ſiue particulares: de quibuſcunq; eccleſijs ⁊ beneficijs quibus tam per electionē ꝙ per collationem[f]: aut aliam diſpoſitionem[g] prouideri ſolet: ſiue per extrauagantes[h] ad regimen[i]

a ¶ Non parum. id eſt multum.

b ¶ Oneroſe.⁊ dãnoſe.ſ.i.phe.§.quibus ad plenū.ĩ.titulo.i.c.i.

c ¶ Omēs. hec dictio vniuerſalis eſt nihil excludēs.xix. diſ. ſi romanorum. c.ſolite. de maio.et obe.l.hoc articulo. ff.de heredi.inſtitu. vbi Bar.Archidia. in.c.diſpendia.de reſcrip.in.vi.⁊ aliquãdo ponitur diſtributiue.l.iij.ff. de ſtatu homi.aliquādo collectiue.l.ſi pluribus ff.de lega.ij.per Barto. in.l.moſchis.ff. de iur.fiſ.Bal.in.l.maximum.C.de lib. pre.aliquando reſtrictiue. no.in.c.dilecto.de ſenten.excōmu.in.vi.

d ¶ Generales. primo abolita eſt generalis reſeruatio omnium dignitatū electiuarum.ſ.ca.i.§.i. deinde particularis.ſ.c.licet.§.i.hic vero aboletur etiam reſeruatio aliorum beneficiorū collatiuorum.

Reſuatio ē duplex.

e ¶ Speciales.dicit̄ ſpecialis reſeruatio quādo papa reſeruat aliquod beneficium collationi ſue vel ſedi apoſtolice. reſeruatio autē generalis dicitur facta generaliter de beneficijs electiuis / aut de beneficijs officialiū ſedis apoſtolice et ſi.vt per extrauag.ad regimen.⁊ execrabilis.de quibus.ĩ.et ſi.ad hoc de rot. deci.dcclxxiij.⁊.dcclxxiiij.

f ¶ Collationē.electio ⁊ collatio ſunt diuerſe:patet hoc lib.ex diuerſitate titulorum.c.cum in illis. de prebē.in.vi. qđ intellige de vera electione in qua ſeruãtur forme.nota.ſ.eodem cap.ſicut. Oldra.conſilio.cxlvi.

g ¶ Diſpoſitionem.preſentationē ſcilicet aut inſtitutionem.⁊ nota ꝙ electio includitur ſub verbo diſpoſitionis: patet per ver.aliam, quod facit poſitionē

Extrauagãt' efficacia

h ¶ Extrauagantes. ſi extrauagans eſt indubitata tollit conſtitutionē in corpore iuris clauſam.c.i. de cōſtitu.in.vi. vbi doc.ſi de ea dubitatur an ſit autentica:ſi eſt iuri conſona ſecūdum eam debet iudicari. ſi diſſona/papa cōſulēdus eſt.le.⁊ nota.in.c.paſtoralis. de fide inſtru.vbi no. Panor.an ſententia lata cōtra extrauag.errore expreſſo in ſentētia ſit nulla.Bar.in.l.cum prolatis.ff.de re iudi.in extraua.ad reprimenda.Bal.in l.ij.C.quando pro.non eſt ne.

Bñficia ſolita olim reſeruar

i ¶ Ad regimen.que eſt bene.xij.⁊ per eam reſeruabantur omnes dignitates et beneficia quecunq; collatiua vel electiua apud ſedem apoſtolicā vacantia: necnon per diſpoſitionem vel priuationem ſeu tranſlationem/aut per caſſationem electionū/ repulſionem poſtulationum/et renūciationem electorum apud ſedem apoſtolicā: vel alibi eius auctoritate factas vel faciendas/ac etiã vacantia per obitum cardinalium ⁊ officialiū capellanorū dicte ſe. ⁊ etiam legatorū ſiue nunciorum:ac in terris romane eccleſie rectorum ⁊ theſaurariorum decedentium ante ꝗ̄ ipſi legati nuncij vel rectores ad romanam curiam redierint: necnō quorūlibet ad romanam curiam

et execrabilis[a] ſiue p regulas[b] cancellarie[c] aut alias apoſtolicas cõſtitutiones ĩtroductas: hec ſancta ſynodus abolet: ſtatuẽs vt de cetero nequaq̃ fiãt[d] reſeruationib⁹ in corpore iurĩ expreſſe clauſis ⁊ his quas in terris romane eccl'ie rõne directi ſeu vtilis dominij mediate ve ĩmediate ſubiectĩ fieri contigerit dũtaxat exceptis[e]. ¶ Jtẽ decretũ de collatiõe beneficioꝝ ſub modificationibus/⁊ declarationibus ſequentibus acceptat cõgregatio quod quidem decretum incipit.

venientium vel ab eadem recedentium et curialiũ peregrinationis infirmitatĩ/ aut recreationis ſeu alia cauſa ad q̄uis loca ſecedentium ſi in locis a.d.curia vltra duas dietas legales non diſtãtibus obierint. necnõ reſeruabãtur oĩa bñficia que promoti p ſedem apo.tempore promotionis obtinebant vel ꝓmouendi obtinerent:⁊ que p aſſecutionez beneficioꝛuʒ conferendoꝛũ per ſe.eandẽ vacarent: et huiuſmodi reſeruationem ꝯfirmauit cle. vi. per antea tamẽ q̄ſi ſimilem fecerat Jo.xxij.vt in extra. ex debito. et illam modificauit cõſtantie mar.v.in extra. eiuſdẽ ad regimen.hic autem reuocanẽ niſi in eo q̧ cõformarẽt iuri ſcripto.

a ¶ Execrabilis. eſt Joh̄.xxij.famoſa et vtilis.vtinam in alijs bene ſeruarẽ: et illã gloſauerunt Guil.de mon.lau.et geſſe.et alle. doc.in.c.dudum.ij.eo.titu. in.c.de multa. de pre.et in pluriƀ⁹ alijs locis.et per eam inter cetera reſeruanẽ omnia beneficia vacantia per aſſecutionem alioꝛum incompatibilium.

b ¶ Regulas. que ſapiunt vim legis. ſunt enim cõſtitutiones apoſtolice: vt hic patet per. ꝟ.alias.quod implicat vt dictum eſt vbi p̄cedit: vel ſequitur materia ſimilis in ſubſtantia qualitate vel accidente aut participante ſimul in ratione vl' iure.ad hoc.l.quidem.ff.de re.du.cle.i.de reſcrip.vbi glo. et Jmo. Ja. de bel.vi.in auẽ.vt defũc.ſeu fu.§.i.col. v.gl.et Panoꝛ.in.c.ſedes.de reſcrip. Et ſunt ſeruãde preſertim viuente earũ cõditoꝛe.et vbi non ſunt contrarie iuri cõmuni et decretis ſacroꝛum conciliorum xxv.q.ij.inſtitutionis.c.i.de cõſti.quod no.Jo.an.in.c.nemo poteſt.de re.iur.in vi.in mer. de hoc per do. an. in pro.cle.

fran. de pauinis ſuper extra. Joh̄.xxij.

c ¶ Cancellarie. apoſtolice.

d ¶ Fiant.hoc verbum futurum.tempus reſpicit.ff.ne quid in loc.pu.fi.l.ij.§.deinde,de flu. et ne quid.l.i.in princ. vbi glo.xxv.q.i.generali.no.in.c.quiſquis.eod titu. vbi dicit Panoꝛmitan⁹ q̧ per verbum fiat non imponitur pena ipo iure:cum ſit verbum futuri temporis. iuxta not. in c.in penis.de regu.iu.in.vi. Panoꝛ.in c.ij.de fo.cõ. et.c.ſi diligenti.aliq̄n notat tẽpus preſens. Gen.i.Fiat lux.⁊ facta eſt lux. Luce.i. Fiat michi ſm verbum tuum.

e ¶ Exceptis. cõ coꝛ.ẽ.e.ti.c.i.§.i.et iunge alios duos caſus exceptos vnũ.ẽ.e.ti.c.i.§.i.ver. decreuit.⁊.c.licet.in prin.aliũ.ĩ.ti.i.c.i.§.i. ꝟ.non tamen intendit. Sed vtrũ vniones de bñficijs vacaturis valeãt.ſi ſunt bñficioreales in fauorem eccleſiarum facte ꝓ rũ vacapter vtilitatẽ vel neceſſitatẽ earũ valẽt. tiroꝛuʒ c.ſicut vnire. de exceſ. p̄la.x.q.iij. vnio. cum nichil de eis ſit immutatũ.l.preciſ pimus.C.de ap.de teſta.ſancimus.põt eñ eccleſia nõ vacans in proprietatem concedi alteri eccleſie non vt beneficiuʒ c.conſultationib⁹.de dona.ſi vero vniones eſſent perſonales facte in fauorem perſone dumtaxat nõ valerent:nec poſſent hodie fieri per papam:niſi in eiſdẽ caſibus quibus reſeruationes permittuntur:cum de mente iſtoꝛum decretorum ſit abolere omnes reſeruationes:⁊ tollere omne obſtaculum impeditiuum p electionum. ẽ.cap̄.i.§.i. fa.c.deteſtãda. in fi.de cõ.pre.in.vi. huiuſmodi autem pſonales vniones ſunt indirecte reſeruationes.quod igitur vna via prohibetur:alia nõ dʒ admitti.l.fi.C.ſi man.ita fu.ali.c.cõſtitutus. de con.pre.c.tue. de

Margin: Uniões an valeant?

Margin: Reſeruatões p pragmaticã abolentur.

Margin: ſiius lia im licat.

Margin: egule cella: e quã: ſunt uan= ,

procu.als quotidie fieret fraus contra reſeruationes ſub vmbra ꝛ colore taliū vnionū. ꝛ q̄ nō poſſet reſeruare vniret: qđ eſſet facere fraudem legi de nomine ad nomen.in auť. vt nul.iu.l prin. col. ix.c.auaricie.eo.ti. in.vi.š.e.ti.c.i.§.fa cta.ꝑ.ꝛ vt ola.ꝛ de ꝯtractu ad ꝯtractū l.ſi ſpōſus.§.circa. ff.de dona.inter vi. ꝛ vxorē.ſ.de ān̄a.c. i.ſa.qđ no. Pan̄. in c.expoſuiſti.đ pre. ꝙ vniones debent fieri ꝓpter neceſſitatem: vel vtilitatē eccleſiaꝝ. ꝛ lȝ euidens prerogatiua ꝑſone ſuadeat diſpenſatōnē pluriū bn̄ficioꝝ.c.de multa. de pre. nō tn̄ dat facultatem annectēdi vnū bn̄ficiū alteri: qꝛ fieret preiudiciuȝ ipis bn̄ficijs cuȝ vnū veniret acceſſoriū ad reliquū.pro hoc īteruenit arreſtum in curia parlamenti de cura beati Joh̄. in grauia.

De collationibus.

Placuit [a] diuine pietati [b] hoc tēpore animos hoīm: qui varijs abuſibus [c] irretiri [d] ceperāt vehemētius excitare [e]: vt ſalus [f] que reretur cunctorum [g] ꝛ ꝑ ſynodum vniuerſalem mores eccleſie in melius reformarent [h] cū ſalutari directione capitis [i] et mēbroꝝ [k] in viam

De collationibus.

Diuiſio textual. Placuit. vſq ad.§. ſequūtur p̄mo exordiendo.dicit generalia conci. poteſtatē habere imediate a xp̄o.ꝛ oīs eiſdem ſubeſſe in tangen̄.fidem: ſciſmatis extirpationē: ꝛ moꝝ reformationeȝ. Scđo intendit ꝯciliū ꝓuidere ſuꝑ inſtitutione idoneoꝝ ī eccleſijs. Tertio ponitur cā ꝓhibitiōis grāꝝ expectatiuarū cū enumeratiōe.xiiij.incōuenientiuȝ ex ipis ꝓuenientiū.Quarto ipa ꝓhibitio ꝛ annullatio grārū expectatiuarum et reſeruationum duobus caſibus exceptis. Quinto nō ꝓhibet ꝓuētōnes in collationib⁹. Sexto intendit determinare certas q̄lificatiōes qb⁹ ordine certo ꝓuideatur graduatis. Septimo annullāť collationes facte cōtra ordinē ꝛ q̄lificationes: ꝛ priuat conferentes poteſtate conferendi vno caſu dempto. ſecūda ibi.dum autem.tertia: cui rei. quarta: volens. quinta: nec etiam. ſexta: vt vero.ſeptima: ꝙ ſi.hoc decretum factū fuit poſt diſſolutionem et tranſlationeȝ ꝯciliij baſi.ferrariā: vt ex data liquet.

b Pietati. ꝑ quam ꝓ pctōrib⁹ chriſtus aduocatus apud patrē exiſtens ꝓpiciatio eſt ꝓ peccatis.de pe.di.ij.ſi eni inquit.ꝑ.qui dicit. et ad ſolam ꝓmiſſionē peccata dimittit .i.remiſſibilia iudicat. de pe.di.i.magna pietas.

c Abuſib⁹.ſi.ꝑ. in pro.Gre.ſ.đ pig. di.cul.c.i.đ ſpecta.ca.i.cū ſi.alibi habeť abuſionib⁹.cle. ij.de pe.et re.

d Irretiri.i. inſici ꝛ maculari.

e Excitare.id ē illuminare. ſi.š. in pro.§.cū itaq̄.deus eni̇̄ ad penitentiam cor peccatoris illuſtrat: đ pe.di.v.falſas.in extra. Jo.xxij. copioſus.ꝛ ſolū reditū nr̄m requirit: ac nos cupit longa ſua bonitate ſaluare. xciij.di.diaconi ſunt. in.ſi.l.imperialis. C.de nup.nec pōt q̄s ꝑ impenſa obſeq̄a ad ipm ꝑuenire niſi ſibi datum fuerit a patre.xxiij.q.iiij.de tirijs.

f Sal⁹.q̄ ineſtimabilis eſt.ff.đ donaī l.pe.et ol ꝯmodo temporali preferenda C.ad.l.iuľ.repe.l.ſi.i.q.vij. ſancim⁹. de procu.in nr̄a.xxij.q.v.ſi q̄s coact⁹.xxxij. q.v.ita ne.de ſymo. mattheus.

g Cunctoꝝ.quorum ſalutem tm̄ dilexit: vt ꝓ ipis mori voluit.š.de elec.c. i.§.i.cum ibi no.

h Reformarentur. ſi.š.de elec. cap̄. p̄mo. in principio.de auť. ſa.cō.capitu. ij.cum ſi.

i Capitis.a quo incipienda eſt correctio.ff.de eden.l. argentarius.§. edi.c. i.in ꝑnci.cum ibi no.de cē.in. vi. qꝛ ibi debet reformatio inciperevbi maius periculum īminet.in extra. bo.viij. ſuſcte. et debet caput oſtēdere in ſeipo: q̄d mēbra debeant facere.c.cum in cunctis.de elec.indecens eni̇̄ eſt ſi membra ꝑfectiora ſint capite.lxi.di.miramur.š.de elec. c.i.§.facta.ver.ſūmum vero.

k Mēbroꝝ.id eſt ſubditoꝝ qui ſunt mēbra ꝛ prelatus caput.de his que ſi.

iuſticie[l] et ſanctitatis[m] ꝛ ꝙ vt faci=
lius atqꝫ ordinatius fieret : et ne[n]
ſub pretextu[o] variarū[p] opinionū[q]
aut romani pōtifices aut alij qui=
cūqꝫ nō ſatis vniuerſalibus conci
lijs obedirent: prediſpoſuit eadeꝫ
diuina pietas in ſacro cōſtantien=
ſi concilio ſynodorum vniuerſaliū

Mēbra diſtīcta hñt offi cia.

a pre.c.nouit.ꝫ.de auc.ſa.cō.c.ij.ꝛ ſicut
in corpore naturali mēbra corporis di=
ſtincta habent officia:ita et i corpore mi
ſtico qḋ eſt eccł'a.lxxxix.diſ. ſingula. de
here.cū ex iniuncto.no.in.c. vt circa.de
elec.in vi.tñ ſequi
debent caput.ca.i.
xij.diſ.c.cum nō li=
ceat.de preſcri.

Juſticie laudes.

l ℭJuſticie. q̄ ꝑfe
ctiſſima eſt oīꝫ ꝟtu
tum.in auč. vt oēs
obe.iu.pro.coll'.v.
circa ꝓn.no.in auč.
de referē. col. ij.vñ
ſūmū bonū eſt iuſti
ciam colere. xij. q.
ij. cum deuotiſſimam.

m ℭSanctitatis.cuius ſpeculū dꝫ eē
papa.ꝫ.de elec.c.i.§.facta.ver.ſummū.

n ℭNe.id ē vt nō.de pe. ꝛ re.c. fi.c. ne
captande.de cōceſ.pre.in.vi.ꝛ aliquan=
do facit modū.gl.ꝛ Bar.i.l.qui abſenti.
ff.de acqui.poſ.ꝑ.l.cū pater.§.ticio. vbi
glo.ff.de le.ij.no.in.l.cū tale.ff.de cōdi.
et demon. Bar.in.l.quib⁹ dieb⁹.ff.eo.ti.
aliqñ conditōnem.i.ſi non.in auč.cui re
lictum.C.de indic.vidu. vbi Bal. Joh.
de lig.in.c.verū.de cō. ap. vbi dicit ꝙ ſi
illud qḋ dicitur venit implendū anteqꝫ di
ſpoſitio ſortiatur effectum tunc facit con=
ditionem:al's modum.

o ℭPretextu.id eſt colore vł occaſiōe.
l.pratores.ff.de re.iu.c.inter mōaſteriū.
c.ſe.eo.ti.C.de tranſac.ſub ꝑtextu.

p ℭUariarum. ſi.in cle.ne romani.in
principi.de elec.de con.pre.q꞉ diuerſita
tem.per huiuſmodi varias et contrari=
as doctoꝝ ſententias totū ius pene tur
batū eſt: queādmodū ꝛ antiquis factū
eſt tēporib⁹.C.de ve.iu.enu.l.i.§.nullis
iuriſperitis.et dicit Goſ.in ꝓnci.ſum.ꝙ

Gloſaꝝ diuerſitas qñ=qꝫ textū obtenebrat.

gloſarum diuerſitas intelligentiā text⁹
nōnūqꝫ obtenebrat:et Sene.diſtrahit li
brorum multitudo.itaqꝫ cum legere nō
poſſis ꝗtum habueris:ſatis eſt habere
ꝗtum legas et probatos ſemꝑ lege.no.
io.fa.in pro.inſti.et vtrū expediat habe
re multos libros.no.Oldra.ꝯſi.lxxxiiij.

q ℭOpinionū. dicit Johannes fabri i
ꝓhemio inſtituti.non ſis opinionū iuē=
tor:nec facilis reprehenſor: ſꝫ in dubio nū
ſequere cōes opiniones docto.et illoꝝ
qui cōſueuerūt in plurimis approbari.
ſicut facit legiſlator.ff.de excu.tu. l. ſci=
re.§.aliḋ. de vſufr.
ac.l.i.§.interdum.ł
cle.i. in fi. de ſum.
tri.not. Johā.and.
ꝛ Panor.in ca.i.de
conſti.nō debere re
cedi a cōi opi.doct.
niſi ſit euidēter fal
ſa:vł poſſit ꝯfutari ct.. ꝑ te=
ꝓbabilibus rōnib⁹.
p quo .l.i. ver.ſed
neqꝫ.C.de veteri iu
re enucleādo.vbi habetur ꝙ ex multitu
dine auctoꝝ nō eſt iudicandū:quia vni
us auctoritas in aliqua parte eſt ſubti=
lior.c.nicena.xxxi.diſt.vbi opinio pha=
nucij prelata fuit toti concilio. facit ca.
capellanus:cum ibi no.de fer. Hen.i.c.
nup.de biga.in.c.i.de deci. ꝗuis enim
auctoritas maioꝝ mouere debeat ad cō
trarium veritas minoꝝ prefertur.ff.de
ſup.le.labeo.C.de of.re.pro.l.potioris.
no.doc.in cap̄.vt debitus.de ap. vbi di=
cunt ꝙ cōmunis opinio excuſat litigan
tem a condemnatione expenſarum tan
qꝫ habentem probabilem cauſam litigā
di que excuſat.ff.de leg.ij.qui ſolidum.
.§.etiam.vbi Bar.geſ. in clem̄.ne roma
ni.de elec.Henri.in capł'o ſacro. de ſen=
tentia excōicatiōis.et loquūtur etiā de
opinione vnius docto. Panor.in.d.c.ca
pellanus.in cap̄.fi.de dolo ꝛ contu.in.c.
ꝑmo de re iudi.in.c.i.de poſtu.prela.vbi
dicit ꝙ excuſat a pena legis.nam cōmu
nis opinio inducit probabileꝫ errorem.
fa.capitulū ꝑmū cum ibi not. de poſtu.
prela.i.vi.l.ij.ff.de iur.et fac.igno.Bar.
in.l.de eo.C.de pe.iu.qui ma.iu. ꝛ excu
ſat a dolo.no. Old.in.l.queſitum. ff.de
fun.inſtru.do.an.et Panor.i cap̄. ex lit=
teris.i.de ſpon.vbi dicunt ꝙ iudex etiā
ſi male fecerit:quia contraria opinio ſit
verior:excuſatur ſi iudicet ſꝫm eam per
illum tex.fa.no.per Bar.in dicta.l. qui
ſolidum.in.§.quibus.in.i.cōſtitu.C.in

Opinio iuentio ꝓ probaſ.

Opinio cōis do nēda ē.

Opinio cōis excuſat ab expēſis.

Opinio cōis excuſat a dolo.

iuriſditōnem ita declarari: vt nulli relinqueretur ambigendi occaſio[a]: cum decreto ſolēni diffinitum extitit[b] vniuerſale concilium habere auctoritatē īmediate a chriſto: cui[c] quilibet cuiuſcūq ſtatus et dignitatis etiā ſi papalis fuerit: obedire tenetur in his que pertinent ad fidem: extirpationem ſciſmatis: et reformationem eccleſie dei in capite ⁊ in membris: ac pertinētib⁹ ad ea. ¶ Dum autem hec cura reformande eccleſie huic ſancte vniuerſali ſynodo baſilienſi incumbit: hoc vnū[d] ſingulari ſollicitudine[e] proſequendum arbitratꝫ. vt per ſingulas[f] eccleſias miniſtri inſtituantur idonei[g] qui ſcientijs ⁊

l. cum prolatis. ff. de re iudi. no. Bal. in §. ꝯſti. C. do. an. in. c. i. de ſa. vn. domi. in cap. i. de ſūma tri. in. vi. ymo in d. cle. ne romani. Dicunt tamen Jo. an. Panor. Jmola. et domi. vbi. ſ. ꝙ ſi artatꝫ iudex ad ſequendum cōmunem opinionē quando probabili ratione vel ſubtili ingenio ipſe tenet opi. ſingularem ꝑ d. §. ſed neq. ꝑpo. in dicto. c. ex litteris. in cap. ſi vir. de cog. ſpi. nā ſubtilior opi. preferenda eſt. d. c. capellanus de iudi. dilecti. vnde licitum eſt diſcipulo quādoq magiſtrum reprehendere. ff. de con. ob cau. l. dedi. §. ſi ds. tamen ſi poteſt debet eam potius excuſare exemplo ſabini qui ſententiā magiſtri ſui caſſij excuſauit. ff. de arbi. l. qualem. ideo opi. glo. ꝗtum poteſt ſuſtinenda eſt. q̄ quādo plures recitat opi. videtꝫ gloſator ſtare vltime. nota in. l. qui filium. ff. ad trebe. ſa. tex. in. l. ſi mater. C. ne de ſta. de. vbi bal. et in. l. i. ff. de conſti. prin. ad hoc di. c. capellanus. c. ſi vir. Bal. in auf. ex teſtamento. C. de col. niſi vltima eēt humanior. vt dicto cap. ſi vir. de pre. rō. vel equior. ca. fi. de tranſac. Joh. an. in. d. c. ſi vir. ſiſt iter opiniōes q̄s recitat Jnno. i ſuo apparatu. vltia videtꝫ ſua. not. ho. et Jo. an. in no. in ca. romana. de pe. in vi. Jo. an. l. c. i. de ſen. excō. in. vi. in no.

Judex ñ tenetꝫ ſeq̄ cōēꝫ opinionem.

Opinionib⁹ pluribꝫ recitatꝫ q̄ videtur approbari.

a ¶ Occaſio. eſt illicita excuſatio: et cōſiſtit i facto: cā in iure. cauſa infert ſuū cauſatum. occaſio non. not. hoſtieñ. de ma. et obe. ſolite. Johan. an. in cap. ſtatutum. de reſcrip. in. vi. in. cap. i. de iureiu. in. c. felicis. de pe. co. lib. et occaſio cōprehendit omnem cauſam ꝗtūcunq remotiſſimam. C. vt omnes tam ci. l. i.

§. nec vllam. l. fi. C. de fur. §. ſed cum.

b ¶ Extitit. ſ. de au. ſa. con. c. ij.

c ¶ Cui. concilio generali. ¶ Hoc demōſtratiue tenetꝫ. l. hoc articlo. ff. de here. inſt. et ibi Bartho. glo. in. l. ex hoc iure. ff. de iuſti. ⁊ iu. Bar. in. l. meuius. §. duob⁹. ff. de le. ij. in. l. i. ff. de noui operis nunci.

d ¶ Unum. id eſt ſpeciale. et multis alijs modis capitꝫ g. in. c. ij. de ſū. tri. archi. in cap. ſicut. xl. diſtin.

e ¶ Sollicitudine. prelati debēt eē ſolliciti de regimine ſubditorum. i. q. iiij. quia preſulat⁹. xxi. diſtin. cleros. §. i. ca. ad hec. de offi. archi. cle. paſtoralis. in punci. de re iudi. cap. ſollicitudinem. de appe. ꝗ. de cau. c. i. in pnci.

f ¶ Singulas. concor. ca. i. lxxxix. diſt. ca. cum ſingula. de preben. in. vi.

g ¶ Jdonei. ca. graue. ca. extirpande. ca. ſuper inordinata. ca. de multa. de ꝑben. c. ij. c. ad decorem. de inſti. cum ſi. ſ. in pro. §. quibus ad plenū. ver. inſtituens. vnde cum papa ſcribit pro promouendo inſerit clauſulam / ſi dignus repertus. ⁊c. cap. cum adeo. de reſcrip. q̄ clauſula ſi non ponatur ſemp intelligit. ca. cauſam. de elec. cle. i. de offi. deleg. cū ibi no. cle. i. de con. preb. no. in. c. mandatum. de reſcrip. et dicit Johan. an. in. d. cap. cum adeo. ꝙ ſi papa ſcribit ꝑ notorie indigno: vt ſibi cōferatur certum beneficium: ſi eſt tanta indignitas ꝙ non poſſet fieri ſine peccato non eſt ei parendum. Panor. ibidem. in. c. ſi quando. de reſcrip. in. d. c. graue: quia papa non habet poteſtatem non peccandi. xl. diſ. c. i. pōt et principis mandato contra deum nō eſt obediendum. c. iulianus. c. qui reſi=

Papa pec care.

virtutib⁹ effulgeant[a] ad chriſti gloriam et vniuerſi populi chriſtiani edificationem[b] ſalutarem. ¶ Cui rei[c] graue impedimentum hactenus afferre viſa eſt gratiarum[d] expectatiuarum multitudo[e] que grauem ordini[f] et ſtatui[g] eccleſiaſtico perturbationem variaſq; inordinationes: ac plurima diſcrimina comperitur iniecisse. Ex his[h] eñ frequentius[i] dati ſunt in eccleſijs miniſtri non probati[k] nec cogniti[l] vacaturorūq; beneficiorum

ſtit.xi. queſt.iij.inno .in.c. inquiſitioni. de ſenten.excō.in ca. paſtoralis.§.quia vero.de off.dele. Jo.de ligñ.in cle.paſtoral'.de re iudica. Bar.in.l.conſtitu. ff.ar chi.i.diſ.ius ciuile.in ca.non licet.xxij. diſtinct.

a ¶ Effulgeant.c. cum in cunctis. de elec. de eta.et qua. indecoꝝ.ſ.de nu.et qua.cardi.c.i.ſ. de elec.c.i.in princi.et in.§. deinde. in ꝓhem .§.quibus ad plenum.

b ¶ Edificationē. ſ.de elec.c.i.in principio. populus eñ docendus eſt. lxij. diſ.docendus.ō of. ordi.inter cetera:et delinquētes de populo ſūt puniendi: quia aliquando vno peccante deſcenditira dei ſuper omnem populū quādo hi q̄ pſunt eū non corrigūt.i.q.iiij.§.irē pctō achor.xlv.diſ.ſʒ illud.vbi tñ totus ppl's peccat miſericordia adhibēda eſt xliiij.diſ.comeſſatiōes.xxiij.q.iiij.nō poteſt.c.ſane.de tem.or.vbi glo.

De⁹ qn̄ ... ꝫ mul= ... os pu= ... nt ppt ... mum.

c ¶ Rei.inſtitutioni miniſtroꝝ idoneorum in eccleſijs.

d ¶ Graꝝ.q̄ gratꝫ ꝯcedi deberēt ſi permitterēt: al's ſi nō gratꝫ dāt gr̄e nō ſūt. i.q.i.gr̄a.vñ ro.pō.i eis dādis ſe dic libe ralē.c.ſedes.de reſcrip.vbi dicit Jo.an. q magna ē liberalitas ſi ꝓ modico plū bo accipiat aurū vl' argētū.tñ ꝓ ſcptura ſalariū moderatū dādū eſt.ſ. de elec.c. i.§.facta.ꝟ.notarijs.qd taxatū eſt in ex. Joh̄.xxij.cū ad ſacroſctē.vbi dr:ſcptura nō reddat onuſtū qd liberalitas fecerat

e ¶ Multitudo.ō mltū (gratioſum. erat oneroſa eccleſijs.ſ.ti.i.c.et quia.

f ¶ Ordini. id eſt gradui vel ſtatui.vt ſe.xxi.di.cleros.c.i.ī nouo.iiij.diſ.deniq;. l.qui indignus.ff.de ſena.

g ¶ Statui.eccl'ia ⁊ magiſtrat⁹ dicunt hr̄e ſtatū.ff.de iuſti.⁊ iu.l.i.§. huius ſtudij.l.inter claras.C.de ſum.triñ.

h ¶ Ex his.gratijs expectatiuis.vide incōueniētia q̄ ꝓueniūt ex gratijs expectatiuis nūero.xiiij.ſi.et mlto plura habes.ſ i ꝓh.§ qb⁹ ad plenū.ꝟ.⁊ pſertim Gr̄e expectatiue multa piūt ī cōuenientia.

i ¶ Frequētius.equū fuit ꝙ hmōi gratias dānare.ff.ō le.nā ad ea.de re.iur. l.ea q̄.de re.ſpo.c.i. in.vi.cle.i.de exceſ. prel'. ⁊ expone frequēn⁹ .i. frequēter Infdū ei ꝯparatiuus ponit ꝓ poſitiuo.ff.de dāno infe. l.vtiq;.l.ſi merces. .§.qui colūnā.ff.lo. C.ſi qs al.vel ſi.l.q̄ aliēa.C.de fur.l.ij. ff.de ne.ge.l. heres

k ¶ Nō ꝓbati.dicit beat⁹ Bern̄. ad Euge. papā . ꝓbatos eligi opʒ nō ꝓbandos.fa.c.in lateranen̄.de pre.cle.dudum.§.ac deinde.de ſepul.vbi Joh̄.an.

l ¶ Nec cogniti.ꝓmū incōueniens.cōcor.ſ.in ꝓ.§.quibus ad plenū.ꝟ. ⁊ plerūq;.incogniti enim non debent promoueri:quia debet prelatus habere noticiam promouēdi.cap̄.bone.ij.§.quia vero.de poſtu.prela. Johan.and.in ca.cōſtitutꝫ.de ap.et ſi eum ignorat āteq; promoueat inquirat de eius vita/litteratura/⁊ ꝯuerſatione ⁊ alijs qualitatib⁹ requiſitis in loco vbi fuit cōuerſat⁹:quia ibi pſumit magis not⁹.c.poſtq;.ca.inotuit.de elec.xxiij.di.illud. xlvij.di.de petro.xxiiij.q.i.pudēda.de pſump. quoſdā.qr talis eſtimatōis habet qs qualis eſt ī ciuitate ſua.ff.de queſti.l.de minore.in fi.⁊ ſi in plurib⁹ locis fuerit cōuerſat⁹:tūc in oīb⁹ eſt inqſitio faciēda.arg. ff.ad muni.l.aſſūptio.§.iuris prudentibus.et nemini manū cito imponat.cap̄. qualiter.de elec.c.fi.eo.ti.l.vi.xp̄m imitando:q̄ ⁊ ſi conſcientiarum factor et cognitor ſecretoꝝ exiſtat: cū tamē ouium ſuaꝝ curā petro ꝯmitteret:idagatiōem trinā pmiſit dicēs. Si diligis me paſce oues meas. Joh̄.ylt.vi.q.i.imitare.c.ſi

Uita ꝓmouēdi vbi dʒ iquiri

expectatio: ſicuti[a] antiqua iura[b] teſtantur occaſionem deſiderande mortis[c] aliene preſtare ſolet[d] quod plurimum preiudicat animarum[e] ſaluti. Sed[f] et inſuper lites[g] innumere: et contentiones inter ſeruos[h] dei excitantur[i] rancores[k] / et

ſignificaſti. de ele. Quanta ergo dz prelatus vti inqſitione ſup pmouendis: quorum conſcientias nō videt. ad hoc. ꝭ. de elec. c. i. §. facta. vnde ſi idignū pmouerit preſumit ſciuiſſe indignitatem. ff. de confir. tu. l. ſi patronus. vbi Bar. ꝺ re. iuris. l. q cum alio. de ſepa. l. i. §. queſitum. bo. tex. in. d. c. innotuit. ibi nec pbare cogimus. c. i. vt eccle. bene. c. q̄s uis. de reg. iur.

a ¶ Sicuti. exemplificatiue ponitur ff. de edil. edi. l. pōponius. l. i. de re. di. ꝭ. de elec. c. i. in pn̄. aliqn̄ conditionaliter. aliquando cauſatiue. no. de offic. deleg. qm̄ abbas. de cōfir. vti. c. penul. vbi pa. nor. ꝛ in. c. examinata. de ꝟb. ſig. c. abbate. c. ex ore. de priui. Jo. an. in. c. dānam[9] de ſum. tri. in. c. i. de ſa. vn.

b ¶ Jura. c. nulla. de con. preben. c. deteſtanda. c. ne captande. eo. ti. in. vi.

Pactuz de futura ſucceſſione non valet. c ¶ Mortis. ob quā cām pactū de futura ſucceſſione nō valet. l. pactū. C. de col. de quo p doc. in. l. fi. C. de pac. Bar. l. l. ſtipulatio hoc modo. ff. de verb. oblig. Bal. in. c. fi. de feu. da. inui. l. con. in. c. ſi minor. ſi de feu. fu. ꝯtro. Jo. an. in addi. ſpe. titu. de pac. §. ij. docto. in. c. nulla. de conceſ. preben.

d ¶ Solet. attēdendū eſt qꝺ ſolet fieri ff. de pig. ac. l. vel vniuerſorū. de vſu. l. q ſemiſſes. §. i. de his qui no. infa. l. q liberoꝝ. in pn̄. de neg. geſ. l. ſi negocia. i. q. i. iudices. vbi archi. de cele. miſ. cum marthe. §. ceterū. vbi glo. c. illo vos. de pig. cum ibi no. de offi. deleg. prudentiam. i. Rn̄. et hic eſt ſcōm incōueniēs. ſi. ꝭ. in. p. §. quibus ad plenū. ꝟ. ceterum.

e ¶ Animaꝝ. quarū maxima cura habenda eſt. ꝭ. in pro. §. quibus ad plenuz ꝟ. ſic dimittitur. cum ibi no.

f ¶ Sed. ſupabūdat. c. ſed nec. ne cle. vel mo. c. i. de ſucceſſ. ab inteſta.

Lites ſunt ſopiende. g ¶ Lites. ad quas ſopiendas debet elaborare bon[9] iudex. c. finē. ꝺ do. ꝛ ꝯtu. de re iudi. iurgātiū. de appel. cordi. l. vi.

h ¶ Seruos dei. i. clericos qui ſunt ad obſequium chriſti vocati. xxi. di. cleros. xciij. diſ. diaconi ſunt. c. cum ſecundum. de preben. liiij. diſt. multos. tamen omnes dei ſerui ſunt. vnde papa ex humilitate ſe ſeruū ſeruorum dei appellat. ꝛ religioſi p excellentiā appellātur ſerui dei. ca. i. de ſinꝺ. Et dicit beata agatha. ſumma igenuitas eſt i qua xpi ſeruitus cōprobatur.

i ¶ Excitanť. iij. cum tamē deberēt a ſtrepitu cauſarum quieſcere. de ſindi. c. i. vnde litigioſi prohibentur promoueri. xlvi. diſtin. per totum.

k ¶ Rancores. i. odia. que retinens cōtra proximum peccat mortaliter. peccatum enim mortale eſt quod cōtrariatur charitati per quam vita eſt ſpūalis. charitate autem diligitur deus et proxim[9]. Math. xix. Lu. x. de peni. di. ij. charitas. Dilectio autem dei eſt vt eius mandatꝫ obediatur. dicitur eniz qui dicit ſe noſſe deum ꝛ mandata eius nō cuſtodit mendax eſt: et veritas in eo non eſt. Ideo nō eſſe obedientē preceptis dei eſt peccatū mortale: quaſi dilectioni contrariū. no. henri. in. c. i. de rap. vnde rācorem ſiue odium in affectu offenſus debet ſtatim remittere. Math. xviij. c. fi. de peni. diſt. v. xc. diſt. ſi quis contriſtatus. ſed nō tenetur ſibi remittere ſignum rancoris in effectu. i. ei oſtēdere ſignum amicitie et dilectionis: niſi penitenti ꝛ parato emēdare. ſic intelligitur Luce. xvij. Si peccauerit in te frater tuus ꝛ cōuerſus fuerit ad te: dicens penitet me: dimitte illi. Satiſfactionem autē iniurie nō tenetur remittere. xiij. q. v. de occidēdis. no. glo. et doc. in. c. i. de maleſi. Joh. and. in. c. ij. de homic. in. vi. Spe. tit. de treug. et pa. Antho. in ſcda parte ſumme titu. viij. c. iij. §. vi. Barto. in. l. non ſolum. ff. de iniurijs. in. l. ſi tibi. §. i. ff. de pac. vbi dicit ꝙ ſi infirmus dicat ſacerdoti. remitto iniuriam michi illatam per talem: cenſetur

Iniurie ſatiſfactionē nō tenet quis remittere.

remiſiſſe odium: et non ſatiſfactionē in= iunc. no. Panor. in dicto. c. i. ſic ſol. q. in glo. fi. inſti. de iniur. Johā. and. in addi. ſpec. titu. de inſtru. edi. §. nunc autem aliqua ver. item pone.

iurgia[a] nutriūt[b] p̄ralitat[c] bñficioꝝ

a ¶ Iurgia. qua= ſi iuris garrium di citur iurgiū. eo ꝙ hi q̄ cauſam agunt iure diſceptant. c. forus. de verb. ſig. et appellatione iurgiorum minores cauſe continentur. c. ad hec. de off. archid. Ali quando tamen late pro omni controuer ſia. c. ij. de re iudicata.

b ¶ Nutriuntur. iiij.

c ¶ pluralitat. q̄ inimica eſt canoni= bus. de preben. q2 intantū. de ea tractat in iure in pluribus locis. in. c. ſanctorū. lxx. diſt. c. i. xxi. q. i. c. dudū. ij. de elec. vbi Inno. Idem in. c. cū iam dudū. de p̄bē. vbi moder. Roſ. tit. de prebē. Spec. ti. de leg. §. videndū. §. illud aūt. Innoc. in. c. fi. ꝺ cleri. nō reſi. Guil. ⁊ moder. in clem. gratie. de reſcrip. Jo. an. et alij in. c. gra= tia. e. ti. in. vi. Guil. in extra. Jo. xxij. exe crabilis. Henri. in. c. de multa. de prebē. Panor. in rep. c. extirpande. §. qui vero. de preben. Jo. de ligni. in trac. de plura. benefi. Et dicit ꝙ de iure cōi q̄s non pōt habere duo beneficia titulata quorum vnū ſit ſufficiens ad ſui ſtatus ſuſtenta tionem. de epiſcopatibus ⁊ ſuperiorib⁹ clare patet. de elect. cum in cunctis. c. ſi= cut venire. de exceſſ. prela. ꝺ tranſl. p̄la. per totū. de dignitatibus inferioribus ⁊ curat in. d. c. de multa. in dicta extrauag. execrabilis. in cle. i. de off. vica. ꝺ regula ribus. de preben. cum ſingula. in. vi. in cle. i. de ſup. negli. p̄la. De ſecularibus ſimplicibus in vna eademq́ eccleſia pa tet ꝙ non poteſt quis habere duos titu los vniformes et difformes in eadem ec cleſia. c. litteras. de conce. preben. c. i. de cōſue. in. vi. cle. fi. de preben. Et de alijs beneficijs ſimplicibus conſtat: quia pro pter officium datur beneficium. lxxxix. diſt. c. i. d. c. i. de cōſue. c. fi. de reſcrip. in vi. Inde quilibet titulus requirit reſi= dentiam perſonalem. de cele. miſſa. c. i. quia nōnulli. et quaſi per totum. de cle.

Bñficia ſi an ceat habere

nō reſiden. no. Z. in prohe. §. quibus ad plenum ver. et plerūq. Impoſſibile au tem eſt aliquem reſidere in pluribus lo cis. ter. ſunt expreſſi generaliter loquen tes in dicto. c. ſanctorum. in dicto. c. xxi. q. i. vbi ponuntur tres rationes cum ſi. ſingula nanq be neficia ſunt ſingu= lis committenda perſonis. dicto. c. cum ſingula. Z. ver. dum autē. et vix ſufficit vnus vni bene deſeruire. d. c. quia non= nulli. Idem reperitur in honoribus et militijs ſecularibus. duos enim hono= res ſimul quis capere non poteſt. ff. ad municipa. libertus. §. preſcriptio. C. de aſſeſ. l. fi. de poſtula. l. quiſquis. de pror. ſa. ſcrinio. l. hac parte. libro. xij. de ho. et mu. non con. l. i. lib. x. preſertim vbi per actum vnius impeditur exercitium al= terius. facit qꝺ no. i. l. a decurionatu. ff. de va. mu. nec duo officia. ꝙ ſi acceptet caret acceptato: et priuatur ſalario pri= mi. caſus eſt ſingu. in. l. quiſquis. C. de coar. lib. xij. vbi Barto. per Bald. in. l. i. C. de noua. C. cōmo. nec duas militias. C. qui mu. poſ. l. his quidem. §. impoſte= rum. lib. xij. nec duobus collegijs ſimul ſociari. ff. de colleg. illi. l. i. §. vltimo. De conſuetudine autem quis habet plura beneficia ſimplicia non requirentia reſi dentiam continuam de cōſuetudine vel ſtatuto eccleſie: ⁊ excuſat huiuſmodi cō ſuetudo quo ad eccleſiam militantez vt vides ad oculum. facit. d. cap. cum iam dudum et quo ad deum: dummodo ille qui pluralis eſt in talibus beneficijs ſit dignus prouidus ⁊ litterat⁹ iuxta qua= litatem beneficij: ita ꝙ illa idoneitas induceret ad diſpenſationem: tantum enim operatur cōſuetudo quantū diſpē ſatio. Si autem non eſt idoneus: predi= cto modo conſuetudo non excuſat quo ad deum a peccato. quia eſſet cōtra ius et irrationabilis reipub. contraria. ideo non excuſat. viij. diſt. mala conſuetudo. et quaſi p totum. c. finali. de conſue. Et ſicut iuramentum non debet eſſe vincu lum iniquitatis. xxij. q. iiij. inter cetera. c. quanto. de iureiuran. ſic nec conſuetu

Bñficia ſingula ſingulis pſonis ſunt cō= mitten= da.

Bñficia qdā ſūt q̄ reſi dētiam non req̄ runt.

do.c.ex parte.de conſue. Etiam vbi eſſet nimia pluralitas prebendarū aut aliorum beneficiorum conſuetudo non excuſaret. no. Inno.in dicto.c.cū iamdudum.glo.in.d.c.dudum.que vult ꝙ peccat mortaliter tenens plura bñficia ſimplicia: quorum alterum per ſe ſibi ſufficit. quod limita vbi eſſet nimia pluralitas: vel vt ibi dicit Panormi quādo qs ſibi lucrifaceret fructus ad vtilitatē priuatam: ⁊ ad augendum patrimonium. ad iſtum enim effectum non valeret cū eſſet irrationabilis.c.nulla ratio. cū ibi no.de preben.xciij.diſt.dyaconi. et contra officium pietatis.c.fi. xvi.q.i. vnde iura que videntur innuere in hoc valere conſuetudinem: ſeu vt verius dicam. glo.⁊ doc.intellige quando conſuetudo diſponit ſolum circa potentiam retinendi plura beneficia ſimplicia ſine nimia multitudine. ſecus ſi diſponeret vt pro libito voluntatis poſſet habere qđ vellet aut diſponeret de fructibus illorum Panor.in.c.cum eccleſiaſtice.de excep. nec in caſibus predictis valeret diſpenſatio quo ad deum: et in foro conſciētie: niſi fuerit facta ex iuſta ⁊ ratiōabili cauſa.bona glo. in.c.non eſt. de vo.in.c.ꝗꝫto.de iureiuran.ad hoc.c.is qui preeſt. xi.q.iij.no. Innoc. de renun.cum inter. de ancho.in repe.c.i.de conſti.archi.xij. d.c.i.vbi dicit poſt.b.Tho.bona eccleſie eſſe in poteſtate pape vt adminiſtratoris: nō autem habet verū dominiū vel veram poſſeſſionē illorū. Hec enim dei ſunt.c.cum ex eo.de elect.in.vi. nec pōt papa ea ſine cā legitima alienare.no.archid.in.c.non liceat.xij.q.ij. Panor.cōſi.xlij.ita nec alij dare poteſtatem male adminiſtrandi.arg.c.nuper. de do.poſt diuor.re.nam debet fieri diſpenſatio nō propter bonum priuatū: ſed qui diſpenſat debet habere intuitum boni publici vtilitatem ſcilicet vel neceſſitatē eccliarum.vij.q.i.ſcias.i.q.vij.§.niſi rigor.c. in cauſis.de re iud.c.expoſuiſti.de pbē. aut propter euidentem prerogatiuā perſone.d.c.ꝺ multa.alias ſi fieret ſine cauſa legitima non eſſet diſpenſatio ſed diſſipatio: mutato nomine.ſicut in ſi. dicit

Benefi= cia plu= ra etiā ſimpli= cia tene re peri= culoſū eſt.

Papa ē admini ſtrator bonorū ecclie.

ter.in.c.poſtꝗ.xiij.q.ij.no. Johan.and. et alij in.c.de multa. Joh.an.i.c.ſi quando.de reſcript⁹.doc.in.c.quia intantum in.c.ad hec. de preben.in.c.per venerabilem. qui fil. ſunt legitimi. debet enim papa eſſe diligens paterfamilias: et cū gerat vicem dei in terris debet ſe cōformare quantū poteſt voluntati diuine.c. vt noſtrum.vt eccle.bene.car.in cle.i.de peñ.et re. Ubi dicit beatus Bernar.ꝙ fidelis ſeruus et prudens quem cōſtituit dñs ſuper familiam ſuam: ita tantū nouit vſurpare diſpenſationē: vnde bonā ſperat habere recompenſationē. ideo diſpenſator debet habere pre ſe rationem boni cōmunis.alias eſſet diſſipator ⁊ infideliter ageret contra decretum apoſtoli dicētis diſpenſatio michi credita eſt. hic iam queritur inter diſpenſatores vt fidelis quis inueniatur. Ber.ad Euge. papam. Non prohibeo diſpenſare: ſed diſſipare. non ſum tam rudis vt ignorē vos poſitos diſpenſatores: ſed ad edificationē/non ad deſtructionem. Deinde queritur inter diſpenſatores vt fidelis quis inueniatur. Ubi neceſſitas vrget excuſabilis diſpenſatio eſt. vbi vtilitas prouocat laudabilis diſpenſatio. vtilitas dico cōmunis non propria. nā cum nichil horū eſt: non fidelis diſpēſatio ſꝫ crudelis diſſipatio eſt. Et dicit Panor. in.d.§.qui vero.in.c.conquerente.de cleri.non reſi.ꝙ diſpēſatus propter diſpēſationem non excuſatur quo ad deū: ſi fructus qui ſuperſunt nō conuertat in pias cauſas. Uideas ergo ꝙ plura poſſides beneficia ex diſpenſatione ſi tibi aſſint cauſe requiſite ad diſpenſationem. Alioqn timendū eſt tibi in foro ꝯſcientie vt non valeat tibi diſpenſatio prodeſſe. nam in decretis de multa: inſcriptuꝫ eſt ꝙ papa diſpenſat: vt quis habeat plura beneficia: ſed cōuenienter addit hec. no.clauſula: cum ratio poſtulauerit ibi. circa ſublimes.⁊c. Que autem ratio poſtulat vt vn⁹ habeat in ecclia tot prebēdas/tot beneficia ſufficiētia: vnde tres vel quattuor ſacerdotes ſeu forte plures honeſte et commode poſſent ſuſtentari: vtiq̄ non apparet rōnabile.ad hoc

Diſpē ſatio nō excuſat quo ad deum.

bo.tex.in.c.diaconi ſunt.xciij.diſt.pro=
pter hoc enim fuerunt data bona eccle=
ſys ⁊ adminiſtratio epis et aliis p̄latis
cōceſſa. vt nullus in eccl'ia penuriā pa=
tiatur.xij.q.i.c.videntes.c.ex his.c.epi=
ſcopus.ideo hanc multitudinē abhorrēt
iura.d.c.quia nōnulli.d.extra.execrabi=
lis.vbi ponūtur.xi.incōueniētia q̄ ꝓue=
niūt ex iſta pluralitate bn̄ficioꝝ:q̄ in ef=
fectu enumerat Panor.in.d.§.qui vero.
vbi dicit ꝙ ſola reſidētia nō eſt cauſa ꝓ=
hibende accumulatiōis bn̄ficioꝝ: ſȝ am
bitio. et q: occupat ſtipendia pauperū
cōtra intentionē fundatoꝝ q̄ ꝓpter offi=
ciū fundauerūt beneficiū: et vt fructus
ſuꝑeſſentes in pias cauſas elargirētur.
impotētia pluribus deſeruiēdi p̄ſtatur
materia diſſolutionis ⁊ vagatiōis tā in
veſtibus q̄ȝ in morib⁹:iux illud ps̄.ꝓce=
dit ex adipe iniquitas. Et ꝓpter pericu
lum aiarū. vn̄ dicit Hoſt. in.c.cū ſuꝑ. de
cauſa poſ.et ꝓprie.ꝙ diſpēſatiōes cōceſ
ſe ſuꝑ bn̄ficioꝝ multitudine ſunt odio=
ſe et reſtringēde. Cōpoſ.in.c.cauſam q̄.
de reſcrip.i.d.c.dudū.ad hoc.c.i.⁊.ij.de
fi.preſby.in.vi.c.non pōt. de p̄ben.eo.li.
fa.q: illud qđ pōt fieri ꝑ diſpēſationem
cenſet impoſſibile.no. Inno.in.c.paſto=
ralis.de cā poſ.et ꝓprie. Jo.an.in.c.po=
teſt.de reg.iur.in.vi.no.in.l.poſtq̄ȝ.C.đ
pac.in.l.cōtinu⁹.§.cū quis.ff.de vb. ob.
Bar.i.l.apud iulianū.ff.de le.i. Panor.
in.c.ex parte. de reſti.ſpo.doc.in.c.ſuꝑ
eo.de con.ap.ideo non debet facile dari
ſuꝑ pluralitate beneficioꝝ diſpenſatio.
nam et licet papa de plenitudine pote=
ſtatis poſſet indifferēter diſpenſare: de
ꝑtāte tamen ordinata nō dȝ.ar.l.digna
vox.C.de leg.ij.q.vij. nos ſi incōpeten=
ter. vnde oīs indecētia in p̄ncipe eſt im=
poſſibilis:ſaltē moris.no. Archi.in.c.ſu
per eo.de here.in.vi. Hen.in.c.nulla.de
conceſ.p̄ben.⁊ valde iniquū et iniuſtū ē
vt multi eſuriāt forte meliores. ⁊ vnus
forte ebrius: vilis in verbo:et peſſimus
in exemplo abundet. equa nēpe dȝ fieri
diſtributio attēta qualitate ꝑſonaꝝ.c.i.
de ma.et obe.c.cum oēs.de cōſti. Vn̄ ob
hmōi pluralitatē dicit quidam ſanctus
doc.ꝙ medietas miniſtroꝝ dei eſt quaſi
reſecata ꝑ hoc genus auaricie: ꝙ vnus
plura beneficia ſufficiētia ꝑmittitur ha=
bere. ſi enim cuilibet beneficio ꝑmittere
tur dari ſuus poſſeſſor: numerus ſeruo
rū dei eſſet duplex:q̄ modo eſt ſimplex.
fa.qđ no. Jo.an.in.q.mer.i.c.q̄ ꝯ iura.đ
reg.iur.in.vi. Henr.in.c.ſicut venire. de
exceſ.p̄la.⁊ tā magna multitudo ſacer=
dotū ⁊ lr̄atoꝝ viroꝝ bone fame abūde ſu
ſtentaretur qui ꝓpemodū in opprobriū
cleri mendicāt. Seq̄re ergo cōſiliū tāto=
rū viroꝝ q̄ tot bn̄ficia coadunas. ⁊ Ber.
in ep'la quā ſcripſit Roberto ſuo cogna=
to ⁊ monacho.q̄ de lnia dn̄i pape relicto
rigoroſiori ciſtercien̄. ordine cluniacen̄.
ordinē introiuit latiorē. non tibi fruſtra
q̄s blādiat̄ de diſpēſatiōe ap'lica cuius
cōſciētiā diuina ſentētia tenet ligatā. et
Hen.de ganda.ii.quoli.q.xvij.alle. glo.
ſuꝑ.d.c.nō eſt.dicit. Nō eſt ſecurus quo
ad deū cū quo papa diſpēſat: niſi ſubſit
cauſa diſpēſandi. Henri.in.c.i.de vo.q̄s
eīn neſciat ꝙ ſepe papa ꝑ falſas rōnes
decipitur.c.ſuꝑ lr̄is. de reſcrip.cum ſi.⁊
aliquādo immo ſepiſſime precū impor=
tuna inſtātia vincitur.C.de pe.bo.ſub.
l.i.lib.x.c.deteſtanda.de cō.pre.in.vi.
reſcrip. q: per ambitioſa3.eo.li.d.extra.
execrabilis.in p̄n. et forte ſm affectiōes
interdum facit: q: homo eſt peccabilis.
et licet habeat plenitudinem poteſtatis
q̄ȝtum ad eccleſiaſtica bona tēporalia ⁊
ſpūalia:non tamen habet illam vt dn̄s.
ſed vt miniſter et diſpenſator principa=
lis dn̄i.ſ.xp̄i qui eſt dn̄s bonoꝝ eccleſia=
ſticoꝝ.c.non liceat pape.c.predia.xij.q.
ij.et licet oīa ſint eius:iſta tamen ſpecia
li⁹.ar.i.q.iij.ſaluator.xvi.q.i.in canoni=
bus.d.c.cum ex eo.vbi Joh.an.⁊ Inno.
et alii in.d.c.cum ſuper.glo.⁊ Hen.in.c.
cauſa.de ver.ſig. Hoſt.et Jo.an. in.c.cū
veniſſent.de iudi.et refert Hen.vbi.s̄.il
lud Bern̄.ad Eugeniū papam. Cōſide=
res ſanctā romanā eccleſiā cui auctore
deo prees oīm eccleſiarū eſſe matrē non
dn̄am:te vero nō epoꝝ eſſe dn̄m:ſed vnū
ex ipſis.ad hoc.vij.q.i.mutationes. Ar
chid.in.c.i.de ſum.tri.lib.vi.facit quod
no.x.diſtin.c.i.xxij.diſtin.c.i.ꝙ papa ſi=
ne cauſa non poteſt auferre bona vnius

Bn̄ficio rū multitudo produ= cit.n.in cōueniē= tia.

Diſpen ſatio ſi= ne cau= ſa non reddit ſecurū quo ad deū.

Papa q̄liter hȝ ple= nitudi= nē pote ſtatis.

eccleſie et dare alteri. quod no. Pau. de lig. in cle. i. de ſum tri. nec etiā tibi blandiaris de cōmēda cauſa legitima ceſſante. nam cōmende beneficiorū ſine iuſta cauſa vtilitatis vel neceſſitatis eccleſiarum fieri non debent. c. nemo. de elec. in vi. non pro libito voluntatis. Et cū beneficia regularia ſint deſtinata religioſis qui regulā ſciant et obſeruent nō debent transferri ad vſus ſecularium qui ſunt diſcipline regular expertes. ad hoc l. i. cū ibi no. ff. de admi. re. ad ci. per. cle. quia contingit circa ꝑn. de reli. dom. vbi poſſunt inueniri boni religioſi. de reli. do. inter quattuor. de reb⁹ eccle. nō alie. poſſeſſiones. Unde quidam bonus epiſcopus pariſien. cū ſibi offerretur abbatia. abſit inquit ꝙ habeam cum ſponſa concubinā. et Pau. ij. cum ꝓ filio regis ſibi ſupplicaretur vt duos epātus concederet. etiā inquit. ſi eſſet filius dei non cōcederem. abſit vt in eccleſia dei ponā bigamiā. et Inno. vi. ſuo tēpore oēs cōmendas reuocauit. in extrauag. eiuſdē que icipit: paſtoris. vbi habetur ꝙ occaſione huiuſmodi cōmendaꝝ: ſicut experientia docet: vt plurimū diuinus cult⁹ minuitur: animarū in eis quibus imminet cura negligitur. hoſpitalitas cōſueta etiā debita nō ſeruatur. ruinis edificia patent: ipſorumq iura in ſpiritualibus et temporalibus collabūtur. Et ꝗ̄uis papa nō habeat ſuperiorem in terris: illum tamen habet in celis. ideo diſpēſatio bonoꝝ eccleſiaſticoꝝ nō debet ab eo fieri niſi in illis caſibus in quib⁹ veriſimiliter apparet ꝙ dn̄s eoꝝ chriſt⁹ conſenſum adhiberet vt ptās ſub rōne reſtringatur. xi. q. iij. illa. xij. diſt. c. i. no. Card. in extra. Bonifa. viij. antiquorū. in extra. rem non nouā. Hoſtien. in ſum. ti. de pe. ⁊ rem. alias eſt ſub ru. de diſpē. §. qualiter facienda. ſpec. ti. ij. alias eſt ſub ru. de diſpen. §. qualiter autē. Et dꝫ reſpicere ad tria. ſ. quid liceat ſm equitatē: q̄d deceat ſm honeſtatē: ⁊ q̄d expediat ſm neceſſitatē: vel vtilitatem. c. magne. §. et quidē tria. de voto. vn̄ optime dicit Henri. in. c. cum ad monaſteriū. de ſtatu mo. ꝙ diſpenſatio pape q̄ fit cōtra ius poſitiuū fundatū ſuꝑ aliqua ratiōe naturali: vt ſi papa diſpenſaret cū indigno totaliter ꝙ haberet beneficiū eccl'iaſticum. contra. c. nichil. de elec. c. graue. de prebē. c. indecorum. de eta. et qua. nō excuſat quo ad eccleſiā triumphantē facta ſine cauſa propter ver. cum ratio poſtulauerit poſitū in. d. c. de multa. Hen. in. c. ꝓpoſuit. de conce. pre. Panor. in. d. c. non eſt. in. c. a nobis. de deci. ſatis pōt colligi ex di. extra. execrabilis. in princ. Secus in diſpenſatione que fit contra ius poſitiuū voluntariū non fundatum ſuꝑ aliqua rōne naturali. puta ſi diſpenſet cum aliquo maiore. xxiij. annis qui nondum compleuit. xxiiij. annū: ꝙ poſſit ad ſacerdotiū promoueri contra cle. generalem. de eta. et quali. tunc eīm credit Hen. veram Inno. opi. qui dicit i dicto. c. cum ad monaſterium. ꝙ papa poteſt diſpēſare ſine cauſa cōtra ius poſitiuū. ⁊ per predicta limita opi. Flo. in. d. cle. gratie. vbi concludit non eſſe peccatum obtinere plura beneficia ſufficientia cum diſpenſatione. vnum eſt ꝙ etiaꝫ poſita ꝑ poſſibile diſpēſatione pape ad omnē nutū tuū adhuc tua ambitio non euaſit periculū. nec tu inde reportabis ꝓfectū in foro ꝯſciētie ſi tu ꝓpt neceſſitatē aut iuſtā cauſaꝫ tali te ſubmitteres diſpēſatiōi. Hinc ſctā clara rn̄dit quibuſdā fratribus minorib⁹ q̄ priuilegia relaxationis regule impetrauerāt. Uolo inquit abſolui a papa a peccatis meis: nō ab obſeruantijs regule et conſilijs ieſu chriſti. Et ꝙ diſpenſatio facta ſine cauſa non teneat in foro cōſcientie nō eſt ex defectu poteſtatis diſpenſatiue pape in ſe: que plene reſidet apud papam: ſꝫ ex defectu voluntatis: qr fuit ꝑ importunitatem: ſurreptionē: vel obreptionem inductus ad diſpenſandū: ſicut in ſi. dicit Bal. in. l. reſcripta. C. d̄ prec. imper. off. et ex parte tui qui non es qualificatus predictis circunſtantijs que requirunt ad diſpenſationē. iō non es eius capax ⁊ ſi te nō moueāt rōes: ſaltē terreāt exēpla. que vide in de vita xpi. pte. ij. c. vij. Guil. pariſien. in tractatu de colla. beneficiorum Cartuarien. in faſcic. tē. in li.

Margin notes: Cōmende non fiāt ſine cauſa. — Bigamia nō ſit in eccleſia. — Eccl'ie bona diſpenſentur ſm ꝙ placere xpo ꝑſumit. — Diſpenſās tria conſideret. — Diſpenſatio ſine cauſa eſt periculoſa.

de vi. et vir. in libro apum.

a ¶ Fouetur. quintũ incõueniẽs. ꝯcor. ẽ. in ꝓhe. §. q̃bus ad plenũ. ver. fouetur.

b ¶ Ac. pro id eſt.

c ¶ Prouinciarũ. nota ꝙ ꝓuincia differt a regno. ſi. ĩ. de cau. c. i. §. i. ꝟ. pecunie. et a ciuitate. ff. de le. cũ de ꝯſuetudine. Aliqñ tñ appellatione ꝓuincie veniũt regiones: vt frãcia/italia/ꝛ ſimiles. l. ij. §. capta. ff.

Prouincia qualiſ accipit.

fouet[a] ambitio: facultates ac[b] pecunie regnorũ ꝛ ꝓuinciarum[c] mirum[d] in modũ exhauriuntur[e]: pauperes[f] diſcurrendo[g] ad romanam curiã[h] innumerabiles vexationes[i] ſubeunt[k] et inter viarũ diſcrimina[l]

de ori. iu. in. l. etiam. in fi. de ma. vin. in extra. hen. qm̃. vbi Bar. Aliqñ vnus pſi datus dr̃ vna ꝓuincia. pſes em̃ erat caput ꝓuincie: ꝛ ei ſuberãt plures ciuitates: vt in olb⁹ legibus q̃ faciũt mẽtionẽ de pſide ꝓuincie. et ſi fuerint facti duo pſides in eadẽ ꝓuincia cenſenꝶ due prouincie. ff. de offi. aſſeſ. ſi eadẽ. Aliqñ totũ qđ ſubeſt vni metropolitane ciuitati dicebaꝶ ꝓuincia. l. ſi in aliã. iũcta glo. ff. de offi. pcõ. l. i. C. đ metropo. li. xi. vbi bar. Et ita ꝓuincia ẜm canones diſtiguiꝶ p archiepatus. ꝛ archieps eſt caput ꝓuincie. xix. diſtĩ. ꝓuincie. vi. q. iij. ſcitote. c. q̃uis. de pbẽ. in. vi. c. fi. de ma. ꝛ obe. c. i. de vſu pal. c. nõ eſt. de ſpõ. vbi doc. cũ ſi. per Carđ. in cle. dudũ. §. ſtatuim⁹. de ſepul. Aliqñ capiꝶ ꝓuincia pro q̃libet territorio/ſiue diſtrictu. in auꝶ. qua in ꝓuĩcia. C. vbi de cri. agi opoꝛ. ꝛ pro qualibꝫ ciuitate. l. fi. C. de pſcrip. lõ. tẽp. vbi glo. et Cy. lxxvi. di. vtinã. de ſepul. certificari. Aliqñ fit appellatio ꝓuincie eo reſpectu ꝙ maior eſt diſtãtia qñ eſt extra prouinciã q̃ qñ in ꝓuincia: ẜm qđ no. in. c. corã. de elec. vt exiſtens inter ꝓuinciã: ſi eſt multũ a remotis hãbeaꝶ acſi ipſe eẽt extra. ꝛ eodẽ modo ſi exiſtẽs extra ꝓuinciã ſit ꝓpinquus multuꝫ. qꝛ ꝓuincia eſt parua habeaꝶ ac ſi eſſet intra. ſic intelligitur. l. i. C. de dila. iij. q. iij. §. ſpacium. l. notionem. §. ij. ff. de re. iu. ſentiũt Inno. ꝛ doc. in. c. vltra tertiam. de reſti.

Archieps ẽ caput ꝓuincie.

d ¶ Mirũ. i. admirabilẽ et pauendũ cũ forſitan eorũdẽ regnorũ et prouinciarũ depreſſo ſacerdotio: exhauſtoqꝫ theſauro ipſa regna et prouincie reddãtur debiliora in aduerſis. ẽ. in ꝓhe. §. quibus ad plenum. ver. ſub tali.

e ¶ Exhauriunꝶ. ſubtili ingenio tanq̃ a barbaris. l. ij. C. de cõmer. et mer. cle. abuſionib⁹. in pnc. de pe. ꝛ remiſ. ꝛ hic eſt. vi. incõueniens ſi. ĩ. de cau. ca. i. §. i. ꝟ. pecunie. ꝛ in. d. §. quibus. ꝓxi. alle.

f ¶ Pauperes. q̃s defendere dꝫ eccleſia. lxxxiiij. di. c. i. et q̃. lxxxvij. di. epiſcopus. xxiiij. q. iij. ſi q̃s de potẽtibus. c. licet. de cenſi. c. ex parte. c. ex tenore. cum ibi no. de fo. compe.

g ¶ Diſcurrendo. pro obtinendis gratijs expectatiuis.

h ¶ Curiam. que eſt vbi papa eſt. nam vbi papa: ibi roma. not. doc. in. c. ego. de iureiuran. Archi. vij. q. i. ſcire. in. c. preſenti. de preben. in. vi. geſ. in extrauag. Johan. xxij. execrabilis. Nec debet papa transferre curiam ſiue ſedem ſuã de roma ad aliũ locum: niſi ex magna cauſa. ad hoc. c. q̃uis. xxi. diſtin. xxiiij. q̃ſt i. i. rogamus. vbi Archidiaconus. c. per venerabilem. §. rationibus. verſi. ſane. qui filij ſint legi. c. fundamẽta. §. ne autem. de electio. in. vi. vbi Archidia. ꝛ Johan. andr. in nouella.

Roma ibi/vbi papa.

i ¶ Uexationes. id eſt labores et penurias.

k ¶ Subeunt. ſunt tamen ſub protectione pape cum bonis ſuis. xxiiij. q. i. ſi quis romipetas. c. i. de peregri. ſed illa iura loquuntur de peregrinis qui ex pia cauſa peregrinantur romam: ſi autem ex alia cauſa nõ ſunt propterea ſub protectione pape. ad hoc ca. cauſam. ij. qui filij ſint legi. de quo per Innoc. in. c. vt debitus. de appel. Panorm. in. c. meminimus. eo. titu. niſi ẜm ꝙ habetur in extraua. Euge. iiij. diuina. et hic eſt. vij. inconueniens.

l ¶ Diſcrimina. id eſt pericula q̃ ſunt in mari et in terra. l. ſenatus. ff. de donatio. cauſa mor. l. iiij. C. de inſti. ꝛ ſub. C. de offi. rec. pro. l. ciuitas.

nõnunq̃[a] ſpoliãtur[b] occidunt ⁊ va rĳs affligunt[c] peſtib⁹[d]: atq̧ ẽt ſuis p̃rimonĳs[e] ac parẽtũ opib⁹ exhau ſtis[f] g̃ui[g] egeſtati[h] ſubiacere cogũt[i] p̃rimi abſq̧ iuſto titulo[k] bñficia ſibi vẽdicãt[l] ⁊ nõ q̃bus iure debent illi obtinẽt: ſʒ nõnũq̃ hi q̃b⁹ aut circũ ueniendi[m] ꝓximũ[n] maioꝛ aſtutia[o]: aut ad litigãdũ facultas[p] ſuppetit.

a ❡ Nonnunq̃. id eſt aliquando.
b ❡ Spoliantur. bonis.
c ❡ Affliguntur. viĳ.
d ❡ Peſtibus. id eſt moꝛbis.
e ❡ Patrimonĳs. i. bonis. ꝓpꝛe dꝛ p̃ri monĩũ qđ a parẽti bus ꝓcedit. C. q̃n ⁊ qui. quar. pars. l. ĳ li. x. C. de admi. tu. l. lex q̃ tutoꝛes. Sʒ late bõa alicui⁹ vn decũq̧ ꝓueniũt vo cant p̃rimoniũ: vt hic. ff. fami. her. lu ci⁹. C. de ſa. ſan. ec. iubem⁹. ca. tuis. de p̃bẽ. c. abbas. quod me. cã. Et bona ec cleſie dicunt p̃rimoniũ xp̃i. c. cũ ſcđm. de pꝛe. c. cum ex eo. de electio. in. vi.

P̃rimo niuʒ q̃d dicitur.

Eccle bõa ſũt p̃rimo niũ xp̃i.

f ❡ Exhauſtis. i. cõſumptis. tũ qꝛ ſine magnis laboꝛib⁹ ⁊ expẽſis nõ põt q̃s ro mã pficiſci. c. tũ ex lr̃is. in fi. de in iteg. re ſti. ĩ. de cau. c. i. §. i. ỽ. ſic bñficia. tuʒ quia gratie expectatiue nõ poterant ſine ſum ptibus obtineri: ⁊ qđ peius erat adhuc reſtabant ꝓceſſus qui ſuſcitabantur ex multiplicatione dictarũ grarũ. ſ. in pꝛo. §. quibus ad plenum. ỽ. ſuſcitantur.
g ❡ Graui. nõ ſibi: ſʒ dño. Grauis ẽ cui ſeruit egeſtas. no. in. c. cũ ſm. de p̃ben. ⁊ infeliciſſimũ gen⁹ infoꝛtunĳ ẽ fuiſſe feli cem: vt doc. alle. Jo. an. i. c. ex pte. d ꝯue. diffĩcilis em̃ ẽ vite mutatio. l aut. de mo na. §. hoc aũt nobis. col. i. no. i. c. reperiũ tur. de pe. di. iĳ. vñ paupẽtatẽ vincens vi ctoꝛ habet. de pe. di. ĳ. ſi em̃ inq̃t. et iõ qꝛ paupes egeſtate grauant: multʒ priuile gĳs releuãtur. de q̃bus no. in. l. ſi q̃s ad declinandã. in. l. nulli. C. de epiſ. ⁊ cleri. Archi. in. c. paup. xi. q. iĳ. in. c. ſtatutũ. §. inſup. de reſcrip. in. vi. vbi dicit ꝙ a tali bus priuilegĳs liberet nos dominus.
h ❡ Egeſtati. i. paupꝛtati. ff. depoſ. l. bo
i ❡ Cogunt. in oppꝛobriũ (na fides. cleri. xciĳ. di. diaconi. ibi: mẽdicat īfelix vbi inuehit in epiſcopos auaros ⁊ am bitioſos. et hoc eſt. ix. inconueniens.
k ❡ Titulo. ſine quo bñficia eccl̃iaſti ca obtineri nõ poſſũt. c. ex frequẽtib⁹. de inſti. cap. i. de reg. iu. Et de multiplici ſi gnificato hui⁹ dictiõis titul⁹. nota. in. c. dudũ. ĳ. de elec. in. c. fi. de offi. archipꝛeſ. Archi. l. diſtin. ſi quis diaconus.
l ❡ Uẽdicãt. q̃ dimittere tenent ex quo ſciuerũt iniuſticiã ti tuli q̃ñtocũq̧ tẽpo re etiã ignoꝛãter te nuerint bñficia: qꝛ non ſunt p̃ſcriptibi lia q̃ ad titulum ad vtilitatẽ iniuſte poſ ſidẽtis. c. i. de regu. iu. l. vi. not. ĩ. de pa. poſ. ca. i. §. i. ideo ex tũc tenent ad reſti tutione cũ fructib⁹ c. dilecto. ad fin. de p̃ben. vbi Panoꝛ. glo. et doc. in. c. cũ ſup. de cã. poſ. ⁊ ꝓpꝛie. Hoſti. ⁊ Hen. in. c. niſi cũ pꝛidẽ. de renũ. Bone aũt fidei poſſeſ ſoꝛ l bñficialibus nõ tenet ad reſtitutio nẽ fructuuʒ/ſicut nec in tp̃alibus: iuxta no. in. l. ex diuerſo. ff. de rei ven. in. c. gra uis. de reſti. ſpo. niſi ius ei reſiſteret: tũc teneret ad reſtitutionẽ olm fructuũ. ar. l. quẽadmodũ. C. de agri. ⁊ cenſi. li. xi. l. iubem⁹. C. de ſa. ſan. ec. c. q̃ ꝯtra. de reg. iur. in. vi. de quo Bar. i. l. ſed et ſi. §. ſcire ff. de peti. here. Panoꝛ. in. d. c. grauis. in c. in lr̃is. de reſtitu. ſpol. de ro. deci. xxxĳ. xxiĳ. ⁊. xxv. Hen. late in. c. cuʒ dilectus. de iur. pa. ⁊ hoc eſt. x. incõueniẽs. ſi. ſ. in pꝛo. §. quibus ad plenũ. ver. beneficia. ĩ. de cau. c. i. §. i. ver. ſic beneficia.

Bñficia quo ad titulũ n ſunt p̃ ſcripti bilia.

m ❡ Circũueniendi. id eſt decipiendi.
n ❡ Pꝛoximũ. ſic q̃libet cleric⁹ dicitur ꝓximus in. c. nulla. de cõceſ. pꝛeben. vbi Johan. an. et etiã quilibʒ nature noſtre particeps. de peni. di. ĳ. pꝛoximos. l. c. i. §. hoc ergo. de ſa. vn. dicitur etiã frater c. ad mẽſam. xi. q. iĳ. Panoꝛmi. in. c. i. de his que fiunt a maio. par. capi.
o ❡ Aſtutia. i malũ ſonat. i. calliditas ⁊ dolus q̃ nõ debet ꝓdeſſe. c. ſedes. de re ſcrip. c. ex litteris. de dolo ⁊ cõtu. cum ſi.
p ❡ Facultas. qua confiſi litigioſi fati gant paupes laboꝛibus ⁊ expẽſis: vt cõ pellantur cõponere aut cedere iuri ſuo. c. nõnulli. de reſcrip. ĩ. de cau. c. i. §. i. ver. peres

Litigi ſi fati gãt pa

atq; ita.nichil enim ptimeſcũt qđ redimere nũmis exiſtimat.c. pauper.xi.q.iij.

a ℂUberior.id eſt abundantior.

b ℂQuoq;.hic ptinuat:in.c.quorũdã.de elect.in.vi.vbi Archi.Aliqñ implicat in.l.illud.vbi gloſ.de peti.he.l.labeo.ff.de pac.Aliqñ ſuperfluit.c.ſi motu.de pre.Aliqñ ſimilitudinez nõt.l.ij.ff.pro he.vbi glo.

c ℂPrerogatiuarũ.inter expectantes paris date.

vberior[a]: ſub inuolutionib⁹ quoq;[b] prerogatiuaruz[c]: aut antelationũ[d] aliorumq; huiuſmodi gratias concomitantium / fraudes plurimas ac deceptiones contingit inueniri[e]. Juuenibus[f] etiam qui ſtudio[g]

d ℂAntelationũ.de quibus in.c.pe.de pben.in.vi.c.auctoritate.c.vlt.de cõceſ. preben.eo.li. Et p clauſulã anteferri nõ preferebatur impetrãs primis quibus erat queſitũ ius in re.bene aũt illis quibus erat queſitũ ad rem.in.d.c.auctoritate.no.Joh.an.in.d.c.vlti. facit qđ no. Archi.et Domi.in.c.ſi poſtq̃.de pbẽ.in vi.no.Cõpo.in.c.cauſaz que.de reſcrip. Archi.i.d.c.pe.vbi per illũ tex. niſi eius gratia eſſet nulla, ppter ſurreptionẽ vel annullãda ob defectũ perſone:tunc primus impetrãs admittet ad beneficium vacaturũ.ex quo enim illa clauſula nõ eſt ſortita effectũ non pĩudicat primo impetranti.c.nõ preſtat.de regu.iur.in.vi.nã clauſula de anteferri videtur appoſita dũtaxat in fauorẽ ipſius impetrãtis. ergo eo repulſo videtur ſublatũ impedimentũ quo ad primum:nec poterit ordinarius alteri conferre.ad hoc.ff.de vſufruc.l.ſub conditione.de act.emp.l. fundum.not.Archi.in.d.c.pe.fa.quia quãdo primus impetrãs ex facto ſuo excluditur: ſecũdus impetrãs a papa obtinebit illud beneficiũ/non aũt alius auctoritate ordinarij.c.ſi clericus.de pben.in vi.ſed iſte qui habebat clauſulã anteferri fingitur primus impetrans: ergo ipſo repulſo ali⁹ apoſtolicus obtinebit. clauſula enim anteferri nõ deſtruit gratias pcedentes:ſed eã habens illis prefertur. deſtructa ergo gratia ei⁹ remanebit beneficiũ habenti priorem gratiã . idem ſi habens dictam clauſulã anteferri ei renũciet:nec velit ea vti valebit collatio facta primo.no.Joh.an.in.d.c.pe. in no. fa.ff.de minori.l.ſi iudex.qđ no.J. circa fi. huius.§.qđ limitat la.quando renũciat ante collationem factã primo: quia ſi renũciaretur clauſule poſt collationem factã primo nõ valeret.nec validaret collationẽ que iam erat nulla, p not.p Jo.an.l.c.ſtatutũ. de pbẽ.in.vi.in no.

e ℂInuenire.i. inconueniens.

f ℂJuuenibus.qui dociliores ſunt q̃ ſenes.in phe.inſti.ibi cupide legum iuuentuti.l.precipiũt.ff.de edil.edi.ꝛ poſt xiiij.an.ad ſciẽtiã iuris accedere debẽt l.i.§.et quoniã.C.de ſtu.li.vr.ro.lib.xi. inſti.de lega.§.ſz ne in pmis.ff.de an.le. liberto.§.fi.prius tamen edocti in grammatica/rhetorica/ꝛ dialetica q̃s in puerili etate diſcere debẽt.Si tamẽ in iuuẽtute nõ ſtuduerimus: ſenes diſcere non contẽnamus/imitãdo iuriſcõſultuz qui dicit.et ſi pedem in ſepulchro haberem: adhuc diſcere vellem.l.apud iulianum ff.de fideicõ.li.ꝛ btũs Aug.ſenex a iuuene ꝛ eps tot annorũ a collega: necdũ anniculo paratus ſum edoceri.xxiiij.q.iij. ſi habes.Prouerb.i. Audiens ſapiẽs ſapientior erit.et xps inuentus eſt in medio doctorꝫ audiens illos.Luc.ij.Ideo epiſcopus ppter opprobrium ſenectutis vel nobilitatis nõ erubeſcat diſcere a minimis.xxxviij.diſt.nullus. xxij.diſ. de conſtantinopolitana. nulla vt inquit Sene.etas ſera eſt ad diſcẽdum. Refert Ualerius lib.viij.ti.vij.q Socrates etate a minime puectus fidibus tractãdis operã dare cepit: ſatius iudicãs eius artis vſum ſero q̃ nunq̃ percipere . et Ora. nõ poſſis oculo q̃tum ptendere linceus: nõ tamẽ idcirco contẽnas lippus inungi.

Scia in oi etate eſt appetẽda.

Nobiliſ non erubeſcat diſcere

g ℂStudio.vt dic̃ hugo i didaſcalicõ de ſtudio legendi:tria ſunt ſtudentibus neceſſaria:natura/exercitiũ/diſciplina. natura:vt facile audita pcipiat/ꝛ percepta firmiter retineat.qui enim doctrine

operã dãt: ingenio ſimul ⁊ memoria pollere debēt. ad hoc. c. i. ꝺ of. ꝑn. ibi capacē ſenſuƺ ⁊c. In q̄ cap̄. collegit hoſti. q̄nq̧ neceſſaria ſtudioſo. ⁊ l. ꝓhe. ſū. Pau. l. ꝓhe. cle. q̄ duo. ſ. ĩgeniū ⁊ mēoria: ĩ ſtudio ſibi ita coherēt vt ſi deſit alteꝝ neminē ad pfectum ducere poſſit: ſicut nulla prodeſſe poſſunt lucra vbi deeſt cuſtodia. ingeniū inuenit: memoria cuſtodit: in exercitio ꝯſideraṫ: vt labore ⁊ ſedulitate naturalē ſenſum excolat. duo ſunt q̄ ingeniū exercent: lectio/ et meditatio. de renū. poſt trãſlationem. §. i. ver. itē ſi quis. ibi per exercitiū lectionis. ⁊ Pau. ad Thimo. Attēde lectioni ⁊ exhortatiōi ⁊c. c. i. xxxviij. di. ingeniū a natura ꝓficiſciṫ/ vſu iuuaṫ/ immoderato labore contūdiṫ/ ⁊ temperato acuitur exercitio. nã cuilibꝫ artificio prebent experiētia ⁊ exercitiū incremētum. ff. de leg. iij. legatis. § ornatricibus. C. ꝺ iuſ. co. cō. l. i. § ſed cuƺ. cū ibi not. c. q̄ ſit. iūcta glo. de elec. in. vi. in extra. bene. xij q̄m. ⁊ ad ſtudiū multū prodeſt diſputatio. ff. de mu. et ho. l. numerū. § iuxta. cū ex argumētis ⁊ collationibꝰ frequenter latēs veritas aperiaṫ. in extra. Io. xxij. qꝛ nōnunq̄. ⁊ veritas ſepiꝰ examiata citius ſplēdeſcit in luce. xxxv. q. ix. graue. in diſciplina attendiṫ vt laudabiliter viuēs mores cū ſciētia cōponat. de quo. ſ.

Studētes q̄bꝰ pollere debent.

litterarūᵃ ⁊ virtuoſisᵇ opibꝰ intēdereᶜ deberēt daṫᵈ materia euagãdi:

a ¶ Litterarū. ama ſcientiã ſcripturarum: et carnis vicia nō amabis. de cōſe. di. v. nunq̄. tñ a iuuenibꝰ comedie ⁊ fabule turpes ⁊ amatorie legi nō debēt: qꝛ ſunt incentiue libidinū. c. ſacerdotes. c. legant. c. ideo. xxxvij. di. Nec in ſecularibus ſcientijs omnino eſt inſiſtenduƺ. c. nōne. eo. c. ⁊. q. Ioh. fa. in prohe. inſti.

Scīa fugat carnis vitia.

b ¶ Uirtuoſis. mores preferūtur ſcientie. arg. xxxviij. diſ. ſedulo. l. magiſtros. C. de pro. ⁊ me. lib. x. patet ex ar. littera li. ꝑs. Bonitatem ⁊ diſciplinã ⁊ ſciētiam doce me. que tria exponit Antho. in. iij. parte ſum. ti. v. c. i. inducens illum ver. ad tria requirendū in ſtuden̄. de elec. cū in cunctis. ibi grauitas morū et litterarum ſcientia. ſ. de elect. c. i. § deinde. ibi moribus grauem ⁊c. ſ. eo. § item vt de cetero ibi moribus ⁊ ſciētia. ideo ſcolares bene morigerati ſunt p̄ferendi doctoribus male morigeratis: cū doctores debeãt inter alia precellere ſcolares moribus. ꝺ. l. magiſtros no. C. de ãno. ci. l. i. li. xi. ptꝫ. i. q. i. viliſſimꝰ. Archi. i. q. iij. ex multis. Hen. ſuper Salu. gre. Illaudabilis eñ eſt ſciētia quã vita maculat. ad hoc. c. niſi cum pridem. §. ꝓ defectu. de renū. Nec ſcolares ĩhoneſte viuētes debēt gaudere ꝓuilegio ſcolariū. C. de curi. ⁊ ſta. l. per. id tēpus. lib. xij. Panoꝛ. in. c. i. de iudi. ad fi. Ideo bene dictū fuit. mores oꝛnãt ſcientiã. Et ſapiēs quidã cum de modo ⁊ forma diſcēdi interrogareṫ. Mens inq̄t humilis ſtudiū querēdi vita quieta: ſcrutiniū tacitū: pauꝑtas: terra aliena. Hec reſerare ſolent multis obſcura legendi.

c ¶ Intendere. in ſtuden̄. requiriṫ magna attentio. nã ſtudium eſt vehemens animi applicatio ad aliquid agēdu. l. i. §. huius ſtudij. ff. de iuſti. ⁊ iur. c. ex ſtudijs. de preſump. ſ. de elec. c. i. in prin. ⁊ male attenti parum ꝓficiunt. glo. in. l. i. C. de ſtu. li. vr. ro. lib. xi.

Studij deſcriptio.

d ¶ Datur. xij.

e ¶ Materia. q̄ periculoſa eſt: p̄ſertim monialibus. c. ꝑiculoſo. de ſta. mo. li. vi. ⁊ religioſis. de offi. oꝛ. q̄to. c. cū ſingula. de p̄bē. in. vi. ne cle. vel mona. vt ꝑiculoſa. eo. li. cle. ne in agro. § qꝛ vero. de ſta. mo. eſt etiã ſecularibꝰ inhibita. ſ. l. ꝓhe. § q̄bus ad plenuƺ. ver. bone. de pre. q̄a intãtū. in extra. Io. xxij. execrabilis. circa prin. nec valeret cōſuetudo dans licētiam vagãdi: nec eam poſſet dare prelatus. vagari eñ ſonat in vicium: ideo talis ꝯſuetudo vel licentia eſſet contra bonos mores et vtilitatem eccleſiaruƺ. c. i. de conſue. nota Inno. c. ex tue. de cle. nō reſiden. vbi dicunt doctores q̄ ſolū delictū vagationis eſt ſufficiens ad priuandum quem beneficio etiaƺ ſi beneficia tꝰ ex natura beneficij non teneretur ad reſidentiã perſonalem. ad hoc. c. nō opoꝛtet. cum. c. ſequen. vij. q. i.

Bñficio priuari pōt vagabūdus.

qui ſepius p litiū anfractus[a] ⁊ varios diſcurſus rōne gratiaꝝ ipſaꝝ turbant ⁊ inquietant. Ordinariis collatorib⁹[b] ſuū miniſteriū[c] ſubtrahitur ⁊ confunditur[e] ordo eccleſiaſticus[f] duꝫ vnicuiqꝫ ſua iuriſditio[g]

a ¶Anfractus.ſi.ver.ꝭ.in pro-§.quibus ad plenum.verſi.beneficia.

b ¶Collatorib⁹.⁊ p̄ronis ecclˡiaſticis ꝭ.in pro-§.qb⁹ ad plenū.ꝟ.patronorū..

c ¶Miniſteriū.id eſt officium et poteſtas conferendi beneficia.

d ¶Subtrahitur.xiij.p gratias expectatiuas: q̄bus preſertim vbi erat decretū ligabant manus ordiariorū.de q̄ Jo.an.i.c.ſi ſoli.de cō.p̄.in.vi.ꝭ.ti.i.c.lꝫ.in p̄n.cū ibi no.

e ¶Confundit.qui tn̄ deberet p papā ſeruari.ꝭ.de anna.c.i.ꝟ.⁊ ſi.qđ abſit.nec debēt naſci iiurie vn̄ iura naſcunt.C.vn̄ vi.l.meminerint.c.qualiter.ij.de accu.

f ¶Eccl'iaſticus.q̄ dr̄ hierarchic⁹.ꝭ.in pro-§-quibus ad plenum.ver.indeqꝫ.

Collatio ē iuriſditio nis. g ¶Juriſditio.no.ꝙ collatio bn̄ficiorū eſt iuriſditiōis.vnde pōt fieri p cōfirmatum in ep̄m ante ꝯſecrationē.c.ſuffraganeis.c.trāſmiſſam.de elec.cum ibi no.⁊ pōt fieri extra territoriū cū ſit volūtarie iuriſditionis.c.nouit.cū ibi no.de of.le.niſi in caſu.c.ſtatutū.de p̄bē.in.vi.tn̄ in trāſlatione iuriſditionis non venit niſi ſpāliter exprimat.c.ſi.de of.vica.in.vi.nec ad capl'm ſede vacāte trāſit:lꝫ ſuccedat in iuriſditōe.c.illa.ne ſe.vac.c.i.eo.ti.in.vi.ideo dicit Joh.and.in.c.q̄ꝙ.de elec.li.vi.in no.ꝙ collatio bn̄ficioꝝ non eſt ꝑprie iuriſditiōis ep̄alis cū multi reperiātur nō ep̄i habētes collationes: et multi ſint ep̄i nō habētes collationē beneficiorū: ſꝫ cōfirmatio ⁊ inſtitutio ſunt ꝑprie iuriſditiōis ep̄alis.c.cōquerente.de offi.or.c.cū ex iniūcto.de here.iō trāſeunt ad capl'm/nō collatio libera.hanc rōnem ipugnat Panor.in.c.cū olim.de maio.⁊ obe.qꝛ collatio bn̄ficioꝝ vbi non eſt dare patronuꝫ:de iure cōi ſpectat ad ep̄m ⁊ capl'm.no.in.c.ſi.de ſup.neg.pla.in.c.cū eccleſia.de elec.in.c.irrefragabili.de offi.or.et ſic eſt iuris ep̄alis.vn̄ inferiores nō poſſunt hāc poteſtatē ſibi vēdicare:niſi de iure ſpāli.hinc eſt ꝙ patronis fuit graciose cōceſſum vt poſſent p̄ſentare.c.iij.de iure patro.reliqua vero ſunt ep̄is reſeruata.xvi.q.vij.ca.i.c.oēs baſilice.x.q.i.regenda.c.i.de capel.mo.⁊ alie ſunt rōnes q̄re collatio libera non tranſit ad capl'm: qꝛ ꝯferre cōputat inter fruct⁹: vt no.in.d.c.cū olim.fructus aūt debent reſeruari futuro ſucceſſori.c.qꝛ ſepe.de elec.in.vi.cle.ſtatutū.eo.ti.c.ſi.de offi.or.in.vi.cuꝫ ſi.⁊ qꝛ collatio eſt q̄dā donatio ⁊ in ea vtitur ep̄s quadā liberalitate in cui cōferēdo.c.relatū.de pre.no.in.c.q̄uis.de p̄bē.in.vi.in inſtitutiōe vero ⁊ ꝯfirmatiōe nō eſt liberalis.ideo noluerūt iura ꝙ futur⁹ ep̄s priuaret hmōi liberalitate/q̄ nō tranſit in viſitatorē datū eccl'ie cathedrali vacāti ab alio q̄ꝫ papa:qꝛ non pōt ꝯferre hmōi bn̄ficia ad ſolū ep̄m ſpectantia.c.ſi.de ſup.ne.pla.in.vi.nec coadiutor p̄lato datus.no.Johan.mo.⁊ Archi.i.c.i.de cle.egro.in.vi.per illū tex.vbi ei ꝑhibet quelibet alienatio:etiā ſi fuerit a papa.et qꝛ in generali mādato ⁊c.in.d.c.ſi.de of.vica.Jo.an.dicit in.c.ſi.de cle.egro.⁊ Jo.de imo.poſt eum ꝙ ſi coadiutor dat⁹ eſt quo ad ſpūalia p̄latus cōfert bn̄ficia de cōſenſu coadiutoris/niſi vbi p̄latus non eſſet ſane mētis:tūc coadiutor cōferret.Sꝫ Oldra.cōci.xliiij.diſtinguit et bene.⁊ Do.in.d.c.i.ꝙ ſi cauſa ꝑpter quā datus eſt coadiutor cōcludit ꝑpetuū impedimentū alienationis mētis vel intellectus:qꝛ is cui datus eſt demēs eſt vel furioſus: tunc coadiutor poterit cōferre beneficia ſi diceremus cōtrariū eccl'ie diutius vacarēt cū ignoratur q̄n moriat vel reſipiſcat.C.de vſufruc.ambiguitatē.nec ob.ꝙ ſit ꝑhibita alienatio: qꝛ intelligit de volūtaria:ſꝫ iſto caſu collatio beneficiorū eſt neceſſaria ꝑpter periculū diutine vacationis:⁊ inter iſtas eſt differētia.ff.fami.hercis.l.alienationes.l.aliā.ff.de noua.Item cōparo hmōi coadiutorem curatori furioſi qui habet p̄ſentare ſicut tutor iſantis p̄ſentat.etas enī illa ignoꝛ

Collatio ꝯputatur inter fructus.

Coadiutor an poſſit bn̄ficia cōferre.

Infans neſcit qđ facit

ſtat quid videat.C.de fal.mo.l.i.ꝛ tutoꝛ habet loco dñi in reb⁹ pupilli.ff.ꝑ emp. q̄ fundū.de fur.l.interdū.§.q̄ tutelā.no. Bux.in.q.Do.lxxviij.glo.ꝛ Jo.an.i no. in.c.ex eo.de elec.in.vi.Archi.xvi.q.vij. decernim⁹.Si autē cā dādi coadiutorē non ꝯcludit aliena tionē mētis:ſ; ſolū reddit ipotētē quo ad exterioꝛa i facto ꝯſiſtentia: q: pōt eē ſenectus vel iſirmi tas corp⁹ grauās: ſ; mentē augmen tans.c.i.c.niſi cum pridem.§.alia vero.de renun.tunc colla tio nō videtur pertinere ad coadiutorē: ſicut nec nuptie ad curatorez adulti.C. de nup.in copulandis.ad hoc.c.ſi annū in fi.de iudi.in.vi.quod no.Panoꝛ.in.c. de rectoꝛibus.de cle.egro.

nō ſeruat[a] romaniꝗ pontifices dū officia[b] inferioꝝ ſibi nimiū[c] vendicāt[d] a maioꝛibus ꝛ magis fructuoſis opibus vniuerſale bonū concernētibus retrahuntur[e]:nec inferioꝝ directioni[f] atꝗ coꝛrectioni[g] inuigilant[h] ſicut publica[i] vtilitas

a ℂNon ſeruatur.xi.q.i.peruenit.J.de cau.c.i.§.i.circa princi.

b ℂOfficia.abſurdum eſt ſi ꝑmiſcuis actibus rerū turbent officia.C.de epi.ꝛ cle.l.repetita.de teſta.l.cōſulta.xciij.di. diaconi.§.nūc aūt.xcv.di.eſto ſubiect⁹.ꝛ ſicut indecoꝝ eſt vt i coꝛpe hūano alteꝝ mēbrū alteri⁹ fungat officio: ita nimirū noxiū eſt ſi ſingula rerū miſteria pſonis totidē nō fuerit diſtributa.c.i.lxxxix.di.

Mēbrū vnū alteri⁹ officio nō fungat.

c ℂNimiū.in malū ſonat omne qđ eſt nimiū vertit in viciū.J.eo.ti.§.item vt de cetero.c.nimis.de iureiur.in aut.vt deter.ſit nu.cle.col.i.c.i.de relig.do.li.vi. Jo.an.in rub.de aut.ꝛ vſu pal.vbi allegat illud Theren.vt ne quid nimis.

d ℂVendicant.i.appropriant ꝛ applicant.c.ij.iuncta glo.de dona.inter vi.et vxo.i extra.Jo.xxij.execrabilis.cir.p̄n.

e ℂRetrahunt.xiiij.inconueniens.ſi. J.de cau.c.i.§.i.verſi.et ꝙ vide.no.S.de electio.c.licet.§.i.

f ℂDirectōi.ad ꝟtutes ꝛ bonos moꝛes

g ℂCoꝛrectioni.a malis et vicijs.

h ℂInuigilant.inuigilare tñ eoꝝ incūbit officio.J.de cau.c.i.in p̄n.đ offi.le.c.i. li.vi.cle.paſtoꝛalis.de re iud.cle.dudū. in prin.de ſepul.hoſtiē.in ſum.de pe.et remiſ.§.quis ſit effectus.vnde dicit ro. pon.amplectimur voluntarios pro ſubditoꝝ quiete laboꝛes ꝛ noctes quandoꝗ trāſim⁹ inſomnes vt ſcādala remoueamus.in pro.vi.c.frequens.de reſti.ſpo. eo.li.idem dicit imperatoꝛ i aut.vt di. iu.ſubſcri.ha.in p̄n ci.coll.viij.in aut. vt iu.ſine quoquo ſuf.in prin.colla.ij.

i ℂpublica.que ꝑferenda eſt priuate maxime vbi i ea includitur priuata ar.ff.pro ſo.l.actione.§.labeo.de cadu.tol.l.i.§.fi.vbi Cy.ꝛ legiſ.ꝛ in aut.res que cō.de le.de poſtu. pre.bone.i.cū ibi no.c.ſcias.iuncta glo. vij.q.i.no.in.c.lic;.de regula.tñ iudex ꝛ prelatus debent preferre bonū publicū priuato:l; priuatum nō includatur ſub publico.ſimiliter pōt intelligi dictū philoſophi: melius eſt bonū gētis ꝙ̄ vnius hominis: ꝛ bonū ꝙ̄to cōmuni⁹/tāto diuinius.qđ no.in.l.i.C.đ ſtu.li.vr.ro.li. xi.ꝙ ſi faber hab; apothecā iuxta ſcholas: ita ꝙ impediat exercentes ſtudiu; debet per iudicē expelli propter bonum publicū qđ lnitītur ſcholaribus.in aut. habita.C.ne fil.pro pa.de quo per glo. ꝛ Bar.in.l.i.ff.ſolu.ma.Cy.in.l.altius. C.de ſer.ꝛ aqua.Jmo.in.c.veſtra.de loca.Panoꝛ.in.c.fi.de iudi.nec debet p̄latus ꝓpria ſua negocia preponere negocijs eccleſie ſibi cōmiſſe.xij.q.iiij.q̄cūꝗ. vbi Archi.ideo dicit Hoſtien.in ſum.ti. de maio.ꝛ obe.§.et ad quid.Hen.in.d.c. lic;.ꝙ ſi epiſcopus p̄cipiat clerico ſuo ꝙ vadat romā/ vel alibi ꝑ negocijs eccleſie ſue nō poteſt ſe excuſare ꝓpter curā rei familiaris.ꝛ fili⁹ tenet magis iuuare rēpublicā ꝙ̄ parētes.ꝑ hoc.ff.de cap. et poſtli.re.l.poſtliminiū.§.filius.cū ibi no.đ reli.ꝛ ſump.fu.l.minime.ar.ex oꝛ. littere.in.l.aduocati.C.de aduo.di.iu. vbi Cy.vbi preponitur patria parentibus.in.l.quicūꝗ.C.de coarta.li.xij.ar. S.l.veluti.ff.de iuſti.ꝛ iur.vbi parentes preferuntur patrie: et ibi Bar.facit.l.hi

Faber prim⁹ ſcholis pōt id expelli

exposcit[a]. Que omīa graue cōfuſi onē ſtatui clericali ⁊ ſacerdotali[b] ī

qui.cū.l.ſe.ff.de poſtu. Joh.an.in addi. ſpe.ti.de aduo.§.i.℣.quid ſi pater.dicit ꝙ ſi pater p̄cipiat vnū ⁊ patria cōtrariū iuſtiou parendū eſſe.pro hoc.ff.ne quis eum qui in ius voca.l.i.in fi.cum.l.ſe.ſi eque ſint iuſta obe= diat pr̄ie ꝑ iura al= lega. Alij dicūt aut vterqȝ p̄cipit rē illi citā tūc nulli dȝ ob= tēperare.l.ad ea.ff.de reg.iur.c.domino guerrā.hic fi.l.col.x.c.ſi dn̄s.c.ſeq.xi.q. iij.aut q̄libet rem licitā tunc ꝙ patri eſt obediendū ꝑ iura pro hac parte alle.fa. qd no.ſpe.d.℣.quid ſi pater.ꝙ filius vi= dens aliquē volentē interficere patrē:⁊ aliū volentē cōburere patriam dȝ prius ſuccurrere patri.nam pater et filius cen ſentur eadem perſona.C.de impu.⁊ al. ſub.l.fi.et iure naturali filius tenet̃ obe dire patri:⁊ econuerſo.inſti.de iure na. in p̄n.i.di.ius naturale.fa.l.ij.ff.de rece pta.l.qui cum vno.§.fi.de re mi.l.ij.ff.in ius vo. vt e.aut ſa.l.ij.§.volūtatem. ſo. ma.ſȝ dicūt hoc fallere in vaſallo ꝙ i du bio teneat̃ poti⁹ iuuare dn̄m q̄ pr̄eȝ aut filiū.ꝑ tex.l.d.c.dn̄o.§.fi.vt ibi no.capo. ſen.gl.l.c.d forma.xxij.q.v.ſȝ guil.d cu.l d.§.fi.vult ꝯ. dicēs illū.§.intelligi debe= re qn̄ certū eſt ꝙ pr̄ ⁊ fili⁹ ſe illicite habēt erga dn̄m.fa.qd habet̃ in ſpe.ti.d aduo. §.i.℣.ſed nunquid clericus. ⁊ ver.item qd poſtulat.qd no.hoſt.in.c.fi. d poſtu. c.petitio.de iureiur.tn̄.d.§.fi.iunc.p̄n.fa cit pro primis ꝙ in dubio debeat vaſal= lus potius iuuare pr̄iam q̄ parētes: q̄a dictio etiā ibideȝ poſita eſt implicatiua l.etiā.ff.d ſolu.l.etiā.C.ſi tu.vel cu.per doc.in.c.cum in illis.de p̄ben.in.vi.⁊ di citur in.d.c.dn̄o.vaſallū debere iuuare dn̄m cōtra oēs.ſ.vbi hȝ guerrā iuſtā.vl̃ eſt dubiū.et ſeq̄tur etiā ꝯ patrē.ergo in eodē caſu intelligit̃.fa.qꝛ ſi pater de di= recto venit ꝯ patriā:tenet̃ filius ſibi re= ſiſtere.vt.d.l.minime.vbi Bar.īpugnā= do aūt dn̄m:ex ꝯſequēti venit ꝯ rēpu.vl̃ principem qui cenſetur reſpu.l.fi.C.de qua.p̄ſcri. Itē expreſſa cōuētione tenet̃ dn̄o ꝓpter iuramentū fidelitatis.qd in= ducit naturalē obligationē.l.ſtichuȝ.§. naturalis.ff.de ſolu.l.fi.de iureiur.et ea de cā ſi archiep̄s vocat ep̄ȝ q̄ tenet rega= lia a rege et rex ante vel poſt vocauit eū dem licite pōt intermittere mādatū ar= chiep̄i et ire ad regē cui honor eſt deferē dus.xxiij.q.vi.§.ec ce.qd no.in.c.cū pa rati.de ap. aut pat̃ precipit rem illici= tā et pr̄ia licitā. tūc tenetur potius iuuare patriā ꝑ iura pri mo alle.nā fili⁹ dȝ inſurgere ꝯ patrē re= bellem patrie.no.in.c.fortitudo.xxiij.q. iij.in.c.i.de cōuer.infi. ho. ⁊ Panor.l.d. c.fi.de poſtu.pugna ꝓ patria ait catho. no.in.l.fallaciter.C.de aboli.et dt Tul. lib.iij.de offi.ꝙ ſi pater conet̃ tyrannidē occupare aut patriā ꝓdere debet filius obſecrare patrē ne id faciat:ſi nichil ꝓfi cit minari ꝙ accuſabit eū.etiā ad extre= mum ſi ad perniciē patrie res ſpectabit patrie ſalutē anteponat ſaluti patris.et Sene.trage.vi.preferre patriā liberꝫ re gem decet.⁊ Virgi.de bruto.vincit amor patrie ⁊c̄.Ualerius lib.v.c.vi.

a ¶ Expoſcit. ad publicam vtilitatem reſpicit vt crimina puniant̃.ff.ad.l.aq̄l. l.ita vulneratus. de ſolu.l.ſtichum.§.i. de fideiuſſo.l.ſi a reo.§.id qd.xxiij.q.iiij eſt iniuſta.c.vt fame.de ſenten.exco. q̄a ſi gubernaculū diſcipline omittitur re= ſtat vt religio naufragetur.in cle.atten= dentes.de ſta.mona.

b ¶ Sacerdotali. arg. ꝙ appellatione clericorū nō veniunt ſacerdotes:qd ve= rū poſſet eſſe in materia odioſa ⁊ reſtrin gibili.pro hoc.c.ei cui.de p̄bē.in.vi.vbi in reſcrip.beneficialibus appella. prebē de non venit ſacerdotalis.c.fina.de pre= ben.vbi appel.beneficij non venit digni tas vel rectoria: quia ſacerdotes habēt qualitatem ordinis ſacerdotalis ſuper alios.facit.c.bone.primum.de poſtu.p̄= la.no.per Panorm̄.in rubri. de vi.⁊ ho= neſta.cleri.ꝙ appellatiōe clericoꝝ nō ve niūt conſtituti in dignitate aut canoni= ci eccleſiarum cathedralium in materia odioſa et reſtrigibili.ꝑ Inno.in.c.ſedes de reſcrip.quia ī eis eſt qualitas ſupra alios que non reperitur in ſimplicibus

Pr̄i an pr̄ie potius parēdū ſit

Regi an ſit poti⁹ obediē= dum q̄ plato.

Crimīa ſunt pu nienda.

Sacer= dotes an veni= ant ap= pellati= one cle= ricoꝝ.

clericis.ad hoc.c.ſtatutũ.de elec. in.vi. vbi appellatione eccleſiarũ parrochia= liũ nõ veniũt eccl'ie parrochiales colle= giate in materia ſtricta:qꝛ hñt qualita= tem collegij ſupra curam niſi vbi ſeque reꝛ magna abſurdi tas ſi nõ cõprehen derenꝛ.facit ca.per exemptionẽ. de pri uil.in.vi.Frede.cõ ſi.xxxij.7 niſi i mo= nachis nigris ordi nis ſcti bñdicti: qꝛ eccl'ie conuẽtuales parrochiales com= prehendũtur in ca iu.c.lꝫ cano. ꝺ elec. in.vi.vt in cle.ne i agro.§.ceteꝝ.ꝺ ſta. mona. ſꝫ i matia fa uorabili vel indifferenti appella.clerico rũ venirent ſacerdotes 7 oẽs cuiuſcũqꝫ ſtatus.no.panoꝛ.vbi.ſ.Jo.mo.ſup ru= bri.de cle.egro.in.vi.glo.in.c.nõ liceat. de preben. ſpe.ti.de reſcrip.pre.§.rõne autem cauſe.ꝟ.quid ſi in reſcripto. vbi dicit qꝫ appellatione clericoꝝ ſimpliciꝛ facta nõ ꝯprehẽdunꝛ epi:niſi forte ſit cõ ſtitutio vel mandatũ generale vel edi= ctũ.xxi.diſ.cleros.no la.7 domi. in.cap. auaricie.de elec.in.vi.

diſpendium[a] diuini cultus 7 ꝑiudi cium[b] publice ſalutis[c] afferũt: poſ ſentqꝫ grauiorẽ in futuruꝫ afferre ruinam rebus his in deteriora iu giter[d] ꝓlabẽtibus[e] niſi ꝓuidereꝛ i aduerſum. ¶ Volẽs itaqꝫ[f] hec ſan cta ſynodus ſup his oportunũ[g] re mediũ adhibere[h] ſtatuit et decre= uit vt pontifex romanus qui pro tempore fuerit eas deinceps gra= tias expectatiuas : aut noĩatiões[i]

a ¶ Diſpendiũ.id eſt damnũ et dimi= nutionem.c.diſpendia.de reſcrip.in.vi. cap.i.vt li.pen.eo.li.cle. diſpendioſam. de iudi.cum ſi.

b ¶ Preiudiciũ.ſi.ꝟ. ſ.in ꝓ.§.quibus ad plenũ.in fi.c.cũ olim.de elec.c. cũ ĩfe rior.de maio.7 obe.cum ſi.

c ¶ Salutis.q̃ querẽda eſt.ſ.in ꝓnci.

d ¶ Jugiter.i.ꝯtinue et quotidie. ſi.ꝟ. in pro.vi.in ꝓn.lxxxij.di.ꝓpoſuiſti.

e ¶ Prolabẽtib⁹.cocor.eꝛ. Jo.xxij. die= rũ.ſ.i.phe.§.cum itaqꝫ.cũ ibi no.

f ¶ Itaqꝫ.i.igiꝛ.ff.de his q̃ ſunt ſui vel alie.iur.l.i.ꝺ leg.iij.l.i repetẽdis.cũ ſi.

g ¶ Oportunũ.oportunitas attenden da eſt.ff.de vſu.l.mora.de ſol. ſi ſolutu= rus.c.cũ ex eo.de elec.in.vi.cũ ibi no.in extraua. Jo.xxij.eccleſie.

h ¶ Adhibere.ſi.ſ.de elec.c.licet.§.i.

i ¶ Nominationes.nominatio multi= pliciter capitur.aliqñ ꝓ electione.c.cuꝫ olim.de re iudi.et ex tali nomiatiõe acq ritur ius nominato.ſicut ex electiõe ele cto.c.ſi tibi abſenti.de ꝑben.in.vi.in ha bitu: ſed exercitiuꝫ iuriſditõis in actu acquiritur ꝑ con= firmatõnẽ.c.tranſ= miſſam.de elec. ca. auaricie.e.ti.in.vi. no.in ca. q̃to.lxiij. di. ꝑañ.l.c. poſtqꝫ. de eleꝛ. in.c.ſuper his.de accu.alij di= cunt qꝫ acquiritur ius ad rem per ele= ctionem et conſen= ſum ꝓſtitũ electõi. ius autem in re ꝑ ſolum actum cõfirmationis.no. Jmol. et do.an.in cle.i.vt lit.pen.qꝺ ſentit ibi= dem Joh.an.in ver.collato. vbi dicit qꝫ electus nõ poteſt dicere bñficiũ eſſe ſibi collatum ſiꝺ ſuũ:lꝫ poſſit dicere illud ſi= bi debitũ.ideo ſi electus in decanũ eccle ſie Pariſienꝫ moriaꝛ in curia ante ꝯfir= matione nõ dicet vacare decanatus in curia:qꝛ ante ꝯfirmationẽ nõ poteſt di= cere ſuũ:lꝫ ſibi debitũ : tunc autem per mortẽ morientis bñficiũ ꝺꝫ vacare i cu= ria:qñ beneficiũ erat ſuũ ꝓpter dictum ꝟbũ collato.vt in.d.clemẽ.de quo ꝑ ar= chi.et alios.in.c.ſi electio.de elec.in.vi. de ro.deci.cccclxxxix. 7 durat prima va catio vſqꝫ ad ꝯfirmationẽ que tranſierit in rem iudicatam.c. qꝫ ſit.c.cupientes. c.auaricie.cũ ibi no.ꝑ Archi. Jo. an. et alios.de elec.in.vi.tunc em ꝑ confirma tionẽ que trãſiuit in rem iudicatam de ſinere prima vacatio. de tranſla.pla. ca.i.et.ij. Jo.an.in addi.ſpe.ti. de ac. vꝛ pe.§.ſup actiõibus.in fi. 7 predicto mõ ſumitur nominatio.in.l.noĩationes.C. de ap.ij.queſt.vi.§.nominatiões. C.de decu.l.nominationum.cum ibi no.li.x. alia eſt nominatio ſolẽnis:q̃ equipollet poſtulationi.7 fit qñ duo vel tres nomi nanꝛ pape.vt de vno illoꝝ prouideat ec cleſie;et ex hac noiatione non acquiriꝛ

Nolati q̃liꝛ ſuũ 7 an de ius no minat

proprie ius nolato:ſed quodāmō.c.contra ſanctoꝝ.xvi.q.vi. ſed nominantes non poterūt variare ex quo illam nominationē preſentauerint ſuperiori.ſicut dicit in poſtulatōne.c.bone.ij.de poſtu.

pre.ꝺ iſta loquit.c. bone.i.in fi.e.ti.vt ibidem vult hoſti. lȝ glo.aliter capiat nominationem qn̄ oēs eligētes abſꝗ

nullomō nulla veᵃ ex cauſa ᵇ concedat:cum ipē preᶜceteris (ne ſit tantorumᵈ occaſio malorum) abſtine=

ſolēnitate concordant in aliquo intelligibili aſſumendo et vadunt ad ſuperiorem vt cum eo diſpenſet ꝛ prouideat eccleſie.et iſta equiparatur poſtulationi. alia eſt nominatio que fit ante ſcrutinium de aliquo eligendo quando aliqui proponūtur in collegio tanꝗ boni viri: vt de eis fiat ſcrutiniū de qua in.c.qꝺ ſicut.in pn̄ci.de elec. nec ꝑ illā querit ius nolato.ſed pn̄t tranſire nolantes ad eligendū aliū.Alia eſt nolatio ꝙ fit in ſcrutinio electionis in quo vota ſecrete ꝛ ſigillatim ſunt exprimenda.c.ſi quis iuſto.in fi.de elec.in.vi.nec ꝑ talē nominationem acq̄rit vere ius nolato.ar.ꝺ.c.ſi tibi abſenti.in pn̄ci.de iſta habet in.c.ꝑpetue.de elec.in.vi.ſȝ nominantes publicato ſcrutinio nō pn̄t variare.c.publicato.de elec.qn̄ ſequi pōt electio: qꝛ nominatᵘ hȝ maiorē ꝛ ſaniorē partē vocū. nam ſi publicato ſcrutinio nō poſſet ſequi electio:qꝛ vota eligētium reperiunt eq̄lia.aut nō ꝯſenſit i aliquē maior pars tūc poterūt electores variare. arg.c.qꝛ ꝑpter.c.eccl'ia vr̄a.ij.iunc.ibidē glo.fi.ꝺ elec.nulla eīm iniuria aut infamia irrogatur nolato ex variatiōe cū nō habuerit maiorem partem capituli.no.doc.in.ꝺ. c.publicato.vbi dicūt ꝙ minor pars poteſt accedere ad maiorē partē publicato ſcrutinio quādo ex votꝫ minoris partis non poteſt ſequi electio ꝛ nullū ius eſt acq̄ſitū nolato.facit.c.qꝺ ſicut.glo.i c.cū in iure.de elec. et p̄dicte nolatiōes ſunt ad bn̄ficia vacātia. Alie ſunt que fiunt ad vacatura:quarū quedam ſunt gratie expectatiue ꝗ dicūtur nominationes:vt hic.ī.℣.exceptis.tūc ſi expectās eſt receptus in canonicū ſub expectatione prebende habet ad eam ius ad rem non in re.c.pe.de prebē.in.vi.c.fi.de cōceſ.ꝑben.eo.li.ſi vero nō eſt receptus in canonicum:ſed dūtaxat habet gratiam ſuꝑ beneficio ſibi conferendo : tūc ſoluꝫ habet ius implorādi officiū executorꝫ vt prouideat vl' faciat ſibi prouideri. bo.glo.in.c.veniēs ꝺ renū.gl. ꝛ Inno. in.c.litteris.de reſcrip.Inno.in.c.cōſtitutus.eo.ti.ſpe.ti.de ꝓbē.in pn̄ci. Pan. in.c.caplm̄.c.ſeq.de reſcrip.lȝ hoſtiē.et hen.aliter dicant in.ꝺ.c. litteris. ꝙ per litteras executorias acq̄rit ius ad rem petendi beneficiū cū vacat.arg.ꝺ.c. cōſtitutus.c.accepimᵘ.de eta. ꝛ qua. de ꝗ ꝑ Jo.an.in.c.ſi ſoli.de ꝯceſ. ꝑben.in.vi. ſed hoc iure dānate ſunt gr̄e expectatiue regularit.Alie ſunt nolatōnes ꝗ fiūt ab vniuerſitatibus de ſuppoſitis ḡduatis de qbᵘ.ī.eo.ti.§.inſuꝑ.cū aliiˢ.§.ſeq. nec ꝑ eas q̄rit ius i re vl' ad rē ad beneficia:ſicut dictū eſt i gratiis expectatiuis ſȝ ꝯſequit nolatᵘ quoddā ius ꝓpatoriū ad bn̄ficiū cadēs in turno nolatoꝝ obtinēdū ſicut pn̄tatᵘ.tn̄ nō oīno eq̄parant nolatio ꝛ pn̄tatio:cū ꝑ pn̄tationē acq̄rat ius ad rem ad bn̄ficiū petendū: et actio ꝑſonalis ꝯ inſtituētē.caꝑ.cū aūt.ca. paſtoralis.de iure patro.argu.caꝑ. qm̄.de preben.in.vi.hoſtien.i.c.qm̄.de iur.patro.geſ.in cle.i.de ſup.ne prela. ꝑ glo.et docto.in.c.dilectᵘ.de of.le. hen.i.c. cum Bertholdus de re iudi. Nolatōnes vniuerſitatum andent aliqd iurꝫ.

ᵃ Ue.pro vel.ff.qꝺ quiſꝗ iuris.l.i.in princi.de ſta.li.l.ſtichum.§.ſtichus.ſed multis aliis modis capit.no.Jo.an.in c.cum ex iniūcto.de no.ope.nunci.

ᵇ Cauſa.niſi in caſu.ī.ver.non tamē ꝛ niſi forte in terris ro.eccl'. rōne directi vl' vtilis dn̄ii ſubiectis.ꝛ ſi cā magna rationabilis ꝛ euidēs fuerit exp̄ſſa in lr̄is ap.vt de reſuatiōibᵘ dr̄.S. de elec.c.i.§. i.cir.pn̄.et ℣.decreuit.c.lȝ.cir pn̄.c.et qꝛ.

ᶜ Pre.i.an̄ ceteros.ff.q ſatiſd.cog.l.ſi ſi deinſſ.ibi predicēdum.c.ij.de of. deleg.

ᵈ Tantorum. (in.vi.ibi:p̄ditꝫ. que enumerata ſunt.S.ver.cum rei.

re debeat. Fruſtra[a] enim inhibere
tur inferioribus[b] ſi ip̄e qui aliis de
bet eſſe omniū bonorū et virtutū[c]
exemplar[d] non abſtineret[e]. At em̄[f]
ille[g] ſanctiſſimus et doctiſſimus
Leo[h] papa inquit[i] totius familie[k]

a ¶ Fruſtra.id ē inanū.c.q2 fruſtra.de
viſu.c.i.de accu.in.vi.⁊ ibi Jo.an.i no.
b ¶ Inferioribus.oēs natura ſumus
equales.ſ3 culpa exigeñ.alij ſunt ſupe=
riores.alij inferiores.xxij.diſtin.de cō=
ſtātinopolitana.vt
ſuperiores culpas
puniāt ⁊ ſubditos
ad ꝯcordiā ducant
xlv.diſ.lic3.lxxxix.
diſt.ad hec.
c ¶ Uirtutū.omīs
virtus detrimentū
patit̄ ab vno vicio.
de peni.diſ.v.dolendū.c.defleat.cu3 ibi
no.de ver.ſig.⁊ de ꝓtutib⁹ no.xxviij.q.i.
§.ex his.Jo.an.in cle.i.de ſum.trini.in
cle.ad noſtrum.§.vi.de here.
d ¶ Exēplar.ſpeculū em̄ et norma oīs
Papa ſctitatꝫ ⁊ mūdicie d3 eē papa.ꝰ.ti.i.c.i.
d3 eſſe §.facta.ꝓ.ſūmū.⁊ vita ei⁹ i exēplū ſub
ſpeclm ditis.ij.q.vij.cū paſtoris.iō ei⁹ pctm̄ ob
ſctitatꝫ. altitudinē dignitatꝫ aggrauat̄.c.homo
xpian⁹.cū ibi no.xl.diſt.c.alioꝝ.ix.q.iij.
et ſuo malo exēplo multos cateruatim
ſecum trahit ad inferos.xl.diſ.ſi papa.
e ¶ Nō abſtineret.vñ leo papa.ſi nos
qui aliena corrigere debem⁹ pctā peio=
ra ꝯmittim⁹:certe nō veritatꝫ diſcipuli:
ſ3(qđ dolentes dicim⁹)erimus pre cete
ris erroris magr̄i.ij.q.vij.nos ſi incom
Prela= petēter.nā qđ agit̄ a p̄latis facile trahit̄
ti viciu3 a ſubditis in exēplū.c.cū q̄dā.đ iureiu.
ſubdi= c.magne.de vo.c.q̄lit̄.ij.de accu.lxxxix.
tos cor= diſ.nemo.et timēdum eſt ſi languor nō
rūpit. fuerit in capite curatus totū(qđ abſit)
corpus morbus iuadat.vi.q.i.ſunt plu
rimi.§.verū.ij.q.vij.ſicut.q2 paſtore lā=
guente grex inſidiatoris dentib⁹ laniā=
dus exponit̄.vij.q.i.q̄uis.iō luceāt p̄la
ti bonis operib⁹.Math.v.xxiij.q.i.qm̄
vetus.xciij.diſ.ſacerdotes.ꝰ.ꝓ.dū aūt.
q2 ſi tribuāt ſubditis malū exēplū gra=
uiter peccāt.de peni.diſ.v.cōſideret.§.
aiaduertere.ij.q.vij.q̄s ex vobis.§.item
paulus.et grauius punient̄.xi.q.iij.p̄ci
pue.potentes em̄ potēter tormēta patiē
tur.viij.q.i.illud.
f ¶ Enim.pro certe.
g ¶ Ille.ſtat demonſtratiue.

h ¶ Leo.đ q̄.xv.di.c.i.§.q̄rta.c.ſancta.
i ¶ Inquit.cap̄.miramur.lxi.diſtinct.
k ¶ Familie.quā d3 dn̄s corrigere ⁊ bo Fami=
nis moribus inſtruere.i.ad Thi.v.ad lia eſt p
Ephe.iiij.xlvij.diſ.§.neceſſe.xxxvij.diſ. dn̄3 cor=
legant.xxiij.q.iiij. rigēda.
duo iſta.đ ſim.lic3
hely.ff.de pe.l.re=
ſpiciendū.§.furta.
cū ſi.ne ſanguis/id
eſt pctm̄ familie de
manib⁹ dn̄i req̄rat̄.
c.qualit̄.ij.de accu.
c.irrefragabili.iun
cta glo.de offi.or.An aūt dn̄s in foro cō
tentioſo teneatur de facto familie dicit Domi=
Bar.in.l.ne quid.ff.đ incē.rui.nau.do. nus an
An.⁊ pan̄.in.c.i.de reſti.ſpol.dn̄m non teneat̄
teneri ex facto familie niſi mādauerit vł de fami
ratū habuerit.l.i.§.deieciſſe.ff.de vi et lie deli=
vi ar.c.cū ad ſedē.vbi glo.⁊ doc.de reſti. cto.
ſpol.tn̄ đ facto ſerui tenet̄ noxaliter.in=
ſti.đ noxa.ac.vbi Joh.fa.l.i.ff.ſi fa.fur.
fe.di.vbi Bar.Johan.fa.inſti.de ob.q̄
ex quaſi del.§.ſi filiuſfam̄.et niſi familia
deliquit in illo officio ſeu miniſterio in
quo eſt prepoſitus dn̄s:et ip̄e in illo mi
niſterio vtitur op̄a familie.eſt em̄ tunc
quid imputet̄ dn̄o ſi nō elegit honeſta3
familiā.ff.đ publ.l.i.vbi p̄poſit⁹ ad ve
ctigal tenet̄ ex facto familie ſue ſeu illi⁹
quē ſibi adiūxit i illo miniſterio.idem ł
nauta q̄ tenet̄ ex maleficio facto p fami
liā ſuā:vt i ti.ff.fur.aduer.nau.inſti.đ
ob.q̄ ex q̄ſi del.na.in fi.ad hoc cap̄.ge=
nerali.cū ibi no.de elec.in.vi.Bar.in.d.
l.i.de publi.in.l.de pupillo.§.ſi q̄s ipſi.
ff.de noui ope.nūci.l.ſ3 ſi vni⁹.ff.de in=
iur.tenet̄ tn̄ dn̄s ciuiliter nō criminali=
ter.vt.d.l.ne q̄d.iō ſi aliq̄s eēt p̄poſitus
ad cuſtodia3 alicuius territorij teneret̄
ex robaria facta ibidem per familiā ſuā
ſiue ſit libera ſiue ſeruilis:vt.d.l.i.đ pu
blic.§.familie.ideo poteſtas ſiue rector
tenetur ex facto officialiū ſuoꝝ.l.ſi poſt
C.de aſſeſ.liberant̄ tn̄ predicti exhiben
do malefactores:vt dicto.§.familie.⁊.l.
cum ſi exhibuiſſent.ff.de publ.et hoc cū
quis exercebat officium publicum.ſe=
cus ſi priuatum.vt quia regebat hoſpi

hoſpes cũ: ſunt nõ ſufficit exhibere malefacto= rem: ſed eſt in optione damnũ paſſi: an agat ꝯ famulos an ꝯ dñm hoſpitatẽ. vt dicta. l. i. ff. fur. aduerſ. nau. et de hoc la te per Bal. in repe. l. obſeruare. ff. de of. proconſ. et nota ꝙ licʒ nomen familie diuerſimode acci= piat̃ ſm diuerſita= tem caſuũ. vt. l. p= nũciatio. ff. de ver. ſig. l. fi. C. eo. ti. ff. ꝺ edil. edic. l. ediles. §. familie. per Jo= han. and. in cap. fi. de verb. ſig. in. vi. ꝯ no. Bal. in. l. i. C. ꝺ epi. et cle. tamẽ hic capitur late. p ſub= ditis alicuius dñi.

a ❡Dñi. facit iſte tex. ad prouerbiuʒ qualis domin⁹ ta= lis familia. ad hoc cap. cum in iuuentu= te. de pur. ca. ibi dñi dictum facile ſequi tur multitudo.

h ❡Expediti. ſpecialis exceptio modi ficata. ꝭ. eo. titu. §. placuit. al's reuocato ria caſſarentur omẽs gratie quib⁹ fuiſ= ſet ius ad rem queſitum non in re: etiã ſi proceſſus fuiſſent facti. c. pe. de preb. in. vi. c. deliberatio ne. ꝺ of. le. c. fi. ꝺ cõ. preben. eo. ti.

i ❡Menſibus. et quattuor mẽſes ha bebant ordinarij li beros. ꝭ. ver. nõ vo= lumus.

k ❡Tolerandas. quedam eſt tolerã tia approbationis expreſſa vt hic. ta= lis dat ius in bene ficio preſertim ſi fi= at a papa. ꝺ cõ. cõ= iu. cum ſis predit⁹ in fi. ita intellige. c. lr̃as. de ſup. neg. p̃= la. vbi hoſtieñ. exponit verbuʒ illud pa= tientia. ſ. expreſſa. no. Joh. and. in. c. mi= chael. de fi. pre. et hʒ vim diſpenſatiõis c. quia circa. de conſang. et affinita. vbi glo. et doc. Alia eſt tolerantia approba= tionis tacita habens in ſe tacitum con= ſenſum. et iſta etiam in papa dat ius in beneficio. Sufficit enim ꝙ de ſua volun tate conſtet per no. per glo. ⁊ alios in. c. ſi aliquando. de ſenten. excom. Joh. an. in cle. ſi ſumm⁹. eo. ti. ideo dicit Inno. in dicto ca. quia circa. ꝙ eius diſſimulatio ex certa ſcientia habet vim diſpenſatio nis per illum tex. c. ſuper eo. de cog. ſpi. ca. aq̃. de conſe. ec. vl' alta. no. Bar. in. l. item vlpianus. ff. de excuſa. tu. no. S. de elec. c. licet. in princi. ſed in alijs prelat⁹ inferioribus eoꝝ tolerantia etiam expſ ſa non habet vim diſpenſationis. niſi p̃ miſerint cauſe cognitionem. no. glo. et docto. in. c. ij. de ſciſma. in. c. litteras. de fil'. cõ. pre. Inno. et doct. in. c. veniẽs. de fil'. preſ. nã diſpenſatio fienda eſt cum cau ſe cognitione: et ad cauſe cognitionem artatur inferior. al's non eſt diſpenſatio i. queſt. vij. niſi rigor. no. Inno. in. cap. cum ad monaſterium. de ſta. mo. ideo

domini[a] ſtatus et ordo nutabit[b] ſi qꝺ inquiritur in corpore[c] non inue nitur in capite. Integritas[d] enim[e] preſidentium ſalus dignoſcit̃[f] eſſe inferiorũ. Ceſſentqꝫ decetero iã fa cte[g] et tam ipſe ꝙ etiam fiende ſi q̃ fiãt nulle ſint ipſo facto. Exceptis illis gratijs et nominationibus ſu per quibus proceſſus ſunt iam ex pediti[h] quas ex certis rationabi= libus cauſis in octo menſibus[i] qui bus hactenus curſum habere con ſueuerũt tolerandas[k] duxim⁹ do=

b ❡Nutabit. hec vera eſt littera. vt in cap. miramur. lxi. diſtin. alij libri habẽt mutabitur.

c ❡Corpore. i. ſubditis. c. cũ nõ liceat. de preſcrip. et eſt hic ar. ꝙ ap. corporis non veniat caput. cum tamen caput ſit honorabilius membrũ qꝺ ſit in corpore nam amputato capite fruſtra iactat ꝗs ſe habere alia membra. i. q. i. illi offerũt. in fi. et ſolum caput ſine alijs membris facit locum in quo ſepelitur religioſum l. cum in diuerſis. ff. de reli. et ſump. fu. per quã. l. dicũt cõmuniter canoniſte ꝙ ſi caput pueri foris extra vterum appa= reat põt puer baptizari: maxime ſi non poteſt egredi. et de vita ipſius dubita= tur. no. G. in cle. i. de ſum. trini. hen. in cap. maiores. de bap.

d ❡Integritas. in vita et moribus.

e ❡Enim. pro quia.

f ❡Dignoſcit̃. vt in. c. miramur. lxi. di.

g ❡Facte. gratie expectatiue re inte= gra exiſtente ſup quibus ſcilʒ non fue= runt proceſſus expediti. vt. ꝭ.

Tolerã tia an det ius in bñfi= cio.

Bapti= ʒari põt qñqꝫ pu er nõdũ natus.

Diſpen ſatõnis vim nõ hʒ tole= rãtia.

ep̄s nec ordinando:nec cōfirmando:nec alio mō intelligitur diſpenſare:niſi hoc exprimat:vel ſaltē vt vult Joh.an.in.d. c.ij.premiſerit cauſe cognitionē ſup diſpenſatiōe.tunc ꝓmouēdo videt diſpē ſare.fa.no.in.c.fi.ð coniu.ſer. Inno.in c.fi.de eo q̄ fur.or. ſuſ. Jo.an.l.c.i.de eta.ꝛ q̄lita.in.vi.et iſtoꝝ etiā tolerātia iferiorū nō dat ius in beneficio:niſi interueniat canonica collatio vel ꝓuiſio. vt no.in.c.dilecto.de preb.quod volunt ibidem Hoſtien.et Hen.fa.l.cū vir.ff.de vſuca.qð ibi no.Barto.l.ſi ſeruo alieno ff.qui ꝛ a qui.c.non firmat.et qð ibi no. Jo.an.in nouel.de re iud.in.vi.qð limita qñ ad ꝓuiſionē requiritur ſolēnitas ſubſtātialis ſine qua actus nō valeret: vt in elec.c.audito.cū ibi no.de elec.no. §.de elec.c.i.§.ad tollendū.ꝛ qñ ꝓuiſus fuit in dolo: et dedit occaſionē ꝓuiſioni nulle:quia facta fuit p impreſſionē aut ſimoniace.no.Compoſ.in.c.qð ſicut.de elec.al's his ceſſan. puto ꝙ ſi ꝑlatus faciat aliquē actū p quem tacite videatur approbaſſe collationē nullā:vbi nō req̄ritur aliqua ſolēnitas:ſ; ſufficit nudus conſenſus validabit collatio que prius erat nulla.puta ſi aliquis cōtulit beneficiū ſpectans ad collationē ep̄i.vel epiſcopus cōtulit beneficiū cuius collatio ſpectat ad inferiorē:cuius poſtmodum ad eū deuoluit collatio.et ep̄us ex certa ſciētia viſitat illū beneficiatū:recipit ꝓcurationē:admittit ad ſynodū ꝛ ſimilia tacite videt approbare collationē.bonū arg.in.d.c.dilecto.in.c.ſi tibi abſenti.de pre.in.vi.l.quo enim.et qð ibi no.Bar. ff.rē ra.ha.Bar.in.l.i.C.qui ꝓ ſua iuri. no.Panor.in.c.cū ex officij.ð p̄ſcrip.fa. qð no.in.d.§.ad tollendum.qð le.et no. in.c.ex ore.de his que fi.a ma.par.cap. nil enim refert aliquid fiat verbo vel facto.c.vt noſtrum.cum ibi no.de ap.ꝛ de equipollentibus idem eſt iudicium.ff. man.l.fi.C.de inſti.et ſubſti.l.ſi mater. alia eſt tolerātia ſimplex.que eſt nuda patiētia vel diſſimulatio nō veſtita actu concludente conſenſum:et talis nō habet vim conſenſus.d.cle.ſi ſummus.c. cum iamdudum.de pre.de quo dic per do.an.et Panor.in.d.c.quia circa.

Prelatoꝝ inferioꝝ tolerātia ius non dat i bñficio.

Collatio nulla quando va lidatur

nec aliter fuerit ordinatū. Reſeruationes etiā particulares[a] quecūꝙ fuerint bñficioꝝ[b] vacaturoꝝ[c] tā[d] p romanos pōtifices[e] ꝙ p legatos ſedis[f] ap̄lice de cetero ſint nulle[f]

a ¶ Particlares. et generales.§.ti.i. c.i.ij.ꝛ.iij.

b ¶ Beneficioꝝ. quorūcūꝙ ſiue electiuorum ſiue collatiuorum.

c ¶ Vacaturoꝝ. ergo beneficij iam vacātis poterit valere reſeruatio ſi eſt collatiuum. nā p iſtū textū ſolum prohibetur reſeruatio vacaturoꝝ.ſicut em̄ vacās pōt papa cōferre p preuētionē.ſ.§.nec etiā.ita et iā vacās poterit ſi preueniat conferendū a ſe vel ab alio de eius mādato reſeruare. tunc enim ceſſat fraus concilij lateran̄.nam videmus ꝙ licet ep̄s non poſſit delegare poteſtatem conferendi certum beneficium vacaturū.c.conſtitutus.de con pre.tamen poteſt dare poteſtatē conferendi beneficium vacans:qꝛ tunc ceſſat fraus cōcilij lateranē.no.doct.ibidem glo.in.c.deliberatione.§.prohibemus. de offi.le.in.vi. nec ſolum p collationē ſed etiā p cōmiſſionem ſuper hoc alteri ſpecialiter delegatā papa preuenit ordinariū.c.ſup eo.de offi.dele.no.archi.in c.ſi apoſtolica.de pre.in.vi.

Ep̄s pōt darē poteſtatē cōferendi bñficium vacans.

d ¶ Tā.aduerbiū eſt affirmandi.c.tā litteris.de teſti.xxxv.q.vi.de parētela. aliquando ponitur pro tantū.c.contingit.de ſenten.excom.

e ¶ Sedis apoſtolice.que nō moritur c.ſi gratioſe.de reſcrip.in.vi.ar.c.libertti.xij.q.ij.de offic.dele.qm̄ abbas.ideo morte pape non expirat officium legati ſe.apoſto.c.ij.de offi.leg.in.vi.ſic imperium perpetuū eſt.in aut.quo.o.epiſ.§. licentiā.colla.i.in aut.vt pre.not.impera.domi.circa p̄n.colla.v.

f ¶ Nulle. Quid ſi papa in conferendo beneficium cuius collatio ad eū ſpectabat iure deuoluto aut alias fūdat ſe ſuper reſeruatione generali vel particulari:an teneat prouiſio' arguit ꝙ nō.qa

valens explicare actum vno modo ſi eli ſit aliū modum incompetētem corruit actus.c.ex parte.de cō.pre.cum ibi no. per hoſtien.⁊ Panor.⁊ ibi dicunt doc.ꝙ ſi iudex fert ſententiam exprimēdo cauſam non cōcludentē illa ſentētia eſt nulla.licet ex cauſa non expreſſa poſſet iuſtificari.fa.l.qui i aliena.l.is qui putat.l.ſi is ad quem.et qđ ibi no.Barto.ff.de acqui.he.c.vt noſtrum.vt eccle.bñficia.c.piſanis.de reſti.ſpo.cū ibi no.vbi peccatum in modo faciendi dūtaxat viciat actum.l.an inutilis.ff.de accep.de pac.l.ſi vnus.§.penul.vbi acceptilatio inutilis ratione forme non habet vim taciti pacti. Item ſi facio actum quem facere non poſſum non valet eo modo quo facere poſſum.quia qđ volui non potui et qđ potui non volui.l.multū intereſt.C.ſi qs al.vel ſi.c.cū ſup.de offi.dele.vnde dicunt hoſt.⁊ do.an.in.c.cum ex officij. de preſcrip.ꝙ ſi ordinari⁹ credēs ſe habere iuriſditione delegata ⁊ non habet procedat vt delegatus: non valebit ꝓceſſus ratione ordinarie poteſtatis quā habet.ſentit glo.fi.in.c.ex litter℥.de off.dele. quia i delegata deficiebat ptās: in ordinaria deficiebat voluntas: cum no intendebat procedere poteſtate ordinaria. validitas autē cuiuſcunqꝫ actus dependet a voluntate ⁊ poteſtate. et altero deficiēte nil ſolide explicari pōt: vt.d.l.multū.d.c.cū ſup.cū ſi.fa.qđ no.Bart. et Bal.in.l.i.C.q̄ pro ſua iuri.ꝙ ſi alias habēti iuriſditionē fit delegatio inutiliter:partes hoc ſcientes litigāt corā illo ſi proceſſit vt delegatus nō valebit ꝓceſſus.Pano.in.d.c.cū ex officij.ſpec.ti.de ſen.ꝑ.§.q̄m̄.ꝟ.q̄d ſi dixit.vbi dt ꝙ ſi qs dixit ſe delegatū vnius cū eſſet delegat⁹ alterius non tenet ſuus proceſſus.fa.l. quero.ff.de eo qui ꝓ tu.vbi nō valet geſtum ꝑ tutorem: ſi ſe ignorabat tutorē eſſe.c.prudentiā.de offi.deleg.et qđ ibi no.doc.vbi patet ꝙ ſi iudex ignorat ſuā iuriſditionē purificatā propter impedimentum collegę et procedit:non valet proceſſus:licet in veritate ſit purificata. no.Bar.in.l.multum intereſt.ff.de con.et dem on. Item vbi quis poteſt et debet facere aliquem actum ſub certa qualitate neceſſaria ad illum actū ſi faciat ſub alia non valet actus.ff.de fideicō.li.l.lucius.de verb.ob.l.i.§.ſi quis ſimpliciter inſti.de inutili.ſtipul.§.preterea.et.c.cū aliquibus.c.ſuſceptum.đ reſcrip.in.vi.c.hi qui auctoritate.de pre.eo.li.no.hē.in.c.cum dilectus.de iure patro.vbi dicit ꝙ ſi prelatus preſentatum a patrono inſtituit non ſub titulo et qualitate preſentationis:ſed alias iure ſuo/perinde eſt acſi ipſum preſentatum nullo modo inſtituerit:nec valet iſtitutio.ad hoc qđ no.de ro.deciſi.cccccxxviij.Sed contra videtur ex quo prouiſio his caſibus ad papam ſpectet.debet ergo tenere prouiſio non obſtante narratione reſeruationis ex regula cōmuni.ſi nō valet qđ ago vt ago:valeat vt valere pōt.l.ſi tam anguſti.ff.de ſerui.l.via.de ſer.ru.pre.c.i.de deſpon.ipube.in.vi.⁊ falſa cauſa aut demonſtratio non viciat legatum.l.demonſtratio.l.falſa.ff.de con.et de.inſti.de leg.§.hinc preſertim ſi ex litteris pape appareat ipm voluiſſe prouidere bñficio qualitercūqꝫ.ad hoc.d.c.ſuſceptū.in fi.non enim inheret reſeruatio prouiſioni inſeparabiliter.ſicut nec ratio legandi legato coheret.l.cum tale.§.legato.ff.de con.et de.fac.l.ij.ver.proinde.⁊ quod ibi no.Barto.ff.de iudi.vbi valuit proceſſus iudicis eius errore non obſtāte.quod no.doc.in.d.c.ex parte.ꝙ vbi iudex in ſententia ferenda innititur pluribus iurib⁹ quorū vnū ſufficit alterū nō:valet ſentētia.ar.de re iudi.cum.i.et.a.c.per tuas.et quod ibi no.Joh.and.qui filij ſunt legitimi.Panor.in dicto.c.cum ex officij. Innocen.in.c.in preſentia.de renun.fa.ꝙ excōmunicatio lata ex falſa cauſa tenet.glo.in.c.ij.de teſti.co.et abſolutio quando iudex in omnem euentum erat abſoluturus/aut alias apparet de voluntate eius.Innocen.in.c.cū pro cauſa.de ſenten.excō.Prepoſi.in.c.quia circa.de con.et affi.Panor.in.c.ex parte.de of.or.fa.no.per Panor.conſil.xcix.et cum per coniecturas poteſt apparere ꝙ quis voluit actum valere omni modo quo poteſt procedit dicta regu

Ordinarius credens ſe delegatū ſi ꝓcedat vt delegatus: nichil agit.

Legatū nō viciatꝰ ex falſa cā

la.ſi nõ valet qđ ago ⁊c. Idem in dubio preſumendũ eſt ꝙ voluit actum valere omni modo poſſibili.no. Ioh.cal.⁊ Panorm.in.d.c.cum ſuper. quia fiẽda eſt interpretatio: vt actus potius valeat ꝗ pereat.ff.de verb. oblig.l.quotiẽs.c.abbate.de vbo.ſig.et iſtud verius. Dicere enim contrariũ eſſet captioſum et illaqueare animas:cum hodie collationes pape beneficiorũ electiuoꝝ fundẽtur ſuper reſeruatiõe. nec poteſt recurſus ad ſuperiorem haberi.⁊ veritas magis his caſibus inſpiciatur ꝗ modus cõferendi.l.illicitas.§.veritas.ff.de of.preſi.cõſtat enim ꝙ papa poterat et voluit prouidere.fa.l.eum qui.§.ſi iiuria.ff.de iniuri.fami.her.l.cum putarem.quod no. Inno.in.d.c.cũ ex officij.vbi videt̃ ſentire ꝙ ſi ordinarius ex poteſtate delegata quã putat habere et non habebat ꝓcedit: valebit ꝓceſſus auctoritate ordinaria quia procedere volebat: licet non auctoritate ordinaria.ar.d.l.ſentit ſpec. titu.de iuriſ.o.iu.ver.vlti.Ad predi.op. fa.l.cũ in corpus cũ ibi no.ff.de acq.re. do.vbi variatione qualitatis nõ variatur diſpoſitio concernens ſubſtantiam. l.curatorẽ.C.de neg.geſ.vbi error in q̃litate que non eſt nõ viciat actũ vbi qualitas q̃ eſt in veritate ſufficit ad actꝰ validitatẽ ſicut que putatur.qđ no.ſpe.ti.i. §.ſequitur videre ver.qđ ſi epũs.et no. Ioh.an.in.c.qđ clericis.de fo.compe.ꝙ ſi epiſcopus qui eſt comes cõmittat cauſam ad ipſum ſpectantẽ ratione comitatus ſub nomine epiſcopi dũtaxat valet cõmiſſio:quia voluit cõmittere eo modo quo potuit. not.domi.in di.c.hi qui.fa. qđ ipſe no.in.c.ꝗuis. de preben.in.vi. Ex iſtis ẽ dicendũ ꝙ vbi ad ſum.ponti. defertur confirmatio electionis canonice ratione immediate ſubiectionis aut alias et omiſſa confirmatione prouidet electo de ipſa ꝑlatura ꝑ viam reſeruationis ꝙ huiuſmodi prouiſio habeat vim cõfirmationis in fauorẽ electi ⁊ electionis.Sed quid faciet electus ſi papa nõ vult confirmare talem electionẽ canonicam ceſſante rõnabili cauſa. et ip̃a non obſtante alteri cõfert hmõi prelaturam in vim reſeruationis. Quidã dixerũt ꝙ ne eccleſia patiatur detrimẽtum in ſpiritualibus ⁊ tẽporalibus:⁊ ne electio ſit illuſoria electus preſertim in concordia poterit impune adminiſtrare: cũ nõ poſſit habere recurſum ad ſuperiorem.ar. c.i.de ſup.neg.prel.vbi ſi epiſcopus debite requiſitus noluit benedicere abbatem ciſtercieñ. poterit abbas benedicere ſuos monachos.⁊.c.nichil.đ elec.vbi in exemptis electi in cõcordia valde remoti poſſunt adminiſtrare ante ꝯfirmationem.et idẽ đt ibi Panor.de nõ exẽpt; vbi caſus contingeret ꝙ eſſent valde remoti a ſuis archiep̃is. cũ illud.c.ſit fauorabile eccleſijs.et eadẽ eſt ratio in illis ſicut in exemptis.no.Frede.in conſilio.ix.immo plus dicit Panor. ꝙ vbi electus nõ multũ diſtaret a ſuo ſuperiore: tñ propter viarum diſcrimina nõ poſſet ire vel mittere de ꝓximo pro cõfirmatione ꝙ poſſet interim adminiſtrare:ne eccleſia pateretur detrimentũ in ſpũalibꝰ et tẽporalibus.multo ergo fortius videtur ꝙ poſſit adminiſtrare vbi nõ põt obtinere cõfirmationẽ ſine vicio ſuo ⁊ culpa.Et fa.qđ no. Inno.in.c.olim.i.de reſti.ſpo.ꝙ ſi q̃s non põt ius ſuũ conſequi coꝛã iudice:nec habere recurſuꝫ ad aliũ ſuperiorẽ : põt ꝓpria auctoritate rẽ ſuã recuperare.arg.c.ꝑ venerabilẽ.q̃ fi.ſunt leg.c.qđ nõ eſt.de re.iu. no.i.di.iuſgẽtiũ Barto.in.l.hoſtes.ff.de cap. ⁊ poſtli.re. Panor.in.c.i.c.qualiter.de iudi.Io.an. in.c.nemo.đ re.iur.in.vi. in mercu.doc. in.d.c.cũ olim. ꝓ hoc fa.op.c.ſi q̃s epũs. xcij.di.l.ꝗuis.ff.de bo.auc.iu.poſ.c.contingit.de do.⁊ cõtu.c.in noĩe dñi.℣.plane.cũ ibi no.xxiij.diſt.hoꝝ opi.nõ eſt tuta nec iure expreſſe ꝓbata.⁊ timendũ eſt ne ſi hmõi electi adminiſtrẽt ante confirmationẽ incidant in penã.c.auaricie.de elec.in.vi.nec ꝑ eã ſatiſfit vbi eſſent duo coelecti.q̃a vterqꝫ vellet adminiſtrare.⁊ hincinde verſatur hic periculũ ſi adminiſtrent ne cadant in penam.et ſi nõ poſſunt adminiſtrare ꝙ iure eis q̃ſito ſine cauſa fruſtrẽtur ſup hoc nõ eſt meũ diffinire.neceſſariaqꝫ eſſet ꝓuiſio.et vtinam iuriũ cõditor iuribus cõcordaret.

Auctoritate ꝓpria q̃ñ ꝗs rẽ ſuam recuperare.

Electꝰ q̃d faciet ſi papa eius electionẽ canonicã recuſet.

a ¶Ipso facto. absq3 alia declaratione
b ¶Tamē. hec dictio restrictiua est. ſ. de aucte sa.cōcil.c.i.§.quā tñ.de elec.c. lz.§.cēsuit. ⁊ aduersatia.ff. ð repu.l.iiij.
c ¶Quominus. ſi.§.in.l. quominus. ff.de flu. de ßb.obl. liber homo.in prīc. xlvij.dist.c.ſi.
d ¶Futuri. ⁊ etiā Euge.tunc papa.J. eo.titu.§.itē voluit. cui aliqua grā fuit pro tpe suo pmissa plusq3 suis successoribꝰ.J.e.§.itē insup.
e ¶Pōtificatus. qui est ilico post pmotionē suam ⁊ ante coronationē.pro quo.c.ſi.de cōces.preb. lib.vi.vbi Jo.an.in no.⁊ sup data eiusdē li.no.ſ.in phe.circa princ.
f ¶Modo.modus in agendis attēdēdus est.ff.de rei ven.l.in fundo.de pig. ac.ſi seruos.de edil.edic.l.i.in ſi.xli.dis. c.i.J.de nu. et qual.car.c.i.vnde excedēs modum est in culpa.C.vnde vi.l.i.c.vt fame.de sentē.excō.c.significasti.de homi.et peccatū in modo viciat actū.c.super eo.c.quia propter. de elec.ſ.de elec. c.i.§.et cum humane.c.ſi.de resti.spo.cū ibi no.modus enim magis inspicitur q3 factum.C.ſi contra ius vel vti.pu.l.⁊ ſi legibus.c.super litteris. de rescrip.xv. q.vi.ſi a sacerdotibus.c.cū quis.de sen. excom.in.vi.cum ſi.
g ¶Honesto.nō tā qd liceat q3 q̄ ſit honestum cōsiderari debet.ff.de ri.nup.l. semp.c.magne.§.et quidē.de vo.⁊ illud dicimur posse qð hōeste possumꝰ.iiij.di. deniq3.in ſi.c.cōtingit. de arbi.ff.eo.ti.l. ſi cum dies.§.compromisso. de sta.ho.l. vulgo.c.vt iuxta.de of.or.c.indecorꝫ. de eta.⁊ quali.⁊ iuramentū de parēdo mādatis intelligit̄ de honestis.c.veniēs.c. quintauallis. de iureiur.c.i.eo.ti.in.vi.
h ¶Conuenienti. scilicet per formam mādati: vt limitatur.J.eo.§.item voluit. et est hic ar.q̄ illud dicimur posse quod commode ⁊ conuenienter possumus.ff. de verb.sig.l.nepos proculo.xi.q.i.aliud xxij.q.ij.faciat.

ipso[a] facto. Non tñ[b] intendit prohibere hec sancta synodus hoc presenti decreto quominꝰ[c] futuri[d] romani pontifices tempore pōtificatus[e] sui modo[f] honesto[g] et conuenienti[h] de vno beneficio[i] ad collationē[k] in qua fuerint decem[l] bñfi-

i ¶Bñficio.comprehendit ola bñficia maiora ⁊ minora: collatiua siue curata: siue dignitates: cum ſit hic quoddā priuilegiū quod largissime est interpretandum.l.ſi.ff.de consti.pun.c.olim.c.ſi.cū ibi no. per doct. de ßb.sig.c.cū dilecti. de dona. Sed cum istud puuilegiū p̄iudicet ordinarie potestati ⁊ iuri cōi: videtur q̄ debet stricte interpretari.ca. qð dilectio.ð ꝯsan. et affi.c.i.⁊.ij.de ſi. presby.cs.q̄uis.de preben.in.vi.fa. qð no.in.c.p̄senti.in.§. ad collationē.de of.le.e.li.q̄ reseruationes sunt odiose.q3 p̄iudicant ordinarie potestati.gl.in.c.ſi.§.ſilibus. de ßb.sig. eo.li.et puilegiū in p̄iudiciū tertij stricte est interpretandū. no. Inno.in.d.c.cum dilecti. So.hoc priuilegiū nō est olno iuri contrariū: sed cōforme est.c.mādato. de rescrip.⁊ est de mente huius decreti: q̄ ola bñficia cōprehendat. nam ista verba: nō tñ ⁊c. veniūt exceptiue et referuntur ad p̄cedētia in q̄bus cassant̄ grē expectatiue et reseruatiōes olm bñficiorꝫ.
k ¶Collationē.vel p̄sentationē p̄roni ecclīastici.J.e.§.itē voluit.ibi aut p̄ronis ecclīasticis.⁊c. et intellige de collatione libera. q̄a ſi ad institutionem duntaxat spectarent aliqua de illis.x.vel.l.beneficijs illa non ponerent in numerum.ar. c.cum in illis.de preb.in.vi.
l ¶Decē. ſi ergo fuerint minus.x.nō poterit collator grauari p hmōi mandatū aplicū.fa.c.cui.ð preb.in.vi.Quid ſi in istis.x.vel.l.beneficijs vnum vel plura spectant ad collationē istius collatoris cū alio coniunctim. videt̄ q̄ talia ponāt in nūerꝫ.q3 lz spectēt ad collatōez alteriꝰ: tñ ⁊ istius.l.ſi q̄s suos.ff.de le.iij. vbi legatis seruis suis et qui in toto ⁊ q̄ in pte sui sunt legati videt̄.⁊ q̄ iurat suū nō esse dz iurare ⁊ sibi cōe nō eē.l.pupillus.§.ſi.ff.de ßb.sig.fa.no.in.c.presenti. in.§.illius.de offi.le.in.vi.contra. puto verius, Et quod dicit ad collationem

Refuatiōes q̄re sunt odiose.

Jurās suū non esse / iuret et sibi cōe ñ esse.

possu- ius qð e iure possu- mus,

Cōe mi chi cū alio an dicatur meum?

ītellige pleno iure.ar.in.c.cū in illis.de pre.in.vi.§.fi.⁊.c.fi.e.ti.⁊ li.nec ob.cō.q꜠ qꝺ cōe eſt nō pōt ꝓprie dici meū vel ſuū: cū hec ꝓnola de vi ꝟbi debēt intelligi ꝙ ſit meū vel ſuū ſimplr vel ꝓ maiori pte. l.illꝺ.ff.ꝺ ritu nup. l.ſabinus. cōi. di.l. qui ibi.ff. de au. et arg. leg. Ubicunqꝫ autē inuenit̄ ꝙ cōe eſt meū: ītelligitur īproprie ⁊ ficte non vere. vt in ꝫ. ⁊.l.pupillus. intelligenda eſt dubitationis tollēde cauſa: vt ibidez no.⁊ Jo.mo.in.c.fi. de verb.ſig.in.vi.in c.in generali.de reg.iu.e.li. Bar.in.l.legatis vxori.ff.de leg.ij. Item potes dicere ꝙ in materia larga ⁊ fauorabili illud dicit̄ meum qꝺ eſt michi cōe. vt in cō.c.i. de vſu pal.cū ibi no.ſed in materia odioſa et preiudiciabili vt hic ſumit̄ ſtricte. no.dom.in.d.c.cum in illis.ꝑ qꝺ decidit ꝙ ſi papa reſeruat omnia beneficia ciuitatis et dioceſis: exceptis illis que pertinent ad collatianē epiſcopi ꝙ in tali exceptione cadunt bn̄ficia ſpectātia ſimul ad collationē epiſcopi et capituli: ne epiſcopus grauetur cū fuerit intētio pape reſeruantis ne grauet̄ expreſſus in exceptione.ar.d.c.cū in illis. ⁊ reſeruatio eſt odioſa. vt dictum eſt.ꝫ.ideo exceptio eſt fauorabilis. Credo tn̄ ꝙ ſi aliquod iſtorum.x.vel.l.beneficioꝝ ſpectaret ad collationē alternatiuā duorū qui alternis vicibus illud cōferrent cōputaret̄ in numero.fa. qꝺ no. Jo.and.in no.in.d.c.cū in illis.ꝙ ſi plures ſūt patroni alternis vicibus p̄ſentantes: ⁊ papa ſcribit vt ꝓuideatur alicui de beneficio ſpectāte ad preſentationē illius patroni poterit ꝓuideri: ſi ꝓ illa vice ad eū ſpectabat. qa iure ſuo ꝓprio p̄ſentat.cle.ij.de iur.pa. pari rōne idē dicendū eſt ſi bn̄ficiū ſpectat ad collationē alicuius cum cōſenſu vel cōſilio alterius ꝙ ponet in numerum. q꜠ collatio illius beneficij ſpectat ꝑncipaliter ad ipſum.c.i.ne ſe.va.in.vi. fa.de ro.deci.ccclxxx.et deciſi.ij.⁊.x.ꝙ ſi papa mādat prouideri de beneficio ſpectante ad collationē abbatis poterit ꝓuideri de bn̄ficio qꝺ hꝫ conferre cū conſenſu epi.no.domi.in.d.c.cū in illis.

cia: et de duobus vbi fuerint quinquaginta[a] et vltra[b] diſponant: ita tamen vt in eadem eccleſia cathedrali vel collegiata duas p̄bēdas[c]

a ¶ Quinquaginta.ſi ergo fuerint.xx. xxx.vel.xl. et plus minus.l.non poterit eoꝝ collator grauari niſi in vno.

b ¶ Ultra.implicat.l.cū vltra.C.de non nu.pecu.de fideiuſ.l. ſi vltra. de hoc in.c.littere. de dila.not.ī.con.frig. ap.ca.i.

c ¶ Prebēdas.ſecus de alijs bn̄ficijs dictarū eccl̄arū.et no.iunc.ꝟ.pre.ꝙ ap. bn̄ficij venit p̄benda eccl̄e cath.ſi.in.c. dudū. de pre.in.vi. Dicūt tn̄ doc.in.c.fi. de pre.ꝙ ſi mādat̄ ꝓuideri alicui de bn̄ficio in aliqua eccl̄a ſi ſint ibi alia bn̄ficia ꝙꝫ p̄bende: vigore iſti⁹ mādati nō poterit ꝓuideri de canonicatu ⁊ p̄benda q̄ eſt longe ponderabilior ꝙꝫ aliud bn̄ficiū ſimplex. Un canonici dicunt̄ clerici p̄mi gradus. ⁊ alij clerici ſimplr bn̄ficiati dicutur ſcōi gradus.no. Inno.in.c.ſedes. de reſcrip. ⁊ maior eſt honor eſſe canonicū cathedralis eccl̄e ꝙꝫ alteri⁹: lꝫ eq̄liter abūdent. no. Inno.in.c.fraternitatē. de ſepul.iō cū in reſcript; bn̄ficialib⁹ ſit facienda ſtricte interp̄tatio: debem⁹ in dubio intelligere de bn̄ficio minori.ar.c.ꝙꝫuis.c.cū in illis.c.ſi pluribus. de pre.in vi.⁊.d.c.fi.c.i.⁊.ij.de fil.preſbi.in.vi. niſi mādaret̄ ꝓuideri de cōpetēti bn̄ficio: tūc poſſet ꝓuideri de p̄benda: ſi impetrans mereat̄ ipam habere.tex.eſt no.in.c.pro illoꝝ. de preb. vbi ſimpliciter fuit mādatum ꝓuideri in aliqua eccleſia de beneficio cōpetenti ⁊ fuit ꝓuiſum de p̄benda. Idem ſi ſimpliciter mādaret̄ ad collationē epi ꝓuideri poterit de p̄bēda cathedrali.ar.d.c.ꝙꝫuis.a ꝯtrario cū dicit hoc caſu.vt ibi no. Jo.an. Inno. et moder.ꝑ illud enim.c.non probatur ꝙ littere bn̄ficiales nō extendunt̄ ad eccl̄iam cathedralem: ſed ꝙ in beneficialibus ap. eccleſiarum ciuitatis vel dioceſis non includitur cathedralis. Jo.an. in additi. ſpe.ti.de ac.⁊ pe.§.ſuper actionibus.de ro.deci.cxij.ccxiij. Ideo nolationes vniuerſitatū generales ad collationem epi

Prebende de cathedralis eccl̄ie ſunt alijs digniores

suo tpe[a] nō conferāt[b]: vt qualifica= tiones graduatoꝝ inferiꝰ[c] designa te in ipsis p̄bendis suū valeāt[d] sor tiri effectū[e]. ¶ Neqꝫ etiā collatio= nes[f] per preuentionē[g] faciendas[h]

extenduntur etiam ad prebēdas eccl'ie cathedral'. ⁊ ita habet consuetudo / licet aliqui contra. dixerint.

a ¶ Suo tpe. q̄si velit dicē ꝙ successor ro. pon. q̇ dederat mādatū ad vnā p̄ben dā eccl'ie cathedra lis vl' collegiate p̄t ad aliā p̄bendā di= ctaruꝫ eccl'iaꝝ dare aliud mandatū: qꝛ nō est ipse q̇ graua uit / sed p̄decessor.

b ¶ Cōferant. scꝫ modo p̄dicto per formā mandati et gra tie expectatiue: quia iure p̄uētionis pōt ro. pon. p̄bēdas dictarū ecclesiaꝝ: ⁊ alia beneficia collatiua conferre vt se.

c ¶ Inferius. in. §. sequuntur. ⁊. §. seq.

d ¶ Ualeant. id est possint.

e ¶ Effectū. Quid si ꝯcurrāt ad eandē p̄bēdā apl'icꝰ in casu huiꝰ ꝟ. ⁊ graduatꝰ vel noīatus q̇s p̄ferat. semꝑ est p̄ferēdꝰ apl'icꝰ / siue sit ī data p̄or / siue posterior. sicut p̄fertur oībꝰ etiā antea receptis au ctoritate legatoꝝ. c. hi q̇. de p̄bē. l. vi. fa. c. si a sede. eo. ti. ⁊ lib. l. qd̄ q̇s nauis. ī fi. l. p̄uilegia. cū ibi no. ff. de p̄ui. credi. et ꝙ magis p̄uilegiatꝰ p̄fert minꝰ p̄uilegiato ff. de mino. l. verū. §. fi. C. ad trebel. aut. nisi rogati. no. hen. ī. c. illd̄. de p̄scrip. fa= cit deci. ro. l v. ꝙ vbi aliq̇s ex rescripto pa pe vel p̄uilegio pōt noīare ad vacatura noīatꝰ ꝑ tale p̄uilegiū nō p̄fert impetrā ti apl'ico. nō eīm ꝓpt̄ hoc videt̄ papa ptā tem a se abdicasse. c. dudū. de p̄bē. in. vi. ad hoc deci. rot. xv. ⁊. xvi. et facit op. iste tex. cū dicit ꝙ duas p̄bēdas ī eadē eccle sia ro. pō. suo tpe nō ꝯferāt: vt q̄lificatio nes graduatoꝝ habeāt locū. g̃ de mēte eiꝰ est ꝙ īpetrās apl'icus vnā p̄bēdā in casu huiꝰ ver. p̄ferat̄ graduato: nec ha= beāt locū dicte q̄lificatōes an̄q̄ mādatū pape sortitū fuerit effectū: ⁊ ista p̄benda que hoc modo per papā conferretur nō faciet turnū: vt hic satis colligitur. facit ī. eo. §. item ꝙ omnia. cum ibi no.

Gradu ato pre= fertur aplicus ñ ꝯcur unt.

f ¶ Collationes. de beneficijs vacanti bus. c. ij. de concess. preben.

g ¶ Preuentionē. No. ꝙ ordinarij īfe= riores obtinēt collationes b̄n̄ficioꝝ accu mulatiue ad papā: qui tanq̄ gn̄alis or= dinarius ꝯcurrit cū eis in collationibꝰ / ⁊ locus est p̄uētioni. ad hoc. c. si a sede. de p̄ben. in. vi. cū ibi no. c. qꝛ diuersitatē. de ꝯcess. p̄ben. vbi papa ꝓpter desidiam collatoꝝ cōfert be= neficia. habet enim in his plenā pote= statē. c. ij. de p̄bē. in vi. cle. i. in fi. vt lit. pen. ex quo tn̄ vnꝰ p̄uenit: alius se in= tromittere non de= bet. no. hen. in. c. auditis. de elect. q̇a ex quo quilibet insolidū pōt conferre ꝑ col lationē primo factā / est beneficiū nō va= cans: ⁊ est quesitū ius in re. de con. pre. c. i. §. subiunctū. li. vi. sicut dicit̄ ꝙ in plu ribꝰ habentibꝰ iurisditionē / insolidū ha bet locū preuētio inter eos: vt sic alij nō possint se intromittere. c. cuꝫ plures. de offi. deleg. in. vi. l. fi. C. de iuris. om. iud. no. Inno. ⁊ alij doc. in. c. cū ab eccl'iarū. de offi. ordi. legatus etiā de latere sedis apl'ice pōt preuenire in cōferendo. c. i. de offi. le. li. vi. ⁊ ꝑ hunc tex. qui loquit̄ gn̄a liter. lꝫ in nullo casu possit hodie reser= uare: vt. s̄. ꝟ. reseruationes. no. ī. e. §. itē voluit. et per quē actū inducat̄ preuen= tio. no. ī. eo. §. itē circa. Qualiter aūt ꝓbe tur per l'ras collationū si ex data earuꝫ possit apparere q̄ prius fuerit facta illa obtinebit: aut ꝑ testes q̇ deponēt de ho= ra / vel ꝑ ꝯfessionē ptis. no. in. c. duobus. in ꝟ. si nō appareat. de rescrip. in. vi. ī. c. si eo tpe. in ꝟ. iam ad. de elec. eo. li. in. d. c. si a sede. ī ver. apparet. Si aūt ꝯcurrāt collatio ordinaria ⁊ apl'ica nec appꝫt de prioritate. dic vt le. ⁊ no. ī. d. c. si a sede.

Preuen tio ī b̄n̄= ficijs et iurisdi= tiōe hꝫ locum.

Legatꝰ de late= re p̄t or diarios p̄uēire.

h ¶ Faciēdas. fraude cessante. ideo nō valēt collationes p̄uētionales: nisi post obitū ⁊ ante datā collationū hmōi tātū tēpꝰ effluxerit: ꝙ interim vacatiōes ipse de locis in q̇bus ꝑsone decesserit ad pa= pe noticiā verisimiliter potuerit ꝑuenisse: vt habet̄ in regula cācellarie apo. idē de legato dicas. sed q̇d de ordinario: videt̄ ꝙ valeat eiꝰ collatio etiā si nō potuerit adhuc scire vacationē cū regula ī papa dūtaxat loquat̄: ⁊ valet collatio ordina=

intēdit īpedire[a]. decreto nr̄o de reſeruatiōib⁹ quo[b] ad cetera & alijs[c] decretis hmōi ſctē ſynodi in ſuo robore[d] duratur[e]. ¶ At vero[f] ceteri[g] ad q̄s beneficioꝝ/dignitatū/pſona

rij de bñficio vere vacante: licet collator ignorauerit vacationē. no. Jo. mo. & Jo an. in no. l. c. ij. de elec. l. vi. in. c. ſi tibi abſenti. de pb. co. li. Hen. in. c. nulla. de cōceſ. pben. de ro. deci. clxxij. ſufficit eīm q bñficiū vacauerit: & veritas inſpiciēda eſt. ff. de offi. pto. l. illicitas. §. veritas. viij. di. veritate. no. l. c. nuper. de biga. nec dz morari ſeu fruſtrari puiſio p pter tacitā cōditionem ſi vacat q eſt de pñti: lz ignoret exiſtētia ɔditionis eiuſdē. l. multū intereſt ff. de cōdi. & demō. nec nocet anguſtia tēporis. l. ſi michi. ff. de leg. i. fa. no. in. c. in pñtia. de ſpon. vbi ſi mulier nō certificata de morte mariti ɔhit mr̄imoniū tenet ſi in veritate marit⁹ erat mortu⁹. Vñ in collatiōe bñficij nō ē neceſſe modū vacationis exprīmi: lz bonū ſit illū exprimere. not. in. Ꝟ. q̄uis. i cle. i. de pre. no. Domi. in. c. ſuſceptū. de reſcrip. in. vi. fa. glo. in Ꝟ. vacationib⁹. in. c. cupiētes. de elect. in vi. Jtē iura dicunt q bñficia nō ɔferant anteq̄ vacēt. d. c. nulla. ergo ſi vacent (lz ignoret vacatio) valebit collatio: nec videtur obſtare dicta regula, cū loquat in papa. collatio autē ordinaria naturalis eſt & fauorabilis. xi. q. i. pueniēt. & ſic ampliāda iuxta no. i cle. ſi. de of. or. glo. pe. Cōtra. credo verius p dictā regulā paritate rōnis. l. a titio. ff. de vb. obl. c. iter ceteras. de reſcrip. cū ſi. nam fuit facta ad obuiandū fraudib⁹ q̄ fiebāt in curia ad pueniendū ordinarios & nō eſt dicendū q papa qui alioꝝ iura vult ſeruare ſua negligat. c. licz. de ſup. neg. pla. c. q̄m. de imu. ec. in. vi. in extra. Jo. xxij. ſi fratrū. al's niſi dicta regula haberet locū in ordinarijs quotidie fraudaret papa: & ad obuiādū ſilib⁹ fraudib⁹ factū fuit. c. ſtatutū. de pbē. li. vi. ibi in dioceſib⁹ exiſtentes. cū ibi no. Et collationi videt ineſſe tps tacitū quo collator potuerit veriſilr ſcire vacationē. ar. §. loca. iſti. de vb. ob. l. ij. ff. de eo q cer. lo. l. iterdū. de vb. ob. Et vidi quādā ɔſtitutionē othonis legati que incipit: ad eligēdū. vbi phibet ne pretextu opinionis vel fame q de morte vel ceſſione habeat abſentis ei⁹ bñficiū cōferat: ſz expectet platus donec pleni⁹ de alterūtro inſtruat/ q ɔſtitutio eqtate fulcit. l. qui hereditatē. ff. de acqui. here. l. nec nos. C. de cap. & poſtli. re. aduerte q dictā regulā non credo hre locū vbi fraus ceſſaret. Quid eīm ſi in partib⁹ exiſtēs ɔſtituit pcuratorē ad reſignandū bñficiū in curia ro. procurator adijt romā reſignauit bñficiū: facta ē puiſio p reſignationē vel mortē/aut al's quiſmō: cū tñ is q procuratorē ɔſtituerat pdie illi⁹ reſignationis obierat: videt valere prouiſio: q2 ob aliū modū vacatōis pcurator romā iuerat. ideo origo puiſionis iſpiciēda eſt. l. tutor. ff. de fideiuſ. l. iij. C. ad macedo.

Collatio valz nō expſſo vacationis modo.

Collatio non fiat/niſi vacatio veriſilr ſciatur.

a ¶ Jmpedire. q volui ecclesia gallicana: ſed volūtas nō fuit executioni demandata. ī. eo. §. item circa.

b ¶ Quo. id eſt q̄tum.

c ¶ Alijs. ſ. de elec. p totū. vñ in bñficijs vere electiuis in q̄b⁹ ſeruāda eſt forma. c. q2 ppt. de elec. & §. cū hūane. ſ. de elec. c. i. nō cadit puentio. q ſatis hic pz per Ꝟ. collationes. et q hic. ver. ſitus eſt in ti. de col. no. ſ. de elec. c. licz. §. i.

d ¶ Robore. i. firmitate & valore.

e ¶ Duratur. q ei nō mutat q̄re ſtare phibeat. l. pcipim⁹. C. de ap. l. ſancim⁹. C. d teſta. cle. ne romani. §. ceteꝝ. d elec.

f ¶ Vero. p ſed. ī. e. §. ſtatuit. Ꝟ. ſi. c. ſtatutū. §. cū vero. de reſcrip. i. vi. c. vbi piculū. §. q vero. de elec. e. li. cū ſi. & eſt repetitiua precedentiū. i. di. cōſuetudo. ī. de te. ca. tē. miſ. c. i. ff. de iuſt. & iu. l. oēs. Aliqñ vēit aduerſatiue ad pcedētia. c. i. §. q Ꝟo iuc. glo. de reg. iu. l. vi. Aliqñ ſuppletiue in aut. de he. & fal. in prin. col. i. vbi glo.

g ¶ Ceteri. i. alij a ro. pon. & eius legato. de q̄bus. ſ. dictū eſt. Et pz hic q ro. pōtifex & legatus ei⁹ nō aſtringūtur ad obſeruandas qualificationes et ordinē graduatorū in conferendis beneficijs.

tuū/officiorū/⁊ admīſtrationū[a] col latio ſeu q̄uis alia diſpoſitō ſpectat ad ꝓuidēdū lr̄atis viris ⁊ ſciā por natis ſpāli⁹[b] aſtrīganꝫ: voluit hec ſctā ſynod⁹ certas q̄lificatiōes ſeu q̄litates viroꝝ lr̄atoꝝ ⁊ graduato rū deſignari: q̄bus certo ordine de beat ꝓuideri ꝓut inferi⁹[c] annota tur. Adijciēs ꝙ ſi ꝑ prelatos ⁊ do ctores alicui⁹ nationis ī hoc ꝯcilio cōſiſtētes[d] pro bono ſue natiōis ali ter circa hmōi qualificatōes diſpo nendū videatur in futurū: quicq̄d per illos fuerit ordinatū ⁊ in gene rali cōgregatione p̄ſentis ꝯcilij cō cluſum[e] ex nūc prout[f] ex tunc ratū ⁊ firmum habeatur et vim decreti habeat: ac ſi[g] in preſenti decreto de verbo ad verbum[h] expreſſuꝫ foret.

ad hoc.ſ.eo.§.item ꝙ om̄ia:ibi per ordi narios ⁊c.cum ibi nota.

a ¶ Adminiſtrationū.hec quattuor di gnitates/ꝑſonat⁹/officia/admīſtratōes ponūtur vt diuerſa.ſi.in.c. de multa.de pre.in.c.i. de ꝯſue.i vi.in ex̄ua. Jo.xxij. execrabilis.vbi per doctores.

b ¶ Speciali⁹.pl⁹ ſolet timeri qd ſpā liter iniungiꝫ q̄ꝫ qd gn̄aliter impatur. xxiij.di.q̄ꝫq̄ꝫ.d her. ſi aduerſus.cle.fre quēs.de exceſ.pre la.in fine.

c ¶ Inferius.i.§. ſequuntur.

d ¶ Conſiſtētes. no.hic ar.ꝙ ad con ciliū gn̄ale vocandi ſunt prelati ⁊ doct. de quo no.ſ.c.i. de auc.ſa.con.

e ¶ Cōcluſuꝫ.per hūc tex.volūt q̄ no minationes impu gnant ſuā fundare intētionem dicētes modificatiōes eccle ſie gallicane non poſſe ſortiri effectū: qr nō fuerūt relate ad ꝯciliū baſil.nec in eo concluſe.qd tn̄ erat faciendū: vt hic.⁊ in fi.hui⁹ li.§.demū. Aduerte ꝙ iſtarū mo dificationū due ſunt ſpecies. q̄daꝫ ſunt directe cōtra decreta baſil.⁊ ea corrigūt vel reſtringūt. ⁊ he ꝓprie dicunꝫ modi ficationes.modificatio eīn ꝓprie eſt cuꝫ aliquid detrahitur iuri aut ꝑuilegio.c. olim.de v̄bo.ſig.vbi Inno. Jo.an.in cle. ne romani.de elec.⁊ huiuſmodi modifi cationes cū nō fuerint approbate ꝑ cōci liū baſil.nō habēt aliquā vim / nec ſunt ſeruāde: puta.ſ.de elect.c.licet.§.cēſuit .ſ.eo.§.itē circa.§.itē voluit.§.itē cenſuit .ſ.de cau.§.itē ꝙ monaſteria.§.itē circa .§.item fuit.de nu.⁊ qua.car.c.i.in fi.ibi ſaluo. nam eccleſia gallicana nō potuit nec pōt facere ſtatuta ꝯtra iura: nec im ponere legē pape.c.inferior.xxi.di.c.qd

Modifi catō q̄d eſt.

Eccl̄a gallica na / an poſſit pape le gē ipo nere.

ſuper.de maio.⁊ obe.di.cle. ne romani. c.fi.de ap.in.vi.cū ibi no.ꝑ Jo.an.in no. Jo.an.i.c.fi.de of.archipreſ.vbi ꝯcludit epm̄ legatū aut aliū inferiorē non poſſe aliq̄d decernere iuri ꝯ̄triuꝫ.no.in.c.fi. de here.in.vi. Jo. an. in addi.ſpe.ſup ru bri.de elec. panor. in.c.cum dilect⁹.in fi.d ꝯſue.⁊ de hmōi modificationib⁹ lo quiꝫ hic tex. qd ptꝫ ꝑ ver.aliter.qd no. diuerſitatē in ſub ſtātia. Alie ſunt ec cleſie gallicane mo dificatōes que non ſunt decretis cōtra rie nec derogātes: ſꝫ aut ea declarāt: aut eis addūt: aut penas exaggerāt.⁊ tales valēt ⁊ ſortiri debēt effectū cū po tuerit eccleſia galli cana eas facere. ꝑ no.ꝑ doct.in iurib⁹ alleg.in cle.vt hi q̄. de eta. et quali. ad hoc.c.i.de no.ope.nūci.c.ū.de priui.pu ta in notationibus q̄ lꝫ nō ſint de cortice huius decreti:tn̄ ſunt de eius mente: vt no.ſ.eo.§.item placuit.cum ſi.

f ¶ Prout ex tūc.nō eſt vis an dicaꝫ ex nūc ꝓut ex tūc/an ex tūc:qr ideꝫ reſultat effectus.ſ.vt valeat ex tūc:⁊ id ſemp tra hitur ad diē exiſtētie cōditionis.iuꝫ no. ꝑ doc.i.c.p̄terea.de ap.cle.i.circa p̄n. de ꝯceſ.p̄bē.Arch.in.c.dudū. de p̄bē.in.vi.

g ¶ Ac ſi.id eſt ſicut ſi.

h ¶ Ad v̄buꝫ.facit ad ſolu.q.q̄tidiane papa ꝯceſſit ꝑuilegiū cuidā monaſterio vt non teneret ad ꝓcurationē legatorū etiā ſi in lr̄is eoꝝ dicatur: vt tā exēpti q̄ꝫ non exēpti teneanꝫ ad hoc onus / niſi de iſto indulto ꝯceſſo monaſterio fiat men tio de verbo ad v̄bū. demū papa ꝯceſſit legato vt poſſit exigere procurationem a quibuſcūq̄ꝫ etiam exēptis: q̄uis talia ſint ꝑuilegia ꝙ de eis ſit faciēda mētio ſecūdū

Priule giū pri mū pa pe / an poſſit eē ita va lidū vt tolli nō poſſit ꝑ

¶ Et si quis cuiuſcũqȝ ſtat⁹ etiaȝ ſi cardinalat⁹ a patriarchalis põtificalis aut alteri⁹ cuiuſlibet dignitatis contra predictũ ordinẽ ⁊ qualificationes vt premittitur deſignatas vel deſignandas de ipſis beneficijs dignitatibus pſonatibus officijs et adminiſtrationibus quouiſmodo b diſpoſuerit: eoipſo c ſit

de verbo ad verbũ que voluit in illis litteris haberi ꝑ expreſſis. querit̃ nũquid ꝑ has legatorũ lr̃as ſit derogatũ illi ꝑuilegio. Frede. dubitat. cõſi. ccxxvij. ſed tenet ꝙ ſic. ꝯſi. xlvi. al's. xlv. ⁊ Panor. in. c. cũ inſtãtia. de cẽſi. nã ꝟba gñalia pleniſſima reuocãtur oĩa ꝑuilegia ſtatuta ⁊ cõſuetudines. cle. i. cle. dudũ. ꝑpe fi. de ſepul. cle. i. l fi. de ſen. excõ. c. cũ nõ deceat. c. qꝛ ſepe. de elec. i. vi. cle. i. de iure patro. in fi. de capel. mo. c. i. li. vi. de eta. ⁊ qua. cle. vt hi qui. ad fi. cle. quia ꝯtingit. ad fi. de relig. do. in ex̃uag. Io. xxij. ſuſcepti. ad fi. cum ſi. facit no. ꝑ Dy. i. c. qḋ ſemel. de reg. iu. in. vi. ꝑ legiſtas. in. l. ſi q̃s. in pñ. ff. de lega. iij. in. l. fi. C. ſi ꝯ ius vł vtili. pu. Bar. in extrauag. ad reprimenda. in ver. non obſtañ. per doc. in. c. nõnulli. de reſcrip. Io. an. i. c. i. de exceſ. pla. li. vi. in no. vbi late ꝑ eũ de ꝟbis derogatorijs ad ꝑuilegia/ſtatuta/⁊ ꝯſuetudines. Hen. in. c. ex pte. ij. de offi. deleg. vbi dicit ꝙ in oĩ materia ſi conſtet ꝑ ꝟba derogatoria lata: licet gñaliter ab eo q̃ derogare põt ꝙ generaliter oĩb⁹ derogare voluit volũtati eius ſtabit̃. ꝑ no. in. d. c. ex pte. de confir. vtil. vel inuti. porrecta. l fi. glo. ⁊ l. d. l. fi.

a ¶ Cardinalatus. arg. ex ordine littere: ꝙ cardinalat⁹ ſit maior dignitas q̃ꝫ patriarchatus ⁊ epiſcopat⁹. de quo no. ꝯ. de nu. et qua. car. c. i.

Cardiales ſũt digniores pri͂archis.

b ¶ Quouiſmodo. ſiue per collationẽ/ preſentationẽ/ aut aliam diſpoſitioneȝ: vt. ꝯ. ver. vt vero. in prin. ſiue iure ꝓprio ſiue deuoluto. vt ſe.

c ¶ Eoipſo. ideo nõ requirit̃ ſententia priuationis: ſed ex iuris diſpoſitione fit ipo facto deuolutio. ſi. in. c. ne ꝓ defectu de elec. c. q̃ꝫ. eo. ti. in. vi. ꝯ. de elec. c. i. §. deinde. cũ ibi no. Ideo videt̃ ꝙ ſi ordinarius cõtulerit bñficiũ cadẽs in turno debitũ noĩato vel graduato ꝙ poſtea non poſſit variare ⁊ illud cõferre noĩato aut graduato: qꝛ collatio facta poſt deuolutionẽ poteſtatis ad ſupiorẽ eſt nulla vbi ſit deuolutio ipo facto. c. fi. c. licet. ḋ ſup. neg. prela. cũ ibi no. cuȝ eñ facto alicui⁹ eſt ius alteri queſitũ: tũc non põt variari in eo in quo ẽ ius alteri q̃ſitũ. c. q̃ꝫ ſit. ver. alioq̃n. de elec. in. vi. ff. de ſta. lib. l. intra quinquẽniũ. ſecus ſi nõ eẽt collator priuat⁹ poteſtate ꝯferendi ſȝ veniret priuãd⁹: tũc valeret collatio ante ſentẽtiã priuatiuã. no. Do. in. c. qꝛ propter. de elect. fa. qḋ no. doc. de purg. more. in. c. qꝛ diuerſitatẽ. de ꝯceſ. pbẽ. in. c. mora. de reg. iu. i. vi. geſ. in ex̃uag. execrabilis. Ex hoc infert̃ ꝙ vbi cõſtat euidẽter collatorẽ cõtuliſſe hmõi beneficiũ non noĩato: aut non graduato ꝙ nõ tenet̃ noĩatus vel graduat⁹ ſummare collatorẽ vt illud ſibi cõferat: ſed recurrere dȝ ad ſuperiorẽ ad quẽ deuoluta eſt poteſtas ꝯferẽdi. Sȝ cõtrariũ practicat̃ cõiter. graduati petũt a collatorib⁹ bñficia in vim grad⁹ vel noĩationis. ⁊ in eoꝝ refutationẽ vadũt ad ſuperiores. pro hac pte facit qꝛ non videt̃ collator feciſſe ꝯtra qualificatiões graduatorũ: niſi graduat⁹ ab eo petierit beneficiũ: qꝛ forte graduat⁹ ꝓ hac vice nõ vult vti gradu ſuo aut noĩatiõe: vel eã habȝ ꝓ derelicto aut fact⁹ eſt incapax. ideo ſi velit anhelare ad bñficiũ dȝ illud primitus petere a collatore. ad hoc. c. ſi clericus. ibi. petere negligẽter ⁊c. ḋ pbẽ. i. vi. c. qꝛ cũctis. §. ecõtra. ibi oporteret ipȝ ⁊c. de ꝯceſ. pben. eo. li. ⁊ ſi veniat poſt collationẽ alteri factã per collatorẽ poterit illi denuo cõferre collator pᷓma collatione que nulla erat non reprobata. nec ob. c. poſt electionẽ. §. qm̃. de ꝯceſ. pbẽ. c. inter dilectos. de exceſ. pla. vbi pᷓma collatio etiã nulla impedit ſcḋam: niſi pᷓma fuerit caſſata ⁊ irrita nũciata ꝓpter variationẽ que reprobat̃. c. ꝯſiderauimus. de elec. ad hoc. c. auditis. cum ibi no. eo. ti.

Collatio fctã ꝑ collatorẽ priuatũ poteſtate ꝯferẽdi an valeat.

vbi doc. qꝛ illud ꝓcedit quādo ambe col
lationes fierent ab eodē collatore eodē
medio ꝛ reſpectu: ſed aliud pōt dici vbi
ſcd̾a collatio fieret alio medio q̄ꝫ prima:
qꝛ primā fecit collator iure ordinario et
ſcd̾az facit coactus
medio gradus vel
noiatiōis: tūc ꝑma
collatio nulla non

irritū a ꝛ inane: collatioq̈ hmōi ꝛ ꝑ

ipediret ſcd̾az. arg. c. nō ꝓſtat. de reg. iu.
in. vi. c. noſtri. de elec. cū ibi no. c. fi. de iu=
re patro. vbi ſi patron⁹ contulit bn̄ficiū:
nichilomin⁹ pōt ad illud p̄ſentare. ꝑ qd̾
c. dico ꝙ collatio facta pleno iure de bn̄=
ficio ſpreto patrono nō impedit inſtitu=
tionē fiendā ab eodē collatore ad p̄ſen=
tationē patroni tenēdo ꝙ collatio volū=
taria facta ſpreto p̄rono ſit ipo iure nul
la. c. ex inſinuatiōe. de iure pa. de quo re
miſi. ſ. de elec. c. i. §. et cū huane. c. decer
nim⁹. iūcta gloſ. xvi. q. vij. vbi epȳs tenet
iſtituere p̄ſentatū nō obſtāte priore col=
latione ꝑ eū facta ſine ꝯſenſu p̄roni. no.
Frede. in trac. ꝑmu. q. xxx. nec etiā ꝑma
inſtitutio facta ad pn̄tationē ei⁹ q̄ nō po
terat pn̄tare ipediet ſcd̾az fiendā ad pre
ſentationē illius cui cōpetit pn̄tatio: cū
hmōi iſtitutiones fiāt diuerſis medijs.
ad hoc. c. ꝯſultatiōib⁹. d̾ iure pa. c. cū ber
told⁹. cū ibi no. ꝑ Inno. de re iudi. ſentit
Guil. i cle. i. de iur. pa. hen. i. d. c. auditꝫ.

a ¶ Irritū. hoc verū ſi qualificat⁹ ve=
lit vti ſua qualificatiōe: puta gradu vel
noiatione. Si aūt nolit vti ꝛ ei renūciat
valebit collatio ordinarij. qꝛ in quocūq̈
reſcripto bn̄ficiali: lꝫ appoſita ſit clauſu
la decreti: ſemꝑ tn̄ intelligit̄ conditio ſi
impetrans vti velit illa gr̄a. no. Jo. mo.
in. c. ſtatutū. de p̄bē. in. vi. fa. l. ꝓinde. §.
fi. ff. ſi cer. pe. vbi lꝫ mortuo teſtatore do=
miniū rei legate recta via tranſeat ad le
gatariū: tn̄ ſi legatarius repudiat fingit̄
nō trāſiſſe. ſic repudiata noiatione aut
declaratione facta ꝑ graduatū ꝙ nō ve=
lit vti gradu fingitur tanq̈ꝫ ſi nō eēt qua
lificatus. Itē iſtud decretū irritās appo
nitur in fauorē graduati: ideo pōt ei re=
nūciare. c. ad apl̄icam. de regu. facit qd̾
no. ſpec. ti. de loca. §. nunc aliqua. ꝟ. xiij.
ꝙ id qd̾ dr̄ nō valere in fauorē alicuius

Decre=
uz irri=
ans an
ꝑtinet
collatio
ie in cō
rariuz
actam.

ipſe pōt facere ꝙ valeat. no. Inno. in. c.
qꝛ cūctis. de ꝯceſ. p̄ben. in. vi. ꝛ hoc eſt in
dubitatū qn̄ ante collationem ordinarij
dictus graduatus qualificationi renun
ciauit aut apparuit eum nolle ea vti: qꝛ
tūc collatio ordina
rij in cōtrariū alte=
ri facta valet. Si au
tē collationē ordi=
narij ſequatur renūciatio nō videtur ꝙ
ꝓuiſus tutus ſit ſine noua collatōe per
c. pe. de p̄bē. in. vi. ꝑ no. ꝑ Jo. an. in. d. c.
ſtatutū. in no. ꝙ ſi impetrās cū decreto
renūciat reſcripto poſt collationē factaꝫ
alteri ꝑ ordinariū ei⁹ renūciatio nō vali
dat illā collationem que nulla erat. ꝛ di
cūt ibi Domi. ꝛ Lau. ꝙ factū ꝯ decretū
tūc valet: qn̄ habēs illud nō vult eo vti ꝛ
volūtas p̄cedit factū. Si vero voluntas
ſequat̄ ꝛ factū ꝯ eſt tale in quo attendit̄
initiū vt electio bn̄ficij/collatio/ſentētia
ꝛ ſi. tūc non valet. ad hoc. c. ſi poſtq̈ꝫ. §. i.
de elec. in. vi. ꝛ. d. c. pe. c. auditis. cuꝫ ibi
no. de elec. c. vt ſuꝑ. ibi. niſi ap. renuncia
tum fuit. de ap. in. vi. c. non firmatur. de
reg. iu. in. vi. cū ibi no. fa. qd̾ not. ſ. in ꝟ.
antelationū. cū quo cōcor. Baſ. de ꝓuiſio
in trac. reſerua. §. viij. vbi in collatiōe fa
cta ꝑ ordinarium ꝯ decretū mādati duo
pōderat: cōtēptū mandati ꝛ p̄iudiciū in
iure q̄ſito ad rē. q̄ duo ceſſant qn̄ renun
ciatio mādati p̄cedit collationem: qꝛ nō
fit in contēptū mādātis/nec in p̄iudiciū
eius cui gr̄a eſt facta. Sꝫ ſi ordinari⁹ nō
habuit noticiā ante collationē ꝙ nollet
vti gr̄a remanet cōtemptus: q̈uis ſcd̾m
ceſſet ꝑ ꝯſenſum ꝛ renūciationē ſuperue
nientē. ideo nō validat̄ collatio i qua ini
tiū ſpectat̄: vt dictū eſt. ad. d. l. ꝓinde re
ſpōdet ꝙ in illo caſu ceſſat ratio cōtem=
ptus: et nō attenditur: niſi intereſſe ꝛ cō
modū legatarij: ꝛ illa p̄ſumit̄ fuiſſe intē
tio teſtatoris. ff. de fur. l. a titio. nec etiā
loquit̄ in caſu in quo initiū de ſubſtātia
attendat̄: vt in collatione. Sed de iſto ſe
cūdo caſu ſatis pōt dubitari: qꝛ ſi quali
ficatus nō vult vti ſua qualificatiōe que
in fauorem eius eſt inducta illo repulſo
ſublatū eſt impedimētū quo ad ordina=
riū: ergo valet eius collatio iure odina=

rio alteri facta. facit qđ not. Joħā. an. in
Clauſu= d. c. pe. in no. ꝙ ſi habens clauſulā ante=
le āñfer ferri ei renunciet nec velit ea vti valebit
ri p̄t re= collatio p̄mo facta. qꝛ eo repulſo ſubla=
nūciari. tum eſt impedimentū quo ad p̄mum.
Panoꝛ. in. c. cū ex
officij. d̄ p̄ſcrip. vbi
querit ep̄s contulit
bñficiū ante lapſuȝ
menſis. de quo in cle. i. de cōceſ. p̄ben.
demū habens gratiā iuxta illā cle. non
acceptauit beneficiū infra mēſem: nun=
quid conualeſcat dicta collatio cū infra
mēſem haberet collatoꝛ oꝛdinarius ma
nus ligatas: et dicit ꝙ ſic: qꝛ ep̄s hȝ po=
teſtatē in habitu: lȝ exercitiū ſit ſibi iter=
dictū infra menſem: ꝛ lapſo menſe nul=
lū ius ſibi ſupuenit de p̄ſenti: ſed ſolum
fuit remotū obſtaculū. alleg. d. Bart. in
l. cū vir. ff. de vſuca. vbi querit cauet̄ ſta
tuto fauoꝛe creditoꝛū: ꝙ debitoꝛ banni=
tus vel condēnatus ꝓ debito nullū con
tractū poſſit facere donec ſoluat: contin
git ꝙ prius contraxit ꝛ poſtea ſoluit/an
cōtractus confirmet̄: ꝛ tenet ꝙ ſic: qꝛ hic
nō ſupuenit ius: ſed obſtaculū remoue
tur. alleg. l. pignoꝛi. ff. q̄ ꝛ a qui. l. i. C. ne
tu. vel cu. vec. cō. Poſſet dici ꝙ ſi ep̄s cō
tulit ſciēter bñficiū qđ erat affectū quali
ficatoꝛ: ꝛ qualificatus re integra anteq̄̄ cū
effectu acceptauerit illud bñficiū decla=
rat p̄nte vel ſciēte ep̄o ꝙ nō vult vti ſua
qualificatiōe ꝙ collatio ꝑ ep̄m facta cō=
ualeſcat: qꝛ ꝑ qualificationeȝ grad⁹ aut
nolatiōis nō erat acq̄ſitū aliqđ ius etiā
ad rē qualificato: vt no. s. in ℣. nolatio=
nes. ꝛ ep̄s erat obligatus ad ꝯferēdum
aliud ſuo collatario ne deciperet̄. c. iter
cetera. de p̄bē. ergo ſtatim ꝙ ipedimētū
qualificationis ſublatū eſt ꝑ cōſenſum:
et declarationē qualificati conualidata
fuit dicta collatio cū nō requirat̄ aliqua
traditio: ſed ſolus cōſenſus ep̄i qui iam
interuenerat. c. ſi tibi abſenti. de p̄bē.
Uendi= in. vi. ad hoc. l. rem alienā. in fi. ff. de pi=
toꝛ rei gno. act. de ac. emp. ſi q̄s alienā. qui po.
aliene in pig. ha. l. q̄ balneuȝ. §. titia. quod no.
ſi ſucce= Bar. in. d. l. cū vir. ꝙ ſi aliquis vendidit
dit dño: ecclie rem alienā ꝛ vēditoꝛ ſuccedit dño
q̄d iurꝭ: ꝙ ſtatim tranſit vtile dñium in eccleſiā.

ratio: qꝛ nō requirit̄ ibi traditio. C. de ſa
croſan. eccle. l. fi. ꝛ intererat vēditoris cō
tractū cōfirmari cū eſſet obligat⁹ ex con
tractu ſuo. vñ dicit Panoꝛ. in. d. c. cuȝ ex
officij. ꝙ ſi ep̄s ſciēter cōtulit bñficiū qđ
cōferre nō poterat
qꝛ collatio ſpecta=
bat ad inferioꝛē: ſi
poſtmodū ad eum

uiſio ſeu q̄uis diſpoſitō ad ſupioꝛē[a]

deuoluat̄ collatio conualeſcit ipſa colla
tio: qꝛ ep̄s erat obligatus ad ꝯferēdum
aliud: vt dictuȝ eſt. ꝓ hac parte facit qđ
no. in. l. i. C. q̄ pro ſua iur. ꝙ ſi in p̄ncipio
delegatiōis delegā̄s carebat iuriſditiōe
ꝛ poſtea eſt eā adept⁹ ꝙ delegatio vide
tur cōfirmari ꝑ ſupueniētiā p̄tātis. arg.
in. l. lȝ. ff. de iudi. tñ a tpe ſupueniētis iu
riſditionis ꝛ nō pri⁹. l. obſeruare. §. vlti.
ff. de offi. ꝓcō. p̄ſertim vt dicit Ja. de are.
qñ iuriſditio delegātis erat iam radica
ta exercitiū tñ non habebat: puta qꝛ ſu=
ſpenſus erat aut excommunicatus.
a ¶ Superioꝛem. Obſtat cap̄. cum in
cūctis. §. fi. de elec. c. ij. de ꝯceſ. p̄ben. vbi
cū ep̄s eſt priuatus p̄tāte cōferendi: aut
qꝛ cōtulit ſciēter indigno beneficiū: aut
ꝓpter negligentiā fit deuolutio ad capi
tulū ſuum/et de capitulo ad ſuperioꝛē.
Sol. pōt capl'm hoc caſu dici ſupioꝛ: ex
quo ſupplet defectū ep̄i. arg. c. cū ſcim⁹.
ix. q. iij. Uel pōt dici ꝙ hoc intelligat̄ vbi Deuo
capitula ſunt exēpta: ſicut cōiter accidit lutō n
tūc em̄ nō fieret deuolutio ab ep̄o ad ca fit de c
pitulum: nec e diuerſo: qꝛ ceſſat ratio cō pitulo
munionis q̄ eſt fundamētū hmōi deuo= exēpto
lutiōis/nec cle. qꝛ regulares. de ſup. ne= ad ep̄
gli. p̄la. habet locū in ſecularibus: vel
intellige de p̄latis inferioꝛib⁹ cōuentua
liū vel collegiatarū eccleſiarū: ꝛ in ipſis
collegijs vel cōuentib⁹: qꝛ per negligen
tiā vel culpam talis p̄lati ad quē ſpe=
ctat collatio vel p̄ſentatio nō fit deuolu=
tio ad collegiū vel cōuentū: nec viceuer=
ſa de collegio vel cōuētu ad quē ſpectat
collatio vel p̄ſentatio ad p̄latū. d. cle.
qꝛ regulares. vbi hoc tenet Guil. licet in
ſecūdo caſu teneat cōtrarium Jo. an. in
ver. p̄lati. Sed pro opinione Guil. fa=
cit textus illius. cle. ibi dioceſani locoꝝ
per quē videtur ꝙ in omni caſu q̄d ep̄m

deuoluatur immediate: maxime cū.d.c.
cum in cunctis.d.c.ij.tm̄ loquant̄ in epi
ſcopis et capitulis ſuis. Jtē nō eſt tan=
ta cōio īter alias eccl'ias q̄ꝑta inter ep̄m
et capitulū ſuū.de teſta.req̄ſiſti.ꝛ multe
differētie ſunt inter
cathedrales eccle=
ſias ꝛ alias īferio=
res.c.q̄ꝑq̄ꝑ. de elec.

proximū[a] deuoluatur: q̃ ſimiliter[b]

in.vi. hanc partē tenet ip̄e Guil.ī cle.ne
in agro.§.abbate.de ſta.mo.Henr.in.d.
c.ij.ꝛ hoc tenet curia romana: vt dt̄ Ber
trā.in.d.cle.qꝛ regulares. ad hoc de ro.
deci.cclxxviij.ſed fallit in caſu illius.§.
vbi abbate vel priore a collatiōe bn̄ficio
rū ſuſpenſo ad priorē clauſtralē cū con=
ſilio ꝛ ꝯſenſu cōuentus vel maioris par
tis collatio bn̄ficiorū deuoluit̄. vnde ibi
cōtinet ſpecialē ꝓuiſionē.nec eſt ad aliā
extendēda.c.ſane.de ꝓuil'.ſed ꝓ opi. Jo.
an.fa.qꝛ vbi eſt eadē ratio: ibi dꝫ eſſe idē
ius.c.inter ceteras.de reſcrip.c.cum di=
lecta.de cōfir.vti.vel inu. ꝛ iuſta rōnem
eſt.l.ampliāda vel reſtringēda.c.intelli
gentia.c.p̄terea.c.in his.de re.iur.ꝫ. de
elec.c.licet.§.i.cū ibi no.ſꝫ eadē eſt rō ꝙ
abbas ſuppleat negligentiā cōuent⁹ in
cōferēdo: ſicut ꝙ ep̄s ſuppleat negligen
tiam capituli: cōio em̄ eſt fundamētum
hmōi deuolutionis: vt dictum eſt ꝛ ma=
xima eſt cōio inter abbatē et conuētum:
immo ſentit Jnno.in.c.cū dilect⁹.in p̄n.
de cōſue.ꝙ maior eſt cōmunio inter ab=
batē ꝛ cōuentū q̄ꝑ inter ep̄m et ſuum ca=
pitulū. vn̄ mortuo abbate cōuentus ſuc
cedit in iuriſditione.ad hoc.c.ſi.a ſpāli.
de reg.li.vi.c.his q̄ de ma. ꝛ obe.no. Jn=
no. ꝛ Panor.in.d.c.cū dilectus. doct.in
c.ad abolendā.de here. Panor.ī.c.cū di
lecta.de reſcrip.tn̄ opi. Jo.an.iure exp̄ſ=
ſo nō ꝓbat̄.iō prime inherēdum eſt: iun
cto ſtilo curie.vl' dic ꝙ hic tex.ponit ſpe
cialē ꝓuiſionem ꝙ ſi ep̄s aut alius col=
lator cōfert contra ordinē ꝛ qualificatio
nes graduatoꝝ deuolutio fit ad ſuperi=
orem: et iſte intellectus vſu practicatur.

Abbat; | t cōuē: | us ma | oꝛ ē cō= | nunio | ꝗ epi et | capl̄i.

a ¶ Proximū.q̄d ſi patron⁹ eccl'iaſtic⁹
p̄ſentat ꝯ ordinē ꝛ qualificationes iſtas
ad quē deuoluet̄ ptās: dic q' ad inſtituē
tē etiā vbi ius inſtituēdi ꝑtineret ad p̄la
tum inferiorē ep̄o.cenſet̄ enim hoc caſu
ꝓximus ſupior. ad hoc gl. ſingu.ī cle.i.
de ſup.ne.pre.in ver.diſpoſitionē.q̄ vult
ꝙ ſi preſentatio ſpectat ad religioſos ex
eoꝝ neglugētia fit deuolutio ad habentē
iſtituē ſiue ſit dyo=
ceſanus ſiue alius
no.de Jnno. et Pa=
nor.in.c.de nulla.ð
cō.pre.nā p̄ſentatio patroni nō trāſfert
aliquod ius ſpūale: ſed eſt quoddā ini=
tium ſeu q̄dā ſeruit⁹.c.qð aūt.de iu.pa.
qꝛ contēpto patrono nō poteſt fieri inſti
tutio.xvi.q.vij.decernim⁹.et ius ſpūale
trāſfert̄ ex ſola inſtitutiōe.vn̄ ꝓuato pa=
trono ſolū tollit̄ ſeruit' illa ꝛ pura diſpo
ſitio remanet penes habentē inſtituere.

Patro= | no ſpre= | to nō p̄t | fieri in= | ſtitutio

b ¶ Similiter.inſequēdo.ſ.ordinem ꝛ
qualificationes graduatoꝝ. Et no.ꝙ li=
mitata poteſtas trāſit ad ſuperiorē cū
onere.ar.c.ex litteris. de pig.l.traditio.
ff.de acqui.re.do.et ſuperior ſubrogat⁹
dꝫ cēſeri eodē iure cū alio in cuius locū
ſubrogatur.ff.ſi quis cau.l.ſi cū.§.q̄ in=
iuriarū.iō tenet̄ ꝓuidere ſm̄ qualifica=
tionē qua tenebat̄ p̄mus collator. ꝯcor.
qð no.doc.in.c.ne ꝓ defectu.de elec. Pa
nor.in.c.cū in magiſtrū.eo.tit.ꝙ ſupior
ad quē fit ptātis deuolutio tenetur ꝓui
dere de illa eccl'ia et de hominib⁹ illius
qualitatꝫ ſicut tenebātur eligere primi
electores.pro hoc tex.in cle.i.de ſup.ne.
pre.cle.ex iui.§.ceterū. de v̄b. ſig. fa.tex.
in.d.c.ne pro defectu.ibi in ver. de pſo=
na idonea ipſius eccl'ie. Dicit tn̄ glo. et
Joh.and.in.d.ca.ne pro defectu.ꝙ ſi ꝓ=
uideret de alia perſona non propterea
caſſaretur ꝓuiſio.et dicit ibi Cōpoſ.pa=
pā ita ſibi reſpōdiſſe de quo lati⁹.p Jo.
an.in.c.contra eū. de re.iur.in.vi.in no.
Hen.in.c.abbate.de v̄b.ſig.in.c.dilect⁹.
de cō.prebē.vbi dicit opi.gl. nō habere
locū vbi de conſuetudine vel ſtatuto ec=
cleſie non poſſet de extraneo prouideri:
vt quaſi in omnibus eccleſijs regni frā=
cie eſt de conſuetudine preſcripta ꝙ di=
gnitas ꝛ perſonatus nō poſſunt nec de=
bent conferri: niſi canonicis illarum ec=
cleſiarum: vbi ſunt ipſe dignitates vel
ꝑſonatus.de qua ꝯſuetudine no. Jnno.

Subro= | gat⁹ cē= | ſeat̄ iu= | re illi⁹ ī | cui⁹ lo= | cū ſub= | rogat̄.

Cōſue= | tudo no | tabil' re | gni frā= | cie.

et hoſti.in.c.tua.de his q̄ fi.a pre.arch. lx.diſ.c.i.q̄ caſu ſicut illi a q̄b⁹ deuoluit poteſtas non poſſent de extraneo proui dere:ita nec iſte ſuperior:p ea q̄ dicta ſunt Idem in caſu huius tex.ꝓuiſio facta p ſupiorē ꝯ qualifica tiōes et ordinē nul la eſſet vt patet per decretum irritans

a ¶Gradati. No= ta ꝙ ptās ꝯferendi bñficia deuoluitur ad ſupiorē ḡdatim ſi.in.c.ij.de cō. pre. c.licȝ.c.lr̄as.c.ſi.de ſup.neg.pre. ſed ſi cōtingeret aliquē iſtoꝝ ſuperioꝝ eē exemptū ptās ab eo deuolueret ad papam.iux̄ no.p pan.in d.c. ij.q2 nō ſuperior nō ſupplet negli= gētiā alterius:niſi vbi eſt a iure expreſ= ſum:vt.d.c.licȝ. Aliqui voluerūt dicere ꝓpter hoc ver.ḡdatim:ꝙ etiam in pre= latis exemptis fiat deuolutio hoc caſu ad ſupiorē ꝓximū omiſſo papa: niſi ipē eēt ꝓximior.facit.ī.de cau.ca.i.§.ꝛ ne.iū cto.§.item ꝙ monaſteria. eo.ti. qđ non placet. Alij dicunt ꝙ in prelatis regula ribus exemptis hoc caſu fiet deuolutio ad dyoceſanū.p cle.i.de ſup.neg. p̄la.in ſecularibus ſecus: q2 illa cle. loquitur dūtaxat in regularib⁹:nec hȝ locū i ſecu laribus:vt ibi no. Credo verius ſicut di xi ꝙ in p̄latis exemptis:ſiue ſecularib⁹ ſiue regularibus fiat hoc caſu deuo= lutio ad papam dūtaxat.nā olim in om nibus exēmptis fiebat deuolutio colla= tionū ad papam.c.ſicut.d.c.licȝ.de ſup. neg.p̄lat.c.cum ſingula.in fi. de pre. in vi.d.autē cle.ſupuenit que inducit ius nouū in p̄latis regularibus in vno caſu tm̄.ſcȝ negligentie.non eſt igit̄ extēden da ad iſtum caſum.fa.op. qđ no.ibidē Jo.an.in ver.negligentiā ꝙ inq̄tū illa cle.ponit ius nouū ꝛ p̄iudicat ꝓuilegijs exemptionis nō hȝ locū quādo prelat⁹ regularis eēt priuatus ꝓpter delictum cum hoc non ſit expreſſum.ideo non ex tendā ad hunc caſum in quo cenſet̄ p̄la tus priuatus ꝓpter quaſi delictum ex

Margin: Cōferēdi poteſtas ḡdati deuoluit̄.

eo ꝙ confert cōtra ordinem ꝛ qualifica= tiones introductas a cōcilio. Itē hic dr ꝙ fit deuolutio ad ꝓximū ſupiorē: ſȝ ꝓ= ximus ſupior exemptoꝝ eſt papa.xxiij. di.nulla.c.auctoritate.cū ibi no.de ꝓui. in.vi. Jo.an. in ca. ſcienti. de re.iur.eo. lib.i mercu .nec fit hic aliqua mentio de exemptis. rema neant ḡ priuilegia eorum intacta.

Margin: Exemptor ꝓxim⁹ ſ[...] pena [...] papa,

vt premittitur habeat ꝓuidere:qđ ſi nō fecerit ad aliū ſupiorē deuol= uat̄ gradatim[a] vſq[b] ad ſummū pō tificem[c] aſcēdendo. Nō volumus tñ ordinarios collatores:ꝛ eos ad q̄s pñtatio ſeu q̄uis alia diſpoſitio bñficioꝝ ſpectat[d] i quattuor[e] mēſi= bus q̄b⁹ p̄fate grē expectatiue vel

b ¶Uſq. incluſi= ue ponit̄.ꝛ.ī.eo.§.i= ſup.ver.ꝙ ſi aliq̄s. de cau.ca.i.§.et ne. ver.ſi vero. ibi vſq ad finē litȝ.de nn.ꝛ qua.card.c.i.ver.ſic tamen.quo tem.quiſ.de.eſ.in cho.ca.i. aliquādo excluſiue.ī.eo.§.placuit.de q̄ p cy.ꝛ Bal.in.l.a caligato.C.de nup.ar chi.in.c.ſi gratioſe.de reſcrip.in.vi. Jo. and.in.c.i.de ord.ab epi. henri.in ca.cō ſtitutis.de in inte.reſti.Bar.in.l.patro= nus.§.ſempronio.ff. de lega.iij.Oldra. conſilio.xlix. Bal.in aut. hoc amplius. C.de fideicō.

c ¶Pontificem. Sed ſi nō vult confer= re qualificato in vim gradus:aut nomi nationis:quid faciet paup qualificat⁹? Obtineat collationem iure deuoluto ta cita qualificatione dicēdo ꝙ taliter bñfi cium vacauit ꝙ eius collatio ad ſedē aplicā eſt deuoluta:vel ꝙ collator ma= le prouidit aut incapaci. ideo priuatus eſt ptāte ꝯferendi.nam valebit collatio p ea que no.ſ.in ver.nulle.

Margin: Notat⁹ qđ faciet i caſu refutationis.

d ¶Spectat. de iure ꝓuilegio aut con= ſuetudine.

e ¶Quattuor.olim habebant ordina= rij quattuor menſes liberos:in q̄b⁹ non ſortiebant̄ effectum gratie expectatiue: ſed p cōcordata inter Sixtū.iiij. et Lu= douicū.xi.regem francie q̄ incipiunt.ad vniuerſalis.habuerunt ſex menſes. fe= bruariū.aprilem:iuniū: auguſtū: octo= brem:ꝛ decēbrē: huiuſmodi tñ ꝯcorda= ta non ſortita fuerunt effectum tanq̄ iu ri cōmuni et decretis conſtantieñ. et ba ſilieñ.contraria.

a ¶ Donec.i.q̄diu.hec eñ due dictiones parificant̃ q̄ ad effectū.c.ſi tibi conceſſo.de pre.in.vi.c.nō eſt.de ſpō.cle.i.ð deci.et an faciant aliquā cōditionē. no. Bar.in.l.i.C.de lega.l.paſ ſeuerinā. ff. de con.ꝛ demō. Jo. de lig. in.c.verum. de cō.ap.

idem ſūt archiepi et metropolitani. no. Guil.in cle.archiepō.de priui. lꝫ archi. aliter ſentiat in.c.pn̄ti.de offi.or. in.vi. et vtrū eccl'ia metropolitana ſit matrix eccl'ia aliaꝝ eccl'iarū ꝓuincie. no.l cle. i.de ſenten. excom.

b ¶ Gre. ſup q̄bꝰ ꝓceſſus iā erāt expediti.ſ.ꝟ.exceptꝫ

c ¶ Aſtrigi. equū erat ꝙ q̄diu ḡuabāt̃ l octo mēſibꝰ ꝑ grās expectatiuas nō ḡuarēt̃ l eoꝝ q̄ttuor mēſibꝰ ꝑ graduatos. Grauatꝰ eñ in vno/dꝫ l alio releuari.l. eū q̄. ff. de iureiur. c.cū ꝑcuſſio.de cle.egro.

d ¶ Sequūtur.vſ qꝫ ad.§.inſup. pri-

nominationes curſum non habēt donec[a] ipē gratie[b] ꝛ noīationes ad eoꝝ collationē p̄ſentationē ſeu diſpoſitionem cōceſſe ceſſauerint ad qualificationes infra ſcriptas obſeruādas aſtrigi[c]. ¶ Sequūt̃[d] q̄lificatiōes et ordo in cōferendis beneficijs per ordinarios[e] de quibus pretactū eſt. Primo cum per generalis concilij[f] ſtatuta ſcē ordinatū exiſtat ꝙ q̄libet eccl'ia metropolitana[g] teneat̃[h] ꝛ debeat vnū hr̄e theologū[i] q̄ ſua doctrina et predicationibus fructū[k] ſalutis afferat[l]

h ¶ Teneat̃.ꝛ debeat. hec duo ꝟba hn̄t vim p̄cepti ꝛ neceſſitatē ipoꝛtāt.de primo bo.tex.l cle. exiui.§.itē ordo.de ꝟb.ſig.xxvi.di.c.fi. de ſcdo glo.in.l.ſepe.ff. de off.p̄.xi.q. iij.dn̄t.c.ꝑpoſuit.ð ap.gl.in cle. attēdētes.de ſta.regu.ali qñ importat honeſtatē.glo.xxv.q.i.c. i.Bar.in.l.creditores.C.de pig.

i ¶ Theologum. in aliq̄bꝰ libris eſt

Diuiſio textus. mo narratur iuris veteris ꝯſtitutio: ꝙ q̄libet eccl'ia metropolitana dꝫ hr̄e vnū theologū.ſcdo eiuſdem ꝯſtitutōis ad eccleſias cathedrales extēſio. tertio p̄bendati theologalis ad reſidētiam lecturā et p̄dicationē obligatio. quarto eiuſdeꝫ in p̄dictis deficiētis punitio.quinto ipſius priuilegiatio.ſcda ibi:ordinat. tertia:taliter.quarta:et quotiens. quinta: verūtamen.

e ¶ Ordinarios.late h̄ ordinarios appellat collatores bn̄ficioꝝ ꝛ patronos eccl'iaſticos. et.ſ.§.pri. in fi.ī.§.inſup. ꝟ.exhortamur.§.itē ꝙ ola.alit̃ capit̃.ī.ð paci.poſ.ca.i.§.ordinarij.cū ibi no.

f ¶ Cōcilij.in.c.q̄ nōnullis de magiſ.

Metropolitanꝰ vn̄ dr̄ g ¶ Metropolitana.id ē archiep̄alis.a metros q̄d eſt menſura et polis ciuitas quaſi menſurans ſup ciuitates prouincie.xxi.diſ.cleros.nam archieps curam et ſollicitudinē totiꝰ ꝓuincie gerit.ix.q. iij.c.ij.et ꝯſuetudo eccl'ie metropolitane in diuinis officijs ꝑ totam ꝓuinciā ſequēda eſt.xij.diſ.de his .no.in.c.paſtoralis.de of.or. ſꝫ an in alijs ſit ſequenda. not. docto. in cap.ſopite.de cēſi. Et

magiſtrū theologū ꝛ male cū ḡnale ꝯcilū de theologo ſimpl'r loquat̃.ꝛ q̄ licētiatꝰ ꝛ baccalariꝰ foꝛatꝰ l theologia ſūt capaces p̄bēde theologalis vt ſeqtur.ꝛ vna cū theologo dꝫ hr̄e vnū grāmaticū q̄ clericos ipiꝰ eccl'ie in grāmatica doceat.ca.quia nōnullis.c.i.de magiſ. Prebenda theologalis pōt dari etiaꝫ baccalario formato.

k ¶ Fructum.qui nō ꝑeat.de cen. pro curationes.

l ¶ Afferat.et ſacerdotes eccl'ie alioſqꝫ in ſacra pagina doceat.in his p̄ſertim q̄ ad curā aiarū ſpectare noſcūt̃.ca. q̄ nō nullis.de magiſ.et vt faciliꝰ tales theologi habeant̃:mādat̃ p̄latis et capl'is eccleſiaꝝ vt mittant ad ſtudia aliq̄s docibiles in theologia.c.ſup ſpecula.ð magiſ. huius rō eſt quadruplex ſm̄ Augu. de anco.in lib. de po.ec. antho.in.iij. par. ſum.ti.v.ca.ij.§.i.dicūt eñ ꝙ fides xp̄iana cuius papa eſt caput et director mlˀtis modis iuuatur et ꝓmouet̃ ꝑ ordinationē ſtudioꝝ.p̄mo in erroꝝ vitatiōe.nō enim pn̄t errores vitari et reprobari niſi agnoſcātur.xxiiij.q.iij.c.fi.xxxvij.diſ. legimus.vnde ex defectu ſcientie ꝓuenit colere multos deos. Sapie.xiij. Nō Fides xp̄iana ꝑ lr̄atoſ valde iuuat̃.

Ordinat hec ſctā ſynod⁹ ꝙ extēdať[a] hmōi ordīatio ad eccl'ias cathedrales[b]. Taliť videlʒ[c] ꝙ quilibet collator[d] ipaꝝ ꝑbēdarū[e] teneať et debeat ꝯferre canonicatū[f] ⁊ ꝑbēdā q̄ꝑmū facultas[g] ſe obtulerit[h] et inueniri poterit[i] vni magiſtro licentiato vel in theologia baccalario formato[k] qui[l] per decenniū in

cognoſcentes quis eſſet olim artifex. aut ignem/aut aerem/aut girū ſtellarū/aut aquam/aut ſolē rectores omniū terrarū putauerūt. xxvi. q. ij. qui ſine. ⁊ q. v. nec mirū. ſcđa in viciorꝫ vitatiōe ſicut et vicioſi nō curāť niſi ꝑ vtuoſos: ſic ſtulti q̄ꝝ infinit⁹ numerus eſt nō curātur niſi ꝑ ſapiētes. Sapien. vi. Multitudo ſapiētū ſanitas eſt orbis terrarꝫ: ⁊ rex ſapiēs ſtabilimētū ppl'i eſt. no. ð. in ꝓhe. §. qbus ad plenū. tertia ī iudiciorū determinatōne.

Stulti ꝑ ſapiētes curanť.

non em̄ aliter iudicialiť termiari pñt: niſi ꝑ ſapiētū diſcuſſionē. vñ ſalomoni dictū eſt. iij. Reg. iij. q: poſtulaſti tibi ſapientiam ad diſcernendū iudiciū. ecce feci tibi ſm ſermones tuos. ⁊ dedi tibi cor ſapiens et intelligēs. xxxvi. diſ. q̄ eccleſiaſticis. §. ecce. quarta in regni ⁊ populi dñatiōe. nō em̄ pñt qui preſūt iuſte dominari ⁊ imperare ſubditis: niſi vigeant intellectu et ſcīa. Oſee. iiij. ſciētiam repuliſti et ego repellā te ⁊c̄. xxxviij. diſ. oēs pſallētes. c. niſi cum priđē. §. ꝑ defectu. de renū. Sap. viij. ꝑ ſapiētiam habebo claritatem ad turbas et honores apud ſeniores diſponā ppl'os ⁊ natiōes erūt michi ſubiecte. ꝓpť iſta facte ſunt dic. decretales. q: nōnullis ⁊ ſup ſpecl'a

Judicia ꝑ ſolos ſapientes ťminanť

a Extendať. de materia extenſionis legis vel ſtatuti no. Jo. an. in. c. ꝓ poſſeſſore. de reg. iu. l. vi. in merc. Hēri. i. c. ex parte. iij. de ꝟb. ſig. bar. in. l. oēs ppl'i. ff. de iu. ⁊ iu. late. Jmol. in cle. i. de elec.

b Cathedrales. i. epales non metropolitanas que ob honorē cathedre epiſcopalis ſic vocanť: et recipit ep̄s cathedraticū. x. q. iij. illud. cap. nec numer⁹. ð of. or. ꝯquerente. archi. in. c. ſtatutū. ī pñci. ð reſcri. in. vi. ⁊ olim bene cauebatur ꝙ q̄libet eccl'ia cathedralis hēret vnuʒ magiſtrū grāmaticū q̄ clericos eccleſie et ſcholares paupes gratis doceret: cui competēs bñficiū ꝑbereť. xxxvij. diſ. de quibuſdā. c. i. de magiſ. qđ poſtea extenſum eſt ad eccl'as collegiatas. c. q: nōnullis. de magiſ. et ad monaſteria. in cle. ne in agro. §. rurſus. de ſta. mo. ī ex. bene. xij. qm̄. que loquiť ī canonicis regularib⁹ ordis btī auguſt. ſʒ ſpeciale erat ī metropolitana ꝙ debebat habere theologū qđ ħ extēſum eſt ad omnes eccl'ias cathedrales.

c Videlʒ. ſtat ex poſitiue. de cō. ꝑb. poſt electionem. de elec. ſcriptū. c. ij. de ꝓui. in. vi. c. trāſmiſſe. de eo qui cog. cō. vxo. aliqñ exemplatiue. c. nichil. circa. fi. de elec. aliqñ determinatiue. c. ſup l'ris. de reſcrip. aliqñ reſtrictiue. l. ſi in venditione. ff. cō. pre. aliquādo demōſtratiue. ca. cū marthe. §. diſtinguendum. de ce. miſ.

d Collator. q̄s ſit ille de iure cōi. no. per glo. ⁊ doc. in. c. cū eccl'ia. de elec.

e Prebendarū. eccl'ie cathedralis.

f Canonicatū. oli theologo aſſignabanť ꝓuēt⁹ vni⁹ ꝑbēde dūtaxat nec ꝓ hoc efficiebať canonic⁹: ſʒ tādiu redditus ipos ꝑcipiebat: q̄diu ꝑſiſtebat ī docendo. c. q: nōnullis. de magiſtris.

g Facultas. i. poſſibilitas cōferendi.

h Obtulerit. i. cū ꝑmū vacare ꝯtigerit cū limitatōe tñ q̄ habeť. ð. §. pxi. ī fi.

i Poterit. ſcilicet theologus.

k Formato. Nota ꝙ ſimplex baccalarius in theologia quē baccalariū currentem vocāt nō eſt ꝑbēde theologalis capax. ſed bene nominationū. J. eo. §. in ſuper. ver. necnon.

Baccalarius currens nō ē capax ꝑbē theologalis.

l Qui. poteſt referri ad baccalariuʒ formatū: vt ad imediate ꝓxima. ar. ff. ð poſtu. l. i. §. deniqꝫ. qđ no. in. c. ij. in. ꝟb. ex quibus. de elec. in. vi. Credo ꝙ referať ad p̄cedentia: vt ſit ſenſus. qui. ſ. magiſter licentiatus vel in theologia baccalarius formatus. dictio em̄ poſita ī fine ad p̄cedētia referť. ff. de ꝟb. ob. l. titia. §. idē reſpōdit. xxxij. q. vij. apl's. c. ſecūdo

requiris.c.inquiſitioni. de ap. et patz ꝑ copulatiuā et/q̄ ſequitur q̄ refert' ad omnes p̄dictos q̇ tenētur ad onera prebēde theologal':et venit hoc relatiuū q̇ reſtrictiue ad p̄cedētia. ad hoc.l.ſtichum qui.ff.de le.i.l. oēs ppli.ff.ꝺ iuſti.⁊ iu. l.cūctos pplos. C. de ſum.tri.et vtrobiqꝫ ꝑ Bar.c. de cetero.de cle.nō reſi.j.e.§.inſup.ꝟ. necnō.§.in eccleſijs.de inſti.ex frequentib⁹.ꝺ offi.dele.qm̄ abbas.cum ſi.

vniuerſitate[a] priuilegiata[b] ſtudue= rit[c] et onus[d] reſidentie[e] ac lecture

a ¶ Uniuerſitate.nō in villis/caſtris/ aut alijs locis particularib⁹: vbi nō ſūt ſtudia gn̄alia.c.tue.de cle.non reſi.

b ¶ Priuilegiata.a principe vel ɔſuetudine imemoriali.vt de ſtudio paduano dr̄ ꝑ no.s̄.in pro.§.q̇bus attente.

c ¶ Studuerit. in theologia. Et nota tria requiri in theologo:vt ſit capax p̄bēde theologalis.p̄mo ꝙ ſaltim ſit baccalarius formatus in theologia.ſc'o ꝙ in ea decēnio ſtuduerit.tertio ꝙ in vniuerſitate p̄uilegiata.et lꝫ facultas theologie aliq̄n poſſit ex priuilegio ante decēniū aliquē licentiare:non erit tn̄ iſte capax hmōi p̄bende:niſi ꝑ decēniū ſtuduerit:q꞉ ſublato vno impedimento remanet aliud:ad hoc cap̄.ij.de fil.preſ.in vi.c.nō poteſt.de pre.eo.lib. nec pōt facultas cōtra hoc decretū diſpenſare. ꝑ nota.ꝑ Inno.i.c.ij.de eo q̇ fur.or.ſuſce. qꝺ no.j.de ɔcu.§.et nichilominus.

Preben da theologalis non pōt dari alicui/ niſi tria i eo ɔcurrāt

d ¶ Onus.no.ꝙ ꝑ modū ſtatuti p̄t imponi onus prebēde vacanti:ad qꝺ p̄bēdatus teneat' ad hoc.c.ſignificatum. cū ibi no.de pre.idē in fundatione.l.i traditionibus.ff.de pac. xviij.q.ij. eleuteri⁹.qꝺ no. Inno.in.c.cū dilect⁹.de ɔſue.

e ¶ Reſidētie.ꝑſonalis ⁊ ɔtinue: vt pꝫ .j.ibi.⁊ ſi reſidentiā ⁊c̄. ex quo ſequitur ꝙ p̄bēda theologalis eſt incōpatibilis cū alio quocūqꝫ bn̄ficio requirente ꝑſonalē reſidētiā cōtinuā ex ſtatuto vel cōſuetudine eccl'ie.et ꝙ nō pōt q̇s inſimul habere duas prebēdas theologales cū nō poſſit reſidere in duob⁹ locis.l.fi.C. de aſſeſ.ad hoc no.ꝑ Inno.in.c.ex tue.i c.fi.de cle.nō reſi. Sed vtrū ꝑ aſſecutionem ſecūde vacet prima ipſo facto.videt' ꝙ ſic ꝑ no.ꝑ inno.in.ꝺ.c.fi.vbi dicit ꝙ in ſimplicib⁹ bn̄ficijs requirentib⁹ reſidentiā ɔtinuā ꝑ aſſecutionē ſecūdi vacat ip̄o iure p̄mū.qꝺ placet ibidē Joh. an.hen. et Jo.cal. propter idēptitatē rationis que eadē videt' in talib⁹ ſimplicibus cū ſint incompatibilia ſicut in curatis. ergo idē ius qꝺ habetur in.c.de multa.de pre.et licet ſimus in penalib⁹: tamē ex idēptitate rationis fienda eſt extenſio ꝑ ea q̄ habētur in.c.ſi poſtqꝫ.in fi. de elec.i.vi. hec opinio non placet Oldra. cōſi.clxv. Jo.an.in addi.ſpe.ti.de pre. vbi dicit ꝙ in talibus ſimplicibus beneficijs requirentibus reſidentiā cōtinuā ꝑ aſſecutionem ſecundi non inducit' vacatio primi ip̄o iure.fa.ꝺ.c.fi.que habent' in.c. referente.in.c.preterea.de cle.nō reſi.in q̇b⁹ videtur ꝙ de iure antiquo etiam in curatis non vacabat primū ipſo iure per acceptationem ſecundi.et ſic multo minus in ſimplicibus ſi requirerēt reſidētiam.⁊ licet hodie per.ꝺ.c. de multa: ſit hoc correctū in dignitatibus et curatis tamen in alijs ſimplicibus vident' iura antiqua remanere incorrecta. ar.l.ſancimus.C.de teſta.l.precipimus.de ap. c.cum expediat.de elec.in.vi.et hoc placet de ro.deci.clxxxiiij. Pan. in.ꝺ.c.fi.in repe.c.extirpāde.§.qui vero.de pre.vbi aſſequitur ſecūdum beneficium in eadem dyoceſi.et dicit Joh. de Imol'.i ꝺ. c.fi.in.ꝺ.c.de multa.ꝙ curia eam ſeruat et ſibi placet:q꞉ in penalibus ⁊ correctorijs regulariter i his q̄ cōiter nō equiparant' nō eſt fienda extenſio.per ea q̄ no. in aut.quas actiones. C.de ſa.ſa. ec.in c.cupientes.§.ꝙ ſi ꝑ .xx. de elec. in.vi.i c.i.de eta.⁊ qua.eo.li.in.c.i.ne cler. vel mo.e.lib.nec eſt inducēda pena p̄uationis ip̄o iure:vbi nō eſt cauta ꝑ ea q̄ le.et no.i.c.fi.de iu.pa. Jo.an.i.c.odia.ꝺ reg. iu.i.vi.i merc. hē.i.c.nichil.ꝺ elec. Pan. i.c.dudū.i.e.ti.ꝺ ro.dec.cviij.⁊.ccccxx. vbi dicūt ꝙ tenēs capellaniā requirētē ſacerdotiū ex ɔſtōne fūdatorꝫ q̇ voluit ꝙ

Preben da theologalez habens ſi ſc'daz aſſeq̄t' ſimilē an vacet p̄or.

Priuatio ipſo iure nō iducat': niſi ſit cauta.

tenens eam promoueret infra annū vel ꝑuaret non ꝑuatur illa niſi monit⁹. eſto ꝙ nō ꝓmoueat̄ īfra annū:q2.c.l3.ð elec. in.vi.eſt penale.⁊ nō dʒ extēdi ex̄ caſum ſuū.ar.c.ſtatutū.e.ti.⁊ li. tñ dicit panor. vbi.s̄.ꝙ ſi q̄s aſſeq̄ ret̄ ſm bn̄ficiū req̄rēs reſidētiā conti nuā ex̄ dyoceſim:et ſbi cōmorat̄ tūc tacite induciт̄ renunciatio ꝑmi:niſi aliđ appareat expreſſe de mēte illius.ſic ītelligit glo.in.c.ex pte. de cle.non reſi. Innocē.in.d.c.ex tue.ide poſſet dici ꝓbabiliter ꝙ ꝑ aſſecutionē ſcđe prebēde theologalis q̄ ſemꝑ fit in alia dyoceſi ſi ibidē theologus cōmoret̄ vacet ipſo iure ꝑma cū videatur eā habere ꝓ derelicta.iō poterit eo nō vocato cōferri alteri.ꝑ ver. q̄ ſeq̄tur.⁊ ſi reſidentiā ⁊c̄.niſi al's de eius mēte appareret ꝙ vellet redire ad ꝑmā. et tunc cogendus eſt vt vnā earū eligat et ibi reſideat. tamen in quocunq̄ caſu tutius eſt vt moneatur anteq̄ꝫ altera illarū priuetur. et iunge qđ.ī.dicam.

et ꝑdicatiōis[a] ſubire voluerit[b] q̄q̄ bis aut ſemel[c] admin⁹ ꝑ ſingulas hebdomadas (ceſſante legitimo[d]

a ¶ Predicationis.officiū ꝑdicationis eſt multū ꝑuilegiatū.c.qđ dei timorē.de ſta.mo.vbi Jo.an.ponit.xix.ꝑuilegia ꝑdicatoꝶ.qb⁹ addit.xx. Antho. in.iij.pte ſum.ti.xviij.c.i.§.ij.ſ.ꝙ ꝑuilegiata merces eis reſeruat̄ in celis:videlʒ aureola ſpecialis ꝑmij accidentalis q̄ datur doctoribus:ſm illud.ij.ad Thim̄.iiij.Cur ſum ꝯſummaui.ſ.ꝑdicatiōis.fidē ſeruaui.ſ.fidelit̄ me habēdo.in reliquo repoſita eſt michi corona.⁊c̄. et hoſt. enūerat aliqua coꝝ priuilegia in ſum.de here.§. ſi.⁊ quattuor que predicator dʒ habere. no.Archi.xxi.diſt.in nouo.⁊ de materia ꝑdicatiōis ꝑ eundē.xliij.diſ.in ſum. hē. in.c.rñſo.de ſen.excō.Et no.tria ad que onerat̄ prebēdari⁹ theologalis.ꝑmo ad reſidētiā.ſcđo ad lecturā/ſaltē ſemel in ebdomada.vt ſe.tertio ad ꝑdicationē.

Predicatores mercedem habebunt priuilegiatā.

Prebendarius theologalis ad tria onerat̄.

b ¶ Uoluerit.ſa.iſte tex.ꝙ in collatiōe prebēde theologalis pōt exprimi onus eius.videlʒ ꝙ cōfertur ad onus reſidētie lecture ⁊ ꝑdicationis:⁊ ita cōiter fiūt tales collatiōes.nec viciantur ꝓpter expreſſionē oneris:qđ eſt ipſi prebeń.annexum ⁊ inherēs. Nā ea que tacite inſunt poſſunt exꝑmi in traditiōe ſpūaliū ſine aliquo vicio ſimonie.vt le.⁊ no.c.ſignificaſti.de elec.no.in.c.olim.de reſt.ſpo.ea enī q̄ tacite īſunt ſi exꝑmant̄ nō viciāt nec īmutāt actū.ff. de tutel.l. muto.§. ſub cōditione.l.iij. ff.de lega.i.de cōd. et demōſt.l.in cōditionib⁹.vnde dicūt collec.⁊ panor.in.d. c.ſignificaſti.ꝙ ſi ep̄s ꝯtulit vni ecclīam curatā ſub ꝯditiōe ſi reſignauerit ꝑmā: tenet talis collatio. q2 hec cōditio tacite ineſt.c.de multa. de pre.fa.no.in.c.ij.de elec.in.vi.ad hoc no.ꝑ Joh.an.in addi. ſpec.ti.de re.ꝑmu.in glo.adhuc querit̄. ſecus ſi cōditio tacite nō ineſſet: vt quia primū beneficium nō eſſet vacaturū ipſo iure.i.q.ij.q̄ꝑpio.no.s̄.de elec.c.i.§.et cū humane.ad hoc no.de ro.deci.cccxxv.

c ¶ Aut ſemel. accipe legere habeat qđ eſt infra.ſʒ cuius erit optio:an theologi/vel capituli/aut ep̄i.dic ꝙ theologi cū hec verba ad eū dirigant̄ ⁊ ꝓpter ꝟbū ad min⁹.nā in alternatiuis iuris optio datur iudici niſi ꝟba dirigātur ad partē aut reū:vt h̄.tunc datur optio reo aut parti.l.quicunq̄.C.de ſer.fu.vt ibi no. Cy.et legiſ. Bar.in.l.i.§.expilatores.ff. de effrac.Bal.in.l.cunctos populos.C. de ſum.tri.Panor.in.c.inter ceteras.de reſcrip.in.c.a crapula. de vi.et ho.cleri. in.c.ſicut.de iude.in.c.ꝑ vr̄as.de do.iter vi.⁊ vxo.fa.c.in alternatiuis. de re.iur. in.vi.⁊ qđ ibi no. Dy.in legato alternatiuo.Bar.in.l.lucio titio.ff.de le.ij.hen.i c.ꝯciliū.de plus pe.l.c.indicāte.ð teſta.

d ¶ Legitimo. puta infirmitate.c.ad audientiā.de cler.nō reſi. aut alia neceſſitate corporali.vt q2 ſumpſit medicinā vel minutus fuit/aut fuit detētus violēter/aut propter publicam vtilitatē eccleſie impedit⁹.c.i.de cle.nō reſi.in.vi.c.ex parte.eo.tit.Et q̄uis canonicus exiſtēs in ſeruitio pape vel ep̄i cenſeatur p̄ſens. c.cum dilect⁹.c.de cetero.d.c.ad audientiā.de cle.non reſi.tñ non credo ꝙ cano

(impedimento)[a] legere[b] habeat[c]. ¶Et quotiēs[d] ipm̄ ī hmōi lectura deficere cōtigerit ad arbitriū capi tuli[e] in ſubtractiōe diſtributionū[f] totius hebdomade puniri poſſit[g]. Et ſi reſidentiā deſeruerit[h] de alio[i]

nicus theologalis eo caſu cēſeať pñs. q: cū nō ſit niſi vnus qui habeat neceſſe legere ⁊ ꝑdicare: iſtud redūdaret in de= trimētū eccľie.ad hoc.c.pe.ꝺ cle.nō reſi.
a ¶Impedimēto.qꝺ ſemꝑ ītelligiť ex ceptū.c.ex ꝑte.ij.de offi.deleg.
b ¶Legere.ſ. de theologia et ſacra pagina.puta textū ſententiarū:et doc. theologos.ꝑ.c.q̄a nonnulllis.c.ſuper ſpecula.de magiſt. non de poetria/aut alijs ſciētijs ſecularibus. ar.c.ſacerdo= tes.c.nōne.xxxvij.diſt. Tamē magiſtrā dus in theologia debet ſcire humanas ſcientias:vt clarius ⁊ ſubtilius poſſit in telligere ſacram ſcripturā vt dicit Aug. de ancho. in li. de po. ec. Antho.in.iij. par.ſum.ti.v.c.ij.ad hoc.c.legimus.c.ſi quis grammaticā.xxxvij.diſ.nō ꝙ ſiſtat in eis ſed in theologia finaliter:poterit etiā legere librum decretoꝝ quem debet ſcire.nā vt doc.dicunt:cōgruum eſſet vt theologus ſciret ius canonicū. eſt enim ſcientia canonica quedā practica theo= logia:qua ſcita meli⁹ ⁊ fructuoſius ſciet conſulere ſaluti animarū. fa.qꝺ no.Ho= ſtien.in.c.i.de cōſan.⁊ af.Sed vtrū poſ= ſit legere ꝑ ſubſtitutū: nō inuito epō vel cap̄.eligit em̄ hmōi theologi īduſtria:vt ſatis patet in pn̄.huius.§.ibi:qui ſua do ctrina ⁊c̄.et hic. vbi teneť legere niſi fue rit impedit⁹ legitime.ad hoc.c.fi.de off. deleg.cū ibi no.c.is cui.eo.ti.in.vi.ff.de ſolu.l.inter artifices.C.de cad.tol.l.i.§. ſin ꝟo talis. vbi Cy.ff.de le.iij.l.fideicō miſſa. in fi.fa.no.de doctore q̄ cōuenit ꝑ ſe legere ſuis ſcholaribus ꝓ certo ſala= rio. per Jo. an.in.c.i.de mag. in regula q̄ per aliū.de reg.iu.lib.vi. in mer.Hen. in.d.c.q: nōnullis. Bar.in.l.nemo.ff.de (du.re.
c ¶habeat.taxat quot vici= bus habeat legere. ſed de ꝑdicatione ta cet quare quotiens habeat predicare ar bitrio epiſcopi/aut capituli relinquo.
d ¶Quotiēs.hec dictio reiteratiua eſt ij.q.vi.quotiens.l.fi.C. de indic.vi.tol.

[Left margin: Sciēti= as hūa= nas the ologi ſcire de bent.]

vbi Cy.aliq̄ñ poniť reſtrictiue.no.in.c. oēs.ij.q.vi.et ibi archi.in.c.ſua.de app. bar.i.l.eū q̄ certaꝝ.§.cū pure.ff.ꝺ ꝟb.ob.
e ¶Capituli.vbi bona ei⁹ ſunt ſepata a bonis epat⁹. ⁊ hꝫ adminiſtrationē ſuo rū ꝓuentuū ⁊ iuriſ ditionē in ſingulos de collegio ex ꝯſue= tudine vel ꝑuilegio iuř no.in.c.edoceri de reſcrip. in.c. ir= refragabili. de offi. or. vľ hic tribuitur hec ptās capitulo in hoc caſu.
f ¶Diſtributionū. quotidianarum ⁊ manualiū q̄ dātur ſingulis dieb⁹ his tā tū q̄ ſunt pñtes ⁊ intereſſentes diuino officio.c.lꝫ.de ꝓben.he em̄ vere ſunt di= ſtributōes. in extra.Jo.xxij.cū nōnulle. no.ī.quo tē.quiſ.de.eē in cho.c.i.§.iubet
g ¶Poſſit. et maiori pena ſi ꝑtinacia exegerit.ī.de his q̄ tē.di.of. va.c.i.cū ibi
h ¶Deſeruerit.ſe abſentando (no. ab eccľia ſine licētia epi aut capituli.
i ¶Alio.ſ.theologo pariter qualifica= to.hec em̄ dictio alius regulariter facit poſitionē eiuſdem qualitatis ad ꝓcedē tia.l.ſi donatiōis.C.qꝺ me.cā.licet glo. ibi velit ꝙ implicet qualitatē cōtractus ff.de re.du. quidam relegat⁹.c.ſedes.de reſcrip.vbi glo. et doc.ſpe.ti.de ſpōſ.§.i. et ibi Jo.an.in addi.gl.in cle.i.de reſcri. doc.in.c.accedēs. de pre.Cy.in auť. ſed neq꜄ curialē.C.de epi.et cle.ſimiliter di ctio aliter repetit eādem qualitatē. tex. cū gl.in cle.ſi vna.de re.eccle.nō alie.ſ. §.px.ꝟ.adijciēs. cū ibi no. Jtē ꝓbenda theologalis tranſit ad quēcunq꜄ cū one re.ar.l.alienatio.ff.de ꝯhen.emp.ꝺ pac. l.inter debitorē.c.ex litteris. de pig. vñ non credo ꝙ theologus poſſit illam per mutare cū non theologo q̄ eſt eius inca pax.per hunc textum. vbi em̄ aliqua q̄= litas exigitur ī aliquo ad faciendū actū: ſi non aſſit deficit actus.ff.de poſtula.l. cui eorum.§.affinitates. de diuor.l.fi.§. ait lex. fa.qꝺ no.in cle.ij.in ver. annexi. de eta. et quali.quod no. Johan. an.in no.et domi.in.c.ei cui. de preben.in.vi.

[Right margin: Ali⁹ implicat/ eādē꜄ ponit q̄= litatē.]

[Right margin: Theo= log⁹ ſuā ꝓbendā cum nō theolo= go ꝑmutaret ne quit.]

Proxi- minor pt rē vēdi- tā retra here.

quod no. Joh. fa. insti. de acqui. p. arro. q suppoſita cōſuetudine q̄ eſt pariſius q proximior de genere pōt rem proximi venditam retrahere infra annū: non poteſt ille proximior ius retrahendi cedere extraneo: qr dictū priuilegiū datur rōne generis: et talia nō trāſeunt ad extraneos ſicut nec ope nec iura ſepulchrorum. ff. ad trebel. qr pinde. §. ij. ad hoc. l. ex pluribus. cū ibi no. ff. de admi. tu. Itē ceſſat ratio cōſuetudinis q̄ fuit inuenta ne res exiret de genere. vñ ſi ius retractus poſſet in extraneum transferri fieret fraus cōſuetudini. Cōtrium tñ ſentit Hen. in. c. ſane. de pui. p. l. q ſi minor. ff. de mino. vbi minor cedit alteri beneficiū reſtitutiōis in integrū. ad hoc. l. fi. cū ibi no. C. de here. vel ac. vē. ſic ſi theologus poſſet permutare pbendā theologalē cū non theologo maxima fraus fieret in preiudiciū collatorum: qa hoc modo non haberēt vnā prebendā que nō trāſiret ad theologos nam cū qs acceptaſſet theologalē īmediate eā pmutaret et veniret alius theologus q alia prebendā poſtea vacantem acceptaret: qui ſilr poſtea pmutaret: et ſic de alijs. ſequeret et aliud incōueniēs qr vnus theologus vexare poſſet ſucceſſiue q̄plurimos collatores prebendarū eccliarum cathedraliū. Sed ſi de facto

Preben da theo logalis nō pt p- mutari cum nō theolo- go.

permutet prebenda theologalis cū non theologo. dic q pmutatio nō tenet in effectu in preiudicium tñ reſignantis qui fuit in culpa tenet reſignatio. Debebat em̄ inquirere de cōditione illius cū quo pmutabat. ff. de reg. iur. l. qui cum alio. ad hoc de ro. deci. cviij. nec redibit ad eā nam cū pmutatio non tenet ex dolo vel culpa pmutantiū: qui eſt in dolo vel culpa nō redibit ad ſuū beneficiū cū poſſit ſuperior renunciationē ab eo factam in eius preiudiciū ratā habere. c. qd in dubijs. d renū. no. Jo. an. l no. et domi. in. c. i. de re. pmu. in. vi. Frede. i trac. p. q. vij. fa. cle. i. de re. permu. ibi. ne ɔceſſione iuris vtētibus. et c̄. cū ibi no. nec eā obtinebit non theologus: qr incapax. ideo poterit hmōi prebēda acceptari per alium theologū. et predicta limita niſi eps pui deret īmediate alij theologo de vna alia prebenda. tunc poſſet validare pmutationē. Non em̄ puto vnam prebendā ſemel collatam theologo ita inſepabiliter eſſe affectā ad theologū q̄n poſſit eps eā alteri cōferre: dūmodo īmediate aliā conferat theologo: ita q eccleſia nō remaneat theologo viduata. Querit eps prebendam ſue eccleſie in qua non erat theologus contulit nō theologo quam poſtea theologus acceptauit. et proſecutus eſt ɔ̄ nō theologum: pendēte pceſſu eps aliā pbendā eiuſdē eccl'ie ɔfert theologo tanq̄ theologalē ad onus reſidentie lecture. et c. demū nō theologus euincitur a theologo cui adiudicat prima pbenda tanq̄ theologalis. an valeat ſcdo theologo facta collatio et ſi valeat an habebit ſcdam prebendā cum onere theologali. videtur q nō valet collatio ſecūdi theologi. quia nō eſt pure et libere facta. c. q̄pio. i. q. ij. c. fi. de pac. et licet onera q̄ tacite inſunt beneficio poſſint exprimi in collatione. c. ſignificaſti. de elec. tñ ea q̄ non inſunt ſi exprimātur viciāt collationē et eam ſymoniacā reddūt: vt ibi no. Jo. mo. et Jo. and. in. c. ij. de elec. l. vi. et collatio ſymoniaca nulla eſt ar. i. q. i. ordinatiōes. ſ. de elec. c. i. §. deinde. cum ibi no. Iſti autē ſcde pbende non inerat dictū onus reſidētie lecture et pdicationis: ſed prime que fuit declarata theologalis. nec caruit eps dolo cōferēdo iſtā ſcdam prebendā tanq̄ theologalē cum ſciret vel deberet ſcire pmā eē theologalem per tex. hui9. §. ibi q̄primū. et c. et videret proceſſum ſuper hoc pēdere. Itē in collatione iſtius ſecūde prebende eſt repugnātia voluntatis et poteſtatis. nā eps voluit eā cōferre cū onere theologali et nō potuit. et qd potuit. ſ. ſimpliciter cōferre nō voluit. l. multū intereſt. C. ſi q̄s al. vel ſi. c. cū ſup. de offi. dele. fa. no. ſ. eo. §. i. ver. nulle. Sed in ɔ̄. videtur q illa adiectio oneris: habeatur pro non adiecta fauore collatarij ne decipiatur. Teſta- c. inter cetera. de preb. ſicut in teſtamento turpis conditio habetur pro non adiecta. C. de his q̄ pe. cau. re. l. i. ff. de con. di. inſti. l. qdā. et in matrimonio. c. fi. de pis con di. appo. et ſi collatio nō poſſit ſortiri effectum nō viti- at tur- ditio.

fectum tanq̃ de theologali valeat vt de qualibet alia prebenda per regulã ſi nõ valet qđ ago vt ago.⁊c.c.i.de deſponſ. impu.in.vi.preſertim in odiũ epi q̃ non poſſet venire contra factũ ſuũ.de fi.preſby.veniens. de cle.coiug.diuerſis fallacijs.⁊ hoc vltimũ planũ eſt vbi collatarius ignorauit ꝓceſſum. et bona fide putauit prebẽdã nõ collata eſſe theologale.alias ſi ſciuerit nõ videt valere collatio ꝑ primo alle. tu tñ cogita : quia de hoc pendet queſtio de facto.

prouideatur⁹. Ueruntamen

a ¶ Prouideatur. videt ſentire tex. ꝙ eoipo ꝙ deſerit reſidentiã ſine monitiõe ſit ipo facto priuatus ꝑbenda theologali.fa.c.qꝛ nonnullis.de magi.vbi habet ꝙ tãdiu redditus prebẽde percipiat: q̃diu perſtiterit in docendo.c.extirpande.§.qui vero.de preben.vbi habens eccleſiam parrochialem:ſi nõ reſideat in eadẽ priuatus eſt ea : quare poterit collator eo nõ vocato illã alteri cõferre.ar.c.de multa.de ꝑben.c.licet.eo.ti.in.vi.dic melius ꝙ prouiſſionem debeat ꝑcedere monitio: qꝛ pena imponit ex facto negatiuo: qꝛ nõ reſidet. ad hoc theorica Innocẽ.in.d.c.extirpande.qui dicit: ꝙ licet vbi pena imponitur a iure ex facto affirmatiuo non requiratur monitio.vt.d.c.de multa.c.ſi quis ſuadente.xvij.q.iiij. tamẽ vbi imponitur ex facto negatiuo: requiritur ſemꝑ monitio. quia facta affirmatiua de ſe patent iudici.non negatiua.et ideo vt iudici tanq̃ iudici cõſtare poſſit de facto negatiuo:requiritur ꝙ precedat monitio:q̃ theorica placet Jo.and. Hen.do.Antho.et Joh.de imol.facit.l.ſi penũ.ff.quando di.le.ce.no.in.l.ita ſtipulat⁹.ff.de verb.obli.⁊ ibi Bar.⁊ licet dicta iura videantur loqui in diſpoſitione hominis in vltima voluntate vl contractu.tamen videtur idem dicendũ in diſpoſitione iuris pari ratione. et q̃a licita eſt argumentatio de diſpoſitione vltime voluntatis et contractus ad diſpoſitionẽ iuris ſubſiſteñ.eadem rõne ꝑ ea que habentur in.l.fi.C.de fideiuſ.in l.i.C.cõmunia de le. in auꝫ.de nup.§.diſponat.collꝫ.iiij.pro hoc:quia durius cõſueuit agi.cum homine q̃ cum lege.ff.đ arbi.l.celſus.ſi ergo in diſpoſitione hominis vbi precedit diſpoſitio affirmatiua: et ſequitur diſpoſitio penalis negatiua:requiritur interpellatio:vt in iuribus alleg.fortius debet requiri monitio in diſpoſitione iuris quando ꝑcedit diſpoſitio affirmatiua ⁊ pena venit committẽda ex facto negatiuo ſicut ꝯtingit hic.qꝛ ex huius iuris diſpõne tenet prebẽdarius theologalis reſidere.et ſi non reſideat incurrit penam hic poſitã ꝙ de alio ꝓuideat. ad hoc.c.ex tue. de cle.nõ reſi.vbi in beneficijs requirentibus reſidentiã priuationẽ dꝫ ꝑcedere monitio. dicit tñ Panor.in.d.c.extirpande.in caſu ſi.ꝙ ex non reſidentia perſonali in beneficio curato per ſe principaliter exiſtẽte: etiam nullo hois miniſterio interueniẽte legitima abſentie cauſa quieſcẽte iuris priuatio reſultat ꝑ illum tex.in.§.qui vero:referendo ver. alioq̃n ad oia ꝑmiſſa.et ꝑ gl.in.l.i.C.de his q̃.vt indig. quã alleg. Bar.in.l.in cognitione.ff.ad ſillꝫ.vbi cõcludit ꝙ pena appoſita negatiue.i.ſi nõ fecerit qđ dꝫ facere:intelligit appoſita eo ipſo ꝙ quis habuit facultatẽ faciẽdi et nõ fecit.ſed qꝛ hõ põt dubitare vtrũ ex cã nõ fecit reſidẽtiã.ideo ꝑmittẽda eſt monitio quo ad certificationẽ eccleſie militãtis. ſed ſi poſſet ꝓbari ex cõiecturis ꝙ habuit facultatẽ reſidẽdi:erit priuatus ſine alia monitiõe. Sꝫ opi.Panor.que ſingularis eſt et contra ſententiã glo.⁊ doc.non poteſt applicari ad ꝑbendã theologalẽ: cum haberet tm̃ locũ in curatꝫ. qꝛ.d.§.q̃ vo. in curatꝭ tm̃ loq̃tur. nec ꝑ hoc in alijs bñficijs nõ curatis inducit correctio iuriũ antiquorũ q̃ req̃runt monitionẽ ante priuationẽ Tutius igit eſt ꝙ prius moneat theologus ad reſidendũ q̃ ꝓuetur vel declaret ꝓuat⁹ ꝓpt nõ reſidentiã. ⁊ fa.c.cũ ſcđm de here.in.vi.l.eius qui delatorẽ.cũ ibi no.per Bar.ff.de iure fiſci.c.i.§.ordinarij.j.de paci.poſ.gl.in.c.nõ põt.in ver.retinere. de ꝑben.in.vi.vbi vult ꝙ ſi dicat

Preben da theo logalis an ꝑda tur per non reſi dentiã:

Bñficio nõ ꝑuet non reſi dẽs niſi monitione premiſſa.

in reſcripto.dūmodo eccleſie in diuinis prouideat.q͛ ſi ceſſatum fuerit quin ꝓui deatur in diuinis eccleſie non retractat ꝓuiſio ipſo iure.ſed opus eſt ſentētia iu dicis.fa.qd̄ no. Inno.in.c.verum.de fo. cōpe.et Panor.ibi dem circa finē ꝑre po.in.c.verū.in.vi. colū.ꝟ.circa tertiā

vt vacare[a] poſſit liberius[b]

de cond.ap.et etiam ad faciendū talem declarationē oportet eū citare:per id qd̄ no.in cle.preſenti.in ver. conſtiterit de cenſi.q͛ vbi quis debet declarari in ali quam penam promulgatā a iure ꝓpter aliquem exceſſum etiam conſiſtentē in faciēdo incidiſſe expedit partem citari. fa.quod habetur in.c.eccleſiā.de conſti. quia multe defenſiones poſſent ſubeſſe que non debent auferri.cle.paſtoralis. de re iudic. Et ſi dicatur quare valeret collatio facta parte non citata.vt.d.c.li cet.et tamen declaratio predicta non va let parte nō vocata.qꝛ collatio non fit a iudice.nec iudicialiter: ſed potius tanꝙ a parte ⁊ extraiudicialiter. ſed declara tio ꝑdicta fit tanꝙ a iudice.⁊ pro.qꝛ lȝ a ſententia canonis nō appelletur: tamē a ſententia declarāte quē incidiſſe in pe nā canonis poteſt appellari.no.in.c.cu pientes.§.q͛ ſi per.xx.de elec.in.vi.⁊ vi de no.J.de pacif.poſ.§.fi.

Uacare qliter ſumit. a ❡Uacare.i.intēdere ⁊ operā dare.ſ. in proh.§.quibus ad plenum.ꝟ.clerici. ff.de arbi.nō diſtinguemus.§.cōpromiſ ſo.xxxiij.q.iiij.c.i.de vo. magne. Jo. an. in no.in.c.ij.ne cle. vel mo. in.vi. Aliqn̄ id eſt deficere.ff.de vaca.mu.in ru.et va cuum vel vacans eſſe.de conce.preben. in ru.⁊.c.ij.cum ſi.

Studiū īpedit p curaȝ tpaliū. b ❡Liberius.dȝ ſtudiū eſſe liberum a cura tpaliū.Un̄ Lactan.in ꝑn.de fal.re ligi.Magno et excellenti ingenio viri cū ſe doctrine penitus dediſſent quicquid laboris poterat impendi contemptꝫ om nibus et priuatis ⁊ pubicis actionibus ad inquirende veritatis ſtudiū contule runt.⁊c̄.Et ſequitur.nā abieciſſe quaſ dam res familiares ⁊ renunciaſſe volu ptatibus conſtat vt ſolam nudamq͛ vir tutem: nudiq͛ et expedit ſequerentur.

ad hoc.l.in honorib᷒.§.fi.ff.d vaca.mu. xij.q.ij.gloria epi.§.fi.in auk. habita.ꝟ. quis enim.C.ne fi.pro pa. Item dȝ eſſe liberū a cenſu ⁊ exactionibus. Olim eñ in egypto vbi primū fuit ordinatum ſtu diū gens ſacerdo tum vacare dimiſ ſa eſt ad inuentio nem ſciētiarum: vt dicit philoſophus.i.metaphiſice. et ſti pendia a communitate percipiebant li beri a cenſu regali vel iudiciali exiſten tes.ſm illud Gen̄.xlvij.Subiecitq͛ pha raoni ioſeph omnem terram egypti:pre ter terram ſacerdotum que a rege tradi ta fuerat eis: quibus et ſtatuta cibaria ex horreis publicis prebebantur.c.non minus.de immu.ec.vnde ſcholares ha bent immunitatē: prout le.et no.C.qui riū pu eta.l.i.⁊.ij.lib.x.vbi Bart.ff.de excu.tu. legia. l.ſed et reprobari.§.amplius.l.eos.l.ſe. ff.de vaca. mu. C.de pro. et me.l.medi cos.⁊.l.fi.⁊ ſunt immunes a ſolutiōe ga bellarum pro rebus ſuis.d.auk.habita. cum ibi no.no.in ſaluta.vi.car.flo.i cle. fi.de cenſi.et percipiunt fructus benefi ciorum in abſentia.c.ſuper ſpecula. de magiſ. vbi doc.c.ij.de priuile.in.vi.vbi glo.et doc.de cleri.non reſiden.tue. Ar chi.xxxvij.diſtin.de quibuſdam.in.c.fi. de reſcrip.in.vi.nam ſtudendo non mi nus ſeruiunt eccleſie ſaltem vniuerſali/ ꝙ ibi exiſtentes.ar.C.de aduo.di.iudi. l.aduocati.c.cum ex eo.de elec.in.vi.Et libri dati a patre filiofamil.ſcholari in lio ſtudio priuilegiato habentur precipui: nō ſunt et vt quaſi caſtrenſe peculium.ff.famil. cū fra he.l.que pater. caſtrenſe enim peculi um et quaſi caſtrenſe: et militia arma ta et litterata equiparantur.C.de inof fi.teſta.l.fina.de aduoc.diuer.iudi.l.fo ri.et di.l.aduocati.de pro.ſa.ſcri.l.proxi mos.lib.xij.ſed arma data a patre filio famil.eunti ad caſtra ſunt ei in caſtren ſi peculio.C.de caſtrenſi peculio.l.i.lib. xij.C.famil. herc.l.ſi filiusfamil. in ꝑn. ff.de caſtren.pecu.l.ſi forte. igitur et li bri dati ſcholari. ⁊c̄. libri enim et arma equiparātur.no. in di.l.que pater.in.l. nepos proculo.ff.de verb.ſignifi.de quo

Schol[...] Libri [...] dat[...] trib᷒ cō[...] ferēdi[...]

pulchre p Pe. Ja.titu. de in integ.resti. vt poſſit agi reſci. Cy.in auk.ingreſſi.C. de ſacroſan.ec. Barthol.in.l.donatiões ff.de donatio.in.l.i.§.nec caſtrenſe.ff.de collatio.bo. Cy.z Bal.in.l.filie.C.fami. hercif. Itez cã doc. z ſcholariũ z dotis cõcurrũt in priuile gijs.no. Bar.in.l.i. ff.sol.ma.tñ dicit Panor.in.c.fi. de iudi. q potior videk cã doctorũ z ſcholariũ fa uore publico cũ ſua ſciẽtia mũdum illu ſtrent. Item abſens cã ſtudiox reſtituik cũ abſit nedũ ex cã pbabili:ſed ex cã iu ſtiſſima.ff.ex q.cau.maio.l.necnõ.in pn. in.d.auk.no.in.l.fi.ff.de in iteg.reſt.doc. in.c.dilect⁹.de pcu. dũ tñ ſit ver⁹ ſchola ris nõ vagabũd⁹ aõ q veniũt ad ſtudiuz vt adiſcãt loci illi⁹ idioma vel vt citẽt et vexẽt extraneos vt plurimi veniũt pari ſius: nõ gaudebũt puilegio ſcholariũ p no.j.eo.§.itẽ q.itẽ habẽt ſcholares pſer tim laici ex lege qttuor iudices.iudicẽ ſi ue ptãtem ciuitatis.pſulẽ eiuſdẽ et ma giſtrũ ſuũ vel doctorẽ:vt hr in.d.auk.in phe.ffox.no.hoſti.i ſum.de magiſ.§.fi. in fi.titu.de fo.cõpe.§.qb⁹ ex cauſis.ver. Itẽ rõne puilegij.Spec. ti.de reo.§.i.v. itẽ ſcholaris.z ibi Jo.an.in additio.ha bent etiã rectorẽ vniuerſitatis p iudice l.fi.C.de iuriſ.om.iudi. de quo late per moder.in.c.ſi diligẽti.de fo.cõpe. Item ſi ſcholaris decedat in ſtudio ſine here de ei ſuccedit vniuerſitas.C.de heredi. decuri.l.i.C.de bo.vac.l.i.cũ ibi no.li.x. ſz forte hoc nõ ſeruarek in regno frãcie: vbi rex bona vacãtia occupat p aubanã Itẽ nõ debent ſcholares ↄducere hoſpi cia aliox ſcholariũ ante tẽpus cõductio nis finitũ:qd priuilegiũ pſertim hz locũ bononie.c.i.de loca. Itẽ diſpenſat epus vſq ad ſeptẽnium cũ ſcholaribus cura tis ne pmoueank ad ſacerdotiũ.in.d.c. cũ ex eo.et de puilegijs doctorũ p geſ.in cle.ij.de magiſ. habẽt etiam multa alia priuilegia a ſummis põtificib⁹ z princi pibus cõceſſa q nõ ſunt in corpore iuris clauſa.j.eo.§.itẽ vt decetero.vt liberius vacẽt ſtudio. z preſertim ſtudium theo logie eſt multũ priuilegiatũ.d.ca.ſuper ſpecula.ne clerici vel mona.ſup ſpecu la.de priuile.ſuper ſpecula.

ſtudio nichil[a] perdat cum abſens[b]

a ¶ Nichil.etiã de diſtributiõib⁹ quo tidianis q dãtur tãtũ intereſſentib⁹ ho ris diuinis.per verbũ nichil:qd eſt vni uerſale negatiuũ nichil excludens. no.hoſt.in.c.quali ter.d iudi.ſ.d elec. c.i.§.facta.v.et vt ola.cũ ibi no.de groſ ſis eni fructibus nõ erat dubiũ:al's etiã nichil noui ↄcederet iſta ↄſtitutio. nam cenſek canonic⁹ theologalis ſtudẽdo p lectura aut pdicatione nõ ſolũ eſſe pre ſens:ſz etiã reſidere z intereſſe diuinis. Sed ob.ſtudẽtes vel docẽtes in theolo gia q in abſentia pcipiunt fructus bñfi ciorũ ſuox.c.ſup ſpecula.de magiſ.non habẽt quotidianas diſtributões.c.licet. de pbẽ.que nõ dãtur pſentibus:niſi in terſint diuinis officijs.c.i.de cle. nõ reſi den.in.vi.nec eas hz abſens p vtilitate eccleſie.c.cũ non deceat.de elec.eo.li.vn de nec cruce ſignati ↄtra ifideles vel he reticos eas haberẽt p iura allegata.per ea q no.in.c.cũ dilectus.i.c.decetero.de cle.nõ reſi.no. Jo.an.in.c.ad abolendã. de here.in.d.c.i. hen.in.d.c. cuz dilect⁹. Solu.in ↄriuz.lex fingit abſentes eẽ pre ſentes nõ diuinis itereſſentes. ideo nõ habẽt diſtributiões quotidianas: quas ex ſola pſentia nõ haberent/niſi diuinis intereſſent.ideo fictio legis nõ plus ope ratur q veritas.de tẽpo.ord.litteras.de biga.debitũ.ff.de acqui.re.do.l.liber ho mo.ſi cer.pe.l.filius.p not.i.c.epõ.in v. ſpũalibus.de tẽpo.ord.li.vi. Bar.in.l.ſi is qui p emptore.ff. de vſuca.car.flo. in cle.qd circa.de elec.vbi tractat materiã fictionis. Radul.z Joh.de lig. in.c.is q. de ſpõſa.Sz iſte tex.fingit theologũ qui iã preſens eſt cũ reſidere teneak abſentẽ a diuinis p ſtudio eis intereſſe:qd ſatis colligik a ↄrio. Et qz ver.iſte verũtamen refertur ad ſuperiora:in qbus diſtribu tionibus facta fuit mentio.

b ¶ Abſens.ſcz cauſa ſtudij vt ptz ibi. vt vacare zc.qz ſi p alia cauſa abeſſet nõ lucrarek ipſas diſtributiones.j.quo tẽ. quis de.eſ.in cho.c.i.§.iubet.cuz ibi no.

Diſtri butiões qtidia ne dank ſolũ in tereſſen tibus.

niſi in caſu.c.i.de cle. nō reſi.in.vi. Sed nūquid ſi ſe abſentat ad tps de licentia capli habebit hmōi diſtributiōes. videt q ſic cū ei dent tāq ſalariū p labore ſtudij: ſz ſtipendiari9 ſiue doctor tpe pegrinationis dz habere ſalariū ſi de licētia pegrinat: vt videt caſus in.l.hac lege C. de pro. ſac. ſcri. iūcta glo.li.xij.fa.l. iubem9. de ero.mi. an.eo.li.no.Bal.in l.ſi ea.C.de ↄdi.inſer.glo.in.l.deſerto re.§.ſi ad diez.ff.de re mili.dic ꝙ.p.d.§. iubet.ꝛ.d.c.i.d groſſis fructib9 ſecus.

Salarium non tollit p pegrinationē.

fuerit a diuinis[a]. Inſup[b] q i qlibet eccl'ia cathedrali vel collegiata vltra[c] prebēdā predictā[d] theologo vt pmittitur[e] aſſignandā[f]. Tertia[g] pars pbēdaꝝ[h] cōferat[i] graduatis[k] alias idoneis modo ꝛ forma infra ſcriptis: ſic[l] q prima[m] vacatura[n] huiuſmodi[o] graduato[p] et deinde poſt alias duas[q]. ſequens[r] eodem modo[ſ] conferatur: ꝛ ſic deinceps[t].

a Diuinis.horis vl' officijs.ſ. q tē.di. of.ſit ce.c.i.quo tem.qs de.ef.in cho.c.i.

b Inſup.vſq ad.§.in eccleſijs. pmo ſtatuit q vltra theologalem tertia pars prebēdaꝝ graduatis ↄferat. Scdo graduatoꝛuz qualificatio inſerit. Tertio q graduati de qlificatōib9 ſuis: tpe videlz quo ſtuduerūt gradu ꝛ nobilitate faciāt fidē collatorib9 ſtatuit. Quarto ordinarij vt in ↄferēdis bñficijs ad theologos pſertim reſpiciāt exhortant. Quinto q in bñficijs electiuis idē ſeruet ordo ſtatuitur. Sexto vn9 caſus in quo graduatus nō ſit capax illi9 tertie ptis oſtenditur. ſcda ibi: videlz. tertia: qui de. quarta: exhortamur. quinta: in dignitatib9. ſexta: q ſi. Inſup ↄtinuat ad pcedēn. c.ſtatutū.§.inſup. de reſcrip.in.vi.cum ſilib9.quaſi.d.ſ. prouidimus theologo: nūc prouideamus alijs graduatis.

Diuiſio textus.

c Ultra.ſic pbenda theologalis non eſt de tertia parte pbendaꝝ conferenda graduatis: nec facit turnum.

Prebenda theologalis nō facit turnuz.

d Predictam.eccleſie cathedralis.

e Ut premittitur. ſcz cū onere reſidētie lecture ꝛ predicationis.

f Aſſignandam.i.conferendam.

g Tertia pars.cui9 due ptes debent cōferri graduatis nominatis p vniuerſitates.ſ.eo.§.item placuit.

h Prebendarū.ꝛ alioꝝ beneficioꝝ.ſ. ver.in dignitatibus.§.ſtatuit.ver.ſi autem illi.ꝛ.§.item placuit.

i Conferat.de neceſſitate ita q collatio aliter facta nō valeret: vt.d.ver.ſi autē illi.ſ.eo.§.xxi.ꝟ.q ſi quis.ꝛ hoc verbū īducit neceſſitatē per hoc qd in ſili habet in.c.ſi diligēti. de fo.cōpe.i.c.i. de iniur.li.vi.in.c. de multa.§.is ꝗꝙ. de pbē.in cle.i.d iudi.iūcta glo.in ver. mādante.glo.l.l.ſi ſoror.C.d col.ſicut de ver. dentur. no. Panor.in cōſi.xcij.

k Graduatis.ex hoc dico ſcholarez quātocūq tēpore ſtuduerit in vniuerſitate priuilegiata incapacez noīationis: niſi ſit graduatus.ptz.ſ.eo.§.itē q ad dictas.ibi.ſuorum graduatorum.

l Sic.demonſtrationez deſignat.no. in.l.gallus.ff.de liber.ꝛ poſthu. ꝛ notat modū inueniendi dictā tertiā partem.

m Prima. poſt preben. theologalē: vt in princi.huius.§.

n Uacatura.poſt datā pragmatice a qua ligauerūt hec decre.ꝛ nō ante: vt in fi.hui9 li. ꝛ declarauit karo.vij.vij. auguſti āno.Mccccxli.ꝛ ex quo ceſſauerūt oīno expectatiue.nā qdiu tolerate fuerūt non habuerūt locū qualificationes d.§.i.ꝟ.nō volum9. vñ pluribus placet noīatiōes nō ligaſſe: niſi a paſcha anni. Mcccc.xxxix. qꝛ vſq ad illud tps ꝛ non vltra fuerunt tolerate grē expectatiue p eccleſiam gallicanam.ſ.eo.§.placuit.

o Hmōi.i.qualificato: vt ſequitur.

p Graduato.cōferatur.quod eſt.ſ.

q Duas.pbēdas q ſunt in turno ordinarū ꝛ remanēt ei9 libere diſpoſitiōi.

r Sequens.prebenda.

ſ Eo modo.ſcz graduato.

t Deinceps.ſatis patet ex hoc tex. q probato per graduatū q epiſcopus duas prebendas iure ordinario cōtulit tertia ſequens ſibi debeatur. de hoc no. ſ.eo.§.item placuit.

Magri et docto res quā doc̄ dif ferunt.

¶ Uidelicet[a] magiſtris[b] aut licētia tis[c] ſeu baccalarijs formatꝭ ī theo logia qui per decennium in aliqua vniuerſitate priuilegiata[d] doctori= bus[e] ſeu licentiatis[f] in altero iu= rium[g] vel medicina[h] qui per ſeptē

a ¶ Uidelicet.exponit.ꝟ.graduato. ſi. ꝟ.ſ.eo.§.priori.cum ibi nota.

b ¶ Magiſtris. mgr̄i dñr in theologia ꝛ in artib⁹.doctores ī iure canonico vł ci uili ꝛ ī medicina: tñ magr̄i in theologia aliqñ vocanť docto res.ſ.in ꝓhe.§.qb⁹ ad plenū.in prin.et lex vocat doc. legū magr̄os.in ꝓhe.ff. §.pe.gloſ.in cle.ij. de magiſ.hoſtiē.in ſum.de magiſ.§.i. panormi.in.ca.i. de loca.

c ¶ Licētiatis. ꝙ p illa ꝟba licentiā do cēdi/regēdi/interꝓtandi ꝛc.q̄ habenť in eoꝝ lr̄is:ꝯſequunť ꝙ docere poſſint pu= blice/qd̄ al's non poſſent. C. de pro.q̄ in vr.l.i.lib.xij.de ſtu.li.vr.ro.l.i.li.xi. no. Joh.fa.inſti.de iu.na.§.rñſa. ſꝫ gl. ī.c.i. de poſtu.p̄la.dicit ꝙ doctor pōt iterꝓta= ri dubia illi⁹ facultatꝭ ī qua eſt doctor.p d.l.i.de ꝓfeſ.vñ ibi d̄t panor.ꝙ añ docto ratū q̄s nō pōt magiſtralit̄ legere nec di ſputare:ꝛ ſi licētia deť ſcholarib⁹ in ali= qb⁹ ſtudijs hoc poti⁹ eis dať vt adiſcāt q̄ꝫ vt doceāt:ꝛ an licētiat⁹ veniat appel= latione ſcholariū.no. Jmo. et Domi.in .p.vi.ꝛ de doctorib⁹ p doc.ī ſaluta.Gre.

d ¶ Priuilegiata.ſtuduerit.qd̄ eſt.ſ.ꝛ ē

e ¶ Doctorib⁹.doctorat⁹ ē (ſi.ſ.pr.§. dignitas ī ꝓhemio.C.ibi magiſteria di= gnitate.ꝛ ibi Bar.c.q̄ꝫto.d̄ magiſ.ibi ꝛ di gnitatē aſſumūt.vbi panor.ꝛ ī.c.i.de iu de.l.c.clerici.de iudi.no.Bar. ī.l.fi.C.d̄ iudeis.vbi dicit iudeū nō poſſe effici do= ctorē:q2 doctorat⁹ eſt dignitas.de quo p eū in ꝓhe.ff.Et ſi legerit p.xx.annos cō ſequiť dignitatē comitiuā.l.i.C.d̄ ꝓfeſ. qui in vr.conſtañ.li.xij.Bar.in.l.alexan drinis.C.de decuri.lib.x. Quot aūt mo dis noietur doctor: ꝛ que requirātur in doctorando.no.geſ.in cle.ij.de magiſ.

f ¶ Licentiatis.arg.ex or.littere ꝙ in= ter graduatos doctores ꝓferunť licētia tis: et licentiati baccalarijs.ſi. in Salu. Gre.ꝓponunť doc.ſcholarib⁹. hoc verū ceteris parib⁹.pꝫ.ī.xi.di.q̄d ꝓderit.c.ſta tuim⁹.c.nec emeritis.al's ſi doctor eſt in

ſufficiēs quo ad ſcīam miniſtrādam nō eſt ꝓponēd⁹ſcholari ꝓuectori lr̄ato:Jmo poſtponēd⁹.i.q.i.viliſſim⁹. no.ī.l.i.C.d̄ an.ci.li.xi.fallit ī veteranis.q̄ lꝫ añ ſeniū ſcīam habuerint:tñ ꝑpť ebetēs ingeniū mēorā atq̄ ſenſuꝫ eadē ſunt exuti.nā tales doc.ēt regēti= bus ſūt merito ꝓpo nēdi.C.d̄ tyro.l.ty= rones.li.xij.ar.C. q̄ po.ī pig.ha.l.fi.§. exceptꝭ.ꝛ deferēdū eſt ſenectuti ꝛ cani ciei.ff.de iu. ī nu.l. ſemp.in auť.de q̄ſto.§. ſi ꝟo aliq. col.vi. vbi de hoc ī gl.idē ſi doctor ē ſufficiēs q̄ ad ſciaꝫ:ſꝫ eſt al's crimioſus aut īfamis ꝑpť crimē añ cōmiſſuꝫ:tūc nō eſt ſchola rib⁹ꝓponēd⁹.ar.c.ītellexim⁹.d̄ eta.ꝛ q̄li. no.ſ.e.§.i.ꝟ.iuuēib⁹.reat⁹ el oēꝫ honorē excludit.C.vbi ſe.vł cla.l.i.d̄ ꝓuiť.ſcho. l.ij.li.xij.ꝛ infamib⁹ porte dignitatis nō patebūt.C. d̄ īfa.l.i.li.x.c.īfamib⁹.d̄ re. iu.ī.vi.ꝛ doc. dñt ꝓcellere ſcholares mo rib⁹ ꝛ ſcīa.l.mgr̄os.C. d̄ ꝓfeſ.ꝛ me.li.x. de pro.q̄ in vr.cō.l.i.li.xij.ꝙ ſi ī his ꝓcel lunť a ſcholarib⁹:merito ſūt eis poſtpo= nēdi.no. ħē.ſup Salu.Gre.Arch.xxxvij di.de q̄buſdā.panor.ī.c.clerici.de iudi.

Sene= ctuti de ferēduꝫ eſt.

g ¶ Jurium.ſcꝫ canonico vel ciuili.

h ¶ Medicina.ar.ex ordie lr̄e magr̄i in theologia ꝓferūť doctorib⁹ ī alio iuriū. ad hoc.ī.e.ꝟ.exhortamur.ꝛ doctores in altero iuriū doctorib⁹ ī medicia.no.Jo. an.ꝛ panor.ī.c.clerici.d̄ iudi.q2 doctores dcretoꝝ dñt ꝓcedē doctores legū:q2 ſcia canōica ē nobilior q̄ꝫ legaľ.vt ibi d̄ducūt panor.ī ꝓn.d̄cre.vñ d̄t ipator ꝙ ſacre le ges nō dedignāť ſacros canōes imitari: vt.d.c.clici.firmat Gra.x.di.p to.ꝛ doct. legū dñt ꝓcedē doctores artiū vł ī medi cina:q2 ſcia legaľ ē nobilior rōe ſubiecti qd̄ ē hō dirigibil' ī bonū cōe: ꝛ ī medicia ſcīa le= ſubiectū ē hō egrot⁹.ſꝫ Aug.d̄ ācho.ī li. galiſ q̄d de po.ec.ꝛ Antho.ī.iiij.pte ſum.ti.v.c.ij. habet.p §.iiij.dicūt ꝙ vnā ſciaꝫ eē alia digniorē ſubie= ꝯtingit tripl'r. Primo ex pte rei ꝯſiderate. cto: Scd̄o ex pte modi cōſiderati. Tertio ex pte finis ad quē ordinať. Primo modo ex

Docto= rū ordo inter ſe q̄lis eſt.

ānos ī sua facultate studuerit ī vni uersitate[a] vt supra. Magistris seu[b] licētiatis in artibus cū rigore[c] exa

Medicina / an ſit alijs dignior

parte rei ɔſiderate ſciētia medicine vide tur dignior alijs ſciētijs practicis: cum ſit de corpore ſano egro ⁊ neutro: qđ cor pus eſt organū aie ⁊ oīʒ actuū humano rū. vñ dicit. l. i. ff. de va. ⁊ extra. cog. ꝙ iu ſtior ē medicorū cā ꝙ̄ ꝓfeſſorū artiū li beraliū: cū illi ſalu tis hoim agant: hi ſtudiorūʒ curā. Ex pte vero finis ſcien tia legalis vel militaris eſt dignior: cum ordinet ad ɔſeruationē boni publici qđ preferī cuilibet pticulari pſone. ſ. e. §. i. ꝟ. romani. cū ibi no. Sʒ ex pte modi cōſi derādi vel īcertitudinē tradēdi videnī ſe hr̄e ſicut excedentia ⁊ exceſſa: qꝛ ſicut regula medicinalis variāda eſt ex varie tate cōplexionū: ſic regula iuriſpitorum varianda eſt ex varietate ɔditionū ppli: vt dicit Augu. de li. ar. c. nō dʒ. de ɔſan. ⁊ affi. in exua. Jo. xxij. qꝛ nōnunꝙ̄. ⁊ ad cō ditorē. ſ. in pro. in fi. cū ibi no. Cuʒ ergo ſciētia iuris et medicine ſe habeāt ſicut excedētia ⁊ exceſſa: ⁊ vtraqꝫ a deo ſit. Nā de medicina ſcriptū eſt Eccl'. xxxviij. Al tiſſim⁹ de terra creauit medicinā: et vir prudēs nō abhorrebit eaʒ. nec ob. illud Ambro. Qui ſe medicis dederit ſeipʒ ſi bi abnegat: cū intelligaī qñ pcipiūt ɔtra ria legi diuine. de ɔſe. di. v. ɔ̄ria. c. cū in firmitas. de pe. ⁊ remiſ. ⁊ de iure ſeu le gibus. puer. viij. Per me reges regnāt: ⁊ legū ɔditores iuſta decernūt. in. l. iter claras. C. de ſum. tri. ⁊ vtraqꝫ eſt neceſ

Legiſte ⁊ medici valde honorā tur.

ſaria hoīb⁹. medicina ad ſanationē cor porū: iura ad pacificationē hoim. iiij. di. facte. ⁊ vtriuſqꝫ peritus multū ab hoīb⁹ honoraī. c. nō ſane. xiiij. q. v. Eccleſiaſ. xxxviij. dr̄ de medico. Diſciplina medi ci exaltabit caput illi⁹: ⁊ in cōſpectu ma gnatū collaudabiī. Et de iure quo exer cetur iuſticia. Sap̄. viij. p hanc habebo claritatē ad turbas ⁊ honorē apđ ſenio res: ideo debent iuriſperiti ⁊ medici ſer uare illud apl'i. Honore inuicē pueniē tes. Ad Ro. xij. et nō alter alterū ɔtēne re vel deridere iuriſpiti appellantes me dicos obſtetrices. l. fi. C. cōia de le. glo. in. d. c. nō ſane. Jo. an. in. c. ad aures. de

eta. ⁊ qua. ⁊ medici iuriſpitos nūcupan tes boues ⁊ aſinos tanꝙ̄ groſſam eoruʒ ſciētiā reputātes. Sʒ iter doctores eiuſ dē ſciētie ꝗ pferanī antiqui pferēdi ſunt nouis. ar. l. potioris. C. de of. rect. ꝓ. no. ī auī. de defen. ciui. §. audient. col. iij. is el grad⁹ ceteros antecellit quē ſtipē dia meliora ⁊ labor prolixior fecerit an teire. C. de of. ma. of. ⁊ l. nemo. c. i. đ ma io. et obe. qđ intellige ceteris parib⁹. nā doctor nouus ꝗ diu legit / pſertim p. xx. annos pferēdus eſt antiqori ꝗ nō tantū legit: cū adept⁹ fuerit dignitatē comita tiuā. l. i. C. de ꝓ. ꝗ in vr. ɔſtā. li. xij. ⁊ do ctor plebeius lratior pferī doctori nobi li min⁹ docto. ſec⁹ ſi ſunt equales: qꝛ tūc duo vicula fortiora ſunt vno. no. Bal. in l. nemini. C. de aduo. di. iud. ⁊ doctor in vtroqꝫ iure pferend⁹ eſt doctori in altero iuriū tm̄ pari rōne. c. i. de treu. ⁊ pa. qđ li mita p Panor. in. c. clerici. de iudi. ⁊ idē intellige de licētiatꝭ ⁊ baccalarijs referē do ſingula ſingulis. ⁊ lʒ ɔgruū eēt tales ꝗlificatos ſm ordinē predictū pferri in uicē: nō videī tñ de neceſſitate: ſʒ ſufficit ꝙ vni eorꝝ ī turno ꝓuideaī. Tñ in nola tionib⁹ ſi ſunt eiuſdē anni: loc⁹ eſt grati ficatiōi: ſi ſunt diuerſorꝝ annorꝝ / antiqor nolatus pfertur. ſ. eo. §. itē ꝙ ad dictas.

Doctorū ꝓrogatiua.

a ¶ Uniuerſitate. ſ. priuilegiata.

b ¶ Seu. ampliatiue poniī. ⁊. ſ. eo. §. i. ꝟ. vt vero. ꝟ. nō tñ. c. nullus. de tēp. or. in vi. c. ſtatutū. §. i. eo. li. Cy. ⁊ Bal. in. l. pe. C. de ꝟb. ſig. Aliqñ expoſitiue. ſ. de elec. c. lʒ. in prin. c. i. §. et cū hūane. ꝟ. qđ etiā. c. bone. i. ⁊ ibi glo. de poſtula. pla. Aliqñ correctiue. ſ. de auc. ſa. cō. c. ſacroſctā. ꝟ. ⁊ ne. c. i. de ſta. regu. in. vi. ⁊ ibi Arch. de hoc per Bart. in. l. ſi quis ita. ff. de au. et ar. leg. in. l. ſi is ꝗ ducenta. §. vtrū. de re. du. in. l. ad ꝓtegendā. C. de. in li. dā. tu.

c ¶ Rigore. ex hoc videī ꝙ licētiat⁹ in artib⁹ nō cū rigore examinis: ſʒ ſimplici ter: vel cū cauda nō ſit capax tertie ptis bñficiorꝝ debite graduatis. Et pondera bñ tex. ꝙ hec ꝟba cū rigore ⁊c. referūtur ad magr̄os ſeu licentiatos in artib⁹: vt

ad prima.q2.§.cũ de licentiatis in alijs facultatib⁹ loquit̃ nulla eſt de hoc facta mẽtio.cõgruũ tñ eſſet ꝙ licẽtiati cũ rigore examinis ꝑferrent̃ licẽtiatis ſimpliciter/vel cũ cauda. cũ etiã in gratijs expectatiuis ꝑ regulaꝫ cãcellarie ap. preferãtur.⁊ no.licentiã artiũ eſſe gradum: ideo dico ꝙ licẽtiatus in artib⁹ cũ rigore examinis ẽ capax noĩatiõis: ⁊ dꝫ ei cõcedi noĩatio ꝑ vniuerſitateꝫ ſicut magiſtro.hic enim equiparantur.

Licẽtiatus ĩ artib⁹ ẽ capax noĩationis.

Panor.in.c.officij.in.c.dudũ.i.de elect. doc.in.c.venerabilis.de prebẽ.ĩ.de nn.⁊ qua.car.c.i.in bñficioꝝ obtinẽda multiplicatõe.c.de multa.de ꝑbẽ.in extua.Jo. xxij.execrabilis.§.nos itaqꝫ.vbi ꝑ geſ.in penaꝝ inflictiõe.ff. de incen.ru.nau.l. pedius.xxxiiij.q.i. qui ꝯ pacẽ.vbi glo. c.fi.cũ ibi no.de pe. de hoc no. in.c. cuꝫ q̃dẽ.⁊ ibi doc.de iureiur.Bar.in.l.capitaliũ.§.ſerui.ff.ð peñ.vbi dicit ꝙ nobiles nõ debẽt pati viles penas:vt ſuſpendi/⁊ ſi.inde dicit̃ ꝙ decapitatio eſt pena nobilium.et in multis alijs defertur nobilitati:ſicut ex inſpectione iuriũ vigilanti conſtare poterit.per Joh.ray. in tracta.nobi.q.vlti.

Nobilitatꝫ ꝓrogatiua.

minis qui ꝑ q̃nquenniũ[a] in aliqua vniuerſitate a[b] logicalib⁹ ĩcluſiue: vt ſupra[c] in artibus:vel ĩ aliqua ſuperiori facultate ſtuduerit: necnõ[d] in theologia q̃ per ſex annos: vl'in vtroqꝫ aut in altero iuriũ baccalarijs[e] qui per trienniũ ſi nobiles[f] ex vtroqꝫ[g] parẽte et ex antiq̃[h] genere

a ¶Quinquẽniũ.no.quẽ in q̃nquẽnio debere eſſe ꝓuectũ in artib⁹:ſic ⁊ ſtudẽs in theologia.c.ſup ſpecula. de magiſ.et in iure ciuili.in ꝓ.ff.circa fi.ait eñ hiero. pictagoricũ ſtudiũ ẽ tacere ꝑ q̃nquẽniũ poſtea erudite loq̃:ſꝫ tñ mai⁹ tp̃s hic requirit̃ in ſtudio theologie ⁊ iurꝫ:vt.§.pꝫ ĩ i.c.cũ ex eo.de elect.l.vi.dat̃ ſeptẽniũ.

b ¶A.ponit̃ incluſiue:vt ſequit̃.⁊ ĩ fi. hui⁹ li.§.nos igit̃.ꝟ.volentes.cũ ibi no.

c ¶Ut ſup.ſ.ĩ vniuerſitate ꝓuilegiata.

d ¶Necnon.i.etiam.ĩ.ꝟ.exhortamur. cle.i.de offi.delega.vbi glo.

e ¶Baccalarijs.cõferat̃ ꝑma vacatura qð eſt.§. Et no.ꝙ ſimplex baccalari⁹ ĩ theologia vl' ĩ iure cũ adminiculo tp̃is eſt grad⁹.ideo hmõi baccalarij ſũt capaces noĩationũ:q̃re bene faceret vniuerſitas pariſieñ. q̃ hoc ſibi vſurpauit ꝙ ſolis magr̃is ꝯcedit noĩatiões ſi illas etiã daret licẽtiatꝫ ⁊ baccalarijs ĩ decretꝫ. Jtẽ no.ar.a ſpãli qð eſt validũ.l.i.ff. ad muni.c.pñti.de ꝑbẽ.in.vi.ꝙ baccalariat⁹ in artib⁹ vel medicina nõ cẽſet̃ grad⁹ q̃ ad iſta decreta.q2 hic ſpãlit̃ loquit̃ de baccalarijs ĩ theologia vel in iure: iõ tales nõ ſunt baccalarij nõ vident̃ capaces noĩationũ

Baccalarij in artibus nõ ſunt capaces noĩationum.

f ¶Nobiles.no.habẽdã rõnẽ nobilitatis gn̄is in tp̃is ſtudij abbreuiatiõe ⁊ in faciẽda de ipſis pre alijs ceteris parib⁹ ꝓmotiõe.l.ij.§.deĩde cũ placuiſſet.ff.de orig.iu.in aut̃.de defen.ci.§.iterim.col. iij.c.ꝯſtitutis.cum ibi no.de ap.vbi doc.

g ¶Utroqꝫ.q2 pater ⁊ mater erãt nobiles.ſi mulier nobilis ex gñe nubat nobili:lꝫ minoris grad⁹ vel ordinis:nõ amittit nobilitateꝫ.ff.de ſena.l.femine.C. de dig.l.i.li.xij.⁊ cũ hoc ꝯſequit̃ nobilitatẽ ex ꝑſona viri cũ mulieres a maritis nobilitẽtur.l.fi.C.de inco.li.x.l.mulieres. C.ð dig.li.xij.niſi poſtea nubãt plebeio vt.d.l.femine.Choruſcãt eñ vxores radijs maritorũ. ĩ aut̃.de ꝯſue.§.hec itaqꝫ col.iiij.no.in.c.ex parte.de fo.cõpe.⁊ nobilitas trãſmittit̃ ad liberos.ff.de ſena. l.emancipatũ.l.liberos.cũ ſi.ex gñe paterno:q2 ex gñe materno nõ impͥmit̃ nobilitas.vt.d.l.liberos. a ſuꝑioribus eñ agnatis ⁊ nõ cognatis veniũt nobilitas dignitas:⁊ filiis.l.cũ legitime. et ibi no. ff.de ſta.homi.no.ĩ.d.l.i.de dig. ideo improprie dicunt̃ nobiles ex vtroqꝫ parẽte cũ ad hoc ſequant̃ cõditionẽ patris: nõ matris: licet ex hoc ꝙ mater eſt nobilis magis honeſtẽtur ⁊ honorificentur. De iſta materia nobilitatis vide late ꝑ bar. in repe.d.l.i.in tractatu de nobi. Johã. ray.in ſuo tracta.nobi.

Mulier a viro nobilitatur.

Nobiles ꝓprie dñr ex vtroqꝫ parẽte.

h ¶Antiquo.nota q̃ ex parentib⁹ nobilibus deſcẽdũt ſunt nobiles.ff. de ſena. l.liberos.⁊ illa nobilitas ex gñe q̃to pl⁹

inueteraſcit in gñatione/tāto pl⁹ maioꝛ habet.l.tā dementis.C.de epi.audi.l.ſi furioſi.C.de nup.ibi.qui ex gñe eoꝝ nobiliores ſunt.l.nobiliores.de cōmer. et mer.de pa.te.§.ſiles.colla.x.Sed vtruꝫ nobilitas deſcēdat ad poſteros i infinitū.no.i.d.l.liberos in.l.i.C.de dig.lib.xij.vbi Bar.ꝛ ḡcq̄d ſit de iure cōi cōſuetudo admittit deſcēdētes quoſcūq̄ ex nobilib⁹ haberi ꝓ nobilib⁹.ideo tales reputandi ſunt q̄les cōſuetudo reputat.per no.ꝑ Jnnoc.in.c. de multa.de ꝑben.vbi dicit ꝙ illa eſt dignitas que habet pro dignitate in tali eccl'ia vel loco.facit qđ no.Bar.in.l.labeo.ff.de ſuppel.le.Bar.ꝛ Jo.ray.in trac.nobiliū.

Nobilitas/an in infinitū deſcēdat ad poſteros,

a ℭAlias.i.ſi nō ſint nobiles ex vtroq̄ parente ꝛ ex antiquo genere.

b ℭQuinquenniū.accipe ad min⁹ ꝛc. quod eſt.ī.

c ℭQui.ſcꝫ baccalarij vt referatur ad ipſos tanq̄ ad ꝓxima.nec mirū ſi baccalarij magis onerant q̄ doctores aut licētiati:cū ſit iſtis magis deferēdū.Credo veri⁹ ꝙ referat ad oīa ꝑcedētia: tā.ſ.ad magiſtros doctores licētiatos q̄ ad baccalarios cum clauſula in fine poſita ad ꝑcedentia regulariter referat.c.olim.de reſcrip.ſ.eo.§.ſequunt.ibi.qui per decēnium.cū ibi no.et ſatis ſonat littera per ver.predictis.et ꝓ.ſupradictis.

d ℭFidem.plenā:vt ſequit ibi ꝑ legitima.Et q2 ꝑiudiciū ex hoc gñat collatori.cū em̄ lex vel ſtatutū facit mētionē de fide faciēda in dubio intelligit de plena fide qñ tractat de magno ꝑiudicio.c.ſcriptū.§.verū. de elec.c.cū bertoldus. đ re iudi.c.tū ex lr̄is.de in integ.reſti. ſꝫ qñ de nullo vel modico agit/ſufficit ſemiplena fides.c.ſtatutū.§.cū vero.de reſcrip.in.vi.l. theſaurus.ff.ad exhi.l.iij.§. iudex.cum ibi no.eo.titu.facit no. in.c.veniens.in.c.nuper.de teſti.no.pe.de an=

Fides plena ꝛ ſemiplena.

alias[a] aūt ꝑ quinquenniū[b] cōſimiliter in aliq̄ vniuerſitate ꝑuilegiata ad min⁹ ſuū ſtudiū fecerit ℭQui[c] de ꝑdictis gradibus tpe ꝛ nobilitate ſupradictis fidē[d] facere[e] teneantur[f] collatori[g] per legitima documēta[h]. ℭExhoꝛtamur tñ oꝛdinarios collatores ꝙ in cōferendis beneficijs huiuſmodi: ꝑſertim[i] quo ad dignitates reſpectum habeāt[k]

cho. in clemē.ſtatutum.de electio.

e ℭFacere.quocūq̄ tpe ſufficiet:ꝑſertim ſi ante vacationē bñficij / cū hoc tpe nō limitet: ſꝫ exhibitio noīm fiēda eſt ꝑ graduatos tpe q̄drageſime.ī.e.§.ſtatuit Et no. ꝙ graduati tenent de trib⁹ facere fidē collatorib⁹. de gradu:de tpe q̄ ſtuduerūt i vniuerſitate ꝑuilegiata. ꝛ de nobilitate:qđ vltimum vēdicat ſibi locū/dūtaxat i baccalarijs in theologia vel i iure nobilibus q̄ ꝑ triēnium tm̄ ſtuduerūt. et in lr̄is noiationū debent deſcribi gradus/numerus/ꝛ q̄litates beneficioꝛuꝫ ipſorum nominatorū.ī.eo.§.item ꝙ vniuerſitates.

Nominatiões q̄ tpe ſūt inſinuāde.

f ℭTeneant. verbū neceſſitatis eſt.ſ.eo.§.ſequūtur.in prin.cum ibi not.

g ℭCollatori.ꝛ patrono.ī.e.§.ſtatuit. Sed nūquid ſufficiet fidē facere eorū vicarijs.ar.ꝙ ſic.in.d.§.ſtatuit. vbi valet exhibitio noīm facta vicarijs.idē de inſinuatione mādati.ī.eo.§.itē voluit.cuꝫ ibi no.ꝛ fa.iſte ter.ꝙ fides faciēda eſt iudici.C.de fideicō.l.volūtatis.ff.đ teſti.l.ob carmē.iiij.q.iij.§.itē ſepe.c.ſtatutū.§.cū vero.de reſcrip.in.vi.no.in.c.prudentiam.§.i.de offi.delega.

h ℭDocumenta.ꝑ litteras vel teſtes.

i ℭPreſertim.i.maxīe ꝛ ꝯparatiue ponitur.ī.de his q̄ tem.di.of.c.i.cuꝫ ibi no.

k ℭhabeant.vide ſicut ſciētia ꝑfertur ſcientie:ita theologus alijs ceteraꝝ ſciētiarū.vnde Augu.de an.in lib.de po.ec.et Antho.in.iij.parte ſum.tit.xxi.c.ij.§.viij.dicūt ꝙ ceteris paribus magis eſt eligendus in papā theologus q̄ iuriſta triplici ratione. Primo ex parte eccleſie cui preficitur: per quā non intelligūtur muri edificia et poſſeſſiones: ex quibus inſurgūt litigia que tollūtur ꝑ iura/ ſed aīe fideliū.de ꝯſe.di.i.eccleſia.que infoꝛmātur de fide ꝛ moꝛib⁹ ꝑ theologiā: nec chriſtus moꝛtuus eſt ꝓ tp̄alibus bonis

Papa ſit poti⁹ theologus q̄ iuriſta.

ſingulariter[a] ad magiſtros: necnō licētiatos ⁊ baccalarios formatos in theologia. ¶ In dignitatibus vero electiuis[b] pſonatibus admi= niſtrationibus et officijs[c] dictarū[d] eccleſiarum: idem ordo[e] modus

immo ea contempſit: ſed ꝓ redēptione aiaꝝ ⁊ ſalute.ſ.de elec.c.i.in pn. q̄ ꝓcu= ratur ꝑ pdicationē ſacre ſcripture.ſ.eo. §.ſequuntur. in pn. Scd̄o ex pte ſciētie qua ſumm⁹pon.pficit.ſicut em̄ ipē pfert oibus platis et pō= tificib⁹.ij.q.vij.pu= to: ita ſcia q̄ dz eſ= ſe pfect⁹ pfertur ol bus ſcientijs.Ter= tio ex parte iudicij eſt em̄ papa iudex omniū queſtionuz emergentiū.c.pve= nerabilem.§.ſane. q̄ ſi.ſunt legi.cōſtat autē ꝙ iura nō cor= rigūt oia mala:ſed multa dimittunt im punita.Sed per theologiā oia vitia re= prehēdunt ⁊ puniēda oſtēduntur.q̄ au tē eſſet bon⁹ canoniſta ⁊ theologus ille optim⁹ q̄tum ad hoc. ſꝫ hoſt.et alij di= cūt in.c.i.de cōſan.⁊ affini. ꝙ ſi in diſſen ſione eligantur in epm̄ vnus theologus purus ⁊ alius decretiſta purus ſi eccle= ſia cōſiſtat pro maiori pte in iuriſditiōe et cauſaꝝ ventilatione nec eſt hereticis conuicina: tunc preferendus eſſet cano= niſta: qꝛ nō eſt bon⁹ canoniſta q̄ predica re neſcit. ex ſolis em̄ canonib⁹ poſſet ſer monē elegāter formare: cū omes leges ad honorē dei et ſalutē animarū ⁊ eccle ſie regimē facte ſunt: de qualibet poteſt quilibet ſm ꝙ congruū ſibi videbit aſſu mere.x.diſt.c.i.xij.diſ.nouit. Si autē cō ſiſtit eccl̄ia in ſpiritualitate et hereticis vicina eſt:tūc erit theologus pferēdus. de elec.in cauſis.in fi.de here. excōicam mus.§.ſi qui.mixtum tamē dicas puro cuilibet pferendū: vt dictū eſt.ad hoc.c. officij.de elec. Et dicit Panor.in.c.fra= ternitati.de cleri.nō reſi.canoniſtā cete= ris paribus pferri theologo in platura.

Canōiſta pferēdus ē theologo.

a ¶ Singulariter. hec dictio diſtributi ua eſt.c.in cauſis.c.in geneſi. cū ibi no. de elec.ff.de lega.i.l.huiuſmodi.c.gene= rali.de elec.in.vi.ſ.eo.§.i.ver.dum aūt. in phe.§.quibus ad plenū.ꝟ.que om̄ia .J.eo.§.ſtatuit.cum ſi.

b ¶ Dignitatibus.nota ꝙ dignitates cadūt ſub tertia parte beneficioꝝ debi= ta graduatis.tam collatiue: vt.ſ.ꝟ.ꝓ= ximo.q̄ electiue:vt hic.qd̄ itellige de di gnitatib⁹ inferioribus ad quas ꝓuidet per electionē:per quarū vacationē eccle ſia nō dicit viduata que nō cōprehendū tur in ꝯcilio gnali. ne pro defectu.⁊ qꝛ ꝓpter.de elec.de q= bus intelligit.c.ij. de pben.l.vi.vt ibi no. q̄ potius colla= tiue q̄ electiue dicē de ſūt.no.ſ.d elec. c.i.§.i.⁊.§.⁊ cū hūa ne. nō autē de eccle ſijs cathedralib⁹ collegiatꝫ ⁊ reglarib⁹.

Dignitates an poſſint deberi graduatis.

c ¶ Electiuis.id eſt ad quas prouide tur per electionē ſine forma.c.quia pro= pter.de elec.et que comprehendūtur in concilio lateranē.nulla:de cōceſ.preb. An autē huiuſmodi dignitates cadant ſub noiationibus. no.J.eo.§.itē placuit.

d ¶ Officijs . ppetuis eccl̄iaſticis.nec comprehendit officiū quod cadit in lai= cum. ar.cle.per litteras. de preb.fa.qd̄ no.in cle.ij.de deci. Jo.an.in no.in.c.qa ſepe.de pre.ꝙ mandatum de prouiden= do alicui de officio nō comprehendit of= ficium cadens in laicum. fa.quod no.J. eo.§.itē ꝙ omnia.de anna.§.voluit.

e ¶ Dictarum.ſ.cathedralium et col= legiatarum.de quibus.ſ.in pnci.huius .§.que ſunt proprie electiue: nec cadūt ſub gradu vel noiatiōe: vt h ſatis patet tum quia in hoc toto titulo loquitur dū tarat de beneficijs collatiuis: et quia in illis eccleſijs debent fieri electiones ca= nonice omnino ſine aliquo obſtaculo.ſ. de elec.c.licet.cum ibi no.etiam in ipis non poteſt inueniri turnus.

f ¶ Ordo.et ita ad inueniendum ter= tiam partem hmōi beneficioꝝ.dignitas reſpectu ſolius dignitatis facit turnuz. et prebenda reſpectu ſolius prebēde.ſ. in pn.huius.§.reſpectiue.ſ.prebēda ec= cleſie cathedralis reſpectu ſolius cathe dralis ⁊ pbenda eccleſie collegiate re= ſpectu cuiuſlibet collegiate.J.eo.§.item placuit.et officium reſpectu ſolius offi= cij:vt hic in.d.§.item placuit.

Turn⁹ ꝑ q̄ bn̄ficia fit.

a ¶ Obſeruentur etiã in regularib⁹ bñficijs.ĩ.eo.§.ſtatuit.l ſi.iũcto.§.itẽ placuit

b ¶ Qualificatis. vide nõ ois graduatus eſt capax tertie partis bñficiorum debite graduatis: ſed debet graduat⁹ eſſe qualificatus: vt.ſ. patet.

c ¶ Tẽpore vacationis. No. hic iſpici tp̃s vacatiõis beneficij: ex quo videtur q̃ ſi nolatus tp̃e date nomiationis hẽbat bñficia vſq₃ ad valorem hic inſertum: ſed tp̃e vacationis beneficij qd vult acceptare min⁹ habeat q̃ erit capax: et poterit illud beneficiũ in vim nolationis acceptare. facit c. ordinarij.§.in conferendis. de offi. or. in.vi. c. ei cui. de p̃bẽ.eo.li. vbi ſi mandatur prouideri alicui de prebenda i aliq ecclesia in qua ſint alique prebende ſacerdotales: licz tp̃e date reſcripti impetrans non habeat etatem ad habenduz prebendam ſacerdotalem: ſi tamen eſt in etate tẽpore quo vacat debet ſibi ſacerdotalis.p qd capi. dicũt doctores in c. dilect⁹.ij.de p̃ben. q̃ vbi queritur de viribus reſcripti ad beneficia reſpectu capacitatis honorate pſone p qua ſcribitur: tũc ſi ceſſat ſurreptio attendit tẽpus quo reſcriptũ mandatur executioni. ad hoc cle. cum de beneficio. de p̃bẽ. ff. de condi. et demon.l. eum qui. ff. d re. du.l. ſi cognatis. vbi cũ q̃ritur an legatarius ſit capax tp̃s mortis inſpicit: nõ tẽpus teſtamẽti. ff. de do. cau. mor.l.i mortis cã. de iur. fiſ.l. nõ intelligit.§. qñ. fa. qd no. ſpe. ti. de reſcrip.p̃.§. ſi. Oldra. cõſi.l v. vbi dicit q̃ ſi impetraui p̃mũ beneficiũ valens cẽtũ libras ⁊ tp̃e ipetrationis erat quoddã bñficiũ qd excedebat p̃dictã ſũmã: tñ tp̃e vacationis non excedit debet ipetrãti p predicta. fa. qd no.l cle. vt hi qui de eta. ⁊ q̃li. in cle. litteras de reſcrip. vbi late per Imo. ſz vbi a p̃ncipio cõmittitur ſurreptio conſideratur tempus date: et iſte eſt caſus. c. ſi eo tẽpore. de reſcri. in.vi. vbi ſi mandat puideri de bñficio cũ cura: vel ſine cura vacaturo: ⁊ impetrãs nõ hz etatẽ legitimã tp̃e date ad obtinẽdũ curatũ: lz habeat eam tẽpore vacatiõis curati reſcriptus eſt ſurrepticiũ quo ad curatũ: qr reſcriptum eſt de bñficio expreſſa certa q̃litate cure vel nõ cure. ideo videt ipetrans ſe aſſerere habilẽ illi⁹. vñ ſi tũc tp̃is eſt inhabilis reſcriptũ eſt ſurreptitiũ quo ad q̃litatẽ cuius eſt incapax. ad hoc. c. i. de reſcrip. in. vi. c. eã te. e. ti. et qd ibi no. hen. ſed i caſu. d. c. ei cui. nulla fuit ſurreptio: qr mandatum fuit generale de p̃bẽda nõ expſſis certis q̃litatibus. iõ intelligit vt videat mandatũ de beneficio ad qd repit impetrans habilis: vt no. Jo. an. ⁊ do. Anto. in. d. c. ei cui. vbi late domi. ſic etiã intelligit illa duo. c. q̃ vident repugnare do. An. in. d. cle. litteras. inde dicit Jo. an. in. d. c. ſi eo tp̃e. illud nõ hr̃e locũ in reſcripto ad bñficia ꝯceſſo motu ꝓpo pape: quo caſu inſpiceret tp̃s vacationis bñficij: qr motus ꝓprius excludit ſurreptionẽ. c. ſi motu. de pre. in. vi. cle. ſi romanus. eo. ti. aduerte tñ q̃ tali hñti beneficia vſq₃ ad valorẽ h ꝯtẽtũ nõ dz ꝯcedi nolatio: qr ſi exprimat ea ⁊ valorẽ ſicut dz notat de ambitõe ⁊ ꝯſtabit q̃ tũc eſt incapax tertie partis debite graduatis q̃diu ea habuerit. ſi vero nõ exp̃mat forte erit ei⁹ nolatio ſurrepticia p.§. itẽ q̃ vniuerſitates.ĩ.eo. Itẽ ex p̃dictis iũcto tex. infert q̃ ſi noiat⁹ debite cõſequatur iure ordiario aut al's beneficia vſq₃ ad valorẽ predictũ: nõ tñ in vim ſue nominationis q̃ nõ extinguat ei⁹ nolatio q̃n poſſit ea vti ſi deſierit tm̃ hr̃e. Sz videt obſtare. c. ſi paup. de pre. in. vi. vbi gr̃a i forma pauperũ expirat ſi paup clericus ꝯſeq̃t aliud bñficiũ cũ eẽt cã mandati: ſz nolatio eq̃parat gr̃e i forã pauperũ: qr inuẽta fuit ad ꝓuidẽdũ pauperibus ſcholarib⁹ q̃ nullũ aut min⁹ ſufficiẽs bñficiũ eccl'iaſticũ ſunt aſſecuti. ad hoc cle. gr̃e. de reſcrip. vbi expectãs bñficiũ p̃dit gr̃am ſi ſibi ꝯcedit aliđ qd cum illo qd expectat de iure tenere nõ poſſit igit ſi nolatus ꝯſequat aliũ de beneficia vſq₃ ad dictũ valorem aut duas prebẽdas in eccleſijs cathedralib⁹ expirabit

et forma in omnibus obſeruẽtur[a] ¶ Quod ſi q̃s ex dictis q̃lificatis[b] tp̃e[c]

Tp̃s vacationis an ſit ſp inſpiciẽdum.

nota

Legatarius tẽpore mortis dz eẽ capax.

Nominatio et gratia i forma pauperũ i aliq̃b⁹ eq̃parant.

eius noīatio: nec cōualeſcet ſi poſtea ea dimittat. l. q̄ res. §. areā. ff. d̄ ſol. l. q̄ritur. §. ſi vēditor. de edi. edi. Sʒ ꝯ non ob. q2 obtinēs tot bñficia. vel vſq₃ ad valorem ꝑdictū non eſt oīno incapax dicte tertie partis bñficioꝝ: ſʒ q̄diu hēbit hmōi bñficia non poterit acceptare aliō bñficiū l. vim ḡdus vel noīatiōis. pōderat eñ iſte tex. dūtaxat tp̄s vacatiōis. ḡ ſufficiet ꝙ tp̄e vacationis bñficij acceptādi nō habeat tot vl' tanti valoris bñficia. ſicut eñ cū res deducit ad eum caſum a q̄ nō potuit icipere ſi act⁹ erat cōſūmatus nō viciat. et verificat regula factū. de re. iu. in. vi. l. in ambiguis. ff. e. ti. ſi nō erat ꝯſummat⁹ tūc viciat: ſic loquūtur ꝯria q̄ ſolēt allegari ꝯ illā regulā no. in. l. ꝑ parte. ff. de ſerui. doct. in. l. plurib⁹. de ꝟb. ob. ꝛ i dicta regula Hen. in. c. ꝯſultatiōib⁹. de iur. pa. Bar. ꝛ Bal. in. l. patre furioſo. ff. de his q̄ ſunt ſui vl' ali. iu. ſic ediuerſo cū āte ꝯſūmationē veniet caſus a q̄ potuit icipe cōfirmabit: vt ꝯrioꝝ eadē ſit diſciplina. ff. de his q̄ ſunt ſui vel ali. iu. l. i. fa. ca. placet. de cōuer. coniu. ſic videt in iſto caſu: quia nominatus anteq̄ ꝯſequat plenū ius i beneficio in vim noīationis qd̄ fit ꝑ acceptationē et collationem ſubſecutam. c. ſi. de con. pre. lib. vi. redactus eſt in eaʒ habilitatem in q̄ poſſet acceptare hmōi bñficiū: et ita ceſſante cā ꝓhibitōnis ceſſat ꝓhibitio. l. adigere. §. q̄uis. ff. de iu. pa. c. cū ceſſante. d̄ ap. nec ob. d. c. ſi pauper. q2 noīatio nō eq̄parat oīno gr̄e pauperū ꝑ hūc tex. qui nō ꝓhibet graduato habere plura beneficia. nec. d. cle. gratie: quia non habet locum in gratia generali ad quecūq₃ beneficia ſicut eſt nominatio. ſed in ſpeciali ad certam dignitatem vel curatum: ideo expirat per aſſecutionem alterius incōpatibilis: ſicut expiraret ius i re. c. d̄ multa. de ꝑ. ꝑ no. ꝑ Inno. in. c. in nr̄a. de reſcrip. Itē ex his videt ꝙ ſi tp̄e acceptationis bñficij nominat⁹ nō hēbat tot vl' tāti valorꝫ bñficia lʒ tp̄e vacatiōis hēret ꝙ valeat acceptatio. ꝑ q̄ fac op. d. c. ordiarij. vbi habēti duo incōpatibilia tp̄e vacationis tertij incōpatibilis pōt illud tertiū cōferri: dū t̄n ꝑmis renūciauerit. Sʒ illō nō eſt verū ꝑ hunc tex. q̄ pōderat tp̄s vacatiōis q̄ ad habilitatē graduati.

Prohibitō ceſſat ceſſante ipſi⁹ cā.

vacatiōis ꝑbēde ſeu dignitatꝭ[a] huiuſmodi alias duas obtineat[b] prebendas ſeu dignitatem et prebendam vel aliud ſeu alia beneficium aut beneficia qd̄ vel q̄ reſidendo[c] i altero ipſoꝝ ꝛ horis diuinis intereēndo[d] valerēt ſeu valeret vſq₃[e] ad ſūmā ſeu eſtimationē ducētoꝝ florenorum[f] camere[g]. ſimiliter quicūq₃ duas[h] prebendas cathedrales

a ¶ Dignitatis. aut alteri⁹ beneficij paritate rōnis.

b ¶ Obtineat. cuʒ effectu et pacifice. hr̄e eñ eſt cuʒ effectu hr̄e. ff. de ver. ſig. l. nomē filiarū. §. habere. c. licet. c. ſi tibi cōceſſo. de pre. in. vi.

c ¶ Reſidendo. nō attēdit ḡ ſi t̄m valeant i portatꝭ: ſʒ ver⁹ valor i loco reſidentie: ꝛ ibi deſeruiendo ꝑſonaliter.

Bñficij valor i quo attendit.

d ¶ Intereſſendo. no. hic ꝙ quotidiane diſtributiones cōputant in eſtimatione valoris bñficij. fa. ca. ſi. de reſcrip. in vi. qd̄ vult appellatione fructuū venire quotidianas diſtributiōes. bo. tex. in. c. ſi. de con. pre. e. li. ad hoc. glo. in cle. ij. d̄ deci. Jo. an. in addi. ſpe. ti. de cō. ꝑben. Oldra. cōſi. cxvij. de ro. deciſi. dcclxvi. ꝛ cxxxviij. qd̄ no. ſ. de anna. §. voluit.

e ¶ Uſq₃. incluſiue ponitur. et. ſ. §. i. ꝟ. ꝙ ſi quis. cum concor.

f ¶ Florenorum. i. ducatoꝝ ponendo florenū de camera pro ducato. in cōcernentibus eñ litteras apoſtolicas et cameram eſtimātur pro equali valore florenus auri de camera libra paruorum turoneñ. et ducat⁹: vt i regl'a cācellarie.

g ¶ Camere. apoſtolice. ſi. ſ. cō. fri. ap. cap̄. i.

h ¶ Duas. ſi vnam t̄m haberet q̄ valeret ducentis ducatis reſidendo: et diuinis intereſſendo eſſet icapax tertie partis debite graduatis: vt. ſ. patet. Sed ſi habet duas prebendas cathedrales etiam ſi non attingerent ad valorem pre=

nota

dictum pariter eſt incapax. vt hic.

a ¶ Obtinuerit. tempore vacatiõis beneficij. vtš.

b ¶ Nullaten⁹. i. nullo mõ nulla rõne. l. diſt. quia te. c. hi qui. c. ſtatutum. § cũ vero. de reſcrip. in vi. š. de elec. c. i. § facta. ℣. et vt oia. aliquando exponit. i. ipo iure. in aut. ſi q̃ mulier. C. ad velle.

obtinuerit[a] nullaten⁹ [b] ĩ ĩpa tertia pte ĩcludi ſeu cõprehẽdi cẽſeatur[c]

c ¶ Cenſeatur. et merito. hñs eñi beneficia vſq ad valorẽ. cc. ducatoꝝ aut duas p̃bendas cathedrales contentari debet: nec pluralitate alioꝝ beneficiorum onerari. ad hoc. c. is cui. de pre. li. vi. vñ tpe Guil. epi. pariſieñ. determinatũ fuit p vniuerſitatẽ pariſieñ. duo bñficia dũ modo vnũ. xx. libr. pariſieñ. valeret ab vno teneri cum ſalute non poſſe: vt refert in de vita xpi. parte. ij. c. vij. et l lib. apũ. et alij dicũt de. xv. lib. ſed tũc multo plus valebant libre q̃ nũc. ita q. xv. vl. xx. libre erãt ſufficientes ad honeſtã ſuſtentationẽ alicui⁹ magni viri. ⁊ vrba. v. q̃ ſanctus reputat taxauit q̃t beneficia et vſq ad q̃tum valorem poſſint haberi. dicens q nullus clericus ſecularis non titulatus plus q̃ duo beneficia poſſet obtinere. quoꝝ fructus in vniuerſo ẽm taxationem decime vbi ſunt taxata bñficia. alias vero ẽm taxationẽ cõem cxx. libras nõ excedãt: titulati vero tria poſſint obtinere quoꝝ fruct⁹ in vniuerſo ẽm veras taxationem et eſtimationẽ p̃dictas. cc. libras non excedant. Sacre vero theologie doctores canonũ vel legum pfeſſores quattuor dũtaxat obtineant: quoꝝ (vt p̃mittit) fructus. ccc. libras in vniuerſo non excedãt. cuiuſcũq vero valoris ſit vnũ bñficiũ illd quẽlibet clericũ decernit poſſe obtinere. vt habet in ci⁹ ex̃. horribilis Jo. etiã. xxij. voluit refrenare pluralitatem: ſaltẽ incõpatibiliũ. in ex̃. execrabilis: ſꝫ pthdolor execrabilis ambitio ⁊ effrenata cupiditas illas exulare fecit: quãtũ tñ ad cātare cuꝫ ſum huius textus alia eſt taxatio. Sꝫ ſi nominatus pmutat bñficiũ in vim nominationis acceptatum cũ incapace no minatiõis an teneat pmutatio. ar. q nõ in aut. vt hi q̃ ob. ſe. phi. ha. § q ſi quis. col. vi. aut. mloris. C. q̃ dari tu. poſ. vbi ſicut tutor nõ inq̃etat pupillũ nole pprio: ita nec alieno: vt ex iure ceſſo. ⁊ qḋ alicui ſuo note non lꝫ nec alieno. c. qḋ alicui. de regu. iur. li. vi. et ſi diceret tale pmutationẽ valere: cõcederet hmõi ĩcapaci vna via qḋ alia phibet qḋ fieri nõ dꝫ. de pcu. tue. c. cũ q̃d vna. de reg. iu. in. vi. et qḋ directe pſeq̃ nõ põt nec p obliquũ. ff. de leg. i. l. ſi michi. § regl'a. de tu. ⁊ cura. da. ab his l. ſcire. § i. fa. qḋ no. Jo. an. in addi. ſpeti. de inſtru. edic. § nũc aũt. ℣. ſꝫ nõne q̃libet de pplo. ⁊ poſſent tales incapaces nolationũ ſuſcitare nolatos. et vt ita dicam nola eoꝝ cõmodare in fraudẽ alioꝝũ nolatoꝝ. ad hoc. l. cũ qs deceder. § tertia. ff. de leg. iij. cũ ibi no. p Bar. l. q̃ teſtamẽtũ. ff. de pba. vbi pfeſſio facta ad vtilitatẽ nõ capacis nõ valet q: videtur facta in fraudẽ legis. dic ẽ. q fraude ceſſante valet pmutatio. Nõ eñi ita adheret oſſib⁹ nolati bñficiũ in vim ſue nominatiõis ſibi collatũ quin poſſit illud auctoritate ſupioris pmutare cũ nõ nominato q̃ nõ eſt incapax illi⁹ ſimplr. nec ẽ incapacitas ei⁹ ppetua: ſꝫ ſolũ quo ad illud bñficiũ qḋ caderet in turno nominationis. Beneficiũ aũt vacãs p pmutationẽ nõ facit turnũ. J. eo. § item q omnia. ideo poteſt illud habere iure ceſſo. ad hoc. l. decurio. ff. de decu. vbi decurio qui phibet conducere quedã ſi iure ſuc ceſſerit in conductõne remanet in ea. iõ dicit glo. in. c. i. ne cler. vel mo. in ver. cõductores. q ſi clericus ſuccedit conductori poteſt ſtare in illa cõductione vſq ad prefinitũ tẽpus. lꝫ clericus phibeat eſſe conductor rerũ ſeculariũ. fa. l. iij. ff. ad. l. fal. per quẽ textum dicit ibi Bar. q ſi ſtatutũ diſponit q nobilis non poſſit recipere ceſſionem cõtra popularem: ſi nobilis ſucceſſit in aliqua actione iure hereditario: nõ p hoc icidit in ſtatutum idem. Panor. in. d. c. i. fa. no. per Jo. an. in ſo. q. mercu. in. d. c. qḋ alicui. § ad ſe=

Bñficia pl'a an poſſint cũ ſalute teneri.

Nolat⁹ an poſſit pmutare cuꝫ incapaci. ⁊c̃.

Bñficiũ vacans p pmutationẽ nõ facit turnũ.

cundum autem. et q sepe qs habet ali= quid ex psona alterius: qd nō habet ex sua. xxiij. dis. c. si. ff. que res pigno. obli. pnt. l. aristo. c. aucte. d pces. pre. l. vi.

a ¶ In ecclesijs. hoc dicit vsq ad. §. sta tuit. parrochialib⁹ ecclesijs ciuitatū et villarum muratarum graduati qualificati preferantur.

¶ In ecclesijs[a] aūt[b] parochialib⁹[c] q̄

b ¶ Autem. p sed. q. d. supra puisum est circa pbendas et dignitates: nūc p= uidendū est circa ecclesias parrochiales ciuitatum et villarū muratarū. et volue rūt aliqui dicere q hmōi ecclie parro= chiales non includunt sub tertia parte beneficiorū debita graduatis. de qua. s. §. pxi. cum hic specialiter circa eas p= uideatur. ar. l. doli clausula. ff. de verb. obli. l. sanctio. de penis. fa. qd no. pan. l c. scdo reqris. de ap. q si aliqua disposi= tio cōtineat plures articulos si habeāt suas clausulas et determinatiōes clau sula vnius non extendit ad aliuz. fa. c. cum dilecti. de dona. l. si quis legata. ff. de con. et de. fa. q pbēda theologalis nō cadit sub illa tertia parte: quia est affe= cta theologo. s. §. sequuntur. et ex q col= latores grauantur in hoc q tenentur il las ecclesias pferre graduatis debēt re leuari in hoc q non cadant sub gradu et nolatiōe ad tertiam partem. ar. s. eo. §. i. in fi. cōtrariū ptz. i. eo. §. Item pla= cuit. et ita practicat q omēs parrochia les ecclie ciuitatū aut alie cadūt in tur= no graduatorum et nominatorū.

c ¶ Parrochialib⁹. actu et de facto nō habitu tm̄. Nam si parrochiani alicui⁹ ecclie sunt mortui vel recesserunt de lo= co talis ecclesia non concluderetur: vt credo in dispositione hui⁹. §. et quia defi cientibus personis desinit esse parro= chialis actu: sicut deficientibus psonis collegij desinit esse collegiū. no. in. l. si= cut. ff. quod cuiusq vni. et q ratio hui⁹ dispositionis est ob instruendum popu lum qui solet esse maior in ciuitatibus et villis muratis. ideo debent eis prefi= ci viri scientia pornati: qui possint eos edificare: et tales presumunt esse hmōi qualificati: de quibus in textu. vbi ergo non est ppl's qui instruatur periculum alarū et rō dispōnis cessat. ad hoc. c. sta= tutum. §. i. d rescrip. in. vi. cū ibi. no. cle. in plerisq. d elec. vbi nō est incōueniēs q ecclia cathedra= lis carens clero et pplo nō hēat epm. fa. no. p hostien. et sequaces in. c. de multa. de pre. Jo. an. in. c. licet canon. de elec. l. vi. archi. in. c. si aplica. de pbē. eo. lib. q dicunt illa iu= ra nō habere locū in ecclia parrochiali habitu nō actu. idē pau. et Jmo. in cle. i. de offi. vica. Frede. consi. cxxx. licz Jn= no. et multi alij voluerūt dicere pñū. vt no. l. d. c. de multa. l. d. c. licet canon. pro quib⁹ possz iduci. d. cle. in plerisq. q ibi ecclia nō desinit eē cathedralis: lz care= at clero et pplo. Et dicit ibi Bertrand⁹: q si parrochiani recesserūt aio nō rede= undi desinit eē ecclia parrochialis. aut alis q̄ nō discesserūt eo aio: et tūc secus. qd re= probat Joh. de lig. q nō dz pēdere a vo lūtate populi et cleri facere ecclesiam de sinere eē parrochialē. vij. q. i. mutatio nes de reli. do. c. i. sed ob. q idē videtur iudicādū de eo qd est in actu et de eo qd est in habitu. ar. eorū que habentur l. c. nō solū de ap. in. vi. vbi idem iudicatur si aliquid attentat post appellationem seu īfra tps q pōt qs appellare. l. labeo. ff. de statu lib. vbi satis dr verificari ver bū nocere si aptū natū sit ad nocenduz facit qd habet in. l. foramen. ff. de ser. vr. pdi. vbi seruit⁹ satis dr hre cām conti= nuam q apta nata est cōtinuari ad reci piendū ipam seruitutez. Itē tenēdo pri mā opinionē possz seq incōueniēs si for te aliqs nō graduat⁹ obtineret in ciuita te vl' villa murata ecclesiā prochialem habitu tm̄: et demū tractu tpis postea ef ficeret prochial' actu: qd etiā sine noua auctoritate supioris posset cōtingere p reditum prochianorū. no. Jo. an. in. d. c. licet canon. Bald. in. l. cunctos pplos. C. de sum. tri. nam isto casu nō gradua= tus haberet ecclesiam prochialē actu i ciuitate aut villa murata contra istum tex. dic q ratione legis expressa vel pre

Ecclie prochi= ales vil lar mu rataru ratis.

ſumpta durante habent locum iura in ɔ̃triū alle. ſꝫ vbi rō legis ceſſat vt in caſu iſto nequaq̄. Ad incōueniēs alle. nō reputo illud incōueniēs. nā leges adaptāde ſunt ad ea q̄ ſepius accidūt. l. nā ad ea. ff. ꝺ legi. ⁊ initiū eſt ſpectandū. c. dudū. cū ibi no. de elec. nec dꝫ factum legitime retractari. lꝫ caſus poſtea eueniat a quo nō potuit inchoari. ff. de reg. iur. l. in ambiguis. c. factū. ꝺ re. iu. in. vi.

i ciuitatib⁹ [a] aut vill' [b] murat[is] [c] exiſtūt [d]

Eccl'ia ꝑrochialis et collegiata ſunt diuerſe.

Sꝫ nūqd appellatiōe eccl'ie parrochialis h veniet eccl'ia collegiata etiā parrochialis. nō. ar. ꝺ. c. lꝫ iuncto. c. ſtatutū. de elec. in. vi. qꝛ ſicut ptꝫ in. c. cū in cūct[is]. de elec. iſta ſunt diuerſa non ſynonima. iō qꝺ ſtatutū eſt de vno aliud non ɔtingit. de ꝑuil'. ſane. itē notando minus non cōprehendit maius ſiue digni⁹. de reſcrip. ſedes. cle. nō poteſt. de ꝓcu. nā talis eccleſia nō dꝫ ſimpliciter appellari eccl'ia parrochialis: ſꝫ dignitas. c. extirpande. §. qui vero. de preb. c. ſup. e. ti. in. vi. per q̄ iura nō haberet locū iſte tex. vbi eccleſia parrochialis eſt acceſſoria ⁊ annexa prebende vel dignitati. qꝺ in ſi. no. Joh. an. in. ꝺ. c. licet. de vicarijs tamen perpetuis eccleſiarū parrochialiū idē iudiciū eſt habendū ſicut de eccleſijs parrochialibus. vt cle. i. de offi. vica.

Epī in ſolis ciuitatibus ſūt ponēdi.

a ¶ Ciuitatibus. in quibus ſolis ſtatuendi ſunt epī. lxxx. diſt. epī. c. i. de ꝑuil'. nō videtur tñ de ſubſtātia ciuitat[is] ꝙ habeat ſedē epalem adeo ꝙ alias nō dicat ciuitas no. Bar. in. l. i. C. de metro. li. xi. Panor. in. c. i. de offi. ord. facit. xvi. q. i. et tpis. cū ibi no. glo. in. ꝺ. c. epī. in. ꝺ. c. i. de ꝑui. doct. in. c. ſi ciuitas. ꝺ ſen. exc. in. vi. Bald. dicit ɔ̃. in. l. reſcripta. C. de preci. imper. of. alle. xvi. q. i. ꝑcipimus. Et in ciuitatibus aut locis inſignibus agitāde ſunt cauſe commiſſe a ſede aplica. c. ſtatutū. de reſcrip. in. vi. et leges ⁊ artes docende in ꝓ. ff. de magiſt. c. i. de cler. nō reſi. tue. ⁊ in alijs ſunt ꝑuilegiate. de q̄bus no. in ru. C. de iu. reipublice. li. xi. et per legiſ. in. l. fi. C. de ſacroſan. eccl'.

Uilla caſtrū ⁊ ciuitas q̄liter differunt.

b ¶ Uillis. villa proprie eſt locus ruralis edificia. ſ. collecta ſine muris vl' valle que ville appellantur vici nullāq; habent iuriſditionē de iure cōi ſed ſubſunt alicui ciuitati. C. de epiſ. ⁊ cle. l. nulli. §. fi. de natu. libe. l. ſi q̄s. ff. ad muni. l. q̄ ex vico: ſed caſtrū dicit quaſi caſa alta ſeu fortis ⁊ eſt munitū muris ſeu valle. l. quicunq;. C. ꝺ fun. limi. li. xi. ff. ad. l. iuliā maie. l. iij. et iſta de iure cōi nō cōſueuerūt habere aliquā iuriſditionē: ſꝫ ſūt ſicut vici. C. de teſta. l. fi. ciuitates vero proprie appellant q̄ habēt epm vt dictū eſt. de quo Bar. in extra. qm̄. col. xi. l. l. i. §. ſiue aūt. ff. de no. ope. nun. Joh. mo. ⁊ alij doc. in. c. ſi ciuitas. de ſen. exc. in. vi. Archi. in. c. ſtatutū. de reſcrip. e. li. aliqñ accipitur villa ꝓ ciuitate. de cenſi. venerabili. de eccl'. edi. ad audientiā. aliquādo pro loco populoſo murato: vt h. aliquando aliter: vt no. inſti. de re. di. circa ꝑn. in. ꝟ. villis. in frācia aūt appellam⁹ ciuitatē villā: rus autē villagiū. de iſtis ꝟbis habes in. l. ij. C. de of. ꝑfec. ꝑto. af. §. iterea. ꝭ. de inter. in. nō po. c. i. cū ſi.

c ¶ Murat[is]. muri vno mō dicūtur parietes facti de lapidibus cū cemēto. ff. ꝺ ver. ſi. l. parietes. alio mō dicūtur parietes circūdātes ꝓ defenſione ⁊ tuitione. et iſtoꝝ quidā ſunt priuati quidā publici. priuati ſunt qui a priuato in loco ſuo circunquaq; facti ſunt. licitū eſt eñ fundos ſuos vel loca ſua murali ābitu vallare. C. de edif. priui. l. ꝓ prouincias. dū tamen nō fiat ad emulationē alterius. nec inde materia ſeditiōis veriſimiliter timeatur. ff. ꝺ ope. pu. l. opus nouū. nec fiat in limie imperij vel regni. qꝛ hoc nō licet: niſi illi cui princeps vel antiquitas dedit. C. de fun. limi. l. ij. li. xi. no. geſ. in extraua. execrabilis. henr. in. c. piſanis. de reſti. ſpo. publici muri ſunt alicuius ciuitatis caſtri vel ville. illi dicūtur ſancti et in nullius bonis ſūt. inſti. de re. diuiſi. §. ſancte. ff. eo. ti. l. i. et ſunt conſtituti in auxilio habitātibus. ff. de verb. ſig. l. pupillus. §. opidum. nec illos licet trāſcendere vl' violare ſub pena capitis. ff. de re. diui. l. fina.

d ¶ Exiſtunt. ideo in eccleſijs parro=

chialibus que ſunt in ſuburbijs nõ habet locum hec diſpoſitio: cum etiam ciuitas murorum ambitu terminetur. regulariter et ex proprio ſignificato vocabuli comprehenditur ſolum quod eſt intra menia.c. ſi ciuitas.de ſentẽ. excõ.in vi.c.vbi periculum.de elec.eo.li.preſertim in materia ſtricta: vt eſt iſta cum ſit in preiudiciũ libertatis ordinariorum: et in materia ſtricta debem⁹ capere verba ſm proprium et ſtrictum ſignificatũ verborum.c.ſtatutum. de elect.in.vi.ff. de lega.iij.l.non aliter.de exerci.l.i.§.in re.inſti.qui teſ.tu.da.poſ.in fi.item ſpeciale eſt in caſu.d.c.ſi ciuitas.vt cõprehendantur ſuburbia ne propter fraudẽ interdictum violaretur.no.Panor.in.c. radulphus.de reſcrip.in.c.fi.de preben. Sed quid ſi eccleſia parrochialis ſita ẽ in ſuburbijs.ſed omnes eius parrochiani vel maior pars eorum moratur intra ciuitatem: vt eſt in eccleſia beati laurentij extra muros pariſieñ. an talis eccleſia includatur in hac diſpoſitione. Credo. ꝙ ſic.et de hoc interuenit arreſtũ parlamẽti.cum ratio preſumpta huius diſpoſitionis militet.nam vt ſupra dictuȝ eſt in fauorem parrochianoꝝ qui morãtur in ciuitatibus: aut villis murat꜊ fuit facta vt habeant peritos qui eos doceant qui preſumuntur ibi eſſe in maiori nũero et intellectu capaciores ꝙ̃ habitãtes in rure.l.ſcire oportet.ff. de exc.tu.c.ſtatutũ.de reſcrip.in.vi.§.i.l.i.cum ibi no. C.de ſtu.li.vr.ro.lib.xi.Barto.in.l.ſi ab hoſtibus.§.ſi vir.ff.ſo.ma.eadẽ autẽ ratio ſimilia iura expoſtulat.c.inter ceteras.cum ſi.de reſcrip.Itẽ vbi eſt eadem ratio ap.ciuitatis veniunt ſuburbia.l.i. §.cum vrbẽ.ff.de off.pref.vr.l.qui in cõtinẽtibus.l.pupillus.§.incola.ff. de vb. ſigni.l.nam ꝙ.§.ſi ita.de pe.leg.no.in dicto.c.ſtatutũ. fa.qđ no.Ioh.and. in no. in.d.c.ſi ciuitas. ꝙ parrochiani eccleſiarum ciuitatis licet lõge extra muros extendatur parrochia: poterunt conueniri appellatione ciuitatenſium. alleg.de đci.ad aplice.ad hoc đ ro.đci.ccccccxlix. Sed pone ꝙ villa a principio fuit murata: fuerunt autem muri deſtructi radicitus.an l ea adhuc duret diſpoſitio. Nõ ſi muri fuerunt deſtructi auctoritate ſuperioris poteſtatẽ habentis propter delictum inhabitantium. fa.no.per glo.et Inno.in.c.abbate. de verb.ſig.ſpe.ti.de acto. ab vni.§.i. q꜊ deſtructa re: omnia priuilegia eius videntur eſſe ſublata.fa. l.ſi vſuſfructus.ff.quibus modis vſuſfructus amit. de conſe.diſtin.i.placuit. xvi.q.vij.et hec dicimus.c.cum ex iniũcto.de no.ope.nunci.Henri.in ru.de priuileg.niſi poſtea reedificentur auctoritate ſuperioris. tunc eadem priuilegia recuperabit.no.Innocẽ.in dicto.c.abbate..Henri.in.d.c.cum ex iniuncto.arg.c. quia diligentia.de elect.cum ibi no. per Panor.quod no.in.l.ex his. ⁊.l.ſeq.ff.đ leg. ꝙ ſi ſine ſuperioris auctoritate reedificentur non recuperaret: quia actio ſemel extincta non reuiuiſcit. de conſe. diſ.iiij.queris.ff.de ſo.qui res.§.aream. no.Panor.in dicto.c.abbate. Utrum autẽ indiſtincte municeps ſiue popul⁹ alicuius ville vel ciuitat꜊ poſſit reficere muros publicos ſine auctoritate pñcipis: no.in.l. ſacra.§.muros.ff.de rer. diui. inſtitu.e.§.ſancte.ff.de oper.publ.l.op⁹ nouum.l.de operibus.C.eo.ti.l.omnes prouinciarũ. in.l.iij.C.de diuer. pre.vr. li.xi.Pe.Ia.ti.de foſſa.⁊ ti.de refec.mu. Sed vbi ex facto alicuius tyranni: vel ab hoſtibus villa vel ciuitas ſeu muri earum deſtruerentur: non perdit priuilegia et haberet locũ hec diſpoſitio.arg. vij.queſt.i.paſtoralis.xix.q.iij.q̃ ſemel. xxxiiij.q.ij.cum per bellicam.j.đ pa.po. c.i.ver.excepto.cum ibi no.facit no. per Innocen.⁊ alios in dicto.c.cum ex iniũcto Innocẽ.in.c.grauem.de ſenten.exc. Iohan.and.in.c.ſtatutum. de elect.lib. vi.in.c.priuilegium. de regu.iur.eo.lib. Bald.in.l.imperialis.de pa.ꝯſtan. Barto.in extra. quoniam.colla.xi. vbi dicit ꝙ ciuitas que contra regem occupatur a tyranno vel hoſte regni non dicitur rebellis. et ſi recuperatur debet redire in priſtinam libertatem.C.đ offi.pref.pre. aff.l.i.l pñ.Lau.⁊ domi.in.c.deliberatione.ad fi.de of. leg.in.vi.vbi dicunt legatum non poſſe conferre eccleſiam col

Villa an dicatur murata muris deſtructis?

Muri deſtructi an poſſint ſine pñcipe refici?

legiatam habitu tn̄:niſi auctoritate ſu=
perioris effecta fuiſſet non collegiata.

Perſoa ꝗlr̄ accipitur.

a ❡Perſone.i.clerici.hec dictio pſona ponitur ꝑ quocūq; miniſtro eccleſie. in clemē.i.in pn̄ci.de eta.et quali.ſed in anglia rectores eccleſiarum vocātur pſone.de ap.pſonas de reſcrip.ex parte no. Archidi.in.c.i. de cōſue.in.vi.

b ❡Supra.§.px.

c ❡Qualificate. puta magiſtri aut doctores vel licētiati in theologia in iure vel medicina/aut magiſtri ſeu licētiati in artibus: vel baccalarij in theologia aut in iure ꝗ ſtuduerint in vniuerſitate ꝓuilegiata ꝑ tp̄s requiſitū.ſ.§.px.

d ❡Ad minus.ampliatiue ponit̄ quo ad theologos ⁊ iuriſtas: vt ſequitur.de qualificatis in medicina nichil dicitur: ideo ſtemus.§.ſ.pxi. Ex quo ſequitur ꝙ baccalarij in medicina non ſunt capaces eccleſiarum parrochialium.de quibus hic ſicut nec nominationum vel tertie partis beneficiorum debite graduatis:vt no.in.d.§.

e ❡Qui. ſi ſit que in femineo genere relatiue ponitur ad dictionem qualificate: vt ſit ſenſus ꝙ inſtituantur pſone qualificate:vt.ſ.ad minus que per tres ānos in theologia vel in altero iuriū ⁊c. ſtudentes fuerint et huiuſmodi gradū. ⁊c. et ſm̄ hunc intellectū non erunt capaces eccleſiarum parrochialiū ciuitatum aut villarum muratarum: niſi ſint graduati. Alij textus habent qui in maſculino genere.et tunc abſolute ponitur et eſt ſenſus ꝙ in predictis parrochialibus eccleſijs inſtituātur perſone.vt.ſ. qualificate id eſt graduate.ad min⁹ ſupple inſtituantur tales qui per tres annos in theologia aut i iure.⁊c̄.et ex hoc voluerunt quidā dicere non eſſe de neceſſitate ꝙ promouendus ad dictā parrochialem eccleſiam ſit graduatus. ſed ſufficere ꝙ ſtuduerit in vniuerſitate priuilegiata ꝑ tres annos in theologia vel in altero iurium.propter ver.ad minus quod ampliat.et dicūt verba que ſequūtur.ſ.et huiuſmodi gradu3 eē referēda ad magiſtros in artib⁹:et ferunt ſic fuiſſe obtentū ꝑ cura ſancte marine contra magiſtrū Jo.leſtourneau. ſ3 ꝑfecto iſte intellectus nō congruit littere que requirit duo copulatiue. ſcil3 ꝙ ꝑ tres annos i theologia vel in altero iuriu3 ſtudentes fuerit et hmōi gradum adepti.nec dictio ad minus ampliat vltra gradum:ſed ad qualificationē temporis ſtudij qđ requirebatur cum gradu:vt in.d.§.ꝟ.necnō.ibi ad min⁹ fecerint.fa.quia ꝑ.d.§.ſoli graduati ſunt capaces tertie partis beneficiorum debite graduatis ſiue prebendarū ſiue aliorū. ergo etiā ſoli erunt capaces dictarū eccleſiarum parrochialiū cum maior idoneitas debeat reqri in promouendis ad eas ꝗ̄ ad prebendas.

inſtituātur perſone[a]: ſic vt ſupra[b] qualificate[c] aut ad min⁹[d] qui[e] per tres annos in theologia vel altero iurium ſeu magiſtri[f] in artibus qui in aliqua vniuerſitate priuile=

f ❡Magiſtri.ex hoc videtur ꝙ licētiati in artibus non ſint capaces hmōi eccleſiarū parrochialiū:quod placet quibuſdam.et ꝙ hec dictio ſeu:venit correctiue ad precedentia quo ad qualificatos in artibus.pro quo vide no.ſ.§.px. ver.ſeu. licet ſint capaces tertie partis debite graduatis.ſ.§.proxi. ver. magiſtris.cōtra.credo per pn̄ci.huius.§.vbi iubet inſtituere pſonas vt.ſ.qualificatas in quibus cōprehenditur licentiat⁹ in artibus. vt dictum eſt.ſ.et hec dictio ad minus operatur augmētū ergo nō poteſt operari correctionē.l.cū tale.§.fi.ff.de cō.⁊ demō.qđ faceret ſi dictū illorum eſſet verū.vitanda eſt etiā correctio.c.cū expediat.de elec.et l3 hic de magiſtris tm̄ loquat̄. tamē.ſ.in.ꝟ.qualificate: tacite locutū eſt de licētiatis.ideo omiſſum in vno verbo ſupplendū eſt ꝑ aliud.l.ſi ꝗs ſic ſtipulet̄.ff.ſolu.ma.et vbi in eadē diſpoſitione principiū ⁊ finis vident̄ ꝯtrariari ad concordiā reduci debent ſi fieri pōt.de peni.diſt.i.periculoſe.c.cū tu.de teſti.Bar.in.l.ij.§.creditū.ff.ſi cer.pe.in l.labeo.de ſup.le.⁊ finis trahēdus ē ad

Licētiati in artib⁹ an ſint capaces nolationum:

giata ſtudētes fuerint: et huiuſmodi[a] gradum adepti fuerint ſi tales poterūt[b] inueniri. ¶ Statuit[c] aūt hec ſancta ſinodus ꝙ quolibet[d] anno durāte tēpore[e] quadrageſime[f]

principiū.ff.de vi.tri.ꝛ o.le.l.vlti.xxxij. q.vij.aplus.c.ſcdo requiris.de appel.ꝑ Bar.in.l.talis ſcriptura.ff.de leg.i.tm̄ ꝑ ꝑmis fa.ꝙ illa dictio qualificate: nō intelligaꝛ de q̄lificat; in artibus cū poſtea ſpecialiter ſit de illis ꝓuiſum ꝑ.l.ſanctio.ff.de pe.l.doli clauſula.cū ibi no.ff.de ꝟb.obli.ꝛ ſpecialis diſpoſitio derogat gn̄ali.ff.d lega.iij.l.vxorē.§.feliciſſimo.de fun.inſtru.l.queſitum.ad fi.vbi glo.et Barto. c.i.cum ibi no.de reſcrip.regula generi. de reg.iur.in.vi.

a ¶ Huiuſmodi.i.doctoratū aut licentiam in theologia vel in iure vel in medicina vel in artibus aut baccalariatuꝫ in theologia vel in iure.

b ¶ Poterūt.vbi autē non poſſent tales q̄lificati inueniri alij inſtituanꝛ idonei.tm̄ fa.ꝭ.§.xx.ꝟ.et ſilr.l.generaliꝛ.§.ſpurios.ff.de decu.vbi in defectu legitimoꝝ ſpurij aſſumuntur in decuriones c.i.xxi.q.i.vbi ꝓpter penuriā clericoꝝ: bn̄ficia vniūtur.vn̄ dicit Hoſti.in.c.graue.de preb.ꝑ illū tex.ibi cū poſſint viros idoneos.ꝙ in defectū idoneoꝝ poſſunt aſſumi indigni ad bn̄ficia: cū melius ſit locū implere ꝗ̄ vacuū relinq̄re.ſꝫ ipe in eodē.c.ſentit ꝯ̄riū dicēs ꝙ ſi vn⁹ ſolus reperitur idoneus: illi ſoli ſunt cōferenda plura bn̄ficia ꝗ̄ indignis.quod limitat Panor.vbi tanta eſſet indignitas ꝙ nō poſſet ꝓuideri ſine pctō.aut alioꝝ graui ſcādalo.tūc em̄ cū nō poſſet idoneus inueniri nō curreret tempus ad conferēdum vel eligendum.no.Archid.lxi.diſ. bn̄ nouit.Henr.in.c.licet.de ſup.ne.pre. ſed ſi nō ſit tanta indignitas.vt qꝛ patiꝛ defectū in ſciētia: ſed eſt alias bon⁹ clericus: tunc poſſent dari ſibi beneficia in ſubſidiū.fa.iſte tex.a contrario ſenſu.

diuiſio textus. c ¶ Statuit.primo ſtatuiꝛ ꝙ quolibet anno tpe quadrageſime fiat ꝑ qualificatos exhibitio nolm collatoribus aut patronis vel eoꝝ vicarijs.qḋ ſi nō fiat collatio aliter facta non qualificato valet. ſcdo collatio facta ꝯ̄ qualificatiōes ꝛ ordinē caſſaꝛ ꝛ collatoꝛ punitur.tertio ſtatuiꝛ ꝙ bn̄ficia regularia religioſis idoneis ꝯferātur: ꝛ cōferētes indignis punīatur.Scda ibi.ſi autē.Tertia: illi ꝟo.

¶ Statuit.alij textus habēt.et vt facilius inueniri poſſint ſtatuit ꝛc̄.

d ¶ Quolibet.patet ꝙ non ſufficit ſemel exhibuiſſe nomen vel inſinuaſſe nolationē: ſed quolibet anno reiterande ſunt exhibitio et inſinuatio. Hec em̄ dictio eſt diſtributiua.ff.de leg.ij.l.ſi plurib⁹.vbi Barto.de elec.quorūdam.l.vi.ibi.aut quorūlibet mēdicantiū.ꝛ ibi ad ꝑlationes q̄libet.ꝭ.eo.§.itē voluit.ꝟ.et q̄a.de cōcu.c.i.§.iubet.no.Bar.in.l.hoc articulo.ff.de heꝛ.iſti.car.flo.in.c.verū.de con.appo.ꝛ reiteratiua.nā non diciꝛ quolibet anno exhibuiſſe qui ſemel tm̄ exhibuit. Ad hoc ff.de an.le.l.in ſingulos.l.cū in annos quando di.le.ce.l.cū in annos.de dona.cau.mortis.l.ſenat⁹.§.fi.C.qn̄ di.le.ce. l.i.de ꝟb.obli.l.cum q̄.§.qui ita.de iureiuran.ego ibi ſingulis annis.c.ſicut.de accu.cle.quia ꝯtingit.§.illi.de re.domi. vſu tn̄ habeꝛ ꝙ ſufficit ſemel inſinuaſſe. Nomīationes q̄libet anno ſunt inſinuād̄e.

e ¶ Tempore.multa licent vno tēpore que alio nō licent.ff.de ſic.l.furem.c. ſi ꝑfodiens.de homi.ij.q.i.ſi peccauerit c.ij.et ſeq.c.nō oportet.xxxiij.q.iiij.c.capellanus.de feri.cum ſi.

f ¶ Quadrageſime.triplex eſt q̄dragesima.vt le.et no.xxij.q.v.c.i.ſed de cōmuni et vulgari itellige que eſt ante paſcha.de qua.C.de feri.l.quadraginta. iiij.diſt.quadrageſima.de ꝯſecra.diſ.v. quadrageſima.verba enim ſm vulgarē interpretationem ſunt intelligenda.l.labeo.ff.de ſuppel.le.c.ex lr̄is.de ſponſa. et no.ꝙ tpe quadrageſime dꝫ fieri exhibitio nominū graduatoꝝ collatoribus ꝛ patronis.idē de nolationib⁹ ꝙ debēt inſinuari tempore quadrageſime per hūc textū.qḋ aliter practicaꝛ: quia tempore quadrageſime dumtaxat conceduntur Nomīationes quo tpe cōcedūtur.

nolationes ꝑ vniuerſitates: ſꝫ quolibet tpe inſinuātur. et ſic valet conſuetudo q̄ eſt optima legū īterpꝛes. l. de ꝯſuetudīe ff. de legi. c. cum dilectus. de conſue.

a ¶ Oēs. i. quilibet. diſtributiue ponit̄ ī. e. §. item viſum. i. di. omnes. ff. de ſta. ho. l. iij. vbi gl. c. qa ꝓpter. de elec. c. qđ oēs. de re. iu. in. vi. ꝓprie tn̄ cū ꝓfertur in plurali attribuit ſimul ⁊ collectiue. l. ſi plurib⁹. ff. de le. ij. l. ita vulneratus. ad l. aquil. ſed ſi in ſingulari. vt oīs hō fert lapidē. tūc eſt diſtributiuū: vt quilibet. l. moſchis. vbi glo. et Bar. ff. de iu. fiſci. Bar. in. l. hoc articulo. ff. de here. inſti.

oēs[a] et ſinguli hoc[b] mō q̄lificati de ipſa[c] dyoceſi[d] ⁊ alij[e] qui voluerint habeāt per ſe vel per procuratorē[f]

b ¶ hoc. demonſtrat. §. ſ. pri. ⁊. §. inſuper. ſic non ſemꝑ demonſtrat ꝓximū. l. ex hoc iure. ff. de iuſti. ⁊ iur. l. queſitum. §. i. ff. de preca. de quo per Bar. in. l. i. ff. de no. ope. nū. vñ no. ꝙ nō ſolū gradua ti q̄ volūt aſpirare ad tertiā partē habēt exhibere ſua noīa: ſꝫ etiā q̄ volūt in vim gradus cōſeq̄ parrochiales eccleſias ci uitatū vel villarū muratarum.

c ¶ Ipſa. abſolute ponitur. cuꝫ ſupra non fuerit ſermo de dyoceſi.

d ¶ Dyoceſi. includit ciuitatē. ad hoc de tē. or. cū nullus. §. i. li. vi. c. cū ep̄s. de of. or. e. li. c. i. de re. p. iunc. gl. e. li. nec ob. c. radulphus. đ reſcrip. vbi ap. dyoceſis nō venit ciuitas. qꝛ loq̄tur in reſcriptis ad lites que ſunt odioſa. hec autē diſpoſitio eſt fauorabilis collatoribus: vt nō ligētur niſi certificati. ideo compꝛehendit ciuitatem. fa. no. per Pau. ⁊ flo. i cle. ne romani. de elec. Jo. and. in. c. i. de of. or. moder. in. d. c. radulphus. i. c. ſi ciuitas. de ſen. excō. in. vi. et vbi nō compꝛehenderetur ſub hoc verbo dyoceſi contineretur ſub verbo alij: qđ ſequitur.

Indigene ſunt alieni- genis p̄ ferēdi.

e ¶ Alij. ar. ex or. lr̄e ꝙ indigene dyoceſum ſunt preferendi aduenis ⁊ alienigenis in ꝓmotiōe bñficioꝝ. ad hoc. ſ. in ꝓ. §. qb⁹ ad ple. ẏ. nā eccl'iaꝝ cū ibi no.

f ¶ Procuratorem. ſufficit gn̄alis ad oīa negocia. quia nullū in hoc vertitur ꝓiudiciū dño abſenti. pro hoc. l. ſi rē ſurreptā. ff. de vſuca. c. petitio. de procura. et ad impetrandū litteras nolatiōis nō requirit̄ mandatū dñi: cū poſſint ꝓ alio impetrari ſine mandato. ſicut no. de litteris ad bñficia. in. c. ad aures. in. c. nō nulli. de reſcrip. ſed ad acceptādum beneficiū in vim gradus: aut nolatiōis ſpeciale mandatuꝫ requiritur. vt in ſi. no. doct. in. c. accedens. de preb. ꝙ in iſtis bñficialibus ⁊ alijs ſpūalib⁹ req̄rit̄ ſpeciale mādatū. ar. l. ſi q̄s michi bona §. iuſſum. ff. de ac. her. c. fi. de ꝓcu. in. vi. cle. nō pōt. e. ti. c. ꝓcurator. de elec. in. vi. tū propter qualitatem rerū. tum ꝓpter preiudicium. de ro. deci. cccccxxxv. ideo ad acceptandū bñficiū: ad hoc ꝙ queratur abſenti oportet ſpeciale mandatum ad bñficia acceptāda ſiue certa ſiue icerta. et licet in eo non fuerit adiectū de dignitate vel cura: ſufficiet tamen ad acceptandū dignitates et curata: qꝛ talis cōſtitutio ꝓcuratoris eſt fauorabilis. et late intelligēda. ſm ea q̄ no. Inno. ⁊ Jo. an. in. c. ſedes. de reſcrip. Jo. an. in di. c. accedēs. de ro. deci. ccccxxxvij. vbi dicūt ꝙ vicarius generalis ad cōferēdum beneficia pōt conferre dignitates. c. tua. de ẏbo. ſig. c. dudū. de pre. in. vi. cū ibi no. ꝑ Pau. ⁊ domi. qꝛ per vicariatum nō preiudicatur tertio: ſed ipſi ꝯcedenti p̄uilegium. vnde contra eum lata fiat interpretatio. c. quia circa. de priuil'. ſed videtur ꝙ ad acceptandū ſufficiat generale mandatū. per. d. l. ſi rem ſurreptam. iuncta glo. vbi per generalem ꝓcuratorē q̄ritur dominiū et poſſeſſio. de quo no. in l. i. §. per ꝓcuratorē. ff. de acq̄. poſſeſ. vbi Bar. idē in. l. qui michi. ff. đ dona. dic ꝙ dicte leges ꝓcedunt in acquirendis rebus prophanis: ſed in beneficijs eccl'ia: ſticis et ſpiritualibus: ſecus ꝓpter maius preiudicium. no. Imol. in dicto. c. accedens. ideo ad acceptanduꝫ beneficiū in vim nolationis vel gradus: aut alias ſine cōiuncta perſona non ſufficit ad hoc ꝙ queratur coniuncto abſenti. no. doc. i. c. ſi tibi abſenti. de pre. in. vi. qꝛ ſanguinis cōiunctio nō ſupplet ſpeciales defect⁹

Nolationes ꝑ alio ſine mandato impetrari poſſunt

Beneficiū an acceptari ſine mandato ſpeciali?

mādati.l.patri.ff.de mino.l.iij.§.ſʒ et ſi forte.ff.iudi.ſol.no.in.l.vero pcuratori. ff.de ſolu. Panoꝛ.i.d.c.accedēs. Et licet tutū ſit cōſtituere pcuratorē clericū ad acceptandū bñficiū ſi tñ ꝯſtituaꝛ laicus ſatis eſt: et poterit acceptare.ar.c.i.de pcur.in.vi.per no. p Jo.an. in regula qd alicui. de re. iu. in.vi.l mercu.doct. in.d.c.accedēs.q2 talis pcurator in illo actu acceptationis ſe hʒ vt nudus miniſter: ꝛ vt pica declarādo voluntatē dñi. ideo cenſeꝛ geſtū ab ipō ꝯſtituēte. fa.qd habeꝛ in.l.multū.C.ſi quis al.vel ſi.l. ꝛ licet.ff.de ꝓceſ.p̄bē.ꝛ ꝙ licet habēs vxorē non poſſit pro ſe mrimoniū ꝯtrahere C.de adul.l.cū qui.tñ pōt p alio: vt procurator.d.c.fi.de pcu.quod no. Pau.in cle.i.de renū.in cle.i.de ꝓceſ.pb.ꝙ renūciatio bñficij pōt fieri p procuratorē laicū.de ro.deci.ccccxviij.ad hoc.l. vniuerſis.C.de pre.impe.of.vbi licʒ ſeruus nō poſſit p ſe impetrare:tñ ſi pro alio impetret/valet.nec obſtat ꝙ laicus pro ſe nō poſſet acceptare bñficiuʒ.c.maſſana. de elec.ergo nec pro alio per dictā regulaʒ qd alicui.quod ſolue per Joh.an.ibidē. Pau.in.d.cle.i.de ꝓceſ.p̄bē. Hen.in.d.c. accedēs. honeſtius tñ eſt in talibus ꝯſtituere procuratorē clericū.ꝛ vide no.per Panoꝛ.in.c.decernimus.de iudi.

Laicus pōt ꝯſti tui procurator ad bñfi ciū accep tandū.

ſuum ſua nomina[a] exhibere[b] illis ad quos beneficioꝛuʒ curatorum[c] collatio ſeu preſentatio[d] ſpectat[e].

a ¶Noīa.ꝛ cognomina vel equipollētem demōſtrationē taliter ꝙ cognoſcantur a collatoribus.ar.l.certum.ff.ſi cer. pe.l.ſi in rem.l fi.ff.de rei ven.quod no. in.c.ſignificante.de reſcrip.

b ¶Exhibere.i.p̄ñtare:vt legant et videāt.J.de paci.poſ.c.i.§.lis autē.nec puto hoc caſu ſufficere ſciētiam collatoris vl patroni: cū ad afficiendū bñficiū quaſi ficato:ꝛ ad ligandū man⁹ ordinarū requiraꝛ ipſa exhibitio.ad hoc.ff.de adul. l.denūciaſſe.qd no.i.c.nō iniuſte.glo.penul.in fi.que eſt additio.de pcu.de pcuratore ꝯtra quē ſentētia eſt lata ꝙ teneꝛ appellare vl denūciare dño abſenti etiā ſi dñs ſciat ſe eſſe cōdēnatū. qd no.in.c. prudentiā.§.i.in ver.oſtenderit. de offi.

Nomia io eſt p̄ entan= la col= atori t ſciēti

delega.Spe.ti.de ap.§.l.in prin. qd no. in.c.eū qui.de reg.iur.li.vi.de canonico abſente q̄ citādus eſt:licʒ ſciuerit mortē epi.no.in.c.cū inter vniuerſas.de elect. facit qd no.i.c.fi.de emp.ꝛ ven.in.i.glo. Jo.an.in.c.ſi capitulo.de ꝓceſ.p̄bē.in vi.in no.vbi dicit ꝙ cū papa mādat prouideri alicui de beneficio dato executore ad puidendū iuxta formā illi⁹ capituli:ad ligādū man⁹ collatoris nō ſufficit eius ſciētia : cū ad afficiendū bñficiū requiraꝛ factū:ſcʒ p̄ſentatōis:vt ibi.idē Archid.in.c.ſi pluribus.de p̄ben.in.vi.licet ſentiat ꝯtra Cōpoſ.in.c.caplm.de reſcrip. in glo.magna.ver. Jtem qd ſi lr̄a que.vnde qñq3 requiriꝛ intimatio ad finē ſimplicis ſciētie: ꝛ tūc pcedūt iura q̄ volunt certū ꝛ ſcientē non debere certiorari.l.i.ff.de ac.emp. in fi.d.regula eum qui.cū ſi. qñq3 vero req̄riꝛ intimatio ad aliū effectū q̄ʒ propter ſimplicē ſciētiam habendā:vt hic.tūc nō ſufficit ſcia: ſʒ requiriꝛ exp̄ſſa intimatio. vt in p̄mis iuribus.not. Bartho.i.l.emptor.C.de euic. in.d.l.denūciaſſe. Panoꝛ.in.d.c.cū inter vniuerſas.in.c.eccleſia veſtra.ij.de elec.

Canonic⁹ abſens citād⁹ eſt lʒ morte ſciuerit.

c ¶Curatorū.ſcʒ eccleſiaꝝ parrochialium.J.§.proxi.vel quorūcūq3 beneficiorū collatiuorū curam habentiū alarum largior eſt eī appellatio curati q̄ʒ eccleſie parrochialis:ꝛ ꝙ dicatur habere curam animarū.tex.eſt in.c.dudum.ij.de elect.cū ibi no.p Jnno.in extra. Jo.xxij. execrabilis.§.q̄ʒtum autem.vbi geſ. moder.in.c.de multa.de preben.

d ¶Preſentatio.in patronis eccliaſticis:itellige nō laicis cū bñficia patronorū laicoꝝ nō cadant ſub gradu vel noīatione.ar.J.eo.§.itē voluit.ibi:aut patronis eccliaſticis.ꝛ ibi eccliaſtico patrono .§.itē ꝙ ad dictas.in prin. de anna.§.itē ꝙ dicta.ver.exceptis.not.J.l pro.§.quibus ad plenum.ver.patronoꝛum.

Bñficia p̄ronoꝝ laicoꝝ non cadāt ſub noīatio nibus.

e ¶Spectat.quid ſi collatio vel p̄ſentatio ſpectat ad duos: puta ad epm vel capitulū/an ſufficiat alteri exhibere nomina vel inſinuare nominationē ita ꝙ

vtriuſq; manus ligetur. Sic. ex quo enī poteſtas vni adimit ſine quo collatio facta nō valet: ⁊ alij ſtatim adimit. ſicut ſi vnus ex pluribꝰ arbitris vel iudicibus impediat: alij nō poſſunt ꝓcedere. ff. de arbi. l. ſi ī tres. ⁊ l. ſeq. c. vno delegatoꝝ. de offi. dele. fa. ꝙ valet denūciatio facta vni ex his q̄ domū habent cōem. l. de pupillo. §. ſi pluriū. ff. de no. oper. nū. no. in ſi. Cōpoſ. in. c. capitulū. de reſcrip. ī glo. magna in .iiij. colū. Jo. an. in. c. ſi caplo. in ℣. factā. de ꝓceſ. p̄bē. li. vi. fa. ꝙ interpellatio facta in vno reorū debēdi nocet alteri. ff. de duo. re. l. ex duobꝰ. l. fi. C. eo. ti. hoc veruꝫ qn̄ ad iſtos ſpectat collatio cōiter ⁊ ſimul ꝯferūt. ſecꝰ ſi inſolidū conferrent: q2 ſi ſeparatim fieret collatio vl' p̄ſentatio ab eo cui non eſt facta exhibitio nolm aut inſinuatio nolationis / illo cui eſſet facta nō reclamāte valeret per eū facta collatio: q2 nō eſt adēpta illi collatori poteſtas alteri ꝯferēdi: q2 ex quo vnus ſine altero pōt cōferre alio non reclamāte: oportet ꝙ vtriſq; ipſoꝝ fiat inſinuatio / ad hoc ꝙ vtriuſq; impediat poteſtas ꝯferēdi: facit qđ no. Jo. an. ī cle. i. de renū. in ℣. faciēda. no. in ſi. La. ⁊ Domi. in. d. c. ſi capitulo. fa. ꝙ ex ſeparatis nō fit illatio. C. de dona. iter vir. ⁊ vxo. l. ſi maritus. ff. de calū. l. fi. de mino. l. papinianus exuli. de offi. or. dilectꝰ.

Nominationē inſinuare alteri ex duobꝰ q̄ habent cōferre an ſufficiat.

Jnſinuatio q̄liter fiet ſi collator latitet?

Quid ſi collator ſe latitet / vel includit / vl' per metū / aut alias impedit ne fiat ei exhibitio vel inſinuatio: perinde eſt acſi ei facta fuiſſet. ſicut pro citato habet qui ſe occultat vel īpedit ne poſſit citari: vt lit. nō ꝯteſt. c. qm̄ frequenter. §. porro. ī cle. i. de ſo. cōpe. ad hoc. C. de his q̄ p me. iu. l. ij. c. fi. de ap. C. de an. excep. l. vt perfectiꝰ. xvi. q. iij. §. his aūt. qđ no. Cōpoſ. in c. eā te. de reſcrip. in. d. c. capitulū. ī glo. magna. ℣. Jtem q̄d ſi velim. hoc tñ caſu faciēda eſt exhibitio ⁊ inſinuatio ſm formā cle. cauſam. de elec. ar. illiꝰ tex. in fi. vbi cauet ꝙ in alijs caſibus in q̄bus requirit intimatio ſeruanda eſt. d. cle. ad hoc. ſ. de paci. poſ. c. i. §. i. vbi aūt collatio ſpectat ad capitulū: ſed canonici nolūt cōuenire et qualiter ſit cōuocādum. dic vt no. Cōpoſ. in. d. c. eā te. in glo. ſꝫ quid ſi canonici nollēt. glo. in. l. nemo poteſt. ff. de re iud. Jnno. in. c. grauē. de ſen. excom. Bal. in. l. nā ita diuus. ff. de adop. Cōpo. in. d. c. capitulū. glo. magna. ver. Jtem q̄d ſi. vbi collatio ſpectat ad capitulū. glo. i. c. bone. de elec. Jo. an. in. d. c. ſi capitulo. Sed nūquid ſi collatio ſpectat ad canonicos nō cōiunctim ſꝫ diuiſim ſufficiat īſinuare nomē ⁊ nolationē gn̄aliter ⁊ publice in caplo aduerte ꝙ ſi nolatio dirigit capitulo ſimpliciter non adiecta clauſula cōiter vel diuiſim: tūc extendit ad oīa beneficia eiuſdē capituli / ſiue dētur in cōi p ipſum / ſiue ī turno per canonicos eiuſdē eccl'ie ſingulares vice ⁊ auctoritate capituli de ꝯſuetudine vel ſtatuto. ⁊ ſufficit īſinuare in capitulo gn̄aliter: cū canonici gerant vicem ipſius. ad hoc. d. c. ſi capitulo. iūcto. c. fi. de p̄ben. §. i. li. vi. de ro. deci. cxix. ſed nō extēditur nolatio ad beneficia ſpectātia ad ipſos canonicos rōne ſuaꝝ p̄bēdarū non vice capituli niſi cōtineat in litteris nolationis ad collationē capituli cōiter vel diuiſim: vt. d. c. fi. §. ij. per quē textuꝫ ibi rōne hm̄oi p̄bendaꝝ videt ꝙ ſi rōne archidiaconatus / decanatus / vl' alteriꝰ dignitatis aut officij ī ipſa eccl'ia vel alibi ſpectet ad eos collatio etiā ſi nolatio ꝯtineat cōiter vel diuiſim dignitates illas vel officia nō grauari. per no. p Jo. an. in. d. c. fi. q2 rōne hm̄oi dignitatū nō ſunt de capitulo: cū ad ſolos canonicos ꝑtineat electio. iuxta no. per Jnno. in. c. ij. de inſti. Jo. an. ⁊ Pau. in cle. i. de elec. ⁊ ſicubi reperiat ꝙ prelati habent vocē in caplo procedit ex iure ſpāli. not. ſ. de elec. c. i. §. i. cū ergo dirigit mandatū vel nolatio capitulo: cōiter vel diuiſim intelligitur ꝓprie. et cōprehendit tm̄ canonicos ſine p̄latis. no. Jo. de imo. ⁊ Domi. in. d. c. fi. ⁊ in iſto ſecundo caſu non ſufficiet facta īſinuatio publice in capitulo: ſed ſingulariter eſt facienda inſinuatio p̄dictis canonicis: ad hoc ꝙ ligent quo ad bn̄ficia q̄ ad collationē eoꝝ ſingularem nō vice capituli ſpectant: q2 vbi pſona ſingularis eſt intimāda: ſi inueniat perſonaliter debꝫ intimari: alioquin ad domū vel eccleſiā. de do. ⁊ ꝯtu. cauſam.

ſeu eoꝝ vicariis[a]: qđ ſi ñ fecerit collatio ſeu p̄ſentatio vł diſpoſitio aliter q̄ vt p̄mittitur facta non ꝓpter hoc irrita cenſeaꝛ. Et ſilr̄ ī collatione tertie[b] partis p̄bendaꝝ[c] ſuperius[d] memoratarū intelligaꝛ ſi tot graduati ſeu q̄lificati modo p̄miſſo potuerūt inueniri: teneāturq̄ꝫ vt premittiꝛ ipſi graduati ꝛ qualificati ſua nomia tp̄e predicto[e] ipſis ad quos bn̄ficioꝝ diſpoſitio[f] ſpectat[g]

ß.de elec.c.i.§.facta.in prin. cū ibi no.d. cle.cauſaꝫ.cū ſi. ꝛ hoc ſecūdo caſu canonici p̄ſentant vel cōferunt: vt ſinguli iure ſuo nō vice capituli. ſꝫ in primo caſu ſecus. ideo iſto caſu ſufficit īſinuationē fieri in caplo. q2 in denūciationib⁹ vniuerſitati faciendis ſufficit q' in loco cōgruo coram maioribus ꝛ ibidē congregatis publice ꝓponatur.ar.c.i.de poſtu.p̄la.xvi.diſt.qđ dicitis. hoc vult in ſi. Cōpoſ.in.d.§.itē quid ſi. vbi collatio nec ſufficeret ſingulariter ſingulis canonicis inſinuare. ar.ff.đ re.diui.l.intantū.§.vniuerſitatis.xij.q.ij.§.qui manumittitur.per not.ꝑ eūdem Cōpoſ. et Inno.in.d.c.eam te. Archi.in.d.c.ſi capitulo. Quid ſi noiatio dirigaꝛ decano ꝛ caplo cōiter vel diuiſim: an poſſit acceptari bn̄ficiū ſpectans ad ſingulares canonicos: nō: q2 noiatio eſt ſtricti iuris/ꝛ ſtricte interp̄tanda.ar.c.q̄uis.de p̄ben. in.vi. ꝛ ſatis pōt ſortiri effectū in beneficiis ꝑtinētibus ad capłm ꝛ in pertinētibus ad decanū. ſecus eſſet qn̄ ſcribereꝛ ad collationē dūtaxat capli cōiter vel diuiſim. Et ita intelligēdus eſt tex.d.c.ſi. de p̄ben.in.vi. vt not. ibi dn̄i de rot.deci. cxi. niſi aliud dicat nolatio. ideo lr̄e nominationū ſolent dirigi decano ꝛ caplo: ſinguliſq̄ꝫ canonicis et ꝑſonis eccłie ꝛc. Unde ſub illa dictione ꝑſonis veniēt dignitates in illa eccleſia: q2 pri⁹ facta eſt mētio de decano qui eſt caput capituli. quare ſub verbo generali qđ ſequiꝛ cōprehēdūtur alie dignitates minores in eadē eccleſia. iuxta no.in.c.ſedes.de reſcrip.in cle.non poteſt.de ꝓcura.

a ¶Vicariis. quos ep̄i loco ſui tenētur ↄſtituere: ſiue officiales generales.xvi. q.vij.in nona.ix.q.iij.cuꝫ ſimus.lxxxix. diſtin. quia in quibuſdam.c.quoniam. de offi.ordi. vbi Panormi.

b ¶Tertie. in qua nō ↄcludiꝛ prebēda theologalis. ideo nō aſtringitur theologus ad eā anhelās prius exhibere ſuū nomen collatori: cū non caueatur.

c ¶Prebendaꝝ. cū iſte.§.tm̄ loquatur in curatis ꝛ prebēdis videtur q̄ ī eis dūtaxat habeat locū: ſꝫ dic idē ī aliis bn̄ficiis cadētibus ſub gradu ꝛ noiatiōe paritate rationis. ꝛ ſatis innuitur .ī.ver.ſi autem.

d ¶Superius.§. inſuper.

e ¶Predicto. ſcꝫ quadrageſime.

f ¶Diſpoſitio. libera.ſ. collatio vel p̄ſentatio. nō em̄ tenerētur exhibere inſtituēti ad p̄ſentationē alterius qui habꝫ neceſſe p̄ſentatum inſtituere.xvi.q.vij.decernimus.

g ¶Spectat. iure cōi vel ſp̄ali ex cōſuetudine vel ſtatuto. Sed nunq̄d ſi facta eſt exhibitio noim vel īſinuatio noiatio nis ep̄o ſit iteꝝ faciēda ei⁹ ſucceſſori.ar. q̄ nō.c.veritatis.de iureiur. vbi iuramētū fidelitatis p̄ſtitū p̄lato tranſit ad ſucceſſorē. no.in.c.ne dei.de ſimo. ꝛ delegatio.c.qm̄ abbas.de offi.dele. q2 dignitas nō moriꝛ.c.ſi gratioſe.đ reſcri.in.vi. Itē diſpoſitio iſta hꝫ decretū irritans.ī.℣.ſi aūt.ß.e.§.i.℣.q̄ ſi q̄s. qđ ligat ignorātē c.dudū.de p̄bē.li.vi. Sꝫ ↄ̄riū facit q̄ tales īſinuatōes fiūt/ne collatores poſſint allegare ignorātiā. ꝓ hoc cle.cām.§.verū.đ elec. ſucceſſor aūt iuſtā cāꝫ hꝫ ignorātie.l.i.ſ ſi.l.ij.ff.de po.capi. q̄ in ius.de reg.iu.in.vi.cū ſi.neceſt īputādū ſucceſſori ſi nō diuinauerit inſinuationē factā ſuo p̄deceſſori.c.i. vt eccle.bn̄. et hoc eſt equi⁹ ꝛ tuti⁹ īſinuare ſucceſſori.fa.c.auditа.in ſi.de reſti.ſpo.qđ no.ſpe.ti.de lega.§.nūc tractem⁹.℣.q̄d ſi ali⁹. Nec obſ. decretū irritās: q2 hic nō ligat niſi cum exhibitione ꝛ inſinuatione que nō ligat ignorantē. ſicut legiꝛ de inhibitōe executoris q̄ non ligat ignorantē collatorē.c.

Nomiatio inſinuata ep̄o / an ſit inſinuāda iteꝝ ſucceſſori.

ſeu eoꝝ vicariis[a] exhibere ꝑ ſe vel ꝑ
ꝓcuratorē: qđ ſi nō fecerint colla=
tio ſeu p̄ſentatio vel diſpō aliter[b]

ſi ſoli. cū ibi no. ꝑ Arch. de ꝯceſ. p̄b. li. vi.
ad hoc. l. fi. ff. de de. ab or. fa. c. vt aīaruꝫ.
de conſti. in. vi. vñ voluit hoc decretū ꝙ
quolibꝫ āno fieret exhibitio noīm colla=
torıbus vt nō poſſent aliquā pretēdere
ignorātiā: ſi tñ ſuc=
ceſſor fuiſſet p̄ſens
qñ inſinuatio noīa
nōis fuit facta ſuo
p̄deceſſori forte li=
garet eū. ar. c. cū in
tua. qui ma. accu. poſ. c. eā te. de reſcrip.
qđ no. Cōpo. in. c. caplꝫ. de reſcrip. l glo.
mag. ꝟ. itē quid ſi ad ſolū. ſed. d. c. eā te.
videt̄ cōtra p̄dicta vbi ep̄s de nouo crea
tus tenet̄ adimplere mandatū directū
caplo ſe. va. vt gereñ. vices ep̄i. qđ intel
ligūt Inno. ⁊ Panor. ſiue ep̄s erat tunc
de caplo ſiue nō. et ſentit glo. in. d. c. du=
dum. xviij. q. ij. ꝙ ſucceſſor tenet̄ exequi
preceptū vel mandatū factū predeceſſo
ri ſub noīe dignitatis. ad hoc. c. i. de ſo.
cū ibi no. glo. in. c. lr̄is. de reſcrip. Inno.
in. d. c. qm̄ abbas. ſed hoc non obſtat. qꝛ
bene verū eſt ꝙ nolatio directa ep̄o ſub
noīe dignitatis non expirat ꝑ mortē ep̄i
nec alterat̄ ꝑ mortē eius. xij. q. ij. liberti.
et tranſit ad ſucceſſorē vt in cōtra. tamē
exhibitio ſiue inſinuatio eiuſdē que fue
rat facta predeceſſoris perſone cum ſit
ꝑſonalis nō realis extinguitur ꝑ mortē
ꝑſone. ſicut cū diſpoſitio eſt perſonalis
extinguit̄ mortua ꝑſona. c. ꝑuilegiuꝫ. de
reg. iu. in. vi. cū ibi no. c. aduerſus. iūcta

Excōi= catō nō trāſit in ſucceſſo rem.

glo. de imu. ec. vbi excōicatio lata cōtra
ep̄m noīe dignitatis expreſſo nō tranſit
in ſucceſſorē qui non reperit̄ contumax
vel delinquēs. ideo ſi excōicat̄ vicarius
ep̄i nō tranſit in ſucceſſorē. c. i. de offi. vi=
ca. in. vi. ⁊ dicit glo. in. c. ij. de teſta. in. vi.
ꝙ officiū exequēdi teſtamentū nō tran=
ſit ad ſucceſſorē executoris. etiaꝫ ſi noīe
dignitatis expreſſo fuerat ꝯſtitutus exe
cutor. quia diſpoſitio illa fuit ꝑſonalis
vt ibi no. tñ ꝓ prima parte ferūt arreſtū
in parlamento interueniſſe.

Bñficio rū vaca turoruꝫ collatio an poſ= ſit ꝯmit ti vica= rio pti= culari:

a ¶ Vicariis. aut gñalibus aut ſpecia=
libus ad hunc actū: licet ep̄s non poſſit
cōmittere in genere collationē bñficioꝝ
vacaturoꝝ vicario particulari: niſi ſuo
officiali vel vicario generali. ar. c. delibe
ratiōe. §. prohibemus. de offi. leg. in. vi.
vbi glo. de ro. deci. cclxxxviij. ⁊. cccxxvij.
no. in. c. ſtatutū. de p̄ben. co. li. Panor. in
c. cōſtitutus. de ꝯceſ. p̄ben. vbi glo. vide=
tur aliter ſentire: ꝙ
lꝫ ep̄s non poſſit in
ſpecie delegare ptā=
tem ꝯferendi certū
beneficiū vacaturū
quia poſſet fieri in
fraudē concilij nulla. de conceſ. p̄ben. vt
habetur in. d. c. ꝯſtitutus. ⁊ in. c. fi. eo. ti.
poteſt tamē in genere etiā nō vicario ge
nerali. qđ ſentit ibidem Hen. ſentit Jo.
an. in no. in. d. §. prohibemus. vbi dicit
aliud eſſe i epiſcopo ꝙ̄ in legato. ſentiūt
de rot. in aliqb[9] libris deci. xxij. cccxxix.
quia iuriſditio ordinarij eſt lata et fauo
rabilis. ideo amplianda ad omnia que
nō videntur prohibita. facit. c. cū veniſ=
ſent. de inſti. vbi patet ꝙ valet conceſſio
huiuſmodi poteſtatis facta archidiaco
no etiā perſonaliter. ſed cum Joh. and.
concor. Oldra. conſ. lxxvij. Et no. hic ꝙ
ſufficit exhibere nomē vel inſinuare no
minationē vicariis collatorum vel pa=
tronoꝝ. concor. ſ. in prin. huius. §. J. eo.
§. Item voluit cum ibi no. Sed nūquid
idem eſt de officiali epiſcopi in abſentia
ipſius epiſcopi: non: ad hoc em̄ ipſi[9] offi
cium nō ſe extendit. et officialis et vica=
rius epiſcopi ſunt diuerſi. c. cuꝫ nullus.
de tem. or. lib. vi. c. fi. de offi. vica. eo. lib.
vbi Joh. an. et moder. no. in cle. ij. de re=
ſcrip. Guil. in cle. i. de offi. vica. ⁊ preſer=
tim nos pariſieñ. et citramontani alios
appellamus officiales: alios vicarios.
no. Johan. and. in addi. ſpe. ſuper rub.
de offi. vica. que appellatio vulgaris eſt
attendenda. ff. de fun. inſtru. l. cum de la
nionis. §. aſinam. niſi fuiſſet etiam cōſti
tutus vicarius epiſcopi.

Inſinu atio qđ[9] fieri d=

b ¶ Aliter. i. non graduato ⁊ q̄lificato.
alij exponūt ⁊ male alit̄. i. facta q̄lifica=
to. nō ob. ꝙ nō exhibuerit nomē ſuū col
latori tpe q̄dragesime. volūt em̄ dicere
ꝙ dicta exhibitio nō eſt neceſſaria ita ꝙ
eius omiſſio viciet collationē in ꝯtrariū
factam: quod eſt falſum vt ſatis patet.

ꝙ vt pmittitur[a] facta:nō ꝓpter hoc irrita[b] cenſeatur[c]. ¶ Si aūt illi ad quos beneficioꝝ queuis diſpoſitio ſpectat cōtra ſupꝛadictarū[d] q̄lificationū deſignationē ꝛ oꝛdinē aliqd beneficium[e] cōtulerint:ſeu ad ipm

a ¶ Premittitur.§.§.inſuper.et ſe.
b ¶ Irrita.ſed nunqd re integra ꝛ an=
te vacationē bñficij potent graduatus
purgare moꝛā exhibēdo nomē poſt qua
drageſimam:nō.qꝛ durāte qdrageſima
hꝫ exhibere: vt.s.i
pn.huius.§.ꝛ ex cō
miſſione moꝛe ipo=
nit ſibi pena:vt hic
et acqrit oꝛdinario
libertas cōferendi:
ideo nō poterit pur
gare moꝛā in pꝛeiu
diciū oꝛdinarij.ad
hoc.l.thais.§.itra.
ff.de fideicō.li.de ſta.li.l.intra.de adul.
l.ſi marit⁹.ij.§.ſi negauerit.ff.de acqui.
here.l.q̄diu.i ex ua.Io.xxij.ſuſcepti.✠.
quā electionē.cuꝫ ibi no.per Geſ.ꝙ vbi
ex cōmiſſione moꝛe acqrit alteri ius vel
imponit ipſo facto pena nō pōt purgari
moꝛa.no.i.c.cupiētes.§.ꝙ ſi ꝑ vigin.de
elect.l.vi.ad hoc.c.lꝫ.de ſup.ne.pla.vbi
Hen.ꝛ moder.c.q̄ ſit.✠.alioqn.d elec.in
vi.no.in.c.moꝛa.de re iud.in.vi.doc.i.c.
qꝛ diuerſitatē.de ꝯceſ.pb.ꝑ Bar.i.l.ſi in
ſulā.ff.de ✠b.ob.Bal.in.l.ꝛ ſi poſt tres.
ff.ſi qs cau.Cy.in.l.ſi pacto quo penaꝫ.
C.de pac.l.l.magnā.C.de ꝯtrahē.ꝛ cō.ſti.

Mādata= ū apl'i= ū ꝛ no= iatio n q̄ dif= erunt.

c ¶ Cenſeatur.in hoc differūt manda=
tū apoſtolicū ꝛ noīatio vniuerſitatis ꝙ
mandatū aplicum de ꝓuidēdo cōtinēs
decretū irritans ligat manus oꝛdinarij
ꝛ afficit beneficiū ſine alia inſinuatione
vel pꝛeſentatione fienda oꝛdinario.c.ti=
bi qui.de reſcrip.in.vi.no.in.c.ſi ſoli.de
ꝯceſ.pben.eo.li.ſed noīationes nō ligāt
oꝛdinarios:nec afficiūt bñficia ante inſi
nuationē:vt hic.aliqui reddūt aliam ra
tionē ꝙ vniuerſitates nō poſſunt appo=
nere decretū in ſuis noīationib⁹ cū nul=
lus alius a papa vel ei⁹ delegato:etiā le
gatus poſſit īterponere decretū irritās
qd liget ignoꝛantē.qꝛ hoc eſt ꝯtra ius:ꝙ
ignoꝛās decreto liget.ff.de decre.ab oꝛ.
fa.l.ſi.le.ꝛ no.in.c.propoſuiſti.lxxxii.di.
iurta fi.ibi.his enī ignoꝛātibus.ad hoc
c.ij.de cōſti.no.Compoſ.in.c.capl'n.de
reſcrip.glo.magna circa fi.✠.itē querit
cuiuſmodi.Archi.i.c.ſi apoſtolice.de p=
ben.in.vi.Io.an.l.d.c.tibi qui.in no.ſꝫ
de legato multi tenuerūt ꝯtra ꝑ.c.cū di=
lect⁹.de iu.pa.vbi doc.Pau.i cle.i.de cō
ceſ.pben.Domi.in.d.c.ſi aplice.Gaſ.de
puſio.in trac.reſer.circa fi.pdicta tn̄ ra=
tio nō valet ad pꝛo
poſitū:cū decretuꝫ
irritās collationes
oꝛdinarioꝝ non eſt
vniuerſitatū ſꝫ hu=
ius ꝯcilij.et no.hic
ꝙ nō graduati non
ſunt ſimpliciť inca
paces hmōi benefi
cioꝝ curatoꝝū ciui=
tatū ꝛ villarū muratarū/aut alioꝝ bñfi
cioꝝ debitoꝝ graduatis:ſꝫ accumulati
ue:dūtaxat cōcurrentib⁹.ſ.graduatis q̄
eis pferunť/ſi ſuas diligētias fecerint.
d ¶ Supꝛadictarū.§.inſuper.ꝛ ſe.
e ¶ Beneficiū.ar.ꝙ nominationes nō
extendunť ad hoſpitalia que nō veniūt
appellatione beneficioꝝ:etiā ſi talia ha
beāt eccleſias annexas/et pcipiant deci
mas.ad hoc cle.per lras.de pbē.qd no.
Pau.in cle.qꝛ cōtingit.de relig.do.Ar=
chi.in.c.eum qui.de eo qui mit.in poſſ.
Flo.in.cle.i.de ſequeſ.poſ.niſi ad hoſpi
talia cōſueta conferri religioſis:vt l ele=
moſinarijs multoꝝ monaſterioꝝ:qua
rum pꝛouētus ad ipſas pꝑoſiti faciunt
ſuos:ſicut de alijs beneficijs qd non fa=
ciunt rectoꝛes alioꝝ hoſpitaliū.C.de
epiſ.ꝛ cleri.l.oꝛphanotrophos.d.cle.qꝛ
contingit.no.in ſi.geſ.in.d.cle.per litte=
ras.ideo religioſus nominatus ad bñfi
cia abbatis poteſt acceptare tale hoſpi=
tale:quia dicta cle.ꝑ litteras.non habet
locum in religioſis.per.d.cle.quia cōtin
git.§.pꝛemiſſa.et in religioſis videntur
eſſe eiuſdem conditionis/ꝛ ſunt amoui
bilia.de ro.deci.cclxv.aliter autē hoſpi=
talia non cōpꝛehenderētur ſub nomina
tionibus:etiā in caſibus in quibus da=
tur hoſpitale in beneficiuꝫ ſecularibus.
per no.in.d.cle.per litteras.in ✠.proui=
deri.et nō poſſet legatus huiuſmodi ho
ſpitalia conferre.vt ibi no.ꝛ Pau.lꝫ Io.
an.ſentiat contra.in.c.ſi.de offi.lega.in
vi.de quo dic:vt ibi per Domi.

Bñficiorum appellatione/an veniāt hoſpitalia?

pſentauerint vł quoquomō[a] diſpoſuerint: ſit ipo facto irritū ⁊ inane[b] velut[c] ſupius[d] pmiſſuȝ eſt. Et nichilomin⁹[e] p concilia puincialia[f] cuȝ in his defecerit: aut etiā pſonis nō idoneis[g] quoquomodo[h] puiderit iuxta tenorem cōſtitutionis cōcilij gñalis que incipit Graue: de pben dis corrigant ⁊ debite puniātur[i].
Illi vero ad q̄s bñficiorum regulariuȝ[k] ſpectat collatio ſeu diſpoſitio

a Quoquomō. alias q̄ ex cauſa permutationis ⁊ ſimplicis reſignationis. j. eo. §. item φ omnia.
b Inane. ⁊ collatio ſeu puiſio deuoluitur ad ſupiorē. ſ. eo. §. i. ꝟ. φ ſi q̄s. ⁊ tenebiẗ collator cōferre equalēs bñficiū iſti nō graduato vł non nolato bñficio ab eo euicto ſi ille collatarius ignorauit illud bñficiū eē debitum graduato vel nolato. ar. ff. de pigno. act. l. elegan ter. §. qui reprobos vij. q. i. pſtiū. c. paſtoralis. de iur. pa. c. iter cetera. de pre ben. cuȝ ibi no. vbi eps cōferēs ſciēter bñficiū alteri debitū ignoranti eo euicto teneẗ de equalēti puidere/ niſi eps ignoraſſet: q2 inſinuatio nō fuiſſet ſibi facta: ſȝ ei⁹ vicario in ſui abſentia/ aut lōgum tps elapſum fuerat ab iſinuatōe: q2 ceſſaret fraus ſup qua fundaẗ illud. c. iter cetera. Querīt an vigore noiatiōis poſſit acceptari bñficiū qđ vacauit ante datā nolationis vel ante ei⁹ inſinuationeȝ qđ reperiẗ adhuc vacās tpe iſinuatōis? ar. φ nō: q2 nolatio dirigiẗ ad vacatuꝝ: ſȝ hec dictio vacaturū eſt futuri tpis. ſic dȝ intelligi de poſtea vacāte. c. ſi ppter. de reſcrip. l. vi. no. Guil. in ex̄ua. Jo. xxij ſuſcepti. in ꝟ. vacātiū. Henr. in. c. tua. de ꝟb. ſig. nec eſt recedēdū a pprio ſignificato vocabuli: pſertim i materia odioſa ⁊ reſtrigibili vt ſunt nolationes. ar. c. ra dulph⁹. de reſcrip. c. q̄uis. c. cū in illis. de pbē. in. vi. p no. p Jnno. ⁊ Cōpo. in. c. cām. de reſcrip. ⁊ i ipſis ꝟba nō ſunt ampliāda. c. cui de nō ſacerdotali. de pb. in vi. dic ꝫ. q2 nolationes nō ꝯſueuerūt ꝯtinere φ puideaẗ de bñficijs vacaturis: ſȝ ſimpliciter φ de bñficijs ad collatōeȝ vel pſentationē ⁊c. ſpectañ. digneñẗ puidere. idē ſi dirigerenẗ ad bñficia vacatura. p no. in. c. ſi poſtq̄. glo. iij. de pb. l. vi. in. c. ſi caplo. in ver. caplo. de ꝯceſ. pben. eo. li. q̄ glo. volūt φ vigore gr̄e expectatiue de acceptādo pōt acceptari beneficiū qđ vacauit añ datā gr̄e. no. car. flo. in. c. ꝯſtitut⁹. de reſcrip. q2 pbēda vacās diciẗ vacatura q̄uſq3 ꝯferaẗ. p no. p Jnno. i. c. ppoſuit. de ꝯceſ. pbē. glo. i cle. cū ei⁹. §. ſec⁹. eo. ti. in ꝟ. noticia. fa. φ ꝟbū oportebit tā pn̄s q̄ futurū ꝯtinet. ff. de ꝟbo. ſig. l. verbū oportebit. hec vera niſi bñficiuȝ eſſet de nouo creatū poſt datam nolationis: q2 ad illud nō extenderet. arg. cle. lr̄as. de reſcrip. cum ibi no.
c Velut. i. ſicut. ff. de ſta. ho. l. aretuſa. ⁊ eſt expſſiuū veritatꝫ. C. de iu. dot. l. quotiēs. p doc. in. c. dudū. de pbē. in. vi.
d Superius. ſ. §. i. ꝟ. φ ſi quis.
e Nichilomin⁹. i. nō eo min⁹ icludit ad pcedētia. ſ. de elec. c. i. §. facta. ꝟ. ⁊ nichilomin⁹. j. de cōcu. c. i. §. ⁊ nichilomin⁹ ff. de edil. edic. l. cū mancipiū. vi bo. rap. l. ij. §. i. C. de iudi. l. pperandū. in fi.
f Prouincialia. que annuatim celebrari debent. c. ſicut. de accu.
g Non idoneis. qua pena puniātur indignos pmouētes. glo. ⁊ doc. in. c. nichil. de elec. in. c. graue. de preben.
h Quoquomō. ſiue ꝯferēdo/ ſiue pn̄tādo/ ſiue iſtituēdo. c. cuȝ i cūctꝫ. i fi. de elec. cū ibi no.
i Puniantur. ar. φ ſucceſſor nō ligeẗ ex iſinuatiōe nolatiōis facta ſuo pdeceſſori: al's ignorās puniret qđ eſſe nō dȝ. c. cognoſcētes. de ꝯſti. poſſet dici φ nō ligaẗ quo ad culpā et penā ſi eā ignorauent. c. i. de ꝯceſ. pben. in. vi. ſed bñficiū p eā bene affectū eſt iūcto decreto irritāte huius ꝯcilij. ita φ collatio alteri facta ñ valet. ſicut de decreto dr̄ φ ligat ignorātes q̄ ad afficiēdū bñficiū nō quo ad penā. no. Jo. an. in no. i. c. tibi q̄. de reſcrip. in. vi. vel dic melius vt. ſ. no.
k Regulariū. q̄ cadūt ſub gradu. ar. ſ. ꝟ. ſi aūt: ibi ad quos beneficiorum ⁊c.

Collator collatario teneẗ de euictōe

Bñficiū vacans tpe inſinuationiſ acceptari pt vigore nolationis.

Nomi tiōis nuati an lig ſucceſ rem.

vbi patet quenis bñficia cadere sub ordine et qualificatione graduatoꝝ.ſ.e.§. itē placuit.vbi cadūt ſub noiationibus. a ¶ Religioſis. expreſſe ꝓfeſſis.c.nullus.de elect.in.vi.qḋ loqtur in abbatia vł alia ꝑlatura regulari.hodie idem in ꝓlatib⁹ ꝛ adminiſtrationib⁹ monaſterioꝝ.cle.ne in agro.§.ſane.de ſta.mo. vñ ſecularibus cōferri nō debent.c.officij.c.cū ad nr̃am.c.cū cauſaꝫ.c.cū in magiſtrū.de elec.cū ſi.et vide qḋ no.ſ.e.§.i. in.ꝟ.pluralitatis. et ꝑ hunc tex.volunt quidā dicere ꝙ ſecularis diſpēſatus ad obtinendū bñficia regularia in cōmēdā non poſſit noiari ad bñficia regularia. ꝛ d.cūt arreſtū in parlamēto interueniſſe pro quodā religioſo qui prioratū in vim noiationis acceptauerat ꝯ quendā ſecularē taliter diſpenſatū qui ꝛ iure ordinario ꝛ in vim noiationis a collatore illuꝫ obtinuerat ꝓpter cōſequentiam ne hac via apta regularia turbarenť et a ſecularibus facile obtinerētur. Sed audiui ab alijs/ ideo religioſum obtinuiſſe: qa ſecularis fatebať prioratū vacaſſe in turno nomlatoꝝ ꝛ religioſus erat prius nominatus ꝙ̄ ipſe ſecularis quare merito obtinuit. Unde circa hoc aduerte: quia aut ſecularis diſpenſat⁹ eſt noiatus ad bñficia abbat' ſimpl'r nō facta mētione expreſſa de regularibus tūc nominatio nō extendereť ad regularia.ad hoc.c.cū de bñficio.de ꝑbē.in.vi.vbi mandatū de ꝓuidēdo ſecularib⁹ nō extendiť ad bñficia cōſueta gubernari ꝑ regulares: niſi expreſſe caueať. fa.c.poſſeſſiones. et qḋ ibi no.hoſt.de reb⁹ eccł.nō alie. ꝛ noiationes eqꝑantur gratijs expectatiuis ſ.e.§.i.ver. except'.ꝟ.volens itaqꝫ.ſ.§. placuit.in ꝑn.iō in his iudicandū eſt ſicut in gratijs.arg.c.inter ceteras.de reſcrip.cū ſi.niſi vbi aliud his iurib⁹ cauetur ꝛ in caſib⁹ in qbus differūt noiationes ꝛ grē. Itē noiationes ſicut grē expectatiue ſunt odioſe ꝛ reſtrigēde.c.ſpālis. de ꝑbē.in.vi.c.i.ꝛ.ij.de fi.pſby.c.li.ideo ḡnaliter date ad bñficia itelligunť de bñficijs cōuenictib⁹ ꝑmo et naturali ſtatu nolati:vt.d.c.cū de bñficio nō accidētali cū plus iſpiciať natura ꝙ̄ accidēs.ff.ad mace.l.i.c.porro.de ꝓuil'.c.cōmiſſum.de deci.c.i.de iu.pa.in.vi.l.qui hꝫ.ff.de tu. vbi Bar.aut noiatio hmōi ſecularis eſt expſſe ad bñficia regularia.tunc videť valere:qꝛ ꝑ diſpēſationē ſublata ē icapacitas ipſius ſecularis ꝛ poſſet obtinere bñficiū regulare iure ordinario ꝙ ad illud poterit noiari:qꝛ cōceſſo vno cocedūtur oia ꝑ q̄ ꝓueniť ad illud.l.ad rē.ff. de ꝓcur.cū ſi.facit no.in.c.in cauſis. de elec.ꝙ q̄ pōt eligere pōt et poſtulare cū tendāt ad eundē finē electio et poſtulatio.no.ſ.de elec.c.i.§.ꝛ cū humane.ꝛ ad hoc videť caſus in.d.c.cū de bñficio.i fi. ibi niſi hoc in lr̄is caueať expſſe. Quid ſi noiatus tpe date noiatiōis ḡnalis ad bñficia abbatis erat ſecularis:ſꝫ tpe vacationis prioratꝰ eſt religioſus ꝓfeſſus poterit in vim noiationis illū acceptare Jo.an.ꝛ archi.in pari q̄ſtiōe dicūt ꝙ nō in.d.c.cū de bñficio.cum inſpicienda ſit conditio et ſtatus quē habet nolat⁹ tpe date noiationis.c.i.c.ſi eo tpe.d reſcrip. in.vi.dic ꝯ.ꝑ.c.ei cui.de ꝑben.co.li.ꝑ qḋ ptꝫ ꝙ cū q̄riť de virib⁹ reſcripti reſpectu capacitatis impetrantis ſi ceſſat ſurreptio attēditur tēpus quo reſcriptū mandatur executiōi.in caſu autē iſto nulla ē ſurreptio: qꝛ noiatio eſt ḡnalis ad bñficia nō expreſſo regulari. iō adaptāda ē ad bñficiū ad qḋ reperiť nolat⁹ habilis tpe vacationis eiuſdē.ad hoc ſ.e.§.inſup.ꝟ.ꝙ ſi quis.cū ibi no.vbi inſpicitur tpūs vacationis bñficij ad reddendum quē habilē ad illud in vim gradus vel noiatiōis.Sꝫ attēta opi.cōi.q̄ ꝓ ꝟra tenetur ꝙ religioſus pōt d iure ꝓmoueri ad eccłiaꝫ parrochialē ſecularē. vt le.ꝛ no. in.c.in parrochia.xvi.q.i.in.c.qḋ dei timorē.de ſta.mo.vbi doc.Jo.an.in cle.i. de elec.Frede.ꝯſi.cxxxi.Hen.in.c.de⁹.de vi.ꝛ hone.cler.nūquid valeat nomiatio de religioſo ad hmōi eccleſiam ſi fuerit expreſſa? nō video prohibitum generalis non extēdereť ad eā ſi fuerit cōſueta regi ꝑ ſeculares.ar.d.c.cū de beneficio.

ꝑtermiſſis īdignis ead religioſis[a]

Diſpenſatō tollit incapacitatē impetrātis.

Nomiatio an extēdať ad bñficia regularia

Eccłia prochialis ſecularis pōt ꝯferri religioſo.

idoneis[a] ꝯferãt ⁊ aſſignẽt. ꝙ ſi aliter fecerint: p eoꝝ ſupiores[b] ⁊ capitula ꝓuincialia[c] corrigant ⁊ debite puniant. Datũ in ſeſſiõe nr̃a publica in eccl'ia maiori baſilienſi ſolẽnit celebrata nono kal'. Februarij anno a natiuitate domini. M. ccccxxxviij. Placuit[d] tamẽ ipi congregatiõi[e] vt grẽ expectatiue ⁊ facultates[f] nominãdi a ſũmo[g] pontifice emanate: ac noĩatiões exinde ſecute ſup quibus iuxta determinationẽ[h] decreti Baſili. concilij ꝓceſſus apoſtolici fuerunt expediti vſqꝫ ad paſcha ꝓximũ et nõ vltra[i] quoquo modo tolerent[k]. Jta tñ[l] ꝙ ſi interim etiã qñcũqꝫ decernat cõciliũ eas nõ eẽ vlteri⁹ tolerãdas. ⁊ qcqd ĩ hoc caſu ꝯciliũ ſtatuerit: decreuerit: ſeu declarauerit: rex et ecclesie ſuoꝝ regni ⁊ delphinatus gratũ habebũt[m] ⁊ acceptũ. quo ad alias expectatiuas aut noĩationes ſup qb⁹ nõ erãt ꝓceſſus expe

Prioratus vni us monaſterij an poſſit dari monacho alterius

a ¶Jdoneis. eiuſdem religiõis vel habitus. vt le. et no. in cle. i. de elec. vl' eiuſdẽ monaſterij qñ ſũt prioratꝰ vel officia regularia ſolita p ei⁹ monachos gubernari. c. cũ ſingula. §. ꝓhibemus. de preben. in. vi. cle. i. de ſup. neg. prela. per quã dicit ibi Guil. ꝙ abbas nõ poteſt dare poratũ monacho alteri⁹ monaſterij: niſi canonice eẽt tranſlatꝰ ad ſuum mõaſteriũ. nec valeret ꝯſuetudo i ꝯtriũ: vt no. Hen. in c. ſi. de reli. do. ⁊ d. cle. i. de elec. loquit in pncipalib⁹ prelaturis. idem Ste. ⁊ Jmol. niſi vbi non pñt in monaſterio idonei monachi reperiri: q: tũc poſſit auctoritate dyoceſani alteri ꝯferre. ꝺ pbẽ. graue. ne diu vacẽt bñficia dũ tñ ſit eiuſdẽ religiõis vel habitꝰ p. d. cle. i. de elec.

b ¶Supiores. fac iſte tex. ꝙ vbi collatio ſpectat ad ſoluꝫ prelatum regularẽ ꝯuẽtꝰ nõ ſuppleat eius defectũ vel negligentiam. ad hoc. s. eo. §. i. ꝟ. ꝙ ſi quis cum ibi not.

c ¶Prouicialia. ꝯcor. c. ea q̃. ꝺ ſta. mo. ¶Nono kal'. i. xxiiij. ianuarij.

d ¶Placuit. hic i vno caſu tolerantur gratie expectatiue.

d ¶Placuit. hoc verbũ eſt legis ꝓmulgatoriũ. l. i. ff. de ꝯſti. pn. inſti. ꝺ iure na. §. ſed qꝺ pncipi. xvi. q. i. placuit. c. i. de iud. c. i. de teſti. c. i. de pſcrip. cum ſi.

e ¶Cõgregationi. gallicane eccl'ie cuius ſunt hec ꝟba cum ſe. vſqꝫ ad decretum de cau.

f ¶Facultates. s. pſonales ꝯceſſe pncipibus aut alijs vt poſſent aliquos nominare ad bñficia vacatura. ſicut Jnno. vi. tpe ſuo cõceſſit Jo. regi francoꝝ facultatẽ noiandi ad pbẽdas. in. xxx. tam metropolitanis ꝙ cathedralib⁹ ⁊ collegiatis eccleſijs ſui regni: vt in extra. Jnno. vi. eximie deuotionis. realibus autem cõceſſis alicui dignitati imppetuũ per hoc non derogat cum priuilegiũ debeat eẽ mãſurũ. c. decet. ꝺ reg. iur. in. vi. cũ ſi. Sicut legit de ipatore ꝙ hꝫ puilegiũ a papa: vt i qlibet eccl'ia alamanie poſſit facere recipi vnũ canonicũ. not. ſpe. ti. de prebẽ. ad fi. Jo. and. in no. in. c. is cui. eo. titu. in. vi.

Regis francie puilegium circa vacatura.

g ¶Sũmo. ſi ꝗ ꝓceſſerit a legato ñ ſũt accepte nec poſſet hodie aliq̃ modo dare grãs expectatiuas. not. ĩ. eo. §. item voluit.

h ¶Determinationem. s. eo. §. i. ꝟ. exceptis.

i ¶Non vltra. hec limitatio non valuit in effectu cũ non potuerit eccl'ia gallicana imponere legem gratijs expectatiuis contra determinationem concilij loco preallegato.

k ¶Tolerent. ſi hec limitatio tenuiſſet interim nominationes vniuerſitatũ vires non habuiſſent. ne collatores nimiũ fuiſſent grauati. not. s. eo. §. inſup.

l ¶Jta tamen. hec ꝟba reſtringũt pcedẽtia. s. §. i. ver. nõ tñ. ibi ita tamẽ. ff. de manu. te. l. libertas. ad treb. l. lucius.

m ¶Habebunt. vt debent cum concilia ſeruare habeant. s. de auc. ge. conci. cap. ij. s. eo. §. i.

diti tp̄e decreti baſilieñſis ɔcilij ſe=
pedicti eas cēſent nō eē ām̄odo to
lerādas[a] ſʒ eas ex nūc habēt ⁊ cen
ſent rex ⁊ antedicti caſſas vacuas
nullas ⁊ ianes. ¶ Itē viſū[b] fuit ei=
dē ɔgregatiōi q̄ lʒ ɔciliū ſtatuerit[c]
vt dicte grẽ (ſi q̄ fiāt) ſint nulle ipſo
facto q̄ nichilominꝰ debēt ɔſtitui[d]
p̄ cōciliū ꝑues pene[e] aduerſus oēs
et ſingulos[f] q̄ de cetero eas īpetra
būt[g] ſeu acceptabūt vel fouebunt[h]
aut q̄ eis[i] vti[k] exinde p̄ſumēt vel co
nabūť[l] īuocādo[m] etiā ɔtra tales (ſi
opꝰ videať) auxiliū brachij[n] ſclarſ.
¶ Itē[o] circa clauſulā poſitā[p] ī ipſo
decreto q̄ īcipit. Neqʒ etiā collatio
nes p̄ preuētionē fiendas intēdit
impedire ⁊c. viſum eſt p̄dicte con
gregationi: q̄ quia indultum a iu=
re beneficium et maxime a ſacris
canonibus nemini debet auferri[q]
abſqʒ[r] ſui culpa: vt ait[ſ] Gregoriꝰ[t]

a ¶ Tolerādas. ſicut nec tolerate fue=
rūt p̄ conciliū. ſ. eo. §. i. v. exceptis.
b ¶ Itē viſum. expediēs foret ꝯ ipetrā
tes expectatiuas ꝑues penas īponere.
c ¶ Statuerit. ſ. eo. §. i. v. ceſſantqʒ.
d ¶ Cōſtitui. bo=
nū aduiſamētū: ſʒ
nō fuit executatū.
e ¶ Pene. ſtatuta
ſine penaꝝ adiecti
onibꝰ raro ꝓficiūt
no. l cle. i. d eta. ⁊ q̄.
f ¶ Singulos. vt
metu pene ab hoc
retrahanť. lxij. diſ.
docēdus. c. cū in cū
ctis. de elec. cap̄. vt
cler. d vi. ⁊ ho. cle. c.
i. de re iu. in. vi. l. i.
C. de emē. ꝑ. cū ſi.
et poſſet eccl'ia gal
licana ɔſtituere pe
nas ꝯ ipetrātes et
vtentes p̄ no. p̄ Jo.
an. in. c. fi. de offi. ar
chipreſby.
g ¶ Impetrabūt.
aliquando quis ex
ſola ipetratiōe pu=
nitur. c. ex tenore. d
reſcrip. cū ibi no. p̄
Hoſt. c. diſpēdia. e.
ti. li. vi. vbi archi. c.
ad falſariorum. in fi. de cri. fal.
h ¶ Fouebūt. preſtādo eis auxiliū/cō
ſiliū vel fauorē. c. ſi aduerſus. de here.
c. felicis. de penis. l. vi. c. fi. de ſciſ. eo. li.
i ¶ Eis. etiā antea ipetratʒ niſi iuxͣ li=
nutationē ɔcilij. ſ. eo. §. i. v. exceptis.
k ¶ Uti. ab vtētiū manibꝰ debēt grẽ ex
pectatiue euelli. ar. l. ſicut ſacrificia. C.
de paga. ⁊ debēt vtētes cōdēnari aduer
ſarijs ſuis in expenſis ⁊ dānis q̄ ꝓpter
hoc cōtigerit eos ꝑtuliſſe. c. ceterū. c. fi.
de reſcrip. c. diſpēdia. e. ti. l. vi. c. vt debi
tus. de ap. de do. ⁊ cō. ex lr̄is. J. cō. fri. ap.
c. i. ⁊ ſi nimia eoꝝ iprobitas iueniať etiā
ſeueritati ſubiacere iudicātʒ. C. ſi ꝯ ius
vel vti. l. et ſi legibꝰ. xxv. q. ij. ⁊ ſi legibꝰ.
et forte. l. cor. de fal. puniri. ar. l. ſi qs ir=
repſerit. ff. ad. l. cor. de fal. ſicut allegās
l. abrogatā crimī falſi ſubdiť. C. de iuſ.
C. cō. l. i. v. falſi crīmis. l. ij. §. hec ꝑ ola.
C. de ve. iu. enu. not. i. c. nouit. d iudi. ar
chi. l. c. fi. de offi. le. in. vi. vel ad arbitriū
iudicʒ. ff. de iu. de=
li. l. i. c. de cauſis. d
de offi. dele.
l ¶ Conabūť. cona
tꝰ plꝰ eſt q̄ ſimplex
volūtas ⁊ procedit
ad aliquē actū exte
riorē. l. ſi qs ñ dicā.
C. d epi. ⁊ cle. d pe.
di. i. §. ſi qs pulſatꝰ
l. is q̄ cū telo. C. ad
l. cor. d ſic. de pe. di.
i. §. ſi qs ñ dicā. ⁊ §.
ſeq. ſʒ vtrū ſola vo=
lūtas hēať ꝓ facto.
no. late doc. l. c. i. de
eo qui mit. i poſ. cā
rei ſer. Jo. an. l rl'a
i penis. d reg. iur. i
vi. in mercur.
m ¶ Inuocando.
ɔcor. c. i. c. qm̄. d of.
or. nā vtraqʒ ptās
p̄ alterā adiuuať. c.
ꝑnceꝑſ. xxiij. q. v. c.
cū ad verū. xcvi. di.
n ¶ Brachij. eccl'a
militās hʒ duo bra
chia: dextrū qd̄ eſt ſacerdotiū: et ſiniſtrū
qd̄ eſt ptās ſcl'arʒ. xij. q. ij. duo ſūt gn̄a. i
ex. boni. viij. vnā ſanctā. ⁊ q̄tū ala p̄ferť
corpi: tāto digniꝰ ē ſacerdotiū ſcl'aribꝰ.
c. duo ſūt. xcvi. diſ. c. ſolite. de ma. ⁊ obe.
qs obſeq̄ndi manet neceſſitas nō aucto
ritas iperādi. c. bn̄ qdē. c. ſi ipator. xcvi.
diſ. c. cū laicʒ. d re. ec. ñ alie. d ɔſti. eccl'ia.
o ¶ Itē circa. iſtandū foret apud conci
liū: vt preuentiōes bn̄ficioꝝ damnareť.
p ¶ Poſitam. ſ. eo. § i. v. nec etiam.
q ¶ Auferri. ff. de re iudi. l. iiij. §. ſi qs
cōdēnatꝰ. c. ad eiꝰ. v. diſt. c. fi. de ſe. nup.
c. indultū. de re. iu. l. vi. cū ibi no.
r ¶ Abſqʒ. id eſt ſine.
ſ ¶ Ait. i regiſtro. c. coḡſcētes. de ɔſti.
t ¶ Gregorius. primꝰ q̄ magnꝰ dictus

Voluntas ⁊ conatꝰ differūt.

Brachium duplex eſt i eccl'ia.

in regiſtro:rē q̄ culpa[a] caret ī dānū vocari nō cōuenit:viſū fuit p̄libate ꝯgregatōi:ꝙ cū collatores ⁊ patroni eccl'iaſtici hēant bn̄ficio ſacri lateran̄.ꝯcilij[b] certū tp̄s[c] ad p̄ntādū[d]

Gregorij doctor eccleſie laudes

eſt pp̄ter plura q̄ excellēter habuit.ſ.potētiā:diuitias:v̄tutes:nobilitatē:ſapiētiā:ſctitatē:famā:experientiā: nichil eū in oī ſtatu latebat et ip̄e eſt doctor p̄ncipalis eccl'ie vn⁹ de q̄ttuor.c.i. de reli.et vene.ſanct.l.vi.ip̄e ſolus cū btō fabiano poſt ſctm̄ petrū diuinit⁹ in toto cathalogo pōtificum romanoꝝ ad pontificatū eſt aſſumpt⁹ ipſe plures libros ſcripſit ⁊ plura iſtituit: vt pʒ in ei⁹ regiſtro. in canone addidit: dieſqꝫ nr̄os ī tua pace diſponas ⁊c. Deus in adiutoriū ante initia horarum dici iuſſit.totū officiū eccl'iaſticum ſtilo pulchriore ⁊ ordinatiore mō renouādo cōpoſuit qđ vſqꝫ hodie p̄manet: et dicit gregorianū: titulum totius humilitat ſcʒ ſeruus ſeruoꝝ dei ſummus pontificibus inſtituit ⁊ adhuc p̄manet.

a ❡Culpa.aliqñ tñ patit damnū ſine culpa:ſʒ nō eſt ſine cauſa.vt no. in.c.cognoſcētes.de ꝯſti.in.c.antiqua. de p̄ui. ſ.de elec.c.licet.§.i.ꝟ.verūtamen.

b ❡Concilij.c.nulla.de cōceſ.p̄ben.

c ❡Tēp⁹.vi.mēſiū.vt di.c.nulla.c.lʒ. c.ſe.de ſup.neg.pre.cle.i.e.ti. qđ nō currit vbi p̄bēde nō ſūt diſtincte:nec eſt certus nūer⁹ canonicoꝝ.c.ex p̄te.de cō.p̄b. ⁊ eſt vtile q̄ ad initiū ⁊ q̄ ad p̄greſſū.no. in.c.qꝛ diuerſitatē.eo.ti. vñ īpedito non currit ⁊ in illo ſemeſtri tp̄s ſuſpēſionis nullatenus ꝯputat:vt ibidē cū no.p̄ Jnno.etiā ſi ſciat bn̄ficia vacare: niſi ſit negligēs in petēda abſolutione. ad idē.c. fi.de elec.et dicūt docto.in.d.c.qꝛ diuerſitatē:ꝙ poſt abſolutionē obtētā in curia nō currit ſibi tp̄s quouſqꝫ in domuʒ ſuam ſe receperit.⁊ ſarcinulas ſuas recollegerit.ar.ff.ex q̄.cau.ma.l.ſi ab hoſtibus.§.fi.qꝛ iuſtius ⁊ honeſtius eſt ꝙ p̄uideat indigenis: quoꝝ forte non hʒ copiā.ſ.in p̄he.§.qb⁹ ad plenū.ꝟ.nam eccl'iaꝝ.cū ibi no.ſcđo: qꝛ honeſtum eſt habere conſilium ſui capituli quod forte ſecū nō hʒ.ad hoc de ele.ne pro defectu.tertio:quia in collationibus ſunt examinande perſone: et ſi quid iudiciale occurreret non poſſet in aliena dyoceſi expedire.de offi.leg.nouit.in cle.i.đ fo.ꝯpe. idē ꝟen.in.d.c.licʒ. ſʒ illud tenere nō eſt tutū.qꝛ ſublato īpedimēto currit ſemeſtre a tp̄e ſcie et poterit ꝯferre ex dyoceſim cū collatio ſit volūtarie iuriſditiōis: vt no.in dicto.c.nouit. niſi ī caſu ca. ſtatutum. de preben.in.vi.etiam in curia romana exiſtens poſſet conferre beneficia ad eius collationem ſpectantia.no. Joh̄. an.in no.in.c.ſi ap̄lica.de p̄ben.l.vi.nec eſt opus p̄ntia collatarij.qꝛ īdigene abſenti pōt ꝯferre.c.ſi tibi abſenti.de pre.l. vi.⁊ hoc credo verius cū diutina vacatio eccl'iaꝝ ſit p̄iculoſa.c.ꝗ ſit.de elec.in vi.l.diſ.poſtqꝫ.c. ne p̄ defectu. de elec.

Tp̄s ſemeſtre ad conferēduʒ eſt vtile

d ❡Preſentādū.patroni eccl'iaſtici habent ſemeſtre:laici quadrimeſtre.c.i.de iu.patro.in.vi.q̄ currūt a tp̄e noticie vacationis beneficij tam collatori ſiue conferat iure proprio.c.quia diuerſitatem. de cōceſ.pre.ſiue deuoluto.c.lʒ. de ſup. neg.pre. Panor.in.d.c. quia diuerſitatē in.c.fi.de iu.patro.idem ſi patron⁹ laicus eſt negligens īfra quadrimeſtre ſuperior ad quē deuoluit poteſtas cōferēdi habebit ſemeſtre.p̄.d.c.i.et quia mutata cōditione pſone rei ſtatum conuenit mutari.ff. de ſo.l.cum quis ſibi.§.i. c.dilectus.ij.de pre.ff.de col.bo.l.i.§.is quoqꝫ.no. Jo.an.⁊ domi.dicto.c.i.ꝗ patrono.no. Jo.an.in.c.ij.de ſup.neg.pre. d.c.fi.de iu.patro.vbi Pañ.Frede.cōſilio.cxxiiij. Pañ.in.c.cū p̄pt. de iur. pa. qꝛ regulariter tp̄s prefixum ad p̄uidēdum nō currit ignoranti:nec dʒ qs puniri ſine culpa.vt hic.lʒ aliqui voluerūt dicere ꝙ patrono ignoranti ⁊ impedito curreret tp̄s.p̄ dictū.c.cū p̄pter. nā litigans ſup iure patronat⁹ impeditur preſentare.c.ex litteris. de iu. patro. no.in c.ij.de in inte.reſt.et nichilomin⁹ currit ſibi tp̄s.ſʒ nō ob.illud.c.cū p̄pter.qꝛ ibi nō cōſtabat qs eēt patron⁹ merito ep̄s

Patroni qđ tēpus habent ad ꝯferēđ.

ordinat ecclesiam ſine patrono. ſz ex quo conſtat de patrono non dz illã ordinare ſine illius preſentatiõe. xvi.q.vij. decernimus: et qđ dictũ eſt hmõi tpa nõ currere: niſi a tpe noticie: intellige de noticia vera vl' pſũpta vacationis q̃ dz determinari p iudicẽ pſiderata bñficij q̃litate/q̃titate/et locoꝝ diſtantia et fama. ar. ff. de vſu. l. mora. cle. i. de cõ. pre. in fi. cũ ibi no. p glo. ⁊ doc. Ho. ⁊ Io. an. i c. ex pte. de cõ. pre. Guill'. in cle. i. de ſup. neg. pre. geſ. in extra. execrabilis. in. ℣. noticie. Hen. in. c. nulla. de con. pre. Panor. i. d. c. quia diuerſitatem. de ro. deci. xxxviij. cccclxvi. cclxvij.

et conferendũ reſpectiue[a] q̧ debẽt

a ¶ Reſpectiue. q. d. patroni eccl'iaſtici hñt ſex mẽſes: ⁊ collatores ſilr̃ cũ ſcz cõferũt libere iure pp̃o vel deuoluto. qꝛ tp̃s ſemeſtre nõ hz locũ in hñte inſtituere pñtatũ a patronis. lz eñ dictũ tp̃s ſit pfixum ad cõferendũ: ⁊ trimeſtre ad eligendũ. c. ne p defectu. de elec. tñ ad confirmandũ ⁊ inſtituendũ pñtatos nõ reqꝫ qđ perit tp̃s prefixũ a iure. ſi tñ ille ad quẽ ſũt ptinet pfirmatio vel inſtitutio ſit negligẽs poterit ſupior ei pfigere tp̃s ad confirmandũ vel inſtituẽdũ: quo lapſo ipe ſupplebit. fa. qđ no. in. c. ad aplice. de re iud. glo. fi. in. vi. Io. an. poſt Hoſ. in. c. cũ eccleſia. de elec. Cõpo. ⁊ alij in. c. publicato. e. ti. Io. an. in. d. c. ex pte. de cõ. pre. no. de ro. deci. ccxvi. Pañ. in. c. poſtq̃. de elec. in. c. nulla. de cõ. pre. in. c. paſtoral'. de iur. pa. p hoc qđ no. pau. in cle. i. de re. pmu. vbi dicit q̧ ſemeſtre non currit ſuperiori in cuius manib⁹ ſunt reſignata beneficia cauſa permutationis: quia non inuenit̃ tp̃s prefixum in iure ad cõferẽdũ ea. de iu. patro. null⁹. de ro. deci. cccxxxix. nec obſt. d. c. nulla. quia loquit̃ in habente liberam poteſtatem conferẽdi. Hic autẽ aſtringit̃ renũciantib⁹ conferre. vt. d. cle. facit qđ no. Pau. in cle. ij. de reli. do. q̧ non eſt tp̃s ſtatutũ ĩfra qđ cõferant̃ hoſpitalia. idẽ Frede. in tract. pmu. q. xxix. ſz hoc caſu cõpelleẽ collator per ſuũ ſupiorẽ ad predicta beneficia ſic vacantia cõferẽdũ/aut ei prefiget terminũ ad id faciendũ: quo elapſo pꝛuidebit. ar. d. c. nullus. c. irrefragabili. đ offi. or. aut ſi nolit cõferre poſtq̃ conſtiterit de refutatõne redibũt pmutantes libere ad ſua bñficia ſic reſignata. ar. đ pre. ſi beneficia. li. vi. c. potuit đ loca. de ap. ſup eo. cle. q̃uis. de ap. idẽ. La. in addi. Frede. ſimiliter ſemeſtre nõ artat executores pape ad conferendũ qui poſſunt prouidere de beneficio qđ ſciuerunt per ſex menſes vacare: quia illa cõſtitutio nulla in ordinario ſolum loquitur. executor autẽ fingit̃ vice pape. xciij. diſt. c. fi. de off. delega. ſane no. Compo. in ca. capitulum. de reſcrip. in glo. magna. circa fi. ℣. itẽ nũquid executor. qđ ẽ verũ quãdo executor prouidere poteſt ad cuiuſcũq̧ collationem: nec tempus acceptationis addicit̃. vt in cle. i. de conceſ. pben. ſed ſi certa perſona grauatur per reſcriptum: puta habet ptãtem de bñficio ſpectãte ad collationẽ capl'i illi⁹ tpe elapſo cõferre nõ poterit donec deuoluat̃ ad papã. pro. in cle. ſi de beneficio. de pre. ſm Ioh. an. et ge. ibidem. qđ limitant La. ⁊ Inno. qñ mandatur prouideri p executorem certe ⁊ noĩate pſone. et illa etiam negligit petere beneficiũ: quia tũc habet locũ. d. c. nulla. ſec⁹ ſi executor tñ ſit negligens ⁊ nõ ille cui puideri mandatur. alle. de reſcrip. tibi q. ℣. in pdictis. in. vi. Itẽ dicũt q̧ ſi beneficiũ non eſt affectũ eodẽ tpe curret tp̃s ordinario collatori. ad cuius collationẽ eſt ſcriptũ ⁊ ipi executori. ſi vero bñficiũ eſſet affectũ. tunc pmo curreret executori. qꝛ habet conferre infra illud tp̃s infra qđ habet conferre collator grauat⁹ eo elapſo conferre nõ poterit: niſi ad papam facta ſit deuolutio. collatori ℣o nõ currit tempus durante tempore q̃ executor poteſt conferre: quia cum per literas pape vl' proceſſum executoris impediatur ep̃s beneficiũ conferre non debet dici negligẽs: et ſic ſibi tp̃s ad conferendũ nõ dz currere. c. qꝛ diuerſitatem. de cõ. pre. c. fi. de elec. ſed elapſo tpe quo executor põt conferre currit ordinario

Pñtati ĩtra tp̃s inſtituẽdi.

Executores pape ñ artant̃ ſemeſtri tpe.

inſtare[a] regij oratores apud ſacrū cōciliū[b] generale vt prouideat[c] circa ſuū decretum de collationibꝰ in hoc ſcilꝫ ꝙ decretū illud videt̃ ipi lateranēſi concilio velle derogare[d] ita ꝙ velit ipm ſacrū cōcilium decernere ꝙ preuētiones etiam apoſtolice ſedis vel legatorum[e] eiuſdē

tempus quod habebat ſi nō eſſet executor datꝰ.et ſi collator in tpe ſibi dato negligēter nō cōfert nō deuoluet̃ ꝓpterea collatio ad executorē. ad hoc.c.ſi clericus.de preb.in.vi.ſed ad ſuū ſupiorē vt in.d.cle.ſi de benefi cio. Itē limitant dictū Cōpoſ. et Ioh. an.ꝓcedere in executore ꝗ confert vice pape.ſecꝰ l executore dato ab iferiore a papa cui currit tēpus indiſtincte.de elec.ſi ꝯpromiſſarius.in.vi.de preb. in.c.fi. e.li.ſic ſentit glo.in.d.cle.a cōtrario quādo dicit qui cōfert vice pape.idem La.in additi.ad Frede. in tracta.permut.q.xxix.

Legato de latere currit tpus ſemeſtre.

Sed nunqd legato de latere currit ſemeſtre tpˢ ad conferendū:ſic cum ſit ordinarius in prouincia ſibi decreta.c.ij. de off.leg.in.vi.no.La.⁊ Innocē.in.d.cle. Imol.in.d.c.nulla.lꝫ aūt ſibi currat tēpus tamē poterit cōferre donec ꝑlatus ſue legationis iure ꝓprio vel deuoluto pōt cōferre.ſꝫ poſtq̄ꝫ deuoluta eſſet collatio ad prelatū ex ſuā legationē ex ſua et alioꝝ negligētia inferioꝝ a papa:tūc conferre nō poterit:niſi vltimate deuolueretur ad papā.quia tunc poterit.c.venerabilis.de preb. no.in.c.i. de offi.leg. in.vi.ſatis patet in di.cle.et dicit Imol. in.d.c.nulla.poſt do.an.ꝙ legatꝰ natus rōne dignitatis ſi ad eū deuoluat̃ ptās cōferēdi ex negligētia inferiorū habebit vnū ſemeſtre tm̄.nec habebit vnū tanq̄ꝫ legatus:et aliud tanq̄ꝫ archieps:qꝛ non poteſt ſupplere ſui negligētiā.ſicut nec a ſeipſo appellatur nec querelatur.c.ij. de conſue.in.vi.c.romana.de fo.cōpe.e. lib.nec in facto proprio auctoriſat.cle.ſi vna.de re.ec.nō alie.ꝓ quo videt̃ caſus in.c.licet.de ſup.ne.pre. vbi loquitur in eboracēſi archiepō qui eſt legatꝰ natus rōne ſue dignitatis: et ibi anteq̄ꝫ fiat ad papam deuolutio non hꝫ niſi vnū ſemeſtre.no.ꝺ ro.deci.cccxvi.ſic nec ſuperior ad quem facta eſt deuolutio ex patroni

laici negligentia habebit quadrimeſtre ad ꝑſentandū: ⁊ ſemeſtre ad ꝯferendū: ſed dūtaxat ſemeſtre ad ꝓuidendū.vni co enim actu dꝫ ꝓuidere vt vacatio eccleſiarū non diu duret.ita videt̃ ſonare textꝰ in.c.ij.de ſup. ne.pre.in fi.tenēdo ꝙ illud verbū ordinare ponitur ꝓ totali ꝓuiſione. de ꝗ per domi.in.c.i.de re.permu.in.vi.

Patronus ſi negligēs qꝺ tpˢ habet ſuperior ad ꝓuidendū.

a ¶Inſtare.quod nō fecerūt ſaltē de ꝯrio nō apparet. et facta nō ꝑſumunt̃. C.de nō nu.pe.l.aſſeueratio.de proc.l.i.c.cū io. de fi.iſtru. et de his ꝗ non ſunt ⁊ ꝗ nō apparēt idē eſt iudicium.l.in lege.ff. de ꝯhen.empt.

b ¶Concilium.baſilieñ.

c ¶Prouideat. non ꝓuidit. iō remanſit eiꝰ decretū in ſuo robore q̄ntum ad ꝑuētiones. qꝺ enim nō mutat̃ quare ſtare prohibet̃.l.ſancimus.C.de teſta.q̄re male dicunt aliqui non ſapientes hunc tex.iūc.decreto.ꝙ preuētōes nō habent locū:cū iſte tex.nō ſit diſpoſitio ſꝫ aduiſamentū ad impetrandā ꝓuiſionē a ꝯcilio.itē nō potuiſſet etiam ꝯgregatio gallicana tollere preuētiones cū ſit ꝯ͂ iura. et.d.decretū.ad hoc vide no.ſ͂.eo.§.i.℣.

d ¶Derogare.in hoc ꝙ ꝑmittit preuentiones ſicut erant olim.vt no.ſ͂.eo.§.i.℣.nec etiam. (adijcēs.

e ¶Legatoꝝ.qui non debēt impediri exercere ſuā ptātem in ꝓuincia ſibi decreta.c.ſi qs autē.xciiij.diſt.etiā ſub obtētu ꝑuilegij vel cōſuetudinis. vt in extrauag. Io.xxij.ſup gētes ⁊ regna. Sed an legatꝰ de latere poſſit cōferre bñficia ꝗ ſunt deuoluta ex negligētia alicuius ꝑlati de extra ſuā ꝓuinciā ad ꝑlatū qui eſt in ꝓuincia ſue legatiōis.Uidet̃ ꝙ ſic: ꝑ.c.i.de off.le.in.vi. iunc.ſ͂.eo.§.i.℣.nec etiā.ꝯ.ſētiūt ꝺ ro.ꝺci.cccviij.alˢ.cccxvi. ꝑ id qꝺ no. Inno.in.c.cū iter.in.c.cū in cūctis.ad fi.de elec.cuiꝰ dictū poſuit archi.in.c.i.ne ſe.va.in.vi. Io.an.i.c.q̄ꝫq̄ꝫ. de elec.in.vi.in no.vbi ꝯcludit ꝙ licet in

bñficijs que iure ꝓprio ſpectabāt ad col
latiōez epĩ capitulū ſuppleat epĩ negli=
gētiā.ſec⁹ vbi ex accidēti fit deuolutio:
qꝛ ĩ illis nō cenſeꝛ cōmunitas ĩter prela
tū et capitulū.glo.eſt q̄ eſt additio in.d.
c.cū in cūctis. ad fi. ſic in ꝓpoſito videꝛ
ꝙ legat⁹ non poſſit cōferre accidētaliter
deuoluta de extra ꝓuinciā.et cū hoc di=
cto trāſeunt do.an.ꝛ Jnno.in.c.ij.de cō.
pre.et fa.ꝙ act⁹ dꝫ attribui ṗncipio ꝛ nō
fini.c.lr̃is.de reſcrip.c.hi q̄.§.ij.de preb.
in.vi.ff.de ṽb. oblig.l.filiuſfamilias. de
ſti.ſer.l.fi.ad hoc iura que volunt initiū
ſpectari q̄ no.in.c.dudū.i.de elec.vbi la
te p̱ henr. Jo.an.in regula in obſcuris.
de reg.iur.in.vi.in mercu.et ꝙ ad pon=
derandā naturā act⁹ attendiꝛ origo rei:
non accidens.ff.de fideiuſ.l.tutor.C.ad
mace.l.ſi filiuſfamilias.ff. ð dona.l.qui
id qð.de iud.l.ſi quis legatiōis.de ꝯhē.
emp.l.in venditionibus.lxxv.diſt.ieiu=
niū.cū ergo legatus nō potuiſſet ꝯferre
illud beneficiū ante ſui deuolutionē nec
poſt.ad hoc cle.lr̃as.de reſcrip.nō enim
ex pſona p̄lati ꝓuincie legati ṗma bñfi=
cij cōditio ĩmutari dꝫ.ff.de ṽb.obli.l.ij.
§.ex his igiꝛ.de con.et de.l.cui fundus
dicūt tñ.d.doc.nō eſſe ſine aliquali dubi
tatione ꝛ merito. et ꝓ ꝯ.fa. ꝙ a fine res
denoīatur.l.ſtipulatio.§.opus.ff.de no.
ope.nū.de bap.maiores.§.ſed adhuc.et
finis deſignat qualis res ſit cēſenda.ð
frig. ꝛ male.fraternitatis.in fi.ſpe.ti. de
fruc.ꝛ inter.§.i.ṽ.ſed q̄d ſi debeo.ꝛ finis
inſpiciendus eſt.ff. de ṽb. obli.l.quidā.
de fideiuſ.l.ſi debitori.§.ſi filiuſf.nō ori=
go.ff.de pecu.l.iij.§.idē ſcribit. cū ſi.iu=
ribus q̄ volūt finē ĩſpici. Jo.an.ĩ.c.ij.de
no.ope.nū.gl.in.c.i.de renū.hē.vbi.ſ̄.ꝛ
lꝫ ante deuolutionē legat⁹ nō potuiſſet
cōferre:tñ poſt deuolutionē videꝛ ꝙ poſ
ſit cū ex mutatiōe pſone ſequaꝛ mutatio
ſtatus rei.ff.de ſenat.l.ſenatoris filiū.c.
dilectus.iij.de p̄b. cū ibi no. p̱ doc.c.i.de
iu.pa.in.vi.et pro ꝛ ꝯ fa.cle.ſi de bñficio
de p̄b.in hoc pro. qꝛ ſi impetraui ad col=
lationē epĩ executor nō ꝓuidebit de bñfi
cio cui⁹ collatio ex negligētia epĩ ē deuo
luta ad ſuū capitulū.ſed fa.ꝯ. qꝛ execu=
tor ꝓuidebit de bñficio ſpectāte ad col.
ipſius epĩ ſiue iure ꝓprio ſiue deuoluto
ex ſui capl̃i vel alterius cuiuſcūqꝫ negli
gētia.pariꝛ dicēdū ē de legato ꝙ poterit
cōferre dictū bñficiū poſt deuolutionem
ad prelatū ſue ꝓuincie ſicut poſſet face=
re ille p̄latus.et hoc credo verius cū cō=
currat accumulatiue in iuriſditiōe p̱ to=
tā ꝓuinciā cū p̄latis illius.c.i.de of.leg.
cū ibi no.et ſatis ē caſus.d.cle.fa. ꝙ idē
iuris dꝫ eſſe in ṗncipali:ꝛ in additamen
to.c.acceſſoriū.de re.iur.in.vi.l.inter ſo
cerum.§.cū inter.ff.de pac.do.et deuolu
tio eſt additamentū ad collationē.vt.d.
cle.§.ij.vñ dicit Joh.mo.in.d.c.q̄ꝫq̄ꝫ. Pa
nor.in.c.cū olim.de ma.ꝛ obe.ꝙ ſicut ca
pitulū vacāte ſede ep̄ali nō ſuccedit in
collatione bñficioꝝ ſpectantiū ad liberā
collationē epĩ iure ꝓprio:ita nec ſpectā
tiū iure deuoluto paritate rōnis. Jdem
dico ꝙ pōt cōferre deuoluta ad ep̄m ſue
ꝓuincie ex negligētia p̄roni laici.lꝫ ante
deuolutionē nō poſſet inuito p̄rono lai=
co.c.cū dilect⁹.de iu.pa.fa.no. p̱ archi. ĩ
c.deliberatiōe.de of.leg.i.vi. ꝙ legatus
pōt ꝯferre eccl̃ias collegiatas quaꝝ col=
latio eſt ad papā deuoluta. lꝫ ibi La.et
Do.teneāt ꝯ.et dicūt ꝙ nō poſſet ꝯferre
deuoluta ad papā q̄ ſunt ſita ex ꝓuīciā
ſue legatiōis.p̱.d.cle. vbi executor dat⁹
ad ꝓuidendū ad collationē epĩ pōt ꝓui
dere de bñficio cui⁹ collatio ex negligen
tia ĩferioris eſt ad ep̄m deuoluta q̄ꝫdiu
eſt in manib⁹ epĩ.ſi aūt deuolutū eēt ad
papā nō ꝯferret.qꝛ ṗmus collator non ē
de his q̄ grauabātur p̱ lr̃as executoris:
vt ibi no.ꝛ hoc caſu puto.d.la.verū.ſec⁹
in ṗmis caſib⁹ qꝛ legat⁹ poſt deuolutio=
nē adhuc ĩuenit bñficia ĩ manib⁹ epĩ ſue
legatiōis.Sed nūq̄d poterit ꝯferre bñfi=
cia ad ep̄m deuoluta ex negligētia p̄lati
regularꝭ exempti q̄ hꝫ ep̄s cōferre auc̃te
apl̃ica.cle.qꝛ regulares. de ſup.ne.pre.
videꝛ ꝙ ſic.ꝯcurrit em̃ in legatiōe ſua cū
quolꝫ ordinario ſue legatiōis ſiue ſit ab
bas ſiue ep̄us:ita ꝙ q̄cq̄d iſti poſſunt in
iuriſditionib⁹ tā de iure cōi q̄ꝫ de ꝯſuetu
dine poterit legat⁹.arg.ff.de of. pcō.l.ſi
in aliā.de of.pre.l.ex oīb⁹.ꝛ.l.ſe.4. ꝛ.c.ij.
de of.leg.li.vi.no.ſpe.ti.de le.§.nūc oſtē
dendū.ṽ.p̄miſſa.ꝛ ſeq̄tur Bar.in.l.phi=

Legat⁹ de latere an poſſit bñficia deuoluta cōferre:

Caplm vacāte ſede an poſſit bñficia cōferre?

bere.§.plane.ff. q̃d vi aut clam. Panor. in.c.fi.de cõ.vti.vel luti. Itẽ poterat ea ↄferre ante deuolutionẽ legat⁹ de latere q̃ põt cõferre bñficia spectãtia ad collatione exẽptoꝝ.c.i. de ṽb.sig.l.vi.c.si abbatẽ.de elec.e.li.p no.in.c.i.de off.leg.ꝙ etiã post deuolutionẽ. nam ꝛ si forẽt ad papã cuius vices gerit in ꝓuincia deuoluta cõferret vt dictũ est. Puto ↄ̃riũ verius:qꝛ ep̃s in casu p̃dicto nõ sua ſ; pape vice ꝛ tanꝗ̃ delegat⁹ cõfert.vt.d.cle. ibi.in exẽptis vero auc̃te ap̃lica.ordinarius eñ qui a lege h; iurisditionẽ delegatã cẽsetur in illis casib⁹ p oĩa delegatus.c.irrefragabili.§.ceterũ.de of.or.ibi tanꝗ̃ sup hoc delegat⁹. vt ibi no. Inno. ꝛ aliȷ̃ doc.c.ad abolẽdã.in fi.de here.ibi tanꝗ̃ a se.ap.delegatis.vbi hoc no.glo. Io.and. Hen.et aliȷ̃ si.in.c.i.de cle.egro. in.vi.cle.attẽdẽtes.de sta.re.in clem̃. qꝛ cõtingit. in p̃n. de reli.do.c.i.de sta.reli. in.vi.in his eñ casib⁹ ep̃i cognoscũt nõ iure ordinario: sed vice delegata.no.in c.vt litigãtes.glo.iiȷ̃.de off.or.in.vi.fa. q̃d no. Io.an.de deuolutiõe.in.d.cle. q̃a regulares.in.ṽ.sua auc̃te. vñ talis iurisditio delegata mortuo p̃lato nõ deuoluitur ad capitulũ.no. Io.an. ꝛ Henr.in.d. c.ad abolẽdam. Panor.in.c.cũ olim. de ma.ꝛ obe.p moderñ.in.c.i.e.tit.in.vi.sicut nec alia iurisditio cõpetẽs p̃lato ex delegatiõe sp̃ali.per.c.qm̃ abbas.de of. deleg.cũ ibi no.p Inno.vbi mortuo p̃lato delegato a se.ap. iurisditio delegata nõ deuoluiẗ ad capl'm:sed ad successorẽ in dignitate.c.pastoralis.§.preterea. de of.ordi.vbi mortuo ep̃o delegato pape nõ recurriẗ ad capitulũ pro absolutione p eum excõicati.c.si is cui.de of.deleg.in.vi.vbi a subdelegato non in totũ mortuo delegato appellabiẗ ad papã et nõ ad capitulũ. Itẽ capl'm succedit ep̃o propter cõitatẽ q̃ est inter eos.c.req̃sisti. de testa. sed in his q̃ cõpetunt ep̃o iure speciali vel ex delegatiõe nulla est cõio. igiẗ.ad hoc no.p gl.ꝛ Panor.i.c.scriptũ. de elec. Panor.in.c.verũ.de fo.cõp.in.c. his que.de ma.ꝛ obe. Ideo dicit Io.an. in.d.c.i.de ma.ꝛ obe.in.vi.l no.ꝙ in p̃uilegiȷ̃s et immunitatibus ep̃ali dignitati

Papa nõ in oĩ iurisditio ne incedit p̃lato mortuo.

cõcessis nõ succedit capitulũ:q̃a p̃uilegiũ ꝑsonã seq̃tur et extinguiẗ cũ ꝑsona. in regula p̃uilegiũ.de reg.iu.in.vi.ꝛ p̃uilegiũ nõ excedit ꝑsonã p̃uilegiatã.c. sane.de p̃uil.ad idẽ no. Pau.in cle.i.d here. Frede.ↄsil.xxix.guil.in sacra.ti.de dispẽ.ṽ.sed nunq̃d vicarius.vbi dicit ꝙ se.va.capl'm nõ posset dispẽsare cũ illis cũ q̃bus papa vel ei⁹ penitẽtiarius mãdat dispensari p ep̃m sup irregularitate vel alio defectu:nec etiã eius vicari⁹ generalis in sp̃ualibus et tp̃alibus ep̃o in remotis agẽte: cũ intẽtio cõmittẽtis ad quã est recurrendũ.de rescrip.sup litteris.nõ fuerit cõmittere nisi ea q̃ sunt ordinarie sue iurisditiõis ꝛ q̃ ipsi sue ordinarie iurisditioni tm̃ imminebãt.ar. de of.or.romana.ṽ.nec p eo.li.vi.cõmissiones vero papales nõ ꝓcedunt nec originẽ trahunt ab ordinaria iurisditiõe: cũ sint oĩno iurisditiõis demãdate.de offi. deleg.c.fi.ꝛ ideo cum ep̃s in casu ꝓposite.q.cõferat vt delegatus dũtaxat non põt legat⁹ se intromittere nec impedire ep̃m in ↄferendo q̃ est hoc casu maior legato.per.c.studuisti.de of.leg.c.sane.de of.dele.gl.no.in cle.si de bñficio.in.ṽ.siue ad nos.in fi.de pre. La.ꝛ Inno.i cle. cũ ex eo.de sen.exc.vbi dicit ꝙ legat⁹ nõ põt se intromittere de his q̃ ep̃s h; facere ex delegatione iuris. fa.q̃d no. La.et Domi.in.d.c.si abbatem. nec ob.ꝙ ep̃s põt ea ↄferre ꝗ legatus.qꝛ vt dictũ ẽ ep̃s nõ cõfert vt ep̃s ꝛ iure ordinario:sed auctoritate delegata.ꝛ q̃d diciẗ ꝙ legat⁹ potest oĩa q̃ ep̃s:intelligiẗ de his q̃ põt ep̃s iure suo ꝛ vt ordinarius:nõ iure delegationis aut alio speciali nisi inq̃ñtum a iure legato ꝑmittitur. Item legatus de latere h; collationem bñficioꝝ non iure legatiõis que ad hoc nõ se extẽdit :sed ex quadã p̃rogatiua ꝛ sp̃ali p̃uilegio: vt dicit textus in.d.c.i.de of.leg.in.vi.hec ergo ptãs tanꝗ̃ extraordinaria ꝛ supinducta d; restringi.glo.fin.in cle.iȷ̃.de of.or. Panor.in.d.c.fi.de ↄfir.vti.licet ꝙ possit ↄferre iure sp̃ali.nõ tñ d; posse ↄferre ea q̃ ep̃s h; cõferre siľr iure sp̃ali.et d; ep̃s vti sua sp̃alitate cũ certat de dãno vitãdo.l.si minor.xxv.ff.de mino.ꝛ in mult

Priuilegiũ p̃uilegiatã ꝑsonã nõ excedit.

reſtricta eſt legatorum poteſtas circa collationē bñficiorum.c.pñti.cū duob⁹.c.ſeq̄.de off.le.in.vi.et multi voluerūt q̄ nō poſſet legat⁹ vnire eccleſias ſue legationis:cum ex hoc perpetuo priuaretur ordinarius iure cōferendi illā eccleſiā vnitā.Frede.cōſil.cxc.de quo p doc.in d.c.fi.de confir.vti.ſpe.in.d.§.nunc oſtēdendum.ꝟ.v.et ibi Johan.an.in addi.de ro.deci.lxi.et.cxxi.

facte in contrarium non valeant:[a]

Capl'm an pueniat papā p ꝑſitionem dici ad ꝯferendum.

a ¶Non valeant. Querit̄ ſi capitulū ad qd̄ collatio prebēdarū ſpectat p̄fixit diē ad ꝯferendū p̄bendā vacantē poſuit edicta ad vocationē abſentiū ⁊ interim ipa prebenda impetret̄ a papa hoc tacito:deinde capl'm confert: cuius collatio valeat.ar.q̄ capituli:cū videat̄ preueniſſe papā. nec erat amplius res integra. ad hoc qd̄ le. ⁊ no.in.l.mandatū.C.mā. vbi no. q̄ in negocijs res nō eſt integra quo ad reuocandū mandatū p mortem mādantis quando facta ſunt preparamēta.no.inſti.man.§.itē ſi adhuc in cle.fi.de pcu.et qñ aliquid geſtum eſt in negocio res non eſt integra.ff.de polli.l.i.§.cepiſſe.de iuriſ.o.in.l.et quia.et p ſolam citationeʒ preuenitur iuriſditio.ff.de iudi.l.ſi quis poſtea le.⁊ no.in.c.poſtulaſti.de fo.cōpe.in.c.gratū.in.c.licet.de of.deleg.in.c.fi.de of.leg. et ad perpetuandā gratiam apoſtolicā que re integra pape morte expiraret:ſufficit q̄ executor fuerit aggreſſus negocium puiſionis.arg.c.q̄uis.de of.dele.in.vi.vel in forma pauperum q̄ faciat inquiſitionē: iuxta clem.i.de conceſ.preben.vt ibi no. Guil.et in cle.fi.de reſcrip.Johan.and. in.c.ſi cui nulla.de preben.in.vi.in no. fa.qd̄ ipſe no.in.c.preſenti.de of.leg.eo. li.in no. q̄ ſi metropolitanus dedit executorem q̄ titio cōferret beneficium ad ſe deuolutū ſi idoneus eſſet: ſi executor inchoat/ et poſtea metropolitanus det alteri nō valet collatio.d̄ ro.deci.cccxvi. arg.c.in cauſis.de elec.de quo tamē dic vt ibi per doc.Henr.in.c.conſtitutus.de conceſ.preben.domi.in.d.c.preſenti. ergo per edicta ⁊ citationes abſentiū videtur capitulū papam preueniſſe:et collatio pape hoc tacito videtur ſurreptitia. ar.c.ceterum.de reſcrip.c.corā.de of.dele.c.inter monaſteriū.de re iudi.c.fi.cū ibi no,vt li.pen.ſi enim impetrās expreſſiſſet pceſſum factuʒ per capitulum pro facieda collatōe papa nullatenus vel nō ita de facili dediſſet illam prebendā. arg.c.cum olim.de re iudi.c.ſuper litteris.de reſcrip. verius eſt q̄ valet pape collatio per preuentionē. ex quo eñ dicti canonici nondum cōtulerant nec ad tractatum collationis proceſſerant res erat adhuc integra.⁊ preuenit papa.ad hoc.c.vbi periculū.§.ſane.de elec.in.vi. vbi dicitur res integra anteq̄ electio ſit celebrata.d.c.preſenti. vbi res eſt integra quouſq̄ fuerit collatio facta. nā finita legatione legati expirat reſeruatio etiam ſi factus fuerat proceſſus ſup eā per executoreʒ niſi fuerit facta collatio. qd̄ capitulū habet locū in oībus litteris gratioſis.nō de ſimplici iuſticia legatorū quorum iuriſditio non eſt ita naturalis et fauorabilis vt aliorū ordinariorum.no.in cle.ij.de of.or. vt expirent expirāte legatione ex quo nō ſūt pceſſum ad collationē vel receptionē:lʒ pceſſus fuerit facti.no.Frede.conſi.cclxxxix.fa.qd̄ no. Inno.⁊ Compoſ.in.d.c.in cauſis. q̄ in extraiudicialib⁹ negociū deſinit eſſe integrum cum attinguntur ſubſtantialia ipſius negocij:puta cum eligentes ceperunt tractare die adueniente in loco ſolito de electione et dare voces ſuas. hoc eñ modo res nō eſt itegra. vt ptʒ in.d.c. in cauſis.no. Hen.in.d.c.conſtitut⁹.mā. c.xlix.ad hoc.c.ſi eo tpe.de elec.in.vi.ibi vel alia que precedūt.quod intelligi poteſt q̄ reſeruatio pape non viciat electionē vel alia que precedūt.ſcilʒ ſubſtantialia ipſius electionis: lʒ electio nōdū fuerit facta.ſed ſi de ſolēnitatibus electionis tantūmodo aliquid factū eſſet nō minus eſſet res integra: vt ſi cantaſſent miſſam de ſancto ſpiritu vel intraſſent capitulū:ſed de electione nondū tractaſſent.ar.ff.de con.ob cau.l.ſi pecuniam.

Negociū qñ deſinit eſſe integrum.

ff.de ꝓcu.l.ante litem.⁊.l.ſeq.vbi res ē
itegra quo ad ꝓcuratoris reuocationē3
quouſq3 lis cōteſteť. l3 multa ꝑcedāt vt
citatiōes declinatorie fori.⁊ ſic.c.i.⁊.ij.
de procu.l.vi.quare dicendū eſt papā in
caſu ꝓpoſito ꝑueniſſe canonicos.Sz cū
in talibus caſibus facile poſſent ꝑueni:
ri canonici:equū foret ꝑ papā vel ꝯciliū
ſup his prouideri.⁊ vide Hoſt.in ſum.ꝺ
elec.§.qualiter facienda.℣.quid ſi time:
Canōi= ant.vbi dicit ꝙ ſi timeāt canonici ne pa
coꝝ cau pa vel legatus ſuus preueniant:qꝛ pro=
tela ne pe ſunt/aut curſor aliquis qui ſolet vti
ꝑueniā: duplomate celeriter ꝓfectus eſt ad eos
tur. poſſunt eligere abſentibus non vocatis
et curialiter faciet contemptus ſi qꝺ fa:
ctū eſt ratificet:licet poſſet agere de con=
temptu.c.quod ſicut.de elec. qꝛ hoc nō
eſt iuſtū periculū.ar.C.ꝺ cri.fal.l.diſpu
tari.de ap.ſuggeſtū.de ꝑben.inter ceta=
Preſen ra.Et ꝑ ꝑdicta videť ꝙ ꝑ ſolā electionē
tatio ſo ꝑſentandi ℣balē vel litteratorie factā a
la nō i= patrono in abſentia collatoris ipſe pro=
pedit ꝑ= nus ꝑuenerit papā. Pone eñ ꝙ patro=
uētionē nus tpe vacationis bñficij longe diſtat a
collatore:ita ꝙ papa poſſet celerius adi
ri q̃ꝫ collator.et dat litteras ſue ꝑſentati
onis titio.tñ anteq̃ꝫ ꝑſentauerit lr̃as in=
ſtituēti alius impetrat a papa illud bñ=
ficiū.durū eſſet dicere papā ꝑueniſſe pa
tronū qui non fuit negligens et fecit qꝺ
in ſe eſt circa ſubſtantialia ꝑſentatōnis.
et hoc voluit Cōpoſ.in.c.capitulū.de re=
ſcrip.in glo.magna.§.q̄d ſi ꝑroni.⁊ Jo.
and.poſt eum.nā electo a patrono ꝯſen
tire volēte alius ꝑfici non debet. ar.c.cū
inter canonicos.de elec.⁊ ꝑſentatio cle=
ricoꝝ vim electiōis h3.no.Inno.in.c.cū
aūt.de iur.pa.et ſi papa ſciuiſſet ſic tali
ter electū vel ꝓceſſum ad ꝑſentationē ꝑ
patronū non cōtuliſſet:vel nō ita de faci
li.nec eſt ꝑſumendū papam voluiſſe ius
illi tollere qꝺ habuit ad petendā inſtitu
tionē.de verb.ſig.dilecto. de of.dele.ſup
eo.⁊.c.ex parte.i.ꝺ.c.ſi eo tēpore.vbi re=
ſeruatio papalis non viciat electionem
ꝑcedentē etiā ſi electus nondū conſenſe
rit.vt ibi no.fa.c.ſi tibi abſenti.de preb.
l.vi.cū ibi no.ꝑ Domi.qꝺ no.Archi.l.c.
ſi poſtq̃ꝫ.de ꝑbē.in.vi.ꝙ ſi papa cōtulit
alicui canonicatū ſub expectatione pre=
bende vacature:et poſtea cōfert preben
dam vacantē alteri nō facta mētione de
primo: non valet collatio per ea que di=
cta ſunt.qꝛ nō preſumitur papa voluiſ=
ſe ius illi tollere ex quo id non exprimit
idem La. ibidem etiam ſi proprio motu
papa prouideat. licet aliud Joh.an.ſen
tiat in no.q̄a motus proprius tollit ſur
reptionem non ius alteri queſitum ſiue
in re:ſiue ad rem.fa.c.q̃uis.de reſcript.
in.vi.et qꝺ ibi no. La. quod no. Cōpoſ.
in.c.cauſam. de reſcrip. ꝙ ſi papa dicat
conferas beneficiū non obſtāte collatio=
ne alteri facta:intelligitur de collatione
alteri facta inualida: non de iuſta. Aliq̄
aliter dixerunt: ꝙ papa preuenit ſi cōfe
rat anteq̃ꝫ preſentatio fuerit inſinuata
collatori:quia ꝑſentare eſt realiter et in
preſentia collatoris preſentare. ad hoc
cle.dudū.cum ibi no.in.℣.preſentari.de
ſepul. Panor.in.c.cū parati.de ap.vnde
patronus non releuatur ſi infra tēpus
iuris ſolum eligit preſentandū. vel dat
litteras ſue ꝑſentationis in abſentia col
latoris:niſi realiter ⁊ preſentialiter pre=
ſentet inſtituenti:quia tempus eſt prefi
xum nō ad nudā electionē:ſed ad ꝑſen=
tationē principaliter epo faciēdam.c.i.
de iu.pa.l.vi.⁊ ibi Jo.an. Inno.⁊ domi.
Archid.in.c.i.de ꝑben.e.li.no.Jo.an. et
Panor.in.c.fi.de iu.pa.de ro.deciſ.ccxv.
La.et Jmol.in.ꝺ.cle. ⁊ per talē electio=
nem nō queritur ius electo:quia patro=
ni ius in eccleſia dare non poſſunt : niſi
ꝑ preſentationē.no.in.c.dilectus.de of.
lega.⁊ nō obſtante tali electiōe poſſunt
etiā clerici alium ꝑſentare : quia electio
hmōi non poteſt dici niſi quedā poſtula
tio que anteq̃ꝫ ſuperiori preſentetur nō
impedit aliquam electionem.de poſtul.
prela. bone.ij.licet ꝯtra fuit ſententiatū
in caſtelleto. ſuper quo pēdet adhuc ap
pellatio in parlamēto.ſed illud verius.
ad hoc no.per geſ.et Jmol.in cle.i.de iu
re patro.ꝙ ſi patronus clericus preſen=
tat vnum vicario epiſcopi ad hoc pote= Pſon•
ſtatē non habenti aut forte reuocato: et clericuſ
deinde aliū epo qui ab eo admittitur nō qñq3 va
dicit variare, et valet ſecundi ꝑſentatio riare pt

Preſentatio nō dicit̄ niſi ſit cū effectu.

q2 nō dicit̄ preſentare niſi cū effectu: ſcꝫ pſentibus tā preſentante ꝙ pñtato ⁊ eo cui pſentat̄: quoꝝ altero deficiēte nō eſt pñtatio pfecta. ſicut non eſt iudiciū niſi ſit iudex actoꝛ ⁊ reus. de ꝟbo. ſig. forus. etiā prima pñtatio nō tenuit: ꝫ ius iterū pñtandi nō ademit. ar. ff. de op. le. l. ij. l. optiōe. d. c. fi. de iu. pa. qđ placet hen. in. c. cum bertholdꝰ. de re iud. in c. auditis. de elect. vbi dicit eſſe intelligēda iura q̄ dicunt patronū clericū nō poſſe variare quando clericꝰ efficacit̄ ⁊ bñ pſentauit: al's ſecus. incōgruū igitur eēt dicere papā nō poſſe ꝯferre hmōi bñficiū cū patroni poſſunt variare: q2 nō debent aliꝭ legē imponere quā ipi nō obſeruarēt. de ꝯſti. cū acceſſiſſent. de pre. pro illoꝝ. ⁊ iſtoꝝ opinio de iurꝭ ſubtilitate eſt verioꝛ: quā ſentiūt de ro. deci. ccxlviij. cū dicūt papā nolle p ſuā collationē preiudicare rite ⁊ canonice electis vel pñtatis. nō dicūtur sūt rite ⁊ canonice pñtati/niſi vbi pſentatio eſt ſuperiori nūciata: vt dictuꝫ eſt.

quo[a] magis ipis collatoꝛibus ⁊ patronis ſuū ius (ceſſāte culpa[b] eoꝝ) ſicut iuſticia ſuadet[c] ſeruet̄ illeſuꝫ. ¶ Itē placuit[d] ipi ꝯgregatiōi vt tāto magis ſtudia ⁊ vniuerſitates ſtudioꝝ regni ⁊ delphinatꝰ cū ſciaꝝ augmēto foueāt̄: ꝙ ſuppoſitꝭ[e] vniuerſitatū predictaꝝ[f] cōferātur due partes prebēdarū illiꝰ tertie[g] que ſcḋm decretū ſacri baſilieñſis ꝯciliꝭ de collatiōibus[h] beneficioꝝ eſt cōferēda ſolis[i] graduatis. Et ideꝫ[k] oꝛdo[l]

a ¶ Quo. i. vt. ff. de doli ex. l. i. C. ad. l. fal. l. i. aliquādo quo. i. ꝙtum. c. cum. m. de cōſti. ſ. eo. §. i. ver. nec etiam. ⁊ quo. i. quia. c. i. de conceſ. preben.

b ¶ Culpa. ſ. negligentia vel delicto.

c ¶ Suadet. dicit panoꝛ. in. c. q2 diuerſitatē. de cōceſ. pb. ꝙ lꝫ papa ēt ceſſante negligentia plātoꝝ poſſit ꝯferre bñficia totiꝰ oꝛbis: vt ibidē ibi pter deſidiā. c. ij. de pben. in. vi. cle. i. vt lit. pen. ⁊ poſſit cōcurrere in collatiōe bñficioꝝ cū quolibet oꝛdinario: q2 ipſe eſt oꝛdinariꝰ totius oꝛbis. ix. q. iij. cūcta p mundū. nō eſt tñ honeſtū vt auferat aliꝭ ptātem ꝯtra rationē Grego. in ca. ecce. xcix. di. ⁊ contra. c. peruenit. xi. q. i. ſ. eo. §. i. ver. cui rei. i. de cau. circa prin. ibi cōfunditur etiam ⁊c.

Papa poſſꝫ cōferre beneficia totiꝰ oꝛbis ēt ſi plati nō ſint negligentes.

d ¶ Itēꝫ placuit. primo ſtatuit̄ ꝙ due partes tertie ptis beneficioꝝ debite graduatis conferant̄ graduatis nolatis. ſecūdo que ⁊ qualia bñficia adinuicē turnū faciant declarat̄. tertio ad regularia hec extendunt̄. ſcḋa ibi: ita ꝙ. ṫtia: ⁊ idē.

Diuiſio textus.

e ¶ Suppoſitꝭ. ex hoc volūt quidā dicere ꝙ nō graduati q̄ ſunt de ſuppoſitis vniuerſitatis ſunt capaces nolationū: qđ eſt falſuꝫ vt. i. ſequit̄ ibi. ſolis graduatis.

f ¶ Predictarum. priuilegiataruꝫ. ſ. eo. §. inſuper.

g ¶ Tertie. ptis.

h ¶ Collatiōibꝰ. vt in. d. §. inſuper.

i ¶ Solis. vide expreſſum ꝙ ſoli graduati ſunt capaces nolationū. ꝯcoꝛ. i. d. §. inſup. in pn. i. §. i. ibi. ſuoꝝ graduatoꝝ.

Nolationes ſolis graduatis dande ſunt.

k ¶ Idē. i. ꝙ due ptes ṫtie ptis ecclīaꝝ parrochialiū ⁊ alioꝝ bñficioꝝ cōferātur ſilr ſuppoſitis vniuerſitatū nolatis.

l ¶ Oꝛdo. Sed qualiter cōputabit̄: dic primū poſt decretū baſilieñ. finito curſu expectatiuarū ⁊ dēpta theologali debebat̄ graduato. ij. ⁊. iij. oꝛdiario. iiij. nolato. v. ⁊. vi. oꝛdiario. vij. nolato. viij. ⁊. ix. oꝛdinario. x. graduato: ⁊ ſic ꝯſequēter: ita ꝙ de tertia pte q̄ eſt ꝯferēda graduatis capiant̄ ſemp due ptes p graduatis nolatis. Et pbabit̄ iſte turnꝰ p regiſtra oꝛdinarioꝝ. ꝙ ſi doloſe regiſtrū collationū nō fecerint/aut illud occultēt vel latitent: videt̄ ꝙ habeat̄ turnꝰ pbatus in odiū illoꝝ q̄ copiā pbationū ſubtrahūt nolato. ar. l. ſi de poſſeſſiōe. C. de pba. l. puidēdū. in fi. de poſtu. c. peruenit. i. de teſt. cog. c. ꝯſtitutis. de ap. ſꝫ nō eſt verū ceſſañ. dolo collatarij. q2 nō debet aliqs alteriꝰ odio pgrauari. c. nō debꝫ. de reg. iu. in. vi. ⁊ dolus pmouētis nō debet nocere promoto. ar. c. neminē. lxx. di. cle. in pleriſqꝫ. de elec. in prin. vbi pena puidētis nō extendit̄ ad puiſum. no. p Inno. ⁊ doc. in. c. ꝙuis. de re iudi. ad hoc. l. de=

Turni cōputatio.

m

nunciaſſe.§.queritur.ff.de adul.vbi pro
batur ꝙ vbi etiã eſt cõnexitas reſpectu
eiuſdẽ delicti vt in adulterio ſentẽtia cõ
dẽnatoria contra vnũ non p̃iudicat alte
ri.c.ſignificaſti.de adul.et ibi Panor.et
dicit Bar.l.d.§.que
ritur ꝙ licet produ
cẽs falſos teſtes ſit
ↄdẽnatus de falſo:
nõ ſequit̃ de neceſ=
ſitate cõtra teſtes ꝙ ipſi ſint falſi. fa.tex.
cũ rõne ſua in.l.lucius.ff.de his qui no.
infa.c.cũ dilectus.in fi.de or.cog.idẽ di=
cit de notario condẽnato de falſo inſtru
mento:vt hec ſentẽtia non p̃iudicet dño
ad quẽ ſpectat inſtrumẽtũ. fa.glo.in.c.
dilecto.in fi.de p̃bẽ.c.ex tenore.q̃ fil.ſint
legi.etiã ſi collator confiteret̃ beneficiũ
per eũ collatũ eſſe in turno non noceret
cõfeſſio ſuo collatorio.ar.l.ſi partẽ.in fi.
ff.quẽad.ſer.ami.l.qui fundũ.ff.loca. ſi
cut nec ↄfeſſio cedẽtis nocet ceſſionario
ff.ad trebel.l.fctã.§.ſi heres. ⁊ ibi ꝺ hoc
per Bar.⁊ in.l.ſi cũ emptore.ff.de pact.
Spe.ti.de ceſ.ac.§.i.ver. ſʒ nũquid. vbi
Jo.an.⁊ Bal.in addi. nec ↄfeſſio patris
nocet filio quo ad ſuã legitimã:vt ſi con
fiteat̃ debitum abſorbens totũ patrimo
niũ.de quo p Cy.in.l.i.C.de confeſ. Pa
nor.in.d.c.q̃uis.ceſſantib⁹ igitur regi=
ſtris.pbet noĩatus turnũ p lr̃as collatio
nũ vel teſtes aut p regiſtra receptionũ
per capitulũ factarũ aut eis ꝑditis pro=
bet ipſorũ amiſſionẽ vna cũ tenore ⁊ ꝙ
erãt ſine vicio quo poſſent argui falſita
tis.l.teſtiũ.l fi.C.de teſti.l.ſicut iniquũ.
l.fi.de fi.inſtru.c.cũ olim.cum ibi no. de
priui.Sed ex p̃dicta cõputatione ſeque
retur magna intricatio: ⁊ difficultas po
ſitionis turni cũ oporteret ſemꝑ aſcẽde=
re retrogradiẽdo vſq; ad datã pragma=
tice ꝑte aduerſa ponente beneficiũ extra
turnum et cũ ab illa data iã effluxerint
pluſq̃.xlviij.anni eſt multũ difficile/la=
borioſum ⁊ magnorũ ſumptuũ recupe=
rare oẽs collationes interim factas. q̃d
ergo erit infra centũ annos:vnde cũ lex
debeat eſſe clara.l.lege.C.de pac.cõ.in
aut.de teſta.imper.§.nos igit̃.col.viij.⁊
facilis.iiij.di.erit aũt.inſti.de fideicõ.he

Nota=rũ cõdẽnatio ꝺ falſo nõ nocet dño in=ſtrumẽti.

Turn⁹ ꝑ q̃d ꝓ=babit̃.

Leges debent eẽ clare

in prochialib⁹ a eccleſijs ⁊ capella=
nijs obſeruet̃ ❡ Jta ꝙ prochialis

re.§.ſed quia.Utilis eſſet declaratio ſu=
per ꝓbatione ipſius turni vt ſatis eſſet
graduato ꝓbare ordinariũ cõtuliſſe iu=
re ſuo duo beneficia ante vacationẽ iſti⁹
quod acceptauit. ⁊ hec eſt mẽs vt puto
concilij in.§.inſuꝑ.
ꝺ.e.vbi tertia pars
debetur graduatis
ita ꝙ prima vacatu
ra graduato ⁊ poſt
alias duas.ſ. ↄferendas iure ordinario
libere ſequens eodẽ modo cõferat̃.pro=
bato igitur ꝙ ep̃s libere ⁊ iure ordinario
contulit duo:tertiũ eſt graduato.et ſi ſi
mul cõcurrerẽt graduat⁹ ſimplex l vim
gradus ⁊ noĩatus ſatis eſſet noĩato po=
nere beneficiũ in quarto loco:cũ quartũ
et ſeptimum que ſunt due partes illius
tertie debẽtur noĩato.et hac via ſopiren
tur infinite lites que ob incertitudinem
turni oriũtur.vix eñ euadit aliqꝺ bene=
ficiũ qꝺ non fiat a pluribus noĩatis liti=
gioſum:lucida eſſet cõputatio que prio
ri modo obſcura ⁊ difficilis erat.vñ cle=
rici qui ſtudijs vacare debent a ſtudijs
diſtrahũtur: magnis ſumptibus vexan
tur.et cũ bñficia litigioſa certis careant
rectorib⁹ dimittit̃ chriſti cultus.anima=
rum cura negligit̃:ſubtrahit̃ hoſpitali=
tas:eccleſiarũ iura depereunt:ruũt edi=
ficia:deuotio populi attenuat̃: materia
fouendis iniuſtis vexationibus parat̃:
et plerũq; per litiũ anfractus beneficia
iniuſte occupant̃. prouideãt ergo ſuper
his qui rẽpublicam zelantur: ⁊ a tali la
berinto paupes nominatos liberent.cir
ca quod vide qꝺ ſcripſit magiſter Jac.
de forainuille in.a.b.c.duro pauperi no
minato.et bona eſſet ꝓuiſio vt loco illi⁹
tertie partis darent̃ graduatis tres mẽ
ſes in anno:ſi ꝙ bñficia interim vacãtia
eis eſſent affecta ⁊ bonus ordo ſtatuere
tur inter eos ⁊ nominatos.
a ❡ Parrochialib⁹.vide hic q̃ttuor ge
nera bñficioꝝ q̃ cadunt ſub noĩationib⁹
ſcʒ p̃bende:parrochiales eccl'ie:capella
nie:⁊ beneficia regularia.Quid autẽ de
dignitatibus. videt̃ ꝙ nõ cadant cũ de
eis taceat̃:⁊ qꝺ de vno conceditur/ de alio
negat̃.l.maritus.C.de ꝓcu.c.ſuſceptũ.

Noĩati reddũt fere oĩa bñficia litigioſa.

de reſcrip.in.vi.l.cū lex.ff.de le.de cōdi. ꝛ demō.l.cū ita legatū.c.rōne.de pſum. nec videt̃ eadē ratio in dignitatibꝰ ſicut in aliis cū ſint maioꝛa bñficia ꝙ hic ex= preſſa.ad hoc.c.ſedes.de reſcrip.cle. nō pōt.de pcu. ꝛ noia tiones ſunt odioſe ſicut grē expectati= ue ſic reſtrigēde.c. ꝙuis.de pḃn.in.vi.

Digni= tateſ an cadant ſub no= miatio= nibus.

c.cum dilecta.de ꝯfir.vti.no.in.l.i.C.de cōdi.inde. panoꝛ.in.c.fi.de re iudi.in.c. fi.vt lit.nō ꝯteſt.que exteſio hꝫ locum in ſtatutis diſpoſitis in materia iurꝫ ſicut eſt iſtud.ar.c.ad audientiā.de cleri.non reſidē.ꝛ ibi panoꝛ. Jnno.in cle.i.de ele ctio.ſi aūt diſpone= retur cōtra ius:tūc caſus nō pꝛouiſus

eccl'ia reſpectu prochial' eccl'ie fa ciat turnū[a]: et capellania reſpectu

ꝛ exteſe ad certū caſum nō debēt extēdi ad aliū paritate rōnis.c.cū in illis.c.cui de nō ſacerdotali.de pben.in.vi.c.ſtatu= tum.de elec.eo.li. cle.i.de pbē.p no. per Jnno.ꝛ Cōpo.in.c.cām.de reſcrip. Sed cū dignitates etiam electiue cadant ſub gradu.ꝫ.eo.§.inſup.ꝟ.in dignitatibꝰ.et noiationes nō ſint ꝯrie decreto: imo de mēte eius pcedūt.nā voluit decretū p= uidere viris lr̃atis graduatis aſſignan do eis tertiā partē bñficioꝝ:ꝛ ꝯgregatio gallicana p bono ſuarū vniuerſitatum decretū inſequēdo non ei derogādo vo= luit de illa tertia pte duas ptes aſſigna ri graduatis q̄ eſſent noiati p ipſas vni= uerſitates: debēt dignitates cadere ſub noiationibꝰ ſicut ſub gradu. ꝛ hoc puto verū.nō em̄ alterat̃ decretū p hūc textū: cū noiationes ſolis graduatis cōcedan tur.ꝛ dicere ꝯtra.eſt nimis abſurdū: qꝛ redderētur noiati qui in ſtudiis reſidēt deterioꝛis cōditiōis ꝙ graduati ſimpli ces:cū tñ qualitas noiationis ſit ſupin= ducta ad augmentū graduatoꝝ.vñ nō debet alterare diſpoſitionē ſuper pꝛima qualitate gradus fundatā.ar.ff. de iu. anul.au.l.i.ꝛ adiectio ſeu augmentatio qualitatis non mutat ſubſtantiā pſone: nec tollit priuilegia priſtina.ff. de ſena. l.pe.C.de excu.mu.l.eos.li.x. de digni. l.iij.li.xij.no.Cy.in.l.ij.C.de ſuſpec.tu. Bart.in.l.legatis ſer.§.ſi ex officio.ff.de leg.iij. panoꝛ.in.c.qm̄ abbas.de offi.de lega.et qđ hic dr̃ nō eſt limitationis cau ſa ſed exēpli.que aūt exēpli cauſa dicun tur nō reſtrigūt regulā.no.in.c.i.ne cle. vel mona.in.l.ita vulneratꝰ.ff.ad.l.aql. no. panoꝛ.in.c.inq̄ſitiōis.de accu.in.c. in oīni.de teſti.ꝛ caſus enumerati exten dunt̃ ad oēs ꝯſimiles ex idētitate rōnis

in ſtatuto relinqueret̃ diſpoſitioni iuris l.cōmodiſſime.ff.de lib.ꝛ poſthu.l. ſi cū dotē.in pꝛin. ſolu.ma.d.c. ſuſceptū.c.in noſtra.de iniur. Jtem ſi nomiatus acce ptauit dignitatē in vim noiationis:eſto ꝙ ei nō deberet̃ in vim illius:ſm illos q̄ dicunt dignitates nō cadere ſub noiatio nibus:tamē debebit̃ in vim gradus. nā noiatus eſt graduatꝰ: ꝛ noiatio fundat̃ ſuper gradu.ideo adiecta gradui eū nō alterat.qualitatis em̄ adiectio non alte rat ſubſtātiam.ff.de excep.rei iudi.l. et an eadē.ꝺ acqui.re.do.l.cū in corpus.l. ſenatoꝛis filiꝰ.ff.de ſena.C.de digni.l.i. lib.xij.ꝛ per ea q̄ dicta ſunt. ꝛ debet actꝰ interptari in dubio/ potius vt valeat ꝙ pereat.c.abbate.de ꝟb.ſig. facit regula ſi nō valet qđ ago ꝛc.c.i.de deſpō.impu. li.vi.ad hoc vide no.ꝫ.eo.§.i.in ver.nul= le.vnde vt ſecuriꝰ noiatꝰ acceptet digni tatē:acceptet illā ꝛ in vim gradus et in vim noiationis melioꝛi ſcꝫ mō et foꝛma quo poteſt ꝛ debet:ſed reſpectu cuiꝰ be= neficij faciet turnuꝫ dignitas nichil hic expſſe cauet̃. puto tñ ꝙ dignitas reſpe= ctu ſolius dignitatis faciet turnū. ſicut dicit̃ de eccleſia parrochiali.ita ꝙ omes dignitates ad eiuſdē collationē ſpectan tes inuicem faciant turnum.

Nomia tus eſt gradua tus.

a ¶ Turnum.qui nō poteſt reperiri in beneficio monoculo. ideo non videt̃ ca= dere ſub nominationibꝰ.ad hoc.l.illici= tas.§.ne tenuis.ff. de offi. pꝛeſi.cle.i.in fi.de ſen.excō.vbi fit mentio de vnico lu mine.facit no.p Arch.in.c.ſi p clericis. de pben.in.vi. Jo.mo.in.c.generali. de regu.iur.eo.li. Joh.an.in cle.i.de pben. vbi dicūt pꝓter iura alleg. mandatū de pꝛouidendo de dignitate in aliqua eccl'ia non extēdi ad dignitatem vnicā que eſt

ſolius capellanie: ⁊ prebẽda cathedralis [a] reſpectu ſoli⁹ cathedralis ⁊ p̃bẽda eccl'ie collegiate reſpectu cuiuſuis eccl'ie collegiate ad collationẽ eãdem ptineñ. Jta ꝙ in hoc caſu [b] oẽs eccleſie collegiate ſpectãtes [c] ad eãdẽ collationẽ ꝑ vna collegiata eccl'ia ſint habẽde. ¶ Et idẽ ordo in regularib⁹ [d] ⁊ eccleſiaſticis

in illa eccleſia: q2 nõ eſt veriſimile papã velle priuare ordinariũ collatorẽ vnica dignitate. et ſic vnico (vt ita dixerim) lumine q̃ forte ſemel tm̃ in vita ſua vacabit. ⁊ volũt de ro. deci. ccxli. ⁊. ccxx. no. in d. clemẽ. Bertrã. et Jmo. i reſcripto in gñe ipetrato ad primũ bñficiũ vacaturũ ad cuiuſcũq3 collationẽ in certa dioceſi. ⁊ poſtea vacauit bñficiũ ad collationẽ alicui⁹ qui nõ hẽbat aliđ bñficiũ3 ꝯferre niſi illđ ꝙ illud bñficiũ monoculũ ñ icluderẽt gr̃a cũ in gratijs nõ veniãt in gñe que q̃s in ſpecie nõ eſſet ꝯceſſurus. de reſcrip. ſup lris. maxime in bñficialib⁹ vbi fienda eſt ſtrictiſſima interp̃tatio. c. q̃uis. de p̃bẽ. in. vi. fa. l. ſi collactane⁹. ff. de ma. vin. d. c. in gñali. c. fi. de offi. vica. l. vi. cũ ſi. vbi aũt eẽnt duo bñficia ſpectãtia ad collationẽ illi⁹: tm̃ extẽderet gr̃a ad p̃mũ. qđ nõ videt hr̃e locũ in nolationib⁹ niſi ſaltim ſint tria ad collationẽ ꝯferẽtꝫ. q2 nõ põt pars tertia q̃ debet graduatis inueniri: niſi vbi eẽnt tria. aliq̃ tñ voluerũt dicere turnũ inueniri poſſe in bñficijs monoculis. vel vbi ſunt duo: nõ de bñficio ad bñficiũ: ſ3 de vna vacatiõe ad aliã. ꝑ q̃b⁹ facit. J. e. §. itẽ ꝙ oĩa. ibi faciãt turnũ ⁊c. ſed p̃mũ3 placet. nimis eñ grauaret collator: cũ forte ſemel in ſua vita tantũ vacaret: vt dictũ eſt ⁊c. et eſt ordo cõputãd⁹ reſpectu alteri⁹ bñficij: vt hic. et. S. eo. §. inſup. in p̃n. ibi poſt alias duas ⁊c.

Interp̃tatio in bñficialib⁹ debet fieri ſtrictiſſima.

☞

a ¶ Cathedralis. eccleſie.

b ¶ Caſu. quo ad faciẽdum turnum.

c ¶ Spectãtes. i. quarũ prebende ſpectant ad eã dem collationem.

d ¶ Regularib⁹. no. bñficia regularia cadere ſub nolationib⁹ et ſub gradu. S. eo. §. inſuper. in fi. Religioſi igit̃ poſſunt graduari ⁊ etiã doctores fieri de licẽtia ſuoꝝ p̃latoꝝ. no. hoſt. in ſum. de magiſ. §. q̃lis debeat. doc. l. c. q2 nõnullis. e. ti. Panoꝛ. l. c. de multa. de p̃bẽ. Antho. iij.

Religioſi, poſſũt graduari.

parte ſum. ti. v. c. ij. §. viij. Panoꝛ. conſi. lxxxix. nã per ſtudiũ et ſcientiã nedũ eſt vtilioꝛ ꝓprio monaſterio: ſed etiã toti eccleſie vniuerſali. c. cũ ex eo. de elec. in. vi. ideo dicit Hierony. ad ruſticũ monachũ ama ſciẽtiã ſcripturarum. de ꝯſe. di. v. nunq̃. et longo tpe diſce q̃ poſtmodũ3 doceas. c. ſic viue. c. ſi clericat⁹. xvi. q. i. ⁊ cũ poſſit eẽ cubiculari⁹ epi. ij. q. vij. cũ paſtoris. et promoueri ad eccl'iam parrochialẽ ꝓpter bonũ cure ⁊ p̃dicatiõis. c. qđ dei timorem. de ſta. mona. fortius poterit ꝓmoueri ad officiũ docendi: cu3 plus ꝓficiat doctoꝛ in legẽdo / q̃ ſimpliciter curatus in ſacramẽta miniſtrãdo: qđ colligit̃ in dicto. c. cũ ex eo. vbi ꝓpter ſcientiã capeſcendã diſpẽſatur cũ curato vt ꝑ ſeptẽniũ poſſit ſe abſentare. Et dicit Antho. vbi. S. ꝙ ſimpliciter meli⁹ eſt docere ſacram ſcripturã ⁊ magis meritoriũ ſi bona intẽtiõe agatur q̃ impẽdere particularẽ curam ſaluti huius vel illius. nã in edificio aliquo melioꝛ eſt ⁊ maiori mercede conducitur q̃ diſponit de edificio. ⁊ dicit̃ architectoꝛ. S. de elec. c. i. in prin. q̃ aliquis manualis qui ope exequit̃ ſm ꝙ ei ab alio diſponitur. in edificio aute3 ſp̃uali ſunt quaſi manuales oparũ qui pticulariter inſiſtũt cure animarũ ſacramẽta miniſtrãdo. ſed quaſi principales artifices ſunt epi qui imperant et diſponũt qualiter predictũ ſuũ officiũ exequi debeãt. ⁊ ſilr theologie doctores qui lq̃runt ⁊ docent qualiter alij debent ſalutem animarũ ꝓcurare. vñ apl's de ſe dicit. i. ad Corin. i. Nõ miſit me dñs bapti3are: ſed euãgelizare. et. ij. Thi. ij. Commẽda hoc fidelib⁹ q̃ idonei ſunt ⁊ alios docere. in aliquo tñ caſu neceſſitate imminẽte debẽt epi et doctores intermiſſo ꝓprio officio intẽdere particulariter ſaluti animarũ. ⁊ intellige hunc textũ3 de beneficijs regularib⁹ inferiorib⁹: nõ de

Sciẽtie fructus

Religioſus põt ꝓmoueri ad eccleſiam parrochialẽ.

prelaturis principalib⁹ eccleſiarũ regu=
larũ cõuentualiũ: puta abbatijs ⁊ prio
ratibus cõuẽtualibus electiuis: qui licz
ſint abbatib⁹ ſubiecti: tñ debent habere
electionẽ ſui prioris: vt legitur et notaẜ
in.c.ij.⁊ ibi Panor.
de ſtatu mona. naz
huiuſmodi p̄latu=
re non cadunt ſub
gradu: vt not.s̄.e.
§.inſup. ver. in dignitatib⁹. Sed que di
canẜ beneficia regularia. dic ea in q̄bus
ordinatũ eſt a fundatione q̄ reganẜ per
religioſos: vel que ꝯſueuerũt p̲ eos regi
ſpacio.xl.annorũ cũ titulo vel tanto tp̲e
cuius initij nõ ſit memoria.c.ſuper qui=
buſdã.de v̄bo.ſig.c.i.de p̄ſcrip.in.vi.an
aũt ſufficiat ad iudicandũ beneficiũ re=
gulare q̄ per.xxx.vl̄.xl.annos fuerit gu
bernatũ per religioſum. dic p̲ Domi.in
c.cũ de beneficio.de preben.in.vi.

ſubuentionibus perpetuis[a] quocunq̄ noĩe cenſeantur obſeruetur.

a ¶ Perpetuis. Obſtat. bñficia regula
ria nõ ſunt perpetua: ſed manualia ⁊ re
uocabilia ad nutũ abbatis.c.cũ ad mo=
naſterium. v̄.nec alicui.de ſtatu mona.
cle.quia regulares.§.p̄miſſa.de ſup.ne=
gli.prela.nec cõfirmantur a papa.c.por
recta.c.ad noſtrã.de confir.vti. niſi ali=
quãdo ex certa ſcientia: ⁊ tunc nõ poſſet
abbas ea reuocare ſine cauſa.c.cum in=
ter.r.ſeniorem.de elec.no. Inno.in.c.ni
ſi eſſent.de p̄ben. Frede. in trac.p̲mu.q.
xvij. et q̄uis abbas concedat priori obe
dientiario: vt teneat ad vitã prioratum
vel adminiſtrationẽ ſibi ꝯceſſam: poteſt
nichilomin⁹ reuocare: q̄ non poteſt ab=
bas ſibijpſi imponere legẽ nec venire cõ
tra diſpoſitionẽ illius. v̄.nec alicui. nec
poteſt obedientiarius reſiſtere mãdato
abbatis: cum velle ⁊ nolle nõ habeat.c.
ſi religioſus.de elect.in.vi. nota Frede.
conſi.ccliiij. Panor. in.d.ver.nec alicui.
in.c.monachi.de ſtatu mona. facit no.p̲
Joh.an.in regula nõ eſt obligatoriũ.de
regu.iu.in.vi.in mercu.per Bal.in auẜ.
ingreſſi.C.de ſa.ſan.eccle. et ſi dicas q̄
predicta ſunt vera in prioratib⁹ et alijs
regularibus collatiuis: tñ non militant
in abbatijs ⁊ alijs prelaturis p̄ncipali=
bus electiuis cũ ſint perpetue: nec poſ=

Bñficia regula= ria ſunt ad nu= tũ reuo cabilia.

ſunt remoueri ſine cauſa.xviij.q.ij.nul=
lam.d.ca.monachi.§.priores.cũ ibi no.
tamẽ iſte text.nõ poteſt intelligi de illis
cũ nõ cadãt ſub noiationibus: vt.s̄.no.
dici poteſt q̄ hec dictio p̲petuis refera=
tur ad v̄.ſubuẽtio=
nibus: vt ad proxi=
mi.non ad v̄.regu
laribus. vel q̄ itel=
ligatur de regulari
bus curatis que ſunt perpetua: nec de=
bent amoueri ſine conſenſu epiſcoporũ
qui habent cõmittere curam animarũ.
xvi.q.i. de monachis.de pre. in latera=
neñ.no. Inno.⁊ doc.in.d.c.monachi.cõ
tra.loquũtur in nõ curatis. Uel dic me=
lius q̄ intelligitur de oĩbus bñficijs re=
gularibus collatiuis etiã manualibus:
cum de his ſit idẽ iudicandum ſicut de
alijs dẽpta facilitate reuocatiõis: vt in
d.§.premiſſa. et poſſunt dici p̲petua apti
tudine: q̄a poſſunt remanere apud eos
q̄bus ſunt conceſſa quoad vixerint per=
mittente abbate: vt nota.in cle. et ſi prin
cipalis.de reſcrip. Panor.in.c. cũ olim.
de re.permuta. vbi dicit q̄ poſſunt p̲mu
tari.not. Frede. in tracta.permu.q.xvi.
et ita vt hec diſpoſitio valeat debet ita
accipi hoc verbũ perpetuũ.ſi.in.l.⁊ im=
perpetuum.ff.de procu.c.ad abolendã.
in princi.de here.c.clericos.cum ibi no.
de coha.cleri.⁊ mulie. Dicitur eñ perpe
tuum qd̄ certo tẽpore nõ limitaẜ: etiam
ſi detur ad beneplacitũ ſuperioris.l.iu=
riſperitos.in prin.et ibi Bar.ff. de excu.
tuto.⁊ etiã in materia reſtringibili ver=
ba ſunt impropriãda vt diſpoſitio te=
neat.no.in.l.⁊ puto.ff.fami.herciſ.Bal.
in.l.fi.C.de here.inſti. nec debet abbas
ſine cauſa remouere tales prioratus et
admiſtratiões: q̄ ſi hoc faceret ex odio
⁊ malicia: poſſet obedientiarius ſuppli
care ſuperiori abbatis et per ip̄m ſupe=
riorẽ debebitur tueri inſtar ſerui ſuppli
cãtis.C.de pre.impe.offe.l.i.no. Inno.
in.c.inſinuãte.qui cle.vel vo. ſʒ malicia
ceſſante p̄t reuocare ad nutũ: nec poteſt
obediẽtiarius ꝯtradicere: vt dictum eſt.
de quo p̲ Archi.⁊ Jo.an.in no.in.c.p̄ſen
ti.de offi.or.in.vi. Jo.an.i.c.cũ ſingula.

Bñficiũ regula= re p̄t di= ci p̲pe= tuũ ap= titudĩe.

Perpe= tuuz q̄d dr̄ eſſe.

de preben.eo.li.in no. ⁊ ibi ꝑ moder.⁊ in d.cle.qꝛ regulares.poſſunt etiã dici huiuſmodi manualia ꝑpetua: qꝛ morte cõcedentis nõ reuocant̃. vt no.Pan.in.d. cle.ar.de delegato qui põt ad nutũ reuocari:⁊ tñ morte pape nõ reuocat̃.c.ij. de offi.lega.in.vi.⁊ de delegato re non integra.c.licz.de offi.delega. ⁊ de precario.c.fina.de preca.

¶ Itẽ ꝙ ad dictas[a] duas ꝑtes ſm ordinẽ p̄dictũ[b] poterũt[c] vniuerſitates[d] cuilibet eccřiaſtico[e] p̄rono ſeu

a ¶ Item ꝙ ad dictas. Primo dicit ꝙ vniuerſitates poſſunt ſuis graduatꝫ cõcedere noiationes ad duas partes tertie partis beneficiorũ debite graduatis. Scdo ꝙ in noiationib⁹ ſi ſunt eiuſdẽ anni locus eſt gratificatiõi collatoris. ſi diuerſorũ annorũ qui prior eſt in data preferendus eſt.ſcda ibi.ita tamen.

Diuiſio textus.

b ¶ predictum.§.§.i.

c ¶ poterunt.hoc ꝟ. nõ importat neceſſitatẽ:ſed liberã dat facultatẽ.l.ſepe. cũ ibi no.ff.de offi.p̄ſi.l. nõ quicquid.ff. de iudi.Bar.in repe.l.iij.C.de pig. doc. in.l.gallus.ff.de libe.⁊ poſth.quare dare noiatiões eſt voluntariũ:nec poſſunt ad eas cõcedendas cogi vniuerſitates fa.no.per Archi.in.c.ꝙꝫ ſit.de elec.in.vi. Jo.an.i.c.ſi religioſus.e.ti.⁊ lib.in ver. obtẽta.⁊ in no.ꝙ quis nõ poteſt cogi facere ea que ſunt gratie.x.q.ij.p̄carie.facit glo.in.c.bone.ij.de poſtu.p̄la. iniuſte tamẽ facerẽt ſi denegarent noiationem graduato bñmerito.iuxta no. in.c.vt cõſtitueretur.l.diſ.ꝙ vbi diſpẽſatio eſt debita:iniuſticiã facit ſuperior ſi eã denegat:tñ nõ põt cogi. facit no.in.c.bone.i. de poſtu.p̄la.in ꝟ.gratia.⁊ in glo.p̄al.in c.exigunt.i.q.vij. Jo.an.in.c.cupientes.§.pe.in ver.gratia.de elec.in.vi.

Nomiatões dare nõ ẽ neceſſitatis.

d ¶ Uniuerſitates.quarũ approbatio ad papam vel principẽ ſpectat.not.§.in pro.§.quibus attente.etiã a iure approbãtur.C.de iuriſ.om.iudi.l.fi.de procu. qꝛ in cauſis.de conſti.ex litteris.⁊ debẽt habere matriculã in qua deſcribãt nola ſuppoſitorũ.C.de aduo.diuer.iudi.l.iubemus.in fi.qꝛ nõ dicunt̃ ſuppoſita vniuerſitatis: nec debẽt gaudere ꝓuilegijs ſcholarium: niſi ſint in matricula inſcripta.l.matriculã.C.de agẽ.in re.lib.xij. Bal.in aut.habita.C.ne fi.pro pa.Bar. in.l.i.C.de his qui in exi.da.li.x.vbi dicit ꝙ ſcholaris cõdẽnatus ⁊ priuat⁹ priuilegijs ſuis ſi reſtituatur non gaudet eiſdẽ: niſi iterũ matriculetur.

Uniuerſitatis approbatio ſpectat ad ꝓncipem.

Scholares non imatriculati nõ gaudẽt ꝓuilegijs.

e ¶ Eccřiaſtico.et ita patronorũ laicorum beneficia nõ cadũt ſub noiatione. no.§.eo.§.ſtatuit.quod verum vbi ſunt pure ad preſentationẽ laici.ſecus videt̃ vbi laicus ⁊ cleric⁹ ſimul p̄ſentarẽt: qꝛ tunc beneficia ſaperẽt naturam clerici tanꝗ̃ dignioris.c.per tuas. ď arbi.ff.de re.ven.l.que religioſis.c. quod i dubijs de cõſe.ec.c.i.de iur.patro.in.vi. fa.no. per Jo.an.in regula in re cõmuni. de regu.iur.in.vi.in mercu. Hen.in.c.paſtoralis.de iu.patro.ꝙ vbi clericus et laic⁹ ſimul p̄ſentant:laicus non poteſt variare in p̄iudiciũ cõpatroni clerici. Panor. in.c.cũ ꝓpter.de iu.patro.ad hoc de ro. deci.cclxi.que vult mandatũ de ꝓuidendo extendi ad talia beneficia. In ꝯ̃rium facit qδ no.Frede.cõſi.lxij.ꝙ legat⁹ non põt ꝯferre beneficiũ ſpectans ad preſentationẽ ſimul clerici ⁊ laici inuito laico. Panor.in.c.trãſmiſſe.de iu.patro. La.⁊ Domi.in.d.c.i.eo.ti.in.vi.qꝛ nõ debꝫ priuari laicus iure ſuo ꝓpter mixturã clerici.fa.c.ſacris.de ſepul.l. ſi cõmunẽ.ff. quẽad.ſer.amit.per quã.l.patet ꝙ propter cõmunionẽ quã quis habet cũ priuilegiato gaudet eius priuilegio: ergo in dicto caſu clericus ꝓpter cõmunionẽ cũ laico ꝗ eſt ꝓuilegiatus gaudebit ꝓuilegio laici.ad hoc glo.no.in.d.c.i.in fi.ꝗ dicit ꝙ vbi eccleſia et laicus habent ſimul p̄ſentare ambo ſex mẽſes habebũt: ita ꝙ rõne cõmunionis priuilegiũ eccleſie trãſeat ad laicũ.no. Panor.in.c.eam te.de iu.pa. Hen.in.c.i.eo.ti.Flo.in.d.l. ſi cõmunem.Gaſ.in.c.nõ eſt.de ſpon. cõſequit̃ eñ per aliũ qδ ꝑ ſe ꝯſequi nõ poſſet.C.de tẽ. in iteg.reſti.pe.l.petẽde. de cõ.p̄b.auctoritate.li.vi.fa.qδ no. Inno. ⁊ alij in.c.auditis. de in iteg.reſti. ꝙ nõ

priuilegiatus reſtituit̄ ꝑ minorē aut ecclesiam ꝑuilegiatos in facto cōnexo.c.i. eo.ti.et ibi Inno.ꝑ quandā consequentiā.l.ꝙ ſi minor §.fi.ff.de mino.ſecus in facto diuerſo et ſepato.l.cū minor.ff.eo. titu. ad hoc.l.ij.C. ſi vn⁹ ex plu.ap.ij. q.vi.§.ſunt quorū. c.pe.de.ap.Bar.in l.i.C.ſi in cōi ea.ꝙ cau.et hanc vltimā partē puto veriorē: preſertim ꝙ nomiationes ſunt odioſe ⁊ reſtringēde: vt ſepius dictū eſt ſupra.

ecclīaſtico[a] collatori noīare[b] certū numerum[c] ſuoꝝ[d] graduatorū:qui

a ¶Eccleſiaſtico. iō bñficia q̄ cadūt in regalia nō veniūt ſub noiationib⁹ ꝑ ea q̄ dicta ſunt.ad hoc.j.de ānā.§.itē ꝙ dicta.

Bñficia regalie non cadūt ſub noiatio nibus.

b ¶Nominare. tēpore quadrageſime ſ.e.§.ſtatuit.⁊ in aliquibus locis nolatio dirigitur vni collatori dumtaxat vel pluribus habētibus quandā cōmunionem:puta epō ⁊ capitulo.alibi autē dirigitur plurib⁹ ſeparatis: vt aurelianis. Sed an vniuerſitas poſſit re integra reuocare noiationē: videt̄ ꝙ ſic: cū ꝑ eam nullū ius acquirat̄ nominato. no.ſ.eo §.i.℣.volens itaq;.et poſtulantes poſſunt re integra reſilire a poſtulatione.c. bone.ij.de poſtu.ꝑla.contra faciunt no. in.c.cū ex eo. de elec.in.vi. ꝙ diſpēſatio facta ex cauſa non poteſt reuocari.c.ex parte.alias ex tua.de fi.preſ. de quo per doc.in.c.cupiētes. de elec.in.vi. hen. in c.et ſi chriſtus.de iureiurā.Oldra.cōſil. cexxix.⁊ noiatio eſt quedā gratia ſeu bñficiū quod decet eſſe māſurū.regula decet.de reg.iu.in.vi. ⁊ cenſet̄ habere vim p̄ſentationis: q2 ſicut prelatus tenet̄ inſtituere p̄ſentatum.c.decernim⁹.xvi.q. vij.ita et ꝓuidere noiato.ſ.eo.§.ſtatuit. ℣.ſi autē.Sed aut vniuerſitas eſt ecclīaſtica:⁊ tunc nō poterit variare. p̄ſertim poſt inſinuationē factam collatori:ſicut nec patronus eccleſiaſticus.c.cum autem.c.paſtoralis.de iu.patro.aut eſt laica,ſeu ſecularis. et tūc l3 poſſet variare accumulando alios nominatos:non tamen ſimpliciter recedēdo a primo: vt de patrono laico legitur:niſi epū variationem admittat.c.ꝙ autem.d.c.cum aūt d.c.paſtoralis. de iu.pa.no.Joh.and.in

Nomiatio re integra an poſſit reuocari:

rl'a in re cōi.de re.iur.in.vi.l mercu.⁊ in d.c.cum autem. vbi Panor.henri.in.c. auditis.de elec.Inno. et hen.in.c.cum Bertold⁹.de re iudi.Inno.⁊ hoſ.in.c.dilect⁹.de off.leg. Archi.in.c.nicena.xxxi. diſ.in.c.i.de iu. pa. in.vi. hēri.in.c.cuȝ propter. in.c.paſtoralis.de iur.patro. Dicitur autem eccleſiaſtica ſi plures ſint ibi clerici q̄ laici:ſ3 ſi ſint plures laici eſt ſecularis: data paritate eſt dicēda eccleſiaſtica:quia ꝙ eſt maius dignū trahit ad ſe minus dignū c.qđ in dubijs.de cōſe.eccl'.vel al.rō prima eſt. q2 ab eminētiori qualitate res iudicāda eſt.l.q̄ritur.ff. de ſta.ho.iiij.q.iij §.itē hermofroditus.no.glo.et Panor. di.c.i.de loca.Bar.in.l.fi.ff.de colle.illi. Bal.in auf. habita.C.ne fi.pro pa. Panormi.in.c.ex lr̄is.de cōſti.in.c.cū ab eccleſiaꝝ.de offi.or.in ru.de ap.vñ q2 doctores pariſieñ.ꝑ maiori parte ſunt clerici. dr̄ vniuerſitas pariſieñ.eccl'iaſtica. ideo per eam fuit recurſum ad papā.d. c.ex litteris.in.c.quia in cauſis.de ꝑcu. Panor.in.c.ſi diligēti.de fo.cōpe.primū puto veri⁹ ꝙ poſſit reuocare nominationem. nā et legat⁹ qui reſeruauit bñficiū pro certa pſona pōt reuocare ⁊ alteri ꝓuidere.no. hoſt.in.c.cum dilectus.de iure patro. Joh.an.in.c.preſenti.in.℣.pendente.de offi.leg.in.vi.in addi.ſpe.ti.de lega.§.nunc tractemus.℣.itē legatus.

Vniuerſitas q̄ eſt eccleſiaſtica: q̄ñ q; ſecular.

Vniuer ſitas pariſieñ. dicit̄ eccleſiaſtica.

c ¶Numerū.qui nō eſt certificatus.⁊ ſup hoc vtilis foret prouiſio.vt refrenaretur tāta multitudo nominationū que hodie cōceditur.ꝓpter quā infiniti proceſſus oriuntur.et ꝙ vni nō daretur:niſi due nominationes:donec cōſtaret ipas fuiſſe extinctas ita ꝙ ſcđa faceret mētionē de p̄ma ſicut legit̄ ⁊ no.ꝑ doc. in gratijs expectatiuis.in.c.in nr̄a.de reſcrip. et ꝙ nō poſſet ꝗs ſiml'ſiue eodē tpe acceptare plura bñficia i vim diuerſaꝝ noiationū.ſ3 vna executiōi demādata altera vti ſupſederet donec fuiſſet p̄ma ſortita effectū:vel fuiſſet noiat⁹ euict⁹ vti i grātijs expectatiuis cauet̄ ꝑ rl'as cācellarie

d ¶Suorū. No.hic ꝙ graduat⁹ in ali

Graduatus in vna vniuerſitate ab alia noiari neqt.

qua vniuerſitate non pōt nolari ab alia vniuerſitate cuius nō eſt graduat⁹. ad hoc. c. pro illoꝝ. in princi. de pre. c. fi. de ℣. ſi. in. vi. Nec examinat⁹ in vno ſtudio pōt in alio gradū recipe: qꝛ cauſe contínentia diuidi nō dꝫ ff. de iudi. l. vbi ceptū. C. e. ti. l. nulli. c. i. de ſequeſ. poſ. c. i. de cau. poſ. ⁊ propríe. C. de exe. ⁊ exac. l. qcūqꝫ. li. xij. fa.

gio alicu⁹ artis ſi artē illā nō exercent nō debēt gaudere ꝑuilegio illius artis. Bar. in trac. repſ. in. l. petitionē. C. ḋ ad uo. di. iu. Pan. l. c. vigilāti. de pſcrip. ⁊ ꝑ iura alle. dicit geſ. in ex. Jo. xxij. execrabilis. in. ℣. vagādi ꝙ clericus bñficia tus habēs aliqḋ ꝑuilegiū qꝛ reſidet: ꝑdit illud ſi vagari incipiat. fa. in ar. l. ſancim⁹. C. de te

Bñficiū ꝑdit ꝑ vagationem.

tunc[a] in ipſis vniuerſitatibus actu reſidebunt[b] et qui pro preſentib⁹[c] iuxta morem[d] vniuerſitatū et ſtudiorum cenſebuntur habendi[e] per

qḋ no. Bal. in. l. q indign⁹. ff. de ſena.

a ¶ Tūc. i. tpe nolationis. Et extremū tps deſignat. ff. de con. et de. l. iiij. in fi. ij. q. vi. biduū. c. cōcertatiōi. de ap. in. vi. c. ſi eo tpe. de reſcrip. e. li. c. ſi capitulo. ḋ con. pre. eo. lib. cū ibi no. in. l. huiuſmōi et ibi Bar. ff. de verb. obli. Bal. in. l. ex illo. C. de appella.

b ¶ Reſidebūt. et lꝫ qñqꝫ diuertāt ad patriā vel aliū locū: gaudēt tñ hoc ꝑuilegio: ex q hñt aīm ſtatim redeūdi. ḋ pe. di. i. diuortiū. Si tñ ſcholarꝫ abſens eēt per qnquēniū ꝑderet matriculā. l. i. C. de pri. ſcho. li. xij. l. ij. C. de ꝑmice. l. iij. ḋ domeſ. eo. li. Bar. in ꝯſi. qdā ſcholaris. ad hoc Bal. in auť. habita. C. ne fi. pro pa. l. aut facta. §. tps. et ibi Bar. ff. ḋ pe. idē ſi trāſeat ad aliud exercitiū. l. legatꝫ. §. ſi ex officio. ff. de le. iij. Bal. in. l. q ſub ꝓtextu. C. ḋ ſa. ſan. eccľ. Et pōdera hoc ver. reſidebūt. iūcto ver. pñtib⁹. q. d. nō ☞ ſufficit morari i ſtudio niſi operā ſtudio dent. l. gñaliť. C. de epiſ. ⁊ cleri. xvi. q. i. c. gñaliť. ꝟ. de cau. c. i. §. et ne. ℣. romane. ibi actu i curia ſuis officijs inſiſtentes. C. de colle. l. i. li. xi. l. fi. C. de re mili. lib. xij. c. cū ex eo. ibi ſtudētes. de elec. in. vi. fa. no. ꝑ doc. in. c. fi. de magiſ. Pan. in ꝓ. decreta. Jo. de lig. in pro. cle. vbi dicit ꝙ ☞ ſcholares etiam ſcholas intrātes nō attendētes nec ſtudētes nō gaudēt puiilegio ſcholariū. alle. no. in. l. i. C. de ſtu. li. vr. ro. li. xi. Bal. in. d. auť. ſpe. ti. de in inte. reſt. §. i. ℣. ſi vero actor ſit abſens. ⁊ idem ſi inhoneſte viuūt. C. de decurio. et ſta. l. ꝑ illud tps. li. xij. no. Pan. l. c. i. l fi. de iudi. Et dicit Bar. in. l. ſemp. ff. de ☞ iu. imuni. ꝑ illū tex. ꝙ illi q ſunt in colle

Scholaris an ꝑ abſentias ꝑdat matriculam.

ſta. l. actione. §. itē qui ſocietatē. ff. ꝓ ſo. ꝟ. de his q tē. di. of. va. ꝑ ec. c. i. ⁊ vide no. ḋ. eo. §. i. in ℣. virtuoſis. No. ergo ꝙ nominationes nō debēt cōcedi graduatis vagabūdis ⁊ diſcolis: ⁊ illis q non reſident in vniuerſitatib⁹.

c ¶ preſentibus. licꝫ graduatus l vim gradus dūtaxat poſſit acceptare bñficiū ⁊ ſi nō reſideat l vniuerſitate cū hec ꝓuiſio ſit ſpecialis in nominādis: tamē nominationes non debent dari niſi ibidem preſentibus ⁊ reſidētibus: vt hic. ☞

d ¶ Morem. i. ꝯſuetudinē. i. di. mos. q ſeruanda eſt. mores eñ maioꝝ ꝓ lege ſunt ſeruandi. ff. de iuſ. et iu. l. penul. de iur. om. iu. l. more. inſti. ḋ iu. na. gē. ⁊ ci. §. ex nō ſcripto. xij. diſ. diuturni. ⁊ mos regionis in qua fit ꝯctus attēdi dꝫ. ff. de ℣b. ſig. l. ſꝑ in ſtipulationib⁹. ⁊ ibi Bar. ff. de euic. l. ſi fundus. de vſu. l. i. de l integre. reſti. cōſtitutus. ḋ eo q mit. in poſ. cū veniſſent. vbi Hen. de fo. ꝯpe. c. romana. §. ꝯtrahētes. li. vi. vbi doc. Pan. in. c. qḋ clericis. de fo. cōpe.

e ¶ habendi. licꝫ ſcholaris ex mora in ſtudio gaudeat ꝑuilegio ſtudij nō tamē ibi ſortiť domiciliū. ff. de iiu. l. lex cornelia. §. domū. vbi Bar. niſi ꝑ decēniū ibi moreť. C. de inco. l. ij. li. x. cuꝫ ibi no. per doc. in ꝓ. decre. hoſ. in ſū. ti. de fo. cōpe. §. qbus ex cauſis. ℣. ſed et curſu. hoſt. et panor. in. c. qḋ clericis. e. ti. hoſt. i ſū. ti. de pro. §. qs intelligať. ℣. quid de ſcolaribus. archi. ⁊ alij doc. in. c. eos. de tē. or. li. vi. ſed Bar. in. l. queſitū. ff. ḋ le. iij. dicit eū nō fieri incolā loci. etiā ſi ꝑ centū annos i ſtudio ſteterit ex quo animū habuit reuertēdi, de quo ꝑ Bal. in auť.

Scholaris an ſortiať domiciliū l loco ſtudij.

easdem. ¶ Ita tamē ꝙ ipſe eccleſiaſticus collator vel eccl'iaſtic9 patronus non teneatur[a] de neceſſitate ſed ordinē[b] huiuſmodi noīationis: dū tamē fiat p̄ſentatio: vel collatio alicui de numero noīatorū[c]

habita ne ſi.ꝓ pa.doc. in.c.ſi.de fo.cōp.
a ¶ Nō teneatur.no.ꝙ in noīationib9
eiuſdem anni locus eſt gratificatiōi col
latoris vel patroni.ad hoc.c.cū autē.de
iu.patro.cū ibi no.vbi locus eſt gratifi=
catōi. cū patronus
laicus p̄ſentat ſuc
ceſſiue duos ep̄o ⁊
vbi dat' paritas ḡ=
tiarū.c.duobus.de
reſcrip. in.vi.c.ſi a
ſede.de pre.e.lib.⁊
paritas vocuʒ. vbi
duo ſunt electi pa=
res voces hn̄tes ce
teris paribus.no.in.c.venerabilem. de
elec.archi.xij.diſtin.nos conſuetudinē.
Quid ſi cōcurrant duo noīati eodē an=
no a diuerſis vniuerſitatib9.puta Ande
gauen̄.⁊ Pariſien̄. videtur ꝙ pariſien̄.
p̄ferat':cū vniuerſitas pariſien̄.ſit anti=
quior ⁊ dignior ⁊ magis ꝓuilegiata.ma
ius aūt ꝓuilegiū p̄fert' minori.ff. de mi=
no.l.verū.§.ſi.C.ad treb.aut'.niſi roga=
ti.l.ꝓuilegia.l.qđ qs.ff.de ꝓui.cre.l.im=
pēſa.de reli.et ſump.fu.l.aſſiduis.§.ex=
ceptis.C.q̇ po.i pig.ha.ar.ad hoc: qꝛ q̇
fortiora ⁊c̄.l.ſi.C.de edic.di.adri. tol.et
antiquius ꝓuilegiū p̄fert' poſteriori. ff.
ne q̇d in lo.pu.ſi.l.i.§.ſi qs a principe.đ
p̄ſcꝓ.veniēs cū ibi no.gl.i.c.i.de reſcrip.
Dic ꝙ loc9 eſt ḡtificatiōi.ꝑ hūc tex.ſunt
eīm q̄tū ad noīandū oēs vniuerſitates
eque priuilegiate:nec ꝓuilegia aliquaꝝ
ad hoc ſe extendūt.tolleret' enim gratifi
catio ep̄o que ſibi datur.
b ¶ Ordinē.no.ordinē nō curari.ff.de
ſolut'.l.nec eīm. de dā. infec.l.ſi finita.§.
ſi plures.C.de ap.l.qꝛ ꝯſtat de mēte lr̄e
cū eīm cōſtat de ordine intellectus ordo
ſcripture nō attendit'.l.cū pater.§.fidei
tue.ff.de le.ij.bar.in.l.ita tn̄.§.qui ſuſpe
ctam.in.l.ſceuola.ff.ad trebel.regula ta
mē in dubio datur ex or.verboꝝ.c.man
dato.de p̄ben.in.vi.cū ibi no.l.ſi nō lex.
et ibi Bal.ff.de here.inſtitu. Bal.in.l.i.
C.de impu.⁊ ali.ſub.Bal.⁊ Bar.in.i.cō
ſti.C.§.q̇b9. Pan̄.in.c.nicolao.de ap.
c ¶ Nominatoꝝ.eiuſdē anni. Querit'.
vacant duo bn̄ficia,noīatus acceptat et
petit melius:ep̄s vult dare deteri9:cui9
erit optio.ar.ꝙ noīati:qꝛ in bn̄ficijs ple
niſſima eſt iterpretatio faciēda.ff.de cō=
ſti.ꝓn.l.ſi.c.ex parte.de deci.c. qꝛ circa.
de priui.ꝓ ep̄o fa.qꝛ i obſcuris minimū
eſt ſequendū.ff. de
re.iu.ſp in obſcurʒ.
de le.iij.l.minimis.đ
cen.ex pte. ḡ dādo
deterius liberatur
ad hoc regula in al
ternatiuis. đ re.iu.
l.vi.ff.de le.i.l.ſi qs
a filio.§. ſi qs plu=
res.C. đ dona.l.ſi
qs argētū.et hoc verius ꝓut in ſili ꝯclu
dit brix.q. domi. lxiij. Henri.in.c.acce=
dēs.de cō. pre.fa.op.c.ſi plurib9.§.ſi ve
ro.de pre.in.vi.qđ intellige qn̄ ſimul va
cauerūt ⁊ nō apparet qđ prius vacauit.
vt puta:qꝛ obijt vel trāſlatus eſt qui ſi=
mul plura bn̄ficia obtinebat ad eandeʒ
collationē ſpectātia.Sed q̇d ſi ep̄s con=
fert oīa ſpreto noīato an dʒ retractari
collatio olm vel vltimi. dic ꝙ ſolū vlti=
mū.i.vltimo collatū euicet' a noīato.nā
ep̄s erat aſtrictus ad vnū dimittēdum.
vn̄ poterat dimittere qđ volebat vt dcm̄
eſt.iō facta collatiōe ſucceſſiue de dictis
duob9 bn̄ficijs vltimo collatū remanſe=
rat conferēdū noīato: cū p̄mū canonice
fuerat collatū.no.in ſi.cōpoſ.in.c.capi=
tulū.in glo.magna.§.item q̇d ſi executo
ri.de reſcrip.archi.in.c.mādato.de pre.
in.vi.ar.ff.đ iu.do.l.plerūqꝫ. de fideicō.
li.l.ſi ligauero.§.a duob9.đ ſol'.ſtichum
aut pāphilū.circa p̄nci.de le.iij.l.q̇ ꝯcu=
binā.§.ſi.fa.qđ not.in.d.c.ſi plurib9.i ꝟ.
elegerit.qđ no.ʒ.in pro.in ſi.in ꝟ. depe=
reunt.Quid aūt ſi ꝯferat oīa illa bn̄ficia
eodem die.nec apparet qđ prius fuerit
collatū:videt' ꝙ collatio oīʒ retractet' ꝓ
pter incertitudinē. nō eīm maior eſt ra=
tio ꝙ vnius retractet' collatio q̄ȝ alteri=
us.ad hoc.l.ſi fuerit.ff.de rebus du.de
teſtamē. tu.l.duo ſunt titij.c.ſecūdo.de
elec.in.vi.ff.de in diem adiec.l.cū duo.
fa.que alleg.ad.q.de duob9 teſtam̄tiꝫ eo
dē die confectis de quoꝝ prioritate nō
ꝯſtat:qꝛ ſi diuerſi ſunt heredes inſtituti

Noīat9 an poſſit meli us bn̄fi ciū op= tare.

neutrū valet ceteris paribus.l.i.§.i.et ibi Bar.ff.de ſm ta.de quo p glo.ꝛ doc. in.l.fi.C.de edi.di.adri.tol.in.c.duob⁹. in prin.de reſcrip.l.vi.qđ no.Oldr.con ſi.cclxij.ꝙ ſi plures ſimul facte fuerint vniones pluriū eccleſiarū parrochialiū ꝛ incipiūt eē dānoſe oēs reuocari debēt qđ no.Jo.an.in.c.ſi a ſede.de pre.eo.li. in no.ꝙ ſi papa vel ordinarius eodē die conferat duob⁹ idē bñficiū: nec apparet cui primo ꝓpter incertitudinē vna impedit alterā: et cōcurſu ſe impediunt.l. quotiēs.ff.đ vſufru.l.ij.§.fina.ff.queād. vſufr.amit.niſi recurrat ad ordinariū qui ꝯtulit vt declaret qs fuerit ꝑmi⁹.ar. c.ij.de offi.deleg.Bar.in.l.ſi duas.ff.de ex.tu.Oldra.conſi.cxliij.collator eñ eſt idoneus teſtis de collatione p eū facta. tex.cū glo.in.c.ij.de pa.te.ꝛ ei⁹ vio.puto ꝙ ſupior ad quē recurſuȝ habebit nominat⁹ poſſit ꝯtificare et conferre ei alterū illorum bñficiorꝝ qđ voluerit.ar.d.c. duobus.§.ꝙ ſi forſitan.cū ibi no.in ꝟ.teneantur.cū eñ epš q̄ erat aſtrict⁹ nolato non elegit bñficiū qđ ſibi ꝯferret poterit ſupior ad quē deuoluta eſt ptās conferēdi eligere.ꝛ ad hoc eẋ.Jo.xxij.ſuſcepti.d.c.ſi pluribus⁹. Jtē q̄ritur an noiat⁹ poſſit renūciare acceptationi quā fecit de certo beneficio in vim nolationis et i vim eiuſdē aliud acceptare? nō.ex quo eñ elegit vnū nō poteſt variare.ad hoc ff.de op.le.l.homine legato.l.optione.l. apud aufidiū.ff.quo.le.l.i.§.quod ait. de le.i.l.ſerui electione.l.ſi pluribus.i fi.l.hmōi.§.ſtichū.c.cū in multis.in fi.đ reſcrip.in.vi.cū ibi no.c.vt quis duas.đ elec.eo.li.cle.cuȝ illuſio.de renū.qđ eñ ſemel placuit ꝛc̄.regula qđ ſemel.de re. iur.in.vi.ꝛ mutare ꝯſi.ꝛc̄.in.c.mutare. eo.ti.et li.no.Joh.mo.et archi.in expectante p litteras generales.in.c.ne captande.de cō.pre.eo.li.hoc verū niſi ꝓbabili errore fuerit decept⁹.vt no.arch. i ſi.in.c.gratia.de reſcrip.e.li.puta qꝛ illud beneficium debebatur alteri nomiato antiquiori vel expectāti in caſu quo gratia expectatiua ꝓmittit̄: vł non erat in turno nominatorꝝ: aut erat ał's tale qđ nō cadebat i turno: ꝛ ipē hoc ignorabat.ar.ff.de op.le.l.ij.ff.de adul.l.ſi maritus.§.vl.de pſum.qꝛ.no.hoſt.in expectante.in.c.qꝛ cūctis.iuxta fi.de cō.pre. in.vi.vbi dicit ꝙ acceptans nō variat ſi cōſequi potuit qđ optanit.vt in.d.c.qꝛ cūctis.§.pe.ſi aūt ꝯſequi nō potuit: vt qꝛ alius habebat priores litteras vł acceptauit nō vacans: qꝛ nō tenuit variare poterit.caueat tñ ſibi ꝙ p ſnīam ſuccūbat ꝛ ſine colluſione.qꝛ ſibi obeſſet.c. audiuimus.de col.dete.et ſi cōpromitteret vel ał's ꝯponeret imputet̄ ſibi: nec poterit aliud acceptare.c.ad audiētiā. de reſcrip.c.nō pōt.§.ij.de pre.in.vi.ff.đ euic.l.ſi dictū.§.ſi cōpromiſero.ff.man. l.fi.ſed Jo.an.dicit in.d.c.cū in multis. in no.ꝙ etiā ſi ſine ſnīa ſuccūbat: max̄ ſi acceptans ꝓteſtationē fecit / ꝛ vidēs errorē et bñficiū alij debitū illud dimittit: et aliđ acceptat valet acceptatio.nā in talib⁹ cōmēdat̄ q̄ ſnīam nō expectat. ff.mā.l.fideiuſſor.§.q̄dā.c.ſi bñficia.de pre.in.vi.nec ob.C.de euic.l.iij.vbi non agit̄ de euictiōe niſi poſt ſnīam.qꝛ illa actio cōpetit ꝯ̄ actorē a quo emptor cauſam habuit: hic nō.itē ibi denūciare tenet̄ qđ defendat: ał's nō ſufficeret ſnīa.đ emp.et ven.c.fi.ille vero ei cū quo nunc litigat nichil denūciare tenebat̄: ſȝ oportebit eū nūc facere fidē ꝙ bñficiū illud nō erat in turno: ꝛ ꝙ ſibi nō debebatur. ad idē de ro.deci.lxxxviij.vbi dicunt ꝙ qñ notoriū eſt ꝙ ille q̄ acceptauit nō hꝫ ius i bñficio.tūc nulla expectata ſnīa pt acceptare ſecūdū.ſi tñ acceptās dicat ꝙ ꝑmū nō cadebat i grā ſua nō credit̄ ſibi qꝛ ex quo acceptauit pſumit̄ ꝯ̄ eū ad qđ onus vitādū expediēs fuiſſet ſnīa / q̄ tñ nō iuuaret ſi ipſius cōtrariū ꝓbaretur. vt no.Jo.an.vbi.ṡ.non eñ obeſt vendi tori ſnīa emptoris que p iudicis imprudentiā lata eſt.ff.đ euic.l.ſi p iprudētiā d.c.fi.et vt ſecurius noiat⁹ acceptet beneficiū dicat.accepto illud beneficium ſi michi de iure debet̄: ꝓteſtans non recedere a mea nolatione ſi inueniat̄ non deberi michi.Sed qñ dicat̄ noiat⁹ acceptaſſe bñficiū.dic petendo illud ſibi per collatorē cōferri: aut recipiendo illđ ſibi pñti vel ꝓcuratori ſuo ſpeciali colla

Papa ꝛ ordiarius ſi cō cui primo ꝯfert eodē die: q̄d iuris?

Bñficiū acceptatū ſi renūciet: non pōt noiatus aliđ acceptare

Nolat⁹ p q̄d acceptat bñficiū.

tum l vim nolatiōis.ad hoc cle.i.§.quē etiā.de cō.pre. ſed ſi errat l mō acceptā di:q2 acceptat bñficiū p mortē titij:2 in veritate vacat per mortē ſeij: an valeat acceptatio.arg.q nō.c.ſuſceptū.de reſcrip.in.vi.dic contra.q valet:duʒ tñ p alias circūſtātias ꝯſtet de corpore beneficij acceptati.lʒ erratū ſit l pſona p quaʒ vacauit.ar.l.falſa.ff.de ꝯdi.et demon.c.licet.ex q̄dā de teſti.c.ſignificāte.cū ibi no.de reſcrip.de ro.deciſio.cccciriij.cxiij.nec ob.ℨ.qđ hʒ locū i.puiſione:nō in acceptatione bñficij que ē declaratio voluntatis tendētis ad executionē gr̄e vel nolatiōis.no.domi.l.d.c.ſuſceptū.et que acceptatio valeret nō expreſſo aliquo mō vacationis dū tamē bñficiuʒ vacauerit ante acceptationem ƀ ro.deci.ccccxi.cxxviij.cxcix.ad hoc no.ℨ.eo.c.i.§.i.in ver.fiendas.

a ¶Satiſfactū.i.puiſum de bñficio in vim nominationis.

b ¶Satiſfieri.puidēdo eis de bñficijs

c ¶Primit⁹.āte alios poſtea nolatos

d ¶Oporteat.neceſſitatem importat: ptʒ in ver.neceſſario.in auc.de iudi.§.oportet.col.vi.C.vnde vi.l.ſi qñ.Bart.in.l.i.ff.de iuſ.et iu.iij.q.ix.non opʒ.c.i.de pſcrip.in.vi.vbi glo.c.cū ab vno.de re iudi.eo.lib.vbi glo.aliqñ honeſtateʒ xxv.queſt.i.cap.i.vbi de hoc Panor.in cap.i.de li.ob. — Opʒ q̄d ſigt.

e ¶Preferri.no.q inter nolatos diuerſoꝝ annoꝝ prius nolatus eſt pferēdus oibus poſtea nolatis: etiā ſi poſterius nolatus prius nolationem inſinuauerit et diligētior fuerit in acceptando.ad hoc.c.eū qui de pre.in.vi.c.tibi qui.de reſcrip.e.lib.cū prior tpe in data potior ſit iure.c.qui prior.de reg.iur.in.vi.cuʒ ibi no.nec attēdit inſinuatio:ſʒ data nominationis: niſi forte dolus vel negligentia notabilis poſſet iputari antiqori — Nolat⁹ pu⁹ prefert alijs.

adiecto q ſi oibus de dicto numero fuerit aliquo vl̄ aliq̄b⁹ excepto vel exceptis ſatiſfactū[a] q illi vel illis quib⁹ de dicto numero adhuc ſatiſfactū non fuerit neceſſario ſatiſfieri[b] primitus[c] oporteat[d]: 2 eos preferri[e] quibuſcunq3[f] poſtea[g] ab ipſis vniuerſitatibus[h] nominandis. ¶Item[i] q vniuerſitates teneantur[k] deſcribere[l] gradus[m]

nomlato.arg.d.c.tibi qui.in fi.c.ſi clericus.de pre.in.vi.qđ non practicat.nam quocūq3 tpe veniat nominatus de negligētia non arguit.pro quo fa.iſte tex.ibi primit⁹ et quibuſcūq3 2c.qđ ē vl'e affirmatiuum nichil excludēs.c.ſolite.de ma.2 obe.

f ¶Quibuſcunq3.etiā magis q̄lificatis: vt not.ℨ.eo.§.inſuper.

g ¶Poſtea.i.l ſequētibus annis.

h ¶Uniuerſitatibus.nō dicit facultatib⁹.ſolis ei vniuerſitatib⁹ data eſt hmōi ptās nolandi ℨ.in princi.huius.§.ibi.poterunt vniuerſitates 2c.ĩ.§.i.in prici.ideo non valent nominationes per facultatem decretoꝝ vniuerſitatis pariſieñ.ſuis baccalarijs 2 licentiatis aliquādo date ob refutationem ipſius vniuerſitatis que ſolis magiſtris in artibus vult dare nominationes: cū tñ nō debeat denegare oibus graduatis in q̄cūq3 facultate.vt hic in princi.ibi ſuoꝝ graduatoꝝ.ℨ.eo.§.inſup.et ibi no. — Uniuerſitates ſole nomināt

i ¶Item q vniuerſitates.in litterꝭ nominationū gradus numerus beneficiorum 2 qualitates eoꝝ exprimi debent.

k ¶Teneant.neceſſitatē iportat.ℨ.eo.c.i.§.ſequūtur.cū ibi no.iō videt q taciturnitas iſtoꝝ reddat nolationē ſurrepticiā.ſicut de gratijs expectatiuis legit in quib⁹ opʒ exprimere beneficia prius obtenta:vt ĩ.dicetur.

l ¶Deſcribere.in litteris nolationū.

m ¶Gradus.de quibus debent graduati fidē facere collatoribus et patronis.ℨ.eo.§.inſup.ver.q̄ de predictis.nominati aūt nō al's q̄ꝫ p lr̄as nolationū q̄bus ſup hoc adhibet fides.vt hic.fa.c.poſt ceſſionē.cū ibi no.de p.xi.q.iij.cure.l.nemini.C.de aduo.di.iu.vbi ſoli teſtimonio doctoris credit ſup ſcia diſcipuli,et eius vita.le.et no.xij.q.i.cap.i.Bar.i.l.cū aduocatō.C.de aduo.di.iu. — Doctori creditur ſup ſcia diſcipuli.

in.i.ꝯſti.ff.§.omnē. aliȷs autē litteris in quibus vocarētur mgr̄i doctores vl' licē tiati non crederetur.c.ſi papa.de priuil'. in.vi.cle.ſi ſummus.de ſentē.exco.p no. in.q.mer. per Jo. an.in.c. non lꝫ actori. de re.iu.in.vi. henri.in.c.tua.de cle.pe. Bal.in.l.admiſtrātes.ff.de exc.tu. Que

Nomiatus an poſſit p epꝫ exa minari?

ritur. quidā noīatus vacās beneficium curatū petijt ab epo in vim noīationis cui rn̄dit eps ꝙ ei oſtēderet litteras nominationis ꝛ inſinuationis: et examina tiōe facta ſi iueniret illū idoneū ꝙ libenter ꝓuideret. ſed noīatus reſpōſionem epi ꝓ refutatiōe accepit. ꝛ a ſupiore collationē obtinuit. eps ꝟo poſtea illud bn̄ ficiū aliȷ cōtulit: an debeat noīatus obtinere? arguit̄ ꝙ ſic. nā epo al's fuerat exhibita noīatio tpe inſinuatiōis: vn̄ tenebatur ilico prouidere illi nomiato: ꝛ collatio in contrariū facta nō valet.ȝ.eo.§. ſtatuit.ver.ſi aūt.nec debebat eū examinare cū eſſet graduatus qui fuerat examinatus per vniuerſitatē ꝛ de eius gradu ꝛ idoneitate ſatis ꝯſtabat p litteras noīationis: vt dictum eſt.fa.regula cancellarie qua cauetur ꝙ doctores in iure canonico vel ciuili ac i theologia vl' medicina: et qui p aliquot annos legerint in artibus magiſtri: necnon in altero iurium vel theologia cū rigore examinis licētiati ac baccalarȷ in ipſa theologia nō examinētur. videt̄ eīn prelatus facere iniuriam vniuerſitati volēdo ſuū graduatū examinare.l.diſputari.C.de cri. ſacri.et approbat⁹ nō dꝫ reprobari ſine cauſa.ar.l.vt gradatim.§.reprobari.ff. de mu. ꝛ ho.l.grāmaticos.C. de pro. et medi.li.x. niſi ergo eps cauſam ꝓꝑtā differēde ꝓuiſionis allegauerit: videtur eius reſpōſio refutatio.ſed ꝓ epo fa.q̄a pōt examinare ſibi p̄ſentatū a patrono. c.veniēs.ibi examinādi epiſcopis p̄ſentētur.de verb.ſig.in.vi. vbi doc. Panor. in.c.cum autē.de iu.pa.no. Joh.and.de elec.c.ſi.i.vi.doc.in.c.i.de cap.mo.e.li.ꝛ electū confirmandū.c.poſtq̄.c.cum nobis.ca.nichil. cum ſi.de elec.ȝ. de elec. c.i.§.facta. Aduerte. quia in dicto caſu q̄ pendet de facto eps duo petebat a nominato: primo ꝙ videret litteras nomi-

Gradu= at⁹ an debeat p p̄latū examia ri'

nationis: ꝛ hoc non potuit denegare nominatus.cum enim multa requirantur in noīationibus: poſſet epiſcopus inuenire aliquos defectus: vnde non teneretur illi nominato ꝓuidere: vel forte q̄a tacuit beneficia priora ꝛ qualitates eorum: vt hic. aut inſinuatio nō fuit debite facta: vel quid ſimile. aut eius nominatio eſt poſterior alia nominatiōe q̄ ſimiliter fuerat epo preſentata: et multa alia veniunt vidēda in noīationibus: q̄ ſunt quaſi gratie expectatiue gn̄ales ad beneficia: ꝛ in ipſis eſt iudicandū ſicut de gratiȷs: niſi vbi deciſum eſt cōtrariū. interpretande ſunt enim ſm ius cōmune iuxta no. in deci.ro.cccclij. ꝙ verba gratiarū extenduntur ꝛ obligant̄ iuxta ius cōmune.vt ipſe gratie ampliorē conſequātur effectū. p Joh.and.in regula. qui tacet.de re. iu. in.vi.in mercu.ꝙ ſtatutū in dubio debet interpretari ſm ius cōmune. de conſti.ex litteris. de iureiu. ad noſtram.iȷ. de verb.ſig.ſup quibuſdam.et reſcriptū.no. Jnno.in.c.ſi.de eo qui mit.in poſ.in.c.i.vt lite pen. Bal.in l.iubemus.C.ad trebel. Bar.ꝛ Bald.in l.omnes populi.ff.de iuſti.ꝛ iu.ſc̄do volebat eps examinare nominatū quod ē admittendū ſi nominatus erat ignot⁹: puta oriūdus de alio epiſcopatu nomiatus ab alia vniuerſitate q̄ illa que eſt in ciuitate epi. licet enim p litteras nominationis ſatis cōſtet de gradu ꝛ ſciētia: non tn̄ de vita ꝛ etate. ad hoc.ſ.e.§.item vt de cetero: ibi.et approbatus.ȝ.eo.§.i. ver.ex his.per no. p Jnno.ꝛ alios.in.c. in lateranen̄.de prebē.et p iura ſc̄do alleg.nam periculoſum eſt inexperto cōmittere curā animarū.c.cū ſit. de eta.et quali.fa.qđ le. ꝛ no.in.c.ſi forte.de elec. in.vi.ꝛ epi intereſt? quia ſi indignū promouerit / puniēdus eſt.c.cū in cunctis. de elec.c.graue. de pb.ȝ.eo.§.ſtatuit.ꝟ. et nichilominus.c.nichil. de elect. et de promoto per eum tenetur in foro cōſciētie reddere rationem.ȝ.de elec.c.i.§.i.ꝟ. ſciētes.cū ibi no. vnde dicit Jnno.in.c. quia diuerſitatē. de cō.pre.ꝙ examinatio clericorū debet fieri in collatione bn̄ficiorum per ſe non p procuratorez.l.iȷ.

Nomia tiones ſunt ſi= cut gr̄e expecta tiue.

iuncta gloſ.ibi per ſeipſum.C.de his q̃ ve.eta.im.ſi tamē nominatus erat euidēter notus ⁊ dignus per diuturnā cōuerſationē in loco epiſcopali vel al's dʒ admitti ſine examinatiōe.per no. p Jo. and.in di.c.poſtq̃.

noti enim non ſunt examinandi.xlvij. diſt.de petro.c.ꝯſtitutis.cū ibi no.de ap.fallit in conſecrando qui q̃uis notus ſit:tamen examinatur.xxiij.diſt. qui epiſcopus.no.Hoſt.in ſum.ti.de ſeru.§.quid iuris. Henri.in.c. conſultationi.de temp.ord.nam ex quo apparet euidēter idoneus ſi epiſcopus eum nō admittit cōuincitur de malicia. arg.ff.qui ſatiſda.co.l.ſi vero. in fi. vbi qui recuſat idoneum fideiuſſorem tenetur iniuriarum.l.ſi creditores.ff.de pri. cre.ad hoc no.in.c.paſtoralis.de iu.pa. per doc.in.d.c.in lateranen.

nominādoꝝ ac nūerū[a] et q̃litates[b]

a ¶Numerum. ſicut in gratijs expectatiuis.c.ſi proponēte.c.poſtulaſti.de reſcrip.niſi vbi proprio pape motu concedantur.c.ſi motu. de preb.in.vi.cle.ſi romanus.eo.ti.et iō numerus eſt exprimendus in nominationibus vt ſciat ordinarius an nominatus habeat bn̄ficia vſq; ad numerum vel valorē.de quo.s. eo.§.inſup.ver.ꝙ ſi aliquis. et vbi concurrerent plures nominati minus beneficiato prouideat.

b ¶Qualitates.no.ꝙ in nominationibus tria ſunt exprimēda.p̄mo gradus. ſecundo numerus beneficiorum nominandi.tertio qualitates eorum.et intellige de qualitatibus notabilibus inherentibus beneficio de facto: puta facienda eſt mētio de cura animarū ſi quā bn̄ficium poſſeſſum habet.c.cum in illis. de prebē.in.vi.cle.i.eo.tit.ſm vnum intellectum exponendo verbum alteri ibi poſitum de prius habito. Item ſi illud beneficiū ſit dignitas.c.ad aures.de reſcrip.fa.regula cancellarie que habet ꝙ in gratijs ſup bn̄ficijs eccl'iaſticis de q̃litatibus illoꝛuʒ: videlʒ an dignitates pſonatus vel officia ſint eiſq; cura immineat animarum. et ad illa cōſueuerint qui per electionē aſſumi mentio fiat al's

Nomīatio tria continere debʒ.

gratie ſint nulle:que licet loquat' in q̃litatibus beneficioꝛum impetrandoꝛum. idē tamen dicebāt cōiter doctores ꝙ q̃litates beneficioꝝ obtentoꝝ erant exprimende. no. Hoſti.in.c.poſtulaſti. in.c.in nr̄a.de reſcrip. vbi Joh.cal. Panor. in di.c.ad aures. licet Jo.and.inclinet in ꝯtrium in.d.cle.ſed primū verius qđ ſequtur ibi geſ.⁊ h approbat' q̃tum ad nominatiōes.et rō eſt: q: nichil eſt tacēdū de his q̃ poſſunt mouere pricipē ad denegandū.c.q̃uis.de p̄b.in.vi.c.ſup l'ris de reſcrip.ar.c.is cui.de p̄b.in.vi.ſpe.ti. ij.§.nūc aliqua.v.ſʒ nunq̃d nocet.Fred. ꝯſi.cccxxv.de ro.deci.dcciij. Qualitates aūt p̄mi beneficij poſſunt mouere papā ad negādū ſecūdū ob reſidētiā ad quā ꝓpt' curā alaꝝ tenet' in p̄mo ⁊ ob vinculū quo p̄mo aſtringit' ꝓpter qđ luit' poterat i eo retineri.xxi.q.ij.ſi q̃s iam.q rō militat in nolatiōib'. nā ex p̄dictꝫ poſſet moueri vniuerſitas ad nō dandū nolatiōnē/ vel collatoꝛ ad nō cōcedendū bn̄ficiū iſti nolato: ſʒ alteri minus bn̄ficiato ⁊ indigēti q̃ nō h̄ret tot bn̄ficia.et ad p̄dicta fa.cle.ſi roman'.de p̄b.vbi ꝓuiſio facta motu ꝓp̄o valet:lʒ q̃litas vel nūerus bn̄ficioꝝ p̄moꝝ nō exp̄mat' innuēs a ꝯtrio ſenſu ꝙ ſi nō motu ꝓprio facta eſſet ſurrepticia cēſeret' ob tacitā qualitatē p̄oꝝ bn̄ficioꝝ.de q̃litate etiam reſidētie videt' faciēda mētio ſi primū bn̄ficiū req̄rat reſidentiā ex ſtatuto vl' ꝯſuetudine eccl'ie. ar.c.fi.ð cleri.nō reſi.⁊ p hūc tex.⁊ de bn̄ficio ānexo qñ due eccl'ie eēnt ſimul vnite:ita ꝙ neutra ſubeſſet vel eſſet acceſſoria alteri:ſʒ vtraq; eſſet p ſe p̄ncipaliter. Optet em̄ de vtraq; facere mētionē.arg. d.cle.i.de p̄b.c.i.in fi.de ꝯſe.ec.vel al.li. vi.l.gñaliter.ff.de fideiuſ.no.domi.in.c. ſup eo.de p̄b. in.vi.ſʒ vbi bn̄ficiū petitur tanq̄ p̄ncipale: ⁊ illud beneficiū habeat aliud bn̄ficiū annexū ⁊ acceſſoriū de bn̄ficio acceſſorio nō ē faciēda mētio: vt no. Jo.an.i.d.c.ſup eo.i no.ð ro.dec.cccixx. ccclxx.lʒ domi. vacillet in.d.c.ſup eo. de oꝛdine aūt annexo bn̄ficio nō eſt faciēda mētio.ar.c.ei cui.de p̄b.in.vi.no.cal.l.d.

Principē ola q̃ mouere poſſūt/ tangēda ſūt.

Surreptio tol lit' p motum ꝓpriū.

c.I nſa. Panor. l. d. c. ad aures. nec d red ditibus ſeu valore bñficiorum puto facien dã mẽtionẽ cũ nec h nec alio iure cauea tur. p no. per Panor. vbi. s. de ro. deci. cccxxxvi. ccxcvi. tñ regl'a cãcellarie vult q in impetrationibus bñficiorum a papa exprimatur valor bñficiorum obtentorum et obtinendorum: qd iure nõ ca

beneficiorum[a] que

uetur iõ in ſuis termis ſeruet. etiã non eſt faciẽda mẽtio de qualitatib' inherẽtib' bñficio de iure. ar. c. i. de cõſtitu. li. vi. de ro. deci. dcx. et vide omnino de ro. deciſi. cciij. cclvij. cccexiiij. cccccxlvij. cccccclxij cccccclxxxij. cxiiij. Sed nunquid ſufficit generalis mẽtio beneficiorum. puta nõ ob. q alia bñficia obtineat etiã ſi fuerint curata vel dignitates. et cetera. vt habet in. c. nõ poteſt. §. vl. de pbẽ. in. vi. Nõ. ſz fiẽda eſt expreſſio ſpãlis vt h ſatis ptz cũ de nũero et qualitate eorum loquitur. ad hoc cle. ſi. de offi. or. cũ ibi no. qd no. Archi. in. c. ſi. de offi. lega. in. vi. Sed an pcedat iſte tex. ſi vniuerſitas pprio motu det nolationẽ? arguit q nõ. quia tunc videt ceſſare vitiũ ſurreptiõis p. d. c. ſi motu. et ex quo nolatus nõ impetrauit nominationẽ: ſed vniuerſitas eã motu pprio conceſſit in quo peccauit ipẽ nolatus? certe in nullo. videtur ergo valere. ad hoc. l. i. C. d pe. bo. ſubla. no. in. d. c. ſi. de offi. lega. in. vi. vbi Joh. an. vult q mot' pprius legati tollit ſurreptionẽ collationis que pueniret ex taciturnitate bñficiorum. idẽ domi. Antho. et Pe. in. d. cle. ſi. Cõtra. veri'. cũ iſte textus gñaliter loquat / et dirigat ad vniuerſitates. ibi vniuerſitates teneant et cetera. iõ habẽt ſeruare iura. c. i. de cõſti. nec poſſunt cõtra ea facere. iux no. p Jo. an. in. c. ſi. de of. archipreſ. et tendit in fauorẽ ordinariorum et nolatorum: quia per talẽ expreſſionem bñficiorũ videbit ordinarius inter nolatos qs plus et quis minus erit bñficiatus et ita puidebit minus bñficiato: vt. s. dictũ eſt. nec opi. Johan. an. cõmuniter tenet: ſed dicunt quaſi oẽs q. d. c. ſi motu. habet locũ ſolum in papa q eſt ſolutus legib'. c. pppoſuit. de cõceſ. pbẽ. nõ in legato q hz ſeruare iura: et quia ptãs ci' eſt quaſi extraordinaria et piudicãs ordinarie poteſtati. iõ eſt reſtringenda. de quo per doc. in. d. c. ſi motu. in di. c. ſi. de offi. lega. in. vi. in. d. clemen. ſi. et in. d. cle. ſi romanus.

Vniuerſitatis mot' pprius an tollat ſurreptionem nolationis?

a ¶ Beneficiorum. de penſione ergo quã obtinet nomiandus ab eccleſia nõ vt bñficiũ eccleſiaſticũ: ſed vt ſtipendiũ et vt laic'. xxxij. diſt. ſi q. nõ eſt neceſſe fieri mẽtionẽ in nolatione: ſicut nec in lr̃is ad bñficia. no. Hoſtiẽ. in. c. poſtulaſti. de reſcrip. archi. in. c. ſi motu. de preb. in. vi. geſ. in cle. ſi. de of. or. ſec' forte videret ſi pẽſio eſſet creata auctoritate pape ſup bñficio: quia tũc ſuccederet loco bñficij. ar. c. ad audientiã. de reſcrip. cũ ibi no. p Jo. an. qui dicit q de tali pẽſione eſt fienda mentio in litteris beneficialibus. vnde videtur q habens penſiones ſup bñficijs aut beneficia vna cũ pẽſione vſq ad valorẽ ducentorum florenorum camere eſſet incapax nolationis et tertie ptis bñficiorum debite graduat. iux. §. inſup. ver. q ſi aliqs. s. eo. qd eſt multũ equũ tñ non eſt ſine aliquali dubitatione cũ di. ff. q ſi aliquis. loquat in bñficijs. et hic. §. ſimiliter. ſed ap. beneficiorum nõ veniunt hmõi pẽſiones: vt. d. c. ad audientiã. vbi annua penſio et bñficiũ ponũtur vt diuerſa. c. quis. de pb. li. vi. vbi ſi mandatur puideri alicui de beneficio etiam vſq ad certã ſummã nõ põt puideri de annua penſione: niſi hoc in litteris exprimatur. non eſt enim beneficiũ eccleſiaſticũ nec vllam habet ſpiritualitatem in ſe. ſed eſt quid mere tẽporale. iõ nõ põt pmutari cum bñficio. c. ſi. de rerũ pmu. c. i. e. tit. in. vi. ibi ſua beneficia. vbi ſol a beneficia cum bñficijs pmutantur. no. Guil. et alij in cle. i. de ſup. neg. prel. iõ dicunt de ro. deci. ccx. q de hmõi penſione nõ tenet impetrans facere mẽtionem niſi eſſet ppetua conſtituta iure bñficij q transfert de pſonã in pſonã. Sed nũquid de hoſpitali fiẽda eſt mentio in nomiatione. non videt. vbi nõ habet in titulum eccleſiaſticũ. cle. ij. §. vt autẽ. de reli. domi. ar. no. per Pau. in. d. cle. ſi. de of. ordi. et per hunc tex. qui loquitur de bñficijs ap. quorum non veniũt talia hoſpita

Penſio eſt pñt aliquẽ inhabilitare ad nolationes.

Penſio eſt quid mere tẽporale.

preſentationis[a] tempore poſſidebunt[b] ſui nominandi. Ita tamē q

lia nec poſſent permutari cum beneficio no. Jo.an.in cle.i.de rerum pmu. Fred. in trac.permu.q.xiiij.nec cadūt ſub gratijs etiā ſi habeāt beneficiū eis acceſſoriū.de ro. deci.cccclxxxiiij.contra.tñ eſt equius.q2 ſi nominādus exprimeret hoſpitale nō ſic de leui obtineret nolationē. ad hoc quod no. Frede.ꝯſil.cccxxv.vbi dicit q de tali hoſpitali debet impetrans bñficiū a papa vel legato facere mentionē:q2 de omni eo qđ poſſet mouere papā ad denegādū grām dz fieri mētio in litteris:vt dictum eſt.s.ſed nulli dubiū eſt q ſi impetrans bñficiū de hoſpitali faceret mētionem papa nō ſic de leui daret gratiam.

a ¶ Preſentationis.i.impetratiōis nominationū.alij exponūt.i.tpe inſinuationis nolationis.ſed primū verius. non eñ poſſet vniuerſitas dando nolationē diuinare q̄ bñficia haberet nolatus tempore quo eam inſinuaret.

b ¶ Poſſidebunt.pacifice.ar.c.lz.ij.de preb.in.vi.c.cōmiſſa. de elec.eo.li.cle.ſi plures.de pbē.extra. Joh.xxij.execrabilis.§.q̄ vero.ṽba eñ ſunt intelligēda cū effectu.l.nomē.§.habere.ff. de ṽb. ſig.c. relatū. de cle.nō reſi. cū ſi. ideo nō puto q nolandus teneaꝛ facere mentionē de beneficio cuius recredentiā habet ⁊ pēdet adhuc lis ſup poſſeſſorio:q̄a p recredentiā non efficitur pacificus poſſeſſor ſicut per primū decretū in realibus non conſequitꝛ miſſus veram poſſeſſionē ſed cuſtodiā.aut vt alij volunt poſſeſſionez cōmutabilē. q2 infra annū reo venienti et cautionē preſtāti de parēdo iuri dz reſtituere fructus pceptos.C.de preſcrip. xxx. vel.xl.an.l.ſi quis emptiōis.in fi.c. paſtoralis.§.preterea. de offi.or.c.i.⁊.ij. de eo qui mit.in poſ. recredentia tñ non eqparaꝛ oīno primo decreto.q2 eam habens per lapſum anni nō efficitur verꝰ poſſeſſor:ſed quotienſcūqꝫ euictus fuerit in poſſeſſorio reſtituet fructus.⁊ limita predicta niſi per habentē recredētiā ſteterit quominus pacifice poſſideat. iō debet ꝓſequi litē ſup poſſeſſorio.nec debet expectare q pars aduerſa ꝓſequaꝛ. arg.d.c.licet.d.c.cōmiſſa.vbi paria ſunt pacifice poſſidere vel per poſſeſſorē ſtare quominus pacifice poſſideat. dicere eñ cōtrariū eſſet fouere aliquē in pluribus beneficijs incōpatibilibus ſine diſpēſatione. in q̄buſ haberet dumtaxat recredentiā.Sz nū quid ſi obtinuit in poſſeſſorio ⁊ moueaꝛ ſibi q̄ſtio in petitorio dicaꝛ pacifice poſſidere.vide no. in di.c.cōmiſſa. vbi late p Domi.qñ dicaꝛ pacifica poſſeſſio. Pau. in cle.grē. de reſcrip.vbi dicit q pacifice dicitꝛ poſſidere q̄ poſſidet ſine cōtrouerſia iuris ⁊ facti iudiciali ⁊ extraiudiciali. no. Panor.in.c. de multa. de preben. vbi moder.⁊ no. ꝑpter ver.poſſidebunt. q nō eſt neceſſario faciēda mētio in nominationibus de beneficijs collatis: de quibus nōdum erat adepta poſſeſſio: licet p ſolā collationē queraꝛ ius i bñficio c.ſi tibi abſenti.de preben.in.vi. Innoc. in.c.inter cetera. de prebē.Bal.in.l.i.C. de rerū permu. Et poteſt permutari bñficium ante poſſeſſionē.no. Imol.in clemen.i.de re. pmu. quia hic ponderatur poſſeſſio nō ius.nec refert fuerit iuſta vł iniuſta.ar.c.eum qui. cum ibi no. de pb. in.vi.ideo ſi tempore nominatiōis erat nominādus ſpoliatus beneficio ſuo nō tenetur facere mentionē cum perdiderit poſſeſſionē.ff. de acquir.poſſeſ.l.ſi id quod.de off.deleg. conſultationibus.cū ſi.ſecus in gratijs expectatiuis. no. Jo. cal.⁊ Panor.in.c.in nr̄a. de reſcrip. Panor.in.c.cum teneamur.de preben.quia in eis non ſolum de iure in re: ſed ad rē eſt fienda mentio.vt in dicto cap.in nr̄a etiam de priori gratia.vt no. Johan.an. in regula:ignorantia.de regu.iur.in.vi. in mercu. Henri. in.c.poſtulaſti. de reſcrip.non ſic in nominationibus in quibus ſolum de beneficijs poſſeſſis eſt fiēda mentio. idem ſi per nominādos ſtaret quominus poſſiderent per eā que dicta ſunt: aut ſi dolo deſierint poſſidere. l.q ſi dolo.ff.de rei vend,c.ꝑ poſſeſſore. de regu.iur.in.vi.

Recredētia ſi facit aliquē pacificum poſſeſſorem.

Poſſidere pacifice q̄s dicatur.

Beneficiū ante adeptā poſſeſſionez pmutari poteſt.

Digitized by Google

collatores[a] nō teneant̄ in eoꝝ lr̄is[b] hmōi nō obſtātias exprimere[c] ſiue deſcribere. ¶Itē[d] ꝙ oīa p̄dicta[e] beneficia per ordinarios[f] ſcilicet[g]

a ¶Collatores.vel patroni.
b ¶Litteris.collationum vel preſen= tationum.
c ¶Exprimere.ꝯcor.cle.fi.de of.or. cū ibi no.Quid ſi nolat⁹ ex refutatione epi obtineat collationē a papa vel legato: nō facta mentione de p̄orib⁹ bn̄ficijs: videt̄ ꝙ nō valeat. per di.cle.et.c.fi.de of.leg.in.vi.vbi col latio legati nō valet ſi nō faciat mentio= nem de bn̄ficijs collatarij nec pape.ca. ſi motu.de p̄bē.in.vi.⁊ dꝫ hec diſpoſitio trahi ad.d.c.p.l.ſed et poſteriores.ff.de leg.⁊ vitanda eſt iuriū correctio.c.cū ex pediat.de elec.in.vi.et nouū ſtatutū in dubio dꝫ interpretari fm̄ ius cōe: vt.ſ. no.in.ꝟ.gradus.quare intelligēdus eſt iſte textus de alijs collatoribus a papa et legato qui etiā de iure cōi non tenent̄ exprimere in eoꝝ collationibus bn̄ficia collatarioꝝ. puto contrarium verius:cū iſte textus loquatur de oībus collatori= bus.generaliter ergo intelligatur.C.de vſufruc.antiq̄tas.xix.diſt. ſi romanorū. c.ij.de cōiug.lepro.nec ob.ꝯ.quia loquū tur in collationibus liberis. vtūtur em̄ ver.collationis ap.cui⁹ venit libera col latio nō inſtitutio aut alia neceſſaria di ſpoſitio.c.cum in illis.§.cum autem. de preben. in.vi.c.fi.de offi.vica. eo.lib.c.i. de inſti.eo.li.collatio autem que fienda eſt nominato in vim nominationis eſt neceſſaria.

Statutum nouum interp̄tet̄ fm̄ ius cōe.

d ¶Item ꝙ ola.oīs vacatio turnū fa= cit: vacationibus ex cauſa p̄mutationis et ſimplicis reſignationis exceptis.

Uacatio q̄libet an faciat turnū?

e ¶Predicta.ſ.eo.§.inſup.cū ibi no.
f ¶Ordinarios.hic dicūtur ordinarij īferiores a papa vel legato ad quos ſpe ctat collatio vel p̄ſentatio.c.ordinarij. d of.or.in.vi.j.de pac. poſ.c.i.§.ordinarij. cū ibi no.lꝫ em̄ legati poſſint ꝯferre bn̄fi= cia ſimpliciter tn̄ nō dicūtur collatores ordinarij:cū ptās eoꝝ a iure ſit acciden taliter introducta: ⁊ per factū ip̄oꝝ pre= iudicet̄ collatoribus ordinarijs natura= libus.gl.eſt no.in cle.ij.de of.or.Panor. in.c.fi.de confir.vti.lꝫ etiā papa ſit ordi= narius ordinarioꝝ.ix.q.iij.cuncta p mū dū.c.fi.de fo.cōpe.tn̄ appellatiōe ſimpli cis ordinarij ꝓpter ei⁹ prerogatiuā non venit.p ea q̄ no.in.c.ij.in.ꝟ.dignitatum de preben.in.vi.
g ¶Scilꝫ.reſtrin= git.et.ſ.eo.§.itē cir ca.j.d anna.§.item fuit deliberatuꝫ.ff. cō.pre.l.ſi in vēdi= tiōe. aliq̄n exponit p̄cedētia.ſ.in ꝓx.§.cū itaq̄.ff.de of.pre. l.cōgruit.§.furioſi. et vult dicere ꝙ bn̄fi= cia vacātia nō ſemp faciūt turnū: ſꝫ vbi cōferūtur p ordinarios. iō vacātia in cu ria q̄ ſunt pape a iure reſeruata.c.ij.c.p̄= ſenti.de preb.in.vi.⁊ que legat⁹ nō poſ= ſet cōferre lꝫ haberet ptātem cōferendi bn̄ficia qualitercūq̄ vacātia.de ro.deci. cccclx.cxxij.etiam reſeruata ſe.ap. nam aliud ē dicere beneficia apud ſe.ap.va= cantia: et reſeruata ſe.ap.de ro.deciſi.c. nō cadūt ſub nolationibus.et ad hoc.c. fi.§.in prebēdis. de cōſu.in.vi. niſi forte poſt menſem q̄n poſſunt p inferiores cō ferri.c.ſtatutū.de preb. eo.lib.et in caſu c.ſi apoſtolica.eo.ti.⁊ li.niſi iure preuen tionis a papa vel legato ꝯferrētur. Idē de alijs beneficijs vacātib⁹ in partibus nō enim cadūt ſub nominationibus vbi per preuentionē p papā vel legatū ꝯfer= rētur p hūc tex.iunc.§.i.ver. nec etiā.ſ. e.q2 nolationes nō poſſunt limitare po= teſtatem pape vel legatorum.Sed ꝯ fa. quod no.Archi.et Ioh.an.in no.in.d.c. fi.ꝙ in deuolutis ad papā ex negligētia inferioꝝ cadit optio de qua in illo.c.q̄a illa confert iure ordinario non de pleni= tudine poteſtat̄.⁊ tex.de illis nichil ex= cipit.videtur ergo ꝙ in eiſdē cadat nola tio.dictū archi.nō placet Henri.in.c.ab= bate.de ꝟb.ſig.q̄a cum in di.c.fi.dentur xx.dies ad optandū impoſſibile eſſet an te lapſum illorum.xx.dierum deuoluti= onem fieri ad papā: cum nec ante cur= rant ſex menſes competentes epiſcopo ad conferēdum.d.c.fina.§.ne autem.c. nulla.de cō.pre.⁊.c.q2 diuerſitatē.⁊ da= to ꝙ currerēt: nō currerēt niſi.xx.dies.et

Bn̄ficia in curia vacātia non facere turnum.

reſiduũ ſex mẽſium adhuc epõ ſupeſſet
⁊ ſic eſſet impoſſibile effectũ illius ꝯſue
tudinis de optando durare tpe deuolu=
tionis ad papã. ſic non hꝫ locũ ille.§. in
p̄bẽdis in talibꝰ bñficijs. ſꝫ Domi. ibidẽ
dicit ꝙ ſi canonicꝰ abſens ignorauit va=
catione prebende. tũc cum. xx. dies dati
ad optãdum currãt a tpe noticie. vt ibi
not. Jo. and. iſte poterit optare: qꝛ papa
cõferendo nõ intendit preiudicare iuri
alterius. facit. c. cũ olim. de re iudi. qđ no.
s̄. de elect. c. lꝫ. in ꝟ. impediri. ſꝫ iſtud nõ
placet Hen. vbi. s̄. vbi dicit ꝙ ſi poſſibile
eſſet ꝙ in deuolutis ad papã locũ habe
ret cõſuetudo nõ credit ꝙ papã ligaret:
qꝛ nõ ligatˀ cõſuetudine aut ꝯſtitutione
inferiorus: vt pꝫ in. d. §. in prebendis. de
iureiu. veniẽtes. not. Jo. mo. in. c. nõ pu
tamus. de ꝯſue. in. vi. in. c. i. de cle. egro.
eo. li. Archi. xij. di. illud. Guil. in extuag.
Jo. xxij. execrabilis. Hen. i. c. a nobis. de
ſen. excõ. in. c. dilecto. de p̄ben. Sic ⁊ be=
neficia que cõferuntˀ per papã vel lega=
tũ: aut iure p̄uẽtionis / aut deuoluto nõ
cadũt ſub noĩationibus: cũ ipſi nõ ligen
tur modificatiõibus eccleſie gallicane.
oporteret etiã eis iſinuare noĩationes ſi
eis ligarẽtur: cum ante inſinuationẽ nõ
afficiant. s̄. eo. §. ſtatuit. cum ibi no. niſi
vbi ꝯferrentˀ poſt acceptationẽ ⁊ requiſi
tionẽ collationis ab ordinario factas ꝑ
noĩatum. tũc em̃ eſt affectũ beneficiũ ta
liter ꝙ alteri cõferri non poteſt. per. d. §.
ſtatuit. ꝟ. ſi aũt. iũcto ꝟ. ꝙ ſi qͣs. s̄. e. §. i.
multi tñ aliter ſentiũt in deuolutis ꝑ ne
gligentiã prelatoꝝ que dicũt facere tur
nũ in preiudiciũ ipſorũ prelatorũ negli=
gentiũ illa cõferre. perinde em̃ eſt cõfer
re ⁊ negligere ꝯferre. arg. c. licet. ij. de p̄=
ben. in. vi. Sed ĩfra quod tẽpus habeat
noĩatus acceptare et petere bñficiũ va=
cans nõ eſt iure cautũ. ideo arbitrio bo=
ni iudicis videtur relinquendum. ff. de
iur. delibe. l. i. l. cõtinuus. §. cũ ita. de ver
bo. obliga. ad hoc. c. ſi clericus. cum ibi
no. in ver. negligẽter. de p̄ben. in. vi. vbi
gratia ſuꝑ beneficio vacaturo tollitˀ ne=
gligẽtia nõ petentis primũ beneficiũ va
cans: ſed qñ dicatˀ negligens. Jo. an. ibi
dem dicit relinquẽdũ arbitrio iudicis.

Bñficia ꝑ papã aut le=gatum collata non ca=dũt ſub noĩatio nibus.

☞

no. moder. in. c. tibi qui. in fi. de reſcrip.
in. vi. Bonus aũt iudex arbitraretˀ ꝙ de
bet petere infra ſex menſes: qđ eſt tẽpꝰ
iuris ad cõferendũ. c. ij. de ꝯceſ. p̄ben. et
p̄ſentandũ in patrono eccleſiaſtico. ca. i.
de iu. pa. in. vi. alˀs noĩatus negligẽs re=
putabitur: nec poterit ampliꝰ petere il=
lud beneficiũ. ꝑ. d. c. ſi clericus. ⁊ ita ha=
bet cõſuetudo. Sed pone noĩatus negle
xit petere beneficiũ debitũ ⁊ collator ne
glexit cõferre: ita ꝙ ex negligentia deuo
luta eſt poteſtas ꝯferendi ad ſuperiorẽ:
an poſſit illud petere a ſuperiore anteꝗ̃
fuerit aliꝗ collatũ? arg. ꝙ ſic. c. ſi tibi ab=
ſenti. de p̄ben. in. vi. l. mancipiorũ. ff. de
op. leg. de iu. delibe. l. ſi quis. et qđ no. in
d. c. ſi clericus. in verſi. aliã. ꝙ ſi neglexi
petere beneficiũ michi debitum ſi nõ eſt
adhuc aliꝗ collatũ / adhuc poſſum pete=
re. qđ not. Archi. in. c. dudũ. de prebẽ. in
vi. ꝙ expectans cũ clauſula acceptandi
infra mẽſem poteſt poſt menſem re inte
gra acceptare beneficiũ vacãs. qđ tamẽ
intellige vt no. in cle. i. de ꝯceſ. p̄bẽ. quã=
do erat canonicꝰ. de ro. deciſ. cccxxxi. ad
hoc. s̄. e. §. i. ver. ſi quis. vbi ſuperior ad
quẽ deuoluitur poteſtas ꝯferendi bene
ficiũ debitũ graduato: tenetˀ ſimiliter ei=
dem cõferre ſicut primus collator tene=
batur: puta ꝯtra. ꝙ nõ poſſit amplius il
lud beneficiũ acceptare: nec petere a ſu=
periore: qꝛ ex negligentia ſua illud ami
ſit / ⁊ poteſtas cõferendi nõ eſt amplius
apud collatorẽ grauatũ per noĩationẽ.
ad hoc qđ no. La. ⁊ Jmo. in cle. ſi de be=
neficio. de p̄ben. no. s̄. eo. §. item circa. ꝙ
qñ mandatur prouideri per executorẽ
certe ⁊ nominate ꝑſone: et illa negligit
petere beneficiũ: tunc habet locũ. d. c. ij.
de ꝯceſ. p̄ben. habet em̃ petere infra tp̄s
infra qđ habet conferre collator graua=
tus. vt pro op. in. d. clemẽ. nec ob. cõtra.
qꝛ loquũtur qñ res eſt oĩno integra: ita
ꝙ beneficiũ nõdum eſt collatum: ⁊ pote
ſtas cõferendi eſt adhuc penes collato=
rẽ grauatuꝫ. nec obſtat. d. ver. ꝙ ſi quis.
cũ loquatˀ vbi fit deuolutio ad ſuperio=
rem ex eo ꝙ inferior collator denegauit
conferre beneficiũ graduato ⁊ aliꝗ cõtu=
lit contra ordinẽ graduatoꝝ: tunc enim

Noĩatꝰ an poſ=ſit pete re bñfi=ciũ ad ſuꝑiorẽ deuolu=tum.

ſimiliter teneť ſuperioꝛ cōferre gradua-to qui in petēdo fuit diligens. aliud eſt in caſu ꝓpoſito in quo tā nolatus ꝙ̄ col latoꝛ grauatus ſunt negligētes: ideo li-bera poteſtas cōferendi deuoluta eſt ad ſuperioꝛē: vñ credo ꝙ lȝ collatoꝛ fuiſſet negligēs: nō tñ no-minat⁹: qꝛ alienat⁹ erat a mēte/vel ca-ptiuatus/vel iuſta cauſa abſens ⁊ ꝓcu-ratoꝛē dimiſerat qui moꝛtu⁹ eſt: vel his ſi. tūc hoc caſu bñficiū ſibi debitū nō per dit. nō eñ pōt dici negligēs qui poteſta-tem experiendi nō habet. c. fi. de elect. c. quia diuerſitatem de conceſ. pꝛe. ad hoc glo. in. d. ỽ. negligenter.

cōferēda[a] quocū꜖ mō va cauerint[b] alias ſcȝ ꝙ ex cauſa permutatōis[c]

a ❡Conferēda. hoc ỽ. fa. ꝙ bñficia de-uoluta ꝑ negligētiā pꝛelatoꝛū nō cadūt in turno. facit hic enim cōditionē. iuxta no. ꝑ Bart. in. l. i. ff. de cōdi. ⁊ demō. in. l. ſi tu ex parte. de acqui. her. Jo. de lig. in c. verū. de cō. ap. vt ſit ſenſus. bñficia ſcȝ conferēda. i. ſi conferātur ꝑ oꝛdinarios. alij intelligūt itrāſitiue: puta ꝯferēda. i. vbi habent conferri per oꝛdinarios nec impediuntur conferre.

Bñficia deuolu ta an ca dūt ſub turno.

b ❡Uacauerint. pꝛebēde ergo eccleſie in qua nō eſt certus numerus ꝑbēdarū moꝛtuis ꝑbēdatꝭ nō faciēt turnū: cū nō vacēt. c. ex pte. de ꝯceſ. ꝑb. nec bñficiū qͦ eſt de mēſa ꝑlati: qꝛ moꝛtuo vicario non vacat. cle. frequēs. ỽ. q̄dā etiā cū ibi no. de ex. pꝛe. cle. i. ❡. ꝑmiſſa. vbi glo. de ſup. neg. pꝛe. nec beneficiū cōmēdatū ꝑ moꝛ-tem cōmēdatarij ſm illos qui dicūt pꝛi-mam vacationē durare. de quo no. ſ. de elec. c. licet. ❡. i. tamē ſi ꝑma vacatio fuit in partib⁹ bene cadet in turno. quia in-terim durāte cōmēda nō potuiſſet nola-tus acceptare: ſicut nec oꝛdinarius con ferre. not. Archi. in. c. nemo. de elec. l. vi. nec bñficiū qͦ fuit vnitū debite viuente eius rectoꝛe: cū ꝑ moꝛtē ipſius nō vacet: ſed ꝯſolidatur cū bñficio cui eſt vnitum. arg. inſti. de vſufru. ❡. itē finitur. c. cōſul-tationibus. de dona. nec puto ꝙ nolatio impediat vel ſuſpendat vnionē que fie-ret viuēte rectoꝛe ꝑ hūc tex. ſecus ſi fie-ret de bñficio iam vacāte ⁊ debito nomi-nato: lȝ aliter multi dicāt in reſeruatio-ne: vt not. in. d. c. licet. ❡. i. in ỽ. impediri. nec optionē ꝑbēdarū in eccleſia vbi eſt ꝯſuetudo optādi: ⁊ nō optata remanebit nolato. ꝑ. c. fi. ❡. i. de ꝯſue. in. vi. de ro. de-ci. ccxix. ⁊. ccccclxvi. ccciij. al's. cccciij.

c ❡Permutatio-nis. cōcoꝛ. c. i. de re. pmu. in. vi. vbi gra tie bñficiales nō extēdūtur ad talia va-cātia ex cauſa ꝑmutationis: qꝛ debēt cō ferri ꝑmutare volētibus. c. inter cetera. de pꝛe. cle. i. de re. ꝑmu. niſi vbi ꝑmuta-tio non ſoꝛtiretur effectū ꝓpter culpam vtriuſ꜖ vel alterius reſignantiū. no. ſ. eo. ❡. ſequūtur. et niſi fraudulenta foꝛet permutatio: vt. d. c. i. de re. ꝑmu. l. vi. ibi ſine fraude. c. ij. de renū. eo. li. puta qꝛ fit de beneficio qͦ ſperabať ꝓximo vaca-re ab infirmo qui de eadē infirmitate de ceſſit infra. xx. dies: vt in regula cancel-larie ſi quis in infirmitate conſtitutus: vel a ſenio cōfracto. arg. d. c. ij. cū ibi no. in ỽ. alicuius ꝗa ſenectus moꝛbus eſt: ait Theren. alle. Jo. an. in. c. magne. de vo. ❡. verum. vbi Panoꝛ. ſumit argu. ꝙ ſtatutū de caſu infirmitatis habet locū in caſu ſenectutis. facit qͦ no. Joh. an. et Panoꝛ. in. c. qm̄ frequēter. ❡. in alijs. vt lit. nō conteſt. aut quia ꝑmutatur be-neficiū pingue cū tenui. arg. c. qꝛ veriſi-mile. de ꝑſump. c. ſup hoc. de renū. ꝯcur rētibus alijs cōiecturis. quādo permu-tat ſenex ſenio confractus beneficiū pin gue cum nepote iuuene habente tenue: quo caſu tres ꝑſumptiōes cōcurrūt. pꝛi ma ꝯiunctio ſanguinis. pꝛeſumēdū eñ eſt ꝙ caro et ſanguis reuelauerit iſtam permutationē. arg. c. graue. de ꝑbē. ſcða ratio ſenectutis. Uñ dicit Archi. in. c. ni-chil. vij. q. i. ꝙ facilius eſt admittēda re ſignatio egri ꝙ̄ ſenis: qꝛ ſenex pꝛeſumiť min⁹ viuere ꝙ̄ eger. et valde ſenex equi paratur grauiter īfirmo. de cle. egro. c. i. lib. vi. nam ſenectus eſt propinqua moꝛ ti. ideo ſenex ꝑſumitur ex ſenectute moꝛ tuus. ff. cōmo. l. ſi vt certo. ❡. nūc viden-dum. fa. ff. de do. cau. moꝛ. l. moꝛtis cau-ſa capiť ⁊ ibi glo. tertia: qꝛ nō eſt veriſi-

Grē bñ ficiales nō extē duntur ad bene ficia ex cā ꝑmu tatiōis vacātia

vel ſimplicis reſignationis[a] faciāt turnum[b] reſpectu preſentationis[c] vel collationis illis[d] de vniuerſitatibus vel ſtudijs[e] faciende[f].

¶ Item vt decetero floreat ſapientia ⁊ vigeant litterarū ſtudia: nullus ad titulos graduū et honorū[g]

-nſile ꝙ quis velit bñficiū pīgue dimittere pro tenui. arg. d. c. ſup hoc. ff. de pro. l. cū de indebito. ⁊ he p̄ſumptiões reddūt predictā ꝑmutationē ſuſpectā ⁊ fraudulentā vſqȝ ad ferendū ſententiā annullatoriā cōtra eā. ar. c. afferte. de p̄ſump. C. de rei ven. l. indicia. no. panor. i. d. c. q̄ʒ veriſil'e. in. c. i. de cle. non reſi. cōiter em̄ videm⁹ iſta fieri in fraudē: preſertim q̄ñ ſenex moritur poſt modicuʒ tēpus. ⁊ īfra viginti dies poſt ꝑmutationē: vt volunt de ro. deci. ccclxi. vna tñ iſtarū preſumptionū non ſufficeret ad iudicandum permutationem fraudoloſaʒ. de ro. deci. cxxix. ſic intellige qđ no. Joh. and. in no. in. d. c. i. de re. ꝑmu. Joh. de lig. in. d. cle. i. Frede. in trac. permu. q. xl. ſimul tamen iuncte ſufficiūt: niſi eſſent alie p̄ſumptiones illas excludētes: quia ſenex non poterat ſecure morari in pīgui beneficio vel alias ſimilis. arg. c. ad ſupplicationem. c. niſi cum pridem. §. propter maliciam. de renun. vij. q. i. paſtoralis.

a ¶ Reſignatiōis. volūtarie ⁊ exp̄ſſe. ſi em̄ beneficia vacent per ſuppreſſionē beneficij male factā. c. ex parte. de conſti. ꝑ vxorationē clerici vel ꝑ adeptionē epiſcopat⁹: aut ſecūdi curati: faciēt turnū. potius em̄ priuatiōe iuris q̄ꝫ renūciatione vacant: q̄ʒ cōpellunt' inuiti ad illa dimittenda. de cle. cōiu. c. i. c. de multa. de p̄ben. c. cū in cunctis. de elec. ſiliter moriens nō dicit' cedere beneficio. aliud em̄ eſt cedere: aliud decedere. c. fina. de v̄b. ſig. lib. vi. fa. no. in. c. q̄uis. ij. de preben. eo. li. in. c. ſuſceptū. de reſcrip. eo. li.

b ¶ Turnū. ſi. ver. ꝫ. eo. §. itē placuit.

c ¶ P̄ñtatiōis. a patronis eccl'iaſticis

d ¶ Illis. graduatis ⁊ nominatis. Et pro id eſt.

e ¶ Studijs. generalibus p̄uilegiatis ꝫ. eo. §. ſequuntur. ⁊. §. ſeq.

f ¶ Faciende. ſpeciale eſt ꝙ in nominationibus beneficia ex cauſa ſimplicis reſignationis vacantia nō faciunt turnū: quod non extenderem alibi vbi plures alternatim cōferrent vel preſentarēt. vt in caſu cle. plures. de iu. patro. ⁊ ſi. puta vbi rex ⁊ epiſcopus pariſieñ. alternatim ꝯferūt p̄bendas eccleſie collegiate ſācti Thome de lupera in qua canonicatū et prebendā habeo: cū vacatio per renūciationem ſimplicē ſit vera vacatio. de renū. per to. ⁊ ad eam extendūtur gratie beneficiales. ar. c. ſuſceptum. de reſcrip. in. vi. licȝ aliqui cōtra. dicant ꝙ impetrans primū beneficiū vacaturū nō debet habere vacaturū per renūciationem: q̄ʒ impetratio intelligitur de vacaturo per morteȝ. arg. l. ſi quis ſic. ff. ſolu. matri. vbi Bald. ⁊ Jmo. et ꝙ gratie beneficiales ſunt reſtringende. c. q̄uis. de preben. in. vi. ſed primū verius patet in. c. dudum. de preben. eo. li. ar. a ſpeciali in. c. i. de re. permuta. eo. li. Sed quid in dicto caſu et ſi. vbi rex ⁊ epiſcopus ꝯferunt alternatim prebēdas epiſcopus impeditur per nominatum libere cōferre prebendam/an perdat turnum ſuum: videt' de rigore ꝙ nō: ſed ſequētem conferet. ad hoc de ro. deci. cxc. vbi dicunt in pari caſu impeditum per expectātem nō perdere turnuȝ ſuū: quia impeditus impedimēto facti remanet illeſus. c. ſignificante. de pig. c. imputari. de regu. iu. in. vi. c. quia diuerſitatem. de cōceſ. prebē. hoc verū quādo ambo collatores ſunt eccleſiaſtici. quia ſi vnus eſt laicus ipſi nō p̄iudicaret'. per no. ꝫ. in pro. §. quibus ad plenū. in ver. eneruātur. ¶ Itē vt decetero. primo ne precipitata ⁊ indignorū fiat ad gradus promotio ꝓhibetur. ſcđo contra facientes puniūtur. ſcđa ibi. contra.

g ¶ Honorum. honor alit artes: vt ait Tullius. ⁊ naturaliter appetit'. no. ſpec. ti. de cita. §. iam de citatione. ver. porro. et dicit lex ꝙ ſcholaſtici ſunt per p̄mia ⁊ ſtatus honorificētiam inuitandi. C. de

Bñficia ſimpliciter reſignata non faciūt turnum.

diuiſio textus.

☞

aſſeſſo.l.i.§.in pro.§.quibus ad plenū. §.quicq;.quare aūt ſcribat honor per h. no.Joh.an.in.c.ad aures. de re.eccl.nō ali.in.c.ſi religioſus.in no.de elect.l.vi. ſed aliter dicit aulus geli⁹ noctiū actica carū.et no.hic magiſteriū ꝛ doctoratū eſſe honorez.cle. ij.de magiſ. ad quē ꝓmoueri nō dꝫ niſi qui ſit legitime natus.ff.de mu. et ho.l. honor.§.de honoribus. no.geſ.in.d.cle. ſed ibi dicit car.flo.vſu non ſeruari.

Doctor eſſe non pōt/qui illegitimus eſt

aſſumatur niſi idoneus[a] et approbatus[b] moribus[c] et ſcientia[d] atq;

a ¶Idone⁹.b.tho. quolibet.iij.q.iiij. dicit nō eſſe licitū ꝓcurare magiſterium aut doctoratū.ſi al's ſit idoneus ꝛ ad bonū finē querat ꝛ debito modo.ſed ꝑlaturam ꝑſertim ep̄atum: ꝛ ſi al's idone⁹ ſit ꝛ ad bonū finē nunq̄ licitū eſſe: vt dedu cit Anto.in.ij.ꝑte ſum.ti.iij.c.v.Aug.tū de ancho.in lib.de poteſ.eccle.tenet non eē licitū etiā ſi idone⁹ ſit ad magiſteriū: qđ ſi verū eſt peccarēt q̄ admitterent tales.ſꝫ durus eſt hic ſermo ꝯdēnare tot ꝛ tātos.ꝛ Jo.an.in cle.ij.de magiſ.ſequit beatū Tho.per.c.in ſcripturis. viij.q.i. de quo hen.in.c.qꝛ nonnulli. de magiſ. ꝛ vide.q.mer.Joh.an.in.c.cū quid ꝓhibetur.de regu.iur.in.vi.

b ¶Approbatus . a doctorib⁹ a quib⁹ debꝫ examinari.C.de pro.ꝛ medi.l.magiſtros.li.x.ꝛ debēt eſſe ad min⁹.vij.doctores examinantes.vt ibi no.ar.l.ſi q̄s eo.ti.q̄bus debet preſentari ſcholaris a ſuo doctore.C.de off.ma.off.l.i.et ſemel approbatus in doctorez vel magiſtrū:ſi poſtea reperit inſufficiēs pōt ꝛ debet reprobari ꝛ inſignijs doctorat⁹ priuari.l. grāmaticos.C.de pro.et me.lib.x.ff. de mu.ꝛ ho.l. vt gradatiꝫ.§.reprobari. vbi Bar.de excu.tu.l.ſed et reprobari.nā in eis ſubeſt publica vtilitas cū ꝓpter preſumptionez gradus doctores ad multa publica officia admittātur: ꝛ imperitia multos ledūt.no. Panor.l.c.de illis. de deſpon.ipu.in.c.cū ſcđꝫ.ꝑ ibi no.de preben.vbi etiā dicit ꝙ examinat⁹ ꝛ approbatus in licentia pōt in examine doctorū reprobari:cū ex noua cā potuit inutilem ſe reddere: vt ſi fuit magnum interuallū inter licentiā ꝛ doctoratuꝫ. poſſet etiam dici ꝙ nō dato interuallo adhuc licite poterit reprobari i examine publico:qꝛ anteq̄ aliquis adipiſcatur gradū doctoratus debet ter examinari. ꝑmo a doctorib⁹ ꝑſentātibus.l.nemini.C.de aduoc.diuer.iudi. ſcđo a doctorib⁹ ſigillatim ꝛ in priuato examie.tertio in publico . ad hoc.d.l. magiſtros.iunc.cle.ij.de magiſ.cum ibi nota.per geſ. Panor.in.c.non poteſt. de re iudi.fa.l.i.C.de athle.lib.x.vbi athleta debet trinā reportare victoriā in pugna anteq̄ eximatur a ciuilib⁹ muneribus. nō eñ poteſt in vnico examine deprehendi eius ſcientia.ꝛ ita no. Bart.in d.l.i.Archi.in.c. de quibuſdam. xxxvij. diſtin.ꝛ vide Bald.in auſ.habita.C. ne fil.pro pa. vbi dicit ꝙ doctorandus poteſt approbari per ſolū cancellariū ſtudij:quādo collegium doctorū dolo verſatur cōtra eum ſi ipſe cancellarius habet rei peritiam:niſi ex forma ſtatuti requiratur certus numerus doctorum in approbando.

Doctorand⁹ ꝑ ſolū cācellariū pōt approbari

c ¶Moribus.arg. ex ordine littere boni mores preferuntur ſcientie. no.§.eo. §.i.ver.iuuenibus.

d ¶Sciētia.concor.l.magiſtros.C.de pro.et me.li.x. de pro. qui in vr.con.do. l.i.li.xij. turpe eñ eſt magiſtro ſcientiaꝫ in qua verſatur ignorare.l.ij.§.poſt hos ff.de ori.iu.ideo iuriſperitus doctor minor vigintiq̄nq; annis allegās ſe leſum nō eſt audiendus tanq̄ allegans ſuam turpitudinē.ad hoc.l.i.C.qui et aduer. quos.cum ibi notatis per glo. et docto. quod no. Bartho.in.l. ſed et reprobari. ff.de excu.tu.l.profeſſio.C.de mu.pa.li. x.et ibi not. et hoc vbi eſſet deceptus in iure ꝛ certat de lucro captando.lꝫ alius reſtitueretur.ff.de mino.l.ꝛ ſi ſine.§.i.ſi autem de damno licet non preſumatur decipi : tamen ſi certum ſit reſtituetur. ff.de condi.inde.l.ſed ꝛ ſi me putem.de iur.ꝛ fac.igno.l.iuris.l.error. ideꝫ ſi eſt decept⁹ in facto quod periti ſſimos fallit.l.ij.et.l.regula.in princi.co.titu.

Examinatio ſcholarū p q̄t dꝫ fieri.

bñmeritus[a] nec ita leuis et nimiũ p̃cipitata[b] ꝓmotio[c] fiat. Nã (vt no tũ[d] eſt ⁊ cũctis ridiculoſum[e]) multi

a ¶Benemeritus. ſi.ꝑ.ẽ.de elec.§.itẽ nec credit.j.de nu.⁊ qua.car.c.i.in fi.vnde viles ⁊ infames nõ debẽt admitti ad doctoratũ: qui eſt dignitas.l.aduocati. C.de aduo.diuer.iu.Bar.i.l.i.C.de no. C.cõ.l.prouidendũ.C.de poſtu.l.iudices.de digni.lib.xij.⁊ ibi bar.vbi doctor dicat nobilis. Ja.bu.in p̃n.ff.veteris.vbi dicit ꝙ excõicatus vel hereticꝰ non põt eſſe doctor:qꝛ iurat ſe fidelẽ eccleſie.ad hoc.l.fi.C.de iudi.cuꝫ ibi no.p Bar.ſed ibi Bal.ↄtra.⁊ doctores approbantes debẽt iurare doctorandũ eſſe habilẽ.C.de aduoc.diuer.iu.l.nemini.no. in.l.magiſtros.C.de pro.⁊ me.lib.x.

b ¶Precipitata.no.contra momentaneos magiſtros ⁊ doctores qui plerũꝗ fiunt ſtudio non completo ⁊ ſine examine contra dictum hiero.longo tempore diſceque poſtmoduꝫ doceas.c.ſic viue. c.ſi clericatus.xvi.q.i.non poteſt.quis in breui tempore multum adiſcere.arg. xlviij.diſt.§.i.c.tam litteris.de in integ. reſti.nemo eñi repẽte fit ſummus.de peni.diſt.ij.§.hec que de charitate:niſi ingeniũ ſuppleret tẽpus: vt no.in.d.c.taꝫ litteris.fa.quod le.⁊ no.lxxvij.diſt.monachus.tunc eñi ingeniũ vtitur duplomate.l.cõtinuus.ff.de verbo.obli.Secũdum hoc aliqui baccalarij poſſunt licẽtiari per miſericordiam: aliqui per rigorem.no.Archi.de peni.di.i.quẽ penitet. vt in mediocribus tẽpora determinata ſeruẽtur.de quibus no.in.c.cum ex eo. de elec.in.vi.in.d.c.ſic viue.per Bar.i.l. petitionem.in.l.iubemꝰ.C.de aduo.diuer.iudi.in ſubtilibus autẽ breuius tẽpus ꝑ iura alleg.⁊ dicit Panor.in.c.conſtitutis.de ap.et per illum tex.ꝙ ſcholaris notorie peritus poteſt tranſire ſine examinatione/vel ſaltẽ modica pro forma.ad hec.xxiiij.diſtinct.nullus.vnde Sene.beneficio capacis ingenij pluſꝗ̃ pro tẽpore auriſti.et hiero.cõtra rufinũ in memoriter tenendis preceptis doctorum ingenio pro libris vtebantur.et ad pauli ingeniũ docile ⁊ ſine doctore laudabile eſt.non eſt tamen ingenio confidendum.c.ne innitaris.de conſti.qđ eſt contra illos qui plus credunt per ſe ſolos adiſcere ꝗ̃ a doctoribꝰ audiendo qđ fatuum eſt.quia ſermo per aurem cõceptus facilius i corde cogitationẽ generat.xliij.diſti.ſit rector.ad fi.et hiero.in pro.biblie.habet neſcio qđ latentis energie viue vocis actus ⁊ in aures diſcipuli de auctoris ore trãſfuſa fortiꝰ ſonat.ad hoc cle.i.de magiſ.ibi inſtructionis ⁊c.et dicit canon.prius oportet adiſcere ⁊ poſtea p̃dicare.xxxvi.di.§.ecce ſalomon.et qui ſemetipſos inſtruunt magiſtri ſunt erroris:qꝛ veritatis diſcipuli primitus non fuerũt.xxiiij.q.iij.qđ autem.⁊ hierony.vbi.ẽ.vt intelligeres te in ſacris ſcripturis ſine mõſtrante ſemitam non poſſe ingredi ⁊c.quod medicorum eſt promittũt medici.tractant fabrilia fabri.ſola ſcripturarũ ars eſt quã ſibi paſſim omẽs vendicant.ſcribimus indocti doctiꝗ poemata paſſim.ait Ora. in rudibus tẽpus prolixius eſt ſeruandum.quia nõ ſufficit in ſcholis diu fuiſſe:ſꝫ laudabiliter vixiſſe ⁊ bene ſtuduiſſe inquirẽdum eſt.xij.q.ij.gloria epiſcopi.in fi.arg.C.de his qui ve.eta.impe. l.ij.not.in.l.vnicuiꝗ.C.de pri.ſa.ſcri. lib.xij.in.d.c.tam litteris.

c ¶Promotio.que plerũꝗ fit per corruptelam ⁊ imperfectũ ſcientie ſupplet pfectio pecuniarũ.dicit Jo.an.in cle.ij. de magiſ.promotus tñ ad doctoratuꝫ p corruptelam doctorũ nõ videtur doctor Bar.in.l.athletas.ff.de excu.tu.idem ſi per ſaltuꝫ fuerit ꝓmotus.l.nemo.C.de aduo.diuer.iudi.vbi Bar.ad hoc.c.i.de cle.per ſal.pro.cum ibi no.

d ¶Notum eſt.per rei euidentiam.

e ¶Ridiculoſum.i.riſu et deriſione dignum.xi.q.iij.ridiculũ.C.de le.l.fi.hiero.ſi quiſpiã aduerſus mathematicos velit ſcribere iperitꝰ matheſeos riſui patebit.xxxvi.di.q̃ de mẽſa.⁊ đ tali ſcribit Ora.parturiẽt mõtes naſcet̃ ridiculus mus.ſpe.ti.de aduo.§.nũc de exordijs.

Licẽtia põt dari dupliciter ſtudẽtibꝰ.

Scholaris notorie peritꝰ põt tranſire ſine examine.

Doctrina ſine p̃ceptore neqt haberi.

Pecunia ſupplet ipfectum ſciẽtie.

magiſtro℞ nomen[a] obtinēt q̄s adhuc diſcipulos[b] magis eē deceret[c]. ¶Cōtra faciētes[d] aut venientes[e] priuilegijs[f] regalib⁹[g] eiſdē vniuerſitatibus ↄceſſis ipſo facto ſint priuati. ¶Item[h] voluit dicta congregatio: ꝙ decretū[i] faciēs mentionē ꝙ oīs futurus[k] romanus pōtifex[l]

a ¶Nomen. ſed re carent ⁊ effectu: ſic multi ſunt hoīes noīe et pauci re: vt ait Tulli⁹. ad denotāduꝫ ꝙ prorſus ignari nō debēt dici hoīes: ſed poti⁹ imagines hominū. no. Joh. an. in. c. prudentiā. de offi. delega. ad hoc xl. diſt. multi. c. non omnes. ij. q. vij.

hoīes dici non debent prorſus ignari.

b ¶Diſcipulos. miſerū eſt illos fieri magiſtros q̄ formā diſcipulorū nō nouerūt. c. miſerū. lxi. diſ. de elec. cum in magiſtrū. et impudēs eſt q̄ ſtatim dux eē deſiderat cū tiro ante non fuerit: et prius velit docere q̄ꝫ diſcere. lix. diſt. ſi officia. ⁊ quādo ille efficitur ꝑlatus qui vix poterat eē diſcipulus cecum alal deo offert. xlix. diſt. ſacerdotes. ⁊ peccāt tales indignos promouētes ⁊ promoti q̄ anhelant. de quo per Archidia. xlviij. diſtin. §. i. Jo. an. in clemen. ij. de magiſ.

c ¶Deceret. melius eñ eſſet paucos idoneos ꝓmouere / q̄ꝫ tot illitteratos. c. cū ſit ars. de eta. ⁊ q̄li. cū ibi no. et hodie turba magiſtro℞ inutiliū magr̄os cōtēptibiles facit. glo. i auṫ. de referē. in ꝑn. col. ij. Panor. in. c. i. de ꝑui. in. c. ſolite. de ma. ⁊ obe. vbi diċ ꝙ hodie vileſcit dignitas clericat⁹ ꝓpṫ numeroſitatē. xciij. di. legim⁹. olim aūt q꞉ nō ꝓmouebanṫ clerici / idiſtricte habebanṫ in ſummo honore.

d ¶Faciētes. i. ꝓmouentes indignos.

e ¶Venientes. i. indigni aſpirātes ad promotionem.

f ¶Priuilegijs. ſcholares habēt multa priuilegia. no. Spec. titu. de reo. Bal. in auṫ. habita. C. ne fil. pro pa. aliquid ſ. eo. c. i. §. ſequuntur.

g ¶Regalibus. No. ꝙ prīceps ſecularis pōt cōcedere priuilegia vniuerſitatibus ēt eccl'iaſticꝫ ſicut eccleſijs. lxiij. di. in ſynodo. iūcta glo. de in iteg. reſt. auditis. glo. et Inno. in. c. auditis. de p̄ſcrip. hoſti. ⁊ Inno. in. c. veniēs. eo. ti. quo ad tpalia. viij. di. quo iure. ⁊ ibi Archi. non quo ad ſpūalia, c, tua, de deci, q꞉ ptās cōcedendi priuilegiū depēdet a ſuperioritate quā h꞉ ↄcedens ſup re cōceſſa. ideo non pōt rex vel princeps ſecularis dare priuilegiū ſup ſpūalib⁹ in q̄bus nullam habet ſuperioritatē. xcvi. diſt. bene quidem. de cōſti. eccleſia. ⁊ no. ꝙ hic bene dicit regalibus: nō papalibus: q꞉ non potuiſſet congregatio gallicana ponere os in celum.

prīceps ſecularꝫ pōt vniuerſitatib⁹ etiā eccleſiaſticis ꝑuilegia ↄcedere

h ¶Item voluit. ro. pontifex. ꝓuidere pōt per reſeruationeꝫ aut gratiam expectatiuā in forma mandati hic limitati de vno bn̄ficio ad collationē in qua fuerint decem: ⁊ de duobus in qua quinquaginta.

i ¶Decretum. ſ. eo. §. i. ver. nō tamē.

k ¶Futurus. ſic nō videbatur includi eugeñ. iiij. tunc papa cū verbū futurus futurū reſpiciat non preſens. aliquādo tamē vnū tēpus poniṫ pro alio. no. in. l. nulli. C. de epi. ⁊ cleri. in. l. talis ſcriptura. ff. de lega. i. de ꝟbo. ſig. l. verbū. xxxij. q. v. ſi paulus. de cōſe. di. ij. in chriſto.

l ¶Roman⁹ pōtifex. nō puto ꝙ hodie legatus de latere poſſit reſeruare beneficia in hoc caſu ⁊ alijs caſibus pape ꝑmiſſis per. §. i. ſ. eo. ver. reſeruationes. vbi reſeruationes pape ⁊ legato℞ ſunt dānate. iūcto ver. ſeq. non tamen vbi ab illa regula excipit caſuꝫ permiſſum ro. pon. dūtaxat. de legato autē nullā mentionē facit: nec in alijs locis vbi reſeruationes pape ꝑmittunṫ. ſ. de elec. c. i. circa ꝑn. et. c. licꝫ. exceptio aūt firmat regulam in caſibus non exceptatis. ff. de pe. le. l. nā quod liquide. §. vlti. xxxij. q. vij. dn̄s. vbi no. c. ij. de coniu. lepro. c. cū dilecta. de cōfir. vti. no. Jo. an. ſuper rub. de reg. iu. in. vi. i no. Bal. l. l. i. C. d̄ poſthu. here. inſti. licet nō extēdat vl' ampliet regulā ad caſus ſub ea non includibiles: vt ſentit Archi. l. d. c. dn̄s. quia exceptio venit ad diminutionem regule. ergo nō debet operari contrariū: ſcꝫ augmētum ff, de leg, i, l, legata inutiliter, no, bar, i, l,

Reſuatōes ſūt dānate.

poſſet ꝓuidere[a] ſuo tēpoore:[b] vel facere[c] ꝓuideri de vno bñficio reſpectu collatiōis in qua fuerit decē: ⁊ de duob⁹ in qua fuerit q̄nquaginta: extēdatur ſil'r ad dominum noſtrum papam[d] modernū. ¶ Et qz in ip̄o decreto dicit: ꝙ poſſit q̄libet roman⁹ pōtifex modo tū licito et honeſto ⁊c. Viſum[e] fuit ipſi congregatiōi hoc debere fieri ꝑ mādatum[f] apoſtolicuȝ collatoribus vel patronis eccleſiaſticis dirigendū[g]

generali.§.vxori.ff. de vſuf.lega.in.l.q̄ſitū.§.deniq̄ȝ.de fun.inſtruc.per hoc dicit Pe.de ancha.I.c.ij.de of.vica.in.vi. ꝙ ſi ep̄s cōceſſit vicario ſuo: ꝙ poſſit oīa que ip̄e collatiōe bñficioꝝ excepta dūtaxat per hoc non poterit exercere alia que non veniunt in gñali cōceſſione. de quibus habetur in d.c.ij.itē vbi diſpoſitio vtitur v̄bo ro. pon. non extēditur ad legatum quando nō extēderet ad epiſcopum. ad hoc no.per Jmo.in cle.ij.de of.or.per La. ⁊ Domi.in.c.ſi abbatē.de elec.in.vi. nec obſtat ꝙ legat⁹ de latere poteſt ea que papa ſibi ſpecialiter nō reſeruauit. c.quod tranſlationē.de of.leg. quia reſeruare bñficia vacatura in caſibus permiſſis ſatis eſt reſeruatū pape ſpecialiter vt dictū eſt ꝑ conciliū contra qđ non debet tangere legat⁹. ſicut nec prohibita per alia concilia tangere poteſt diſpēſando aut alias cōtra veniendo.c.fi.c.dilectus.et ibi no.de fi.preſ.c.dilecto.§.ꝓcurator. de preben. vbi Panor.glo.in.c. cum dilecti.de elec.no.in.c.fi.de here.in vi.ad hoc.c.ex parte.đ capel.mo. ꝑ doc. in.c.i.de ex.pre.in.vi. Panor.in.c.quod dilectio.de cōſan.⁊ affi.in.c.ex parte. de tranſac.ſpe.ti.ij.§.nunc tractemus.ver. de illo.⁊.§.nunc oſtendendū.v̄.legat⁹.⁊ .§.ſupereſt. in fine.i.colū.nec poteſt venire cōtra priuilegiū alicui conceſſum. no.in.c.pro illorum.de preben.predicta intellige niſi haberet mandatū ſpeciale de reſeruando in caſibus pape permiſſis.d.c.qđ tranſlationem.tunc enim auctoritate pape reſeruaret. Ea enim que gerūtur a legato ex ſpeciali mādato pape videntur fieri a papa. ſecus de his q̄ facit ex vi generalis legatiōis.c.cū olim de conſue.c.hi qui.de preben.in.vi.no.J. de ſub.cle.c.i.no.ſpecu.in.d.v̄.legatus.

Legati geſta a quo creduntur facta.

a ¶ Prouidere. reſeruando ſibi prouiſionem beneficij vacaturi al's per preuētionem et iure deuoluto ſemꝑ ſibi licet. ſ̄.eodē.§.i.ver.nec etiam.

b ¶ Suo tempore.i.durante eius pontificatu. Si enim renunciaret papatui c.i.de renuncia.in vi.certū eſt ꝙ amplius conferre non poſſet.

Papa papatui renūciare ꝑt

c ¶ Facere. dando gratiā expectatiuam cum executore ad prouidendum vel compellēdum.

d ¶ Papam. Eugenium quartum.

e ¶ Viſum. iſtud aduiſamentum nō potuit nec poteſt iponere legem pape.xxi.diſ.inferior.per no.ſ̄.eo.§.i.ver.adijciens.ideo.d.decretum in.v̄.non tamen intendit remanſit vt iacet validum: nec eſt eccleſie gallicane interpretari illa verba : modo tamen licito et honeſto: cum factum pape concernant : et interpretatio inferioris non ligat ſuperiorem.c.cum veniſſent.de iudi.no.in.c.i.de poſtu.pre.hec tamen interpretatio equa eſſet ſi fuiſſet per concilium approbata.

f ¶ Mandatū.qđ expirat morte mandantis vbi non eſt deuentū ad aliquem actum tendentē ad effectū mandati.c.ſi cui.§.ij.de preb. in.vi.cū ibi no. per doc. vt ſi mandatur michi prouideri de bñficio.ſi autem per mandatum gratia erat facta: vt quia michi contulit canonicatum et prebendam ſi vacat: vel que primo vacauerit nulli alij de iure debitam morte mandātis ante aſſecutionem prebende non expirat.c.ſi ſuper gratia. de offi.deleg. in.vi.de cuius.c.intellectu vide in de ro.deci.cclij.

Mādatū morte mandantis expirat

g ¶ Dirigendum.olim mandatū bñficiale aliquando dirigebatur ſoli collatori vt ꝓuideret de p̄mo qđ impetrās acceptaret: ⁊ tūc nō eſt affectū bñficiū etiam

ſi foret decretum irritans:niſi fiat ipſi⁹ acceptatio.c. qꝛ cunctis.§. pe. ð cõ.pre. in.vi.niſi acceptationi fuerit tp̄s p̄fixū cū decreto.tūc collatio interim aliter facta non valet.cle.i.de cõ. pre. certum aūt bn̄ficiū anteq̄ vacet talis acceptare nõ poteſt.c.necaptande.eo.ti.in.vi.Aliquãdo de p̄ño qd̄ vacaret ꝓuideri mandabaᷓ:et ſi papa contulit canonicatum ſtatim affecta eſt prebenda que tunc vacabat vel q̄ primo vacabit nulli alij de iure debita.c.ſi poſtq̄.c.dudū. de pre. i vi.Si aūt nõ cõtulit:ſʒ mãdauit ꝓuideri:tunc per preſentationem litterarum factam collatori non afficitur prebẽda: niſi in gratia erat decretum irritans.c. dilect⁹.ij.ꝛ.iij.de pre.c.ſi ſoli. de cõ.pre. in.vi.aliquando dirigebatur ſoli executori:vt compellat ordinarium ad conferendum:et talis non poterat prouidere.no.in.c.pro illorum.de pre. in.c.cum noſtris.de con.pre.in.c.fi.de pre. in ca. abbatem.de reſcrip.ſed habet inſinuare et interdicere collatori:ne alteri conferat:tunc non valet poſtea collatio: vt dicto.c.ſi ſoli.et poteſt per cenſuram cõpellere cõtradicentes:al's ſua poteſtas eſſet deluſoria.l.ij.ff.de iu. om.iu.ca. ex litteris.de off.dele.glo.et doc.in.d.c.abbatem.aliquando ſoli executori: vt prouideat.c.mandato.c.ſi cui.de pre.in.vi. c.executor.de cõ.pre.e.li.et talis nõ poteſt ordinarium compellere vt cõferat. forma em̄ mandati nõ patitur que ſeruanda eſt.c.cū dilecta.de reſcrip.c.cui de non ſacerdotali.de pre.in.vi.per Innocẽ.in.c.ꝓpoſuit.de cõ.pre.Jo.an.i.c. ſi capitulo.eo.ti.in.vi.i no. ſʒ põt inhibere:reſeruare:et decernere irritū ꝛ inane.d.c.qꝛ cunctis.ꝛ ibi no.d.c.ſi ſoli.vbi glo.cognoſcere de exceptiõib⁹ ꝯ reſcp̄tū vl'eū cui dʒ ꝯferre obiectis.c.ad aures. et.c.poſtulaſti.ð reſcrip.c. paſtoralis.e. ti.vbi Jo.an. Pañ.et doc.in.c.de ceſo.ð re iud.Sʒ vtrū poſſit mittere i poſſeſſionẽ ſine ſpeciali mãdato.no.Inno.ꝛ alij in.d.c.qꝛ cūctis.archi.ꝛ Jo.an.in no.c. licet.ij.de pre.in.vi.doc.in cle. auditor. de reſcrip.aliqñ collatori ꝛ executori:vt prouideat poſt negligentiã collatoris ꝛ non prius:tūc per ſolã preſentationem mandati factã collatori affectū eſt ꝑmū beneficiū et poteſt executor prefigere ei terminū ad ꝯferendū quo elapſo poterit conferre.d.c.ſi capitulo.cum ibi no. aliquando vt prouideat ſub aliqua conditione.c.ſi pro te. de reſcrip.in.vi. vel forma in litteris appoſita.ꝛ an poſſit aſſumere partes cognitoris et iudicis vl' meri executoris et informatoris.no.Innocen.ꝛ alij docto.in.c.fi.de preſump.c. fi.de trãſla. pre. Compo.in.c.capitulū. de reſcrip.glo.ꝛ doc.in cle.i. de of. dele. et vbi aſſumeret partes iformatoris nõ hẽret neceſſe citare aliquem. vt no.doc. vbi.ſ̄.Bal.in.l.quinquaginta. C.de ex. tu.qñq̄ dabaᷓ ad ꝓuidendū ſm̄ formã litterarum legati.c.ſi apoſtolice.de pre. in.vi.quandoq̄ cum beneficio acceptãdi non determinato tempore. d. c. quia cunctis.quandoq̄ cum determinato tẽpore acceptationis et cū decreto.d.cle. i.de cõ.pre.quandoq̄ vt prouideat primo de canonicatu:et poſtea de prebenda.et hoc erat cõmune.quandoq̄ econtra.c.ſi clericus.de pre.in.vi.quandoq̄ vt ſolum de prebenda prouideat.d.c.ſi poſtq̄.quãdoq̄ de vtroq̄ vna cū officio et dignitate.c.qꝛ ſepe.de pre.in.vi.ꝛ cū clauſula anteferri.c.pe.e.ti.ꝛ li.c.auctoritate.de cõ.pre.eo.lib.qñq̄ vt prouideat certe pſone. quandoq̄ incerte.d.c.ſi cui.c.is cui.c.ꝗuis.ij.de pre.in.vi.qñq̄ erat partim ad compellendum partim ad prouidẽdū.d.c.abbatem.c.tibi qui.ð reſcrip.in.vi.quandoq̄ dabatur vt faceret alicui in tali eccleſia prouideri vel ei cõpetẽs bn̄ficiū aſſignari: et an talis ſit tm̄ datus ad compellendum vel etiam ad prouidendum.glo.et doc.in.d.c.pro illorum.in.c.cuʒ noſtris. de cõ.pre.quãdoq̄ dabatur vt compelleret prouiſioni facte parere.d.c.dudum.de pre.c.pe. et quandoq̄ dabatur mãdatum in forma pauperuʒ.de qua in.c.ſi pauper.de pre.in.vi.aliquando motu proprio.c.ſi motu.eo.titu.et lib.cum ſi.et de poteſtate executoꝝ beneficialium et forma proceſſuum illorum.vide in ſpe.ti.de ac.et pe.§.ſuper actionibus.

Preben da p q̄d dr̄ affecta.

Clauſu la ſi pro alio ꝛc. ſ ʒ itelli git̃ ẽt ſi nõ fue rit exp̃ſ ſa.

¶Formam. vt in mandato inſeratur clauſula ſi pro alio nõ ſcripſerimus qui hmõi gratiam proſequatur. q̃ ſm cõem opinionẽ doc. etiã ſi nõ inſerat̃ ſubintel ligit̃ ſiue p̃ma gr̃a pẽdeat ſiue fuerit executata: quia littera. c. mãdatũ fundat ſe ſuper grauamine. Unde non intendit papa ğuare eũdẽ collatorẽ ſup prouiſiõe duorum

luꝫ formã[a] capl̃i mãdatũ. de reſcriptis ĩ antiq̃s. cũ duob⁹[b] capl̃is ſeq̃ntib⁹. Et ꝙ talia mãdata fiãt ſub xa data[c] ñ xo ſub data r̃troactiua[d]

qđ pꝫ etiam in. c. capitulũ. de reſcriptꝭ vbi primo recepto excludit̃ ſecũdus in eadẽ eccleſia: nec apparet ꝙ ibi eẽt clauſula ſi pro alio. ad hoc. c. ex pte. i. de offi. dele ga. iõ qñ papa vult ſecũdum recipi: apponit clauſulam non ob. ꝙ ꝓ alio ſcripſerimus. ad hoc bo. tex. in. c. duob⁹ in fi. de reſcrip. in. vi. ꝛ ibi glo. ꝛ moder. aliud erat in legato: qui licꝫ nõ poſſet facere duas gratias pendere ſub eodem collatore: poterat tamen vna executata facere ſcđam etiã nõ ponẽdo clauſulaꝫ nõ ob. ſi ꝓ alio. c. preſenti. de of. lega. in vi. ſꝫ ꝑfecto ibi nõ dicit̃ ꝙ valeãt ſecũde littere nõ facta mẽtione de priorib⁹. vel vt dicit pañ. in. d. c. mandatũ. fauet̃ legato qui tanq̃ habens ordinariam poteſtatem cõcurrit cũ quolibet collatore vnde nõ dicebat̃ grauare eccl̃iaꝫ niſi ex ſola pendẽtia: cũ ꝯferẽdo vtat̃ iure ſuo. papa autem lꝫ poſſit ꝯferre oĩa bñficia non vult tamen vti hac poteſtate ordinariorũ niſi hoc exprimat. argu. c. peruenit. xi. q. i. Idẽ glo. in. d. c. pñti. ſꝫ domi. ibi ꝯ. ꝙ ſi fiat ſcđa reſeruatio a legato ad inſtãtiã ĩpetrãtis. tũc de p̃ma licꝫ ſit ſortita effectũ dꝫ fieri mẽtio. ꝛ hoc puto veri⁹ p. d. c. mandatũ. qꝛ nõ eſt veriſimile legatũ voluiſſe eũdem collatorem grauare duplici reſeruatione. et impetrans a legato tenetur facere mẽtioneꝫ de qualitatibus de quibus impetrãs a papa. c. fi. de offi. lega. in. vi. cle. ij. de of. or. Et ptãs legatoꝝ lꝫ ſit a iure: tamẽ cẽ ſetur extraordinaria et eſt reſtringenda vt eſt glo. not. in dicta clemẽ. ꝛ poſſet ſaluari dictũ pañ. vbi reſeruaret motu proprio: ꝛ nõ ad inſtantiam alicuius

Lega toꝝ poteſtas ẽ reſtrin genda.

quia tunc non poſſet notari ſurreptio. Sed iter doc. eſt queſtio an mot⁹ ꝓpri⁹ legati tollat ſurreptionẽ. de q̃ no. ꝯ. e. §. item ꝙ vniuerſitates. Sed hodie dictũ dubiũ circa legatum ceſſat: quia nõ poſſet amplius reſeruare ex vi legationis: vt no. ꝯ. niſi haberet ſpecialem mandatũ de reſeruando: ꝛ tũc vice pape reſeruaret. Quare in eius ſcđa reſeruatione ponenda eẽt clauſula: nõ obſtante ꝙ pro alio ſcripſerim⁹: ſicut ſi papa reſeruaret. Cũ ergo papa poſſit ꝓuidere de duob⁹ bñficijs reſpectu collatiõis in qua fuerint. l. ſcribendo ꝓ ſcđo deberet iuxta iſtam limitationẽ q̃ foret vtilis ſi fuiſſet approbata per ꝯciliũ ponere clauſulã: nõ obſtãte ꝙ ꝓ alio ꝛc̃. Sꝫ qꝛ vt dixi. ꝯ. cõgregatio gallicana nõ potuit imponere legẽ pape videtur valere ſecũdum mandatum in caſu predicto. etiam ſi de primo non faciat aliqualem mentionem: nec ponatur dicta clauſula non obſtante ꝙ ꝓ alio ꝛc. cum decretum concilij non loq̃tur: niſi velles dicere ꝛ forte bene ꝙ prouiſio illi⁹ decreti intelligẽda ſit ſm ius cõmune: qđ habet̃ in. d. c. mandatuꝫ. cũ iam notatis. Nam noua diſpoſitio ĩ dubio ſemper intelligenda eſt ſm ius cõmune: vt not. in dicto. §. item ꝙ vniuerſitates. in ver. gradus: et trahenda eſt ad veterem diſpoſitionem. l. ſed et poſteriores. ff. de legatis.

Legati mot⁹ ꝓpri⁹ an tollat ſubreptionẽ.

b ¶Duob⁹ capitulis. lr̃is ꝛ. c. abbatẽ.

c ¶Data. cuius prioritas eſt attendẽda. c. capitulum. đ reſcrip. c. tibi qui. eo. ti. in. vi. cũ ſilib⁹: ita ꝙ primus in data ĩ forma cõmuni prefert̃ ſecũdo in forma ſpeciali. vt no. in clemen. i. de conceſ. preben. de ro. deci. cxxvij. ſi autẽ gratie ſunt pares in data prefertur diligentior qui prius proceſſum ſuum fecerit. c. duob⁹. de reſcriptis. in. vi. vbi glo. et docto. de ro. deciſio. cccciij.

d ¶Retroactiua. aliq̃ exponunt. i. antidata: ſed dic retroactiua q̃ trahatur retro quo ad effectum: ita ꝙ preferatur

ita q dictū mādatū nō hēat ſubex
ecutionē[a] niſi poſt mēſem a tp̄e ſue
pñtatōis[b] eccl'iaſtico patrono ſeu
eccl'aſtico collatori aut ei⁹ vicario[c]

ſecūdus impetrans pmo: puta ſi dicat
q b.ſecundus impetrans preferatur a.
perinde acſi p b.fuiſſet ſcriptū ante a.
et habet vim clauſule ãteferri: aut ſi pa
pa fecit gratiam purã a.in forma lau=
dabilis:et b. condi
tionalem in forma
dignū arbitramur
ſub eadem data de
cernēs poſtq̃ idez
b.eſſet repert⁹ ido=
neus irritū ⁊ iane
a data preſentium q̄cq̄d ſup hoc ɔtige=
rit attēptari a quoq̧ perinde acſi cano=
nicatum eidē b.cōtuliſſet ſecuta grē cō=
ditionalis b.purificatiōe ante vacatio=
nē prebēde dz pferri in aſſecutōe eiuſdē
prebēde a quacūq̧ ſua diligētia nō ob.
pter dictam clauſulam retroactiuam
in gratia ip̄ius b.poſitam.no.de ro.de=
ciſi.ccclxxxvi. decretū tñ alias nō ligat
ante purificationē ɔditiōis. vt le.et no.
in cle.i.de cō.pre.Oldr.ɔſi.clxxv.

a ¶Subexecutionē.alij tex.habēt exe=
cutionem.et poteſt intelligi q manda=
tū nō ligaret collatorē niſi poſt menſem
a tp̄e pñtationis.⁊ ſic bñficiū interim va
cans nō eēt affectum.vl' aliter ⁊ melius
q executor datus in mādato ſiue ad p
uidēdū in negligētiā collatoris:ſiue ad
cōpellēdū nō poſſit ſubexequi manda=
tum:ſiue puidēdo:ſiue cōpellendo niſi
poſt menſem ⁊c.iō verior lr̃a hz ſubexe
cutionē.q: hic vult mandatū dirigi col
latori q̄ eēt ei⁹ executor ⁊ in negligentiā
eius ali⁹ executor ſubexequeretur poſt
menſem a tp̄e preſentationis.

b ¶Preſentationis.p quam ſolam nō
adimitur poteſtas conferendi ordina=
rio:vbi ſoli ordinario dirigitur manda=
tum ſine executore ad puidendū: niſi i
tribus caſibus:qui habent in.c.ſi ſoli.d
cō.prebē.in.vi.ſi aūt cū executore ad p
uidēdū ſola pſentatio ligat man⁹ ordi=
narij.c.ſi capitulo.eo.titu.et lib.et no.i
dicto.c.ſi ſoli.henri.in.c.cū olim.de pb.
doct.in.c.capitulū.de reſcriptis.

c ¶Uicario.no.q ad afficiendū benefi
cium et ligandum manus ordinarij ſuf
ficit preſentare mandatū ap. ſuo vica=
rio in ei⁹ abſentia.ad hoc.c.eam te.cū3
ibi no. p Inno.de reſcrip. idem in inſi=
nuatione noīationis ⁊ gradus exhibi=
tione.ſ.eo.§.ſtatuit.cōtra. tamen dice=
bāt Compoſt.in.c.capitulū. de reſcrip.
in glo.mag.ℏ.item
q̄d ſi ad ſolum.Ar
chi.et Jo.an.in.c.
ſi ſoli.de cō.prebē.
in.vi.Johan.an.in
c. ſi capitulo.eo.ti.
et lib.in no.vbi di=
cunt non ſufficere fieri pñtationem vica
rio.facit.d.c.ſi capitulo.ibi capitulo ip̄i
factam ⁊c.d.c.ſi ſoli.ibi ordiario ip̄i ⁊c.
cle.cauſam in princi.cum ibi no. in ver.
ſpecialiter de elec.quod no. ſpecu.ti. de
app.§.i.circa mediū.ideo dicebant q ſi
ep̄o in remotis agente mandatum fuit
preſentatum eius vicario vel capitulo:
et ep̄s hoc ignorans prebendã prio va=
cantem contulit tenet collatio.etiã ſi vi
carius haberet ſpeciale mandatū ad cō
ferendū.quia per conſtitutionem vica=
rij non aufert poteſtas ep̄o quin confe=
rat qñ vult.ff. de poſtu.l.i.§.penul.c.du
dum.§.nos igit.c.q̄uis.ij.de preben.in
vi.nec poterat pſentatio facta vicario vl'
capitulo ligare epiſcopū ignorantem ni
ſi fieret in ſubſidiū:cum ep̄i copia habe
ri non poſſet.vt not. Joh.an.in.d.c.ſi ſo
li.Unde tunc ſufficiebat intimatio tali=
ter facta et ep̄o exiſtente in loco ſufficie
bat ſcientia.arg.d.cle. cauſam.vbi ſuffi
cit fieri intimationem in tali loco q ad
noticiam intimati poſſit veriſimiliter p
uenire.vt ibi vult La. ad hoc glo.i cle.
q̄uis. de fo.compe. in ver. dyoceſanis.
ſed vides eoꝝ opi.non habere locū om=
nino in predictis duobus caſib⁹.ex quo
ſequitur q licet epiſcopus abſens con=
tulerit beneficiū vacans ignorans inſi=
nuationem mandati ap.vel nominatio
nis fuiſſe factam ſuo vicario non vale=
re collationē in preiudicium apoſtolici
vel nominati . cum epiſcopus et vicari
us eius in hac parte pro eodem reputē
tur.c.ij.de conſue.in.vi.cap.romana.de
appel.eo.li.vnde excōmunicato epiſco=
po vel ſuſpenſo vicarij officiū ɔquieſcit

Ordinarij manus ligātur ſi ſuo vicario preſentatõ fiat.

pñtatio an liget man⁹ ordinarij.

c.i.cum ibi no.de offi. vica.in.vi. ludo.i ſing.in e.al's nichil operaref inſinuatio facta vicario:niſi ligaret epm q̄ tenetur de facto ſui vicarij.de ro.deci.ccccxxxij. qḋ no.ſ.de elec.c.i.§.facta.in ver.ea vi= ce niſi q̄pcito ſciuerit purgauerit cōmiſ= ſa p vicariū.C.de exac. et tranſ.mi.an. l.fi.lib.xij. de ro.deci.cclxxxij. et geſtum a vicario epi dicif geſtum ab epiſcopo. glo.in.c.i.de capel.mo.li.vi.in ver.epi= ſcopos.Sed nūquid ſufficit noiato pe= tere a vicario gn̄ali bn̄ficium vacās.ar. q̄ ſic.quia licet non poſſit ea q̄ ſunt me= re gr̄e:pōt tn̄ facere et expedire ea q̄ ſūt iuſticie et neceſſitatis.no.Guil.in cle.i. de offi.vica.moder.in.c.fi.e.ti.in.vi.pu= ta licētiare ordinādos.c.cuz nullus.de tem.ord.in.vi.excōmunicatos abſolue re.ar.ca.i.de ma.⁊ obe.eo.lib.inſtituere preſentatos a patronis.c.ex frequētib⁹. de inſti.⁊ ibi doct.glo.in cle.auditor. de reſcrip.ar.c.i.de inſti.in.vi. Ludo.i ſin. in.p.confirmare electos.c.dilecto.de p̄= ben.ar.c.cum olim.de maio. ⁊ obe. no.i dicto.c.fi.in eū em̄ videf gn̄aliter tranſ= lata ptās epo abſente ſicut in capitulū mortuo epo:cū mors ⁊ abſentia equipa rētur quo ad hoc.no. Inno. ⁊ doc.in.c. ad abolēdā.de here. ad hoc.l.mulier.§. fi.ff.de verb.ſig.c.ſi delegatus.de of.de= le.in.vi.c.q̄uius.de pcu.e. lib.ibi:aut in lōgū pegrinari.de ſepul.c.vl.C.ḋ ap.cū poſt.qḋ no.Jo.an.in.c.ſi ꝯtra vnū.ḋ of. deleg.in.vi. Hen.in.c.prudētiā. e.ti. ad fi.i.diſtin.qḋ no.domi.in.d.c.fi. de of.vi ca.in.vi.q̄ vicarius gn̄alis cui epus de= dit ptātē recipiēdi reſignatiōes ex cau= ſa pmutationis poteſt ꝯferre bn̄ficia ſic reſignata.nec ob.d.c.fi.q2 loquif i colla tiōe libera:nō neceſſaria. ſicut eſt illa q̄ fienda eſt cōpermutātib⁹. cle.i.de re.p= muta.et veriſimile eſt q̄ epus dando mā datū de recipiendo reſignationes cau= ſa pmutationis voluit dare ptātem cō= ferendi que neceſſario illis dz fieri ma= xime q̄ eodē cōtextu in bn̄ficijs renūcia tis aio pmutandi recipiatur vtriuſq3 re nūciatio:⁊ fiat vtriuſq3 collatio. contra tamen dicunt de ro.deci. xliij. ergo po= terit vicarius conferre beneficia noiatis cum talis collatio non ſit libera ſed ne= ceſſaria.ita q̄ collatio per epm alteri fa cta nō valeret.d.§.ſtatuit.ver.ſi aūt.nec videf in hoc grauari epus cum in confe= rendis bn̄ficijs hmōi nciatis careat li= beralitate dandi . ideo non videtur do= nare.argu.ff.de do.inter virū ⁊ vxo.l.ſi q̄s p vxore.de leg.ij.l. vnū ex familia. puto cōtrariū verius:quia vicarius ge neralis non pōt ꝯferre bn̄ficia:niſi habe at ſpeciale mandatum.d.c.fi.de offi.vi= ca. nec conſentire in collatione eccleſie vacantis pro epo abſente.ar.c.i.§. ſi ve ro.cum ibi no.ne ſe.va.in.vi. Frede.cō= ſi.cclix.licet archi.contra.in.c. reatina. lxiij.diſ.fruſtra igitur ab eo peteret col= latio:cum non poſſit dare qḋ non habet c.daibertum.i.q.vij.de iu.patro. qḋ au tem. refutatio ergo vicarij nichil opera bitur nec deuoluet poteſtatem cōferen= di ad ſuperiorem:quia contrariorū ea= dem eſt diſciplina.ff.de his q̄ ſunt ſui vł alie.iur3.l.i.et vbi nulla petitio/ibi nul la refutatio.l.ſi pupillus.ff.de ver.obl. priuatio em̄ preſupponit habituz.c.ad diſſoluenduz. de deſpō.impu.facit.d.§. ſtatuit.et hic. vbi de collatione benefici orum non fit aliqua mentio q̄ poſſit fie= ri per vicariū.Imo ſatis innuitur q̄ non poſſit fieri in.d.§.ſtatuit.ver. ſi autem. ibi:illi ad quos beneficiorū ⁊c̄. ad hoc op.d.c.eam. cum ibi not. per Innocen. vbi licet capl'z ſe.vacan.gerat vices epi ſcopi:tamen nō poteſt prouidere expe= ctanti de beneficio:cui⁹ collatio ad epm ſpectat. Item queritf ſi plures ſint vica rij ſimpliciter conſtituti:an ſufficiat vni preſentare mandatum vel inſinuare no minationem:arg.q̄ non. quia cum ſint ordinarij.vt no. Inno. et Joh.an.in ca. ſit tua.de offi. vica. Joh.an.in.c.ij. eo.ti.in vi.habent iuriſditionem inſolidū:⁊ q̄li= bet poteſt ſeparatim procedere niſi ali ud dictum fuerit in eorum conſtitutio= ne.ar.l.i.ff.de offi.cō.l.imperatores.ad munici.not. Bar. in.l.ſi vni.ff.de re iu= di.in.l.i.§.ſi plures.ff.de exercito. glo. in capi. vt officium. de hereti.in.vi.iun cta gloſa in capi.ij.de arbi.eo.lib. ⁊ ibi domi.Johan.and.et Panor.in ca.pru=

Nolato an ſufficiat a vicario generali bn̄ficiū petere.

Uicari⁹ gn̄al'is an poſſit cōferre bn̄ficia.

Uicarij ſi pl'es ſint an oſb⁹ iſinua= tio faciē da:

dentiam.§.i.de offi.deleg.licet.ʒ.no.la. ꝛ Domi.l.d.c.ij.de off.vica.ex quo tamē cauſa eſt inchoata corā vno non poteſt alter ſe impedire: niſi ꝓmus ſit impeditus.per.d.l.ſi vni.cū ergo vnus ſine altero procedere poſſit vtriſqȝ eſt fiēda inſinuatio:ad hoc ꝙ vtriuſqȝ impediatur cōferēdi ptās.per no.Ꝭ.c.di.§.ſtatuit.in ꝑ.ſpectat. Sȝ cōtra.puto: qꝛ oēs vicarij cēſentur vna perſona ꝛ repreſentant ꝑſonam conſtituentis a quo fluit eoꝝ poteſtas.d.c.ij.de ꝯſue.cū ſi.vnde ſicut inſinuatio facta vicario ligat dn̄m:multo fortius debet ligare eius cōuicariū. contraria autem procedūt quando plures habent poteſtatem conferendi inſolidū nec vnus ptās dependet ab alio.nec repreſentāt pſonā vnius.puta ſi eēnt duo epi:qui ex ſpeciali diſpoſitiōe pape poſſunt preſici eidē epatui: vt le.et no.in.c. nō autē.vij.q.i.no. Jo.an.in.c.duobus. de re iudi.vel duo ordinarij habētes collationē inſolidum ex priuilegio vel conſuetudine vel de iure.vt in duobus epiſcopis diuerſarū dyoceſum qbus eadeȝ eccleſia eſt ſubiecta: qꝛ poſita eſt in limine dyoceſum vtriuſqȝ.vt eſt glo.no.in.c. licet.xvi.q.iij.no. Panor.in.d.c.duobus Jn his enim caſibus et ſi. nō ſufficit facere inſinuationē vni vt ligeť alteri⁹ manus.

Vicario ex̄ dyoceſiȝ ꝑt fieri iſinuatio.

Sed an valeat inſinuatio facta vicario exiſtenti extra dyoceſim:ſic.poſſet enim ſi haberet mandatū ad cōferendū bn̄ficia ꝯferre ex̄ dyoceſim ſicut eps.iux no.de offi.lega.nouit. per Jnno.in.c.q̄a diuerſitatē.de cō.pre.qꝛ vicarius eſt ordinarius:vt dictū eſt.no. Panor.in.d.c.

Bn̄ficij collatio pōt fieri ex̄ dyoceſiȝ cōferētis.

duobus: ꝛ cōferre eſt volūtarie iuriſditionis. iō extra territoriū fieri poteſt.ff. de offi.procon.l.ij.idem domi. in.d.c.fi. de of.vica.nec ob.c.ſtatutū. de pb.in.vi. q̄a illud eſt ſpeciale in beneficijs vacantibus in curia.Quid ſi vicari⁹ fuerit reuocatus et ignorat reuocationē: Dic ꝙ ſi etiā nolatus eā ignorauerit valet inſinuatio: valent enim geſta per vicariū ſi ignorat reuocationē.l.ſi forte.ff. de offi. pre.vbi licet per aduentū ſucceſſoris ꝓmus ſit reuocatus.l.i.ff.de of.pre.Aug. l.meminiſſe.de of.ꝓcon.tamen valet qđ agitur ꝑ primū ſi ignorat reuocationem no. Ludo.de ro.in ſing.quod no.Bart. in.l.barbarius.ff.de offi.preto.ꝛ ꝑ.d.l.ſi forte.dicit Bald.in.l.falſus.C.de fur.ꝙ geſta per epm remotum vel tranſlatum aut iudicē reuocatum inſciū ſue reuocationis valent niſi eſſet reuocatus ob delictū ſuū.c.i.§.adūciebatur.de cō.pre.li. vi. Jnno.in.c.qualiter et quando.de accu.in.c.veritatis.de do.ꝛ cōtu.

Sequeſtro bn̄ficij an poſſit iſinuatio fieri?

Sed nūquid ſufficiat inſinuare ſequeſtro beneficij:hec queſtio pendet ab ea:an ſequeſter pendēte ſequeſtro poſſit p̄ſentare vł conferre.et Jnno.dicit ꝙ ſic.in.c.examinata.de iudi. qꝛ habet colligere fructus preſentatio autem ꝛ collatio ſunt de fructu.no.in.c.cum olim.de maio.ꝛ obe.in c.cum Bertholdus.de re iudi. idē Joh. de lig.i.d.c.examiata. de ro.đcı.cccxxiiij Pau.in cle.i.đ ſequeſt.poſ.ſentit Fred. cōſi.clxvi.in ſequeſtro poſito ab epo ſm formā cle.i.de ſequeſt. quē dicit habere adminiſtrationē omniū fructuū tēporalium ꝛ ſpiritualiū.ſed dn̄s Antho.ꝛ Panor.tenent cōtra. qꝛ ſequeſter preſertim neceſſarius auctoritate iudicis poſitus non poſſidet.l.intereſſe puto.ff. de acq. poſſ.vbi doc.et in.l.i.C.de prohi.ſeque. d.c.examinata.cum ibi no. vbi doct.

Poſſeſſio non tollitur ꝑ appoſitione manꝰ regie.

Et ibi dicit Henr. ꝙ manus regis appoſita rei cōtentioſe nō priuat aliquē poſſeſſione ſua. ꝛ talis ſequeſter fructus colligit nomie alieno: quos habet reſtituere victori.c.ij.de ſequeſt.poſſ.dicta clem̄.i. ad hoc.d.c.cum Bertholdus.vbi creditor habēs in pignus iuſpatronatus cuȝ vniuerſitate non preſentat:qꝛ fruct⁹ colligit nomine alieno. et dicit Panor. vbi ſ.ꝙ nec etiam qui primo poſſidebat pēdente ſequeſtro poterit p̄ſentare : qꝛ nō poteſt colligere fructus.ad.hoc em̄ fit ſequeſtrū ne poſſit ab aliquo hocius exerceri:ſed pro primo dicto Jnno.vt ferunt interuenit arreſtū in parlamento.ꝑ quodam ſequeſtro comitatus de ſtampis. Sed vbi nullum ſequeſtrum adhuc factum eſt cui contendentium debet inſinuari: hec pendet ab illa.q.an pendēte lite alter litigantium poſſit eligere vel preſentare.de quo le.ꝛ no.per gl.et doc.

in.c.ex litteris. de iu.patro.c.ij.de reſti. in integr. Similiter poſſet queri l firmario beneficij vtrum poſſit preſentare? de quo le.et no.in.d.c. ex litteris. in predictis autem caſibus etiam ponẽdo ꝙ ſequeſter vel firmarius poſ ſunt p̄ſentare: tñ inſinuatio eis facta non tranſiret ad beneficiatum finito ſequeſtro vel firma.cum nõ ſint vicarij generales. ꝑ no.in.d.§.ſtatuit. in ver.ſpectat.ij.idem queri poſſet an ſufficeret inſinuare coadiutori: ⁊ in caſu quo poſſet conferre ſic alias nõ.quod dic vt no.ſ. eo.c.i.§.i.in.ꝟ.iuriſditio.

in ſua abſentia[a] vt

a ❡Abſentia.concor.c.cum nullus.§. epiſcopo.de temp.or.lib.vi.c.ſtatutum. de preb.c.vt cõmiſſi.c.fi.de here.e.li.ſ. de elec.c.licet.§.cenſuit.ar.ergo a ɔtrario: nõ ſufficeret inſinuare vicario in p̄ſentia prelati.nam preſentia domini re-

Vicari⁹ reuocat̃ p dñi p̄ſentiã.

uocatur eius vicarius ſimpliciter cõſtitutus.aut ſuſpẽditur eius iuriſditio ſi fuerit a domino cõſtitutus quotienſcũꝙ eum abeſſe contingeret. arg.c.ſi quẽ. de ꝓcu.lib.vi.c.antiqua. de priuile. vbi patriarcha non debet deferre crucem in preſentia pape.l.penultima.ff. de of.ꝓcon. vbi proconſul qui erat deputat⁹ ad regendum prouinciã ſtatim cum ingreditur vrbem debet deponere imperiũ.⁊ ſic nullam poteſtatem exercere propter reuerentiam principis qui eum conſtituerat.fa.l.meminiſſe.ff.eo.tit.c.volentes.cum ibi no.per glo.et doc.de offi.lega.quod no.hoſtiẽ. in ſumma.de ma.et obe.§.et ad quid.ꝟ.q̃d ſi duo. ꝙ vbi minor habet iuriſditionẽ a maiore non poteſt eã exercere in preſentia maioris: q̃a eam reuocat in caſu quo põt.ff.de iudi. l.iudiciũ ſoluitur.C.de offi.re.pro.l.potioris.henri.in.d.c.antiqua.ad hoc qđ no.panor.in.c.dilecti.ꝺ ap. in.c.ſi quis contra clericum.de fo.cõpe.ꝙ de appellatione interpoſita a delegato epiſcopi non poteſt cognoſcere eius vicarius ſi ep̄s eſt in dyoceſi vel in loco propinquo. ar.c.ſi cõtra vnum.de of.deleg.ſed Joh. and.in addi.ſpe.ti.de offi.vicarij.ſentit ꝙ ex ſola preſentia epi nõ reuocatur vicarius.dicit enim ꝙ aliqua poſſunt vicarij in abſentia ep̄i que non poſſunt in preſentia: vt patet in cõcor.prealleg.idẽ panor.conſi.lxxxix.col.ix. fa.c.romana circa fi.ꝺ of. or.in.vi.qđ no.in cle.ꝗuis. de fo.cõpe. in.ꝟ.dyoceſanis.vult Domi.in.c.licet. de off.vica.in.vi. vbi dicit ꝙ vicarius ep̄i poteſt exercere illa que põt in preſentia ep̄i ſicut in abſentia.preter illa que ſunt a iure excepta.dic ꝙ ſi abſentia ep̄i fuit cauſa finalis vicariatus ep̄o reuerſo finitur: puta epiſcopus volẽs peregrinari cõſtituit vicariũ ſimpliciter certe finita peregrinatione q̃ fuit cauſa mãdati finitur mãdatum vicariatus.fa.c.ſi paup.c.non põt. de preb.in.vi.ff.pro ſolu.l.actione.§.itẽ ſi alicuius.l.penul.C.de teſta.mili.iſti. de excu.tuto.§.item hi.C. de cura.fu.l. fi.quod no.in.l.qui mutuã.§.nõ ideo.ff. mãda.ꝑ domi.in.d.c.ſi quẽ de ꝓcuratore ad negocia dato a dño volẽte peregrinari ꝙ reuocat̃ finita ꝑegrinatiõe.ſ3 vbi abſentia nõ eſſet cauſa vicariat⁹ nõ finiretur ꝑ p̄ſentiã ep̄i.puta de officiali: q̃ vt vides iuriſditionẽ exercet ⁊ in p̄ſentia ⁊ in abſentia ep̄i. idẽ ſi ſolit⁹ eſſet habere ꝑ ep̄i vicariũ in p̄ſentia.⁊ in talib⁹ cõſiderãda eſt p̄ncipaliter intẽtio cõſtituẽtis.c.petitio.de ꝓcu.cum ibi no. ꝑ doc.ſed qñ dicat̃ h collator vl' p̄ronus abſens: qñ non eſt in eadẽ ꝓuincia.C.de pre.lon.tẽ.l.fi. xvi.q.iij.§.p̄ſcriptionũ.⁊.c.placuit.c.romana.§.pe.de of.or.l.vi.vel in ciuitate. c.vbi periculũ.§.i.de elec.in.vi.cle.cãm. e.ti.c.ſua.de of.vica.vel in dyoceſi.c.ſtatutũ.de p̄b.l.vi.cle.ꝗuis.de fo.cõp.c.nouit.de of.leg.puto eũ abſentẽ eſſe cũ nõ eſt in ciuitate vel villa vel in cõtinentib⁹ edificijs vel in ſuburbijs.l.preſens.⁊.l. ſeq.ff.de ꝓcu.l.abſentem. de reg.iu.aut dicas hoc eſſe arbitrariũ.ar.l.i.ff.de iu. deli.de ꝟb.obli.l.continuus.per no. per hoſt.in.c.relatum.de ſen.excõ. Archid. in.c.ij.de teſta.in.vi.Jo.and.d.c.cũ nullus.in.ꝟ.remotꝫ.in.d.cle.cauſam.in.ꝟ. remotis. arbitraretur aũt bonus iudex an eſſet in tali loco vt facile poſſit adiri vel nõ.fa.no.i auť.de fideiuſſo.§.i.col.i.

Officialis iuriſditio nõ reuocat̃ p epi p̄ſentiã.

Collator qñ abſens.

eo[a] magis maliciijs[b] et fraudibus hmōi obuietur[c]. ¶ Itē insup[d] visum fuit p̄fate cōgregationi: q̄ vltra decreta dicti sacri cōcilij basil. edita de electionibus et collationibus bñficioꝝ sit ipi dño nostro pape[e] moderno circa aliquas ꝓuisiones ⁊ dispositiōes de ecclesijs ⁊ bñficijs aliq̄bus in regno et delphinatu ⁊ alijs dominijs[f] regijs ⁊ tātum[g] tp̄e pape moderni ⁊ ꝑ modū doni[h] gratuiti ac sine p̄iudicio de-

Bar.in.l.iij.ff.de duo.re. Bal.l auſ. hoc ita.C.e.ti. Itē q̄ritur an mortuo ep̄o valeat inſinuatio facta ſuo vicario vel capitulo. de vicario cōſtat q̄ nō: cū morte ep̄i ceſſet ei⁹ iuriſditio. ar.c.romana. de off.vic. l.vi.tex.cle. fi.cū ibi no.de ꝓcu. no. Jo.and.in.d.c. ſua.doc.l.c.q̄m abbas.de of.deleg.do mi.i.c.ſi ep̄s.ꝺ ſup. ne.pre.l.vi.nec poſſet pficē cauſas c̄t ichoatas. ſpe.ti.de iu.or.§.i. ⁊ ibi Bal. in addi.ſȝ de capl'o videt̃ q̄ ſufficiat ei inſinuare: cū gerat vices ep̄i ſe.va.ca. cū olim.c.his q̄. de ma.⁊ obe.ſa.c.eam te.de reſcrip.et q̄ ꝑ mortē videt̃ ep̄s abeſſe.abeſt eīm ea res que in rebus hūanis nō eſt.l.mulier⁊.§. fi.ff.de vb.ſig.c.ſi delegat⁹.de of.dele.in vi. Dic ꝯ.nā iſinuatio fiēda eſt collatori aut ei⁹ vicario: vt h.⁊.ȝ.e.§.ſtatuit.ſȝ capitulū ſe.va.nō eſt collator bñficioꝝ ſpectātiū ad collationē ep̄i,c.illa. ne ſe.va. cū ſi.nec eſt ꝓp̄e vicari⁹ eius.nā vt dictū eſt mortuo ep̄o deſinit iuriſditio ſui vicariū.forte tñ valeret inſinuatio ſi elect⁹ in ep̄m erat tūc de capl'o ⁊ ſciuit iſinuationē ꝑ.d.c.eā te.cū no.l di.§.ſtatuit. in.ꝟ.

a ¶ Eo.i.tanto. (ſpectat.ij.

b ¶ Maliciijs.multe ſunt vie hoib⁹ ad maliciā.in auſ.de nup.§.mitiores. in fi.

c ¶ Obuiet̃.cōcor.ff.de rei (col.iiij. vē.l.in fūdo.de ſer.l.ſi cui.de trāſac.l.cū hi.§.ſi q̄s.c.ſedes.c.ex tenore.ꝺ reſcrip.

d ¶ Itē inſup.vſq; ad.§.itē cē= (cū ſi. fuit.eccleſia gallicana diſpoſitioni pape Eugenij.iiij.pro tēpore ſuo dūtaxat ꝓuiſionē certorū beneficioꝝ reſeruat.

e ¶ Pape moderno. Euge.iiij.

f ¶ Dominijs.rōe ꝓprietat⁊ aut iuriſditiōis.q2 habētes iuriſditionē in certo loco poſſunt illi⁹ dici dñi.clemē.grauis. iūnc.glo.de ſen.excō.c.i.de poſtu.pre.cū ibi no.gl.in.c.fi.ne cle.vl'mo.in.vi.Bar. in.l.cū ſi exhibuiſſet.ff.de pub.§.q̄d ait.

g ¶ Tantū.hec dictio taxatiua eſt ⁊ excludit.C.de pa.q̄ fi.diſ.l.ij.l.iuris ordinē.C.de iu.o.iu.ꝑ Bar.in.l.i.ff.ſi q̄s ius di.nō ob.ꝑ legiſ.in.l.ob es.C.de pre.mi. Jo.an.l addi.ſpe.ti.ꝺ diſpu.et alle.§. poſt hec.ꝟ.vel ibi. doc.in.c.licet.de ꝓ. Oldra.ꝯſil.cclij.

h ¶ Doni.nō potuiſſet ergo reuocari. ſi.j.de ana.§.itē q̄ huiuſmodi.cum ibi no.

i ¶ P̄iudicio. no.iunc.ꝟ.gratuiti cautelam q̄ admittens aliquē ad aliquē actū de gr̃a ꝓteſtet̃ q̄ de gr̃a admittit. et tūc nō p̄iudicat ſibi in poſterū.j.de anna.§.item q̄ hmōi.c.cumana.de elec.cū ibi no. per doc.vij.q.i.pōtifices.glo. ⁊ doc.in.c.bone.ij.de poſtu.pre.q2 vt ibi dicūt nō p̄ſumitur conceſſio gratioſa in exercitio alicuius iuris: ſȝ potius dȝ preſumi q̄ vtēs intēdebat vti iure ſuo: puta ſi aliq̄s fuit in poſſeſſione iuris eligēdi vel alterius iuris et expellit̃ ab illius iuris exercitio et petat reſtitui. Sed obijcit̃ q̄ gratioſe fuit admiſſus ad exercitiū illius iuris. ille vero negat gr̃am et dicit q̄ iure ſuo fuit vſus certe allegāti gr̃am incumbit onus probandi. et ille elect⁹ dȝ ante oia reſtitui cū et predo ante oia reſtituat̃.c. in lr̃is.de reſti.ſpo.idem de alijs que de gr̃a nō ſolent ꝯcedi. vnde in illis que de facili nō ſolēt cōcedi non p̄ſumit̃ gratioſa cōceſſio.⁊ no.Bar.in.l.i.§.hoc iterdicto.ff.de iti.ac.q; pri. ſȝ in his q̄ gratioſe ſolēt ꝯcedi nō preſumit̃ q̄ intēdat vti iure ſuo niſi ꝓbet̃/ſaltē ꝑ idicia.puta amicus andegaueñ. q̄ñ veniebat ad hanc ciuitatē pariſieñ. ſolitus erat hoſpitari in domo amici per aliquot vices nō acq̄rit poſſeſſionē hoſpitandi.q2 hoc ſolet cōcedi ex quadā amicitia. no. Inno.in.c.cū eccleſia.de cau.poſ.⁊ ppr.vbi doc. Item

no.ꝙ ꝑ hec verba ſine ꝓiudicio ſit ꝓte ſtatio.c.cū.in.de ꝯſti.c.cū olim. de ꝯſue. cle.attēdētes.§.ad que oia. de ſta.mo.l. ſi debitor.ff.qui.mo.pi.vel ypo.ſol.cū ſi.

a ¶Uidelicet.exēplatiue ſtat.ꝛ de hoc ꝟ.s̄.e.§.ſequūtur.

de ro.deciſi.lxiiij.Sed nunq̄d electus in epm ante cōfirmationē poſſit ꝑmutare priora bn̄ficia:arguit ꝙ non:cū ſint hoc caſu pape Eug.ꝑ tꝑe ſuo reſeruata.igit alius ab eo ſe intromittere non poteſt.ꝑ extra. Joh.xxij.exe crabilis.§.que oia. vbi beneficia reſeruata non poſſunt ꝑ inferiorē a papa cō ferri: etiā titulo ꝑmutatiōis. de quo no.s̄.ꝺ elec.c.lz.§.i. Jtē elect⁹ in epm ē incapax alioꝝ bn̄fi ciorū obtinendorū: cū epatus ſit incō patibilis cum alijs bn̄ficijs.c.cū in cun

b ¶Jn ātea.i.de cetero.

c ¶Jure cōi. per viā electiōis poſtu latiōis vel trāſlationis. de poſtu.pre. de elec. de tranſla. ꝑla.ꝑ totū.aut collationis canonice.

d ¶Predictoꝝ.s̄. de elec.ꝛ col.

e ¶Obtinebunt. etiā ſi poſſeſſionē

ferendū:videlz[a] in caſib⁹ q̄ ſequuntur.Et ꝑmo ꝙ de oībus eccl'ijs monaſterijs aut officijs ſecularib⁹ vel regularibus quibuſcūqꝫ: etiā ſi cathedrales ꝛ metropolitane aut ꝓuinciales exiſtāt: que illi q̄ erūt in antea[b] promouendi de iure cōi[c] et iuxta formā decretoꝝ ꝑdictoꝝ[d] tēpore ꝓmotionis eoꝝ obtinebunt[e] poſſit ipē ꝑ ſuo tēpore diſponere[f]

nondum adepti fuerint: cū ſola canonica inſtitutio det ius in beneficio.c.ſi tibi de prebē. in.vi.c.ſine poſſeſſione. de re. iur.eo.li.lz in prophanis requirat regulariter traditio ad trāſferendū dn̄ium.C. de pac.l.traditionibus.l.quotiēs.de rei ven.l.potior.ff.qui po. in pign.hab. no. glo.ꝛ doc.in.c.ij.de conſue.in beneficijs ſecus. ſicut i matrimonio carnali qḋ ſolo cōſenſu cōtrahit ſine copula.c.cū locū.de ſpon.ꝛ primū nō ꝯſummatū ꝑfert ſcḋo cōſummato.c.tuas. de ſpon.du. et no.ꝟ.obtinebunt.vnde ſi ꝓmouendi tēpore ꝓmotionis eſſent dūtaxat ꝑſentati ad beneficiū vel electi:nondū tn̄ cōſenſerant tale beneficiū non caderet ſub hac reſeruatiōe:cū ante ꝯſenſum nō poſſint illud dicere eſſe ſuū.d.c.ſi tibi. dic meli⁹ obtinebunt cū apprehenſione poſſeſſionis.q̄ eīn hz ſolū titulū bn̄ficij ſine poſſeſſione nō dicit obtinere bn̄ficiū.c.ſi tibi conceſſo. de preb.in.vi.no.J.de pacifi. poſſ.c.i.§.ordinarij.in.ꝟ.inquirant. ꝛ dicit Bal.in.c.i.quid ſit inueſti. in.l.vēditor.§.perueniſſe.ff.de here.vel ac.vē.ꝙ beneficiatus plene non dicitur qui non habet poſſeſſionē beneficij.

Bn̄ficiū nō hz q̄ illi⁹ poſſeſſione caret.

f ¶Diſponere. cū vacauerint ꝑ aſſecutionē alterius incōpatibilis etiam de facto factā. qꝛ poſſeſſio vicioſa facit vacare priora bn̄ficia.c.eū q̄.de ꝑbē. in.vi.

etis.de elec.c.q̄to.c.ſi.de trāſla.prel.nō poterit ergo iam obtenta permutare cū alijs.et pro hac parte interuenit arreſtū in parlamento vt ferunt.ad hoc glo.no. in cle.i.de pe.i ꝟ.obtinēda. q̄ vult ꝙ ihabilis ad beneficia obtinēda nō pōt ꝑmutare iam obtēta cum alijs.vnde ſcripſit Guil.de ponte lenio.in.q.duobus beneficia.ꝙ ſi excōicatus vel alias irregularis ꝑmutat ſuū beneficiū cum inhabili ignorante irregularitatē:ſi epꝰ pariter eā ignorauerit nō valere dictā ꝑmutatiōnē ꝓpter inhabilitatē alteri⁹ cōpermutantiū:qꝛ non pōt ꝑmutatio claudicare: aut in totū tenebit:aut non tenebit.cum vnus actus reputet ꝛ vno ꝯtextu habet fieri.no.doc.in.c.i.de re.ꝑmu.in.vi.Fre de.in trac.ꝑmu.q.xi.ideo defect⁹ in vna parte illius actus inducit defectū in toto illo actu.c.q̄a propter.c.cumana.c.in geneſi.de elec.qḋ no. Jnno.in.c.publicato.c.ti.Archi.in.c.i.de cōfeſ.in.vi. Jtem in ꝑmutatione eſt quedā relatio vni⁹ bn̄ficij ad aliud:ꝛ vni⁹ ꝑmutatiōis ad aliā: que ſi deficiat in vno extremoꝝ patietur defectū in altero: vt in matrimonio carnali in quo ſi ſit defect⁹ ex ꝑte vnius cōtrahentis vel in etate vel ſecta nō valet xxviij.q.i.c.caue.de deſpō.impu.ꝺ illis. c.i.e.ti.lib.vi. Jtē deficit vnū de ſubſtantialibus ꝑmutatiōis.ſcz illa ꝑſona q̄ eſt

Permutatio anpediat ꝓpter inhabilitatē cōpermutantium.

Permutatio requirit tres pſonas. irregularꝭ ꝛ incapax ad bñficiū acquirēdū. In pmutatione autē ſunt neceſſarie tres pſone ſcilꝫ duo bñficiati: ꝛ prelatus qui facit pmutationē: ꝛ nō debet eſſe defectus in materia vel in forma. d. c. i. de re. pmu. cū ibi no. p doc. iunc. cle. i. eo. ti. vnde defectꝰ in vna pſonaꝝ viciabit totum actum: cū pmutatio ſit actus legitimus canonicus ꝛ ſpūalis: vnus nō multiplex vel diuiſus. cū etiā dicatur beneficioꝝ pmutatio: nō pmutationes: ꝛ ſic in pſonis olim tenebit. aut in nichil. vñ cū in fauorē vtriuſqꝫ pmutātis ꝛ bñficioꝝ eorūdem fiat pmutatio non in p̄iudiciū alicuius eorūdē. vt. d. cle. c. q̄ſituꝫ. de re. permu. inhabilitas vnius viciabit totā pmutationē. ſicut modicū fermenti corrumpit totā maſſam ꝛ ouis morbida inficit totum gregē. et pro p̄dictis poſſunt induci multa iura. l. pediꝰ. ff. de arbi. de tranſact. cum hi. §. ſi ptor. C. de teſta. l. ſi vnus. de offi. delega. cum ſuper. cap̄. ad pbandū. de re iudi. cū ſi. qđ no. in reg'la vtile. de reg. iur. in. vi. fa. ꝙ hmōi pmutatio videṫ ſurreptitia. nā ſi ep̄s ſciuiſſet ſtatum iſtius irregularis non recepiſſet permutationē. Item licet bñficia electi in ep̄m nō vacent ante cōſecrationē vel lapſum tēpus de ꝯſecrādis: vt. d. c. cum in cūctꝭ. tñ ſubiacēt vacationi poſt dictū tp̄s ergo nō poterūt pmutari cū effectu qui redeāt ad collationē ordinariꝫ poſt ꝯſecrationē electi. arg. auṫ. res q̄. C. cō. de le. quod no. Joh. an. in no. in. c. ſi tibi ꝯceſſo. de p̄bē. in. vi. ꝙ habēs p̄m curatū cuius fructꝰ ad tēpus debenṫ p̄uilegiato nō pōt interim durāte tpe receptionis p̄uilegiati dimittere illud retēto primo: q̄a p̄mū retineṫ ad tēpus bñficio illiꝰ. c. et ſic nō videṫ habere verū titulū in primo: ſed in ſcđo qđ hꝫ ppetuo. qđ no. Frede. ꝯſi. cclvi. ad fi. Cōſulendū eſt ante factū ꝙ electus nō pmutaret: ne forte recipiēdo alia bñficia videaṫ renūciare iuri q̄ſito p electionē quaſi faciēdo actū incōpatibilē ep̄atui ad quē electus eſt. arg. c. cū renunciatur. xxxiꝫ. q. i. de renun. ex tranſmiſſa. nec dꝫ deſcēdere ad minora bñficia ep̄atu. ſed aſcendere. xciiꝫ. diſ. legimus. in fi. c. licet. de trāſla. pre. Et nō

Electi bñficia qñ dicūtur vacare.

eſt dubiū ꝙ poteſt electioni renunciare ſine licentia ſupioris. c. ad aures. a ꝯrio. qđ me. cau. c. ſi electio. vbi glo. de elec. in vi. no. in. c. ij. de trāſla. pre. ſꝫ poſt factuꝫ poſſet pmutatio ſuſtineri. qꝛ bñficia talis electi nō vacāt ante conſecrationē vt dictū eſt. Poterunt ergo in pmutationē venire. ſicut is quē cōſtat per ſententiā hoīs priuandū pōt cedere et p ceſſionē vacabit. de ſymo. p tuas. in fi. de elec. dudū. ij. in fi. fa. l. non ideo. ff. de rei ven. de noxa. ſi q̄s ſeruū. fami. her. l. ꝛ poſt hec. de ro. deci. cccxxxiiij. vbi tenēt ꝙ diſpenſatio facta per papam cū pmoto ad epiſcopatū ꝙ retineat priora bñficia ſpectātia ad p̄ſentationē laici. et ꝙ nō vacent p cōſecrationē et aſſecutionē poſſeſſionis hoc tacito valet. Nulla enim fit iniuria laico: cū nondū vacabāt. qđ no. Jo. and. in addi. ſpe. ti. de re. permu. ꝙ ſi habens eccleſiam parrochialē non pmotus ad ſubdyaconatū eam pmutauit in. xi. ānī menſe tenet permutatio. Oldr. ꝯſil. cciij. caueat tñ de fraude in foro ꝯſcientie. q̄a ante lapſum totius anni nō vacat. c. cōmiſſa. cū ibi no. de elec. vbi moder. in cōtrariū tñ fuit pluries iudicatū in ro. vt habetur in deciſi. ro. clxxxviij. ccc v. fa. ad p̄dic. extra. execrabilis. § que oīa. a ſpeciali. vbi nō pōt aſſecutus ſcđm curatū pmutare primū propter papalē reſeruationē ibidē expreſſam. ceſſante ergo reſeruatione poſſet ante poſſeſſionē pacificā cōſilio fraudis ceſſante. quia ante illā non vacat primū incompatibile. c. de multa. de preben. cum ſi. nec obſtat iſte textus reſeruans pape Euge. talia beneficia. quia debet intelligi quando vacarent per aſſecutionem alterius. Item iſta reſeruatio que eſt inferioris a papa non afficit talia beneficia. per no. s̄. in dicto. c. licet. preſertim quin poſſint pmutari. ar. c. i. de re. pmu. in. vi. in. d. aūt extrauag. expreſſe inhibeṫ pmutatio. Itē hec reſeruatio ceſſat nunc cum fuerit tēporalis ad vitam. ſ. Euge. iiij. duntaxat. ideo queſtione in terminis remanēte non nocet. nec obſtat ꝙ electus in epiſcopum eſt incapax ad obtinenda beneficia. hoc enim nō eſt ſine dubio: quia

Beneficio p̄uādus poteſt an te ſnīaꝫ renūciare.

ante cõfirmationẽ voluerũt aliqui dice= re illũ eſſe capacẽ alterius bñficij ſi ſibi ꝯferaꝛ ⁊ vacabit ꝑ ꝯſecrationẽ nec per il= lius aſſecutionẽ ius ꝑ electionẽ queſitũ ꝑdiꝛ ipſo iure: cũ non inueniaꝛ iure cau tũ. ⁊.d.c.de multa.

etiam vbicũqꝫ [a] contigerit eoſdem promotos conſecrari [b] ⁊ benedici [c].

loquiꝛ in curatis et dignitatibꝰ: nec hꝫ locũ i epatu: vt ibi no.ad hoc not.ſ.e.

§.ſequunꝛ.in ṽ.reſidẽtie. Jtẽ eſto ꝙ eẽt incapax ad obtinẽda alia bñficia: videꝛ tñ ꝙ in eius ꝑiudiciũ ⁊ quo ad capacem teneat permutatio: vt dicũt ſte.de moli= nis.io.de ſine muro.ꝙ vbi ihabilis per= mutat cũ habili tenet ꝑmutatio quo ad habilẽ: qꝛ cũ impedimẽtũ alteriꝰ ex defe ctu ſue ꝑſone et ex facto ſuo ꝓueniat nõ debet ex hoc impediri ꝑmutatio ex par= te capacis: vt eſt caſus in rõne.ff.de act. emp.l.teneꝛ.§.ſi tibi iter.⁊ qđ dictũ eſt ꝑmutationẽ claudicare nõ poſſe: locum habꝫ cũ nulla eſt ex defectu iuris in bñfi cio: qꝛ rei aliene nõ eſt ꝑmutatio: vt no. doc.in.d.c.i.de re.ꝑmu.hic aũt ⁊ ſi ſit in capax vel ihabilis: dñs tñ erat ſui bene ficij: etiã omnia poteſt agere excõmuni= catus in ſui preiudiciũ.no. Jnno.⁊ doc. in.c.veritatis.de do.⁊ ꝯtu.nec debꝫ eſſe melioris cõditionis inhabilis in ꝑmu= tãdo qꝫ habilis.arg.c.eũ qui. de ꝑbẽ.in vi.nec eſt incõueniẽs vnũ cõtractũ etiã vltro citroqꝫ obligatoriũ ex cauſa ratio= nabili claudicare.puta ſi hoc exigat di= ſparitas contrahẽtium: ſiue proueniat ex delicto perſone.arg.ff.de do.l.elegã= ter.in prin.de leg.i.l.ſi.C.de inceſ.nup.l. qui cõtra.ſiue ex priuilegio ꝑſone.inſti. de aucto.tuto.in prin.

Permutatio in habilis cũ habili an teneat?

a ¶ Vbicũqꝫ.ſiue in curia ſiue extra. ſi tñ ꝓmotus adepta poſſeſſiõe ꝯſecreꝛ in curia ibidẽ vacãt priora beneficia colla= tiua.no.ſ.de elec.c.licet.§.cenſuit.

b ¶ Cõſecrari.quo ad epõs ⁊ ſupiores q̃ poſt ꝯfirmationẽ ꝯſecranꝛ non ante.c. cũ olim.de do.⁊ ꝯtu.c.ꝓuida.de elect.in vi.⁊ tunc dicũtur habere eccleſiã pleno iure.⁊ dicũtur epiſcopi nõ ante.c.niſi.de vſu pal.c.ij.de trãſ.pre. Panor.i.c.eam te.de reſcrip.nec poſſunt repelli niſi per accuſationẽ.c.ſuꝑ his. de accu.⁊ poſſũt ꝯferre ſua priora bñficia nõ ante.c.cũ in cũctis.cũ ibi no.de elec.niſi ante renun= ciaſſent in manibꝰ ſuis vel vicarij eorũ aut alterius poteſtatẽ habẽtis. arg.l.ſi cõſul.ff.de adop.l. accipiẽtis. de auct. tu. Queriꝛ ſi ꝓmo= tus vel ꝯfirmatꝰ ha bet diſpenſationẽ a papa vt non teneaꝛ ꝯſecrari infra annũ: nũquid ſuſpẽdaꝛ ad annũ vacatio prio= rum bñficioꝝ ſuppoſito ꝙ in diſpẽſatio ne nichil de priorib bñficijs caueꝛ? Sic not. Panor.in.d.c.cũ in cũctis.lꝫ ibi Jn no.teneat ꝯtra. ⁊ in.c.de multa.de ꝑbẽ. Jo.mo.in.c.ſi gratioſe.de reſcrip.in.vi. vbi inoder.qꝛ priora bñficia vacãt ꝑ con ſecrationẽ: aut ꝑ negligẽtiã in petenda ꝯſecratione que cõmittiꝛ ꝑ curſum tẽ= poris ꝑfiniti a iure ad ꝯſecrãdũ. de quo legiꝛ ⁊ no.in.d.c.cũ in cunctis.ſed obti= nẽs diſpẽſationẽ vt nõ teneatur ꝯſecra= ri infra annũ nõ diciꝛ negligẽs. ergo nõ vacabũt priora bñficia.nã vacatio bñfi= cioꝝ venit ꝯſecutiue ad cõſecrationem. diſpẽſatio autẽ ad vnũ extẽdiꝛ ad ꝯſecu tiua.ad illud glo.in.c.ſi qs in clero. vij. q.i.ꝙ ex quo diſpenſatur cũ aliquo ſuꝑ pluralitate bñficioꝝ videꝛ etiã diſpenſa tum ſuꝑ reſidẽtia alterius illoꝝ.glo.in c.nõ põt. de ꝑbẽ.in.vi. ꝙ in altero eorũ: ſed in q̃ voluerit dꝫ reſidere. ad ꝑdicta glo.in.c.quia in tãtũ.de ꝑbẽ.ꝙ obtinẽs plures ꝑbẽdas in diuerſis eccleſijs de= bet vocari ad caplm vtriuſqꝫ ecclie ꝓ ne gocijs ſiue electionibꝰ. qꝛ ex quo diſpẽ= ſatur cũ eo in eccleſijs: ⁊ per ꝯſequens in omibus acceſſorijs. vnde dicit ibi Pa nor.ꝙ ſi diſpenſatur cũ minori vt poſſit habere eccleſiã curatam: videtur diſpẽ= ſatum vt non teneatur ſe facere promo= ueri ad ſacerdotium ifra annũ iuxta.c. licet canon.⁊.c.commiſſa.de elect.in.vi. ad hoc not.ꝑ Panor.in.c. at ſi clerici.§. de adulterijs.de iudi.

Diſpenſatio in vno/an extẽdaꝛ ad cõſecutiua.

Diſpenſatꝰ ad duo videꝛ diſpẽſatꝰ ad non reſidendũ in altero.

c ¶ Benedici.quo ad abbates. et facit iſte tex.ꝙ beneficia electi in abbatẽ non vacent ante benedictionem. de quo dic vt no.ſ.de elec.c.lꝫ.§.cenſuit.

a ¶ Item non solū. Non solū possit papa Euge. disponere quod est. ṡ.
b ¶ Illis. bñficijs ⁊ officijs ecclīasticꝫ.
c ¶ Curia ro. q̄ debet esse vbi papa est. Inno. in. c. exposuit. de dila. ꝙ tñ debeat esse rome: mõstrat Oldra. ꝯsi. lxxxv.

Curia papalis vbi dz esse.

d ¶ Absqꝫ. i. sine. exclusiue ponit̄. ṡ. e. §. i. ꝟ. plurimi. c. i. de ꝯsue. in. vi. aliqñ inclusiue no. l. c. nõ est nr̄m. xxiij. q. v. Archi. in. c. q̄ gñaliter. de pcu. l. vi. Oldra. ꝯsi. xlix. vbi de multis dictõib⁹ tractat. glo. ⁊ doc. in. c. ij. de ꝯfes. in. vi. Cy. ⁊ Bar. i. l. actor. C. de pba. Bal. in. l. ij. §. qd̄ obseruari. de iura. calū.
e ¶ Uacantiarū. ī. de anna. c. i.
f ¶ Salua. hec dictio hic d̄trahit ad p̄cedẽtia ad hoc qd̄ no. Ange. in tractatu male. in ꝟ. saluo ⁊ reseruato. Bal. in l. terminato. C. de fruc. et li. ex.
g ¶ Quinte partis. ī. de anna. §. voluit tamen. et. §. seq.
h ¶ Liberalitatē. liberalitas est spontanea cõcessio. nā in necessitate nõ est liberalitas. ff. de leg. ij. vnū ex familia. de adimē. le. l. rem legatā. de dona. iter vi. ⁊ vxo. l. si quis pro vxore. no. in. c. relatū. de preben. ⁊ debet esse tẽperata. no. Inno. in. c. q̄to. de cen. no. in. c. ex parte. de cõsue. ⁊ quot in ea sint cõsideranda habetur in. c. non satis. lxxxvi. di.
i ¶ Personaliter. sic nõ transit ad successores: vt sequit̄. dispositio em̄ psonalis extinguit̄ cū persona. c. põtifices. xij. q. iij. de testa. reqsisti. c. si gratiose. de rescrip. in. vi. ff. de re iudi. l. sciendū. c. priuilegiū. cū ibi no. de reg. iu. in. vi. realis vero transit ad successorē. l. annua. ff. de an. le. c. cū venissent. de insti. sꝫ qñ cẽsenda sit realis vel psonalis no. Joh. an. in d. c. priuilegiū. in no. Bart. in. l. et qꝛ. ff. de iurisd. om. iud. hen. et moder. in. c. qm̄ abbas. de offi. dele.

Item⁹ nõ solū de illis[b] q̄ dicti pmouēdi tpe sue pmotionis obtinebūt vt pferr̄: sꝫ etiā de illis oĩbus q̄ ipe dñs noster papa modern⁹ voiet et disponet p assecutionē p̄dictoꝝ bñficioꝝ mediate vel īmediate in curia[c] vl' extra fore dimittẽda: absqꝫ[d] tñ quacūqꝫ exactiõe vacantiaꝝ[e] aut alioꝝ onerū salua[f] sp puisiõe q̄nte ptis[g] sepedicte in casib⁹ circa puisionē pecuniarū annotatis. ¶ Itē voluit dicta ꝯgregatio ip̄aꝫ liberalitatē[h] facere ⁊ cẽseri esse factā pso naliter[i] dño nostro pape[k] modernо: ⁊ sine preiudicio[l] libertatum ⁊ iuriū ecclesie gallicane vt p̄missum est: ita ꝙ huiusmodi cõcessio in personā successorum put in simili[m] dictū est[n] trāsitū nõ habeat. ¶ Iteꝫ[o] censuit ipsa congregatio prosequēdum[p] esse apud ꝯciliū ne decetero[q] romani põtifices se intromittāt de creādis canonicis ī cathedralib⁹[r]

k ¶ Pape. eugenio. iiij.
l ¶ Preiudicio. et merito: qꝛ ex liberalitate sua nõ dꝫ dānum pati. ff. de edi. edic. l. ad res donatas. de re iudi. l. exheredatū. et. l. seq.
m ¶ In sili. ī. d an na. §. itē ꝙ hmõi.
n ¶ Dictuꝫ est. ṡ. eo. §. item insuper.
o ¶ Item cẽsuit. psequendum foret apud cõciliū ne ro. pon. de creādis canonicis se itromittant: nisi ad effectū dignitatis l aliqua ecclīa obtinende.
p ¶ Prosequēdū. nõ fuit psecutum: ideo nulli⁹ effectus est hoc aduisamentū: vt in si. no. ṡ. eo. §. itē circa. nec etiam potuisset ecclesia gallicana imponere legem pape. no. ṡ. eo. §. item voluit.
q ¶ Decetero. creationes igit̄ prius factas nõ vult viciare. ad hoc. xxxij. q. iiij. dixit sarra. c. cognoscẽtes. c. fi. de ꝯsti. qd̄ no. l. c. ij. de ꝯces. p̄bē. in. vi. in ꝟ. decetero in. c. i. de postu. p̄la. eo. li. in cle. i. de elec.
r ¶ Cathedralib⁹. canonici cathedralis ecclīe fungunt̄ maiori honore q̄ alij canonici alteri⁹ ecclesie. Inno. in. c. fraternitatē. de sepul. de rot. deci. cccel. vbi dicūt ꝙ magnus est honor quē esse canonicū cathedralis ecclīe: que in forma cõi non cadit. c. q̄uis. de p̄ben. in. vi. facit. c. extirpande. §. qui vero. de p̄ben. talis em̄ canonicus ad ecclīam ruralē p̄pter ho

Canonici cathedralis ecclesie sunt honorabiliores alijs.

Prebendā eccleſie cathedralis ñ p̄t hr̄e minor q̄ttuordecim annis.

noiem cathedre inſcribi nō debet.ar.C.
ſi curi.re.ci.l.i.li.x. no.Arch.in.c.i.de cō
ſue.l.vi. Uñ p regulas cācellarie minoꝛ
xiiij.annis nō pōt eſſe p̄bēdatus i eccle=
ſia cathedrali. de rot.deci.ccccxxvij. de q̄
doc.in.c.ſup inoꝛdi
nata. de prebē. nec
infamis. licȝ poſſit
eſſe canonic⁹ infe=
rioris eccle. in aut.

et collegiatis[a] eccleſiis in quibus
eſt certus numerus[b] canonicoꝝ et

de mona.in prin.col.i.no.Bal.i marga.
in.c.in prin.inde tenet Ro. ꝙ diſpēſatio
epi facta cum illegitimo nō extenditur
ad p̄bendas eccleſiarū cathedraliuȝ: qꝛ
diſpēſatio eſt odioſa.c.i.⁊.ij.de fil.p̄ſby.
in.vi.de rot.deci.cxxxix. de quo Jo.mo.
⁊ moder.in.d.c.i.de fil.p̄ſby.Oldra.ꝯſi.
ccxiiij.⁊ in materia odioſa ap.bñficij nō
venit prebēda eccleſie cathedralis : nec
ap.clerici canonicus illius eccleſie. Pa=
noꝛ.in.c.bone.i.de poſtul.p̄la.vide.ſ.e.
c.i.§.i.in v.ſacerdotali.in v.p̄bendas.

a ¶ Collegiatis.in q̄b⁹ ſm multos col
latio p̄bendarū ſpectat ad collegiuȝ.ar.
c.cū in eccleſiis.de p̄bē.in.vi.c.ex tranſ=
miſſa.de renū.de ro.deci.clxx.i eccleſiis
aūt cathedralib⁹ ad epm ⁊ caplm ſimul
de iure.c.nouit.de his q̄ fi.a p̄la. de quo
glo.⁊ doc.in.c.cum eccleſia.de elec.

b ¶ Numerus.eccleſiarū collegiatar
quedā ſunt numerate q̄ habēt certū nu=
merū canonicorū ⁊ p̄bendarū.⁊ harum
quedā habent p̄bendas diſtinctas i cer
tis redditibus poſſeſſionib⁹ ſeu iurib⁹:
vtputa qñ tres poſſeſſiones vel due de=
putanť p vna p̄benda.alique ſunt q̄ ha
bēt portiones certas p̄uilegiatas: puta
qñ oēs redditus ſunt cōes ⁊ pcipiunť p
vnū loco capituli:⁊ in fine anni fiūt cer=
te portiōes: ⁊ ſm priuilegiū vel ſtatutū
datur cuilibȝ portio ſua:⁊ in talib⁹ eccle
ſiis poſſet papa creare nouos canoni=
cos vltra numerū:abſq̧ tñ expectatione
p̄bende:⁊ debebūt recipi.caueāt tñ ꝙ in
eoꝝ lr̄is ſit clauſula nō obſtāte certo ca
nonicorū numero ⁊c.vbi nūerus eēt iu=
ratus:vel ap.auctoritate cōfirmatus.c.
cōſtitutus.de reſcrip. Panoꝛ.in.c. dile=
cto.de ap. Talis eñi creatio nō eſt iuri=
bus baſilieñ.p̄hibita, nec repugnat ca=

Ecclar collegiatar q̄dā ſunt nūerate q̄dā nō.

nonicis inſtitutiſ.c.relatuȝ.c.dilectus.i.
de p̄ben.cū expectatione tñ prebēde va=
cature nō poſſet hodie: cum gratie expe
ctatiue ſint dānate.ſ.eo.§.i.ver.volens
itaq̧:niſi in certis caſib⁹: vt in.d.§.v.nō
tamē intēdit.ſ.eo.
§.iteȝ voluit.qđ er
go ius habebit ta=
lis canonic⁹ ſupnu
merari⁹? certe ius
iſtius creati erit valde tenue et exile : et
extingueť cū pſona.c.dilecto.de preben.
ideo talis canonicat⁹ ſupnumerari⁹ nō
poterit pmutari. not. Jo.de lig. in cle.i.
de re.pmu.qꝛ de natura pmutatiōis eſt
ꝙ extrema pmutata eadeȝ numeraliter
maneant etiā in bñficialib⁹. p̄bat totus
titulus de re.pmu.ff.et.C.in decre.i.vi.
⁊ i cle. ſed hic ſi dict⁹ canonicat⁹ pmuta
retur nō maneret idē:qꝛ cū iura vltra nu
meraria renūcianť/extiguunť. fluūt eñi
⁊ refluunt ad mutationē pſone: vt dictū
eſt.ſecus qñ renūcianť canonicat⁹ ⁊ pre
bēde intra numerū ex cā pmutatōis: qꝛ
nō extinguūtur hec iura : ſȝ oīno manēt
eadē.lȝ Lap.velit ꝯtra. i.c.i.de re.pmu.
in.vi.vbi p do.Fred.in trac.pmu.q.xiij.
Panoꝛ.i.c.cū olim.de re.pmu. nec puto
ꝙ talis creat⁹ debeat habere aliquā cō=
moditatē in eccleſia:puta vocē in caplo
aut recipere diſtributiōes q̄tidianas:cū
habeat quoddā ius vētoſuȝ.p no.p glo.
⁊ Jo.an.i.c.cū.m.de ꝯſti.ꝺ ro.deci.ccccl.
vbi dicūt ꝙ talis creat⁹ habens expecta
tiuā p̄bende nō diciť habere bñficiū.⁊ ꝙ
de ꝯſuetudine curie receptū ē ꝙ iſti crea
ti vltra numeꝝ nichil iterim recipiāt.qđ
not. Bar.in.l.ſi duas.§.grāmatici.ff. de
excu.tu.ꝙ canonicus ſupnumerari⁹ nō
gaudet p̄uilegiis canonicorū. p̄derit tñ
iſti creato ꝙ reddiť capax dignitatiſ illi⁹
eccl'ie:q̄ ex ꝯſuetudine vel ſtatuto req̄re
ret canonicatū.vacat tñ talis canonica=
tus poſt collationē p̄bēde ſibi factā cui
eēt canonicat⁹ annexus:vt no.i.d.c.dile
ctus.qꝛ nō pōt ibi hr̄e duos canonicat⁹.
cle.fi.de p̄b.nec mirū ſi poſſit fieri hm̄oi
creatio:qꝛ aliud eſt prebenda/aliud ca=
nonicatus:vt no.in.d.c.cū.m.Guil.i.d.
cle.fi. Hen.in.c.ij.de inſti. et a principio

Canonicatus ſupnūerari⁹ pmutari nō pōt.

Canonic⁹ ſupnūerarius an habeat priuilegia canonicorum.

erant canonici ſine prebēdis diſtinctis: maxime qñ eccleſia non habebat tpalia xij.q.i.videntes.ꝛ pōt quis eſſe pfectus canonicꝰ ſine pbenda. no. Inno.in.c.fi. de cle.nō reſi.in.d.c.dilectꝰ. lꝫ rot.aliter deci.cccclij.ꝛ canonicatꝰ eſt ius ſpūale ꝛ incorporale.ideo eiꝰ creatio ſupnumeraria cocanonicis non pjudicat. eſt em̄ in caritate ꝛ fraternitate:ꝛ in officio diuino abſqꝫ diminutione tēporali aliorū: et ſpūalia plus proſunt i pluribus q̄ in paucis.qꝛ al's dona ſpūs ſcti nō dantur ad menſurā.no.de ꝯſe.di.v.non mediocriter.ſi tñ quis fuerit receptꝰ in canonicum vltra numerū auctoritate pape in caſu quo pōt dare expectatiuam ille haberet ius ad primā prebendam vacaturam:ita ꝙ collatio alteri facta non teneret.c.ſi poſtq̄.de preben.in.vi. ꝛ ſi papa mandaſſet eū recipi in canonicū cū plenitudine iuris canonicalis.vt in.d.c.dilectus.c.ꝑpoſuit.de ꝯceſ.pben. interim deberet habere oīa iura canonicalia per illud cap.dilectus.et volunt doc.in.d.c. cū.m.al's aūt nichil pcipiet: ꝛ erit canonicus honorarius in herbis: qꝛ interim nō pcipit fructū:ſicut nō percipit ex herba donec veniat tēpus fructꝰ. Alie ſunt eccle in quibus eſt certus numerꝰ canonicorū:ſed nō ſunt pbende diſtincte nec per poſſeſſiones nec ꝑ portiones priuilegiatas ſed de oībꝰ redditibꝰ iuxta numerū canonicorū dātur portiones. vnde ſi ſunt plures minꝰ:ſi pauciores plus habent.ꝛ de iſtis habeꝭ in.c.fi.de ꝯceſ.preben.in.vi.ꝛ in iſtis dic idem qꝺ.ſ. tamē vbi cōſtaret papam per ſuū mandatum velle frāgere numerū:vt qꝛ mandat canonicū creatū recipi in illa eccleſia cum plenitudine iuris canonicalis habebit ex tūc tales portiones: cū veniāt acceſſorie ad numerū canonicorū.ideo rupto ipſo numero videꝭ ꝙ debeanꝭ ipſi canonico ſupnumerario.ar.c.trāſlato. ꝺ ꝯſti. c.acceſſorium.de re iu.in.vi.ſed verꝰ eſt ꝙ nō frāgitur numerus portionum : cū nullus ſubeſſet numerus: ſed fieret portiones ſm ꝙ ibi ſunt canonici : vt volūt doc.in.d.c.dilectꝰ.ad hoc.d.c.fi. de ꝯceſ. pben.in.vi.aduerte ꝙ in dubio vbi ſtatuitur certus numerus canonicorū per cōſequentiā videꝭ tunc determinari numerus pbendarū iuxta numerū canonicorū.no. Inno.in.c.ex pte.de ꝯceſ.pben. per quē tex. patet ꝙ certus nūerus non diciꝭ eſſe i ecclīa ex ſola facti ꝯtingētia: vt qꝛ ſunt ibi.x.vel.xij.canonici : ſed qñ ex fundatione/ſtatuto/ vꝉ priuilegio eſt diſpoſitū ꝙ ſint vſqꝫ ad talē numerū et nō plures. facit qꝺ habeꝭ in.d.c.cum.m. c.cōſtitutus. Aliqñ ꝯtingit ꝙ in aliqua eccleſia eſt certꝰ numerus pbendarū ſed nō canonicorū: et tunc vbi papa in caſu permiſſo mandat aliquē recipi in canonicū ſub expectatiōe pbēde debebit recipi etiā ſi non ſit facta mētio de numero: ex quo nō eſt certus nūerus canonicorū. Aliquādo cōtingit ꝙ in eccleſia non eſt certus numerꝰ canonicorū nec prebendarum : ꝛ in illa nō numerata ecclīa nō eſt dare vacationē canonicatuū vel prebendarū:qꝛ vacatio diciꝭ reſpectu exiſtētie ꝛ numeri.d.c.ex parte. Inno.in.c.cū in ecclīa.de elec. Bar.in marga.in.p.cū em̄ in ea quis recipiꝭ in canonicū creatur quoddā ius de nouo qꝺ extinguitur cum pſona.d.c.dilecto.ꝛ dicit ibi Inno. ꝙ ſi canonicus moriaꝭ in illa eccleſia:et impetretur canonicatus vel prebenda tanq̄ vacans nō valerent littere: qꝛ canonicatus nō vacauit:ſꝫ deſijt eſſe. ideꝫ Compoſ.in.c.capitulū.de reſcript. in glo. magna.§.item quid ſi papa mādat. ſed cōtrariū innuit glo.in.d.c.fi.de ꝯceſ.preben.in.vi.ꝛ doc.in.d.c.ex parte.vbi concludunt ꝙ mādatum de prouidendo in aliqua eccleſia nō obſtante certo numero ꝛc.extendiꝭ ad ecclīaꝫ nō numeratā: qꝛ illa clauſula venit potius ad augmētum q̄ ad diminutionē:ꝛ ad tollendum obſtaculū ſi qꝺ eſſet etiam ſi mādatum fuerit de pbēda ſi vacat vel que ꝑmo vacauerit:qꝛ ſi papa voluit ꝓuideri per tales litteras in eccleſia in qua haberet locū vacatio ꝛ ſic in eccleſia numerata: multo fortius in eccleſia nō numerata. ar.c.ex parte.de deci.c. per venerabileꝫ. qui filij ſunt legi.hoc tenēt do.Antho.ꝛ Panor.in.d.c.cōſtitutus.per illū textū: qꝛ ibi faciendo mentionē de prebēda va

Canonicatꝰ qle ius eſt.

Preben de qñqꝫ diſtīcte nō ſunt lꝫ canonicorū nūerus ſit certꝰ

Preben de qñqꝫ ſūt nūerate : ſꝫ nō canonici.

p̄bendaꝝ[a] cū appoſitōe decreti irri tantis: vt tāto magis vitetur[b] occa ſio[c] captande[d] aut deſiderāde mor tis aliene. Niſi ī eo caſu dūtaxat[e] ī quo dignitas vel officiū: de qua vel de quo ipſe[f] alicui cēſeret[g] ꝓuiden dum iuxta formā antedictā[h] requi reret[i] forſan canonicatū in eccl'ia a qua depēderet dignitas antefata: ita tamē ꝙ p hmōi creationē cano nie canonic⁹ huiuſmodi ſi ſaltem[k]

catura tacite fiebat mentio de numero d.c.dilecto.⁊ nichilomin⁹ debebat ꝓui= deri iſti ſi ſtatutū de numero nō preceſ= ſiſſet. Sed dicit Joh. de imo.in.d.c.fi.de ꝯceſ.preben.ꝙ licet p̄dicta opinio videa tur equa ⁊ l practi= ca ſeruetur. tamen de iuris rigore non videtur vera: q2 in iſtis litteris benefi cialibus non valet argumentū de ma= iori ad min⁹: vt pꝫ in.c. cui de nō. de p̄bē.in.vi. no. Hen. in.c.nonne. de pre= ſump. Panor.in.c. at ſi clerici.§.de ad ulterijs. de iudi.et ſic lꝫ maius ſit ꝓui deri in eccleſia nu= merata ꝙ̄ nō numerata: tñ non videtur mandatū de prima extendi ad ſecundā ⁊ quod dictū eſt de mandato ap. quo ad iſtas eccleſias nō numeratas idē cēſeo dicendū in nominationibus.

a ¶ Prebendarū.no.ꝙ aliud eſt p̄ben= da aliud canonicatus vt dictum eſt. vbi tamē prebēde ⁊ canonicatus eſſent an= nexi collata p̄benda intelligit̃ canonica tus collatus.arg.in.l.illud.ff. de acq̄rē. here. vbi Ange.c.ſup eo. de prebē.in.vi. tunc eīm appellatur illud ius vnicū ⁊ in diuiduum.c.dilectus.de p̄bē. Panor.in c.tue.eo.ti. et adēptio p̄bende ſoli⁹ ſine canonicatu nō valeret. arg.in.l.ſi ita.§. regula.ff.de libe.⁊ poſthu. vbi Jmol.

b ¶ Vitetur. debet tolli omnis occaſio delinquendi.i.q.i.emēdari.c.cū ab omi. de vita ⁊ ho. cleri.l.i.ff.quēadmo.teſta. ape.l.i.nau.cau.ſta.

c ¶ Occaſio.quā preſtare ſolet expecta tio vacaturorū.ſ.eo.§.i.cū ibi no.in pro. §.quibus ad plenum.ver.ceterum.

d ¶ Captande.ſi.ver.in.c.ne captāde. de conceſ.preben.in.vi.

e ¶ Dūtaxat.i.tm̄ ex penitentib⁹.l.diſ. cle.i.de ſequeſ.c.cōtingit.de iureiurā.in vi.vbi Archi.l.cū in teſtamēto.ff.de v̄b. ſig.vbi teſtator iuſſit expendi.c.aureos. dūtaxat in monumēto.ſ.de elec.c.fi.no. de tem.or.c.i.in.vi.de qua Bart.in.l.iij. §.titio.ff.de adi.leg.in.l.i.ff.ſi quis ius di.nō ob.Oldra.conſi.clxxxvi.

f ¶ Ipſe.ro.pon.nō alius ordinari⁹. ⁊ melior eſſet littera ipſi vt conſonet in caſu cū v̄. ro.pōtifi ces: qd̄ precedit.

g ¶ Cenſeret.al's cēſerēt ⁊ cōgruēti⁹.

h ¶ Antedictam. ſ.eo.§.item voluit. et.§.ſeq.

i ¶ Requireret. vt eſt q̄ſi in oīb⁹ eccle= ſijs regni frācie de ꝯſuetudīe p̄ſcripta ꝙ dignitas nō pōt nec dꝫ ꝯferri niſi ca nonico illi⁹ eccl'ie. de quo no.ſ.e.§.i.l v̄.ſilr.ſꝫ d iure cōi nō pōt qs eſſe duplex in eadē eccl'ia ſiue in bnficijs vniformib⁹: vt hr̄e duos canoni catus vel duas p̄bēdas.c.lras. de ꝯceſ. p̄be. Inno.i.c.cū iā dudū.de p̄be. glo.in c.dudū.de elec.⁊ vacat vna p aſſecutio= ne alteri⁹.cle.fi.de p̄bē.glo.⁊ Bar.i.l.eis C.q̄ mit.in poſ.li.xij.cle.fi.e.ti. nec vale ret ꝯſuetudo in ꝯ̄riuꝫ.c.i.de ꝯſue.in.vi. nec poſſet ep̄s in hoc caſu diſpenſare: vt no.in dictis iurib⁹ vbi doc.ſiue difformi bus: q2 de iure cōi nō pōt hr̄i dignitas ⁊ p̄bēda in eadē eccl'ia.c.ſctōꝝ.lxx.diſ.niſi ex ſtatuto vl' ꝯſuetudīe eccl'ie: vt no. Jo. an.⁊ alij in.d.c.i.in.c.eā te.de reſcrip.in c.poſtulaſti.de ꝯceſ.p̄bē.in.c.a collatōe. de ap.in.vi.c.cū in eccl'ia.de p̄bē. in.vi. vel ex diſpēſatione epi: vt no.in.d.c.i.in d.cle.fi.de p̄ben. Jo.an.in.d.c.litteras.

k ¶ Saltē.eſt cōiunctio aduerſatiua q̄ diminutionē ſignificat.c.ſtatutū.§.cum vero.de reſcrip.l.vi.vbi Archi. aliq̄n eſt cauſatiua.l.oēs.C.de epi.⁊ cle.ſꝫ q̄n iū= gitur cū vel aut ſeu ī portat alternationē ordis.pꝫ in.c.q2 ꝑpt.de elec.vbi Jo.an. ⁊ Panor.i.c.p v̄ras.de dona.inter vi. et vxo.no. Pau.i cle.cām.de elec.p Jo.an. in addi.ſpec.ti.de of.iudi.§.vlti.v̄.ſꝫ nū quid a ſnia.Bar.in.l.i.ff.de iur.codicil.

Preben da et ca nonica= tus dif ferunt.

duplex an poſ= ſit quis eſſe ſub eodē te cto.

a ¶ p̄teter. id eſt ſine conſenſu.
b ¶ Collatoris.q̄ pōt creare nouum canonicū vltra numerū:p̄ſertim cū ꝯſenſu capituli ⁊ vbi numer⁹ non eſt aplica auctoritate firmat⁹.c.dilecto.c. vacante.c. ꝓpillorū.de p̄ben.c. cū.m.de ꝯſti. Sed aut ſimpliciť creat et recipiť vltra numerū ⁊ frangiť numer⁹ canonicoꝝ.d. c.cū.m.ibi in derogationē ſue ꝯſtitutionis:⁊ ꝑ ꝯſequēs ſic recept⁹ dꝫ habere oīa iura canonicalia ⁊ expectare p̄bendā tpe ſuo.c. dilectus.i.de p̄ben.aut creatur⁊ recipitur hoc adiecto vt ſit ſupnumerari⁹:et tunc nō frangiť numerus:⁊ ſic recept⁹ nō habet ius integrū: ſed eſt quoddā ius p̄paratoriū ad futurū ius p̄bendale obtinēdū:vt in iuribus allegatis.nō tn̄ intelligas ꝙ iſte habeat ius afficiēs p̄mā prebendā vacaturā ex tali receptiōe: qꝛ collator et capl'm non poterāt dare illis ad primā prebendā vacaturaꝫ.d.c.dilecto. ideo ſi collator poſt receptionē primam p̄bendā conferat alteri valebit collatio. not. Inno.⁊ alij in.c.inter cetera.de prebē.nec ob. ſi dicať ꝙ pſona eccleſiaſtica non pōt variare.c.cū aūt. de iur.pa.cuꝫ ibi loquať qn̄ p̄ntatio fuit facta ad bn̄ficiū vacans.nō autē loquiť de bn̄ficio vacaturo:ad qḋ obtinendū nō pōt inferior circa papā dare ius. nec ob.c.relatū. de p̄ben.qꝛ veruꝫ eſt ꝙ collator obligať illi ad ꝓuidendū qꝛ nō videť cōgruū vt prebēda careat q̄ in canonicū eſt recept⁹.nō tn̄ ſequiť ꝙ p̄benda p̄mo vacatura ſit ei affecta.nec ob.c.ſi poſtq̄.de p̄ben. in.vi. qꝛ loquitur i recepto auctoritate pape. aduerte tn̄ ꝙ collator ꝓuidēdo alteri tenetur iſti creato quē illuſit de redditib⁹ cōibus ꝓuidere iuxta formā.d.c.dilect⁹ vbi capl'm obligať ad illā ꝓuiſionē propter trangreſſionē mādati pape:ita debet obligari ꝑ tranſgreſſionē mādati legalis:vt,d.c.ſtatū,ad hoc,d,c,iter ceťa cū ibi no.aut creatur canonicus ſupnumerarius ad effectū dūtaxat dignitatis obtinende q̄ requirit canonicatū:⁊ tunc nō videtur ꝙ collator teneatur eidē ꝓuidere de prebenda per no.ſ.in ɥ.numerus . licet iſte text⁹ aliud innuat a contrario:ſed vt.ſ. dixi nō eſt hic aliqua diſpoſitio:ſed aduiſamentum.

Canonic⁹ ſupnūerarius an frangat numeꝝ

preter[a] conſenſum collatoris[b] crearetur nō expectet p̄bēdā de ꝓximo vacaturā in vim.ſ.creationis hmōi niſi alia ratione ei debeatur[c].

¶ De cauſis.

¶ Item acceptat decretū de cauſis quod incipit.

Eccleſiaſtice[d] ſollicitudinis[e] ſtudium iugiter[f]

c ¶ Debeať.forte qꝛ mādatū d̄ ꝓuidēdo de vacatura eſt i caſu p̄miſſo pape: vel eſt nominatus vel graduat⁹ hmōi creatus canonicus

¶ De cauſis.

Eccleſiaſtice.vſq ad.§.⁊ ne. primo ponit breue exordiū.Scđo incōueniētia q̄ ꝓueniūt ex cauſarū de partib⁹ lōginquis ad romanā curiā euocatiōe. Tertio ponitur ꝯſtitutio ſup dictis cauſis tractādis in prima inſtantia in partib⁹ vltra q̄ttuor dietas a ro. curia diſtātibus vno caſu excepto.Secūda ibi:inoleuerunt. Tertia ſtatuit: hoc decretū factum fuit ante diſſolutionē baſilieñ.concilij.xi.kal'.februarij.āno.M.cccc.xxxv. alij tamē dicunt poſt diſſolutionem.anno.ſ.xxxviij.ix.kal'.februarij.
d ¶ Eccliaſtice.alibi dicit operoſe ſollicitudinis ſtudiuꝫ.cle.dudum. de ſepul.
e ¶ Sollicitudinis.p̄latus dꝫ eſſe i ſollicitudine nō in quiete.xvi.q.i.in canonib⁹.xliij.di.in mādatis.ſpe.ti.de elect. §.i.ɥ.publicatiōe.ſ.titu.i.c.i. circa ꝑn.
f ¶ Iugiter.i.aſſidue ⁊ cōtinue.et hec verba ⁊ ſi.frequentiā notant nō temporis cōtinuationē.de conſe.diſt.v.nunq̄.xxxvij.diſtin.de quibuſdam. ibi aſſidue doceant. de offi.archipreſ.c.i. vbi exponit hoſtien. ɥ.aſſidue.i.horis cōpetentibus.debēt enim intelligi ciuiliter. licꝫ aliquando habeāt interpellationes . vt in prohe.decre.in ver.quotidie. vbi docto.in.c.ſignificatum.de preben. Panormi.in.c.cauſam.de elect.Barto.in.l.i.§. quotidiana,ff,de aqua quo,⁊ eſti,⁊ hoc

dꝫ

valet ad teſtium dicta ꝯcordanda. ſi em̄ teſtes debeant ꝓbare ꝙ titius.x.annis cõtinue poſſedit fundũ ſufficit depone re ꝙ viderunt eum omni anno colligere fruct⁹ vel arare: ſꝫ nõ cõtinue ſteterũt in cõſpectu titij et fundi tñ itelligunt cõtinue p.x.ãnos vidiſſe. nec qui tenet cum aliquo morari ꝯtinue tenet quolibet momento cũ eo morari.l. ſi qs ita. ff.de cõdi. ⁊ demõ. vbi Bar.ꝑ hẽ.in.c.ex pte.ð cleri.nõ reſi.

inuigilare[a] cõuenit: vt fraťna charitas[b] ĩ clero ac pplo[c] xp̄iano[d] vigeat: nec quiſꝙ p vexationes ⁊ afflictiões indebitas ꝓximũ ſuum opprimere[e] permittat[f]: ſicqꝫ iuſticia[g]

laicorum fauẽte clericis: quando diſponitur generaliter et eſt priuilegium per di.c.dilecti. Panor.in.c.cõſtitutis. de in inte.reſ. quia ſi non eſt priuilegium non extenditur ad clericos ex defectu iuriſditionis q̃tũcunqꝫ generaliter eloquatur Bart.⁊ moder. in.d.l.cunctos populos. bñficiati ẽt in ciuitate ciuiũ appellatione cõtinẽtur. ar.di.c.dilecti. c.iij.de tẽ.or.lib.vi. no.Bar.in.l.i.ff.ad munici. Panor.in.c. poſtulaſti.de fo.compe.in.c.cum cauſa. de re iudi.

Ciuiũ applo cõtinet bñficiatos i ciuitate.

a ¶ Inuigilare.concor.ẽ.ti.i.c.i.§.i.ꝟ. romaniqꝫ. cũ ibi no.⁊ capitur hic in/pro valde.in cle.paſtoralis. in pn̄.de re iud. vbi glo.c.ad nr̃aꝫ.de ꝯſue.c.i.de fideiuſ. ff.ð libe.⁊ poſthu.l.gallus.§.ille caſus. vbi Bar.⁊ legiſ.ſpecu.ti.de diſpu.⁊ alle. aduo.§.poſt hec.ꝟ.vel ibi in.

b ¶ Charitas.concor.ẽ.in px.§.qbus ad plenũ.ꝟ.religio.et ſine charitate nulla virtus poteſt valere.i.q.i.ex his verbis.et vbi charitas non eſt ibi fides ⁊ iuſticia eſſe nõ poſſunt.xxiiij.q.i.vbi ſana. et de hac virtute quid ſit ⁊ quotuplex et an ſemel habita poſſit amitti. habetur de peni.diſt.ij.p totum. Ioh.and.in clemen.i.de ſum.tri.i cle.ad nr̃am. de heř.

Populi appľoe an veniant clerici.

c ¶ Populo.no.ꝙ appellatione populi non venit clerus.c.ex parte.de pͥui.vbi Henri.cle.in pleniſqꝫ.de elec. vbi clerus et populus ponuntur tanꝙ diuerſa: qđ verũ eſt in odioſis.c.ſi ſententia.de ſenten.excõ.in.vi.vbi interdicto populo nõ venit clerus nec econuerſo.ſed in fauorabilibus clerus compȟenditur ſub populo attenta propria ſignificatione vocabuli.inſti.de iure na.§.plebiſcitũ. vbi appel.populi veniunt omnes ciues etiã patricij et ſenatores.arg.c.dilecti.de fo. cõpe.vbi priuilegium conceſſum angliciis in genere: extenditur ad clericos.ad hoc.c.ſi in adiutorium.x.di.Oldra.ꝯſiľ. xxxij. Bald.in.l.cunctos populos.C.de ſum.trini. Pau.de caſt.conſiľ.cc.xcvi.qđ no. Panor.in.c.eccleſia.de conſti.ꝙ clerici poſſunt vti ſtatuto vel conſuetudine

d ¶ Chriſtiano.a xp̄o nomẽ ſumit.C. de ſum.tri.l.i.⁊.xxij.diſt.Sacroſctã.⁊ q̃re potius a xp̄o q̃ꝫ a noie ieſus.no.Archi. in.c.decet.de immu.ec.in.vi.

e ¶ Opprimere.oppreſſio in malũ ſonat et fit a potentior.l.i.C.de pre.curi. lib.x.C.quod me.cau.l.ſi per impreſſionem.c.ſuper hoc.de renũ.⁊ poteſt de oppreſſione pauperuꝫ cognoſcere eccleſia. c.ſi quis de potẽtibus. xxiiij.q.i.de quo per Innocen.⁊ docto.in.c.cum ſit generale.de fo.compe.

f ¶ Permittat. quilibet enim tenetur proximum ſuũ defendere: qđ ſi negligit videtur iniuriantem fouere et eſſe particeps peccati.c. dilecto. de ſentẽ.excom. in.vi.c.error.lxxxiij.diſtin.c.non inferẽda.xxiij.q.iij.c.q̃te. de ſentẽ.excom. vbi glo.hoc quando doloſe non defendit: vt ibi no.doc.alr̃s qui poteſt defẽdere aliuꝫ ne occidatur et nõ defendit non tenetur niſi ſit alr̃s conſcius criminis. Barto.in l.i.ff.ad ſiľ. Bald.in.l.i.C.de ſer.fugi. Et põt recipere precium pro defenſione igitur dolo ceſſañ. nõ cogitur.l.metũ.§. ſed licet.et ibi Bar.ff.quod me.cau.

Defenſio pt fieri p pcio.

g ¶ Iuſticia. quam dicit Ariſtoteles omnium ſeculi virtutum eſſe matrem ⁊ heram: ſine qua nichil in mundo firmiter durare valet: ⁊ dicit imperator ꝙ ab alijs virtutibus ad maius apparere deſiderat in auť.de referen.§.ppterea.col. ij.⁊ ſine ipa alie virtutes nichil poſſunt

Iuſticie laudes.

ordine[a] debito cuilibet miſtret: vt ⁊ viris doloſis[b] auferat nocẽdi licẽtia[c] ⁊ quies ⁊ trãq̃llitas rectoꝝ nõ facile ꝑturbet. ¶ Inoleuerũt[d] aũt hacten⁹ intolerabiliũ vexationum abuſus ꝑmulti[e] dũ nimiũ frequenter a remotiſſimis etiã ꝑtib⁹ ad romanã curiã et interdũ[f] ꝓ paruis ⁊ minimis reb⁹ ac negocijs ꝙꝑlimi citari ⁊ euocari ꝯſueuerũt[g] atq; ita expẽſis et laborib⁹ fatigari vt non nũꝙ cõmodius arbitrarẽt iuri ſuo cedere[h] aut vexationem ſuam graui damno redimere[i] ꝙ in longinqua[k] regione litium ſubire diſpendia[l]: ſic ⁊ facile extitit calũnioſis[m]

in auk. vt om. obe. iu. pro. in ꝑnci. col. v. et Tullius. ij. de offi. tãta eſt iuſticie virtus: vt nec illi qui maleficio vel ſcelere paſcuntur ſine vlla eius particula viuere poſſint. nam et ꝑnceps latronum niſi equaliter predã diſptiat aut īterficietur a ſocijs aut relinquetur. et Augusti. remota iuſticia quid aliud ſunt regna niſi magna latrocinia. ideo ſummũ bonũ in rebus ẽ iuſticiã colere ac ſua cuiq; iura ſeruare et in ſubditos nõ ſinere quod poteſtatis eſt fieri: ſ; quod eſt equſi cuſtodiri. c. cum deuotiſſimam. xij. q. ij. ⁊ eam princeps debet multum diligere. in auk. de nõ eli. ſecũdo nu. circa finem. col. i.

a ¶ Ordine. nõ ſolum recte: ſed rite iudicandũ eſt. ĩ. ibi ordine cõgruo. cle. teſtibus. de teſti. Bar. in. l. lecta. ff. ſi certum pe. vnde ordo iudicij qui ortum habuit in paradiſo ſpe. in pro. non poteſt ꝑuerti. l. prolatam. C. de ſenten. niſi de conſenſu partium in aliquib⁹. glo. in. c. cu; olim. de cau. poſ. et pro. in. c. fi. de re iud. in. vi. c. de cauſis. vbi doc. de offi. deleg. doc. in. d. l. prolatam. late Ioh. bertha. i rep. in ver. conſenſus partium.

b ¶ Doloſis. id eſt malicioſis. q̃d eſt̃

malicia eſt quod homo ſemel dedit⁹ malicie nõ

inuenit adiueniat: i auk. vt hi qui ob. ſe ꝑhi. ha.

ola. poſt principiũ. col. vi.

c ¶ Licẽtia. qua ſumus oẽs deteriores ait Therẽtius. ad hoc capitulũ vt fame. de ſenten. excõ. ibi: et ꝑ impunitatis audaciam. cle. i. de of. or. ideo refrenãda eſt. nã ſi ea q̃ male vſurpant omittimus exceſſus viam alijs preparam⁹. xciij. diſtinc. peruenit. ca. vt clericoru;. de vita ⁊ honeſta. cle.

d ¶ Inoleuerunt. id eſt valde creuerunt et ſonat in vicium. c. extirpande. de pre. xi. queſt. i. inolita. ¶ Vexationũ. que fiunt eo ꝙ aliqui conueniunt. ff. de noui operis nũciati. l. de pupillo. §. ſi is cui. c. diſpẽdia. de reſcꝑ. in. vi. ſed ex ſola impetratione iudicũ non dicit quis aliũ vexare. glo. in cle. i. de reſcrip. i ver. vexare.

e ¶ Permulti. per ꝓ valde capitur. l. tutor. §. tutores. ff. d ſuſpec. tu. l. fina. C. de iuri. om. iud. aliquãdo notat cõtinuationem. ff. de verbo. ſigni. l. verba. §. ꝑnoctare. gl. in. c. ſi conſtiterit. d accu. in. c. cum vice ſimũ. de offi. deleg. in cleṁ. cauſam. de elec. bal. in. l. ſi cui. ff. de lega. i. Bar. in c. quinquaginta. ff. de excu. tu.

f ¶ Interdum. id eſt aliquando: qđ interdũ fit nõ fit plerũq;. ff. de aqua quo. l. i. et. ij. C. de carb. edic. l. ij. l. interdum. ff. qui po. in pig. ha.

g ¶ Conſueuerunt. propter qđ multa inconuenientia ſequũtur que hic enumerantur numero. vi.

h ¶ Cedere. id eſt renunciare.

i ¶ Redimere. cõcor. cap. nõnulli. caꝑ. quia nõnulli. de reſcrip. et hic eſt. ꝑmũ incõueniens.

k ¶ Longinqua. ſ. in curia romana.

l ¶ Diſpendia. que ſunt coartanda. c. diſpendia. de reſcrip. in. vi. cle. diſpendioſam. de iudi.

m ¶ Calũnioſis. quoꝝ calũnia eſt pena reprimenda. c. calumniam. de pe. in cle. i. de ſequeſ. in cle. vt calumnijs. de re iudi. et agens calũnioſe cõtra aliquẽ etiã actione ciuili poteſt cõueniri actione iniuriarũ. l. item apud labeonem. §. ſi quis. ff. de iniu. Bar. in. l. ſi quis repe=

tere.§.ſi ſtellionatus.ff.ad turpil.ſed in criminalibus qua pena puniatur calũ= niatoꝛ.no.in.l.i.C.de calũ. Hoſt.i ſum. eo.titu.§.fina.docto.eo. ti.per to. Bar. in.l.i.ff.ad turpillianum.

pecu.vnde melius eſt pati modicũ ꝙ̃ in trare litiũ certamina.Pan.in.c.i.de ap. et ſatis lucrat̃ q̃ a litib⁹ recedit.Pan.in c.quintauallis.de iureiu.⁊ litis ſumpti b⁹ nõ vexari intereſt.ſpe.ti.de homi.§. illud aũt.iõ dicunt Lites ſũt fugiende.

opprimere[a] paupes[b]:ſic bñficia ec cleſiaſtica plerũꝗ min⁹[c] iuſte p liti um ãfract⁹ obtẽta[d] ſũt dũ[e] iuſtĳ poſ ſeſſoꝛib⁹ eoꝝ ſeu quib⁹ illa de iure cõpetebãt:neqꝫ opes neqꝫ faculta tes ad ſumptus illos ſufficere po= terãt q̃s lõginq̃ ꝓfectio[f] ad Ro.cu riã ⁊ litiũ[g] agitatio in eadẽ[h] depo= ſcebãt.Cõfũdit̃[i] etiã exĩde[k] eccl̃ia= ſtic⁹ oꝛdo dũ oꝛdinariĳs iudicibus ſua iuriſditio minime[l] ſeruat̃[m].pe cunie et facultates regnoꝝ ac ꝓui ciarũ hoc pacto nõ parũ[n] diminu= te[o] ſunt: et quod vniuerſo eccl̃iaſti co oꝛdini admodũ[p] nocere cõptũ eſt:hi[q] q̃s ad ſũma[r] negocia[ſ] xp̃iãe

a ¶Opprimere.ſe cũduꝫ incõueniẽs. concoꝛ.ş.i pro.§.q̃= bus ad plenũ. ver. pauperes.de col.c. i.§.i.ꝟ.pauperes.

b ¶Pauperũ.q̃s debet eccleſia pro= tegere.lxxxiiĳ.diſ. peruenit.et.c.nun= ciatum.⁊ pꝛinceps C.qñ ipe.iu.pu.l. i.xxiĳ.q.v.regum.

c ¶Minus.id eſt non.c.ex parte.de reſcrip.de his que fi.a pꝛe.cum apo= ſtolica.

d ¶Obtẽta.terti= um.et concoꝛ.ş.in pro.§.quib⁹ ad ple nũ.ibi bñficia ⁊c.ꝺ col.c.i.§.i.ver.plurimi.

cõiter doc.ꝙ i trãſ= actione nõ hꝫ locũ remediũ.l.ĳ.C.de reſci.vẽ.qꝛ hocipo ꝙ a lite recedit̃ ma gnũ ꝯmodũ eſt:in= de idebitũ ſolutuꝫ ob trãſactõeꝫ nõ re petit̃.ff.de cõ.ide.l. in ſũma.C.de trãſ ac.l.ĳ.nec ꝑtextu i= ſtrumẽtoꝝ nouiter reptoꝝ trãſactio re ſcidit̃ ꝙ̃tacũqꝫ fue= rit leſio.C.de trãſ= ac.l.ſub ꝑtextu.ff. ad trebel.l.luci⁹.§. fi.vbi legiſ.p doc.i ꝺ.l.ĳ.glo.et doc.in c.pe.de emp.⁊ ven= di.Bar.in.l.ſi quis cum aliter.ff.de verbo.obliga.

e ¶Dum.i.qꝛ.ff.de arbi.l.diẽ.et aliqñ pro tm̃.inſti.vi bo.rap.§.ſꝫ nõdum.ali= qñ.i.donec.ff.ꝺ off.pꝛe.vr.l.i.§.circa.qñ qꝫ notat ꝯtinuationẽ actus vſqꝫ ad finẽ ff.de neg.geſ.l.diuoꝛtio.et an faciat mo dum vel conditionem.no.Bar.in.l.i.ff. de cõ.et de.Jo.an.in.c.ex tuarũ.de vſu pal.et dicit pau.in.c.non poteſt.de pꝛe. in.vi.ꝙ qñ iũgit̃ rei pfecte facit moduꝫ. vt in.q.quam fa.Jo.an.in.ꝺ.c.non põt. ſpe.ti.de le.§.pe.ver.ſed q̃d ſi indulgen tia.ſi iũgat̃ rei impfecte ſonat in cõditio nẽ.c.vt ꝑterite.de elec.p Jo.de lig.in.c. verũ.de cõ.appo.et de dictione dũtamẽ no.in cle.i.de cõ.pꝛe.p doct.in cap.fina. de tranſla.pꝛe.

f ¶Pꝛofectio.q̃ ſine magnis ſũptib⁹ ⁊ expẽſ.fieri nõ põt vt hic.c.tã ex lr̃is.de in integ.reſti.et ſine diſpẽdio rerũ nr̃aꝝ l.ſꝫ ſi q̃s ex ſignatoꝛib⁹.ff.queãd.teſta.

g ¶Litiũ.q̃rũ ſũptus ſunt (ape. magni.⁊ euẽtus dubĳ.l.q̃ debet̃.ff.de

h ¶Eadem.curia.

i ¶Confunditur.quartum

k ¶Exĩde.i.ex euocatione cãꝝ ad ro. (cu.

l ¶Minime.pro non.

m ¶Seruat̃.ꝯcoꝛ.c.pueñt.xi.q.i.ş.i ꝓ. §.q̃b⁹ ad plenũ.ꝟ.plat꜠.ꝺ col.c.i.§.i.ꝟ.

n ¶Nõ parũ.i.multũ. (oꝛdinariĳs.

o ¶Diminute ſunt.quitũ incõueniẽs cõcoꝛ.ş.in ꝓ.§.q̃b⁹ ad plenũ.ꝟ.ſicqꝫ iu= ra.de col.c.i.§.i.ꝟ.facultates.

p ¶Admodũ.i.valde.l.i.i ꝑn.C.ne li. po.l.i.ne q̃s i ſua cau.cle.romãi.§.nos itaqꝫ.de iureiu.vbi glo.cle.i.de magiſ.

q ¶Hi.ſcꝫ papa et cardinales eius la= teri aſſiſtentes.

r ¶Sũma.ĳ.q.vi.c.ĳ.cle.dudũ.ꝺ ſepl̃.

ſ ¶Negocia.q̃b⁹ ſũmopere intendere debent minoꝛib⁹ aliĳs relictis exemplo aplõꝝ dicentiũ nõ eſt equũ nos derelin quere verbũ dei ⁊ miniſtrare menſis.cõ ſiderate ꝑ fratres viros ex vobis boni teſtimonĳ.vĳ.plenos ſpiritu ſancto et Negocia ſpiritualia ſũt ꝑfe= rẽda tẽ= poꝛali= bus.

ſapiẽtia quos ↄſtituam⁹ ſup hoc opus nos vero orõni et miniſterio verbi inſtã tes erimus. Act. vi. xciij. diſ. legimus in fi. vñ et moyſes pmus dux in pplo iſrae litico a ietro cognato ſuo merito redar guit. Exodi. xviij. ꝙ ipſe ſol⁹ ſatiſfaciebat pplo ꝛ audiebat oẽs cauſas eo rũ. ſtulto inquit labore ↄſumeris ꝛc. ad hoc. ſ. ꝺ col. c. i. ·§· i. ver. romanicꝫ qꝺ no. de elec. c. licet. i ꝟ. reſuatiões.

de legalibus pro quib⁹ ↄputanꝭ. xx. miliaria. ff. ſi quis cau. l. i. nec de ſingularibus que ſunt cũ quis vtitur duplomate. l. continuus ·§· ij. ff. de verb. obli. vbi em̃ i aliq̃ diſpõne fit mẽtio de dietis itel ligẽdũ eſt de vulgaribus: niſi aliud in diſpoſitõe exprimatur. arg. a ſpeciali in. c. pñti ·§· loca. de pre. in. vi. qꝛ lex debet cõuenire cõſuetudini regionis. ſ. in pro. in fi. cum ibi no. et cõis vſus loquendi pferendus eſt pprio ſignificato vocabuli. ff. ꝺ ſupe. le. l. labeo. de fũ. inſtru. l. cũ de lanio nis ·§· aſinã. c. ex literis. de ſpon. no. i c. ſtatutũ ·§· cũ aũt. de reſcrip. in. vi. in c. cupiẽtes. in ver. cõmode. de elec. e. lib. in. c. nõnulli. de reſcrip. et vbiqꝫ doc. ſpe. ti. de cita ·§· i. ſi aũt deſint vulgares ſequẽde ſũt legales. no. in. ꝺ. c. cupiẽtes.

Diete ſũt duplices.

religiõis ſublimitas[a] dignitatiſeuo cabat illis min⁹ reddebãtur intẽti[b] dũ ipoꝝ mẽtes nimiũ occupabat aſſidua cauſarũ mltitudo. q̃ at tendẽs hec ſancta ſynodus pro reformatione ecclie dei in capite[c] et in mẽbris iuxta poteſtatẽ a dño[d] ſibi cõceſſam inuigilans vt oĩa deinceps[e] ordĩe ↄgruo pagan̄t ad ſalutem aĩarũ ac pacẽ ꝛ quietẽ cũctoꝝ ℂ Statuit ꝛ decreuit ꝙ ĩ ptib⁹ vltra. iiij. dietas[f] a romana[g] curia[h] diſtãtibus oẽs quecũqꝫ cauſe[i] exceptis[k] maioribus[l] ĩ iure[m] expreſſe

a ℂ Sublimitas. vide papatus aut cardinalat⁹: nõ ſũt ſimplices dignitates: ſꝫ ſublimes iõ appellatione digni tatũ non venirent. no. ĩ. de pac. poſ. c. i. ·§· i. i ꝟ. platuram.

b ℂ Intenti. vi. inconueniens.

c ℂ Capite. ar. ꝙ caput nõ eſt mẽbrũ: cũ hic ponan̄t vt diuerſa. ſ. ti. i. c. i. i pñ. ſꝫ hic capiꝭ caput p plato. et membrum p ſubditis. alĩs caput eſt mẽbrũ principali⁹ corporis. l. cũ i diuerſis. vbi Bar. ff. de rel. ꝛ ſũp. fu. ſ. ti. i. c. i ·§· i. ver. toti⁹. Bal. in ·§· ad hec. de pa. iu. fir. col. x. doc. in. l. ij. ff. de publi. iudi. vbi dicit Bald⁹ ꝙ mẽbrũ pprie diciꝭ qꝺ hꝫ in corpore diſtinctã opationẽ. Baldus in auꝭ. ſꝫ nouo. C. de ſer. fugi. vt naſus / lingua / pes ꝛ auricula: caput. Ange. in auꝭ. vt nul. iudi. colla. ix. man⁹. ſꝫ nõ venit digitus: qꝛ eſt pars mẽbri nõ hñs officiũ de ꝑ ſe: ſed coadiuuat manũ vel pedẽ. no. in. l. non ſunt liberi. ꝛ ibi Bar. ff. de ſta. ho.

Caput eſt mẽbrũ pñcipali⁹.

Digit⁹ eſt ps mẽbri.

d ℂ Dño. ſ. de auꝭ. cõ. ge. c. ſacroſctã. ꝺ colla. c. i. in princi.

e ℂ Deinceps. p hoc et ꝑ ver. ſtatuit ꝛ decreuit. ptꝫ ꝙ hec ↄſtitutio ius nouum ſtatuit ꝑ no. in cle. eos. de regula. in ꝟ. deinceps. et ꝙ nõ trahiꝭ ad pterita. ca. nemo. de elec. l. vi. cle. i ·§· porro. de ſumma trinitate. cum ſi.

f ℂ Dietas. de vulgarib⁹ intellige non

g ℂ Romana. de ſtatu curie Ro. vide pe. ia. ti. de ſtatu curie Ro.

h ℂ Curia. q̃ eſt vbi papa eſt. c. ego. n. de iureiuran. vbi doc.

i ℂ Cauſe. ſiue mere ciuiles ſiue ſpũales / ſiue criminales / ſiue mixte. de q̃buſ not. ꝛi. q. i. in ſum. ſpe. ti. de cõtu ·§· iij. in pnci. de of. iu ·§· fi. Jo. an. de cri. fal. c. fi.

k ℂ Exceptis. exceptio firmat regulaꝫ ſ. de elec. c. i. circa pnci. c. et qꝛ. de col. c. i. ·§· i. ꝟ. exceptis. ĩ. de anna ·§· itẽ ꝙ dicta. ver. exceptis. no. ſ. ti. i ·§· itẽ voluit.

l ℂ Maioribus. q̃ ex natura ipſaꝝ ſunt deferẽde ad ſedẽ apoſt. nec in illis cõpellebatur q̃s litigare corã iudice inferiori c. vt debitus. de appel. ꝺ ro. deci. xl. doc. in cap. nicolao. de appella.

m ℂ In iure. ar. ꝙ ꝑ gñalẽ reuocatõnẽ nõ cẽſen̄t pñilegia clauſa in corpore iuris reuocata: niſi dictũ ſit expreſſe. glo. ꝛ doc. in auꝭ. qua i pulcia. C. vbi de cri. a. o. fa. glo. ꝛ qꝺ ibi no. Bar. l. l. ij. ff. ꝺ iudi.

in extra.ad reprimenda.in.ver.non obſtantibus.ꝙ verba non obſtante aliquo priuilegio intelligunť de priuilegio ſpeciali:non de clauſo in corpore iuris:patet.ẽ.ꝺ elec.c.i.ij.⁊.iij.vbi per generalẽ caſſationem reſeruationũ nõ caſſanť reſeruatiões ĩ corpore iuris clauſe.

a ¶ Enumerat;.ĩ glo.in.c.i.ꝺ trãſla. pre.in.c.qꝺ tranſlationẽ.de off.le.in.c. ꝑcept;.xij.diſ.ſpe. ti.ij.§.nũc oñdẽdũ. hen.in.c.cũ dilect⁹.de accu.hoſ.ĩ ſum. ti.de offi.le.§.quid pertinet.

enumeratis[a] eccl'iaꝝ cathedraliũ: et monaſteriorũ cauſis:quas cauſas ĩmediata ſubiectio ad ſedem apoſtolicam deuoluit[b] apud illos iudices in partibus qui de iure[c] aut de conſuetudine[d] preſcripta[e]

b ¶ Deuoluit.olim oĩs cauſe electionũ cathedraliu; eccl'iaꝝ inter maiores enumerabanť et eas appellatio deuoluebat ad ſedẽ aplicã.c.ꝗuis. de elec.in vi.idẽ in regularib⁹.c.cupiẽtes.eo.ti. ſ; hic dũtaxat excipiũtur cauſe cathedraliũ ⁊ regulariũ eccl'iaꝝ exemptarũ: non h; igitur locum in non exemptis.

c ¶ Jure.cõi.puta qui habent iuriſditionẽ vniuerſalẽ aut a lege q̃ dat iuriſditionẽ ordĩariã.l.eos.C.de mo.mul.aut a ꝑncipe.l.et q₂.ff.ꝺ iur.om.iu. vbi bar. eſt eñ lex aĩata in terris.in auť. de conſue.ad fi.col.iiij. aut ab vniuerſitate.l. fi.C.de iur.om.iu.c.cũ eccl'iaꝝ.ꝺ off.or. vbi ꝑ doc.hoſt.in ſum.ti.de of.or.§4.et ſ. Pañ.in.c.cũ cõtingat.de fo.cõpe.ĩ repeti.capl'.ſi ꝗs cõtra clericũ.eo.ti.

d ¶ Conſuetudine.q̃ dat iuriſditione; etiã priuate ꝑſone.c.cũ cõtingat. de fo. ꝯpe.vbi glo.et doc.alia eñ iura loquũť vť in prelatis vel in capitulis hñtib⁹ aliquã adminiſtratõnẽ.c.ad hec.c.accedẽtibus.de exc.pre.ix.q.iij.conqueſtus.c. irrefragabili.§.exceſſus.de off.or.c.auditis.c.cũ olim.de ꝑſcrip.c.ſup ꝗbuſdã de ver.ſig. cũ ſi.de quo ꝑ cy.⁊ legiſ.i.l.i. C.de emã.li.ſpe.de iuriſ.om.iu. ꝑ totũ. Pau.in cle.i.de ſenten.excom.

e ¶ Preſcripta.ſpacio.xl.ãnoꝝ. vbi cõſuetudo eſt ꝯ ius ſiñ ius canonicũ.c.cũ eccl'ia.de cau. poſ. et ꝓ.c.auditis.de ꝑſcrip.c.cum de beneficio,de prebẽ,in,vi, et ibi doc.Archidi.in.c.ij.de ꝯſue. eo.li. in.c.generali.de elec.eo.lib. Si vero eẽt preter ius ſufficit ꝙ ſit.x. annorũ.no.in l.de quibus.ff.de legi.vbi Bar.no.in.c. vt litigãtes.de of.orꝺ.in.vi.in.c.fina.de ꝯſue.eo.li. vbi doc. de ro. ꝺci.cccclxiij. vbi dicit ꝙ vbi prebende non ſunt diſtincte omnino cõſuetudo de optãdo iducit ſpacio.x. annoꝝ.ſi ſunt diſtincte ſpacio.xl.annorũ: ſi tamẽ ꝯſuetudo eẽt preter legem que derogaret iuri particularis eccl'ie:tunc nõ cẽſereť valida:niſi ꝑ lapſum.xl. annoꝝ. no.Inno.ĩ c.cũ dilectus.de conſue. Bal.in auť. q̃s actiones.C.de ſacroſanctis eccľ. late ꝑ Panor.in.c.fi.de conſue. et vbi conſuetudo venit contra ea que ſunt reſeruata principi in ſignum priuilegij ſpecialis: tunc requiritur tempus de cui⁹ initio non eſt memoria.c.ſuper quibuſdã. de ver.ſig.de quo per Guil.ĩ extra.Jo. xxij ſuſcepti.pe.ia.ti.ꝺ ꝯfeſſ. in rem. ac. Et no.hic ꝙ cõſuetudo d; eẽ preſcripta et rationabilis.c.cõſuetudini. et quaſi ꝑ to.xi.di.et multa alia requirunť ad eã q̃ iducit inducendam:que nota.per cy. et legiſ. in.l.conſuetudinis.C.que ſit long. cõ. glo.et doc.in.ꝺ.c.fi.de conſue.Joh.fab. inſti.de iu.na.§.ex non ſcripto. et in dubio appellatõe ꝯſuetudis ꝑferti ĩ materia ſtricta itelligiť de ꝑſcripta.tex.et ibi doc.in.c.cumana.de elec.in.ꝺ.c. generali.in.ꝺ.c.cum de beneficio. Frederi. ꝯſi. lxxxvi.Joh.an.in regula nemo. de reg. iu.in.vi.ĩ mer.qꝺ eſt verũ vbi agiť de cõſuetudine concernẽte caſum petitorij q̃ caſu etiam conſuetudo primã nõ tolleret niſi eſſet preſcripta.no.in.l.nemo.§. temporalis.ff.de reg.iu.glo.⁊ Inno.in c.accedentibus.de priui.glo. in ver.ſolite.in cle.ij.de ſtatu reg.glo.in dicto.c. cum de beneficio.archiꝺ.in.c.in his.xi. diſtin.ſecus ſi cõcerneret caſum poſſeſſorij.no.Johan.and.in capi.cum eccleſia.de electio,Bal.in cap.i.de feu, cog.

Cõſuetudo ꝗ͂ꝺ tꝑe ꝑſcribiť.

Cõſuetudo ꝑ.

Cõſuetudinis appellatõe itelligiť de ꝑſcꝑta.

vel priuilegio[a] cognitionem habent terminentur et finiantur[b].

ludo.in fin.ad hoc.c.querelã.de elec.di=
cto.c.cum eccleſia.c.conſultationibus.
de iure patro.

a ¶ Priuilegio. No. q̄ ꝯſuetudo equi=
paraꝛ ꝑuilegio.c.nouit.⁊ ibi no.de iudi.
no.in.c.accedẽtes.
de pſcrip. Inno.in
c.i.de apo.pſertim
in memorialis.c.ſup
q̄buſdã. de v̄b. ſig.
vbi glo.et Panoꝛ.l.iij.§.ductus aq̄.ff.de
aqua quoti.et eſti.Bal.in.l.ſi ſolẽnibus
C.de fi.iſtru.c.cũ contingat.de fo.cõpe.
vbi doc.q̄d verũ data capacitate pſone:
al's longe plus põt ꝑuilegiũ q̄̄ cõſuetu=
do.c.q̄̄to. cũ ibi no. de cõſue. Joh.an.in
c.ij.de p̄b.in.vi.in no.vbi dicit q̄ laicus
nõ poteſt cõferre beneficia: etiã ſi contu
lit tanto tp̄e de cuius cõtrario memoria
nõ exiſtit: ⁊ ex ꝑuilegio pape poſſet.lxiij
diſt.adrianus. Jdẽ vbi ꝯſuetudo dãnaꝛ
a iure plus operatur priuilegiũ.c.cũ ſa=
tis.de offi. archi. iunc.c.cum veniſſent.
de inſti. q̄d no.Compoſ.in.c.cum vene=
rabilis.de conſue. Johan.and.in.c.i.de
cleri.egro.in.vi.in cle.i. de ꝑuil.gl.fi.q̄d
no.in.c.catholica.xi.diſt. ⁊ ꝯſuetudo hʒ
vim ꝯſtitutionis.l.i.§.deniq̄ʒ.⁊ ibi Bar.
ff.de aqua plu.arc. et equiparatur ſtatu
to.l.magiſtratus.ff.ad municipa.l.ſem=
per. de iure immu.iſti.de iur. natu.§.ex
non ſcripto. Bar.in.l.omnes populi.ff.
de iuſti.⁊ iu.Bal.i trac. de tabel.⁊ pacto
Panoꝛ.in.c.cum nobis.de preſcrip.ff.d
legib⁹.l.de quibus. glo.et Bal.in.l.i.C.
de ſer.fu.Bal. in.l.liberti.C.de ope.lib.
et q̄d põt induci pacto et conſuetudine.
ff.queãd.ſer.amit.l.nõ ſatis.C.de agri.
et cen.l.i.lib.xi.glo.C.de decre. decu.in
ru.lib.x.⁊ glo.arguit de pacto ad cõſue=
tudinem in.c.ij.de cõſue.in.vi.archidi.
xi.diſ.in his. et q̄d non poteſt fieri p pa=
ctum nõ põt fieri p cõſuetudinẽ.c.ſacro
ſan.de elec.nõ eſt tñ regulariter verũ:vt
ibi no. Panoꝛ. Bar.in repe.d.l.omnes.

b ¶ Finiãtur.equa diſpoſitio cũ quili=
bet in ſua ꝓuincia ſit conueniendus.iij.
q.vi.p totũ.vi.q.iij.per totuʒ.in qua te=
ſtium ⁊ inſtrumẽtoꝛũ copia habetur.C.
vbi de rati.l.ij.quando impera.iu.pu.et
vidu.l.i.Olim tamẽ quiſq̄ʒ clericus po=
terat in curia romana cõueniri lʒ alias
ibi foꝝ nõ ſoꝛtireꝛ.c.fi.de fo.compe.quia
papa eſt iudex oꝛdinarius ſinguloꝝ.vñ
nullus poterat declinare eius foꝝ.ix.q.
iij.cuncta per mun
dum . niſi haberet
ius reuocandi do=
mũ:vt in.d.c.fi.cuʒ
ibi no.et roma cõis
eſt patria.ff.ad munici.l.roma.et caput
aliarũ patriarũ.l.i.C.de vete.iu.enu.et
dicebat Jnno.i.c.expoſuit.de dila. q̄ cu
ria ro.eſt cõe foꝛũ oĩbus.ff.ex qui. cauſ.
ma.l.necnõ.§.ſi cum.l.fi.C.ſi ſer.expoꝛ.
ve.ſed de hoc conquerebatur hoſtienſis
in.c.i.de ſup.ne.pre.in.vi. dicens q̄ im=
peratoꝛ curialioꝛ erat papa q̄ꝛ parcit re=
motis ne ad ip̄m venire teneanꝛ.in auꝛ.
de queſtoꝛibus.colꝛ.vi.⁊ cõpatitur pau=
pertati:et occurrit litibus:laboꝛibus:et
expenſis.in auꝛ.de man.prin.§.ſit tibi.⁊
.§.ſeq.colꝛ.iij.in auꝛ.vt dif.iudi.§.ſi vero
col.ix.no.in.l.i. ⁊.ij.C.vt lit.pen. nec eſt
cuilibet facile adire curiam ro.pro iuſti=
cia querẽda:nec fit ſine grauamine ſum
ptuũ ⁊ expẽſaꝝ. vt ſupra habetur.⁊ per
eundẽ modũ conqueritur de extrauag.
cuius mens habetur in.c.q̄̄q̄̄. de elect.
in.vi.cui dicit obſtare capi.cum in cun=
ctis.de elec.in fi. Quid ſi clericus cõſen
tiat litigare in curia:arguiꝛ q̄ nõ teneat
proceſſus.ꝫ.eo.§.i.v̄. et quicquid.c.ſigni
ficaſti.de fo.compe.vbi clericus non po
teſt cõſentire in aliũ iudicẽ eccleſiaſticũ
ſine cõſenſu dyoceſani.c.romana.de fo.
cõpe.in.vi.vbi iudex ap. non poteſt co=
gnoſcere de cauſa principali omiſſo ap=
pellationis articulo de cõſenſu partiũ.
glo.⁊ doc.in.c.coꝛdi.de appel.eo.li.doc.
in.c.vt debitus.de appel. Jtẽ hec diſpo=
ſitio q̄ cauſe tractentur in partibus eſt
ius publicũ inductum.non ſolum in fa=
uoꝛem clericoꝛum : ſed propter publicã re
vtilitatẽ: vt.ꝫ.in.v̄.pecunie.⁊ ver.ſeq̄n.
iuri autẽ publico partes renũciare non
poſſunt.ff. d pac.l.ius publicũ. de leg.i.
l.nemo.de pac.do.l.de dic.iũc.l.i.ff.ſol.
ma.c.ſi diligenti.de fo.compe.et in fauo
rem oꝛdinarioꝛum:ne coꝝ iuriſditio cõ=

Cõſuetudo et priuilegiũ eq̄paranꝛ.

Papa ẽ oꝛdinari⁹ oĩm.

Cõueniatur q̄libet in ſua prouincia.

Cãs in partib⁹ tractari eſt ius publici.

fundatur: vt.s.in.§.confunditur. nemini autē ſuū ius detrahi debet.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.l.ij.de re.iu.l.id quod noſtrum.c.cum eccleſia. de elec.et vbi ius continet vtilitatem renunciant; et tertij ſi nō poſſunt ſepari nō valet renūciatio.ff.de li.cau.l.i.ij.⁊.iij.fa.ꝙ exēptus ſine licentia pape non pōt renūciare priuilegio fori ⁊ prorogare iuriſditionem ordinarij.c.Iter dilectos. de dona. c.cū tpe.de arbi.vbi doc.etiam tenent ꝙ ſi renūciat ꝓceſſus vel ſententia non tenet.cū ſuperioris fauorez reſpiciat tale priuilegiū: ne ſuus ſubditus iudicet ab alio.fa.ij.q.i.nomen.et.c.multi.de iureiurā.nimis.no.Io.and.in regula: ſcienti. de re.iur.in.vi.in mer. Panor. in.d.c.ſignificaſti.p La.in cle.i.de ſtat.re.domi. in.c.cum nullus.de tem.or.in.vi.dic cōtra.ꝙ valebit ꝓceſſus. ad hoc.c.dilecti. de fo.cōpe.vbi priuilegium ꝙ anglici citra mare conueniri non poſſunt non ꝓdeſt illi qui citra mare promiſit reſpondere vl' ſoluere.c.nōnulli.de reſcrip.vbi clericus ꝓhibetur trahi vltra duas dietas per reſcriptū apoſtolicum niſi cōſentiat. ſi igitur conſentiat poterit vbicūqꝫ conueniri. durum enim eſſet dicere clericum non poſſe prorogare pape iuriſditionem ſine conſenſu ſui epiſcopi.cū tamen vt dicunt Ioh.de lig.et do.an.in.d. c.ſignificaſti.clericus ſubiectus abbati vel archidiacono etiā vbi ep̄s nō poteſt ꝯuenire poteſt prorogare iuriſditionem ep̄i ſui ſine cōſenſu abbatis vel archidiaconi propter ver.ep̄i.dyoceſani ibidē poſitum.nec ob.d.c.ſignificaſti.quia aliud eſt clericū in aliū iudicē penit⁹ extraneū cōſentire ſine ſui ſuperioris licentia: vt ibi.et aliud clericū conſentire in papam qui eſt omniū iudex ſaltē in habitu. vt no.i.c.nouit.de iudi.in extra. Boni.viij. vnam ſanctam.nam res de facili reuertitur ad ſuam naturā.ff.de pac. ſi vnus §.quod in ſpecie.xxxv.diſt. ab exordio. et ipſe eſt publica perſona ſup oēs eccleſias ⁊ clericos habens plenitudinē poteſtat; ſingulariter ⁊ vniuerſaliter. Innocen.in.c.cum pridem. de pac. Bal.in pro.li.feu. et cum ad eum appellatū eſt pōt cognoſcere de cauſa principali omiſſo ap.articlo.d.c.cordi.etiā inuito appellāte.et de cōſenſu ſolius appellati.dum tamen prius reuocet grauamen ſm Io. and.ibi.licet domi.contra. Panor.in.d. c.vt debitus. Sed cum hodie papa non poſſit adiri principaliter per viam q̄rele: ſed cauſe habeāt tractari in partib⁹: videtur ꝙ non poſſet omiſſo appellationis articulo cognoſcere de pricipali: niſi de conſenſu partium. nam ratio quare archiep̄s non cognoſcit omiſſo ap. articulo eſt: quia non poteſt adiri principaliter per viam querele: vt di.c.romana.que militat iſto caſu.ſ; poſito ꝙ ſententia non valeret nō poterit tamen venire contra ſententiam cōtra eum latā. quia videtur in ſe habere tacitū pactu; ne vlterius petat. ſicut acceptilatio iutilis ratiōe materie habet vim taciti pacti.d.l.ſi vnus.§.penulti.no.in ſi.in.d.c. ſignificaſti.vbi Panor.preſertim quando poſt prolationem ſententie ipſam approbauit.tunc tacite videtur contrahere et paciſci.vt ē caſus in.l.ij.C.cō.vtri. iu.et valet tunc nō vt ſententia: ſed habet vim cuiuſdam cōtractus quaſi partes tunc videantur contrahere ſuper eo quod venit in ſententia. vt no.Cy.⁊ alij in.d.l.ij.Barto. in.l.licet.ff.d iudi. Bar. ⁊ Bal.in.l.i.C.qui pro ſua iuriſ. Panor. in.c.examinata. de con.vti. Sed nunqd per litteras apoſtolicas poterit cleric⁹ conueniri coram iudice delegato in ptibus exiſtente: videtur ꝙ ſic.in nullo eñ talis grauatur cum cauſa remaneat in partibus. et ſi papa ibi eſſet cognoſcere poſſet. ergo et delegatus ipſius.ad hoc regula quā ponit hoſ.i.d.c.dilecti.ꝙ coram quocunqꝫ ordinario quocunqꝫ modo de iure cōmuni poſſit quis in aliquo loco conueniri: eodem modo poterit coram delegato pape cōueniri. Dic cōtra. nam licet pars non grauaretur bene tñ ſuus iudex ordinari⁹ in fauorē cui⁹ ſicut in fauorē ptiū eſt facta iſta diſpoſitio.cōcurrētib⁹ aūt pluribꝰ cauſis nō ceſſat diſpoſitio altera ceſſante.iſti.de nup.§.affinitatis.ff.de his q̄ no.ifa.l.liberoꝝ. de pri.cre.l.ſi vētri.§.in bonis.Bar.in.l.ita

Fori priuilegio nō renūciat exempt⁹ ſine papa.

Papa p viā ſimplic; q̄rele adiri nō poteſt.

Acceptilatio iutilis habet vim pacti.

ſtipulat⁹.ff.de ṽb.obli. Itē ſi ſubdit⁹ epi poſſet ſic corā delegato cōueniri: poſſet ⁊ ſcđs.et ſic vlterioꝛ: ⁊ ſic euacuaretur ei⁹ iuriſditio.⁊ ad ƥdicta bñ fa.J̄ .§.pri.vbi ad papā nō pōt appellari omiſſo medio et vbi appellat̄ debet cauſa appellatiōis delegari in ꝑtib⁹.nō poterit igit̄ adiri in ƥma inſtātia.ſed per iudices

Appellatio ad papam omiſſis medijs imponi nō pōt.

Et ne[a] ſub vmbꝛa appellationū[b] q̄ nimiū leuiter[c] et nōnunq̄ friuole[d] hactenus interponi[e] viſe ſunt: atq̄

oꝛdiarios partiū cauſe decidātur.aliud videt̄ dicendū in legato ſe.ap.in partib⁹ exiſtēte ꝑ hūc tex.q̄ dicit cauſas eſſe tractādas apud illos iudices in partibus q̄ de iure.⁊c̄.legatus autē de iure habet iuriſditionem oꝛdinariā in ꝓuincia ſibi decreta.c.ij.de of.leg.in.vi. et vt oꝛdinarius poteſt adiri ꝑ querimoniam.c.i.de of.leg.vbi de hoc hoſt.in ſum.e.tit.§.q̄d ꝑtinet circa finē.ſpe.ti.ij.§.ſupeſt in ƥn.

a ¶Et ne.vſq̄ ad.§.ne tamē. ƥmo ponitur cauſa cōſtitutiōis. ſcđo cōſtitutio q̄ gradatim etiā ad papā appellet̄. tertio ab interlocutoꝛia nō habēte vim diffinitiue reparabili in diffinitiua appellare.ꝓhibet.quarto q̄ cā appellatōis ad papā interiecte cōmittat̄ in partib⁹ ſtatuitur.quinto facta in ꝯ̄tū annullat ⁊ litigan̄.in expen̄.condēnat. ſexto.ro.eccleſie officiales actu in curia ſuis officijs īſiſtentes hoc decreto nō cōpꝛehendi declarat.ſcđa ibi.ſtatuit.tertia neq̄.quarta ſi vero. q̄nta ⁊ q̄cquid. ſexta romane.

b ¶Appellationū. q̄ ſunt regulariter permiſſe niſi inueniātur pꝛohibite. gl.⁊ do.in.l.qui reſtituere.ff.de rei vē.ſpe.ti. de ap.§.ij.vbi ponit.xxxvij.caſus ī quibus ſunt pꝛohibite ⁊ ſunt introducte vt eſſent innocētie remedium.c.ad noſtrā. c.cū ſpeciali. de ap. et vt iniq̄tatē vel imperitiam iudicantiū coꝛrigant.ff.de ap. l.i.in.ƥn.de mino.l.pꝛefecti.nō vt eſſent iniq̄tat꞉ defenſio: vt in iurib⁹ alleg.hoſ. in ſum.de ap.§.ij. et quid ſit appellatio. no.ij.q.vi.in ſumma. Joh.and. in addi. ſpe.ti.de ap.hoſt.in ſumma.eo.titu §.i. Bar.in.l.i.ff.de ap.panoꝛ.eo.ti.in ru.

Appellari nō debet ꝓ modico

c ¶Leuiter.ar.q̄ ex leui cauſa et ꝓ minimis rebus nō poſſit appellari.in aut. de ap.⁊ in que tem.col.iiij.ij.q.vi.anteriorū.quod nō eſt verū de iure canonico pꝛeſertim.appellat̄ eñ ꝓ minima cauſa cum appellatio nō ſit fundata ſuꝑ quātitate grauaminis: ſed ſuꝑ iniuſticia: et iniq̄tate iudic꞉.l.i. ff.de ap. et iiuſticia pōt accedere in minimis ſicut in maioꝛibus.C.de ap.l. et in maioꝛib⁹.c. de appellationibus.e.ti. tamen ꝓ modica leſione non fit reductio arbitramēti ad arbitrium boni viri.ſicut ꝓ modico non datur reſtitutio in integrum.l.ſcio.ff.de mino.c.i.de in integrum reſti.no.ſpe.ti. de arbitr꞉.§.vt autē.ṽ.ſed quo iure. ſentit glo. et Barto. in.l.ſi de meis.§.receptiſſe.ff.de arbitr꞉. vbi dicunt arbitratoꝛem poſſe de iure vnius dare alteri ꝓ bono pacis: dūmodo modicc.ad hoc.c.niſi eſſent.de pꝛeb.al's fieret reductio ad arbitrium boni viri.ff.de oper.li.l.ſi libertus.pꝛo ſocio.l.ſi ſocietatem.§.arbitroꝛum. vbi per Bar.late panoꝛ.in.c.quintauallis.de iureiurā.

Arbitrator q̄d poſſit.

d ¶Friuole. appellās friuole ante ſententiā in expen̄.intereſſe ⁊ in emenda ꝑti appellate condēnatur.J̄.ti.i.c.i.

e ¶Interponi.interpoſita appellatio opatur tres effectus ƥncipales.pꝛimus eſt q̄ ſuſpendit ꝓnunciatū.l.furti.ff. de his qui no.infa.vbi Bar.c.venientes.et ibi no.de iureiurā. de re iudi.cum inter. de elec.cum dilecti. appellatio eñ facit vt nō videatur ſententiatum.adeo q̄.ll. dicūt q̄ per appellationē extinguit̄ ſententia.l.i.in fi.ff.ad turpil. vbi Bar.l.ij.ff. de pe.ſed re vera non extinguit̄: ſed ſuſpēditur ſicut canones dicūt.no.in.c.ſacro.de ſen.excō.c.paſtoꝛalis.§.ƥterea.c. ſi.de off.dele.Bal.in.l.minoꝛibus.C.ad ſill'.in.l.i.ſcđm ta.in.l.i.C.ne ex deli.de. nec ſuſpendit quo ad om̄es effectus.l.ſi inſtituta.§.de inofficioſo.ff.de inoffi.teſta. vbi nepos qui dixit teſtamentū aui inofficioſum ⁊ obtinuit d₃ hr̄e appellatione pendēte alimēta ab hereditate.c.ſi. de ſequeſ.poſ.vbi ſi re⁹ appellat a ſentētia cōtra eum lata fructus rei petite ſe=

Appellatio tria facit.

queſtratur ſi diſſipatur ab eo.et ibi Pa=
nor.in.c.dilecti.de ma.ꝛ obe. i ru.de ap:
nec appellatio impedit effectũ cõfirma=
tionis ꝑcedentis.c.conſtitutis. vbi Jn=
no.ꝛ doc.de ap.Bal.in marga.in.℣.ap=
pellatio. Quid aũt opetur appellatio a
ſententia cenſure. no.in.c.ad reprimen=
dam.de of.or.vbi moder. ꝛ in.c.paſtora
lis.de ap.Innocẽ.in.c.ab excõicato. de
reſcrip.in.d.c.ſacro. ſcds eſt ꝙ ſuſpẽdit
negociũ tam ꝑncipale ꝙ̃ acceſſoriũ con:
nexum.c.ſollicitudinẽ.c.dilectis. de ap.
vbi doc. in q̃bus dr̃ ꝙ ꝑ appellationem
legitimã nedũ negociũ ꝑncipale:ſed oĩa
acceſſoria ſunt ad ſupiorẽ delata. iõ caſ:
ſanł oĩa poſt ap.hmõi ꝑ iudicẽ a quo at
tẽptata.de ro.deci.ccclxvi. terti⁹ ẽ ꝙ de:
uoluit cãm ad ſuperiorẽ.c.nõ ſolũ.c.ſi a
iudice.de ap.in.vi.totaliter ita vt poſſit
ſñiam reformare ex noua cauſa.l.ꝑ hãc
C.de tẽ.ap.cum appellatũ eſt a diffiniti
ua.ſecus ſi ab interlocutoria:vt le.ꝛ no.
in cle. appellanti. de ap. vbi appellatio
ab interlocutoria non põt iuſtificari niſi
ex deducti; corã iudice a quo.glo.ꝛ Bar.
in.l.ait ꝑtor.§.ꝑmittił.ff.de mino. Bar. i
d.l.ꝑ hanc.C.de tẽ.ap. Oldra.ꝯſił.cxxx.
niſi alia veniant de nouo ad noticiã ap=
pellantis.qr tũc ea deduci poſſunt.ar.c.
inſinuãte. de of.deleg. Bal.in.l.iuitus.
C.de ꝓcu.Bar.in.l.ſi expreſſim.ff.eo.ti.
Panor.in.c.cũ cauſa.de re iudi. ꝛ appel
latio iudicialis reſpectu vnius articuli
ſuſpendit iuriſditionẽ iudicis a quo in
tota cauſa ſiue cauſa principalis ſit con
nexa articulo ap. ſiue nõ.nõ in aliĳs cau
ſis.c.ꝑterea.c.ſup eo.vbi doct.de ap.l.ſi
q̃s ꝓuocatiõe.C.e.ti.vbi appellatio in=
terpoſita ſup iniuria illata:puta a tortu
ra:ſuſpẽdit iuriſditionẽ in tota cauſa et
deuoluit eam ad ſuperiorẽ. et ibi glo. et
legił.iudex tñ poterit recuſari i aliĳs ca=
ſibus.c.ꝓpoſuit.de ap.vbi doc.ideo q̃c=
quid iudex facit poſtmodũ in illa cauſa
in qua eſt appellatũ in preiudicium ap=
pellationis nõ valet:et eſt ipſo iure nul:
lum.d.c. venientes. di.c.non ſolum. vbi
glo.et doc.cum ſi. nã attẽptata poſt ap=
pellationẽ iudicialem ſunt ipo iure nul:
la:etiã ſi appellatio deſerał.no. Innoc.

Appel= latio ſu ſpendit ꝑncipa= le et ac= ceſſoriũ

Applo a tortu= ra ſu= ſpendit iuriſdi= tionẽ in tota cã.

de elec.auditis. Jo.an.in.c.licet. de ſen.
excõ.in.vi. vbi moder.c.ſup q̃ſtionũ. de
of.deleg.doc.in.c.ſepe.de ap.fa.c.cũ ve=
niſſent.vbi doc. de eo q̃ mit.in poſſ. La.
alle.i.ſed attẽtata poſt appellationẽ ex=
traiudicialem nõ videntur ipſo iure nul
la.c.cõſiderauimus.de elec.vbi Panor.
doc.in.c.cũ nobis.de elec. et ibi Panor.
Inno.in.c.i.de his que fi. a ma.par.ca.
quãdo interponitur ab actu extraiudi=
ciali.c.ſi poſtq̃. de elect.in.vi.c.i.de ap.
eo.lib.vbi Inno.ꝛ glo.in.d.c.nõ ſolũ.ſe=
cus ſi ab actu iudiciali.et appellatur nõ
vt a parte: ſed vt a iudice.de reli.do. cũ
dilectus. Archi.ij.q.vi.quotiens.de iu=
di.exhibita.do.an.in.c.dilecti.d ap. oĩa
tñ reuocantur ex officio iudicis ꝑ viam
attentati.ff.nil inno. pen.ap.per totum.
c.bone.de ap. vbi late ꝑ moder. Panor.
in.c.conſuluit.eo.titu.vbi dicit attenta=
ta contra appellationem extraiudicia=
lem eſſe nulla ipſo iure ſi ex cauſa ꝓba=
bili et veriſimili interponatur:ſiue a iu=
dice ſiue a pte fuerit interpoſita.ad hoc
c.i.de ap.vbi Panormi.c.ad audientiã.
dicto.c.dilecti.eo.titu. vbi excõmunica=
tio lata poſt appellationẽ extraiudicia=
lem eſt nulla.ꝑ Innoc.in di.c.dilecti. de
maio.ꝛ obe.vbi Panor.ſed do.Anth.po
nit alios duos effectus ap.in.d.c.ad re=
primendã.qui cõprehendũtur ſub ꝑdi=
ctis.vnus enim effectus eſt ſm eum: q̃a
ſuſpẽdit iuriſditionẽ iudicis a quo. ſed
iſte effectus cõprehẽditur in tertio: qr
ſi deuoluit cauſam ad ſuperiorem:ergo
ſuſpendit iuriſditionem iudicis inferio
ris.c.licet.de of. leg.d.c.paſtoralis.§.ꝑ=
terea.cũ ſi.qđ verũ ſi appellatio eſt inti
mata parti ꝛ iudici. nam attentata poſt
appellationẽ nõ intimatã legitime non
reuocãtur.de ro.deci.cxlij. ſʒ Inno.ꝫ. ꝛ
doc.in.c.dilectis.de ap.dicentes nõ eſſe
neceſſariã intimationẽ:niſi quando ap=
pellans vellet ꝓſequi.et ſpeciale eſt ſo=
lum in ap.extraiudiciali in bñficialib⁹.
no.in cle.cauſam.de elec.ꝛ vide Panor.
in.c.ſuggeſtum. de ap.et alius effectus
ſm eum eſt: quia impedit tranſitũ in rẽ
iudicatã : ſʒ iſte effectus cõpꝛhenditur
ſub primo: quia ſi appellatio ſuſpendit

Attẽta= ta poſt applo= nem an ſint nul la.

Attẽta= ta poſt appella tionem an ſem= per re= uocẽtur

vel extinguit iudicatū.ergo impedit ne trāſeat in rem iudicatā.c.qđ ad cōſultationem.de re iudi. vñ pendēte ap.nō dȝ fieri executio ſententie.d.c.venientes. et ibi no.d.c.dilectis.vbi glo.cū ſi. Inno.đ of. deleg.querenti.

Pau. de caſt.conſi. cccxxv. niſi in caſibus no. per Inno.

etiam in eadem[a] inſtantia[b] ad pro=

in.c.paſtoralis. de of.deleg.Bal.in marga.in.ꝟ.iudex. Archi.ij.q.vi. ſunt quorum. et vide ſpe.ti. de app.§.nouiſſime de effectu. vbi tractat de effectu ap.ꝛ de reuocatione attentatoꝝ. Gaſ. ꝛ Jo.mo. in.c.cupientes.de elec.in.vi.

a ¶ Eadē.no.ꝙ cauſa pncipalis ꝛ appellatiōis cēſenť eadē inſtātia.ad hoc.ſ. ti.i.c.i.C.ne li.in vna eadēq̄ cauſa.l ru. et ni.ij.q.vi. ſi ꝗs in quacunq̄.vbi dicit glo. ꝙ ſunt eadē cauſa ſiue idē negociū vnde ꝓcurator appellātis vel aduocatus in cauſa principali nō pōt eſſe teſtis in cauſa ap.c.fi.de teſti.in.vi. vbi glo.ſȝ aliud eſt iudicium cauſe ap.et cauſe pncipalis. diuerſi em̄ ſunt iudices et ſunt diuerſe inſtantie. Panor.in.c.dilecte. de excep.nā in cā ap.a diffinitiua non allegata allegabo:et non probata probabo. C.de tē.ap.l.ꝑ hāc.vbi Bar.c.cū iohannes.de fi.inſtru.et in ea iurať de calumnia. lȝ fuerit iuratum in principali.c.ij. de iura.calū.in.vi. et ꝓcurator in cauſa pncipali nō cogiť appellationē ꝓſeq̄.C. de ꝓcu.l.inuitus.c.non iniuſte.e.tit. qđ intellige vt ibi no.Inno.nec teneť aduocatus pro eodē ſalario patrocinari in cā ap.a diffinitiua. no.in.l.i.C.de ſuffrag. ſpe.ti.de ſala.§.ſequitur.ꝟ. ſed nūquid Jo.an.in.d.c.fi.de teſti.in regľa ꝯtract⁹. de reg. iu.in.vi.in mercu.nec renunciatio teſtiū ꝓducendoꝝ facta in cā principali extendiť ad cām ap. no. Inno.in.c. cū veniſſent.de teſti.ꝛ l cā ap.ſuꝑ nouis articulis poſſunt noui et veteres teſtes ꝓduci.nō tñ ſuꝑ eiſdē vel directe ꝯrīs. c.fraternitatis.de teſti.iunc.cle. teſtib⁹. e.ti.et vbiq̄ doct.iudiciū autē cauſe ap. ab interlocutoria magis cōuenit cū primo iudicio ꝙ̄ iudiciū app. a diffinitiua. cle.appellanti. de ap.per no.ꝑ Inno. in

Appellatiōis cauſa ꝛ cā pncipal an ſint eadē inſtātia.

di.c.nō iuſte.ſpe.loco preallE. et qđ hic dicit inſtantia expone pro cauſa.

b ¶ Inſtātia.inſtātia cauſe pncipalis perit ꝑ lapſum triennij. ſm .l.C.de iudi.ꝓperandū. ſec⁹ de iure canonico ſm cōem opiñ. ad hoc ſe an. ꝑ c.cū olī.§.iudices. eat per de ꝑui.vbi facta fu it cōdēnatio expēſarum factarū per quadrienniū quo durauit iudiciū.ꝛ ſic nō perit inſtātia per lapſum triennij.c.tū ex litteris. de in integ.reſti.cū ibi no.vbi lis durauit longe vltra triēniū.c.venerabilis. de iudi.vbi doc. ibi em̄ ſeruieñ. aſſerebant inſtantiā iudicij periiſſe. iō recuſabāt rñdere ſub iudice: ſȝ papa mandat ei ſimplr: vt nō obſtante illa exceptione ꝓcedat in cā.et rōnem diuerſitatis ponit Panor.in.d.c. venerabilis. qꝛ de iure canonico appellabať a quolibet grauamine. non ſic de iure ciuili.c.ſuper eo.de ap.vñ iudex ciuilis ſatis pōt cauſam īfra triennium decidere: cū ꝑ appellationē nō īpediať ei⁹ iuriſditio: ſed iudex eccleſiaſtic⁹ nō ſic. cum per frequentes app.ab interlocutoria nō poſſit qn̄q̄ infra hoc tp̄s cauſam termiare.ſed hec ratio hodie nō militat qꝛ his iurib⁹ ante ſnīam regulariter nō appellať:vt infra ſeq̄tur.d.tñ.l.ꝓperandū:quo ad ꝑemptionē inſtantie non hȝ locū de iure canonico. qꝛ non fuit in foro eccleſiaſtico recepta:vt clare patet in primis iuribus alleg.ad hoc.iiij.diſt. leges.ſ.in ꝓhe.in fi.ſed inſtantia app.perit per lapſum anni qui datur appellāti ad ꝓſequendā ꝛ finiendā appellationē. ꝛ ſi iuſta cā interuenerit idulgeť biēniū. C.đ tē.ap.auť.ei qui appellat.ij.q.vi.ſi ꝗs appellat.c.cū ſit romana.c.conſtitutus.de ap.et aliqñ trienniū.c.ex rōne.e. ti.ꝙ ſi infra dictū tp̄s nō fuerit ꝓſecut⁹ appellationē rata manet ſententia:ꝛ cā appellatiōis perimiť.d.c.cū ſit romana cle.ſicut.cle.ſi appellationē.de ap.cū ſi. idem per lapſum termini hominis dati appellanti ad ꝓſequendā ap.appellāte non ꝓſequente rata manet ſententia:vt d.c.cū ſit.qꝛ termin⁹ pfixus ab hoīe ſuccedit loco termini iuris.iō quo ad deſer

Inſtantia cauſe an perit per triennium.

Inſtantia an perimatur ꝑ triennium de iure canonico.

tionē operaꝛ eundē effectū.no.Jnno.in
c.ꝑſonas.l.c.ex rōne.de ap.vbi vtrobiqꝫ
Pañ.c.lꝫ.de ſen.excō.in.vi.vbi doc. ⁊ de
ↄſuetudine parlamenti ⁊ ꝑ ordinationē
regiā ſi appellans nō ꝓſequaꝛ ap.infra
trimeſtre lapſo dicto tēpo=
re deſerta eſt. Sed nūquid
lapſo tpe iuris ſtatuti vel
hois ad ꝓſequēdā ap.poſ=
ſit iudex a quo ſnīam executioni māda=
re appellāte vlteri⁹ nō citato.de hoc per
Guil.⁊ moder.l.d.cle.ſicut.Jnn.⁊ alios
in.d.c.ex rōne.Bartho.i.l.a diuo pio.§.
in vēditiōe.ff.de re iudi.⁊ cōiter dꝛ ꝙ ſic:
qñ ſnīa eſt liq̄da.qꝛ appel.eſt deſerta.d.
c.ꝑſonas.⁊.c.ſeq.d ap.vbi Panoꝛ.Bal.
in.l.ſi ↄtra.C.de appel.vrbaniter tñ pro
cederet ſi citet eū ꝓ informatiōe habēda
ſummaria de īpedimēto de fructibus ⁊
oībus deducēdis.d.l.a diuo pio.§.ſi ſu=
per reb⁹.de ro.deci.ccclviij.Et prudēter
faciet appellās ſi cōparet corā iudice a
quo ⁊ docet de impedimēto.et ſi hoc nō
obſtāte iudex vult ꝓcedere ad vlteriora
appellet ad ſuperiorē.dic tñ ꝙ lꝫ appel=
lās nō cōpareat corā iudice a quo alle=
gaturus īpedimētū.ſi tñ in veritate īpe
dimentū ſuberat reuocabiꝛ executio ꝑ
ſuperiorē.p̄dicta limitat Jnno.in.c.cuꝫ
ſuper.de re iudi.qñ executio fit in rebus
adiudicatis ꝑ ſnīam.⁊ Bar.vbi.s̄.itelli
git qñ erat fienda executio ī ſpecie adiu
dicata:tūc nō requiriꝛ citatio.Barth.in
l.penul.ff.de aucto.tu.ſꝫ quoddā prece=
ptum de exequēdo poſt qd auferet res
manu militari.l.q̄ reſtituere.ff.de rei vē
di.Bar.i.l.meminerint.C.vñ vi.Bal.in
l.i.de iure emphi.i.l.ſi p̄toꝛ.ff.de iudi.ſꝫ
dicit Panoꝛ.in.d.c.ex rōne hec ꝓcedere
qñ nō fuit ap.vel qñ certū eſt īpedimen=
tū nō fuiſſe in p̄mo ānno dato ad ꝓſequē
dū.in dubio vero credit īdiſtincte citatio
nē premittēdā: licet ſit fiēda executio in
reb⁹ adiudicatis.Bal.i.l.filioſa.ff.ſolu.
ma.vbi dicit executionē ſnīe nō poſſe fie
ri ſine citatiōe:ſiue fiat in bonis : ſiue in
perſona debitoris.poſſe tñ fieri ſine aliq̄
ꝓbatōe debiti vel primoꝝ actorū cauſe:
qꝛ vbicūqꝫ abſenti pōt cōpetere defenſio
ſemꝑ requiriꝛ citatio etiā in notoriis.c.

Snīam an poſ=ſit iu=dex a q̄ exeq̄ tē=pore ad ꝓſequē=dam ap=pellatio=nem la=pſo.

Execu=tio ſnīe an poſ=ſit fieri ſine ci=tatione

rogationem[a] litium

fi.de offi.deleg.in.vi.no.Jnno.in.c.tua.
de coha.cleri.⁊ mu.doc.c.veſtra.e.ti.in
c.ad noſtrā.ij.de iureiur. ſꝫ in caſu iſto
pōt competere defenſio:qꝛ forte appella
toꝛ fuit īpeditus in p̄mo anno. Jtē iura
ſemꝑ exigūt citationem et
ſummariā cognitionem in
executiōis actu qñ veriſilr
pōt cōpetere defenſio par=
ti:vt colligiꝛ ex dctā.l.a diuo pio.ad hoc
no.J.de paci.poſ.c.i.§.fi.in ver.declarēt.
nec ob.ſi dicat p̄ſumptionē eſſe ↄ̄ appel=
lantē ex lapſu p̄mi anni: qꝛ dicit Panoꝛ.
hāc p̄ſumptionē nō ſufficere:vt ſine cita
tione ſpolietur re ſua:ex quo pōt ſibi ali
qua defenſio cōpetere.ꝓbatur in ſi.ꝑ.c.
licꝫ eps.de p̄bē.in.vi.c.ordinarij.d offi.
ordi.eo.li.vbi habeꝛ ꝙ licet ꝑ adeptionē
ſcdi curati vacet primum ipſo iure.c.de
multa.de p̄ben.non tñ pōt eps illū ſpo=
liare citatiōe pri⁹ nō facta : qꝛ poſſet ſibi
defenſio cōpetere : puta diſpenſatio vel
q̄d ſile.⁊ ex dictis iuribus ꝓbaꝛ: ꝙ licet
ↄtra abſentē ſit p̄ſumptio iuris:nō tñ ex
hoc dꝫ p̄uari poſſeſſione ſua citatiōe nō
p̄miſſa: ita executio ſnīe nō pōt fieri ap=
pellāte nō citato.Bart.in.l.i.ff.nil inno.
ap.pē.Bal.in.d.l.ſi ↄ̄. ⁊ ſi de facto fieret
deberet īcōtinēti de facto reuocari.arg.
c.cū cā.de offi.dele.c.ↄquerēte.de of.oꝛ.
l.fi.C.ſi ꝑ vim vel ali.aduerte tñ ad p̄di
cta:qꝛ lꝫ perēpta inſtātia cauſe ap.peri
matur cā vt dictū eſt.tñ in cā principali
ſolū pereunt acta iudicij:vt libelli obla=
tio:litis ↄteſtatio/⁊ ſi.vt.d.l.ꝓperandū.
vbi doc.nō aūt acta cauſe pereūt:vt cō=
feſſiones/atteſtatiōes/et ſi.no.ſpe.ti.de
iur.deli.§.reſtat.℣.ſꝫ nunq̄d oīa.de quo
Bar.in.l.cū lite.ff.iudi.ſol.Jnno.⁊ doc.
in.c.cām.de teſti.doc.i.d.c.venerabilis.
a ¶ Prorogationē.q̄ diſpēdioſa eſt ꝑti
bus ⁊ rei publice.c.diſpēdia.de reſcrip.
in.vi.cle.diſpēdioſam.de iudiciis.ideo
voluit.l.inſtantiā iudicij triēnio ꝑire ne
lites ſint imortales.⁊ qꝛ pēdētia litis ſe
pe materiā criminib⁹ creare noſciꝛ:vt.l.
ꝓperādū.C.de iudi.vbi dicit glo.⁊ bar.
ꝙ illud tp̄s nō pōt ꝑ exp̄ſſum partiū cō=
ſenſum ꝓrogari.glo.in.l.ij.ff.de iudi.ſi=
cut ꝓrogaꝛ in cauſa ap.in auꝛ.ſi tamen.

Bñficiū ſcdꝫ cu=ratū ac=ceptās an ꝑdat ſtati pri=mum.

C.de tẽp.ap.cle.q̃ꝺdiu.de ap.Joh̃ã.an. in addi.ſpe.ti.de ap.§.nunc breuiter.℣. itẽ fallũt.ti.de lega.§.reſtat.ver. quid ſi in ſtatuto.ſʒ Bal.dicit ꝯtrariũ in.d.l.ꝑ=perandũ.ꝙ idem ſit in cauſa appellationis:ſicut i cauſa ꝑn cipali vt nõ currat tẽpus durante cõ=promiſſo. ſed ꝑmũ dictũ ſequitur Pa=nor.in.c.venerabi=lis.de iudicijs. q̃a cõpromiſſuʒ eſt voluntariũ.l.ſi dictũ.§. ſi cõpromiſero.ff. de euic.ideo nõ debet ius publicũ ledi per factũ voluntarium partiũ.aduerte dicit do. Antho. et Pa=nor.in.c.ex rõne.de ap.ꝙ tẽpus iuris vł hois vel ſtatuti nõ poteſt ꝑ viam proro=gationis elõgari ampliãdo/duplicãdo/ vel triplicando:q: hoc nõ reperitur con ceſſum:ſed ſi volũt ꝑtes expreſſo cõſen=ſu vel tacito ꝑ viam cõpromiſſi ſupſede=re proſecutioni bene poſſunt/ ⁊ interim ipo iure nõ currit tẽpus:vt.d.cle.q̃ꝺdiu. vult Joh.an.in.d.℣.item fallũt. ⁊ in.d. cle.in ℣.currere. textus eñ illius cle. lo quit:vt termino appellationis ꝓſequẽ=de ſupſederi poſſit nõ ꝓrogari: dũ dicit ꝙ interin nõ currit tẽpꝰ.ergo nõ loquit in termino ꝓrogato: q: tunc curreret tẽ pus. Item ſequeret abſurduʒ ꝙ partes poſſent ꝓrogare illud tẽpus in mille an nos: ⁊ ſic inquietaret iudex:reſpublica lederet: partes vexarent litibus ⁊ expẽ ſis:materia criminibꝰ preberet ex longa ꝯcertatiõe:q̃bus lex vel ſtatutũ obuiare volẽs ꝑfixit certũ terminũ: iõ nõ poſſũt huic ꝑtes renũciare:poſſunt tñ illũ arta re ⁊ reſtrigere ⁊ appellatiõi iterponẽde renũciare ꝑ viã pacti ⁊ vtriuſq ꝑtis ꝯſẽ ſuʒ.C. ꝺ tẽp.ap.l.fi.i fi.vbi doc.ff.a qui. ap.nõ licet.l.i.§.ſi q̃s.⁊ ibi Bar.de ro.de ci.cexci.q: huiuſmodi reſtrictio vł renũ ciatio concernit ꝑiudiciũ partiũ: ꝓroga tio ꝑiudicium reipublice.merito primũ permittendũ eſt partibus nõ ſcd̃m. An aũt tẽpus appellationis interponende poſſit ꝓrogari a partibꝰ vel a iudice.no. Panor.i.c.cũ ſit romana.de appel.Bal. in auť.ei qui appellat.C. de tempo.ap.

Appel=latiõis ꝓſequẽde tẽpꝰ põt ꝓro gari per partes.

ſepe[a] multiplicari[b] materia fouendis iniuſtis vexationibus relinquatur. ¶ Statuit eadem ſancta ſynodus: ꝙ ſi quis[c] offenſus[d]

a ¶Sepe.ideo obuiandũ fuit.l.nã ad ea.ff.de legi.c.frequens.de reſti.ſpolia. c.iij.de adulterijs.cũ ſimilibus.

b ¶Multiplicari. multiplicatio appel lationũ non approbat factũ iudicis:ſed potius reprobat et ipugnat. arg.xxxi. q.ij.lotharius. no. Inno. in.c.dilecto. de ap. vbi dicit ꝙ ſi quis in iudicio vel extra ſecũda vel ter tia vice appellat:nõ videť ꝑ ſcd̃aʒ appel lationẽ a prima recedere:q: ſemꝑ inſtat vt ꝑ appellationem defendať.c.directe. c.bone.vbi Joh.an.de appel.cle.i.de do lo ⁊ cõtu.⁊ ibi no. ꝙ per appellationem a diffinitiua nõ recediť ab appellatione anna interpoſita ab interlocutoria.clemen.i.§.ſimiliter.de re iudi.vbi doc.con ſuluit tñ Spe.ti.de ſen.pro.§.iuxta.ver. q̃d ergo ſi appello.ꝙ i ſcd̃a appellatiõe ꝓteſteť quis ſe nolle ꝑ eã a ꝑma recede=re.quid aũt opetur ſcd̃a appellatio. no. Bar.in.l.cũ ꝓcurator.ff.de no.oper.nũ. Bal.in.l.gñaliter.§.ſed iuramẽto.C.de iureiur. Panor.in.d.c.bone.in.d.c.dilecto. Pau.de caſt.conſi.xxv.

c ¶Quis.vel qua.ff. de verbo.ſig.l.i. de pact.l.tres fratres.xvij.q.iiij.ſi quis ſuadẽte.iuncto cap̃.mulieres. de ſentẽ. excõ.cũ ꝯcor.quas vide.ſ.de elect.c.i.§. et cum humane in ℣.abbatis.

d ¶Offenſus.i. grauatus iniuſte qui põt appellare quecũq ſit.ij.q.vi.omnis oppreſſus.⁊.c.ſeq.c.vt debitꝰ. de ap.cũ ſi.etiã excõicatus.iij.q.ix.re vera.c.per=uenit.de ap.c.fi.cum inter.de excep. cuʒ omis defenſio ſibi reſeruetur. ⁊ appella tio eſt quedã defenſio ad remotionẽ gra uaminis inſtituta.c.ſuggeſtũ.de ap.q̃d itellige de appellatiõe iudiciali. q: excõ municatus extra iudiciũ appellare non põt vbi appellatio eſt mere extraiudicialis.no. Inno.i.d.c.cũ inter. vbi late Panor.in.c.ſignificauerũt.eo.ti.q: appella tio extraiudicialis eſt quedã ꝓuocatio ad cauſam.c.cũ ſit. de ap. ſʒ excõicatus nõ poteſt ꝓuocare ad iudiciũ.c. intelleximus.de iudi.c.pia.de excep.in.vi.vbi

Joh̄ā.an.et alij. hen.in.c.prudentiā.de offi.delega.in.d.c.intelleximꝰ.vbi Pan. hec vera: niſi ex omiſſione appellatiōis poſſet aliquod p̄iudiciū generari excōicato: tunc deb3 admitti ad appellandū: appellandū pro.ff.qn̄ ap.ſit.l.i.§.dies.ꝛ §.ſi quis.qn̄ appellatur a iudice et pōt haberi eius copia.c.cordi.de ap.in.vi.c. vt debitus.eo.ti.niſi iuſtus metꝰ appellantem excuſet: vel iudicis copia nō habeatur: tunc valet appellatio abſente iudice ꝓteſtatione p̄miſſa.de rot.deci.

Appellatio an debeat interponi corā iudice.

puta ſi appellat ab executore ꝓuidēte extra iudiciū. Nā qꝛ poſſet excōicato

corā[a] ſuo iudice[b] habere nō poſſit

preiudicare in bñficio vel iure ſuo poterit appellare. ſatis eñ ſtimulaꝛ ex facto executoris. vnde eſt quaſi reus neceſſarius.qđ intelligit Panor.in.c.dilecti.de maio.ꝛ obe.qn̄ de iure ſibi inferreꝛ p̄iudiciū.ſecus ſi de facto tm̄.qꝛ excōicatus ſpoliatus nō auditur petens reſtitutionem.no.xxiij.diſ.in noīe dñi.de reſcrip. dilectus.i.in.d.c.prudētiā.§.ſexta. Innocen.in.c.veritatis.de do.ꝛ contu.vbi doc.ꝛ in.c.ex conqueſtione.de reſti.ſpo. Frede.cōſi.cxi.vbi dicit ꝙ nec ꝓ iniuria illata tp̄e excōicatiōis pōt agere. glo.in c.oībus.iiij.q.vi.c.teſtimoniū. de teſti. niſi iniuria irrogaretur ei volenti explicare rem a iure ſibi cōceſſam.puta proſequenti appellationē vel abſolutionem: tunc eñ poteſt agere durāte excōicatione vt illa iniuria ceſſet: qꝛ vno ꝑmiſſo ꝛc. de offi.deleg.c.i.cū ſi. Sed non offenſus ꝛ ille cuius nō intereſt appellare nō poteſt.ij.q.vi.nō ſolēt.c.cum inter.de elec. oēs tñ quoꝝ intereſt appellare poſſunt: licꝫ in iudicio nō interfuerint.l.ab executore.l.tutor.l.a ſententia.ff.de ap.c.ſtatuimus.de elec.l.vi.c.cū ſup.de re iudi. vbi glo.ꝛ doc.ſpe.ti.de ap.§.i.etiā ſi ſolum facti p̄iudicium p̄tendant: ne ſcꝫ de facto moleſtētur.c.ꝑuenit.cum ibi not. de arbi.d.c.dilecti.vbi glo.ꝛ doc. I criminalibus quilibet appellare poteſt inuito reo.l.nō tm̄.ff.de ap.ꝛ ibi Bar.C.eo. ti.l.eos.§.ſup his.ff.qn̄ ap.ſit.l.ij.in fi.l. addictos.C.de epi.audi.vbi Bal.no.ij. q.vi.in ſum.ſpe.lo.p̄alleg.

a ¶Coram.corā aliquo dicit̄ fieri qđ fit eo ſciente ꝛ intelligēte: licet nō cōſentiente.ff.de ṽbo.ſig.l.corā.de arbi.l.diē §.coram.vbi Bart.glo.in.c.vt circa.de elec.in.vi.Bal.i.l.ſi quis obrepſerit.ff. de fal.ꝛ facit iſte tex.ꝙ coram iudice ſit cccclxix.c.ſi.de ap.vbi glo.ꝛ doc.ad p̄dictam glo.ij.q.vi.biduū.in.c.appellatio. de ap.in.vi.vbi doct.c.ſi duobus.de ap. vbi pꝫ ꝙ ſi quis a ſuo iudice appellauit non ꝓtegit ip̄m appellatio/ donec ad iudicis noticiā ꝑducaꝛ.glo.in.c.ſuggeſtū. de ap.vbi late hen.ꝛ Panor.Bar.in.l.i. §.libelli.ff.eo.ti.Bal.in addi.ſpe.eo.ti. ver.appellatio debet interponi.tñ lꝫ in appellatiōe p̄ſentia iudicis requiratur ſi haberi poteſt: nō tamē requiritur preſentia appellati: ſꝫ ſufficit ꝙ fiat ſibi intimatio.cle.cauſam.de elec.vbi Pau.et alij.cle.i.de ap.vbi doc.ſpe.eo.ti.§.qualiter.ṽ.cautus.ideo ſi appellatur extra iudiciū ab alio q̄ a iudice: ſatiſ eſt ꝙ fiat illi itimatio ſm̄ diſpoſitionē dicte cle.qn̄ appellatio deuoluit cām ad ſupiorē: vt in caſu.c.i.de elect.in.vi.iūc.d.cle.cām. ſed ſi q̇s appellat ḡnaliter a grauamine ꝛ nō ꝯ certā ꝑſonā ſerua.c.bone.de ap.

b ¶Iudice.nō arbitro cōpromiſſario a quo nō appellaꝛ.l.i.C.đ arbi.vbi doc. c.a iudicibus.ij.q.vi. eius eñ ſententie ſtatur iniuſte.l.diē.§.ſtari.ibi doct.ff.de arbi.niſi ex forma ſtatuti actio oriret ex laudo.Barth.l.l.ij.ff.đ arbi.Bar.ꝛ bal. in.d.l.i.ꝛ niſi īter ptes ꝯueniaꝛ ꝙ poſſit appellari.vt ibi dicunt.ar.l.fi.in fi.C.de tem.ap.Bartho.in.l.nemo poteſt.ff.de leg.i.ſed dicit Bal.in.d.l.i.de iure canonico poſſe appellari.alle.ij.q.vi.ſtatuendū.ſed ille tex.nichil facit: qꝛ nō loquiꝛ in arbitro ſꝫ i iudice.vt ibi colligitur ex tex.ꝛ innuit ibi glo.ꝛ ꝯtra dictū bal.videꝛ tex.in.d.c.a iudicibꝰ.vbi dicit glo.ꝙ de iure canonico poterit arbitriū iniquū ꝑ viā cuiuſdā reclamationis retractari: ꝛ ſic ꝑ implorationē officij iudicis ꝑ ca.ij. de arbi.qđ limitant ibi doct.qn̄ arbitriū continet euidentē iniquitatē ꝛ eo ipſo ꝙ

Appellatio an poſſit interponi ab arbitris.

Digitized by Google

iuſticie[a] complemētum[b] ad

enormiter ledit partē: tunc eīn ex officio iudicis debꝫ retractari. c. expoſita. de arbi. vbi Panor. c. fi. de re. pmu. c. examinata. de cōfir. vti. dū tñ infra decendiū fuerit reclamatū a pte cōquerēte. alˀs cōtra not. in. c. ꝑ tuas. de arbi. ſpe. eo. ti. §. fi. ꝟ. ſꝫ infra qð tēpus. Ratio primi dicti eſt: quia nulla lex vel ſuperioꝛ pōt ſuſtinere actum cuꝫ pctō. c. fi. de p̄ſcrip. vnde ſententia iudicis nō trāſit in rem iudicatā rōne peccati iminētis. c. latoꝛ. c. cōſanguinei. de re iudi. imo contra executionē laudi cōpetit parti exceptio doli. qꝛ ols iniqtas notoria hꝫ dolū preſumptū. l. creditoꝛ. §. lucius. ff. man. c. i. de p̄ſump. ſimiliter vbi laudū eſt doloſum datū per gratiā / aut ſordes cōpetit doli exceptio. l. arbitroꝛū C. de arbitris. no. in. d. c. ij. pro hoc. l. nō diſtinguemus. §. cū quidā. ff. de arbi. de hoc late Panoꝛ. in. c. cuꝫ dilectus. eo. ti. doc. in. c. quitauallis. de iureiur. Sed de cōſuetudine francie in patria cōſuetudinaria in foro ſeculari appellaꝫ a ſententia hmōi arbitroꝝ. ꝛ ſi male fuerint arbitrati emēdant: ꝛ ab arbitris iuris appellatur. l. fi. l. aptiſſimi. C. de iudi. c. ab arbitris. cū ibi no. de offi. deleg. in. vi.

Appellatur a ſnīa arbitrorū de ꝯſuetudine francie.

a ¶ Juſticie. aliud ī his q̄ ſunt gr̄e q̄ ſi iudex facere nō vult cū poſſit nō admittitur appellatio: vt qꝛ nō ſuppleat. ſpec. ti. de offi. iu. §. impedit. ꝟ. q̇d ſi iudex. nō eīn quicquid ꝛc. l. nō quicq̇d. ff. de iudi. vel cōtumaces nō expectat. c. conſuluit. de offi. delega. aut nō refrenat multitudinē teſtiū. ſpec. ti. de teſti. §. reſtat. in fi. aut ſnīa nō facit arbitrio eiꝰ relicta. Inno. in. c. fi. de feri. Bal. in marga. in ꝟ. iudex. in. l. ij. C. de reſcin. ven. Panoꝛ. in. c. ſuꝑ his. de accu. nec teneꝫ q̇s ad gr̄am. no. ꝫ. ti. i. §. itē ꝙ ad dictas. pređ. vera niſi pars nimis lederet: ex eo ꝙ iudex non facit. Bal. i. c. i. de mi. vaſ. q̇ cō. eſt. col. x.

b ¶ Cōplementū. qꝛ iudex grauat contra ius ſcriptū: vel denegat iuris beneficiū. c. penul. ꝛ fi. de ſecū. nup. puta ſi negat reſtitutionē ſpoliato priuſq̄ cognoſcat. iij. q. ij. ꝑ to. de reſti. ſpol. ex conqueſtione. vel quartā ꝓductionē teſtiuꝫ cū ſolēnitate legali. c. ſignificauerūt. de teſti. aut negat dilationē aliā: vel non admittit exceptionē legitimā vel grauat in ſiīibus caſibus. Spe. ti. de ap. §. ij. ꝟ. ſed quā dices: aut denegat eius officiuꝫ. nā a denegato officio iudicis implorato appellatur. l. i. C. ſi ſe. in integ. reſt. poſ. Bar. in. l. i. C. de iuriſ. om. iudi. ꝛ a denegata publicatione ꝓceſſus petita ꝑ partē. glo. et doc. in. c. cum. J. de re iudi. ſi tñ officiū iudicis nō fuit imploratū: licet illud nō impenderit nō poterit appellari: qꝛ iudex nō teneꝫ impēdere officiū ſuū ad cōmodū priuatū ſi non petaꝫ. l. iiij. §. hoc autē iudiciū. ff. de dam. infec. Panoꝛ. in. c. fi. de reſcrip. in. c. ſignificauit. de teſti. in. c. ſignificauerūt. de excep. aut itellige hūc tex. ſiue iudex iniquā ſentētiā ferat ſiue denegat facere iuſticiā. vbiq̄ eīn q̇s grauatur. c. ceteruꝫ. de iudi. c. ex parte. b. de fo. cōpe. Uñ qui iuriſditionē denegat indignationē principis incurrit. in auꝫ. de man. prin. §. ſit tibi. colla. iij. ꝛ omne grauamē teneꝫ parti reſarcire. ꝛ extra ordinē pōt puniri. in auꝫ. de q̄ſto. §. ſuꝑ hoc. col. vi. in auꝫ. vt diſ. iu. col. ix. Bal. in. l. i. C. quomō ꝛ qñ iud. Et ꝓpter defectū iuſticie de iudice ſeculari poteſt haberi recurſus ad eccleſiaſticū. c. licꝫ. c. ex tenore. vbi de hoc de fo. cōpe. et iudex ſecularis negligēs facere iuſticiā ꝑſonis eccleſiaſticis tertio requiſitus iuriſditioneꝫ amittit. l. ad decus. §. ſancimꝰ. de ſtatu. ꝛ cōſuetu. con. libe. eccle. colla. x. in auꝫ. ſtatuimus. ꝛ ibi Bal. C. de epiſ. et cleri. et a denegatione iuſticie pōt appellari. Hoſtiē. in. c. interpoſita. de ap. c. dilecto. eo. ti. ꝛ ibi Joh. an. vbi dicūt ꝙ iudex debite requiſitus de iuſticia cauſe vl' expeditione ſi nichil reſpōdet dicitur eſſe in moꝛa. ꝛ iuſticiā denegare. et poterit appellari: qꝛ ſatis tūc grauat. arg. c. i. et ibi Bald. de mi. vaſ. qui con. eſt. colla. x. c. i. de ſup. negli. ꝑla. clemē. q̄uis. de ap. de elec. cū in veteri. de offi. deleg. ſuꝑ q̄ſtionū. §. fina. Panoꝛ. in. c. ex parte. de ap. ſꝫ Bal. dicit in. l. ij. C. de epi. audi. ꝙ a denegatione audiētie nō debet appellari:

Officiū iudicis ſi denegeꝫ / an ab eo licite appellet.

Juſticia ſi denegeꝫ appellari pōt.

immediatum[a] ſuperiorem[b]

ſed debet recurri ad ſuperiorẽ per viam ſimplicis querele. de q̃ remittit ad ſpec. ti. de ap. §. in q̃bus. ver. xxxij. ad glo. i. l. ſed ꝛ ſi per pretorẽ. §. ſed ꝛ ſi dũ decreto. ff. ex qui. cau. ma. Archi. xvij. q. iiij. vxor felicis. idẽ Bal. in. l. fi. C. de ſentẽ. ꝛ iter. dicit ꝙ a tarditate iudicꝫ nõ valet appellatio. Bal. in. c. i. ſi in. do. ꝛ vaſ. lis ori. colla. x. ſꝫ pri mũ verius: et pro hoc nota Bal. in mar ga. in ver. appellatio. glo. in. c. ad aures. de ſymo. in. c. ij. de ap. l. vi. ꝛ poterit etiã porrigi querela ſuperiori. ca. nullus. de iur. pa. l. fi. §. illud. ꝛ ibi Bald. C. de tem. ap. Inno. in. c. ex cõqueſtione. de reſtit. ſpolia. Nam iudex qui non vult audire ꝑtẽ facit litẽ ſuaꝫ: ꝛ tenet̃ vt. ꝫ. xxiij. q. v. adminiſtratores. Bal. i. l. obſeruare. ff. de offi. ꝓcõ. in rub. C. de pe. iu. qui ma. iu. in auꝫ. p̃sbyter. C. de epiſ. ꝛ cleri.

Appellans an debeat exp̃mere iudicem ad quem.

a ¶ Immediatũ. nunq̃d ſit neceſſe exprimere ad quẽ iudicẽ quis appellet. dicit Bar. ꝙ non in. l. i. §. ſi quis. ff. de ap. ꝑ ter. illi⁹. l. ad finẽ. l. qui rome. §. ſeya. cuꝫ ibi not. ff. de ꝟbo. obli. vbi valet appellatio ad cõpetentẽ iudicẽ. glo. in. l. cũ ꝓponas. C. de bo. auc. iu. poſ. ꝛ ibi Bal. et qñ appellans nõ exprimit intelligitur appellare ad immediatũ: qꝛ gradatim eſt appellandũ. nota Archi. ij. q. vi. anteriorum. Joh. an. in. c. vt debitus. de ap. vbi docto. Spe. eo. ti. §. nũc tractemus. ver. quid ſi appellans. Bal. in. l. apertiſſimi. C. de iudi. et illud tenebant doc. eſſe veriſſimũ de iure ciuili: qꝛ genus quod nõ poteſt verificari: niſi in vna ſpecie nõ inducit incertitudinẽ. ſicut in ſimili no. in noĩe appellatiuo in. c. ex ꝑte. i. et ibi Panor. in. c. quoniã abbas. de offi. deleg. ſꝫ de iure ciuili nõ poteſt appellari omiſſo medio. l. imperatores. ff. de ap. ideo generalitas reſpectu iudicis ad quem nõ inducit incertitudinẽ: qꝛ debet intelligi de iudice imediate ſuperiore. ad hoc. l. ſi hẽres. ff. de op. le. de ſti. ſer. l. ſed ſi ſibi in fi. et. l. ſeq. de fideiuſſ. l. fideiuſſor. ſed aliud dicebat Panor. in. d. c. vt debitus. in. c. ij. de ap. de iure canonico ſecũdũ ꝙ nõ putabat talẽ appellationẽ valere: qꝛ

Appellatio ad iudicem incertũ an ſit admittenda.

poterat omiſſo medio appellari ad papam vel legatuꝫ. Idem Oldra. conſilio cclxxxvi. ideo cũ illa appellatio generalis inducebat incertitudinẽ nõ debet valere. qꝛ iudex debet eẽ certus. de reſcrip. ad hec. nec licet cũ alterius iniuria vagari. ff. de iniur. l. ꝑtor. ſed hodie idẽ dicenduꝫ eſt de iure canonico cũ non poſſit nunc omiſſo medio appellari: vt. ĩ. ſequit̃. ideo ex appellatiõe generali nõ inducit̃ aliqua incertitudo: cũ non poſſit verificari niſi de immediato ſupiore: vt hic ꝛ ſupra dictũ eſt. pari rõne dico ꝙ valeret appellatio alternatiua: qꝛ ex quo iudex ap. eſt certus ꝛ gradatim eſt appellandũ alternatiua nõ poteſt inducere obſcuritatẽ nec põt verificari niſi ĩ vno iudice. ſ. de imediato: vt dictũ eſt. olim tñ multi doc. dicebant eã nõ valere de iure canonico: niſi infra. x. dies fieret declaratio de perſona iudicis ꝓpter incertitudineꝫ. ex quo omiſſo medio poterat appellari. de quo no. in ſpe. vbi. ꝫ. ꝟ. quid ſi dicat. Jo. an. ibidẽ in addi. Jo. an. i. c. ſi is cui. de offi. delega. in. vi. vbi doc. in. c. vt quis duas. de elec. eo. li. Jo. an. in regula in alternatiuis. de reg. iur. in. vi. in mercu. Hen. de ap. conſuluit. Panor. in. d. c. ij. Bal. in. l. appellatione. C. de appel.

Appellari an poſſit omiſſo medio.

b ¶ Superiorem. de iferiori iudice ad ſuperiorẽ eſt appellãdũ. ij. q. vi. anteriorũ. §. illo videlicet. Spe. ti. de ap. §. nunc tractemus. nec valet ꝯſuetudo ꝙ appellatio deuoluatur ad parem vel minorẽ. ar. c. ij. de conſue. in. vi. vbi glo. et docto. Bal. in. l. ij. C. que ſit lon. cõſue. ideo de vicario epiſcopi ad epm nõ appellatur cũ ſit idem conſiſtoriũ epiſcopi ꝛ eius vicarij. c. romana. de ap. eo. li. ſi tñ ꝯceſſiꝫ eẽt epiſcopo ne ab eo appellaret̃ poſſet ab eius vicario appellari. caſus eſt in. l. precipimus. §. fi. l. a ꝓconſulibus. C. de appel. no. Ludo. in ſingu. valeret tamẽ cõſuetudo appellãdi ad alium q̃ ad ſuperiorẽ: nõ parem vel minorẽ. Jo. an. in addi. ſpe. §. iiij. Quid ſi ꝑ errorem alius ꝓ alio appelletur ſi ad maiorem quẽ debuerit vel ad parem appellauerit: talis

error appellanti nõ obeſt. ſi vero ad minorem tunc obeſt.ff.de ap.l.i.§.ſi quis.no.hoſtien.in ſum.de ap.§.a quo.℣.q̃d ſi quis.ſpe.d.§.nunc tractemus.℣.quid ſi p errorem.q2 i primo caſu appellatio deuoluit cauſam ad ſuperiorẽ iudicem debitum: ⁊ remittit̃ ad eũ appellãs.ff.de ap.l.imperatores.hec vera cũ p iuſtũ errorẽ alius ꝓ alio appellatur. ſec⁹ dicit Panor.in.c.dilecti.de ap.ſi ſciẽter appellauit omiſſo medio. Naʒ ſi hec appellatio venerit in noticiaʒ appellati poſt decendiũ eo excipiente rata manet ſentẽtia:q2 appellatio nõ valet obſtante exceptione.arg.in.d.l.i.§.ſi quis.

per appellationẽ[a] recurſum habeat. Nec ad quecunq3[b]

a ¶ Per appellationẽ.ſi offenſus a iudice non appellat videt̃ acquieſcere ſententie:ita ꝙ tranſeat in rem iudicatã.c.cũ inter.c.qđ ad conſultationẽ.de re iudi.alibi dicit lex ꝙ nõ appellans confirmat ſentẽtiam.l.fi.C.de ſen.que ſi.cer.quan.l.ab eo.C.quomõ ⁊ quando iud. hec ꝓcedunt in cõſenſu ficto ⁊ interp̃tatiuo nõ vero:quia ſepe quis omittit ap.execrans litem et timens vexationẽ.ad hoc.l.itẽ ſi res.in fi.ff.de ali.mu.iu.cau.fac.⁊ hoc eſt in dubio p̃ſumendũ.arg.l.cum de indebito.ff.de pro.ſed iura vt ſit litium finis p̃ſumunt ſeu fingunt cõſenſum ad hoc vt p̃cludatur via appellãdi ſentit Inno.in.c.quia pleriq3.de immu.eccle.ſi autẽ nõ appellans vere ſententie cõſentiret tolleretur obligatio naturalis: que tamen p ſententiã nõ tollitur l.iulianus.ff.de condi.inde.⁊ dicit Bar.in.d.l.ab eo.ꝙ ex ſentẽtia condẽnatoria iniuſta nõ oritur obligatio naturalis:q2 facilius tollitur q̃ inducatur.l.ſi vnus.§.pactus.ff.de pac.Panor.in.d.c.quod ad conſultationẽ.Item ſi non appellãs vere cõſentiret nõ poſſet habere regreſſum ꝯtra iudicem ad intereſſe pretextu inique ſentẽtie:quod tamẽ poteſt: quia licet p lapſum decẽdiĩ ſentẽtia tranſeat in rem iudicatam inter partes.d.c.cum inter.c.quod ad cõſultationẽ.ff.de reg.iur.l.res iudicata.niſi notorietate facti cõſtaret nunc ſententiã eſſe iniuſtã: tũc eñ ex ſupueniẽti cã deberet p iudicẽ retractari.ſic põt itelligi.l.ſi fullo.ff.de cõſi.cau.l.i comodato.ff.ꝯmo.c.ij.de purgat.vul.cum ibi no.⁊ ibi no.Panor.et in.c.ſuborta.de re iudi.Innoc.in.d.c.q2 pleriq3.in.c.cũ bertoldus vbi doc.de re iu.Bart.⁊ doct.in.l.admonẽdi.ff.de iureiuran.tamen reſpectu iudicis ſentẽtia nõ trãſit in rem iudicatã: q2 omiſſio appellationis nõ purgat vicium ſententie:quomin⁹ pars poſſit habere regreſſum ꝯtra iudicem.no.in.c.paſtoralis.§.quia vero.de offi.delega.⁊ ibi doc.Bar.in.l.i.ff.quod quiſ.iur.in.l.ſi duobus.§.competit.ſi men.fal.mo.di.Innoc.in.d.c.ſacro.de ſenten.excom.etiam ſi appellatio fuerit deſerta.Bal.in.l.fi.C.de pe.iu.qui ma.iu.doct.in.c.ſepe.de ap.Panor.in rubri.eo.ti.Cum eñ condemnatus habeat duas vias.vnam p appellationem.aliã agendi contra iudicẽ.inſti.de obl.que ex delic.naſ.renũciando vni nõ videtur renunciare alteri.ad hoc.l.cõtra maiores.C.de inoffi.teſta.l.ſi domus.ff.de ſer.vrb.p̃di.c.ex tuarum.de vſu pal.nec obſtat agenti contra iudicẽ exceptio rei iudicate cũ ſit alia via agendi.l.cum querit̃.cum.ij.l.ſeq.ff.de exceptio.rei iudic.no.in.c.aduerſario.de exceptio.glo.⁊ Bar.in.l.i.ff.de ap.vbi etiã tractat quid de arbitro ꝯſiliarijs ⁊ ſimilibus.Panor.in.c.quia iudicãte.de preſcrip.in rub.de ap.Bald.late in.c.iudices.de pa.iura.fir.colla.x.

b ¶ Quecũq3.etiam patriarcham ad quem olim poterat omiſſo medio appellari per.c.ãtiqua.in fi.de priui.⁊ ibi hoc no.Innocẽ.⁊ Panor.glo.in.c.renouantes.xcij.di.Spe.ti.de ap.§.nunc tractemus.℣.nũquid idem eſt.et per hũc tex.nõ videtur hodie verum quod dicit hoſtien.in ſum.tit.de ap.§.a quo.ſub ℣.vt autem.doc.in.c.dilecti.de ap.ꝙ vbi concurrunt iuriſditio mediata ⁊ immediata ad ſuperiorẽ qui imediate preeſt appellatio facta valet: vt ſi appellatur ad dioceſanũ a p̃ſbytero q̃ ſubeſt archipreſbytero: vel ab archipreſbytero q̃ ſubeſt

Margin notes:
Sn̄ie viciũ non purgat p omiſſionem appellationis.
Sẽtẽtia an cõfirmet̃ per appellãtem.

archidiacono ad epm. Nã oẽs iſti imediate ſubſunt dyoceſano: ⁊ eius vicarij ſunt.x.q.i.regẽda.de of.archipſby.et de offi.archidi.ꝑ totũ. Uides ergo ꝙ licet papa ſit ordinari⁹ cunctoꝝ mediate vel imediate.ix.qſt.iij. cũcta ꝑ mũdum:tñ hodie nõ appellaꝛ ad eũ omiſſis mediis. Secus puto de legato de latere q̃ eſt ordinari⁹ in ſua ꝓuincia: et cõcurrit imediate in iuriſditiõe ſup illos de ꝓuincia cũ dyoceſanis ⁊ aliis prelatis.c.ij.de of.leg.in.vi.panor.in.c.mãdatũ de reſcrip.iõ omiſſo medio poterit adiri ꝑ viã appellatiõis ſicut ꝑ viã q̃rele.c.i.de of. leg.cũ ibi no.gl.in.c.quiſq̃s.ij.q.vi.ſpe. titu.ij.§.ſupereſt videre.ꝟ.illud aũt.de ap.§.nũc tractem⁹.ꝟ.nunq̃d.gl.in.c.romana.de ap.in.vi.de ꝯſue.c.ij.eo.li.i.c. ſi is cui.de of.dele.eo.li.archi.x.q.i.puenit.doc.i.c.qꝺ trãſlationẽ.de of.leg. Nec ita grauabunꝛ ptes adeundo legatũ ſicut ſi romanã curiã adirẽt.ſi tñ ille q̃ appellat ad archiepm vel ad legatũ infra decẽ dies nõ eligit alterũ deſerta eſt appellatio de iuris rigore ratione incertitudinis.ar.c.i.de poſtu.pl.li.vi.ꝑ no.ſ. in.ꝟ.immediatũ.ne cũ diſcrimie appellati liceat ſic vagari.l.ptor.ff.de iniuri. no.in.d.c.ſi is cui.Jo.an.in regula in alternatiuis.de re.iur.in.vi.in mercu.panor.in.c.ij.ꝺ ap.ſꝫ ſpe.vult ꝯ.in.d.§.nũc tractemus. quem ſequũtur de ro.deci. cccxiij.et opi.ſpe.de facto.ſeruaꝛ. nec ob. ꝙ nõ debet in incerto vagari aduerſarius:quia per citationem certificabiꝛ. de ap.per tuas.cum ibi no.

a ¶Papam.olim ſecus:qꝛ omiſſis mediis poterat ad eum appellari.c.ad romanã.c.quotiẽs.ij.q.v.c.ſollicitudinẽ. de ap.c.antiqua.de priuiꝉ.glo.et doc.in c.dilecti.de ap.in.c.romana.eo.ti.in.vi. in cauſis eccleſiaſtici fori:vel etiam in ſecularibus quo ad eos qui ſunt de tẽporali eccleſie iuriſditione non quo ad alios.c.ſi duobus.de ap.⁊ niſi vbi delegatus pape ſubdelegaſſet cauſaꝫ alteri nõ in totũ: qꝛ cũ delegatus pape repreſentet ꝑſonã ipſius pape.c.ſane.de of.dele. c.ſup litteris.in fi.de reſcrip.ad ipm delegatũ non ad papã appellandum erit. c.ſup queſtionum.§.porro.vbi docto.de of.deleg.panor.in.c.cum Bertholdus de re iudi.c.ſi delegatus.de of.deleg.in vi.vbi doc.

etiam papam[a] omiſſo medio[b].

Legat⁹ de latere ꝑ viã appellationis ⁊ ſimplicis q̃rele põt adiri.

b ¶Medio. accipe appelleꝛ qꝺ eſt infra. nã gradatim eſt appellandũ: id eſt ad eũ qui in gradu ꝓximo eſt ſuperior eo a quo appellatur puta ab archidiacono ad epiſcopũ: ab epo ad archiepꝫ:ab archiepiſcopo ad primatẽ: ab illo ad papã:et ſic in ſimilibus.C.de ap. precipimus.l.i.§.ſi q̃s.l. imperatores.ff.eo.titu.ij.q.vi.ſi q̃s.⁊.c. placuit.c.dilecti.de ap. vbi de hoc.c.romana.eo.titu.in.vi.et ſi nõ admittatur talis exceptio poteſt appellari.de ro.deciſi.ccclxxxvij.et ius ciuile tantum abhorret appellationem gradatim non factam ꝙ imperator non vult ꝙ etiam appelletur ad eum omiſſo medio.d.l.imperatores.ij.q.vi.anteriorũ. ꝓpterea dicit ſpe.ti.de ap.§.nũc tractem⁹.benedictus ſit imperator:qui licet mundi dñs ſit.ff. ad.l.rho.de iac.l.depcatio.⁊ omnes prouincie ſub eo ſint.lxiij.di.adrian⁹.⁊ omnes pricipes.vij.q.i.in apibus.depto rege francie.ca.per venerabilem. qui filij ſunt legiti. non tamen patitur in preiudicium inferiorũ ordinariorum ⁊ in dãnum et laborẽ ineſtimabilem litigatorũ ad ſe omiſſis mediis appellari:qꝺ ſi fiat remittit appellantem ad iudicem competentem: vt dictum eſt.et dicit panor. in.c.antiqua.de priuileg.ꝙ bene faceret papa ſi tales appellationes ad eum interiectas omiſſis mediis non reciperet hodie tamẽ cõueniunt in predictis ius ciuile et canonicum per hunc textũ qui fallit in octo caſibus. Primo vbi conſuetudo eſt in contrariũ ꝙ poſſit omiſſo medio appellari.c.referente. de preben.ca. ſignificantibus.de noui ope.nuncia.dicto.c.romana.de appel.in.vi.vbi glo. et docto. nam etiam de iudice ſeculari ad eccleſiaſticum valet appellatio ſi habeat conſuetudo. vt no.in cap.ſi duobus. de appella.in.c.dilecti.eoꝺ titu. patet

Appellãdũ eſt g̃datum

Rex frãcie non ſubeſt imperatori.

ſn.d.c.romana.§.debet.no.in.c.licet.de
fo.com.vbi pan. vel priuilegiū.d.c.ro=
mana.§.i.vbi glo.⁊ doc.aut preſcriptio
licet preſcriptio nō ꝓcedat ꝙ nō appel
letur ad pncipem.Bal.in aut.qs actio=
nes.C.de ſa.ſanc.ec.idē ſi iudex a q nō
cognoſcit ſuperiorē de iure vel facto:qꝛ
Appellari pōt ad papā omiſſo medio. tunc ab eo pōt ad papā appellari omiſ
ſo medio.c.ſi.c.nouit.de iudi.c.i.de ꝓ.
glo.⁊ doc.in.c.ex trāſmiſſa.d fo.cō.ino.
et doc.in.d.c.licet.Inno.et Hoſt.i.c.in=
ter dilectos.de fi.inſtru.argu.in aut.vt
dif.iu.§.ſi tamen contigerit.§.in ciuita=
tibus.col.ix.qꝛ penes papam eſt pote=
ſtas temporaliū habitu.vt no.in.c.no=
uit.de iudi.ideo deficiente ſuperiore il=
lum habitū poteſt deducere in actum ſi
cut illum exercet in cauſis arduis etiaꝫ
non deficiēte ſupiore.c.pro humani.de
homici.lib.vi.qd limita in grauibus et
arduis articulis.ꝑ no.in.c.per venera
bilem.§.rationib⁹ q filij ſunt legiti.Pa=
nor.in.d.c.ſi duob⁹.et quando perviam
peccati adiretur papa ꝓpter iniuſticiā
Canones ligāt oēs ēt principes i cōcernētib⁹ animā. denegatam ab imperatore vel rege.ar=
gu.d.c.nouit.nam in cōcernētibus ani=
mā omnes principes ſubijciūtur cano=
nibus.c.omnes.de maio.et obe.Pan.in
c.i.de conſti.Secūdo quando archiepi=
ſcopus litigat coram ſuffraganeo cōtra
ſubditū ipſius ſuffraganei:qꝛ tunc non
appellabit ad ipm archiepm cū eſſet iu
dex in cauſa ſua:qd eē non debet.C.ne
quis in ſua cau.iu ſi.di.in ru.et ni.ſed
ad primatem:et ſi deſit ad papam.et ſi
ſubditus ſuffraganei appellare volue=
rit non ad ipm metropolitanū appella
bit cum ſit ſuſpectus in cauſa ſua ꝓpa
vt dictum eſt.ergo ad ꝓximū ſuperiorē
poſt metropolitanū recurrenduꝫ eſt in
hoc caſu.ar.c.ne pro defectu.de elec.c.
nullus.de iu.patro.Io.an.in.d.c.roma
na.Tertio vbi mediū ē quoquo modo
ſublatū:puta qꝛ iudex imediat⁹ ē here
ticus:excōicatus:vel ſuſpenſus:q caſu
ad aliū ſupiorē eſt recurrēdū.c.ſi is cui.
de of.dele.i.vi.cū ibi no.vel poti⁹ ad pa
pā.ar.c.qꝛ diuerſitatē.d cō.p.cū ibi no.
ꝑ Inno.de elec.qꝛ diligētia.c.romana.
de ſup.neg.p.in.vi.Quarto vbi ordina
rius recuſat⁹ delegauit.quo caſu a de=
legato nō appellabit ad delegātē:ſꝫ ad
ſuperiorem imediatū:qꝛ cū ordinarius
ſit recuſat⁹ nō dꝫ facere mediū.ij.q.vi.
placuit.glo.in.d.c.ſi is cui.Ita itellige
de fo.cōpe.ſi qs ꝯ clericū.vbi glo.⁊ doc.
idē vbi ordinari⁹ cām ꝯmitteret i frau=
dē:ne cā appellatiōis ad ſupiorē pueni
at.quo caſu nō dꝫ de ſua fraude cōmo=
dū reportare.ar.de reſcri.ſedes apoſto.
ſpe.in.d.§.ver.ſed ſm pmiſſa.ioh.mo.⁊
domi.in.d.c.romana.al's fraude ceſſan
te a delegato ſpeciali epi ad vnā cauſaꝫ
appellat ad epm delegantē:cum non ſit
idē tribunal eoꝝ.glo.i.d.c.romana.Io.
an.in cle.ij.de reſcrip.Idē ſi ꝯmitteret
ſine fraude collationē alicui⁹ bñficij vel
aliū articulum ſuo vicario.dꝫ appellari
ad ipꝫ epm delegātē.d ro.dci.cclxxiij.
cclxxiiij.domi.in.c.ij.de ꝯſue.in.vi.licꝫ
a ſnia vicarij gnalis nō appellet ad epꝫ
cū ſit idē tribunal.d.c.ij.Bar.i.l.pcipi=
mus.C.d ap.niſi forte vbi eēt vicarius
alicui⁹ nō recognoſcētis ſupiorē q caſu
a ſnia vicarij gnalis illi⁹ ſupiorꝫ ad ipꝫ
ſupiorē appellat.lꝫ a ſnia ipi⁹ ſupioꝫ nō
poſſit appellari.l.i.ff.a q.ap.nō lꝫ.l.eos
et ibi doc.C.de ap.ſꝫ hoc verū de iure ci
uili q appellat a vicario ad ꝯſtituenteꝫ
l.a ꝓcōſulib⁹.d.l.pcipim⁹.C.de ap.glo.
in.l.i.ff.eo.ti.ſecus videret de iure cano
nico.ꝑ.d.c.ij.et.d.c.romana.Quinto ſi
delegat⁹ etiā ad vniuerſitatē cauſarum
ſubdelegauit vnam cām alteri in totuꝫ
tūc appellat ad pmū delegantē.idē i de
legato a pncipe ad vnā cauſam tm ean
dē prorſus ſubdelegāte.l.i.ff.qs et a q
ap.de offi.dele.ſup qſtionū.§.porro.vbi
doc.ſi aūt delegatus in delegando ali=
quid ſibi retinuit.de iuriſditiōe:tūc ad
ipm non ad principem eēt appellandū
vt ibidē.c.ſi delegat⁹.in ſi.de of.dele.in
vi.fallit i duob⁹ caſib⁹ q habent i.d.c.ſi
is cui.i.c.ſi a ſubdelegato.e.ti.in.vi.cū
ibi no.q tm ad delegatū ad vniuerſitatē
cauſaꝝ videt veri⁹ ꝙ ad eū poſſit appel
lari.qꝛ lꝫ officiat aut vicari⁹ gnal ꝯmit=
tat totalit vices ſuas i vna cā:remanet
tm iudex in oib⁹ alijs cauſis:⁊ vnū cōſi=
ſtoriū hꝫ cū epo.iō ad ipm ſicut ad epm

poterit appellari.no.doc.in.d.c.ij.de cō ſue.de ro.deci.cccliij.Sexto qñ ꝯcurrūt iuriſditio dlegata ⁊ ſubdelegata.tūc ad ꝑmū delegātē ⁊ nō ad delegatū erit ap= pellādū:dato ꝙ aliqd ſibi retinuerit de iuriſditiōe.d.c. ſup queſtionū.§.ſi vero duo.c.ſi duo.de of. dele.l.vi.Idē ſi me tropolitan⁹ ꝓceſſit ſimul auctoritate ordinaria et apoſtoli ca ab eius ſnīa eſt ad papā appellandū c.cū ex officij.vbi gl.et doc.de pſcri.ſpe. d.§.ver.qd ſi appellet a metropolitano

Cōſue= tudo ꝯ ſubalia appella tiōis nō valet.

Septimo ꝓpter abſurditatē vitandam d.c.ij.de ꝯſue.vbi nō valet cōſuetudo vt a vicario epī appellet ad ip3 epm.qr eſt ꝯtra ſubſtātialia appellationis que in= terponenda eſt de inferiori ad ſupiorē: ſed eps reſpectu ſui vicarij ſemꝑ ē ide3: qd intellige vt.ſ.valet tñ conſuetudo ꝙ appelletur omiſſo medio vt dictū eſt.qr ꝙ nō appellet omiſſo medio non eſt de ſubſtantialibus appellationis:ſ3 de cir= cūſtātijs:vt no.in.d.c.ij.ad pred.c.a col latiōe.de ap.l.vi.vbi nō appellat a capi tulo ⁊ epo ad ip3 epm:ſi eps interfuit i caplo vt plat⁹.ſecus ſi interfuit vt cano nicus tunc poteſt appellari ab eodē ad eūdem aliter cōſideratū.ſic intellige.l. i.§.ſolet.ff.qñ appel.ſit.vbi appellat ad pſidem q nō interfuit in ordine tanq3 iu dex.c.multi3.xvij.di.iſtos caſus ponūt in effectu hoſ.i ſum.ti.de ap.§.⁊ a q.ꝟ. vt aūt.ſpe.e.ti.§.nūc tractem⁹.glo.⁊ do cto.in.d.c.dilecti.hen.in.c. vt debitus. eo.ti.Octauo fallit hic tex.qñ appellatū eſt omiſſo medio ⁊ nō fuit oppoſitū per partē aduerſam.glo.⁊ doc.in.d.c. dile= cti.ibi.c.tex.d hoc tñ ñ habet alicubi tex. iō multi dixerūt ꝯ.archi.i.d.c.ſi delegat⁹ ꝓ qbus Imo.in dicto.c.dilecti.alle.c.i. de foro competē.in.vi.in principio. ſed loquitur in cauſa principali.tamen cō= muniter docto. ſequuntur glo. dicti ca. dilecti.vt queadmodum tacitus cōſen= ſus inducendo conſuetudinem poſſit hoc operari vt dictū eſt.ita et tacit⁹ cō= ſenſus in non excipiendo facit.quia re gulariter quod poteſt facere conſuetu= do poteſt operari pactum tacitum ſeu expreſſum:lic3 non ꝑ ola:iux no.ꝑ Bar. in.l.oēs ppli.ff.de iuſti.⁊ iu. pan.in.c. ſacroſctā.de elec.⁊ fa.in ar. tex.d.c.dile cti.vbi papa fundat ſe ſuꝑ appellatiōe et ſic fuit ibi op⁹ ex cipere et appellare ꝓ primis: tamē fa. decretum irritans quod eſt.ſ. in ꝟ. et quicqd.quare puto eoꝝ opi.verā cū eſt appellatū ad aliū q̄3 ad papam omiſſo medio et non fuit exceptum.vbi autem appellatum eſſet ad papam:ſto opiniōi cōi.cur tam varie vide no.ſ. eo.§.i.i ꝟ. finiantur.facit ꝙ prorogatio iuriſditio= nis nō h3 locum in cā appellationis ſm Bal.ſingu.in extra.de pa.conſtan. vbi dicit nō poſſe litigari in cauſa appella= tionis corā iudice incōpetēti etiā de cō= ſenſu partiū.ar.l.ex ꝯſenſu.ff. de ap.l.i. C.de peda.iu. ſpe.ti.de ap.§.nūc tracte mus.ꝟ.qd ſi de facto.

Neq3[a] a grauamie i q̄cūq3 iſtātia añ diffinitiuā ſnīam q̄mōl3 appellet[b]

Juriſdi tiōis ꝓ rogatio locū nō h3 in cā appella tiōis.

a ¶ Neq3.hec dictio copulatiua ē.l.ne= q3 natales.C.de ꝓ.l.qdā.ff.d vul.⁊ pu.

Appel= latio añ diffiniti uam an ſit ad= mitten= da.

b ¶ Appellet.olim ſecus ſm (ſub. canōes poterat indiſticte appellari an= te diffinitiuā.c.cū ſit romana.c. ſup eo. d ap.ſed de iure ciuili nō.l.ante ſentētie C.quo ap.nō reci.d.c.ſup eo.l.ſi cleric⁹ C.de epi.audi.vbi late Bal.l.aptiſſimi. C.de iudi.l.ij.ff.d ap.reci.vbi late Bar. et i.l.itra vtile.ff.de mino.vbi reſtringit qd ipe no.in.d.l.ante ſentētie. Bal.in.l. eos.§.ſuꝑ his.C.d ap.ſpe.ti.de ap.§.ij. ver.ad huius.et ibi Jo.an.in addi.ſi tñ cā vertebat in foro eccliaſtico inter cle= ricū et laicū:poterat laicus ex iuſto gra uamine appellare ab interlocutoria: qr i preparatorijs debēt ſeruari ſtatuta fori vbi iudiciū exercet.l.iij.ad fi.ff.de teſti. c.qd clericis.vbi panor.de fo.compe.ar chi.ij.q.vi.non ita.hen.in.c.ſi duob⁹ d ap.et dicebat glo.in.l.i.ff.a q.ap.non li. ꝙ ius canonicū admittendo appellatio nes ante diffinitiuam mitius agebat cū appellantibus q̄3 ius ciuile. verum ho die ꝯueniūt ius canonicū ⁊ ciuile ꝑ hūc tex.vñ videt lane nūc q̄rere qd olim q̄re batur an valeret ſtatutū vel cōſuetudo

Digitized by Google

ꝙ ab interlocutorijs nõ licet appellare niſi ꝓut ius ciuile diſponit. de quo per docto. in cap. venientes. de iureiuran. Johan.and.in cap. fina.de appella. in vi.in addi.ſpe.eodem titu.§. nunc tractem⁹. i pnci. Bar. in.l.fi.ff.de aq̃ plu. ar.Bar.⁊ Bal.in.l. i.§.quib⁹.C.de no. C.cõ.Sȝ an valeat

nisi forſitan tale grauamẽ[a] extiterit: qd̕ i diffinitiña reparari neqret[b]: q̃ cãu

lum nõ minus recte q̃ꝫ cum iudicaturũ vt ibi.hoc procedit p̃ſertim attẽto ꝙ exceptio rei iudicate fuit inducta ad iurꝫ rigorem ſeruãdũ: vt no.in.l.q̃ exceptionem.ff.de cõ. inde.in.c.paſtoralis.§.qr ꝓo.de off.dele.⁊ vt ſit litiũ finis. vñ ſicut p̃nceps ſtatuit poſt ſnias duas ꝙ tertio appellare nõ

Statutũ ꝓhibẽs appellationem an valeat

ſtatutũ ꝙ nõ liceat appellare.no.glo.et Bal.in.l.preſcriptione.C.ſi cõ.ius vel vti.Bar.in.d.l.fi.ff.de aqua plu.ar.doc. in.l.ſi appellationẽ.C.de ap.in.c. quia pleriq̃.de of.or.in.vi.pañ.in ru.de ap. vbi dicit ꝙ prima fronte poſſet dici ꝙ lꝫ p̃nceps poſſit appellationis formalitatem tollere q̃ eſt de iure poſitiuo.l.i.C. de ſen.pre.nam olim reddebať ius manu regia.nec erant inuente actiones et ſolẽnitates iudicioꝝ ⁊ appellationum l.ij.§.deinde ex his.ff.de ori.iu. non tamen videť ꝙ poſſit tollere ipſius appellationis ſubſtantiam q̃ videtur de iure naturali.eſt em̃ quedã defenſio ſeu preſidiũ innocentie.c.cum ſpeciali.c.ſuggeſtum.de appella.

Appľo q̃re fuit inuẽta.

Fuit em̃ p̃ncipaliť inuenta ad iniquitatẽ ſeu imperitiã iudicis corrigendã.l.i.ff.de ap.vel ad ſupplendũ qd̕ incaute in p̃ori iudicio fuerat omiſſum.l.per hanc.C. de tem. ap. c.cũ iohãnes.de fi.inſtru.⁊ princeps nõ põt ea tollere q̃ ſunt iuris naturalis et gentiũ.in cle.paſtoralis.de re iudi. Inno.in.c.q̃ in eccliarũ.de ꝯſti.dicit tamẽ pañ. vbi.ſ. ꝙ a ſnia principis non põt appellari. nec teneť p̃nceps admittere ſupplicationẽ ſi nõ vult.nam lꝫ p̃nceps de directo non poſſit tollere defenſionẽ tamen pro principe preſumitur cum ꝓceſſit cauſa cognita.ideo non eſt dicenduꝫ ꝙ tollat defenſionẽ.ix.q.iij.cuncta ꝑ mundũ.l.i.ff.a qui.ap.non li.fa. no.ꝑ cy. in.l.reſcripta.C. de pre. impera. of. Bar.in.l.fi.C.ſi cõ.ius.Idẽ putat ſi cõmiſit alicui cauſam appellatione remota.nã poteſt ſi vult appellationẽ nõ admittere ſicut diſponit in p̃fecto p̃torio ⁊ in ſenatu.d.l.i.ff.a qui.nõ.l.i.C.de ſen. prefec.pre.⁊ hoc qꝛ p̃nceps preſumit il-

licet.c.ſua.de ap.ita aliquibus cauſis i ſpecťꝫ poteſt hoc ſtatuere a p̃ncipio poſt p̃mã ſententiam in certis cauſis. bñ facit iſte textus ⁊ .ĩ.cõ.fri.ap.c.i.vbi ſecũdo appellare ꝓhibeť ab interlocutoria vim diffinitiue non habente.

a ¶ Grauamen. iudiciale: vel extraiudiciale.c.bone.de appel.vbi doc̃.illatũ vel cõminatũ.appellari em̃ poteſt a cõminatione iudicis.c.cũ ceſſante. de appel.cle.ſicut.eo.ti.cum ibi no.quãdo cõminatio infert iuſtum metum facti: qꝛ poſt factum.ſ.torturam et oſſa fracta ſero appellať.l.ſi quis prouocatione.⁊ ibi bar.C.de ap. Innocen. in.c.inter cetera.e.ti.Panor.in.c. paſtoralis.eo. titu. Joh.and. in.c.dilecti. de maio. et obe. doc.in.c.ſignificauerũt.de teſtib⁹.in ca. cordi.de appel.in.vi.

b ¶ Nequiret.no.regulã.ꝙ põt appellari ante diffinitiuã qñ grauamen eſt ꝑ eã irreparabile.Idẽ ſi difficulter eẽt reparabile.no.Bar.in.l.i.ff.de ap.i ſoľ.cu iuſdã cõtrarij.de p̃mo exẽplũ.puta ſi iudex decreuit aliquẽ torquendũ.hoc em̃ grauamẽ torture nõ p̃t tolli in diffinitiua.l.ij.et ibi glo.⁊ plene bar.ff.de ap.reci.q̃ eſt.ij.q.vi.§.añ ſniam.C.de aboli.l. ij.no.in cle.i.de here.pau.de caſ. conſi. xxv.Et hmõi appellatio a tortura futura ligat ſtatim manus iudicis ante inhibitionẽ factã ꝑ ſupiorẽ cuꝫ tortura ſit irreparabilis.Bal.in.l.gñaliter.§.ſꝫ iuramento.C.de iureiuran.ſecus i alijs q̃ poſſent repari ꝑ appellationem a diffinitiua.c.nõ ſolum.de appel.in.vi. Bal. in addi.ſpe.ti.de ap.ver.ꝑ appellatõnẽ vnde cum hodie non appelletur a grauamine ante ſentẽtiam niſi ſit irreparabile per diffinitiuã: ſtatim ꝑ appellatio-

Appľo q̃nq̃ añ diffinitiuã admittiť.

nem abſq; inhibitione ligantur manus iudicis a quo. vel ſi fideiuſſores nō idonei approbantur licite appellatur. l. arbitro. ff. qui ſatiſ. cog. aut ſi iudex ꝓnunciat ꝓcedendum ante declaratōnem. c. ij. de libel. obla. c. ſignificantibus. de ap. aut ſi iudex ꝓnunciat tutorem illum q̄ non eſt: vel ꝓcuratorem illum qui non eſt: vel p̄ncipalem pſonam eſſe legitimā que non eſt: vel e diuerſo. poteſt appellari. Bal. et Bar. in. l. a ꝓcedente. C. de dila. ſiue ſit interlocutoria que includit ꝓceſſum qui debet excludi: ſiue ſit interlocutoria que excludit proceſſum cum poſtea non ſperetur alia poteſt appellari cum non poſſint talia grauamina poſtea repari. ſpe. ti. de ap. §. ij. v. ad huius. ⁊ ibi Johan. an. in addi. c. ex parte. iij. de ap. vbi docto. ff. de mino. l. ait pretor. §. ꝑmittitur. C. de ꝓcura. l. ita demū c. ſi. de ap. in. vi. nota fre. conſi. lxiij. ideo dicit Bal. in. l. ſi clericus. C. de epiſc. audi. ꝙ ſi iudex abſoluit ab obſeruatione iudicij: q2 iſta interimit ꝓceſſum cauſe poteſt appellari: licet ſit interlocutoria. no. in. l. harum. ff. ſi ſer. ven. idem a ſententia ꝙ de cetero non audiatur is qui infra terminū non egit. l. titia. ⁊ ibi bar. ff. de accu. Bal. in addi. ſpe. de dila. ver. ſententia. vel a ſententia lata ſup deſertione appellationis que eſt interlocutoria. Bal. in aut. ſi qs litigātiū. C. d epiſ. audien. glo. et doc. in. c. cum dilecti. de elec. et in ſimilib' caſibus. vbi interlocutoria imponeret ꝑpetuū ſilentiū. Bal. i marg. in ver. appellatio. p dictam. l. titia. et dicit Pan. in. c. ſup eo. de ap. ꝙ poteſt appellari ante diffinitiuam quādo poſt grauamen non expectatur diffinitiua. ideo ſi quis ꝓnūciauerit ſe non iudicem ab hac interlocutoria poteſt appellari. quia cū nō expectetur alia ſententia: ſi non poſſet ab hac interlocutoria appellari: grauamen eſſet irreparabile. ad hoc. c. ſignificantibus. de off. de le. glo. in aut. habita. C. ne filius p pa. et huic tex. conſonat regula cancellarie apoſtolice. qua cauet' ꝙ appellatio non admittitur ante diffinitiuā niſi ab interlocutoria que vim habeat diffinitiue vel a grauamine minime concernente negociū p̄ncipale qđ non poſſit p appellationē a diffinitiua repari. et curia parlamenti tales appellationes a grauamine repabili in diffinitiua non recipit ſi appelletur in patria iuris ſcripti: ſed in hmōi caſibus conſueuit omiſſo appellationis articulo concedere litteras illis iudicibus a quibus dicit aliqs ſe grauatum p quas ipis mandatur vel ꝙ grauamen reuocent / vel ꝙ partibus iuſticiam faciant: ſed ſi ſit a grauamine irrepabili appellatū admittit' appellatio in patria conſuetudinaria in foro ſeculari ab omni grauamine illato p modū ſententie iterlocutorie vl' diffinitiue đ facto appellat' ⁊ recipit' i dicta curia appellatio: ⁊ ad p̄dicta vide glo. in. l. intra vtile. ff. de mino. q̄ dat regulā ꝙ ab iterlocutoria nō appellat' niſi ſit talis q̄ ſtatim executiōi mandet': vel cauſam fere totā determinet vt ibi. Collige ḡ ex p̄dictis q̄ttuor regulas in quibus admittitur appellatio ab interlocutoria: primo quādo talis eſt q̄ facit preiudiciū in illa cā et in alijs. ſecundo qn̄ eſt talis: q̄ mādaretur executiōi ſtatim. ſpe. vbi. ſ. tertio quādo talis eſt ꝙ poſt eā nulla ſperatur diffinitiua: quarto quando grauamen eſt irrepabile p applonem a diffinitiua: ſ3 aliā regulā ad idem tendentem dat bald'. in. d. l. ſi cleric'. ꝙ qn̄ grauatus p iterlocutoriā obtinēdo p diffinitiuā nichilomin' remaneret leſ' ꝙ a tali iterlocutoria ſemp poſſit appellari nō eīm ꝯſiderat appellatōe3 a diffinitiā: ſ3 an p̄ncipalis victoria excludat ḡuamē: necne. ſi qdē excludit nō appellet' cā litiū abbreuiandaꝝ. ſi aūt non excludit tūc bn̄ pōt appellari. vt pt3 p exēpla ſupradicta: et bn̄ ꝓbāt' he regule i hoc textu: iō ſi nimis breuis terminus aſſignet' ad ꝯparēdū in iudicio: et citatus timet ꝓbabiliter de grauamine ſi nō compareat. puta q2 iudex ꝓcedet: de facto pōt appellare. c. p̄ſea de dila. vbi doct'. ſi aūt hoc nō timeat ꝓbabilit' nō pt appellare p regulā p̄dictā: q2 terminus nimis breuis non artat citatū ad cōparendum. Iſti. de ver. ob. §. loca. ff. e. ti. l. interdum.

Sētētia abſoluēs ab obſuatōe iudicij ē interlocutoria.

Applo a grauamine reparabili in diffinitiua nō ē recipiēda

Applo ab interlocutoria quādoq; admittit'.

vel ſi artat: artat ad terminū iuſtum: nō ad terminū ſtatutum.l.inſulam.ff.loca. ſi autē terminus eſt ꝓbatorius ille q̄ niſis artat pōt appellare.ad hoc.l.a ꝓcedēte.C.de dila. qꝛ cū in ꝓbationib⁹ ſtet tota ꝟtus cauſe tale grauamē eſt aptuȝ ad īferendū ſibi magnū p̄iudiciū.d.l.in tra vtile.nā ſi nō ꝓbaret ꝛ publicaret ei⁹ ꝓceſſus in cā ap.nō poſſet poſtea ꝓbare c.fraternitatis. de teſtib⁹.cle.teſtib⁹.eo. ti.ꝛ dt Bar.in.d.l.ij.ff.de ap.reci.ꝙ banitus pōt appellare ab iterlocutoria bāni. qꝛ bannū ſeu annotatio bonorū ſtat ꝑ ſe ꝛ a p̄ncipali ſentēña ꝛ appellans in p̄ncipali poſt annotationē bonoꝝ nō recuperat bona.l.i.ff.de requi.reis.Bar.i l.ij.C.ſi pen.ap.mors iter.niſi bānit⁹ ſit ver⁹ cōtumax.Bal. in addi.ſpe.ti. d ap. ꝟ.titius appellauit. late Ange.in tract. malefici.in.ꝟ.qui iudex vidēs: ꝛ ſi iudex format inquiſitionē ꝯ aliquē in caſu in q̄ nō p̄t poterit appellari a formatiōe inqſitionis ne ꝓcedat ſi appellās allegat cauſā ipedientē ꝓceſſuȝ et nō audit ſub illa cā: qꝛ grauatur litibus ꝛ expenſis: ꝛ forte poſtea incarcerabit: qđ grauamen nō pōt reparari. ſpe.ti.de inq̄.§.iij.ꝟ.q̄d ſi p̄lat⁹.ſec⁹ ſi p̄tenderet cām innocentie dūtaxat: tunc nō pōt appellare ſed dȝ ſe purgare.ff.de pub.iudi.l.is q̄ re⁹.Bald. in.d.l.ſi clericus. idem a citatione reali ꝑ capturā.ſ.pſone pōt appellari: qꝛ iſtđ grauamē coheret pſone: ꝛ non pōt reparari in diffinitiua ſicut dictū eſt de tortura.nā mala māſio carcer eſt: et quedam ſpecies tormenti.l.ſi hoiem.ff.de poſtu. no.in cle.i.de here.ꝛ appellatio a carceratione qualibet die fieri pōt: qꝛ carceratus quotidie grauat, ideo tanq̄ a nouo ḡuamie pōt oi die appellar.ſpe.ti.d ap. .§.reſtat.ꝟ.ꝛ no.vbi Bal.i addi.Bart.in l.ij.ff.ſi q̄s in ius voca.non ie.niſi iudex pronūciauerit iuſte captū: qꝛ tunc a die ſnīe dȝ appellare īfra.x.dies.nec p̄t ap. poſt tanq̄ a p̄ſenti grauamie.Bald⁹ vbi ſ.in.c.de teſtib⁹.de teſti.do.Antho.in.c. cauſam.de elec.nō dȝ tamē iudex vl' executor a quo appellatur ſtatim dimittere appellantem donec ſibi mādetur ꝑ iudicē ad quē.arg.l.eos.§.pe.C.de ap.facit

Bānit⁹ ab interlocutoria bāni appellare pōt.

Appellari pōt a captura pſone.

l.ait p̄tor.§.ſi debitorē.ff.de his que in frau.cred.no.Bal.in.d.l.ſi cleric⁹.Bar. in.l.ab executore.C.quo.ap.nō re.ꝑ illā l.Panor.in.c.qđ ad conſultationē.de re iudi.etiā ꝑ ordinatiōes regias executor vel ſeruiēs nō debet differre capturā vl' detētionē accuſati ꝓpt appellōeȝ et vbi appellatio eſt interiecta ad curiā ꝑlamē ti captus dȝ directe duci ad carceres ipſius parlamēti.idē dicit Bal.in di.l.eos ꝙ appellās a ſentētia capitali dȝ ſub fida cuſtodia remitti ad iudicē appellationis ꝑ iudicē a quo ꝑ legi.in.l.minime. C.de ap.car.flor.in cle.i.de cā poſ.et ꝓprie.facit qđ no.Innoc.in.c.vt fame.de ſen.exc.Ange.in trac.de cri.in.ꝟ.p̄ſente in materia ap.vtrū autē a citatiōe ꝟbali poſſit appellari? nō.Bal.i.d.l.ſi cleric⁹ Barto.in.d.l.ij.ff.de ap.reci.Inno.in.c. p̄terea.de dila.vbi doc.dȝ eīn cōparere ꝛ allegare corā iudice exceptiōes.ff.de iudi.ſi q̄s ex aliena.niſi citatio ꝟbalis cōtineret nimis breuē terminū ad comparendū.vt.ſ.no.ſpe.ti. de cita.§.ij.in fine aut aſſignatio fieret ad locū nō tutū: vt nec ꝑ ſe nec ꝑ alium poſſit ire ad exceptionē ꝓponendā.c.ex parte. et ibi doc. de ap.Inno.in.c.finali.de no.opē.nun.aut nō inſignē.iux.c.ſtatutū.§.i.de reſcrip. in.vi.ſpe.ti.de cita.§.i.ꝟ.ſed quid ſi citatus.doc.in.d.c.ex parte.Sed an a p̄mo decreto de iure poſſit appellari? Barto. in.d.l.ij.ꝛ in.l.ſi finita.§.ſi forte.ff.de dāno infect.dicit ꝙ nō: cum nō appelletur a poſſeſſorio.C.ſi de mo.poſ.fu.ap.l.i. multominus appellat a grauamine nude detētionis: niſi vbi miſſo acq̄reretur ius fructuū.l.fulcinius.in fi.ff.ex q̄bus cau.in poſ.ea.Bal.cōtra in vtroq̄ dicto. in.d.l.ſi clericus.nam a grauamine illato ꝑ p̄mū decretū dt poſſe appellari iux no.in.l.cū ꝓponas.C.de bonis aucto. iudi.poſ.et hoc contingit: quia primum decretū habet materiā excluſiuā a ꝓceſſu cauſe: niſi ſatiſdet ꝛ refundētur expē ſe.in aut.ei q̄ iurat.C.d bonis auc.iudi. poſ.c.qm̄ frequēter.§.ꝙ ſi ſup.vt lite nō cōteſt.ſed ille qui excluditur a proceſſu cauſe pōt appellare.d.l.titia.Uidetur dictum Bar.verius: quia aut paſſus pri=

Accuſati captura nō ē ꝓpt appellationē differenda.

Decre= tū pmū passus in poſ= ſit ap= pellare.

mum decretū eſt verus cōtumax et non appellat. nam et hoc caſu nō appellaret a ſcdo decreto in caſu in quo requiritur latitatio propter veram contumaciā. C. de iudi. pperandū. C. qñ puo. nō eſt ne. l. i. no. in cle. i. de cā poſ. et ppr. aut non eſt ver⁹ ɔtumax: nec latitat etiā nō appel lat. qꝛ licȝ pmū decretū habeat materiā excluſiuā a pceſſu niſi ſatiſdeť pōt reus purgare cōtumaciā ꝛ recuperare bona. qꝺ ſi non fecerit ſibi imputet. ad hoc. l. ij. §. ſi quis tamē. ff. ſi quis cau. d. c. qꝺ ad cōſultationē. ad fi. itē vbi nō latitat ꝛ re= quiritur latitatio nō patietur ſm decre= tum. et ſi paſſus eſt: non nocet. d. l. fulci= nius. §. ſi quis. ar. l. et ſi pſes. C. de pre= di. mi. no. Panoꝛ. in. c. cū ad ſedē. de re= ſti. ſpo. dicēs. ꝙ a primo decreto non ap pellať niſi ius partis abſoꝛbeať nō repa rabile p ſniam. a ſcdo autem decreto in= terpoſito ꝯ nō latitātē bñ pōt appellari. qꝛ trahit ſecū plenū piudiciū ꝛ loco diffi nitiue ſuccedit. ar. d. l. ltra vtile. no. In= no. in. c. dilecto. de vb. ſig. Panoꝛ. in. d. c. cū ad ſedē. lȝ ſm decretū ſit interlocuto= ria. qꝛ ad hoc nō agitur pncipaliter. ad hoc no. per Inno. in. c. i. de eo qui mit. in poſ. et ibi Panoꝛ. p legiſ. in. l. ſi minoꝛ. ff. de bo. auc. iu. poſ. Ex pdictis non puto poſſe de iure appellari a recredentia rei cōtentioſe in caſu ſaiſine ꝛ nouitatꝫ que eſt interlocutoꝛia: cū nōdū ſit lis finita. qa grauamē p eā illatū pōt emendari in diffinitiua poſtea ferēda ſup poſſeſſoꝛio nā ꝛ a poſſeſſoꝛio de iure ciuili nō appel labatur vbi grauamē illatū poterat re= pari i petitoꝛio: vt. d. l. i. C. ſi de mo. poſ. vbi doct. ſecus olim de iure canonico. c. ſignificauerūt. de teſt. vbi doc. ꝺ re. ſpo. ex conqſtione. arch. ij. q. vi. §. ſunt etiam quoꝝ. vꝫ. de poſſeſſiōe. ſpe. tit. de ap. §. ij. vꝫ. vi. glo. ꝛ doc. in. d. c. cū ad ſedē. Frede. ɔſi. lxxvij. Pau. in cle. i. de ſeq. ſed hodie idē de iure canonico p hunc tex. niſi vbi grauamē illatū in poſſeſſoꝛio nō pōt re= pari in petitoꝛio. no. Bar. in. d. l. ij. puta auferť poſſeſſio ei q̄ habebat retentionē ff. de condi. inde. l. ſi i area. C. de vſu. l. p retētionem. perdit ergo quod dā ius qꝺ recuperari non pōt. et ideo poteſt appel

Appel= lari an poſſit a recredē tia.

lari. idem ſi feratur ſentētia ſup miſſiōe ex ſecundo decreto. vt dictū eſt. Barto. ꝛ Bal. in. d. l. i. C. ſi ꝺ mo. poſ. Bal. in. l. cō= ſentaneū. C. quomō et qñ iudex. vel niſi fuerit intētatū petitoꝛiū ꝛ poſſeſſoꝛium mixtim. c. cum ſup. de cau. poſ. et ppie. Bald. in. d. l. i. idem ſi quis eſt condem= natus ad reſtitutionē poſſeſſionis fru= ctuum et intereſſe. Bal. ibidem. Bar. in l. creditoꝛ. §. iuſſus. ff. de ap. idē ſi agens petitoꝛio ſuccubuit ꝛ poſtea agit poſſeſ= ſoꝛio ꝛ ſuccūbit poterit appellare a ſen= tentia lata in poſſeſſoꝛio ſm Bar. in di. l. i. Bal. in. d. l. ſi clericus. et in ſimilibus caſibus in quibus ius partis abſoꝛbere tur p ſententiam poſſeſſoꝛiā irreparabi= le in petitoꝛio p hunc textum. ideo a poſ ſeſſoꝛio lato in caſu ſaiſine et nouitatis omi iure valet appellatio. quia obtinēs re. in illo lucratur fruct⁹ nec reſtituit etiam ſi ſuccumbat in petitoꝛio. et ita graua= men illatū quo ad ius fructuum nō pōt reparari in petitoꝛio: nec ſuccūbēs in re= credentia excluditur a pceſſu cauſe: ſed qñcunqꝫ veniens in poſſeſſoꝛio admitti= tur. vñ non eqparať primo decreto iter= poſito in reali: qa miſſus in poſſeſſionē ex pmo decreto in reali poſt annū efficiť verus poſſeſſoꝛ. l. ſi quis emptionis. C. de pſcrip. xxx. an. c. paſtoꝛalis. ad finē. ꝺ offi. oꝛ. non ſic in recredentiario: quia ſi ſuccubuerit in poſſeſſoꝛio reſtituit fru= ctus. Item in beneficialibus non inter= ponitur primū decretū: ne vicioſus pa= teat ad beneficia ingreſſus. c. i. de eo qui mit. in poſ. in. vi. Bene tamē interuenit recredentia in poſſeſſoꝛio retinende: cui equipollet caſus ſaiſine et nouitatꝫ. que debet dari potioꝛa iura afferenti. inſtar bonoꝝ poſſeſſionis ex edicto diui adria= ni. l. ij. ꝛ fi. et ibi Joh. fa. C. de edic. diui adri. tol. ad hoc. c. licet. ad fi. ibi cū pro= bationes. ꝛc̄. de pro. et recredentiarius dūtaxat habet cuſtodiam rei cōtentioſe pendente pceſſu ſup poſſeſſoꝛio: nec in= terim facit fructus ſuos incōmutabili= ter quin ſubiaceāt reſtitutiōi ſi ſuccum= bat in poſſeſſoꝛio. ideo ſi recredētiarius cōfert vel pſentat pendebit ei⁹ puiſio ex futuro euentu pceſſus poſſeſſoꝛij iuť ea

Petito= riū per= dens ſi ſuccum bat in poſſeſſo rio pōt appella re.

Recre= dentia cui dari debet.

Digitized by Google

que le.ꝛ no.ꝑ glo.ꝛ doct.in.c.ij.de in ite. reſti.in.c.ex litteris.de iu.patro. Sʒ alij volunt ꝙ pōt irreuocabiliter preſentare vel cōferre ſicut dicūt de ſeqſtro iudicia=li.ad hoc no.s̄.de colla.§.item voluit.in ver.vicario.

nō alias ꝙ̄ ad immediatū ſuperio rē liceat appellare. ¶Si vero quiſ piā a ſedi apoſtolice īmediate ſub=iecto[a] ad ipam ſedē duxerit appel landum cauſa[b] per reſcriptum vſqꝫ ad finē litis incluſiue cōmittatur[c] in partibus:niſi forte propter defe

a ¶Subiecto.aut ꝓpter defectū me=dij vel rōne exēpti=onis.exemptis em̄ nullus eſt ſuperior niſi papa.c.aucto=ritate.de ꝓui.in.vi. et in hoc etiaʒ caſu appellari pōt ad le gatū de latere q̄ ha bet iuriſditionē ſup exemptos.de elec.ſi abbatē.in.vi.c.i.de verb.ſig.eo.li.no.in c.i.de offi.leg.fa.qd̄ no.Jo.an.in.d.c.au ctoritate.in.ꝟ.ſedis apoſtolice.in.c.cu=pientes.de elec.eo.lib.in p̄n.in glo.licet non poſſet cognoſcere de ap.interpoſita ad papā ſine ſpeciali mādato.arg.c.qd̄ tranſlationē.c.ſeq.de of.leg.ꝛ ibi Hen.d̄ ap.ꝯſtitutus.Bal.in.c.dilecti.eo.ti.niſi extraiudicialr̄ examinādo teſtes ꝛ alia faciendo ad expeditionē cauſe faciliorē. vt cauſam inſtructā remittat ad papā. vt no.doc.in.d.c.ꝯſtitut9.ſpe.ti.d̄ remiſ. §.iij.ꝛ niſi forte in caſu quo partes ap=pellationi renunciarēt quo caſu legat9 cognoſcere poſſet.arg.d.c.cōſtitutus.et eoꝝ que no.Cardi.ꝛ Jo.an.i.d.c.cupiē=tes.Hen.in.d.c.cōſtitutus.et pōt intelli gi iſte text9 de īmediato ſubiecto rōne le gationis vel delegationis.ſi em̄ appella tur a legato appellandū eſt ad eum qui eum legauit.qui ē eius ſuperior imme=diatus.c.licet.de of.leg.ij.q.vi.ideo.le=gato em̄ pape nullus eſt ſupior p̄ter pa=pam.de of.leg.ꝑ totū.ꝛ a delegato pape ad ipm papam eſt appellandū.ff.qs et a quo ap.l.i.de off.leg.ſtuduiſti.nā hoc eſt regulare: vt a delegato appellef ad delegantē.C.de ap.l.p̄cipimus.in auf. de ſanctiſ.epiſ.§.ſi qs ꝯ aliquē.coll.ix.ꝛ ab arbitris iuris appellatur ad papā.c. ab arbitris.de of.deleg.in.vi.qꝛ iſti fun=guntur vice ꝛ poteſtate legatoꝝ a papa a quib9 erat ad ſedē aplicā appellādū.

Papa ſolus ē ſupior exēptorum.

Legat9 pape ſuperiorē nō hʒ niſi papā.

b ¶Cauſa.appellatiōis ſiue a diffini=tiua:ſiue ab interlocutoria irrepabili in diffinitiua cū tex.ḡnaliter loquaf.vt p̄=teſ ex ꝓuinciā non trahātur.ad hoc qd̄ no.Pau.de caſt.cōſi.xxiij.ꝙ appellatio ab iterlocutoria dʒ cōmitti ſicut appel latio a diffinitiua ſtāte ſtatuto ꝙ ap=pellatio cōmittaf.

c ¶Cōmittatur. iuxta formā.c.ſta=tutū.de reſcrip.in vi.ꝛ no.ꝙ cauſa ap pellatiōis ad papā nō debet agitari in teriecta curia: ſed dʒ delegari in partibus.ꝯcor.eſt in ꝑ c.qua frōte.et ibi doc.de ap.Sed an de=beat remitti de conſenſu vtriuſqꝫ partis vel ad petitionem appellātis vel eo in=uito.glo.ꝛ docto.in.c.cordi.de ap.in.vi. doc.in.c.nicolao.e.ti.d̄ ro.deci.xl.hodie tamen cauſa appellationis nō pōt tra=ctari in curia:niſi de conſenſu partium: niſi in caſu hic excepto. Jtem no.ꝙ cau ſa appellationis pōt delegari et a prin=cipe.c.ex litteris.de in integ.reſtitu.qui poteſt omnia cōmittere etiā cauſas cri=minales.ff.d̄ teſti.l.iij.§.itē diuus.xxiij. q.iiij.illud.et ab īferiore ordinario.c.pa ſtoralis.de offi.ord.c.vt litigantes.eo. titu.in.vi.c.romana.§.cū autem.de ap. eo.lib.aliud ſm.ll.per quas iudex ap=pellationis nichil pōt delegare.ſed ꝑ ſe ipſum debet cognoſcere.auf.ad hec.C. de iudi.vbi doc.Bart.in.l.i.ff.qñ ap.ſit. Bald.in.l.i.C.de peda.iu.gloſ.in.c.ſup queſtionum.§.intentionis.de of.deleg. et ibi doc.ſpec.titu.de ap.§.nunc tracte=mus.ꝟ.ſed ſm premiſſa.et cauſa appel lationis eſt mixti imperij.vt no.Barto. vbi.s̄.Bald.in ru.de ap.C.in extra.de pa.conſtan.ea autem que ſunt imperij non poſſunt delegari.ſm.l.ff.de of.eius cui man.eſt iuri.l.i.ſed ſm canones om=nia poſſunt committi: etiaʒ ea que ſunt imperij.c.venerabili.de offic.delega.cle men.i.de here.no.in.c.quod ſedem.de offi.ordi.vbi doct.Henri.in.c.fina.de of. deleg.

Appellatio ad papā in tib9 delegāda.

ctum iuſticie: aut iuſtũ metũ[a] etiã in partibus cõuicinis[b] de quibus[c] in commiſſione[d] exprimendis[e] legitimo[f] prius[g] documento alias q̃ per iuramentum[h] ſummarie[i]

a ¶ Metũ.qꝛ forte partialis eſt expulſus a partibus vel relegatus:aut ꝓpter alias graues inimicitias.c.cũ.r.de offi. deleg.c.ſtatutũ·§·cũ vero. de reſcrip. in vi.nec facio vim an appellãs culpa ſua incidat in metum: vel nõ.ar.ff.qđ me. cã.l.nec timorem. cũ.l.ſeq.c. veniens de ſponſa.eoꝝ que no.in.c.abbas.qđ me.cau.in.c.ad ei⁹ v.diſt.ꝑ Inno.in.c. cum.i.et a.de re iudi.nam potius conſidero iuſticiã et eq̃tatẽ iudicioꝝ q̃ꝫ factũ ipſius delinquentis.ar.c.cũ inter.de excep.c.interpoſita. in fi.de ap.c.i.de do. ꝛ ꝯtu.no.i.l.penul. ff.ſolu.ma.ad hoc quod no. Archidi.in d·§·cũ vero.hoſti.in.c.ſi iuſtus.de ap.

b ¶ Cõuicinis.in quibus metu ceſſat. etiã cã appellatiõis cõmittẽda.ar.a contrario huius tex.ad hoc.s̃.de auc.ge.cõci.c.frequens.℣.tunc enim.c.vbi periculum·§·porro.de elect.in.vi.cle.q̃ꝫuis.de fo.compe.ꝛ ſeq̃baṫ in p̊mo originali.aut aliam rõnabilẽ ꝛ legitimã cãm:q̄ clauſula ſublata eſt inſtãtibus nuncijs vniuerſitatis pariſieñ.eo ꝙ minima cã q̄ in romana curia explicareṫ et exponereṫ apđ multos rõnabilis et legitima iudicareṫ et ꝑ hoc non eſſet ꝓuiſum abuſibus.

c ¶ De quibus.ſ.defectu iuſticie aut iuſto metu ꝓpter quẽ non poſſit tute cã agitari in ꝑtib⁹: aut locis conuicinis.

d ¶ Cõmiſſione. ad citandum appellatum in curia romana.

e ¶ Exprimendis.concor.c.ſtatutũ·§· cum vero.de reſcrip.in.vi.

f ¶ Legitimo.ꝑ teſtes vł inſtrumẽta.

g ¶ Priuſq̃ꝫ.cã appellatiõis apud curiã retineaṫ.et cõmiſſio ad citandum appellatũ detur.vel itellige priuſq̃ꝫ appellatus ꝑ cõmiſſariũ ad curiam citetur.

h ¶ Juramentũ.no.ꝙ in p̄dictis caſibus nõ crediṫ aſſertioni iurate appellãtis ad curiã: cũ vni ſoli et in ꝓp̊a cauſa nõ credaṫ regulariṫ.c.qm̃.đ ꝓcu.c.nup. c.veniens.c.licet.de teſti. Sed ob.c.ſtatutum·§·cũ vero.de reſcrip.i.vi.cle.q̃uis.de fo.cõpe.in quibus crediṫ iuramẽ Jurato.ꝑ que iura dicũt de ro.deci.ccccxciiij. mẽtum ꝛ.xlv.ꝙ ipetrata cõmiſſione de ſpeciali qñq̃ fa mãdato in qua narrat impetrãs ſe non cit ple= poſſe conſeq in partib⁹ iuſticie cõplemẽ nã fidẽ, tũ ſufficit hoc ꝓbare ꝑ iuramentũ impetrãtis. vt tracteṫ cã in curia iuito appellato.Panoꝛ.i.c. nicolao.de ap.Sed alia eſt h̄ ꝓuiſio ne ſit in poteſtate appellãtis trahere aliquem extra partes.

i ¶ Sũmarie.videṫ ꝙ hec ſũmaria cognitio fieri poſſit ſine vocatiõe ꝑtis appellate ꝑ no.ꝑ Inno.in.c.ex ꝑte.đ accu. et qꝛ ꝑ hunc tex.hec ſummaria cognitio debet p̄cedere cõmiſſionẽ.Sed cõtra.fa. ꝙ in caſibus in q̃bus ꝓceditur ſummarie ꝛ de plano.ꝛc̃.vt in cle.diſpẽdioſam. de iudi.in.c.fi.de here.in.vi.citatio fieri dꝫ ꝛ ab vtraq̃ꝫ ꝑte ꝓbationes ꝛ defenſiones legitime audiuntur.cle.ſepe.de ℣b. ſig.ad hoc.l.đ ſubmerſis.C.de naufra. lib.xi.multo magis vbi dꝫ ꝓcedi ſummarie tm̃ p̄dicta ſeruari debent. ad hoc qđ no.Inno.in.c.fi.de p̄ſump.Jo.an.in cle mẽ.i.de of.deleg.ꝙ executori cui aliq̃d cõmittiṫ ſi ſibi cõſtiterit ꝛc̃.cũ fungaṫ vice iudicis nõ poterit cõſtare:niſi partib⁹ p̄ſentibus ſi iuri alterius p̄iudicaṫ et ſi nõ p̄mittit cognitionẽ ꝓceſſus non valebit:qꝛ cognitio cauſe eſt de ſuba ꝓceſſus C.cõmi.epiſ.l.iudex.ꝛ.l.fi.no.in.l.ꝓplatã.C.de ſentẽ.ꝛ interlo.o.iu.ad hoc.l.fi. C.ſi ꝑ vim vel alio mõ.l.de vnoquoq̃ꝫ.ff. de re iudi.ſꝫ illa q̄ ſunt đ ſuba iudicij nõ pñt omitti ꝑ hoc ꝙ đt ſũmarie.vt di.cle. ſepe.et bene intereſt partis appellate vt voceṫ.nam alˀs poſſet appellans per falſos teſtes aut falſa inſtrumẽta extrahere appellatũ de lare ꝛ domicilio ſuo.pro quo fa.ff.ad car.l.i·§·ſed et ſi quis.de tranſact.cum hi·§·ſi cũ lis.de libe.cau. l.ordinata. quod voluit ꝓhibere omnino hoc decretũ ponderãs tex.l.ſed ſi q̃s ex ſignatoribus.ff.quẽad.te.ape.vbi dicitur oneroſum q̃lẽ a rebus ſuis euoca

Cauſe cognitõ ẽ de ſub ſtãtia ꝓ ceſſus.

cõſtiterit[a]: apud ipam ſedem foret merito[b] retinẽda. ¶Et quicq̃d[c] in contrariũ hui⁹ ſaluberrimi decreti attẽptatum factum[d] vel obtentum

ri.q̃ppe ſepe cũ magna captiõe a rebus noſtris reuocamur.cui ꝯcor.C.de teſti. l.ſi qñ.ꝛ ꝑpter periculũ itinerꝝ facile poſ ſet ꝑdere documẽta ꝛ defenſiones. et cũ apud curiã forte ꝑ longum tp̃s detineri poſſet ꝑpter cauſã ſuã meſticiã habe= ret ꝛ meſtos pena= tes componeret.de q̃b⁹ habet̃ in ſpe.ti. de accu.§.i.ꝑ Joh̃. an.in addi.ſpec.ti. de of.iudi.§.poſtremo.circa fi.itẽ vide g̃= uamẽ appellati. forſitã em̃ h₃ in ꝑtibus aduocatos vel ꝓcuratores aſſiſtẽtes oĩ= bus cauſis ſuis ꝓ certo annuo ſalario ꝛ forte ſoluto nũc eundo ad curiã oporte= bit nouos cõduci cũ magno diſpendio. itẽ poſſet ꝯtingere longe pluris eſſe gra uamen itineris q̃ȝ cauſe p̃ncipalis.et ꝓ= pter iſta potes ĩtelligere iſtã ſummariã cognitionẽ fieri debere ꝑ cõmiſſariũ vel executorẽ apoſtolicũ in ꝑtibus cui⁹ cõ= miſſio portabit:ꝙ ſi ſibi cõſtiterit de de= fectu iuſticie vel metu iuſto ꝓpoſitis ꝑ appellantem ꝙ citet appellatũ apud ſe. apo.ꝛc̃.licet tex. innuat. ꝙ apud ſe. ap. ad quã eſt appellatuȝ debeat fieri hmõi ſummaria cognitio.iudicis em̃ ap.eſt ĩ= ueſtigare de hmõi caſib⁹.C.ď fideicõ.l. volũtatꝫ.c.ſtatutũ.§.cũ vero.de reſcrip. in.vi.et poſſet accidere ꝙ propter metũ non auderet executor in partibus citare appellatũ ad inſtantiã appellãtis ad co gnoſcẽdum de huiuſmodi caſibus.

a ¶Cõſtiterit. No.h̃ ꝙ cauſa ſumma= ria reqrit plenã ꝓbationẽ:lȝ in ea dilati ones ꝓbatorie breuiẽtur. Bar.in.l.iij.§. cauſe.ff.ad carbo.Bal.in.l.i.C.vt ĩ po. le.qđ verũ ſi agitur de magno ꝑiudicio: vt hic.ſecus ſi de leui.qꝛ tunc ſufficit iu ramentũ.l.theſaur⁹.ꝛ ibi no.ff.ad exhi. ꝛ de ſummarijs cauſis:ꝛ qualiter in eis ꝓcedat̃. no.in.l.iij.§.ſciendũ.ff.ad exhi. in ſpe.ti.de off.iudi.§.poſtremo.Bar. in l.ne quicq̃ȝ.℣.de plano.ff.de of. ꝓcon. in extrauag.ad reprimenda.ꝑ gl.et doc.in c.qm̃ frequenter.§.ꝙ ſi ſup.vt lit.nõ cõ= teſt.in cle.ſepe.de verb.ſig.

Proba= tio ple= na reqri tur ĩ cã ſumma ria.

b ¶Merito.ſ.ꝑpter iuſtas cauſas ꝑdi ctas. in iudicijs em̃ oĩs formido ampu tãda ẽ.iij.q.ix.hortamur.cũ ibi no.itaq₃ locus ꝓuidẽdus in quo nulla vis formi det̃.xxiij.q.ij.ſiue.al's niſi locus tutus aſſignet̃ h₃ locũ appellatio.c.ex ꝑte. de ap.vbi doc.ita ꝙ ſi locus ẽ notorie nõ tutus:non tenet̃ ci tat⁹ cõparere : etiã ad allegãdũ ſuſpi= tionẽ loci ſm doct. ibidẽ ꝑ cle.paſtora lis.de re iudi.Barto.in.l.recuſare.ff.ad trebel.in.l.ſciendũ.de leg.Bar.in.l.me= tus.ex qui.cau.ma.c.ſi vero.de iureiur. c.ſtatutũ.de reſcrip.in.vi.Oldra.conſil. xliij.etiam ſub ſaluo ꝯductu.c.accedẽs. vt lit.nõ cõteſt.qñ locus non eſſet tutus ꝑpter capitales inimicitias ſingulares. ſec⁹ ſi ꝑpt̃ guerras gñales in p̃ria adeo ꝙ ſi alij conſueuerunt tute accedere ſub ſaluo cõductu imputaretur citato ſi nõ impetrauit ſaluũ cõductũ.arg.eoꝝ que no.Inno.in.c.veniẽs.de accu.de ro.de= ciſi.cccxviij.qñ lr̃e ſalui conductus ſm morẽ patrie redderẽt ſecurũ ad cõparẽ= dũ:al's nõ.Ange.in.q.bononiẽſis ſue ci uitatꝫ bãnitus ꝛc̃.vbi đt ꝙ qñ ꝑ ſaluum cõductũ tam ſibi q̃ȝ cauſe eſt ſufficiẽter ꝓuiſum ꝑ ſecuritatẽ tenetur cõparere ꝛ nõ aliter: puta ſi timeret ſue cauſe vim fieri aduerſarij potentiã merito ꝑhorre ſcens.ꝑ.d.c.ſtatutũ.ad hoc iſte tex.

Judici orũ loc⁹ dȝ eẽ tu tus.

c ¶Quicq̃d.ad oĩa p̃cedẽtia refert̃.

d ¶Factũ. et ita citatio facta in cu.ro. cõtra tenorẽ huius decreti nulla eſt:nec tenet̃ citat⁹ cõparere: qꝛ vbi nullitas citatiõis eſt notoria nõ tenetur citatus cõparere.l.i.ff.ď feri.no.doc.ĩ.c.veniẽs. de accu. Bar.in.l.nõ videtur.ff.de iudi. Bal.l.l.vt ꝑfecti⁹.C.de anna.ex.ꝑȝ etiã ꝑ hoc decretũ irritans:ꝙ appellatio ad papã omiſſo medio eſt nulla:licet aliter dicebãt olim doc.ꝙ appellatio ad princi pẽ omiſſo medio bñ valebat:ſȝ habebat̃ acſi ad debitũ iudicẽ foret appellatũ. et ad eum remittitur appellatio.l.impera tores.ff.de ap. Pau.de caſtro cõſi.xxiij. ſed ad inferiorẽ omiſſo medio ſciẽter eſt nulla.l.i.§.penul.ff.de ap.vbi Jmo.no.

Citat⁹ nõ ſp te net̃ com parere.

§.in ver.ſuperiorē.hec vera de iure ciui li:ſʒ hoc iure aliud in papa ꝑpter decretum irritans.et ar.a ſpeciali.§.in ver.ſi vero.vbi valet appellatio ad papā.et nichilominus ſit delegatio ad partes.

hyſto.beati Clemētis pape/ ꝛ Fabiani: ꝛ qđ habeť in regiſtro Grego.li.vlt.epl'a penul.vbi poſt ſubſcriptiones multorū epōꝝ dicit̃.ego P.notari⁹ ſctē ro.ec. ꝛc. ꝛ ſm ſtilū curie vocanť in litteris pape notarij:vt habetur xij.q.ij.c.ij.ꝛ.c. cuʒ redēptor.v.q.i.qui dā.no.in.c.cupientes . de elect. in.vi. glo.i.de elect. ſcriptū.in ſubſcriptiōe aliqñ vocanť cartularij pape. ij.q.v.q̄ de cauſa. aliquādo apocripharij.c. ſignificaſti.

Protho notarij varia hñt nomina.

fuerit ſit nullum ipſo facto:litigāteſqꝫ q̄ cōtra fecerit ī expēſis[a] cōdēnenť[b]. ¶ Romane vo cardīales[c] eccl'ie vicecancellariū[d] camerariū[e] magnū pnīariū[f] ꝓthonotarios[g] ꝛ alios ſedis ap'lice officiales[h] actu[i] in curia ſuis officijs inſiſtētes hoc

a ¶Expēſis.legitimis.ij.q.i.in primis.c.finē.de do.et cōtu.c.ſtatutū.§.cū vero. de reſcrip. in vi.ꝑ.ti.i.c.i.

b ¶Cōdēnenť . ꝑ iudicē ap.qñ friuole añ diffinitiuā eſt appellatū.ꝑ.ti.i.c.i. cū ibi no. aut ꝑ iudicē a curia ro.delegatū ꝯtra decretū.§. eo.§.i.ver.ſtatuit. per cle.i. de reſcrip.c. fi.eo.titu.cuʒ ibi not.in glo.fi.ſpec.ti.de expeñ.§.iuxta.ver.nono.

c ¶Cardinales.qui(qꝛ roma.pō.in dirigenda chriſtiana republica collaterales aſſiſtūt)potiori ſunt ꝓrogatiua attollendi.in ex̄uag.Joh.xxij.execrabilis.§. nos itaqꝫ.ꝑ.de nu.ꝛ qua.car.c.i.

d ¶Uicecancellariū.olim vocabať cācellari⁹ꝛ erat maior poſt papā in curia: ſed qꝛ qñqꝫ certabat cum papa q̄ſi de pari:ideo ſublatū eſt nomē cācellarij.ſi.de pe.di.ij.c.ꝑncipiū.no.Guil.in cle.ne romani.de elec. ꝛ de ei⁹ poteſtate habeť in regulis ꝛ ordinationib⁹ cācellarie ap.

e ¶Camerariū.q̄ recipit ꝛ cuſtodit bona.de ꝑſcrip.ad audientiā. ꝛ hodie magnū ei⁹ officiū eſt et iuriſditionē exercet circa oēs debentes camere.ꝛ papatu vacāte ab eo nichil recipiūt cardinales.c. vbi periculū.§.ꝑuiſionis.de elec. in.vi. Jo.an.in cle.ne romani.§.eo tñ.de elec. et eius officiū eſt diſtribuere paupibus: qđ videť feciſſe btūs Lau.ſʒ hodie male ſeruať:et de eo de ro.deci.cccxxxix.

f ¶Penitentiariū.qui ſm ſtilum curie ſolet eſſe cardinalis.no.in cle.ne romani.de elec.ꝛ officiū iſtorū morte pape nō expirat:vt.ꝺ.cle.§.eo tamen.

g ¶Prothonotarios. quorū officiū in ipſis initijs ꝑmitiue eccl'ie a btō Clemēte ad ſanctorū martyrū geſta ꝑquirēda atqꝫ ſcribēda dicit̃ eſſe inſtitutū.vide in

Protho notariorū offitiū et iūctio.

de elec. ꝛ ꝓthonotariatus eſt dignitas.notarij em̄ principis habēt dignitatē.l.maximaꝝ.C. ꝺ excu.mu. li.x. l.i.C.de man.ꝑinc.l.ꝑclarā.C. de ꝑmi. lib.xij.l.i.C.de ꝑpo.la.eo.li.l. neqꝫ deo theū.C. de decu. li.x.ali⁹ notariat⁹ non eſt dignitas.l.vniuerſos.ꝛ ibi not.C.de decu.li.x.no.i.l.gñali.ꝛ ibi Bar.C.de tabula.eo.li.Bar.in ꝯſi.ſuꝑ Joh.de caſtro Et circa ꝓthonotarios.pau.ij.ſtatuit ꝙ nullus fieret ꝓthonotari⁹ niſi.xx.annū: aut ſi eēt de ſublimiorib⁹ / aut filijs/aut nepotib⁹ ꝑicipū.xvi.annū exegiſſet.tales tñ minores nec habituʒ ſumere nec rochetū geſtare audeāt:nec ꝑeminentiā ſibi iure officij vēdicare niſi viceſimum annū habuerint:ꝛ ꝙ ſinguli ꝓthonotarij infra annū a die ꝓmotiōis ad ſubdiaconatus ordinem ordinarentur.

Prothonotariorū etas

h ¶Officiales.q̄ ſunt multi:notarij/auditores/ꝯtradictores/correctores/ ſcriptores lr̄aꝝ/abbreuiatores/ꝛ alij.vñ vtile fuiſſet determinaſſe numerū ꝛ q̄litatē officialiū curie ro.ꝑ.e.§.itē placʒ decretū

i ¶Actu.ꝯcor.§.ti.i.§.itē ꝙ ad dictas. cū ibi no.in ꝟ.reſidebūt. ꝛ extra. Euge. iiij.diuina.q̄ loquiť de ꝑuilegio curialiū ꝛ officialiū ro.curie.qđ no.doc. in.c.cuʒ dilect⁹. de cleri.nō reſi. ꝙ illi ſeruitores pape in abſentia groſſos fruct⁹ ꝑcipiūt: q̄ ex ꝑcepto pape ibidē moranť ꝛ ꝑſtant pape obſequiū/al's non.arg. de cleri.cōiuga.qđ a te.ꝛ.c.fina.cum ceſſañ.cauſa. ꝛc.de vo.magne.de ap.cum ceſſante.

Officia les ro= mãe cu ne tria hñt spe cialia.

decreto nõ intẽdimus cõpꝛehẽdi[a]

a ¶ Cõpꝛehendi. ꝙtū ad oīa ꝑdicta in .§. ſtatuit. §. decreuit. ⁊ trib⁹ ſe. ⁊ ita nota tria ſpālia circa officiales ro. ec. actu in curia ſuis officijs īſiſtẽtes. Primū ꝙ cauſe eoꝝ nõ debẽt tractari in ꝑtib⁹: ſed in curia. qḋ ītellige vbi cõuenirent. per ꝑuilegiū eñ conceſſuꝫ eſt hmõi officialibus vt nõ poſſint ꝯueniri corã oꝛdinarijs locoꝝ ſine ſpāli licẽtia pape. no. Panoꝛ. in. c. dilecti. in. c. fi. de fo. compe. qḋ intelligit vbi nõ cõcurrit alia cã et ſpāle ius cõueniẽdi. cū eñ priuilegiū tale tendat in ꝑiudiciū oꝛdinarioꝝ dꝫ ſtricte ītelligi ꝙtū fieri põt. iuxta no. ꝑ Inno. in. c. cū dilect⁹. de dona. glo. i. c. oꝛdiarij. in ꝓ. diſpẽſationes. de of. oꝛ. in. vi. ideo videt̃ tale ꝑuilegiū intelligi qñ reſpectu domicilij tm̃ poterãt ꝯueniri corã oꝛdinario. ſec⁹ ſi alio iure. vt qꝛ ibi ꝯtraxerūt. l. ij. §. oẽs. ff. de iudi. vbi indulget̃ priuilegiuꝫ euntib⁹ romã ex cã neceſſaria vt habeãt ius reuocandi domū. qḋ limitat̃ ibi: niſi ibidẽ ꝯtraxerint. c. i. de ꝑui. in. vi. vbi exẽptus rõne delicti aut ꝯtctus perdit priuilegiū: niſi delinquat aut ꝯtrahat in loco exẽpto / aut forte qꝛ in ꝑtibus obtinẽt beneficia: tūc videt̃ ꝙ nõ obſtãte tali priuilegio poſſint in ꝑtibus ꝯueniri in tãgentib⁹ illa bñficia. arg. d. c. i. de priui. c. cuꝫ capella. eo. ti. d. c. dilecti. vbi priuilegiatus vt nõ teneat̃ rñdere niſi i certo loco: ſi alibi ꝯhat / poterit ibidẽ ꝯueniri. ⁊ hoc nõ eſt dubiū qñ hmõi officiales inueniūtur in ꝑtibus. ꝑ hūc tex. a ꝯtrario ſenſu: al's ꝓcedendū eſſet ꝯtra eos. vt in. c. romana. §. ꝯtrahẽtes. de fo. cõpe. in. vi. Aliȷ ſentiunt ꝙ nullo mõ poſſunt ꝯueniri in ꝑtib⁹ ꝙdiu actu i curia ro. ſuis officijs īſiſtūt. qꝛ ꝑ dictū priuilegiū ⁊ ꝑ hūc tex. eximunt̃ nõ habito reſpectu ad certū locū ſꝫ ad ꝑſonã. ideo nõ poterūt alibi cõueniri ꝙ̃ in curia / niſi īuenirẽt extra curiã. ad hoc. d. c. i. de ꝑui. §. in eos. in fi. qḋ no. do. Anto. ⁊ Panoꝛ. in. d. c. fi. de fo. cõpe. Panoꝛ. in. d. c. dilecti. Item poſito ꝙ hmõi officiales nõ habeãt alibi domiciliū ꝙ̃ in curia / ꝑdictū priuilegiū nil operaret̃: qꝛ ceſſantib⁹ ꝯtctu vel bñficijs / aut delicto nõ poſſent de iure cõi in partib⁹ ꝯueniri: ⁊ ſic vt ꝑuilegiū ⁊ hoc decretū aliquid operent̃. ff. de leg. i. l. ſi qñ. ff. de ꝓb. ſig. abbate. C. de theſau. l. i. li. x. cū ſi. vident̃ intelligi etiã rõne ꝯtctus bñficij et delicti. Aliȷ intelligūt gñalit̃ hūc tex. ꝙ cauſe hmõi officialiū debeãt in curia tractari / ſiue agẽdo / ſiue ꝯueniendo cū nõ debeãt min⁹ eſſe ꝑuilegiati ꝙ̃ vniuerſitates ſtudioꝝ gñaliū. vñ nūc vniuerſitates pariſieñ. ꝯqueſti ſūt ꝯſi. baſili. de dicta clā. Romane ꝓ cardinales eccleſie q̃ in ꝑmo originali hui⁹ decre. erat talis. ro. vero eccle. cardinales ⁊ ſe. apo. officiales actu in curia ſuis officijs inſiſtẽtes: ſūmiqꝫ põtificis ⁊ ipſoꝝ cardinaliū familiares q̃ ſeueros ac ꝯtinuos eoꝝ cõmẽſales: ſaltẽ ꝑ ſex mẽſes añ cõmiſſionẽ cauſe fuiſſe legitime docuerit hoc decreto icludere nõ intẽdim⁹: qꝛ vigoꝛe dicte clē nõ tollunt̃ grauamina. ꝑmo cum ipi excepti poſſent trahere ꝑſonas eccleſiaſticas ⁊ alias ꝑ q̃cūqꝫ minima cã aut ꝯui ſiue ardua ad curiã ro. de extremis ꝑtibus. tū ſcḋo qꝛ in eadẽ clā null⁹ determinat̃ nūer⁹ officialiuꝫ curie ro. q̃ cõiter in maxio dicūt̃ nūero exiſtere. tertio nõ determiat̃ nūer⁹ familiariū ſūmi põtificis ⁊ dñoꝝ cardinaliū ⁊ cū qb⁹ aſpirans trahere cãm i curia ro. ſibi põt ꝓcurare vt ſepe ꝯtingit officiū familiaritatis varijs ⁊ multiplicib⁹ medijs ꝑ qḋ nõ alleuiarent̃ grauamia. iſtabãt tñ curiales ꝑ expeditõe decreti i foꝛma nõ obſtañ. rõibus vniuerſitatꝫ piſieñ. ꝑmo qꝛ ſi vniuerſitas piſi. hꝫ ꝑuilegiū ꝙ ipſi⁹ ſuppoſita officiales ac familiares eximūtur ab oī iuriſditiõe oꝛdiaria ex̄ muros piſiẽ. ſiue agẽdo ſiue defendẽdo. q̃re nõ foꝛtioꝛi ratiõe cardiales eccle ro. ſe. apo. officiales ac familiares eoꝛūdẽ eximi debebūt ab oī iuriſditiõe ex̄ curiã ro. cuꝫ ſedes apo. debeat fūgi ãplioꝛib⁹ ꝑuilegijs ꝙ̃ q̄dlibꝫ aliud mẽbrū ꝑticulare: ꝑſertim cū ꝑuilegia vniuerſitatꝫ piſi. pẽdeant de grã pape: q̃re nõ põt honeſte ipa i ei⁹ diſpẽdiū retoꝛq̃re. Itẽ ſi dicta vniuerſitas hꝫ illḋ ꝑuilegiū vt non extrahat̃ ⁊c. ad qḋ ergo

¶ Ne tñ[a] ĩ diſſolutionẽ[b] vel trãſlationẽ pñtis ɔcilij aut erectionẽ ɔuẽticuli[c] apõ ferrariã vł alibi[d] ſub nomĩe gñalis ɔcilij quas[e] dñs Eugenius papa.iiij.efficere conat[9][f] eſt vel conaret ĩ futurũ cãs illas: ꝛ maxĩe incorꝑatoꝝ aut ĩcorꝑorãdoꝝ ĩ hoc ſacro cõcilio quas hec ſctã ſynod[9] remitteret[g] aut nõ reciperet ĩ curiã ipſi[9] dñi eugenij/aut p̃fatũ ɔuẽticulũ ferrarieſe vł alibi de facto trahi cõtĩgeret ĩ fomẽtũ diſſolutõis trãſlatiõis ꝛ erectiõis p̃dictaꝝ. Voluit hec ſctã ſynod[9] cãs quaſcũqꝫ[h] pendẽtes ꝛ cõmiſſas/aut ẽt q̃ſcũqꝫ cãs incorꝑoratoꝝ aut ĩcorꝑorãdoꝝ ac alias ꝑ appellationẽ[i] deuolutas/

conata eſt id a dño mar.v.impetrare: et obtinuit ſolũ ꝓ pͥma iſtãtia. cũ itaqꝫ per tenorẽ hui[9] decreti habeãt ipſa ꝓ oĩ iſtãtia dẽpt ꝓ paucis officialib[9] merito ɔtẽtari dꝫ. Itẽ in ꝓrogatiuis grãꝝ ad bñficia hmõi officiales exi munꝛ. q̃re ꝫ nõ quo ad lites ide ſequentes cũ ſint acceſſorie. dicebãt p̃terea dicti curiales ſi nobis oratores piſiẽ. vniuerſitatis palã referũt abuſus circa hmõi officiales ꝛ familiares videãnt abuſus q̃ ĩ ipſa q̃tidie cõmittunꝛ in ſcholaritate: tuꝫ in q̃dib[9] ɔferendis: tũ ĩ officiarijs eiuſdẽ: tũ etiã in curia ɔſeruatiõis q̃ vt dicunt oẽs cãs etiã nõ ſibi ꝑtinentes ãplectiꝛ: ſꝫ dicebat vniuerſitas piſi. qõ non licebat ipſis familiarib[9] ãn expeditionẽ huius decreti ĩ p̃iudiciũ p̃uilegioꝝ vniuerſitatis foret eis licitũ ſtãte decreto in p̃dicta forma: ampli[9] dicti exẽpti ſpãliꝛ eẽnt magis p̃uilegiati auctoritate ſacri cõcilij: qõ nuſqꝫ repiꝛ ſaltẽ in p̃iudiciũ priuilegioꝝ vniuerſitatꝫ. Itẽ nõ valet dicere ꝙ nõ mun[9] debẽt eẽ p̃uilegiati qꝫ vniuerſitates ſtudioꝝ gñaliũ. qm̃ ſi aliq̃d p̃uilegiũ ſpãle ſup hoc haberẽt: ɔp̃hẽderẽꝛ ſufficiẽter ĩ cła in ipõ decreto ɔtẽta: qua cauẽꝛ q̃ de iure aut ɔſuetudine p̃ſcripta vel p̃uilegio ꝛc. ꝛ ꝑ hoc non eẽt opus ponere exceptionẽ ꝓ ipĩs a dicto p̃uilegio. p̃dicta tñ cła remãſit: vt hic vides dẽpt familiarib[9]. Scdõ ſpãle qõ habẽt hmõi officiales ꝑ hũc tex. eſt ꝙ pñt appellare ad papã omiſſo medio. qõ obtinet ĩ ſcholarib[9]. iuꝛ auꝛ. hita. ꝛ ibi Bal. C. ne fi. ꝓ pa. nec abrogaꝛ ꝑ hoc dcre. c.i. d ɔſti.l.vi ſtiũ ꝙ quõlꝫ pñt appellaꝛ ãn diffinitiuã

a ¶ Ne tamẽ. vſqꝫ ad. §. viſum ɔciꝛ. baſilieñ. ex certꝫ cauſis ſibi reſeruat cognitionem certarum cauſarum.

b ¶ Diſſolutionẽ. trinã facere conat[9] eſt Euge.iiij. pͥmã paulopoſt baſiꝛ. cõci. ichoatũ qñ illõ trãſtulit bononiã: ſꝫ illã reuocauit ãno. M.cccc.xxxij.xvi.kł.martij ſui pon. anno.ij. ꝑ ſuas lr̃as q̃ incipiũt ad ſctãꝫ pe.ſedẽ. Scdaꝫ ãno. M. cccc.xxxiij. per tres bullas ſuas: q̃ꝝ prima icipiebat. iſcrutabilis. ſcda: in arcãno mẽtꝫ. tertia de[9] nouit: quã diſſolutioneꝫ reuocauit eodeꝫ anno ꝑ alias bullas ſuas q̃ incipiũt. dudũ ſacrum gñale: ꝛ reuocatõeꝫ approbauit ɔci. baſili. ꝑ ſuũ decre. incipiẽs: lr̃is. Tertiam diſſolutionẽ feċ Euge. papa. iiij. cũ nõ placebãt dcreta baſili. p̃ſertĩ de elec. et de ãnat. xviij. ſeptẽb. ãno. M. cccc.xxxvij q̃ dãnata fuit ꝑ dictũ ɔciliũ ꝛ regẽ frãcie q̃ ꝑ ſuas lr̃as patẽtes ꝓhibuit oĩb[9] plã tis ſui regni ire ferrariã: vbi euge.iiij. cõci. trãſtulerat: q̃ fuerũt publicate ĩ parlamento pariſieñ. x. die martij eodẽ anno.

c ¶ Couẽticuli. ĩ malũ ſonat: ꝛ eſt ɔgregatio ſubditoꝝ ſine ɔſenſu ſupiorꝫ. xvij. di. mltꝫ. lxxix. di. c.ij. c. excõicam[9]. c. cũ ex iniũcto. d heꝛ. l. ɔuẽticulã. C. d epi. ꝛ cle.

d ¶ Alibi. ſcꝫ (Arch. i. c.ij. de ꝑ. ſi. l. vi. apõ florẽtiã vbi ex ferraria trãſtulit Euge. ɔci. baſi.

e ¶ Quas. diſſolutõẽs ꝛ.

f ¶ Conat[9]. ꝫdicẽte ɔci. (trãſlatõẽs. baſi. ꝫ. d auc. cõ. c. i. ꝛ. ij. §. p̃miſſis. no. ꝫ. ĩ

g ¶ Remit (ꝓ. §. iſcrutabiꝛ. iꝟ. martini teret. corã iudicib[9] ordiarijs. ꝛ no. ar. h[9] caſus ſpãlis ꝙ decretũ de cãis hꝫ locũ ĩ ɔcilijs gñalib[9]: vt ibidẽ cauſe ĩ pͥma iſtãtia nõ tractenꝛ: ſꝫ hẽat ɔciliũ remittere.

h ¶ Quaſcũqꝫ. etiã nõ incorꝑoratorũ.

i ¶ Appellationẽ. vide ad ɔciliũ gñale appellaꝛ. J. eo. § item fuit. vbi de hoc.

Eugenius. iiij. tripliciꝛ voluit diſſoluere concilium baſilieñ.

Couẽticulũ q̃d ſit.

aut deuoluēda s: necnō illas q̄ con
ſeruationē decretoꝝ ipſius ſctē ſy=
nodi cōcernūt apud eandē ſynodū
ipſa durāte ſeu donec aliter fuerit
ordinatū tractari. ſaluis etiā aduo
cationib⁹ cauſaꝝ pendētiū in curia
romana p q̄cūqꝫ nr̄a decreta factꝭ
aut faciēdis. decretꝭ etiā aliis ꝛ or
dinatiōib⁹ eiuſdē ſctē ſynodi ī ſuo
robore remanētib⁹ cū modificatio
nibus[a] ſequētib⁹. ¶Uiſuʒ fuit[b] di
cte ꝯgregationi ꝙ ſi romanā curiā
reſidere cōtigat citra[c] mōtes: ꝙ tūc
in ptib⁹ vltra duas dietas a curia
diſtātibus oēs cauſe eccl'iaſtice ha
beāt tractari corā illis ſcʒ iudicib⁹
q̄b⁹ de iure aut ꝯſuetudine vel p̄ui
legio cōpetit cognitio et diffinitio
eorūdē: exceptis cauſis[d] q̄ exp̄mū=
tur in decreto. Jtē ꝙ monaſteria ꝛ
alia bñficia q̄liacūqꝫ ſecularia ꝛ re
gularia ſeu loca circa q̄ꝝ exēptiōeʒ
ꝓuidit ſacrū ꝯſtātiēſe ꝯciliū p quē
dā canonē q̄ vt dr̄ incipit Attēden
tes[e]: nō ſunt habēda reſpectu dicti
decreti de cauſis: nec alias[f] quiſ=
mō ꝓ exēptis: ſed verius ꝓ nō exē
ptis[g]. Et ꝓ talib⁹ p ḡnale cōciliū[h]

a ¶Cū modificationib⁹. verba ſunt cō
gregationis gallicane: ꝛ tolle.ꝫ.in p̄nci
pio huius.c. itē acceptat decretū de cau
ſis qđ incipit ꝛc. cū modificationib⁹ ꝛc.
b ¶Uiſum fuit. hoc aduiſamētum nō
potuit nec pōt īpo=
nere legē pape ꝯ te
norē decreti qđ in=
diſtincte loquiṫ de
quattuor dietis.
c ¶Citra. hec di=
ctio īcludit. Bar. in
l.celſus.ff.đ vſuca.
in.l.iuit⁹.C.đ pcu.
doc.in.c.lʒ.de pcu.
d ¶Cauſis.ſ. ma
ioꝛib⁹ in iure exp̄ſſe
enūeratis: ꝛ cathe=
draliū et monaſte=
rioꝝ ſedi apo.im=
mediate ſubiectoꝝ
e ¶Attendentes.
erat in ti. de exēpt.
et in illo reuocātur
oēs exēptiones ec=
cleſiarū pſonarū et
locoꝝ quoꝝlibʒ fa
cte a tpe obit⁹ Gre=
go.xi. per quoſcūqꝫ
pro ro.pon.ſe gerē=
tes: q̄ tn̄ antea nul=
la exēptiōe gaude=
bant. exceptis exē=
ptionibus q̄ vni to
ti ordini aut eccle=
ſijs vel locis a p̄di=
cto tpe ſub exēptio=
nis modo / aut cōdi
tiōe fundatis / aut
ꝯtēplatōe noue fundatiōis: ſeu vniuerſi
tatib⁹ ſtudioꝝ ḡnaliū / aut collegijs ſcho
lariū / aut p modū ꝯfirmatiōis augmēti
aut additionis facte fuerūt / aut ꝯceſſe /
aut ſup queſtionib⁹ p̄ntibus ꝛ auditis:
quoꝝ intererat auctoritate cōpetenti or
dinatū fuerit / ſeu in q̄b⁹ ordinarij cōſen
ſerint. ibidē etiā caueṫ ꝙ papa decetero
non faciat exēptiones: niſi cauſa cogni=
ta ꝛ voca is quorum intereſt.
f ¶Alias quiſmō. vtile eſt vt ī collatio
nibus exp̄ſſo vno mō vacatōis apponaṫ
hec cl'a / aut al's quiſmō. quā pñt appo=
nere ēt ep̄i ꝛ alij collatores: cū nō īuenia
tur ꝓhibitū. no. Joh.an. ꝛ Jmo. in.c.ex
pte. de ꝯceſ.p̄bē. Quid ſi īpetreṫ bñficiū Uacatō
per mortē titij / aut p mor=
al's quiſmō: ſed nō tez / aut
ꝓbaṫ de vacatiōe p al'squo
mortē titij: ſed per uiſmo=
mortē ſeu renūcia= do q̄s vi
tionē ſempronij: an res hʒ.
teneat impetratio:
Aliq̄ voluerūt dice
re ꝙ nō: ꝛ ꝙ illa cl'a
referaṫ dūtaxat ad
alios modos vaca
tiōis nō exp̄ſſos: ex
pſona tn̄ titij exp̄ſ=
ſa. arg.l.ſi.§.q.ff.de
tri.vi. et ole. le. Et
maxime cū lr̄e bñfi
ciales tanqꝫ ābitio
ſe ſint reſtringēde.
de p̄b.c.q̄uis. l.vi.
cū ſuīb⁹. et vno mō
vacatōis exp̄ſſo nō
venit alius.c.ſuſce
ptū.đ reſcrip.eo.li.
Jo.cal. Jo. de lig. ꝛ
Domi. tenent ꝯriū
in.d.c.ſuſceptuʒ. ꝙ
ois ali⁹ mod⁹ vaca
tiōis venit ex q̄cūqꝫ
pſona. ar. de pcu. q̄
ad agēdū. l.vi. ꝛ ſp
cōſiderare debem⁹
ad q̄d cl'a referaṫ:
qꝛ natura ei⁹ eſt ſp
extendere illud ad
qđ referṫ. ad idē de ro. ī pluribꝰ locꝭ deci.
cccclxxxiij.ccxxxvij.cccc xxix.ccccxxxvi.
Ad tollēdū tn̄ oē dubiū tutū eſt appone
re ī illa cl'a: aut al's quiſmō / vel ex q̄cūqꝫ
pſona / aut quocūqꝫ ḡne vacatiōis ꝛc.
g ¶Nō exēptis. Uide exēptio ī multis
nō ꝓdeſt. in cle.i. de ſup.neg.p̄la. de ſta.
re. attēdētes. cle. abuſionib⁹. de pe. ꝛ re.
c. ex ore. de p̄uil. de here. ad abolēdā. de
h ¶Cōciliū. ꝯcilia fie (teſta.c.i.i.vi.
ri exēptis nō expedit: vt hic colligitur: ꝛ

in iuribus ꝓxime allegatis. no. Jo. an. in cle. dudũ. de ſepul. in ℣bo inſtante.

a ¶Cautela. que ꝓprie eſt rerũ futurarũ. de ſen. excõ. cũ deſideres. de ſer. nõ oꝛ. c. i. Jo. an. de ſen. excõ. ſolet. in. vi.

b ¶Supabũdãti. aliqd face ad cautelã nõ nocet. l. diſ. p̄ſbyteros. xxxiiij. q. ij. l lectũ. xxiij. di. in noie dñi. ⁊ nichil qđ ad cautelã pertinet eſt omittẽdum. lxiij. di. q̄ꝛto. c. i. ⁊ fi. de ſacra. nõ iterã. ⁊ abundans cautela non nocet. ff. de arbi. l. ſi cum dies. §. plenum. C. de teſta. l. teſtamentum.

ex cautela[a] ſupabũdãti[b] declaranda[c]: ⁊ ꝙ hoc ꝓſequãt[d] oꝛatoꝛes regij apđ ip̄z ↄciliũ. Jtẽ placʒ[e] eqtas dicti decreti[f] ꝙ ad neminẽ ẽt papã poſſit omiſſo medio đcetero appellari: ⁊ ꝙ ſi qs offenſus nõ poſſit corã ſuo iudice hr̄e iuſticie ↄplemẽtũ ꝙ tũc poſſit ꝑ appellationẽ ad im̃ediatũ ſuperioꝛem dicti ſui iudicis[g]

c ¶Declaranda. q̄ declarat nõ dat ſed datũ oſtendit. ff. ſi ſer. ven. l. ſicuti. §. ſʒ ſi querit. de teſta. l. heredes palã. §. ſi qđ poſt. de rei ven. l. ex diuerſo. ad hoc. c. lr̄e de dila. no. i. c. nouit. de ap. ꝙ q̄ declarat nichil noui videt̃ facere. vñ iudex lʒ ſententiã diffinitiuã reuocare nõ poſſit. C. ſen. reſcin. nõ poſſe. l. i. põt tñ eã iterp̄tari ⁊ declarare durante officio. l. ab executoꝛe. vbi Bar. ff. de ap. doc. in. c. olim. i. c. ex pte. iij. de ℣b. ſig. ⁊ in articulis ⁊ ꝓbationib⁹ pñt declarari petita i libello ei⁹ ſubſtãtia nõ mutata. no. Spe. ti. de teſt. §. nũc videndũ. ℣. hoc quoq̃. ⁊ oꝛdinarij poſſunt declarare ſiue denũciare exẽptos excõicatos ſi incurrunt ipſo iure excõicationẽ ex ſtatutis ſuis vel de iure. no. Jo. an. i. c. i. de ꝑui. li. vi. in no. i cle. i. de ſeq̄ſtra. ⁊ lex declaratoꝛia alteri⁹ trahitur ad p̄terita. C. mã. l. fi. circa fi. c. cõſtitutionẽ. in ꝑn. đ regula. i. vi. no. i. c. cũ tu. de vſu. Jo. an. i. c. fi. de ℣b. ſig. i. vi. in addi. ſpe. loco ꝑal. bal. i. l. nõ dubiũ. C. đ le. i. l. iubem⁹. C. ad vell'. doc. i. c. fi. đ ↄſti.

d ¶Pꝛoſequant̃. nõ fuit ꝓſecutũ: ideo hec ꝓuiſio eccleſie gallicane non pꝛeiudicat exẽptioni huiuſmodi locoꝛum.

e ¶Jtẽ placet eqtas. quã dʒ ſemp iudex hr̄e pꝛe oculis. l. ꝙ ſi epheſi. ff. de eo qđ cer. loco. xxvi. q. vij. alligãt. et vbi de bono ⁊ equo agit̃: nõ eſt de apicib⁹ iuris diſputãdũ: nec ſubtilitas iuris q̄rẽda. l. fideiuſſoꝛ. §. quidã. ff. mã. l. ſi ſeruũ. §. ſequit̃. de ℣bo. ob. ⁊ equitas p̄ferẽda eſt rigoꝛi: quod intellige vt le. ⁊ no. in. l. i. C. de legi. in. c. fi. de tranſac.

f ¶Decreti. ſ. e. §. ⁊ ne. ℣. ſtatuit.

g ¶Sui iudicis. no. ꝙ appellãdum eſt ad ſupioꝛem iudicis qui iudicauit l. i. C. vbi et apud quẽ. l. i. ff. de app. et ↄſiderãda ẽ q̄litas in q̄ iudicauit. vñ ſi cleric⁹ iudicat nõ vt iudex eccl'iaſtic⁹: ſʒ vt laic⁹ ab eo nõ eſt appellãdũ ad ep̄z tã q̃ a clerico. c. romana. §. dʒ. de ap. i. vi. vbi pʒ. iũc. glo. ꝙ cũ ep̄s eſt iudex tã q̃ ciuilis iudex: q2 hʒ iuriſditionẽ i feudatã a p̄ncipe ſeculari nõ appellat̃ ad archiep̄m: ſʒ ad p̄ncipẽ ſecularẽ a q̄ deriuat feudũ. no. Jnno. in. c. ceterũ. de iudi. in. c. verũ. de fo. cõpe. glo. ⁊ doc. i. c. ſolite. de ma. ⁊ obe. i. c. ij. đ delic. pue. Bar. i. d. l. i. ff. đ ap. vbi dicit ꝙ ſi aliquis cleric⁹ eẽt rectoꝛ alicui⁹ ciuitat̃ dʒ ab eo appellari ad ſupioꝛẽ illi⁹ ciuitat̃: q2 nõ iudicauit vt cleric⁹: ſʒ vt rectoꝛ ciuitat̃. Jdẽ dicẽdũ eſt ſi hʒ iuriſditionẽ tpalẽ nõ icoꝛpoꝛatã eccl'ie: vł ſi fuerit delegat⁹ a p̄ncipe ſecl'ari. Bal. i auẽ. ſi qs litigãtiũ. C. đ epi. audi. Panoꝛ. i ru. đ ap. vbi dicit ꝙ ſi vn⁹ rex teneret vnũ comitatũ: ab eo appellet̃ de facto comitat⁹ ad ſupioꝛẽ ipſius comitat⁹. fa. l. ſi qñ. C. de ap. ⁊ ibi Bar. ⁊ in. d. l. i. ſpec. de ap. §. nũc tractem⁹. i fi. c. cũ capella. de ꝑuil. Dicit ẽt ꝙ a rectoꝛe vniuerſitat̃ ſcl'ar̃: ⁊ bi ip̄e rectoꝛ eſt ſcl'aris appellãdũ eſt ad maioꝛẽ officialẽ loci. Si aũt ipſa vniuerſitas eſt eccl'iaſtica ⁊ rectoꝛ eẽt eccl'iaſtica pſona: tũc dʒ appellari imediat⁹ ſupioꝛ: puta ep̄s. vt. d. c. romana. §. i. Si aũt vniuerſitas eſt ſecular̃: q2 plures i eis ſunt laici: ſʒ rectoꝛ eſt cleric⁹ q̄ten⁹ ip̄e rectoꝛ iudicat de ſcholari clerico: q2 tunc iudicat vt iudex eccl'iaſtic⁹ / cũ aliter nõ caderet in eũ iuriſditio. vt no. Jnno. i. c. cũ ab ec-

Appellatio fiat ad ſuperioꝛẽ ↄſiderata q̄litate iudicantis.

Uniuerſitas eſt duplex.

cleſiaꝝ. ꝺ of. or. dʒ appellari ad epʒ. qꝛ re
gula ē ꝙ ē ad ſupiorē ipiꝰ iudicātꝭ appel
lādū: ſʒ qñ tenꝰ iudicat īter laicos ad ptā=
tē ſecularē appellādū eſt. qꝛ tūc lʒ ipē ſit
clericꝰ: nō tñ iudicat vt iudex eccłiaſticꝰ
ſʒ vt laicꝰ tanꝗ̄ re=
ctor collegij ſclarꝭ:
iō nō eſt appellādū
ab eo tāꝗ̄ a clerico
ꝑ.d.c.romana.§.de
bet.iūcta glo.ſʒ di=
cit Ange.in aut.de
ap.§.fi. colla.iiij.ꝙ
nō valet appellatio
ad epʒ a ſnīa recto=
ris lata ꝯ ſcholarē:
qꝛ vterqʒ parē hʒ iu
riſditionē ʒ i ſchola
rem. ꝑ aut. habita.
C. ne fil. ꝓ pa. vbi
bal. Sed ad quē de
beat appellari a ꝓ=
lato exēpto ꝓpter
grauamē illatū ʒ in
mēbro exēpto. no.
Inno.i.c.ex ore. de
ꝓuilegijs. ſʒ ab epō
ꝓcedēte cū inqſito=
re ad quē appellet
no. Panor.in.c.ſu=
per qſtionū.§.ſi ve=
ro.de offi.delega.
a ⸿In partibus.
vſqʒ ad finē litis in
cluſiue: niſi in caſu
ꝫ.c.§.et ne. ꝟ.ſi ꝟo.
b ⸿Suſpectis.li=
tes ſine ſuſpitōe de
bent eſſe. iij.q.v.qꝛ
ſuſpecti.l.apertiſſi
mi.C.de iudi. ꝛ pe=
riculoſum eſt corā
ſuſpecto iudice liti
gare/ac ſuſpectꝭ iudicibus ſe. apo. cām
ꝺ certa ſcia nō ꝯmittit.c.cū iter.ꝺ excep.
c ⸿Snīam. appellatōe ſnīe i dubio nō
venit iterlocutoria: vt hic i gloſ. in.l.i.§.
qꝺ i ſentētijs.ff.qñ ap.ſit. ſʒ venit diffini
tiua: niſi ſequeret abſurditas.c.cū olim
cū ibi no. de teſtibꝰ, facit.c.ſi quē, de ſen,

Sētētie appella tōe i dubio non cōnnect interlo= cutoria

habere recurſum: ita ꝙ ſi papa ſit
īmediatꝰ ſupior dicti iudicis ꝙ cā
cōmittat in partibꝰ[a] nō ſuſpecto vł
ſuſpectiſ[b]. ⸿Itē placet decretū in
hoc. ſ. ꝙ ī nulla īſtātia poſſit quōli
bet appellari añ diffinitiuā ſnīaʒ[c] ſi
grauamē tale exiſtat qꝺ ī diffiniti=
ua poſſit repari. ſecꝰ ſi tūc non pōt
reparari[d]. nā tūc licitū eſt ēt añ dif
finitiuā ſnīam appellare nō tñ ad
aliū ꝗ̄ ad īmediatū ſupiorē vt ꝑfer
tur: ita ēt ꝙ ſi ille īmediatꝰ ſupior
ſit ipē papa ꝙ cā ipſa cōmittat nō
ſuſpecto vel nō ſuſpectis ꝛ in ꝑtibꝰ
vt in ſiñ dictū eſt. ⸿Itē placet de
cretū ī ꝟſiculo Si vero qſpiā: vſqʒ[e]
ad ꝟſiculū. Romane vero. ſaluo ꝙ
ꝓ iuſtificatōe ꝛ moderatione dicti
ꝟſiculi videt inſtādū[f] fore ꝑ ipſos
regios oratores apꝺ ipʒ ꝯciliū ad
determīationē nūeri et qlitatū offi
ciariorū aplicoꝝ ꝛ curie. ⸿Itē cir
ca ꝟſiculū voluit hec ſctā ſynodꝰ ī
decreto ꝑdicto de cauſis. Viſuʒ eſt
ꝙ ꝑdictus ꝟſiculꝰ ſeu articulꝰ[g] eſt
ꝓ nūc reſpectu cauſaꝝ iā actu baſi
lee pēdentiū adhuc tolerādus pro
pter bonā ſpē eo magis inclinandi
conciliū baſiliēſe predictū ad vnio
nem ꝛ cōcordiā[h] cū dño noſtro pa=
pa. Ita tñ ꝙ ambaſſiatores[i] regij

excō.no.in.c.ſup co.de ap.Bal.in addi.
ſpec.de ſentē. ver.nole ſnie.not.i.c.cām
mrīmonij. de offi.deleg.i.l.i.§.biduū.ff.
qñ ap.ſit. in cle.i.de re iudi. ꝛ iterlocuto
ria hñs vim diffinitiue: qꝛ illa regula ē
vt diffinitiua.ꝟ.ti.i.
c.i.cū ibi no. et non
venit ſnīa arbitro=
rū. panor.in.c.i.de
arbi. in.c. paſtora=
lis.de ap. Paul.de
caſt.conſi.lxxi.
d ⸿Reparari. de
quo dic vt not. ꝫ.§.
et ne. ver. neqʒ ꝑfer
tur.§.proximo.
e ⸿Vſqʒ.includit.
f ⸿Inſtandū. nō
fuit inſtitum: iō de
cretū remāſit vali=
dū i olbꝰ officialibꝰ
ſe. apo. actu in cu=
ria ſuis officijs iſi=
ſtentibꝰ. vbi eñ lex
ñ diſtiguit: nec nos
diſtiguere debemꝰ
c. ſi romanorū.xix.
diſ.de ꝓuil. qꝛ circa
c.ij.de coniu.lepro.
cū ſimilibus.
g ⸿Articulꝰ. mltꝭ
modis ſumit. nota
Archi.i.c.ꝑhtiū.de
teſt.i.vi.Bal.i.l.nō
ꝑht.ff.de legi.bar.i.
marg.in ꝟ.articulꝰ.
h ⸿Cōcordiam. q
laudāda eſt.l.arbi
tro.ff.fami.her.et
lucro ꝑfert.bal.i.l.
reꝑhēdenda.C.de
inſti.ꝛ ſubſti. Et dʒ Iudex
bonꝰ iudex labora: an poſ=
ſit ptes
re vt reducat ptes ad ꝯcordiam.xc.di.ſi
ꝗs ꝯtriſtatꝰ.not.i.c.fi.de trāſac.qñ autē ad ꝯcor
poſſit eas cogere ad ꝯcordiam.glo.in.c. diā co=
cū inter.ij.de elec.Bar.i.l.ꝯgruit.ff.ꝺ of gere.
fi.ꝑſi.Bal.in.l.ij.C.cōmunia de lega.
i ⸿Ambaſſiatores. q nō dñt offendi ēt
miſſi ab hoſtibꝰ.l.fi.ff.ꝺ leg.Bar.i.l.i.ff.

ad.l.iul.maie.l.i.queſtionū.ḋ pac.Ange. in aut.ḋ epiſ. ⁊ cler.§.reuerēdiſſimi.col. ix.nec capi pñt ꝓ repſſalijs.l.ſi q̄s legatū.vbi Bar.ff.de lega.non ſolū in fra ad quā deſtinanť: ſꝫ in fra ꝑ quā trāſeūt.l. ij.§.oēs.ff.de iudi.

Ambaſſiator ñ pōt capi ꝓ repreſſalijs.

hodie videť ꝙ ſicut apḋ ſe.apo.nō debēt cāe de ptib⁹ tractari:ſed remitti ad iudices i ptib⁹.Ḡ.e.§.i.ꝟ.ſtatuit.ſic nec apud ꝯcilia ⁊ hoc ē qḋ voluit eccľia gallicana i hoc.§.⁊ ſeq.cui⁹ ordinatio eq̄ eſt:ſꝫ nō pt ligare cōcilia gñalia.cū iferior ſupiori legē iponere non poſſit.c.ex iſinuatione.ḋ ap.c.cū iferior.ḋ ma.⁊ ob.cū ſi.

vbi Bart. nec ſocij eorū legitime dati. l.adminiſtrātes.§. eorū.vbi Bal.ff.de excu.tu.nec eorum res ad legationem neceſſarie.Joh.de lig.in trac.repreſ.

a ❡Deſtinandi. ambaſſiator dꝫ ſolū vacare circa expeditiōeꝫ ambaſſiate non circa alia.l. paul⁹. ⁊ ibi Bar.ff. ḋ lega.⁊ ſi negocia ſua ſił expediat cū negocio publico nō dꝫ hr̄e ſūpt⁹ ꝓ tpe q̄ pl⁹ retardauerit ꝓ ſuo negocio.no.i.c. cū ꝓ cā.de ꝓcu.⁊ ꝓ tpe retardatōis reditˀ ſui finita ābaſſiata nō gaudet ꝑuilegijs.l.fi.C.ḋ cōmer.⁊mer.vbi bar.

b ❡Tot cauſis.

qui ſunt illic deſtinādi[a] habeāt remōſtrare ipi ſacro cōcilio ꝙ vacare ⁊ ītendere tot cauſis[b] ⁊ talib⁹ repugnat officio[c] conciliorꝫ gñaliū et ꝙ hoc poſſet dare cām ſeu occaſionē ꝑpetuādi gñalia cōcilia ⁊ abſorbēdi auctoritatē ſe.apo.et aliorꝫ p̄latorū:⁊ finaliter excitādi reges ⁊ p̄ncipes aduerſus gñalia concilia in grande p̄iudiciū fidei ⁊ eccľie ſctē dei cū ītimatiōe illis de ꝯcilio p̄dicto faciēda. ꝙ ſi ipi circa hoc differāt ꝓuidere:rex ⁊ eccľia regni ſui ⁊ delphinatus: tū ob neceſſitatē ſuo regno his dieb⁹ plurimū ingruentē:tū vt equalitas[d] reſpectu ipſorꝫ: ſicut reſpectu pape obſerueť ꝓut ꝑ decreta corꝫ aduerſus papā:ſtatuitur[e] ꝙ in euentū[f] more amplioris: ſicut reſpectu vnius partis[g] iam ꝑ eos ꝓuiſum ē: ita reſpectu alteri⁹ inſpirāte dño ſicut iuſtū eſt ꝓuidebit.qm̄ ſcriptum[h] eſt patere[i] legem

c ❡Officio.qḋ cōſiſtit p̄ncipalr in hereſum ⁊ errorꝫ extirpatione/morꝫ reformatiōe ⁊ xp̄icolarū diſſidētiū adinuicē recōciliatione.Ḡ.de auc.con.c.i.⁊.ij. de elec.c.i.ḋ col.c.i. in p̄n.vñ Eug.iiij.durāte baſilieñ.ꝯcilio āno. M.cccc.xxxiij. kal.Julij.pōti.ſui āno.iij.decreuit ꝙ i p̄fato cōcilio nulle cāe ſinglares publice vł p̄uate eccľiaſtice vł ſclares poſſēt vel debeāt agitari/cognoſci/aut terlari: ſed dirigēte dño ad extirpationē hereſum ad pacē ponēdā īter p̄ncipes ⁊ populos xp̄ianos ⁊ ad morꝫ reformationē olm ſtudia dirigāť:⁊ nullaten⁹ ad alias cās q̄ꝫ ad p̄miſſas ad q̄s ꝯciliū ordinatū erat ꝯueire deberēt:vt hr̄ in ei⁹ extra.ad futuram.alʼs incipit paſtoralis cura.

Cōciliū q̄d dꝫ facere.

dicūt doc.i.c.Gue. de ꝓb.Guil.i ꝓhe.cle. ꝙ ſi cōciliū ſit ſpālił cōgregatū ꝓ aliq̄b⁹ cauſ ibi exiſtētes ⁊ vocati teneň ꝓ illis rñdere nec q̄ ad illas videť hr̄e ius reuocādi domiū ex q̄ ꝓpť illas ſpecifice ꝯgregatū ē ꝯciliū.⁊ ſi ꝓ alijs ꝯuenirenť nō tenerēť rñdere:ſꝫ haberēt ius reuocādi domū.facit qḋ hr̄ i.l.ij.ff.ḋ iudi.c.expoſuit de dila.i.c.fi.ḋ fo.ꝯpe.ſi aūt gñalił ꝓ correctiōe morꝫ ⁊ ſubditorꝫ fuiſſet ꝯciliū celebratū:tunc nō habebūt ius reuocādi domū in cauſib⁹.arg.c.ꝓpť eccľiaſticas.c. qm̄ q̄dē.xviij.di.ſꝫ in crīalib⁹ ſec⁹:cū oporteat in crīali cā ꝙ quis ſpecifice voceť: ⁊ crīa ſpālr in citatiōe exp̄manť ꝓ q̄b⁹ vocať vt parat⁹ veniat rñſurus.v.q.ij.ſi ꝑ ſimates.no.i.c.p̄terea.ḋ dila.vbi doc.ſed

Cōciliū non pōt ſine cauſa deſeri.

d ❡Eq̄litas.iura fauēt eq̄litati.ff.ḋ arbi.l.ſi cū dies.§.pe.vbi ꝯcor.C.ḋ iudi.ꝓ uidendū.C.ḋ fru.⁊ lit.exp.l.fi.c.i.ḋ ma. et obe.cum ſi.

e ❡Statuitur.Ḡ.eo.§.i.ꝟ.ſtatuit.

f ❡Euentū.inſpiciť euēt⁹.ff.ḋ iuriſdi.om.iu.l.ſi idē.§.fi.de acq.re.do.l.naturalē.l.v.diſ.ſi q̄s abſciderit.c.fi.de homi.in

g ❡Partis.pape. (vi.ḋ ſer.nō or.c.i.

h ❡Scriptū.i canōe.i.c.cū oēs.ḋ ꝯſti.

i ❡Patere.ꝟbū īpatiui modi eq̄pollet

verbis pceptiuis.xxxij.di.pter. nõ tñ ſp bo.tex.i cle.exiui.§.nos itaqꝫ de vb.ſig.
a ¶Alibi.ff.quod quiſqꝫ iu.in al.ſta.l ru.et l.c.cũ oẽs.de ꝯſti.et no.p gñali al legatiõe nõ quotando.l.c.vel titulũ.ſi.J. §.i.c.i.ꝺ pa.po.C.

dicit ꝯteſtata vt.S.ꝛ qñ cõteſ.vt ſe.et in alio caſu q̃ habet in.l.ij.C. vbi in rẽ ac. c.qm̃ frequẽter.§.ꝙ ſi ſup.vt lit.non cõ. ſpe.ti.de cõtu.§.iij.ver.ſi vero.
f ¶Puta.put aduerbiũ eſt ſilitudis.

Allegatio gñal valet. ꝺ iud.aptiſſimi.ibi ſtatuimus.ff.ꝺ rei ven.l.ſi nauis.ibi qꝺ nõ eſt.c.vrã.de co.cle.ꝛ mu.vbi do cto.ſpe.ti.de diſpu ta.et alle.§.porro. ver.in ſumma.
b ¶Utat.ꝯcor.c.q̃ ſat.ij.q.vi.l.fi.C.ꝺ fruc.et lit.ex.c.ij.ꝺ mu.pe.c.eſto.xcv. diſtinct.
c ¶Tractãde.de hoc no.S.e.§.i.ver. ſtatuit.

quã ipe tulerit. Et alibi[a]. Qꝺ quiſqꝫ iuris i alterũ ſtatuerit ipe eodẽ iure vtat[b]. ¶Itẽ fuit ꝯcluſũ p eãdẽ ꝯgregationẽ vt oẽs ꝛ ſingule cãe q̃ de ſui natura: ꝛ ſm ſacros canões nõ ſũt tractãde[c] apꝺ ſedẽ aplicã vl nõ ſũt tractãde apꝺ ſedẽ aplicã vl curiã romanã: aut etiã apꝺ gñalia ꝯcilia ſi i eis nõdũ eſt lis[d] cõteſtata vel q̃ſi[e] cõteſtata: puta[f] porrecto iã libello[g] ꝛ cognito de meritis[h] cauſe ſeu icepto[i] cognoſci de eiſdẽ: tractet ꝛ agitet[k] deinceps corã ſuis iudicib[9] i ptib[9] qb[9] reſpectu eaꝝ cõpetit iuriſditio. ꝙ ſi ꝯtigat i cauſis

g ¶Libello.iſta ñ eſt vera lit ꝯteſtatio: ſꝫ q̃ ad effectuꝫ hui[9] diſpõnis imitat litiſcõ.ad hoc.l. i.ꝛ.ij.C.qñ li.pnc. ob.li.cõ.fa.vbi libell[9] pncipi dat[9] facit litiſcõteſtationẽ ꝛ ppetuat actioneꝫ annalẽ.ſec[9] ſi inferiori iudici offerat ff.de ac.ꝛ ob.ꝯſtitutioib[9].hꝫ tñ vim citatiõis q̃ ad iterrũpẽdã pſcriptionem ñ als.l.fi.ꝛ ibi bar. C.de an.ex.ſpe.ti. de libel.cõ.§.ſequit

Lit cõteſtatio p qd fit.
d ¶Lis ꝯteſtata. p petitionẽ in iudicio ppoſitã ꝛ rñſionẽ ſecutã. C.de litis ꝯteſt.l.i.c.i.e.ti.c.dudũ.ij.de ele.ſiue ne gatiuã: vt dictis iurib[9].C.de iudi.rẽ nõ nouã.§.patroni.aut.offerat.et ibi Bal. C.de lit.ꝯte.de ro.deci.xij.purã.qꝛ per rñſionẽ ꝯditionalẽ libello puro ñ fit lit ꝯteſtatio.c.cũ venerabil.ꝺ excep.bal.l.l. ſiqdẽ.C.e.ti.p ſpec.ti.ꝺ excep.§.viſo.v. nũqd ſine rñſionẽ affirmatiuã.iducit ei lit ꝯteſtatio p ꝯfeſſionẽ ſi libell[9] ẽ porrect[9] cũ.d.l.i.ꝺ lit.ꝯte.c.i.eo.ti.d.c. dudũ. vtat vbo rñſiõis nõ ꝯdictiõis.l.ij.C.de iura.cal.vbi doc.ſpe.ti.ꝺ lit.ꝯte.§.ij.v.ſꝫ ſi re[9].vbi Jo.an.i addi.Bar.l.l.ſi debitor.ff.ꝺ pe.here.doc.i.d.l.i.d.c.i.p dubitatõeꝫ ẽt fit lit ꝯteſtatio: vt no.ibidẽ puta p vbũ credo vl nõ credo.c.cũ ad ſedẽ de reſti.ſpo.cũ ibi no.ſpe.vbi.S.§.ꝛ not. bal.i.d.l.ij.C.ꝺ iur.cal.l.l.iſ.C.q̃.ad li. p.ñ lꝫ.ſi aũt re[9] ꝯfiteret poſt citatõeꝫ añ libelli oblatiõem nõ fieret ꝯteſtatio litis qꝛ vbi nõ pceſſit petitio nõ põt eẽ ꝯteſtatio.d.c.dudũ.ꝛ ibi Pan.idẽ in.c.ꝯuenit. ij.de ap.ꝛ tũc nõ daret ſnia: ſꝫ fieret pcept ũ de ſoluẽdo.glo.i.l.ſi re[9].ff.ꝺ ꝯcura.
e ¶Quaſi. ſupple ꝯteſtata.et no.ꝙ lis

Bar.l.l.libert[9].ff.de l ius vo.ꝛ de multiplici effectu libelli habet in ſpe.vbi.S.§. (nũc dicendũ.
h ¶Meritis.q̃ partiũ aſſertione pãdunt.l.fi.C.ſi ꝑ vim vl aliã. mo.c.tum ex lrĩs.de in integ.reſt.
i ¶Incepto.p litiſcõteſtationẽ lis icipit.c.ſup q̃ſtionũ.§.intẽtionis.de of.delega.nec antea dr ppꝛie lis mota.c.ex parte.ij.de vb.ſig.nec aliqs petere: ſed petere velle.ff.rẽ ra.ha.ampli[9].ꝛ p ipaꝫ firmat iudiciũ.c.relatũ.de of.deleg.ꝛ ppetuat actio vſqꝫ ad q̃draginta annos. C.de pſcrip.triginta an.l.fi.vbi Bar.et de an.ex.l.i.ſpe.ti.de lit.conte.§.fi.niſi actio de dolo.l.fi.C.de dolo.p ſolã tñ citationẽ dr mota diſcordia.arg.c.cũ.m. de conſti.c.piſanis.de reſti.ſpo.ꝛ mota ꝯtentio.c.forus.§.lis.de verbo.ſig.et p eam ppetuat iuriſditio.c.gratuꝫ.c.licꝫ. de offi.deleg.c.fina.de offi.leg.ff.de iudi.l.ſi qs poſtea.c.ppoſuiſti.de fo.ꝯpe. ꝛ interrũpit pſcriptio mere odioſa.xxx. annoꝝ cũ mala fide.l.cũ notiſſimi.C.de pſcrip.xxx.annoꝝ.vbi gl.ꝛ doc.bal.plene in.l.ij.de ſerui.
k ¶Agitet.equa diſpoſitio: ſꝫ nulla ex

Digitized by Google

defectu ptãtis inqñtũ tangit genera=
lia ↄcilia:niſi vt cõformat decreto.§.eo.
.§.primo.ver.ſtatuit.
a ¶Foros.ſcilicet ad ſedẽ apoſtolicã.
et concilia generalia ad que poteſt ap=
pellari.§.e.§.ne ta=

do appellare. et appellans iniuſte ante
diffinitiuã i expẽſis dãnis ꝛ intereſſe cõ
dẽnat:ꝛ diuidit in duas partes.ſecũda
ibi.qđcꝫ.hoc decretũ factũ fuit ante diſ=
ſolutionẽ baſilieñ.conciliꝫ.xxij.ianuarij
anno.M. ccccxxxv.

eiſdẽ deĩceps ad dictos foros[a] ap
pellari ꝙ cauſe appellationũ com
mittant in partibus iuxta cõſtitu
tionẽ bonifacij octaui. Statutũ[b].
et obtineant a rege littere ĩhibito
rie ad curiã parlamenti ꝛ ad alios
iuſticiarios et officiarios regni et
delphinatus.

¶Itẽ acceptat decretũ qđ ĩcipit
Contra friuole appellantes.

Ut lites[c] citi⁹ ẗminẽt[d] ſup eo
dẽ[e] ĝuamĩe[f] aut ſup eađ int
locutoria vim diffinitiue nõ hñte[g]

mẽ.℣. voluit.ibi ꝑ
appellationem de=
uoluẽdas: ſicut ap
pellatur ad concili
um ꝓuinciale.ca.
multis.xvij.diſtin.
cum ibi not.glo.in
c. ſuper queſtionũ.
.§.ſi vero.de off.de
lega.gradatim ta=
men appellandum
eſt ad cõcilia ſicut
ad papam.§.eo.§.
appella et ne. Sed nunqd
a papa poteſt ap=
pellari ad conciliũ
generale? Ar. ꝙ ſic
ſicut a metropolitano appellatur ad cõ
cilium prouinciale.vt no.in.d.c. multis.
in.d.§.ſi ℣o.et orbis maior eſt vrbe.xciij
diſtinc.legimus. dic contra. c.cuncta ꝑ
mundũ.cum ibi no.ix. queſt.iij.ij. q. vi.
anteriorum.§.illo.ſpecu.ti.de appel.§.
ij.ver.xiij.et de iuri.om.iu.ver. hic tñ.ꝺ
recuſa.§.ij.ver. ſed quid ſi cauſa. et ſe.
panor.ſup rub.de appel.a principe eñ
non appellat.ff.a qui.ap.non li.l.i.niſi i
trib⁹ caſibus in quibus ↄciliũ eſt ſupra
papam.vt le.et no.§. de aucto.con.c.ij.
c.i.in princi.de colla.a papa tamen ma
le informato ad ſeipm bene informatũ
bene appellaret.ad hoc. xxxv.q.ix.ſen=
tẽtiam. cum.ij.c.prece.c.cũ apud.xi.q.
iij.de reſti.in ĩte.tum ex litteris.vbi do=
cto.et peccaret papa ſi talez appellatio
nem non admitteret:iuſticiam enim de
negaret.ad hoc no.per docto.in cap.cõ=
ſultationibus.de offi.delega.geſ.ꝛ car=
di.floren.in cle.paſtoralis.de re iudi.
b ¶Statutum.que eſt de reſcrip.i.vi.

Appella ri a pa= pa ad cõciliũ genera le an ſit licitũ.

¶Contra friuole appellantes.
Ut lites.nõ licet ab interlocutoria
vim diffinitiue nõ habente ſecun=

d ¶Terminet. cõ
cor.c.finẽ.de do. et
cõtu.c.ij.ꝺ re iudi.
l.litib⁹.C. ꝺ agri. ꝛ
cẽ.li.xi.l.ꝑperãdũ.
in prin. C. de iudi.
l.terminato. ꝺ fru.
et li.ex.l.nõ diſtin=
guem⁹.§.q̃ſituꝫ. ff.
de arbi.abbreuiatõ
em litiuꝫ eſt de cõi
vtilitate. in.i. con=
ſti.C.et ibi Bar.
e ¶Eodẽ. ſecus i
diuerſis ĝuamib⁹
vel articulis nã ſi
milleſies qs ĝuat
in cauſa ſup diuerſis articulis milleſi=
es pt appellare.c.directe.cũ ibi no. per
doc.de ap.ſic intelligitur.c.ois oppreſ=
ſus.c.oẽs.c.ideo.ij.q.vi.qđ limita ſecũ
dũ.c.i.§.ti.i.et iſtud.c.
f ¶Grauamine.nõ repabili in diffiniti
ua:als nõ poſſet ab eo appellari.vt le. ꝛ
no.§.ti.i.c.i.§.et ne.ver.necꝫ.
g ¶Nõ hñte.ſ ab interlocutoria vim
diffinitiue hñte poterit appellari ſicut a
diffinitiua.ꝛ no.glo.iũcto.c.i.§.et ne.℣.
necꝫ.§.ti.i.ꝙ ↄſtitutio ꝓhibẽs appella=
tionẽ ab interlocutoria nõ hꝫ locum in
interlocutoria hñte vim diffinitiue.vn=
de dicit Bald.in.l.fi.C.ſi re.vel ac.mor.
fu.ꝙ appellatio ab interlocutoria hñte
vim diffinitiue ꝑmittitur impune ſtan=
te ſtatuto ꝙ appellans ab interlocuto=
ria ſoluat penam:quia talis interlocu=
toria ꝗ ad appellationẽ regulat vt diffi=
nitiua.et ſtatutum eſt interpretandum
ſm ius cõmune. no. §. de colla.§.item
ꝙ vniuerſitates.Ange.in.l.v.§.primo.
ff.de verbo.obli.in.l.imperium. de iu=
riſ.om.iu. Aduerte ꝙ ſentẽtiarum tres
ſunt ſpecies.vt no.ij.q.i. in ſum. Pañ.i
rubri.de ap. Hoſtieñ. eo.ti.§.ij.in ſum.

Appella lari põt ab inter locuto ria.

Snia ẽ ſpe.co.ti.§.ij.quedam dr̃ diffinitiua. q̃=
triplex. dam interlocutoria:q̃dam h̃ns vim dif
finitiue:et de iſtis trib⁹ ſpẽbus fit h̃ mẽ=
tio. Diffinitiua dicit̃ duob⁹ modis. no.
Bar.in.l.ſi cũ exceptione.§.hoc autẽ.ff.
qd me.cau.vno mõ inq̃tum requirat li
bellũ litiſcõteſtationẽ ⁊ ſi. ſecũdo q̃ dif
finiat ↄtrouerſiam et imponat finem to
ti cauſe in iudicium deducte.no.in cle.
i.de ſequeſ.poſ.et dr̃ diffinitiua: q꞉ ĩpo=
nit finem cõtrouerſie ⁊ finit iudicis offi
ciũ.vnde abſolutoria ab inſtantia iudi=
cij non eſt diffinitiua:q꞉ p̃ eã ptes a lite
nõ recedũt.l.dicere.⁊ ibi Bar.ff.ď arbi.
glo.⁊ doc.in.l.harũ.ff.ſi ſer.ven. et ſine
ſcriptis ferri põt:vt ibi Bar.et Bal.in.l.
ſi preſes.C.quõ et qñ iu.glo.in cle.ſi.de
ap.Jo.an.⁊ doc.in.c.examinata. de iu=
di.niſi ĩponeret ꝑpetuũ ſilẽtiũ. no. bal.
in addi.ſpe.ti.de ſen.ver.ĩpoſitio: ⁊ hec
dz cõtinere cõdẽnationẽ vel abſolutiõez
aliter non valet.ff.de re iudica.l.i.C.de
ſentẽ.l.preſes.ij.queſt.vi.§.diffinitiua.
vel aliquid qď tm̃ valeat.ff.de re iudi.l.i
ſum.de ver.ſig.in his.niſi in cã appel=
lationis:vbi nõ habet iudex neceſſe di=
cere cõdẽno vel abſoluo:ſed tm̃ confir=
mo vel infirmo priorem ſententiã.C.de
ap.cos.§.i.vbi doc.cauti⁹ tñ eſt q̃ vtrũ
q̃ ponat̃.c.i.de ap.c.ad probandũ.de re
iudi.de quo in ſpe.ti.de ſenten.§.vt au=
tem.℣.in iudice.et ibi Joh.an. in addi.
Panor.in rub.de appel.vbi dicit q̃ iu=
dex ad quẽ cũ ſuccedat loco iudicis a q̃
põt et dz reformare ſñiam ſi opus fue=
rit vel ſupplere/vel in parte reprobare
ꝓut opus eſt.ꝓbat̃ in.c.raynũcius.⁊.c.
raynaldus.de teſta.vbi Jo.cal. et in.c.
ſignificauerũt.de excep. Jnno.in.c.pa=
ſtoralis.ď of.delega.ď ro.deci.ccclxviij.
Bar.in.l.ſi.ff.de iu.pa.Bar.i.l.cũ apud
ff.iudi. ſol.i.l.ſi expꝓſſim.ff. de ap. Pañ.
in.c.cũ iohãnes.de ſi.iſtru.in.c. cauſaz.
Sẽtẽtia de re iudi.An aũt ſñia lata ſuper exce=
ſup ex= ptione ꝑemptoria dicat̃ diffinitiua. no.
ceptiõe Jo.mo.in.c.cupiẽtes.de elec.in.vi.glo.
ꝑempto in cle.ſi.de ap.q̃ nõ:cũ de neceſſitate ſu
ria an per principali poſtmodũ ferenda ſit dif
ſit diffi= finitiua et volũtarie tantũ ꝓnũcietur ſu
nitiua. per perẽptoria.de quo in.c.i.de or.cog.

no.doc.in.c.ſi duob⁹.de ap. Bal.l mar=
ga.in.℣.iudex in.l.fina.C.de ſenten.ex
peri.re.reperitur quedã ſentẽtia quaſi Sẽtẽtia
diffinitiua vt eſt ſententia lata ſup poſ= q̃dam ẽ
ſeſſorio.glo.et doc.in.l.i.C.de ſen.nam q̃ſi diffi
habito reſpectu q̃ poteſt poſtea intẽta= nitiua.
ri petitoriũ nõ dr̃ ex toto diffinitiua. gl.
in cle.i.de ſeque.poſ. glo. et Bar. in.l.i.
C.ſi de mo.poſ.in.l.qď iuſſit.ff.de re iu=
di.c.cõſultationibus.de offi.delega.cuz
eñ in petitorio merita cauſe pleni⁹ tra
ctant̃:et ſentẽtia lata in eo abſorbet ſen
tentiã latam in poſſeſſorio.c. cum dile=
ctus.de cau.poſ.et ꝓpri.et ſic hec ſentẽ
tia dependet ab euentu ſententie ſuper
petitorio.ideo non poteſt dici ꝓprie dif
finitiua.in aliquibus tamen regulat̃ vt
diffinitiua.q꞉ verũ eſt dicere q̃ imponit
finem negocio poſſeſſionis in iudicium
deducto. vñ dz ferri in ſcriptis ſicut q̃li=
bet diffinitiua.ď.c.cõſultationib⁹.vbi ꝓ
ceditur ſicut in qualz cã principali.⁊.ď.
cle.i.de ſequeſ.ſed vbi ageret̃ principa=
liter de poſſeſſorio abſorbẽte petitoriuz
vt in caſu.l.ſi quis in tãtam.C.vnde vi.
et ſi.ſententia ſup poſſeſſorio eſſet mere
diffinitiua.c.ſi.de iudi.vbi doct.et Bar.
in.l.ij.ff.de ap.reci.pau.de caſt.ↄſi. v. et
ab ea poſſet appellari:non a prima.no.
ẜ.eo.§.et ne.in ver.nequiret. Interlocu
toria eſt illa que inter principium et fi= Snia In
nem cauſe fertur ſuper his que incidũt terlocu=
vel emergunt:vt no.in.ď.cle.et dicit̃ in= toria q̃
terlocutoria:vel quia iudex non diffinit eſt.
cauſam ſed interloquitur inter principi
um et finem.vel q꞉ iudex ĩter partes lo=
quendo ſine ſolẽnitate ſcripture pronũ
ciat vt dicit Hoſtieñ.vbi.ẜ.per ſpe. titu.
de ſenten.§.ij. Baldus ibidẽ in ver. in=
terlocutorie tres.vbi ponit tres ſpecies
interlocutoriarum. Pau.de caſt. conſi.
xxv. Quid de p̃cepto qď iudex facit de
ſoluendo.glo.et Ange.in aut̃.de here.⁊
fal.§.illud.col.i.dicit q̃ eſt quaſi inter=
locutoria.ſz glo.in eadem auctẽ.§.ſi q̃s
autem non implens.dicit q̃ eſt interlo=
cutoria.dicit Pañ.in ru. de re iudica.q̃
ſi cauſa erat inchoata ante preceptum
tunc dicitur interlocutoria: q꞉ interloq̃=
tur precipiendo inter principium ⁊ finẽ

cauſe:habet tamen vim diffinitiue.bal. in.l.fi.§.neceſſitate.C.de bo.q̄ lib.gl.xi. q.iij.in ſum.ij.q.i.in ſum.dicit ꝙ ꝓprie non eſt diffinitiua nec interlocutoria: ſꝫ tertia ſpecies ſententie.glo.ꝛ Ange.l.l. ſancim⁹.C.de admi.tu. ſi ꝓo cauſa nō= dum erat inchoata:tunc dicit Pan.ꝙ ē quaſi interlocutoria:quia nō fit iter p̄n= cipium ꝛ finem:ſed ante.Alia autē pre= cepta iudicis aliq̄n habent vim diffini= tiue:aliquando interlocutorie: de his de elec.dudum.ij.c.ex parte.i. de verb. ſig.ſpe.dicto.§.ij.et ab habentibus vim diffinitiue/valet appellatio: ſicut a diffi nitiua per hunc textum a contra.ff.de mino.l.ait pretor.§.ꝑmittitur. Joh. an. in.c.peruenit.de appel.Bar.in marga. in ver.appellatio.quedam ſententia nō eſt diffinitiua ſed habet vim diffinitiue. vt quando imponit finem inſtantie nō cauſe. Bar.in.d.l.ait pretor.§.permitti= tur.ff.de mino.Bal.in.l.minoribus. C. de his qui.vt indig.et iſta regulatur ſꝫ naturam diffinitiue quo ad appellatio= nem.in alijs tamen caſib⁹ non regula= tur ſemꝑ vt diffinitiua nec interlocuto= ria: ſed quandoq̧ trahitur ad naturaꝫ interlocutorie:quandoq̧ ad diffinitiue ſm ꝙ magis participat de diffinitiua vel interlocutoria: hec eñ interlocuto= ria hominis habens vim diffinitiue eſt quoddam medium inter puram diffini tiuam ꝛ puram interlocutoriam.nō eñ eſt pure diffinitiua:quia non imponit fi nem toti cauſe.non eſt pure interlocuto ria:quia nō expectat aliam ſentētiā dif= finitiuā poſt ſe.vt ſi iudex ꝓnūciat ſe nō iudicē ꝯpetentē.de quo glo. et docto.in auſ.habita.C.ne filius pro pat. vel nō eſſe reſpondendū libello tanq̄ inepto. de quo pan.in.c.examinata. de iudi.gl. in cle.i.de ſequeſ. poſ. Bal. i.l.edita.C. de eden.vel quando ꝓnunciat ſuꝑ ipo= tentia appellandi /aut appellationem eſſe deſertam dicitur ſententia interlo= cutoria.c.ſua.ibi interlocutus fuerit.de appel. Bal.in.l.fi. C.de ſenten. ex peri. re.in.l.cū et minores.C.ſi aduer.rē iu. q̄n appellatio fuit ab interlocutoria.d ro. deci,ccccxxxv.nō eñ poteſt dici diffini= tiua:quia non eſt lata ſuꝑ meritis cau= ſe hꝫ tamen vim diffinitiue. de ro. deci. lxxvij.lxxxviij.lxxxix.ſi ergo hec ſenten tia tenet quoddam mediū dꝫ trahi ad naturam alterius extremorꝭ ſcꝫm ꝙ ma gis participat cum illo extremo.ſicut i hermofrodito.l.queritur.ff.de ſta.ho.ꝛ in tacēte qui tenet mediū inter contradi cere et conſentire.vnde q̄nq̧ habet pro ꝯſentiente.q̄nq̧ ꝓ ꝯdicente.ſm ꝙ ma= gis ꝑticipat cum natura alterius extre= mor vt no.p̄ſertim ꝑ Dy. in regula : is q̄ tacet.de re.iur.l.vi.no.doc.in.c.nōne. de preſum.ꝛ iō bonus iudex habebit di ſcurrere ꝑ ſingulos actus.Et cauſa exē pli vt intelligantur precedentia diſcur= ramus ꝑ tres actus.nam aliter appel= latur a diffinitiua aliter ab interlocuto ria.no.in.c.cordi.de appel.in.vi. Johā. and.in.c.dilecto.de appel. Pan.in.c. vt debit⁹.e.ti.docto.in.c.ex parte. de teſti. cum alia ſolēnitate fertur diffinitiua cū alia interlocutoria:vt le.et no.in.c.fina. de re iudi.l.vi. Hen. i.c.alberic⁹. d teſti. interlocutoria pōt reuocari per iudicē: diffinitiua non.Quātū ad primū actū interlocutoria habens vim diffinitiue regulatur ſm naturam diffinitiue p̄mo in hoc ꝙ ab ea poteſt appellari ſicut a diffinitiua.S.titu.i.c.i.§.et ne.ver.neq̧. Innocē.in.c.conſtitutus.de appel.Fre de.conſi.lxiij.Bal.in.l.ij.C.de epiſ.au= dien.vbi dicit ꝙ a ſententia lata ſuꝑ de ſertiōe appellatōis p̄t appellari. eſt eñ interlocutoria habēs vim diffinitiue vt dictū eſt.C.quo. et quādo. in.l. ſi p̄ſes. no.in.cle.ſi.de appel.Bal.in marga. in ver.appellatio.Scd̄o ꝙ ab ea bis pōt appellari:vt a diffinitiua: vt hic. i alijs aūt ſi ſit talis que finiat iuriſditionē iu dicis:ſiue officiū ſuū in illa cauſa dꝫ ab ea appellari tanq̄ a diffinitiua: nec erit opus exprimere cauſam in appellatiōe ſicut nec a mera diffinitiua:vt.l.ij.ꝛ.iij. ff.de appel.q̄n ſtatim appellat̄ Baldus in addi.ſpe.ti.de appel. ꝟ. an et q̄n ap= pellatur: puta ſi ꝓnūciauit ſe iudicem non competentem.iuxta not.in cap̄.ſi= gnificantibus. de offi. delega. in dicta aucten. habita. Innocen.in cap̄.paſto=

Judicis ꝯcepta an ha= beāt vi[m diffi]nile.

Tacēs tenꝫ me diū inter ꝯdicētē et ꝯſen= tientē.

nullatenus liceat[a] ſcđo[b] appellare

Appellans ab interlocutoria cām exꝑmere debet.

ralis.in.c.ſignificante.in.c.radulphus. in.c.ſignificauit. de reſcrip.doc. in.c.di= lectus. i.eođ titu. Panoꝛ. in.c.ex parte. eo.titu.Barto.in.l.ij.ff.de ap.reci. nam hoc caſu ceſſat ratio. quare ius voluit cauſam exꝑmi in appellatione ab in terlocutoria: ſcʒ vt debitus honoꝛ de= feratur iudici.nam ex quo poteſt conſe= qui iuſticiam coꝛam iudice nõ debet ab eo recedere per appellationem:niſi cau ſa rationabili expꝛeſſa. dctõ.c.vt debit⁹. ſed in exemplo ꝑmiſſo: nulla fit iniuria iudici:cũ pꝛonũciauit ſe nõ iudicem.er= go dʒ trahi ad naturam diffinitiue.no. Panoꝛ.in.c.ꝑuenit.de ap.ſed ſi eſt talis ĩterlocutoꝛia que nõ finit officiũ iudicis ita ꝙ poſſum ab eo iuſticiã cõſequi: tũc debet regulari tanꝗ̃ ĩterlocutoꝛia: quia magis trahitur ad naturam interlocu= toꝛie ratione pꝛedicta. puta ſi iudex pꝛo nunciauit non eſſe reſpondendũ libello tanꝗ̃ inepto.nã expꝛimendo cauſam ra tionabilẽ coꝛã eo poteſt ipſe mutare ſen tẽtiam ſuam.l.quod iuſſit.ff.de re iudi. c.cum ceſſante. de ap. appellatio etiam ab hmõi ĩterlocutoꝛia vim diffinitiue ha bente poteſt iuſtificari ex nouis cauſis: cum regulariter reguletur vt diffinitiua de ro.deci.cccc.xciiij.idẽ Bal.in.l.ꝑ hãc. C.de temp.ap.in appellatione a graua mine irreparabili in diffinitiua:et ꝑ om nia dic idẽ quo ad ſcđm actum. nam ſi iſta quaſi diffinitiua habet omnem effe= ctũ diffinitiue ſeruabitur ſolẽnitas que in diffinitiua ſeruãda eſt: al's ſec⁹.Quo ad tertium actum ſcilicet reuocationis: dic ꝙ quando interlocutoꝛia hʒ vim dif finitiue: pꝛeſertim ſi eſt expiratiua iuriſ ditionis: puta ſi pꝛonunciauit ſe nõ iu= dicem non reuocatur ꝑ iudicem delega tum.qꝛ ꝑ eam deſinit eſſe iudex. vt dicto c.ſignificantibus.no.doc.in.d.c.cum ceſ ſante.henri.in.c.in litteris. de offic.de= lega.Barto.in.l.quod iuſſit.ff.de re iu= di.de ro.deciſ.ccclix.ccclxvi.Barto.in.l. ſi quis in cõſcribendo.C.de pact.niſi ſit appellatum ab ea:quo caſu non eſt fini= ta iuriſditio iudicʒ a quo:cum poſſit ad ipſum reuerti.ideo poteſt reuocari.c.di lectus.iij.de pꝛebẽ.in parte deciſa.et ibi Jo.đ imol.d.deci.lxxvij.lxxix. Panoꝛ. in.d.c.cum ceſſante.in.c.dilecti.de ap.et niſi ſit oꝛdinarius qui eam poſſit reuo= care cum ſemꝑ re= maneat iudex par= tium.no.Bal.in.d. l.ſi ꝑſes.Pariter in terlocutoꝛia abſolutionis ab obſeruati= one iudicij non poteſt reuocari.Ange.i l.i.C.de ſen.reſ.non poſ.idem ſi iudex a quo eſt appellatum detulit appellationi etiam re integra nõ poterit delationem reuocare.no.Jo.an.in.d.c.conſtitutus. in.c.cum appellationibus. de appel. in vi.in no. no.in.c.dilectis. et ibi doc.eođ titu.doc.in di.c.cum ceſſante.idem in ca ſu vbi ab aliqua interlocutoꝛia lata ꝑ oꝛ dinarium appellatur ad ſuperioꝛeʒ qui per ſuam ſententiam pꝛimam interlocu toꝛiã confirmat ⁊ ꝓnunciat bene ꝓnũcia tum ⁊ male appellatũ.qꝛ per talẽ ſentẽ= tiam interlocutoꝛiam deſinit eſſe iudex cauſe.⁊ cognitio redit ad iudicem a quo fuerat appellatum:vt i.d.c.vt debitus. et licet poſſit dubitari an talis ſententia lata per iudicẽ appellationis ſit diffini= tiua vel interlocutoꝛia.credit tamen Hẽ ricus vbi.ſ.eam eſſe interlocutoꝛiã. ar. no. per Jo.mo.in.d.c.cupiẽtes.§.ꝙ ſi ꝑ xx.in.℣.pꝛiuatos.de elec.in.vi.vbi bo= na glo.Guil.in cle.ſi.de ap.qđ verũ quo ad partes.Bald.in auť.hodie.C.de iu= ra.calum.ſed quo ad iudicẽ dicitur diſ= finitiua: quia imponit finẽ controuerſie appel.⁊ nichil remanet coꝛã iudice ap= pellationis. Bart. in conſi. appellatum eſt a ſentẽtia.Bald.in.d.l.cum et mino= res.Pau.de caſt.conſi.xxvi.

a ¶Liceat.ab eadẽ parte.quelibet eñ pars poterit ſemel appellare ꝑ no.i ſpe. ti.de ap.§.quotiens.Joh.and.in.c.dire= cte.eo.ti.doc.in.l.i.C.ne li.tertio ap.

b ¶Secundo.ſic ſemel tantum appel= labitur.cõcoꝛ.regula cancellarie aplice. ſi.in auť.ſi quis litigantium.C.de epiſ. audien.l.iubemus.l.in offerẽdis.C.de ap.in auť.e.ti.§.illud.col.iiij.ij.q.vi.an= terioꝝ.§.illud.C.de aſſer.tol.l.i.in pnci.

de pre.impe.off.l.ſi quis. in auþ. de ſan. epiſ.§.ſi q̄s vero.col.ix.qd no. d ro.deci. cccLxxxviij. ꝙ in cauſa bñficiali appellatio ſemel tantū ꝓmiſſa eſt appellāte non proſequente:ſed appellato q̄ obtinuit a diffinitiua tamē vel interlocutoria habēte viꝫ diffinitiue: regulariter poterit bis appellari'. ar.a ſpeciali huius textus.et cum in eis nichil ſit immutatū.l. precipimus.C.d ap. ſicut olim.C.ne li.ter.ap.l.i.ij.q.vi.c.ſi q̄s.c.directe.c.ſua. de ap.Ultra autem binam vicem in illis non licet appellare. qd procedit etiaꝫ in ſententijs que non tranſeunt in rem iudicatā.licet in illis poſſit cauſa de nouo inchoari per viam querele.no.in.c.fraternitatis.de fri.et male.in.c.ad reprimendā.de offi.or.vbi Panor. et in.c.conſanguinei.de re iudi.

¶ Qꝫ ante diffinitiuam[a] friuole[b] aut iniuſte[c] appellās

a ¶Diffinitiuam. in appellationibus ergo friuolis a diffinitiua non habet locum hic.§.quo ad penam.

b ¶Friuole.quia appellatur a grauamine vel interlocutoria reparabili l diffinitiua:que appellatio non tenet.ſ.ti.i.c.i.§.et ne.vel quia in appellatiōe nulla fuit cauſa expreſſa vel non legitima: dato ꝙ eſſet vera vel licet legitima manifeſte falſa. vel iam pronunciatum erat illam falſam et non appellatum.

c ¶Iniuſte.qꝛ interpoſita eſt ex cauſa probabili: ſed falſa. pro quo aduerte quia appellationum quedam eſt manifeſte friuola.c.propoſuit.c.ad noſtram. de appel.et in exemplis proxime poſitꝫ. et huic non debet iudex deferre.c.paſtoralis.c.vt debitus.c.cum ſpeciali.c.interpoſita.c.preterea. vbi doc. de appel. ſpec.titu. de executi.§.iiij.℣. facta. cum ius eam non admittat.c.cum ſit romana.de ap.c.cum appellationibus.eo.ti. in.vi.vbi doct.immo ſi iudex ei deferat: venit puniendus.vt ibi habet.ij.q.vi.§. ſunt etiam quorum.℣.ſi quis.et huiuſmodi appellans ab interlocutoria iniuſta euidenter non poteſt appellare a diffinitiua.c.inter monaſterium. vbi doct. de re iudi.clemē.i.de do. ꝛ contu. nec eſt amplius citandus ad proceſſum tanq̄ verus contumax et doloſus.quia appellando videt dicere ſe nolle amplius venire:vt ibidem Inno.in.c.ad petitionē. de accuſa.Barto.in.l.eius.ff.de ap.reci. Oldra.conſi.xij. vbi dicit ꝙ appellans a citatione non eſt citandus ad proceſſum vel ſentētiam.Quid autem operetur delatio iudicis facta appellationi friuole.legit et no. in di.c.cum appellationibus.in.c.cordi.de appel.in.vi.ij.q. vi.ad romanam.in.c.ex litteris. de ma. con.inter eccle.con.docto.in.c.de priore de appel.Quedam eſt latens fruſtratoria cum cauſa probabilis eſt:ſed falſa.ꝛ hec admittitur a iudice vſquequo veritas pateſiat. Sꝫ a iure reprobatur.viij. diſtin.veritate.Quedam eſt media:quā Uincentius vocat neutralem. vt quādo appellatur ex cauſa que non eſt in iure ſcripta: videtur tamen rationabilis. vt ſi dico iudicem fore compatrem aduerſarij:vel quando appellatur in caſu vbi ſunt diuerſe opiniones : puta quia me compellit reſpondere per litteras poſterius impetratas:que tamen primo fuerunt primo preſentate. hec cauſa eſt ꝓbabilis cū ſit dubia. quia circa hoc ſunt diuerſe opiniones: vt nota.in.c.capitulum.de reſcrip.in dicto.c.vt debitus. et huic debet iudex deferre: vt dicto.c.paſtoralis.℣.ſed ſi appellans. Innocen.in c.ſacro.de ſenten.excō.Bald. in marga. in.℣.appellatio.et dicunt doc. in di.c.vt debitus. ꝙ in dubio appellationi ſemꝑ eſt deferendum per iudicem a quo.l.et in maioribus.C.de appel.niſi vbi periculū eſt in mora.l.fi.ff.de appel.reci. gl. et docto.in.c.qua fronte.de appel.ſpe.e. titu.§.in quibus.℣.viij.Quedā eſt manifeſte rationabilis et legitima: vt ea q̄ fit ex cauſa in iure expreſſa. de quo per Henri.in.c.peruenit.de appel.ſpe.eo.ti. §.nunc dicamus.doct.in.c.paſtoralis. cui appellationi legitime ſi iudex nō defert de iure canonico ſi cauſa eſt criminalis venit deponēdus.c.decreto. ij.q.vi. ſi eſt ciuilis mittendus ad ſuperiorē pu

Appellationi friuole deferendū nō ē

Appellatio quedā ē fruſtratoria latē ter.

Appellatiōi in dubio ē deferendum.

vltra[a] cōdemnationē expēſarum[b]

Appellationi non deferēs q̄liter punitur.

niendus pena arbitraria.d.c.de priore. vbi glo.et doc.ar.c.de cauſis.de offi.dele ga.ſed de iure ciuili ſi cauſa eſt ciuilis punitur in.xxx.pōdo.i.libris auri.l.qm̄ iudices.C.de ap. ſi eſt criminalis: tunc debet digno ſuppli cio puniri.l.a pro conſulib⁹.C.de ap pel. et ſic pena erit arbitraria.vnde poterit iudex arbitrari penā corporis afflictiuā que ē maior q̄ꝫ tumcūq; minor q̄ꝫ pena pecuniaria in ꝑ ſona honeſta.l.in ſeruoꝝ.ff.de pe.vl' pe na erit iuxta.l.lege iulia.ij.ff.ad.l.iu. de vi pu.ad hoc.l.lex iulia.§.fi.ff.ad.l.iu.re pe.quam alle. Bald.in.l.ſi quis filio.§. hi autē.ff.de iniuſ.rup.et ir.teſ.vbi ꝑ eū Bal. in.l.addictos.C.de epiſ. audi. vbi dicit ꝙ punietur iudex capitaliter q̄ ſen tentiā capitalē poſt appellationē execu tus eſt. q2 paria ſunt occidere innocen tē et occidere eū qui fugit ad iuſtā iuris defēſionē. d.l.lege iulia. niſi appellatio eſſet manifeſte friuola. q2 ſponte confeſ ſus fuit ⁊ teſtibus ſuperatus.Uel crimē eſt notoriū:tunc iudex nō dꝫ admittere appell'oeꝫ ſed ſtatim dꝫ fieri executio et maxime in enormibus.l.ꝓuinciarū.C. de feri.l.cū reis.C.de pe.d.l.ſi q̄s. et qd̄ ibi no.doc.Ange.i trac.de cri.ad fi.in.℣. p̄ſente.in materia appellationis.vbi ta men appellatio fieret ab īterlocutoria ei etiā cōtinenti cauſam nō tenet iudex a quo deferre:niſi fiat īhibitio ꝑ iudicē ad quē.c.nō ſolum. de ap.in.vi. Inno.in.c. paſtoralis.de of.deleg.Bar.in marga.l ℣.iudex. ſi tamen iudex a quo detulerit appellatiōi ipſemet: tunc ſibi inhibet de ferendo Bar.in.l.eius qui.ff.de ap.reci. in.l.intra vtile.ff.de mino.Sed de ꝯſue tudine francie in patria cōſuetudinaria et foro ſeculari omi appellationi defert.

Appellationi cuilibet defert.

a ❡Ultra.īcludit.in.l.cū vltra.C.d̄ nō nu.pe.vt ſi vltra dolia legat vinū.vidē tur etiā legata dolia.l.ſi vltra.C. de fi deiuſ.ſ.de nu. et qua.car.c.i.Bar. in.l.q̄ ita.ff. de do. pre.c.raynūcius. ibi: vltra dotem.vbi doc. de teſta.doc.in.c.littere. de dila.Paul.de caſt.cōſi.cviij. Bal.late in.c.i.de du.fra. de no.be.inue.interduꝫ nō includit vbi addit rei a iure ꝓhibite. ad hoc glo. ſing.in cle.i.de vſu.q̄ dicit ꝙ ſi ſtatuto caueat ꝙ nullus accipiat pro vſura vltra duos denarios pro libra in mēſe ſtatutū non videtur ꝑmittere vſu ras q̄ ad duos de narios. quam glo. alle. Bal.in aut.ad hec.C.de vſu.

b ❡Expenſarū.in q̄bus ſemꝑ cōden natur appellans ſi ſuccūbit in cā appel latiōis.co cor.ij.q.vi.oi modo.cū ibi no. l.ab executore.C.quo.appel.nō re.l.eoſ ❡.ne temere.de ap. vbi Bal.c.cū veniſ ſent. de eo q̄ mit.in poſ.cau.c.vt debit⁹. vbi doc.c.ſepe.c.reprehenſibilis.c.nico lao.de ap.cū ſi. Inno.in.c.fi.d̄ do.⁊ ꝯtu. Barto. in.l.tutores.§.tutores.ff. de ad mini.tu. Bal.in.l.fi.C.q̄n ꝓuo.nō eſt ne. glo.in.l.fi.ff.de re iudi.niſi ꝓbabilis cā in facto vel in iure excuſaret appellantē qd̄ iudex boni ingenij ſuo arbitrio eſti mabit.l.iij.§.ſi rē.ff.de le.iij.ff.de le.ij.l. qui ſolidum.§.etiam.vbi Bar. q2 aut in cauſa appellatiōis fuit iudicatū ex anti quis actis ⁊ ſuccubuit appellās: tūc cō demnatur in expēſis.q2 habebat p̄ſum ptionē contra ſe cū reportauerit ſenten tiam cōtrariā in prima inſtantia ꝓ qua ſemper preſumitur.l.herennius.in fi.cū ibi no.ff.de euic.l.bebius.de pac.do. no. in.c.ignorātia.de re.iu.in.vi. Ioh.an.in c.in p̄ſentia.de renū. Panor.in.c.cām. d̄ re iudi.vnde dicit Bald. in addi.ſpe. de ap.℣.qui appellat. ꝙ appellans p̄ſumi tur habere malā cauſam.hoc limita ni ſi probabilis cauſa excuſaret appellan tē. vt quia habebat ꝓ ſe opinionē cōem que non erat euidenter iniuſta. vel erat dubium circa intellectum legis multi pliciter intelligibilis.et doc.erant varij. vnde licet vnus iudex iudicaſſet contra eum:non tñ ſtatim debet quieſcere data tanta dubitatione: ⁊ ſic in ſi.ar.op.in.l. regula.ff.de iu.⁊ fa.ign̄.in.c.i. de elec.li. vi.in fi.pro hoc tex.cum glo.in.c.ſacro.d̄ ſenten.excō. vbi doc.de trāſ.prel.c.ij.l fi. de diuor.gaudemus.in fi.ff.de acqui.he re.l.clodius.vbi Bar.etiā ſi habeat opi. vnius doctoris non reprobatam excuſa

Appellans ſi ſuccumbat i expēſis cōdēnat.

Preſumitur ꝯ victū in pma inſtantia.

tur ab expenſis.no.Z.de col.c.i.circa ꝑn. doc.in.c.vt debitus. de appel. Bal.in.c. veniens.i.de teſti.ſpec.ti. de expẽ.§.nũc videndũ. vel ante litem motã habuit ꝓ ſe conſilia ſigillata a doctoribus. Bald. in.l.generaliter.C.de iureiu ran. aut habuit aliã cauſam probabilem ad arbitriũ boni iudicis.de quo late Berta.in reper.in.ỽ.expenſarum condẽnatio.ar. c.de cauſis. de off.deleg.l.i.ff.de iu.deli. Bald.in.d.l.generaliter.in.l.i.de aduo. diuer.iu.vbi dicit ꝙ ꝓſumitur habere iuſtam cauſam litigandi ille qui probauit per teſtes qui poſtea ſunt reprobati ratione ꝑſone.q: inhabiles vel alias infames.et vult Spec.ti.de calũ. in fi.⁊ ſuccedens alteri dicitur habere iuſtam cauſam ignorãtie vt euitet condẽnationem expenſarũ.ad hoc.c.cum quis in ius.cũ ꝓcor. de reg.iur. in.vi.niſi ſibi appareat per inſtrumẽta ꝓducta:aut alias nõ habere iuſtã cauſam ꝓſequẽdi: ⁊ nichilominus proſequitur. tunc nõ excuſat̃ ab expenſis.l.ſi quis inficiatus.ff.depo.cũ ibi no.per Bar.aut appellãs reportauit cõtrariã ſententiã ex nouiter deduct‹ ꝑ appellatũ.puta cũ eſt appellatũ a diffinitiua in cuius cauſa appella.nõ allegata allegãtur:et non probata probantur. l.per hanc.C. de temp.ap.c.fraternitatis.de teſti.c.cũ iohãnes. de fi.inſtrum. aliud in cauſa appellatiõis ab iterlocutoria q̃ iudicat̃ ex antiquis actis.cle.appellãti. de ap.et in caſu.d.videtur ꝙ appellãs debeat euitare cõdẽnationẽ expẽſarũ cũ iuſte appellauerit: et obtinuiſſet niſi fuiſſent probationes de nouo facte. Bart.in di.§.tutores.in.l.ꝓperandũ.§. ſinautẽ vtraqꝫ.C.de iudi.in.d.l.generaliter. Jo.an.in.d.regula. ignorantia. de ro.deci.cclv. Pau.de caſt.conſi.lxxx.hoc putat verũ Panor.in.c.finẽ.de do.⁊ ꝯtu. niſi habuiſſet iuſtã cauſam litigãdi ſup toto.tunc enim nõ excuſaretur licet habuerit iuſtam cauſam appellandi habito reſpectu ad ꝓbatiões: ex quo habuit iniuſtam cauſam litigandi habito reſpectu ad cauſam: puta. petebam a te decẽ cauſa mutui: que vere tibi mutuauerã:

Cõſilia doctor‹ ſigillata habere ante litem ꝓdeſt.

Ignorãtiam iuſtã hꝫ q̃ alteri ſuccedit.

negaſti:induxi teſtes ad hoc ꝓbandũ.q̃ non plene probauerũt mutuũ. iudex tñ ſequendo dictum illorũ cõdemnauit te. tu appellaſti:quia iudex fuerat ſecutus probationes minus plenas:ego in cauſa appellationis produxi inſtrumentũ debiti: ⁊ ſic iudex propter hoc inſtrumentũ cõfirmauit ſententiã: nõ videt cauſam quare nõ debeat te cõdemnare in expẽſis tam prime q̃ ſcđe inſtãtie cũ temere et calũnioſe litigaueris: licet ſententia fuerit iniuſte lata contra te ꝓpter probationes nõ plenas.habẽt eñ hic locũ iura dicentia temere et calũnioſe litigantẽ condemnandũ in expenſis.c.calũniã.de pe.cum ſi.q: non debebat appellare:ſi ſciebat ſe iniuſtã cãm fouere.Aduerte circa ꝑdicta ꝙ vbi quis obtinet ex nouiter ꝓductis dolo vel culpa aduerſarij ceſſante:ſiue ex iure ſupueniente pẽdente iudicio dꝫ condemnari in expẽſis factis vſqꝫ ad illud tempus: niſi alias habuiſſet probabilem cauſam litigandi ff.de pigno. actio.l.ſi rem.§.fi.di.l.ſi q̃s iſiciatus. Panor.in.c.dominus.de ſecũ. nup.et de materia expenſarum no. Archidi.in di.c.omnimodo.ſpe.omnino.titu.de expẽ.glo.et doc.in.d.c.finem.l.ſancimus.C.de iudi.in.d.l.properandum. Bal.late in.d.l.generaliter.

Calumnioſe litigãs i expẽſis ꝯdẽnat̃.

damnorum[a]

a ¶Damnorum. ſic appellatione dãnorum non veniũt expenſe: cum hic ponantur tanq̃ diuerſa.c.in noſtra. de iniur.no.in.c.ſi canonici. de of.ordi.in.vi. Bar.in.l.i.⁊.iij.ff.de ali.mu.iu.Bald.in l.terminato.C.de fruc.⁊ li.ex. quod verũ in materia ſtricta. quia ſtricto modo damnũ eſt diminutio patrimonij ꝑ aliũ facta.l.iij.ff.de dam.infect. ideo in ſtatuto de quo in.d.c.in noſtra.quod erat alteri ꝓiudicatiuũ appellatiõe damni nõ venit expẽſa quam ꝓpria voluntate q̃s facit/licet forte coact⁹. in materia tñ fauorabili vel neutrali appellatiõe dãnorũ veniũt expẽſe.q: dãnũ dicit̃ diminutio pr̃imonij qđ expẽſe minuũt.ff.de impen.in re.do.fa.l.qđ dr̃.et diminutũ dicitur quod de hereditate exit.ff.de peti. here.l.deperditũ eſt.bo.arg.ꝓ hoc.in.l.

et intereſſe[a] in quindecim[b]

ſancimus.C.de iudi.in aut. ei qui.C. de bo.auc.iu.poſ.no.Archid.ij.q.i.in p̃ mis.Henri.in di.c.in noſtra. alij dicunt ꝙ in contractibus non veniunt expen= ſe.vt.d.c.i noſtra. cum in cõtractibꝰ ſtri cta fiat interpreta= tio.l.quicq̃d aſtrin gende.ff. de verbo. obli.in iudicijs ſe= cus cum fiat in eis larga interpretatio. l.ſi quis intentione.ff.de iudi. Bal.in re peti.l.i.C.vnde vi.idem in vltimis vo= luntatibus in quibus largiſſima fit in= terpretatio.c.cum dilectus. de dona.ap pellatione tamen damni non venit pre= cium.arg.l.adeo.§.ex diuerſo.ff.đ ac.re. do.l.quibus diebus.§.ij.et ibi Bar.ff.de cõ.ꝛ demõ.vbi ſi teſtator legauit prediũ titio ſi expenſas in eo factas ſoluerit he redi/non intelligitur de expenſis factis pro predio habendo:et ſic non venit pre cium rei.Bal.in.d.l.terminato.Bart. et Bald.in ru.C.de verb.ſig. Et no.ex hoc tex.appellantem iniuſte ante diffiniti= uã condemnari non ſolũ in expẽſis:ſed etiam ad damna et intereſſe appellato. concor.d.l.ſancimus.vbi dicit Cy. ꝙ in expẽſis que fiunt rõne contumacie non ſolum veniunt expenſe facte in lite:ſed etiam damna illata in rebus que dimi= nuunt patrimoniũ. et damna lucri ceſ= ſantis q̃ ſuſtinuit preſens.vt qr propter litis aſſiſtentiam oportuit dimittere ter ras incultas: vel erat artifex ꝛ perdidit lucrum artꝭ ſue.per di.l.ſancimus.que mandat omnia damna reſarciri.idẽ do. an.et moder.in.c.finẽ.de do. et cõtu.vbi late per eos ꝑ moder.in.c.i.de do.ꝛ ꝯtu. in.vi.idẽ in expẽſis ratione retardati ꝓ= ceſſus. vt quia per dolum partis lis eſt vltra modum protracta.per.d.c.finem. l.non ignorat.C.de fruc.ꝛ.li.expen. qđ vult Barto.i vtroqꝫ caſu.in.l.i.ff.de ali. iu.mu.cau.idez in expẽſis factis in cau ſa appellationis ante diffinitiuã ꝑ hũc tex.Sed in expẽſis que fiunt ratione vi= ctorie que preſtantur in fine litis nõ ve= niũt damna extrinſeca: quia ſunt extra litem. ideo iudicis officiũ ſe ad hoc non extendit.vt no.voluit glo.in.d.l.i.quam

Preciũ appellatiõe dãni nõ venit.

inſequitur Bar.et Cy.in.d.l.ſancimus. moder.in.d.c.finem.pone ꝙ propter ab ſentiã cauſa litis latrones ingreſſi ſunt domum abſentis: et multa ſunt furati: que non fuiſſent ſubtracta ſi fuiſſet pre= ſens.hec dãna non ſunt reficiẽda:quia extrinſe ca non ſunt damna in trinſeca eiuſdem li tis nec veniunt officio iudicis.ſed veni= unt ꝑ aliud accidens ſeparatũ a lite.ar. ff.đ fur.verum.l.pe.ff.ad exhiben.l.iter cauſas.§.nõ oia.ff.man.l.ſi ſterilis.§.cũ per venditorẽ.ff.de act.emp.p̃dicta limi tant doc.vbi.ſ.niſi ſint damna pſonalia vt quia propter aſſiſtentiam litis nõ po tuit exercere artez ſuam.nã iſta nõ ſunt extrinſeca a lite.idẽ tenet Specu.titu. de expenſ.§.finali.ỽ.quid ſi victor artifex. glo.in.l.ſi procurator.ff.rem ratam ha= beri. et idem Bar. quidã tamẽ vt Odo. in.d.l.ſancimus. et recitat Ioh̃. and. in addi.ſpe.vbi.ſ.videt velle hoc reſtrige= re ad expenſas victus tm̃:quas ex arti= ficio lucratꝰ fuiſſet.alleg.ff.de vſu.l.qui ſemiſſes.de rei ven.ſi res. Primũ tamen dictũ plus placet Panor.in di.c.finẽ.in expẽſis etiã veniunt expẽſe cibarioꝝ.c. cũ dilecti.de do.et ꝯtu. vbi papa condẽ= nauit contumacẽ ad expenſas quas fe= cit aduerſarius ꝓ cibarijs ꝛ alijs ad vi= tã neceſſarijs.ad idẽ.c.auditis.de ꝓcu. detrahi tñ debent expẽſe quas domi fe= ciſſet.no.ſpe.ti.de expen.§.fi.ỽ.itẽ de cõ dẽnatiõe. pro hoc.l. ſed ſi hereditas. cũ ibi no.ff.ad exhiben.glo.in.c.ſtatutũ.§. inſup.de reſcrip.in.vi.docto.in.d.c.finẽ gl.ꝛ doc.in.l.ꝓperandũ.C.de iudi.Bar to.in.l.eũ q̃ temere.ff.đ iudi.Bal.i mar= ga.in.ỽ.expẽſe.Qualiter aũt ꝓbẽtur ex penſe et dãna. glo.et doc.in.c.dilecti.de fo.cõpe.in.c.fi.qđ me.cau.in.d.c.finem. ſpe.ti.de expẽ.§.fi. et de fruc.ꝛ intereſſe.

Dãna ſunt reficiẽda.

a ¶Et itereſſe.de materia iter= (§.fi. eſſe.no.l.l.i.C.de ſen.que ꝓ eo qđ in.ꝑ. vbi Cy.ꝛ Bar.ſpe.tit.de fruc.ꝛ itereſ.§. nũc dicamꝰ.ꝛ.ij.§.ſeq.vbi Io.an.i addi. late ꝑ Car.flo.in.c.ſacro.de ſentẽ.excõ.

b ¶Quindecim.regula cãcellarie con demnat in.xx.

florenis aureis de camera[a] parti appellate[b]

a ¶ De camera. qd eſt ad noſtrā monetam ad. xv. ducatos: aut circiter.

b ¶ Appellate. ſed ob. l. ij. C. de epi. audien. vbi pena quinquaginta librarū in qua cōdēnatur cleric⁹ iniuſte appellās erogat pauprib⁹. l. illa. in ſuo caſu loqtur. hic aliud expreſſe cauet. Sȝ vbi lex ſimpliciter imponeret penā nō exprimēs cui ſit applicanda videt ꝙ fiſco applicetur. C. de ſacroſan. eccle. l. iubem⁹. §. his quoq;. ſecus qñ pena imponit per modū pactionis: qꝛ tūc venit applicanda parti. ff. ex qui. cau. infa. ir. l. i. idē ſi imponit ꝓpter intereſſe priuatū: in dubio applicat parti. l. fi. ff. de lega. de quo per Innoc. in. c. odardus. de ſolu. Bart. in. l. agraria. ff. de termi. mo. Jo. an. l addi. ſpe. ti. de dolo ꝛ cōtu. §. reſtat. circa pn. Bal. in. d. l. ij. Ange. in auf. vt nul. iudi. §. qm. colla. ix. Et no. ꝙ ſm leges calūnioſe appellans vltra ꝯdēnationē expēſarū condēnat in l. libris auri: vt. d. l. ij. l. ab executore. C. quo. ap. nō re. ꝛ in cā criminali perdita lite notat infamia. l. a ꝓcōſulibus. C. de ap. ꝛ ſentit glo. in. c. ad romanā. ij. q. vi. Jo. an. in. c. vt debitus. de ap. ꝙ ꝓdicte pene legales habeant locū de iure canonico: ex quo nō reperiebat olim ꝯtrariū diſpoſitū de iure canonico. Sed Panor. ibidē cōtra ꝑ. c. ij. de appel. vbi papa tātūmō redarguit temere appellātē. fa. c. reprehēſibilis. eo. ti. ꝛ. d. c. vt debit⁹. vbi ſimpliciter papa mādat temere appellātē ꝯdēnari in expēſis. et hāc opi. tenet glo. in. l. i. ff. a q. ap. nō licȝ. ſentit Cy. l. l. eos. vbi Bal. C. de appel. Spec. eo. ti. §. nūc dicamus. in prin. Bal. in. d. l. ij. Panor. tñ latius diſtinguit in. d. c. ij. aut qs temere appellauit: ꝛ punit de iure ciuili. vt in. l. alleg. que nō reqrunt in hoc caſū niā. ad idēȝ. l. qſquis. C. quo. ap. nō re. q eſt. ij. q. vi. ꝓpe fi. c. ſi qs auſus. ſed de iure canonico talis nō punit niſi in expenſis: ſed ſi nō eſt ſoluēdo pōt puniri l corpus: vt. d. c. reprehenſibilis. c. finē. de dolo ꝛ ꝯtu. c. i. de elect. in. vi. putat tñ ꝙ pena alia extrinſeca puniri poterit ſi iudici videbit. ar. c. frequēs. de reſti. ſpo. in. vi. l. nō ignorat. C. de fruc. ꝛ lit. expē. niſi appellās haberet iuſtā cām appellādi. qꝛ tūc excuſat a pena ꝛ emēda. d. c. i. de elec. in. vi. in fi. cū ibi no. ad hoc no. ꝑ Bar. in l. ij. C. ſi ſer. vel li. ad. de. aſ. li. ꝑ. Joh. an. in. c. cuȝ dilecti. de elec. qd relinquit arbitrio boni iudicis: vt de expēſis dictuȝ eſt. ſ. de quo Bal. in. d. l. ij. de epiſco. audi. vel niſi ſit inops: qꝛ ꝓpter inopiā ei pena temeritatis remittit. per no. in. d. c. reprehenſibilis. ꝛ ibi Bal. aut qs calūnioſe appellauit: ꝛ tunc in ꝓſumpta calūnia idē dicendū eſt qd. ſ. nā eoipſo ꝙ appellans ſuccūbit preſumit calūniatus: vt ꝓbatur in d. c. i. ad hoc. c. fi. cū ibi no. de calū. quod no. Bar. in. l. fi. ff. de re iudi. ꝛ ſatis ꝓbat in. d. c. i. ꝙ de iure canonico nō habēt locum ꝓdicte pene legales. nā ibi pro preſumpta calūnia imponit alia pena et in certo caſu tñ: ſcȝ cū quis deficit in ꝓbādo qd obiecit in ꝑſonā electi: aut qs pōt cōuinci de calūnia ex ꝑſpicuis coniecturis vel ꝙ cauſa cōtēptus appellauerit: ꝛ tūc puniri debet de iure canonico. pena tñ arbitraria. ad hoc. c. cū parati. de appel. ſm vnū intellectū. nā calūnie delictū nō debet remanere impunitū etiā de iure canonico. c. calūniā. de penis et de calū. ꝑ totū. ſed hodie ꝑ hunc tex. friuole vel iniuſte appellans ante diffinitiuā punitur pena pecuniaria in. xv. flore. auri. qui tex. bene ꝓbat ꝙ de iure canonico nō habent locū predicte pene legales: cū pro temera appellatiōe imponatur alia pena ꝛ in certo caſu tñ: ſcȝ in appellatione ante diffinitiuā: ꝛ pōt etiā iudex talē appellantē ab interlocutoria fruſtratoꝛie vt cōtumacē mulctare. c. ſollicitudinē. vbi Panor. de appel. ꝛ ad vlteriora ꝓcedere: ſi ſtatus cauſe patitur. c. ij. de dolo ꝛ ꝯtu. in. vi. nec poterit hmōi appellans poſtea appellare a diffinitiua: ſi fuerit ei⁹ appellatio ab interlocutoria manifeſte friuola. not. ſ. in ver. ꝓnō habente. Jo. an. in. c. decē. de appel. glo. in cle. conſtitutionem. §. inſuper. de elec. De ſtilo autē parlamenti dum appellatur a ſentētia lata in patria iuris ſcripti

Pena ſi a lege imponit / cui applicat.

Appellans ex iuſta cā excuſat ab emēda.

appellās qui ſuccūbit nullā debet emēdam. ſecus ſi ſentētia eſſet lata i patria cōſuetudinaria: q: appellās ſuccūbens ſoluit regi ſexaginta libras ꝓ emēda niſi vbi ꝓnūciaret in parte bene: ⁊ i parte male ꝓnunciatum tūc nullā dꝫ emendā. hoc em̄ caſu appellās non ꝯdēnat in expēſis: ſed fit hincinde compenſatio expēſarū. arg. c. raynūcius. c. raynaldꝰ. de teſt. c. cuꝫ iohānes. de fide inſtru. vbi iudex q̄ in vno cōfirmat ſententiā et in alio infirmat / nō condēnat in expenſis. Bart. in auf. nouo iure: al's hodie. C. de iudicijs. vbi dicit hoc caſu fieri cōpenſationē expenſarū ſi vterqꜫ habuit iuſtam cauſam litigandi: vel ſi quilibꝫ obtinuit in dimidia. Sed Bal. dicit in. d. l. eos. §. cautione. ꝙ in articulis ſeparatis ſi q̄s vicit i vno articulo ⁊ in alio vincit: debet ꝯdēnari in expēſis. ſed in cōnexis debet inſpici quis hꝫ ſententiā pro. et ille dicitur victor: alter dicet victus q̄ debet cōdēnari in expēſis. de quo Spec. titu. de expenſis. §. nūc vidēdum. circa fi. ꝑ Inno. ⁊ doc. in. c. finem. de dolo ⁊ cōtu. pa. normi. in. c. i. de plus peti.

Appellans ſi ſuccumbat ſoluit. lx. libras ꝓ emēda.

per appellationis iudicē[a] ꝯdēnet[b]

a ¶ Iudicē. cōcor. c. vt debitus. de appel. c. ſignificauerunt. de teſtibꝰ. c. cū appellationibꝰ. de appel. in. vi. Sed obſtat c. cordi. eo. ti. ⁊ lib. vbi appellās iniuſte remittitur ad primū iudicē ꝑ eū in expēſis cōdēnandus. Solutio. is q̄ appellat contra formā illius. c. cordi. vel facit in aliquo cōtra eā mittitur ad primū iudicem in expēſis condēnādus. hoc em̄ caſu nō reputatur appellās: vt ibi. et ideo iudex appella. tanqꜫ iuriſditiōe carens nō condēnat ſed remittit ad priorē vt ille condēnet: ſed in caſu huiꝰ tex. ⁊ concor. appellās friuole vel iniuſte reputatur appellans: q̄uis ex poſtfacto appellatio friuola vł iniuſta appareat. ⁊ ideo iudex appella. condēnat. quidā tamen exponūt in dicto. c. cordi. condēnandus id eſt cōdēnatus: vt cōcor. cum iuribus alleg. ſed primū placet. Spec. ti. de expēſis. §. iurta. al's icipit ſi autem. ver. vij. dicūt aūt Ioh. an. et docto. in. d. c. cordi. ꝙ ſi appellās fuerit ꝓſecutus appella. debet ꝯdēnari in expēſis ꝑ iudicē appellatōis. ſed ſi nō fuit ꝓſecutus pōt a quolibet condēnari. Bal. in. l. eos. C. de ap. no. in. c. ex parte. de reſcrip. in. c. reph̄enſibilis. de appella. vbi doctores et bene pro. per hūc tex. iūcto. c. cordi. Sed quis habebit exequi ſententiā cōdēnationis expēſaꝝ de qua hic: Iudex a quo cū ad eum fiat remiſſio. nota Specu. ti. de ſentē. ex. §. ij. ver. quid ergo. et idem Bal. ibidem faciūt nota. in. l. furti. ff. de his qui not. infa. in. c. paſtoralis. in ver. diſcuſſa. de offi. delega. et dicit Ioh. an. in additio. Specu. titu. preallег. ꝙ ſi iudex appellatōis nō condēnaſſet in expēſis. primus iudex a quo nō condēnabit: niſi in fine litis. no. Specu. ti. de expenſis. §. nūc videndū. ꝟ. quid ſi iudex.

b ¶ Condēnetur. ⁊ ſi iudex omittat cōdēnare vel minus ſufficienter condemnet poterit victor appellare. Inno. in. c. ſepe. de appel. Bar. in. l. ab executore. ff. eo. tit. Inno. in. c. ſuper eo. quod metus cā. Bartho. et Bal. in. l. fi. C. q̄n prouoc. non eſt neceſ. niſi vbi victus appellauit tunc em̄ nō poſſet victor appellare ex ſola omiſſione condēnationis expenſarū: quia ꝑ appellationē aduerſarij pōt conſequi reformationē expēſarum: ideo ex quo poteſt intētum ſuum conſequi ſine appellatione nō debet appellare iudicē dehoneſtando: quod procedit: etiam ſi pars victa appellauerit ⁊ appellationē nō ꝓſequat. eſt em̄ ius acquiſitū appellato vt poſſit illā inuito appellāte proſequi. et iſte eſt verus caſus. d. l. fina. de ro. deci. xviij. Spec. ti. de ap. §. in quibꝰ. ꝟ. xxxiiij. et ibi Io. an. in addi. nā appellatus poteſt ꝓſequi appellationem pro ſuo itereſſe: licet ſit deſerta appellatio ꝑ appellantem vel ei renūciauerit. l. fi. C. de appel. vbi doc. Bar. in. l. ſi quis libellos. eo. ti. moder. i cle. ſi appellatiōeꝫ de ap. in. c. ex parte. in. c. interpoſita. eo. tit. in. c. finali. de crimi. fal. predicta limitat domi. An. in. c. ſignificauerūt. de excep. quando fuit omiſſa expenſarū condēna

Expēſarū cōdēnatio ſi omittat an poſſit victor appellare.

No. ſi autem ſit lata condēnatoria cōtra reum ⁊ abſolutio expenſarū pro eo: tūc oportet victorem appellare ſi vult expē ſas cōſequi. quia non poſſet releuari ex appellatione aduerſarij cū per illā non ſuſpēdatur abſolutoria ab expenſis. et ſic dicit poſſe itelligi. d. c. ſignificauerūt. iuncta glo. Sed Panor. non videt differentiā inter hunc caſum ⁊ precedētem: quia quādo iudex cōdēnat minus ſufficienter videt parte abſoluere a reliqua parte vbi nō fuit petita certa quātitas. l. i. C. ſi aduer. rem iudi. ſm vnū intellectum qui cōiter ibi tenetur. no. Inno. in c. cum inter. de re iudi. Bal. in auꝫ. generaliter. C. de epi. ⁊ cleri. in hoc tñ diſtinguit: qꝛ aut victus appellat a ſententia: quatenus erat contra eū dūtaxat: et tūc oportet victorē appellare reſpectu expē ſarū / ſiue iudex omiſerit cōdēnationem expenſarū / ſiue abſoluerit: quia cuꝫ tot in effectu ſint ſentētie quot ſunt articuli. l. etiam. ff. de mino. no. in. c. ij. de ordi. cog. licuit victo appellare quaten⁹ ſententia facit ꝯtra ſe. et per ꝯſequens non reperiꝫ ſentētia ſuſpēſa: niſi quaten⁹ facit contra victū appel. ⁊ ideo niſi victor appellet nō poterit ꝓ ſe aliqd dicere. facit quod no. in ſi. in. c. cū olim. de cenſi. ⁊ quod habeꝫ in. d. l. etiam. aut vict⁹ ſimpliciter appellat a ſentētia. ⁊ tunc indiſtincte poteſt victor reformationē expē ſarū cōſequi. ⁊ ſimplex appellatio a ſententia ſuſpendit totā ſnīam: lꝫ cōtineat plures articulos. c. raynaldus. c. raynūcius. de teſta. d. l. fina. de ap. ſic intelligit ⁊ reſtringit Panor. d. l. ſi. quando ꝓuo. non eſt neceſ. Item limita predicta vbi per victorem fuerunt petite expēſe. hoc etenī caſu ſi iudex requiſitus omiſit condēnationē expenſarū facit litem ſuam ⁊ tenetur parti leſe. l. ꝓperandum. §. ſiue autē alterutra. vbi Bar. ⁊ Bal. C. de iudi. glo. l. d. l. ſi. qñ ꝓuo. nō eſt neceſ. Bar. in. l. iiij. §. hoc autē iudiciū. ff. de dam. in fec. no. in. c. ſi. de reſcrip. in glo. in. l. ſi. C. de fruc. et li. ex. poterit tamē repetere ab ea que debuit condēnari. no. Bal. in. l. i. C. de ſuffra. dicit eſſe caſū. in. l. miſſi opinatores. C. exac. tribu. lib. x. Et poterit iudex principalis qui victum in interlocutoria non condēnauit in expenſis euꝫ condēnare in diffinitiua: ⁊ ante diffinitiuā etiam poſt. x. dies ab interlocutoria. no. Inno. et doct. in. d. c. ſepe. et tunc nō poterit appellare: qꝛ intelligiꝫ executio ſentētie prime. hoc modo limita. l. paulus. ff. de re iudi. glo. magna. in. l. ſi cum exceptione. §. hec aūt actio. ff. qđ me. cā. Panor. in. c. i. de ſequeſ. latius per eum in. c. finē. de do. ⁊ contu. Si aūt expenſe nō fuerunt petite per victorē nō poterit appellare ꝓpter omiſſionē ꝯdēnationis expēſarū rōne grauaminis: qꝛ iudex nō tenebaꝫ condēnare in expenſis ſine petitione / ſiue veniret iure actiōis / ſiue officio iudicis: qꝛ iudex nō teneꝫ impēdere officiū ſuū ad cōmodū priuatuꝫ ſi nō poſtulaꝫ. vt. d. l. iiij. §. hoc autē iudiciū. vbi Bar. not. Inno. in. c. ad nr̄am. ij. de iure iurā. Barth. ⁊ Bal. in. d. l. ꝓperādū. ideo cōiter diciꝫ ꝙ ſi iudex omittit ꝯdēnationē expenſarū qꝛ non fuit petitū nō tenetur reſarcire de ſuo. ſecus ſi fuit petitū: vt dictū eſt: ⁊ ꝙ non poſſit appellari qñ expēſe nō fuerūt petite. ſentit Spe. in. d. §. in qbus. ꝟ. ſed qđ ſi victus. iputet em̄ ſibi ꝙ nō petijt: magis em̄ debuit ſibi ꝓſpicere ꝗ̄ expectare ꝓpriū motū iudicꝭ. nā vbicūqꝫ pōt aliqd iudex facere ex officio ſuo ſi nō facit nō pōt ex hoc appellari. dictū eſt no. ſpe. in ti. de offi. iud. §. impedit. ꝟ. qđ ſi iudex. no. doc. i. c. exceptionē. de excep. no. š. ti. i. c. i. §. ⁊ ne. in ꝟ. iuſticie. ſi ergo iudex nō tenebaꝫ cōdēnare in expēſis vbi non fuit petitum. ergo in omittēdo cōdēnationē earum nō grauauit: ita nō poterit appellari rōne grauaminis: ſed ꝓ reformatione ſnīe poterit appellari iuxta regulā l cā appellatōis nō oppoſita opponā: ⁊ nō ꝓbata ꝓbabo l. per hāc. C. de tēpo. ap. de quo late Panor. in. d. c. finē. et in. d. c. ſignificauerūt. Sed q̄riꝫ: an ſi victus in iterlocutoria finaliter obtineat in principali: nunqd recuperabit expēſas quas ſoluit: nō. qꝛ illas ſoluit ꝓpter culpā ſuā: vnde ſibi imputetur. c. dānum. de reg. iur. in. vi. not. Spe. ti. de expen. §. nūc de expēſis. ver. ceterū. Bartho. in. l. ſi pignore. ff. de pig.

Appellatō ſimplex totā ſnīaꝫ ſuſpendit.

Iudex i expēſis nō petitis ꝯdēnare nō teneꝫ.

act.in.l.dãni.§.cum paries.ff.de dam. infec.doc.in dicto.c.finem.vbi dicit Pa noꝛ.ea ratione ꝙ ſi victus in interlocutoria non ſoluit adhuc expẽſas ꝙ de cõdemnatione fienda ſibi debeant deduci ille expẽſe quas debebat ſoluere.facit quod le.⁊ no.in ca.calumniam.de peñ.in dicta.l.pꝛoperandum.§.et ſiquidem. in dictis iurib⁹ ꝯtentis.no.de ancho.in d.c.paſtoꝛalis.niſi ei fuiſſet data licẽtia ꝓpꝛia auctoꝛitate capiẽdi poſſeſſionem qd põt facere ille q̃ dat titulũ: vt.d.c.paſtoꝛalis.vbi ad eũ ſpectaret miſſio i poſſeſſionẽ: quia ſi ad aliũ ſpectaret dare poſſeſſionẽ ſec⁹.ſilr vẽditoꝛ dat licẽtiaꝫ ẽptoꝛi capiẽdi poſſeſſionẽ:vt.d.l.pꝛedia.l.iij.C.ꝺ pign.

¶ Item acceptat decretũ qd incipit: De pacificis poſſeſſoribus.

Quicunqꝫ[a] non violentus[b]: ſed habens coloꝛatum[c]

¶ De pacificis poſſeſſoꝛibus.

Quicũqꝫ.Pꝛimo ponit̃ cõſtitutio de poſſeſſoꝛe triẽnali pacifico ſine lite ⁊ cũ titulo coloꝛato nõ inq̃etando a pte vno caſu dẽpto. Scdo qñ dicat̃ lis hoc caſu declarat̃. Tertio ꝙ oꝛdinari⁹ quandocũqꝫ reperierit aliquẽ ſine titulo bñficium poſſidere debeat declarare ius illi non cõpetere.ſcda ibi:lis autẽ.tertia:oꝛdinarij.hoc decretũ factũ eſt ante diſſolutionem cõcilij:vt patꝫ ex data.⁊ cõcoꝛdat regula cancellarie appel.⁊ dic quicũqꝫ ⁊ quecũqꝫ.ff.de ꝟb.ſig.l.i.cũ no.S. de elec.c.i.§.et cum humane.

b ¶ Non violẽtus.violẽtus eſt qui auctoꝛitate vel veri⁹ temeritate ꝓpꝛia occupat beneficiũ.c.eũ qui.de p̄ben.in.vi. qꝛ nõ intrauit p poꝛtã:ſed ſpꝛeta auctoꝛitate illius ad quẽ ſpectat mittere i poſſeſſionẽ.ad hoc.c.ex frequẽtibus.de inſti.⁊ temeritas vł violẽtia ſemꝑ p̄ſumit̃: niſi fiat appꝛehẽſio poſſeſſionis auctoꝛitate executoꝛis vel iudicis ad hoc poteſtatẽ habentis.ff.qd me.cã.extat.ad.l. iul.de vi pri.l.pe.not.xvi.q.vi.placuit. Archi.in.d.c.eũ qui.nõ eñ põt app̄hendere poſſeſſionẽ auctoꝛitate ꝓpꝛia hñs titulũ canonicũ: ſꝫ dꝫ facere auctoꝛitate illi⁹ a quo hꝫ cãm: ſiue cõceſſio fiat a papa.in.c.paſtoꝛalis.de pꝛiui.ſiue ab eṗo. de.reſti.ſpo.cũ veniſſet. vbi Innoc.d.c. eũ qui.vbi doc.ad hoc.l.miles.§.q̃ iudicati.ff.de re iud.Inno.⁊ doc.in.c.cũ noſtris.de ꝯceſ.p̄ben.in.c.cũ veniſſent.de in integ.reſti.ſicut nec emptoꝛ põt appꝛehẽdere poſſeſſionẽ rei vẽdite.ff.de acq̃. poſ.ſi ex ſtipulatione.Bar.in.l.p̄dia.in l.fundi emptoꝛ.eo.titu.al's punit̃ penis

Poſſeſſoꝛ violentus q̇s eſt.

Poſſeſſio capi non põt auctoꝛitate pꝛopꝛia.

et iudex.ff.de acqui.poſ.iuſte. Inno.in c.q̃liter.ij.de accu.⁊ lꝫ transferat̃ dñium i bñficialib⁹ ex ſolo titulo.c.ſi tibi abſenti.de p̄b.in.vi. Inno.⁊ Cõpo.in.c.cũ.m. de ꝯſti.nõ tñ poſſeſſio ſine app̄hẽſione q̃ hꝫ plus facti q̃ iuris.d.c.cũ nr̃is.l.cum heredes.ff.de acq̃.poſ.Inno.in.c.in pꝛeſentia.de pꝛo.Bal.in.l.i.C.de re.ꝑmu. Bal.i marga.in ꝑmutatio.dr̃ ẽt itruſus q̃ obtinuit bñficiũ a nõ hñte ptãtem illꝺ ꝯferẽdi.d.c.cũ veniſſent.d.c.ex frequẽtibus.⁊ q̃ ſine ꝯfirmatiõe igerit ſe adminiſtrationi:etiã ſi p̄ceſſit electio.c.cũ iã dudũ.de p̄bẽ.vbi Panoꝛ.idẽ ſi ꝓuatus fuit titulo pri⁹ legitime habito.Inno.i.d.c. q̃liter.intrudere eñ ſe in bñficio ⁊ retinere illud quo fuit canonice ꝓuatus paria ſunt.c.cũ dilect̃.de purg.ca.⁊ q̃ hꝫ bñficiũ a ſupioꝛe interdicto vel ꝓuato dr̃ intruſus.c.tãta.de exceſ.p̄la.ꝑmoder.i.c. cũ ſatis.de of.archi.Hoſti.i.c.in lr̃is.de reſti.ſpo.⁊ q̃ lite pẽdente occupat poſſeſſionẽ bñficij:ille eñ tenet̃ ad fruct⁹ pceptos ⁊ ꝑcipiẽdos vt violẽtus.c.grauis. cũ ibi no.de reſt.ſpo.de ro.deci.xxv. An aũt teneãt geſta ab itruſo.no.glo.⁊ doc. in.c.nichil.de elect. Doc.in.d.c.eũ qui. Inno.⁊ Hoſt.in.d.c.in lr̃is. Et an p̄lat⁹ intruſus poſſit abſoluere.glo.⁊ doc.i.c. dudũ.ij.de elec.⁊ merito dr̃ hic nõ violẽtus:qꝛ violẽt⁹ nũq̃ p̄ſcribit.ff.de vſuca. l.ſequit̃.§.qd aũt.inſti.eo.§.furtiue. niſi purgato vicio.§.aliqñ.eo.ti.imo eſt ipo facto ꝓuatus iure qd in bñficio vel ad illud habebat.vt.d.c.eum qui.

c ¶ Coloꝛatũ.abſqꝫ ſimoniaco igreſſu: vt i regula cãcellarie.Circa hoc duo ſũt vidẽda. Pꝛimũ qñ titul⁹ dicat̃ coloꝛat⁹

vel incolorat⁹. Secūdū cui incūbat onus ꝓbādi an ipſi poſſidēti ꝙ colorate poſſideat an alteri ꝙ iniuſte ⁊ icolorate poſſideat. Circa pmū multū inſtāt Jo.cal.in c.cū nr̄is.de ꝯceſ.pben. ꝗ illā decre. ſolēniter ꝯmētauit.⁊ do.Anto.⁊ Jo.de imo. poſt eū. Jo.an.in.c.lr̄as.e.ti.de quo aliquid p Cōpo.i.c.capitulū.de reſcrip.in glo.mag.§ itē querit. Panor.in.d.c. cū nr̄is.⁊ colligēdo dicta eoꝝ cōcludit ꝙ interdū titulus eſt penit⁹ incolorat⁹ interdū eſt incolorat⁹:ſed nō penit⁹. interdū eſt colorat⁹. Primo caſu dr̄ titulus penitus incolorat⁹ qn̄ poſſidēs nullū hȝ titulum ab eo ad quē ſpectat collatio vel electio: vel ſi habuit fuit illo ꝑuat⁹ p ſnīam iuris vel hois:⁊ de ſentētia iuris pȝ exēplū:qꝛ recepit ſm curatum vel ſcd̄am dignitatē:vel poſt curatū recepit dignitatem.de pb̄ē.de multa.§ is quoqꝫ.vel vbi quis eſt ꝓmotus ad ep̄atum adept⁹ eſt poſſeſſionē ⁊ lapſum eſt tp̄s de ꝯſecrandis: tūc em̄ ipſo iure ꝑuatur priorib⁹ beneficijs.de elect.cū in cūctis.⁊ talis pōt dici intruſus:vt.ſ̄.dictū eſt.no. hoſti.et hen.in.c.niſi cū pridē.de renū.de pmo: vbi deficit ptās in cōferente pone in illo ꝗ recepit bn̄ficiū a laico nō habēte poteſtatē cōferēdi: qd̄ eſt ꝯtra ius.c.illud.de iur.pa.c.illa.ne ſe.vac.vbi collatio bn̄ficij ſpectātis ad collationē epi facta a capitulo ſede vacāte nō eſt colorata. nā vt ibi dicit do.Anto.collatio facta p nō habentē ptātē nō videt̄ imprimere colorē tenendi ei cui collatū eſt bn̄ficiū.ad hoc l.minor autē. ver.deniqꝫ.ff. de mino. de inof.teſt.l.hoc colore.p quas leges pȝ illū incolorate poſſidere qui ſine cā poſſidet.l.nec vllā.§ olb⁹.ff.de peti.here.vbi titul⁹ datus a nō habēte ptātē alienādi habet̄ ꝓ nō titulo.l.ſulpici⁹.ff. de dona. inter vi.⁊ vxo. Jdeo collatio facta a vicario gn̄ali nō eſt colorata cum nō habeat ptātem cōferēdi.c.fi. de offi.vica.in.vi. Lap.in.c.ſi tibi abſenti. de pb̄ē.eo.li. ꝙ ſi collatio facta ſit ab ordinario collatores eo caſu quo ligate erāt manus eius puta ꝓpter inhibitionē executoris / vel ꝓpter decretū appoſitū in lr̄is vel alia de cauſa.de quo p glo.i.c.ſi ſoli.de ꝯceſ. preben.in.vi.nō dr̄ colorata. idē Cal.in d.c.cū nr̄is.Gaſ.de puſio in trac. reſer. pari mō collatio facta p ordinariū de beneficio pape reſeruato reſeruatōe in corpore iuris clauſa nō ē colorata:vt habet̄ in.d.regula cācel. Jdē videt̄ de collatōe facta nō nolato ſpreta nolatiōe debite inſinuata ⁊ diligētijs p nolatū factis:qꝛ ligate ſunt man⁹ ordinarij p decretū irritans iūcta inſinuatiōe nolationis.ſ̄. de colla.c.i.§.vt vero.⁊ collatio facta ꝟtute reſeruatiōis aut gr̄e expectatiue in caſu nō cōceſſo nō eſt colorata ꝓpter defectū ptātis in ꝯferēte ⁊ decretū irritās.ſ̄.de elec.c.i.⁊.ij.⁊ d̄ colla.c.i.niſi vbi collatio facta p papā ex vi reſeruatiōis haberet electionē canonicā eius fundamētū: puta cū electio canonica p̄ſentat̄ pape ꝯfirmāda quā nō vult cōfirmare bn̄ficiū tn̄ electiuū cōfert electo in vim reſeruationis gn̄alis vel pticularis / talis collatio hȝ vim ꝯfirmationis:ex quo papa ſciuit electionē p quā ius erat qͣſitū electo / ſaltē i habitu.p ea ꝗ no.ſ̄ de colla.c.i.in ꝟ. nulle. poſſeſſio etiā dr̄ incolorata qn̄ titulat⁹ ingredit̄ poſſeſſionē bn̄ficij preter ſupioris auctoritatē:vt.ſ̄.dictū eſt. et p ea ꝗ no. Jnno. i.c.bone.ij. de poſtu.pla. in.c.in lr̄is.de reſti.ſpo. Scd̄o caſu dr̄ titul⁹ incolorat⁹/ſȝ nō penit⁹:qn̄ ꝗs hȝ titulū ab eo ad quē origialiter ſpectat poteſtas cōferēdi:lȝ accidētaliter ſit trāſlata i aliū ꝗ dr̄ incolorat⁹ ex defectu actuali ptātis cōferētis:nec poſſeſſio ꝟtute talis tituli ipediret ipetrationē aut collationē p id qd̄ habet̄ in.c.licet.in.c.fi.de ſup.neg.pla.in.d.c.litteras.ſm vnū intellectū: ꝙ illa confirmatio facta fuerat poſt deuolutā ptātem ad papā. et ideo fuit incolorata:qꝛ nō fuit facta per illos ad quos ſpectat / ſeu ꝗ ſup hoc haberēt ptātem:ſȝ nō eſt penit⁹ incolorata inqͣtum fuit habita ab illis ad quos originaliter ſpectabat.licet poteſtas ex accidēti fuerit trāſlata:ideo ſm illū intellectum qui videt̄ placere de Jmo.habebit impedire quomin⁹ delegat⁹ poſſit cōferre ante factā reſignationē. Tertio caſu dicit̄ colorat⁹ titulus vbicūqꝫ nō eſt defectus ptātis in cōferēte:nec inducitur

Titul⁹ qn̄ dr̄ colloratus vel incolorat⁹.

Nomlatio debite iſinuata ligat manus ordinarij.

Collatio fctā ab eo cui⁹ man⁹ erāt ligate n̄ dr̄ colorata.

priuatio ipſo iure ꝑ ſententiā iuris vel hois. puta qñ titulus habetꝛ ab illo ad quē ſpectat electio vel collatio: ſ; ꝓpter defectū aut incapacitatē recipientis vel aliā ſimilē cām titul⁹ fuerit min⁹ iuſt⁹: vnde etiā ſimoniacus dꝛ habere titulū incoloratū. Ideo eps ꝑ ſimoniā promo=tus ad epatum nō poſſet renunciare de facto epatui ſine licētia pape: vt. d. c. niſi. §. ꝓpter ꝯſcientiā. et. §. verū. vbi glo. ⁊ doc. ad preð. d. c. cū noſtris. vbi eps ille habebat titulū ab epo ⁊ canonicis q̄ habebant poteſtatē ꝯferendi ꝑpoſiturā: tñ nō tenuit collatio: non ꝓpter defectum poteſtatis ꝯferendi: ſ; ꝓpter defectū recipiētis: q: nō potuit de iure habere prepoſiturā cū epatu. vñ in caſu illius. c. ſi eps ille ſine collatiōe ſibi facta de nouo tenuiſſet prepoſiturā nō fuiſſet ille titulus antiquus colorat⁹ ⁊ potuiſſet de iure cōferri etiā per delegatū. car. aūt flo. dicit ibidez qð videtur ſentire Innoc. ꝙ ille eps ꝑtendebat cauſam ꝑ quā poterat iuſte poſſidere illā prepoſiturā: vt q: dicebat ꝙ de ſpeciali gratia pape vel ex alia iuſta cauſa ꝑpoſitura ſibi fuerat cōceſſa: ⁊ ꝓpterea dꝛ ei⁹ poſſeſſio colorata

Eps ꝑ ſimoniam promot⁹ ꝓpria auctoritate renūciare ñ poteſt.

Poſſeſſio quā do dicitꝛ colorata.

Et per hoc videtur velle flo. ꝙ tunc poſſeſſio dicitꝛ colorata qñ pretenditꝛ aliqua cauſa ꝓpter quā quis dicit ſe iuſte et iure tenere: ſed vbi nō pretenditꝛ talis cā: tunc dicitꝛ poſſeſſio incolorata. ⁊ ſm hoc videtꝛ etiaz ꝙ ſi quis poſſidet duo curata: ſi tñ pretenderet illa tenere ex diſpēſatione pape: tunc dicitꝛ poſſeſſio colorata. ſecus vbi nō pretenderet talē diſpenſationē. ſed aduerte: q: ſm hoc videtur ꝙ eſſet in poteſtate ipſius tenentis duo curata impedire impetrationē ⁊ ꝓſecutionē primi beneficij qð vacauit ipſo iure poſt lapſum trienij / dicendo eam nō valere ⁊ ꝙ teneret illa beneficia ex diſpēſatione: qð videtur inconueniens. ideo Jo. cal. do. Anto. ⁊ alij moder. ſequūtur dictā theoricā. Ratio autē quare in hoc tertio caſu titulus dicitꝛ coloratus et nō in alijs duobus ꝑcedētibus eſt ſm Jo. an. poſt hoſti. l. d. c. litteras. q: vbi hab; auctoritatē ſuperioris factū ipſi⁹ ſuperioris tuetur pretor. l. i. ff. qð cū fal. tu. et q: ꝑſumitur ꝓ facto iudicis in dubio. de renū. in pñtia. et q: in dubio videtꝛ iuſte poſſidere q̄ auctoritate iudicis poſſidet l. iuſte. ff. de acqui. poſ. q: nō videtꝛ peccare qui iuris vel iudicis auctoritate aliquid facit. xxiij. q. iiij. qui peccat. ⁊ q: veriſimiliter ꝑſumi pōt ꝙ ille qui h; talem titulū allegauit forte diſpenſationē pape vel aliā iuſtā cām ipſis collatorib⁹ vꝉ electorib⁹ anteꝙ̄ ꝯferrent vel eligerēt.

Iudicis auctoritas excuſat a pctō

dicit etiā Jo. cal. loco ꝑallegato ꝙ ſi electio facta de aliquo ſit cōfirmata ꝑ ſuperiorē l; al's ſit inualida: ipſa electio dicetꝛ tūc colorat⁹ titulus: ex quo ꝯfirmatus eſt ꝑ habentē poteſtatē. dūmodo fuerit facta electio ab habentib⁹ ꝑtātem l; forte fuerit inualida: vt voluit Hoſt. in ſum. ti. de ꝯceſ. ꝑben. §. ij. poſt prin. ⁊ ſufficiet ad reſtitutionē petēdā. no. La. ⁊ Domi. l. c. i. de eo q̄ mit. in poſ. in. vi. ad hoc. c. cū ſup de cau. poſ. ⁊ ꝓpe. vbi glo. ⁊ Hen. in. c. cū veniſſent. de iuſti. niſi vbi cōſtaret patēter de inualiditate electiōis. ſi em̄ cōſtaret de defectu tituli nō fieret reſtitutio. no. Inno. in. c. ꝯſtitut⁹. de fi. ꝑſby. de q̄ ꝑ moder. late in. c. in lr̄is. de reſti. ſpo. et. j. Item ꝯfirmatio tribuit facultatē adminiſtrandi pleno iure ſine poſſeſſione vꝉ inueſtitura. no. Bal. l marga. l ver. ꝯfirmat⁹. no. s. de elec. c. l; §. cēſuit. in x. ꝓmotus trāſfert em̄ ius ꝑlature. Inno. l. c. ex pte de arbi. Bal. vbi. s. l x. electores. Inno. in. c. decetero. de re iudi. ⁊ ꝯfirmatio ꝑlati facta in cōtradictorio iudicio eſt diffinitiua. ſec⁹ ſi fiat de plano. Bal. in addi. ſpe. de ap. ver. ꝓ diffinitiua. no. s. ð elec. c. i. §. facta. in ver. iudicialiter. et ex quo putabatꝛ legitima valebūt geſta rōne publici officij. ar. l. barbari⁹. ff. de of. ꝑſi. cū ibi no. ꝑ Bar. no. Inno. in. c. cū dilecti. in c. nichil. de elec. Bal. vbi. s. doc. in. c. trāſmiſſam. e. ti. ⁊ acqrit poſſeſſionē eligēdi q: electione nunꝙ̄ acqritur quaſi poſſeſſio iuris eligendi: niſi ꝯfirmetꝛ. ⁊ ſufficit ꝑma ꝯfirmatio in ꝯdictorio iudicio. no. Inno. ⁊ doc. l. c. ij. de in integ. reſt. Bal. s. in x. electōe. niſi vbi ꝯſuetudo eſſet ꝙ ex ſola electione plenū ius acquireretꝛ electo q̄ valet in minorib⁹ officijs vel bñficijs. no. Panor. in. c. cū in iure. in. d. c. ni

chil de elec. videt̃ tenere Bal.in aut̃.ha=
bita.C.ne fi.pro pa. Itē cōfirmatio dat
colorem electioni:vt nō valeat ſcda pri=
ma nō caſſata.ar.c.inter dilectos.de ex=
ceſ.pre.Panor.i.d.c.cū ſup.i caſu tñ ecō
uerſo:qñ ſcil3 electio eſt aliqua ⁊ ɔfirma
tio nulla nō pſtat ɔfirmatio colorem ele
ctioni.no.do.an.in di.c.cū nr̃is.q2 p elec=
tionē q̃tūcunq3 canonicā ſi eius nō ſe=
quatur ɔfirmatio iuridica nunq̃ pmitti
tur adminiſtratio nec poſſeſſio. et ſi ta=
lis non iuridice cōfirmat⁹ ingerit ſe ad=
miniſtrationi incurrit penā.c.auaricie.
de elec.in.vi.no.gl.in.c.ſi.e.ti.et li.plus
videt̃ velle Io. an.in.d.c.inter dilectos.
ꝙ etiā ſi electio fuerit facta p nō haben=
tē ptātem:ſi tñ cōfirmatio fuit facta per
habentem ptātem et ſcientibus illis ad
quos de iure ſpectabat electio ⁊ non cō=
tradicētib⁹ dicet̃ colorat⁹ poſſeſſor.circa
qđ latius dicit Io. de imol.i.d.c.lr̃as.ꝙ
aut ɔfirmatio ē facta p nō habentē ptā=
tē:ſiue nō habeat:q2 originalit̃ ad eū nō
ſpectat talis ptās: ſiue etiā nō habeat:
q2 trāſlata eſt ptās in aliū. l3 originalit̃
ad eū ſpectaret:⁊ tūc dr̃ talis titulus in
colorat⁹ p id qđ habet̃ in.d.c.l3.⁊.c.ſi.de
ſup.neg.pla.⁊ in.d.c.lr̃as.ſm intellectū
ſ.tactū.l3 quo ad ąd poſſit dici nō peni=
tus incolorat⁹: qñ originalit̃ ſpectabat
ad ɔfirmantē ptās: l3 fuerit ad aliū trāſ
lata:vt ibidē eſt caſus ſm.d.intellectū.
aut ptās cōfirmandi ſpectabat ad ipm
cōfirmantē: tūc ſi ſumus in caſu in quo
teneat ɔfirmatio electionis nulle: qđ qñ
ſit no. Inno. ⁊ alij in.c.qđ ſicut. de elec.
moder.in cle.i.eo.ti.no.ſ.de elec.c.l3.in
pn̄.tūc clarū eſt ꝙ dr̃ titulus colorat⁹. ſi
autē ſumus in caſu in quo ɔfirmatio nō
valeat:tūc videtur poſſe dici ꝙ ſi electio
erat nulla:q2 facta ab illis ad quos non
ſpectabat ꝙ nō dicat̃ titulus colorat⁹ p
d.c.illa.vbi confirmatio nulla etiā facta
a papa in forma cōi collationis omnino
nulle non imprimit colorem poſſidēdi.
nam ibi fuit facta collatio vel ꝓuiſio per
papā nō habita mentiōe de poſſeſſione
alterius.ſi autē alia de cā erat nulla: tñ
bene ſpectabat electio ad ipos eligētes
tunc videt̃ ꝙ dicat̃ titulus colorat⁹ p id

Electio per ɔfir matio= nē colo= ratur.

Confir= matio nulla ñ iprimit colorē poſſidē di.

qđ habetur in di.c.cū noſtris.in.c.quia
diuerſitatem.de cō.pre.Circa ſcdm ſcil3
cōtra poſſeſſorē triennalem mouetur q̃=
ſtio ſuper beneficio ab eo poſſeſſo.ipe di=
cit alium non eſſe admittendū: q2 colo=
rate illud poſſedit triennio agens. poſt
triēnium negat illū poſſediſſe titulo co=
lorato.querit̃ cui incumbat onus ꝓban
di:doc.in locis prealle.concludunt in ſi
mili ꝙ ad petitionē partis nō tenet̃ poſ=
ſeſſor ꝓbare colorē poſſeſſionis cum ne=
mo teneatur oſtēdere titulū ſue poſſeſſi=
onis:et ideo pars agēs non audiet̃:niſi
cōtra poſſeſſorē aliqđ ꝓbet per qđ prius
appareat ipſum non habere titulū colo
ratū.l.cogi.C.de peti.here.ij.q.v.in pn̄.
ſed ad iudicis iſtantiā bene teneret̃ poſ
ſeſſor colorē tituli ꝓbare:q2 in his ex=
berat officium iudicis.c.cum dilecti. de
elec.c.ex frequentibus. de inſti.c.relatū
de iure patro.c.ordinarij.de offi.ordi.in
vi.ſ.eo.§.ordinarij.de quo p gl.in.c.i.de
re.iu.in.vi. Hoſt.⁊ Panor. i.c.l3 heli. de
ſimo.archi.et domi.i.d.c.ordinarij. Fre
de.cōſi.xcviij.glo.⁊ Hē.in.c.ex iſinuatio
ne.de ꝓcu. niſi ius reſiſteret poſſidenti
vt ſi haberet duo icopatibilia:q2 tūc vi
detur ꝙ incūbat ipi poſſeſſori oſtendere
ꝙ colorate poſſideat.p.d.c.ordiarij.c.i.
de pſcrip.lib.vi.Querit̃. quidā poſſedit
pacifice beneficiū biennio et titulo inco=
lorato:in tertio anno ſupuenit titul⁹ co=
loratus: an poſt triēniū poſſit inqetari:
arguit̃ ꝙ nō: q2 ex quo poſſidēti ſupue=
nit titulus colorat⁹ nō reqrit̃ alia poſſeſ
ſio.ar.l.certe.§.pe.ff.de pca.vbi ſi violē=
tus emat fundū ab eo quē vi deiecit in=
cipit ꝓ emptore poſſidere:⁊ poſſe domi
nium capere.bo.tex.in.c.pe.đ ſup.neg.
prel.fa.c.ex parte.de con.pre.c.poſtula=
ſti.de cle.ex.mi.qđ no.ſpe.ti.đ prio ⁊.ij.
de.§.videndū.ver.ſed q̃ eſt ratio. Archi
di.i.q.i.ordinationes.Bar. ⁊ Bald.in.l.
cogi.C.de pe. here. Contra.eſt verius:
quia duo requiruntur hic ꝙ habeat ti=
tulum coloratum a principio:et ꝙ illo
poſſederit triēnio.vnde preſcriptio tri=
ennalis incipiet currere ab illo tempo=
re quo habuit titulum coloratū. ad hoc
d.l.certe:ibi incipiet. et etiam talis poſ=

Titul⁹ colora= tus per quē de= beat ꝓ= bari.

Titul⁹ colora= tus ſup ueniēs an tuea tur poſ= ſeſſorē triēnalē

ſeſſor anteq̃ habeat titulum colorᷓtuʒ eſt violentus ſeu intruſus: vt.ſ.dictuʒ eſt. Item in vſucapione et preſcriptiõe inſpicitur initium de iure ciuili quo ad bonam fidem. C. de vſuca. tranſ.l.i. cuʒ ibi no. Et ꝺ iure canonico q̃tũ ad bonam fidem iuſtum titulum et cõtinuationẽ poſſeſſiõis nedum ſpectatur initiũ: ſed etiã totũ tempus vſucapionis vel preſcriptionis vt ibi.et no.xvi.q.iij.in ſum.et.q.iiij. voluimus.ca.illud.c.vigilanti.c.ſi diligenti. de preſcrip. vbi doc. huiuſmodi tñ poſſeſſori incolorato cui ſupuenit titul⁹ coloratus nõ requiritur alia poſſeſſio ꝓ vtute tituli colorati: vt l ꝯtra. ad hoc inſti. de re.di.§.interdũ.niſi titul⁹ ſupueniẽs eẽt collatio regalie.oporteret eñ in vim eiuſdem nouã capere bñficiũ poſſeſſionẽ vt ferũt regaliſte qꝺ iure nõ probaẗ.

Regalie collatio.

titulum[a] pacifice[b] et[c] ſine lite[d] prelaturam[e] dignitatem

a Titulũ.quid ſi habeat in cõmendam.videẗ nõ habere locũ hoc decretũ. cũ aliud ſit titulus aliud cõmenda. xxi. q.i.qui plures.de elec.c.dudũ.ij. de accuſa.ſi conſtiterit.vbi Inno.de elec.nemo.li.vi.vbi docto.Bald.in.l.ex verbo. C.de fideicõ.li.quia titulus eſt ꝑpetu⁹. no.in.l.i.§.veteres.ff.de acqui.poſ.commendatarius autẽ cõmendam põt dimittere qñ vult et põt reuocari cõmenda ad debitũ cõmendantis: vt no. Inno.in.d.c.ſi cõſtiterit.qꝺ intellige: vt ibi Panor. Bal.in marga. in ver. cõmẽda. et fa.ꝟ.poſſederit. quod eſt.ĩ.cõmendatarius autẽ non poſſidet.ar.l.licet §.rei depoſite.ff.depo.ſʒ hʒ cuſtodiam eccleſie vacantis.c.cum nobis.in fi. de elec. puto cõtra.veri⁹ paritate rõnis: et capitur hic titulus large pro quolibet modo obtinendi beneficia a iure approbato.ĩ §.ordinariꝫ. Ideo dicũt cõiter doc. in.d.c.nemo.ꝙ cõmenda eſt titulus canonicus ſicut et aliũ.

Cõmenda eſt titul⁹ canonic⁹.

b Pacifice.qñ dicaẗ bñficiũ pacifice poſſideri.not. Inno.in.c. cõſtitutus.de ap.glo.et doc.in cle.i.de ſequeſ.poſ.Archi.xxiij.di.in noĩe dñi.moder. in cle. ſi plures.de ꝑ.de ro.ꝺci.lxiiij.no.ſ.ꝺ col. §.itẽ ꝙ vniuerſitates.et apud nos multi nõ reputãt beneficiatũ pacifice poſſidere niſi ꝑ annũ poſſederit ſine lite: cũ infra annũ poſſit inquietari ſup poſſeſſorio retinende/in caſu ſcʒ ſaiſine ꝛ nouitatis: et bñficiuʒ ſequeſtrari ex ſtilo frãcie.ad h⁹.l.q̃cu ſi ratio binã.§.cũ ita.ff. de ſm ſtilũ le.iij.l.ſequiẗ.§.tũc frãcie. ff.de vſuca.l.nõ videẗ.de acq̃.poſ.l. mulieris.§.deſinere.de ver.ſig. ſed q̃ ad caſum huius.c.exponiẗ.ĩ.hoc ꝟ. pacifice.

Sequꝰ frãcie.

c Et. pro.i.et.ĩ.de his q̃ in miſ.c.i.cũ eñ hec dictio et: poniẗ inter ea que ſunt idem: aut quorũ vnũ eſt ſequela alteri⁹ poniẗ pro.i.glo.in.c.cupientes §.deniꝗ.ꝺ elec.in.vi.in.l.i.ff.ſi q̃s cau.in.l.ij. C.de verb.ſig.in cle.i.de cau.poſ. Pañ. in.c.monaſteria.de vi. et honeſt. cle.idẽ ſi ponatur inter genus ꝛ ſpeciẽ cauſam et cauſatũ.ad hoc.ff.de legi.de q̃bus.de pac.l.i.in glo. conſenſus.

d Sine lite.hec ꝟ.expo.ĩ.§. lis abſt.

e Prelaturã.an veniat epatus.ar.ꝙ nõ.q꞉ appellatione dignitatis non veniunt epatus ꝛ ſupiores dignitates etiaʒ in diſpõne iuris cõis.c.dilect⁹.iũc.c.ij.ꝺ cõ.pre.nec in materia penali l dubio cõprehẽdiẗ ꝑſona epi vel archiepi.de ſen. ex.q꞉ periculoſum.in.vi.cum epat⁹ non ſit dignitas.ſed culmen dignitatum.c. quia pontificali. de offi. dele.lib.vi.c.ſi. de ſen.et re iudi.eo.lib. ideo glo.in.c.ij. de pre.in.vi.tenet ꝙ in reſeruatione dignitatũ ſimpliciẗ facta nõ ꝯprehẽditur dignitas epalis: et dicunt doc. in.d.c.dilectus. Pañ.in.c. cũ vinconien. de elec. ꝙ ſi princeps diſpenſauit cum illegitimo: vt poſſit ꝓmoueri ad ordines et dignitates eccꝉiaſticas hec diſpoſitio nõ extenditur ad dignitatem epalem. ꝛ dicũt in.c.tua.de ꝟbo.ſig. ꝙ gr̃a conceſſa alicui de fructibus beneficioꝝ vacantiũ vſq꞉ ad certum tp̃s ꝑcipiendis non cõprehendit epatus.dic ꝙ hic appellatõe prelature veniũt epatus ꝓpter ver.prelaturam: qꝺ comprehendit dignitates epales.c.ne ꝑ defectu.ca. nichil. ꝺ elec. c.vbi ꝑiculũ.§.ꝛ ne.e.ti.i.vi. ꝛ ibi domi.

Epat⁹ an veniat appellatione dignitatꝫ.

et in.c.pñti.§.ceterū.de of.le.e.li.et in.c. epoꝝ.de priui.co.li.ꝟ.loquūtur ī digni tate:ideo hic tex.notanter dicit ꝑlaturā ⁊ dignitatē:al's nichil opareť hec dictio ꝑlatura.pl⁹ ī materia fauorabili appel. dignitatꝫ venit epi ſcopat⁹.c.i.ð re.iu. in.vi.cū ibi not. ſi cut eſt materia iſta.

pacifica poſſeſſio ſequeſtratōnem impe dit.in.d.cle.i.de ſequeſ.et ante trienniū incognito monachalis habitus nō dať. xvi.q.ñ.ſi quis incognit⁹.et ꝙ ꝑ triēniū ꝓximū ſe ſoluiſſe oſtendiť: ꝓſumiť etiaꝫ ſupiori tp̄e ſoluiſſe. l.qcūqꝫ.C.de apo. li.x.Sꝫ ob.c.ex fre quētibus.de inſti.

bñficiū[a] vel officium[b] triēnio[c] ꝓxio

a ¶Beneficium.etiā ſi ſpectet ad pre ſentationem vel collationē laici ex ꝓui legio:cū hec cōſtitutio nō cōcernat pa tronū laicū:ſꝫ beneficiatum niſi in caſu regalie.nā quocūqꝫ tempore ꝗs poſſede rit beneficiū qð cecidit in regalia pōt in quietari a regaliſta: donec regalia fue rit ipleta:hoc eñ caſu collatio facta ab alio ꝙ̄ a rege eſt nulla ⁊ īcolorata ex de fectu poteſtatis in cōferente.ꝑ no.ſ. in ver.coloratū.Sed an hec diſpoſitio ex tendať ad hoſpitalia ⁊ loca ſimilia: nō. vbi nō conceduntur in beneficium.arg. cle.ꝑ litteras.de pre.qð no.ī cle.i.de re. ꝑmu. aliud eſſet ſi concederentur ī be neficiū ꝑ ea que habentur in cle.q̄ con tingit.§.vt autē.de reli.do.

Regalia mirabilez effectū habet.

b ¶Officiū.eccl'iaſticū.de quo.i.q.iij. ſaluator.de ſymo.cōſuluit.in ſecl'aribus aūt officijs nō ſeruať hec diſpoſitio.

c ¶Triēnio.cōpleto ⁊ cōſūmato.nec puto ſufficere tertiū annū inchoatū vel ꝑ maiorem partem totius anni poſſediſ ſe.ſi.ð regu.ad noſtrā.ſic ī tp̄alib⁹ actio nibus opꝫ ꝙ vltimus dies ſit cōpletus. ff.de ac.⁊ ob.l.in'ōibus.ff.de mino.l.iij. §.minorē.ꝑ archi.ī.c.ſi annū.de iud. in vi.gl.⁊ doc.ī.c.cū in cūctis. de elec. Jo. an.ī cle.i.de ſequeſ.in.ꝟ.triēnio.ad hoc Bal.in.c.cū.xx.de of. dele. vbi voluit ꝙ vbicūqꝫ lex requirit certū tp̄s ꝙ intelli giť ꝯpletū ⁊ de momēto ad momētū:ni ſi aliǒ lex declaret.vl' niſi ſim⁹ ī fauora bilib⁹ ꝑ gl.ī.d.§.minorē.fa.no.ī cle.ñ.de eta.⁊ q̄li.vbi late Jmo.⁊ no.nouā ꝓſcri ptionē triēnij.ꝑ talē eñ ťminū qñqꝫ ius eccl'ie poſſidēs acq̄rit.de ꝓſcp.c.i.⁊ dñiū rei ꝓphane mobiľ.iſti. ð vſuca. circ̄ ꝑn. C.ð pac.l.traditiōib⁹.⁊ tli tp̄e īduciť ꝓ ſtatio fidei ꝯmiſſi ꝓ futuro:lꝫ al's nō de bita.C.de fideicō.l.i.et tanti temporis

Tēpus certuꝫ ī mltꝫ dꝫ eē ꝯpletum.

c.i.de reg.iu.in.vi.ꝑ q̄ capl'a pꝫ bñficiuꝫ eccl'iaſticū nō poſſe ſine canonica inſti tutione obtineri.⁊ ibi no.ꝙ bñficiū ꝙ̄tū ad titulum eſt impꝓſcriptibile ꝙ̄tocūqꝫ tempore poſſideatur.no.doc.in.c. cura. de iu.patro.vbi dicūt ꝙ licet eccl'ia poſ ſit ꝓſcribi ꝑ eccl'iam iure ꝓprietatꝫ vt eā ꝙ̄tū ad habeat ad ꝓprios vſus vel tanꝙ̄ ſubie titulu ctam aut vnitam.et vide no. in cle.i. de ꝓſcribi ex.pre.Jo.an.in regula qui contra iura nō pōt. de re.iu.in.vi.in mercu. Hen.in.c. ſicut vnire.de ex. pre. Pañ.in.c. vt ſuper. de re.ec.nō alie.ſecus dicunt doc. reſpectu tituli.nam ꝓſcribere ꝗs eccleſiaꝫ nō po teſt vt eam habeat tanꝙ̄ prelatus vl' re ctor.idem Hoſti. et Hen.in.c.dilecto. de pre.Hen.in.c.relatū.de iu. patro. Bal.ī l.iij.C. de eman.li.ad hoc.c. poſtulaſti. de iu.pa.iō adeptus beneficiū ſymonia ce vel ꝑ fraudem aut ſurreptionem aut al's minus canonice nunꝙ̄ illud preſcri bit ꝙ̄tū ad ſe.i.q.i.principatus.vnde in beneficialibus non hꝫ locū miſſio ī poſ ſeſſionem cauſa rei ſeruande ob contu maciā partꝫ aduerſe:ne ad beneficia vi cioſus pateat ingreſſus.c.i.de eo ꝗ mit. in poſ.li.vi.et poſt triēniū pacificus poſ ſeſſor licite moleſtatur ab alio ius habē te:vt.d.cle. So. hic ius nouū eſt : et licꝫ per pacificam poſſeſſionem triennalem poſſeſſor iſte preſcribat beneficium con tra aliū:non tamen ſibi dominiū acqui rit ſi fuerit titulus iniuſtus:pro quo gl. ſin.in.c.contingit.de do.⁊ cō.in glo.ma gna ibi.ſed cum aliquis mittitur ī poſ. quevult ꝙ olim in beneficialibus habe bat locum miſſio in poſſeſſionē et trāſ ferebatur poſſeſſio ⁊ procedebat ꝓſcri ptio cōtra reum.ſed ꝑ hoc non acquire batur agenti ius prelature:ſi al's nō ha bebat legitimū titulum.ex quo dicebat

ibi Pañ.et in.c.capitulū.de reſcrip.in.c. in litteris.de reſt.ſpo.ꝙ ſi clericus bona fide et titulo colorato poſſidet bñficiū alterius ꝑ decennium inter pſentes et.xx.inter abſentes:ꝙ pſcribit illud in preiudiciū veri rectoris:lz ipe ius plature ſibi nō acquiſierit. Jo.an.in.c.ſine exceptiōe.de re.iur.in.vi.in no.nam ex lapſu tāti tp̄is videtur quis habere beneficium pro derelicto in preiudiciū ſui ad hoc qđ le.et no.in.l.ſi de eo.§.ſi forte.ff.de acqui.poſ.iſti.de vſuca.§.qđ autem.ꝑ glo. et doct.in.c.cum veniſſet.de reſt.ſpo.quare ex facto ſuo ꝑdit beneficiū.aut vt verius dicā actionē ad petēdū beneficiū potius q̄ ex facto iſtius:ſz iſte non acquirit ſibi ex natura rei impſcriptibilis.fa.qđ in ſi.no.ꝑ Bar.I.l.ſequtur.§.ſi viam.ff.de vſuca. Jnno.in.c.qr plerīqꝫ.de Imu.ec.Aliud ſimile videtur in ſententia declaratoria lata in beneficialibus que reſpectu illius contra quē fertur tranſit in rem iudicatā.puta duobus litigantibus ſuꝑ eodē beneficio: iudex pronūciauit beneficiū ꝑtinere ad illum qui vere nō habet ius: a qua ſentētia nō fuit appellatū:iſta ſentētia trāſit in rem iudicatam ꝑ lapſum decēnij.ꝗtenus tangit preiudiciū priuatum illi⁹ cōtra quem fuit lata vt amplius non audiatur ex quo non appellauit.c.cum dilecti.de elect.c.cum olim. de do. et con. glo.ꝛ doc.in.c.i.de cō.pre. Jnno.in.c.ad aures.in.c.mandatum.de reſcrip. Hoſtien.in ſum.de con.prebē.§.ij. Hoc tamen caſu ſi is pro quo lata eſt ſententia habeat noticiam iniuſticie quandocūqꝫ nūq̄ poteſt ſalua conſcientia illud beneficiū retinere: nec ex curſu temporis iuuatur.quia nō habuit canonice.Sententia em̄ iudicis nō dedit ſibi ius:ſz tm̄ declarauit ius ad euꝫ pertinere.l.ſicut.§.et ſiquidē.ff.ſi ſer. ven.in.c. forus.de verb.ſigni.et licet ille contra quem lata eſt ſententia ei acquieuerit: et tale acquieſcere forte ſufficiat vt ex hoc priuetur iure ſuo:non tamen ſufficit quo ad hoc vt alius qui non habet ius debite obtineat in foro cōſcientie:q̄uis in foro cōtētioſo videatur eē tutus,qr non pote

Bñficiū poſſidēs ex ſentētia quā ſcit iniuſtā illud retinere nō poteſt.

rit agere ille qui fuit victus ex quo non appellauit.qđ intellige verū ſm do.an. Pañ.et Jmo.in.d.c.i.de con.preb.niſi ille victus vellet agere cōtra obtinentem per viam denūciatiōis euangelice:dicēdo ꝙ peccat tenendo beneficiū ſine titulo:quia tunc audiretur per no. ꝑ Jnno. in.d.c.ad aures.in.d.ca.mandatū.in.c. quēadmodū.de iureiur. Pañ.i.c. ad audientiā.de reſcriptis.poſſet etiaꝫ iudex ex officio ſuo inquirere de titulo contra illū qui obtinuit non obſtante ſentētiā que ſuperiori non preiudicat.ar.c.conſtitutus.c.oblate.de appel.c.cum olim de do.et contu.c.ordinarij.de of.or. lib. vi. et .J .§.ordinarij. et forte retractata ſententia ꝑ primā viam vel ꝑ officium iudicis poterit beneficium primo reſtitui:vt infra.Similiter licet confeſſio in beneficialibus preiudicet confitenti: vt ſibi ſilētiū imponatur ſuꝑ beneficio.fa. ca.ij.de confeſ.in.vi.glo.in.c.poſt elec. de cō.pre.non tamē valet ad partis diuerſe vtilitatem:vt ſibi beneficium adiudicetur.c.olim.đ reſcrip.nec preiudicat ſuꝑiori quia confeſſio ſuꝑ titulo nō ꝓbat inſtitutionem.non em̄ dependet a parte dare titulūꝫ in bñficio.no.archi.ꝛ Jo.an.i no.i.d.c.ij. Jo.an.in.d.c.i.de eo q̄ mit.in poſ. Hoſtieñ.in. d.c.i.de cō.pre. Hen.in.ca. dudū.i.de elec. de ro.deciſi. cccc.xij.prepoſ.in.c.ſuꝑ eo.đ eo qui ccg. con.vxo. Jtem no.ex hoc textu ꝙ ex negligentia capiende poſſeſſionis nō ꝑdit quis ius queſitum in beneficio āte triēnij lapſum:quia non iuenitur a iure tēpus prefixū ad capiendum poſſeſſioneꝫ beneficij.poſſet tamen ex negligentia ꝑ ſuperiorem priuari beneficio ante trienniū.arg.xviij.q.ij.ſi quis abbas.qđ no. in.c.ea que.de of.ar.no. Pañ.in.d.c.capitulum.circa fi.niſi in caſu regule cancellarie appella.que vult ꝙ quecūqꝫ beneficia eccl'iaſtica:ſiue in Ro.curia:ſiue extra eā reſignata:niſi de illis facte reſignatiōes:ſi in Ro.curia infra ſex mēſes et ſi extra dictā curiā facte ſunt Ifra mēſem vbi bñficia ipa ꝯſiſtūt publicate et poſſeſſio illoꝝ ab eis q̄s id ꝯtigit petita fuerint:ſi reſignantes illa poſtmodū in

Bñficiū an ꝑdatur ex negligētia poſſeſſiōis nō accepte.

eorūdē reſignatorū poſſeſſiōe deceſſerit non per reſignationem: ſed ꝑ obitū huiuſmodi vacare cenſent. collatiōeſq; de illis facte tanq̄ per reſignationem vacantib⁹: et inde ſecuta nulla ſunt.

a ¶ Poſſedit. q̄liter acquirat̄ ꝛ ꝑdatur poſſeſſio in beneficialib⁹. no. Inno. et alij in. c. in litteris. de re. ſpol. in

hacten⁹ poſſedit vel ī futurū poſſidebit: non poſſit poſtea ī petitorio vel poſſeſſorio a q̄q; etiā rōne iuris

c. bone. de poſtu. pre. in. c. querelam. de elec. in. c. cōſtitutus. de reli. do. late bal. in. l. ij. C. de ſerui. do. An. in repe. c. fi. de cau. poſ. et pro. Sed queritur an poſſeſſio predeceſſoris continuet̄ ad ſucceſſorē in beneficio: pone: titius poſſedit aliquod beneficiū pacifice titulo colorato biennio: decedit ꝯfert̄ ſeio: q̄ illud poſſedit pacifice ꝛ titulo colorato per lapſuꝫ anni. venit meuius volēs inq̄etare ſeiū in petitorio: excipit ſei⁹ illum nō fore admittēdū: q2 gauiſus eſt illo beneficio triennio per ſe ꝛ ſuum p̄deceſſorem: an valeat exceptio? ꝙ ſic in vſucapionib⁹ et p̄ſcriptionibus poteſt ſucceſſor vniuerſalis ꝛ ſingular̄ vti acceſſione p̄deceſſor̄ l. pomponius. § cum quis. ff. ð acq̄. poſ. l. id tēpus. ð vſuc. l. dolia. de ꝯtra. emp. cū ſi. et defenſiōes auctori cōpetentes ꝑ ſūt ſucceſſori etiā ſingulari. C. de vſuc. trāſf. l. i. in prin. ff. de here. vē. l. emptor nois. C. de euic. l. emptori. et ibi Cy. et ſucceſſor dꝫ vti eodē iure q̄ p̄deceſſor. c. ſi quis in ius. de re. iur. li. vi. ſucceſſor ei etiā ſingularis rep̄ntat perſonā p̄deceſſoris. l. ſi is qui pro emptore. ff. de vſuc. et ibi Bar. l. ſi ſocer. ſo. ma. l. pater. § q̄ndecim. de le. iij. ſucceſſor autē in bn̄ficio eſt ſucceſſor ſui predeceſſoris: ſiue vl̄is. vt no. in. c. aduerſus. ð imu. eccl̄. Inno. in. c. eam te. de reſcrip. in. c. ij. de or. cog. ſiue ſingularis. no. in. c. in primis. ij. q. p̄ma. xvi. q. iij. ſi ſacerdotes. lꝫ glo. ꝛ inno. in. c. qð ſicut. de elec. faciāt differētiā in dignitatib⁹ et canonījs ꝙ habētes dignitatem habent ſucceſſorē in onere ꝛ honore. c. q̄m abbas. de off. dele. cap̄. paſtoralis. de off. or. et fingit̄ ſucceſſor eadē ꝑſona cū p̄deceſſore: vt no. Inno. l. d. c.

qð ſicut. ſed canonicus nō habet ſucceſſorem in honore ꝛ onere. c. dilect⁹. de p̄. no. Inno. in. c. fi. ne pre. vi. ſu. Bal. in. d. l. ij. C. de ſerui. ſꝫ capitulū ſibi ſuccedit. c. relatuꝫ. de teſta. no. doc. in. d. c. q̄m abbas. cōtra. q2 bn̄ficium q̄ ad tituluꝫ eſt iꝑſcriptibile. vt. ſ. dictū eſt. ꝙ p̄ſcꝑtio poſſeſſoris nō proderit ſucceſſori. ad hoc. l. ſi quis emptionis. ver. ita tamen. C. de preſcrip. xxx. anno. vbi preſcriptio odioſa. xxx. vel. xl. ān̄oꝝ non parit actionē contra dn̄m. vel exceptionem reſpectu noui detentoris non habentis cauſam a preſcribente: Item in beneficialibus nulla datur ſucceſſio reſpectu tituli. viij. q. i. moyſes. et. c. ſeq. c. i. de pre. nā titulus p̄deceſſoris extinguit̄ totaliter ꝑ eius mortē aut renūciationē. nec aliquid de iure mortui ad ſucceſſorē tranſmittit̄: cū nichil ex iure p̄ni hēat: ſed ex noua electōne vel collatiōe. no. Jo. mo. in. c. ij. vt lit. pē. li. vi. l. c. ſi tibi abſenti. ð pre. e. li. Jo. an. l. c. ex ꝑte. de arb. guil. in ex̄. Jo. xxij. ſuſcepti regimis. in ꝟ. vacātiū. vbi dicit ꝙ ī bn̄ficialib⁹ ius vni⁹ nō ꝯtinuat̄ ī aliū: niſi ſola lis īcepta. et hoc fit de quadā equitate: non de rigore. vt d. c. ij. vt li. pen. vnde olim dicebat Inno. in. c. q2. vv. de iudi. ꝙ non fiebat trāſlatio litis vel inſtantie in bn̄ficialib⁹ de vno ad aliū. Inno. in. c. dilectus filius. de reſcrip. qð hodie correctū eſt de eq̄tate: vt not. doc. in. d. c. ij. ius em̄ beneficiale adeo ē ꝑſonale ꝙ ꝑſonā non tranſgreditur imo in ſucceſſore per omia ius nouum creatur. lꝫ ſecus ſit in ſucceſſorib⁹ hereditarijs. l. ſi ꝯſtāte. § fi. ff. ſol. ma. l. ſi itra. C. de in iteg. reſti. ꝛ ibi bal. de ro. deci. ccclxxx. in ipſis em̄ ſucceſſor in iure primi ſuccedit ꝯtinuādo ſibi ius p̄mi ſine innouatione iuris. ff. de iudi. tā ex cōtractib⁹. idē in iure ꝓprietario reali ſeu perſonali eccl̄iaſtico. d. ca. q̄m abbas. vt li. pen. eccleſia maxime vniuerſali. de teſti. ſignificauerunt. cū ibi no. ſa. qð nota. Dy. in regula poſſeſſor. ð re. iur. l. vi. ꝙ viciū prelati predeceſſoris non nocet

Canonicus ī honore ꝛ onere ſucceſſorē nō hꝫ

Poſſeſſio p̄deceſſor̄ ī bn̄ficio an cōtinuet̄ ad ſucceſſorem.

Titul⁹ p̄deceſſoris ꝑ totalit̄ extiguit̄.

ſucceſſori in preſcriptione: licet cōtrariū ſit in herede vniuerſali: cū mala fides defuncti nocet. l. cū heres. ff. de diuer. et temp. preſ. C. de acquirē. poſ. l. vicia. vbi doc. q: heres cēſeť eadē pſona cū defuncto. in auť. de iure iu. a mori. preſ. col. vi. ſed ſucceſſor in dignitate nō cenſeť eadē pſona cū pdeceſſore a q̄ non cau

nouiter[a] impetrati[b] moleſtari[c]. Excepto hoſtilitatis[d] caſu: vel alterius legitimi impedimēti[e] de quo

ſat ius ſuū: ſed a ſuperiore. lz heres cauſet totū ius ſuum a defuncto. ſentit glo. in. c. de quarta. de preſcrip. in. c. cura. de iure pa. ⁊ ibi Panor. ad hoc qd no. Hen. in. c. tua. de vb. ſig. et hoc videť verius. qd clarius vult Guil. in extra. Ioh. xxij. execrabilis. in. vb. pluralitatē. vbi dicit q in titulis bñficiorum q̄ omnino ſunt ſingulares poſſeſſio vni⁹ nō iuuat aliū: cū in talibus nō cadat ſucceſſio iuris vel facti. lz in caſu cadat ſucceſſio litis vel cauſe incepte. vt. d. c. ij. vt li. pē. de equitate dūtaxat: vt malicijs occurratur: et lites bñficiales citius finem habeant.

Poſſeſſio vni⁹ non iuuat aliū in beneficijs.

a ¶ Nouiter. i. poſt poſſeſſionē triēnalem alterius.

b ¶ Impetrati. tales impetratiōes de beneficijs ſic poſſeſſis nulle ſunt: vt hic et in regula cancellarie.

c ¶ Moleſtari. a parte ꝑ viā actionis: ſed ꝑ viā denūciationis euāgelice bene poterit denūciari ratiōe peccati: cū ſine peccato non poſſit beneficiū ſine titulo obtinere. c. dudū. ij. de elec. c. ex frequētibus. de inſtitu. ⁊ q̄ntocunq; tpe illud poſſederit ſi ſciuerit iniuſticiā tituli dz illud dimittere illi qui hz ius. per no. ꝑ Inno. in. c. q: plerię. de imu. eccle. Bal. in. l. ex hoc iure. ff. de iuſti. ⁊ iu. vbi voluit q res iudicata nō excuſat quē in foro cōſcientie. fa. no. per Ioh. an. in. q. mercu. in regula mora. de reg. iu. in. vi. Henr. in. c. licet. de ſup. neg. pre. poſſet etiā ex officio iudicis ⁊ ſupioris priuari illo bñficio. vt. J. ſequitur. §. ordinarij. et dictū eſt. ſ.

d ¶ Hoſtilitatis. qua durante non currit preſcriptio. xvi. q. iij. prima actiōe. ff. de cap. et poſtli. l. poſtliminiū. c. ex tranſmiſſa. de preſcrip. et interim dormiet: nō tamē interrūpetur: ita q ſiue vna die ſiue pluribus annis hec hoſtilitas interuenerit finita hoſtilitate tps ſequēs cōtinuabitur cū precedente: et ſic ꝑficietur pſcriptio ſubducto tēpore medio: vt no. Inno. ⁊ doc. in. d. c. ex trāſmiſſa. fa. c. ſo lite. de ma. ⁊ obe. c. auditis. de pſcrip. et ca. de quarta. ad pdicta qd no. Bal. in extra. imperialis. de pa. cō. per illum tex. q ſi bona rebellium tpe guerre alijs ſunt cōceſſa pſonis facta pace ſunt reddenda primis dñis. nam pax non habet vim ſimplicis indulgētie: ſed reſtitutionis in integrū. ⁊ ſublata guerra tollitur omnis eius effect⁹ ſecutus ꝓpter guerram. c. cum ꝑ bellicā. xxxiij. q. ij. vbi dicitur qd clade bellica turbatum eſt pacis remedio reformetur. vnde etiā ſentētie late ꝯtra rebelles occaſione rebellionis ſeu partialitať reſcindūtur facta pace ſecus ſi nō occaſione rebellionis. ſz alr̄s iuſte ſunt late. puta ex cauſa mutui vel depoſiti. vt in di. l. imperialis. poſſet tñ princeps ꝓ bono pacis: vbi alias nō poſſet haberi pax gñalem legē faciēdo tollere actiōes q̄ſitas ſingulis dānū in guerra patrie paſſis. l. antiocēſiū. ff. de priuil. credi. l. venditor. §. ſi conſtat. cō. pre. qd no. in. l. ij. C. que ſit lon. con. fa. c. in nr̄a. de imu. vbi hoc no. Pe. de ancho. Hoſt. i ſum. de pe. et re. §. fi. vb. ſz pone q guerra.

Preſcriptio nō currit durāte hoſtilitate.

e ¶ Impedimenti. propter quod agere nō potuit contra iſtum poſſidentem: puta q fuit detentus ab hoſtibus. ff. ex qui. cau. ma. l. ſuccurritur. de iudic. l. ij. ſpe. ti. de in inte. reſti. §. i. ver. diximus. ⁊ non poteſt cōſtituere procuratorē cū pdiderit libertatem. nec poteſt facere aliquem actum vt liber hō. l. eius. ff. de teſta. l. diuus. ff. de iur. fiſ. c. ſi epš. de ſup. negl. prel. in. vi. Bart. in. l. abſentē. ff. de vb. ſig. idē ſi datus eſt obſes. l. obſides. de teſta. c. ex reſcripto. de iureiur. hodie autē inter xpianos ex cōſuetudine non uitatis ſeruamus iura captiuitatis et poſtlimini iura annū niſi quo ad bona. vnde capti nō effiſciūtur ſerui capientium. no. Barto. in. l. hodie.

Capti ān ſeruent

hoſtes.ff.de cap. et poſtli.re. Panor.i.c. ſicut. de iureiur. Bal.in.l.i.C.de cadu. tol.vide Bal.in.l.cum cognatū.de inge. ma.niſi in bello īperiali. Bal.in marga. in.℣.principes.vel pone: ꝙ fuit detētus in carceribus: qꝛ tunc dicit legitime impeditus.ar.c.ſignificante. de pig.c.accedens.de pcu. cū ibi no. ꝑ glo. et doc.ad hoc qd le.ꝛ no.in.c.cū per bellicā.xxxiij q.ij.vbi dicit gl. ꝙ clerico captiuo ab hoſtibus ꝛ poſtea redeūti: eſt beneficiū reſtituendū quātocunqꝫ tēpore ſteterit detētus.glo.in.c.paſtoralis.vij.q.i.qd habetur in.l.ij.et ibi Bar.C.ex q.cauſ.ma. ꝙ carceratio eſt iuſta cauſa petēdi in integrū reſtitutionē: qd no. Bart.in.l.is q reus.ff.de pu.iudi. pceſſum factū ꝯ carceratū eſſe ipō iure nullum ſi iudex ſciebat ee carceratū.ad hoc.c.ij.ꝛ qd ibi no. Panor.de arbi. ꝙ exulās a ſuo bñficio ſine culpa nō dꝫ illo aut redditibus eius pũari. vel pone ꝙ ius nō reddebatꝛ in loco ppter defectū iudicis vel rei.ff.ex qb⁹ cau.ma.l.ſed ꝛ ſi ꝑ ꝑtorē.ꝑ to. vſqꝫ ad.§. quotiēs. doc.i.c.ex trāſmiſſa. de pſcrip. ſpe.ti.de ap.§.nūc breuiter.℣.itē fallunt ꝑmiſſa. aut ppter mortalitatē vel peſtilentiā: qꝛ tunc etiā nō currit preſcriptio qñ ita ſeuit in loco ꝙ ius in eo nō redditur.no.Bar.in.l.naturaliter.ff.d vſuca. Bald.in.l.cū notiſſimi.§.imo.C.de preſcrip.xxx.an.dicit tñ do.An.in.c.cū dilecti.de do.ꝛ cōtu. ꝙ ſi ius redderetꝛ in aliquo loco tpe peſtis vel mortalitatꝭ ppt hoc citatus nō excuſaretꝛ a cōparitione. pro quo videtꝛ glo.in cle.ꝗdiu. de ap.in ℣.vel alias. Panor.in.d.c.ex trāſmiſſa. dt ꝙ etiā ſi ius reddatꝛ in loco mortalitatis: et actor erat abſens ppter timorē: qa peſtis multū vigebat in loco ꝙ tunc currit preſcriptio: tñ eſt iuſta cā petendi reſtitutionem ex clauſula gnali.ad hoc no.dictū bar.i.l.d etate.ff.ad trebel. vbi dicit ꝙ tunc citatus hꝫ iuſtā cauſam nō comparēdi.ar.c.ad ſupplicationē.iunc. glo.de renū.qd limitat Panor.in.d.c.cū dilecti. vbi aeris corruptio eſt vehemēs ꝛ citati cōplexio eſt talis ꝙ veriſimiliter ex acceſſu dubitaretꝛ de morte.ſa.qd ſpe no.poſt Jo.an.in.c.ſi vero. de iureiurā.

Bñficiū reſtituatur clerico ab hoſtib⁹ redeūti

120.

Peſtis vel mortalitas nō excuſat a cōparitione.

c.quorūdā.lxxiij.di.qd no.Hoſ.in ſum. ti.de cleri.nō reſi.§.fi.in fi. Hen.in.c.qm frequēter.vt lit.nō cōteſt.ꝙ vbi aer ē infirmus ꝛ peſtifer pōt bñficiatus ſe abſentare a bñficio nec dꝫ pcedi ꝯ eū ad priuationē ſed dꝫ expectari quouſqꝫ ceſſet impedimētū pdictū.bo.tex. i cle.ne i agro. §.ſane. de ſta.mo.iunc.glo.in.℣.rōnabi li.fa.ꝙ qs nō tenetꝛ cōparere in loco vbi de morte timet.ar.bo.in.d.c.ſupplicationē.iunc.glo.ꝛ in.d.c.ſi ℣o.in.c.cōis fili⁹ xxiij.diſt.ꝑ hoc.c.accedēs.vt lit.nō ꝯte. cle.paſtoral.§.piſana.de re iudi.nā ꝛ locū peſtis qs licite fugit.lxxxviij.diſt.negociatorē.C.de edi.ac.l.ſi prediū.Bar.i l.de pupillo.§.ſi qs riuos.ff.de no.ope.nū.Bal.in.c.ex parte. d ap.S.de auc.ge.cō.c.i.cū ibi no.in.℣.peſtis.ſed hoc caſu ſi pōt cōſtituat pcuratorē ad agendū contra poſſeſſorē bñficij. niſi cā eſſet ardua et grauis: quo caſu nō tenetꝛ conſtituere pcuratorē.c.querelā.de pcu.cū ibi no.ꝑ glo.ꝛ doc.ꝑ Hoſt.et alios in.d.c.ex pte. Guil.in cle.cām.de elec.in cle.fi.de fo.cōpe.qꝛ nō eſt veriſile ꝙ pcurator adeo diligēter tractet cām ſuā ſicut ipſemet faceret ſi eēt pñs.ff.de carboñ.edic.l.i.in fi.C.de pcu.l.fi.in predicto tñ caſu quo ad diſpoſitionē hui⁹.c.nō videtꝛ neceſſaria reſtitutio cū ipō iure nō currat pſcriptio triēnalis legitime īpedito ꝛ pteſtāti.et idē videtꝛ dicendū in ſilib⁹ caſibus puta ſi nō potuit inuenire pcuratorē ppt peſtē ꝑ ea q le.ꝛ no.in.l.qſitū.ff.de re iudi.aut ſi actor fuiſſet abſens cā reipublice q nō tenetꝛ dimittere pcuratorē in cauſis nōdū īchoatꝭ ꝑ pluriſco.ff.de lega.l.eūdē.ff.ſi qs cau.l.ij.cir. pn. no.Cy.in.l.i. C.de reſ.nul.do.in.d.c.qrelā.alꝭs tñ ꝯ talē currit pſcriptio ſed datur reſtitutio ꝑ tpe abſentie.d.l.ſꝫ ꝛ ſi.de quo ꝑ Inno.ꝛ alios in.d.c.ex trāſmiſſa.vel ſi ppter auſteritatē ꝛ potentiā poſſidētis bñficium aut tyrānide pncipis eidē fauētꝭ nō fuit auſus illū cōuenire.ar.c.ſtatutū.de reſcrip.in.vi.S.tit.i.c.i.§.et ne.℣.ſi ℣o.l.vt pfectius.C.de ānā.excep.tpe eñi tyrāni nō currit pſcriptio.c.ij.cū ibi no.ꝑ Pan. de pſcrip.qd no.Bar.i trac.d tyrā.Bal. in.l.decernim⁹.C.de ſacroſan.ec.domi.

Cleric⁹ a beneficio certis ex cauſis ſe abſentare pōt.

in.c.fūdamēta.de elec.in.vi.de validita te geſtoꝝ tpe tyrānidis.qḋ no.Inno.i.c. ij.de no.ope.nū. ꝙ canonici expulſi p vi ꝯ terra p tyrānū nō pdūt poſſeſſionē iuris canonicalis:qꝛ violētia eſt illata pſonis q̄ nō impedit actus legitimos.q̄ eñ metu abeſt retinēt oia iura.ff.ex q̄. cau. ma.l.i.Bal.in.l.ij.C.ḋ ſerui.Bal.i margā.in.℣.tyrann⁹.qḋ no.Jo.an.i no.ꝛ domi.in.c.i.de cler.nō reſi.in.vi.de exulib⁹ ciuitatis q̄ ꝓpter partialitates non audent morari in eccleſijs vel ciuitatib⁹ ꝙ tales in abſentia lucrant̄ etiā diſtributiones quotidianas p illud.c.fa.d.c.ij.de arbi.cū ibi no.p Panoꝛ.vis eñ hꝫ neceſſitatē impoſitā ꝯtrā volūtati.l.i.ff.quod me.cau. Et puto itelligi hūc tex.ſiue impedimentū acciderit ſine culpa actoris ſiue ex ei⁹ culpa:puta ſi eſt excōicat⁹ cū tpe excōicatiōis nō poſſit agere nec p ſe nec p aliū.c.intelleximꝰ.de iudi.iō non curret tūc p̄ſcriptio: niſi fuiſſet in moꝛa petēdi abſolutionē.bn̄ fa.c.qꝛ diuerſitatē.de con.p̄.c.cū inter.de excep.c.i.ne ſe. va.in.vi.c.fi.de elec.no.xvi.q.iij.p̄ma actione.Hoſ.in.c.i.de p̄ſcrip.p illud.c.qḋ itelligit ibi Panoꝛ.ꝙ nō currit p̄ſcriptio cōtra excōicatū non ſolū in bonis eccl̄ie ſue:ſed etiā in iurib⁹ ꝛ rebus ꝓprijs ipſius excōicati.mouet̄ p.d.c.qꝛ diuerſitatē:qḋ loqtur de iurib⁹ ꝛ p̄eminētijs ipſius excōicati:ꝛ p rōneꝫ.glo.in regula imputari.de re.iu.li.vi.nā hoc impedimētū agendi nō oꝛit̄ imediate ex culpa excōicati.ſed ex pena ipſius excōicationis ideo cū ſit impedit⁹ a lege nō debet ꝯ eū currere p̄ſcriptio.l.i.in fi.C.de anna.ex. Cōtra bannitū autē ꝓpter ſuā culpam curret pꝛeſcriptio iſta. cū poſſit mittere et ꝯſtituere ꝓcuratoꝛē.l.papinian⁹ exuli.ff.de mino.d.l.ſed ꝛ ſi.§.aduerſus.fa. c.i.q̄ ma.ac.poſ.c.perlatū.q̄ ſi.ſunt legi. qḋ no.Inno.i.c.fi.de eo q̄ mit.in poſ.niſi vbi nō poterat dimittere ꝓcuratoꝛē:vel ſi dimiſit nō fuit auſus occupare vl̄ moꝛtuus eſt.iux̄ no.p doc.in di.c.querelam. Jo.an.in addi.ſpec.ti.de ſen.pꝛo.§.iux̄. circa p̄n.Panoꝛ.in.d.c.cū dilecti.Bal.in l.imperialis.de pa.cōſtan.vbi dicit p bānū vel exiliuꝫ interrumpi p̄ſcriptionem

Metu abſens nichil p dit.

Bar.in.l.fi.ff.de in ite.reſ. Sed an cōtra minoꝛē bn̄ficiatū curret hmōi p̄ſcriptio triēnalis? ꝙ nō.ff.de mino.l.iterdū.C. de tem.in ite.reſ.pe.l.ea q̄.C.in q̄.cau. i inte.reſ.non eſt ne.l.fi. vbi nulla pꝛeſcriptio tēpoꝛalis p̄ſertim legalis currit cōtra minoꝛes.etiā ꝯ pupillū nō currit p̄ſcriptio.xxx.vel.xl.annoꝛū.l.ſicut.C.de p̄ſcrip.xxx.an.ꝛ maxime ꝙ h̄ agit̄ de dāno vitādo.ſ.de perditiōe ſui bn̄ficij.quo caſu nō debem⁹ ita large interp̄tari hoc capl̄m vt ali⁹ lucret̄.ar.in.l.ꝓſpexit.ff.q̄ et a qui.vnde dicit Bar.in.d.l.fi.ꝛ.l.emilius.ff.de mino.idē in pꝛeſcriptiōe ſtatutaria vel cōſuetudinaria: ꝙ nō currat ꝯ minoꝛē vbi agitur de dāno vitando: q̄a vbi agitur de diminutiōe patrimonij:dꝫ ſtricte interpꝛetari ſtatutū ne aliq̄s iniu ſte dānū icurrat.l.ij.C.de noxa.ac.c.cū dilectus.de cōſue.no.Bar.in.l.oēs populi.ff.de iuſti.ꝛ iu.ſic limitat dictū Innocē.in.c.conſtitutus.de in iteg.re.vbi per doc.Salicetus in di.l.fi.licet Bal.ꝯ ibideꝫ in ſtatutaria.in.c.i.§.poꝛro.qua. olim feu.po.ali.in.d.l.cum notiſſimi.p Henri.in.c.beneficio.de in iteg.reſt.ſed contra.qꝛ in beneficialibus ꝛ alijs ſpiritualib⁹ minoꝛ cenſet̄ maioꝛ.c.ex parte. de reſti.ſpo.c.ſi annū.de iudi.in.vi.et cēſendus ē ſui iuris ſicut filiusfamilias in caſtrenſi peculio.ff.ad macedo.l.ij. Dic ꝙ contra pupillum ipſo iure non curret iſta pꝛeſcriptio triēnalis:ſi autē ſit maioꝛ.xiiij.annis.bene curret ipſo iure:ſed reſtituendus eſt:cū ſit leſus et certet de damno vitando. quo caſu fit reſtitutio etiam re non integra ꝛ aduerſus tertiū. ff.de mino.l.in cauſe.§.interdū.etiā cū certat de lucro minoꝛ reſtituitur re itegra.l.ꝙ ſi minoꝛ.§.ſceuola.ff.eo.ti.C.de repu.here.l.fi.fa.no.in di.c.ex parte.de minoꝛe qui renunciauit expreſſe beneficio ſuo ꝙ re integra reſtituēdus eſt. Aduertere tamen dꝫ iudex an hoc caſu minoꝛ ſit grauiter leſus. quid eñ ſi habebat plura beneficia ꝛ ex vno pōt viuere: non videtur ex iſta pꝛeſcriptione ledi: ſꝫ potius exonerari ab adminiſtratiōe. q̄d ſi habebat etiam illud dūtaxat:ſed attētis circunſtātijs erat ſibi magis onero=

Preſcriptio cōtaria vel cōſuetudinaria an currat ꝯtra minoꝛē.

ſum q̄ vtile? non videtur fienda reſtitutio que fundatur ſup̱ graui leſione.c.i. de in integ.reſti. ſpe.eo.ti.§.qualiter.✠. q̄d ſi minor:ſi autē ex preſcriptiōe hmōi grauiter lederetur: quia viuebat ex illo bñficio:et ſimplicitate aut ignorantia quadam nō inquietauit poſſeſſorem triēnalem:certe reſtituēdus eſt ad agendum contra illum fauore minoris etat̄. nec obſtat ꝙ ad agēdū ⁊ adminiſtrandū reputaṯ maior. vide inſtātiam in eccleſia q̄ licet poſſit agere ⁊ hoc reſpectu reputetur maior: tamē ſi decipiatur reſtituitur vt minor.c.i.⁊.ij.de in inte.reſti.in.vi.etiam aduerſus p̄ſcriptionē:vt ſatis ꝓbaṯ in cle.i.de in integ.reſti.que loquitur īdiſtincte: vt aduerſus lapſum tēporis reſtituaṯ eccleſia: ergo etiam aduerſus preſcriptionē que cauſatur ex tēporis curſu.⁊ ibi no.geſ.pau. et moder.Bar.⁊ Bal.in aut.quas actiones.C.de ſacroſan.ec.moder.in.c.audientis.de in inte.reſti.Panor.late in.c.i.de preſcrip. Item in iſtis ſpūalibus ſubueniendū eſt minoribus quos eccleſia ꝓtegit.lxxxvij.di.c.i.et ſimplicitati eorū venia eſt tribuenda.ar.c.cum vniuerſoꝝ. de re.permu.

a ❡ Proteſtari.proteſtatio em̄ habetur pro petitiōe.ff.de nau.fe.l.labeo.l.vt pfectius.C.de anna.ex.c.paſtoralis.§.fi. d offi.ord.c.fi.de ap.c.i.q̄d met⁹ cau.c.lotharius.xxxi.q.ij. fa.no. per Inno.in.c. ex trāſmiſſa.de p̄ſcrip. Et no.caſum in quo preſcriptio interrūpitur per ꝓteſtationē.ad idem quod no.Bar.in.l.nō ſolum.§.morte.ff.de no.ope.nunci.Paul. de caſt.ꝯſil.cclxxxviij.regulariter ꝯ. niſi in dictis caſib⁹.⁊.c.olim.de cen.vbi Innocen.Sed q̄diu durat iſta interruptio ſeu eius effectus videtur ꝙ ad mille annos.licet enim de iure ciuili actio q̄ prius erat tēporalis per litis cōteſtationē efficiatur ꝑpetua.l.duret ꝑ.xl.annos.l.fin. C.de preſcrip.xxx.an. De iure tamē canonico interrupta p̄ſcriptiōe ꝑpetuatur actio ēt vſq̄ ad mille ānos.vt no.in.c.i. xvi.q.iij.q̄r p̄ſumiṯ lite conteſtata poſſidēs habere malā fidē et de iure ſuo titubare.C.de acq̄.poſ.l.nemo. quare nūq̄ preſcribet.c.fin. de p̄ſcrip. no.in regula ſine poſſeſſione.de reg.iu.l.vi.do.Anth. in.c.illud.de p̄ſcrip.puto ꝙ tādiu durat interruptio q̄diu durat effect⁹ interruptionis.verbigr̄a. ꝑ proteſtationē interrūpitur hec preſcriptio triēnalis. ſed non ſtatim poſt factā ꝓteſtationē incipiet poſſeſſor de nouo p̄ſcribere: ſed poſtq̄ ceſſauerit īpedimentū. Sicut ꝑ litiſcōteſtationē interrūpiṯ preſcriptio:nō īcipiet tn̄ ꝑs poſt litē cōteſtatā ſtatim p̄ſcribere.ſ; poſtq̄ ꝑtes ceſſauerūt litigare:puta poſt ꝑemptā inſtantiā:vt.d.l.fi.no.Panor.i.d.c.illo.fa.gl.i l.ij.C.de fruc. et li.ex.vbi d̄t ꝙ ꝑempta inſtātia lapſu tp̄is poſſeſſor facit fruct⁹ ſuos:nec teneṯ ad reſtitutionē: q̄r videṯ bone fidei. l; ibi Bar.ſentiat ꝯ. et videṯ velle ꝙ ꝑ litiſcōteſtationē interrūpatur p̄ſcriptio et efficiatur male fidei: ⁊ ꝙ iſti effect⁹ durāt etiā perēpta inſtātia.et cōcernūt ipam cām nō inſtātiā.alle.gl.i.l. ꝓperandū.C.de iudi. et ibi Bar. Inno. in.c.cām. de teſti. q̄ dicūt ꝙ ꝑempta inſtātia durat vicū litigioſi.ad hoc q̄d le. ⁊ no.l.l.i.⁊ ibi Bar.C.de p̄ſcrip.lō.tēpo. vnde q̄uis ius ciuile admittat p̄ſcriptionē de nouo:nō tn̄ ſimpliciter.ſed.xl.annoꝝ:vt.d.l.fi.Sed aduerte ꝙ hec proteſtatio nō h; vim litiſcōteſtate.ſed citationis aut executoris miſſionis.l; em̄ per litiſcōteſtationē interrūpaṯ p̄ſcriptio de iure ciuili ⁊ ꝑpetuet vſq̄ ad.xl.annos. vt no.l.d.l.fi.tn̄ interruptio facta ꝑ citationē vel executoris ſolā miſſionē:l; interrumpat p̄ſcriptionē p̄cedentē nō ꝑpetuat actionē vſq̄ ad.xl.annos.vt no.in l.cū notiſſimi.in p̄n.et ibi Bar.C.de preſcrip.xxx.an.in.§.pōt.xvi.q.iij.ſiliṯ naturalis interruptio nō ꝑpetuat vſq̄ ad.xl. annos:vt in.d.§.poteſt.✠ſi. ꝙ ſi.nam ſi recuperat poſſeſſionem amiſſam vel ſuperuenit bona fides vel titulus incipit de nouo preſcribere:quia ceſſauit cauſa impediēs ⁊ ſuꝑuenit cauſa cōfirmās:vt no.in ſimili.in.c.nō firmatur.de reg.iu. in.vi.no.doc.in.d.c.illud. Itē no.caſum in quo ꝑ denūciationem extraiudiciale

ptio interrūpitur ꝑ litiſcōteſtatōez.

proteſtatio interrum pit p̄ſcriptionē.

actio ꝑpetuatur ad mille ānos

aduerte

interrūpitur ꝓſcriptio.ſ3 an hoc ſit indi ſtincte verū. no. Panoꝛ.in.c.nichil.in.c. ſctōꝝ.in.c.ſi diligēti.de ꝓſcrip.in.c.gra= uis.de reſti.ſpo. Itē no.caſuz in quo im peditus debet ꝓteſtari de impedimēto al's non excuſat re= gulariter.tñ.ꝓteſta tio de impedimēto nō eſt neceſſaria et ſine ea excuſat im= peditus:licet ſit vtilis ⁊ ad cautelā fieri debeat.l.ſi cū ipſe.ff.de excu.tu.c.ex in= ſinuatione.de ap. vide Bar.in.l.ſenat⁹. ff.de of.pre.c.plerūq3.de reſcrip. vbi Pa noꝛ. Pe.de ancha.in.c.cupientes.§.ꝙ ſi ꝑ.xx.de elec.in.vi. Inno.in.c.ex rōne.de ap.niſi vbi eſſet impedit⁹ facto iudicis: tunc ꝓteſtari dꝫ vt in appellādo vel pro ſequēdo.c.fina.et ibi doc.de ap.glo.⁊ do mi.in.d.§.ꝙ ſi. Pau.de caſt.ꝯſil.xxi. Itē videt ꝑ hunc tex.ꝙ ꝑ ꝓteſtationē ⁊ inti= mationē probet impedimentū nec ſit ne ceſſaria alia ꝓbatio. ad hoc no. ꝑ Bart. in.l.de pupillo.§.ſi qs.ff. de no.ope.nū. Innoc.in.d.c.ex trāſmiſſa. Panoꝛ.in di. c.plerunq3.Bar.in.l.ij.§.ſi quis ſe iudi= cio.ff.ſi quis cau. ꝙ impedimentū regu lariter probatur ꝑ iuramentū habita cō ſideratiōe qualitat⁊ ꝑſonaꝝ.ff. de excu. tu.l.ſcire opoꝛtet.§.ſufficit.ſpe.ti. de ap. §.nūc breuiter.ꝟ.quid ergo. et ibi Bal. in addi.glo.iiij.q.v.quiſquis.no.in.c.vl tra.de teſt.in cle.i.de pe.qđ verū quādo agitur de leui preiudicio.ar.c.ſtatutum de reſcrip.in.vi.Bal.in.l. qui accuſare. C.de eden. Io.an.et doc. in.c.i.de do.et cōtu.lib.vi.qđ no.ſ.de cau.c.i.§.⁊ ne.in ꝟ.iuramentum.qui.§.fa. ꝙ iſtud impe= dimentū ſit plene probandū.d.c.cupien tes.§.ꝙ ſi.l.qui cōmeat⁹.ff.đ re mili. vbi impeditus debet ꝓbare impedimētum et ſe perfeciſſe id qđ intēdebat:niſi fuiſ= ſet impedit⁹. et ibi Bar.et ſola proteſta= tio non probat metū.l.metū.C.qđ met⁹ cau.l.ſi maioꝛ.de tranſac.

Impe= dimētū ꝑ qđ ꝓ= batur.

iuxta[a] cōcilium viennenſe[b] intima re[c] teneatur[d]. ¶ Cis autem hoc[e]

a ¶ Iuxta.i.ſcđm.I.qua.ho.ca.c.i.C.đ ac.emp.l.ſi traditio. de verb.ſig.abbate ꝓprie tñ hec dictio eſt aduerbiuz locale. ff.de dam.infec.l.qui bona.§.ſi qs. de q̄ in.l.decernimus.C.de aqueduc.li.xi.et ibi Bar. et Bal.in.l.i.C.de epiſ.et cleri Oldra.conſi.xlix.

b ¶ Viennen.in cle.cauſam.de elec.

c ¶ Intimare.niſi poſſeſſoꝛ ſciuerit im pedimentū: qꝛ intimatio ſcienti fieri nō dꝫ:niſi vt ſciens ali qđ faciat.l.Itē ve= niunt.§.petitam.et ibi Bar.ff.de pe.he re. Bar.in.l.ij.§.fi. ſo.ma.in.l.nomē.C.q̄ res pigñ.ob.poſ. vide no.ſ.de col.c.i.§.ſtatuit.in.ꝟ.exhi= bere.

d ¶ Teneat.qđ ſi non fecerit nō audietur poſt trienniū. per cle.cām. §.pen.et fi.de elec.cum verbū teneatur impoꝛtet neceſſitatē. in clem. exiui.§.itē oꝛdo: de verb.ſig.et hoc vbi potuit pro= teſtari et intimare.arguit enim tunc de negligentia.ſi autem ꝓteſtari ⁊ intima= re nō potuit:quia incarcerat⁹ vel vi de= tentus erat:audiendus erit.ꝑ no.ꝑ Pa= noꝛ.in.c.cū.m. de cōſti.ar.c.ſi iuſtus. de ap.c.i.quod me.cau. quod no. Bal.in.l. ſi repetendi.C.de con.ob tur.cau. ꝙ ꝓ= teſtatio precedens actum operatur quā do proteſtans non poterat proteſtari ex iuſto metu in preſentia partis. et no. ꝙ proteſtatio intimāda eſt parti: quia hic quodāmodo tangit partez que gaudet beneficio triēnij. vnde dicūt doc.in di.c. cum.m.ꝙ quādo proteſtatio fit ſup de= pendentibus a cōſenſu duoꝝ: ꝓteſtātis ſcil3 et alterius nō poſſum proteſtari in ꝑiudiciū alterius ſine eius cōſenſu.c.fi. de ꝑon.ap.c.cumana.de elec.qđ no. In= nocē.in.c.preſentiū. de teſti.li.vi.niſi fie ret ex iuſta cā per vnū. Bar.in.l.nō ſolū §.moꝛte.ff.de no.ope.nū. ſecus ſi fit ꝓ= teſtatio ſup dependentibus a mera fa= cultate proteſtantis.l.ꝑ ſeruū.ff.de vſu et ha.quo caſu nō eſt neceſſario intimā= da parti aduerſe cuius preſentia nō re= quiritur ⁊ cauſam nō reqrit. Bar.in.l.q̄ in aliena.§.celſus.ff.de acqui.heredi.

Proteſtatio añ actū qñq3 ꝓdeſt.

e ¶ hoc caſu.ſcilicet quo ad interrum pendam iſtam preſcriptionem trienna= lem ⁊ ad reddendum ꝯtum ad hoc bñfi cium litigioſum. al's autē per ſolam cō= uentionem in actione reali efficitur res litigioſa.in auť.litigioſa.C.de liti.l auť.

eo.ti.§.oēm.colla.viij.Bar. in.l.i.C.cōi di.ꝛ in actiōe mixta vniuerſali.l.diuus. ff.de peti.here.l. alienatiōes. famu.her. reſpectu tñ actionis requirit litiſcōteſta tio.no.Jo.an.in.c.fi.vt lit.pen.vbi dicit ꝙ licet ipa res non poſſit vēdi poſt cō= uentionem: ipſa tñ actio ꝑ quā mouet queſtio poterit ce= di añ litiſcōteſtatio nē.qđ placet hen.ꝛ panoꝛ.in.c.eccl'ia.i. vt lit.pē.qꝛ auḟ.ā.alle.ſolū facit mētio= nē de re de cui⁹ dñio q̄ſtio mouet:nō aūt de actione q̄ cōpetit ad ipam rem.reſpe= ctu ḡ actiōis ſtabim⁹ iuri antiquo.l.ij.ꝛ fi.C.de liti.ſi vero actio mixta eſt ꝑticu= larī:vt cōi diuidūdo : tūc tā res ꝙ̄ actio efficit litigioſa ꝑ litiſconteſtationē.d.l.i. C.cōi diui.no.in.d.l.alienatiōes. ſi aūt agit cōfeſſoꝛia vel negatoꝛia q̄ cōpetunt ꝑ iurib⁹ incoꝛpoꝛalib⁹:tunc aut actoꝛ di cit ſe ius hr̄e:puta agit ad ꝑbendā quā ali⁹ tenet quā dicit ſuā eſſe vel ius habe re i ea: ꝛ tūc res efficit litigioſa:qꝛ lꝫ in= coꝛpoꝛalia nō ſint in bonis nr̄is/ſunt tñ in q̄ſi bonis. ſec⁹ ſi dicit ſibi aliqđ ius de beri:qꝛ tunc cū non ꝯtendat de dñio vel q̄ſi nō efficit ipſa res ſeu ipm ius litigio ſum.no. Inno.in.c.cū.m. de ꝯſti. Sic̄ ſi agit actiōe ꝑſonali:ipa res nunꝙ̄ efficit litigioſa.no. Inno.in.d.c.cū.m.in.c.dile cta. de exceptio. vbi dicit ꝙ motio litis ꝑſonalis nō facit rem litigioſam. ꝛ licet per eā agat ad rē:nichilomin⁹ nō impe= ditur alienatio ꝑ litis pendentiā : qꝛ nō efficit res litigioſa ex quo nō ꝯtendit de dñio ipſius.ꝛ videt tex.in.d.auḟ.de liti. poſt ꝑn.no. Jo.an.in.d.c.fi. hen.et pa= noꝛ.in.d.c.eccl'ia.Bart.i.l.ij.C.de liti.lꝫ aliter diſtīguat in.l.i.ff.eo.ti. Bal.in.d. auḟ.actio tñ efficit litigioſa ꝑ litiſcōteſta tionē:vt.d.l.ij.qñ aūt agitur hypotheca ria vt qꝛ dicit actoꝛ rem ſibi obligatā eē tūc cū non agat de dñio vel quaſi res nō efficit litigioſa vnde pōt vendi cū onere: vt in.d.auḟ.de liti.poſt ꝑn.ſed ipſa actio efficitur litigioſa ꝑ litiſconteſtationē vt erat de iure antiquo.d.l.ij.ꝛ fi.de liti.

Actio ſup re li tigioſa ꝑt cedi.

Actiōe ꝑſonali agēs ñ facit rē litigio= ſam.

casu quo ad futuras controuerſi= as[a] intelligatur ſi ad executionem citationis[b] iuriſq[c] sui in iudicio[d]

a ℂCōtrouerſias.q̄ dicunt añ litē ꝯte ſtatā.ff. đ peti.hef.l.ſꝫ ꝛ ſi.§.ſi āte.Bar. in.l.diu⁹.ff.e.ti. ꝛ eſt iuris vel facti.ff.de acq̄.poſ.l.clā poſſidere.l.lucius.§.tres. vbi glo.ꝛ Bar.ff.ad treb.Bart.in.l.am= plius.rem ra.ha.ꝛ pōt eē ſine lite ꝛ cau= ſa.no.in.c.vt circa. de elec.li.vi.Bal.in l.cauſas.C. đ trāſ= act. vbi dicit ꝙ lis incipit añ litē conte ſtatā vt hic:ꝛ cauſa poſt.l.litis.ꝛ ibi Bar.ff.de ꝟbo.ſig. litis tñ appellatiōe venit tota inſtātia.no.i.l. poſtꝙ̄.C.de pac.vbi doc.licꝫ ḡ ſola cita= tio ꝑpetuet iuriſditionē ſm cano.ꝑout le.ꝛ no.per Jo.an.in.c.fi.de offi.le.Bal. in.l.fi.C.de ꝑſcrip.xxx.an.hoc tamē ca= ſu non ſufficit niſi fuerit legitime execu tata:ꝛ relatio nūcij accedat. ad hoc.l.i. §.item cū de edicto.ff.que ſen.ſi ap.reſ. cle.cū lite ꝑri.alleg.cle.cauſam.de elec. cle.i.de renun.de foꝛo compe. cle.q̄uis. pau.de caſt.conſi.xlviij.

b ℂCitatiōis.i.cōmiſſionis de citādo a iudice decrete ſine q̄ citatio facta a nū cio nō valeret:nec verbalis nec realis.l. neminē.ꝛ ibi Bar.C.de exhi.re.niſi i ca ſib⁹ a iure ꝑmiſſis. panoꝛ.i.c.i.de iudi. in.c.cū ſit romana.de ap.i.c. ꝑpoſuiſti. de fo.cōpe.in.c.dilecti.de ma.et obe.i.c. ꝑut.de do.ꝛ ꝯtu. ꝑ doc.i.c.qm̄ cōtra. de ꝑo.Ang.i trac.de cri.in ꝟ.citent.niſi cō ſuetudo ſit in ꝯriū.Bal.i.l.ſi qñ.C.de te ſti.i.l.cū clericꝫ.C.de epi.ꝛ cle.Jmo.i.c. cū parati.đ ap.q̄ obſuat i nūcio publico

c ℂJuriſq.i.tituli.et.ā.ibi rōne iuris ff.ſi ſer.ven.l.ſi q̄s diuturno.de ꝯceſ.pre ben.cū nr̄is.ꝛ de varia ſignificatiōe hui⁹ dictionis no.Jo.mo.in.c.cupientes.de elec.l.vi.Jo.an.i ru.đ ꝟb.ſig.e.li.in no.

d ℂJudicio.competēti ſicut citatio fa cta a nō cōpetenti iudice nō facit litē pē dere.cle.cū lite.vt lit.pen.nec ꝑſcriptio= nē interrūpit.l.ſi pater.C.ne de ſta. de= func.not.in.c.vt debit⁹.de ap.vbi doc.in c.ex tuarū.de ꝑui.Archi.xvi.q.iij.§.hec de ꝑſcriptionib⁹.Spec.titu. de litiſcō.§. effectus.no.in.c.illud.de ꝑſcrip.vbi pa noꝛ.Bald.in.l.celſus.ff.de vſuca.glo.et Bar.in.l.accuſatur⁹. de adul.Oldra.cō

Citatio ꝑpetu= at iuriſ= ditiōeꝫ.

Citatio nō fit ꝑ nūciū ſi ne ꝑmiſ ſione.

ſ

ſit. ccliiij. Bal. plene in addi. ſpe. de cita. ver. nota ꝙ in criminali. niſi qn̄ competentis iudicis copia haberi nō poteſt. l. vt pfectus. C. de anna. ex. Ange. in. l. ſi vacātia. C. de bo. vac. li. x. et de effectib⁹ citationis late Bertha. i reperto. in ℣. citationis effectus.

exhibitionem[a] **ac terminorū**[b] **oīm obſeruationem proceſſum fuerit.**

a ¶ Exhibitionē. id eſt oſtēſionē ⁊ iuris copie partis dationē. nam exhibere eſt ipſius rei apprehēdēde copiā facere ff. ad exhi. l. i. de ℣b. ſig. l. plus. ⁊ l. fi. ⁊ legende. ff. quēadmo. teſta. ape. l. ij. §. iſpectio. et deſcribēde. ff. ad. l. fal. l. pe. §. fi. c. accepimus. c. cōtingit. de fi. iſtru. Et iſta exhibitio titulorū de ſtilo caſtelleti pariſieñ. fit in pricipio proceſſus ante litem cōteſtatam. in alijs autē curijs nō fit neceſſario: niſi poſt litē conteſtatam et tpe ꝓductionis. caueant igit̄ qui p̄ſcriptionem iſtā triennalē voluerint interrūpere ꝙ ſemꝑ in exordio litis ſua iura parti aduerſe in iudicio exhibeant nec expectent tēpus ꝓductionis ad quā multis dilationibus intermedijs ꝑuenitur.

Exhibere quid eſt.

Tituli nō ſunt exhibendi.

b ¶ Terminorū. obſcura littera et egeret declaratione. ſi eñ intelligat̄ de oib⁹ terminis. i. dilationibus litis demū erit obſeruatio ipſorꝫ poſt allegationes/productiones/et cōcluſionē in cauſa poſtꝙ̄ partes nō audiunt̄ ad allegandū ⁊ ꝓducendū. c. cū dilectus. de fi. inſtru. c. paſtoralis. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ ſm̄ hūc intellectum lis nō diceretur hoc caſu donec fuiſſet in cauſa ꝯcluſuꝫ: qđ durū eſſet dicere: ideo meli⁹ intelligēdus eſt hic tex. de obſeruatiōe terminorū. i. dilationum q̄ ſolēt dari vſqꝫ ad ꝯteſtationē litis. nulla eñ inuenit̄ in iure p̄ſcriptio tā fauorabilis: q̄ ſaltim ꝑ litis conteſtationē nō interrūpatur ſaltē in effectu. l. more. C. de rei ven. l. penul. ne de ſta. de. cū no. in c. illud. de p̄ſcrip. No. ergo ad hoc ꝙ hic dicatur bñficiū litigioſum tria requiri. Primo ꝙ emanauerit citatio executata Scđo ꝙ titulus agētis fuerit in iudicio cōpetenti parti aduerſe exhibitus. Tertio ꝙ oēs dilationes ordinarie iuris vel ſtili que dātur ad litem cōteſtādam ſint

Bñficiū fit litigioſuꝫ tribus cōcurrentibus.

elapſe ante finē triennij. Querit̄ an motio litis ſm̄ hunc tex. proſit oibus: puta moui litem cōtra te poſſidentē certū beneficiū: ⁊ ſic interrūpitur p̄ſcriptio triennalis: an operabit̄ ſuū effectū etiaꝫ quo ad alios: vt poſſint agere cōtra te poſt lapſuꝫ triennij? dic ꝙ nō: ſed ſolū prodeſt agēti ſicut interruptio ciuilis ſolū ꝓdeſt actū exercenti quaſi reſtringat̄ actus ad certā ꝑſonā. ad hoc. l. inter quatuor. ff. de diuer. et tep. p̄ſcrip. no. in. l. cū notiſſimi. C. de p̄ſcri. xxx. an. in §. pōt. xvi. q. iij. no. in. d. l. more. vbi doc. Barto. in. l. naturaliter. ff. de vſuca. Bal. in. l. ij. C. de ſerui. do. Anto. in. d. c. illud. de preſcrip. niſi interruptio fiat ab vno ex correis credēdi: tūc ꝓdeſt alteri. l. fi. ⁊ ibi gl. Bal. ⁊ Ange. C. de du. re. ſꝫ quo ad p̄mū dubitat Panor. l. d. c. illud. de iure canonico tenēdo ꝙ ꝑ cōteſtationē litis efficiat̄ malefidei poſſeſſor ⁊ ꝙ durat hoc viciū litigioſi perēpta inſtātia: interrūpit̄ ergo quo ad oēs: q2 ſine bona ꝯſcientia nūꝙ̄ currit p̄ſcriptio. c. fi. de p̄ſcrip. vñ dicit Bal. i. d. l. ij. de ſerui. ꝙ de iure canonico ols p̄ſcriptio interrūpitur ꝑ ſolā citationē: q2 cauſat malā fidē. Oldra. ꝯſi. clxxvi. Ange. de are. iſti. de ac. §. eque. ſꝫ tenendo aliā opi. ꝙ ꝑ litiſcōteſtationē nō inducit̄ vera mala fides/ſed p̄ſumpta tm̄ vel ficta: vt no. i. l. nemo. C. d acqui. poſ. pōt p̄dicta opinio ſuſtentari. nā poſſidēs rem ⁊ credēs firmiter eā ſuā non mouet̄ firmiter ad credēdū ꝯtrariū ex hoc ꝙ ali⁹ fecit ſibi queſtionē: al's de facili daret̄ materia impediendi ꝑpetuo curſum p̄ſcriptionis: nā nō haberet niſi litē conteſtari. opi. tñ primā indiſticte tenet Pe. de ancho. in. c. i. de p̄ſcrip. l. vi. ꝙ nō ſolū de iure ciuili: ſꝫ etiā de iure canonico ille q̄ hꝫ malā fidē quo ad vnū ⁊ bonā fidē quo ad aliū: pōt p̄ſcribere ꝯtra illū ꝯtra quē hꝫ bonā fidē alle. ꝑ caſu. l. q̄ balneū. ff. q̄ po. i pig. ha. ad hoc. l. aut q̄ aliter. §. ſi qs dum putat. ff. qđ vi aut clam. et ibi Bar. Aduerte ꝙ p̄ſcriptio hmōi triēnalis eſt quaſi mere odioſa. nō eñ eſt introducta in fauorem

Preſcriptio, interrupta ꝑ vnū/an pſit alijs.

poſſidentiũ beneficia: qȝ nõ poſſunt illa pſcribere quo ad ſe ex natura rei impreſcriptibilis: vt dictũ eſt.§.§.i. ſȝ i odium negligentiũ ius ſuũ pſequi. ideo interruptio facta p vnũ: nõ pdeſt aliis negligẽtib⁹. nec ob. hoc c.in pnc.i hoc qꝫ dicit qꝫ poſſidere debet ſine lite: qȝ quo ad negligentẽ poſſedit ſine lite vt hic ſatis colligitᷣ nec põt iſte negligẽs excipere de lite per aliũ mota: ex quo hec exceptio nõ fundat intẽtionẽ opponentis.l.fi.C.de rei ven. et quo ad iſtum liberas edes hȝ.l.loci corp⁹.§.cõpetit.ff.quẽad. ſer.amit. nec litigiũ afficit bñficiũ.l.i.et ibi glo.ꝛ Bar.ff.de liti. vbi pȝ qꝫ viciũ litigioſi eſt pſonale nõ reale.no.i.l. vicia. C.de acqui.poſ.l.i.ꝛ ibi Bart.de pſcrip. long.tẽpo. Ange.in aut.de liti.§.i.colla. viij.per Bal.in.l.fi.C.eo.ti.

¶ Ordinarii[a] autem inquirant.[b]

a ¶Ordinarij.quicũqꝫ etiã inferiores epis habentes iuriſditionẽ et poteſtatẽ inſtituẽdi ꝛ deſtituendi.lxxiij.di. ſi in plebib⁹.c.ſup eo.de offi.deleg. ipſi em̃ ſunt ordinarij.c.cũ ab eccleſiarũ.de offi.ord. c.ordinarij.eo.ti.in.vi. ꝛ ibi doc. Archi. in.c.ij. de reſcrip.eo.li.in.c. licet canon. de elec.eo.li. Joh.an. in cle.i.de iur.pa. in cle.i.de vi.ꝛ hone.cle.ad hoc.ß.de colla.§.itẽ qꝫ oĩa.aliqñ hoc nomen ordinarius reſtringitur ad epm̃.in extra. Joh. xxij.execrabilis.§.ceterum.

b ¶Inquirãt.ex officio ſuo.c.ſicut.de accu.c.graue. de pb.c.ordinarij. de offi. ordi.in.vi.ß.de elec.c.i.§.facta.c.i. vt ec cle.be.cũ no.per Archi.in.c.nõ eſt. de cõ ſue.in.vi. Sed an inquirẽdo poſſit cogere poſſeſſorẽ bñficij vt oſtendat ei ſuũ titulũ.dixi aliqd.ß.§.i.verũ qȝ iſta materia eſt quotidiana colligẽdo dicta doct. ibidẽ alleg.ſi queraᷣ an beneficiatus teneaᷣ docere de ſuo titulo. diſtingue aut bñficiatus agit p iurib⁹ ſui bñficij: aut agit pro ipſo beneficio.ſi agat p iuribus beneficij: tũc aut nõ eſt in poſſeſſione beneficij aut ſic ſed de recenti: aut hȝ antiquã poſſeſſionẽ. Primo caſu teneᷣ plene probare titulũ ſue poteſtatis: qȝ non habet pſumptionẽ pro ſe.nam qui agũt noĩe alieno debent docere anteqꝫ admittanᷣ ſe legitime ordinatos vt pcurator. ff.de pcura.l.i.tutor ꝛ curator.C.de tu. q̃ nõ ſatiſ.l.fi.arbi.tu.l.veteris.ſindicus actor ꝛ ſimiles.ff.qđ cuiuſqꝫ vni.l.nulli. etiã intereſt illorũ q̃ conueniunᷣ: quia alias ſi nõ eſſet plaſ tus nõ liberarẽtur ſibi ſoluẽdo.xvi.q.vi.ſi qs.ff.de ꝯdi. inde.l.ſi vrbana.l.qui hoĩem.§.ſi nullo.ff. de ſolu.nã geſta per eũ qui ſe gerebat vt p̃latus: ꝛ non erat.ſi nõ erat in poſſeſſione dignitatis nõ valent. ar.c.cõſultationibus.de iure pa.nec in tali caſu cõis error ſufficit ad hoc quod not. in.c.cũ dilectus.de reli.do. Inno. in.c.ij.de in integ. reſti. Bar.in.l. barbarius.ff.de offi.pre. Panor.in.c.dudum.ij.de elec.non teneᷣ tñ ita plene probare ſicut ſi de beneficio ageretur principaliter.ad hoc quod no. Inno.in.c.veniẽs.de ꝟb.ſig.i.vi.in.c.in litteris.de reſti.ſpol.vbi doc. Scđo caſu etiã tenetur probare: qȝ eſt preſumptio cõtra eũ ex recẽti poſſeſſione/maxime ſi moueᷣ ſibi cõtrouerſia.Spe.ti.de acto. §.i.ver.item cõtra prelatũ.glo.ꝛ doc.in l.ij.C.de eo qui pro tu.Bal.in.l.ij.C.de ſerui.ſed non probabit ita plene ſicut in pcedenti caſu. ad hoc qđ no. Joh.an. in regula nõ licet.de regu.iur.in.vi.in mercu.et hoc caſu cũ dubitatur de prelatura admittetur cũ cautiõe de rato.l.i.C. de pcu. Ange.in.l.tutores.C. de admi. tu. Tertio caſu ſufficit pbare poſſeſſionem ꝛ cõmunẽ reputationẽ. arg.d.l.barbarius. ſpec.ti.de pro.§.i.ꝟ.q̃liter autẽ. ꝛ quia nemo cogitur probare titulũ ſue poſſeſſionis.l.cogi. de peti. here.ij.q.v. in prin. no.Inno.ꝛ Joh.and.in.c. quia cũctis.de ꝯceſ.pbẽ.in.vi. de ro.deci.iiij. Inno.ꝛ Cõpo.i.c.nichil.de elec. Bal.in d.l.ij.de ſerui.in addi.Spe.de arbi.ver. ſed quid ſi cõpromittiᷣ cauſa diuiſiõis. Ange.in.l.qui aliena.ff. de acqui. here. Panor.in.c.cũ ſup.de cau.poſ.et ppie. nam geſta per talẽ prelatũ valent: licet poſtea pnuncieᷣ non p̃latus cõcurrente cõmuni errore et auctoritate ſuperioris per.d.l.barbari⁹.vbi Bar.et doct.vbi.ß.

[Left margin:] bñficia ...us an ...eneaᷣ ...ocẽ. de ...tulo.

[Right margin:] Prelati putatiui geſta valent.

Panor.in.c.dilecta. de excep.viij.q.iiij.
nōne.d.c.cōſultationib⁹.l.ſi tutor. et ibi
Bal.poſt glo.C.in qui.cau.in ĩteg.reſti.
nō eſt neceſ.ſcḃo caſu principali cū agit
ꝑncipaliter pro bñficio:tūc aut agit peti
torio ⁊ teneť docere de ſuo titulo.l.actor
C.de pro.d.c.i.vt eccle.be. no. Innoc.et
Henr.in.c.illud.de ꝑſum. Idem ſi petit
ſuā poſſeſſionē ratā haberi aut ſuā inſti
tutionē canonicā decerni.c.ex iſinuatio
ne.de ꝓcu.vt ibi no. Inno.⁊ in.c.i.de cō
fir.vti.caſus eſt in.l.matrē.C.de pro.ſꝫ
vnū intellectū: ꝙ illa mulier de qua loq
tur conueniebať: ſed petebat ſe ꝓnūcia
ri liberā. Idem ſi petat ſuā electionē cō
firmari.no. Inno.in.d.c.ex inſinuatiōe.
Titulū ꝓdeceſſoris nō ē neceſſe ꝓbare. de titulo aūt ſui ꝓdeceſſoris nō habꝫ ne
ceſſario docere.de ro.deci.cxij. vbi dicūt
ꝙ agens ꝓ beneficio ꝑmutato nō habet
neceſſe ꝓbare ſecum ꝑmutantē ius ha-
buiſſe in bñficio: ſed ſufficit ꝓbare illuꝫ
habitū ⁊ reputatū pro tali ⁊ fuiſſe ĩ poſ-
ſeſſione pacifica illius bñficij.ꝓ quo fa-
cit qḋ.ĩ.dicetur.no. Panor.in.c.cū vene-
rabilis.de excep.ſi aūt actor deficit ĩ pro
bādo abſoluēdus eſt reus: qꝛ actore nō
ꝓbante ⁊c.d.l.actor.cū ſi. Et dicūt doct.
in.c.mandatū.de reſcrip. ꝙ ſi reus etiā
in bñficialibus cōfiteť defectū iuris ſui:
⁊ actor deficit in ꝓbādo: abſolueť reus
dūtaxat ab ĩpetitione ſua:⁊ ꝯtra eū non
ꝓnunciabiť qui nichil petijt:qꝛ inferior
citra papā non hꝫ ptātem vltra vires li
belli.et ꝓnūciatio debet eſſe ſm petitio
nem.ff.cōi diui.l.vt fundus.l.fina.C.ď
fideicōmiſſa.li.c.lꝫ.de ſimo. no.Arch.c.
di.contra morē.in.c.fina.de iureiurā.li.
vi. Henr.in.c.ad audientiā. de offi.vica.
hec vera quādo reus ſtat ĩ meris termi-
nis defenſionis:ſecus ſi petat ꝓnūciari
ſuā inſtitutionē canonicā ſicut et actor:
tunc eñ ſi conſtiterit iudici de nullitate
vtriuſqꝫ inſtitutionis ⁊ actoris et rei nō
debet iudex vtrūqꝫ ſimul abſoluere ab
impetitione alteri⁹ ⁊ dimittere poſſeſſo
rem in poſſeſſione:ſed debet ꝓnunciare
vtrāqꝫ inſtitutionē inualidā ⁊ excludere
vtrūqꝫ a beneficio . ſic poteſt intelligi.c.
cū ſuper.de cau.poſ.⁊ ꝓprie. vbi pronū
ciatū fuit cōtra reum qui nō ſteterat in
meris terminis defenſionis: niſi fuiſſet
facta ſemiplena probatio per alterū vel
vtrūqꝫ:qꝛ tūc ſufficeret abſoluere vtrūqꝫ
ab ĩpetitione alterius ſeu reū ab inſtan-
tia actoris ſi vnus erat reus alter actor:
nec remouere poteſt poſſeſſorē de bene-
ficio:⁊ hoc qñ alter poſſidet . de ro.deci.
xv.clxiij. Si vo neuter poſſidet ⁊ vterqꝫ
petit ſibi adiudicari beneficiū/ et vterqꝫ
ſeu alter ſemiplene probat altero plene
nō probante:nō eſt pro aliquo iudican-
dū ex quo dubie ⁊ nō plene ꝓbatur: nec
eſt locus dilationi iuramēti ex quo agiť
de titulo beneficij. de quo in.c.mulieri.
et.c.fi.de iureiur.de pro.in ꝑſentia. ⁊ de
hoc vltimo ꝑ Ioh.an.in.c.eū qui. de eo
qui mit.in poſ.in.vi.in no. Henr.in.d.c.
mulieri. Panor.i.d.c.cū ſuper. aut agit
poſſeſſorio: tūc aut agit poſſeſſorio adi-
piſcende ⁊ debet ꝓbare titulū ſicut ĩ ca-
ſu ꝑcedeñ.nō plene:ſed prima facie vali
dū.arg.C.de edic.di.adri.tol.l.ij.⁊ fi. et
cōtra agētem hmōi admittitur exceptio
defectus ꝓprietatis ſi ꝓbationes offerū
tur incōtinenti.l.iij.§.ibidem.ff. ad exhi
ben.no.in.c.i.in.c.litteras.de reſti.ſpo.
Hoſti.in.c.ad vltimū.de cau.poſ.⁊ ꝓpe.
do.Anth.⁊ Panor.in.d.c.in lrīs.de reſt.
ſpo.⁊ in bñficialibus obſtat exceptio cri
minis cū ĩfamia.de quo legiť ⁊ no.in.c.
accedēs.de accu.in.c.cum olim. de cau.
poſ.⁊ ꝓprie.aut agit poſſeſſorio recupe-
rande.⁊ in hoc doc.nrī ſe in varias ſen-
tētias diuiſerūt.ſꝫ Panormi.reducebat
Exceptio crimis obſtat ĩ beneficialibus.
hāc materiā ad quattuor opi.vt ip̄e no.
late in.d.c.ĩ lrīs.vbi finaliter tenet opi.
Inno.⁊ Car.in.c.ex pte.de reſti.ſpol.ꝙ
ſufficiat ꝓbare nudā poſſeſſionē:nec eſt
neceſſe colorare poſſeſſionē ad inſtātiaꝫ
rei vel iudicis.moueť per tex.illius.c.in
litteris qui ſm eū hoc expreſſe vult : dū
mādat prius inquiri de violēta eiectio-
ne qꝫ de canonica inſtitutiōe: ⁊ nichil di
cit de iuſtificatione poſſeſſionis.igiť ma
nifeſte ptꝫ ꝙ nō tenetur colorare poſſeſ-
ſionem.ar.c.ad audientiā.de deci.qnim
mo ſm eū ille text⁹ videtur innuere op-
poſitū duꝫ in fine dicit.eſt ante oīa reſti-
tuēdus: al's eñ parū valeret argumētū
illius littere cui⁹ ſenſus eſt:⁊ ipſe dicit

ibi.qꝛ ſi predo reſtituendus eſt forti⁹ il-le de cuius poſſeſſione cõſtat.lȝ nõ de ti-tulo.ad idẽ.c. item cũ quis.c.ꝯquerẽte. de reſti.ſpo.vbi ſpoliatus per iudicẽ nõ ſeruato iuris ordine reſtituendus eſt.a fortiori ergo debet reſtitui ſi fuerit ſpo-liatus p̄ priuatũ.dicebat etiã illud ma-niſeſte ꝓbari per cle.i.de cau.poſ.⁊ pro-prie.vbi dicit tex.ꝙ poteſt ſuſpenſo peti-torio procedi.ergo ſm eũ ſequitur ꝙ nõ debet aliq̃d probare de titulo:qꝛ ſi tene-tur probare vel iuſtificare poſſeſſionẽ ex titulo non eſt verũ dicere ꝙ ꝓcedatur in ſolo poſſeſſorio:⁊ i poſſeſſorio ſufficit ꝓ-bare ſolam poſſeſſionẽ ⁊ detectionem.c. cõſultationibus.de offi.dele.c. cauſam. qui fil.ſunt legi.⁊ multis alijs argumẽ-tis nititur fundare hãc opi. Sed alia eſt opi.cõmunior ꝙ petens reſtitutionẽ bñ-ficij nõ tenetur ꝓbare titulũ: ſed colorẽ tituli.hanc opi.tenet Joh.an.in.d.cle.i. de cau.poſ.⁊ ꝓprie.et apertius in addi. ſpec.eo.ti.ſup rub.vbi dicit ꝙ vbi nõ cõ ſtat petentẽ nõ habere ius auditur: ſed habet iuſtificare poſſeſſionẽ ex titulo: et hoc tenuit Bertrã.in.d.clemẽ.de ro.de-ciſ.cclxxix.cclxi. vbi dicunt ſufficere ad colorandã poſſeſſionem eaȝ fuiſſe habi-tam ſupioris auctoritate. tenuit paul. in.d.cle.de rot.deci.cxcij.ꝙ ſpoliat⁹ obti-net reſtitutionẽ ſi probet inſtitutionẽ: lȝ non preſentationẽ.do.Antho. in.d.c.in litteris. vbi dicit ꝙ ex quo non apparet auctoritas ſuperioris eſt euidẽter iniu-ſtus poſſeſſor cui nõ cõpetit poſſeſſoriũ: niſi forte ſuperior aliquẽ actum expreſ-ſum feciſſet per quẽ illum approbaſſet. ar.c.ex ore.de his q̃ fiũt a maio.p̄te cap̄. de p̄ben.c.dilecto. vel niſi antiquiſſima ſit poſſeſſio:qꝛ eoipſo ex hoc colorat̃. ad hoc quod no. Inno.in.c.ij.de in iteg.re-ſti.et.j. Item ſm do.Antho. ſufficit ꝓba-re titulũ prima facie validum.et dicunt de ro.deci.cccc.xij.cccc.xxv.ꝙ per confeſ-ſionẽ aduerſarij titulũ confitentis eſt ſa-tis iuſtificata poſſeſſio ad finem conſe-quende reſtitutionis.nec ob.ſm do.An-tho.ſi dicatur ꝙ poſſeſſor nõ tenet̃ oſten-dere titulũ ſue poſſeſſiõis.d.l.cogi. glo. in.c.lȝ.de pro. quia illud verum quãdo poſſeſſor nõ habet contra ſe preſumptio-nẽ: vel qñ nõ eſt euidenter iniuſta abſq̄ coloratõe/⁊ res eſt pariter poſſidibilis. ſecus qñ certo modo poſſidetur vt in ca-ſu bñficiali. nã ad acquiſitionẽ poſſeſſio-nis bñficij reſpectu tituli eſt neceſſariuȝ ꝙ interueniat ſciẽtia et patientia eius a quo depẽdet poteſtas trãſferẽdi poſſeſ-ſionẽ:qꝛ hec eſt impropria poſſeſſio q̃ nõ põt haberi niſi p̄ patiẽtiã illius ad quẽ ſpectat ius trãſferendi:vt no.in.c.cũ ec-cleſia.de cau.poſ.de offi.ordi. ꝯquerẽte. alle.do.Ant.vbi.s̃.l.iij.§.dare.ff. de vſu-fru.l.quotiens.ff.de ſer.ad hoc.c.vt no-ſtrũ.de offi.archi.⁊ hec vltima opi.plus placet cuidã doc.in repe.d.c.itẽ cũ quis ⁊ eã probat hoc modo.reſtitutio non eſt fienda cũ peccato.c.lr̃as.de reſti.ſpol.c. gaudem⁹.de diuor.glo.in.c.i.vt lit.non ꝯteſ.in.c.de bñdicto.xxxij.q.i. ſȝ retinẽs beneficiũ ſine titulo peccat.c.dudum.ij. de elec.etiã mortaliter: vt colligitur op. ex.c.nemo.c.nullus.xi.q.iij.iuncto.d.c. dudum.no.s̃.§.i.ergo videtur ꝙ probã-do nudã poſſeſſionẽ nõ ſit fiẽda reſtitu-tio.vt no.iij.q.i.in ſum. Secũdo vbicũq̄ aliqua parificãtur a iure diſpoſitum in vno extenditur ad reliquũ.c. de multa. de p̄ben.cum ibi no.in fi.c. a multis. de eta.⁊ quali.c.ſi poſtq̃.iũcta glo.de elec. in.vi.ſed in matrimonio carnali petens reſtitutionẽ tenetur probare matrimo-niũ primo aſpectu validum:nec ſufficit probare ſolã poſſeſſionẽ.c. ex trãſmiſſa. c.ex parte.d.c.litteras.de reſti.ſpol. er-go et idem in matrimonio ſpirituali: cũ iſta duo parificent̃ in iure.c.ij.de tranſ-la.prela.c.quoniã frequenter. vt lit.nõ ꝯteſt. Tertio beneficij poſſeſſio reſpectu tituli nõ datur ſine canonica inſtitutio-ne:vt voluit Bertran. in.d.cle.i.de cau. poſ.⁊ ꝓprie.et dicit ſic fuiſſe obtentũ in palacio apoſtolico.alleg.c.i.de reg.iur. in.vi.c.ex frequẽtibus.de inſti. eũ ſequi-tur do.Antho.in.d.c.in litteris. Jo.an. in addi. Spec.ſuper rub.de reſti.ſpo.ad hoc glo.in.c.cum noſtris.de ꝯceſ.p̄ben. probatur ratiõe. Nam beneficiũ reſpe-ctu ꝓprietatis non datur ſine canonica inſtitutione:vt.d.c.i.d.c.ex frequẽtibus

Bñficij reſtitu-tiõeȝ pe-tens an teneat̃ titulũ ꝓbare.

Bñficiũ ſine ti-tulo te-nẽs m. or-taliter peccat.

c.ex parte ade.de teſti.ſed poſſeſſio dici=
tur connexa ꝓprietati.c.i.de cau.poſ. et
ꝓprie.c.i.de ſequeſtra.no.glo.⁊ doc.i.c.
fi.de iudi. ergo ſicut reſpectu tituli non
poteſt obtineri ſine canonica inſtitutio=
ne:ita ⁊ reſpectu poſſeſſionis: cũ de an=
nexis idẽ ſit iudicium.c.q̄to.de iudi.cũ
ſimi. Sequit̃ ergo ꝙ ad obtinendũ reſti
tutionẽ debet probare modũ per quem
trãſfert̃ ipa poſſeſſio: vt no.do.Anth.in
d.c.ex parte.⁊ ſic nõ ſufficit ꝓbare nudã
poſſeſſionẽ. Nam ſicut nõ ſufficit ſolus
animus ad obtinẽdum beneficiũ reſpe=
ctu tituli:vt.d.c.ex frequentib⁹:ſic eodẽ
modo reſpectu poſſeſſionis cuꝫ iſta ſint
cõnexa.vt dictũ eſt.⁊ facit verbũ obtine
ri in illa regula.i.de reg.iur.in.vi.quod
refertur non ſolũ ad ꝓprietatẽ: ſed etiã
ad poſſeſſionẽ.ad hoc glo.in ℣.obtinuit
in.c.diſciplina.xlv.di.facit glo.in.c. ca=
pitulũ.de reſcrip. voluit Guil. in cle.ij.
de vita ⁊ hone.cleri.in ℣.obtinẽs.vbi di
cit ꝙ qui habet ſolũ titulum bñficij ſine
poſſeſſione non dicit̃ obtinere beneficiũ:
quod eſt bene no.qꝛ multũ facit pro iſta
parte. Item oĩa iura loquẽtia de poſſeſ=
ſione habita ſine inſtitutione canonica
vtũtur verbo occupata ⁊c.vt ptꝫ in.d.c.
ex frequẽtibus. Nam aliud eſt poſſeſſio
nẽ habere et eam occupatã detinere : vt
op.pro.in.c.lꝫ.de pro. Quarto retinens
beneficiũ ſine titulo non ſolũ detinet cũ
preiudicio ipſius occupantis : ſed etiaꝫ
parrochianorum: ⁊ ſic vertitur preiudi
cium publicũ.ad hoc.d.c.dudum.c. pla
cuit.de peñ.di.vi.c.omĩs.de pe.⁊ remiſ.
ſed vbi timetur de p̄iudicio priuato nõ
eſt fiẽda reſtitutio: vt in matrimonio.d.
c.ex trãſmiſſa.d.c.litteras. no.in.c.i. vt
lit.nõ cõteſt. multomin⁹ eſt faciẽda vbi
timetur de p̄iudicio publico.ar.c. cuꝫ in
cũctis.de elec.⁊ publica vtilitas prefer=
tur p̄uate.c.bone.i.de poſtu.p̄la.Quin=
to hoc remediũ reſtitutoriũ dicitur eſſe
introductũ in odiũ ſpoliantis.c.fi.de or=
di.cog.⁊ ibi plene ꝑ Panor.ptꝫ in.d.cle=
men.i.de cau.poſ.ſed ius penale eſt ſtri
cte interp̄tandũ.c.ſtatutũ.de elec.in.vi.
de peni.diſ.i.pene.c.in noſtra. de iniur.
cũ ſi.cũ ergo iura dicãt ſpoliatuꝫ debere

Bñficiũ poſſeſ=ſio obti=neri nõ põt ſolo animo.

Bñficiũ nõ obti net q̃ ti=tuluꝫ ſi=ne poſ=ſeſſione habet.

ꝓbare poſſeſſionẽ.d.c.cõſultationibus.
intelligendũ eſt de legitima: nõ autẽ de
occupata poſſeſſiõe.ar.c.ſollicite.de re=
ſti.ſpo.c.cũ ſup.d cau.poſ.⁊ ꝓpe. Sexto
factũ ꝯtra ius eſt nullũ.c.ij.de teſti.i re=
gula que ꝯ ius.de reg.iu.l.vi. ad hoc.c.
debitores.de iureiur. vbi ſi q̃s promiſit
ſoluere vſuras ꝓmittens nõ obligat̃ ex
tali ꝓmiſſione.⁊ doc.aſſignãt rõneꝫ ibi:
qꝛ cũ vſure ſint ꝓhibite a iure.de vſur.ꝑ
totũ.talis ꝓmiſſio facta ꝯtra.l. non obli
gat ꝓmittentẽ.plus dicit ille tex. ꝙ etiã
naturaliter nõ obligat̃ vbi al's obligare
tur.c.ij.de pac. ſꝫ ius ꝓhibet aliquẽ in=
trare bñficiũ ꝓpria auctoritate.c. admo
net.de renũ.c.fi.de cle.pere. no.Arch.in
d.c.eũ qui.ergo talis exceptio ꝯcernens
nullitatẽ ipſo facto admittẽda eſt.iuxta
no.ꝑ Inno.in.c.inter dilectos.de exceſ.
p̄la.do.Ant.i.c.accedẽs.de accu.Septi=
mo vbi eſt p̄ſumptio cõtra petentẽ reſti=
tutionẽ de occupatione non ſufficit ſolũ
ꝓbare poſſeſſionẽ:ſed de titulo eſt neceſ
ſariũ probare:puta qꝛ ius cõe facit ꝯtra
petentẽ reſtitutionẽ: vt doc.cõiter tenẽt
in.c.cõſtitutus.de fil.p̄ſby.per qd.c. iun
cto.c.qm̃.eo.ti.dicũt doc.in.d.c.in litte=
ris.ꝙ exceptio defectus ꝓprietatis no=
toria admittit̃ in iſtis bñficialib⁹ contra
petentẽ reſtitutionẽ.de ro.deci.xvi.ſiue
fundet intentionẽ excipientis ſiue non:
quia nõ debet fieri reſtitutio cũ peccato.
d.c.litteras. do.Anto.in.c.bone. de ap.
vbi dicit ꝙ agenti ad reuocationẽ atten
tatorũ/appellatione pẽdente obſtat ex=
ceptio dominij deficiẽtis. Domi.i.c.ad
decimas.de reſti.ſpol.in.vi. Idẽ quãdo
factũ eſt ita notoriũ ꝙ certum eſt vel ſa=
tis veriſſimile ꝙ nullũ ius cõpetat petẽ
ti reſtitutionẽ. ⁊ in iſtis notorijs debꝫ iu
dex ſupplere ex officio ſuo:nõ tñ debꝫ di
mittere bñficiũ apd ſpoliatorẽ:ſi de ſpo=
liatione ꝯſtat.fa. quod no. Inno. in.c.ſi
cõſtiterit.de accu.et qd ibi no. Panor. fa
cit.c.oblate.c.cõſtitutus.de ap.⁊ hoc ca
ſu non procedit glo.in.d.c.ad decimas.
in.c.i.de p̄ſcrip.li.vi.qd ſatis voluit Io.
an.in addi.ſpec.iu rub.de reſti. ſpo. Nã
in alijs nõ dꝫ obſtare exceptio defectus
proprietatis: ex quo nõ fundat intentio

Uſuras promit=tẽs non obligat

nem opponẽtis:q: iuſte poſſidet ex quo poſſidet.l.fi.C.de rei vẽ.ꝛ ſic in alijs caſibꝰ poſſũt ꝓcedere gl.ꝑalle. plus dt Panoꝛ.in.d.c.in lr̃is.ꝙ ꝯ petentẽ reſtitutionẽ beneficij admitti dꝫ exceptio defectꝰ ꝓprietatis nõ notoꝛia. vbi ꝓbatio exceptionis offerẽ incõtinẽti ꝑ rõnẽ.d.c.lr̃as ibi eñ differtur reſtitutio quo ad carnalẽ copulã ſi ꝓbationes offerunẽ incõtinẽti:q: nõ põt fieri ſine peccato ſi exceptio eſt vera:q̃ rõ ſatis militat in caſu iſto.nã dareẽ vicioſus igreſſus et materia peccãdi.d.c.dudũ.de elec.cũ ſi.q̃ rõnes predicte etiã militãt ꝯ petentẽ reſtitutionẽ bñficij cũ nõ poſſit poſſidere bñficiũ ſine titulo ꝛ abſq; pctõ. nõ ſufficit ergo ꝓbare nudã poſſeſſionẽ.ſꝫ optet ꝙ ꝓbet titulũ ꝑ quẽ fuit trãſlata ipa poſſeſſio. Pau. de caſt.cõſi.cccxi.et ſic non ſufficit ſolus animꝰ volẽtis acq̃rere poſſeſſionẽ in bñficialibus: vt voluit Panoꝛ.in.d.c.litteris.et ꝓbatur ꝙ talis poſſeſſio nõ acq̃ratur ſolo aĩo.nã ius punit capiẽteꝫ poſſeſſionẽ bñficij ꝓpꝛia auctͤe.c.eũ q̃.de pbẽ. in.vi.fa.tex.i.c.placuit.xvi.q.vij. vbi abſonũ videẽ ꝙ ex tali iuaſione acq̃raẽ ſibi poſſeſſio cũ ſit quedã ꝯdictio.vñ incõueniens eẽtvt q̃s ex delicto ſuo ſeu ex eodẽ facto cõſeq̃reẽ lucrũ ꝛ penã.xvi.q.i.legi. fa.c.ſicut.de ſimo.xij.di.nos cõſuetudinẽ. Itẽ facit dictũ de ro.deciſ.xvi.quam alle.doc.in.d.c.in lr̃is. vbi dicũt ꝙ agẽti poſſeſſoꝛio recuperande obſtat exceptio reſeruationis papalis.ergo non ſufficit ſolus animꝰ occupantis poſſeſſionẽ.ad idẽ dictũ Inno.in.c.cũ nr̃is.ꝺ cõ.pre.ꝙ etiã is ꝓ quo lata eſt ſententia in cã bñficiali nõ põt cape poſſeſſionẽ ꝓpa auctͤe. no.Archi.in.d.c.eũ q̃. ꝛ no.Inno.i.c.cõſtitutꝰ.de fi.pſ̃by.ꝙ ſi ꝯſtat petentẽ reſtitutionẽ bñficij ꝑ vim illud occupaſſe nõ eſt ei faciẽda reſtitutio.fa.qꝺ no.do.An. in.d.c.in lr̃is.l.d.c.ex pte.ꝛ ibi eũ ſeq̃tur Panoꝛ.ꝙ q̃dã ſunt q̃ nõ poſſunt poſſideri: niſi data certa ſpecificata foꝛma ſeu mõ:et tũc ad hoc vt fiat reſtitutio in talibus eſt neceſſe:vt ꝓbeẽ illiꝰ foꝛme exiſtẽtia.cũ ergo bñficiũ nõ poſſit ſine canonica iſtitutiõe obtineri ſequiẽ ꝙ dꝫ petens reſtitutionẽ bñficij ipaꝫ poſſeſſionẽ coloꝛare ex iſtitutiõe ꝑma fronte valida.fa. c.in nõie dñi.xxiij.diſ.iunc.gl.ꝙ itruſus in bñficio nõ põt illiꝰ petere reſtitutionẽ ſi ab eo deijciaẽ: qꝺ no.Bal.i.l.pe.C.de pigno.ac.ꝙ itruſus nõ dr̃ tolerari in poſſeſſione:qꝺ ſatis ꝓbat ꝑ hoc.c.in pñ.op. facit.c.eũ q̃.de eo qui mit.in poſ. vbi ꝓpter ꝯtumaciã ptis aduerſe nõ dꝫ actoꝛ mitti in poſſeſſionẽ cã rei ſeruãde: ne detur vicioſus igreſſus in bñficialibꝰ. Cũ ergo rõ iſta vẽdicet ſibi locũ vbicũq; fieret reſtitutio ei qui ꝓpꝛia auctoꝛitate ingreſſus ẽ poſſeſſionẽ bñficij ſequiẽ ꝙ petẽti reſtitutionẽ bñficij nõ ſufficit ꝓbare nudã poſſeſſionẽ.nã rõ legis reſtrigit et ampliat ipaꝫ legẽ.l.cũ pr̃.§.dulciſſimis ff.de leg.ij.c.itelligẽtia.ꝺ vb.ſig.no.doc. in.c.ad audiẽtiã.de deci.lex eñ nõ eſt niſi rõ legis.i.di.ꝯſuetudo.ꝛ ſicut coꝛpꝰ regulaẽ ꝑ aĩam:ita et lex regulaẽ ꝑ rõnem ipius legis:vt no.Bal.in.l.nõ dubiũ.C. de legi. nec ob. ꝙ aliq̃ dixeẽt r̃ndẽdo ad tex.illius.c.eũ q̃. ꝙ ibi agebaẽ de bñficio obtinẽdo:vt pꝫ ibi in.v.igreſſus.ꝛ nõ dt regreſſus:q: põt dici igreſſus cũ reſtituitur poſſeſſio per ꝑus ablata cum ſibi ex nũc reſtituaẽ amiſſa poſſeſſio. vel dic ꝙ rõ illiꝰ tex.eſt ne q̃s obtineat poſſeſſionẽ minus legitimã bñficij eccl̃iaſtici:ꝛ ſi nõ itelligiẽ de iſto violẽto q̃ ꝑus ẽ ingreſſus poſſeſſionẽ ꝓpꝛia auctͤe:ſequereẽ incõueniẽs ꝙ eſſet magis ꝑuilegiatus q̃ ꝓpꝛia auctoꝛitate occupauit poſſeſſionẽ bñficij:q̃ ille q̃ petit iuſticiã ſibi adminiſtrari ſm̃ foꝛmam iuris ꝑ ipm̃ iudicẽ: quod non eſt dicendũ per.d.c.eum qui.c.contingit.de do.et ꝯtu.fa.c.veritatis.eo.tit. c.i.de poſtu.pre. Itẽ op.fa.d.c.eũ q̃. vbi nõ ſolũ ꝑuat occupantẽ beneficio ꝑus habito:ſed dꝫ amittere beneficium occupatum per violẽtiam ſeu quocunq; alio modo. ergo nõ poteſt dici ꝙ ex tali occupatione acquirat poſſeſſionẽ.ꝛ.c.relatũ de iu.pa.c.ſi quis deinceps.xvi.q.vij. ad idem.§.patet ergo.iij.q.i.vbi dicit tex. no.quo ad pꝛopoſitum ꝙ ſi nõ preceſſit inſtitutio non poteſt eſſe reſtitutio.ergo ſequitur neceſſario ꝙ teneatur coloꝛare poſſeſſionem: nec videtur vera gloſ. in ſumma.iij.queſt.i.que voluit illum.§.

Poſſeſſio i bñficialibꝰ nõ acq̃riẽ ſolo animo.

Lex reſtrigiẽ ꝛ ampliatur ꝑ ipſius rationẽ.

hodie fore correctū: cū nullibi appareat de correctione illius §. nec iura de facili corriguntur. ar. c. cū expediat. de elec. in. vi. etiam per ſubauditiones ſaluanda ſunt iura: vt eſt glo. no. in. c. cupientes §. ꝙ ſi per. xx. eo titu. et lib. nec ob. dictum Innocen. in dicto. c. ex parte. de reſti. ſpo. quia Innocen. ibi ſolum alle. no. in. c. dilect⁹. de capel. mo. in cap̄. bone. de poſtula. prela. ⁊ loquitur cum eccleſia petitur vt proprietas: quo caſu ꝓſcribitur. non autem vbi petitur in titulum. quod patet expreſſe ex dictis Innocen. in dicto ca. ex parte. vbi dicit ꝙ i preſcriptione debet habere bonam fidem ⁊c̄. ſed in caſu noſtro loquimur qñ eccleſia petitur in titulum. quo caſu nō habet locū preſcriptio. c. ex parte ade. de teſti. dictum eſt. ſ. §. 1. ergo Innocē. in dicto. c. ex parte. debet intelligi: cum ipſa eccleſia petitur reſpectu ſubiectionis cum glo. et dicta docto. ſint intelligenda ſm iura que allegant: vt no. Jo. an. in. c. cum nuncius. de teſti. nec ob. d. c. in litteris. ꝑ qḋ multū mouebāť Do. car. ⁊ Pañ. qui dixerunt ſufficere ꝙ probetur nuda poſſeſſio quo ad petendam reſtitutionem: quia ille text⁹ preſupponit deiectionem a poſſeſſione: vt ptʒ ibi. dicit ſe de poſſeſſiōe ⁊c̄. ſʒ talis occupās poſſeſſionē beneficiū propria auctoritate nō dicitur habere poſſeſſionem: cum poſſeſſio ſit acceſſoria ad ipſʒ titulū vt. ſ. dictū eſt. Item patet ibi dum facit comparationem de predone qui habet poſſeſſionem. vt no. in. c. olim. i. ḋ reſti. ſpo. ideo ad hoc ꝙ ꝓcedat ſimilitudo eſt neceſſe ꝙ petens reſtitutionem habuerit poſſeſſionem que non poteſt aliter obtineri in beneficijs: niſi ex inſtitutione a ſuperiore facta. Item poteſt reſponderi ad illud cap̄. in litteris. ꝙ ibi non dicitur ꝙ non debeat colorari poſſeſſio: ſed ꝙ prius dʒ cognoſci de violenta electione q̄ꝫ de canonica inſtitutiōe. et ſic de ipſo titulo intrīſeco qḋ bene ꝓcedit: vt. d. c. ſi. de or. cog. qñimo dicit ille doc. in repe. d. c. item cum quis. ꝙ ſi ſubtiliter cōſiderentur verba. d. c. in litteris. faciunt ꝓ iſta opiniōe ibi dū aduerſarius dicebat eū nō fuiſſe canonice inſtitutū: q̄ q̄dem propoſitio eſt negatiua pregnans: comprehendens in ſe affirmatiuam tacitam: vt ſit ſenſus littere ꝙ ſit inſtitut⁹ ſʒ inſtitutio non erat canonica: ⁊ ſic ibi ſatis coloratur poſſeſſio: ex quo dicebať inſtitutiōnem interueniſſe. ar. c. ſup hoc cum ibi no. de renū. c. bone. i. de elec. Ad d. ca. conquerente. poteſt reſponderi ꝙ ibi conſtabat eum fuiſſe inſtitutū vt patet ibi per rationem quam papa poſuit dum dixit: quia iam non decet honeſtatem tuam clericos tue iuriſditionis ſine manifeſta ⁊ ratiōabili cauſa ſuis beneficijs ſpoliare. No. verbū ſuis: qḋ denotat inſtitutionem preceſſiſſe. ar. c. ſi tibi abſenti. de pre. in. vi. fa. qḋ no. in. c. ꝓ illorum. de pre. c. ex tuarū. de auť. ⁊ vſu pal. vel poteſt dici dum papa mandat illum clericum prius ⁊c̄. qḋ intelligiť ꝓbando ea que tenetur probare ſpoliat⁹. nam mādatum pape ſemꝑ intelligiť factū ſm ius. etiam per impropriationem verborum: vt pro. in. c. cauſam. de reſcp. in cap̄. ſuper eo. de offi. dele. c. ſi. xij. diſt. qḋ no. Joh. an. in. c. ex litteris. de iu. pa. ad idē tex. in. c. eam te. de eta. ⁊ qua. in c. audita. iunc. glo. ḋ reſ. ſpo. quia ſi alr̄ intelligeretur ille tex. ſimpliciter prout iacet ſine ſuppletione aliorū iuriū ſequeretur ꝙ etiam poſſeſſionem non teneretur ꝓbare: cum ibi nichil dicatur de poſſeſſione quod eſt omnino falſum: vt patet in. c. conſultationibus. cum ſi. nec eſt nouū vt vnū. c. ſuppleatur per aliud. c. cum te. iunc. c. ſuper queſtionum. de of. dele. c. cum ex eo. iunct. c. licet canon. de elec. in. vi. cum ſi. et eodem modo reſpōdetur ad. c. accepta. de reſti. ſpo. Uel poteſt aliter reſponderi ad. d. c. conquerente. ꝙ etiam in caſu illius cap̄. eſt neceſſariū probare inſtitutionem ſeu aliter colorare poſſeſſionem. nam vt ibi patet in princi. c. clericus ille aſſeruit pape ſe fuiſſe ſpoliatum per ſuum ſuperiorem: et poſtea papa mandat: vt reſtitutio fiat illi clerico ſi ita eſt. Unde nota iſta verba: ſi ita eſt. nā ꝑ hoc videtur velle illū ꝓbare inſtitutionem ſine qua nō poteſt habuiſſe poſſeſſionem. ⁊ non probatur

Eccl'ia an poſſit acq̄ri ꝑ preſcriptionem.

Poſſeſſio bñficij ñ pt obtieri ſine canonica inſtitutiōe.

Mādatū pape itelligiť factū ſʒ ius.

aliquem deſtitutum fuiſſe: niſi probeť
inſtitutio: vt.d.§.patet. et ſic coloranda
eſt poſſeſſio ex titulo prima fronte vali=
do: aut alio modo: vt dictum eſt. nec ob.
d.cle.i.de cau.poſ.⁊ pro.dū dicit ſuſpen
ſo petitorio in ſolo poſſeſſorio ꝓceden=
dum.p q̃ verba dicit Pañ.nichil ꝓban=
dum de titulo: quia illud verbuꝫ ſolo ex
cludit cauſam petitoriam. nõ autem in=
tendit ibi papa ꝙ natura illius poſſeſ=
ſoriȷ minuatur: vt ſit ſenſus illius litte=
re ꝙ ſpoliatus in cauſa appellatiõis an
te concluſiouẽ in cauſa poteſt ſuſpende
re cauſam proprietatis prius intentatā
⁊ intẽtare ſolam cauſam poſſeſſoriam.
non autem vult ꝙ non probẽtur ea que
ſunt probāda in cauſa poſſeſſionis. Nā
vt ibi dicit glo. aliud eſt probare titulū:
⁊ aliud colorare poſſeſſionem ex titulo.
ſicut videmus in ſi.cum agitur poſſeſſo
rio in cauſa matrimoniali ibi debet colo
rari poſſeſſio ex titulo. puta probando
cõſenſum legitimū ad matrimonium et
carnalem copulam: ⁊ tamen cauſa dicitť
poſſeſſoria: vt.d.ca. ex tranſmiſſa.no.in
d.c.ex parte.ad.c.ex inſinuatione.de ꝓ=
cu.alleg.p Pañ.reſpondetur ꝙ ibi con=
ſtabat de inſtitutiõe: cum ius archidia=
coni fuiſſet per prius deductum in iudi
ciū: et ſic notorie conſtabat de iuſta poſ=
ſeſſione.ar.eoꝝ que no.in.c.ad petitio=
nem.d accuſa.⁊ hoc tenet ibi do.An.fa.
cap̄.cum olim.de ver.ſig.⁊ ꝙ ibi conſta=
bat de inſtitutione archi.expreſſe innuūt
verba illius tex.in fi.dū dicit: de reſtitu=
tione vero facta ſi.archi.ſuā inſtõnẽ ca=
nonicā ꝓbare potuerit ⁊c̄.et ſic ibi colli
giť ꝙ de iſta inſtõne ꝯſtabat: ſꝫ dubita=
bať an eẽt canonica: ⁊ de iſto ſolo māda
tur inquiri. nec ob.d.c.ex pte.et.c.cū ad
ſedẽ.de reſt.ſpo.q2 illa iura loquūť vbi
eccľia poſſidebať vt ꝓprietas: quo caſu
ſufficit ꝓbare poſſeſſionem nudā abſq3
alia coloratione tituli: q2 ad acq̃ſitiõem
hui⁹ poſſeſſiõis ſufficit ſol⁹ anim⁹ occu
pātiȷ cū facto poſſidẽtiȷ.ar.d.c.dilect⁹.de
ca.mo.c.auditis.de p̄ſcrip.cū ſi. ſꝫ aliud
eſt petere eccľiam vt ꝓprietatem: aliud
vt titulū. nā p̄mo caſu currit p̄ſcriptio. i
ſcd̄o non vt dictū eſt.s̄. nec ob. aliud qđ
multū mouebat Pañ.ꝙ m̄lta iura ema
narūt: ⁊ tñ i nullo habeť de iſta colorati
one. p̄mo em̄ d2 ꝙ eſt exp̄ſſum in.d.§.pꝫ
Itẽ d ol̄b⁹ nõ p̄t creari lex: cū plura ſint
negocia q̃ꝫ vocabula: vt no.in ꝓ.cle.ſꝫ ꝓ
cedendū eſt de ſi.ad ſilia: ⁊ p ar. vt in.c.
p venerabilem: qui ſi.ſunt le.no. doc.in
d.c.ad audiẽtiā. Itẽ inq̃ꝫtū dicebat Pañ.
ſe nõ putare iudicẽ poſſe ꝓcedere etiam
ex officio ſuo videť falſum. nam ſi iſte re
tinet bñficiū ſine titulo certū eſt ꝙ pec=
cat mortaliter vt dictū eſt.s̄.pꝫ l.d.c.du
dū. vbi d2 ꝙ cõmittit furtū ⁊ rapinā reti
nẽs bñficiū ſine titulo: ſꝫ vbi iminet pec
catū iudex ꝓcedit ex officio ſuo etiā in=
ter pſonas ſcľares: vt le.et no. in.c. no=
uit.de iudi.c.i.de conuer.coniu. nec vi=
detur verum dicere ꝙ ſpoliatus nud⁹
contendat: quia ſi non habuit poſſeſſio
nem non dicitur ſpoliatus. arg. d.c.ex
parte. nec videť valere rñſio quaꝫ facit
Pañ.ad ꝯtra.qđ fit de matrimonio car=
nali. nā dicit ip̄e illđ ꝓcedere: q2 liber hõ
nõ p̄t poſſideri ẽt ſi ligat⁹ teneať.l.cū he
redes.§.fi.ff.de acq̃.poſ. ſed beneficium
poteſt per clericum iniuſte et ſine titulo
poſſideri: ⁊ ſic videtur velle ꝙ pro iniu=
ſta poſſeſſione in beneficialibus compe
tat interdictum poſſeſſorium: quod de
iure non videtur aliquo modo ſuſtine=
ri poſſe. quia ibi eſt ſola preſumptio oc=
cupationis: ⁊ in iſtis beneficialibus agi
non poteſt poſſeſſorio recuperande: niſi
aliquid probetur de titulo.ar.d.c.ad de
cimas: qui quidem tex. hoc expreſſe vo=
luit ſm omnes doctores: ſed ratio qua=
re petens reſtitutionem hominis libe=
ri debeat colorare poſſeſſionem: vt.d.c.
ex trāſmiſſa cū ſi.eſt: quia liber hõ poſ=
ſideri poteſt certo modo. vnde quo ad
hoc vt competat remediū reſtitutoriuꝫ
neceſſarium eſt vt probetur ille modus
per quem tranſlata fuit poſſeſſio: vt no.
dicit in ſimi.domin⁹ Antho.in.dicto ca.
ex parte. et cum ibi ſecutus eſt Panor.
ergo idem dicendum eſt in iſtis benefi=
cialibus. quia beneficium non poteſt ob
tineri ſiue poſſideri: niſi certo modo: vi=
delicet p canonicam inſtitutõnem. ideo tutiõe ñ
petẽdo reſtitutõeꝫ bñficiȷ neceſſariū eſt obtiñ.

Iudex eccľiaſticus ſ maťia pctī ꝓcedit ꝯ oẽs.

Bñficiū ſine iſti

Titulū ſue poſſeſſiōis neminē cogi docere q̄liter itelligit.

probare illam inſtitutionē ꝑma facie va lidā.nec ob.d.l.cogi.vbi nemo cogit do cere titulū ſue poſſeſſiōis:quia illud ꝓ cedit:niſi ſit preſumptio ɔ̄ poſſidentem d.c.ad decimas.gl. Bal.⁊ doc.in.l.ſiue poſſidetis.C.de ꝓcu.in.l.male agit.de preſcrip.xxx.an.vel qñ poſſeſſio non eēt euidenter iniuſta omiſſa coloratiōe pu ta quia res eſt vniformiter poſſidibilis et non certo modo:ſicut eſt in caſu iſto. nec obſt.dictū de ro.deci.xiiij.qđ appro bant cōiter doc.in.d.c.in litteris.in.d.c. bone.ꝙ ſi ago ꝑ viam attēptati ꝓ recu perat iōe beneficij amiſſi nō eſt neceſſa rium colorare poſſeſſionē: ſꝫ ſufficit ꝓ bare poſſeſſionē tp̄e mote litis.ꝑ.d.c.qꝛ illud ꝓcedit ex alio iuris remedio vicꝫ quia nichil eſt innouandū lite penden te:vt lite pen.ꝑ to.etiam iſtud ꝓcedit in caſu in quo dubitaretur de pctō.vt no.⁊ videt tex.op. in.c. laudabilē. vt li. pen. Et ex predictis ſi bñ ɔ̄ſiderēt elice tres

Cōclu ſiones tres in matia benefi ciali.

cōcluſiones. Prima eſt: ꝙ ſicut bñficiuꝫ nō poteſt obtineri quo ad titulū ſine ca nonica inſtitutiōe:ita neqꝫ quo ad poſ ſeſſionē.Scđa.ꝙ petēs reſtitutionē bñ ficij tenet colorare poſſeſſionē ex titulo ſeu aliter iuſtificare etiam ad inſtantiā partis.Tertia:parte nō poſtulāte colo rationē poſſeſſionis petite:nichilomin⁹ iudex pōt ex officio ſuo inquirere de iu ſtificatiōe poſſeſſionis reſtitutiōeꝫ petē tis: ⁊ ꝓ hoc facit op.iſte.§.⁊ p̄dicta ſūt vera ſiue aliūde ius cōe nō obſtat petē ti reſtitutiōem ſiue obſtat:vt qꝛ poſſide bat duo beneficia incōpatibilia:vel pa tiebatur defectum in etate reſpectu illi us bñficij. ⁊ hoc vltimo caſu pl⁹ placet opi. Pañ.in.d.c.in litteris.in eo qđ dicit ꝙ ſi ius cōe nō fundat intētionē rei con uenti ſuꝑ ſpoliatiōe petens reſtitutiōeꝫ nō tenetur probare titulum licet faciat contra eum ius cōe. vt op.ꝓ.in.d.ca.ex inſinuatione.c.referente.de pre.⁊ fa.c. lꝫ.ij.de pre.in.vi.poteſt adduci ratio.c. frequēs.de reſt.ſpo.in. vi. ⁊.iij.q.i.q̄ſi ꝑ to.ne quis nudus contēdat: ⁊ inermis ſe inimicis opponat . ſi em̄ dicerem⁹ op poſitum multotiēs verus poſſeſſor ꝓ pter difficultatē ꝓbādi titulū amitteret poſſeſſionem ſuam:qđ nō eſt dicēdū.ar. c.ſepe.de reſt.ſpo.facit ꝙ iſta reſtitutio fuit inducta in fauorē ſpoliati ⁊ odium ſpoliātis.d.c.ſi.de or. cog.c. paſtoralis. de cau.poſ.⁊ ꝓ.q̄ rō militat ſiue ius cōe faciat ɔ̄ petētē ſiue nō.ꝗ idē ius dꝫ eſſe ar.ca.cū dilecta.de cō. vti.vel inti. cū ſi. Itē vt Pañ.no.in.d.c.ex ꝑte.⁊ fuit ꝑinci paliter opi. Bar.brixi.xiiij.q.i.§.i. laic⁹ poteſt petere reſtitutionē decimarū pro bādo colorē tituli:⁊ tñ ius cōe facit ɔ̄ eū quia laic⁹ de iure cōi decimas poſſide re non poteſt.c.cauſam.de preſcrip. nec p̄ſcribere:vt ibi.cū ſit quoddā ius ſpūa le:qđ laici etiā imēoriali tp̄e acq̄rere nō poſſunt.c.maſſana.de elect. Sed incꝫtū

Decias non pñt layci ac q̄rere ēt imēoriali tp̄e.

ip̄e Pañ.videtur ſentire in.d.ca.in lrīs. ſoluēdo ɔ̄riū de.d.c.ad decimas.ꝙ ha bet locū:cum ius cōe fundat intentōnē poſſidētis.⁊ ſic vult ꝙ ſi ius cōmune eſt cōtra petētem reſtitutionem: et fundat intentionem rei conuenti ſuper ſpolia tione ꝙ iſto caſu ſpoliatus tenetur pro bare titulū intrinſecū.et iſta eſt olm ſen tentia ꝑ tex.illius cap̄.ad decimas. que nō placet dicto doc.in repe.d.ca.item cū quiſ.nec iudicio ſuo probatur ꝑ tex.illi⁹ cap̄.ad decimas. vnde dicit ꝙ in caſu ꝓ poſito ſufficit ꝓbare titulū apparenter iuſtum:lꝫ nō ꝓbetur de intrinſicitate ti tuli.primo mouetur:ꝙ licet quis habe at intentionem fundatā de iure cōi non tñ hꝫ poteſtatē ꝓpria auctoritate cape re poſſeſſionē a poſſeſſore.quinimo ius p̄ uat iſtū violentū omni iure qđ hꝫ in ipa

Titulū apparēter iuſtū q̄ñqꝫ probare ſufficit.

poſſeſſione.d.c.eum qui.C. vnde vi.l.ſi quis in tātam.cū ſi.ergo videt ꝙ ex iſta ſola p̄ſumptione nō debet ſpolians hoc cōmodū habere. Item ratio quare ſpo liatus iſto caſu videt ſm doct.artari ad probandū titulū eſt ꝓpter preſumptio nem occupationis facientē cōtra ipſum ſpoliatum.ar.d.c. ad decimas. d.c.i.de preſcrip.in.vi.cum ibi no.ſed talis pre ſumptio tollit eo ip̄o ꝙ q̄s probat titulū apparenter iuſtum.ar.di.c.ex tranſmiſ ſa.nam vna preſumptio tollit aliam.c. litteras.de preſump.ergo videtur ꝙ ex ſola tali preſumptione non dꝫ iſte arta ri ad ꝓbādū titulū cum ſit valde diffici

le.et ꝑpter ei⁹ difficultatē ſpoliat⁹ qñq3 amitteret ius ſibi competens. ar.d.c.ſe pe. Item nec ex tali preſumptiōe q̄ omnino ceſſat per colorationē poſſeſſionis ex titulo primo aſpectu valido d3 ſpoliatus nudus ⁊ inermis contendere cōtra.dic.cap.frequens.cum ibi no. Item iura indiſtincte dicunt ꝙ ſpoliatus tenetur ꝓbare poſſeſſionem ⁊ deiectione3 d.c.cōſultatōnibus.cum ibi no. Nec eſt dare aliquod ius dicens ſpoliatum debere ꝓbare titulum.nec ob.d.c. ad decimas.ꝑ quod mouentur omnes. quia ille textus nullam facit de titulo mentionem:ſ3 ſolū dicit petentē reſtitutiōem illarū decimarum debere ꝓbare euidēter poſſeſſionē eē legitimā:ſ3 vbi papa mādat petentē reſtitutōnē debere probare poſſeſſionē eē legitimā nō teneť reſtitutionem petēs ꝓbare titulū intrinſecu3: ſed ſat3 eſt ꝙ ꝓbet ipm̄ p̄mo aſpectu validū.de hoc eſt caſus ⁊ ibi glo.⁊ docť.in d.c.ex tranſmiſſa.in.d.c.lr̄as.in.d.c.ex parte. Nam vt vides ſi bene cōſideres i illo.c.ex tranſmiſſa.papa mandauit vt ille iudex inquireret an illa mulier eſſet legitime deſpōſata illi militi:⁊ tñ ꝓptea nō mādauit vt teneretur ꝓbare intrinſecum titulū matrimonij: ſed ſatis fuit vt ꝓbaret ꝙ conſenſit in eam vt vxore3 ſuam:ſic in ꝓpoſito.licet papa in illo.c. ad decimas.mandet vt non reſtituatur poſſeſſio decimarū canonicis ſancti nicolai:niſi euidenter docerent ꝙ earum poſſeſſionem legitime aſſecuti fuiſſent: non tenētur tamen ꝑ hoc ꝓbare intrinſecum titulū:ſed ſatis eſt iuſtificare ipſam poſſeſſionē ex p̄uilegio p̄ncipis/vel alio mō.arg.c.a nobis.c.ex parte.de decimis.cum ſi.⁊ ꝑ predicta colligitur nouus intellectus ad.d.c.ad decimas. et dū textus ibi pōderauit illas decimas fore in aliena prochia.dicit idē doc.papā ſolū adduxiſſe illā rōnem ad denotādū p̄ſumptā occupatōe3 poſſeſſiōis.nec ob.ꝙ ex quo reus h3 intentionē fundatam de iure cōi:et ꝑ ꝯſequens nichil obſtat iuri ſuo.talis ꝓprietas debet abſorbere poſſeſſionem.c.cū eccleſia.c.cū dilectus.cum ibi no.de cā poſ.per qđ mo=

Spolia t⁹ nō teneť ꝓbare titulum.

tiuum principaliter ſe fundauit glo.in d.c.ad decimas.q2 illud ꝓcedit vbicūq3 totū ius ipſius ſpoliati fuiſſet deductū in iudiciū/ſeu vbi cōſtaret iudici ex aliqua legitima probatiōe ſpoliatū nō habere plus iuris in ip̄a re ſpoliata tūc ꝓprietas aduerſarij de qua plene conſtat iudici abſorbet poſſeſſionem alteri⁹:ſed in caſu noſtro non eſt ita:eo ꝙ poſſibile eſt ꝙ proprietas ſit apud habentē poſſeſſionem/ex quo colorat eam ex titulo primo aſpectu valido.vel alio legitimo documēto.vnde dicit ille doc. ꝙ.d.c.ad decimas.loquitur vbi petens reſtitutionē habet aliquā preſumptionē cōtra ſe quo caſu licet nō ſimus in matrimonio ſp̄uali/tamen teneret reſtitutionem petens colorare ſuam poſſeſſionem ex titulo prima fronte valido:vł alio mō ad elidendam hanc preſumptionem cōtra eū facientē.ſecus aūt vbi nulla eēt preſumptio cōtra ip̄m petentem reſtitutionem.⁊ hūc itellectū ad.d.c.ad decimas tacite ſentit pañ.in d.c.ex pte.l3 in.d.c. in litteris ⁊ vbicūq3 tetigit hāc materiā teneat ⁊ approbet dictū oīm docť.vł pt dici ad p̄dictū ar.quando cōſtat de proprietate/talis ꝓprietas debet abſorbere poſſeſſionem.ꝙ etiam ſi expreſſe conſtaret de vero titulo ſeu vera proprietate ipſius rei/nichilominus d3 fieri reſtitutio/ex quo ꝓbať poſſeſſio ꝑ actorē. vt d.c.cū eccľia.cū ibi no.fa.tex.in.c. cū ſuper.iūc.glo.de cau.poſ.ad hoc.c. cū veniſſent.de iſti.vbi archi.richemūdie obtinuit reſtitutōe3 inſtitutiōis ⁊ cuſtodie eccliaꝝ vacātiū abſq3 eo ꝙ ꝓbaret de titulo.nō ob.ꝯ̄dictōne ꝓcuratoris archiepi eboracenſis ordinarij illi⁹ loci.et nichilominus illa ptinebāt ad archiepm̄ de iure cōi.vt ibi no. Et ex predict3 colli ge alias tres ꝯcluſiōes. Prima eſt. petēs reſtitutionē bñficij/l3 ius cōe faciat ꝯ̄ petētē nō teneť ꝓbare titulū/ſ3 ſufficit colorare poſſeſſionē ex titulo p̄mo aſpectu valido/aut alio modo. Secunda/licet ius cōmune faciat contra petentem reſtitutionem et fundet intētionem ſpoliantis/non tenetur ſpoliatus probare titulum/ſed ſatis eſt aliter colorare

Reſtitutiōe3 petēs qñq3 teneť poſſeſſionē colorare.

Cōcluſio triplex circa reſtitutōnē.

ſuam poſſeſſionem. Tertia ſi quis petit
reſtitutionē decimarū ſitarū in alterius
parrochia reſtituendus eſt: dūmodo ꝓ=
bet poſſeſſionē habitā ſupioris auctori=
tate: aut aliter eā coloret: lꝫ nō ꝓbet titu
lum verū ⁊ intrinſecū: et ad predicta vi=
de no. per Henri. in di. c. cum veniſſent.
prepo. in. c. porro. in. c. ſignificaſti. de di=
uor. Aut quis agit poſſeſſorio retinēde:
et tunc multis videtur ꝙ non habeat co
lorare poſſeſſionē: ſed ſufficiat probare
nudā poſſeſſionē quam agēs habet nō
vi non clam non precario. nā interdicta
retinende intentātur ⁊ competunt regu
lariter non in vim alicuius iuris realis:
ſeu in relatione ad illud ſed in relatiōe
ad poſſeſſionē vel quaſi. ff. vti poſſide. ⁊
vtrobi ꝑ totū. de iti. actuqꝫ pri. l. i. in ꝑn.
et de alijs interdictis retinēde ꝑ ſingu=
la diſcurrendo. vñ eo caſu nichil habet
cōmune ꝓprietas cū poſſeſſiōe. ff. de ac=
qui. poſ. l. naturaliter. nec agenti retinē
de obſtat defectus ꝓprietatis exceptio:
vt no. in di. c. cum veniſſent. vbi doc. ꝗa
alīs liceret domino impune poſſeſſorem
moleſtare contra mentem. d. l. ſi quis in
tantam. d. c. eum qui. de prebē. in. vi. no.
Bar. in. d. l. naturaliter. do. Anto. ⁊ Pa=
nor. in. d. c. in lrīs. Panor. in. d. c. paſtora
lis. in. d. c. cum dilectus. de cau. poſ. ⁊ ꝓ=
prie. licet multi doc. aliter ſentiāt quan=
do opponens offert ſe probaturū incon
tinēti. Sed hec opi. de nō colorāda poſ=
ſeſſione ꝑ agētem retinende procedit in
temporalibus que ſunt indifferēter poſ
ſidibilia. aliud in beneficialibꝰ ꝗ tantū
certo modo. ſ. ex iſtitutiōe canonica poſ
ſidentur. ideo in ipſis agens retinende
debet colorare poſſeſſionē ex titulo ap=
parenter valido aut alio modo: ſic ꝙ cō
ſtet de poſſeſſione ſicut dictū eſt in agen
te recuperande paritate rationū: et hec
de prima parte queſtionis principalis
quando ꝗs agit. Nunc vidēdum eſt qñ
cōuenitur. tunc aut cōuenitur per prela
tum aut per aliū. Si per aliū qui preten
dit ius in beneficio nō cogitur docere de
titulo: vt in iuribus alle. §. ſi. i. in ꝟ. colo
ratum. no. Cōpoſ. in. c. capitulum. de re
ſcrip. in glo. magna. Archidi. c. di. cōtra

Poſſeſſorio retinende agens an teneat poſſeſſionē colorare.

morem. aut per prelatum. tūc aut factū
eſt recens aut antiquum. ſi eſt recens:
quia paruo tempore ſtetit in poſſeſſione
beneficij. tunc aut prelatus viſus eſt in
eum conſenſiſſe tacite vel expreſſe: qꝛ fe
cit aliquid per quod videatur eum ap=
probaſſe. puta procurationem exigēdo:
aut ipm ad titulū illius eccleſie ordina=
uit. per no. per Inno. in. c. veniens. de fi.
pre. et tunc nō tenetur docere de ſuo titu
lo. arg. d. c. dilecto. de pre. di. c. ex ore. de
his que fi. a ma. par. ca. no. Archi. in di.
c. ordinarij. de off. or. in. vi. in. d. c. contra
morem. Jo. an. in. d. c. i. de reg. iur. in. vi.
ad hoc no. per Bart. in. l. quo enim. ff. rē
ra. ha. Panor. conſil. lxxxix. hoc tamē ca
ſu poterit ſuperior aſſumere in ſe onus
probandi defectū tituli et collationē cō=
tra ius factam. ar. d. c. dilecto. de prebē.
no. per doc. vbi. §. et in di. c. ex inſinuati=
one. Hen. in. d. c. cum veniſſent. Si tamē
ius cōmune eſſet cōtra poſſidentē: quia
poſſidet duo incompatibilia: tūc nichil
faceret cōſenſus ſuperioris. vt. d. c. ordi
narij in extrauag. Joh. xxij. vt quos vir=
tutis. vbi iniungitur omnibus ordina=
rijs ſub graui pena ꝙ ſubditis ſuis plu
ra incompatibilia obtinētibus iniunge=
re habeant vt diſpenſationes auctorita
te quarū huiuſmodi beneficia obtinent
ſi quas habent necnon titulos illorum
beneficiorum exhibere eis procurēt. ad
hoc qđ no. Jo. an. in pma. q. mercu. in re
gula mora. de reg. iu. in. vi. aut ſuperior
non cōſentit in eum. et tunc poteſt eum
compellere ad faciendū plenam fidē de
titulo. arg. d. c. ex frequentibus. de inſti.
nec admittitur appellatio in contrariū.
ſicut enim non appellaꝶ a correctione. c.
ad noſtram. c. reprehenſibilis. de ap. ita
nec ab iſto: qđ explicatur ratione corre=
ctionis. Nam ſi nō habet titulum tenet
beneficium cum peccato: et decipit ani=
mas parrochianorum. di. c. dudū. ij. de ne
elec. aut factum eſt antiquum: quia diu
ſtetit in poſſeſſione beneficij. et tunc aut
ſuperior requirens titulum nunꝗ̄ ei cō=
ſenſit tacite vel expreſſe vt quia de nouo
adeptus eſt epiſcopatum: vel diu ſtetit
in captiuitate: tunc cogendus eſt doce=

Diſpenſationē oñdere debet ꝗ plura incōpatibilia obtinet.

Bñficiū tenēs ſi titulo decipit alas

Titul⁹ q iuramētum qñq; pbatur.

re aliquo modo de titulo. tamen ꝓpter antiquitatem facti admittitur probatio tituli per iuramentum.ar.l.ſi arbiter.ff. de pro. tum quia predeceſſor tacendo vi detur cōſenſiſſe.ar.d.c.ex ore.c.i.de frig. et ma.tum quia ꝓbatiões nō poſſunt de facili haberi: et ſepe pereunt ex antiquitate tpis.ideo recurrendum eſt ad iuramētum. ar.C. de teſta.l.hac ꝯſultiſſima.no.Hoſt.in.c. licet hely.de ſimo. Inno.in.c.ſuper his. de accu. Henr.in.c.ſi diligenti.de pſcrip. fa.quod no. Inno.ꝛ Hoſt.in.c.innotuit. de eo qui fur.or. reci.in.c.illud. de preſump.in.d.c.veniens.de verb.ſig.in.vi. vbi dicunt ꝙ preſumendum eſt pro his qui longo tempore miniſtrauerūt in ali quo ordine vel poſſederunt aliquod beneficium ꝙ rite fuerint ordinati et promoti.et ſufficit eis probare ꝙ pro talib⁹ cōmuniter habiti ſunt. ar.d.l.barbari⁹. ff.de of.preto.iij.q.vij.§.tria. Nam difficilimum eſſet ordinato aut bñficiato iaꝫ ſunt.xl.anni elapſi qui forte perdiderūt litteras ſue ordinationis aut collatiōis probare nunc ſe fuiſſe ordinatum aut ꝓmotum.fa.no.per Hoſt.in.c.inter quattuor.de cle.pere.l.ſi filiuſſa.C.de pe.here.et quod ibi no. Bald.ꝙ ſi electus diu poſſedit beneficium ſcienter et patiente illo ad quem ſpectat confirmatio preſumitur confirmatio preceſſiſſe poſſeſſionem per illam.l.no.Frede.conſil.l.viij. Bal.in.l.iudicia.C.de rei vend.in.l.ciuile.C.de fur.in.d.l.cogi.in.d.l.ſine poſſidetis.et de poſſeſſore officij Bal.in.l.i. C.de teſta.licet enim extriſeca qualitas nō preſumatur.verum eſt niſi ex poſſeſſione diutina.per.d.l.ſi filius.que ē multum ſingularis ad hoc.l.qui in aliena. §.i.ff.de acqui.hered.et ibi Ange.quod no.in.l.i.C.qui admit.ad bo.poſ. Sed maius dubium eſſet ſi ſufficeret talis ꝓbatio iuramentalis concurrente antiqtate facti ſi ius cōmune eſſet contra poſſeſſorem beneficij: puta quia poſſideret duo beneficia incompatibilia. vel eſt minor/aut alias icapax ad illud beneficiū: et allegat ſe habuiſſe diſpenſationem et eam perdidiſſe:quod non ſufficeret.op. fa. in ar.di.c.ordinarij.di.c.contra morem. Panormi.in dicto.c.licet hely.dicit hunc caſum decidendum fore conſiderata longinquitate temporis et qualitate bñficiati et ſuperiorum predeceſſorum huius q̄ euꝫ tolerauit:ſicut aliter dicitur in ſimili an et quādo prebeatur iuramētum in ſupplementum probationis.vt no.in.l.bone fidei.C.de iureiurā.in.c.fi.eo.titu. et vbicq; doct.aut factum eſt antiquum. et iſte ſuperior eum tolerauit tanq̄ꝫ benefi ciatum.tunc non vrgetur ad illum titulum probandū etiam per iuramentum: quia viſus eſt in eum conſenſiſſe per ea que dicta ſunt. Quando autem dicatur factum hoc caſu ſatis recēs vel antiquū dicit Hoſti.in.d.c.illud arbitrio boni iudicis ſm varias circūſtantias relinquēdum.arg.c.de cauſis.de offi.deleg.ff.de iu.deli.l.i.ꝛ remittit ad id qđ de.x.ānis. no.in.d.l.ſi filiuſfamilias. Conſiderare enim habebit iudex famam vicinie induſtriam vel ſimplicitatem beneficiati in cuſtodiendo litteras ſuas.guerras.ꝛ alia:p que littere amitti potuerunt.arg. de renun.in preſentia.

Diſpenſatiōis allegatio ꝛ ipius pbatio nō ē ſufficiēſ

diligenter[a] ne quis ſine titulo beneficium poſſideat[b]. Qꝫ ſi talem

a ¶ Diligenter.diligentia eſt mat omnium virtutum. et negligentia viciorūꝫ lxxxiij.diſ.nichil.ſpec.ti.de aduo.§.v.ꝟ. cōmandet autē.ꝛ.§.vl.circa pn.

b ¶ Poſſideat. hic videtur expreſſum ꝙ beneficiū poteſt poſſideri ſine titulo: qđ voluit Panor. in.c.in litteris. de re. ſpol.vbi dicit ꝙ licet beneficium nō poſſit effici ipſius clerici:niſi precedat legitimus titulus. poteſt tamē poſſeſſio trāſire ſine eo.no.Paul.in cle.i.vt lite pendente.pro quo.l.i.§.ſi vir.ff.de acquirē. poſſeſ.l.i.§.deijcitur.ff.de vi et vi armata. vbi probatur ꝙ poteſt acquiri poſſeſſio rei licet dominij acquiſitio interdicatur a iure. nam licet prohibeatur donatio inter virum et vxorem:tamen ſi traditur poſſeſſio illa bene acquiritur: que eſt ſufficiens ad agendum poſſeſſorio ſi

Bñficiū an poſſit ſine titulo poſſideri

quandocunq;[a] reppererint declarēt[b] ius illi nō

inde coniunx expellatur. vt.d.§.deijcit. Bar.in.l.ſi quis.C.loca.gloſ.xiiij.q.i.in ſum. vbi dicit Archidi. q ex quo datur capacitas in poſſidente acquiritur poſ= ſeſſio ex ſolo facto: que ſufficit etiam ad poſſeſſorium recuperan de.ad idem tex.in.§.pa= tet.iij.q.i.vbi tenet Gra. q etiam violēter poteſt acquiri poſſeſſio benefi= cij.quia vt dicit tex.in.d.§.ſi vir.acquiſi tio poſſeſſionis eſt quid facti que nō im peditur ex prohibitiōe iuris.nec ob.c.i. de reg.iur.in.vi.quia ibi dicit q benefi= cium non pōt licite ſine canonica inſtitu tione obtineri.nō dicit poſſideri.obtine= ri enim intelligitur reſpectu iuris: non reſpectu poſſeſſionis.et quando intelli= geretur etiam reſpectu poſſeſſionis ver= bum licite ibi poſitū ſoluit 𝔷trarium. quia licite nō poſſidetur.non eñ negat quin illicite: immo innuit contrariū a contra= rio ſenſu.in.d.regula.vbi Pe.de ancho= ra.in repeti. ſ; tenendo aliā opi.de qua ſatis.ſ.in magna glo.q beneficium nō poteſt poſſideri ſine titulo.pōt reſpōde= re ad iſtū textū q verbū poſſideat capia tur pro occupet/vel detineat. qui enim beneficiū ſua auctoritate intrauit poti9 illud occupare dicit q̄ȝ poſſidere. nō eñ ſolo animo iuncta itruſione acquiritur poſſeſſio in beneficialibus. et ar.in con= trariū inducta per Panor. intelligitur in rebus tpalibus indifferēter poſſidibi libus.ſecus in bñficijs que dūtaxat cer= to modo ſc; ex titulo ſunt poſſidibilia.

Bñficij poſſeſ= ſio pōt acq̄ri ēt violēter

Bñficiū ſine ti= tulo poſ ſideri n̄ poteſt.

a ¶Quādocūq;. nō ſolum poſt lapſu; triēniū: ſ; etiā nō obſtante quocūq; cur= ſu tēporis aut tolerātia ſuperioris que nō tribuit ius iniuſte poſſidēti abſq; no ua collatiōe. vt no.in.c.dilecto. de preb. qd itellige vt no.ſ.de col.c.i.§.i.in.℣. to lerandas. et per illud.c.dilecto. dicebat hoſtien.in.c.illud.de pſum. q q̄uis pre ſumatur pro illo q diu eccleſiā poſſedit: ita q nō teneatur oſtēdere titulū ſuum ſi tamen cōſtaret de intruſione vel alio vitioſo ingreſſu oīno poterit remoueri. de quo latius.ſ.Quero ſi impetro bene ficium exprimendo vacationem p mor= tem illius qui poſſederat illud triennio pacifice: et putabatur verus plātus: cū in veritate non eſſet: quia probatur ipm nullum ius habuiſſe an valeat impetra tio: arguit q non.c.ſuſceptū.de reſcrip. in.vi.vbi impetratio bñ= ficij facta per mortē ali= cuius ſi vacabat p mor= tem alterius non valet. Dic cōtra.ex quo ille te= nebatur pro vero prelato: q2 talis error cōis facit ius.de iu.pa.conſultationib9. c.querelā.de elec. et ſi tacui verū modū vacationis probabiliter ignoraui.igno= rantia aūt pbabilis excuſat impetrantē a vitio ſurreptionis.c.gratia.de reſcrip. in.vi.no.Domi. poſt Lap.in.d.c.ſuſce= ptum.⁊ ad contra.rñde. vt ibi p eū.fa.l. barbarius.cū ſua materia.ff.de of.pre= to.qd no.Jo.an. in pma.q.mercu.in re= gula mora. de reg.iur.in.vi. Inno.in.c. nichil.in.c.cū dilecti. de elec.de reſ.ſpo. in lr̄is. nam opatur cōis opinio q facit modū putatiuū pualere.d.c.cōſultatiōi bus.viij.q.iiij.nōne.cū ſi. ideo dicit Jo. an.in.d.c.nichil.q ſi cauſa delegat ali= cui prelato ⁊ vnus habetur p plato ali9 nō q̄uis neuter titulū habeat d; cōmiſ= ſio putatiuo preſentari: et non vero.nec valet eius pceſſus. ar.l.ſi vrbana.ff.de con.inde.fa.quod no. Jo.an. de pſump. c.fi. q nullus tenetur titulum ſui prede ceſſoris pbare: niſi iux cōem opi.no.ſ. in magna gl.ad hoc qd no.in.c.cū olim. in.c.cum ſuper. de cau.poſ.et proprie. p Fredericum in tracta.permutationum. q.vi. Gaſpar.de peruſio in tracta.reſer= uationum.§.quero ergo.

Bñficiū iniuſte poſſidē= ti nō tri buit iuſ ex tēpo= re aut toleran tia plā= ti.

Ignorā tia pba= bilis ex cuſat a ſurre= ptione.

b ¶Declarent.poſſeſſore vocato et au dito.per no.per glo.et Guil.in cle.pſen= ti.in.℣.conſtiterit. de cen.glo.in cle.i.de pe.in.℣.conſtiterit.in cle.i. de off.deleg. alias declaratio nulla eſſet: cum cauſa= rum merita partium aſſertione pandā= tur.l.fi.C.ſi per vim vel alio mo.de in i= teg.reſt.tum ex litteris. nec alias poſſet conſtare iudici qui ſe habet facere con= ſtanter certum.ar.inſtit.de ac.§.curare. et dicit Guil.vbi.ſ.q etiam ſi factum ſit notorium tamen pars eſt vocāda: quia

competere[a]: et huic[b] ſi ſibi videatur[c]: niſi ſit intruſus vel violētus[d]:

ſepe multa dicūtur notoria que nō ſunt fa. quod no. de ap. conſuluit. et in omni notorio neceſſaria eſt citatio ⁊ ſententie prolatio. vt le. et no. de iureiu. ad nr̄am. iij. vbi doc. et dicit idē eſſe faciendū vbicunqꝫ ordinari⁹ exequitur ſententiā iuris. ar. c. licet. ij. de prebē. in. vi. c. cum ſcōm. de here. eo. li. et. d. c. conſuluit. idē de Jmol. in. c. extirpāde. de pre. ad hoc no. ſ. de col. c. i. §. ſequūtur. in. ℣. prouideaẗ. qđ no. Cōpoſt. in. c. capitulū. in gloſ. magna. in. ℣. item queritur. de reſcrip. Jnno. in. c. ꝑpoſuit de conceſ. preben. licet enim lex vel canō inferat ſententiam ipſo iure requiritur tamen declaratoria facti. vt per ſententiā declaretur et conſtet eccleſie. ad hoc c. i. de homi. in. vi. vbi doct. et ordinatio regia que vult officia non dari ante declarationē. no. Car. in cle. in pleriſqꝫ. de elec. domi. in. c. fi. de cōfeſ. in. vi. Bart. in l. eius qui delatorem. ff. de iu. fiſ. Bal. in l. i. C. de pe. iu. qui ma. iu. in. c. i. de feu. ſi. cul. non amit. col. x. Panor. in. c. ceteꝝ de iur. ca. patet in. d. c. cum ſecundū. et in hac declaratoria debet pars citari vt dictū eſt. no. Panor. in. c. cum non ab homine. de iudi. in clem̄. i. de vi. et ho. cleri. Bal. in. c. i. q̄. mo. feu. amit. Hoſt. in. c. reprehēſibilis. de ap. ⁊ a tali declaratoria facti poteſt appellari. gl. in. c. cupientes. §. ꝙ ſi ꝑ. xx. de elec. in. vi. Panor. in. c. ꝑuenit. de ap. ſi tamen factū eſſet notoriū non videtur ꝙ requiratur alia declaratoria facti. ꝑ. l. ij. §. ſin autē. C. de iur. calumnie. quā ad hoc pōderat Panor. l. c. fi. eo. tit. et Ange. in. l. idemqꝫ. §. ſi tibi. ff. qui po. in pig. hab.

Citatio ſnia in oi notorio req̄runtur.

Officia ñ debēt remoueri añ declarationem.

a ¶ Nō cōpetere. ⁊ etiā condēnent illū ad reſtitutionē omniū fructuū receptorum. c. dilecto. de p̄b. cū ibi no. per doc. c. cū dilectus. de iu. pa. in. c. continebatur. de his q̄ fi. a p̄l. niſi fuiſſet poſſeſſor bone fidei. quia nō teneretur ad reſtitutionez fructuū. no. de ro. deci. xxiiij. glo. et doc. in. c. cū ſuper. de cau. poſ. et pro. in. c. grauis. de re. ſpo. et vide no. ſ. de col. c. i. §. i. in verſi. vendicant.

b ¶ huic. niſi alteri eſſet ius q̄ſitū. illi enim etiam poſt triēnij lapſum deberet ſuperior reſtituere beneficiū: vt no. ſ. §. i. in verſi. triennio.

c ¶ Videaẗ. poterunt ergo alteri ꝓuidere ſi velint vt ſequitur. et q꞉ hoc ℣. importat volūtatez liberā q̄ nō dꝫ cogi. C. de here. inſti. l. cū proponas. l. ſicut. C. de ac. ⁊ oblig. et collationes beneficioꝝ debent eſſe libere in cui cōferendo. no. in. c. relatū. de p̄bē. ad hoc. ſ. d elec. c. i. §. ad tollendū. ⁊. c. licet. in prin. ⁊ hoc verbum intelligiẗ arbitrio boni viri. Bar. in. l. ſi ſic. in p̄n. ff. de leg. i. in. l. creditor. §. luci⁹. man. Bar. in extra. ad reprimenda. Panor. in. c. i. de conſti. do. An. ⁊ moder. in. c. vt debitus. de ap.

d ¶ Violētus. no. ꝙ itruſus ⁊ violētus nō ſolum cadūt a iure ſi qđ in bn̄ficio vel ad illud habebāt. c. eū qui. de pre. in. vi. ſed etiā efficiunẗ inhabiles ad illud bn̄ficiū. ad hoc. c. cū iam dudūꝫ. de pre. c. ꝑ inquiſitionē. de elec. vbi ad cōcludendū indignitatē electi ponderatur intruſio: ꝙ ipſe ante electionē validam ſe intruſit in domum ep̄alem per ip̄m maſcarō qui expēdebat redditus de volūtate ipſius electi. talis enim intruſus cōmittit furtum. ſm̄ Jnno. ibi q꞉ contractat rem alienā inuito dn̄o. tex. iunc. glo. in. c. dudū. ij. de elec. fa. c. auaricie. eo. ti. in. vi. et puto ꝙ ſolus papa poſſit cū eis diſpenſare. pro quo. c. q̄ſquis. de elec. cū ibi no. vult Panor. in. c. ꝯſiderauimus. e. ti. fa. qđ in ſimili no. doc. in. c. i. de conceſ. pre. vbi dicūt ꝙ faciēs ſe ſubſtitui in bn̄ficiū viuētis nō pōt amplius illud bn̄ficiū obtinere: ⁊ ſolus papa poteſt cū eo diſpenſare queādmodū nō poteſt quis eā ducere in vxorem cum qua cōtraxit viuēte eius marito. c. fi. de eo qui du. in ma. ita nec conſequi vxorem ſpiritualē. cū qua voluit contrahere viuente ſponſo ſuo: ⁊ quodāmodo illā adulterando. vij. q. i. c. ſicut. Et dicit Panor. in. d. c. i. de conceſ. pre. ꝙ illi qui de facto occupant bn̄ficia ſeu potentia ſecularium ſe intrudunt et poſtmodū illa impetrāt a papa: nō facta

Bn̄ficiū ꝑdit violētus.

Bn̄ficiū viuētꝫ q̄ ſibi ꝓcurat ſibi multuꝫ preiudicat.

inuentione de ītruſione preterita: q̄ talis prouiſio nulla ē ⁊ ſurreptitia. q: ſi papa ſciuiſſet illā intruſionem vel violentiā: nunq̄ vel ſaltim nō ita de facili illis contuliſſet. ad hoc. c. poſtulaſti. c. ſup lr̄is. d reſcrip. cū ibi no. p doc. pañ. l. c. poſt electiōez. d cō. pre. in. d. c. p inq̄ſitiōez. in. c. q̄liter. de elec.

aut al's īdign'[a] vel alteri idoneo[b] ꝓuideāt[c]. Datū in ſeſſiōe publica

in. d. c. cum iam dudū. et vide qđ no. Jo. an. l. c. ſi aplice. de pre. l. vi. in no. Archi. in. c. pr̄itiū. vij. q. i. in. c. audiuim'. iij. q. ij q qui ſciēter accipit beneficiū vnde ali' violēter et iniuſte eſt eiectus: p̄ſertim ſi dedit operā vt ille alius deijceret: eſt ꝑpetuo deponendus. ar. eoꝝ q̄ le. ⁊ no. in d. c. audiuimus. idē Hen. in. c. ꝯſultatiōibus. de of. deleg. et intellige p̄miſſa niſi papa motu proprio et ex certa ſciētia tali intruſo prouidiſſet: tūc puto valere ꝓuiſionē. q: videt̄ p̄nceps promouēdo ſcienter indignū illū habilitaſſe. ar. l. q̄daʒ ꝯſulebant. ff. de re iudi. l. itē vulpianus. de excu. tu. et qđ vbiq̄ no. Bar. p Inno. in. c. diuerſis fallacijs. de cler. coiu. in. c. veniens. de ſi. preſ. vbi Henr. no. in. c. cū eccleſiaſtice. de excep. Bar. l. l. barbari'. ff. de of. preto. nec ſufficeret mot' ꝓprius niſi interueniret certa ſciētia: q: ſi ignoranter feciſſet: puto ꝓuiſionē nullā eſſe ex defectu intētionis p̄ncipis: q: non eſt veriſile q p̄nceps ſciēter ꝓuidiſſet ītruſo: mot' aūt ꝓprius nō ꝯfirmat ꝯ intētionē p̄ncipis cōcedētis. Joh. an. ⁊ Cal. l. c. cum dilectus. de iu. pa. Panor. in. c. cum olim. de re iudi. nec tollit inhabilitatem illius pro quo ſcribitur: niſi aliud exprimatur. Jo. an. in. c. ſi motu ꝓprio. de pb. li. vi. in no. Jo. an. ⁊ alij in cle. ſi roman' eo. ti. Jo. cal. in. d. c. cū dilectus. de rota deci. cxxxi. ccccxlv. Cardi. in. c. q̄a circa. de cō. ⁊ af. etiā ſi in ꝓuiſiōe poneret clauſula nō obſtāte quibuſcunq̄ cōſuetudinibus ſtatutis. ⁊c. p que nr̄a cōceſſio impediri vel differri poſſet. q: illa clauſula tm̄ tollit impedientia grām perſone habilitate. inhabilitatē autē pſone p̄ſertim que venit a iure cōmuni non tollit: ſʒ ad ipſam tollendam neceſſaria eſſet diſpenſatio exprimens ſtatum perſone cū qua diſpenſatur. al's eſſet ſurreptitia. no. Archidi. et Jo. an. in no. in. c. ei cui. de pbē. in. vi. de ro. deci. iij.

Bñficiū electi accipiens ſcienter deponēdus eſt.

a ❡ Indignus. cui nō dʒ bñficiū ꝯferri ꝟ. de col. c. i. § inſup ꝟ. illi vero. cum ibi no. et papa ſcribēs p īdigno preſumit̄ circūuēt'. Inno. in c. eam te. de reſcrip. Bald. in marga. in. ꝟ. papa. ideo non eſt obtemperandū. c. ſi quādo. de reſcrip. vbi Panor.

b ❡ Idoneo. de pre. graue. ꝟ. de col. c. i. § ſtatuit. ꝟ. et nichilominus. cum ſi.

c ❡ Prouideant. vbi ad eos beneficij ſpectat ꝓuiſio. vbi aūt ad alios ſpectaret per eos fienda eſſet ꝓuiſio. ar. c. ordinarij. § q ſi forte. de of. or. in. vi. c. p humani. prope fi. de homi. e. li. c. de multa. § is quoq̄. de pre. ſed an valeret prouiſio ante declarationē: arguit̄ q nō. quia vbi declaratio req̄ritur nō videt̄ valere antea facta prouiſio. ar. c. cum ſecundū l. de here. in. vi. et vbi duo mandant̄ ſub certa forma: oportet p ordinē vtrūq̄ impleri. de of. deleg. venerabili. d reſti. ſpo. piſanis. cum forma mandati ſit ſeruanda. de reſcrip. cum dilecta. cuʒ ſi. fa. no. in cle. i. de iur. patro. in. ꝟ. inhibētes. Sʒ in contrarium fa. que le. et no. in. c. licet. Col. ij. de pb. in. vi. q poſſeſſio beneficij apud alium exiſtens non impedit collationeʒ vere vacat. per. d. c. ⁊. d. c. de multa. c. illa. ne ſe. va. et cōiter tenetur q poſſeſſio alterius etiam colorata etiam non impedit collationem ordinarij naturalis et ꝑpetui: etiam prius nō caſſata collatiōe colorata. q: apud ordinariū nō cadit ſurreptio: cū ip̄e preſumat̄ ſcire poſſeſ. facti alterius. ꝓpter viſitationem quā habet facere ſingulis ānis. c. ſicut. de accu. et ſic non poteſt dici q per veri taciturnitatē fuit habita collatio. et hāc opiñ. tenet Compoſ. in. c. capitulum. de reſcrip. in glo. magna. § item querit̄. per Guil. in extra. Johā. xxij. ſedes aplica. doc. in. c. cū noſtris. de con. pre. Joh. an. in. c. quia diuerſitatem. eo. tit. Hen. in. c. litteras. e. tit. ſed Hoſt. et do. An. ſentiūt

cõtrarium: cũ poſſeſſio eſt colorata ꝑ ea ꝙ legunt' ꝛ no. in. c. auditis. de elec. in. c. inter dilectos. de exceſ. ꝑla. Panoꝛ. in. c. ꝯſultatiõib⁹. de dona. Jo. aũt de imo. dicit ꝙ cõis opinio ꝓcedit qſi collatio q̃ dr colorata ẽ nulla iuris diſpoſitiõe: nec de hoc põt ꝓbabiliter dubitari. Si aũt poſſet ꝓbabilit' dubitari an collatõ valeret tũc poſſet ꝓcedere opi. hoſ. ꝛ do. Anto. ſicut dicit' in electiõe ſcđa facta poſt pꝛimã inualidã. ideo dicit ꝙ i caſu. d. c. cũ noſtris. ſi ſolũ allegabat' collatio facta de ꝓpoſitura poſt ꝯſecrationẽ: qꝛ illã conſtat non valere videt' ꝙ poſſit conferri ꝑ oꝛdinariũ. ſecus ſi allegabat' aliqua cauſa ꝓpter quã potuiſſet tenere. vt qꝛ forte dicebat' cõſuetudinẽ eccl'ie ſic habere vel ꝙ fuerat diſpẽſatũ: qꝛ tũc videt' ꝙ nõ debeat oꝛdinarius ꝓcedere ad collationẽ ſcđam ꝑma nõ caſſata. dic ad queſtionẽ p̄dictã ꝙ ſi collatoꝛ oꝛdinarius ꝯferat bñficiũ vere vacãs ab alio poſſeſſum ꝙ valeat collatio ſine declaratione p̄cedẽte: dũmõ faciat anteꝙ̃ alius triẽnio pacifice illđ poſſederit titulo coloꝛato ꝑ iura ſcđo alle. ſi aũt fiat collatio poſt illud trienniũ puto nõ valere declaratione nõ p̄cedente ꝑ hunc tex. et ꝑ ea in q̃bus fundat' opinio hoſt. ꝛ do. Anto. iunc. qđ no. ẜ. §. i. in ver. impetrati.

¶ De numero et qualitate cardinaliũ.

Cum ſummo. pꝛio ponit' breue exoꝛdiũ. ſcđo ꝓuidet circa imoderatũ numerũ cardinaliũ. tertio circa etatẽ et q̃litatẽ eoꝝ. quarto circa electionẽ eoꝝ. q̃nto ponit' eccl'ie gallicane modificatio. ſcđa ibi: ſtatuit. t'tia: ſint viri. q̃rta: nõ fiat. quita: ſaluo. hoc decretũ factũ fuit ante diſſolutionẽ concilij baſilieñ. ꝛ reuocatũ poſt diſſolutionẽ: ſcꝫ ãno. M. cccccxxxvij. vi. kal'. octobꝛis: vt in decreto eiuſdẽ cõcilij qđ incipit: tantã reuerentiam.

a ¶ Summo. id eſt maximo. xxi. diſti. c. i. §. pontifex.

in eccl'ia maioꝛi baſilieñ ſolẽniter celebꝛata die iouis. ix. mẽſis iunij: ãno a natiuitate dñi. M. ccccxxxv. Item acceptat decretũ qđ incipit.

¶ De numero et qualitate cardinalium.

Cum ſummo[a] põtifici ſancte[b] romane[c] eccleſie cardinales[d]

b ¶ Sãcte. xxi. di. ꝙ̃uis. de elec. fundamenta. li. vi. in ꝓhe. eiuſdẽ lib. cũ ſi.

c ¶ Romane eccl'ie. cui ſoli cõpetit cardinales habere ꝛ nõ alteri niſi hoc haberet ex ꝑuilegio. no. Cõpo. in. c. cũ acceſſiſſent. de ꝯſti. vt cõpoſtellana eccl'ia ꝛ rauenateñ. vij. q. i. paſtoꝛalis. nõ ſunt tñ ꝓpe cardinales: vt no. i. c. pudoꝛ. xxxij. q. ij. vide no. in cle. dignũ. de cele. miſ. Jo. an. i. d. c. cũ acceſſiſſet. Domi. i. c. ſi. de offi. dele. i. vi.

d ¶ Cardinales. hoc nomẽ capit' gñaliter ꝛ ſpãliter. gñaliter cardinalis eſt rectoꝛ ꝓꝑꝛi⁹ ſeu p̄ncipalis cuiuſlibꝫ eccl'ie. nã eꝑs cardinalis dicit'. xxi. q. i. relatio. vij. q. i. paſtoꝛalis. ꝛ p̄ſbyter. xxiiij. diſ. pbr̃i. lxxix. di. optebat. ꝛ. c. ſeq. ꝛ diaconus. lxxi. di. fraternitatẽ. xciij. diſt. a ſubdiacono. iſti enĩ ſunt tres ſacri oꝛdies eccl'ie ꝑmitiue. xciij. di. legimus. de q̃bus facit mẽtionẽ canõ apl'oꝝ lxxxi. di. ſi q̃s eꝑus. ꝛ cle. ſucceſſoꝛ petri. xxv. di. audire. ꝛ Inno. iij. in. c. a multis. de eta. ꝛ q̃li. ſpãliter aũt dicunt' cardinales ſc̄tẽ romane eccl. cardiales. de q̃b⁹ h̄. Sꝫ an cardinalat⁹ ſit oꝛdo: non. nec gradus eccl'iaſtice hierarchie a xp̄o nec oꝛdini aut gradui apl'oꝝ ſuccedẽs ſicut eꝑatus ꝛ ſacerdotiũ. nã de ſtatu hierarchico eccl'ie nõ ſunt ꝓꝑꝛie niſi duo ſtat⁹ p̄latoꝝ maioꝝ: vcꝫ q̃ ſuccedũt apl'is et ſũt eꝑi ꝛ archieꝑi ꝛ ſupioꝛes: ꝛ minoꝝ. ſ. q̃ ſucceſſoꝛes ſunt. lxxij. diſcipuloꝝ: q̃ dicũtur p̄lati ſcđi oꝛdis: q̃les ſunt curati. xxi. di. in nouo. q̃b⁹ ex ſtatu ꝛ oꝛdinario iure cõueniũt tres act⁹ hierarchici ꝑmarie eſſentialiter ꝛ imediate a xp̄o: q̃ ſunt purgare/illuiare/ꝛ ꝑficere ꝑ ſacroꝝ miniſtrationẽ ꝛ p̄dicationem. ad hec. c. coꝛepi. lxviij. di. vbi Dama. papa inq̃t. non amplius ꝙ̃ duos oꝛdines iter diſcipulos dñi cognouim⁹ eſſe. xij. apl'oꝝ. ꝛ. lxxij. diſcipuloꝝ. vñ iſte ꝓceſſit ignoꝛam⁹: et qđ ratiõe caret extirpare neceſſe eſt. loq̃tur cõtra. c. coꝛepiſcopi. lxviij. di. nec nomen

Cardinalis dupliciter accipit'.

Cardinalat⁹ non eſt oꝛdo

Oꝛdines duo fuerũt iter diſcipulos dñi.

cardinalat⁹ fuit in ſtatu primitiue eccle ſie: q2 q̃ſq3 noīe ſui ordinis ꝯtentus erat ſicut adhuc cõtẽtantur epĩ. q̃ppe q2 eṗs nomẽ dignitatis eſt: p̃ſbyter etatis: dyacon⁹ vero hoſpitalitatis. d. c. legimus: ſꝫ multitudo p̃ſbyterorꝝ ⁊ dyaconorꝝ forẽſiũ ad vrbẽ ꝯcurrentiũ cãm dedit vt

in dirigenda[a] chriſtiana republica

vrbani p̃ſbyteri et dyaconi ab eis diſtinguerẽtur noīe cardinalis. Spe. tñ. tit. de lega. §. ſeq̃tur. ſentit ꝙ cardinalat⁹ ſaltẽ figuratiue ſit de iure diuio cũ dicit ꝙ ſũt ſacerdotes leuitici gñis q̃ ſũmo põtifici in executiõe ſacerdotalis officij coadiutores exiſtũt. ca. ꝑ venerabilẽ. §. rõnib⁹. q̃ ſi. ſunt le. q̇ð vult ibidẽ Panor. ⁊ l. c. ij. de cle. nõ reſi. ad q̇ð alij allegãt illð. i. Reg. ij. dñi em̃ ſunt cardines terre. ⁊ male: cũ ibi dñi ſit gti caſus: ⁊ voluit dicere ꝙ domin⁹ eẽt dñator toti⁹ orbis. de deci. tua ij. ſed ꝑ eis facit glo. in cle. ad noſtrũ. de here. q̃ dicit ꝙ hec eccl̃ia militãs eſt diuinit⁹ exẽplata ab eccl̃ia triũphãte. pͥmũ pl⁹ placet. vñ dicit Old. ꝯſi. lix. ꝙ q̃ñ ꝯſtãtin⁹ fecit donationẽ eccl̃ie in ꝑſonã ſilueſtri nõ erant cardinales: q2 nõ facit mentionẽ de eis: ſed de clericis. in. c. conſtãtinus q̇ð eſt palea. xcvi. di. ſed poſtea dũ ſilueſter fecit gñalẽ ſynodũ: aliq̃ erãt cardinales. ij. q. iiij. preſul. Dicit autem Archi. in. c. vbi periculũ. de elect. in. vi. ꝙ inceperũt tpe põtiani pape q̃ nõ ponitur in cathalogo põtificũ: et ꝙ marcell⁹ papa ꝯſtituit. xv. cardinales in vrbe propter baptiſma ⁊ ſepulturas hoīꝫ. Nico. quoq3 papa. iiij. ipſis cardinalib⁹ ꝯceſſit medietatẽ ꝓuentuũ romane eccl̃ie. et ꝙ cũ ab eo mitterẽtur legati ad terras ro. eccl. gubernãdas dedit eis licẽtiã vtẽdi capellis rubeis. in ꝯcilio aũt gñali legato aplĩce ſedis fuit cõceſſum vti īſignijs aplĩce dignitatis. c. antiqua. de ꝑui. vbi dicit hoſ. ꝙ eis vtit̃ q̃ñ ꝓficiſcitur vltra mare. ⁊ ſunt īſignia hec veſtis rubea: palafred⁹ albus frenũ ⁊ calcaria deaurata ⁊ nõ al's: nec ali⁹ niſi fuerit ꝑuilegiat⁹. ⁊ de veſtib⁹ q̃bus cooperiunt̃ eq̃ cardinaliũ no. xciij. di. §. cõpagis. ⁊ de nũero domeſticorꝝ ⁊ ferculorꝝ ipſorꝝ habet̃ ī ex̃ua. Jo. xxij. dat viuẽdi. Et no. ꝙ cardinaliũ aliq̃ ſunt cardinales epĩ: alij cardinales pbr̃i: alij cardinales diaconi. de q̃b⁹ per hoſt. in. c. ij. de offi. archip̃ſ. in ſum. e. ti. §. ij. circa p̃n. ſpe. ti. de libel. cõ. §. iã nũc videnduꝫ. vbi dicit Jo. an. in addi. ꝙ licet epĩ cardinales ſine titulo eſſe non poſſunt: q2 ad titulũ epat⁹ ordinant̃: vt no. hoſ. in. c. corã. de elec. tñ nõ nolant̃ ꝑ titulũ dicẽdo enĩ tituli. ſ. portueñ. ⁊ hoſti. ⁊c. p̃ſbyteri ṽo cardinales denolant̃ a titulo: dicẽdo em̃ tituli ſctẽ prudẽtiane: vt. d. c. corã. de ſup. ne. p̃la. c. fi. d. c. ij. de cle. nõ reſi. vbi pañ. ð teſti. lꝫ. iij. hoſ. tñ dicit l. c. cũ olim. i. de ꝑuil. ſpãle eſſe in cardĩali pbr̃o baſilice. xij. aplorꝝ: vt ꝑ baſilicã nõ ꝑ titulũ noīetur. ꝑ. d. c. cũ olim. cui ꝯcor. c. ad aplĩce. ð re iud. l. vi. q̇ð eſt falſum ꝑ. c. cũ venerabilis. de ꝯſue. in aliquib⁹ tñ decretalib⁹ ſupprimit̃ nomẽ tituli: vt in. c. dilecto. de p̃ben. in l̃ris pape nunc̃. ⁊ eſt de ſtilo curie: ita ꝙ reſcriptũ ꝯtra id cenſeret̃ falſum. ar. c. q̇3 graui. de cri. fal. diaconi vero cardinales nõ vocãtur cũ noīe tituli. c. ad audiẽtiã. ð reſcri. cũ ſi. ⁊ aduerte ꝙ vſq3 ad tp̃s Innoc. iij. nõ fuerũt aliq̃ epĩ ꝓmoti ad cardĩalatũ. Sed bñ cardinales ꝓmouebant̃ in epõs ⁊ abbates. ſꝫ dicit Jo. an. in. c. cũ aliq̃b⁹. de reſcrip. l. vi. in no. ꝙ vſq3 ad tp̃s cle. v. nõ fiebat de epõ cardinalis p̃ſbyter vel diacon⁹. et ꝙ tpe bonifacij. viij. et ſuorũ predeceſſorꝝ multi p̃termiſſi ſunt cardinalari: q2 epĩ erãt. de q̃bus tñ bene ꝓuiſum fuiſſet eccl̃ie. ideo dicit cõmẽdãdaꝫ ꝯſuetudinẽ: qua hodie de epĩs fiũt cardinales nõ epĩ: nec vacabũt tituli epõrꝝ. et dicit Panor. in. c. bone. i. de poſtu. p̃la. ꝙ licet epatus ⁊ cardinalatus ſint incõpatibiles: ſuis tñ tẽporibus ſeruatũ eſt ꝙ epũs ꝓmotus in cardinalem non perdit ipſo iure epatum. imo retinet illum titulum vt prius: niſi papa aliter diſponat. An autẽ cardinalatus ſit dignitas incõpatibilis cũ alijs bñficijs. vide Panor. ibidem. ⁊ in. c. in geneſi. de elec.

a ¶ Dirigenda. circa em̃ papã vniuerſali eccleſie ſeruiẽdo ſingularũ eccleſia-

Cardĩalat⁹ an ſit de iure dino.

Cardĩales quã do inceperunt.

Cardĩaliũ inſignia.

Cardĩales ſunt triplices.

rum cōmoditatibus ſe impēdūt.in pro. vi.de cen.cū inſtātia:ideo ſingulis eccleſijs fuire dicunt.c.bone.i.de poſtu.p̄la. cōſtat etiā eos eſſe vocatos in ptē ſollicitudinis:de quoꝝ ꝯſilio ſumm⁹ pontifex agenda p̄ſertim ardua diſponit et ordinat.c.fundamenta.§.decet.de elect. in.vi. iō pape aſſiſtētes cenſentur in

collaterales[a] aſſiſtāt[b] neceſſe eſt vt tales inſtituātur: qui ſicut nomine ita re[c] ipſa cardines[d] ſint ſuper q̄s

ſuis titulis vel bn̄ficijs reſidere:⁊ fruct⁹ eoꝝ pcipiunt.ar.ff.de excu.tu.l.iuriſperitos.de cle.nō reſi.cuꝫ dilectus. nec ob. c.ij.eo.ti.q: ibi cardinalis ille nō aſſiſtebat pape:nec reſidebat in titulo.et vide qḋ ibi no.p Jo.an.Oldra. ꝯſi.xlviij. fūt etiā magna p̄rogatiua attollēdi l exua. Jo.xxij.execrabilis.§.nos itaq̃. vbi no. geſſe. puilegia cardinaliū in ℣.ſublimitatē.de quibus Jo.an.in addi.ſpe.ti.de le.§.ſequitur.in fi. Joh.an.in addi. ſpe. ti.de cle.non reſi. hoſt.qui fuit cardinalis in.c.antiqua.de priui. q̄bus adde ꝙ cardinales habent de cōſuetudine ꝙ ſi eis obuiat quis qui ducat̄ ad mortē poſſunt ipm liberare.no.Bal.i.l.addictos. C.de ap.qḋ dicit ibidē Pau.de caſ.verū ſi ponat capellū ſuū ſuper eum.

a ¶Collaterales.vn̄ Bern̄.ad Euge. papā.nō dico te ſanū dolentē latera.refert Jo.mo.in.c.i.de offi.leg.in.vi.inde cardinales legati dicunt̄ legati de latere.c.volentes.c.ſeq.de offi.le.ij.q.vi.decreto.cū ſi.illi em̄ pars corporis cenſent̄ vi.q.i.q̄quis.C.ad.l.iul.maie.l.q̄ſquis ⁊ maximā cū papa habēt cōionē. doc.in c.req̄ſiſti.de teſta. ⁊ i locū ſenatoꝝ ſuccedunt.xcvi.di.ꝯſtātinus.no.Inno.i.c.cū te.de re iudi. inde eccl̄ia hꝫ ſenatū.xvi. q.i.eccleſia.⁊ ſicut in illis ita in iſtis crimē leſe maieſtatis dr̄ cōmitti.c.felicis. de pe.in.vi.ide a ſn̄ia cetus cardinaliuꝫ nō appellat̄.ſicut nec a ſn̄ia ſenatoꝝ.l.i. ff.a qui.ap.nō li.a ſn̄ia tn̄ cardinalis appellat̄.c.raynūci⁹.c.raynald⁹. ḋ teſta.niſi cōmiſſa ſit ei cauſa cū clauſula appellatiōe remota.Bal. in.l.i.C. de offi.p̄fe. p̄to.in ſpe.de le.§.ſupeſt.℣.illud autē. ⁊ cū papa de cardinalib⁹ ꝓmiſcue loquit̄:

Cardialiū cet⁹ ſi ferat ꝗ ſentētiā ab ea ñ appellatur.

eos fratres appellat.c.ad falſarioꝝ. de cri.fal.c.ad ap̄lice.de re iudi.in.vi.ſ̄.de auc.ſa.con.c.i.cū ſi.⁊ ipi ſummo pōtifici in ꝯſilijs et arduis negocijs aſſiſtūt. ad hoc.C.de cadu.tol.l.i.circa p̄n. de dila. expoſuit.in fi.de re ſti.ſpol.piſanis.ita ꝙ q̄daꝫ cardinales p̄ſumpſerūt dicere papā non poſſe cardinalē deponere ſine ꝯcilio gn̄ali.ſicut hoſt.⁊ ſequaces i.c. ex geſtis.de cle.nō reſi. Jo.mo.etiā cardinalis dicit in.c.ſup eo.de here.l.vi. ꝙ collegiū cardinaliū eſt in q̄ſi poſſeſſione vt papa ardua nō explicet ſine conſilio cardinaliū/ ſꝫ opinio iſtoꝝ ſuſpecta eſt: ꝓpterea q: cardinales fuerūt: ſꝫ poteſt eſſe vera de ordinaria ptāte pape nō de abſoluta.c.p venerabilē.§.rōnibus.qui fil.ſunt legi.l.humanū.⁊ qḋ ibi no.Bal. C.de legi. Panor.i.d.c.ex geſtis.iūc.no. p geſ.in extra. execrabilis.§. nos itaq̃. in ver.de ipſoꝝ ꝯſilio. Pan̄.i.c.q̄ſiuit.de his q̄ fi.a p̄la. hen.i.c.ſicut vnire. de exceſ.p̄la.no.ſ̄.de auc.ge.cō.c.i.i ℣.ꝯſilio.

Papa ḋ arduis ñ diſponit ſine cardialibus.

b ¶Aſſiſtāt. vn̄ collegiū cardinaliū cū papa eſt vnū corp⁹ habēs papā p capite ſpāli : licet papa ſit caput gn̄ale toti⁹ eccleſie ſm̄ hoſt.in.c.antiqua.de priuil. Et papa dr̄ de collegio cardinaliū:ſicut impator eſt de numero ſenatoꝝ.l.ius ſenatorum.C.de digni.li.xij.no. Archidi. in.c.ſacroſancta.xxij.diſtin.

Papa ē de collegio cardinaliū

c ¶Re.i.effectu.noīa em̄ debent cōuenire reb⁹.inſti.de dona.§. ſed nos.C.de epiſ.⁊ cle.decernimus.ff. de offi.pre.vr. l.i.multi tn̄ nomē obtinent qui re et effectu nichil exiſtūt.xl.diſ.multi.ij.q.vi.nō oēs.ſ̄.de coll'.§.item vt decetero.

d ¶Cardines.ſicut oſtia cardinib⁹ regūtur:ſic eccleſia p cardinales ſm̄ anacletū.xxij.di.ſacroſctā.no.in.c.ij.de offi. archip̄ſ.et ſic cognomen ſumit̄ ab eo cui deſeruit̄.C.de fabricen̄. quaſi p to.li.xi. xxi.diſ.cleros.xvi.q.i.ſi cupis.et no.per hunc tex.ꝙ licitū eſt arguere ab alluſione ſeu ethimologia vocabuli.de quo Panor.in ſaluta.gre.in.c.cum ſcōm.de preben.vel dicit̄ cardinalis a cardine.i.pre

hoſtia vniuerſalis eccl'ie verſent ⁊ ſuſtētent[a]. ¶ Statuit igit hec ſctā ſynod⁹: vt deīceps eoꝝ nūer⁹ adeo ſit moderat⁹[b]: vt nec ſit grauis[c] eccleſie nec ſupflua nūeroſitate vileſcat[d] ꝙ de oīb⁹ chriſtianitatꝭ ptib⁹[e] ꝙtū fieri cōmode[f] poterit aſſuman tur[g] vt noticia reꝝ ī eccl'ia emergē tiū facilius haberi ⁊ ſup his matu rius[h] deliberari poſſit: ſic tñ ꝙ nūe rū. xxiiij. īter eos ꝙ nūc ſunt ⁊ aſſu mēdos non excedat. Jta ꝙ de vna natione vltra tertiā partē reſpectu cardinaliū pro tpe exiſtentiū ac de vna ciuitate ⁊ dioceſi vltra vnū inde oriundū: ⁊ de ea natiōe ꝙ nūc vl tra tertiā partē hꝫ vſqꝫ ad ipſi⁹ ter tie partis reductionē eſſe nequeāt

lxxvi. di. hui⁹ quaſi partē capiens de bonis eccl'iaſticis. ⁊ hꝫ collegiū cardinaliū partē introit⁹ camere. Domi. i. c. fundamenta. de elec. in. vi. no. ſ. in ꝟ. cardinales. vel ꝗſi partē faciat aliīs clericꝭ ⁊ pauperib⁹ de bonis eccleſie vel ꝗſi in ptē ſtans: qꝛ vbi cardinales ſtant null⁹ ſedere audet. vł ideo dr̄ cardinalis: qꝛ in ſe ⁊ ſubditis quattuoꝛ dꝫ potiri virtutib⁹ cardinalib⁹.

a ¶ Suſtētent. cōcoꝛ. ſ. ð ele. c. i. i pn.

b ¶ Moderatus. olim collegiū cardinaliū nō hēbat numerū taxatū: ſꝫ ad arbitriū pape. arg. c. de cauſis. de offi. dele. no. Car. flo. in clemē. ne romani. ð elec. ſꝫ dicebat Albe. in ru. ff. de teſta. ꝙ eēt decēs ꝙ eēnt lxxij. vt iudicēt oēs natiōes ⁊ linguas: ſicut olim erant. lxxij. diſcipuli dñi. xxi. xi. in nouo. et tempoꝛe Pontiani fuerūt cxxxvi. vt no. Doc. vbi. ſ.

c ¶ Grauis. nec oneroſus creditoꝛ nec delicat⁹ debitoꝛ eſt audiēdus. ff. de pig. act. ſi ſeruos. in extra. Bonif. viij. debēt.

d ¶ Uileſcat. ɔcoꝛ. lix. di. ſi officia. xciij. di. legim⁹. ad fi. mł'titudo eñ oneroſa nichil hꝫ honeſti. i auꝫ. de referē. col. ij. ſ. ð coll'. §. Jtē vt decetero. de eta. ⁊ ꝗli. cū ſit

e ¶ Partib⁹. vide ꝙ (ars. cū ibi no. de: oībus mūdi ptibus debēt aſſumi cardinales: vt noticia rerū in eccleſia emergētiū ⁊c. vt ſe. ⁊ Papa. de omī natiōe eligi pōt: dūmō nō ſit hereticus vel infidelis: tūc eñ nō eēt electio canonica. lxxix. diſ. ſi ꝗs pro pecunia: qꝛ claues bti petri nō poſſunt cōmitti īfideli: ſꝫ cuſtodie cā debēt tradi maioꝛi ⁊ melioꝛi natu et fructu. ar. ff. ð leg. ij. l. cū pater. §. pater plurib⁹. ꝗs nedū citramōtano: vel vltramōtano: ſꝫ galileo deus cōmiſit: ſignificās ꝙ nō eſſet apud deū differētia nationū. Bal. in trac. ſciſma. vbi diſputat de validitate electionis vrba. vi.

Multitudo vileſcit.

f ¶ Commode. illud dicimur poſſe: qð cōmode poſſumus ff. de ꝟb. ſig. nepos. xxij. q. ij. faciat hō. c. ſtatutū. §. ij. de reſcrip. l. vi. ⁊ de multiplici ipotentia habes gl. i. c. ſciſcitat⁹ de reſcri. Inno. i. c. accedēs. de pben.

g ¶ Aſſumātur. ⁊ fuerat ſtatutū in cōcilio baſil'. ꝙ aſſumpti ad cardinalatū cū reciperēt ſue dignitatꝭ īſignia ꝗꝝ ſignificatio eſt: vt. p bono vniuerſal' eccleſie ſanguinē pro priū: ſi op⁹ ſit nō vereant effundere. iurarēt i ɔſiſtoꝛio publico ſi fuerit in curia: ſi vero abſentes in manib⁹ alicuius epi: ⁊ publice cui p lr̄as aplīcas in ꝗbus foꝛma iuramēti īſerta ſit ɔmiſſuꝫ fuerit in hūc modū. Ego. N. nup aſſumpt⁹ in ſctē ro. ec. cardinalē ab hac hoꝛa ī antea ero fidelis beato petro vniuerſaliqꝫ ⁊ roma. ec. ac ſūmo pōtifici eiuſqꝫ ſucceſſoꝛibus canonice ītrātib⁹ laboꝛabo fideliter .p defenſione fidei catholice: extirpationeſqꝫ hereſuꝫ ⁊ erroꝝ atqꝫ ſciſmatū refoꝛmatione/ac pace in pp'lo xp̄iano in alienationib⁹ rerū ⁊ bonoꝝ ec. ro. aut aliaꝝ eccleſiarū ⁊ beneficioꝝ quoꝛūcūqꝫ nō cōſentiā: niſi in caſib⁹ a iure pmiſſis: ⁊ pro alienatis ab ec. ro. recuperādis .p poſſe operā dabo: nō cōſulā quicqꝫ ſummo pōtifici: nec ſubſcribā me niſi ſm deū ⁊ cōſcientiā meā: que michi p ſedē aplīcam cōmiſſa fuerint fideliter exequar: cultuꝫ diuinū in eccleſia tituli mei ⁊ eius bona cōſeruabo: ſic me deus adiuuet.

Cardiāles quādo aſſumūt qd iurare debent.

h ¶ Maturi⁹. ſi. ſ. i .p. iſi. de elec. c. lꝫ. ꝟ.

verūtñ. ⁊ ait Calixt⁹ papa. Nos em̄ tpe īdigem⁹ vt maturi⁹ agam⁹.l.di.pōderet
a ¶ Moribus. At hiero.talis ī hono=re eligendus eſt cui⁹ cōparatione ceteri grex dicant̄.§.nūc aūt.xxv.di.ad hoc.§. de elect.c.i.§.deīde eligant.cū ibi no. ⁊ cū cardinales delī=quūt acri⁹ ſunt puniendi cū aſſiſtant dn̄o nr̄o pape q̄ eſt vicarius xp̄i exem=plo ade. de quo dicit btūs Augu. ꝙ q̄to erat deo ꝓximior/tāto grauius peccauit. de peni.di.v.cōſideret. ⁊ exēplo luciferi de pe.diſ.ij.p̄nceps.⁊.c.p̄icipiū.de his Eſa.Qui ſunt iſti q̄ vt nubes volant ⁊c. vbi dicunt̄ colūbe ꝑpt ſimplicitatē quā habere debēt/cādidiores niue: q̄ ad mores/rubicūdiores ebore āntiquo: quo ad charitatē/⁊ paſſionis xp̄i memoriam ob quā pre oculis ſemꝑ habēdā veſtib⁹ rubeis vtunt̄. Caueāt ergo ne ſint nebule ſine aqua deuotionis lachrymarū turbīnib⁹ agitate: vt dicit hoſt.in ſum.de pe. ⁊ re.§.cui ꝯfitēdū. ℣.cui cardinales. vbi dicit ꝙ ſine licētia pape nō p̄nt facere teſtamentū: nec ſanguinē minuere: nec eligere cōfeſſorē: niſi eſſent forte abſentes ex cā legationis.tūc em̄ gaudēt priuile=gio ep̄oꝝ.c.ne ꝓ dilatione.de pe. ⁊ re.

Cardiales deliquētes acri⁹ ceterꝫ puniendi ſunt.

Cardiales.an poſſint teſtari.

¶ Sint viri in ſciā moribus[a] ac rerū experientia[b] excellentes[c] nō minores.xxx.[d]annis.magiſtri/doctores ſeu licentiati cū rigore examis

b ¶ Experiētia.nō ſufficit ſciētia ī promouendo: niſi etiā experientiā habeat. xxxix.diſ.petr⁹.lxxxvi.di.fratrē.c.niſi.§. ꝓ defectu.de renū.C. de agē. in re.l.pe. li.xij.de ſup.ne.p̄la.c.ij.l.vi.ſepe em̄ ex=periētia ſupplet litteraturā.ſpe.ti.de iu=re deli.§.vlti.℣.itē ꝙ eſt illiteratus.
c ¶ Excellētes. ⁊ merito: q2 ex cardinalib⁹ aſſumēdus eſt papa.lxxix.di.opor=tebat.⁊.c.ſeq.ſed hodie i..a exceptio cō=tra papam nō opponit̄.doc.in.c.licet.de elec. ⁊ no.ꝙ q̄uis in ep̄o in quo requirit̄ eminens ſcientia toleretur ſufficiens.de elec.cū nobis.c.niſi cū pridem.§.ꝓ defectu.de renū.nō ſufficit tñ cōpetens ſciē=tia in ꝓmouendo ad cardinalatū ꝑ hūc tex. ⁊ patet.J.ibi inter eos autē.ar.a ſpe=ciali. maior em̄ in eis ſciētia requiritur cū ardua eccl'ie negocia de conſilio eorū tractent̄: vt in p̄ncipio. ⁊ vbi maius periculū ⁊c.de elect.vbi periculū.li.vi. ⁊ no. ꝙ propter excellentiā pſone fit qđ alias nō fieret.Spe.ti.de arbi.§.ij.in princ. et excellēti in arte ſua decapitādo parcen=dū eſt ſi re⁹ mortis ſit optimus artifex et valde vtilis rei=pub.l.ad beſtias. ibi roboris vel artificij.ff.de pe.niſi aliter tumult⁹ ſedari non poſſet.l.penult.in fi.ff.de ſicca. ⁊ ni=ſi eſſet latro manifeſt⁹/ vel factio cruēta l.ſi qs filio.§.hi aūt.ff.de iniuſ.teſt.

Mors cuitat̄ q̄nq; ob arti ex=cellētiā

d ¶ Triginta annis. cōpletis ſicut in ep̄o.de elec.cum in cūctis. cuꝫ ibi no.ad hoc.§.ti.i.c.i.§.i.cū ibi no.in ℣.triennio. Sed quem ordinē debeat habere ꝓmo=uendus ad cardinalatū.dic: aut aſſumitur ad cardinalatū ep̄alem et conſtat ꝙ debꝫ eſſe ſubdiacon⁹.c.a multis. de eta. ⁊ qua.aut ad cardinalatuꝫ preſbyteralē et videtur ꝙ debeat eſſe p̄ſbyter.et ſi ad cardinalatuꝫ diaconalē diaconus.nam iſtis cardinalatib⁹ vident̄ ordo preſby=teratus ⁊ diaconatus anneri.ſicut in ſi=mili dicimus in p̄bēda p̄ſbyterali ⁊ dia=conali: vt no.i cle.vt hi qui.de eta. ⁊ qualita. Imo videtur ꝙ ad quēcūq; cardinalatū aſſumatur ꝙ debeat eſſe ī ſacris or=dinibus: ⁊ ſic ad min⁹ ſubdiaconus cū cardinalatus ſit dignitas electiua: vt.J. habetur: ibi nō fiat ⁊c.et [illegible] nichil de ſacro ordine cardinaliū diſponat̄ relin=quitur diſpoſitioni iuris.ar.l.cōmodiſſime.ff.de libe. ⁊ poſth.l. ſi cū dotem. ſol.ma. hodie aūt dignitas electiua habet ſacrū ordinē annexū ſic ꝙ ad eam eligē=dus debet tpe electōis eſſe in ſacris/al's electio nulla eēt.vt.§.de elec.c.i.§.dein=de eligant. cū ibi no.Contra videtur ꝙ in minoribus cōſtitutus poſſit ꝓmoue=ri ad cardinalatū preſbyteralē aut dia=conalē/ſicut ad alias dignitates nō ele=ctiuas.arg.d.c.cū in cunctis.§.inferio=ra.c.ij.de inſti.li.vi.per no.per docto.in c.dudum.i.de elec. ⁊ poſtea promoti cō=pellant̄ adipiſci ordines requiſitos.c.i. de eta.⁊ qua.quod videt̄ verius: niſi ex

Cardialatū aſ=ſequi volēs quē ordineꝫ dꝫ habere.

Digni=tas ele=ctiua ſacrū ordinē annexū hꝫ.

in iure[a] diuīo vl' hūano: ſit ſaltē tertia vel q̄rta pars de mgr̄is[b] aut licētiat; ī ſacra ſcriptura. Inter eos autem .xxiiij. eſſe aliq̄ poterunt valde admodū[c] pauci filij[d] fratres[e]: aut

cōſuetudine roma. eccle. predicti cardinalatus haberēt ſacrū ordinez annexū: nec ob. d. §. deinde eligāt. q: loquitur in dignitatibus electiuis in quibus ſeruat forma. c. q: ꝓpter. de elec. ⁊ alia que habetur. ſ. de elec. c. i. §. ⁊ cū humane. q̄d ptꝫ: q: dicit ibidem deīde eligāt in prefatū ⁊c. q̄ forme nō ſunt neceſſario ſeruande in electione cardinaliū cuꝫ ſpecialis hic mod⁹ ꝓuidēdi ad eam ſtatuatur. dicit etiā Cal. in. c. i. de trāſla. prela. eos habere officiū potius ꝙ̄ dignitatem.

a ¶ Iure. ꝑ hoc videt medicū non eſſe aſſumēdum in cardinalē: q̄ tñ capax eſt noīationis. ſ. de colla. c. i. § inſuper.

Medic⁹ ē capax noīationis.

b ¶ Magiſtris. ad quos debent habere reſpectū collatores: p̄ſertim in dignitatibus. prout legit et no. ſ. de colla. c. i. § inſuper. ver. exhortamur.

c ¶ Admodum. vna harum dictionuꝫ abundat. ſi. ver. in. l. i. C. ne li. po. in. l. i. C. ne quis in ſua cau.

d ¶ Filij. legitime nati: q: non erat dubiū ꝙ illegitimi nō erant cardinalatus capaces: vt. ī. habetur. nec etiā dicuntur fulgere claritate generis paterni. arg. l. cū legitime. et ibi Bal. ff. de ſta. ho. Bal. in. l. ex libera. C. de ſuis ⁊ legi. de verbo. ſig. l. ꝓnūciatio. § pe. vbi no. Bar. ꝙ baſtardi nō dicunt de domo agnatione vel familia patris: que v̄ba ius ſignificant.

Illegitimi non pñt eſſe cardinales.

ideo ad eos nō trāſit nobilitas paterna que ad ſolos agnatos porrigit. arg. d. l. Bar. in. l. i. C. de digni. li. xij. ⁊ in tractatu de inſig. ⁊ ar. vbi dicit ꝙ arma ſeu inſignia illi⁹ agnationis ad baſtardos nō trāſeunt. Bal. in. l. generaliter. § cū autem. C. de inſti. ⁊ ſubſti. q̄d ſatis videm⁹ ſeruari: q: nō ꝑmittit eis portare arma plena ſui generis: ſed trāſuerſant barrā per ſcutū armorū: ⁊ illegitimi dicuntur quodāmō infames de facto. Bal. in. d. l. gn̄aliter: ⁊ indecori. ideo ſunt īhabiles ad ea q̄ in decore ꝯſiſtunt: ⁊ ad dignitates. c. ꝑ venerabilē. q̄ fi. ſunt legi. de iſti.

Nobilitas patris ad baſtardos nō tranſit.

ad decorē. in deciſa etiā ſi ingrediant religionē. c. i. cū ibi no. de fil. p̄ſby. imo deturpāt familiā. c. ſi gens anglo⁊. l vi. di. vbi dicit tex. de tali cōmixtione meretricū degeneres populos ⁊ furētes libidīe fore ꝓcreandos. et vult Bald. in. c. per tuas. de ma. et obe. ꝙ licꝫ legitimatus non debeat ampli⁹ appellari baſtard⁹ vt eſt de mēte gloſ. in. l. impialis. C. de nup. tñ eſt min⁹ dignus legitimo: nec dꝫ ſedere ī mēſa vna cū legitimo. ⁊ de hoc an baſtardi dicantur eē de domo vel familia: ⁊ an veniant appel. filiorū vel liberorū ꝑ Bar. in. l. tutela. ff. de capi. dimi. Bal. i. c. nōnulli. de reſcrip. Panor. l. c. in p̄ñtia. in. c. ꝑ tuas. de pro. in. c. raynaldus. de teſta. Io. an. ⁊ Imo. in cle. i. de bap. Bar. ⁊ Imo. in. l. ex facto. § ſi q̄s rogat⁹. ff. ad trebel. p̄po. in. d. c. per venerabilē. vbi cōcludit poſt Pau. de caſt. ꝯſil. clxxxi. ꝙ regularit ſub noīe agnationis puta fratris filij vel ſimilis: nō veniūt baſtardi: p̄ſertim ſi tractatur de preiudicio alteri⁹: vt in. l. lege iulia. § hoc capite. ff. de ri. nup. ⁊ de honore cōmodo vel beneficio illius illegitimi per no. in. d. cle. ad hoc iſte tex. idem ſi eſſet diſpoſitio mere iuris poſitiui vel ciuilis. facit. ff. de his q̄ ſunt ſui vel alie. iur. l. filiuꝫ. exceptis certis caſib⁹: quos vide late per Prepo. vbi. ſ.

e ¶ Fratres. ar. ex ordine lr̄e ꝙ frater regis excludat nepotez in ſucceſſione in regno: cū quo ſuccederet ſi regnuꝫ eſſet diuiſibile. in aut. poſt fratres. vbi Bart. C. de le. here. Cy. l. ſi viua. ibi: nō abs re. et ibi Cy. C. de bo. ma. Bal. et Ia. de alua. in. c. i. de feu. mar. pariter filius ſecundo genitus excluderet nepotē ex primogenito a ſucceſſione regni. per. l. ſi libertus. § ij. ff. de oper. liber. de quo Bal. in. l. maximū. C. de lib. p̄te. in. l. liberti. C. de ope. li. frā. de por. in tracta. d̄ duo. ad neſcitur. fra. iij. ꝑte. q. liiij. no. ſ. in pro. § quibus potē ex attente. in ver. primogenito. Tēpore tñ ottonis imꝑatoris hic caſus gladio de=

Regnū an pertineat ad filiū ſecūdo genitū / vl' ad nepotē ex p̄mo genito.

ciſus eſt. nam ipſe exiſtens ſupra rhenū ꝓpe treuerim: caſu occurrēte iudicauit ꝙ nepos ꝛ patru⁹ gladijs certarēt ꝛ victor ſuccederet i regno. pugna bis inter eos facta: Nepos bis vicit. ꝛ lis iudicio gladiatorio finita ē

Nepos q̄liter accipit.

a ❡Nepotes. cōiter leges recipiunt nepotē pro deſcendente ex filio vel filia. ff. ḋ gra. l. i. ꝛ iij l fi. xxxv. q. v. ad ſedē. ad idē faciūt cellule arboris cōſan. ꝛ affi. et nō veniunt proprie et ex ꝓpria ſignificatione vocabuli appellatiōe filiorū. iſti. qui te. tu. da. poſ. §. fi. ff. de teſta. tu. l. quid ſi nepotes. C. ad trebel. l. iube mus. no. in. l. filij. ff. de ꝟb. ſig. Dy. e. ti. l. iuſta. vbi eſt caſus ibi: cū dicit iuſta iter pretatiōe. Jo. fa. in. d. §. fi. ſed ex cōi vſu loquendi ap. nepotis cōprehendit fili⁹ fratrꝫ vel ſororis. ſic capit in. c. tua. ḋ cō. ꝛ affi. vbi ꝑpo. ꝛ in. c. fi. eo. ti. xxv. col. capitur etiaꝫ hoc mō qui. mo. feu. amit. §. itē ſi fratrē. col. x. c. ꝑ tuas. ḋ pro. vbi Panor. cū ſi. et ꝓpter iſtū cōem vſum loquēdi talis nepos in diſpoſitione hui⁹. c. cōꝑhendit: vt ſeqtur. ꝑſertim cū nō ſit materia odioſa. etiā in materia odioſa com prehēderet. no. Jo. an. in. c. fundamēta. de elec. l. vi. in no. in. c. accedēs. de accu. cū vſus cōis loquēdi ſit ſequendus. l. librorū. §. qḋ tamē caſſius. ff. de lega. iij. de ſuppel. le. l. labeo. ca. ex litteris. de ſpon. Frede. conſil. xxxviij. ꝑ Panor. ſup ꝑma glo. decreta. in. c. ij. de arbi. Bar. et Bal. in. l. ſi iſtituta. §. pe. ff. de ioffi. teſta. Bal. in. l. ſi dotali. ſo. ma. i. l. fi. C. de ſuc. edic. in. l. auia. ff. de cōdi. ꝛ demon. dicit tamē Bal. i. c. i. de ſucceſ. feu. col. x. ꝙ iura maxime antiqua debent intelligi proprie ꝛ non ꝓm improprium vſum loquēdi preſertim hodiernum: qꝛ legiſlatores periſſimi nō vtunt verbis vulgarium. not. Panormi. conſil. lxxx. ipſe tamen conſilio. lxxvi. dicit ꝙ etiā leges edite a peritis debent intelligi ꝓm cōmunem vſum quia lex debet cōuenire loco. ita no. glo. in. c. nōnulli. de reſcrip. etiā dicit Inno. in. c. olim. de ꝟb. ſig. ꝙ in interpretatiōe diſpoſitionis ſiue ſit lex: ſiue priuilegiū ſiue aliquid aliud recurrendū eſt ad cōmunē vſum loquēdi. ff. de le. ſi de interꝑtatione. ꝛ quo ad ſtatutum voluit Bar. l. omnes populi. ff. de iuſti. ꝛ iur. et dicit no. Bar. in. l. ſtipulatio iſta. §. hec q̄s ff. de ꝟb. oblig. ꝙ ſi ſtatutū cōtinet aliquod verbū habēs duas ſignificationes: vnam ꝓpriam aliā ꝓm cōmunē vſum loquendi debes capere illā quā habet cōmunis vſus loquēdi ꝓm qualitatē ſtatuentiū ꝑſonaꝝ: ꝑſertim ſi non ſunt iuriſperite.

nepotes[a] regū[b] ſeu magnoꝝ princi pū[c] in q̄bus cū circūſpectiōe ꝛ maturitate moꝝū[d] cōpetens litteratura ſufficiat. Non fiant[e] cardinales

Regum filij legitimi q̄ dicūtur.

b ❡Regum. ad hoc ꝙ legitimi filij regū dicant: ſufficit ꝙ tpe cōceptionis vel natiuitatis filioꝝ pater eoꝝ fuerit vel ſit rex. inſti. de inge. qꝛ cōcepti pro iam natis habētur cū de eoꝝ cōmodo agit. ff. ḋ ſtatu ho. q̄ in vtero eſt. de ſena. l. emancipatum. C. de fur. ancille. ad hoc. ff. de ſena. l. ſenatoris filium. de decu. l. ij. §. in filijs. etiā ſi fuerit filius nat⁹ ante adeptā regalē dignitatē: dignitas patris ſuperueniens ei ꝓdeſt: vt in iuribus alle. l. nup. C. de na. li. no. geſ. in extra. Jo. xxij. execrabilis. §. nos itaqꝫ. in. ꝟ. regum. ꝛ ideo ſuccedit in regno tanq̄ primogenit⁹. licet gl. ꝛ doc. ꝯ in. l. imperialis. §. his illḋ. C. de nup. ꝙ genit⁹ poſt regni adeptionē preferatur. Bal. in. l. in ſuis. ff. de li. ꝛ poſthu. Bar. in. l. cum ſatis. C. de agri. ꝛ cen. lib. xi. pro quo. l. ſi manumiſſus. C. de obſe. lib. qḋ limita vt no. ſ. in. ꝓh. §. q̄bus attente. in. ꝟ. primogenito.

c ❡Principū. propter enim claritateꝫ generis ſunt potioris prerogatiue gr̄e attollendi. c. fi. de offi. delega. in. vi. c. ne aliqui. de priuil. eo. li. in extra. Joh. xxij. execrabilis. §. nos itaqꝫ. q̄. c. tantum loquūtur in regib⁹. ſed in cle. i. de bap. loquitur de principibus.

d ❡Morum. imꝑfectū ſciētie ſupplebit in eis ꝑfectio charitatis. c. niſi cū pridem. §. pro defectu. de renun.

e ❡Nō fiāt. tpe futuꝝ. no. ſ. ḋ elec. c. ꝛ qꝛ. ꝛ ibi no. hoc tn̄. ꝟ. ꝓlatū a papa vl' ꝓncipe in gr̄a ſigt gr̄aꝫ eē ſtati factā anteq̄

redigat in bullis q̄ nõ ſunt de eẽ ſubſtã=tiali gr̃e:ſed de probatione tm̃. no. Bal. in.l.ij.C.de cõi ſer.ma.in marga. in ℣. gratia.in.l.pe.C.ſen.reſ.non poſ.de ro. deci.cccxxxv.docto.in prohe. vi.

conienſis.de elect.no.ſ.ti.i.c.i.§.i.in ℣. ꝑlaturã.pari rõne nec ad cardinalatũ q̄ eſt de maioribus dignitatib⁹. vñ dicit pañ.i.c.dilect⁹.de ꝯceſ.ꝑbẽ. ꝙ ſi fuerit diſpẽſatũ cũ aliq̄ vt poſſit ꝓmoueri ad epatũ nõ extẽdit di ſpẽſatio ad archie=piſcopatuȝ.ad hoc xij.diſ.nos ꝯſuetu=dinem.Inde papa volẽs facere gr̃am vberiorẽ diſpenſat

nepotes[a] ex fr̃e[b] vel ſorore romani põtificiȝ aut alicui⁹ cardĩalis viuẽtiȝ nõ illegitĩe[c] nati:nõ corpore viciati[d] nec alicui⁹ crimĩs[e] aut ĩfamie[f]

a ¶ Nepotes.no=uũ ius al's põt eli=gi epõ:ẽt ſi i.c. ſit fi li⁹ vl' frat:ꝛ dẽt eis voces ſil' cũ aliis. ar.l.illd.ꝛ ibi Bar. ff.qd cui⁹ ꝙ vniuer.

b ¶ Ex fratre.bñ dictũ:qꝛ dñi cardina les ñ hñt nepotes ex filio vel filia.Quid de fr̃e Ro. põ.vel cardinal' viuẽtiȝ an ad eũ extẽdat hec ꝓhibitio.arg.ꝙ ſic: qꝛ ꝓp pter qd vnũqdꝙ tale et illd magis. no. in cle.i.de reli.ꝛ ve.ſanc.vñ eſt ꝙ exclu=ſo pr̃e a ſucceſſione excludit nepos q̄ñ venit ex ꝑſona pr̃is. C.de natu. liber.l. fi.c.cãm.i.cũ ibi no.c. lator. cũ ibi no. ꝑ hoſti.q̄ fi.ſũt le.nã nepos nõ dȝ eẽ me=lioris ꝯditiõis q̄ȝ pr̃ ſi viueret.l.ſi viua: C.de bo.ma.dic ꝫ.qꝛ pene nõ ſunt extẽ dẽde.de pe.diſ.i.pene.de reſcꝑ.nõnulli. vñ cũ hec ꝓhibitio fratrẽ ñ tãgat ad eũ nõ erit extẽdẽda.fa.qd no. Ioh.viij.q.i. ap̄lica.ꝙ ꝓhibitio ĩmediate ſucceſſiõis ĩ bñficijs pr̃nis q̄ extẽdit ad nepotes de ſcẽdẽtes ꝑ rectã lineã: vt no.i.c.ad extir pãdas.d fi.ꝑſ.ñ extẽdit ad parẽtes ſeu aſcẽdẽtes.idẽ hen.ꝛ doc.l.d.c.ad extir=pãdas.

Pr̃e ex=cluſo ex cludit nepos.

Bñficia nõ obti=nẽt per ſucceſſi onẽ ĩme diatam

c ¶ Illegitime nati.ꝯcor. c.cũ ĩ cũctis.c.ĩnotuit.de elec.c. fi.de fi. ꝑſ by.niſi fuiſſent legitimati ꝑ matrimo niũ ſequẽs qd oẽm maculã abſtergit.c. tãta.cũ ibi no.ꝑ doc.q̄ fi.ſũt.legi.d.c. in notuit.cũ ibi no.ꝑ pañ.hoſti.ĩ ſum.ti. de fi.ꝑſby.§.ij.in fi.aut ꝑ papã reſtituen do eos ꝑmeuo iuri. ꝛ antiqorib⁹ natali=b⁹:ita ꝙ decreuerit illos legitimos ac ſi fuiſſent legitime nati:tũc tales legitiati pñt ꝓmoueri.ar.in auẽ.qb⁹ mo.natu.ef fi.ſui:ꝓpe finẽ.col.vij.vl' niſi fuiſſet cuȝ eis expſſe diſpenſatũ ꝙ poſſent ꝓmoue ri ad cardinalatũ.diſpẽſatio aũt gñalis ad dignitates eccl'iaſticas nõ extende=ret ad epatũ:cũ diſpẽſatiões ſint odioſe ꝛ ſtricti iuris.c.i.ꝛ.ij.d fi.ꝑſby.l.vi.bal. in.l.i.C.de indi.vi.no.ꝑ doc.in.c.cũ vin

vt poſſit ꝓmoueri vſꝙ ad cardinalatuȝ excluſiue.Ad cardĩalatũ autẽ cõiter nõ diſpẽſat.põt tñ ſi vult.c.ꝓpoſuit.de cõ=ceſ.ꝑben.Queri ſolet an cardinalat⁹ ſit maior dignitas epatu.ar.ꝙ ſic.ex or.lit tere.ſ.de col.c.i.§.i.℣.ꝙ ſi q̄s.ar.ꝫ.d.c. cũ ap̄l's.de cẽ.vbi magis honorat ep̄us q̄ȝ cardinalis.qꝛ maior numerus eq̄ꝝ ꝑ mittit epõ.q̄ȝ cardinali.ad hoc text⁹ cuȝ glo.ij.q.vij. quãq̄ȝ. vbi habetur ꝙ epi=ſcopatus eſt maior cardinalatu. de hoc per Ioh.an.ꝛ pañ.i.c.eccl'ia.ij. de elec. pañ.in.c.quod ſup.de fide inſtru. Au=guſ.de ancho. in tractatu de poteſt.ec. Antho.in ſum.pte.ij.ti.xxi.§.ij. et breui ter dic ꝙ cardinales nõ ep̄i habent mi=norẽ dignitatẽ q̄ȝ epõ: ſȝ maius officiuȝ Bar.i.l.i.§.ſi quis.ff.de ap. debẽt tamẽ ob reuerẽtiã eccl'ie romane preferri oĩb⁹ alijs ꝑlatis.no.Ioh.an.in.c.dilect⁹. de pre.in.c.i.de offi.lega.l.vi.in no.vbi po=nit.xi.ꝓrogatiuas ſiue maioritates car dinaliũ.facit no.ꝑ archi.i.c.plectȝ.xxv. diſ.hen.in.c.ſtatuimus. de ma. et obe. no.hug.xvi.q.i.generaliter. Et ita ſer=uat curia ꝙ pbr̃ ſeu dyaconus cardina=lis precedit epiſcopum.

Cardĩa lis an ſit ma=ior epõ.

d ¶ Viciati.de iſtȝ viciatȝ habet.xxxvi. diſ.c.i.xlix.diſ.c.i.de cle.egro.ꝑſbyterũ. de cor.vi.ꝑ to.et intellige cum deformi=tas nõ eſt modica.ar.c.ſi euãgelica.lv. diſ.de cle.egro.c.penul. ꝓut no. in.c.fi. eo.titu.hoſt.in ſum.eo.ti.§.fi.

e ¶ Criminis.quid ſit crimen habetur in.§.nũc aũt.xxv.diſ.no.hoſt.in ſum.d tem.or.§ iiij. circa prin. Ioh. and.in.c. peccatum.de regu.iu.in.vi.

f ¶ Infamie.concor.c.laici.xxxiij.diſ.

nota[a] reſperſi. predicto autẽ nume
ro .xxiiij. ꝑ magna eccłie neceſſita
te vł vtilitate[b] dũmõ aliĳ in q̃b⁹ vi=
te ſanctitas vel eximie ꝟtutes re=
fulgeãt quãꝗ mẽoratos gradus
nõ habeãt ac de grecis cũ romane
eccłie vniti fuerũt[c] inſignes[d] aliqui
viri adĳci poterũt. ¶ Nõ fiat car=
dinaliũ electio[e] ſolum[f] per auricu=
laria vota ſed illi ſolum aſſumi po
terunt in quos facto vero ſcruti=
nio ac publicato[g] maiorem partẽ
cardinalium per ſubſcriptionem[h]

vbi habeť ꝙ opinio ordinãdi vacillare
nõ debet. lxxxi. diſ. tantis daniel. ꝺ teſti.
c. vl. de accuſa. omnipotẽs. dicit et. l. ne=
ꝗ famoſis ꝛ notatis ꝛ q̃s ſcelus et vi=
te turpitudo inquinat. et quos infamia
ab honeſtiori cetu
ſegregat dignitatꝫ
porte patebũt. l. ĳ.
C. de dig. li. xĳ. c. in
ter dilectos. de ex=
ceſ. p̃. c. īfamib⁹. de
re. iu. l. vi. cũ ibi no.
ideo accuſatiõe cõ=
tra aliquẽ pendẽte
nõ dꝫ ꝓmoueri ad
dignitatẽ. vt in iuri
bus alle. etiã ſecu=
larẽ. l. q̃ de liberta=
te. ff. de lib. cau. l. q̃
ſtat⁹. ff. de re mili.
qꝺ intellige vbi ac
cuſat⁹ eſt diffama=
tus ał's apireť via
figmẽtis. de diuor. ꝯto. no. Inno. l. c. ac=
cuſatũ. de ſimo. vbi henri. Pañ. in. d. c.
oĩs. ꝛ multos īfamie effect⁹ vide ꝑ ho=
ſtien. in. c. veniẽs. de accuſa. archi. ĳ. q.
vĳ. teſtes. hen. l. c. cũ dilectꝫ. de pur. ca.
a ¶ Nota. i. macula. l. ĳ. ff. de his q̃ no.
infa. C. de aſſeſ. nullus. i. q. iĳ. ca. fi.
b ¶ Utilitate. hec duo neceſſitas ꝛ vti=
litas inducũt diſpẽſationẽ. de pre. expo
ſuiſti. i. q. vĳ. tali. c. in cauſis. de re iudi.
c ¶ Fuerint. ꝑ hac vnione oriẽtalis et
occidẽtalis eccłie faciẽda młtũ labora=
uit ꝯciliũ baſilieñ. cõuenerat ꝗ cũ grecꝭ
auinioñ. ycumenicũ ꝯciliũ celebrare: ſꝫ
euge. iiĳ. ipm ſupplãtauit. illoſꝗ ad cõ=
ciliũ qꝺ florẽtie celebrauerat attraxit. et
ibidẽ fuerũt greci armeni ꝛ iacobini de
ducti ad vnionem ſctẽ Ro. eccłie.
d ¶ Inſignes. i. magni ꝛ precipui vita
morib⁹ ꝛ fama. ad hoc qꝺ no. arch. in. c.
ſtatutũ. §. ĳ. i ꝟ. īſignib⁹. de reſcꝑ. in. vi.
e ¶ Electio. p̃latura dꝫ eẽ electiua nõ
datiua. s. de elec. ꝑ to. viĳ. q. i. epõ. c. ſi ꝗ
no. Bal. in. l. q̃cũꝗ. C. de bo. q̃ li. no. s. de
elec. c. licet. in ver. reſeruatiões. ꝛ nõ pu
to in hac electiõe cardinaliũ neceſſario
ſeruãdã formã. c. q: ꝓpť. ꝺ elec. cũ alĳs

Prela=
tura dꝫ
eẽ electi
ua.

trib⁹ ſolẽnitatib⁹. de q̃b⁹. s. de elec. c. i. §.
et cum humane. cũ hic circa modũ ipſi⁹
ꝓuideať. ar. l. ſanctio legũ. ff. de pe. ſicut
nec in electiõe pape ſeruareť. d. forme. c.
lꝫ. cũ ibi no. ꝑ doc. de elec. no. in. c. ſi cui.
e. ti. l. vi. De mõ au
tẽ q̃ hodie ſeruať ī
creatiõe cardinali=
um et de ſolẽnitati
b⁹ et cerimonĳs q̃
ibidẽ ſeruanť et de
multis alĳs eorꝫ
ſtatũ tãgẽtib⁹ hẽť ī
cerimõiali eccłe ro.
f ¶ Solũ. ꝑ viã ꝗ
ꝯpromiſſi aut ał's ñ
fiet cardinaliũ ele=
ctio: vñ ꝯcił. baſił ꝑ
motionẽ iohis pa=
triarche alexãdri=
ni ad cardinalatuꝫ
ꝑ Euge. papã. iiĳ.
ãnullauit. ãno. M.
ccccxxxvĳ. l decreto qꝺ īcipit: tantam.
g ¶ Publicato. poſtea nõ lꝫ electorib⁹
variare. ꝑut le. ꝛ no. ꝑ docto. in. c. publi
cato. de electionibus.
h ¶ Subſcriptionem. ſic epſ eligiť cũ
ſubſcriptione canonicorum. c. innotuit.
ca. cum inter canonicos. de elec. c. bone.
ver. nec nocebat. de poſtu. prela. ſpe. ti.
ꝺ elec. §. ꝑmo. ver. poſtea. ꝛ ſe. vbi de for
ma hmõi ſubſcꝑtionũ mãda. c. xxxviĳ.
et alios duos caſus in quib⁹ requiritur
ſubſcriptio. habes. s. de auctori. ge. cõ.
c. i. de elec. c. licet. §. i. ver. verũtamẽ. ał's
licet requirať conſenſus alicuius, ad ali
quẽ actũ: nõ eſt tñ neceſſaria ei⁹ ſubſcri=
ptio: niſi a iure exprimatur. l. cum anti=
quitas. et ibi Bal. C. de teſta. l. cum ta=
bernam. §. idem que ſunt: et ibi Bar. ff.
de pig. no. Inno. in. ca. i. de his que fi. a
pre. Item no. ꝙ qui ſubſcribit videť cõ=
ſentire ꝛ obligať ſi ſciuit et legat ea q̃b⁹
ſe ſubſcribit ał's non. l. titius. ff. de reſci.
ven. l. fi. et ibi Bald. C. plus va. qꝺ agi.
Paulus de caſt. conſi. cccxlviĳ. ſubſcri=
bens tamen preſumiť ſcienter facere ni
ſi cõtrariũ ꝓbeť. ff. ꝑ ſuo. l. fi. l. gai⁹. ff. de
pig. ac. Bar. in. l. ſicut. §. non videtur. ff.

Cardi=
nales q̃
mõ cre=
antur.

Eligiť
epſ cuꝫ
ſubſcri=
ptiõe ca
nonico=
rum.

manꝰ[a] ꝓprie ↄſtiterit collegialiť[b] cõſenſiſſe[c] deſuper etiã apoſtolice[d] littere cũ ſubſcriptione cardinaliũ cõficiant decreto huiꝰ ſacri· cõcilij in quarta ſeſſione ſolẽniter publicato: quod incipit Item cũ multi

qui.mo.pig.ſol.pð.limita qñ fit ſubſcriptio tanq̃ a pꝛincipali.et ad eſſe contractus.l.fideiuſſoꝛ.§.pater.ff.de pig.et ibi Bar.in.l.qui dotis.ſo.ma.l.ſi ita ſtipulatus.§.griſogonus.ff.de ver.obli.⁊ ibi ãge.ſecus ſi fiat tãq̃ a teſte vel notario ⁊ ad ꝓbationeʒ actus tm̃ tũc nõ nocet ſubſcribenti.l.ſi pater.⁊ ibi Bal.C. de fideiuſſ.l.ẽptoꝛ §.lucius.⁊ ibi bar. ff.de pac.et de materia ſubſcriptiõis doc.in.c.ij.de fi.inſtru.in.c.ex litteris.ð tranſac.in.c.q̃ſto.de his que fi.a pꝛe.gl. ⁊ docto.in ca.ſi quis pꝛeſ byterorum.de re.ec.non alie.

a ¶ Manus.ſi ſciãt ſcribere.qui eñ neſciret ſcribere vel ſigillũ apponat vel ꝑ aliũ ſubſcribat.l.ad teſtium.§.ij.cũ ibi no.per Bar.ff.de teſta.c.cũ iter.de re iudica.vbi d.pañ.ꝙ ſubſcriptio tertij facta de mandato obligat mandantem q̃ neſcit ſcribere.ſpe.ti.ð elec.§.i.ꝟ.ð his.

b ¶ Collegialiter.ſingulariter ꝗ facta electio non valeret.concoꝛ.c.in geneſi. de elec.vbi no.Innocen.ꝙ ad hoc ꝙ valeat actus gerendus ꝑ collegiũ opoꝛtet ꝙ collegialiter explicetur et in ipſo collegio.ad hoc.l.ſicut.cum ibi no.ff.quod cu.vni.vbi glo.dicit ꝙ licet omnes homines huius ciuitatis etiã eleuato vexillo aliquẽ inſultũ facerent.non ꝓpter hoc dici poteſt ꝙ ciuitas hoc fecit:ſʒ ſinguli de ciuitate.ad hoc eñ vt tribuatur ciuitati opʒ ꝙ in ↄcilio legitime cõgregato hoc fuerit obtentũ.de hoc ꝑ Bar.i l.aut facta.ff.de pe.Jo.cal.⁊ pañ.in.c. cum omnes.de cõſti.in.c.qm̃.de iu.patro.no.ẽ.de elec.c.i.§.et cũ humane.in ver.cõueniãt.et no.ex hoc ver.collegialiter.ꝙ cardinales habent ius collegij: nec cenſenť iure ſinguloꝝ in diuerſis titulis collocatoꝝ.hoſtien.in.c.ad liberãdam.de iude.et dicit Bal.in.l.pe.C.de bo.que li.ꝙ dicunť capitulũ vniuerſalis eccleſie.

Collegij actꝰ eſt collegialiť explicãdus.

c ¶ Conſenſiſſe, requiriť ergo conſenſus maioꝛis partis in ipſo ſcrutinio et ſi minoꝛ pars eligeret nõ ſufficeret ratificatio abſentiũ q̃ nõ cõputanť i numero licʒ ratificẽt.ca.eccl'ia.de elec.no.Inno. et doc.in.c.in geneſi.eo.ti.Bal.in mar. in.ꝟ.ratificatio.l.l. ſi vxoꝛem.C.de cõ. inſer.⁊ qꝛ ratificatio ſine ſolẽnitate nõ validat electionẽ:aut aliud qð nõ põt fieri ab initio ſine ſolẽnitate.Jnnot.in.c.cũ dilecti. de emp.et vẽ.Bal. vbi.ẽ.et in.l.mancipia.C.de re.alie.nõ ali.in.l.fi.C.ad mace.vnde electio ꝑlati nulla ex defectu in materia ſubſtantiali vel foꝛma oꝛiginali nõ cõualeſcit ꝑ tacitũ conſenſum vel tolerantiã eligentium.c.innotuit.de elecť.Baldꝰ.in.l.ij. C.cõ.de le.ideo videtur ꝙ electio pꝛelati ꝑ metũ q̃ eſt nulla.c.vbi periculũ.§.ceterũ.de elec.li.vi.ſi metus fuit cauſa finalis.Bal.vbi.ẽ.⁊ in trac.ſciſma.no.ẽ. de elec.c.i.§.ad tollendũ.in ver.libere. nõ cõualeſceret ꝑ ſequentẽ tolerãtiã ſiue obſeruationem eligentiũ:qꝛ conſenſus liber requiritur in electiõe ꝓ foꝛma actus electõis.Bal.in.l.ſi mulier.C.ad velle.ſʒ ipſe tenet Jnũ i tractatu ſciſma. vbi dicit ꝙ electio meticuloſa ꝑ ſequentes cõſenſus purgato vicio remanet valida.ar.l.ij.C.qð met.cau.l.ſi ob turpẽ ff.de cõ.ob tur.ca.C.de la.li.tol.l.i.§.ſʒ et ſi q̃s hol.⁊ ibi Bald.et hoc no.in.d.§. ad tollendũ.in ver.ꝓcedatur.

d ¶ Apoſtolice.et ita moꝛtuo papa nõ poſſunt cardinales creare ſiue eligere nouũ cardinalem.qð vult glo.in cle.ne romani.de elec.qꝛ poteſtas et iuriſditio papalis ad eos non trãſit vt ibi.niſi periculo iminente.glo.in.cap.i.de ſciſma. in.vi.vbi docto.in.c.cũ ex eo.de pe.⁊ re. Bar.in.l.vbi abſunt.ff.de tu.⁊ cu.ſed illa glo.eſt indubitanter vera:qñ creatio cardinaliũ ad ſolũ papam ſpectaret ad hoc.c.illa.ne ſe.va.ſed cũ electio cardinaliũ hoc iure ad papam et cardinales ſimul ſpectet:videtur ꝙ papatu vacan

te poſſint eligere cardinalem. ar.c.i. in pnci.ne ſe.va.in.vi.niſi velis dicere illd cap̃.loqui i cap̃.cathedralis eccleſie.ad qd ſe.va.trãſfertur iuriſditio ep̃alis.c. cum olim.c.his que.de maio.et obe.

alarũ cui nõ cõmitteret duo pira. et dicit Ber.ſcholares pueri ob ſanguis dignitatem pmouent ad eccl'iaſticas dignitates:⁊ de ſub ferula transferunt ad pncipãdum pbr̃is letiores q̃ iugas eua ferre

Nepotib⁹ bñficia cõferre piculoſuꝫ.

a ❡Cardinaliũ.ſequitur in originali ſit eccl'ie diſpẽdioſa et oneroſa.pptea et ex aliis rationabilibus ⁊ legitimis cauſis eãdem ſanctam ſynodum mouentibus: ſtatuit ⁊ ordinat: atq; ex certa ſcientia hoc irrefragabili decreto decernit ipſa ſancta ſynodus q̃ durante hoc ſacro cõcilio Ro.pon.a loco iſti⁹ ſacri cõciliĳ abſens ꝑſonaliter non debeat nec poſſit aliquẽ vel aliquos cuiuſcũq; dignitatis:conditõis: gradus:ſeu ſtat⁹ exiſtant.in ſanc.Ro.eccle.cardinalẽ vel cardinales quouiſmõ aut quocũq; q̃ſito colore: aut cã aſſumere pnũciare ſecrete aut publice:aut pnũciatos ſeu aſſumptos ſecrete publicare.⁊ ſi ſecus attentatũ fuerit ex nũc in antea irritũ ſit ⁊ inane:nulliuſq; roboris vel momenti:q̃ ſi forſitan taliter aſſumpti d facto aut p nũciati ſe p cardinalib⁹ gerere aut nominare p̃ſumpſerint quibuſcũq; dignitatib⁹ priuati ſint: ⁊ ad om̃s ⁊ ſingulas futuras inhabiles ⁊c̃.

plicatio cardinalium[a] in ſuo robore inuiolabiliter pmãſuro. ❡Saluo[b] q̃ videt[c] nimis rigoroſum[d] circa nepotes romanorum pontificũ ſi al's ſint bñmeriti[e] put ⁊ aliĳ circa decretum quod incipit.

ſerũt q̃ q̃ pncipatũ meruerũt .reci. eſt. hẽ.in.c.ꝗue.d.pre. inde.d.gl.q̃ ep̃i ſũt ceci erga nepotes. i.q.iĳ.ꝑuenit. ideo alienatio nõ põt fieri p p̃latũ nepotib⁹ et conſanguineis. Eſt ei preſumptio iuris q̃ pp̃ter eos indebite grauaretur eccleſia.hoc pbari videt i aut. q̃buſcũq; modis.C.de ſa.ſanc.eccle.⁊ ibi videt tenere Bar.⁊ Bal.fa.x.q.iĳ. hec vſuſfructus.tex.cũ glo.in.d.c.ꝑuenit.no. Pan. cõſi.xliĳ.de hoc in.c.i. vt ec.be.vbi doct. Jo.an.i addi.ſpe.ſup ti. de re. ec.nõ al'. et dicit Inno.in.c.quorũdã.de teſta. q̃ habens filios aut nepotes de iure non põt pmoueri in ep̃m:aut ad aliã dignitatẽ.vt.d.c.de ſiracuſane.lxi.diſ.cathanẽſis.ne bona eccl'iarũ p tales diſſipent ſꝫ ex diſpẽſatiõe vbi pbat lõga ꝯtinẽtia poterit pmoueri.ar.in.c.priuſq̃.xxviĳ. diſ.lꝫ antiquitus in p̃mitiua eccl'ia quãdo eccl'ie nõ erãt ita opulẽte pmouebãtur habentes filios.ſic intelligit.§.neceſſe.xlviĳ.diſt. idem Pan.in.d.c. quorũdã.pro.in aut.quo.opor.epiſ.§. ſancimus.col.i.lꝫ glo.in.d.c.de ſiracuſane.inuat illud verũ quãdo filiĳ ſunt mali:vt qñ pater eos ita tenere diligit q̃ p̃ſumitur q̃ ratione ip̃orum bona eccleſie dilapidarentur:al's poſſet promoueri.idem hoſtiẽ.in dicto.c.quorũdam. ad hoc.c. ſane.de conuer.cõ.cuius opinio.ſeruat conſuetudo.

Ep̃s eẽ nõ põt q̃ hꝫ filios aut nepotes.

b ❡Saluo.verba ſũt eccl'ie gallicane.
c ❡Videt.p̃dictũ decretũ.i ꝟ.nõ fiant.
d ❡Rigoroſum.iõ tñ fuit editũ.q: per tales nepotes ſolet theſaur⁹ eccleſie deperire.xxviĳ.diſt.de ſiracuſane. ſicut vidimus tp̃ib⁹ nr̃is.vñ ꝯſuluit hen.in.c.i. vt ec.be.ſi.di.cõ.q̃ p̃lati abſtineãt a pmotiõe parẽtũ diuitũ:q: piculoſa eſt itẽtio ⁊ pmotio:⁊ hũc rigorẽ ſecut⁹ fuit bñ. xĳ.q̃ vix cognoſcere voluit ꝯſanguineos ſuos.d.papã ꝯſanguineos non hr̃e:ſed pth dolor aliq̃ p̃lati nr̃i tp̃is ſuos ꝯſanguieos nimis cognoſcũt:min⁹ põderãtes dcm̃ Hiero.multa facere nos cogit affect⁹.⁊ dũ ppinq̃tatẽ reſpicim⁹ corporꝫ corpis ⁊ ale offendim⁹ creatorẽ. ⁊ dictũ Berñ.tali nepotulo cõmittit duo milia

e ❡Benemeriti.vide q̃ prelat⁹ poteſt pmouere ad beneficia conſanguineos benemeritos et idoneos.qd intellige vt no.hen.in.c.graue.de pre.in.c.i. vt ec. be.Ant.in.iĳ.pte ſum.ti.i.c.xx.§.iĳ.doct. in.c.tuam.de eta.⁊ qua.et q̃ dicunt benemeriti.no.s̃.de elec.§.item nec credit Bal.in.l.iubemus.

¶De annatis.

Statuit. primo ponit ꝯſtitutio. q̄ p ꝯfirmationibus electionū collationibus bñficiorum ordinibus aut aliis ſpiritualib⁹ nichil exigat: et caſſat cōſuetudines: priuilegia: ⁊ ſtatuta ꝯria. Scdo punit exigētes dantes et pmittentes. Tertio caſſat obligatiões / cēſuras et mādata huic decreto cōtraria. Quarto penas adijcit. ſecunda ibi huic autē. tertia obligationes. qrta: et ſi. hoc decretū ante diſſolutionē ꝯcilij factū eſt anno a natiuitate dñi. M.cccc.xxxv. vij. kal. Junij.

¶De annatis.

Statuit[a] hec ſctā ſynodus q̄ tam in eccl'ia romana q̄ alibi pro[b] ſeu in cōfirmatiōe[c] electionū admiſſiōe poſtulationū p̄ſentationū ꝓuiſione / collatiōe[d] / diſpoſitione / electiōe[e] / poſtulatione / p̄ſentatione: etiam a laicis faciēda inſtitutione[f] inſtallatione et inueſtitura[g] de eccleſijs etiam cathedralibus et metropolitanis monaſterijs[h] dignitatib⁹ beneficijs officijſq̄

et hen. in. c. cū ſatis. de of. archi. hen. in d. c. cū veniſſent. Dy. i regl'a. i. de reg. iu.

g ¶Inueſtitura. ſi. l. c. intm̄. c. (i. vi. cū in eccl'ie. de ſimo. capit autē inueſtitura pluribus modis: q: aut fit ante oēm collationē: electionē: vel p̄ſentationem: tūc opat collationē ſi inueſtiēs hȝ ius ꝯferēdi. c. ex ore. de his que fi. a maio. pt. ca. vbi. doc. c. ꝓpoſuit. de ꝯceſ. pre. qd no. de ro. deciſi. cccc.xxxix. doc. in. c. trāſmiſſam. d elec. ſi fit poſt electionē hȝ vim cōfirmationis: ſi poſt p̄ſentationē iſtōnis ſi poſt collationē ſi fiat in abſentia bñficij de quo qs inueſtit nichil opatur ⁊ in ꝓprietate: q: illā hȝ inueſtitus ex ſolo titulo c. ſi tibi. de p̄b. in. vi. ⁊ in poſſeſſione q̄ ſine apprehēſione nō acqritur. c. p tuas. d dona. c. cū bertholdus. de re iudi. Inueſtitura em̄ ꝟbalis nō trāſfert poſſeſſionē. l. nō ſtatim. ff. de pecu. c. ſi facta. ſi de feu. fu. cō. col. x. doc. in. c. trāſmiſſam. Bal. in ꝓ. feu. etiā ſi poſſeſſor velit eā trāſferri. Bal. in. c. i. qd ſit inueſt. col. x. Inno. ⁊ Joan. in. d. c. ex ore. niſi fiat in ip̄a re: vel in p̄ſentia rei: nullo ip̄ius rei poſſeſſore exiſtente. c. in geneſi. de elec. l. clauib⁹. ff. de ꝯhen. emp. Bal. i ru. C. e. ti. aut niſi cōſuetudo fingat poſſeſſionē traditā p q̄ꝯcūq̄ inueſtiturā. p. c. ij. de ꝯſue. vbi doc. Bal. in. l. i. C. cō. de le. his tñ ceſſantibus inueſtitura ꝟbalis de re abſente donata vel vēdita opat licētiā occupādi eā ꝓpria auctē. no. Inno. ⁊ doc. i. d. c. ij. Bal. in marga. in. ꝟ. cōſuetudo. in. l. traditionibus. C. de pac. in. l. i. de re. pmu. in. d. rub. ⁊ licentiā adminiſtrādi in re vel bñficio in q̄ de ꝯſuetudie nō liceret illō habēs adminiſtrare niſi eēt Inueſtit⁹. hē. in di. c. trāſmiſſam. p Panor. in. c. cū aliqb⁹ de re iudi. in. c. auctoritate. de inſti.

Inueſtitura pluribus mōis ſumitur.

pro / qd b ¶Pro. hec dictio aliqñ importat cauſam finalē. aliqñ efficientē. no. Archidi. lxiij. diſt. agathoſa. ⁊ de eius ſignificato no. Bar. in. l. fideicōmiſſa. §. plerūq̄. ff. d leg. iij. in. l. quibus diebus. de cō. ⁊ de.

c ¶Cōfirmatione. accipe infra nichil penitus ante vel poſt exigatur. cōcor. c. ſicut. c. ⁊ ſi queſtiōes. de ſimo. ꝰ. de elec. c. i. §. facta. ꝟ. et vt oia. cum ibi no.

d ¶Collatione. i. q. iij. ſi quis prebendas. cum. ij. ca. ſe.

e ¶Electione. lxxix. diſ. ſi qs pro pecunia. c. ſi quis. ⁊. c. ſeq. i. q. vi. c. matheus. c. nobis. de ſimo. de elec. p inquiſitionē ꝰ. de elec. c. i. §. deinde eligāt. ꝟ. ſimoniace. cum ſi. cū ibi no.

f ¶Inſtitutione. c. audiuimus. de ſimo. i. q. iij. ex multis. ſiue auctorizabili p quam cōmittitur cura animarū que ad ſolum ſpectat epm̄. xvi. q. vij. nullus. de here. cū ex iniuncto. ſiue corporali: q̄ eſt miſſio in poſſeſſionē. ⁊ ad archidiaconū ſpectat. c. ad hec. c. vt nr̄m. de offi. archi. in beneficijs. ſ. que ſpectant ad collationem vel confirmationē epi: al's non. no. Inno. in. d. c. ad hec. aliqñ autē capitur inſtitutio ꝓ collatione. c. cū veniſſent. de inſti. ⁊ de iſta triplici inſtitutōe no. hoſt.

h ¶Monaſterijs. no. hic appellatione

eccleſiaſticis[a] quibuſcūq; necnon ordinibus[b] ſacra benedictione[c] ac pallio decetero nichil[d] penit⁹ ante vel poſt[e] exigatur[f] rōne lr̄aꝝ[g] vel

ecclesiarū nō veniūt monaſteria cū poſt
to noīe gn̄ali eccliaꝝ ſpecialiter exp̄mat
de monaſterijs.ad idē in.c.grādi.vbi de
hoc.de ſup.ne.pre.in.vi.in.c.fi.§.adijci=
mus.de ſen.excō.eo.li.vbi arch.q̄d verū
in odioſis: quia ha
bent aliā qualitatē
ab eccl'ijs ſeculari=
bus.et paritate rō=
nis appellatiōe cle
ricoꝝ non veniunt
monachi: ſecus in
fauorabilibus Panor.in ru.de vi.⁊ ho
cleri.in.c.i.de iuramēto cal'.

a ❡Eccleſiaſticis.nec etiā ꝓ dignitati
bus ⁊ officijs ſecularib⁹ ꝓſertim q̄ habēt
iuriſditionē annexā aliq̄d eſt dandū vel
exigēdum vt vult bona ordinatio regia
male obſeruata:ne ſubditi aggrauent̄ ⁊
iudicia ſubuertāt̄. i auf.vt iudi.ſi.quo=
quo.ſuf.fi.⁊.ij.conſti.ſe.col.ij.in aut. de
man.pn̄.§.deinde.⁊.§.illud.coll'.iij.c.ij.
ne pre.vi.ſuas.dū em̄ ſumpt⁹ q̄rit̄ predo
graſſat̄.xxiij.q.i.militare. et q̄ emunt ta
lia officia incidūt in.l.iul.de ambitu.ff.
ad.l.iu.de ambitu.l.i.C.ad.l.iu.repe.l.
fi.de quo Hoſt.i ſum.ti.ne pre.vi.ſu.cir.
fi.doc.in.c.i.e.ti.Hen.in.c.tua nos.d ſi=
mo.Bart.⁊ Bal.in repe.l.barbarius.ff.
de of.p̄to.Pan̄.in.c.tuā.de eta.⁊ q̄li.q̄n=
imo videnē ſimoniā cōmittere.q: ipa iu
riſditio ſpūalis ē.i.q.iij.ex multis.vn̄ et
vendere iconomatū et gaſtaldionatū ſi=
moniacū eſt.i.q.iij.ſaluator.de ſim.ↄſu=
luit.oīs em̄ ptās ⁊ iuriſditio a deo ē. ad
rom.xiij.c.ſ̄.de elec.c.i.§.⁊ cū hūane.iō
ſpūalis vr̄.⁊ ita ſentit Hoſ.i ſum.ti.alle.
circa pn̄. nec obijciatur ꝙ iuriſditio non
emit̄ ſed emuntur ſalaria ⁊ ſtipēdia ipi⁹
officij iuriſditionalis.q: ſi q̄s hoꝝ alte=
rū vēdit ſine quo nec alteꝝ ꝓuenit neu=
trum inuenditū derelinquit.i.q.iij.ſi q̄s
obiecerit. et vide Inno.i.c.i.de homi.li.
vi. Hodie tn̄ prothdolor palā et publice
hmōi officia vēduntur plus offerenti: q̄
tn̄ virtutis nō auaricie gr̄a virtuoſis et
litteratis dari deberēt: non mirū ſi iuſti
cia cara eſt longa ⁊ periculoſa.oīa enim
ſunt cū precio.et primū querit̄ pecunia.
virt⁹ poſt nūmos. vt ait Orati⁹.⁊ de mo

Officia iuriſdi= tiōalia non de= bēt ven di.

ribus:vt ait Iuuenalis.Ultima ſit q̄ſtio
ſunt alia tria manifeſta: vt de ſecret ta
ceā.circa q̄ in curijs a iuſticiarijs excedi
tur.que vide per pe.iaco.ti.de ſta.cu.
b ❡Ordinibus.c.i.c.ſicut.c.ex tue. de
ſimo.i.q.i.ordina=
tiones.cum ſi.
c ❡Bn̄dictiōe.c.
cū in eccleſie.c.ſuā
c.ſicut.de ſimo.
d ❡Nichil. etiā
modicū.q̄a hec di=
ctio de ſui natura oīa excludit.ſicut ꝑ ↄ̄=
riū vniuerſale affirmatiuū nichil exclu
dit.de ma.⁊ obe.ſolite.l.hoc articulo.ff.
de her̄.inſti.tū ꝓpter dictionē penit⁹ que
ſeq̄tur q̄ eſt dictio ꝑciſa nullā limitatio=
nē recipiēs.C.d vſuf.l.ambiguitatē. de
ſum.tri.l.ij.c.ſup eo. de here.in.vi. de q̄
ꝑ Arch.in.c.ordinarij.de of.or.in.vi.Io
han.an.in.c.i.de poſtu.pre.eo.li.
e ❡Poſt.vn̄ dicit Bal.in.l.ab anaſta=
ſio.C.mand.ꝙ p̄latus ſimoniā cōmittit
dādo aliq̄d ꝓmotori ſuo poſt ſuā ꝓmo=
tionē.
f ❡Exigat̄.⁊ merito:q: ſpi=
ritualia grat ſunt ↄferenda.i.q.iij.ſi q̄s
ꝑbēdas.⁊.c.ſaluator. ⁊ in iurib⁹ palle.⁊
ſine diminutōe.c.i.vt ecc.be.vbi le.⁊ no.
q̄n eps poſſit ſibi retinere fruct⁹ bn̄ficio=
rū vacantiū ſue dioceſis.Io.an.⁊ alij in
c.ſi ꝑpt̄.de reſcrip.in.vi.ſ; an grat obla
ta recipi poſſint.no.ſ̄.de elec.c.i.§.facta
in.ꝓ.recipe.Un̄ btūs Ludouic⁹ multiq;
alij reges frācie hmōi annatas ⁊ exacti=
ones vetuerūt exigi in ſuo regno.⁊ Ka=
rolus.v.ꝑ arreſtū ꝑlamenti ↄ̄ bene.xiij.
latū.xi.ſeptēbris.āno.M.cccc vi. ⁊ vide
pulchrā orōem ↄcilij baſil'.q̄ incipit.de=
ceret rn̄ſiuā oratorib⁹ Euge.iiij.q̄ baſi=
leā venerāt vt hoc decretū ſuſpenderet̄.
g ❡Litteraꝝ.q̄b⁹ renuncians ex pacto
ptiū vt aſſignet̄ ſibi ānua pēſio ſup bn̄fi
cio ſimoniā cōmittit.c.ad audiētiā. vbi
gl.⁊ doc.de reſcrip. Idē ſi alter litigātiū
ſup bn̄ficio cedat liti vt alter det ſibi ex=
pēſas.c.cū pridē.cū ibi no.d pac. niſi fie
ret aucte ſuperioris qui pro bono pacis
vbi dubitaret̄ de iure renūciātis pōt ꝓ=
uidere vt altera ps det cedenti expēſas
quas fecit.vl' certū q̄d ānuū.c.niſi eēnt.

Annate ſint exi gi.

Bn̄ficiū ꝑtēdēs an poſ ſit cede re liti dat ſibi expēſis

ubi docto. de pre. ꝑanor. in. c. ij. de arbi. et cōcor. cū hoc tex. c. i. de ſimo.

a ❡ Bulle. qualis debeat eſſe bulla pape ꝛ q̄d debeat ꝯtinere. ꝛ q̄liter fiat collatio bullaꝝ. vide ſpec. ti. de reſcrip. ꝑſen. ꝗ. i. et ibi Jo. an. in addi. Jo. an. ſup da ta. vi. hoſ. i ſū. ti. de cri. fal. ꝗ. ij. ꝟ. porro

bulle[a] ſigilli ānataꝝ[b] cōmuniū ꝛ minutoꝝ ſeruitioꝝ pmoꝝ fructuum: deportuū[c]: aut ſub quocūꝗ alio titulo colore[d] vel nomine[e] pretextu cuiuſuis ꝯſuetudinis[f] priuilegii vl ſtatuti: aut alia quauis cauſa vl occaſione directe vel indirecte ſolum

b ❡ Annataꝝ. ſic vulgarit dictaꝝ. q2 p ānuz emolumēta bñficiorū pcipiebāt et adhuc hodie pcipiūt i curia ro. ꝛ alibi. et d ipis no. i cle. q2 regulares ꝗ. pmiſſa. de ſup. ne. pre. et dicūtur ānalia i extra. Jo. xxij. ſuſcepti. et vacātie. i. e. ꝗ. itē ꝙ ex nunc. ꝛ ante tpa Jo. xxij. raro vel nunꝗ exigebant. ſꝫ ipe papa p extra. cū nonnulle in q̄ ſupponit aliā prius feciſſe. et ſe refert aſſerit fructus pmi anni eccliaꝝ cathedraliū vacātiū ad trienniū in aliq̄bus orbis ptib9 p neceſſitatibus ro. eccl. ſue camere reſeruaſſe. ſꝫ ꝙ tpaliter ꝛ ab aliq̄b9 eccliis dūtaxat. p neceſſitate tpis ab eo exactū fuit imppetuum. Et ad oēs ecclias poſtea a Boni. ix. q̄ prim9 indifferēter eccliaſticis bñficiis annataꝝ vſum impoſuit. extēſum eſt ꝯ toti9 iuris diuini ꝛ hūani diſpoſitionē. i. q. i. ꝛ. q. ij. p to. ꝛ in iurib9. ſ. alleg. nōne ſcriptū eſt. neminem cōcutiat ꝛ. ꝛc. xxiij. q. i. militare. et qd grat accepiſtis gratis date. nunq̄d ſymō magus cū gratiā ſpūſſcti emere vellet dānationis ſue ſentētiam a petro audiuit. pecunia tua tecū ſit i pditionē. i. q. i. q̄ ſtudet. ꝛ q̄ ſunt illi q̄ dāt et recipiūt ānatas: niſi emētes ꝛ vēdentes in tēplo quos xps ab illo eiecit. i. q. i. vides. etiā ex euētu ſolo dānande ſunt. nā ex hoc indigni ꝛ q̄ plus pecuniarū habet pmouent: ꝛ dignus eſt platura cui nō actionis meritū: ſed copiarū pnia ſuffragant. vn̄ reſtat vt nichil ſibi in eccleſiaſticis honoribus grauitas nichil ſibi defendat induſtria. ſed totū auri pphanus amor obtineat. i. q. i. fertur l. ſi queꝗ. C. de epiſ. ꝛ cle. p ſolutiōe annaliū plerūꝗ mobilia etiā pcioſa eccliarū vendūtur: parētes pmotoꝝ pecuniis exhauſtis deſtruūtur. materia exigēdi a ſubditi parat: vt quotidie videm9 pmotos a ſubditis pecunias ſub velamēto iocūdi aduētus: quē triſtē ꝛ meſtū potius dixeri exigere. Vñ boni pphe olim munera pphetie n̄ accipiebant: ſed ſtipes tabernacli. mali aūt q2 accipiebāt prophetia q̄ donuꝫ dei erat in diuinationē que dyabolica eſt conuertebatur. quid aliud colligitur: niſi vt ait hiere. idcirco propter vos ſyon quaſi ager arabit ꝛ hieruſalē in cuſtodia pomerij erit. i. q. i. iudices. Et dicit Jo. an. in. c. iter cetera. de of. or. ꝙ optaret ꝙ cu. ro. recipet vigeſimā ptē reddituū clericoꝝ ton9 orbis ad ſuſtētationē pape ꝛ cardinaliū. et nil exigi vel recipi poſſet p cōibus ſeruitiis et fructibus pmi anni quos recipit a prelatis quos promouet exceptis ſalariis laborantiū. puta ſcriptoꝝ: ꝛ ſimiliū. et tūc puideret legatis et nūciis quos mittit de p̄dicta quota ꝛ abſtineret ab annatis ꝛ exactione decimarū et ſimiliū. et ꝙ de hoc fuit factus ſermo in concilio vienneñ. ſꝫ deliberauerūt p̄lati ibidē aſſiſtētes nō facere. et forte bñ vt dicit Jo. an. q2 tanta viget iſatiabilis cupiditas ꝙ ſi hoc fieret et iſtud et illa perciperent.

c ❡ Deportuū. vulgare normannie et pluriū alioꝝ locoꝝ i regno frācie in q̄b9 adhuc vigēt deport9: ēt i dioceſi pariſiē.

d ❡ Colore. ſi. ſ. de elec. c. i. ꝗ. facta.

e ❡ Nomine. variatio enim nominis nō excuſat id quod de ſui natura maluꝫ eſt. c. ea que. c. intantum. de ſimo. c. auaricie. de elec. in. vi. cum ſi.

f ❡ Conſuetudinis. tollit conſuetudinē ꝛ creatā ꝛ īducendā. ad hoc de ꝯſue. c. i. ꝛ. ij. in. vi. de biga. c. i. eo. li. C. de fur. auc. nauigia. ideo contra hoc decretum nō poſſet noua ꝯſuetudo creari: cū eſſet irrationabilis et ſic dānata p no. p glo. ꝛ domi. in. c. i. de cōſtitu. in. vi. Bal. in. l. fi.

Annate vñ dñr.

Bonifacius nonus annatas oīb9 eccleſiis īpoſuit.

Annate ſunt dānande.

Deportus in multis locis vigent.

C.de pac.pig.in.l.dudū. de Hen.emp. in.c.i.de capi.corar.col.x.per doc.in cle. ſtatutū.de elec.vbi vide p eos an cōſuetudo ſemel damnata poſſit iterū induci. ſed ob. huic decreto.§.pro conſuetudinibus in auē. de ſanctiſ. epiſ.col.ix.ſo.ille §.eſt correct⁹:vt hic in.c.non ſatis.in.c. cū eccleſie.in.c.iacobus.de ſimo. no.Ar chid.in.c.ſi quis obiecerit.i.q.iij. Item ob.c.ad aplice.de ſimo.vbi ptꝫ ꝙ licet ſacramēta ſint libere cōferenda:tñ eps cogit laudabiles conſuetudines ſeruare. So.illud.c.loquiē cū eccl'ia allegat ꝯſuetudinē ꝯ laicū.ita ꝙ tpale exigitur a laico:nō pro ipſo ſpūali qđ nō eſt cauſa immediata petēdi illud ſꝫ ipa ꝯſuetudo ex pluribus volūtarijs ſolutiōibus introducta eſt cā immediata q̄ forte talis eſt: vt offeraē groſſa candela: vel vinū ⁊ panis in obſequijs mortuoꝝ: vel.xiij.denarij in bñdictionib⁹ nubentiū.et tales cōſuetudines a laicis ſunt ſeruāde: vt ptꝫ in.d.c.ad aplice.cū ibi no.ad idē.i.q.iij. q̄ſitū.đ cō.di.i.ois xpian⁹.ſic pōt itelligi d.§.pro cōſuetudinib⁹.⁊ no.Hoſt.et Jo. an.in.c.iacobus.de ſimo.ꝙ clerici a laicis poſſunt exigere ea q̄ laudabilis ꝯſuetudo hactenus itroduxit etiā ſi repletionē vētris vel aliā vtilitatē priuatā reſpicere videanē. vel pōt intelligi iſte text⁹: ꝙ nō valet cōſuetudo:vt p p̄dictis ſpūalibus aliqd exigaē. ita ꝙ ipm ſpūale ſit cā imediata petēdi ſeu exigendi illud tēporale:⁊ hoc nō lꝫ nec ante nec poſt ſpūale miniſtratū. vt ħ. et in.c.q̄relā.c.ea q̄. de ſimo.cū ſi.p̄ſertim qñ allegaretur cōſuetudo ꝯ clericū q̄ reſpiciat priuatā vtilitatē eligentiū collatoꝝ ⁊ alioꝝ ſpūalia miniſtrantiū. ad hoc.c.ſicut.c.veniens. c.intantū.de ſimo.cū ſi.et qđ no.p Hen. in.d.c.iacobus. Panor.in.c.ſuā. de ſim.

Cōſuetudo laudabilis circa exactionē p ſacramentis ſeruanda eſt.

Sed an hic reprobeē ꝯſuetudo gñalis in olbus eccleſijs collegiatꝫ ꝙ canonici in ſua receptione aliqd dant.poſſet dici ꝙ aut conſuetudo imponit on⁹ recepto qđ tēdat ad priuatā vtilitatē canonicoꝝ:et illa non valet: vt.d.c.iacobus.⁊ hic. aut illud onus tendit in vtilitatē eccleſie et augmentū cult⁹ diuini:tunc dicūt cōiter doct.in.d.c.iacobus.ꝙ valet in fauorem diuini cultus:et poteſt exigi illud onus etiam a principio cautio recipi.de elect. ſignificaſti.Sed cōtra hoc multū obſtat iſtud ca. qđ ꝓhibet penitus aliqd exigi pro inſtallatiōe et inueſtitura quocunqꝫ colore.⁊.c.ex multꝫ.i.q.iij.ad fi.vbi dicit ꝙ a clerico inſtituto ſeu inſtituendo nō dꝫ in recompenſationē inſtitutiōis peti aliqđ tpale etiam cōuertendū in pauperes vel in fabricā eccleſie. qꝛ q̄ male accipit ⁊ bene diſpenſat potius grauatur q̄ iuuatur.vt ibi. Pōt dici ꝙ aut conſuetudo īponit hoc onus p̄bēde et nō recepto et valet in fauorē cult⁹ diuini.ar.c.ſignificatū.de p̄b.c.i.vt ec.be.hoc caſu pōt eē verū ꝙ a principio etiā cautio exigi poſſit.ar.xviij.diſ. de eulogijs.xviij.q.ij.ſeruitium. aut imponit hoc onus recepto vel recipiendo:vt recipiendus teneatur dare capam:aut aliud cōuertendū in vtilitatem eccleſie: tunc aut illud onus tēporale exigitur pro ipſa receptione: ita ꝙ ipſa receptio vel inueſtitura ſit cauſa īmediata petēdi vel exigēdi illud tpale et tunc nō valet talis cōſuetudo.vt ħ cū cōcor.š.alle.c.veniens.c.quāto. de ſim. aut illud onus non exigitur pro ipſa receptione que non eſt cauſa īmediata petendi illud temporale : ſed ipſa conſuetudo:tūc aut exactio p̄ceſſit et dedit cauſam ꝯſuetudini:tunc talis ꝯſuetudo nō valet. qꝛ habuit initiū viciosum.vt.d.c. ſuam.c.cū eccleſie.de ſimo.no.Inno. in d.c.ad apoſtolice. ſic poteſt intelligi iſte textus.aut ex deuotione canonicoꝝ ⁊ ex mera liberalitate ſeu ex voluntarijs dationibus tpaliū introducta eſt cōſuetudo:tunc aut receptio loco pignoris retinetur:ita ꝙ canonici dicūt nō recipiem⁹ te:niſi ſoluas on⁹ vel ſatiſdes:⁊ ad hoc nulla cōſuetudo pōt valere.ſic intellige iura.š.alle.q̄ dicūt ꝙ conſuetudo nō ꝓdeſt in talibus.ad hoc no.per Hoſt.⁊ Jo hā.an.in.d.c.ad aplice.Aut receptio nō retineē loco pignoris : ita ꝙ qñ petit canonicus recipi et inſtallari:nec tpale exigitur nec ſatiſdatio:ſed gratis et ſine dilatione recipiē:⁊ poſtea ex vi cōſuetudinis aliquid exigitur ab eo:et ad talē cōſuetudinē ſeruādam poteſt cogi dictus

Canōici p ſua receptione an poſſint aliquid dare.

Receptus an teneaē aliquid dare.

ſcriptoribus[a] abbreuiatoribuſqꝫ ꝛ regiſtratorib⁹ lr̃arꝫ ſeu minutarꝫ ꝓ illorꝫ labore[b] cōpetenti ſalario ſoluendo. ¶Huic autē ſacro canoni ſi quis promittēdo/exigendo/vel dando[d] cōtrauenire preſumpſerit: penā[c] incurrat aduerſus ſimoniacos inflictā: et in ipſis dignitatib⁹ ac beneficiis taliter obtētis nullū ius ac titulū acq̄rat[e]. ¶Obliga-

receptus.ꝑ.d.c.ad apoſtolice.cū ibi' no. Silr pōt queri an hic damnet͛ ꝯſuetudo quaſi gñalis i normānia/in dioceſi pariſieñ.et aliis plurib⁹ locis qua epi vel archidiaconi percipiunt fructus primi anni beneficiorꝫ vacātium ꝓ deportu.et videt͛ ꝙ nō.quia talē ꝯſuetudinē iura approbāt.c.pſenti.§.porro.de of.or.l vi.excepto qđ habet͛ in.c.qꝛ ſepe.de elec.eo.lib.et in.d.clemē.ſtatutū.§.i.ꝛ doc.vt no.Jo.an.in.c.nemo.de reg.iur.lib.vi.l no.vbi alleg.extra.Johā.

Fructus pro deportu an poſſint pcipi licite

xxii.ſuſcepti regiminis.vbi hoc eſt deciſum.alle.eā in cle.i.de cōceſ.pben.in clemen.ii.đ deci.ad hoc extra.cle.vi.dudū attenta.et extra.multipliciū.Henr.in.d.c.i.vt eccle.be.in.c.fi.de pecu.cle.nō eſt autē veriſimile vnico ꝟbo tot iura ſubuerti.ar.c.eccl'ia.ii.đ elec.iō poſſes itelligere hunc tex.cū tales deportus vel annate exiguntur pro collatione/vel inueſtitura aut aliis ſpūalib⁹: ita ꝙ ipſe ſint cauſa immediata ꝓpter quam talia exigūtur.

Deportus ꝛ annate dānantur.

Sed ꝓfecto oēs predicte ſolutiones:nō ſolutiōes ſed palliationes ſunt. dā et alia eſt mens huius tex.quo dānātur oēs hmōi deportus.annate.ꝛ exactiōes ſiue pro collationibus ſiue inſtitutionibus inueſtituris ꝛ aliis ſpūalibus ante vel poſt ſpūalia miniſtrata quocūqꝫ colore vel nōie exigant͛ directe vel indirecte.dānatqꝫ cōſuetudines et priuilegia contraria.qđ male ſeruatur.

a ¶Scriptoribus.ſic ſoluere notario in ſpūalib⁹ ꝓ ſcriptura non eſt ſimonia.no.Inno.in.c.i.de ſim.Bal.in marga.l ꝟ.ſoluere.ꝛ poſſet ſcriptor retinere litterā collatōis ꝓ ſalario.ſicut ſcriptor q̄ternos.ar.l.ſi nō forte.§.ſi centū.vbi glo.et Bar.ff.de cō.in.Bal.in.l.fi.C.cōmo.

b ¶Labore.ad quē nō ad fructuū beneficii valorē reſpici dꝫ.ſ.de elec.c.i.§.facta.ꝟ.notariis.in extra.Joh.xxii.cū ad ſacroſancte.§.ſi vero.

c ¶Penā.q̄ multiplex ē.vt no.Hoſt.in ſum.ti.de ſimo.§.qua pena.et icurrunt ſniam excōicatōis.ſ.de elec.c.i.§.deide eligāt.ꝟ.ſimōiace.ꝛ.§.facta.ꝟ.ꝛ nichilominus.q̄ tm̄ loquūtur in eligētib⁹ electis et ꝯfirmātib⁹ ꝑ ſimoniacā prauitatē ſꝫ extra.q̄ fuit facta in ꝯcilio ꝯſtātiē ſi pñdēte marco.v.q̄ incipit multe.excōicat ſimoniacos in ordinib⁹ et bñficiis.ēt ꝑ eandē.i.§.ſtatuim⁹.ſūt excōicati nō reuelantes ſimoniam:pſertim cōmiſſam in electionibus ꝛ cōfirmatiōibus.ſed vacat nūc vt dicit fater Antho.in.iii.pt.ſum.ti.xxiiii.c.lxv.ꝛ.lxvi.Silr recipiētes aliquid ꝓ ingreſſu religionis ſunt excōicati ꝑ extra.Urba.v.ſane.al's ne in vinea.dicit tñ Antho.vbi.ſ.c.lxvii ꝙ audiuit a fide dignis: ꝙ Mar.v.habuit dicere ꝙ nolebat ꝙ moniales icurrerēt ꝓ hmōi datis q̄ fiunt pro ingreſſu monaſteriorꝫ cenſurā aliquā eccleſiaſticam ꝛ pcipue excōicationis.ꝑ extra.aūt pau.ii.deteſtabile.excōicant͛ oēs ſimōiaci a qua ſnia excōicatōis:niſi a ro.pō.nō pñt abſolui pterqꝫ in mortꝫ articulo: ꝛ iiungit͛ oib⁹ ſciētib⁹ ſimoniā cōmiſſam vt eā reuelēt ꝗtotius.ꝛ ꝑ extra.Boni.viii.excōicam⁹.quā alle.Pañ.in.c.decetero.de re iudi.excōicant͛ oēs dantes promittentes aliq̄đ accipientes et recipiētes ꝓ aliqua iuſticia ſiue gr̃a ꝓ ſe aut alio in cauſis iudiciis ſeu al's per lr̃as aplicas et q̄buſcūqꝫ mōis apđ ſe.apo.obtinēda.

d ¶Dādo.ſimonie pena afficit tā dantes ꝗ recipiētes:vt l iurib⁹.ſ.alle.i aut.quo.o.epiſ.§.ſancim⁹.coll.i.ꝛ ibi Ange.

e ¶Acquirat.concor.ſ.de elect.c.i.§.deinde.ꝟ.ꝙ ſi aliter.cum ibi no.ꝛ habet͛ in extra.Pau.ii.cū deteſtabile.et tenent͛ ad reſtitutionē omniū fructuū vt ibidēꝫ nec pñt abſolui:niſi bñficiis taliter obtētis libere reſignauerint.ſ.de elec,c,i.§.

deinde.ẜ.ſimoniace.cum ibi no.
a ℂ promiſſiões.q̄ ceſſare dn̄t i ſpūali bus.i.q.ij.c̄ſpio.iō nō tenēt:qꝛ ſunt tur= pes ꝛ vergūt i detrimētū ſalutis eṫne.c. cū pridē.de pac.l.gn̄alr.ff.de ẜ.ob.c.fi.ð pac.cū ibi not.i rl̄a: nō eſt obligatoriuꝫ. de reg.iur.in.vi.
b ℂ Cēſure.cū ꝯti nerēt itolerabilē er rorē:iō nō tenerent c.ꝑ tuas.cū ibi no. de ſen.ex.c.venera bilib⁹.§.pōt.e.ti.in vi.tales em̄ cēſure q̄ fulminarenť ꝯtra hoc decretuꝫ eſſent ꝓlate ex cā euiden ter iiuſta ꝛ a iure re probata:iō eēnt eui dēter iiuſte:ꝛ ꝑ ꝯn̄s nulle.ad hoc not.ꝑ Inn.i.c.fratnitatꝭ.

ff.de pac.l regula q̄ ꝯtra ius.de reg.iur. l.vi.iō dicit Panoꝛ.i.c.i.ð re iud.ꝙ ſnia lata ꝯ̄ ius ꝯcernēs extriſec⁹ aliā iſtātiā a meritis cauſe regularit̄ nulla eſt ip̄o iu= re:ſiue erroꝛ ſit exp̄ſſus in ſnia ſiue nō.ꝛ hoc caſu pōt itelli= gi.d.c.i.ſec⁹ ſi ſnia lata eēt ꝯ̄ ius habi= to reſpectu ad me= rita cauſe dūtaxat: qꝛ tenet iuris erro= re nō exp̄ſſo in ſnia l.cū ꝓlatis.l.p̄ſes. ff.de re iud.c.cū in= ter.eo.ti.ꝛ rō diuer ſitatis iter iſtō mē= brū ꝛ p̄cedēs eſt:qꝛ in ꝯcernētib⁹ meri= ta cauſe dať iudici facultas diſcernen di et arbitrādi cui⁹ ꝑtis iura ſint potio ra: qꝛ non pōt dari

Snīa ꝯ ius lata an va= leat.

tiones quoqꝫ ꝓmiſſiones[a] / cēſure[b] ac mādata et quicq̄d in p̄iudicium decreti hui⁹ ſaluberrimi fieri cōti gerit:nullas obtinere vires atqꝫ ir rita cēſeanť[c]. ℂ Et ſi (qð abſit) ro man⁹ pōtifex q̄ p̄re ceteris vniuer ſaliū conciliorū exeq̄ ꝛ cuſtodire de bet[d] canones aduerſus hanc ſan= ctionem aliquid faciendo eccleſiā ſcādalizet[e] generali concilio defe= ratur[f]:ceteri vero pro modo culpe iuxta canonicas ſanctiōes ꝑ ſuos ſuperiores digna vltione puniantť.

de fri.ꝛ male.i.c.cū bertold⁹. de re iudi. vbi dic̄ ꝙ vbi iiuſticia ſnīe ē notoria:ip̄a ſnia eſt ip̄o iure nulla/ēt nō exp̄ſſo iuris erroꝛe:nec trāſit i rē iudicatā.do.Ant.in c.ſuā.de pe.ar.op.l.c.i.l.c.iter ceťas.de re iu.vbi hoc tenēt do.Ant.ꝛ Pa.etiā in ſnia excōicatōis.i.d.c.ꝑ tuas.lꝫ gl.ibidē aliť ſentiat:qꝛ ſnia iiuſta ſuſtineť ꝓpter p̄ſūptionē iuſticie q̄ cadit ſup dubio.fa. c.cām. de re iudi.vbi aūt iiuſticia ē noto ria hoc ceſſat. ar.l.l.pe.ff.de iuſti.ꝛ iu.l. pars lrāꝝ.ff.de iudi.l.ſi eo tp̄e.de pe.ad hoc cle.paſtoralis.§.piſana.cū ibi no.ð re iud. Nec obſtat ꝙ iura in excōicatiōe faciūt mētionē de exp̄ſſiōe erroris itole= rabilis.d.c.ꝑ tuas.c.venerabilib⁹.qꝛ il= la iura dicūť cā exēplificādi ſup nullita te:ꝛ ea q̄ dn̄r cā exēpli diſpōnē nō reſtri= gūt.c.i.cū ibi no.ne cle.vel mo.nā exp̄ſ= ſio erroris inducit nullitatē:qꝛ appet de notoria iiuſticia.idē ergo vbi factū eſt re ip̄a notorie iiuſtū. ar.c.euidētia.ð accu. ij.q.i.de manifeſta.ꝛ.c.manifeſta.ꝛ non refert quid ex equipollentibus fiat. de teſti.licet ex quadam.
c ℂ Cēſeanť.q̄ em̄ ꝯtra ius fiūt:ꝓ infe= ctis habēť.l.nō dubiū.C.ð legi.l.pacta.

certa regula.l.iij.ff.ð teſti.c. in nr̄a.e.ti. cū ſi.ideo in iſtis p̄ſumiť eē iuſtū qð iu= dex iudicaret. hinc eſt ꝙ iura dicūt eſſe p̄ſumēdū ꝓ ſnia iudicꝭ ſaltē ꝑ lapſuꝫ.x. dierū.c.in p̄ñtia.de renū.c.cāꝫ.ꝛ re iud. niſi exp̄mať erroꝛ iuris: qꝛ tūc ceſſat p̄re ſumptio q̄ erat ꝓ iudice: cuꝫ notorietas iniuſticie habeat ꝯfūdere illā p̄ſumptio nē.viij.di.veritate. ꝛ in icertis nō certis op⁹ eſt ꝯiecturis.l.cōtinu⁹.ff.de ẜb.obli. ideo cū erroꝛe exp̄ſſo in ſnia ꝯſtet cā eſſe ꝯtra ius merito eſt nulla.in alijs ẜo iuri bus cōcernētib⁹ aliā inſtantiā a meritis cauſe nō dať facultas iudici diſcernēdi: ſꝫ imponiť neceſſitas obtēperādi.c.i.c. ne innitaris.de ꝯſti.l.leges.C.de legi. & ſi ſnia reperiť lata ꝯtra ius viribus non ſubſiſtit.in.d.regula que ꝯtra ius.
d ℂ Debet.xxv.q.i.et.ij.per totū.ẜ.de aucto.ge.cō.ſacroſancta.de colla.c.i.cir ca princi.et ver.ſtatuit.
e ℂ Scandalizet.papa debet prouide= re ne in eccl'ia chriſti ſcādalū oriať.xcv. di.peruenit.de reg.iur. qui ſcandalum. Pau.de caſt.conſilio.lxxij.
f ℂ Deferať. cōcoꝛ.ẜ.de elec.c.i.§.fi.ẜ. ſummū vero.ꝛ eſt hic ar. ꝓ his q̄ ibi no.

Voluit[a] tñ hec ꝯgregatio ꝓ inſtãti neceſſitate moderni pape[b]: et ſacri collegij dñoꝝ cardĩaliũ hodie notorie ingruẽte ⁊ etiã iuxta pollicitationẽ ſacri baſilieñſis concilij in ſuo decreto[c] de electionib[9] in fine[d]: videlicet ꝙ prefatus ſumm[9] pontifex modernus habeat[e] ei[9] vita durante[f] dũtaxat pro ſe et dñis cardinalibus ac ceteris officiariis curie romane ex fructib[9][g] quarũlibet eccleſiarũ monaſterioꝝ quorũcũq[h]

Annata ſi exigit̃ an ſimonia cõmittat̃.

in ꝟ. deferatur. et de auct. ge. cõci. c. ij. in ꝟ. obedire. Queri aũt ſolet an romanus põtifex exigẽdo annatas aut alias pecunias pro ꝓuiſionib[9] beneficioꝝ et aliis ſpũalib[9] cõmittat ſymoniã: de quo glo. in. c. cu3 pridem. de pact. l. c. ex ꝑte. i. de offi. deleg. Archi. in c. ſi qs ꝓ pecunia. lxxxix. di. plene. per eũ dẽ in trac. cõ. here. Hẽ. l. c. i. ne pre. vi. ſuas. Bar. in. l. i. ff. ad. l. iul. ꝺ ambi. Car. flo. in cle. i. de ſum. tri. ꝑ alios et Pañ. l. c. i. de ſimo. Gaſ. ꝺ ꝓuiſio i trac. reſerua. circa prin. Bal. i repe. l. barbarius. ff. de offi. ꝓto. vbi dicit ſimoniam nõ cadere in papa recipiẽte: ſ3 in dante pecuniã. Panor. in repe. c. extirpãde. §. qui vero. vbi ꝯcludit papã cõmittere ſimoniã in ꝓhibitis: q2 ſimoniaca ⁊ pecuniã accipiẽdo pro bñficio ſpũali habenti executionẽ clauiũ ⁊ adminiſtrationẽ altaris annexã. q2 per titulũ bñficij cõfert̃ executio ordinis ⁊ clauiũ: non tñ tꝑalia bona. nã in ordinatiõe dat̃ poteſtas clauiũ in habitu: ſ3 nõ in actu. In collatiõe vero bñficij dat̃ executio illi[9] poteſtatis. §. ecce ſufficienter. cũ. c. ſeq. xvi. q. i. que quidẽ executio eſt annexa ipi ordini. Ergo vẽdẽdo ordis executionẽ videt̃ vẽdere ip3 ordinẽ ⁊ donũ dei. i. q. iij. ſi qs obiecerit. et. c. ſaluator. Et ꝓpt ſimoniã fuit depoſit[9] in ꝯcilio ꝯſtantieñ. Jo. xxiij.

Simonia / an poſſit in papã cadere.

a ¶ Voluit. eccleſia gallicana concedit pape Euge. iiij. vita comite dũtaxat quantã partẽ fructuũ bñficioꝝ vacãtium.
¶ Voluit. ꝟba ſunt ecclie gallicane.
b ¶ Pape. Euge. iiij. c ¶ Decreto. i.
d ¶ In fine. ꝟ. pro oneribus.
e ¶ Habeat. not. ꝑlatos iferiores a papa poſſe ꝯcedere priuilegiũ ꝑcipiẽdi aliquã quotã fructuũ bñficioꝝ vacãtium vſq3 ad certum tꝑs. ad. hoc. c. fi. de his q̃ fi. a maio. ꝑte capi. ꝑ doc. in. c. ſi propter. de elec. in. vi. Guil. i extra. Jo. xxij. ſuſcepti. plene Hen. in. c. tua. de ꝟbo. ſig.
f ¶ Durãte. ꝯcor. ſ. eo. §. item ꝙ hmõi.
g ¶ Fructib[9]. nõ videt̃ cõphẽdere quotidianas diſtributiones q̃ vident̃ libere ab iſta q̃nta. arg. c. decetero. de cle. nõ reſi. de ꝑbẽ. l3. nam tales diſtributiões nõ ſunt ꝓꝑe fruct[9]: ſ3 poti[9] quedã ſalaria q̃ dant̃ ſeruitoribus ꝓ labore: ſicut ſtipendia militib[9]: vl' diurni denarij et laborãtib[9] in vinea dñi: ſic lucro fiũt ꝙ de ipis teſtari poterũt ſicut ruſtic[9] de denario. iuxta no. ꝑ Hoſt. in. c. fi. de pec. cle. in. c. req̃ſiſti. de teſta. de magiſ. c. fi. S3 ꝯtrium declaratũ eſt in ſolutiõe decime ꝙ de diſtributionibus quotidianis et aliis minutiſſimis oblationib[9] ſoluet̃ decima: vt p3 i declaratione Bonifa. viij. ſup decime ſolutõe in regno ſicilie q̃ incipit: declaratões. de qua meminit Joh. an. in cle. ij. de deci. ꝑ alias tñ extuag. declaratũ eſt ꝙ diſtributiões vere q̃tidiane nõ cõprehẽdũtur in indulgẽtia de ꝑcipiẽdis fructib[9] bñficiorũ: vt in extua. Jo. xxij. ad ꝑpetuã. al's icipit: cũ nõnulli. ⁊ dilecto. al's incipit poſtulaſti. ⁊ in extua. cle. vi. dudũ attẽta. nã appellatiõe fructuũ nõ venirẽt diſtributiões: ꝓſertim i odioſis: vt hic. niſi aliud de mẽte. l. vel ſtatuẽtis appareat. arg. a ſpãli. ꝟ. de coll'. c. i. §. inſup. ibi intereſſendo. vbi de hoc Domi. l. c. i. de ꝯſue. li. vi. nec id qꝺ datur ꝑlato i ſuo aduẽtu. ideo in vẽditione fructuũ archidiaconat[9] nõ veniret hmõi aduẽtus q̃ poti[9] debet̃ ꝑſone archidiaconi q̃3 archidiaconatui. ar. ff. ſi quid in frau. pa. l. i. §. pe. l. debitor. in fi. ad trebel. no. Oldra. conſi. cxxix.
h ¶ Quorũcunq3. non vident̃ tñ cõprehẽdi ecclie collegiate. ar. c. fi. de pre. ⁊ eorũ que no. Guil. in extra. Joh. xxij. ſuſcepti. in ver. eccleſiis. vbi dicit ꝙ obtinuit

Declaratio an decimae ſolui debeant de quotidianis diſtributionib[9].

Monaſteria an ꝯprehēdanť in idulgētia decime.

vſus ꝙ monaſteria ſeu loca collegiata nō cōprehēdunť in indulgentia decime aut de fructib⁹ pcipiendis: puto oīa beneficia cōprehēdi ꝓpter ꝟbū quorūcūqꝫ qđ eſt vniuerſale affirmatiuū ꝛ verbum quarūlibꝫ: et qꝛ hic monaſteria nominatim cōprehēduntur. ad hoc. c. tua. ꝺ ꝟb. ſig. vbi in pari indulgētia ꝟbū beneficia cōprehendit maiora ꝛ minora bñficia: exceptis epatibus qui ſub tali gñalitate nō veniūt. vt in extua. cle. v. dudum attenta ꝛ multipliciū. not. Jo. an. et alij in. d. c. tua. Jo. mo. in. c. ſi propter. de reſcrip. in. vi. arg. c. dilectus. de cōceſ. pbē. et qꝛ eps in ſua creatione hꝫ ſubire multa onera ꝛ expēſas: iō retinet ſua priora bñficia vſqꝫ ad ꝯſecrationē vel tps de cōſecrandis epis. de elec. cū in cūctis. ꝛ ſic nō dꝫ in iſta indulgētia venire tanqꝫ habens bñficiū debitis oneratū vt ſequiť. nā ad bñficia q̄ eſſent debitis grauata: aut quoꝝ fructus primi anni ad aliū ex cōſuetudine/ꝑuilegio/ vel ſtatuto ptinerent nō extenderet iſta indulgētia: cum alias eēt eccleſijs dānoſa ꝛ pniacioſa. ar. c. i. de ꝯſue. c. ſuggeſtum. de deci. c. ſi tibi ꝯceſſo. de pbēn. in. vi. et agris meis ſitētib⁹: alieni irrigādi nō ſunt. l. pſes. C. de ſerui. ꝛ ꝑuilegiū intelligēdū eſt ſine pīudicio alteri⁹. c. ex pte. ij. de offi. delega. c. licet. de offi. or. de ꝑui. paſtoralis. c. ſtatuto. §. i. de deci. li. vi. aliud in caſu dicti. c. ſi ꝓpter. ꝓpter clauſulā derogatoriā ibi dē poſitā. fa. not. p Jo. an. in. d. c. tua. et pſertim cū dictis ꝯſuetudini/ſtatuto/vť ꝑuilegio i nullo hic derogeť: qꝛ ſi fuiſſet derogatū p clauſulā nō obſtañ. quibuſcūqꝫ ꝛc. et papa approbaſſet derogatonē ipſe habuiſſet q̄ntā ptē fructuuꝫ pmi anni ꝛ ꝑuilegiatus recuperaſſet ptē ſuā in anno ſequēti ſm verū intellectū. d. c. ſi ꝓpť. cū ibi no. in ſi. interptat⁹ eſt. vt ibi no. Jo. an. in no. Jo. xxij. ꝛ cle. vi. l. d. extra. dudū. ver. volum⁹ ꝛ multipliciū.

bñficioꝝ[a] ad decē[b] libras vť ampli⁹

a ❡Beneficioꝝ. eccľaſticorū ꝛ intitulatorū: nec cōprehēdit hoſpitalia et alia loca pia quoꝝ fruct⁹ ſunt deputati ꝓ vita pauperū. ar. cle. q lr̄as. de pbē. de reli. domi. cle. qꝛ ꝯtingit. nā fructus taliū locorū nō ſunt decimales: vt pꝫ in declarationib⁹. ſ. alleg. in prin. no. in cle. ij. de deci. qđ intellige: vt no. Jo. an. in addi. ſpec. ſup rubri. de deci. idē de bñficijs vť officijs tpalib⁹ que mutanť de anno in annū: vel ad mutationē epi aut abbatis. ſicut eſt de celleraria ſcti Stephani tholoſe: in qua de anno in annū mutanť cellerarij: vel de archipſbyteratib⁹ dioceſis bituricen. q̄ ad mutationē archiepi vel capituli in regimine cathedralis eccleſie renouanť. non em̄ videnť hic cōprehendi cū non dicanť ꝓprie vacare: ſicut dicіť de vicarijs tpalibus. in extua. Joh. xxij. execrabilis. in fi. et in declarationibus ſup ipſa factis p ipm papā. que incipiūt: execrabilis. de qb⁹ meminit Jo. an. in addi. ſpec. ſup rubri. de pben. in fi. ad hoc extua. Joh. xxij. cū nōnulle. de cōſue. c. i. cū ibi no. in ꝟ. ꝑpetuo. lib. vi. no. Guil. in cle. i. de offi. vica. et in extra. ſuſcepti. in ꝟ. eccleſijs. idē videť de confratrijs ꝛ fraternitatib⁹ ꝙ non cōprehēdātur ſub iſta indulgentia: ſicut eſt confratria btē marie pſbyteroꝝ ꝛ ciuium pariſien. qꝛ nō ſunt bñficia: nec poſſent pſbyteri illius cōfraternitatis pmutare: nec pōt eps ab ipſis confraternitatib⁹ exigere iura epalia. per no. p Frede. ꝯſi. cxxv. ꝛ dicit Panor. in. c. officij. de teſta. ꝙ de relicto facto eiſdē nō debetur quarta. qꝛ videtur factū nō loco: ſꝫ potius ipſis de fraternitate vt diſponāt in piā cauſam. de relictis aūt perſonis nō debeť canonica portio. c. requiſiſti. de teſta. in fin. p Bal. in. l. ſi q̄s ad declinādā. C. de epiſ. ꝛ cle. q̄ dicit i. l. illud. C. de ſa. ſan. eccle. ꝙ fraternitates nō ſunt priuilegiate vt loca pia: quia nō eſt proprie pium collegiū: vt ibidē in fi. ver. nulli. eſt tñ approbatū. Bar. in. l. fi. ff. de colle. illi. pꝫ. xlij. diſtin. ſi quis deſpicit.

Hoſpitalium fructus nō ſunt decimales.

Confratrie nō ſunt bñficia.

b ❡Decē. Greg. x. in cōcilio lugdunēſi tpe q̄ ꝯceſſit decimā paſſagio vltramarino interpretat⁹ fuit in illa decima nō cōprehendi beneficia quorū reddiť annuus non excedebant. vij. libras paruorum

taxatorū vacaturoꝝ[a] deīceps[b] aliasq̄[c] ex cā pmutatōis[d] ꝛ simplicis

denarioꝝ turonen̄. vt no. Guil. in extra. Jo. xxij. ſuſcepti. ꝛ Bonifa. viij. in declaratione q̄ incipit: declaratiōes. §. alle. in terp̄tatus eſt de bn̄ficijs ſummā ſeptem floꝛenoꝝ excedentib⁹. ꝛ Cle. vi. in declaratiōe q̄ incipit / dudū. §. alleg. interp̄tat̄ in illa gr̄a bn̄ficia: quoꝝ fruct⁹ annui verū valoꝛē decem librarū paruoꝝ turon̄. nō excedunt nō cōpꝛehēdi. idez in extra. multipliciū. ſꝫ alia eſt iſta taxatio q̄ ad libitū eſt.

a ¶ Uacaturoꝛū. vbi ꝯ nō ſunt diſtīcte p̄bende: moꝛtuo p̄bēdato nō hꝫ locū hec indulgentia: q꞉ tale bn̄ficiū naſcit̄ cū electo ad ip̄m ꝛ deſinit cū defuncto. de p̄bē. dilecto. igit̄ nō vacat. de conceſ. p̄ben. ex parte. idē ſi beneficiū ſit de menſa p̄lati: q꞉ moꝛtuo bn̄ficiato redit ad mēſam p̄lati. vel ſi ſit vnitū an̄ iſtā indulgētiā: cum moꝛtuo clerico nō vacet. c. ꝯſultatiōib⁹. de dona. idē in bn̄ficio cōmēdato: cū interim nō dicat̄ vacare oīno: q꞉ cōmenda eſt titulus canonicus. c. dudū. ij. de elec. per no. p Archi. in. c. ſi ꝓpter. de reſcrip. in. vi. doc. in. c. nemo. de elec. eo. li.

b ¶ Deinceps. ſic bn̄ficia q̄ ante tēpus huius indulgentie vacare inceperāt: lꝫ adhuc tp̄e iſti⁹ indulgētie reperiant̄ vacātia nō ꝯtinent̄ ꝓpter ver. deinceps. et ver. vacaturoꝛū: qꝺ eſt futuri tp̄is ſicut verbū vacabūt. c. ſi ꝓpter. de reſcrip. in vi. c. ſi tibi cōceſſo. de p̄bē. eo. li. ꝛ ver. vacare cōtigerit. in. c. tua. de ꝟbo. ſig. cōſtitutio autē non extendit̄ ad preterita vel p̄ſentia niſi caueat̄. l auꝫ. vt cū de ap. cognoſ. in p̄n. colla. viij. c. fi. de ꝯſti. ad hoc no. p Guil. in extua. ſuſcepti regiminis.

c ¶ Alias. moꝛte. ſ. depoſitiōe p ꝯtractum matrimoniū vel ꝓfeſſionē p adeptionē ſcꝺi incōpatibilis / aut al's iuris ꝓuatione.

d ¶ Permutationis. arg. ꝙ in indulgētia de fructib⁹ primi anni bn̄ficioꝝ vacātiū ꝑcipiēdis nō cadunt vacātia ex cauſa pmutationis: cui⁹ ꝯtrariū voluerunt Archi. et Jo. an. c. ſi ꝓpter. de reſcrip. in vi. cū ibi interueniat vera vacatio p reſignationē in manib⁹ prelati factā. c. i. de re. pmu. in. vi. qꝺ eſt verū de iuris rigore: ſed de equitate credūt primū Geſ. et Guil. in cle. i. de re. pmu. Guil. in extra. Jo. xxij. ſuſcepti. p rōnē. c. ſi tibi cōceſſo. de p̄ben. in. vi. Et q꞉ pmutatio initiū efficax non capit ex mutuo ꝯſenſu pmutantiū: ſꝫ ex traditione rei. nam anteq̄ꝫ habeas meā p̄bēdam ꝛ ego tuā nō eſt cōpleta pmutatio. lꝫ ſecus ſit in emptiōe ꝛ vēditione: que habent initiū efficax ex ip̄o ꝯſenſu. ff. de re. pmu. l. i. no. Joh. an. in. d. c. i. de re. pmu. in. vi. in no. ꝛ ibi Domi. Si ergo adeptio ſola rei pmutate hunc ꝯtractū perficiat: equū eſt ꝛ fictione dignū dicere ꝙ antea nichil ſit qꝺ vacans reperiat̄ cū ſit in pēdenti: nec etiā re adepta cū iā ſit poſſeſſum: ꝛ ſic de equitate ꝛ fictione nō inuenietur aliqꝺ inſtās vl' momētū quo iſta bn̄ficia vacauerint. no. ab anti. in. c. inter cetera. de p̄ben. Bal. in mar. in ver. bn̄ficiū. ita ītellige qꝺ no. Joh. mo. in. d. c. i. de re. pmu. in. vi. Henr. in. c. tua. de ꝟbo. ſig. eq̄tate. dicto. c. ſi tibi cōceſſo. et. d. c. i. ꝓprime alle. durū eñ eſſet ſi fruſtraretur pmutans fructib⁹ p̄mi bn̄ficij ꝛ ſecūdi. ꝛ iſtud fuit declaratū p Clemē. vi. l extua. dudū. attenta ꝛ multipliciū. §. alle. ꝙ beneficia vacantia ex cā pmutationis non cōpꝛehenderent̄ ſub hm̄ōi indulgētia: p qꝺ videt̄ ꝙ etiā in ipſis nō debeat habere locū depoꝛtus q̄ de facto ex ꝯſuetudine pluriū locoꝛū ab illoꝝ oꝛdinarijs ꝑcipitur. contrariū tn̄ ſeruat̄ in noꝛmania ꝛ dioceſi pariſienſi. ad p̄dicta facit qꝺ no. Pau. in. d. cle. i. de re. pmu. ꝙ in talibus bn̄ficijs vacātibus ex cā pmutatiōis nō habet locū optio. de qua in. c. fi. de ꝯſue. in. vi. idē Frede. ꝯſi. lix. ꝛ in trac. pmu. q. xxviij. licet Jo. an. in. d. c. fi. ſentiat ꝯtrarium in no. imitās rigoꝛē iuris nō equitatē. Jo. an. in addi. ſpecu. ſup rubꝛi. de re. pmu. Domi. late in. d. c. fi. et idem qꝺ dicitur hic in pmutatione poſſet dici in trāſlatione q̄ fit ſuperioꝛis auctoꝛitate. vij. q. i. mutationes. ꝛ. c. ſcias. ꝙ nō cōtineat̄ in dicta indulgētia cum tranſlatio fiat ſupioꝛis arbitrio: ne deciperent̄ trāſlati: ſiue iure ſuo defraudarent̄ ſine cul

Fruct⁹ p̄mi āni an debeant̄ ex bn̄ficijs ex pmutatōe vacātib⁹.

Depoꝛtus an debeantur / q̄n bn̄ficia pmutāt̄

no

pa ſua qđ eſſe nō debet.lvi.di.ſatis per:uerſum.arg.eo⁊ que no. Archi.in.d.c.ſi ꝓpter.in ver.vacabūt. Sed ꝯriuȝ credo q2 cū trāſferoꝛ ad aliud bñficiū ꝑmū vacat/⁊ ſcđm vacabit; ideo iſta q̄nta debebitur. ad hoc no. p Jo.an.in.d.c.ſi propter.in ℣. vacabūt: ꝓſertim in tranſlatione q̄ fit de voluntate et ad inſtantiā trāſlati.no.l ſi.Hēri.in.d.c.tua.

prouentuū ſm q̄ cōiter conſueuit ꝑcipi: vt ſi taxatuȝ ſit beneficiū in.c. ſoluet.xx. pro q̄nta parte.⁊ ſi haberet mille nō pl⁹ ſoluet. et ſi haberet tm̄ q̄nquaginta vel min⁹ vſq; ad decē libras/tn̄ tm̄ ſoluet. ſȝ in multꝭ partibus ꝑcipue in cathalonia nulla eſt taxatio: ſȝ tūc hoc caſu ſingulis annis ꝓut plus vel min⁹ recipiet beneficiat⁹ pl⁹ vel min⁹ ſoluet ſm quātitatē fructuū. patȝ hoc in ſi.in extrauag. Jo.xxij.ſuſcepti. per quā dicit Fred.ꝯſi.cccxxij q̄ cū mādatur prouideri de beneficio cui⁹ fructus ſm taxationeȝ decime.l. flo.nō excedāt intelligitur nō de ſumma q̄ ſoluit: ſed de ſumma ſȝ quā decima ſoluit: et eſt intētio pape q̄ beneficiuȝ qđ ille ipetrans poterit acceptare ſit taxatū in.l.⁊ ſoluenꝫ pro decima q̄nta.⁊ nō eſt intelligendū q̄ illa.l. ſoluenꝫ pro decima. Silr ſi papa ꝯceſſit cuidā q̄ poſſet acceptare vſq; ad ſummā mille ducato⁊ ſm taxationē decime nō intelligitur q̄ illa ſūma ſoluaꝫ noīe decime. Sequereꝫ eñ q̄ bñficia q̄ acceptare poſſet aſcēderēt vſq; ad decē milia ducato⁊ qđ nō eſt veriſile: ſȝ eſt itētio pape q̄ poſſet acceptare tot bñficia quo⁊ taxatio aſcēderet ad mille: ⁊ ſolutio facienda ꝓ decima cōſiſteret in cētum ducatis.

reſignatiōis[a] quintā[b] ꝑtē illi⁹ taxe: videlȝ q̄ olim p reges ⁊ eccłias ſuorū regni ⁊ delphinat⁹ tolerabaꝫ ꝓ tūc q̄ fuit ꝯciliū ꝯſtātieſe īchoatū[c] ita q̄ dicta q̄nta ps taxe ꝑdicte nō referaꝫ ad illā taxā ad quā fuit facta vltīa reductio p dictū ꝯſtātieſe ꝯciliū: ſȝ referaꝫ ad illā in hoc caſu ex qua īmediate fuit ab eodē cōſtātieſi ꝯcilio facta ipa reductio[d]: ꝓuiſo tñ q̄ fruct⁹ ⁊ ꝓuētus bñficij ſic taxati ad min⁹ tm̄ valeant[e] pro tpe q̄tū ipa taxa. ¶ Itē reſpectu[f] aliorū beneficio⁊ū de q̄b⁹ forſan aliter taxatio non inueniꝫ q̄ ſm taxationē decime[g] ſolueꝫ in hoc caſu q̄nta pars illi⁹ taxe: ſumme ſcȝ totalis q̄ ex ipa decima decies repetita reſultaret/hoc eſt q̄ in hoc caſu ſoluanꝫ

a ¶ Reſignatiōis. ſi.ꝟ.eo.§.item q̄ dicta. Iſta etiaȝ duo gña vacationū non cadunt ſub nolatio nib⁹.ꝭ.de colł.§.itē q̄ oia.⁊ itellige hic de reſignatiōe volūtaria ⁊ ſpōtanea nō coacta q̄ fit iurꝭ priuatiōe.⁊ no.ibidē.

b ¶ Quintā partē.libere ⁊ ſine onere: reſiduo fructuū apud bñficiatū permāſuro pro ſuſtentatione ſua ⁊ alijs eccleſie oneribus ſupportandis.arg.extrauag.ſuſcepti.§.in illis.cuȝ ibi no.per geſ.in ver.alijs oneribus. Hen.l.c.tua. de verbo.ſigni.ar.in extrauag.cle.v. dudum.et multiplicium.ꝭ.alle.

c ¶ Inchoatum.quod fuit anno Mil. ccccxvi.aut circiter.

d ¶ Reductio.quā nō habem⁹: nec eſt multū curādum cū iſta indulgētia fuerit pſonalis ⁊ ſit iāpridem expirata.

e ¶ Ualeāt. q̄ ſi minus puta quia caſmate vel tēpeſtate perierunt fructus ſequētis anni pape nō dabuntur. ar.ff.de acti.emp.l.ſi iactū. de ꝯtrahen. emp.l.ſi debitoꝛ.§.veriſile.de tri.vi.⁊ ole.l.cū certus.de ſta.li.l.iiij.§.ſtichus. no.per Archi.in.c.ſi ꝓpter.de reſcrip.in.vi.

f ¶ Item reſpectu. taxationē.in q̄buſdam partibus ⁊ potiſſime in frācia ſunt beneficia taxata in cōmuni eſtimatione

g ¶ Decime.nō intellige de decima debita parrochialibus eccleſijs: ſed de decima papali que aliquādo datur a bñficiatis ſummo pontifici vel illi cui iuſſit. de qua in cle.ij. de deci.in extrauag. ſuſcepti.ꝭ.alleg. Bal.in.l.neminem.C. de ſac.ſanc.eccle. vbi dicit illam eſſe potius collectam q̄ tributum.

Bñficia mītꝭ in locꝭ ſūt taxata.

decime due[a]: pͥma pͥo ãno[b] ⁊ ſcđa ſcđo anno: dũ tñ illa totalis ſũma q̃ ex illis decimis reſultat ad min⁹ ad decẽ libꝛas aſcẽdat. ¶ Item ꝙ hmõi ſubuẽtio ꝯcedit̃ ꝑ modũ ſoli⁹ doni[c] gratuiti ⁊ nõ al's ⁊ ſine p̃iudicio[d] libertatũ eccl'ie gallicane: ⁊ dũtaxat hui⁹ moderni pape vita durãte[e]. ¶ Itẽ ꝙ dctã q̃nta ꝑs locũ ſuũ obtiebit ꝑ quẽcũqꝫ vbicũqꝫ ĩ curia vel ex̃: ⁊ q̃cũqꝫ auctoꝛitate eccl'iaſtica de ip̃is eccleſijs monaſterijs vel bñficijs quõlibꝫ: p̃terq̃ ex cã ꝑmutatiõis aut reſignatiõis pure ⁊ ſimplicis vt p̃fert̃[f] diſponat̃: exceptis bñficijs q̃x iuſpatronat⁹ / pñtatio / collatõ / ĩſtitutio / vl' ꝓuiſio ad regẽ iure regalie[g] vel al's: aut aliũ quẽcũqꝫ vl' alios iure laico ſpectat ⁊ ꝑtinet / de q̃b⁹ nichil pꝛoꝛſus ſoluet̃.

a ¶ Due decime. puta ſi bñficiũ ſit taxatum.c.ſoluet.xx.

b ¶ Anno.i fine.l.q̃ hoc anno.ff.de x̃b. obli.cũ no.i.c.ad audiẽtiã.de reſcrip.pꝫ.ĩ.§.itẽ fuit.qñ aũt debeat ſolui pẽſio an i fine ãni vel in p̃ncipio.no.Inn. ⁊ doc. in.c.ꝓpter.de loca. Hen. ⁊ doc.i.c.ſicut de re iudi.

c ¶ Doni.non potuiſſet igit̃ reuocari.ar.l.ꝑfecta.C.de do.que ſub mõ.vbi donatio ſemel ꝑfecta nõ reuocat̃ niſi ꝓpt̃ ingr̃titudinẽ.C de reli.do.l.fi.c.fi.đ doñ.vl' niſi tẽderet ad notam.ar.c.ſuggeſtũ.đ deci. pꝫ.ĩ.e.§.itẽ ꝙ ex nũc ſicut dꝛ de diſpẽſatiõe ex cã facta ꝙ nõ p̃t reuocari niſi ex cã: vt no.i.c.ex tua.de fil. p̃ſb.Io.an.i.c.cũ ex eo.đ elec.i.vi.cũ bñficiũ đbeat eẽ mãſurũ.c.decꝫ.đ re.iu.in vi. ⁊ p̃uilegiũ cõceſſuꝫ nõ ſubdito vt hic nõ põt ampli⁹ reuocari ꝑ ip̃m cõcedẽtẽ. ar.đ.iuriũ.hꝫ em̃ ſuã vim incõtinẽti cũ ꝑuenerit ad noticiã p̃uilegiati.c.i.§.ex ꝑte.de ꝯceſ.p̃b.i.vi.l.q̃ abſenti.ff.de acq̃. poſ.⁊ ſic nõ põt reuocari cũ ſit ius ei q̃ſitum ⁊ ꝯcedẽs nõ eſt dñs ſeu ſupioꝛ.vult Inno.i.c.nouit.de iudi.l x̃.theodoſi⁹.in c.dilect⁹.i addi.de tẽpo.oꝛdi. Archi.i.c. q̃cũqꝫ.xi.q.i.i.c.lꝫ canõ.đ elec.i.vi.Hoſt. in ſum.de p̃ui.§.q̃liter. Et eſt rõ qꝛ p̃uilegiũ in nõ ſubditos nõ p̃t trãſire vt lex ſiue p̃uilegiũ.l.fi.ff.de iuriſ.om.iu.c.a nobis.de ſen.excõ.c.ij.đ ꝯſti.in.vi. trãſit ĝ tãqꝫ ꝯ̃ct⁹ vel q̃ſi: ex q̃ ꝯtractu vel q̃ſi obligat̃ etiã princeps: nec põt illũ reuocare. c.i.de na.feu.colla.x.c.i. de pꝛo.no.ẽ.de elec.c.i.§.i.in x̃.iuret.ſic hoc p̃uilegiũ inſtar eſt donatõis ⁊ ꝯ̃ctus q̃re diſſolui nõ põt ſine ꝯſenſu ꝯ̃hentiũ.l.ab emptoꝛe.ff. de pac.c.ij.de ſpõ.facit qđ no.Bar.in.l. qđ ſemel.ff.de decre.ab oꝛ. ꝙ ſi ſtatutuꝫ dat imunitatẽ.x.annoꝝ veniẽtib⁹ ad habitãdũ reuocari nõ p̃t cũ trãſierit i ſpẽꝫ ꝯ̃ct⁹ iã cõpleti ex ꝑte ciuitatꝫ ⁊ eius q̃ venit. ⁊ ſtatutũ diſponat in non ſubditũ. Panoꝛ.i.đ.c. nouit Bar.i extua.ad repmẽda.l.om̃es ppli.ff.đ iuſti. ⁊ iu.Car. flo.i repeti.c.ꝑpẽdimus. de ſent. excõ. Domi.i.c.i.de ꝯſti.i.vi.⁊ dicit Bar.i.l. p̃uilegia.C.de ſac. ſan.ec.ꝙ laici q̃ ſtatuerũt ꝙ religioſis clericꝫ ſingl'is ãnis daret̃ certa q̃ntitas frumẽti elemoſinaria non p̃ñt reuocare tale ſtatutuꝫ.ad hoc.c.ad apl'ice.de ſimo.no.p̃po.i.c.ꝑ venerabilẽ.§.quod aũt.cxxvi.colũ.q̃ fi. ſunt legi.p̃uilegiuꝫ aũt ꝯceſſuꝫ ſubdito reuocari põt.c. veniẽs.de p̃ſcrip.niſi trãſierit i ſpẽm ꝯ̃ct⁹: iõ ſi p̃nceps ꝓ illo p̃uilegio pecuniã accepit illđ reuocare nõ poterit. Tũc ei videt̃ venale feciſſe illud p̃uilegiũ: et ſic ex illo ꝯ̃ctu ligat̃ vt dictũ ẽ.no. Bal.late i.l.q̃ ſe p̃ns.C.vñ li.niſi ex cã: puta ꝓpt̃ igratitudinẽ ãt đlictũ p̃uilegiatoꝝ.no. Lud. i ſuis ſin.ad hoc.l.tici⁹.ff.đ obſe.lib.vbi libert⁹ põt reuocari i ſ̃uitutẽ ꝓpt̃ ingr̃titudinẽ: lꝫ pecuniã accepit p̃ron⁹ a libto

d ¶ Preiudicio.ꝯſen (ꝓ manumiſſiõe ſus cũ ꝓteſtatõe ſine p̃iudicio vel ſaluo iure meo nõ nocet.l.iiij.§.ij.ff.q̃ mo.pig. vl' ypo.ſol. Panoꝛ.i.c.cũ.m.đ ꝯſti. Pau.

e ¶ Durãte.nõ trãſit (de ca.ꝯſi.cccx. ergo ad ſucceſſores.ẽ.e.§.voluit.de colla.§.inſuper viſum fuit.et.ij.§.ſeq..

f ¶ Prefertur.ẽ.eo.§.voluit.

g ¶ Regalie.ſi.x̃.in.c.p̃terea.de iu.pa. in.c.gñali.de elec.in.vi.vbi dicunt doct.

Donatio ꝑfecta non reuocat̃ niſi in certꝫ caſibus.

Priuilegiũ venditũ eſt irreuocabile.

Regalia triplicater sumit.

q regalia trib⁹ modis dicit. Aliqñ p col lecta q̄ fit rōne reg͞ vl' impatoris aut tri buto qd debet regi. xi. q. i. si tributū. Ali= qñ dñr regalia iura q̄ ad impatorē vl' re= gē ptinere ↄsueuerūt vt port⁹ vectigalia ⁊ silia. vt in. c. rega lia. que sūt regalia al's ē. §. sub. l. ipialē col. x. Aliter capit h p iurib⁹ q̄ rex capit eccl'ijs vacantib⁹ q= bus plenis p̄lati p= ciperēt illa: sicut rex frācie ⁊ anglie vēdi cant sibi in qbusdā eccl'ijs cathedralib⁹ suoꝝ regnoꝝ collationē pbēdaꝝ. aut ali oꝝ bñficioꝝ sede vacāte: except͞ parochi alib⁹ eccl'ijs q̄ nō cadūt in regalia: ⁊ illo etiā tpe ipaꝝ ecclīaꝝ tpalia recipiūt ⁊ si= bi applicāt. ⁊ circa hoc vltimū prouidit Grego. x. in concilio gñali ꝯ hec de nouo vsurpātes: ⁊ ꝯ abutētes qbus ↄpetit ab antiq. d. c. gñali. de hoc aūt iure ↄferēdi nil ibi puidit qd pōt eis cōpetere ex p̄ui legio ap̄lico. lxiij. di. adrian⁹. ⁊ c. in syno do. xvi. q. i. hinc est. Hen. i. d. c. p̄terea. sic pōt itelligi. c. dilect⁹. iij. de p̄uil. vbi p3 q rex habebat oli collationē pbēdaꝝ eccl'ie andegauē. c. cū iter. de ↄsue. i decisa vbi rex ↄtulit decanatū. de hoc gl. ⁊ Archi. x. dis. impiū. spe. ti. ne se. va. i fi. in tit. de le. §. nūc tractem⁹. v. s3 nunqd legat⁹. ⁊ ibi Jo. an. i addi. spe. no. xvi. q. vij. in fi. sū. ⁊ Jo. an. i addi. spe. no. xvi. q. vij. in fi. sū. ⁊ rex frācie in plurib⁹ eccl'ijs sui regni est canonic⁹. no. Panor. i repe. c. extirpāde. §. q vo. de p̄e. ⁊ reges anglie ⁊ hūgarie in eoꝝ regnis ↄferūt bñficia ex p̄uilegio pape. Bal. in. l. rescripta. C. de p̄e. ipe. of. vel pōt ei ↄpetere ex cōpositiōe facta in fundatiōe bñficioꝝ. arg. c. eleutheri⁹. xviij. q. ij. de iu. pa. nob. dū tñ talis ↄposi tio sit approbata p papā. al's nō puto in feriorē papa posse cōcedere laico p̄rono ius ↄferendi qd est mere sp̄ualē. c. decer nim⁹. de iudic. c. massana. de elec. p no. i d. c. nob. aut vt alij volūt pt eis cōpetē ex p̄scriptōe tpis imēorial'. ar. l. i. circa fi. ff. de aq. plu. ar. d. vb. sig. sup qbusdā. ⁊ coꝝ q no. lxiij. di. in sū. ⁊ in. c. reatina. ⁊ q: re= ges iuncti p̄sonā meri laici obtinere nō videntur: vt dt Jo. mo. in. c. ij. de p̄e. i. vi.

Reges iuncti nō videtur meri laici.

ideo hoc ius cōferēdi videt posse cadere in p̄sonā eoꝝ: s3 istud nō pōt pcedere de iur͞ rigore: q: l3 inungant. c. i. de sa. vnc. nō tñ recipiūt ptātē sup iurib⁹ eccl'iasti= cis: nec recipiunt ordinē eccl'iasticū. spe. tit. de lega. §. nunc ostēdendū. v. xxxix

¶ Itē fuit deliberatū q quīta ps soluat in ptib⁹ et in moneta[a] vsua li[b] auri vel argēti ad estimationez scilicet marche auri scd3 valorem[c]

Pau. i cle. romani. de iureiurā. glo. in c. valētinian⁹. lxiij. dist. sed laicoꝝ nu= mero continētur. c. tua. i. de deci. laici aūt sunt icapaces iu= riū sp̄ualiū. c. causam. et ibi docto. de p̄= scrip. c. q̄uis. c. p̄hibemus. de deci. cū si. nec possunt illa possidere. vt. d. c. cām. er go nec p̄scribere: q: sine possessione non pōt pcedere p̄scriptio. c. sine possessione de reg. iur. in. vi. no. Jo. mo. et alij doct. in. d. c. ij. de p̄e. Panor. in. d. c. dilectus. Ges. in extraua. Jo. xxij. suscepti. in p̄n. Jo. an. in addi. spe. titu. de p̄e. §. restat. vbi dt ipis regib⁹ in tali antiq̄to iure de= ferēdū: p̄sertim cū ↄsuetudinē ipaꝝ sciat papa ⁊ toleret: ⁊ p̄sertim de rege francie vt patere pōt p bullas ro. pon. loquētiū de ragalijs q̄ sunt in thesauro regio.

a ¶ In moneta. q̄ falsificāt monetā re. gis frācie vel aliā falsam monetā in ei⁹ regno portāt sunt excōicati ipo iure. per extraua. Jo. xxij. pdicē. vbi ponunt q̄t= tuor modi falsitat͞ vl' deterioratiōis mo nete. ⁊ vide extra. eiusdē Jo. que incipit spōdent quas nō habēt ꝯ alchimistas.

Monetā falsificātes sunt excōicati.

b ¶ Usuali. fa. di. cle. male. c. ij. cum ibi no. cle. ij. d deci. iūc. declaratiōib⁹ Boni. ibidē alle. p Jo. an. ff. de leg. iij. l. nūmis. etiā si nō fuisset dictū itelligeret de vsua li: q: tacite videt intelligi f'm cōsuetudi= nē loci. l. q si nolit. §. q: assidua. ff. d edil. edic. ff. de supel. le. l. labeo. d euic. l. si fū= dus. ⁊ vide de cē. c. penul. ff. de reg. iu. l. semp in stipulationib⁹. nisi moneta sit p taxata: tunc de illa d3 in legē vel statutū taxata: tunc de illa d3 in dubio intelligi nō de currēti. Bal. in. l. il= lud. C. de sa. san. ec. in. l. q̄cūq3. de ser. fu.

Moneta itelligit de vsuali.

c ¶ Ualorē. l3 ergo postea varie t mo= neta fiet solutio f'm istū valorē taxatum Nā etiā d3 fieri solutio de moneta currē te tempore ordinatiōis vel obligationis

vel de nona habito reſpectu ad valorez illius.l.uxorem.§.teſtamēto.ff.de le.iij. agit eīm de bonitate intrinſeca.l.cū q̄d. ff.ſi certum.pe.c.cuz canonicis.c.olim. de cen.doc.i.c.q̄ſto.de iureiurā.Oldra. cōſi.xiij.ccxlviij.nā moneta req̄rit bonitatē intriſecā artificis auctoritatez et expēdendi q̄titatē cōmēſuratam. Inno.et doc.in.d.c.q̄ſto.Bal.in mar.in.ꝟ.moneta.ꝛ ad eius bonitatē req̄ritur iuſticia pōderis ꝛ materie ꝛ auctoritas forē.Bal.in rub.C.de cō.ēp.et doct.vbi.s.iō deterioratio monete interueniēs iter ꝓmiſſionē et ſolutionem ſpectat ad debitorem.Nam iſpicitur tempus quo ſolui debet et petiť l.vinuz.ꝛ ibi Bar.ff.ſi certū peta.d.c.olim.ſic loqť.l.creditor.al's Paulus.ibi eroſa.i.ere plena.ff.de ſolu.ꝛ ibi Bartho.Bal.in.l.acceptā.C.ꝺ vſuris.ſpe.ti.de ſolu.§.nunc aliqua.et ibi Johā.and.et Baldus in additio.

Moneta req̄rit mīta an̄ q̄ valeat.

nomen filiaꝝ.§.portionis.ff.de vſufruc.l.etiā.c.ij.de deci.in vi.tn̄ vbi adijcitur aliqua vel altera vt hic; tūc verificať in qualibet ꝑticula.no.Pan̄.in.c.ſup eo.ꝺ eo q̄ cogno.cōſan.vxo.ſue.qr dictio aliqua reſtringit.de q̄ no.in cle.i.de foro cōpe.in ver.aut eaꝝ ꝑte.no.Bal.in l.i.C.de inoffi.dona.vbi tn̄ materia ſubiecta poſſet verificari in qualibet particula appellatōne partꝫ itelligerē de qualꝫ ꝑte.fa.glo.in ver.parte.in c.auaritie.de elec.in.vi.et ibi domi.

ſeptuagita aureoꝝ[a] ꝛ collectori vel ſubcollectori: ꝛ īfra dyoceſim īfra cui⁹ limina erit ip̄a eccl'ia vl' bn̄ficiū:ita ꝙ vna medietas dicte quīte partis ſoluať eidē īfra annū a tp̄e poſſeſſionis pacifice et alia medietas infra annū ꝓxīo ſubſequentē.

ℂ Itē ꝙ rōne dicte q̄nte ꝑtis vel medietatꝫ:aut alť i⁹ portiōis[b] eiuſdē nō poſſint illi q̄ ad eā tenebūť trahi[c] ex̄ dyoceſim īfra cui⁹ metas eſt vel erit ip̄a eccl'ia/monaſteriū aut bn̄ficiū:ſꝫ hēbit collector: aut ſubcollector ātedict⁹ recurſum[d] ad ordinarios[e] iudices ꝯ nō exēptos et ſil'r ꝯ eos q̄ ꝓ nō exēptꝫ ſūt cēſendi iux̄ quādā ꝯſtōnē ꝯcilij ꝯſtāciēſis q̄ īcipit attēdētes[f] Cōtra vo exemptos[g] q̄ ſupiores ī dyoceſi ī q̄ ſūt eccleſia:monaſteriū:bn̄ficiū: vl' officiū:aut aliꝺ miſteriū eccl'iaſticū q̄cūq; noīe cēſeāť noſcūť hr̄e recurrať ad ſupiores eorūdē. ꝙ ſi ſuperiores in dyoceſi[h] non habeant vel ſi habeant tamen negligētes fue-

c ℂ Trahi. id eſt conueniri.

d ℂ Recurſum.nō habent ergo hmōi collectores aliquā compulſionem cuz ad recipiendum a beneficiatis iſtam quintam ſimpliciter ſint dati.

e ℂ Ordlarios.cō prehēdit etiā inferiores epiſcopo iuriſditōnē hn̄tes.s.de pacifi.poſſeſſo.c.i.§.ordinarij.cuz ibi not.

Auri libra continet lxxij.aureos.

a ℂ Aureoꝝ.quoꝝ.lxxij.faciūt libram auri.C.de ſuſcep.et archa.l.quotiens.lib.x.Pan̄.in.c.cōquerēte.de cleri.nō reſidē.et quinq; aurei faciūt librā argēti.C.de ar.qꝺ theſau.in.l.i.eo.lib.et ita libra auri valet.xiiij.libras argenti cum duobus aureis.et tn̄ mercatores regni dicūt ꝙ marcha auri nō dꝫ valere cōiter niſi duodecim marchas argenti.Sꝫ tūc forte erat aurū carius q̄s nūc ſit.

b ℂ Portiōis.nomē portiōis ſimpl'r ꝓlatū medietatē importat.ff.de ꝟb.ſig.l.

f ℂ Attendētes.de qua.s.de cauſis.§.item ꝙ monaſteriis.

g ℂ Exemptos.q̄ loca dicanť exempta habeť in.c.ſi papa.de priui.l.vi.et quid comprehendatur in exemptione eccleſie:quid clericorum:quid canonicorum habetur in cap̄.peremptionem.de puuile.eodem libro.

h ℂ In dyoceſi.patet hic ꝙ indulgentia quinte veniūt ꝛ exempti et beneficia exempta.faciūt.no.ꝑ Joh.an.in clemē.frequēs.ad fi.in ver.anni.de exceſ.pre.vbi dicit ꝙ ſi in priuilegio pape epiſcopo cōceſſo de ꝑcipiēdis fructibus ꝑmi

anni beneficiorum vacantiū in sua dioceſi ſi dicit de beneficijs tue dioceſis venient exempta. ſecus ſi dicit de bñficijs tibi ſubiectis. cõpoſ. et Jo. an. in c. abbatem. de reſcrip. Domi. in c. ſi ppter. eo. ti. l. vi. qz negari nõ põt qn talia beneficia ſint in dioceſi lz non ſint de iuriſditione epi impetrātis ſicut dicim9 q

rint: aut remiſſi: ad dyoceſanos[a] locorū[b] recurrat[c] qui tñ apoſtolica[d] vel ſynodali auctoritate remota[e]

aliqua ſūt in bonis: aliqua de bonis. ff. ad acqui. re. do. l. rem in bonis. ſed dicit pau. de caſt. ꝯſi. cxxxij. exemptos nõ eē de dioceſi. c. cum eps. de offi. ordi. in vi. nec teneri ad decias papales iunctas vniuerſitati. arg. c. ex multiplici. de deci. Ange. in l. fi. C. ſi cē. vel re. qz nõ veniunt in generali ſermone. arg. l. legatorum. §. q̄ plures. ff. de lega. ij. Bal. in l. i. C. ḋ fur. q̄ ad odia nõ quo ad fauores. Bal. i l. cūctos populos. de ſum. tri. primū tñ vult pañ. in c. graue. de offi. ordi. vbi dicit exemptos venire ſub generali mandato pape etiam ſi de eis ſpecialis mētio non fiat niſi ordinario ſcribat excitādo ſuam ordinariam iuriſditõnem: ſed alio pacto exempti non poſſunt iure cõprehendi in iſta indulgētia niſi hoc fuiſſet a papa vel cõcilio approbatuz vl' interueniſſet conſenſus exemptoruz. al's non video q congregatio gallicana potuiſſet aſtringere exemptos. iuxta no. p Guil. in extraua. Jo. xxij. ſuſcepti. in ỽ. priuilegio. in fi. vbi dicit q ſolus papa vel legatus de latere põt exēptos aſtringere. ad hoc de offi. lega. c. i. lib. vi. c. venīẽs. de verbo. ſigni. eo. lib. nec poſſunt epi aut alij inferiores eos aſtringere vigore indulgentie vel ſtatuti. dicto cap̄. graue. de priuil'. ex parte. henri. in cap̄. tua. de verbo. ſignifi.

Exēpti ſūt i dioceſi lz ñ ſint de dioceſi.

a ¶ Dioceſanos. non dicit ordinarios ſicut ſuperius dixit. ideo cõtra exēptos alij ordinarij nõ poſſent adiri. fa. qḋ no. in cle. i. de vi. et honeſt. cleri. in ver. dioceſanis. in cle. i. de iu. pa. in prinici.

b ¶ Locorum. nõ dicit perſonarum. ideo ſi exemptus alterius dioceſis hz beneficiuz in diocēſi piſieñ. ad epm pariſieñ. recurret. fa. cle. qz regulares cir. p̄n. de ſup. neg. pre. l. ſi prediū. C. de pre. mi. ſi. de. nõ alie. vbi in alienatiõe interponit decretū iudex loci in quo ſunt res que alienant. l. magis. §. illud. ff. de re. eo. et vbiq3 Bar. p Cy. et Bal. in l. i. C. ḋ cõ. emp. ideo eius epi auctoritas requiritur q̄ ē ſupior imediat9 illi9 eccleſie: cuius res alienat. Bar. in auṫ. hoc ius. C. de ſacroſan. eccle. niſi accedat auctoritas pape. Bal. in l. illud qñ de .o. non eſt. doc. late in c. paſtoralis. de priui.

c ¶ Recurratur. cū hec littera priuilegijs exemptõnis p̄iudicet nõ puto eam tenere niſi a papa vel conſilio fuiſſet approbata. vt. ſ. dixi.

d ¶ Applica. ſi in c. irrefragabili. de of. ordi. c. ad abolendam. de he. c. i. de cleri. egro. in vi. cle. i. de ſu p. neg. pre. cle. attēdentes. de ſta. mo. in quibus iurib9 ſūt caſus ſpeciales in quibus dioceſani habent iuriſditionem in exemptos. alij caſus habentur ⁊ no. in c. i. de priui. in vi. in c. epōrum. eo. ti. p Johē. an. in no. Guil. i cle. i. de offi. ordi. pau. n cle. dudum. de ſepul. in cle. i. de ſenten. excõ. doct. in c. tuarum. de priui. vbi cõiter tenent q p pter notorietatem facti ſeu delicti commiſſi circa rem non exemptam põt epiſcopus in exemptos exercere iuriſditionem per. d. c. tuarum. et c. patentib9. de priui. ad hoc. c. i. §. notoria. de cen. in vi. licet contra. teneant car. flo. in d. clemē. i. de offi. ordi. Domi. in d. c. i. de priui. de iuris rigore dicentes non eſſe recedendum ab eorum p̄uilegijs. Sed vtrū exempti poſſint adire ordinariū in his q̄ ſunt voluntarie iuriſditionis ſine licētia pape. no. Joh. and. in no. ⁊ Domi. in dicto ca. i. de priui. Domi. in c. cū null9. de tē. or. Guil. in cle. i. de regula. pañ. in c. ſignificaſti. de fo. cõpe.

Exēpti in q̄bus dā ſubſūt ordinarijs.

e ¶ Remota. appellatiõe. inanis remotio. ſolus em̄ princeps committit appellationē remota. ff. a qui. ap. non li. l. i. et ī mouet ibi Bar. de of. deleg. c. ſup queſtionum. ſol9 p̄n. §. ſi vero. de ap. paſtoralis. doct. in c. vt ceps.

Appellatione

debitus.eo.ti. Et adhuc lꝫ hec clauſula tollat effectum appellatiōis vt nō ſuſpendat iuriſditionē iudicis a q̄ quominus poſſit ſuam ſn̄iam exequi. pa. non obſtañ.añꝙ appellatio recipiatur a ſuperiore vt colligitur ex.c.paſtoralis .§.ꝑpterea.de offi.dele.ꝛ ibi pañ.non tm̄ tolliẗ appellatio reſpectu ſupiorꝫ ad quē appellaẗ q̄ ex grauamine vl̄ iniuſticia p̄t appellatōnē recipe ꝛ ſn̄iaꝫ retractare. Bal.l addi.ſpe.de appel. in ver.clauſula applōne remota. ꝓbaẗ in d.ca.paſtoralis.de ap.et in.d.§.ꝑterea. no.pañ.in.c.inter ceteras.de re iudi.ꝛ de alijs effectibus illius clauſule.ꝑ Hoſtieñ.in ſum.ti.de ap.§.fi. vbi cōmentat d.c.vt debitus.et in.d.c.ꝑ glo.et docto. ſpe.ti.de ap.§.in quibus. Bart.in.l.i.ff. quis et a quo. Bal.in.l.nouū.C. de ap.l c.ſuper eo.de off.dele.

appellatione quacūꝙ habebūt facere indilatam iuſtitiam de predictis. ℂItem ꝙ ſi eccl̄ia monaſteriū vl̄ bñficiū ſic taxatū vt preferẗ[a] contingat anno eodem bis vel pluries vacare ꝙ vna quinta ſemel tm̄ ſoluatur[b] videlicet[c] ꝙ ſi poſt fructus collectos ſeu perceptos aut

a ℂUt prefertur.ſ.§.voluit.et.§.ſe.

b ℂSoluatur. ar. ꝙ in partib⁹ vbi de facto deportus bñficioꝝ vacantiū leuaẗ de ſi idē benificiū bis vel pluries vacet eodem anno ꝙ tm̄ deportus vnius anni debe leuabitur.idē ſi decima aut alia quota pluri fructuū primi anni eſſet ex indulgentia apoſtolica a beneficiatis leuāda. vt eſt declaratū ꝑ cle.vi.in extraua. dudū attenta. ver.volum⁹.ꝛ in extra.multiplicū.ſed ob.l.ſi idē.ff.de iuriſdi.o.iu. vbi nō fit cumulatio ſūmaꝝ ad iuriſditōeꝫ declinandā.nec ad donationē inſinuandam.l.ſancimus.C.de dona. ſic et vna nūciatio nō ſufficit ad opera diuerſa.ff. de no.op.nū.de pupillo.§.ſi in pluribꝰ. nec vna abſolutio ꝓ duabus excōicationibus.c.officij.ca.cū ꝓ cā. de ſen. excō. de offi.or.ex pte.fa.ꝙ vbi vere ſunt duo delicta ſic vere debent eſſe due pene.C. d̄ mo.mul.l.fi.ver.nec tm̄.ar.l.q̄cūꝙ.C. de ſer.fu. Itē caſus ſupueniēs nō excuſat a pena p̄cedētis culpe.ff.de fur.l.inter oēs.C.co.ti.l.ſubtracto. § ſecunda

Bñficiorum deportus an debeat pluries ſi beneficiuz in eodē āno pluries vacet.

vacatio beneficij in eodem anno nō confundetur cū p̄ma:nec impediet q̄n exigatur alia quinta.vt quot ſunt vacationes tot ſoluantur quinte.fa.qꝛ vbi plures cauſe cōcurrunt diuerſis tp̄ib⁹ ordinanẗ ex tp̄e vt vna poſt aliā ordinate ꝓcedat. de reſcrip. ſi ꝑpẗ.li.vi.ff. loca. l.in opis.C. de or. iudi.l.fi.§ pro p̄ma vacatiōe dabiẗ q̄nta ꝛ ꝓ alia ſc̄da pariter anno finito. Sꝫ nō obſt.cō.quia loquūẗ vel in īpoſitione diuerſarū penarū ꝓ diuerſis delictis:vl̄ in ꝑceptiōe diuerſoꝝ iuriū q̄ nō ꝯfunduntẗ ibidē:ne vl̄ pena preſtet imunitatē alteri⁹ delicti vl̄ ius alterius ꝑpter ꝯcurſum ledaẗ. hic aūt loquitur de quinta ꝑcipiēda ex fructibus beneficioꝝ vacantiū:vn̄ ne nimium ſit onerosa eccleſijs vna tm̄ ſolueẗ Dicebat aūt Guil.in extra. Iohā.xxij. ſuſcepti.in ver.vel alterius. Henri.in.c. tua.de ver.ſig.ꝙ in tali caſu q̄n ꝯtingeret primo āno bis vacare bñficiū ille cui primi anni fructus cōpetebant haberet fructus a tp̄e p̄me vacatiōis vſꝙ ad ſecūdā.ꝛ a ſc̄da ꝑ totū annū ꝯpletū.ꝑ.l.in ſenatus.in fi.ff.ad turpi. ꝛ ibi Bart.ad l.acqui.l.ita vulneratus.de carbo.edic. l.carbonianū.§.fi.ꝛ.l.ſe.fa.cle.i.de p̄ui. ver.ſi q̄ vero.idē i ſi.no.Ioh.an.de elec. cū i cūctꝭ.§.clerici. Io.an.ꝛ pau.i cle.ij. d̄ magiſ.ꝛ vide qđ no.ī.d̄ pig. di.cul.c.i.

c ℂUidelicet.hic declarat per quē huiuſmodi quinta ſolueẗ an ꝑ p̄deceſſoreꝫ vl̄ ſucceſſorē.hec em̄ dictio videlicet: eſt dictionis vel orationis p̄cedentis expoſitiua.c.tranſmiſſe.de eo q̄ cog.cōſ.vxo. ſue.c.ſtatutū.de here.in.vi.glo. in.c.ij. de p̄ui.eo.li.dicit ꝙ poſt duo diuerſa nō exponit oīa p̄cedētia:ſed ꝓxia.fa.c.tua de conſan.et af.et lꝫ ſit expoſitiua poſita tamen inter gen⁹ et ſpeciē ſtat reſtrictiue.Bart.in.l.queſitū.§.fi.ff.de fun.inſtru. pañ.in.c.ſedes.de reſcrip.ſic ꝛ dictio.i.eſt expoſitiua.c.ij.de ver.ſig.l.i ꝑ=

Uidelꝫ ē dictio expoſitiua.

ſona.§.qui pecuniã.ff.de pac.⁊ vide no. ȝ.de col.c.i.§.ſequũtur.in ver. videlicȝ.
a ¶Acquiſitos. videt̃ ꝙ ſi beneficiat⁹ decedat poſt auguſtũ vel ante kl̃.mar= cũ fructus ꝑcipiendi ad eccliam ꝑtine= ant.ſi vero poſt kl̃. marcij ad clericuȝ inſtar vaſalli.c.i.§. his ꝯhr hic fi. lex. col.x.aut fiat diui= ſio iter eũ ⁊ eccliaȝ vt ꝑcipiat fructus ꝓ rata ⁊ ꝓ ꝑte ãni ꝓq̃ ſubijt onus qḋ habuit in ecclia ſi= cut fit diuiſio fru= ctuũ dotis int̃ virũ ⁊ heredes mulierꝫ ff.ſo. ma. diuortio.

fruct⁹ bñficij p̃lati de= cedẽtis ad queȝ ꝑtinet.

morte quo ad trãſmiſſionẽ ad heredes ad quos ꝺ iure nõ trãſmittũt̃.c.ad hec. de teſta.cũ ſi.ſic intellige Bal.in.l.ij.C. de epi.et cle.vbi dicit clericos quaſi te= nere mediũ iter vſuariũ et vſufructua= riũ.nã ſunt vſufru ctuarij i ꝑcipiẽdo: ſȝ i diſtribuẽdo ⁊ di ſponẽdo redigunt̃ inſtar vſuarij. At= tẽta tñ generali co ſuetudine que eſt i regno fracie ꝙ fru ctus eccleſiaſtici ac quiſiti tranſmittũ tur ad heredes.i.de videtur ſicut i vſu fructuario. no.Jo. fa.in di.§.is vero.

Bñficio rũ fru= ctus an trãſmit tant̃ ad heredeſ.

acq̃ſitos^a ꝯtigerit vacatio ad ſolu= tionẽ ṗme medietatis q̃nte partis ꝑdicte bona vltimi poſſeſſoris te= neant̃^b ⁊ ei⁹ ſucceſſor i ecclia vl̃ be neficio ad aliã medietatẽ taxe pre dicte ĩfra primũ annũ pacifice ſue poſſeſſionis teneat̃^c. Si vero ante collectionem perceptionẽ vel acq̃= ſitionem contigerit vacatio: ſucceſ ſor in dicto bñficio teneatur ad ĩte gram ſolutionẽ dicte quinte partꝫ

aut faciet fruct⁹ ec cleſie ſuos ſtatı ex quo ſunt a ſolo ſepa rati a quocũꝙ et cuiuſcꝙ nomie inſtar bone fidei poſſeſſorꝫ.ff.de vſu.l.qui ſcit §.i alieno.qui.mo.vſufru.amit.l.ſi vſu fructuarius.et coloni.l.ſi apes.§.fina. ff.de fur.aut ex quo eos percipit et non ante inſtar vſufructuarij.inſtitu.de re. di.§.is vero.qui ꝑcepiſſe dicit̃ fructus: cũ ab eo vel ei⁹ noĩe fuerint leuati ⁊ col lecti:lȝ nõdũ ſint i horrea reconditi: vt no.in.d.l.ſi vſufructuari⁹. vbi doc.in.c. ſi ꝑpt̃.de reſcrip.l.vi.l.c.pñti. de of.or. co.li.cõiter dicũt doc.ꝙ bñficiat⁹ habẽs adminiſtrationẽ ꝯpat̃ vſufructuario in vita:vt ſic poſſit donare de fructibus ec cleſie moderate in.c.ceterũ.de don.i in firmitate vero ꝯpat̃ vſuario: qȝ non põt de eis diſponere i teſtamẽto:niſi intuitu elemoſine.c.qȝ.c.relatũ.de teſta.nõ ha= bens vero adminiſtrationẽ: vt canoni= cus ⁊ capellan⁹ cõpat̃ vſufructuario in vita ⁊ in morte.ita etiã ꝙ de iſtis ecclie redditibus teſtari poſſit.ar.de teſta.req ſiſti.in fi.no.hoſt.in.c.fi.de pec.cle. Jo. an.in.d.c.pñti.vbi late ꝑ Domi. ſȝ.d.di ſtinctio nõ placet Paſ.in.d.c.fi.de pec. cle.cũ nullo iure ꝓbet̃.latius ꝑ eum in repe.c.cũ eſſes.de teſta. qḋ veri⁹ videt̃ de rigore iuris.bñficiati eñ q̃cunꝙ ſint non faciunt fructus eccliarum ſuos in

vt ſi poſt collectio= nem fructuũ decedat clericus pertine= ant ad heredes ei⁹. ad hoc.l.i.C.de an. ciui.lib.xi.vbi glo.⁊ Bar. Jo.an.in.d.c. pñti.archid.in.c.ſtatutũ.§.aſſeſſorẽ. de reſcrip.in.vi.fa.qḋ le.⁊ no.in.l.defũcta. ff.de vſuf. Non credit tñ Hoſt.in. d.c.fi. de pec.cle.ꝙ gñalis cõſuetudo excuſet a pctõ clericos qui tp̃e mortis oẽs pro= uent⁹ quos habuerunt ab ecclia dãt vl̃ relinquũt parentibus diuitibus quod vult Hug.vt no.archi.xij.q.iij.in ſum.
b ¶Teneantur.hoc fundatur in con= ſuetudine preallegata.
c ¶Teneatur.qȝ ad ipm ꝑtinẽt tales fruct⁹ ⁊ naturale ẽ vt q̃ ſentit emolumẽ tũ ſentiat on⁹.l.ſm naturã.ff.de reg.iu. On⁹ſen c.q̃ ſentit.e.ti.in.vi.et fa.iſte tex.ad deci tiẽs ſen ſionẽ.q.mercu.Jo.an.in regl̃a nõ ẽ mo tiat e= ra.ꝺ re.iu.l.vi.q̃ eſt tal̃. ipoſita fuit ꝑ pa molu= pã kl̃. Junij.decia triẽnalis ꝑ p̃latos et mẽtũ. clericos eccliaꝝ de ãnuis ꝓuẽtib⁹ ipaꝝ ſoluẽda mẽſe marcij ſingulis ãnis ſub certis penis ⁊ datis collectoribus vt eſt moris.do. Jo.q̃ tũc ꝑerat ecclie padua= ne poſt illi⁹ anni ꝓuẽt⁹ ꝑceptos trãſla= t⁹ fuit ad eccl̃aȝ bononieñ. kl̃. Januarij et do.O.tũc fuit p̃lat⁹ illi⁹ ecclie padua ne ⁊ vtercꝙ ſtatı ſuã eccliam poſſidet ſȝ neuter ipoꝝ de menſe marcij ſequentis decimã ſoluit:querit̃ q̃s ipoꝝ lciderit i

penã. ꝛ q̄s ex illis ſoluere tenebaꝛ. ꝛ videꝛ ꝑ hũc textũ ꝙ vterqꝫ tenebaꝛ ꝓ medietate/vel ſaltẽ ꝓ rata tp̄is debeat fieri diuiſio inter eos. ar. c. ꝓpꝛ ſterilitatẽ. de loca. ff. ſo. ma. l. de diuiſiõe. ꝛ. l. diuoꝛtio. ď ſep. c. cũ q̄s. §. ij. li. vi. dicit tñ Jo. an. ꝙ ipi do. o. tunc ep̄o paduano incũbebat ſoluẽde decimẽ on⁹ ꝛ ſic nõ ſoluẽdo icidit in cẽſuras: qꝛ debitũ c̃rca le: nõ ꝑſonale. iõ bñ ſe ficiũ ſequiꝛ ꝛ poſſeſſoꝛ bñ ſoꝛ teneꝛ. l. iꝑatores. ff. ď pub. ꝛ vec̃. de mu. et ho. l. vlti. Oldra. ꝯſi. clxix. in fi. l. fi. C. ſi. cẽ. vľ re. ꝛ qď ibi no. Bald. ꝛ doc. de collecta ſoluẽda ꝑ poſſeſſoꝛez: niſi fuerit iꝑoſita ꝑ es ꝛ librã vt ibi no. Ang. Jtẽ dictũ on⁹ fuit iꝑoſitũ dignitati: nõ ꝑſone. ideo dignitatẽ ſeqtur. ar. c. qm̄ abbas. de of. de leg. ad hoc de re. lig. do. conſtitutus et ibi hen. de ſo. c. i. de imu. ec. c. aduerſus. cũ ibi no.

Debitũ reale ſe quitur bñ ficiũ.

Digni tati on⁹ iꝑoſitũ ipam ſequitur.

li. vi. ſili. ff. de pub. ꝛ vec. l. cõmiſſa. c. i. de reſcrip. in. vi. cũ ſilib⁹. et merito fuerunt hec ꝟba adiecta: qꝛ hmõi ꝟba ſub pena ꝑdẽdi. ꝛc̃. ſunt tm̃ cõminatoꝛia: ſicut hec ꝟba ſub pena anathematꝫ vľ excõicationis ꝛ ſilia. c. relatũ. §. i. de iur. pa. c. clericis. §. ij. ne cle. vel mo. no. l. c. ſicut. de ſimo. l. c. i. de ſagitta. l. c. i. de eo q̄ fur. oꝛ. re. in. c. ꝑterea. ď iu. patro. Guil. i clemẽ. i. de exceſ. pꝛel.

f ¶ Grãm. ſupra vocauit donũ. §. itẽ ꝙ huiuſmodi.

g ¶ Clauſulis. q̄d ſit clauſula ꝛ ex q̄bus ꝯſtat. no. Joh. an. in. c. certificari. de ſepul. ꝛ de clauſulis reſcriptoꝝ libelloꝝ ſententiarũ ꝯctuũ iudicioꝝ cõpꝛomiſſoꝝ ꝛ ſtatutoꝝ late ꝑ Bertha. in rep. l. ꝟ. clauſula

h ¶ Faciẽ (ꝛ ſe. tes. vt quos ad obſeruantiã iuriũ vir tutũ ꝑmia nõ inducũt penarũ exaggeratio a temerarijs auſib⁹ refrenet. cle. cupientes. de pe.

¶ Jtẽ ꝙ ex nũc et decetero penit⁹ ceſſent ꝛ ceſſabunt in ro. curia oẽs exactiões rõne vacantiaꝝ[a] tam rõne palliũ ſacri vľ minutoꝝ ſeruitioꝛũ ꝛ alie quecũqꝫ exactiões quouis noĩe cẽſeantur[b] excepto tñ moderato ꝛ cõpetenti ſalario ſcriptoꝛũ curie romane ꝓut in ip̄o decreto[c] ſacri baſilieñſis cõcilij expꝛſſius cõtineꝛ: ꝛ hoc ſub pena ꝑdendi[d] ipſo facto[e] grãm[f] de ꝓuiſione antedicta reſpectu curie ꝛ ſub pena ꝑditionis bñficij reſpectu ꝓuiſi contrafacientis: ꝛ hoc ꝑ ſuũ ĩmediatũ ſuꝑioꝛẽ q̄ in talib⁹ caſibus habeat ꝑtãtem. ¶ Jtẽ fuit viſuꝫ ꝑdicte cõgregationi ꝙ in ꝑmiſſis decretꝫ et ipſoꝝ quolibet apponatur ꝑ ſacrũ cõciliũ decretũ irritãs ꝛ grauiũ penarũ adiectio cũ clauſulis[g] opoꝛtunis cõtra quoſcũqꝫ cuiuſcũqꝫ auctoꝛitatꝫ fuerĩt in cõtrariũ attẽptãtes ſeu facientes[h]. Jtem acceptat decretũ quod incipit.

¶ Quomõ diuinũ officium ſit celebꝛandum.

Sj quis pꝛincipẽ ſeculi roga-

¶ Quomodo diuinum officiũ ſit celebꝛandum.

Sj quis. ꝑmo poniꝛ bꝛeue exoꝛdiũ. ſcdo doceꝛ quõ tractl reuerenter ꝛ honeſte diuinũ officiũ ſit in eccłijs celebꝛandũ. tertio trãſgreſſoꝛes punit. q̄rto ſpãles ecclīaꝝ conſuetudines ꝛ ſtatuta laudabilia appꝛobat. ſecũda ibi: ſtatuit. tertia: ſuꝑ his. q̄rta: ſaluis. hoc decre. al leg. Alber. de ferra. i trac. ď ho. cano. di. et cũ alijs octo ſe. fuit factũ ante diſſolutionem concił. baſi. anno. ſ. m. ccccxxxv. v. idus Junij.

a ¶ Uacãtiarum. vulgare gallicoꝛuꝫ ꝛ ſi. ver. ś. de col. §. item nõ ſolum.

b ¶ Cenſeantur. ś. eo. c. i.

c ¶ Decreto. ś. eo. titu.

d ¶ Perdendi. pꝛiuilegiũ em̄ meretur amittere qui ꝑmiſſa ſibi abutitur ptãte xi. q. iij. ꝑuilegiũ. c. tuarũ. de ꝑui. de ꝑbẽ. ꝓ illoꝛũ. nec ei ſunt ſua iura ſeruanda q̄ ius alienum infrigere nõ metuit. lxxiiij. diſt. vbi. de ꝑuiľ. dilecti. et fruſtra. l. auxilium inuocat. ꝛc̃. de vſu. qꝛ fruſtra.

e ¶ Jpſo facto. et ſic nõ eſt opus facto hoĩs: niſi i declaratiõe. de hereticꝫ. cũ ſꝫ

a ¶ Habitu. ſepe etem̃ maxie iter igno tos veſtis eſt cauſa honoris. iuxta illud hunc hoies decorãt quẽ veſtimẽta deco rãt. ⁊ vir bñ veſtit⁹ p veſtib⁹ eſſe peritus credit a mille. ⁊ Juuenal. rara ł tenui fa cũdia pãno. nã tal prima facie pſumi tur q̃lẽ eũ indicant veſtes eẽ. ff. ꝺ iiur. l. itẽ apud labeonẽ . §. ſi qs ⅹgines. de ſen. exc. c. ꝯtingit. i. c. ſi iudex. e. tit. in. vi. Bart. in. l. ij. C. ſi ſer. ex. ve. ad hoc. c. pe. xxiij. diſ. vbi habit⁹ ꝺʒ eſſe ornat⁹. xxi. q. iiij. ſine ornatu: lʒ em̃ ex ornatu veſtis nõ ſit qs iuſticiã habiturus. xxx. diſti. ſi qs viroꝝ. et veſtis humilis nõ reprobet. diſ ſolutos tamẽ et fractos veſtibus nõ re= cipimus. xli. diſ. pſimoniã. vñ hierony. nec affectate ſordes: nec exq̃ſite delicie laudẽ pariũt. xli. diſ. §. i. c. ij. de cuſto. eu= cha. cũ ibi not. et p decentiã habitus ex= trinſeci moꝝ intrinſeca honeſtas oſtẽdi tur. cle. ij. de vi. ⁊ ho. cler. ⁊ vid' hẽ. in. c. i. de pui. Jo. an. in rła ea q̃. de reg. iu. l. vi.

b ¶ Honeſto. honeſtas attẽdi= (in no. tur ⁊ in pceptis. iiij. di. erit autẽ lex. ⅹ. de col. c. i. §. i. in votis. de vo. magne. et l ha bitib⁹. ſ. de ſpec. in ec. nõ fa. c. i. cũ ibi no. Uñ licet clerici ſeculares non habeant a iure certũ habitũ cũ nõ ſit expreſſum in iure de colore vel forma p quẽ vel eoꝝ al terũ habitũ opʒ diſcerni: vt no. in cle. i. ꝺ elec. tñ ppter honeſtatẽ certe forme ⁊ co lores ſunt eis phibiti. ꝺ vi. ⁊ ho. cleri. cle rici. cle. qm̃. e. ti. et mulieres hitu viri nõ debẽt vti: nec ecõtra. xxx. diſ. ſi q̃ mulier.

c ¶ Geſtu. ſiue in vultu vt illũ affabilẽ iocundũ ⁊ benignũ pncipi oſtẽdat ⁊ ſine riſu: niſi ex cauſa. nã vt ait ſalo. puer. x. Riſus in ore ſtultoꝝ. ſiue in motu corpo ris vt caput vel pedes nõ ducat idebite. ſʒ cũcta mẽbra debita maturitate regat. iuxta illꝺ: officiũ teneãt lingua pedeſq̧ manus. ⁊ oculos. xxxiij. q. v. nec ſolo. vi. q. i. ex merito. et grauitatẽ quo ad oia et mẽtis maturitatẽ oſtendat. ff. de of. pto. l. obſeruandũ. in fi. xli. diſt. eps. ⁊ §. fi. in cõpoſitio em̃ corporis inequalitatẽ indi cat mẽtis. vt ibidẽ, nec ſit vagus oculis non effrenis lingua aut petulantia flui doq̧ geſtu nõ incedat: ſed pudore ac ve recundiã mẽtis ſimplici habitu iceſſuq̧ oñdat. obſcenitate mẽbroꝝ ⁊ ⅹboꝝ ſicut ⁊ operũ penit⁹ execretur: vt habet. xxiij. diſt. c. his igit.

turus habitu[a] honeſto[b] geſtu[c] de= cẽti ꝑlatione nõ precipiti[d]: ſʒ diſti cta: attẽta q̧ mẽte ſeipm ac ⅹba[e]

d ¶ Precipiti. qui em̃ incõſiderate lo= qtur ſẽtiet mala. ꝑ Loq̃la uerb. iij. v. q. v. §. fi. ꝺʒ eẽ cõ= ſidera ⁊ et momentane⁹ ne= ſcit hũilitatẽ ſeruare mõs pſonaꝝ vel ſe ta ſe ꝯtẽnere. xlviij. diſ. §. i. et cũ ſe ad loquẽ dũ pparat ſub q̃to cautele ſtudio loqua tur attẽdat: ne ſi inordinate aliq̃ rapit ad loquendũ erroꝝ vulnere audientiuʒ corda feriant. xliij. diſt. ſit rector. §. ſʒ cũ. nec pcipitet ꝯſilia ⁊ opa neq̧ ordinẽ coꝝ rũpat. l. diſt. põderet. mature et diſcrete pnũciet vt ſic veterẽ ⁊ bñ fundatã vide= atur hr̃e peritiã. ff. de iu. pa. l. diui fr̃es. nec vocẽ plus debito depmat vł exaltet: ſʒ p cauſe varietate oro ⁊ vox diſpẽſent: vt docẽt Tulli⁹ ⁊ alij oratores. eloquen= tie em̃ ornamẽta in pnunciatiõe apta et cõueniẽte motu corpis ꝯſiſtũt q̃b⁹ cũ ſe mẽta in iſtruxit trib⁹ mõis hoies aggredit alos q̃b⁹ cõſi coꝝ ipa ſuadẽdo: hoꝝ alteri aures: alte ſtunt. n ocłos ꝑmulcẽdos tradẽdo ait vale. li. viij. c. x. ⁊ no. h̃ tria q̃ ꝺʒ hr̃e bon⁹ orator ſiue aduocat⁹. pmo habitũ hoeſtũ. ſcdo geſtũ decẽte. tertio pnũciatõeʒ diſticta q̃ pſeq̃tur ſpe. ti. de aduo. §. ſeqtur vide=

e ¶ Uerba. vt illa (re. ⁊ §. h̃ dicẽdũ ẽ. bñ ordinet. ⅹba em̃ male ordinata iter= dũ viciãt. vt no. in. l. p ſeruũ. ff. de vſu. et habi. pſertim in materia in q̃ optet ⅹba ponderare. vt ẽ materia ſubſtitutionũ q̃ vadit ad apices ſignificationũ ⅹboꝝ: q2 in ⅹbis ꝯſiſtit effect⁹ ſubſtitutiois vt p2 et no. p Bar. l. i. ff. de vul. ⁊ pu. ſub. in. l. cũ pponas. C. de here. inſti. tñ vt valeat diſpõ qꝺ omiſit lingua anim⁹ ſi de eo cõ ſtare poſſit ſuppleat. ff. de ac. poſ. l. iij. §. nerati⁹. c. pterea. c. itelligẽtia. de ⅹb. ſig. no. doct. l. c. ad audiẽtiã. de deci. l. c. ſcdo reqris. de ap. nã ⁊ ſi ⅹba reuerſo mõ pfe rãtur iter ꝯhentes nõ nocet eis illa ſim= plicitas. ff. ꝺ pſcrip. ⅹ. l. iſulã. Cy. ⁊ Bal. in. l. ſi cũ añ. C. ꝺ do. añ nup. c. cũ dilecti.

Nota

Eloq̃n

Nota

Aduo= catoꝝ in= ſtructio

Nota

ſtudeat cōponere[a]: q̄to diligētius[b] in hoc ſacro[c] loco om̄ipotentē ora= turus deū[d] hec omnia facere cura bit. Statuit igiꝉ hec ſancta ſyno= dus vt in cūctis cathedralibus ac collegiatis eccleſijs horis[e] debitiſ[f] ſignis[g] cōgrua pulſatione premiſ=

de doñ.c.cām. de reſcrip.cū ibi no.ꝛ etiā in materia reſtrigibili ꝟba ſūt ip̄ropriā da: vt valeat diſpō. vt not.in.l.puto.ff. fam̄.her.ꝛ vide Bal.l.l.fi.C.de here.in= ſti.vbi tractat an ꝛ qñ poſſum⁹ vti locu= tionib⁹ ip̄ropriijs.ꝛ ꝟba debēt intelligi ſm̄ ſubiectā mate= riā.ff.ꝺ in diē adic. l.impator.c.p̄terea ij.de ſpon.vbi Car. ſlo.ad hoc.c.ex lr̄is de cōſti.c.ex ore. de p̄ui.c.ſi papa. de re ſcrip.l.vi.cū ibi no. vbi verbū vniuerſale diuerſificaꝉ ſꝫ ſub iectā materiā. caueat etiā orator a ſup= fluis.nam meli⁹ eſt pauca ydonee effun dere q̄ꝫ multis inutilibus hoies pregra uari.l.tanta.§.cōtrariū.C.de ve.iu.enu. no.in.c.cū ſit ars.de eta.ꝛ q̄li.et ex effu= ſione ſermonis facile incideret in peri= culum.l.fi.C.de do.pro.et vide ſpe.titu. de aduo.§.iā nūc vidēdum.ꝛ.§.ſeq.ꝛ de diſpu.ꝛ alle.aduo.§.ſatꝭ clare. vbi iſtru= ſit aduocatos.

a ¶ Cōponere.pl⁹ tñ circa bonos mores inſtandū eſt nā vicia moꝝ magꝭ ſunt fugiēda q̄ꝫ ꝟboꝝ.xxxviij diſ.q̄uis.ꝛ.c.ſedulo.ꝛ dł Greg.ꝟbis nō q̄ro pſperari; ſed moribus.xcix.di.ecce.

b ¶ Diligētius.ar.a minori ad maius qꝺ eſt in iure validū.C.cū in cunctis.cū ibi no.de elec.i cle.ſi dñm.in pñ. de reli. et ve.ſan.

c ¶ Sacro.ar.ꝙ in ſacro loco: ſiue in eccl̄ia eſt p̄ncipaliter orādū. de imu.ec.c.decet.l.vi. de pur.poſt par. c.i.cle.i.de cele.miſ. ſed vt dicit beatus Berñ.lib.meditationū vbicūq̄ꝫ fueris in fra temetipm̄ ora ſi longe fueris ab ora= torio non queras locū: qm̄ ip̄e locus es. no.Joh.and.in cle.i.de re.ꝛ ve.ſanct.ad hoc no.in.c.parſimoniam.xli.diſt.

d ¶ Deū.quē grauius eſt offendere/q̄ꝫ principē ſecularē.xvij.q.iiij.ſicut q.C.ꝺ here.l.manicheos.c.vergentis.eo.ti.

e ¶ Horis.q̄ ſunt ſeptē.c.i.ꝺ ce.miſſa.

f ¶ Debitis.et cōpetētib⁹: vt hore offi cij reſpōdeāt horis diei non reciproce: ſꝫ gradatim ſm̄ Hoſt.i.c.i.de ce.miſ.ꝛ hoc p̄ſertim ſeruari debet cū publice dicunꝉ hore in eccl̄ia: idem ſi clericus dicat in priuato.per.ꝺ.c.i.dum dicit ita vt horis cōpetentibus.ſed glo.i.ibi conſuluit cle ricis pauperibus qui habēt laborare p victu.ꝙ ſimul dicant oēs horas ne ſup= uenientibus occu= pationibus aliquā horā dimittant.qꝺ obſeruāt papa car dinales ꝛ alij pōti= fices p parte maio= ri dicēdo de mane officiū vſq̄ꝫ ad ſex= tam et nonā inclu= ſiue: q2 his expletꝭ habēt multa expedire rōne officij.et iſtꝺ conſiliū pōt ſeruari cū clericus ex cauſa legitima ſeu neceſſaria timet occupati= onem quo caſu poſſet etiā dicere veſpe= ras de mane.p illū tex.in pñ.vbi doc. et p moder.in cle.i.de ce.miſ.Hen.in.c.per nicioſus.de ce.miſ. vbi dicit ꝙ ex tali cā poſſet dicere de ſero matutinas ſequen= tis diei.vel in alijs horis dicendis licite p̄uenire tp̄s: q2 regulariꝉ in oi lege vł ſta tuto cā legitima eſt excepta. de reſcrip. ſi quando.de of.deleg.ex parte.i.alˀs ceſ ſante cauſa nō eſſet licitū p̄uenire tēp⁹. vt no.doc.vbi.ſ̄.ſicut obligatus ſoluere certo tp̄e ſtatuto in fauorem creditoris: puta dei in caſu nr̄o non pōt ſoluere an= te tēpus.ff.de leg.i.l.ſi ita relictum.§.pe gaſus.de ꝟb.obli.l.ſtipulatio iſta hr̄e.§. inter incertā. ad hoc vide miraculū qꝺ refert Jo.an.l.ꝺ.c.i.de cele. miſ. Alber. de fer.in tract.hor.q.xiiij.ꝛ.xv. vbi dicit ꝙ ſcholaris occupat⁹ circa ſtudiū lr̄arū pōt de mane ſimul oēs horas pſoluere. vt vtrūq̄ꝫ poſſit deo reddere et debitas laudes et honeſta opa ſtudij: nec vnū p aliud ip̄ediaꝉ.qꝺ intellige vt.ſ̄.cū.ſ.val de eſſet occupat⁹ circa ſtudiū: vt q2 hr̄et legere/vel alios docere: tunc enim tale ſtudiū excuſaret ꝛ eſſet iuſta cauſa pre= ueniēdi tempus. ad hoc.c.ſup ſpecula. de magiſ.c.cum ex eo.de elec.in.vi.

g ¶ Signis.i.cāpanis que ſunt ſigna horaꝝ. et p earum ſonitū vocatur ppl̄s ad diuina.de cō.di.i.ſolēt.c.i.ꝛ.ij.de of. cuſt.c.Johes.de homici.

Hore oēs qñ q̄ꝫ ſimł dici poſ ſunt.

Ofo vbi dꝫ fieri.

Hore oēs poſ ſūt ſimł pſolui de mane rōne ſtudij.

a ¶Laudes.ps.xlix. Immola deo ſacrificiū laudis.cle.i.de ce.miſ.in prin.
b ¶horas.cū aſpiratiōe:q2 p tpe poni tur. pro regione aut extremitate ſine h. ſcribit.no.in cle.ij.de vi.⁊ ho.cleri.

re.ff.de vb.ſig.no.l.c.ſi pſtiterit.de accu.
h ¶horas.q̄ ab oro dicunt. q2 orando hore vñ ⁊ plāgēdo debēt dici.c.vbi piculū.§.vlt. dicunt. d elec.l.vi.vl' ab hora:q2 cert' horis diei dēt dici.c.i.c.dolentes.de ce.miſ.⁊ h.

c. ¶feſtināter. nimia feſtiatio reprobat.l.i.C.d ſe.nup. c.fi.de elec.in.vi. et ibi multe concor.
d ¶Solenne. duplū vel ſemiduplū.
e ¶Reuerēter.cū puritate conſciētie: animi deuotiōe habituū:geſtuū:⁊ cātuū debita cōpoſitione.c.dolētes. de

ſis laudes[a] diuine per ſingulas horas[b] non curſim ac feſtināter[c] ſed tractim et cū pauſa decēti preſertim ī medio cuiuſlibet verſiculi pſalmorum debitam faciendo inter ſolēne[d] ⁊ feriale officium differentiā reuerēter[e] ab omnibus[f] pſoluantur[g] horas[h] canonicas[i] dicturi[k] cū tunica talari[l] ac ſuppellicijs[m]

i ¶Canōicas.ſic dicte ſūt.q2 a canone ſunt inuente: vl' q2 regulariter a canō qd eſt regl'a habēt dici.xci.diſ. c.ij.xij. di.c.fi.et hic.cū ſi.⁊ dicuntur diuine:q2 deo offeruntur.c.i. de reli. et ven.ſan. in.vi.⁊ vigilie:q2 cū animi vigilantia dici debent.c.i.xci.di.

cele.miſ.cle.i.eo.ti.cle.i.de rel.⁊ ve.ſan. §.nos itaq3.nec hmōi reuerētia omittēda eſt.nā qd p reuerētia alicui' debet remitti nō pt.l.alia.§.elegāter.ff.ſolu.ma. l.fi.§.paterna reuerētia.C.de bo.que li.
f ¶Oībus.in illa eccl'ia bñficiatis ⁊ in cōi.de ce.miſ.cū teneamur.niſi aliq̄ eorum abſint ex cā.pbabili aut cā ſtudij vl' p facto eccl'ie.de cleri.non reſi.ex pte.⁊.c.ad audiētiā.tūc in domib' eorum vel alibi poſſent horas canonicas dicere.xcij.d.c.fi. Archi.de cō.diſ.i.miſſarum.ſed non poſſet q̄libet bñficiatus in camera ſua eas dicere:aut alibi extra eccl'iam. nā ⁊ tpe interdicti debent eas dicere in cōi iuxta ea q̄ le.et no.in.c.qd in te.de pe.et re.de ſen. excō.alma.lib.vi.Alber. vbi.ſ.q.xxxi.et xxxvi.doc.in.c.i.de cele. miſ.nec valeret conſuetudo in cōtrariū.vt ibi dt hen.q2 cederet in diminutionē cultus diuini.et ſic eſſet eccleſie oneroſa. de pſue.c.i.nec debent in eccleſijs cathedralibus ⁊ collegiatis tēpus horarum pūenire.p.d.c.i.et hunc textū. dū dt horis debitis:niſi vbi cōe periculū immineret puta timor hoſtiū.per ea q̄ le. et no. in.c.bone. de elec. vel alia iuſta cā interueniret: vt celebratio ordinū:ſynodi:aut pceſſionū:pp̄ter quas oporteret horarum tpa anticipare.vt.ſ.dictum eſt.
g ¶Perſoluant.i.integre et pfecte dicātur.per eā auget.l.vrbana.§.pnocta=

hore tēpore interdicti vbi ſūt dicēde.

k ¶Dicturi.videt p hunc tex. q obligat' ad horas canonicas non teneatur hore virginis et etiā horas btē marie ⁊ vigilias mortuorum dicere:q2 h fit mētio dūtaxat de ho ris canōicis. et.ī.qua.ho.ca.ſint dic.c.i. an ſint et nulla fit mētio de officio btē vgis.⁊ vi de neceſ gilijs mortuorum.g ad eas nō tenet:q2 ca ſitate ſus omiſſus p omiſſo habēdus eſt.l.cōmodiſſime.ff.de li.et poſt.c.ſuſceptū.de reſcrip.in.vi. et ſi aliqui ex deuotione illas dicūt bene faciūt. ſ3 deuotio eorum nō d3 alios ligare. qd volūt doc.in cle.i.de cele.miſ. vbi dicūt hmōi horas ⁊ vigilias nō eſſe de pcepto eccl'ie vniuerſalis. cleric' tñ d3 in eis dicēdis ſeq̄ cōſuetudinē ſue eccl'ie cathedralis.no.Alber.vbi ſ.q.xxix.⁊.xxx. Sed pfecto hore btē marie ſunt de pcepto eccl'ie. nā papa vrbanus tranſies in gallia tpe philippi regis francorum celebrauit conciliū in claromōte: et ibi ſtatuit q hore beate marie vgīnis quotidie dicerentur: ⁊ officiū ei' diebus ſabbatinis ſoleniter fieret.et ibidē excōmunicauit dictū regē: quia dimiſſa Rex frā vxore.ppria aliā ſibi adiunxerat.no.pe.cie philippus lippus p iaco.in arbore de ſucce.regni francie.
l ¶Talari.i.lōga vſq3 ad talos.c.pe.papam xxiij.di.ſic intelligit.c.clerici. de vi.⁊ ho.fuit exneſt.cle.vbi dt q clauſa debēt eſſe deſup cōicat'. veſtimēta nimia lōgitudie vl' breuitate nō notāda.cle.ne i agro.§.ij.de ſta. mo.
m ¶Suppellicijs.a ſupellectili q̄ eſt

omne inſtrumētū domus p̄ter aurū ⁊ argētū.ff.de ſupel.le.l.i.no.in.l.lex q̄ tutores.C.d admi.tu.Archi.xli.di.ep̄s vilē.
a ¶Mūdis.ad hoc.c.ij.in fi.de cuſto.eucha.c.p̄ſimoniā.⁊.§.i.xli.diſti.et hoc deſignat ꝙ clerici habeāt mūdiciam mētꝫ.i.q.i.neceſſe.
b ¶Cappis.vnō dicantur.no.in cle.ne i agro.d ſta.mo.
c ¶Tēpoꝝ.vt in eccl'ia pariſieſi vtūtur cappis in hyeme a feſto bti cerbonii qd eſt in octobri vſqꝫ ad paſcha ⁊ ab hinc ſuppellicijs ⁊ almucijs in eſtate.
d ¶Regionū.quarū cōſuetudinibus clerici debēt ſe ꝯformare in veſtibus.xli.diſ.q̄ſqꝫ.xxx.di.ſi q̄s viroꝝ.dūmodo nō deuient ab honeſtate.xxi.q.iiij.ca.ij.nec vtātur veſtibus aut caligis rubeis ⁊ viridibus.aut alijs veſtibus a iure prohibitis.c.clerici.de vi.et hone.cleri.cle.ij.in fi.e.ti.cle.ne i agro.de ſta.mo.q̄ loquitur i mōachis.ſꝫ an clerici poſſint vti ſericis aut alijs veſtib⁹ fulgidis diſputat gl.xxi.q.iiij.i ſum.gl.et doc.i.d.c.clerici.
e ¶Jngrediātur.fa.iſte tex.ꝙ ſoli habituati in eccl'ia debēt itrare choꝝ:⁊ officiū diuinū facere.et hoc habēt multe eccleſie cathedrales et collegiate ꝑ ſpāle ſtatutū vl' ꝯſuetudinē vt extraneos clericos ad cātandū ⁊ officiādū cū alijs nō admittāt: niſi in eadē eccl'ia ſint bn̄ficiati.aut officia habeāt ſeu bn̄ficiatoꝝ aut officialiū illi⁹ eccl'ie familiares exiſtant: tn̄ de iure oībus clericis etiā ſimplr' tonſuratꝫ licitū eſt igredi choꝝ ⁊ cū alijs officiare.ar.c.pſalmiſta.xxiij.di.ar.a ſpāli in.c.i.de vi.⁊ ho.cleri.laicis non.vt ibidē le.et no.hoſt.in.c.i.de cel.miſ.vbi dicit ꝙ in oībus eccleſijs cathedralib⁹ regni frācie nullus admittit ad cantandū in choro ſolēniter cū alijs niſi ſit cleric⁹ eiuſdē chori.Alber.vbi.ſ.q.x.⁊.xi.
f ¶Capucia.ſic dicta qꝛ caput tegūt: et ſunt coopertoria capitis de pāno quibus vtūtur cōiter clerici:cū illis p̄ſertim ſacerdotib⁹ ⁊ alijs dignitatē vel bn̄ficiū curatū habētib⁹ ⁊ religioſis ſit ꝓhibitū portare publice pileum in capite ſub pena ſuſpēſionis ipſo iure vni⁹ anni a perceptiōe fructuū bn̄ficioꝝum.cle.ij.§.dignitatē.de vi.⁊ hone.cler.⁊ monachi nigri habēt duo capucia.vnū cōnexū habitui:aliud ſeparatū ab habitu.qd dꝫ eſſe ſciſſum ſup hūeros:ſꝫ corti nō poſſūt ſine lnia abbatꝫ.almucis autē bene poſſunt vti:cū eas habeāt a iure.clemē.ne in agro.§.ij.de ſta.mo.
g ¶Almucias.tegumēta ſunt capitis ex pellibus griſeis vel vermis minuti.
h ¶Birreta.q̄ al's dicūtur birri.in.c.ſi quis viroꝝum.xxx.diſt.vel ibi capiūtur pro quodā genere veſtis.
i ¶Alijs.extraneis q̄ non ſunt de habitu eccleſie.
k ¶Confabulātes.ꝯtra.J.q̄.ho.ca.ſint di.ex.ch.c.i.de cel.miſ.dolētes.p̄ſertim vana ꝓphana ⁊ ihoneſta inmiſcēdo colloq̄a.cle.i.de ce.miſ.c.decet.de imu.ec.Et de hmōi cōfabulationib⁹ rō reddēda eſt in die iudicij.xxv.di.§.alias.in fi.
l ¶Pſallendi.alta voce.
m ¶Jbidem.in eccleſia.
n ¶Cōueniāt.i.cōgregent.i.q.vij.conuenietibus.xv.q.iiij.c.i.
o ¶Muta.arg.ꝙ mutus nō dꝫ ordinari et promoueri.qꝛ ꝓpter officiū dantur ordo ⁊ ꝓmotio.c.i.de ꝯſue.in.vi.ſꝫ mutus officiare nō p̄t.no.Jo.an.⁊ moder.in.c.cū apud.de ſpōſa.ꝑ.c.i.lv.diſ.qd generaliter ꝓhibet corpe viciatos ordiari.⁊.c.penitētes.ea.diſt.qd ꝓhibet paſſos aliqua mēbroꝝ dāna.fa.c.fi.d cle.egro.vbi ei qui poſt ꝓmotionē obmutuit dat coadiutor.ergo ꝑus mut⁹ ꝓmoueri non debuiſſet: ⁊ mut⁹ ꝓhibet iudicare.ff.de

mūdis[a] vltra medias tibias lōgis vel cappis[b] iuxta tempoꝝ[c] ⁊ regionū[d] diuerſitatē eccl'ias ingrediātur[e] non caputia[f] ſꝫ almutias[g] vel birreta[h] tenentes in capite.q̄ cū in choro fuerit grauitatē ſeruēt quā ⁊ locus ⁊ officiū exigūt: nō in ſimul aut cū alijs[i] cōfabulantes[k] ſeu colloquētes: aut litteras ſeu ſcripturas alias legētes. Et cum pſallendi[l] gratia ibidē[m] cōueniāt[n] muta[o]

Curati pileum portare non debent.

Canōici quando vtuntur cappis.

Chorū qui poſſunt intrare.

Mutus ordinari nō p̄t

aut clauſa[a] labia tenere nō debēt: ſʒ oēs p̄ſertim[b] qui maiori[c] fungun tur honore[d] in pſalmis/hymnis[e] ⁊ cāticis[f] deo alacriter[g] modulenť[h].

ſtudi.cū p̄tor.⁊ poſtulare.ff. de poſtu.l.i. §.ꝑpter caſum.iij.q.vij.§.tria.⁊ alia fa cere in q̄b⁹ op⁹ eſt voce vel ſmone.ff. de ꝟb.obl.l.i.⁊ ibi Bar. Bal.in.l.pe.C.qui te.fa.poſ.late doc.in.d.c.cū apud.ſʒ vbi nō eſt opus voce vľ ſmone mut⁹ inter= uenire pōt.iō pōt heres inſtitui ⁊ adi re.ff.de acq̄.here.l. pater.§.mut⁹.et.l. mutum.⁊ ꝓcurato res ꝯſtituere.ff.de ꝓcu.l.mut⁹.et ꝯſtitui ad adminſtrādū:qꝛ in adminiſtrādo nō req̄runť verba. no.flo.in.d.c.cū apud.et mr̄imoniū ꝯtrahere: vt ibidē ꝑ nutū ⁊ ſi gna ꝯſenſum exꝓmentia.q̄liter aūt nota rius ſcribet ſigna ꝯſenſum vel diſſenſuʒ iudicātia muti.no.Bar.i.d.l.mutū.pe. de anch.i.d.c.cū apud.Frede.ꝯſi.cxliiij.

a ❡Clauſa.no.nō ſufficere clerico ho= ras ſine ꝟbali expreſſione dicere.fa.p̄s. cxli.Uoce mea ad dn̄m clama.c.non me diocriter.de cō.di.v.vbi tā voce q̄ȝ corde laudād⁹ eſt de⁹.cle.i.de cele.miſ. ibi fru ctū labioꝝ.vbi pȝ ꝙ debet eē vocalis ex= preſſio ⁊ trib⁹ de cauſis.vt no. Jo.an.in cle.i.de re.et ve.ſan.vbi tractat materiā oṙonis.Oṙo em̄ p̄ſertim q̄ ſit in eccl'ia dʒ eē vocalis ⁊ ſonora ⁊ publica: vt ſit pplo nota.ideo tex.no.dicit i.c.i.ď cele.miſ.a ſcholarib⁹ publice cōpleāť.⁊ ad hoc p̄s. xv. Letatū eſt cor meū ⁊ exulta. lingua mea.J.qua.ho.ca.ſint di.ex.cho.ca.i.ibi ꝟbiſq̄ȝ diſtinctis.Alber.vbi.ſ̄.q.xxxv.

hore ſūt ꝟba liter di= cende.

b ❡preſertim.id eſt maxime.

c ❡Maiori.ſi.J.ď his q̄ tē.di.of.va.c.i.

d ❡honore.vt em̄ honore ceteros an= tecellūt: ſic ſctitate p̄cellere debēt.i.q.i. viliſſimus.ſ̄.de coll'.c.i.§.i.ꝟ.volens.

e ❡hymnis.q̄ ſunt cantica laudis.de ꝯſe.di.i.de hymnis.et.c.ſe.cle. ſi dn̄m.§. nos itaq̄ȝ.de reli.⁊ ve.ſanc.

f ❡Cāticʒ.ad ephe.v.xxiij.di.his ergo

g ❡Alacriter.ſic in cle.i.§.nos itaq̄ȝ.de re.⁊ ve.ſanc.fa.inſti.in fi.pro. qꝛ hylarē ſeruitorem diligit deus.arg.xv.q.i.non eſt.xxiij.q.vi.§.ex his.

Seruiē duʒ eſt hylariť.

h ❡Moduleť.i.cātēt.mag' tn̄ corde q̄ȝ ore.xcij.di.c.i.⁊.ij.xxiij.di.p̄s.xxxviij.di. ſedulo.Ait em̄ hiero.nō ꝟbis tm̄:ſʒ cor= de orādus eſt. q̄ꝑpter melior eſt ſeptē pſalmoꝝ cātatio cum cordis puritate ⁊ ſpūali hylaritate: q̄ȝ pſalterij modula= tio cum anxietate cordis.c. nō mediocri ter.de conſe.di.v.⁊ nō ſacrificioꝝ mul= titudinē: ſʒ offerentiū merita cauſaſq̄ȝ de⁹ dijudicat.xxiij q.i.odi.vbi glo. col ligit ar.cōtra ſcho= lares q̄ vadūt ad eccl'ias vt videāt dn̄as Nō em̄ ꝓdeſt eis auditio diuinoꝝ/ſʒ po ti⁹ nocet.⁊ Arch.ibidē dic̄ ꝙ eſt ꝯ canoni cos q̄ vadūt ad eccl'ias vt habeāt diſtri= butiōes/al's nō ituri.viij.q.i. ſūt i eccl'ia de q̄b⁹ an ſimoniā cōmittāt.no.in.c.i.de cle.nō reſi.in.vi. et ꝯ indeuote cantātes querulādo ait dn̄s Math.v. hic ppl's la bijs me honorat:cor aūt lōge eſt a me.et dicit canon.xl.di.an̄ oia. ꝙ nichil ē miſe rabili⁹ apud deū diuino officio ſi p̄fun= ctorie agať.Sed vtrū in oṙone req̄rať ſꝑ actualis deuotio/ſiue ad oṙonē attētio. vide ꝑ Jnn.⁊ alios in.c.dolētes.de cele. miſ. Jo.an.i cle.i.de reli.⁊ ve.ſan.Guil. ⁊ alios in cle.i.de cele.miſ.Alber.vbi.ſ̄. q.xxvi. Et no. ꝙ plan⁹ cāttis eccl'iaſtic⁹ ſiue pſalmodia i eccleſijs eſt cātād⁹.p̄s. Pſallite dn̄o i cythara i voce p̄i ⁊c.Omiſ ſis hoc q̄tis breuibus ⁊ minimis ⁊ alijs decantib⁹ quib⁹ plani cantus toni offu= ſcanť:⁊ ex ipis deuotio ꝯtēniť: vitāda la ſciuia ꝓpalať.vt habeť in ex̄. Jo.xxij.do cta ſctōꝝ. Uñ ſit plerūq̄ȝ vt cū i ſacro my ſterio blanda vox q̄riť/ꝯgrua vita negli gať:⁊ cātor miniſter dn̄i morib⁹ ſtimulet cū ppl'm vocib⁹ delectet. xcij.diſt.c.ij.d. tn̄ ex̄.nō ꝓhibet q̄n interdū diebus feſti uis precipue celebribus in diuinis offi= cijs aliq̄n ꝯſonātie q̄ melodiā ſapiāt:pu ta octaue/q̄nte/q̄rte ⁊ hm̄ōi: ſupra cātū eccl'iaſticū ſimplicē ꝓferanť.ſic tn̄ vt ipi⁹ cāt⁹ itegritas illibata ꝑmaneat:⁊ nichil ex hoc de bn̄ morata muſica imutetur: maxie cū hm̄ōi ꝯſonātie auditū demul= ceāt:deuotionē ꝓuocēt:⁊ pſallentiū deo alos torpere nō ſināt. fa.c.cleros.§.leui te.⁊.§.cātor.xxi.di.vñ ſm ſolēnitatē tē=

Simo= niaʒ an ꝯmittat q̄ ad ec= cleſiam vadit ꝓ pter di= ſtributi ones.

porū cātus eſt exercēdus.xxv.di.plectꝫ. ad fi.ꝛ hic in pn. ibi faciēdo inter ſolēne ꝛ feriale officiū differentiam.

a ¶Dicit.ſ.ſingulis dieb⁹ad laudē trinitatis.c.qm̄.de fe.ꝛ i fine cuiuſlibꝫ pſalmi:pterq̄ in officio mortuoꝝ ꝛ in aliq̄bus dieb⁹ in q̄drageſima. de ꝯſe.di.i. de hymnis.

b ¶Cōſurgāt.ſic cū euāgelia legunt in eccl'ia oēs debēt ſurgere ꝛ ſtādo audire.de conſe.diſ.i. apoſtolica.

c ¶Ieſus.o grande et ſalutiferū nomen p qd ſalui facti ſum⁹:vt no.i.c.i. de ſac.vnc.ꝫ.de elec.c.i.circa prin.ꝛ eſt nomen hebraicū:latine dictū ſaluator.

d ¶Flectitur.ad philip.c.ij.de imuni. eccle.decet.in.vi.

e ¶Inclinēt.vt in.c.decet.xxi.alle.ad hoc de ꝯſe.di.i.aplica.l.diſt.in capite.de cele.miſ.ſane.cle.ad noſtrū.ꝶ.viij.de here.vbi cū defertur corpus xp̄i oēs debēt ſe inclinare.vn̄ ꝯfugiēs ad illud dū portat in via gaudet imunitate ꝛ p eccl'iam eſt defendēdus:ꝛ hoc teneas lꝫ multi teneāt ꝯtriū.qꝛ nichil eſt maius hoc ſacrificio.de ꝯſe.di.ij.nichil. ꝛ qꝛ ꝑpter honorē dei defert eccleſie:ergo multo fortius deo.qꝛ ꝑpter qd vnūquodq̄ tale:ꝛ illud magis.de reli.ꝛ ve.ſanc.cle.i.in pn.ꝛ ſta tua ꝑfecti ſaluat hoīem.forti⁹ corp⁹ xp̄i qd eſt maius et digni⁹ olb⁹.i.q.i. multi. et hoc approbat fides mulieris fluxum ſanguinis patiētis ꝛ dicentis.Si tetigero fimbriā veſtimēti eius ſalua ero. Ait chriſt⁹.Cōfide filia:fides tua te ſaluā fecit. ꝛ ſalua facta eſt mulier ex illa hora. Math.ix.v.diſt. ad eius. ꝛ hoc veruꝫ de currentib⁹ ad corpus xp̄i.Si vero homicidis vel latronib⁹ in captiuitate penitētibus portat corpus chriſti: talibus nō ſubuenit:vt a carcere liberent: licet illa die iuſticia ſit differenda.ſic pōt intelligi.xiij.q.ij.c.ſi.ar.de ꝯſe.di.ij. ols homo et.c.tribus.qꝛ in primo caſu cōfugientē ad ſe in libertate reperitꝛ ipſum ſaluari in ſecūdo vero ſeruum et captiuū. vnde ꝛ talē dimittit ne videatur oīno dānare iuſticiam.de hoc per docto.in.c.ſanc.de cele.miſ.moder.in cle.i.de pe.ꝛ remiſ.

Corp⁹ xp̄i an prebeat imunitatem.

Cū dicitur[a]: Gloria patri ꝛ filio et ſpiritui ſancto:oēs cōſurgant[b]. Cū noīatur illud nomen glorioſum Ieſus[c] in quo oīe genu flectitur[d]:celeſtiū/terreſtriū/ꝛ infernorū: oīs caput inclinent[e]:nemo ibidē[f] dum hore in cōmuni cātātur legat vl' dicat[g] priuatim officiū. Nam nō ſolū obſequiū[h] quo obnoxi⁹[i] eſt choro

f ¶Ibidē.in choro eccleſie.

g ¶Dicat.arg.q͛ miſſam audientes preſertim intelligētes et litterati non debent ſuas priuatas orationes dicere: ſed ſub ſilentio ꝛ contēplatione eā audire:pſertim orationes/epiſtolā / et euangeliuꝫ. dū em̄ legitur euangelium debes conſiderare q͛ chriſtus eſt qui loquitur et nō homo. modo ſi vnus princeps loqueretur preſtares audientiā cum reuerentia maxima nec immiſceres aliqua verba : imo neſcio ſi auderes allegare Auguſtinū ꝛ Ambro.ſed vt prudens expectares finē verborū ſuorū/poſtea diceres quid velles.quāto magꝫ debes audire creatoreꝫ tuum vel apoſtolū loquētem in epiſtola ſua vt nūcium chriſti: et ſacerdotē orantem et dimittere oratiūculas quas credere nō debes meliores vel efficaciores illis: quas eccleſia vniuerſalis dicēdas eſſe decreuit.no.Albertum de fer.in tractatu horarum.q.xxxiij.

Miſſa audiat nichil dicēdo.

h ¶Obſequiū.in cātando et officiādo cum alijs:vt.ꝫ.ibi.et cū pſallēdi.nec excuſatur ſi dicat neſcio cantum: qꝛ debet adiſcere ipſum ſicut ꝛ officiuꝫ.alioquin culpādus eſt ſi ignorat ea q̄ beneficium requirit.i.q.i. non eſt putanda.xxxviij. diſtin.per totum.c. ad aures. cū ibi nota.de eta.ꝛ quali.promouendus em̄ debet ſaltem in tribus eſſe ſufficiens ꝛ examinari:ſi bene legat/cantet/et cōſtruat. xxxviij.diſti.que de ipſis.no.in clemē.i. de conceſ.preben.Alber.de ferra.in tracta.ho.q.xxxiij.

Promouēd⁹ in trib⁹ ſit ſufficiens.

i ¶Obnoxius. id eſt obligatus.xxvij. q.i.ſicut. de crimle falſi.c.i.de teſtamē. cum in officijs.

a ¶ Subtrahit. peccat ergo ꝛ furtū cō= mittit cuȝ vtať lingua ſua a aliud q̄ȝ ad qd̄ teneať ꝯtra dei ꝛ eccl'ie volūtatem: vt hic. et in.c.i.de cele.miſ. dum dicit aut a ſcholarib⁹ publice cōpleanť. non dicit cō pleať in nūero ſin= gulari. ſȝ in plurali loquiť tex. ad deno tandū ꝙ inſimul et ab oib⁹ dȝ officiū di ci. ꝛ dicit btūs hie= ro. ingratū eſt ſpūi ſctō quicqd obtule ris: neglecto eo ad qd̄ tenerīs. iō q̄ſq̄ȝ eo tpe quo in choro di uinū cantať officiū poſſis multas ꝑua tim oſones dicere: abſtineas et chorū q̄ȝtuȝ potes iuues: bonū cōe ꝑferendo ꝑuato.c.lȝ. de regu la. nā vt dicit Inn. i.c.dolētes.de cele. miſ. cleric⁹ dū eſt in officijs diuinis nō dȝ alijs itēdere: ni= ſi circa ea q̄ ibi dicū tur vel leguntur. nec cauſeris dicēdo ꝙ vocē ſonorā nō habes: qꝛ ex diuerſitate vocū reſultat melodia tota: ꝛ dulcis re= preſentať cantus ſicut vides in organis in q̄bus ſunt fiſtule parue groſſe ꝛ groſ= ſiores ſonū emittētes ꝛ totā melodiā or nātes. et in tēplo dn̄i nō ſolū erant vaſa aurea: ſȝ argētea ꝛ enea. ideo voces non ſūt a choro ſubtrahēde: ſȝ q̄libȝ ꝑȝ gr̄am ſibi a creatore datā fructū labiorꝫ ſuorū cū puritate ꝯſciētie animiqꝫ deuotiōe dȝ deo porrigere: vt in cle.i.de cele.miſ.

Chor⁹ eſt cātādo adiuuādus.

b ¶ Perturbat. hoc eſt cōtra multos q̄ ita alte i eccleſia ſuas oratiūculas dicūt ꝙ alij ibidē aſſiſtentes et plerūqꝫ preſby ter officians perturbantur.

c ¶ Spectātibus. vt de campanis pul ſandis officijs diuinis dicendis certo lo co ꝛ tpe ꝛ corrigendis clericis circa diui nū officiū negligentibus ꝛ ſi'libus.

d ¶ Decan⁹. ꝯcor. ꝭ. de ſpecta. in ec. non fa.c.i. ꝛ q̄ꝛuis de officio archidiaconi/cā toris ꝛ aliquorū aliorūȝ habeať de offi. archi. et ꝑmi. et ti.ſe. tn̄ de officio decani nichil i iure caueť: ſȝ depēdet ei⁹ officiū ſiue iuriſditio pl⁹ ex ꝯſuetudine vel ꝑui legio q̄ȝ ex iure. no. in.c.ex ꝑte. de cleri. nō reſi. vt i decano antiſſiodorēſi. de q̄ in.c.dilectis. de ap. et decano aurelia= neñ. de quo i.c.dile cto. de ſen.exc. i.vi. decano ādegaueñ. de q̄ in.c.dilect⁹. iij. de ꝑbē. vbi tn̄ deca= nus eēt ꝑlat⁹ eccle ſie collegiate d iure hr̄et iuriſditionem ordinariā i illos de collegio. ꝑ ea q̄ leg. et no. in.c.cū ab ec= cleſiarū. de off.or. ꝛ dicit hoſt. in.d.c.di lectis. ꝙ q̄ſi in oib⁹ eccleſijs regni fran cie hoc obtinet con ſuetudo ꝙ dcani iu riſditionē habēt in capitulū ꝛ in aliquam partem cleri.

Decani officiuȝ q̄le eſt.

Decanus an habeat iuriſditionem.

ſubtrahit[a]: ſȝ alios pſallētes ꝑtur= bat[b]. ¶ Sup his debite obſeruan dis alijſqꝫ ad diuini officij ꝓſecu= tionem ac chori diſciplinā ſpectāti bus[c] decan⁹[d] vel cui onus incūbit[e] diligēter inuigilet hincinde ne q̄d inordinate[f] fiat cicūſpiciens. horū aūt trāſgreſſores illi⁹ hore[g] in qua circa ꝑdicta exceſſerit: vel alia ma iori, ꝑut trāſgreſſiōis grauitas exe gerit plectanť[h] pena. ¶ Saluis tn̄ laudabilibus/ꝯſuetudinib⁹/ ſtatu tis ac obſeruātijs ſpālib⁹[i] eccl'iarꝫ ſingularū regni ꝛ delphinatus.

¶ Itē acceptat decretū qd̄ incipit

¶ Quo tpe q̄ſqꝫ dēat eē in choro.

Qui in matutinis[k] ante finem pſalmi Venite exultem⁹: in alijs horis[l] an te finē primi pſalmi

e ¶ Incūbit. puta primicerio ſiue can= tori. in.c.i. de offi. pri. aut eo abſente ſuc= cētori. de quo in.c. iter dilectos. de exceſ. ꝑla. aut ei q̄ poſt illū ꝑprimus eſt. xxv. di. ꝑlectis. ꝭ. ad primiceriū. ꝛ in his ſequē= de ſunt ꝯſuetudines eccleſiarum.

f ¶ Inordiate. ſi. ꝭ. de ta.pē. in cho.c.i.

g ¶ hore. i. diſtributionū que fiūt i illa (hora.

h ¶ plectātur. i. puniātur.

i ¶ Spālib⁹. ſi. ꝭ. ti.i.c.i. q̄b⁹ ꝑ ꝯſtitutio nē gn̄alē nō derogať. c.i. de ꝯſti. in.vi.

¶ Quo tpe quiſqꝫ debeat eſſe in choro.

Qui in matutinis. ꝑmo prouidet cir ca introitū ꝛ aſſiſtentiā in choro tē pore diuinorū officiorū. ſcd̄o idē ꝓuidet in ꝓceſſionib⁹. tertio circa diſtributiōes quotidianas tollēdo duos abuſus. ſcd̄a ibi: idem. tertia: iubet.

l ¶ horis. prima. iij. vi. ix. veſperis et completorio.

in miſſa[a] anteultimū Kyrieleyſon[b] uſq[c] in finem diuino officio nō interfuerit[d]: niſi forte neceſſitate[e] co

a ¶ Miſſa. pȝ hic q̄ miſſa nō venit appellatione horarū: nec eſt de horis canonicis ſȝ bene de officijs: vt no. in cle. i. de cele. miſ. cū etiā in ep̄is ⁊ ſupiorib⁹ ſit de ſola decētia. c. q̄m. de p̄uil. in. vi. idē not. i cle. ij. de eta. ⁊ q̄li. mag; tñ accedit officio tertie vl' none. his ei duab⁹ horis miſſa celebratur regularit. de ꝯſe. di. i. nocte. ⁊ de nocte nō dȝ celebrari niſi i natali dñi: vt ibi. c. ꝯſuluiſti. cū ibi no. de cele. miſ. ſȝ oīni die poteſt celebrari a p̄ma pte diei vſq ad ſextā. de cōſe. di. ij. trib⁹. matutino tñ expleto. quia eo nō expleto nō dȝ p̄ſbyter miſſaȝ celebrare. no. hoſt. in ſum. tit. de cele. miſ. §. et q̄liter. Archi. xci. diſ. p̄ſbyter. niſi ex magna cā: puta ſi q̄s infirmaret ad mortē ⁊ ſacerdos non haberet hoſtiā ꝯſecratā ⁊ eſſet periculū in mora: tūc poſſet miſſaȝ celebrare. no. Car. flo. in repe. c. i. de cele. miſ. Alber. in trac. ho. q. xvi. ſed publica et ſolennis miſſa nō eſt añ vel poſt tertiā horā: ſȝ in ipſa tertia celebranda. d. c. nocte. et c. et hoc e. di. in. xl. ⁊ quattuor tp̄ibus et vigilijs ſctōꝝ in hora nona. de cō. di. i. ſolēt. in ſabbatis q̄ttuor tēpoꝝ in veſpa. i ſabbato ſancto circa noctis initiū ſeu tenebras. de cō. di. i. §. in ieiunijs. lxxv. di. ordinatōes. ⁊. c. qḋ a patrib⁹. lxxvi. di. c. ſi. ſȝ hoc nō obſeruat. ⁊ cōſuetudine habet q̄ a p̄ma parte diei vſq ad horā. xij. vel meridiē celebret ⁊ nō vltra: ⁊ miſſa ſolēnis hora tertia inchoet. vñ ſi aliqui pcipiūt oblationes in aliq̄ eccl'ia a veſperis vigilie feſti vſq ad fineȝ miſſe diei quā debēt facere celebrari in dicta eccl'ia debēt inchoare miſſaȝ hora tertia / vel al's debita ſm ꝯſuetudinē eccleſie cathedralis ⁊ aliarū ciuitatū loci ad quā recurrēdū eſt. c. ſuper eo. de cen. p̄ſertim in celebratione diuinoꝝ. c. ij. de fe. c. pnicioſus de cele. miſ. q2 ſi differāt miſſam poſt horam debitā in fraudē vt maiores oblationes habeant nō debent pcipere oblationes poſt tēpus infra qḋ miſſa debuit celebrari ⁊ cōpleri. no. Frede. ꝯſi. cxlvij. nā ſi quis alia hora q̄ꝫ conſtitutū ſit vtitur ſeruitute nichil ſibi p̄deſt. ff. quē ad. ſer. amit. l. ſi cōmunem. §. ij.

Miſſa q̄ hora celebrat.

Miſſaȝ dicere poſt meridiē nō licet.

b ¶ Kyrieleyſon. de hoc v̄bo habet in c. cū aliquis. xi. q. iij. et eſt grecū ex duabus ptibus. Kyrie. i. dñe: eleyſon. i. miſerere. no. Joh. an. in addi. ſpe. ti. de pla. ſen. §. vt aūt. ⁊ miſſa trib⁹ liguis celebrat: hebraica / greca / ⁊ latina. q2 titulus xp̄i in cruce pendentis ſcriptus fuit hebraice / grece / et latine. i. de hebraica q̄ p̄ria ⁊ p̄ncipalis eſt in miſſa. alleluya: amen: ſabaoth: oſanna. circa hui⁹ expoſitionē inſtat Joh. an. in rub. de ſum. tri. de greca Kyrieleyſon. Chriſte eleyſō. qḋ cātatur ter: propter patrē et filiū et ſpm̄ ſctm̄. dicitur autē nonies ꝑpter nouem angeloꝝ ordines quibus aſſociari petimus: reliqua autem ſunt latina.

Miſſa trib⁹ linguis celebrari poteſt.

c ¶ Uſq. includit ⁊. Ꝫ. de coll'. c. i. §. i. v̄. q̄ ſi quis. cum ibi nota.

d ¶ Interfuerit. clerici nō debēt exire ab horis diuinis añ finē: ſcȝ donec poſt Benedicam⁹. in cle. i. de cele. miſ. nam ⁊ laici ex p̄cepto eccleſie: maxime in dieb⁹ dñicis debent finē miſſe expectare. de cō ſe. di. i. miſſas. ⁊. c. ſeq. q2 nichil videtur actum cū ſupereſt aliquid agēdū. C. de his qui. vt in dig. l. ſi. ⁊ deus imperfectū opus nō nouit. de baptiſ. maiores. §. ſed adhuc. aliter eñ nō dicit cleric⁹ p̄ēſum ſue ſeruitutis ꝯſoluiſſe: ſi ante finē officij recedat. c. i. de cele. miſ. ideo notāter dicit ibi text⁹. p̄ēſum ſeruitutis ſue ꝯſoluat. nā iſta p̄poſitio per. iūcta v̄bo denotat cōtinuationē ⁊ perſeuerantiā tp̄is a p̄ncipio vſq ad finē. Ꝫ. ti. i. c. i. ibi perſoluētur. cū ibi no. p Archi. in. c. cum contumacia. de here. in. vi.

Clerici ñ exeāt añ bñdicam⁹ dño.

e ¶ Neceſſitate. corporali. quia ſit infirmus vel debilitatus. de cleri. nō reſi. ad audientiā. c. i. eo. ti. in. vi. idem ſi cōtemplatione / meditatione / ſeu nimio ſomno vel fatigatiōe ſpirit⁹ eius eſt fatigatus: tūc eñ poteſt eccleſiā exire cauſa recreationis / ſed cito redeat ad officium. iuxta no. per Inno. in. c. dolentes. de cele. miſ. no. doct. in cle. i. eo. ti. Alber. in trac. ho.

gente ac[a] petita ꝛ obtenta[b] a preſidēte chori lnīa diſcedere opoꝛteat ꝑ illa hora abſens cenſeat[c] ſaluis eccleſiarū cōſuetudinib9 ſi que forte circa hec artiores[d] exiſtāt ¶ Idē in his obſeruetur: qui a principio vſq3 ad finē in ꝓceſſionib9[e] nō permāſerint. Pro cuius[f] executione deputetur aliquis onus habēs notandi ꝑſonas ſingulas ſtatuto tp̄e nō ꝯuenientes[g] iuramēto[h] aſtrict9 agere fideliter et nulli[i] parcere.

q.xxiij.ꝛ.xxiiij. vel itellige hunc tex. etiā de neceſſitate eccleſie: vt q2 pro euidēti ecclie neceſſitate vel vtilitate opoꝛtet eū diſcedere. xvi.q.i. vos autem. xxiij.q.i.c. vlti.xi.q.iij. q̄d ergo. ꝛ de alio quocunq3 iuſto ipedimēto ſine iuſta cā ꝛ rōnabili: vt.d.cle.i.i ꝑn. ibi abſq3 ratiōabili cā. ſemꝑ eīn legitima cā excipit.c. ex pte.ij. ð offi. deleg. et noīe neceſſitatis quodlib3 iuſtū ipedimentū intelligit. de cōſe.di.iiij. hi q̄.xviij.di.epš.ꝛ vide qð no. in.c.ꝑuenit. ea.diſ. Archi.ꝛ Jo. and.in no.in.c.i.de cleri. nō reſi.in.vi. qð no.in ſpec.ti.de loca.§.poſtq3.v.quid ſi mercenarius: ſ3 an ſolo verbo exeūtis credat ſup impedimento. Credo ꝙ ſic: q2 agitur de aīa ꝛ ꝯſcientia ipſius/ et de leui ꝑiudicio. per no.š.de pa.poſ.c.i.§.i.in v.impedimenti. quod verū preſertim vbi impedimentū conſiſtit in ſolo animo ipſius: q2 forte fatigatus ex lōga lectione exit cauſa recreatiōis. ad hoc no.in.c.ſignificaſti. de homi.in.c.vt circa.ad fi.de elec.i.vi.no. Alber. vbi.š. quod limita quando parū durat exitus: quia ſi diu ꝛ ſepe exire vellet non eſſet ei credendum.

Neceſſitas q̄ðlibet iuſtū ipedimētū cōphendit.

a ¶ Ac. pro ꝛ. iſta eīn duo copulatiue requirunt ꝙ ſit neceſſitas exeundi. ꝛ ꝙ petatur ꝛ obtineat licentia de exeūdo.

b ¶ Obtēta. ſi.in.c.cū in veteri.de elec. c.quorūdā.c.ſi religioſus.e.ti.in.vi.clemē.i.de teſti.aliq̄n aūt ſufficit petere licentiam.de regula.licet.l.vlti.C.de iu.emphi.c.potuit.de loca.c.ab eo. ð ap.in vi.cle.dudū.§.ſi vero.de ſepul.cle.q̄uis.§.volumus.de fo.compe.cum ſi.

c ¶ Cenſeat. vt careat diſtributionib9 illius hore ad quā tarde venit vel a qua ꝑmature receſſit tāq3 ſi ſemꝑ abſens ab ea fuiſſet: cū eīn ante finē officij recedere nō debeat: vt dictum eſt, merito recedens ſine cauſa ꝛ licētia d3 carere quotidianis diſtributiōib9. no. Guil. et alij in cle.i.de cele.miſ. Alber. vbi.š.q.xxiij.

d ¶ Artiores. latiores autem nō valerent: vt.j.ſequitur.§.iubet.

e ¶ Proceſſiōib9. ſiue gn̄alibus que fiunt poſt paſcha ꝑ triduū ante aſcēſionē.de ꝯſe.di.iij. rogationes.ꝛ in feſto bti Marci euāgeliſte. ſiue ſpālibus q̄ ſiunt ex ꝓcepto eccleſie vel epī ad q̄s non debent cōpelli fratres ꝑdicatores ꝛ minores ꝛ alij religioſi ſemꝑ venire cu3 epō et clero vbi proceſſiones fierēt ex leui cā: vt quietius intēdāt diuinis.c. nimis praua. de exceſ.pla. ſecus ſm docto. ibidē per illū tex. a ꝯtrario ſenſu ſi ex magna cauſa fieret ꝓceſſio. puta in nouo itroitu epī vel legati q̄ debet fieri honorifice ſicut chriſtus intrauit in hierlm. Spe.ti. de lega. §.i. aut imminēte peſte/vel ꝑ pace: tūc poſſunt oēs religioſi etiā exēpti cōpelli venire. Nam rogare deū ꝑ ſalute populi cūctis cōuenit. ad hoc.d.c. rogationes ibi vniuerſa plebs ꝛc.xvi.q.i.reuertimini. de imu.ec.ꝑuenit.c. qð oēs. ð reg.iu. in.vi. Bal.in.l.fi.C.de bo.liber. vbi dicit ꝙ epō intrāti ciuitatē debet obuiare collegiū monachorū proceſſionaliter.

Proceſſiones ſunt duplices.

f ¶ Cuius. decreti.

g ¶ Non conuenientes. ad horas et proceſſiones.

h ¶ Juramento. ratione cuius preſumitur ꝙ fideliter ſuum aget officium.l. ſancimus.C.ad.l.iul.repe.l.q.vij. ſancimus.de preſumpti.illud. de preſcrip. ad audientiam.

i ¶ Nulli. ſiue dignitatem habenti canonico vel capellano. nō enim habenda eſt acceptio perſonarū in redditione iuſticie. iij.q.ix.c.vlti.de iudi. nouit. regula iuris in iudicijs. de regu.iur.in.vi.

Juſticia ſine ꝑſonarū acceptione eſt miſtranda.

❡Jubet etiã hec ſancta ſynod⁹ q[uod] in illis eccleſijs ĩ quibus ſingulis horis certe diſtributiones [a] ſtatute nõ ſunt omnino etiã de groſſis fructibus ſi opus ſit deputētur: vt iuxta menſuram laborũ[b] plus minuſue quiſq[ue] capiat emolumenti.

Diſtributões ſunt triplices.

a ❡Diſtributiones. no. Hen.in.c.cum océs.de cõſti.tria eſſe genera diſtributionũ: q2 in quibuſdã eccleſijs nõ ſunt ꝑbẽde diſtincte: ſed ſunt oĩa cõia ⁊ ſingulis diebus dant̄ cuilibet canonico ꝑſenti: ſiue interſit diuinis: ſiue nõ ꝓ victu tot libre panis ⁊ vini. ⁊ ſic de alijs. et tales diſtributiões ſunt potius prebẽde q̄ diſtributiones. bo. tex. in extraua. Jo. xxij. cũ nonnulle. al's eſſet in talibus eccleſijs canonia ſine ꝑbenda: qḋ eſſe nõ debet. i. q. iij. ſi q̄s obiecerit. de ꝑben. c. relatum. et in talib⁹ idẽ dicẽdum eſt ſicut de groſſis fructib⁹ q[uod] debent̄ ꝑſentib⁹: ſiue reſidẽtib⁹ in eccleſia ⁊ nõ abſeñ. vt. d. c. relatũ. niſi conſuetudo vel ſtatutũ eccleſie vel ꝑuilegiũ ꝯtrariũ operetur: q2 tunc ſecus. de v̾bo. ſig. olim. ⁊ iſte eſt verus intellectus illi⁹ cap. ſm Hoſtien. ⁊ Joh. an. ibidem. ⁊ de cleri. nõ reſidẽ. decetero. Joh. an. in. c. i. eo. titu. in. vi. glo. in. c. licet. de preben. in alijs vero eccleſijs ꝑbende ſunt diſtincte / et poſtea eſt menſa cõmunis groſſa ex qua dant̄ diſtributiones quotidiane etiã illis q̄ non interſunt diuinis: dũmodo ſint preſentes: ſicut eſt de pane in eccleſia pariſieñ: vt dicit Hen. dicit̄ tamen q[uod] ad lucrãdum panẽ illius eccl'ie oportet intereſſe / vel in matutinis / vel ĩ miſſa / vel in veſperis: ⁊ de talibus diſtributionibus idẽ iuris qḋ de ſuperiorib⁹. et de ipſis etiã intelligitur. d. c. olim. vt no. Archi. in. d. c. i. de cleri. nõ reſi. Hoſtiẽ. in ſum. ti. de magiſ. §. vlti. Alie ſunt diſtributiões quotidiane: vt ſunt denarij qui quotidie diſtribuũtur his dũtaxat q̄ interſunt horis ⁊ officijs diuinis ſine fraude. et iſte ſunt vere quotidiane diſtributiones: vt in. d. extra. cũ nõnulle. ⁊ in extrauag. Jo. xxij. c. dilecto: al's incipit poſtulaſti. ⁊ quãdoq[ue] capiũtur late ꝓ emolumento qḋ datur intereſſentibus diuinis officijs: quo caſu anniuerſaria ſub verbo diſtributionũ cõprehendũtur. aliquãdo ſtricte pro emolumento quod datur intereſſentibus diuinis horis: vt in cle. vt hi qui. de eta. ⁊ qualita. et ibi no. car. flo. nomine autem horarum veniũt dũtaxat ſeptem hore: de quibus in. c. i. de cele. miſ. nec venit ãniuerſariũ. vnde dicit Flo. vbi. ſ. q[uod] in materia penali appel. diſtributionum nõ venit anniuerſarium: licet ibidem Guil. et geſſe. dicant contra. propter idẽtitatem rationis. nam et iura reſtringibilia comprehendunt caſus eiuſdem rationis. c. ſi poſtq̄. §. i. de elec. in. vi. ad hoc. d. c. i. de cleri. non reſiden. in. vi. in fi. vbi diſtributiones que dãtur pro anniuerſarijs defunctorũ equiparãtur diſtributionibus quotidianis. ideo qui nõ poteſt percipere de quotidianis nec percipiet de illis: vt ibi no. Johan. an. in no. et Domi. ideo dico in caſu huius cap. appel. diſtributionũ venire anniuerſarium paritate rationis. et per. d. cap. i. et huiuſmodi diſtributiones non percipiunt priuilegiati. ſic intelligitur d. c. licet. c. dilectus. i. in fine. de preben. de cleri. nõ reſiden. decetero. de ſenten. excom. alma. §. adijcimus. lib. vi. niſi in caſu. ſ. de colla. §. ſequuntur. in fi. cũ ibi not. nec valeret conſuetudo q[uod] darentur abſentibus vel etiam preſentibus in eccleſia: licet nõ interſint diuinis: niſi quo ad illos quos infirmitas: ſeu iuſta et rationabilis corporalis neceſſitas: aut euidens eccleſie vtilitas excuſat: vt in dicto. c. i. et de talibus diſtributionibus loquitur hoc. c.

Canonici quibuſdã dant̄ q̄tidie panis.

b ❡Laborum. qui non debent fraudari mercede. l. pen. §. illo. C. de neceſſ. ſer. Bal. in. l. precibus. C. de impu. ⁊ ali. ſub. et concor. c. charitatem. xij. q. ij. in extrauag. Johan. xxij. cum ad ſacroſancte. §. ſi vero. ver. videlicet. ſ. de electio. cap. i. §. facta. verſi. notarijs. quod not. Specu. de poſi. §. vij. verſi. ſed pone procurator.

Tollens prorſus[a] abuſum[b] illum quo in vna dũtaxat hora preſens totius diei diſtributiões[c] vſurpat[d] et illum[e] quo prepoſiti[f] vel decani[g] aut alij officiales[h] ex hoc ſolũ q officiales ſunt: licet[i] actualiter[k] pro vtilitate eccleſie non abſint

a ¶ Prorſus.i.omnino.
b ¶ Abuſuʒ.in malũ ſonat.ĩ.de pig.di. cul.c.i.de his q̄ in miſſ.nõ cõpl.cre.c.i.ꝺ ſpect.l eccle.c.i.cle.i.ꝛ.ij.de pe.ꝛ re.cũ ſi.
c ¶ Diſtributiões.q̄tidianas q̄ tantũ dant̃ p̄ſentib⁹ q̄ iter ſunt diuinis horis.
d ¶ Uſurpat.i ma lũ ſonat.C.de fun. rei p̄ua.l.vſus aq̄. li.xi.l.ij.in p̄n.ff.de admini.rerũ ad ciuita.pti.cle.i.ꝺ deci.§.in ph.§.q̄bus ad plenum.ꝟ.vſurpationes.ꝛ ibi concor. Archid.in.c.generali.de elec.in.vi. Et no.ꝙ hic reprobatur opiñ.Joh.and. in clemẽ.vt hi qui.in.ꝟ.certis horis. de eta.et quali. quam ſequebat̃ Flo.et approbatur opi.Guil.ꝛ geſſe.ibidẽ dicentium nõ valere ſtatutũ vel cõſuetudinẽ eccleſie ꝙ q̄ eſt in vna hora habeat diſtributiões ꝓ olbus horis.hen.in.c.qꝫ nõnulli.de cleri.non reſi. qꝫ talia ſtatuta ꝛ ꝯſuetudines grauãt eccleſias:ꝛ tẽdunt ad diminutionẽ cultus diuini.ad hoc.c. ex parte.de cõſti.c.i.de cõſue.in cui⁹ fauorẽ fuerũt itroducte diſtributiões quotidiane vt beneficiati facilius cõuenirẽt ad diuina.ar.cle.ſi dñm.in ſi.de reli.ꝛ vene.ſan.ꝛ ex ambitiõe ꝓcedũt. ad hoc.ff. de decre. ab or. fa.l.ambicioſa.de ꝯſti.c. cum oẽs.et qꝫ denari⁹ diurnus nõ debetur niſi itegre tota die operãti.d.c.qꝫ nõ nulli.de magiſ.ſup ſpecula.et qꝫ darent materiã vagandi alijs horis ſic peccandi.ad hoc.c.ex parte.de ꝯſue.no.Guil.ꝛ Geſ.in.cle.i.de cele.miſ.vbi etiã dicũt ꝙ ſi in eadẽ ciuitate ſunt tres eccl'ie collegiate in quaꝝ vna ſic ordinauerũt canonici ꝙ q̄ erit in matutinis lucrabit̃ oẽs diſtributiões deputatas alijs horis: ac ſi in eis ſingulis intereſſet.in alia q̄ in veſperis idẽ.ꝛ in reliq̄ q̄ in miſſa ideʒ.et ſic q̄ eſſet canonic⁹ earũ oim lucrari poſſet oẽs diſtributiones eaꝝ et oim horarum vna die: ꝙ hmõi ſtatutũ nõ valet ꝑ ea q̄ dicta ſunt.ꝛ h̄ pʒ.hen.in.c.de multa.de preben,Alber,in trac,ho.q.xxiiij.

e ¶ Illũ. abuſum tollens ſupple.
f ¶ Prepoſiti. nomẽ eſt dignitatis vl' officij.de verbo.ſig.ꝗuis.
g ¶ Decani.no.ꝙ non ſolis canonicis debẽtur diſtributiões q̄tidiane:ſʒ etiam alijs bñficiatis i eccleſia.ad hoc.c.i.ꝺ cleri. nõ reſi.in.vi. ibi canonici et alij bñficiati.ꝛ c̃.ſʒ ꝯ. ſẽtit Geſ.in cle. vt hi q̄.de eta. et q̄li. vbi d̃t ꝙ p̄latus capl'i: puta decan⁹ aut p̄poſitus non debet habere diſtributiones in horis.quia nõ eſt de capitulo nec habet vocem in eo ex hoc innuens ꝙ ſolis canõicis debent̃ hmõi diſtributiões: niſi de ꝯſuetudie vl' alio iure ſpãli debeãtur alijs bñficiatꝭ ꝛ ꝙ p̄lat⁹ nõ ſit ꝺ capl'o ſatꝭ no.§.ꝺ elec.c.i.§.i.i.ꝟ.collegiũ.Fre. cõcil'.c.xv. vbi d̃t ꝙ cleric⁹ hñs altare in eccl'ia ꝓ q̄ dʒ celebrare et eẽ i choro ſicut ꝛ canonic⁹ nõ hẽbit diſtributiões q̄tidianas:ꝛ qꝺ h̄ inuit̃ reſpicit ꝯſuetudinẽ eccleſiaꝝ. Pañ.i.c.cũ oli.ꝺ re iu.Sʒ an valeat ꝯſuetudo ꝙ habẽs archidiaconatũ ꝛ canõicatũ i eadẽ eccl'ia ex ꝯſuetudie eccleſie hẽat duplices diſtributiones.not. Fre.vbi.§.Jo.an.ꝛ moder.in.d.c.cũ oli.
h ¶ Officiales.i.officiariꝫ.
i ¶ Licet.pro ꝗuis.
k ¶ Actualiter.g.arg.a ꝯrio ſenſu qꝺ ẽ in iure validũ.xxv.diſt.q̄lis.c.cũ ap'lica. de his q̄ fi.a p̄la.cũ ſi.ſi hmõi officiariꝫ ꝓ vtilitate eccl'ie abſint ab horis diuinis. pcipiẽt tñ quotidianas diſtributões.ad hoc.c.ex pte. de cleri.nõ reſi.melius.c.i. e.ti.in.vi.§.qui vero.ibi aut euidẽs vtilitas. cum nõ deceat eis ſuum officium eſſe damnoſum.C.de admi.tu.l.cũ quidem.c.cũ non deceat.de elec.in.vi.qꝺ.c. eſt contra.cum dicat ꝙ illi qui proſequũtur vtilitatem eccleſie diſtributiones nõ percipiunt. Sol. Johan.mona. dicit in dicto.c.cum non deceat.ꝙ loquitur de illo qui pro tunc in eccleſia nõ reſidebat: quia erat ex alia cauſa abſens: ſibi tamen fuit cõmiſſum negocium proſecu-

Margin notes: Diſtri butiões debent̃ etiã nõ canonicis. — Statu tũ nõ va let vt exi ſtens in vna ho ra habe at diſtri butiões p oib⁹. — Argumẽtũ a ꝯrio eſt in iure validũ.

tionis vtilitatis eccleſie.ſed.d.c.de cle. non reſi.in.vi.loquitur in illo q̃ erat preſens q̃ iterfuiſſet diuinis horis:niſi obſtaſſet q̄ pſequebatur vtilitatē eccl'ie quo caſu ſeruire intelligitur.arg.ff.de ſta.li. l.iiij.§.ſtichus.Jo. an.dicit in.d.c.i.q̄ canonici nō tenent hmōi diſtributiōes dare illis q̃ abſunt ppter vtilitatem eccleſie.in.d.c.cū non deceat.ſi tñ cōceſſerint illi ad reſtitutōnē nō tenent: vt i.d. c.i.ſʒ archi.dicit q̄ d.c.i.loquitur in eccleſijs in quibus eſt ꝯſuetudo q̄ abſentes illas diſtributōnes pcipiūt:q̃ toleratur in caſib⁹ ibidē expreſſis.et ſic pōt intelligi iſte text⁹:ſʒ ꝫ. loquitur de iure cōi ꝛ i eccleſijs in qb⁹ nō eſt talis cōſuetudo.et cuʒ iſto intellectu tranſit hen.in.c.cū oms. de cōſti.ſʒ Domi.dicit q̄ ceſſante ꝯſuetudie ſi iſte abſens p vtilitate eccl'ie nō ſe abſentat a ciuitate vel dyoceſi vbi eſt iſta eccleſia:ſʒ tm̄ ſe abſentat ab officio pro vtilitate eccl'ie:tūc pcipiet quotidianas diſtributiones:vt.d.c.i.ſed ſi ſe abſentat a ciuitate vel dyoceſi ppter vtilitatem eccl'ie.et ſic nō eſt tm̄ abſens ab officio:ſʒ etiā ab oib⁹ alijs:tunc nō pcipiet quotidianas diſtributiones. ſic procedit ꝫ.et bene ſi p quotidianis diſtributionibus quas pdit ppter abſentiaʒ recōpenſatur ab eccl'ia ex ſalario ſibi dato ad pſequēdū vtilitatē eccl'ie. al's ſi nullum foret ſibi ſalariū aſſignatū quare pderet diſtributiones nō video. nō eñ tenetur ſuis ſtipendijs militare.c.cuʒ ex officij.de pſcrip.nec dʒ ſuū officiū eē ſibi damnoſum.vt dictum eſt.

Diſtributōes q̃tidiane an poſſint percipi ab abſēte p vtilitate eccleſie.

q̃tidianas diſtributiōes pcipiunt[a]

a ¶ Percipiunt.qd facere nō debent ꝛ ad reſtitutionē receptarū diſtributionū tenentur.ca.i.de cleri.non reſi.in.vi.facit qd no.doct.in.c.i.de cleri. egro. in.c. ad audientiam. de cle. nō reſi.q̄ nō ois infirmus pcipit pbēdā vel diſtributōes quotidianas.de quibus in.d.ca.i.ſʒ ille dūtaxat eas pcipiet q̃ al's erat reſidens et deſeruiens eccl'ie et ppter infirmitatem impeditur reſidere vel diuinis horis intereſſe.vnde ſi alias nō reſidebat vel nō erat ſolut⁹ reſidere:vl' itereē diuinis licet tunc infirmaretur non habebit huiuſmodi fructus ꝛ diſtributiones: quis infirmitas nō preſtitit cauſam. arg.bo. in.l.iiij.§.ſtichus.ff.de ſta.lib. facit.l.ij. ff.ſi qs cau.cū ibi no.qd in ſi.no. Inno. in.c.ex tranſmiſſa. de preſcrip.no. pa nor.in.c.plerūq. de reſcrip.ſic ergo intellige hunc textum q̄ nō valet ſtatutū vel conſuetudo quo officiarij eccleſie p textu officij dūtaxat pcipiunt diſtributiōes quotidianas in abſentia: lʒ actualiter pro vtilitate eccl'ie non abſint. poſſet tamen valere conſuetudo q̄ officiarius qui ſe pro vtilitate eccleſie abſentauerat de foris veniēs p aliquos paucos dies pone tres faciēs moram in domo ſua:licet diuinis non interſit diſtributiones percipiat vt no. pau. et Domi.in dicto.c.i.de cle.non reſiden.in.vi. et ſic intelligunt opi. Johan. mo. ibidē rationabilis eñ eſt conſuetudo que propter laborem itineris dat ſibi illos dies vt aliqualiter quieſcat. nam etiam vbi quis debet continuato tempore gerere actū datur ſibi aliqua dies ad quieſcēdum:vt not.in cap.q̃uis.de offi.ordi.in vi.et nichilominus dicitur continuare actum.vnde cum in dicto c.i.et hic detur licentia proficiſcendi pro negocijs eccleſie:et tunc dicitur ſeruire ita vt habeat diſtributiones:ita dicamus continuare iſtud ſeruitium dato q̄ aliquib⁹ diebus quieſcat.Sed an hic reprobetur conſuetudo que eſt in aliquibus eccleſijs q̄ archidyaconus viſitans archidyaconatum percipiat diſtributiones. Johan.mo.tenet in dicto.c.i.q̄ nō cenſetur reprobata per illum textum.licet damnet conſuetudinem de percipiēdis diſtributionibus in abſentia: quia viſitando ſeruit eccleſie:ſed caueat ne alterius cōmodi gratia viſitet:quia tūc nō videtur excuſatus a pceptiōe. arg.l.itē hi.ꝛ.l.ſe.ff.ex qui.cau.ma.ſic etiā p hūc textū nō videtur reuocata: imo approbata dum dicit:licet actualiter ꝛc.a contra.ſenſu.

Canōicus infirmus an debeat hr̄e diſtributiones.

Archidyaconus viſitans an lucret diſtributiones.

Qualiter hore canonice ſint dicende extra chorum.

Quoſcūq; docet qualiter hore canonice ſint dicēde tractim reuerēter (et diſtincte.

b Alibi. q̄ſi i eccleſijs cathedralib⁹ et collegiatis.

c Teneant. no. duos caſus in qb⁹ clerici tenent dicere horas canōicas. pum⁹ eſt qn clericus ē bn̄ficiat⁹. rōne ei bn̄ficij etiā in minorib⁹ ꝯſtitut⁹ tenet ad tales horas ex ſtatuto ecclie: vt hic. ad hoc. c. dolentes. de cele. miſſ. vbi Jo. an. exponit ꝟ. clerici: ibi poſitū. ſ. bn̄ficiati ⁊c. xcij. diſt. ſi quis pſby. ⁊ ex debito iuſticie. vt not. doc. i. c. i. de cele. miſ. in cle. i. e. ti. nam a laicis dati ſunt reddit⁹ eccleſijs et clericis: vt in officio ⁊ orōnib⁹ vices eoꝝ ſuppleāt ⁊ paupes inde alant. no. collecta. in. d. c. i. in. c. qꝛ nōnulli. de cle. nō re. Alber. in trac. horarū. q. vi. ⁊ q̄ illa omittit ceſſante iuſto impedimēto iiuriā facit ꝑximo: cui ꝑ tꝑalib⁹ ꝑ eū datis ad ſuſtentationem clerici ſpūalia refundere obligat: qꝛ ꝑpt officiū dat bn̄ficiū. c. fi. de reſcrip. in. vi. c. cū ſcdm. de preb. ⁊ ifidelis eſt necatorq; egētiū aiarū. xiij. q. ij. qui oblationes. furtū ꝯmittit ſaltim quo ad forū aie: qꝛ oblati ſunt redditus pp ſeruitiū. qd ſi non fecerit ꝯtractat rē alienā fraudulent inuito dn̄o. et ſacrilegiū: qꝛ fraudat eccleſiā cui dꝫ ſeruitiū ſuis orationib⁹: vt dicit col. vbi. ſ. d. ꝙ bn̄ficiat⁹ q̄ ſine cā rōnabili n̄ dicit officiū tenet reſtituere fructus quos interim ꝑcipit ab ecclia cū ſibi ꝑmittat vſus nō abuſus. no. Jo. cal. in. d. c. i. de ce. miſ. hē. in. c. fi. de cle. nō reſi. ⁊ qꝛ vbicūq; aliq̄d dat ob cām cā nō ſecuta poteſt repeti. ff. de cō. cau. q̄ſi p totū. ſꝫ bn̄ficiū dat ꝑpt officiū dicendū: vt dictū eſt. igit officio non dicto repeti pn̄t fructus ab ecclia. ad hoc c. ſi canonici. de offi. or. in. vi. ī de pig. di. cul. c. i. et q̄ nō laborat nō mād ucet. no. i l. q̄ꝑuis. ff. de dā. infe. no. bar. in. l. neſennius. ff. de excu. tu. in. l. i. C. de his qui. vt in. hec opi. eſt multū rigida. no. pan. in. d. c. i. de ce. miſ. cū iure non probet. ⁊ bn̄ficiū nō det ſimplicit pp officiū: ſꝫ ēt vt clericus aſſumptus i ſortē dn̄i viuat de patrimonio xp̄i et nō mēdicet. xciij. diſ. dyaconi. c. ij. de pre. itē ꝑpter nō reſidētiā cleric⁹ puat bn̄ficio. nō tn̄ repe rim⁹ ꝙ artet ad reſtitutionē fructuū: c. ex parte. de cle. n̄ reſi. vbi ille q̄ n̄ reſedit p decēniū n̄ fuit cōpulſus ad reſtōnē fructuū. ca. ſi qs in clero. vij. q. i. pma tn̄ opinio eſt tutior i foro aie. quid ſi clericus i minorib⁹ bn̄ficiatus habeat tenue beneficiū: ita ꝙ ex eo non poſſit ſuſtentari an teneat has horas dicere? Sic. iputet eni ſibi ꝙ ꝑmiſit ſe ad tenue beneficiū ꝑmoueri. ar. in c. horrendus. xxxij. q. v. ad hoc. c. cleric⁹ victū. cū ibi no. xci. di. et recipiendo beneficiū obligat ſe ad horas ⁊ alia onera beneficij ſupportāda. no. Flo. in. c. niſi cū pridem. de renū. vbi dicit ꝙ iter recipientē et cōferētē beneficiū oritur contractus: ita ꝙ ex eo dꝫ beneficiatus compelli: nedum ad horas dicendas: ſed quecunq; onera beneficio incumbentia ſubire. de cle. non reſi. p to. ideo dicit Alber. vbi. ſ. q. i. ꝙ hore canonice ſunt q̄dā ſatiſfactio obligationis contracte propter beneficiū vel ordinē ſacrū ſuſceptū vnde ſicut ſolutiōe eius quod debetur tollitur obligatio. iſti. qui. mo. tol. obli. in pnci. ita p ſolutionē et lectionē horarū ꝑſoluimus penſuꝫ ſeruitutis nr̄e. id eſt obligationem qua ratione bn̄ficij vl ordinis creatori nr̄o obligamur: vt in dicto. c. i. de cele. miſ. et vide hoſti. in ſum. ti. de cele. miſ. §. fi. vbi dicit ꝙ ſicut vir tenet miniſtrare neceſſaria vxori que tamen debitū reddere non poteſt vel als ſufficientem dotem non dederat viro. xxxij. q. vij. quod propoſuiſtis. ita et clericus q̄ꝑuis a ſponſa ſua ſpūali debitaꝫ ſuſtentationem nō percipiat tenet eam

Item acceptat decretū qd incipit

Qualiter hore canonice ſint dicende extra chorum.

Quoſcūq;[a] etiam alibi[b] beneficiatos ſeu i ſacris ꝯſtitutos: cum ad horas canonicas teneāt[c] admonet hec ſancta ſynodus: vt ſi

Marginal notes: hore canonice i duob⁹ caſibus ſunt de ꝑcepto. — Bn̄ficiū ad qd dat. — Bn̄ficiū ſcipiēs ſe ad horas obligat — Bn̄ficiū hn̄s q̄ ſi ne cā dimittit officiuꝫ fructus reſtituere dꝫ. — Uxor alat a viro.

officiare et dicat cum aplo. ſcio ſatura=ri ⁊ eſurire/abūdare/⁊ penuriā pati: et oia poſſum in eo q̄ me ꝯfortat. Ad phil. iiij.xli.diſ.qđ dicit dñs ⁊ manꝰ ſue ei mi niſtrēt.xxi.q.i.clericus.de cē.cū aplis.al ber.vbi.ſ.q.viij.idem ſi a principio fue rit eccl'ia opulenta nūc facta eſt tenuis in vtroqꝫ tn̄ caſu debet ep̄s vel p vnio=nē alterius eccl'ie/vl' alio mō ſubuenire x.q.iij.vnio. Sꝫ an clericꝰ excōicatꝰ vel ſuſpenſus teneat̃ horas dicere: ſic. ſicut ſi nō eēt excōicatus vel ſuſpēſus.xxviij. diſ.pbr̄m.vbi Johan.⁊ archid.dꝫ tamē eas dicere p̄uatim et p ſe ⁊ i modū p̄ua ti ſuffragij nō in eccl'ia.no.docto.in cle. ꝑui.de cele.miſ.ad hoc glo.et hoſt.in.c. illud.de cle.ex.mi.vbi dicit hoſt. ꝙ non dꝫ dicere Dñs vobiſcū.qꝛ hoc dicere cō=petit ad dignitatem oꝛdinis: qua digni=tate p excōicationē vel ſuſpenſionē ſe in dignū facit ⁊ deſinit eē mediatoꝛ iter de um ⁊ hoīes. ſꝫ dicat Dñe exaudi oronē meā/ſicut laicus.no.hen.in.c.ij. de cle. ex.mi. Alber.vbi.ſ.q.xij.⁊.xiij. vbi dicit ꝙ clericꝰ qn̄ dicit horas ſuas ſolꝰ: eſto ꝙ nō ſit excōicatus non dꝫ dicere Dñs vobiſcū.ar.c.hoc q̄qꝫ.de cō.diſ.i. nā hec dictio vobiſcū/denotat pluralitatē pſo=narū.ideo cum ſolus dicit officiū: dicat Dñe exaudi oꝛōem meam.idē de depo=ſito ab oꝛdine: tenetur em̄ horas dicere cū rōne oꝛdinis ad hanc ſeruitutem ſit obligatus: vt hic.a qua ꝑpter delictum ſuū vel penā nō dꝫ eē imunis.xvi.q.i.le gi.de iudi.intelleximꝰ.nā pena nō hꝫ i=munitatē.ff.de inter.et rele.l. relegato=rū.aliud in clerico in minoꝛibus depoſi to a beneficio: qꝛ cū rōne bñficij tenebat̃ ad horas ex quo amplius nō hꝫ nec eiꝰ ꝑcipit fructus ceſſat obligatio.ar.c. cuꝫ ceſſante.de ap.l.impatoꝛes.ff.de pub.⁊ vec.l.i.C. de fideiuſ.l. ſi debitoꝛ. de ſen. paſ. Sꝫ nūquid habens plura beneficia teneat̃ pluries horas dicere: ar. ꝙ ſic. qꝛ onus debet coꝛreſpondere emolumēto xij.q.ij.charitatē.ſ.de annatis.c.i.q̄ er=go duplex beneficium hꝫ duplici onere ꝑuari debet: et vtriuſqꝫ beneficij onus ſubire.ar.c.cū capella.de priuil.iter aūt onera beneficij eſt officium ꝑpter quod datur beneficium: vt dictum eſt.et ſi q̄s multas poſſet habere vxoꝛes ⁊ ab oibꝰ dotem accipere.oibus ſatiſfacere habe ret.regula qui ſentit.de reg.iu. in.vi. et pluribus creditoꝛibꝰ obligatus vni ſol uendo ab alijs nō liberat̃.ff.de ſolu.l.ve ro ꝓcuratoꝛi.c.eam te.de iureiurā.nam tot ſunt obligationes quot res.iō debēt eē tot ſolutōnes.ff.de ver.obli.l.ſcire.ꝯ. deciſum eſt p beatum Thomam in q̄dā quolibeto: vt refert henri.in.ca.ꝑniciō=ſus.de cele.miſ.flo.in repe.c.i.eo.ti. Al=ber.vbi.ſ.q.xxi.nam cōſiderandū eſt ꝙ pluralis in beneficijs duobus obligat̃. ſcꝫ deo: vt ei debitas laudes exſoluat ꝓ eius bñficijs.et eccleſijs de q̄bus acci=pit fructus: ⁊ ea que ad eccl'iam ꝑtinent ſubiacent diſpenſationi p̄latoꝝ eccl'ie: ideo hoc debitum quod dꝫ eccl'ie ſolue=re dꝫ ſm̄ ꝙ ſtatutum eſt ſiue p ſeipm̄ ſi ſit beneficiū qđ requirit reſidentiam/vl' p vicariū ſi hoc ſufficiat ex ſtatuto vl' cō ſuetudine aut priuilegio: ſicut eſt face=re ſeptimanam ſuā et celebꝛare magnā miſſam per ſe vel aliū ꝯcanonicum: vt i eccl'ia Aurelianenſi .ſiue per alium in=certum de certis. vt in eccl'ia pariſieñ. vbi canonicus poteſt ſeptimanam ſuaꝫ per vnū de vicarijs facere. ſiue p icertū de incertis: puta p aliū quēcūqꝫ idoneū ad illud officium exercendum. vnde il=lud onus eſt reale qđ tranſit cum re. de pig.ex litteris.cle.i.de cen.et ſic onꝰ rea le annexum cuilibet beneficio ſubire te=netur: ſꝫ quātū ad deū nō refert quibus pſalmis vl' hymnis deū laudet: niſi quā tū ad hoc ꝙ dꝫ ſequi maioꝝ traditiōes et qꝛ laudes dꝫ deo ſicut vnus hō ſuffi=cit ꝙ ſemel officium dicat: et ita de con=ſuetudine generali eccl'ie ſuat̃. Quid ſi in duabus eccleſijs in q̄bꝰ q̄s eſt benefi=ciatus fuerint diuerſa officia: cuius ec=cleſie officium debeat dicere: dic vt dicit hen.in.d.c.ꝑniciōſus.flo.in.d.c.i.de ce. miſ. Alber. vbi.ſ.q.xxij.aut eſt abſens ab vtraqꝫ eccl'ia: aut pn̄s in altera earū ſi abſens ab vtraqꝫ: tunc dicet officium illiꝰ eccl'ie in qua hꝫ maioꝛē gradum vl' dignitatem: puta qꝛ in vna eccl'ia eſt de canꝰ.in alia eſt ſimplex canonicꝰ ꝯuis

Excōicatꝰ cleric' an teneat̃ ad horas.

Dñs vobiſcū n̄ dꝫ dici a ſolo.

Bñficiū duplex an obliget ad duplices horas.

ꝓbenda ſit pinguioꝛ dꝫ dicere officiuꝫ
illius eccľie in qua eſt decanus.ar.de ꝑ.
(hore ſi) extirpande.§.q vero.c.qꝛ ſepe.e.ti.i.vi.
(dicende) ad hoc no.in.c.ſi.de poſtu.ſed ſi nō ha=
(ſm di=) bet maioꝛē gradū in vna ꝙ in alia.ſi vna
(gnioreꝫ) illaꝝ eccliaꝝ eſt dignioꝛ altera. vt qꝛ qs
(ꝓbēdā.) eſt canonicus eccľie pariſieñ.⁊ meldeñ.
dꝫ dicere offm̄ digniozis eccľie : qꝛ maiꝰ
dignū trahit ad ſe minꝰ dignū.de cō.ec.
vel al.qđ in dubijs.etiā in officijs diui=
nis dicēdis.xij.diſ.de his.in cle.dignū.
de ce.miſ.ſi aūt ambe eccľie ſint equalis
dignitatis:tunc poteſt dicere qđcūqꝫ of
ficiū voluerit de illis officijs illarum ec
cleſiarū.ita ꝙ eo caſu locus eſt gratifi=
catiōi.ar.ff.de reli.et ſūp.fu.l. vl. c.duo
bꝰ.de reſcrip.in.vi. Si eſt pñs i alia ec=
cleſiarū:tunc dꝫ ſequi moꝛes et ritū illi
us eccľe in qua reſidet etiā ſi in minoꝛi
bñficio reſideat.qđ intellige qñ talis di
cit officiū ſeu horas ſuas i eccleſia vna
cū alijs clericis eccľie:tunc eñ cōſtat ꝙ
debet ſe alijs cōfoꝛmare.xi.diſ.i his.xij.
q.ij.cognouimꝰ.de ꝓui. qꝛ circa. ꝓ quo
no.xvi.q.i.de monachis. Jo.an.i.d.cle.
dignū.ꝙ monachus factus ꝑlatus ec=
cleſie ſecularis reget eā ſm offm̄ clerica
le nō monachale:ſꝫ vbi talis diceret ho
ras ſuas ad partē ꝑ modū ꝓuati ſuffra=
gij i camera vľ alibi ꝑt ſi velit officiū al=
teriꝰ eccľie i q̄ nō reſidet dicere maxime
ſi hoc faciat ſine fraude.ſecꝰ foꝛte ſi hoc
fraudulēter faceret volēs euitare horaſ
ꝓlixioꝛes illꝰ eccľie:et dicere horas al=
terius eccľie q̄ ſunt breuioꝛes: vt dicit
(Roma=) Henricus vbi.ſ. Sed an beneficiatꝰ nō
(nū vſuꝫ) dicens officium ſm ritum ſui beneficij
(tenētes) vel dyoceſis:ſed officium romanum ve
(non ex=) niat excuſandus.dicunt Stepha.in di=
(cuſanꝰ.) cta clemen.i.de celebra.miſſa.et Flo.in
cap̄.i.eo.titu.Albertus vbi.ſ.q.xxxix.ꝙ
non:quia debet ſequi conſuetudinē ſue
eccleſie cathedralis: vt dictum eſt. not.
docto. in dicta clementi.i.ad hoc dicta
clemen.dignū.arg.a ſpeciali.nā ibi ſpe=
ciale eſt ꝙ clerici etiam religioſi q̄ ſunt
familiares et domeſtici cardinalium et
epiſcopoꝛum ſe poſſunt in diuinis offi=
cijs cum ipſis confoꝛmare:quod intelli
ge de dicentibus horas cum predictis

pꝛelatis:quia tales familiares et domē
ſtici qui non dicerēt cum illis horas te=
nerentur ad officium ſuū . quoniā ceſ=
ſant cauſa mens et ratio.d. clemen.qua
re in eis non vendicat locum. arg.l.adi
gere.§.ꝙuis.ff.de iur.patro.cum ſi.Si=
miliť capellani clerici familiares ⁊ do= (Regis)
meſtici regis ⁊ regine francie in eoꝛum (francie)
ſeruitio exiſtentes ex priuilegio pij ſe= (capella)
cundi mantue conceſſo poſſunt officiuꝫ (ni pñt)
ſuū dicere ad vſum romanū vel pariſiē (vſuꝫ ro)
ſem.et ex illo priuilegio clerici percipi= (manuꝫ)
unt groſſos fructus ſuoꝛum beneficioꝝ (tenere.)
et pꝛebendarum integraliter tanꝙ ſi re
ſiderēt in eiſdē nō obſtāte ꝙ nō fecerint
pꝛimā reſidētiā requiſitā ex ſtatuto ec=
cleſie.ideo poterunt cōferre bñficia non
obſtañ. ſtatutis eccľiarum quibus per
eadē ꝓuilegia eſt derogatū. qꝛ collatio
bñficioꝝ eſt in fructu.no.in.c.cum olim
de maio.⁊ obe.⁊ pꝛedicti capellani cleri
ci familiares ⁊ domeſtici non coguntur
ſuſcipere delegationes legatoꝝ vľ epi=
ſcopoꝝ.Et clerici ⁊ capellani capelle re
gis et regine pꝛedictoꝝ poſſunt recipe=
re oꝛdines tēpoꝛe debito a quocūqꝫ epō
catholico ex priuilegio apoſtolico qđ in
ter chartas regias inuenies. Secūdus
caſus quo clericus teneť ad horas dicē
das eſt cum fuerit in ſacris: vt hic.licet
eñ nullum habeat beneficiū ratione ſa
cri oꝛdinis:tenetur ad horas.ad hoc.d.
c.ſi quis pꝛeſbyter.xij.diſtin.pbř.qđ eſt
palea.vnde dicunt docto.in d.c.i. de ce=
le.miſſ.ꝙ verbū pbř ibi poſitum capitur
large pꝛo ſubdyacono dyacono ⁊ ſacer=
dote.ſi.de big.c.i.de coha.cle.⁊ mu.c.ij.
clerici etiā religioſi ꝓfeſſi tenentur dice
re hoꝛas.xvi.q.i.nemo. ⁊ oꝛdinatꝰ ad ti
tulū ſui patrimonij . no.docť.in.c.tuis.
de pꝛe.et ita quo ad horas canonicas di
cēdas ſunt pares beneficiati ⁊ in ſacris
conſtituti.ſi.in.c.i.de poſtu.dicūt tamē
Guil.in.d.clemē.i.de cele.miſ.⁊ Henri=
cus in.d.c.i.eo.ti.ꝙ aliquādo differunt
qꝛ oꝛdinati non poſſunt eas dicere per (Bñficia)
alios:ſola īfirmitate ceſſante:ſꝫ bñficia= (ti ꝑ ali=)
ti bñ.ar.c.ꝑuenit.de ap.itē oꝛdiatū in ſa (os ho=)
cris:cuiꝰ ꝑſona eſt obligata excuſat ſo= (ras di=)
la infirmitas coꝛpoꝛis.xci.diſ.c.i.⁊.ij.ſꝫ (cē pñt.)

beneficiati non oꝛdinati excuſantur ꝛ ꝑ ꝯſuetudinem per no. in. c. cū oēs. de ꝯſti. ꝑ appellationē vl' ſimilē arduā cauſam: aut propter abſentiā a ſuo bñficio ex cā rationabili. ar. c. relatū. de cleri. nō reſi. de elect. cū ex eo. in vi. idē no. pe. ꝛ ab. l d. c. i. de cele. miſ. ſʒ he differētie nō placent Car. flo. in. d. cle. i. eo. ti. ꝛ iura ꝑ eis alle. loquūtur de reſidētia nō de hoꝛis. idē ſentit Inno. in. d. c. i. de cele miſ. Alber. vbi. ſ. q. ix. nā beneficiatus etiam in minoꝛib⁹ exiſtēs has hoꝛas ꝑſonaliter dicere obligatus eſt. vt ſatis dictū eſt. ſ. cum ꝑpter officiū detur bñficium. ꝛ iſta ſolutio hoꝛaꝝ cōſiſtit in laboꝛe ꝑſonali. vñ ꝑ aliū fieri non pōt. ad hoc di. cle. i. de cele. miſ. ibi fructū labioꝝ ſuoꝝ. ꝛ ei⁹ induſtria videt ad hoc electa. ar. c. fi. de of. deleg. et q̄uis ex iuſta cauſa a reſidētia in beneficio excuſetur ꝛ faciat per alium deſeruire: ab hoꝛis tñ dicendis nō excuſatur. Itē de iure diuino cleric⁹ tenetur ad. vij. hoꝛas canonicas ꝑpheta dicēte: ſepties in die. ꝛc̄. in. d. c. i. de cele. miſ. licet de iure diuino iſte vel ille hoꝛe non ſint determinate. nā determiatio ſeu diſtinctio officij eſt de iure poſitiuo: ſed ſepties in die laudare deū eſt de iure diuino. Nec poſſet eþs diſpēſare ꝙ exiſtēs i ſtudio nō tenereť ad hoꝛas: vt no. colle. in. d. c. i. de cele. miſ. cū ſit ꝯ legē diuinaʒ ꝛ canonicā. arch. l. d. c. i. xci. diſ. vbi dicit ꝙ ꝑpter occupationē ſtudij aut laboꝛē peregrinatiōis ab hoꝛis nō excuſanť clerici: nec poſſet archieþs vel eþs ſuꝑ his diſpenſare aut in alia cōmutare: nec abbas cū monacho. no. Floꝛ. in. d. cle. ij. de cele. miſ. Arnold⁹ de palatio l trac. hoꝛ. Alber. vbi. ſ. q. vij. vbi dicit ꝙ obligatio hoꝛaꝝ nedū cōcernit hoīem ſed deū cui ꝑ promiſſionem q̄ tacite naſciť ꝛ ꝯtrahiť in ſuſceptiōe oꝛdinis ſacri aut beneficij obligať. iō per hoīem remitti nō pōt. ſicut nec iuramentū cōcernēs ipm deum iuxta no. in. c. ij. de ſpō. idē Panoꝛ. in di. c. i. de cele. miſ. ꝛ lʒ abſens ab eccleſia nō poſſit dicere officiū in ecclīa: nō tñ dʒ excuſari: quomin⁹ laudet deū in ꝑuato: vt no. Inno. in. d. c. i. de cel. miſ. cū viuat de patrimonio xp̄i: vñ maledictū eſt ſtudiū per qđ dimittitur diuinū officiū. et ſimpliciter melius eſt oꝛare q̄ ſtudere vl' legere. no. in. c. lʒ. viij. q. i. ꝛ dicit Johā. de imol. in cle. i. ꝺ magiſ. ꝙ q̄uis ſcholaris habeat vicariū in ecclīa ſua: teneť tamē dicere officiū. nec ob. d. c. i. de cele. miſ. vbi dř ꝙ a ſe vel a ſcholaribus officiū compleatur: qꝛ loquitur de officio inchoato ꝑ preſbyterū qui neceſſitate ſuꝑueniente pulſus implere non pōt. Sed nunq̇d papa poſſet diſpenſare vt cleric⁹ nō teneretur dicere aliquod officiū? nō: qꝛ de iure diuino eſt ipm officiū generaliter ſumptū. vt dictū eſt. ꝯ. ꝙ papa ſine ratione nō diſpēſat. vt no. in. c. ꝑpoſuit. de con. pre. no. Car. in. d. cle. ij. Panoꝛ. i d. c. i. de ce. miſ. Sed circa mutationē officij ex cauſa poteſt diſpēſare cum ſit de iure humano: vt. d. cle. ij. idē videtur ꝙ eþs hoc poſſit ex cauſa. ſ. rōnabili diſpēſare ꝙ cleric⁹ exiſtens in ſtudio vel alibi dicat officiū ſuum ſm aliū vſum. ad hoc xij. diſ. nouit. de con. di. iij. c. i. de fe. c. fiñ. per q̄. c. dicit glo. in. d. c. i. xci. diſt. ꝙ eþs pōt inducere nouā cōſuetudinē in eccleſia ſua quo ad officia celebrāda. idem archi. dicēs. ꝙ lʒ id qđ ſtatutū eſt ab aplīs vel ſanctis pr̄ibus nō poſſint eþi immutare in illis tñ que circa ſolēnitatē ecclīe tm̄ cōſiſtunt ꝛ q̄ cōſuetudine vel p̄cepto ſunt itroducta poſſūt aliq̄ imutare. multo ergo foꝛti⁹ in caſu ꝑticulari ex cauſa a diſpēſare.

Hore dicātur ꝑ bñficiatū etiā i minoꝛibus cōſtitutū.

Hoꝛarū obligatio ꝑ hominē remitti ñ pōt.

Oꝛare meli⁹ ē q̄ ſtudere.

Oꝛones^a ſuas deo acceptas foꝛe cu

¶ Orationes. oꝛo cum ſcientia ſacerdotib⁹ eſt neceſſaria. xxxvi. diſt. c. fi. etiā oībus viatoꝛibus q̄tūcūq3 perfectis incumbit oꝛare ex dñi p̄cepto. mar. vi. cle. ad noſtrum. §. ij. de here. Luce. xviij. opoꝛtet ſemper oꝛare et ſine intermiſſione. de con. diſ. v. nunq̄. xxxi. di. ſi laicus. xxij. diſ. ſacroſancta. i. nō intermiſſis hoꝛis canonicis: de quib⁹ in. c. i. de cele. miſ. vel ſine itermiſſione oꝛate. i. iuſte viuite et eterna deſiderate. homo enim iuſtus nūq̄ deſinit oꝛare. ſemp em̄ oꝛat q̄ bene agit. et de materia oꝛonis ꝑ Hoſti. in ſum. ti. de pe. et re. §. q̄s ſit effe=

piunt: vt nō in gutture vel īter den
tes ſeu deglutiēdo aut ſincopādo a

[margin:] hore q̄= liter ſūt dicēde.

ctus. ver. carius autem. Johan. and. in cle. i. de cele. miſſa.
a ¶ Sincopando. i. aliquā dictionē vel litterā omittēdo. ſincopa eīm figura eſt q̄ de medio tollit. de qua no. in. c. forus. de ꝟb. ſig. ꝛ ꝯcoꝛ. c. do= lētes. de ce. miſ. cle. i. e. tit. ꝟ. quo. di. of. ſit ce. c. i. ꝛ iō diſtin= cte ꝛ itegre hore ſūt dicēde: vt ipemet q̄ dt: ꝛ ceteri audiētes officiū ꝟboꝝ valeant ꝑcipe ſnīam. nā cū eas trāſcurrēdo dicit ſenſuꝫ verboꝝ nec ipſe legēs ꝑcipit: nec audiētes intellige re ꝑmittit. ad hoc. c. cleros. §. leuite. i fi. xxi. di. in extra. bene. xij. hoꝛtamur. ꝛ iſti ſincopanti poteſt dici illud Cipriani i li. de oꝛat. do. quō poſtulas a deo te exau= diri cum teipm non audias. ꝛ illud euā gelicū: dicitis vobis parabolam iſtā. An autē qui omiſit aliquē pſalmū in dicen= do hoꝛas teneaꝛ illas reiterare / vel ipm pſalmū dicere: dic aut omiſit oīno dice= re hoꝛas: aut illas dixit ſed ſincopando aliquē pſalmū vel dictionē omiſit. ꝑmo caſu aut erat ita īfirmus ꝙ non poterat hoꝛas cōmode dicere: tunc nō teneꝛ rei= terare. ſm hoſt. ꝛ Joh. an. in. c. i. de cele. miſſa. ar. c. ad audiētiā. de cleri. nō reſi. l. iiij. §. ſtichus. ff. de ſta. li. cū propter in= firmitatem excuſetur. §. i. et. c. clericus. xci. diſt. c. i. de cler. nō reſi. in. vi. ſi tamen ad cautelam facere vellet cōmendādus eſt. vñ pe. de an. in. d. c. i. dicit ꝙ ſi hoꝛa deputata q̄s nō dixerit officiū ꝑpꝛ īfirmi tatē aut caſum foꝛtuituꝫ perit obligatio pro illa hoꝛa ſicut periret ꝑ interitū ſpe= ciei i obligatiōe deducte. l. qō te. ff. ſi cer= tū pe. l. ſi ex legati. ff. de ꝟb. obli. aut non erat infirmus. vel erat de leui infirmita te qua nō obſtāte ſua negocia ꝓcuraret quo caſu nō excuſaꝛ. ar. ff. de re iudi. q̄ſi= tū. et peccat moꝛtaliter. qꝛ nō ſatiſfacit obligationi ad quā aſtrictus eſt. ad hoc d. c. dolētes. vbi doc. ꝛ i. d. c. i. de ce. miſ. ꝛ tunc videꝛ ibidē Inno. dicere ꝙ omiſſas hoꝛas teneaꝛ dicere. et cōueniēs ē ꝙ ſa= cerdos iponat ei pnīam de officio dimiſ ſo redicendo vt puniaꝛ in eo in quo deli= q̄t. qō pōt eē verū vbi eſſet modica omiſ= ſio: ꝛ ſine abſurditate poſſꝫ reiterari. Si aūt eēt magna omiſſaꝝ hoꝛaꝝ multitu= do: ſecus: vt no. hoſt. ſꝫ Jo. an. pe. de an cho. ꝛ alij dicūt ꝙ omittēs nō teneꝛ redi cere: ſꝫ ei de pctō omiſſiōis eſt alia pnīa hoꝛe arbitraria iniungē omiſſe da. ſi eīm teneretur an debe hoꝛas omiſſas redi ant re= cere ſequereꝛ abſurdici ditas: quia tempo= re paſchali aliq̄n diceret officiū paſſiōis vel ediuerſo qō fieri nō dꝫ. ꝛ hoc pōt de= fendi de ſtricto iure ciuili: vt dicit pañ. qꝛ in obligationibꝰ facti ſuccedit obliga tio ad intereſſe. l. ſi quis ab alio. in fi. vbi Bar. ꝛ doc. ff. de re iud. l. ſtipulatiōes nō diuidūtur. de ꝟb. obli. ſed ob. l. et iō. ff. e. ti. vbi ſi obligatus ad factū nō pōt illud iplere ſtatuto tꝑe teneꝛ iplere poſtea cū pōt. l. celſus. ff. d arbi. c. cū dilecti. de do. et ꝯtu. vbi ptꝫ ꝙ ipedimentū nō perimit ſed ſuſpēdit executionē obligatiōis. igi= tur omittēs officiū etiā ex cā legitima te nebiꝛ redicere ad hoc ꝙ officiū diuinū ē quedā ſeruitus ſeu penſio ad quam eſt obligatus clericus oꝛdinatꝰ aut bñficia= tus: vt. d. c. i. de cele. miſ. et hic. q̄ obliga= tio tꝑe nō videtur tolli: cū tꝑs nō ſit mo dus tollēde obligationis. l. obligationū fere. §. placet. ff. de act. ꝛ ob. Et licet de= bitoꝛ nō poſſit in termīo ſatiſfacere: nō ē ceſſio ñ ꝓpterea liberatus etiā ſi ceſſit bonis: ſi liberat ad pinguioꝛē foꝛtunā veniat teneꝛ ſolue a debi= re. l. is q̄. ff. de ceſ. bo. no. in. c. odardus. to. de ſolu. et ex his dixerūt aliq̄ ꝙ clericus teneꝛ repetere officiū omiſſū ex ipedimē to. refert Alber. vbi. ꝟ. q. xxviij. ſꝫ dic ꝙ i ꝟ. ex cōplemēto poſt terminū nō ꝯtingit diuerſitas ſolutiōis circa rē in obligati= one deductā: qꝛ eadē eſt domꝰ q̄ fit iuxta terminū ꝛ poſtea: ſꝫ nō ē ita in of. di. aliō eīm ē offm̄ qō dꝛ die lūe ꝛ qō dꝛ die iouis iō non dꝛ idē opꝰ. l. ſi vſuſfructꝰ michi. ff. de vſufru. le. ſꝫ in foꝛo ꝯtētioſo omittēs officiū ſtipēdio eccl'ie ꝑuandus ē. vt. d. c. clericꝰ. aut ſuſpēdēdus. d. c. dolētes. vel alias ad arbitriū epī puniendus. xci. di. c. fi. āt q̄s dixit offm̄: ſꝫ ſincopādo vꝉ trāſ currēdo omiſit aliquē pſalmū: tunc etiā nō teneꝛ a capite incipe q̄n ex leui cā vel

[margin:] Bonoꝝ

negligẽtia ꝓcederet: ſecꝰ ſi ex accurata negligẽtia vel doloſe pſalmũ omiſiſſet. eodẽ mõ ſi magnã ꝑtẽ pſalmoꝝ omiſiſſet. vt no.doc.in.d.c.dolẽtes. ſed in ꝑmo caſu tutiꝰ ẽ ad partẽ officio expleto pſalmũ omiſſuꝫ reaſſumere: ⁊ qđ dictũ eſt in ſcđo caſu intellige ꝙ eodẽ die dꝫ reaſſumẽ omiſſa. qđ ſi nõ faceret eſſet ei pro pctõ omiſſiõis pnia īdicẽda: vt.ſ. dictũ eſt. An aũt talis omittẽs/ vel nõ deuote horas dicens peccet? et an venialiter vel moꝛtaliter? no.doct.in.d.c.i.de cele.miſ.in.d.c.dolẽtes.⁊ vbiqꝫ Car.flo. doc.in cle.i.eo.ti.Alber.q.xxiiij.xxvi.

dictiones vel colloquia[a] vel riſus[b] intermiſcẽdo: ſed ſiue ſoli ſiue aſſociati diurnum nocturnũqꝫ officiũ[c] reuerenter verbiſqꝫ diſtinctis peragant: ac tali in loco[d] vnde a deuotione[e] non retrahantur: ad quã ſe

a ¶Colloquia. cõcoꝛ.ſ.quõ di. offi.ſit cele.c.i.cum ibi no.

b ¶Riſus.ad hoc.v.q.iiij.ī loco.đ ꝯſe. diſt.v.nullus.an autẽ ridere ſit peccatũ no.Hen.in.c.petiſtis.de priuile.

Officiũ diuinuꝫ eſt duplex.

c ¶Officiũ.no. duas ſpẽs diuini officij: diurnũ.ſ.⁊ nocturnũ.c.i.c.dolentes. de cele.miſ.nocturnũ ꝯtinet matutinas que debent dici media nocte.ꝑs.media nocte ſurgebã.⁊c̃.ſed matutine ſ̃m verã ſignificationẽ diuidũtur in nocturnũ et laudes matutinales.ideo nõ eſt incõueniens ꝙ expleto nocturno laudes reſeruẽtur ad mane: vt ẽ cõſuetudo quoꝛũdã religioſoꝝ q̇ media nocte incipiũt matutinũ: et dicũt vſqꝫ ad laudes.poſtea incipiunt laudes modicũ ante diluculũ vel ſtatim poſt.⁊ quantũ ad primũ eſt de nocturnis vigilijs. q̃tum ad laudes eſt de diurnis.fa. qđ no. Archi.in.c.pbr̃.xci.diſtin.vbi innuit ꝙ octo ſunt hore canonice ſeparando illã auctoꝛitatẽ: media nocte.⁊c̃. a ſeptem alijs horis. de quibꝰ in alia auctoꝛitate: ſepties in die.⁊c̃. ſic intelligit illã auctoꝛitatẽ: ſepties ī die.⁊c̃. de die artificiali. ꝓ quo fa. ꝙ in ꝑmitiua eccleſia de nocte ſurgebãt ad diuinũ officiũ celebrandũ. primo circa primũ ſomnũ.ſ.quando vulgus ſolet ire doꝛmitũ: ſcđo circa mediã noctẽ. tertio paulo ante diẽ ſic oꝛdinate: vt nocturni finiti eſſent et lectiones cũ ſuis reſpõſoꝛijs ꝑle hore q̃cte priuſqꝫ luceſceret: ⁊ apparẽte auroꝛa hora di cũ pulſatis campanis clamabãt: te deũ cẽde ſũt laudamꝰ: te dñm ꝯfitemur. ⁊ poſtea laudes matutīas.ad ꝑmã nocturnã ſurgebãt tm̃ miniſtri eccleſie q̇ iã doꝛmierant tempeſtiue cubãtes: ad ſecũdam ſimul miniſtri ⁊ cõiugati tã viri q̃ȝ mulieres.ad tertiã omnes cõiter.ſꝫ poſtea charitate algẽte cũ homines pigritarẽt ſurgere tã miniſtri eccl'ie q̃ȝ popl's ad nocturnũ officiũ: ꝯſultũ eſt vt media nocte ſaltẽ oẽs ſurgerẽt. ⁊ totũ noctꝫ officiũ decãtarẽt: qđ adhuc multi religioſi obſeruãt ⁊ eccl'ia pariſieñ.hãc iteꝝ inſtitutionẽ cõiter non ſeruauerunt delicijs pluſq̃ȝ dei officio vacãtes.quapropt̃ iterũ ſtatutũ eſt: vt in tpe vltime nocturne/ ſaltẽ vniuerſi ſurgerent circa diei principiũ: nũc aũt diuini cultꝰ cura ſic abijt in decliuũ vt ꝑus ſurgãt pueri q̃ȝ miniſtri eccleſie: prius cantant paſſeres q̃ȝ ſacerdotes. Alij cõiter nõ ponunt niſi ſeptem horas.⁊ intelligũt illud pſ̃.ſepties ī die ⁊c̃.de die naturali.⁊ hodie ius poſitiuũ nõ diſtiguit matutinũ a matutinis laudibus: ſꝫ illas duas ꝑtes vocat matutinas: vt.d.c.pbr̃.d.c.i.de cele.miſ.

d ¶Loco.in eccleſia ſi fieri põt in qua oꝛationes ſunt ꝑncipaliter faciende.de pur.poſt par.c.i.de imu.ec.decet.in.vi. cle.i.de cele.miſ.cum eccleſie ſint ad oꝛãdũ deputate.de ꝯſe.diſ.i.ꝑ to.pſ̃. In eccleſijs bñdicite dño.marie in magnis feſtis.ar.vij.q.i.ſi q̇s in clero.đ ꝯſe.diſ.i.ſi q̇s.vl' in domo ſua aut alibi ī loco ſcꝫ ab alijs ſeparato. ꝑ not.ſ.quõ diui.offi.ſit celebrã.c.i.iux̃ illud Math.vi.cũ oꝛaueris intra cubiculũ.t. et clauſo oſtio oꝛa patrẽ tuũ in abſcondito. et Auguſti. de ſermone dñi.videri ab hoībus nõ eſt nephas: ſed id agere vt ab hoībus videaris: recepit enim ille mercedẽ ſuam.

e ¶Deuotione.q̃ inter alia requiritur in oꝛatione,c.magne.cir.ſi. de vo.de cle.

vbi periculū.§.penul.lib.vi.no.in cle.i. de re.et vene.ſanc.vnde Gregorius.qui indeuotus orat iudiciū ſibi poſtulat.ad hoc.c.quia corpus.de ꝯſe.diſ.ij.⁊ Aug. q̄d prodeſt ſtrepit⁹ labioꝝ:ſi mutū ē cor. ꝓ hoc no.ſ.quō di.of.ſit cele.c.i.in.ꝟ.modulentur.et an talis indeuot⁹ peccet:dixi.ſ.

ibi nota.xxiiij.q.ſi.ſi nulla.

¶ De his qui tempore diuinoꝝ officiorum vagantur per eccleſiam.

Quicunq;. p̄mo ponitur beneficiatorū eccleſie in ipſa tempore diuinorum vagantium punitio.ſcdo ex ptinacia pene aggrauatio.tertio ꝓhibētur tumultuoſi diſcurſus p eccleſiā. q̄rto regulariū circa predicta excedētium ponitur punitio.ſecunda ibi.q̄ ſi ſemel. tertia ibi:ꝓhibeatur . quarta : regulares. Diuiſio textus.

diſponere et p̄parare[a] debent[b] iuxta illud qd̄ ſcriptū eſt[c]. Ante orationē p̄para aīam tuam:ne ſis q̄ſi[d] qui temptat[e] deum. ¶ Item acceptat decretum qd̄ īcipit. ¶ De his qui tempore diuinorum officiorū vagantur per eccleſiam.

Quicunq;[f] in eccleſia beneficiatus[g] p̄ſertim[h] de maioribus[i] diuinoꝝ[k] tpe per eccleſiā vel

a ¶ Preparare.p cōtritionē ⁊ elemoſinaꝝ largitionem. cle.i.§.ideoq;. d̄ re.⁊ ve.ſan. et maledictus eſt homo q̄ facit opus dei negligenter. hiere.xlviij. c.et p bene diſpoſitum et penitentē porrigenda eſt orō ad deū.q: cū is qui diſplicet ad interceden dū mittitur ⁊c̄.iij.q.vij.in grauib⁹.xlix. diſt.§.i.cū ibi no.et deus pctōres nō exaudit. Eccľ.xxviij. quod intellige vt no. Joh.and.in di.clem̄.in.ꝟ.orationes. Et an melior ſit miſſa boni ſacerdotꝭ q̄ꝫ mali.no. henri.in.c.ſi.de cele.miſſa. et vide Alber.vbi.ſ.q.vlt.vbi alleg.hoc decre.⁊ ibi docet qualiter ſe habeat p̄parare ad officium acceſſurus. Orō p quē dꝫ porrigi.

b ¶ Debent.ſi tñ excōicatus vel in peccato mortali exiſtens dixit horas liberatur nec tenet̄ eas redicere : vt no. Johā. an.⁊ aliij.in.c.qd̄ q̄dā.de pe.⁊ re. Hen. in c.ij.de cle.ex.mi. nā ſi bona q̄ quis facit in eo ſtatu proſunt ad minus ſuppliciū. de pe.diſ.iij.c.vl.et no.in.d.c.qd̄ q̄dā.reſtat ꝙ liberat̄ et penā euitat ſic dicendo alias ſi dicere non prodeſſet idē penam non vitaret:ſed potius augmentaret.

c ¶ Scriptum eſt.eccle.ij.de pe.diſ.ij. ſi enim inquit.ꝟ.filij.

d ¶ Quaſi.ꝟitatē notat.regularit̄ ſilitudinē ⁊ diminuit. glo.⁊ doc.in.c.parrochianos.de deci. Bar.i.l.ſi ꝟo.ff.ſo.ma. Oldr.ꝯſi.clv.Bal.i.l.i ſuis.ff.d̄ li.⁊ poſ. Quaſi quid ſignificat

e ¶ Temptat.qd̄ fieri non dꝫ.nō enim tēptabis dn̄m deū tuū. Deuterono.iij. Luc.iiij.Math.iiij.xxij.q.ij.queritur.ij. q.v.monomachiam.c.fiñ.de pur,vul.cū

g ¶ Beneficiat⁹. nō eſt bñficiat⁹ in aliqua eccľia q̄ dūtaxat hꝫ habitū. ſicut canonici ⁊ capellani ſctōꝝ ſtephani de greſſib⁹/mederici/bñdicti/et ſepulchri: nō dicunt̄ bñficiati in eccleſia pariſieñ. licet ſint de eiuſdē habitu. vñ in ipā poſſunt hr̄e bñficiū: qd̄ tñ nō liceret ſi bñficiati ibidem cenſerētur. c.i.de conſue.in.vi.cle.ſi.de pre. Habit⁹ nō facit bñficiatum.

h ¶ Preſertim.i.maxime . et implicat ſic.ĩ.de te. ca.tē.miſ. c.i.in.c.ſignificāte. vbi glo. de ap.in.l. i ambigua.ff.de legi. aliq̄n exponit̄ ꝓ tm̄.c.lꝫ.de fo.cōp.in.l.ſi. ff.de his q̄ in te.delē.in.c.p tuas.i.de ſimo.vbi glo.⁊ Panor.gl.in.c.p venerabꝭ lē.circa pn̄.q̄ ſi.ſunt legi. Jo.an.in addi. ſpe.ti.de teſt.§.i.ꝟ.item ꝙ eſt impubes.

i ¶ Maioribus.beneficijs.ſi.ſ.quō diui.offi.ſit cele.c.i.

k ¶ Diuinoꝝ.officioꝝ.ap.quorum nō ſolum veniunt ſeptē hore diuine ſꝫ miſſa.vt nota.ſ.quō diui.offi.ſit cele.c.i.et predicatio.ad hoc.c.inter cetera.de offi. or.glo.in cle.q̄uis.i.ꝟ.ad diuina. de fo. cōpe.que patienter audienda eſt. q: nō minus reus erit qui verbum dei negligēter audierit q̄ꝫ ille q̄ corpus xp̄i ſua negligentia in terrā cadere permiſerit.i.q. i.interrogo. et dicit canō ꝙ ſacerdote in eccľia dei verbū faciēte:qui egreſſus de auditorio fuerit.ſ.ex cōſuetudine vel cōtēptu excōicetur.de ꝯſe.diſt.i.ſacerdote. Uerbū diuinū diligenter ē audiendū.

foris[a] circa[b] ipā3 deambulādo aut cū alijs colloquēdo[c] vagari viſus fuerit: nō ſolū illi⁹ hore[d] ſ3 toti⁹ pn̄tiā[e] diei ipo fctō amittat. ¶ Qui ſi ſemel correctus nō deſtiterit p mē ſem diſtributiōib⁹ careat[f] vel grauiori ſi ptinacia[g] exegerit pene ſub iaceat: vt tandē deſiſtere cogatur. ¶ Prohibeaꝫ ēt ne diuina officia tumultuoſi[h] quorūcūq3 p eccłiam diſcurſus impediāt aut pturbēt[i]. ¶ Regłares[k] q̄ in cōuētualib⁹ eccleſijs circa p̄dicta[l] exceſſerit: ḡui pena ſuperioꝝ[m] arbitrio caſtigēt.

a ¶ Foris. id eſt extra.

b ¶ Circa. puta in cimiterio eccłie ꝯtiguo. ar. c. i. de cō. ec. vel al. li. vi. ꝺ ſen. ex. ſi ciuitas. e. li. aut i atrio eccłie qꝺ imunitate gaudet ſicut eccłia. c. ſi qs i atrio. c. id cōſtituim⁹. xvij. q. iiij. vł itellige circa eccleſiā3 vſq3 ad xxx. vel. xl. paſſus. nā imunitas eccłie extēdit forꝫ vſq3 ad xl. paſſus ſi maior ſit eccłia vł matrix vł vſq3 ad. xxx. ſi minor. puta capella ꝛc̄ xvij. q. iiij. ſicut antiq̄tus. c. fraꝫ. c. minor. vel poti⁹ intellige vſq3 ad modicā diſtantiā ab eccłia. ita ꝙ ex vagatōe ex̄ eccłiam poſſit pturbari diuinū officiū. hec eni dictio circa et ſiles ad modicū referunꝫ. ar. l. hec adiectio. ff. ꝺ ṽb. ſig. de dila. lr̄e. no. i. c. fi. de deſpō. ipu. ſpe. ti. ꝺ diſpu. ꝛ alle. §. p⁹ hec. ṽ. itē dictio ampli⁹. do. An. in. c. l3. de ꝑ. vel dic arbitrariū. ad hoc. c. i. §. officialis iunc. glo. in. ṽ. circa. de of. or. in. vi.

Eccłie atrium gaudet imunitate.

c ¶ Colloq̄ndo. colloq̄a ſunt i eccłia ꝓhibita. ꝫ. ti. i. c. i. ꝛ q̄. di. of. ſit ce. c. i. cū ſi.

d ¶ Hore. ſupple diſtributōes amittat

e ¶ Pn̄tiā. i. diſtributiones etiā aliaꝝ horarū3 ſiue alioꝝ officioꝝ diei amittat tā q3 ſi abſens ab eccłia fuiſſet. Et fa. iſte tex. ꝙ bn̄ficiatus habēs aliqꝺ ꝑuilegiū q̄ reſidet perdit illud ſi vagari incipiat. no. ꝫ. de col. §. itē ꝙ ad dictas. in. ṽ. reſidebunt. et vagabūdus ꝑdit ꝑuilegiū fori. et pōt vbilibet vbi reperiꝫ cōueniri. in auꝫ. vt nul. iu. §. ſi qs ṽo. col. ix. C. vbi de cri. agi op. l. i. ſpe. et Jo. an. i addi. de cō. iudi. adi. §. i. ver. xl. glo. ꝛ doc. in. l. heres abſens. ff. de iudi. Pan̄. i. c. fi. de fo. cōpe.

Priuilegiū perdit vagabundus.

f ¶ Careat. ipſo facto.

g ¶ Pertinacia. cū creſcente ꝯtumacia creſcere dꝫ pena. ff. de pe. l. relegati. c. cū nō ab hoīe. de iudi. cū ſi. et no. ꝙ hec dictio pertinacia ſonat in malā partem. de cle. ex. mi. c. fi. de pe. diſ. ij. pēnata. l. ſi ad ingr̄atū. l. oēs. de decu. lib. x. pſeuerātia aūt in bonā. no. Pau. in. cle. i. §. ceteꝝ. de vſufruc. vbi dꝫ ꝙ ille ptinax eſt q̄ valde ꝛ impudēter tenet aliqꝺ malū ꝛ affirmat. vn̄ ſi ioco vel ex lubrico ligue hoc aſſereret: nō eēt hereticus. xxij. q. ij. qꝺ ait gl. in cle. i. §. porro. de ſum. tri. ad hoc c. dānamus. in fi. e. ti. et ibi Flo. ptinax etiā eſt q̄ correctus nō deſinit peccare. vt h̄. ꝛ i iurib⁹ alle.

h ¶ Tumultuoſi. nam cū pace ꝛ deuote vota conuenit celebrari. C. de his qui ad ec. cō. l. denūciamus. v. q. iiij. in loco. de imu. ec. decet in. vi. ꝛ merito. cū ille q̄ colēdus eſt ſit rex pacificus. xxiij. q. i. niſi bella. in pro. decre. rex pacificus.

i ¶ Perturbēt. q̄ turbat diuinū officiū pōt ſine metu excōicatiōis eijci de eccłia c. veniēs. c. cū volūtate de ſen. exc. qꝺ intellige tā de turbatione facti q̄3 iuris. nā notorie excōicat⁹ p̄t ipune etiā cleric⁹ eijci de eccłia. no. ꝫ. de iter. indif. nō po. c. i. ꝛ no. Jo. an. in. c. ij. ne cle. vel mo. lib. vi. ꝙ mōachus q̄ ꝯ̄ ſtatutū illi⁹. c. itrauit ſcholas p̄t licite vi expelli. ar. d. c. veniēs. Et dicūt doc. in. c. ij. de pro. ꝙ licitū ē rectori eccleſie volēti celebrare alienos parrochianos cōtēpto ꝓprio pbr̄o miſſam ibidē audire volētes eijcere violēter: nō ſolum laicos ſed clericos. ar. d. c. veniens. vbi Hen. Itē pturbās diuinū officiū pōt excōicari ſi nō deſiſtat. c. dilectꝫ. de ap. et ſm legē capitaliter puniri. C. de his qui ad ec. ꝯf. l. denunciamus. in auꝫ. de ſan. epiſ. §. ſi quis autē cū ſacra. col. ix.

Officiū turbās diuinuꝫ ꝓijciaꝫ.

Excōicat⁹ notorie eijciaꝫ ab eccłia.

k ¶ Regulares. i. religioſi quicūq3. de regula. per totum.

l ¶ Predicta. deambulando vel colloquendo in eorum eccleſijs vel circa tpe diuinorum.

m ¶ Superiorū. abbatū

Contra turbantes diuinum officium vide [illegible]

ſcȝ vel priorū/cuſtodū/gardianorū: aut alioꝝ quibuſcūqꝫ noībus cenſeātur ad quos de iure religioſorum correctio pri mo ſpectat.c.ea que.de ſta.mona.ꝺ offi. ordi.quāto.in cle.cupientes.§.ꝙ ſi forte.de pen. not. late Joha.de lig.in clemen.ne in agro.de ſta.mona. panor.i c.cum cōtingat.de fo.cōpe.

¶ De pignorātib⁹ diuinū cultum.

a Abuſuȝ.p̄ſ.lo prohibet ecclesiā ꝯtrahere ſub pena ceſſationis a diuinis: obligatioqꝫ nulla decernit. ſcḋo taliter cōtrahentes punit.ſecunda ibi: ſtatuimus.

b ¶ Etiā.cōtinuat ad p̄cedens cap.

c ¶ Cultui.in cu⁹ diminutionē ſtatutū ſine cā nō valet.de ꝯſti.ex pte.§.I pro. .§.qbus ad plenū.ꝟ.ſic dimittit.cū ſi.

d ¶ Canonici.ſeculares.idē in regularib⁹ paritate rōnis.ad hoc.c.ſi canonici de offi.or.in.vi.qꝺ hȝ locū in regularib⁹ ꝓpter.c.q̄uis.eo.ti.ꝛ dic canonici id eſt capitulū vel ꝯuētus: qꝛ pauci nō poſſent hoc facere. ꝺ his q̄ fiūt a maio.pte ca.c. queſiuit: nec obligare ecclīaȝ niſi quatenus in ipſius vtilitatē verſum eſſet.c.qꝺ q̄buſdā.de fideiuſ.c.i.ꝺ depo.cū ſinguli de capitulo nō habeāt dn̄ium: ꝛ adminiſtrationē rerū eccleſie: ſed ip̄m capitulū xij.q.ij.qui manumittitur.

e ¶ Cōtrahentes.cū ecclīa ꝯtrahēs in cauſa mutui: licet teneatur ꝓbare pecuniā verſam in vtilitatē ecclīe ad hoc vt eccleſia efficacē habeat actionē ꝯtra ecclīaȝ.c.i. de depo.c.qꝺ q̄buſdā. de fideiuſ. in auth. hoc ius porrectuȝ.C. de ſac.ſanc.eccle. xij.q.ij.hoc ius. I alijs tn̄ ꝯtractib⁹ initis cū eccleſia nō eſt neceſſe. not. Inno.I.ꝺ. c.i.de depo. ſpeciale em̄ eſt in mutuo ne prelati ſint faciles ad mutuandū pecunias: ꝛ creditores ad tradendū. ꝛ p cōſequēs facile deuenire t ad diſtractionē rerū eccleſie. in alijs tn̄ cōtractib⁹ oportet cōſtare eccleſiā vel p̄latū recepiſſe pecuniā: nec ſufficeret ſola ꝯfeſſio p̄lati ꝯfitētis preciū recepiſſe. aliud em̄ eſt cōfiteri precium recepiſſe: ꝛ aliud veraciter recepiſſe.l.ſi ex cautione.cū ibi no.C.de non nu.pecu. ꝛ cū alienatio rerū ecclīe a iure ꝑmittat cū certa ſolēnitate ꝛ ex certis cauſis non pōt p̄latus habere fidē de p̄cio: nec ſufficit ei⁹ cōfeſſio ſup p̄cio recepto niſi appareat aliter ſolutū vel ꝯuerſum in cauſaȝ propter quā alienatio fuit facta. nam vbicunqꝫ alienatio ꝑmittit ꝓpter cām nō pōt haberi fides ꝺ p̄cio. pȝ l.l.a diuo pio.§.ſȝ ſi emptor.ff.ꝺ re iudi.ꝛ ibi Bar. l.ſi ꝓcurator.ff.de iure fiſ. no. pan̄.cōſi. xlij.p Bal.in.l.inciuile.C.de rei vē.Itellige etiā ꝙ I mutuo nō eſt neceſſe ꝓbare verſionē: niſi vbi ꝓ ſatiſfactōe oporteret ꝯuenire ad diſtractionē imobiliū vel mobiliū preciſoꝝ.ſecus ſi poſſit fieri ſatiſfactio de fructib⁹.no. Inn.I.ꝺ.c.i.de depo. p.ꝺ.auth.hoc ius.in ꝟ. et is creditor.vbi apponit dictio is vel hic.quaſi ꝟſum dȝ ꝓbari p creditorē in illo caſu vbi op⁹ eſt diſtrahere imobilia vel mobilia p̄cioſa ꝓ ſatiſfactione.et qꝛ in diſtractione fructuū nō ḡnatur p̄iudiciū/niſi p̄lato viuēti q̄ ex eis viuere dȝ. Et nota ꝙ tūc ꝯtractus dꝫ celebrari cū ecclīa qn̄ fit in p̄n̄tia p̄lati ꝛ capituli q̄ repreſentāt ecclīam.c. req̄ſiſti.de teſta. Dicit tn̄ Archi.in.ꝺ.c. hoc ius.ꝙ non ſit neceſſaria ꝓbatio ꝟſionis ſi mutuū factū eſt prelato ꝛ caplo.ſentit Inno.I.ꝺ.c.i.de depo.ſicut ſi fuerit mutuū factū ciuitati p̄ſente ppli cōſilio: ſed alteri eorū nō ſufficeret. videt velle glo. in.ꝺ.auth.hoc ius.ſȝ pan̄.tenet cōtrariū vt debeat ſemp ꝓbari verſio vbi dȝ fieri diſtractio imobiliū et mobiliū p̄cioſorū: vt no.in.ꝺ.c.i.de depo.I.ꝺ.c. qꝺ quibuſdam.Arch.ſequit Bar.in.l.ciuitas.ff.ſi cer.pe.ꝛ Cy.in.ꝺ.auth.hoc ius.qꝛ vniuerſitas bene pōt facere conditionē eccleſie deteriorē.ar.C.de ſacroſan.eccle.l.iubemus.idē de Imol.in cle.i.de re.eccle.nō alie. ben.in.ꝺ.c.qꝺ quibuſdā. Bal.ideȝ

Cōtrahēs cuȝ ecclīa an dēat ꝓbare ei⁹ vtilitatem ꝟſum.

Mobilia p̄cioſa eq̄parant imobilibus.

¶ Item acceptat decretum quod incipit.

¶ De pignorātibus cultū diuinū

Abuſum[a] etiam[b] illuȝ cultui[c] diuino manifeſte derogantem: quo nonnulli eccleſiarum canonici[d] contrahentes[e] debita ſic ſe

in.d.auk. vbi dicit ſufficere cōfeſſionem ꝑlati ꝛ capituli ſi ꝯcurrerēt cōiecture cū ꝯfeſſione: vt qꝛ monachi nil habebāt de frumento vel erāt nudi.nūc vero appa= ret ꝙ vixerūt de frumento ꝛ ꝙ ſunt veſti ti. Barba. in.d.c.i. de depo. poſt mul= tas opiniones con cludit ꝙ ſi mutuū factū eſt ſoli ꝑlato vel aliȷ̄ beneficiato nō tenet eccleſia niſi ꝓbetur ꝟſum p.d. auk.hoc ius.l.ij.C.qn̄ ex fa.tu.qꝛ prela= tus equiparak tutori.c.qͥliter.ij. d accu. glo.in.l.ſi populi.ff.de neg.geſt. tenebit tn̄ ipſe mutuū recipiēs de fructib⁹ eccle ſie ſoluere.c.ex pręſentiū.et ibi Inno.de pig.idē ſi mutuū fiat ſoli eccleſie.ſi vero mutuū fiat prelato ꝛ eccleſie ſimul non eſt neceſſaria ꝓbatio verſionis. ſic intel ligitur.d.auk.hoc ius.idē barba.in.d.c. qd quibuſdā.dicens ꝙ illud qd religio= ſi expēdūt i pulchris equis vel fulgidis veſtib⁹ aut pinguibus morſellis nō pōt dici ꝟſum i vtilitatē monaſterij.oportet eīm ꝙ vtilitas ſit euidēs:nec credit ꝟſuꝫ lꝫ ſcriptura publica ſup hoc ſit cōfecta: niſi al's ꝓbaret ꝑ legitima documenta. no.Guil.in cle.i.de reb.eccle. nō alie.

Mutuū ſi ꝑlato ſit fctm̄ an tene atur ec= cleſia.

creditoribus[a] obligāt: vt niſi ſtatu to[b]tpe ſatiſfaciāt[c]a diuinis ceſſet[d] officijs: abolentes[e] et obligationē

a ¶Creditorib⁹. hui⁹ dictiōis gn̄alis appel.eſt ad oēs ꝯtus.nam is creditor eſt cui aliqd debet.ff.ſi cer.pe.l.i. de ꝟb. ſig.l.creditores.cuꝫ.l.ſeq. aliqn̄ capit ꝓ mutuatore.l.ij.ff.ſi cer.pet.ad macedo. l.ſi.aliqn̄ dicit creditor is qui probat pe= cuniā in vtilitatē dn̄i eſſe cōuerſam.ff.ſi cer.pe.l.ciuitas.C.de ſa.ſanc.eccle.auk. hoc ius.ſi aduer.cred.l.i.cum ſi.

b ¶Statuto.i.ꝑfixo iter eos ꝛ credito= (res.

c ¶Satiſfaciāt.ſatiſfit credi= tori ſiue precio ſoluto ſiue alio dato:aut quōcūqꝫ voluerit creditor.ff.de pig.act. l.ſi rem.§.ſatiſfactuꝫ. de ꝯhen.emp.l.vt res.not.in.l.i.ff.q ſatiſda.cog.in.l.ſtipu lationū.§.ſatis acceptio.in glo.in ꝟ.ſa= tiſfieri.ff.de ꝟb.obli.doc.in.c.ꝑterea. de ap.Spe.ti.de obli.ꝛ ſol.§.ij.ꝟ.qd ſi ꝯ te lata.Jo.an.in.c.pctm̄. de reg.iur.in.vi. Bal.in.l.ꝑ diuerſas.C.manda.

d ¶Ceſſetur.hāc ceſſationē a diuinis nō poſſunt facere canonici vel cōuētus ex quacūqꝫ cā: niſi eis cōpetat ex ꝯſuetu dine vel al's ꝛ obſeruatis certis formis. de qb⁹ in.c.irrefragabili.§.ceteꝝ.de offi. ordi.l.c.ſi canonici.in.c.q̄uis.e.ti.in.vi. et eſt differētia iter ceſſatiōes a diuinis ꝛ interdictū: qꝛ ceſ ſatio a diuinis ē qd facti/nec ē aliud q̄ ſuſpendere organa miniſtrorū vt ibi nō celebrēt/nec medio tpe dr̄ talis ecclīa interdicta.vn̄ tunc ibi celebrās nō efficeret irregularis: vt no. doc.i.d.c.irrefragabili.i.d.c.ſi canonici. qd limitat Archi.in.c.is q̄. de ſen.excō. in.vi.qn̄ celebrat in ecclīa i qua eſt ceſſa tio diuinorū indicta auctoritate ꝓpria: iuxta formā ꝯſuetudinis ab alio q̄ a le= gato vel epō vel pape delegato.ſi aūt fit ceſſatio auctoritate illorū credit ꝙ ſit ir= regularis. ſic itelligit qd no.Inno.in.c. nō eſt.de ſpon.ꝛ idē hen.ibi.ꝛ Ab.i diſt. iter.car.dicit i.d.c.nō eſt.ꝙ ſi ceſſatio di uinoꝝ eſt gn̄alis:puta q̄ fit a canone vel ſynodo:tūc cū iſta equiparet interdicto in cle.i.de ſen.excō. eā violās efficit irre gularis.ſec⁹ vbi ceſſatio eēt ꝑticularis. hec nō placet Panor.ꝛ moder.in.c. dile ctis.de appel. dicentib⁹ ꝙ celebrās etiā in ceſſatione gn̄ali ciuitatis vel ville nō efficeret irregularis:cū non ſit iure cau tū:ꝛ regula eſt vt nūq̄ qs incurrat irre= gularitatē/niſi i caſib⁹ in iure exp̄ſſis:vt d.c.is qui.nec obſtat.d.cle.cū loquat in ſuo caſu.pene autē nō debēt extēdi.c.in penis.de reg.iu.l.vi.Sn̄ia ꝟo interdicti eſt qd iuris. vn̄ celebrās i loco iterdicto icurrit irregularitatē vt.d.c.is q̄.niſi i ca ſib⁹ a iure ꝑmiſſis.c.alma.d ſen.ex.l.vi.

Ceſſa= tio a di= uinis qn̄ ꝛ per q̄s pōt.

Irregu laritas nō icur rit niſi exp̄maſ

e ¶Abolētes.valde eīm hmōi abuſus eſt irrationabilis:cū ſit ꝓ debito pigno= rare cultū diuinū:vt patet ex rubri.ꝛ ec= cleſijs ſine culpa earuꝫ debita obſequia ſubtrahere:qd fieri non dꝫ.c.alma.circa prin.de ſen.excō.l.vi.ſine cauſa rōnabi= li ꝛ manifeſta.c.ſi canonici. de offi.ordi. eo.li.puta ad repellendas graues iniu= rias ecclīe ꝛ pſonis eccleſiaſticis factas c.q̄uis.de offi.or.l.vi.cle.i.§.in ceſſatio=

nibus.de ſen.exco.nō ꝑ pēſione ſubtracta aut minima offenſa: vt no.i.d.c. ſi canonici. Jo.an.in.c.queſiuit.de his q̄ fi.a maio.pte capi.preſertim ſi fieret ceſſatio gnalis: ſic ꝛ interdictū ꝓhibetur fieri in ciuitatē/caſtrū/ villā / aut aliud territoriū ꝑ cauſa pecuniaria.not.doc.i.c. cuȝ in partibus. de verbo.ſig. Joh.cal. in tractatu de inter. ptȝ in extra.Bonifa.viij.prouide.quam alleg. Jo.an.in.c.ſi ciuitas.de ſen. exco. in.vi.in no.ſecꝰ in excōicatiōe. de appel. pterea.Sed ob.huic.c.d offi.dele.p.ꝛ.g. cum ibi no.vbi quis ſe obligat ſub pena excōicationis ꝛ interdicti.in.c. cum dilecti.de elec.c.vlti.de fal. ſub pena priuationis beneficij.igiꝛ canonici poſſunt ſe obligare ſub pena ceſſationis a diuinis q̄ equiparaꝛ iterdicto. Dic ꝙ nemo pōt ſe obligare ſub pena excōicatiōis vel interdicti ꝑ viā pacti: ita ꝙ pactuȝ ſit ſola cauſa imediata excōicationis : qꝛ nemo debet excōicari ſine cauſe cognitiōe ꝛ cōtumacia.c.nemo.xi.q.iij.nec pōt ſeparari a gr̄a dei : niſi p̄mo delinquat.x.q.iij. illud.de re iudi.cū eterni.in.vi.ideo niſi quis ſit in culpa ꝛ ꝯtumacia nō dȝ excōicari etiā ſi priꝰ eſſet in culpa in nō ſoluēdo : dūmō tpe excōicationis ſit ſine culpa.c.cum tu. de vſur.c.odardus. de ſolu.nec ferri debet ſine monitione p̄cedēte.c.ſacro.de ſen.excō.ſic poſſet intelligi iſte tex.ſed bene pōt ſe obligare ſub pena excōicationis : non ꝙ pactū ſit cauſa immediata excōicationis:ſed ꝯtumacia vera vel p̄ſumpta.vt qꝛ debitor confiteꝛ debitū corā iudice:ꝛ iudex extunc cōdēnat eū ad ſoluendū creditori : ꝛ conſentiente debitore fert excōicationē ſub conditione niſi ſatiſfaceret in termino.tunc eīn elapſo termino erit excōicatus ſine alia monitione.ꝛ hoc caſu nō ip̄m pactū ſȝ ipſa ꝯtumacia vera vel p̄ſumpta in nō ſoluendo in tpe debito eſt cauſa excōicatiōis: vt no. Jnno.ꝛ alij doc.i.d.c.p.ꝛ.g. vel potes dicere melius ꝙ contraria loquūtur in perſonis p̄uatis que poſſunt facile ſe obligare : hic in collegio vel canonicis qui non poſſunt ſpecialiter obligare res imobiles aut mobiles precioſas eccleſie ſine ſolennitate requiſita in alienatione.xij.q.ij.ſine exceptiōe.c.nulli.de reb.eccle.nō alie. ꝛ ibi panor. et in c.i.de pigno.qꝛ res prohibita alienari nō poteſt pignorari: ſi detur in pignꝰ reale ꝑ tāta quātitate ꝙ non ſit ſpes luitionis:cū de facili deueniretꝛ ad diſtractionē debitore differente ſoluere.l.i.§.cū rem.ff. q̄ res pign. obli.poſ.Bart.in.l.in quoꝝ.ff.de pig.in. l.rē legatā.de adi.lega.Bald. in.l.fi.C. de rebꝰ alie.non alienā.in.c.i.p quos fi. inueſ.col.x.Spe.ti.de here.✠.in fauorē. multominus poterūt canonici obligare cultum diuinū: qd fieret ſi poſſent ꝯtrahere ſub pena ceſſationis a diuinis. Jtē ob.J.de inter.indiſ.nō po.c.i.cum ibi no. vbi ꝑpter culpā rectorū ecclie pōt eccleſia interdici. Solu.ibi loquiꝛ in delicto: hoc.c.in debito.ꝑpter cuiꝰ nō ſolutionē nō debȝ fieri interdictū: vt dictū eſt.igiꝛ nec fieri ceſſatio cultus diuini.

Obligari an aliqs poſſit ſub pena excōicationis.

hmōi etiam ſi iureiurādoᵃ firmata ſit irritā decernētes. ¶ Statuimꝰ

a ¶ Jureiurando.cum eīn lex contractum reprobat iuramentū in cōtrarium factū non valet.ff.de lega.i.l.ſi qs inquilinos.§.ſi quis.C. de legi.l.nō dubium. de fo.compe.ſi diligenti.vbi doc.ſed ob. auꝛ.ſacramēta puberuȝ.C.ſi aduer.vē. de iureiur.cū cōtingat.c.licet. eo.ti.l.vi. c.q̄uis.de pactꝫ.eo.li. Solu.quādo lex eſt fundata p̄ncipaliter in fauorē priuati:lȝ in ꝯſequentiā ꝛ ſecūdario ſit fundata ſup publica vtilitate:iuramentū obligat iurantē: vt in ꝯtra.quia cum lex non ſit fraudata ſup fauore publico: nec iuramentū contineat in ſe aliquā turpitudinē ex parte iurātis vel materie ſuper qua fuit preſtitū:nō pōt lex īpedire quominus qs ſe obliget deo. nā iuramentū principaliter dirigitur in deū.c. debitores.de iureiur.et deus p̄cepit ſibi reddi iuramenta.c.ꝛ ſi chriſtus.eo.ti. et q̄uis lex poſſit ad cōmodū ſubiectoꝝ impedire obligationē querēdā homini.l.cū lex. ff.de fideiuſ. non tn̄ obligationē quērendam deo:cū lex ſubijciaꝛ deo. ad hoc.c.

Juramētū ꝯ legē factuȝ an obliget iurātē.

ſi habes.xxiiij.q.iij.xi.q.iij.iulian⁹. q̄n= imo nec etiā lex canonica poſſet in fauo rē priuatū impedire obligationē querē= dā deo.per cap̄.ad aplicam. de regula. ſꝫ vbi lex eſt fundata p̄ncipaliter i fauo= rem publicū:tūc iu ramentū p̄ſtitū con tra legē ad publicū ſtatum ſpectañ. nō valet:vt hic. ⁊ in cō cor.qꝛ nec cōſuetu= do hoc caſu valeret.c. cū inter vos.c. cū venerabilis.de ꝯſue. Dy.in regula non eſt obligatoriū.de reg.iur.in.vi.Bar.l.l. ſi q̄s.p eo.ff.de fideiuſ. Pe.de anch.in re pe.c.canonū.de ꝯſti.doc.in.d.c.cū cōtin= gat. Pau.de caſt.conſi.xcviij.ciij.

vt q̄ talē[a] illicitū cōtractū fecerint: triū[b] mēſiū fruct⁹[c] ipius eccl'ie[d] applicādos ipo fctō amittāt[e]: ⁊ q̄diu

a ¶ Talē. pignoraticiū cultus diuini.

b ¶ Trium. Quid ſi durāte iſto trime ſtri quo canonici ſunt ſuſpēſi a fructib⁹ ipſi⁹ eccl'ie pcipiendis ꝯtingat eos iterū facere aliū ſimilē ꝯtractū illicitū ⁊ ſic in cidūt in nouā penā alterius trimeſtris: nunq̄d iſtud ſecūdū trimeſtre icipiet ſta tim poſt factū cōtractū:an debeat expe= ctari finis p̄mi trimeſtris: videt̃ per no. p Jo.an.in ſi.in.c.cū in cūctis.de elec.§. fi.in addi.ſpe.ſup ru.de cle.nō reſi. ꝙ ſe cūdū trimeſtre icipiat ſtatim poſt factū ꝯtū:ita ꝙ priora tpa ꝯfundant̃ in ſecū= dis.qꝛ ex quo pena imponit̃ ipo iure dꝫ icipere ſtatim poſt cōmiſſum delictū.ar. l.in ſenatus.§.vlt.ff.ad turpil.idē videt̃ velle in ſi.in cle.ij.ð magiſ.ad hoc.Š. de anna.§.itē ꝙ ſi eccl'ia.cum ibi no. qð no. Oldr.ꝯſi.l.ꝙ in gr̃a ꝯceſſa alicui ad q̄n= quēniū alio quinquēnio pendēte ſtatim tp̄s currit a tpe date.ſꝫ hoc eſt:qꝛ gr̃a dꝫ ſtricte interp̄tari in p̄iudiciū tertij.⁊ ſibi imputet q̄ primā gr̃am tacuit. vñ plus placet ꝙ ſcðꝫ trimeſtre incipiat currere finito p̄mo: cū gñaliter ⁊ indeterminate hm̄oi pena hic apponat̃.p no.p Bart. in d.l.in ſenatus. vbi format.q.ſtatuto ca= uet̃ ꝙ cōmittēs homicidiū ſoluat mille et ſtet ad ꝯfinia p decēniū durāte primo decēnio homicida cōmiſit aliud homici diū.Querit̃ nunc vtrū debeat expectari finis p̄mi decēnij: an vero ſcðm decēniū debeat imediate currere:/et concludit ꝙ q̄ñqꝫ pena apponitur ſpāliter.puta dicit ſtatutū ꝙ ſtet ad ꝯfinia p decenniū a tpe delicti cōmiſſi:et ſic determinat tp̄s. tūc ſcðm decēniū dꝫ ſtatim currere:al's non eſſet illud decēniū ſꝫ aliud.arg.bo.l.l.ſi vſufruct⁹.ff.de vſu fruc.le.aut pēa ap= ponit̃ gñaliter ⁊ in= determinate: puta ſtet ad cōfinia p de cenniū : tūc incipit ſecūdū decenniū finito p̄mo:qꝛ alias nō ſolueret penā delicti.fa.c.i.de peñ.ff. de fur.l.inter oēs.C.e.ti.l.ſubtracto.vbi caſus ſupueniēs nō excuſat a pena p̄ce= dētis culpe.idē Pañ.in.d.c.cū in cūctis.

Tpa in punitio nib⁹ an ꝯfundā tur.

Pena ipo iure ipoſita incipit poſt cō miſſum delictū.

c ¶ Fruct⁹.hic ē noua ſuſpēſio a pcipiē dis fructib⁹ eccl'ie ad tp̄s ⁊ de multiplici ſuſpēſione not.in cle.cupiētes.de pe.

d ¶ Eccl'ie.cui facta eſt iniuria p ſub= tractionē diuinorū officiorū.ad hoc.c.ſi canonici.§.ſi autē.de offi.or.in.vi.de fo. cōpe.c.ij.de pe.p̄ſby.in auť.ð ſanc.epiſ. §.ſi q̄s aūt.col.ix.c.de hoc. cū ibi no. de ſimo.fa.ꝙ cū quis alterius cōtēplatio= ne priuat̃ aliquo lucro:lucrū illi i dubio querit̃ cui⁹ cōtēplatione priuat̃.l.ſi lega tari⁹.C.de lega.l.cū emācipati.§.ſi duo ff.de colla.bo.l. poſt legatū.§. amittere. ff.de his qui.vt in.l.ſi defunctus.C. de ſuis ⁊ legi.ad hoc.c.qꝛ clerici.iūcta glo. in ver.ſpoliādos.de iur.pa.c.ſi diligēti. iūcta glo.in ver.perdant.de fo.cōpe.no. Bar.l.l.ij.§.ſi q̄s ex liberis.ff. ad tertul. qð intellige cū quis priuat̃ alteri⁹ contē platione ex diſpoſitiōe legis : ſecus ſi ex diſpoſitione hoīs ſeu teſtatoris : tūc eñ querit̃ ſubſtitutio coheredi ipſi⁹ priuati: nō illi cuius ꝯtēplatione priuat⁹ eſt.tex. eſt cū glo.in.l.vxorē.§.heres.ff. de leg. iij.⁊ ibi Bar.⁊ Bal.in auť. cui relictum. C.de indi.vidu.Ludo.in ſingu.

e ¶ Amittāt.ſi tñ iterim illos pciperēt nō eſſent irregulares : cū hoc nō ſit iure exp̄ſſuꝫ.de ſen.exc.is q̄.li.vi.nec bñficijs p̄uati cū hoc nō exp̄mat̃: ſꝫ in caſu.c.i.§. fi.⁊.c.cupiētes.§.ceterū.de elec.li.vi.ſe= cus.quid aūt ſi iſti ſuſpēſi nollēt iterim officiare eccleſiā/⁊ an interim eligāt vel eligantur.vide no.in.d.§.ceterum.

diuina nō reſumpſerit[a]: nullos ex ipſa eccleſia prouentus pcipiant[b].

¶ Item acceptat decretum quod incipit.

¶ De tabula pendente in choro.

Ut cuncta[c] in domo[d] dei ordinate[e] pcedant: ⁊ q̄libet ſciat

Contractus an poſſit p ꝯhentē ipugnari.

a ¶ Reſumpſerint. arg. a ꝯtrario q̄ cō trahēs pōt venire cōtra ſuū ꝯtractū a iure reprobatum. l. i. C. de lib. cau. c. noſti, vbi glo. ⁊ docto. de elec. et hoc preſertim qn̄ ꝯtract⁹ nō tenet rōne pſone ꝓhibite: ſiue ex defectu adminiſtratiōis. l. iubem⁹. §. iconomus C. de ſa. ſan. eccl. c. ſi q̄s p̄ſbyterorꝝ. de re. ecc. non alie. vbi doct. pōt em̄ p iura alle. cleric⁹ alienās rem eccl'ie eā reuocare etiā ſi iuraſſet nō cōtra venire: q̄a iſtud iuramētū eſt ꝯtrariū primo quo iurauit nō alienare. ideo nō valet ꝯtra primū qđ valuit. c. itellecto. de iureiur. per glo. in. c. lȝ. eo. ti. in. vi. et rex vel imperator qui immoderate alienauerit iura regni ſui cū enormē alienationē in p̄iudiciū corone facere nō poſſit. d. c. itellecto. c. dilecti. de maio. et obe. Oldr. ꝯſi. xciiij. ccxxx. Paul. cōſi. lxxij. no. ꝫ. in pro. §. q̄b⁹ ad plenū. idē vbi nō tenet alienatio propter defectū rei: q2 non ſit in cōmercio. l. queādmodū. C. đ agri. ⁊ cē. li. xi. vl' rōne publice vtilitatis. l. iuriſgentiū. §. ſi paciſcar. ff. de pact. aut turpitudīs: vt. d. l. §. ſi ob maleficiū. q̄ oia ꝯcurrūt in pignoratiōe cult⁹ diuini: merito ergo reprobaꝛ.

b ¶ Percipiāt. ad hoc. c. ſi canonici. de offi. ordi. in. vi. Et eſt hic op. arg. ꝓ opi. dicentiū q̄ ſi obligatus ad horas dicendas omiſit eas dicere ſine cauſa rōnabili: teneaꝛ ad reſtitutionē fructuum eccleſie interim per eū receptorū. de quo no. ꝫ. qua. ho. ca. ſint di. ex. cho. c. i.

¶ De tabula pendente in choro.

Ut cūcta. ſe ſummat. ⁊ habet duas partes. ſcđa ibi: qui autem.

d ¶ Domo dei. i. eccl'ia q̄ dom⁹ dei eſt. i. q. iij. nō ſolū. de cuſto. euca. c. ij. de vi. ⁊ ho. cle. cū decorē. xxiiij. q. i. oib⁹. de imu. ec. decet. in. vi. q2 de⁹ ibi ſpāliter coliꝛ. vn̄ in ea habitātes xp̄s ꝓtegit. ⁊ ſicut a domo p̄uata debitor nō dȝ extrahi. ff. de in ius voc. l. plerīq3. ⁊ ibi doc. de re. iur. l. nemo. cū ibi no. in auk. de ſanc. epiſ. §. ſi qn̄. colla. ix. Bart. in. l. ex oibus. C. de decu. li. x. Pau. de caſt. ꝯſi. xli. ſi ſatiſdet vel cū creditore cōponat vel dicat ſe paratū ſoluere. Jo. an. in no. in. c. romana. de fo. cōpe. in. vi. al's ſi poſt p̄ceptū de cōparēdo ſit cōtumax poſſet extrahi. Bar. i. l. cū eo. ff. ad. l. iuli. pecu. nec ab eccleſia m'ltomagis q̄ reos ad eā fugientes defendit eſt q̄s extrahēdus. xvij. q. iiij. reū. Oldra. ꝯſi. liiij. cliiij. et de multiplici noīe eccleſie vide Archi. in. c. i. de conſe. ec. vel al. in. vi. aliquādo capiꝛ domus dei ſpāliter pro hoſpitali. c. dilectis. de ap. qđ habet imunitatē ſicut eccleſia. no. Archi. xvij. q. iiij. diffiniuit. Bal. in. l. ſi quis. §. in oib⁹. C. de epi. ⁊ cle. qđ verū ſi eſt ꝯſtructū auctoritate ep̄i. tūc em̄ habet priuilegia eccleſie. l. oia. ⁊ ibi Bar. C. de epi. ⁊ cleri. c. ad hoc. ⁊ ibi Panor. c. de ȝenodochijs. de relig. do. cle. q2 ꝯtingit. co. ti. Bald. in auk. quas actiōes. C. de ſac. ſan. eccle. Joh. an. in. c. i. in no. de reſti. in integ. lib. vi. et reſtituiꝛ in itegrū: ſicut eccl'ia. ad hoc. l. orphanotrophos. ⁊ ibi Bal. C. de epiſ. ⁊ cleri. vbi hoſpitale equiparatur miori. d. cle. q2 ꝯtingit. Bal. in auk. hoc ius porrectū. C. de ſac. ſan. ec. ⁊ minori eq̄paraꝛ eccl'ia. c. i. de in iteg. reſti. vn̄ bona hoſpitalis ſine ſolēnitate alienari nō poſſunt ar. d. iuriū. Pau. de caſt. conſi. xvi. hoſpitale autē conſtructū ſine auctoritate epiſcopi non diciꝛ locus pius ⁊ religioſus: nec gaudet p̄uilegio piorum locorū. no. xviij. q. ij. quidā. Pau. conſi. ccxcv. ⁊ poteſt alienari ab edificāte. doct. in. c. inter dilectos. de dona. Bal. in marg. in ver. hoſpitale. ſi t̄n deceſſit q̄ illud edificauit non poteſt ad humanos vſus redire. in auk. de eccle. ti. §. ſi quis. coll'. ix. Panor. in. d. c. ad hoc. c. inter dilectos.

Eccl'ia defēdit ad eam fugientes.

Hoſpitale leſuȝ reſtituitur i itegrū.

e ¶ Ordinate. decanus aut ali⁹ cui incūbit inuigilare debet ne q̄d inordinate fiat in eccleſia. ꝫ. quo. di. offi. ſit cele. c. i. in fi. q2 nichil dȝ eſſe inordinatū. lxi. diſ.

quid agendum īminet. Statuatur tabula[a] aliqua cõtinue pendens in choro in qua quid per vnũquẽq; ex canonicis[b] vel alijs beneficiatis in ſingulis horis per ebdomadam: aut maius tempus cantandum legendũve ſit deſcribatur.

¶ Qui autẽ ſecundũ q̃ ibi deſcriptum fuerit facere per ſe vel aliũ[c] neglexerit ꝓ qualibet hora[d] diſtributiones[e] vnius diei amittat.

¶ Itẽ acceptat decretũ qḋ incipit. ¶ De his qui in miſſa nõ cõplent Credo/vel cantant cantilenas/vel nimis baſſe miſſam legunt aut ſine miniſtro.

ABuſum[f] aliquarum eccleſiarũ in quib⁹ credo in vnũ deum quod eſt ſimbolum[g] et confeſ=

miramur. et qḋ ibi no.Archi.vij.q.i.nichil.de accuſa.qualiter.i. l auť.de here. et fal.§.inordinatum.ccl.i.

a ¶ Tabula. lignea pice aut papiro munita ad ſcribẽdũ.⁊ dicunť tabule cuiuſcunq; maťie ſint ſiue lignee/ſiue mẽbrane/ſiue ex corio ff.de bo.poſſ.ſm tabu.l.i. aliqñ differt tabula a mẽbrana vľcarta.ff.ḋ rei vẽ. l.in rem.§.ſed ⁊ id.

b ¶ Canonicis.q̃ de iure teneť ad reſidentiã ꝑſonalẽ in eccľia vbi hñt ꝑben dã.c.extirpande.§. qui vero. de pre. et pñt ad reſidẽtiã cõpelli ſub pena ꝑua tionis.c.ꝑuenit.de ap. ideo de iure nõ pñt ꝑ aliũ deſeruire.ad hoc.c.cõquerẽte. de cle. nõ reſi. ⁊ vide no.ſ. l ꝓhe. §.q̃bus ad plenũ. in ħ. nõ reſidẽt. nõ poſſet tñ eṗs illos priuare ꝓpter nõ reſidentiã ſine caplo.Oldra.ɔſi.cxxiiij.

c ¶ Uel aliũ.reſpicit cõſuetudinẽ plurimũ locorũ vbi canonici faciũt deſeruire in ſua ſeptimana ⁊ dicere magnã miſſaʒ per aliũ ſiue canonicũ:vt in eccľia aurelianeñ.ſiue ꝑ vnũ de vicarijs eccleſie:vt in eccleſia pariſieñ.no.Hen.in.c.ꝑnicioſus.de cele.miſ.aut ꝑ vnũ aliũ ydoneuʒ ceſſante ſpãli ɔſuetudine eccleſie.

Canonici pñt ꝑ alios officiare.

d ¶ Hora.i.ſi in vna hora: puta prima nõ deſeruiat:ꝑdit diſtributiones vnius diei.⁊ ſi in alia hora deficiat etiaʒ perdit diſtributiones alterius diei:vt ad multiplicationẽ defectuuʒ in ſingulis horis multiplicetur pena.

e ¶ Diſtributiones.quotidianas. Ad hoc.ſ.quo temp. quis debet eſſe in cho. c.i.§.iubet.cum ibi nota.

¶ De his qui in miſſa non cõplent credo:vel cantant cãtilenas:vel min⁹ baſſe miſſam legunt:aut ſine miniſtro.

ABuſum.ꝑmo ſex abuſus in diuino officio dãnat. ſcḋo tranſgreſſores punit.ſecunda ibi:ſtatuimus.

f ¶ Abuſum. ſonat in malũ.ſ. de pig. cul.di.c.i. de reſcri. nõnulli.de rap.l archiepatu. xxxvi.q. i.§.cũ ergo. ḋ ɔſue. ex pte.cũ ſi. qñq; in bonũ. no.Archi.in c.ꝑuilegiũ. xi.q.iij.

g ¶ Simbolum. Simbolum eſt qñq; ſunt ſimbola. Unũ eſt iſtud quod quintũ eſt ſcḋm l nicena ſy plex. nodo factuʒ. xv.di. canones ꝓpter grecos q̃ nõ credebant q̃ ſpũſſctũs ꝓcederet ab vtroq;.de cõſe.di.v.c.pe.⁊ fi. de ſum.tri.c.i.li.vi. et propter arrianos q̃ coeternũ patri filiũ nõ agnoſcentes diuerſas in trinitate ſubſtantias aſſerebant. xxiiij. q.iij.c. quidã ħ.arriani.⁊ caniť hoc ſimbolũ in miſſa poſt euãgeliũ ꝓpter diuulgationẽ publicã veritatis et pacẽ eccľie redditã tẽpibus illis q̃bus fuit traditũ. in miſſa tñ cõmemorationis nõ dʒ decantari: ſicut nec hymn⁹ angelicus: lʒ ꝓpria ꝑfatio dicatur:vt iter ſolẽnitatẽ ⁊ cõmemorationẽ differẽtia oſtendať. de cele.miſ. cõſiliũ.in quo multi ſacerdotes errãt q̃ cõiter in miſſa cõmemoratiõis/maxime btẽ marie virginis dicunt Glia in excel. aut Credo in vnũ deũ ⁊c. Aliud eſt ſimbolũ qḋ eſt primũ traditum a.xij.aplis. qḋ incipit.Credo in deũ patrẽ. qḋ diciť ad primã ⁊ cõpletorium:quia in principio eccleſie ⁊ in fine eadẽ fides non deficit/nec deficiet.⁊ diciť ſub ſilentio.ꝓpter ſimplicẽ fidei cõfeſſionẽ quam continet. ⁊ ꝓpter ꝑſecutionẽ eccleſie in qua fides publice nõ potuit diuulgari in ꝑncipio eccleſie.ſimiliter nec l fine poterit ꝓpter

ſio fidei[a] noſtre non complete vſ𝔮 in finem cantatur: aut prefatio[b] ſeu oratio[c] dominica omittitur vel in eccleſiis cantilene[d] ſeculares voci ammiſcentur/ ſeu miſſa etiam priuata ſine miniſtro/ aut preter[f]

perſecutionem antixp̄i. et iſtud ſimbolū debēt diſcere cathecumini añ𝔮 baptiſentur. de ꝯſe. di. iiij. nō liceat. ⁊ dȝ p̄dicari ĩ oib⁹ eccliĳs ante diē paſche. e. diſ. ſimbolū. Tertiū ē ſimbolū q̄cū𝔮 vult. ab athanaſio alexandrino p̄riarcha cōpoſitū ꝯ hereticos arrianos ⁊ ſabellianos. de q̄b⁹ in. d. c. q̄dā. ꝟ. ſabelliani. ⁊. ꝟ. ſequē. ⁊ cātatur in p̄ma. Quartū eſt qđ cōpoſuit ꝯſtantinopolitana ſynodus. de q̄ in. d. c. canones. §. ſcđa. vbi dicit gl. q̄ illđ nō habemus. Btūs autē hylari⁹ pictaueñ. ep̄s ſcripſit librū de ſynodis: vbi illđ poſuit: et dȝ tm̄ legi in ſynodis. Quintū ſimbolū poſuit gl. ſup ru. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. ſ. c. firmiter. eo. ti. Dr̄ aūt ſimbolū a ſin qđ eſt cō vel ſimul: ⁊ bole ſnīa: q̄ ĩ eo collecte ſunt ſnīe oīm credibiliū ſm̄ decreta patrū: lȝ aliter interp̄tetur glo. in. d. ru. aliquādo dicitur ſimbolū q̄ñ plures ꝯferunt ad conuiuia facienda: qđ ꝓhibet̄ clericis. xliiij. diſt. nō oportet. de cōſe. diſt. v. nullus.

a ¶ Fidei. de fide ⁊ articulis fidei no. doc. ⁊ gl. in ru. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. Hoſt. in ſum. e. ti. ꝑ totū. doc. in cle. i. eo. ti.

b ¶ Prefatio. vna eſt prefatio gn̄alis ⁊ cōis. ſ. illa que cantat̄ cōiter in miſſa: ſed ſunt tm̄. x. p̄fatiōes ſpeciales ꝑ eccleſiā approbate. ix. habent̄ in. c. inuenim⁹. de cōſe. diſt. i. decimā habes in. c. ſanctorū. lxx. diſ. ſi plures inueneris deleas ipas. vt dicit Hoſt. in. c. cōſiliū. de cele. miſ.

c ¶ Orō. ſ. pater noſter. de qua in. c. cū aliq̄s. xi. q. iij. et de iure ĩ fine matutinarū ⁊ veſperaꝝ dȝ dici. de cōſe. diſt. v. placuit. Cōſuetudo aūt hȝ q̄ in p̄ncipio horarū dr̄. et in miſſa etiā dr̄. et ꝑ eā remittūtur venialia. de pe. diſ. iij. de quotidianis. (nis.

Orō dominica remittit venialia.

d ¶ Cātilene. ad hoc. ĩ. ti. i. c. i. de ꝯſe. diſ. iij. irreligioſa. cle. i. de ce. miſ.

e ¶ Miniſtro. quod fieri non debet: vt ſe. concor. c. ꝓpoſuit. de fi. preſbyte. et ſi ſacerdos pōt cōmode habere clericū nō debet celebrare ſine eo. c. vt quiſ𝔮. de vi. et hone. cleri. ſi non pōt habere: tunc poterit celebrare cū laico. ar. c. nō lȝ. xcij. di. ſic intellige glo. xxxviij. diſt. ſedulo. q̄ dicit nō ſufficere q̄ populus r̄ndeat amē. et qđ no. Joh. an. in clemē. ne in agro. §. ad hec. in. ꝟ. ſeruitur. de ſta. mona. ⁊ in di. c. propoſuit. no. Vincēti. q̄ cum mulier poſſet pbr̄ ſolus ĩ neceſſitate celebrare. argu. xxvij. q. i. dyaconiſſaȝ. qđ nō placet Archidiacono. i. c. hoc quo𝔮 de cōſecra. diſtin. i. quia mulier non debet accedere ad altare. xxiij. diſtin. ſacratas. de conſe. diſtin. i. in ſancta. de coha. clerico. et mulie. c. i. nec debet ſtare ſeu ſedere infra cancellos ſeu in choro tp̄e diuinoꝝ. de vi. ⁊ hone. cleri. c. i. Et hoc tutius vt no. Hen. in c. q̄ſiuit. de ꝟb. ſig. Et ꝑ hūc textū reprobatur glo. in. d. c. hoc quo𝔮. que vult q̄ pbr̄ incluſus miſſam pōt ſolus celebrare vbi miniſtri copia non ſuffragat̄: cui⁹ contrarium etiam tenebat Hugo. Ibidē ſequitur Hoſti. in ſum. titu. de cele. miſſ. §. et qualiter. ꝟ. nec ſolus poteſt. ad hoc c. in oibus. lxxxi. diſti. et expreſſius di. c. ꝓpoſuit. Et quilibet celebrans miſſam deberet habere vnū ſacerdotē ſatis propinquū. qui miſſam poſſet implere ſi aliquod impedimentum ſuperueniret celebrāti. vij. q. i. illud. ⁊. c. nichil. de conſe. diſt. i. nullus epiſcopus.

Mulier in neceſſitate ꝑt celebrāte adiuuare.

f ¶ Preter. includit cū ſecrete orationes miſſe debeant ſubmiſſa voce dici. ſic ꝰ. de elec. c. i. § et cū humane. ꝟ. q̄ ſi aliter. cū ibi no. nō tamen q̄ aut hec dictio preter: dictionē vel orationem precedit aut ſeq̄tur. p̄mo caſu ponit̄ incluſiue ſiue ſequatur genus ſiue ſpecies ſiue q̄ntitas. l. ſeyo. §. vxori. ⁊ ibi Bar. ff. de an. le. ſcđo caſu aut p̄cedit gen⁹ et ſeq̄tur ſpecies: ⁊ tūc excludit. ff. de leg. i. l. ticie teſtatores. ⁊ eſt rō / q̄ generi ꝑ ſpēm derogat̄. ff. đ leg. iij. l. ꝟuis vrbanis. đ pe. l. ſanctio legū. de ali. le. l. alimēta. §. baſilice. c. i. de reſcrip. cum ſi. et hoc verum vbi poſito genere ſequitur ſpecies que de ſui natura ſub hoc genere comprehendatur: vt

Species derogat gn̄i.

ſecretas[a] oratiões ita ſubmiſſa voce dicit̃: q̃ a circũſtantibus audiri nõ põt abolẽtes Statuim⁹ vt q̃ in his trãſgreſſoꝛ inuẽtus fuerit a ſuperioꝛe debite caſtigetur[b].

¶ Item acceptat decretum quod incipit.

¶ De tenẽtib⁹ capitula tp̃e miſſe.

PRohibet[c] hec ſctã ſynodus vt tp̃e miſſe maioꝛis[d] p̃ſertim[e] dieb⁹ ſolẽnib⁹[f] capitula[g] ſeu act⁹ capitulares: aut alij tractatus per canonicos[h] nõ celebꝛent̃[i] niſi foꝛte vꝛgens et euidens ingrueret neceſſitas[k] Qui vero ad talem hoꝛã capitulũ indixerit[l] a diſtributiõib⁹

puta lego tibi omnes libꝛos meos pꝛeter codicem. nã tũc hec dictio p̃ter poniťur excluſiue intãtũ q̃ nõ videoꝛ legare codicem. ff. de pe. le. l. nam q̃ liquide. §. fi. ſi vero poſito gñe non ſequat̃ ſpecies q̃ de ſui natura poſſit ſub hoc genere cõpꝛehẽdi tunc ponit̃ pꝛeter icluſiue: vt lego tibi omnes libꝛos meos p̃ter equũ. equus includit̃ in legato cũ nõ cõpꝛehẽdat̃ ſub libꝛis. ſic etiam nec ab eis excipiet̃: cuꝫ exceptio debeat eẽ de regula. l. i. l. l. toto. ff. de re. iu. no. in ru. eo. ti. l. vi. ſic cũ non excipiat dꝫ augere. ar. l. ſi q̃s ita. ff. de au. et ar. le.

Pꝛet̃ / tenet̃ dupliciter

a ¶ Secretas oꝛationes. ſecrete miſſe ſunt q̃s cõmuniter canonem miſſe appellant: licꝫ canon dꝫ dici miſſe ꝓpꝛie ſumat̃ ſolũ ꝓ verbis q̃bus fit tranſubſtantiatio. c. cum marthe. de ce. miſſ. vbi hoc. reddũt ſex rõnes quare canon dicitur ſecrete. pꝛima q: deus coꝛdis nõ vocis clamoꝛẽ attẽdit. ſcd̃a ne ſacerdos longo clamoꝛe deficiat. tertia ne impediatur pp̃ls oꝛare: quarta ne v̾ba tãti miſterij quotidiano vſu vileſcãt. q̃nta: q: hec ad ſolum ꝑtinẽt ſacerdotem. ſexta ne v̾ba canonis ſepius audita diſcant̃ a laicis et locis icõgruis recitent̃.

Canon dꝫ dici ſecrete ꝓpt̃ ſex rõnes.

b ¶ Caſtiget̃. ad arbitriũ ſupioꝛis. ar. ff. de iu. deli. l. i. de of. dele. de cauſis.

¶ De tenẽtib⁹ capitula tp̃e miſſe.

PRohibet. ſe ſũmat. et habet duas partes. ſecũda ibi: qui vero.

d ¶ Maioꝛis. in oĩbus eccleſijs collegiatis q̃tidie debẽt celebꝛari due miſſe collegialit̃: vna ꝓ defunctis: alia ſm̃ occurrentiã diei vt ꝓ feſto ſi feſtũ occurrit vel ꝓ feria ſi feria. de ce. miſ. cũ creatura. maioꝛẽ aũt intelligo illã q̃ d̾ de feſto vel feria que ſolet etiã vltima dici.

e ¶ Preſertim. i. maxie. et ꝯpatiue ponit̃: q: idẽ i alijs dieb⁹ ñ ſolẽnib⁹. ad hoc. S. de his q̃ fẽ. di. of. c. i. cum ibi no. ⁊ quo. di. of. ſit ce. ca. i. v̾. et cum pſallendi.

f ¶ Solẽnibus. dierũ alij ſunt profeſti alij feſtiui: alij ſolẽnes. pꝛofeſti ſũt dies pꝛiuati q̃ſi ꝑcul a feſto de q̃b⁹ in. c. cõſiliũ. de ce. miſ. feſtiui ſunt q̃ colunt̃ ab eccl̃ia ⁊ pp̃lo. de q̃b⁹ l. l. dies feſtos. C. de fe. c. ſl. e. ti. ſolẽnes ſũt magne feſtiuitates: puta de quib⁹ de cõ. diſt. iij. c. i. cum ſi.

Dies ſũt multiplices.

g ¶ Capitula. i. act⁹ capitulares: vt ſe. et de multiplici acceptione hu⁹ nominis no. Jo. an. i c. capitulum. de reſcrip.

h ¶ Canonicos. S alijs beneficiatis i eccl̃ia collegiata nõ eſt dubiũ: q: nõ dicunt̃ ꝯſtituere collegium: ſeu facere capitulũ cũ nõ p̃nt h̃re ſigna collegij et ſe collegialiter ꝯgregare ſine licẽtia ſupioꝛis. c. dilecta. cũ ibi no. de ex. pꝛe. ꝑ Jnno. in. c. poſtulaſti. de iu. ꝑ a. no. i. c. cũ ad hoc. in v̾. aſillos. de cle. nõ reſi. in. c. ij. de inſti. vbi doc.

i ¶ Celebꝛent̃. quia tunc debent intereẽ diuino ſeruitio. S. quo tẽ. q̃s de. eẽ in cho. c. i. vij. q. i. ſi q̃s in clero. d cõ. diſ. iij. nulli. et concoꝛ. de imu. ec. c. decet. § ceſſent. libꝛo. vi.

k ¶ Neceſſitas. que non habet legẽ. ff. ad le. rho. de iac. l. ij. § cum in eadẽ. l ſi. c. qd̾ nõ eſt. de re. iu. cũ ſi. puta ſi imineat tractandum aliquod negocium qd̾ non caperet dilationem. ar. ff. de ferijs. l. i. ij. et. iij. ca. fina. eo. ti.

l ¶ Jndixerit. i. impoſuerit et iniũxerit ab indico: qd̾ eſt impono. inde indictiones ⁊ ſupindictiones q̃ ſunt tallie ſiue tributa impoſita pſonis ꝓ patrimonijs C. de indic. et ſupindic. li. x.

quotidianis per ebdomadā ſit^a ſuſpenſus: neq̃ ^b ipſi canonici ꝓ illa hora ipas diſtributiões lucrētur.

a ¶Sit.ipſo facto. verba ſunt late ſententie nō ferende.ad hoc gl.in.c.q̃cūq̃. de here.in.vi.q̄ dicit ꝙ ꝑ iſta v̄ba ſit nodatus ⁊ ſiſta fert excōicatio incōtinēti. idē glo.in v̄.habeat.in.l.i criminali.C. de iu.om.iu.circa iſta v̄ba mulctatus ſit.⁊ in.l.fi.in fi. v̄. cadat.d in.emphi. ⁊ de poſtu.l.ſi q.in glo.fi.⁊ ex q̄.cau.l= fa.irro.l.improbū.in glo.fi.et hoc verū nisi alio iure caueat ꝙ ſint ſententie ferende.ſic intellige qđ no.i.c.ij.de fo.cō. et ibi pañ.de vi.et honeſt.cle.ca.ſi quis. xxx.diſ.quaſi per to. Pañ.in.c.ſi diligenti.de fo.compe.

Diſtributiões aliq̄b⁹ accreſcunt.

b ¶Neq̃.alij tex.habēt atq̃ vt ſit ſenſus ꝙ hmōi diſtributiones q̄ auferunt illi qui indixerit caplm accreſcant alijs canonicis intereſſentib⁹ diuinis.ad hoc fa.qđ no.Johan.an.in cle.vt hi.q̄.§.ipſis.in ver.dimidia.de eta.et qua. ꝙ diſtributiões q̄tidiane ſubtracte aliquib⁹ canonicis accreſcūt ſociis intereſſentibus diuinis.ar.ff.de vſufr.accreſ.l.i.i fi. inſti.de lega.§.ſi eadē.fa.no.in.c.cleric⁹ victū.xci.diſ.niſi eſſet aliter ordinatum ex ſtatuto vel conſuetudine eccl'ie.fa.c. i.de cleri.non reſi.in.vi.idem Jo.an.in cle.qm̄.in ver.ſuſpenſus.de vi.⁊ ho.cleri.ſ3 groſſi fructus prebende vel bñficij accreſcūt eccl'ie.d cle.nō reſi.c.pe.Pau. idē in.d.cle.qm̄ cōtra.no.Jnno.in.c.ſicut.de coha.cle.⁊ mu.ho.⁊ Hen.in.d.c. pe.vbi dicūt ꝙ indiſtīcte fruct⁹ bñficiorum canonicoꝝ abſentium ſeu al's eccleſie non deſeruientiū debēt in vtilitatem eccleſie conuerti non in vtilitatē ꝓpriam canonicorū.ad hoc de ver.ſigni. c.fi.de cōſti.cū m.§.fi.xvij.q.iiij.ſi quis deinceps.ī de concubi.ca.i.§.i.ſ.de pig. di.cul.c.i.cū ibi no.idē archi.et Jo.mo. in.c.cupientes.§.ceterum.de elec.li.vi. Guil.et geſ.in.d.cle.vt hi q̄.ſ3 do.an.et pañ.et alij moder.dicūt ibidē aduertendū qualiter diſponat cōſuetudo vel ſtatutū eccl'ie.q2 ſi dicit ꝙ diſtributio fiat īter omnes intereſſentes diuinis procedit opi.Joh.an.puta relicta eſt ſumma pecunie ꝓ anniuerſario diſtribuēda intereſſentibus in eo:tūc intereſſentes totam habebūt nō iure accreſcēdi: ſed potius nō decreſcendi:vt dicit car.flo.i.d. cle.Si v̄o dicat ꝙ det certū q̄d cuilibet canonico itereſſenti in horis diuinis ei nō ſp tūc ꝓcedit contraria opi.q2 videt de mēte ſtatuentis ꝙ cuilibet intereſſenti tm̄mō det illud deputatum et nō pl⁹. vnde ex diſpoſitione conſuetudinis vel ſtatuti plus ei dari non debet.nec ex iure accreſcendi:q2 non ſunt tunc coniuncti ſed diſiuncti.ideo non eſt locus iuri accreſcendi. Nec ob.d.l.i.ff.de vſufruc. accreſ.vbi ſi relinquitur cuilibet locum h3 ius accreſcēdi quaſi ſint ꝯiuncti verbis vel ſaltem re.q2 ibi loquit i alia materia.ſ.in vltima volūtate i materia vſufructus relicti:in qua materia facilius eſt loc⁹ iuri accreſcēdi: hic autem ſum⁹ in materia q̄ſi ꝯctus in q̄ regulariter nō eſt loc⁹ iuri accreſcēdi in ꝓpetate ⁊ indi uiduis.ff.de.ver.obli.l.ſi michi ⁊ titio. vbi Bar.⁊ doc.inſti.de inutili ſtipulati.§.di ꝙ ſi q̄s.Bal.in.l.i.C.q̄ñ nō pe.par.ma: proxime ex q̄ ſubeſt alia iuris diſpoſitio q̄ ſi ꝯcti vult ſupfluos fruct⁹ ad vtilitatē eccl'ie applicari:vt.d.c.fi.de v̄.ſig.cū ſi.pterea ibi loquit i i pte data poſtea defecta:hic in pte nūq̄ data: ⁊ ꝯſtitutio q̄ dicit dari intereſſentib⁹ intelligit de intereſſentibus vt debēt.vñ ſi teſtator reliq̄rit cuil3 canonico itereſſenti tali die i diuinis tm̄ nō ꝑ hoc accreſceret pars nō intereſſentiū alijs:q2 nō intereſſentib⁹ nil datū videt: ⁊ ius accreſcēdi locū h3 i pte data ex volūtate diſponētꝭ: ⁊ ex poſtfacto ei ablata vel pro nō ſcripta aliter q̄ꝫ p volūtatē diſponētꝭ.l.i.C.de caducis tol.cū ibi no.p Cy.⁊ doc.Bar.in.l.re ꝯiūcti.ff. de lega.iij.Bal.i.d.l.i.C.q̄ñ nō pe.par. in q̄b⁹.ll.tractāt doc.materiam iuris accreſcendi.aliquid p car.in.d.cle.vt hi. alij tex.habent neq̃:⁊ eſt verior littera vt canonici qui tenuerunt capitulū hora prohibita puniantur ſicut qui indixit:ſed mitius.

Canōici in horis diuinis ei nō ſp hñt ius accreſcēdi.

¶ De ſpectaculis in eccl'ia nō faciēdis.

Turpem. pmo ꝓhibet ſpectacula ⁊ alia ludibria: iocos: choreas cōuiuia ⁊ mercātias in eccl'ia fieri ⁊ exerceri. ſecūdo punit tranſgreſſores. tertio reuocat cōſuetudines: ꝑuilegia ⁊ ſtatuta cōtraria. ſcḋa ibi: tranſgreſſores. tertia omnes.

decre. abbates. q̄ fuit alex. iiij. ⁊ incipiebat qm̄ nōnulli: ſequebaṫ in fi. vł de cōſuetudie iā ꝑſcripta. quā litterā poſuit ſpec. ti. de ꝑuil. ſ; remota fuit p Boniſa. vt ſciaṫ hoc caſu ꝯſuetudinē nō valere. Idē no. Guil. i cle. ij. de ſta. regu. Hen. in. c. audit;. de preſcrip. in. c. cū cōtingat. de eta. ⁊ q̄li. ad hoc. c. diſt. ꝯ morē. cū ibi no. l; ꝯ. Inuit hoſt. i. d. c. cū ꝯtingat. cui⁹ opi. poſſet eē vera i ꝯſuetudie tāti tp̄is de cui⁹ initio nō eſt mēoria p c. ſup q̄buſdā. de ꝟ. ſig. vbi pat; ꝙ iura ꝑncipibus reſeruata acq̄rūṫ p tm̄ tp̄s. l. fi. C. no. vecti. in eꝶ. Johan. xxij. pdiēs. cū ibi no. p geſ. no. Pan. in. c. i. vt li. pen. Ludo. in ſingu. vbi dicit ꝙ ſic pōt intelligi glo. in. c. i. de cleri. egro. l. vi. in ver. non obſtante.

¶ Itē acceptat decretū qḋ incipit

¶ De ſpectaculis in eccleſia non faciendis.

Turpē[a] etiā illū abuſum in q̄buſdā frequētatū[b] eccleſiis: q̄ in certis āni celebritatib⁹[c] nōnulli[d] cū mitra/baculo[e] ac veſtibus pōtificalib⁹[f] more ep̄orū benedicūt[g]. alij vt reges ac duces īduti: quod feſtum fatuorum vel innocentiu;

a ¶ Turpē. turpia ſunt vitanda. l. ꝓbrū. ff. de ver. ſig. ff. ḋ ꝟ. obl. l. ſi ſtipuler. c. fi. ḋ pac. cū ſi.

b ¶ Frequētatū. frequētia auget delictū. ff. de pe. l. capitalium. ⁊ l. ſolet. C. de ſer. fu. l. quicūq;. de epiſ. audi. l. nemo. de eo q̄ du. in ma. cū hēret. cū ſi. ⁊ inducitur p duos actus vt. d. l. in auṫ. de defen. ciui. §. fi. col. iij. glo. in. c. venerabilē. de elec. in. c. monaſteria. vbi docto. de vi. et honeſta. cle.

delictu; p freq̄n tiā auget.

c ¶ Celebritatib⁹. i. magnis feſtiuitatibus: puta in feſto innocētiū. ad hoc. cle. ij. in. ver. celebri. de ſta. mona.

d ¶ Nonnulli. i. aliqui.

e ¶ Baculo. nulli preſbytero l; cū baculo introire ad miſſarū ſolēnia celebrāda. ḋ cōſe. diſ. i. nullus. niſi ep̄o. xlv. diſ. diſciplina. vbi no. ꝙ ep̄s accedens ad altare depōit mitrā cū bacl'o: q; tūc offert cām ppl'i deo. ideo inſignia altitudinis et cōminationis deponit vt hūilitatem oñdat: ſ; cū cōuertit ſe ad ppl'm reaſſumit. q; cā; dei apḋ ppl'm minis allegat: Ro. pōti. nō vtitur baculo paſtorali. tu; ꝓpter hyſtoriā. tum ꝓpter myſticā rōnem. de ſa. vnc. c. i. iunc. glo.

f ¶ Pōtificalibus. quib⁹ nō l; vti abbati vel alteri ꝑlato niſi ep̄o: niſi habeāt ex priuilegio ſe. ap'lice. de ꝑuil. vt ap'lice. iūcto. c. abbates. li. vi. vbi dicit Joh. an. in no. ꝙ hmōi inſignia ep̄alia nō pñt ꝑſcribi p inferiores ꝑlatos nole eccl'iaꝝ ſuarū. aut de ꝯſuetudine obtineri p. d. c. abbates. vbi ſolū ꝑuilegiū excipiṫ. ad idē xciij. diſ. ꝯuenit. ḋ ꝯſue. ꝙto. Item l alia

Abbas an poſſit vti iſignijs ep̄alib⁹

g ¶ Bñdicūt. ſolēniter dicendo: ſit nomen dñi bñdictū. ⁊ ꝯ tales p̄t dici illud Malac. maledicā bñdictionib⁹ vr̄is. i. q. i. maledicā. ⁊. c. multi. lxxxi. diſ. ſi qui. ſoli eñ ep̄o ꝯpetit ſic bñdicere. xxvi. q. vi. miniſtrare. Jo. an. i addi. ſpe. ti. de elec. §. i. ꝑuatā ꝟo bñdictionē p̄t facere quil; pbr̄ ſup ppl'm. xcv. diſt. ecce. cū ibi no. de ꝯſe. diſ. i. cū ad celebrandas. iun. glo. vnde illam faciens electus in ep̄m ante cōfirmationē nō icidit in penā. c. auaricie. de elec. li. vi. quia talis benedictio nō ſolēnis non eſt actus ep̄alis: ſ; ꝓmiſcuus ꝯueniēs epiſcopo ⁊ ſacerdotib⁹. Oldra. cōſi. ccxlv. et poteſt abbas nō benedict⁹ benedicere monachos ſuos ſi non ē cōſuetudo in monaſterio ꝙ benedicaṫ. ar. c. i. de ſup. neg. pre. vbi dicunt Jo. an. et Jo. de lig. ꝙ cum benedictio abbatialis potius referatur ad conſuetudinē ⁊ ſolēnitatem q̄ ad ſubſtantialia. vnde āte benedictionem vocatur abbas: vt in dicto. c. i. de accu. meminimus. cle. attēdētes de ſta. regu. vbi Guil. no. Hoſtien. et alij doc. l. c. inter monaſteriū. de re iudi.

Bñdictio eſt et ſolēnis ⁊ ꝑuata.

poterit abbas ante benedictionē vti baculo paſtorali ⁊ aliјs pontificalib⁹.idez Paſt.in.d.c.inter monaſteriū.in.c.dilecta.de ex.pre.ſed nō poteſt eis vti extra ſuū monaſteriū:niſi in priuilegio aliter caueatur.vt.d.c.vt apoſtolice.ſi tn̄ ſui tat⁹ fuerit ad aliud monaſteriū exemptum poterit in pōtificalibus celebrare.ar.de tē.orđ.qđ trāſlationē.cū in tali loco nlla fiat epō iiuria.no.Joh.an.in.d.c.abbates.in no.Sed archiepſ pt in tota ſua ꝓuincia etiam in locis exemptis vti inſignијs archiepalibus:puta/celebrare in pontificalibus et benedicere pplm ſolēniter cū iſta ſint voluntarie iuriſditionis.idem de epo i locis exēpt; ſue dyoceſis.vt in cle.archiepo.de ꝑuil.vbi no.glo.ꝙ etiaз in aliēis dyoceſib⁹ pñt vti iſignijs epalib⁹ ſine aliq̄ exercitio iuriſditionis:puta cātare miſſam et predicare in pōtificalib⁹.ꝓ quo fa.illa cle.inquātū in loc; exemptis his vtit.⁊.c.fi.de ꝑui.l.vi.no.Hoſt.i.c.fi.de vſu pal.Guil.in cle.ꝗuis.de foro compe.

ſeu puerorum in quibuſdā regionibus[a] nuncupatur. Aliј laruales[b] ac theatrales[c] iocos. aliј choreas[d] ac tripudia[e] mariū[f] ac mulierū[g] faciētes vt homines ad ſpectacula[h] et cachinationes[i] mouent. Aliј commeſſationes ⁊ conuiuia[k]

c.vi.vide Hen.i.c.clerici.de vi.⁊ ho.cle.

e ℂTripudia.id eſt ſaltationes.

f ℂ Mariū.id eſt virorum.

g ℂMulierū.q̄ꝝ ꝯſortia clerici fugere debēt.j.ti.i.c.i.perículoſa eſt ei ſexuum ꝯmixtio.xxiij.q.ij.diffinimus.đ iudi.mulieres.li.vi.

h ℂ Spectacula.quib⁹ ēt nō debēt iītereē clerici.xxxiiij.diſt.pbri.xxiij.diſt.his g̃.nec laici maxime dieb⁹ feſt;.de cō.diſ.i.in die.C.đ feri.l.fi.et ſi ioculator vel hyſtrio veniat dз clericus de mēſa ſurgere ⁊ potius recedere ꝙ̄ audire:vl' videre geſta illoꝝ.de cō.diſ.v.nō oз.et ſūt hmōi ioculatores īfames.ff.đ his q̄ no.infa.l.ij.§.ait ptor.iiij.q.i.ca.i.nec dз eis nō penitentibus corpus xpi īdulgeri.de cō.diſ.ij.c.pe.⁊ fi.nec debēt promoueri pp infamiā cū ex arte illa faciūt officiū vl' i ea ſe aſſueſecerūt publice p̄ſertim cā queſtus.li.diſ.c.i.no.Inno.et doc.in.c.cū decorē.de vi.et ho.cle.Bal.i.l.pe.C.de īfa.niſi intrent monaſterium.Bal.in marga.in ꝟ.ꝓmotus.⁊ talib⁹ dare eſt pctm̄.lxxxvi.diſ.c.donare.⁊.c.ſeq.cū ibi no.iō clerici q̄ ſe ioculatores goliardos ſeu buffones faciūt ſi ꝑ annū illā artem exercuerint:aut breuiori tp̄e:et tertio moniti nō reſipuerint ip̄o iure carent oī ꝑuilegio clericali.cle.i.đ vi.⁊ honeſt.cle.ſicut liberi ſunt exheredandi ſi cōtra volūtatē parētū inter mimos vel harenarios perſeuerauerint cū patres eoꝝ nō fuerint illius ꝓfeſſiōis.i auſ.vt cū de ap.cog.§.cās aūt.col.viij.no.in.c.quintauallis.de iureiurā.

Clerici ioculatorē audire nō debent.

Joculatores ꝓmoueri nō pñt.

a ℂRegionibus.in francia.

b ℂLaruales.a laruis q̄ dicunt diffor mitates hoīm inſtar demonū aut ſtultorū ſiue ꝑ appoſitiōes pelliū aut colorū vt dicit Inno.in.c.cū decorē.de vi.⁊ honeſt.cle.de q̄bus in.l.minime.C.de epi.au.in.§.fi.in auſ.de ſanc.epiſ.col.ix.

c ℂTheatrales.a theatro:q2 cōiter fiunt in loco ad theorandū ſiue ſpeculandū apto.⁊ tales ludi nō debēt fieri in eccleſijs.ꝯcor.de cō.di.v.nullus.de vi.et ho.cle.c.cū decorē.Feſta tn̄ eccl'iſtica bn̄ pñt ibi celebrari ad cōpunctionem p̄ſepe dñi ⁊ ſepulchrū:⁊ ſi.dūmō irriſiones nō miſceant.ar.de cō.di.ij.ſemel.⁊ diſt.iiij.q̄ris.vt no.in.d.c.cū decorē.Hoſt.in ſum.de vi.et ho.cle.§.⁊ in quibus.

d ℂChoreas.q̄s euitare debēt clerici cle.i.de ce.miſ.et moniales.clemē.ij.de ſta.mo.et laici.not.Antho.par.ij.ti.vi.

Choree ſūt euitande.

i ℂChachiatiōes.i.riſus lordiatos.

k ℂCōuiuia.in quibus ſe debent habere clerici honeſte ⁊ ſobrie in cibo/potu/et verbis.iiij.diſt.deniqз.xxxv.diſt.ꝑ to.xliiij.diſ.ꝑ to.de vita et ho.cle.a crapula:nec alios ad bibendū cogere vel ſe aliena p̄catione ingurgitare:nec plauſus et riſus incōditos ⁊ fabulas ianes ibi referre aut cātare.de cō.diſ.v.null⁹.

ibidē[a] pparant[b]; hec ſctā ſynodus deteſtās ſtatuit et iubet tā ordinarijs[c] q̄ eccliaꝝ decanis[d] ⁊ rectoribus[e] ſub pena[f] ſuſpēſiōis oīm pḡuē tuum eccleſiaſticoꝝ triū menſium ſpacio: ne hec aut ſimilia ludibria[g]

xxij.q.i.clericū.xxxiiij.diſtin. preſbyteri. xliiij.diſ.cōuiuia.ſed attente debent audire lectionē ſacrarū ſcripturarū.c.pro reuerētia.c.quādo.⁊.c.ſeq.e.diſ.xxiij. di

Clerici ñ bibāt niſi ter.

ſtinc.his ḡ.nec debēt bibere vltra tertiā vicē.vt in.d.c.quādo.no.in.c.cū inſtātia.de cen.

a ¶ Ibidē.ſ.in eccleſijs ⁊ cimiterijs. concor.xlij.diſt. nō oʒ.cle.i.de cel.miſ.

b ¶ Preparāt.q2. feſtiuos et ſolēnes dies non aliter digne ſe celebrare putant: niſi comeſſationibus deſeruiāt: quos arguit Auguſti. xliiij.diſ.comeſſatiōes.iiij.diſ.deniq3. cū tamē in illis diebus clericalis modeſtia dʒ ſtudioſius obſeruari.de ſta.mo.cū ad monaſteriū.ꝟ.in refectorio.vbi Joh.an.

Feſta ñ ſunt in comeſſatioibus celebrāda.

alle.illō hiero. puidendū eſt vt diē ſolēnē nō tā ciboꝝ abundātia q̄ ſpū celebremus.q2 valde abſurdū ē nimia ſaturitate martyrē honorare velle quē ſcias deo ieiunijs placuiſſe.⁊ hiero.ↄfuſio ⁊ ignominia eſt ieſum xp̄m crucifixū pauperē et eſurientē farſis corporib⁹ p̄dicare ⁊ ieiunioꝝ doctrinā rubētes buccas tumentiaq3 ora pferre.xxxv.di.eccle pncipes.

c ¶ Ordinarijs.q̄ habent iuriſditionē ſ̄.de pac.poſ.ca.i.§.ordinarij.

d ¶ Decanis.ſi.ſ̄.quō di.of.ſit cel.c.i.

e ¶ Rectorib⁹.de of.or.cū ab eccleſiaꝝ

f ¶ Sub pena.cōminatio eſt.ſ̄.de annatis.§.item q̄ ex nunc.cum ibi no.

g ¶ Ludibria.i.riſu et deriſione digna vilia et inhoneſta preſertim quo ad clerum.c.cū decorem. de vi.et ho.clē.q̄ debet in bonis moribus ⁊ honeſtate excedere vitā laicoꝝ: ⁊ clerici ſeculares a religioſis debēt excedi.iiij.diſ.deniq3.ij.q. vij.laicos.quia inter arbitros.i.iudices et patronos.i.aduocatos opʒ eſſe delectū.i.differētiā.C. de poſtu.l.quiſquis.

Ludus ois an ſit phibit⁹ clericis?

ne cle.vel mo.ſup ſpecula. Sed nūquid omis ludus eſt clericis phibitus. dicit Bal. in ru.C.de cō.ob tur.cau. q̄ alius eſt ludus honoris ⁊ laudis.et iſte eſt pmiſſus ſʒ legē.ff.ad.l.aql.l.qua actiōe.

Ludi q̄ pmiſſi ſunt.

§.ſi quis in colluctatione.fit enim cauſa virtutis exercēde.l.ſolēt.⁊.l.ſeq.ff.de alea.auc.aleaꝝ ludus.C.de reli.⁊ ſum. fune. et ſi ludētes adinuicē ſe impellūt aut ledūt: ledēs nō teneꝭ: niſi ſtudioſe fecerit et extra naturam ludi.l.ſi ex plagis.§.cū pila.cū ibi no.ff.ad.l.aquil. et ibi dicit Bald.q̄ licet ſuperare.alle.l. in executiōe.§. fi.ff. de ꝟb.ob.ad hoc.c. lator.cū ibi no.c.cōtinebaꝭ. de homi.ō Ancho.in.c.cum venerabilis. de cōſue. Bar.in ↄſi.viſis teſtibus examinatis.et dicūt glo. ⁊ doc.in.d.l.in executiōe.q̄ in hmōi ludis in quibus oſtēdiꝭ virtus vt in ſaliendo ⁊ in currendo et iaciendo lapidē ⁊ ſi.cum tales ludi ſint permiſſi pecunia vel aliud qō pditur acq̄riꝭ vincenti.textus eſt in.d.l.ſolent.⁊ ſe.ſed predicta fallunt ſm canones in torneamētis: q2 ex eis mors hoim ⁊ animaꝝ pericula ſepe pueniunt.de tornea.c.i.hen.⁊ doc. in.c.clerici.de vi.⁊ ho.cleri.pari rōne in alijs ludis ex quibus talia pericula poſſent veriſimiliter puenire. Alius eſt ludus alicuius fraudator: ⁊ iſte ludus nō eſt licitus.vnde ille qui ludit cū monacho qui nō hʒ ppriū vel cum filiofa.qui luſit pecuniam patris: vel cū inſtitore q̄ luſit pecuniā dn̄i ſciēter non ſolū nichil lucraꝭ: ſed teneꝭ furti.ar.ff.de cōd.inde. l.ſeruus cuiuſdā.idē ſi luſit cū falſis taxillis.q2 furti teneꝭ nec efficitur dn̄s pecunie.ar.l.falſus. in pn̄.ff.de fur.⁊ pena falſi.arg.l.arbitrio.§.de eo aūt.ff.de dolo.cū ibi no. vel ſaltē ex ordinē puniꝭ. et reſtituet pecuniā.⁊ turpitudo eſt ſolius vincentis.et ſi velles pbare q̄ luſerit cū falſis taxillis pōt probari per homines aleatores ⁊ ſimilis cōditionis ⁊ vite: q̄a in tali loco ⁊ ludo nō cōſueuerūt adeſſe hoies bone fame ⁊ vite.no.Saly.in.l.ea quidē.C.de accu.vbi tractat materiam fame. Alius ē ludus nature recreator.⁊ iſte eſt pmiſſus tribus concurrentib⁹: q̄ talis ludus nō fiat cū verbis turpib⁹ vꝭ

Ludus quãq; licit' est.

noxijs actibus. Secundo: ne ꝑ eũ animi grauitas totaliter reſoluatur. Tertio ꝙ congruat pſone tẽpori ꝛ loco ꝛ ſm alias debitas circũſtantias ordinet. no. Hen. i di.c.clerici. talis em̄ ludus inoxius ꝛ honeſtus licit' ẽ clericis.c.ij.de delic.puc. d.c.lator.ꝛ.c.exhibita.ð homi.et ludus cythare.qꝛ dauid iuſtus pulſauit cytharã in occulto nõ in publico. Pañ.in.d.c. cũ decorẽ. et ludus ſcacorũ.glo.ꝛ cõiter doc.in auẽ.iterdicimus.C.de epiſ.ꝛ clerici.doc.in.d.c.clerici. Inno.in di.c.lator. tẽporibus ꝛ horis cõgruis quibus clerici diuinis vacare nõ debẽt: ꝛ dũmodo ꝑ hoc nõ negligant dño deſeruire: qꝛ talis ludus in ingenio naturali ↄſiſtit: nec cõmittiẽ viribus fortune. qð itelligo ſi recreatõis cã cleric' ludat. ſec' ſi q̃ſtus cã: tũc nõ ſibi liceret p̄ſertĩ de bonis eccl'ie q̃ ſunt pauperũ.xvi.q.i.c.ſi.archi.xxxv. diſ.eps.laicis autẽ plus ꝑmittiẽ ludere ad tales ludos in q̃bus v̄ſaẽ ingeniũ hominis pro parua q̃tĩtate pecunie. puta vno ſolido. vltra aũt nõ poſſunt ludere etiã ſi ludẽtes eẽnt milites doctores/ſiue diuites: ne ex tali ludo permiſſo graue caſum ſuſtineãt. qꝛ poſſent ad iſtũ ludũ oĩa ludere. iſte eſt caſus in dicta auẽ. alea ꝝ.ꝟ.ſed nemini ꝑmittimus. et accipe ibi ſolidũ ꝓ aureo. Panoꝛ.in.d.c.clerici.ſm ꝙ.ll.cõiter accipiunt: nec intelligas ꝙ ꝓ om̄i vice ꝛ ludo poſſit poni vn' ſolidus: ſed pro tota illa die qua adinuicẽ duo ludũt nõ facta aliqua interpollatione: qm̄ ꝓ toto illo tp̄e vnus ludus dr̄ et nõ plures: vt dicit Bar.in.l.inficiãdo. .§.ſi iſans.ff.de fur.l.põpo.ij.ff.de neg. geſ. Ange.de are.in tract.de cri.in.ꝟ.inuẽtore.in materia ludoꝝ. al's ſi ꝓ ſingulis vicib' poſſet ludi vn' ſolidus poſſet ſeq̃ ꝙ grauẽ caſuꝫ ſentiret ꝯ.d.auẽ.alearũ.ꝛ ei' mentẽ.facit.l.nõ dubiũ. cum ibi no.ꝑ gl.ꝛ doc.C.ð legi. Alius eſt ludus fortune tẽptatoꝛ vt accidit in ludo taxillorũ vbi fortuna cũ aliqua induſtria ꝑmiſceẽ. quẽ ludum quidã dicũt ex accidẽti ↄtra bonos mores nõ ꝑ ſe. ſed ꝙ ex eo oriũtur plura mala blaſphemie: furta.ꝛc̃. que ponit Hoſtien.in ſum.titu.de exceſ.pre.§.qualiter excedãt.ꝟ.clericus et in.c.inter dilectos. de exceſ. pla. Car. flo.in cle.ij.de vi.et hone.clerico. vbi tractat materiã ludoꝝ. vnde dicitur ꝙ iſte ludus alearũ ſit turpis ratione cõſequẽtie ꝛ accidentiũ ſibi. multos em̄ depauperare ↄſueuit. Jo.and.in.c.odardus. de ſolu.et eſt oĩbus ꝓhibitus ita ꝙ amiſſum in alea eſt in foro ↄtentioſo reſtituẽdum: vt di.auẽ.aleaꝝ. ſed in foro anime diuerſi diuerſa ſentiunt in locis p̄alleg. Dic tñ ꝙ in tribus caſibus ſemꝑ teneẽ ad reſtitutionẽ. ꝑmo ſi lucretur ab illis qui res ſuas alienare nõ poſſunt: vt minores: furioſi: ꝓdigi: vxores: monachi: ſerui. ſcðo ſi traxit victũ ad ludendũ ex cupiditate lucrãdi. tertio ſi frauduleter lucreẽ: vt no. Hoſti.in ſum.de pẽni.ꝛ remiſſ.§.que penitẽtia.ꝟ.ſed nunquid põt repeti. Henr.in.d.c.inter dilectos. aliq̃d per Innocen. ꝛ alios in.c.qꝛ pleriq;. de imuni.eccle.doc.in.d.c.clerici. Itẽ ſi ille qui vincit habuit fidẽ de victis: tunc de tali ludo non cõſequetur actionẽ nec ſibi vincenti dabitur actio ꝯ victũ.tex.in di.auẽ.alearum. ibi nulla ſequatur condẽnatio. niſi victus poſtea ludo ceſſante promittat vincẽti ſoluere: tunc forte nõ poterit exceptionem obijcere ꝙ ſit pecunia ꝑdita in ludo: qꝛ per ſequentẽ ꝓmiſſionem ſponte factã videẽ purgata prima cauſa turpitudinis.ar.l.ſi ob turpẽ .§.ſi.cũ ibi no.ff.de con.ob tur.cau. Iteꝫ non ſolum filius vel ſeruus tenetur ad reſtituendũ id quod vicit: ſed etiã teneẽ pater vel dominus peculiotenus.l.ſi.ff. de aleatoribus. et ſi ille qui perdit in ludo vetito non vellet vel eſſet negligens repetere qð perdidit: epiſcopus loci vel procurator fiſci poteſt repetere. et quando ignoratur cui victũ eſt expendeẽ vel in piam cauſam/vel in opus publicum quãdo autẽ ſcitur cui victum eſt: illi victo vel heredibus eius debet reſtitui.d. auẽ.alearum.et quod ibi no.doc.ad hoc c.cum tu.et qð ibi no.de vſu. Et ſcias ꝙ ille qui vicit et ille qui luſit põt arbitrio iudicis inquirentis de hoc puniri ſm q̃litatẽ pſonarũ ꝛ delicti ſiue ludaẽ in publico: ſiue in ꝓuato. nõ em̄ licitũ eſt ludere in ſpecie nec in gñe. vt.d.auẽ.alearũ:

Alearꝫ lud' turpis eſt.

Ludo ꝑdita an ſit reſtituẽdum.

Itẽ fili' pa. ꝓ pe. culiotenus obligat.

ibi in publicis. et ibi neq̧ in ſpecie neq̧
in gñe. et ibi inq̄rēdi. Et talis inq̄ſitio ꝙ
nō ludaṫ ⁊ q̄ in ludis nō blaſphemeṫ: et
ꝙ hoīes nō ꝑiurēt pōt fieri p epm loci vł
etiā p iudicē ſecularē. vt di. auṫ. alearū.
ibi epi locoꝝ: et ibi ſiłr iudices ꝓuideāt.
no. Ang. vbi. ṡ. ad hoc. c. nouit. §. cū eſſ.
cū ibi no. p doc. de iudi. Itē cleric⁹ publi
cus aleator īfamis eſt ⁊ repelliṫ a ꝓmo=
tione. d. c. inter dilectos. vbi doc. ⁊ luſo=
ri ſicut ꝓdigo pōt interdici adminiſtra=
tio bonoꝝ. Bal. in. l. ea lege. C. de ꝯdi. ob
tur. cām. nā ipē preſumiṫ dilapidare bo
na ſua ⁊ p̄ſumiṫ male vti ſua ſubā Bal.
in auṫ. qd locū. C. de col. Item nō tm̄ lu=
dens punitur: ſed etiā pticeps ipius lu=
di: lʒ ipē nō ludat: vt. d. auṫ. interdicim⁹.
et ſic ſi ſtatuto iponiṫ certa pena ludēti:
cōprehenditur etiā in tali pena pticeps
ſiue ſocius in ludo: vt qn̄ vn⁹ ludit ꝓ ſe
et ſuo ſocio: ita dicūt Guil. de cu. ⁊ Bal.
in. d. auṫ. interdicimus. nā particeps in
ludo diciṫ facere fraudē legi ⁊ ſtatuto q̄
ludit p interpoſitā pſonā. ideo tenetur
ar. no. in. l. nō dubium. C. de le. et ibi pul
chre per Bal. de pluribus modis qb⁹ fit
fraus legi. glo. et doc. in. c. q̄ſto. de ꝓuile.
Itē oīs cōtract⁹ celebrat⁹ inter ludētes
adinuicē nō tenet. vñ ſi ego ludens tecū
vēdo tibi veſtē vel librū talis cōtractus
nō valet: vt no. Bar. in. l. ſi q̄s cū ſciret. l
fi. ff. de vſu. ꝓ emp. nec vendens in ludo
teneṫ de euictione. l. filiofa. §. i. ff. quarū
re. act. non da. Itē ſi ludēs mecū michi
mutuet pecuniā vt ludat mecū vel ille
qui reſpicit ludum aliquā q̄ntitatē pecu
nie mutuat luſorib⁹ tale mutuuʒ repeti
nō pōt. glo. in. l. i. in pñ. ⁊ in. l. fi. ſup ver.
accipit pecuniam. ff. de alea. ſecus ſi ab
alio q̄ a reſpiciēte ludū vel ludēte mecū
mutuū recipio: vt eſt glo. in di. ꝟ. accipit
pecuniā. qd videtur verū qn̄ alius q̄ mu
tuat ignorat: an ille ludere velit vel nō:
naʒ ſi ſciat illū ludere velle ⁊ ludit poſt
ea ⁊ pdit pecuniam: licet nō reſpiciat lu
dū: videṫ ꝙ repetere nō poſſit. ⁊ videtur
caſus in. l. verū. §. pe. ff. de mino. ad hoc
no. p do. An. et Panor. in. c. ſi diligēti. de
preſcrip. nec dicas ꝙ ibi loquitur in mi=
nore vt etiam loquiṫ. l. ſi vero non remu

Luſor publicus ſi ē clericus īfamia notatur.

Ludēti mutuās an poſſit repetere.

nerandi. §. adoleſcēs. ff. man. q̄a vt dicit
Ange. vbi. ṡ. l. verū loquiṫ etiā qn̄ minor
et ſic ꝓuilegiatus mutuauit minori ꝓui
legiato etiā: ⁊ tn̄ licet ibi fuit in pari pri=
uilegio potior eſt conditio illius qui ꝑ=
dit pecuniam. facit qd no. Bar. in. d. l. ſi
q̄s cum ſciret. in. l. is cui bonis. ff. de ꝟb.
obli. in. l. fi. ff. de alea. Jo. an. I addi. ſpe.
in rubri. de obli. ⁊ ſo. dicit aūt Panor. in
di. c. clerici. mutuū repeti poſſe ſi tertius
mutuauit. et Saly. in. d. auṫ. alearū. ſed
dicit Jmol. in. d. c. clerici. ꝙ conſuetudo
hodie hʒ ꝙ pecunia pdita non reſtituiṫ.
qd intellige niſi in tribus caſibus no. ṡ.
et ꝙ mutuata pecunia repetiṫ: niſi in q̄t
tuor caſib⁹. ſ. ſi mutuans ſit colluſor aut
aleator. vel ſi mutuū factū eſt minori lu
denti vel mutuāti ſit bonis interdictū.
Jmol. in. d. l. ſi q̄s cū ſciret. Itē dom⁹ in
qua ludiṫ dʒ publicari. d. auṫ. alearū. ibi
domib⁹ eoꝝ publicat̄. qd forte dʒ intelli
gi niſi illa domus fuiſſet pupilli vel vi=
due. ar. l. i. C. de fal. mo. ⁊ ibi hoc vult in
ſi. Cy. et idē in omi domo miſerabilis ꝑ=
ſone. ar. no. p Cy. in. l. i. C. qn̄ impe. l. pu.
ideʒ ſi dñs domus ſit maior ſed ignorat
ꝙ ibi ludiṫ: q2 domus ſua non publicaṫ.
ar. no. p Saly. in. d. l. i. C. de fal. mo. Itē
ille q̄ tenet ludū acriter puniṫ. qm̄ ſi pcu
tiatur vel verbereṫ talis iiuria nō eſt pu
nienda. nec ex dicta iiuria actio naſcitur
qn̄cūq̧ ⁊ vbicūq̧ ſibi facta fuerit: vt ſen
tit Bar. et eſt tex. in. l. i. in pñ. ibi. vbicūq̧
et qn̄cunq̧ nō vindicat. ff. de alea. qd in=
tellige qn̄ alibi pcutieṫ q̄ in ludo: dūmo=
do occaſione ludi fuerit pcuſſus: alr̄s val
de iniuſtū videretur ꝙ ſemper ⁊ omi lo
co et omni tempore impune poſſet offen
di quin ſalteʒ iudex ex officio ſuo poſſit
percutientē punire: ſaltem ad vindictā
publicā. l. non ſolum. §. q̄q̄. ff. de iniur.
et ibi Bar. ſʒ ſi occaſione ludi fuerit per=
cuſſus vbicūq̧: tunc talis pcuſſio eſt im=
punita. qd eſt ſingu. Item patitur alias
penas: quia ſi de domo in qua ludiṫ tpe
quo luditur fuerit furto aliquid ſibi ſub
tractum: ſiue a luſoribus ſiue a quocūq̧
alio: non habet tenens ludū actionē tm̄
penalē furti: ſed nec ad rei perſecutionē
vt eſt textus in. d. l. i. §. 4. ibi impune ſit. ⁊

Mutu[illegible] in lud[illegible] factum an po[illegible] ſit rep[illegible] ti.

Ludus in. §. ait pretor. ibi: qd non puto verū. ff.
tenens de alea. pōt etiam mulctari arbitrio iu=
adhēat dicis. qm̄ ipſe tenens ludū eſt cā multo=
actionē rum maloꝝ: blaſphemiarum/furtoꝝ/de
furto pauperatiōis/homicidij: ⁊ ſimilium. vt
i domo di. auť. alearum. et
ſua fctō docet experiētia. et
poteſt poni in cōpe
dibus vel in carce=
re. d. l. i. §. fi. nec ob.
ille tex. qui dicit: vim intulerit. ⁊c. et ſic
videtur ꝯ illū tantū qui compulit. qd ge
neraliter intelligit Ange. vbi. ſ. ⁊ ſatʒ di
catur q̄s cōpellere eoipſo ꝙ ſtat cū altari
parato. i. ꝙ preſtat domum et taxillos ⁊
lumina: tunc etiā ex ſuaſionibus et iſtis
illecebris et alijs dicit̄ cōpellere iſtos iu
uenes qui nō poſſunt refrenare iuueni=
les calores. l. fi. §. filijs autē. C. de bo. q̄
li. ſicut dicimus in materia macedonia=
ni. l. i. et ꝑ to. ff. ad macedo. et ita acriter
intelligit materiā vt hoīes abſtineant a
tali morbo. qm̄ alio mō niſi vt dictū eſt:
nō cōpellūtur hoīes ludere inuiti. ergo
al's. d. l. nullū haberet effectū ⁊ eſſet fru
ſtatoria. qd non eſt dicendū. l. ſi ꝑtor. ff.
de iudi. et etiā. d. l. i. ff. de alea. pōt intel=
ligi in oībus alijs qui ſuaſionib⁹ ⁊ blan
dicijs inducunt hoīes ad ludendū. tunc
iſti tales dicūtur cōpellere ad ludendū.
q̄a niſi fuiſſent iſti nō tm̄ iuuenes lude=
rent q̄ntum faciūt: ſicut dr̄ de lenonib⁹ q̄
niſi fuiſſent nō ita ſepius adulteriū com
mitteret̄. l. ij. §. ij. ff. de adulterijs. ⁊ de re
ceptatoribus latronum ſine quib⁹ nemo
diu latere pōt. ff. de recepta. l. i.
Mercatores vix pūt eſſe ſine pctō. a ¶ Mercantias. valde difficile eſt in
mercantijs nō interuenire pctm̄. de pe.
diſt. v. qualitas. lxxxviij. diſt. eijciens. c.
qm̄. ⁊. c. quid eſt. in quibus docetur quō
ſe debeant habere mercatores in nego=
ciationibus et multa in quibus peccāt.
no. Hoſti. in ſum. ti. de pe. et remiſ. §. cui
confitendum. ℣. cui mercator. et an tene
antur in foro conſcientie ad reſtitutionē
lucri per mendacium acquiſiti. no. in. §.
quibus. ℣. quid de negociatoribus. Sʒ
quis dicat̄ mercator qui lucri cā rē ven
dit vel emit. d. c. eijciēs. ⁊ lʒ ſit inſcript⁹
in matricula mercatoꝝ: niſi actu nego=
ciationē gerat nō dr̄ mercator. fa. l. i. ff. d
tribu. q̄ vult ꝙ ex vno ſolo actu negocia=
tiōis nō dr̄ q̄s mercator. qd no. bar. l. l. ex
eo. ff. d teſta. mili. Bar. i. l. legatʒ. ff. d leg.
iij. vbi late tractat q̄s dicatur mercator.

neqȝ etiā mercātias[a] ſeu negocia=tiones[b] nundinarꝫ[c] in eccleſia que

Panor. i. c. fi. de vi.
et ho. cler. doc. in. c.
ſcdm̄. ne cle. vł mo.
Bal. i trac. de mer=
catorib⁹. in ru. C. d
ꝯſti. pe. vbi tractat de mercatorib⁹ ⁊ an li
bris eoꝝ credat̄. Panor. in. c. bone. de po
ſtul. ꝑla. late ꝑ eundē in. c. ij. de fi. inſtru.
b ¶ Negociatōes. q̄ ſūt clericʒ īterdicte
ꝑſerti inhoneſte. de vi. ⁊ ho. cleri. clerici.
imo ēt honeſtas negociatōes nō pn̄t ex=
ercere qn̄ nō indigēt. lxxxviij. diſ. negoci
atorē. vbi no. tex. tres ꝑſonas fugiēdas Perſōe
tanq̄ peſtis: negociatorē clericū. ex īope tres ſūt
diuitē: et ex ignobili gl'oſum. lxxxvi. diſ. ſūmope
puenit. vbi dr̄ ꝙ cā lucri nō debēt condu fugien=
cere poſſeſſiōes alioꝝ. xiiij. q. iiij. clerici. de. (de.)
l. diſt. cōſideret. ne cle. vel mo. c. i. de vi. ⁊
ho. cle. c. fi. vbi cleric⁹ q̄ tertio monitus a
ſecularib⁹ negociationib⁹ nō abſtinet in
terim ꝑdit quo ad bona ꝑuilegiū clerica
le. etiā puniunt̄ clerici ꝑſonalit̄ et publi=
ce carnificū ⁊ tabernarioꝝ officiū exercē
tes. cle. i. de vi. ⁊ ho. cleri. ſi aūt clerici in
digēt bn̄ pn̄t vti honeſtis negociatiōib⁹
ſiue poti⁹ artificio q̄rere victū. xci. di. cle
ricus victū. de ꝯſe. diſt. v. nunq̄. de cele.
miſ. c. i. de cen. cū apl's. ſilr̄ iudices ⁊ of= Iudi-
ficiarij ꝓhibent̄ negociari ſiue mercari. ces mer
l. nō lʒ. l. q̄ ex officio. ff. de ꝯhē. emp. C. de cari nō
cōtrac. iu. l. i. et milites. C. loca. l. milites debēt.
⁊ nobiles. vt videt̄ tex. i. l. nobiliores. C.
de cōmer. ⁊ mer. Sʒ nūq̄d ꝯctus fact⁹ in
eccl'ia teneat' ſic: etiā ſup re ꝓphana: lʒ
ꝯhēs peccet. glo. ⁊ doc. i. c. decet. de imu.
ec. li. vi. Bar. ⁊ Bal. i. l. ij. C. de ſa. ſan. ec.
c ¶ Nundinarum. que debent ceſſare
diebus feſtiuis. C. de fer. l. dies feſtos.
c. i. eo. titu. qd male ſeruatur. et ad eas
pro emendo non debent clerici accedere
xci. diſt. clericus quilibet. Et no. ꝙ nun= Nūdi=
dine differunt a mercatis. hic enim po= ne ⁊ mer
nūtur mercātie et nundine ꝓ diuerſis. cata dif
vn̄ mercata nō ſūt tuta ꝓ debitʒ ⁊ gabel= ferūt.
lis ſicut nūdine. l. i. ⁊ ibi bal. C. d nūdi.

a ¶Orationis. Math.xxi. Marci.xi.i. q.iij.ſaluator.c.fin.ꝛ.c.ex multis.xvi.q. vij.et hec diximꝰ.de imuni.ec.cū eccl'ia.

b ¶Cimiterio.ſicut enim eccleſiarum ita et cimiterioꝝ ſeruāda eſt honeſtas. clemen.i.in fi.de cele.miſ.q̄ ſunt p̄uilegiata ſicut eccleſia xvij.q.iiij.quiſq̄s luētus.de imuni.eccle.eccleſia.de conſe.ec.vel al.c.i.lib.vi.Ange.in trac.de cri.in.ẟ.qđ fama.ver.quero quarto.ꝛ in.ẟ.in ſcalis.Oldra.conſi.lv.ꝛ appella.eccl'ie venit cimiteriū eidē contiguū.c.ſi ciuitas.de ſen.exc.in.vi.iō habens grām in certa eccleſia pōt acceptare bn̄ficiū in cimiterio ambitu vel capellis contiguis.de ro.deciſi.ec.

c ¶Permittāt.cōcor.c.decet.de imu.ec.in.vi.nam dn̄s negociatores eiecit de tēplo ꝛ menſas nūmulariorum euertit. Jo.ij.Mar.xi.i.q.iij.ex multis.lxxxviij.diſt.eijciēs.iō dicit frater ludol.i de vita xp̄i.c.xxvi.q̄ nō decet candelas vel aliquas merces dn̄o offerendas in eccleſia vēdi.idē pe.iaco.ti.đ ſta.curie romane.

Cādele in eccleſia vēdi nō dn̄t.

d ¶Cenſuram. que comprehendit excōmunicationē:ſuſpenſionē: et interdictum.de verb.ſig.querenti.

e ¶Cōſuetudines.cōcor.cle.i.in fine. de iur.pa.cle.vt hi q̄.de eta.ꝛ qua.cū ſi.

¶De concubinarijs.

Quicunq̄.vſq̄ ad.ẟ.et nichilominꝰ primo punit publicos concubinarios in perceptione fructuū beneficioꝝ. Scđo vbi cōuertantur hmōi fructus ꝓuidet. Tertio punit publicos cōcubinarios poſt monitionem priuatione beneficiorum. ſecūda ibi: quos ſuus. tertia: necnon. hoc decretum in deciſa incipit: ea que laudabili per nos ordinatiōe ſtatuta ſunt:decet vt noſtrarum litterarū

domꝰ orōnis[a] eſſe đʒ ꝛ etiā in cimiterio[b] exerceri amplius ꝑmittāt[c]. ¶Trāſgreſſoreſq̄ ꝑ cēſurā[d] eccleſiaſticā aliaq̄ iurꝭ remedia punire nō negligāt. ¶Oēs aūt ꝯſuetudines[e] ſtatuta aut p̄uilegia q̄ his nō ꝯcordāt decretꝭ (niſi forte maiores adijcerēt penas) irrita eſſe hec ſctā ſynodus decreuit. Datū i ſeſſione publica baſilee i maiori eccl'ia ſolēniter celebrata die iouis.ix.menſis Junij.āno.M.ccccxxxv. ¶Itē acceptat decre. ¶De ꝯcubinarijs

Quicunq̄[f] clericus[g] cuiuſcūq̄ cōditionis ſtatus religionis[h]

teſtimonio pandantur:de illiſq̄ vbilibet concedantur legitima documēta. dudū ſiquidem inter alia ſtatuta ꝛ decreta noſtra quoddaʒ in ſeſſione publica noſtra in maiori eccleſia baſilienſi.xi.kal'.Februarij.anno domini.M.ccccxxxv. celebrata ſolēnit publicatuʒ edidimus tenoris in hec verba. quicunq̄ ꝛc̄. et erat datū iſtud decretum.vij.kal'.Junij.anno a natiuitate domini.M.ccccxxxvi. et ſic ante diſſolutionē cōcilij baſilieñ. editū fuit et confirmatum.

g ¶Clericus.beneficiatus ad queʒ pena beneficia concernēs de qua.i.adaptatur. omnes tamen clerici a fornicarijs abſtinere debēt.de vi.et hone.clerico.c.vt clericoꝝ. imo etiam laici vt.i.ẟ.iubet. et in illis habet locum decretū quo ad alias penas.

h ¶Religionis. religioſi cum monialibus habitare non debent.c.in nullo.c. monaſteria.ca.diffinimus.xviij.q.ij.ſicut vir et mulier in eodem carcere poni non debent.C.de cuſto.re.l.quoniā.nec clerici monaſteria monialium frequentare. de vi.et honeſta. clerico.monaſteria. nec moniales extra monaſteriū vagari.clemen.attendentes.de ſta.mona. ſed itra monaſteria ſub clauſura morari debent.c.mulieres. de iudi.in.vi.c.i. de ſta.relig.eo.lib. Nec debent religioſi ſibi commatres facere leuando dū ſunt in obedientia abbatis.xvi.q.i.placuit. de conſe.diſtin.iiij.non liceat.et.c.ſeqn. no.henri.in.c.ex litteris. de cog.ſpi.ſed hodie multi monachi laxatis habenis pudoris habent commatres/et ſub tali palliatione multa mala committūt iuxta illud quod vulgo vſurpatur. Dulcia commatris ſub nomine furta tenemus

Religioſi cōpatres eē n̄ debēt.

nec debent etiã oſculari feminas.c.per=
uenit.xviij.q.ij.

a ¶ pontificalis.i.epiſcopatus.epiſco
po em̃ nullam licet olno ſecũ habere mu
lierẽ:⁊ ſi habere ꝓbatur de eꝑatu eijcia=
tur.in auẽ. de ſanc.
epi.§.eꝑm vero.col
la.ix.C. de epiſc.et
cleri. auẽ.eꝑo.ſicut
nec monacho.xviij
q.ij. peruenit etiaꝫ
matrẽ vel ſororẽ:vt cõiter volũt doct.in
c.i.de coha.cle.⁊ mu. Legiẽ em̃ ꝙ beat⁹
Augu. neqꝫ cũ ſorore habitare ꝯſenſerit
dicens. que cũ ſorore mea ſunt/ ſorores
mee non ſunt.lxxxi.di.c.legiẽ. cũ ibi no.
cõtrarium tñ dicit Panor.in.d.c.i.ꝙ põt
eꝑs habere ſecũ matrẽ aut ſororem:aut
aliã ꝯſanguineã nõ ſuſpectã per.c.inter
dixit.xxxij.di.nã in canonib⁹nullibi pro
batur cõtrariũ: imo videẽ ꝑmiſſum.d.c.
interdixit. nec eſt ſtandum legi ciuili ex
quo canon inuit oppoſitũ.primũ eſt ho=
neſtius:maxime ꝓpter alios clericos cũ
eꝑo morantes. alij aũt clerici poſſunt ſe
cum habere matrẽ/aut aliã ꝯſanguineã
nõ ſuſpectã:vt q꞉ ſunt ſenes vel infirmi.
lxxxi.di.c.volumus.et.c.cũ olbus.cũ in
illis naturale fedus nichil ꝑmittit ſeui
criminis ſuſpicari.l.eũ qui.C. de epiſ.⁊
cle.c.a nobis.de coha.cle.⁊ mu. et tales
poſſunt eſſe i eadẽ domo:ſꝫ nõ i eadẽ ca
mera.lxxxij.di.eꝑs.no.Archi.in.d.c.vo
lum⁹.dicit etiã Panor.in.d.c.i.de coha.
cle.⁊ mu. ꝙ cõſanguineas etiã iuuenes
alias nõ ſuſpectas põt clericus bone fa
me i domo tenere:ſꝫ extraneas iuuenes
nullo mõ quantũcũqꝫ ſit bone fame. q꞉
talis cõmixtio eſt periculoſa nõ ſic cũ cõ
ſanguinea: dũ tñ nõ habeat pediſſequã
iuuenem ⁊ clericus habitet ſolus in ca=
mera ſua. ſentit glo.i.d.c.volumus. qđ
nõ placet Hen.i.d.c.i.⁊ bene. et iſtud eſt
tutius. nã vt dicit ter.in.d.c.i.inſtigãte
dyabolo etiam in illis.ſ. matre et ſorore
ꝑpetratũ ſcelus reperiẽ. et lꝫ clericus ſit
bone fame.tñ oriẽ ſuſpitio propter ſuos
famulos et alios extraneos ibidem fre=
quẽter ꝯuerſantes:eſt etiã honeſtius et
ex cõtrario poſſet ſcandalũ generari.

Epiſcopo nullas mulieres olꝫ habere

dignitatiſ ẽt ſi põtificaľ[a] vľ alteri⁹[b] ꝑeminẽtie exiſtat q̃ p⁹hui⁹ꝯſtitutõ niſ noticiã quã hĩe ꝑſumaẽ ꝑ duoſ[c]

b ¶ Alterius.archiepiſcopat⁹ aut ſu=
perioris dignitatis.

c ¶ Duos mẽſes.ꝑſumiẽ ſcientia cõſti
tutionis ꝑncipis poſt lapſum duoꝝ mẽ
ſiũ a tꝑe publicationis.in auẽ. vt fa.no.
ꝯſtitu.in ꝑn.colľ.v.
de ſen.exc.nouerit.
ne cle. vel mona.c.
fi.de ꝯceſ. ꝑben.c.i.
in.vi.glo. i.c.cũ ſin
gula. de ꝑbẽ. eo.li.
Jo.an.ſuꝑ data.vi.nec eſt neceſſe ꝙ ſin=
guloꝝ aurib⁹inculceẽ.xvi.di.qđ dicitis.
de poſtu.ꝑla.c.i.imo ſi ante lapſuꝫ duo=
rũ menſiũ ꝯſtitutio veniat ad noticiã ali
quoꝝ illi imediate ligãtur.no.in.c.ij.de
reb.eccle.nõ alie.li.vi. Hoſt.in ſum.ti.de
ꝯſti.§.qñ. Pau.in pro.cle. Panor.i.c.co=
gnoſcẽtes.de ꝯſti. nã fruſtra expectatur
euẽtus cu⁹ nullus eſt effect⁹.l.ad ꝓba=
tionẽ.C.de ꝓba.de offi.deleg. cũ contin
gat.ex quo igiẽ q̃s eſt cert⁹ de cõſtitutio
ne:fruſtra expectat lapſuꝫ duoꝝ mẽſiũ.
ad hoc regula eũ qui cert⁹. de reg.iur.in
vi.ff.de act.emp.l.i. Licet Hen.⁊ Jo. de
lig.dicãt ꝯrium in.d.c.cognoſcentes. et
mouẽtur:q꞉ bñficiũ iuris nemini eſt au=
ferendũ.ff.de re iudi.l.iiij.§. ſi q̃s condẽ
natus.de regu.iur.indultũ.per iura ve=
ro ꝑdicta dãtur duo mẽſes ad ligandũ.
igitur primũ videẽ verius:q꞉ ꝑdicta iu=
ra fundantur ſuꝑ ꝑſumptione noticie.⁊
patet hic cũ non ſit veriſimile publica=
tum tanto tꝑe duorũ mẽſium ignorare.
lxxxij.diſti. propoſuiſti. qui ma.ac.poſ.
cum in tua.vbi ergo certũ eſt de noticia
dꝫ ꝯſtitutio ligare: cũ in incertis nõ cer=
tis locus ſit cõiecturis.ff. de ꝟbo.oblig.
ꝯtinuus. Similiter vbi eſſet probabilis
ignorãtia ꝯſtitutio etiã poſt tẽpus debi=
tum non ligaret. puta ſi quis tꝑe publi
cationis fuiſſet in tali loco vbi ꝯſtitutio
ad eum nõ peruenerit: nec veriſimiliter
peruenire potuerit:tũc non artareẽ cul=
pa vel pena legis per dictũ caꝑ. cum in
tua.l.fi.ff.de decre.ab or.fa.c.ij.de cõſti.
in.vi. p Barth.in.l.i.ff.ſi quis te.li.iuſ.
l.i.ff. de leg. Moder. in dicto.c. cogno=
ſcentes.Angel.in dicta auẽ. paulus de
caſtro.conſilio.cxlv.

Cõſtitutio ꝑncipis qñ ligat.

Iuris beneficiuꝫ nemini eſt auferẽdum.

měses poſt publicationẽ eiuſdẽ in eccleſiis[a] cathedralibus[b] (quã ipſi dioceſani oĩno facẽ teneãt[c] poſtq̃ eadẽ cõſtitutio ad eoꝝ noticiã pue nerit) fuerit publicus[d] concubina=

a ¶ In eccleſiis. q̃d ſi intra ſepta eccle ſie vel in clauſtro vel i cimiterio fiat hec publicatio: an ſufficiat? ar. q ſic. qꝛ talia ſunt de ꝯtinentib' ꝛ coherẽtibus ecclie. ar. de ꝓcu. l. ꝑſens. de v̾bo. ſig. l. ij. de rei ven. l. q̃ religioſis. et polluta ecclia ci= miteriũ cõtiguũ ec cleſie eſt pollutum. de ꝯſe. ec. vel al. c. i. in. vi. et fugiens ad porticũ ecclie gau= det imunitate. xvij q. iiij. ſi qs cõtumax. non videt tñ ſufficere: qꝛ vere non fit in ecclia cũ ꝑdicta ſint extra ſeu iuxta eccliaſ. arg. de ſen. excõ. ſi ciuitas. in. vi. xij. q. i. neceſſaria. ꝛ ideo plus exigit fieri in ecclia: qꝛ facili' trãſit in noticiã cũ ibi ſit maioꝛ ppłi ꝯcurſus. alia loca ſunt magis ſolitaria. fa. qđ no. Paul. in cle. cauſam. de elect. Cõiter tñ ſeruat q publicatio affigit ad valuas ec cleſie: qđ ſufficit. ad hoc cle. dudũ. de iu di. l. ſed ſi pupill'. §. ꝓſcribere. ff. de inſti to. qꝛ ſatis fit in ecclia: cũ fiat ante eccle= ſiã in valuis vel porticu: vt eſt tex. in. d. cle. iunc. glo. in v̾. in domo. no. Jo. an. in c. ſi. de eo q̃ mit. in poſ. Spe. ti. de cita. §. ſequit. ver. ſed an reo. Panoꝛ. cõſi. C. fa. qđ no. Bar. l. l. meminiſſe. ff. de offi. ꝓcõ. q inſultus dicit fieri in domo. ſpec. ti. de iniur. §. i. ver. pone in ſtatuto. Panoꝛ. in c. i. de deci. doct. in. d. c. i. de ꝯſe. ec. vel al. Joh. an. in. c. inter alia. de imu. ecc. dicit tñ Bart. in. l. i. ff. de cloa. ad hoc q dicat factũ in domo nõ ſufficit in oſtio factum niſi fiat inter clauſurã oſtij: ſecus ſi fiat in oſtio in illa parte que aperit ab extra ar. ff. de flu. l. i. §. in flumine. nã dictio in: denotat intrinſitatẽ in actu. l. i. ff. de in= cen. ru. nau. ꝛ vide Bal. in. l. qs ſit fugi= tiuus. §. apud labeonẽ. ff. de edil. edi. in l. itẽ apud labeonẽ. ff. de iniu. in. c. i. qui. mo. feu. ami. §. ſimiliter. colla. x. in. l. qui dã hyberus. ff. de ſer. vꝛ. pre. vbi dicit q in materia fauoꝛabili appel. domus cõ= tinet oſtiũ ꝛ porticus: vtputa quicunq̧ fuerit inuẽtus de nocte extra domũ ſine lumine ſoluat centũ. ſi fuerit inuent' in ſuo porticu vel oſtio dicit q non incidit in penã: quia porticus cõtinetur appel= latione domus. l. ꝑdũs. §. pe. ff. de lega. iij. ſed in materia odioſa vt in augendo penam ad domũ: tũc porticus nõ cõpre= hẽditur appella. domus. iſto tamẽ caſu ſi porticus ſit affi= xus cũ domo videt cenſeri pars dom'. Ang. in trac. de cri. in ver. fecit inſultũ.

Immunitatẽ prebet portic' ecclie.

In/notat itrinſitatẽ.

b ¶ Cathedrali= bus. cõcoꝛ. cle. cau= ſam. §. q ſi forſan. de elec. cle. q̃uis. de fo. cõpe. extra. Joh. xxij. ſi fratrũ. cuꝫ ſi. et facit iſte tex. q iſti duo mẽſes icipiũt dũtaxat currere poſt publicationẽ factã in ꝓuincia ante quã nõ ligant ꝓuiciales: licet publicata fue= rit conſtitutio in cõſiſtoꝛio principis. qđ placet Panoꝛ. in. c. cognoſcentes. de cõ= ſti. qꝛ cum ius ciuile expꝛeſſe dicat de tẽ poꝛe publicatiõis in ꝓuincia: vt in auẽ. vt fa. no. con. colla. v. et ius canonicũ nõ dicat oppoſitum q idẽ ſit de iure cano= nico. ad hoc. c. quod dicitis. xvi. di. Joh. tamẽ mo. in. c. in generali. de reg. iur. in vi. Jo. an. ſup data eiuſdẽ li. i no. Paul. in ꝓhe. cle. dicũt ſufficere gñalem publi cationẽ in curia: vt dicit eñ Johan. mo. papa nõ debet habere pedes plumeos: ſed plũbeos et eſt quaſi imobilis ſtabi= liſq̧ manens dat cũcta moueri. ideo ei' ſtatuta non ſunt ſinguloꝝ auribus in= culcãda. c. i. de poſtu. ꝓla. idẽ Hen. in. d. c. cognoſcentes. dicens nõ opoꝛtere con ſtitutionẽ pape in oĩbus pꝛouinciis pu= blicari. et. d. auẽ. loquit in iperatoꝛe qui diſcurrit huc vel illuc per ꝓuincias: nõ ſic de papa. pꝛimũ equius. pꝛo quo hic tex. ꝛ cle. dudum. de iudi.

Papa pedes plumeos hẽre non dꝫ

c ¶ Teneantur. male faciunt ꝑlati qui publicationẽ huius cõſtitutionis omit= tunt: cum hoc verbum ſit pꝛecepti ꝛ ne= ceſſitatem impoꝛtet. in cle. exiui. § item oꝛdo. de verbo. ſignifi.

d ¶ Publicus. qs eſt ille habet. i. §. pu blici. ex publico crimine clerici: ꝑſertim ſacerdotis tria mala oꝛiunt. pꝛimo alio rum maxime laicoꝝ coꝛda ſcandalizan tur. ſcđo vituperatur officiũ eccleſiaſti=

rius a pceptione fructuum[a] oīum beneficiorum ſuorū trium[b] menſiū ſpacio ſit ipſo facto[c] ſuſpenſus[d]. ¶Quos[e] ſu⁹ ſuperior in fabricā[f]

cum.tertio preſtatur alijs licentia ⁊ ma
teria peccandi.iij.q.v.ſi mala.de adul.ſi
gnificaſti.de vo.magne.

Suſpē: ſuſa beneficio pt eligere et eligi.

a ¶Fructuū.talis ſuſpenſus a perce=
ptione fructuū ſuorū beneficiorū poteſt
eligē ⁊ eligi/ ⁊ acq=
rere beneficiū.no.
Guil.i cle.ij.d eta.
⁊ qua.Hen.⁊ doct.
in.c.cū dilectus.de
cōſue.qr hec nō eſt
vera ſuſpenſio: ſed
quedam bonorū ſubſtractio in penā.de
tēpo.ordi.ex tenore.ſed ſuſpenſus a be=
neficio tm̄ non poſſet durante ſuſpenſio
ne acquirere beneficiū:vt.d.c.cum dile=
ctus.vbi doc.c.per inquiſitionē.cū ibi
no.de elec.Joh.an.⁊ doct.in.c.cupiētes
§.ceterum.eo.titu.in.vi.niſi ſuſpenſio
reſtringeretur ad certam eccleſiā: quia
tūc poſſet acquirere beneficiū in alia ec=
cleſia/niſi aliud impediret.arg.c.ſi com
promiſſarius.§.reſtringit.de elec.in.vi.
poſſet tamē ſuſpenſus a beneficio elige=
re.pbatur in.c.cum vincon.iuncto.c.cū
in cunctis.de elec.vbi canonicus eligēs
ſcienter indignū eſt ſuſpenſus triennio
a ſuis beneficijs: et tamē interim poteſt
eligere.ſed i caſu iſto huiuſmodi ſuſpē=
ſus non poſſet eligi alia ratione que re=
format pactum.cum publicus concubi=
narius ſit inhabilis ad bñficia: niſi pri
us diſpenſatione habita. vt patet.J.§.
et nichilominus.

Suſpēſio in iure varia eſt.

b ¶Trium mēſium.concor.ſ.de pig.
di.cul.c.i.⁊ de ſpecta.c.i.alibi eſt ſimilis
ſuſpenſio vſq ad ſex menſes ⁊ ad annū
in cle.ij.de vi.⁊ hone.cle.alibi eſt ſuſpē=
ſio a perceptione dimidie partis diſtri=
butionum cle.ij.de eta.⁊ qua.alibi a per
ceptione diſtributionū arbitraria.ſ.de
colla.c.i.§.ſequūtur.alibi per certas ho
ras.ſ.quo tem.quis de.eſ.i cho.c.i.§.i.
et de te.ca.tem.mi.ca.i.alibi per totum
diem.ſ.de his qui tem.di.off.va.per.ec.
ca.i.et de ta.penden.in cho.c.i.alibi per
ebdomadā.vt in.d.c.i.de te.ca.tē miſ.
et de alijs varijs ſuſpenſionibus no.in
clemen.cupientes.de pe.
c ¶Ipſo facto.hic ſ non eſt neceſſaria
monitio nec ſnīa. aliter.J.ver.necnon.
d ¶Suſpenſus. imo videtur ꝙ ſit ſu=
ſpenſus ſimpliciter a perceptione fru=
ctuum:non tm̄ per triennium.c.preter.
xxxij.di.vbi publicus concubinarius ſu

Cōcubinarius an ſit ſuſpēſus ab officio ⁊ beneficio.

ſpenſus eſt ab offi=
cio:nec ptē ab eccle
ſia ſuſcipit.Hoſt.et
do.Anto.dicunt in
c.ſicut.de coha.cle.
et mu. ꝙ publicus
ꝯcubinarius nō eſt
ſuſpenſus a bñficio per illud caplm qđ
iniungit talē ſuſpēdi.idem ſentit Inno.
i.c.ex tenore.de tēp.ordi.vbi dicit eū nō
debere abſtinere a bñficio donec ſibi pre
cipiatur: cū iura loquentia de inhabili=
tate huiuſmodi publici concubinarij de
officio loquātur:non de beneficio.quod
non placet Panor.in.c.veſtra.de coha.
cleri.et mulie.vbi dicit ꝙ publicus con=
cubinarius ſiue notorius: preſertim no
torietate facti que habet operis euiden
tiam indubitatam eſt ſuſpenſus a bene
ficio per dictum cap.preter.iuncta gloſ.

Suſpēſus ab officio ppē crimen eſt ſuſpenſus a beneficio.

et quia ſuſpenſus ab officio propter cri=
men eſt ſuſpenſus a beneficio: vt not.in
c.cupientes.de electio.in.vi.quia bene=
ficium eſt ſequela officij. vnde ſi non po
teſt dicere officium ex culpa ſua non de=
bet percipere beneficium.c.fina.de re=
ſcrip.i.vi.de appel.paſtoralis.in fi.ſen=
tit Henri.in.c.ſi quiſq.de cohabita.cle=
rico.⁊ mulierum.Hoſtien.in ſum.eo.ti=
tulo.§.et qualiter. Innocen.in dicto.c.
ſicut.vbi dicit ꝙ fornicator public⁹ non
poteſt intereſſe electiōibus. Baldus in
marga.in verſicu.fornicator. Dic ꝙ iu=
ra allegata trahēda ſunt ad iſtud cap.
vt publicus concubinarius ſit ipſo iu=
re ſuſpenſus a beneficijs obtentis per
trimeſtre.non nego quin poſſit ſuſpēdi
ſimpliciter: ſi monitus non deſiſtat. vt
dicto cap.ſicut.quinimmo poteſt priua=
ri beneficijs;vt ſequitur.ſed ſimpliciter
eſt ſuſpenſus a beneficio obtinendo: vt
J.§.ſequenti.
e ¶Quos.fructus.
f ¶Fabricam.ſi.ſ.de elec.c.licet.§.cē
ſuit.cum ibi nota.

a ¶ Eccleſiarũ.cõcor.ſ.de pig.di.cul. c.i.de ap.paſtoralis.in fi.de offi.or.cum vos.et vide no.ſ.de te.ca.tẽ.miſ.c.i.in ṽ.neqꝫ.per q̃ iura no.ꝙ fruct⁹ eccl'ie ꝑce pti medio tp̃e quo rector ei⁹ fuit ſuſpenſus vl' excõicat⁹ nõ debẽt ei rſtitui poſt abſolutionẽ:ſꝫ applicant eccleſie per Inno.c.ex inſinuatiõe.de ap.Bar.l.l. cũ allegatis.C.de re.mu.li.xij.idem ſi

vel aliã euidẽtẽ eccl'iaꝝ⁸ vtilitatẽ: ex qb⁹ hi fruct⁹ ꝑcipiunt ꝯuertat.
¶ Necnõ[b] ⁊ huiuſmodi publicum ꝯcubinariũ vtprimũ[c] talẽ eſſe innotuerit mox[d] ſu⁹ ſuperior monere[e]

rector eſt abſens ab eccl'ia ſine licẽtia p̃lati:nã in abſentia nõ ꝑcipit fruct⁹ de iure/niſi ſit a iure p̃uilegiatus.c.ad audiẽtiã.c.cũ dilect⁹.de cle.nõ reſi.Bal.in.l.i. C.de his q̃.vt idi.vel a papa:vt ſtudẽt rome ⁊ pariſius:qb⁹ debent fruct⁹ bñficiorũ.nõ obſtãte ꝯſtõne eccl'ie ſup reſidẽtia.Oldr.cõſi.cxvũ.no.ſ.qua.ho.ca.c.i.
b ¶ Necnon.id eſt etiam.
c ¶ Utprimũ.i.cũprimo. de hoc ṽ.habetur in.l.ij.ff.de admi.re.ad ci.per.
d ¶ Mox.hec dictio ſupfluit ꝓpter dictionẽ vtp̃mũ.⁊ expone mox.i.ſtatim cũ primũ potuerit.ff.ad tertul.l.ij.§.confeſtim.ĩ.de inter.indif.nõ po.c.i.aut infra breue tp̃s.nã vbi ius nõ determinat:iſte dictiones mox/ſtatim/ilico/⁊ ſil'es verificãtur in modico tp̃e ſm ꝙ arbitrabit bonus iudex habito reſpectu ad ipſi⁹ circũſtãtias.arg.in.l.i.ff.de iur.deli.multipliciter tñ capiunt hmõi dictiões: vt no.in c.qr.ꝓpter.in ver.mox.⁊ ibi doc.de elec. in.c.ſi in q̃libet.xx.q.ij.Spe.ti.de diſpu. ⁊ alle.§.poſt hec.ṽ.itẽ mox.Bar.i.l.i.ff. ſi cer.pe.i.l.fruct⁹.ff.ſo.ma.Bal.i.l.gallus.§.ille caſus.ff.de lib.⁊ poſth.aut intellige mox.i.ſtatim ⁊ ſummarie ſine ordine iudiciario.p no.p Bar.i.l.i.ff.iudi. ſol.vbi dicit ꝙ ſi q̃d dꝫ ſtatiꝫ fieri itelligitur ꝙ ſũmarie ſine ordine iudiciario ꝓceſſus fiat.ar.C.vñ vi.l.momẽtanee.
e ¶ Monere.ſed ad abiurãdas cõcubinas cogere clericos nõ põt.de coha.cle. ⁊ mu.clericos.lꝫ poſſit cogere adulterũ ad abiurandã adulterã ⁊ cohabitandũ cũ vxore ⁊ adulterũ alligare iuramento de adultera ampli⁹ nõ admittẽda.c.cũ haberet.de eo qui du.in ma.quã pol.p adul.⁊ intellige monere ſemel cũ videatur ſufficere vnica monitio.ad hoc.c.epiſcop⁹.cũ ibi no.xviij.di.cle.i.§.i.l fi.iũc. glo.de here.cle.i.de deci.iũc.glo.⁊ ibi docto.c.ſi canonici.de offi.or.in.vi.Inno. i.c.ad petitionẽ.de accu.Inno.⁊ Pañ. in.c.cum nobis.de elect.i.c.cũ cã.in.c. cõſuluit.de offi.delega.Joh.an.in.c. olim.de iniur.in.c.nõ min⁹.in.c.aduerſus.de imu.eccle.Bar.in.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de dã.infec.ſꝫ hec loquũtur in monitionib⁹ extraiudicialibus que fiũt a parte ꝑti vbi ſufficit vna monitio.ſec⁹ vbi monitio ẽ iudicialis:vt iſta.no.bal. in aut.itẽ nulla.C.de epiſ.⁊ cle.dic ergo monere trina monitiõe ꝑ ca.ſi quiſqꝫ.c. ſi aũt.de coha.cle.et mu.cũ regulariter vbi monitio iudicialis eſt neceſſaria trina requirit.xxiiij.q.iij.de illicita.c.cõtingit.c.ſacro.de ſen.excõ.ð vaſ.mi.q̃ con. eſt.c.i.col.x.cũ ſi.no.in.c.cũ ſp̃ali.de ap. Doc.in.c.ego.de iureiurã.in.c.ex l'ris. de ꝯſti.aut vna monitione perẽptoria p oibus.ff.de iudi.nõnũqꝫ.C.quor qñ iu. l.tres denũciationes.de dila.c.i.d.c.de illicita.cũ ibi no.paria eñ ſunt in dicere tres monitiones et vnã perẽptoriã pro olbus:p̄ſertim ex cauſa ꝯſiderata perſonarũ ⁊ negocij qualitate/⁊ maxime i notorijs:vt in caſu iſto.de ap.cũ ſit.c.cõſtitutionẽ.de ſen.excõ.l.vi.cũ ibi no.Hen. in.c.ſi quis ep̃s.de accu.niſi vbicũqꝫ ad perdẽduꝫ aliqđ priuilegiũ clericale:aut ad incurrendũ penã ius exigeret trinaꝫ monitionẽ:tunc vna monitio etiã perẽptoria nõ ſufficeret/nec haberet vim trĩne citationis.no.Jo.an.in cle.i.de vi.et ho.cle.in.c.ex tue.de cle.nõ reſi.i addi. ſpe.ſup ru.de cle.nõ reſi.Panor.in.c.ſi. de vi.⁊ honc.cle.in.d.c.ꝯtingit.qr in penalibus ṽba debẽt intelligi ſtricte nõ large.ff.de neg.geſ.l.iij.§.hec verba.de iniur.in noſtra.qđ limita niſi illa perẽptoria haberet tria tẽpoꝝ interualla ſm formã dicte.l.nõnunqꝫ.cũ ibi no.⁊.d.c.ꝯſti.

Margin notes: Mox ſtatim ilico verificãtur in tẽpore modico. — Monitio iudicial' debet eſſe trina.

teneatur[a]: vt infra breuiſſimu[b] ter

tutionē.iſſc.d.c.ſacro.tūc videtur ſufficere.no.Car.et Jnno.in.d.cle. fa.qd no.glo.magna.i.d.c.i. de vaſ.mili. qui con.eſt.no.prepo.in.c.p̄terea.i.de ſpon. Ex predictis p3 ꝙ cōtra clericos cōcubinarios occultos non publicos non videt̄ ſufficere vna monitio peremptoria anteq̄ ad priuationē ꝓcedat̄:cū iura ſpecifice requirant trinā monitionē: vt.d.c.ſi quiſq̄.ꝛ.c.ſi autē.vide tñ quid.ĩ.dicam.§.ꝙ ſi. niſi illa perēptoria haberet tria tēpoꝝ interualla:vt dictū eſt. Jtē limita p̄dicta ꝙ ſi ipſe ſuperior ꝯcubinariū publicū in ſua p̄ſentia monuiſſet:tūc ſufficit vna monitio.q2 monitio facta p iudicem h3 vim trine monitionis.tex.ſm cōmunē intellectū in.l.ij.ꝛ ibi doc.C. quō ꝛ q̄n.glo.ꝛ doc.l.d.c.ꝯſuluit.S3 nūquid ſufficit monitio ḡnalis vt oēs clerici publici cōcubinarij dimittāt cōcubinas ad infligendū penā ꝑuationis bn̄ficioꝝ.de qua.ĩ.ſe.nō.vt patet in p̄nci.c.vbi p̄cipit̄ publicari iſta cōſtitutio.ꝛ tñ vltra publicationē requirit̄ monitio:ſed d3 eē monitio ſpecifica ita ꝙ apprehēdat noiatim hmōi ꝯcubinarios.ꝓ hoc tex.ibi vt p̄mū talē eſſe ꝛc.ad hoc qd legit̄ ꝛ no.in.c. ſtatutū.de ſen.exc.li.vi.ꝛ l.d.cle.in ℣.noiatim.fa.d.c.ſi.de vi.ꝛ hone.cle.in ℣.ſi tales.ꝛ qd ibi no. Panor. Hen.i.d.c. ſacro.

Cōcubinarij ñ pñt ſine monitione priuari.

a ¶Teneatur.vindictā debet p̄cedere monitio.xij.q.ij.Idigne.ij.q.vij.accuſatio.c.ſacro.de ſen.excom.ꝛ no.ꝙ omiſſa monitiōe nō poſſet eps̄ ꝓcedere ad ꝑuationē bn̄ficioꝝ ꝯtra publicū ꝯcubinariū. ad hoc no.p glo.et doc.l.c.vra.de coha.cle.ꝛ mu.in.c.ad noſtrā. de iureiu. Sed ob.c.ex pte ade. de teſti. vbi ſine aliqua monitione cleric⁹ publicus cōcubinari⁹ priuat̄ bn̄ficio.xxviij.diſ.decernim⁹.vbi dicit̄ ꝙ in ſacris ꝯſtitutus ꝯtrahens nuptias vel tenēs concubinā careat officio ꝛ bn̄ficio. ꝛ no. Jnno.in.c.i.de exceſ.pla. in.c.ad hec.de ap.ꝙ ſuſpenſio ꝓpter crimen ad penā criminis ferri pōt ſine monitione.pro.in.c.tā litteris.de teſti. ſec⁹ ſi feratur ab hoīe pro cōtumacia:tūc debet p̄cedere monitio.c. reprehenſibilis. et ibi docto.de ap.et dicit glo.in.d.c. indigne.ꝙ vbi agitur ad depoſitionē:non eſt neceſſaria monitio p̄cedens.c.qualiter.ij.de accuſa. Ad quid em̄ admoneretur tunc cū ſufficit ad depoſitionē ꝙ homo ſemel deliquerit.xxv.diſt.primū. Et dicit Goffredus in ſum. de coha.cleri.ꝛ mu.ꝙ oīe delictū ꝛ crimen mortale de rigore expoſcit depoſitionē.l.diſ. ſi epiſcop⁹.lxxxi.di.ſi diaconus . Non aūt de equitate ꝛ miſericordia iuris:niſi habeat aliquā aliam qualitatē aggrauantem: vt quia delictum eſt publicū ꝛ ſcādaloſum.xxx.q.i.non debet. aut ſi delictum eſt diu continuatū.c.i.de cleri.peregri.lxxxi.di. preſbyter.vt no.do.Ant. in.c.at ſi clerici.de iudi.per que iura dicit ibidē ꝙ ſi fornicatio eſt notoria ꝛ ſcādaloſa vel diu continuata eſt digna depoſitione.de exceſ.prela.c̄ꝑ ſit. Olim iura circa delictum fornicationis ꝛ cōcubinatus vario modo diſponebant. quandoq̄ apponendo penā acerbam.quandoq̄ mitem:ꝛ quādoq̄ mitius ꝓcedendo.ꝛ quādoq̄ mediā amplectēdo:vt de cohabi.cle.ꝛ mulie.per totum.ꝛ in iuribus alleg.ita ꝙ aſpere ꝓcedebatur.aliquādo contra clericū concubinariū etiā vſq̄ ad depoſitionē.c.erubeſcant.xxxij.diſ.c.a multis.de eta.ꝛ qua. Sed hodie defectus noſtri tēporis in quo non ſolū merita:ſed etiā corpora hominū defecerunt nō patitur cenſuram antiquorū canonū manere:vt hic.xxxiiij.di.fraternitatis.ideo monitio debet p̄cedere priuationem beneficiorū: multo fortius depoſitionem ad quā iudex poterit procedere ſi ſibi videatur cōſideratis circūſtantijs ꝯtinuatione delicti ꝛ ſcandalo inde ſurgente.ad hoc vide Panor.in.c.ſicut. de cohabi.cleri.ꝛ mulie.in.d.c. at ſi clerici.§.i.vbi tractat que ſunt crimina ſuſpenſione digna : et que depoſitione / et que degradatione.

delictū qdlibet mortale eſt dignū depoſitōe

Corp⁹ nūc hominum deficit ꝛ meritū.

b ¶Breuiſſimum.ſuperioris arbitrio moderandum. ar.c.cum ſit romana. de appel.de offi.deleg.de cauſis.cle.i.de vita et hone.clericorum.

minū cōcubinā dimittat. Q̄ ſi nō dimiſerit vel dimiſſam aut aliā publice[a] reſumpſerit: iubet[b] hec ſancta ſynodus vt ipſum omnibus[c] ſuis beneficijs omnino[d] priuet[e].

a ¶ Publice. ſi igitur occulte: ceſſat pena iſta/nō culpa. ⁊ cōtra talē ſicut cōtra occultū concubinariū erit ꝓcedendū: vt no. ī. §. ꝙ ſi. in fi. ad hoc cle. i. de vi. et ho ne. cleri. cum no. in ver. publice.

b ¶ Jubet. vim p̄cepti hꝫ ⁊ neceſſitatē iportat. xi. q. iij. q̄ iubēte. no. in cle. p̄ſenti. de cen. ideo male faciūt p̄lati et peccant qui contra hmōi ꝯcubinarios nō ꝓcedunt. qđ em̄ p̄cipitur imperat̄ ⁊c. xiiij. q. i. qđ p̄cipitur. et cū lex loquit̄ per verba p̄ceptiua aut equipollētia ꝯtrauenientē obligat ad peccatū. c. ij. de ma. et obe. cle. exiui. de vˢb. ſig. ꝑ Archi. in. c. vtinā. lxxvi. di. do. Ant. ⁊ Panor. i. c. nā ꝯcupiſcentiā. de ꝯſti. Pañ. in. c. clerici. de vi. ⁊ ho. cle. iſta aūt cōſtitutio loquit̄ ꝑ vˢba p̄ceptiua: puta ꝑ vˢ. teneant̄. ⁊ iubet.

Eps delicti depōit clericū alibi bñficiatum.

c ¶ Oībus. ſiue ſint in dioceſi illi⁹ ſuperioris in quo delinquit: ſiue extra. nā eps pōt deponere clericū alibi beneficiatum q̄ in ſua dioceſi deliquit. ſed executio realis vt poſſeſſionis ſubtractio fit ꝑ epm̄ beneficij. c. poſtulaſti. de fo. compe. ſm̄ verū intellectū. nec ex hoc dicit̄ eps delicti ponere falcem in meſſem alienā: cū titulus reſideat penes perſonā clerici: ⁊ inhereat oſſib⁹ ſuis ſicut de alijs iuribus incorporalib⁹. no. in. l. iij. ff. pro ſocio. vnde ex quo ratiōe delicti ꝑſona eſt ſibi ſubiecta: pōt ius īherēs ꝑſone abdicare ab illa ꝑſona. ⁊ ſic dicit ius in rē ſibi ſubiectā: cū res poſtea remaneat ꝓ derelicta in loco vbi eſt: ⁊ executio facti fit ꝑ iudicem beneficij. et idē in publicatione bonorū que fit de iure cōmuni rōne delicti. ſentit Jo. an. in. c. cū ſcdm̄. de here. in vi. in no. ⁊ ibi domi. Bar. ⁊ moder. i. l. cūctos populos. C. de ſum. tri. pro hoc. l. magis puto. §. illud. ff. de re. eo. vbi patꝫ ꝙ decretū interpoſituꝫ ſup alienatione extendit̄ ad rem extra iuriſditionē ſuā. ad idē. c. romana. §. cōtrahentes. de fo. cōpe. lib. vi. vbi iudex ratione cōtractus decernit miſſionē fiendam in bona alibi ſita. ad hoc. l. a diuo pio. §. ſentētiam. ff.

Decretū iudicis pōt extendi ad rē q̄ nō eſt i ſua iuriſditōe

de re iudi. l. i. §. et vrbē. ff. de offi. p̄fe. vi. qꝛ bona ſequunt̄ ꝑſonā. l. i. C. de impo. luc. deſcrip. li. x. fa. l. fi. C. vbi in rē act. l. fi. C. de p̄ſcrip. lon. tem. ff. de mu. ⁊ ho. l. reſcripto. §. fi. qđ no. doc. in. l. ſi preſidiū. C. de pre. mi. ſi. de nō ali. no. Oldr. cōſil. xvij. ſed ꝯ facit qđ no. Jnn. ⁊ Hoſt. in. c. paſtoralis. de ap. ꝙ ſuſpenſus ab hōīe a beneficio eſt tm̄ ſuſpenſus ab illis bñficijs q̄ in territorio ipſi⁹ obtinet. ar. l. ex ea. ff. de poſtu. c. ij. de ꝯſti. l. vi. dic ꝙ ſimpliciter facta ſuſpēſio ab hoīe non porrigit̄ in dubio extra territoriū: ꝑ iura ſcđo alle. qꝛ hmōi ſuſpēſio plus reſpicit exercitiū ꝑſone vel bona ꝙ̄ diminutionē ſtatus. aliud eſt in primo caſu cū fertur ſentētia ꝑuationis in ꝑſonā ꝓpter delictū. ſi tn̄ iudex intēdat ihabilitare hmōi ſuſpēſum ꝓ ſuis demeritis ad oīa beneficia extra territoriū ſuū ſententia etiaꝫ ſuſpēſionis porriget effectum ſuū extra territoriū iudicis per. d. c. poſtulaſti. no. Hen. in. c. cū dilectus. de ꝯſue. do. Anto. in. d. c. paſtoralis. et de hoc qn̄ ſententia porrigat ſuū effectū extra territoriū iudicis. vide ꝑ Bar. ⁊ Bal. in repe. d. l. cūctos pplōs. Bart. in. q. q̄ incipit: lucane ciuitatis. Panor. in. d. c. poſtulaſti.

Omnino q̄lit̄ accipitur.

d ¶ Omnino. i. ſine difficultate aūt ſine aliqua diſpēſatione: hec enim dictio oīno omnē diſpēſationem excludit. pro quo glo. in cle. vt hi qui. in ver. nullo modo. de eta. ⁊ quali. vnde ſi lex vel ſtatutū dicat iuramentū omnino ſeruandū excluditur facultas impetrādi excuſationem. ad hoc. c. q̄uis. de pac. lib. vi. et ibi Archi. Joh. de imo. in. c. cuꝫ cōtingat. de iureiurā. aliquādo omnino. i. ipſo iure: vt. ī. §. quia vero. glo. in. l. i. §. ſi pecunia. ff. depo. in cle. i. de vi. ⁊ ho. cle. de iureiu. et ſi xp̄s. aliquando oīno. i. in nichilum in. l. grece. §. illud. ⁊ ibi glo. ff. de fideiuſ. aliquādo omnino. i. ſine dilatione. s̄. in prin. huius. c. ibi omnino facere ⁊c.

e ¶ Priuet. cōcor. c. ſi autem. de cohabita. clerico. et mulierum.

diuiſio a textus.

¶Et nichilominꝰ. vſq ad .§. q ſi. primo punit cõcubinarios publicos inhabilitatione ad ordines ⁊ beneficia reſeruata ſuperioribus diſpenſatione. ſecundo prorſus inhabiles reddit ſi poſt diſpenſationẽ concubinam reaſſumpſerint. ſecũda ibi qui ſi. ⁊ poteſt iſte .§. tantum referri ad prima: vt ſit ſenſus q clericꝰ publicus cõcubinarius monitione premiſſa priuandus eſt bñficijs ⁊ nichilominꝰ ſi monitꝰ concubinã nõ dimiſerit aut aliam reaſſumpſerit erit inhabilis ad beneficia. et ſm hunc intellectũ nõ eſſet inhabilis ante monitionẽ. vel poteſt referri ad omnia ꝓcedentia. vt ſit ſenſus q pubicus concubinarius eſt ſuſpẽſus a fructibus beneficiorum ꝑ tres mẽſes. et q ꝓuandus eſt monitione ꝓmiſſa ſuis bñficijs. et nichilominꝰ eſt inhabilis ad bñficia. ſepe enim clauſula in fine poſita refert ad omnia precedẽtia. c. officij. in fi. ꝟ. ſaluus. de teſta. de con. lepro. c. i. in fi. de reſcrip. cauſam q. ⁊. c. olim. de ap. ſcḋo reqris. et iſte intellectus eſt verior. vt. j. patebit.

¶Et nichilominꝰ [a] hi publici concubinarij vſquo cũ eis per ſuos ſuperiores [b] poſt ipſarũ cõcubinarum dimiſſionẽ manifeſtamq vite

b ¶Superiores. ſiue ſint epiſcopi ſiue maiores ſiue inferiores epis. arg. c. relatum. de cleri. non reſidẽ. c. licet canon. cũ ibi no. in. ꝟ. ordinarius. de elec. lib. vi. ꝓ ſertim ſi illi iferiores poſſunt inſtituere et deſtituere. vel intelligas de epis. qḋ credo verius ꝓpter ver. dioceſani. in ꝑncipio poſitum. et quia hoc verbũ refert ad ſuperiores de qbus. ſ. locutum eſt qui poſſunt priuare concubinarios bñficijs: qḋ cõpetit ſolis epiſcopis. vt tangam in .§. ſeqnti. et per. c. at ſi clerici .§. de adulterijs. de iudi. vbi loqtur de epõ: non de inferiorib⁹. puta abbate archidiacono/ decano/capitulo. aut alijs qui nunq diſpenſant cõtra canones etiã vbi diſpenſatio a iure conceditur: niſi ſpecifice eis concedatur. vt no. Innocẽ. in. c. ij. de eo qui fur. or. re. hinc eſt q iura ſemper loquuntur de epiſcopis: et quando volũt hoc concedere inferioribus ſemper exprimunt. vt in dicto. c. ij. in cap. cum illo

Concubinarij pñt bñficijs priuari.

runi. de ſenten. excõ. c. ex inſinuatiõe. de ſimo. de preb. cum non ignores. no. Archidi. in. c. cum ex eo. de elec. in. vi. Innocen. in. c. fina. in fine. de poſtu. prela. ſpe. titu. de lega. § ſunt quoq. in fine. et .§. videndum. ꝟ. quid ſi collatio. Quia diſpenſatio eſt de maioribus negocijs. i. q. vij. didici. ⁊ talia quia epis tanq ſpõſis ⁊ vniuerſalibus ordinarijs reſeruantur. xviij. diſt. in. c. i. de offi. archi. ad hec. ſicut dicimus in excõmunicatione a canone lata: vt regulariter nullus valeat preter epiſcopum ab illa abſoluere. vt le. et nota. in clemen. i. de priuileg. ad hoc. xvi. q. i. interdicim⁹. clemen. ne in agro .§. ad hec. de ſta. reli. vbi non poſſunt abbates eccleſias vnire. licet ad eos ſpectet collatio. idem in permutatione. vt no. in clemen. i. de rerum permutatione. et predicta intellige niſi inferior haberet ex priuilegio vel cõſuetudine iuriſditionem quaſi epiſcopalẽ ſm Frederi. conſil. xiiij. qa tunc poſſet omnia que ſpectant ad iuriſditionẽ epiſcopalem. ad hoc. c. abbates. in fi. de priuileg. lib. vi. clemen. attendentes. poſt princi. de ſtatu mona. quod no. Innocẽ. in. c. ij. de tranſac. Johan. an. in clemẽ. i. de rebus eccle. non alie. vbi talis interponit auctoritatem rei eccleſiaſtice alienande. Sed an capitulum ſede vacante poſſit hoc caſu cum publicis concubinarijs diſpenſare: arguitur q nõ: quia ius diſpenſandi competit epiſcopo de iure ſpeciali in quo non habet communitatẽ cum caplo. iuxta not. in. c. verum. de fo. compe. et hoc volunt Joh. and. ⁊ Archidia. in di. c. cum ex eo. Guil. in ſacra. tit. de diſpen. ꝟ. ſed quid erit. vbi dicunt q capitulũ ſe. va. non poteſt diſpenſare in caſibus permiſſis epõ. Dic ꝯtra. no. Jo. and. in dicto. c. cum ex eo. in no. pro. per d. c. ex inſinuatione. vbi eſt caſus expreſſus ſm vnum intellectum: q in caſu illius. c. ſedes epiſcopalis vacabat. et prepoſitus et capitulum diſpenſauerũt cũ illo ſimoniaco. facit. d. c. cũ non ignores.

Excõicatio canonis a quo põt ſolui.

Diſpenſatio an cõpetat caplo ſede vacãte.

emēdationē [a] fuerit diſpenſatum [b]

c.eccleſia.xvi.q.i.cū ibi no.et in.c.cōtu= maces.l.diſ.nam capitulū ſuccedit in iuriſditione epāli ſiue cōtentioſa et ne= ceſſaria ſiue voluntaria et gratioſa:niſi vbi a iure caueť ꝯriū: cū iura q̄ clamāt ꝙ capitulum ſucce dit in iuriſditione nō diſtinguant in= ter contētioſam et volūtariam.ſentit Innocē.in.c. ad abo lendam.de hereti.no.Frede. late conſi. xxix.⁊.xxxix. Paň.in.c.cum olim.de ma iori.et obe.l.d.§.de adulterijs. ⁊ l maio rib⁹ cauſis iuriſditio ad capl'm deuolui tur.vt no.in.d.cle.de rerū ꝑmu. Jo. an. in no.in.c.i.de maio.et obe.vbi moder. ad hoc.d.c.ad abolendam.cle.i.đ here.

Capl'm ſucce= dit in iu riſditōe

a ¶Emēdationem.hec duo requirun tur anteq̄ eṗs cū hmōi cōcubinarijs di ſpenſet.ſ.ꝙ cōcubinas dimiſerint. et ꝙ penitentiā de fornicatione egerint.ve= nia em̄ nō dať niſi penitēti.C.de here.l. manicheos.xxiiij.q.ij.legať.c.peccati.đ reg.iur.in.vi.et reparationis beneficiū non dꝫ niſi poſt pniam ꝓcedi.quomodo em̄ poterit medicina pnie ꝓcedere ſi ip= ſe medicus intercepta.i. remota penitē tia indulgeret periculis. hoc non eſt cu rare:ſed occidere .ca. abſit.c. et purga= bis.et.v.c.ſeq.l.diſ.

b ¶Diſpenſatū. nota ꝙ epiſcopi pnt diſpenſare cum publico cōcubinario et cum adultero et alijs minorib⁹ crimini bus irretito.xxxiiij.diſ. fraternitatis.de iudi.at ſi clerici.§.de adul.de tēpo.ordi. c.fi.et cū ſacerdote ſimul plures concu= binas hn̄te.de biga.q2.et cū pbr̄o de fa= cto matrimoniū cōtrahēte cū ꝟgīe quo ad executionē ſui officij.de cleri.cōiu.c. ſane.q̄ cle.vl' vo.c.i.no.l cle.i. de ꝯſang. et affini.dū tn̄ nō ꝯhat bis.xxviij.diſtin. pbr̄m.vl' etiā cū corrupta.de biga.c.pe. et fi.ſi tn̄ ꝯſtitutus in ſacris de facto cō= trahat matrimoniū de rigore:vacāt ibo iure bn̄ficia ſua.no. Jo.an. hen.⁊ Paň.l c.i.de cleri.cōiuga.ne ſint melioris con= ditionis q̄ illicite ꝯxerūt q̄ꝫ qui licite.c. nuper.de biga.c.eum qui.de prebē.i.vi. et vera ratio perditionis beneficij eſt ta q̄ra renūciatio ſeu habere pro derelicto

Concu= binari⁹ public⁹ per q̄ pt diſpēſa ri.

qđ cauſať ex cōtractu matrimonij.cum egerit actum omnino ꝯrium clericatui. vnde q̄ꝫtum in ſe habuit beneficiū ꝓ de relicto.ar.c.ex tranſmiſſa.de renūcia.pꝫ a ſi.ꝙ ſi quis adipiſcatur ſm curatū de facto ꝑdit ꝑmū.per d.c.eum.c. q̄ꝫto. de tranſla.ꝑla.vbi epī ſcopus transferēs ſe proprio motu ad aliam cathedram caret habita et ambita.ſic in propoſito in odium ipſius qui voluit contrahere matrimoniū carnale cum non poſſit.de bet tamen carere beneficio ac ſi matri= moniū cōtraxiſſet:quod credo verum ⁊ probatur in.d.c.decernimus.xxviij.diſ. in.c.eos.xxxij.diſ.licet glo.fi.in.d.c.i.de cle.cōiug.⁊ Jo.an.l.c.iohānes. eo.ti.di cant ꝙ veniat priuādus ꝑ ſententiam pōt etiam eṗs diſpenſare cum illo q̄ ma trimonio cōſtāte ſacrū ordinē iure non ꝑmittente ſuſcepit.dū tn̄ ingrediať ali= quā religionē approbatam.qui etiam ſi matrimoniū nō foret conſummatū vxo re inſtāte eſt ad illud cōſummandū co= gendus:vt in extra. Johan.xxij.antiq. quam alle. Jo.an.in.c.i.de vo.li.vi.l no. et poteſt eṗs diſpenſare cū inceſtuoſo.c. ſi quis ſacro.c.ſi qua ꝟgo. xxvij.q.i.no. doc.in.d.§.de adulterijs. Sed dubium eſt.nūq̄d poſſit diſpenſare cum adulte ro ⁊ inceſtuoſo ſimul:vt cū illo q̄ cogno uit cōſanguineā maritatam. Uin. Joh. an.hen.⁊ do.An. in.d.§.de adulterijs. dicſit ꝙ nō ꝑ .l.vim paſſam.§.ꝑſcriptio ne.ff.de adulte.vbi aliter diſponiť circa adulteriū tm̄.aliter circa adulteriū iun ctum cū iceſtu ſil': ⁊ q2 diſpēſatio eſt ſtri cti iuris.de fil.pſb y.c.i.⁊.ij.in.vi.c.non pōt.de ꝑbē.e.li.c.ꝑ venerabilē.q̄ filij ſūt legi. Bart.ſentit in.d.l.ſed ipſemet ſen= tit ꝯ.in.l.ij.ff.de ꝟb.obl. vbi dicit ꝙ hn̄t ꝑtātem diſpenſandi cū adultero. Item cū inceſtuoſo pt diſpēſare cū adultero ⁊ iceſtuoſo ſil'.ꝑ.l.ſi ita.ff.de libe.⁊ poſth. vbi ap.ſimpliciū veniunt mixta :etiam in exheredatione q̄ eſt odioſa.idē Jmo. in.d.l.ij. Paň.in.d.§.de adulterijs.q2 di ſpenſatio predicta reſpectu cōcedentis eſt fauorabilis:cum priuilegia principū

Adult̄ ⁊ iceſtuo= ſ⁹ ſil' ꝑ quē pōt diſpen= ſari.

Digitized by Google

ſint latiſſime interptanda.ca.cum dilecti.de dona.cuꝫ ibi no.pro quibꝰ facit.c. ſi.de ſymo.vbi in quodãmodo odioſis 1 ſimplicibus ꝯtinet̃ caſus mixtus.ꝛ hoc verũ ſꝫ ange.in.d.l.ij.preſertim cũ hec mixta ſunt ſeparabilia.tunc idem iudicamꝰ de vnoq̃ꝫ mixto ſicut de ſimplicibꝰ.§.ſi ꝟo mixte.in aut.de non elig.ſcđo nu. col.i.l.ſi ſponſus.§.ſi maritus.ff.de dona. inter vi.ꝛ vxo.l.clemens.§.i.ff.de here.inſti. 1 auf.idẽ de neſtorianis.C.de here.Jo. an.primũ ſequit̃ in addi.ſpecu.ſup rubric.qui ſi.ſunt le.qꝛ iſta eſt tertia ſpecies non incluſa ſub aliqua ptãte expreſſa.et eſt caſus tacitus qui habet̃.p omiſſo.c.ſuſceptum.de reſcrip.in.vi.et vide no.ibidẽ p Johan.an.in no.ꝛ domi.Unde dicit io.an.ꝙ facultas diſpẽſandi cũ natis ex adulterio. Jtem cũ natis ex inceſtu ſi extendit̃ ad natos ex adulterio et inceſtu ſil.qꝛ caſus legitimãdi ſimplr cõceſſus nõ ꝯphendit caſus mixtos. facit auf.itaq̃ꝫ.C.cõmunia de ſucceſ.ꝛ de adoptio.l.penul.§.ſi vero pater. et ſub ſimplici nõ venit cõpoſitũ pſertim i materia odioſa legibꝰ.vt no. Bal.in ca.naturales.ſi de feu.fu.cõ.p Bal.omnino 1 c.i.qui feu.da.poſ.col.x.ꝑpo. in.d.c.per venerabilem.§.qđ autem.xv.colũ. ꝛ ſe. Et no.hic expreſſum ſm verum intellectum referendo ad omnia precedentia ꝙ epũs poteſt diſpẽſare cum publico concubinario nõ ſolũ ante priuationem: ſꝫ etiam poſt ſententiam priuatoriam beneficiorum.facit quod no.ſpe.titu.de lega.§.nũc oſtendẽdum.ꝙ epiſcopus poteſt diſpenſare cum verbaliter depoſito per.d.§.de adulterijs.vbi doc. qui.§.ſequitur poſt mentionem factam de depoſitione. idem Johan. an.in.c.q̃uis. de reſcrip.in.vi.ꝛ ibi moder.glo.ꝛ doc. in.c.clerici.de cleri.excõmuni.mi. ſꝫ ob. ꝙ per ſententiam latam ſuper fornicatione condemnatus efficitur infamis:ꝛ ſic de alijs criminibus publicis.l.i.ꝛ.ij. ff.de his qui no.infa. vi.q.i.infames.ꝛ epũs ſm cõmunem opinio.traditam.l.c.

Legitimatio ſimplex nõ cõphendit caſus mixtos

ad ſuſceptionem quorũcunq̃ꝫ [a] honorum [b] / dignitatum /

cum te.de re iudica.non reſtituit fame. argu.in.l.i.§.de qua.ff.de poſtu. qꝛ hoc reſeruatur pncipi: vt ibi. dic ꝙ lꝫ infamia ſit irrogata.nichilominꝰ põt epũs in fornicatiõe adulterio et minoribꝰ diſpẽſare.qꝛ tũc reſtitutio fame venit per quandam cõſequẽtiam in eo ꝙ reſtituit cõtra ſentẽtiaꝫ ſuam in caſu ſibi conceſſo.pro hoc facit ter.illius.§.de qua.vbi patꝫ ꝙ inferior reſtituendo in integrũ aduerſus ſnĩam ſuã in caſu quo poteſt p ꝯſequẽtiã reſtituit ad famã ſi talis erat ſnĩa q̃ infamabat:lꝫ pncipaliter et directe nõ potuiſſꝫ reſtituere fame. ſimiliter licet epiſcopꝰ non poſſet reſtituere quem fame: tamẽ indirecte ꝛ per quandã ꝯſequentiã põt no.paň.in.d.§.de adulterijs. ꝛ in.d.ca. cũ te.vbi docto.

a ¶Quorũcũq̃ꝫ eccleſiaſticoꝝ et mũdanoꝝ.ad hoc.c.excõmunicamus.§.credentes.de here.C. eo.ti. auf. credẽtes. de pe.felicis.§.nulli.lib.vi.et publici cõcubinarij ſunt infames.vi.q.i.infames quare porte dignitatis eis patere non debent.C.de infami.l.i.c. infamibus.đ regu.iur.in.vi.ad hoc.l.qui cum vno.§. adulterij.ff.de re mil.de adul.l. miles.

b ¶Honorum.propter hec verba honorũ et dignitatum:dico ꝙ epũs p ſuam diſpenſationem põt habilitare ad epiſcopatum hmõi ꝯcubinarios ꝛ alios notorios criminoſos in caſibꝰ in quibꝰ pt diſpenſare:licet ꝯtra no.Johã. an.ꝛ Henri.i.c.at ſi clerici.đ iudi.dicẽtes ꝙ p epi diſpẽſationẽ nõ erũt abilitati ad epatũ. ad hoc đ elec.c.inotuit.et ſic notorij fornicatores et alij q̃tũcũq̃ꝫ egerint pnĩaꝫ nõ pñt ſine licẽtia pape in epõs ꝓmoue notorij ri:qđ eſt ſatis graue ſm do.An.ꝛ paň. nõ pñt 1 in.d.c.at ſi clerici.§.de adulterijs. q̃ dicunt ꝙ ſi fuit diſpenſatũ quo ad ſolã depoſitiõis penã nõ imponendam nõ poterũt ꝓmoueri.ſi ꝟo ſimpliciter quo ad ꝓmotiones futuras poterũt etiam ad epiſcopatum promoueri ex quo ſublata eſt macula peracta penitẽtia.c.ferrũ. l.diſtin.quod no.in.c.fidelior.ea.diſtin.

Fornicatores et alij notorij nõ pñt epõs ꝓmoueri

a ❡ Beneficioꝝ.quorūcūq3 etiam mo= dicoꝝ.tū qꝛ vniuerſaliter loquit᷑:et qꝛ appellatione beneficij maius et minus contine᷑.de ver.ſig.tua.

b ❡ Officiorum:et ita nec ad accolita= t⁹ officiū aut alteri us maioris ordis eſt talis ꝓmouibil' nec ad aliud offici=

bñficioꝝ^a officioꝝve^b ſint ĩhabiles^c

Fornicator notori⁹ nō pōt eſſe official. ciu3 regiminis eccl'iaſtici:puta officiala tus/iconomatus aut alterius. ar.i.q.i. ſi qs.⁊ q.iij.ſaluator.de ſymo. cōſuluit. cum ibi no.

c ❡ Inhabiles.cōcor.c.queſitū.de tēp. ordi.vbi habe᷑ ꝙ notori⁹fornicator etiā poſt pniam pactā ſine diſpēſatione ſu= perioris nō pōt in ordine ſuſcepto mini ſtrare:nec ad ſupiores aſcendere.ſecus eſt de occulto:niſi irregularitatē incur= riſſet.c.ex tenore.c.ti.c.ij. de apoſta.idē in alijs criminoſis notorijs grauibus: qꝛ oē delictū gue ⁊ notoriū inducit irre gularitatē.Ad cui⁹ aliqualē noticiā ad

Crimia ſunt in mltiplici dña. uerte ꝙ q̃dā ſunt crimina enormia que inducūt irregularitatē ſtrictā: in q̄ pōt ſolus papa diſpēſare.vel latā l q̄ poſſūt ſoli epiſcopi:vel q̄ inducūt ſuſpēſione3 ipo iure quo ad ſe:et quo ad alios:vel q̄ impediūt ordinis executōnē poſt pactā penitentiā q̄ enumerant᷑ p glo. et doc.l c.niſi cū pridē.§.ꝓp᷑ cōſcientiam.de re= nū.et in iſtis aut crimen eſt notoriū : et duplici de cā iducit irregularitatē ex na tura delicti et ex accidēti notorietatis.⁊ hec ipediūt ſiue acta pnia ſiue nō in ſu= ſceptis ⁊ ſuſcipiendis ordinibus:vt ho micidiū/ſymonia:⁊ ſi.d.c.queſitū.de ac cu.inquiſitōis.Aut ſunt occulta ꝓut oc cultū diſtinguit᷑ cōtra notoriū.ſunt tñ ꝓ babilia:et tūc idē ſiue ſit acta penitētia ſiue non ex natura delicti.vt.d. iuribus et poſſunt tales criminoſi preciſe ꝓhi= beri.Aut ſunt omnino occulta : et tunc tales quo ad ſe etiam acta penitētia ſūt ſuſpenſi.et ſūt ꝓhibēdi in foro cōſcien= tie cōſulendo.ſed nō preciſe in foro con ☞ tentioſo:cum eccl'ia nō iudicet de occul' tis.c.ſicut.de ſimo.et ſunt ſue cōſciētie relinquendi.vt .d.c. queſitum. ſm vnū intellectū.q̄dā ſunt delicta enormia nō

cauſantia irregularitatem et ſuſpenſio= nem:vt illa q̄ depoſitiōe vl'degradatiōe digna ſunt.nō tñ cauſantia ſuſpēſionē: et ſi ſint manifeſta impediunt in ſuſce= ptis et ſuſcipiendis ordinib⁹. occulta l ſuſcipiendis tm̄.d. ca.ex tenore.q̄dam ſunt delicta medio cria.ſcil3 ola morta lia.de q̄b⁹ hoſt.in ſum.ti.de pe.⁊ re.§.d quib⁹peccatis.℣.q̄ aūt ſunt pctā morta lia.⁊.xxv.diſ.§.nūc aūt.q̄ ſui natura nō cauſant irregularitatem.inter q̄ eſt piu riū:adulteriū:⁊ falſum teſtimoniū.d.c. q̄ſitū.⁊ alia ſi ſint notoria: ꝓp᷑ notorie= tatē cauſant irregularitatem ex accidē ti.nec tales criminoſi pñt ꝓmoueri acta vel nō acta pnia vt ibidem:niſi cum eis diſpenſetur p epm̄ q̄ pōt in minoribus Eps ĩ q̄ diſpenſare acta pnia ſi nō appareat ꝓ= b⁹crimi hibitum.de iudi.c.at ſi clerici.§.de adul nib⁹ di= terijs.et hic.ſed in maiorib⁹ diſpēſat ſo ſpēſat. lus papa.niſi vbi apparet epis pmiſſu3 de quo tñ dic vt no. Inno.in.c.dilectus. de tē.or.et doc.in.d.§.de adulterijs.ſpe cu.ti.de diſpenſatōib⁹.§.nūc de epoꝝ. ſi aūt talia delicta ſint occulta et ꝓbabi lia pñt ꝓmoueri pacta pnia. vt.d.c.q̄ſi= tum.nō pacta aūt nō debēt ſalua ꝯſcien tia miniſtrare:nec ad ſuperiores aſcen= dere:vt ibidē.ꝓhiberi tñ nō debent pre ſertim in ſuſcipiendis: niſi oblata ꝓba= tione:ita ꝙ crimen tranſeat in notoriu3 ar.eoꝝ que no.hoſt.in.c.queris.de eta. et qua.in.c.veſtra.de cohabi.cle. ⁊ mu. Quedā ſūt delicta grauia et notoria fa ☜ cti euidētia.nō tñ ita clara quin habeāt aliquā excuſationē ex quib⁹ magnū ſcā dalū oriri nō cōſueuit:vt l tenente plu= res eccl'ias curam aīaru3 hñtes ſine di= ſpenſatiōe.c.dudū.ij.de elec. et dicit In no.in.d.ca.ex tenore.ſatis poſſe dici ꝙ poſt penitentiam licite celebrabit.ar.d. c.dudum.vbi requirit᷑ ꝙ tm̄ tpe electio= nis habuerit plēs curas ad hoc ꝙ ele= ctio nō valeat. qd limita vt habe᷑ in ex. Joh.xxij.execrabilis.per quam limita= tur etiam.c.de multa.de pbē.vt ibi not. doc.idē ſi fecit tumultū.v.q.iiij.in loco. ℥.de his qui tpe diui.offi.va.p ec.c.i.vl'

ſi fuerit excõicatus vel cõtumax. hec em̃ multotiẽs excuſatõnẽ hñt. Quedã ſunt delicta leuia ſiue minuta: vt venialia. de quib⁹ in.d.§.nũc. et p hoſt. in.d.§.de q̃bus pctis.℣. q̃ autẽ dicant pctã venialia. et talia ſiue occulta ſiue notoria nec ꝓmotũ deijciũt nec impendiũt promouẽdum. ar.a ꝯ. ſenſu.in.d.c. q̃ſitũ. ibi. ꝙ ſi ꝑpoſita crimina. qd refert ad crimina ğuia enormia vel mediocria de quibus ante locutum fuerat: dũ tñ hi qui in ea incidũt ſint corrigibiles. alias ꝑpter contumaciã ex ꝯtẽptu fierẽt mortalia: vt. d.§.nũc de iudi. cum non ab homine. ⁊ tũc hmõi notoria crimina: maxime ſi ex illoꝝ notorietate ſequit ſcãdalũ etiã impedirẽt ꝓmouendũ: vt ptꝫ de publico aleatore. de ex.pre. inter dilectos. ad hoc. c. ſi conſtiterit. de accu. et de hoc late no. p glo. et doc. in.d.c. queſitũ. c. ex tenore. ſpe. ti. de leg.§.qualiter. ver. hoc q̃q;. hoſti. in ſũ. ti. de temp. or.§. et cui. circa pnci. hẽ. in.c. conſultationi. e. ti. doc. in.c. ſi celebrat. de cle. ex. mi. vbi cõiter dicũt ꝙ notori⁹ cõcubinarius ſi celebrat efficitur irregularis. lꝫ ꝑpter notorietatem eſſet irregularis: quia ipſe ſuſpẽſus eſt a canone quo ad ſe et alios. ad hoc. c. i. et ibi docto. de ſenten. excom. in. vi. ca. i. de re iudica. eo. li. vbi. hoſt. et dic late p hen. in.d.c. ſi celebrat. et dr̃a eſt iter iſtã irregularitatẽ ſupuenientẽ ex celebratiõe: ⁊ primã q̃ ꝓuenit ex notorietate: qꝛ hanc primã põt tollere eps p diſpenſatiõem vt hic: aliam non per iura alleg.

Venialia ex cõtẽptu ſit mortalia.

¶ Qui ſi poſt diſpẽſationẽ recidiuo[a] vomitu[b] ad hmõi publicũ concubinatum redierint ſine ſpe[c] alicuius diſpenſationis[d] ad predicta prorſus ĩhabiles exiſtãt. ¶ Et[e] ſi hi ad quos talium[f] correctio pertinet[g] eos vt predictum eſt punire

a ¶ Recidiuo. ſi.℣. in.c. ex pte. ij. de ℣b. ſig. in.c. i. de renũ. in. vi. et no. ꝙ cũ recidiuãte ſiue relapſo acrius ꝓceditur. de apoſta. c. quidam. de here. ad abolendã. §. illos. c. ſup eo. c. accuſatus. e. ti. in. vi. de peni. diſ. iiij. ſi refugientes. ⁊. §. auctoritates. et in pluribus alijs locis illius diſt. in quibus tractat an peccata ſemel dimiſſa iterum redeant in recidiuante. de quo per hoſtiẽ. in ſum. ti. de pe. et re. §. et vtrum peccata. et q̃ valẽt ꝯ recidiuationem. vide hoſtieñ. eo. ti. §. q̃ valẽt ⁊ an recidiuatio ſit eadeꝫ infirmitas cũ prima. not. l. l. nauis. ff. ad. l. rho. de iac. in. l. marci⁹. ff. loca.

Pctã ſemel dimiſſa an redeant in recidiuantẽ.

b ¶ Uomitu. ſi. in c. trãſmiſſe. de eo q̃ cog. ꝯſan. vxo. ſuc. et recte hos ſnĩa p̃mi paſtoris ꝑcutit qui ait. canis reuerſus ad vomituꝫ: et ſus lota in volutabro: ⁊ penitens ad pctm̃. ꝓuerb. xxvi. c. de peni. diſ. iij. ſunt quidã. et. c. irriſor.

c ¶ Spe. ſi. de pe. c. felicis. li. vi. in cle. i. §. ij. eo. titu.

d ¶ Diſpenſationis. ſic no. ꝙ eps non poteſt bis diſpenſare cum publico concubinario.

e ¶ Et ſi hi. vſq; ad. §. publici. prouidet ꝯ negligẽtes punire publicos ꝯcubinarios. ſcdo ꝯ maiores ꝯcubinarios. q̃rũ deſtitutio ad Ro. põ. ſpectat. trio ꝯ regulares. quarto ꝯ occultos cõcubinarios. ſcda ibi. ⁊ ſi hi. tertia eadem. quarta penis.

f ¶ Taliũ. publicorum cõcubinarioꝝ.

g ¶ Pertinet. de iure cõi ꝯſuetudĩe aut puilegio. hoc el ℣bũ latiſſime pꝫ. ff. de ver. ſig. l. ℣bũ illud ꝑtinere. de iure autẽ cõi ad ſolũ epm ꝑtinet taliũ crimĩoſorũ correctio. ad hoc cle. i. d of. or. c. ad hec. de of. archi. vbi dicũt Inno. hoſt. ⁊ Jo. an. ꝙ iferiores ꝑlati epo tm̃ hñt leuẽ iuriſditionẽ ⁊ nõ grauẽ: et dicũt in.c. quãto. de of or. ꝙ nõ pñt cognoſcere de cauſis crimĩalib⁹ q̃ ad ſolum ſpectãt epm. xviij. q. ij. monaſteria. de of. or. ca. i. iõ dicũt cõiter iura clericos puniẽdos p epꝫ. xi. q. i. p to. c. i. ⁊. ij. c. poſtulaſti. de fo. cõ. xxv. diſ. plectis. cũ ſi. nec poſſent pp non reſidẽtiã aut aliã cãm ꝑuare clericos titulis ſuis. no. Jo. an. l. c. ſi. de of. archip. per illud. c. et de here. cum ex iniuncto. in ſi. niſi ad ipos ex ſpeciali iure ſpectet deſtitutio. ad hoc no. p Jo. an. in. c. relatũ. in. c. qualit. de cle. nõ reſi. l. c. lꝫ canõ.

Correctio crimioſoꝝ ad epm ꝑtinet.

de elec.in.vi. et in no. do. An.dicit.in.c. cũ cõtingat.de fo.cõpe. iſtos p̄latos infe riores h̄re iuriſditione3 modicã in illos q̃ eos elegerũt cũ p̄tãte excõicandi.p.c. cũ in eccleſijs.de ma. ⁊ obe.de offi.or.cũ ab eccleſiarũ. nõ ꝓprie cognitionalẽ:ſed correctionalẽ. putat etiam ꝙ ſubiectos ſeruiẽtes in eccl'ia poſſunt ꝓ eorũ culpis et negligẽtijs nõ contẽtioſe:ſ3 correctionaliter priuare ad tẽpus emolumentis eccleſie vt diſtributiõibus ⁊ alijs. qđ p3 ꝫ.quo tem.di.offi.ſit cel.c.i.et de ſpec.in ec.non fa.c.i.totaliter autẽ remouendo ab eccl'ia non poſſunt. qđ placet Panor. ibidẽ.ar.c.ex litteris.de cõſti.⁊ qđ no.in c.cũ acceſſiſſent.eo.ti.nec priuare clericos ſuis bñficijs ꝓpter culpas poterũt.

Clerici an ſint p̄lat; ĩſe rioribus ſubiecti

nã clerici ſunt principaliter ſubiecti epõ et ab eo cognoſcunt ordines ⁊ bñficia.x. q.i.regẽda.xvi.q.vij.oẽs baſilice. Inferioribus autẽ p̄latis ſunt ſubiecti reſpectu nudi exercitij iuriſditiõis. et hoc eſt clarũ cum ad eos non cõpetit inſtitutio. ſi aũt eis cõpetat tũc aut de iure cõi ſm illã opi.q̃ habet collationẽ bñficiorũ fundatorũ in eccleſijs collegiat; ſpectare ad prelatũ ⁊ ſuum collegiũ.de quo no.in.c. cũ eccleſia. de elec.in.c.poſtulaſti.de cõ. prela.de ro.deci.clxx.tunc putat ꝙ etia3 deſtitutio ꝑtinebit ad eos: q2 cui cõpetit iſtitutio de iure cõi ⁊ deſtitutio.vt di. c.cũ ex iniũcto.cũ ibi no.cũ iminet deſtitutio faciẽda ꝓpter nõ reſidentiã vl' malã adminiſtrationẽ. ſec⁹ ſi ꝓpter crimen aliud:quia de crimine clerici nõ cognoſcit aliqs citra epm: vt dictũ eſt.fa.c.viſis.xvi.q.ij.qđ no. in.c.in lateraneñ. de priuil'.Aut cõpetit de iure ſpãli: tũc aut beneficium ſpectat ad eos pleno iure.et poterũt etiã deſtituere.ſic intellige ar.a cõtrario ſenſu.c.i. de capel.mo.in.vi.di. c.in lateraneñ.de priuil'.cum ⁊ plantare ad hoc no.i cle.i.de ex.pre. in.ꝟ.ad mẽſam.in cle.i.de re.ec.non alie.aut eccl'ia ſpectat ad tales:quia eis conceſſa eſt in ꝓprios vſus: vt ſolet concedi religioſis propter ipſorũ paupertatẽ:vt in.c.paſtoralis.de p̄uil'.c.conſultationibus.de dona.tunc plene diſtinguendũ ẽ: vt plene no. Inno.in di.c.in lateraũ.plenius per doc.i.c.de monachis.de pre. aut ſpectat ad eos inſtitutio alio iure. ⁊ tunc aut ex cõſuetudine vel p̄ſcriptiõe.et nõ competit deſtitutio : vt no.cõiter doc.in.d.c.cũ ex iniuncto. alias eſſet plus preſcriptũ ꝙ̃ poſſeſſum ꝯ regulã/ ſine poſſeſſione. de reg.iur.in.vi.ideo preſcribẽs p̄tãtem conferendi beneficiũ nõ videtur preſcribere poteſtatẽ remouendi ſiue deſtituendi.q2 preſcriptio in vno nõ extẽditur ad reliquũ.etiam ſi detur inter ea quedam cõio: ſicut eſt inter inſtitutionẽ ⁊ deſtitutionẽ: ſed remanet in alio ius cõmune. ar.de elec.cumana.c.cũ ꝯtingat.de deci. cũ ibi no.p doc. vbi p̄ſcribẽs decimas in aliquo loco non videtur preſcripſiſſe noualia. et no. Inno.in.c.tua.eo.ti.ꝙ licet quis ꝓbauerit ꝙ per totã parrochiã decimã collegit excepto vno predio de quo nõ probauerit non adiudicabit ſibi decimam in illo predio.preſcriptio enim eſt odioſa.C.de an.ex.l.fi.de preſcrip.vigilanti.ideo eſt reſtringẽda nõ large interpretanda : p̄ſertim in p̄iudiciũ alterius vt nõ intelligat' preſcriptũ niſi illud;qđ preſcriptũ ꝓbat'. Bal. in.l.nõ dubiũ.C. de leg.in marga.l.ꝟ.p̄ſcriptio.qđ no.late Innocẽ.in.c.dilectus.de cap.mo.⁊ ibi doc. Inno.et doc.in.c.dilecto.de offi.archi.Hen.in.c.ſopite. de cen.cõcor.Pau. in cle.i.de renunc.aut ſpectat inſtitutio ad eos ex p̄uilegio:⁊ tunc aut fuit cõceſſa inſtitutio cũ dictione reſtrictiua vl' taxatiua vt cũ dictiõe tm̃ vel ſi. ⁊ nõ trãſit deſtitutio.q2 cõſtat de mẽte cõcedentis. ad hoc no.xvi.q.ij.in ſum.nec eſt a ꝟbis recedendum.l.i.§.in re ergo dubia.ff.de exerci.p̄ſertim ex quo cõſtat de mente.l. nõ aliter.ff.de leg.iij.de ꝟb.ſig.p̄terea. ⁊ c.fi.aut priuilegiũ cõceſſit inſtitutione3 ſimpliciter. tũc aut priuilegiũ nõ eſt cõceſſum ab eo in cuius p̄iudiciũ venit. vt q̃ a papa cõcedit' alicui p̄lato inferiori p̄tãs cõferendi certa bñficia.tunc nõ cõprehenditur p̄tãs deſtituendi.q2 hoc p̄uilegiũ tanq̃ tendens in p̄iudiciũ ordinariorũ debet ſtricte intelligi.de vſu pal. ex tuarũ.de of.or. licet.xi.q.i.c.peruenit. no. Inno.in.c.cũ dilecti.de dona.aut priuilegiũ eſt ab eo cõceſſum cuius iuri de=

Preſcriptio in vno nõ extẽdit' ad aliđ.

Decias preſcribẽs nõ p̄ſcribit noualia

neglexerint[a] eoꝝ[b] ſuperiores tã in ipſos de neglectu[c] ꝙ in illos[d] pro

trahitur: et tunc intelligitur etiã cõceſſa deſtitutio. et per conſequẽs poteſtas recipiẽdi reſignationẽ. ita intellige qđ no. Pau. in. d. cle. i. de renunc. ad hoc. d. c. cũ ex iniuncto. c. paſtoralis. cũ gl. de dona. et videtur pro. a cõtra. in di. c. i. de capel. moñ. vbi tunc deſtitutio denegat̃ inferiori: qñ inſtitutio eſt facta per epm. et pro hoc. qr inſtitutio et deſtitutio ſunt quodãmodo connexa. ideo ꝯceſſa principaliter inſtitutione videtur etiã cõceſſa deſtitutio. ar. c. tranſlato. de conſti. de deci. ex parte. vbi priuilegiũ cõceſſum ſup decimis nõ ſoluendis extendit̃ ad noualia qđ nõ eſt in preſcriptiõe. fa. qr hoc caſu priuilegium recipit latiſſimã interpretationẽ contra cõcedentẽ. c. cum dilectus. de ꝯſue. ff. de cõſti. prin. l. fi. c. olim. de ṽbo. ſig. et inſtitutio ⁊ deſtitutio ſunt quodãmodo correlatiua. ꝯſtitutio aũt facta in vno ex correlatiuis extẽdit̃ ad reliquum: p̃ſertim vbi eſt eadẽ ratio. c. ſi cõcubine. de ſentẽ. excõ. paritate rõnis. c. inter ceteras. de reſcrip. l. fiñ. et ibi Bar. ff. de accepti. l. fi. C. de indi. vidu. glo. in. l. i. C. ne fideiuſ. do. den. glo. et doc. in. l. ſi quis ſeruo. C. de fur. doc. in. c. ſi poſtꝙ. de elec. l. vi. Panor. in. c. i. de loca. Imol. in cle. i. de elec. et itellige p̃dicta qñ inferior tenderet ad priuationem beneficij propter non reſidentiã vel malã adminiſtrationẽ: ſecus ſi propter aliud crimẽ. vt dictũ eſt. et de hoc latius per Panor. in. q. que incipit: duo clerici caractere inſigniti. et hec diſtinctio habet locum p̃ſertim quo ad clericos ſeculares. nam quo ad monachos põt abbas etiã criminaliter I eos iuriſdictionẽ exercere. c. moniales. de purg. ca. vbi moniales de libidine in ſuo capitulo puniũtur. c. ſicut. de homi. vbi prior ⁊ fratres cartuſienſes cognoſcunt de homicidio p eoꝝ fratrẽ cõmiſſo. cle. religioſis. §. quibus. ⁊ §. ſi qui. de priui. ad hoc c. ꝙto. de of. or. c. ea q̃. de ſta. reli. cũ ſi. niſi eſſent talia crimia q̃ reqrerẽt depoſitionẽ ab ordine. tũc corã abbate nõ agere tur ad illũ finẽ: ſed corã epõ: cum iferior degradare nõ poſſit ſiue ſit actualis ſiue verbalis degradatio. vt no. doc. in. c. trãſmiſſam. de elec. in. c. degradatio. de peñ. ſic põt intelligi. xviij. q. ij. monaſteria. late p Jo. de lig. I cle. ne I agro. đ ſta. mo. Pañ. in. c. cum contingat. de fo. cõ.

Priuilegiũ deñ ſoluendis decimis ad noualia ẽxtẽdit̃.

a ¶ Neglexerint. ex officio prelatorũ competit corrigere ſubditos. xxiij. q. iiij. ſicut. ⁊ c. qđ faciet. de accu. qualiter ⁊ qñ. l. cõgnuit. ff. de of. p̃ſi. et peccãt ſi omittũt corrigere vbi poſſunt ſine ſcandalo. vñ illa auctoritas: ſi peccauerit I te frater tuus. vade ⁊c. maxime quo ad p̃latos eſt preceptum. not. Joh. ⁊ Archi. in. c. ſi peccauerit. ij. q. i. do. terna cto. i. c. nouit. de iudi. ꝑpter hoc ꝙ verba euãgelica ſunt imperatiui modi. vt va: de ⁊ corripe. et ṽba impatiua obligant ſicut p̃ceptiua. ex quo materia ſubiecta nõ ſuadet oppoſitũ. cle. exiui. ṽ. nos itaqꝫ. de ṽb. ſig. et ṽba p̃ceptiua neceſſitatẽ importãt. xiiij. q. i. qđ precipit̃. ⁊ p̃lati ex neglectu correctiõis vident̃ ſubditos in ſuis criminib⁹ fouere. xxiij. q. iij. q̃ peſt. lxxxiij. diſt. error. de ſen. exc. ꝙte. ⁊ eps q̃ crimina nõ corrigit magꝭ dicẽdus eſt canis impudicus ꝙ epus. c. nemo. lxxxiij. diſt. ij. q. vij. q̃ nec. Et iudex q̃ crimẽ repertũ non vindicat vt ꝯſcius crimĩs punit̃. C. de cõmer. ⁊ mer. l. ij. et ibi Bal. Bar. ⁊ Bal. in. l. mãcipia. C. de ſer. fug. vbi dicit Bal. ꝙ negligẽtia iudicis ẽ lata culpa vł dolus p̃ſumpt⁹. Bal. in. l. ſi qñ. C. đ teſti.

Correctio fraterna an ſit de p̃cepto.

b ¶ Eorum. negligentiũ punire concubinarios publicos.

c ¶ Neglectu. no. ꝙ negligẽtia ẽ crimẽ. vñ p̃latus aliqñ veniret deponẽdus. vt no. S. I. p. §. q̃bus ad plenũ. l. ṽ. neglecta. l. i. ⁊ ibi bar. C. đ of. p̃. vr. bal. i. l. mãcipia C. đ ſer. fu. Ang. i. l. vacãtia. C. đ bo. va.

d ¶ Illos. publicos ꝯcubinarios. ⁊ no. caſum in quo archieps hꝫ iuriſditionẽ I ſubditos ſui ſuffraganei. ſ. ꝑpter ei⁹ negligentiã in corrigẽdis publicꝭ ꝯcubinarijs. ad hoc cle. qr cõtingit. de reli. do. qđ no. gl. in. c. paſtoralis. §. i. de of. or. q̃ dicit ꝙ vbicũqꝫ eps eſt negligẽs in eo qđ facere dꝫ ſuccedit archieps. ix. q. iij. cũ ſim⁹. eps. [illegible] ſupplet

Epi negligẽtiã

de ap.qua fronte.de ſen.excõ.p tuas.gl. in ſum.ix.q.iij.ad hoc.c.null⁹. de iu.pa. et ibi Jo.cal. Johã. an.et domi.in.c.i.de ſup.neg.pre.l.vi.et dicit ibi pau.q vſus illã gl.approbat.⁊ Fran.ꝑcellẽ.q ſi eps tertio requiſit⁹non ꝓcedit:vel pma vice denegat expreſſe poterit archieps ꝓcedere. fa.c.ab eo. de ap.l.vi.c.potuit de loca.c.duo ſiml. de of.or. Cõſulit tamen q archieps ſubditum remittat ad ſuffraganeũ ſtatuens ſibi terminũ cõpetentem quo ſubdito iuſticiã reddat quo elapſo ſi ipe nõ fecerit diffiniet.de of.or. q̃ſto. in fi.c.ad reprimendã.c.irrefragabili.§.exceſſus.Sed ↄ̃ ſentit Joh.and.et Panor.in.d.c.nullus. et Archi.in.d.c.i. de ſup.neg.pre.lib.vi.Panor.in.d.c.paſtoralis. qr opi.ṗdicta nullibi ꝓbat. nec inuenitur iure cauta. ideo taliũ negligẽtias ſupplere nõ põt in cognoſcẽdo: niſi in caſibus expreſſis. vt hic.⁊ in alijs criminibus notorijs totius ꝓuĩcie q̃ punit archieps.c.i.§.notoria. de cen.in.vi.nec ob.d.c.cũ ſimus.qr ibi ponit caſus ſpecialis.ſ.cum eps eſt negligens in conſtituendo generalẽ iconomũ in eccľia ſua. nõ ergo idem ſeqtur in omi alio caſu negligẽtie. maxime cũ habeamus regulaꝫ in cõtrariũ:q archiepiſcopus nõ cognoſcit de ſubditis ſuffraganeoꝝ:niſi in caſibus expreſſis.vt le.⁊ no.ix.q.iij.null⁹. c.conqueſtus.de of.ord.duo.in fi. ⁊.d.c. paſtoralis .item.d.c.cũ ſimus. diſponit idem in illo caſu quo ad negligentiã archiepiſcopi:vt epus ſuppleat.et tamen falſius eſſet dicere q epus deberet ſupplere ſemp negligentiã archiepi.iſte em deuolutiões de vno ad aliũ nõ ſunt fiende:niſi in iure reperiatur.vt no. Jnnoc. et doc.in.c.qa diuerſitatem. de cõ.preb. Unde fa.d.c.i.de ſup.ne pre.vbi epo excõicato vel ſuſpẽſo ꝓpter delictũ ſuũ archieps nõ ſuccedit in iuriſditione.idem Panor.in repe.c.ſi quis cõtra clericum. de fo.cõpe. vbi plene examinat hũc articulum.aliud eſt in epo reſpectu iſerioꝝ. nam ſi archidiaconus aut alius iferior habens iuriſditionẽ de iure aut preſcriptione ſit in illã exercendo negligẽs poterit epiſcopus illam iuriſditionẽ exercere.nec eſt neceſſe recurrere ad aliũ ſuperiorẽ.ŝ. de anna. §.itẽ q rõne.et ad cõuincendũ illũ de negligentia dꝫ eps ei ſtatuere terminũ ad actum iuſticialem faciendũ: quo elapſo poterit eps ſupplere.vt dicto.§.exceſſus.niſi vbi crimina ſubditoꝝ illorum iferiorum eſſent notoria.tunc non eſſet neceſſaria monitio.ipõ enim facto probatur illorum negligentia.ex quo crimina aliquorũ ſunt notoria et ſunt impunita.ad hoc.d.§.notoria.xliiij.diſt.multis.xviij.diſt.peruenit.de iudi.ceterum.cum ſi.

Noto- ria crĩa ꝓuĩcie punit archieps.

Epi excõicati iuriſditio non deuoluitur ad archiepiſcopũ

concubinatu modis[a] oĩbus digna punitione aĩaduertãt[b]. Jn cõcilijs etiã ꝓuincialibus ⁊ ſynodalib⁹ aduerſus tales punire negligentes: vľ de hoc crimĩe diffamatos[c]:etiã

a ¶Modis.ſiue ex officio per inquiſitionem:ſiue per accuſationem aut denũciationem.de accu.per totum.c.i.de of. or.c.irrefragabili.§.i.eo.titu.

b ¶Animaduertant.i.grauiter puniant.ſ.ꝑ.in.c.tua.de coha.cler.⁊ muli.c. cũ quidẽ. in fi. de excep.in.vi.c.vt inq̃ſitio.de here.eo.lib.proprie tñ aĩaduerſio conſiſtit circa degradationẽ et curie ſeculari traditionẽ.de ꝟb.ſig.nouim⁹.no. hoſt.in.c.in q̃buſdã. de pe. hen. in.c.q̃reti.de ꝟb.ſig.iõ dico q publici ↄcubinarij ſi poſt monitionẽ ⁊ puationẽ beneficiorũ cõcubinã reaſſumpſerint cõtumacia creſcẽte poterunt degradari. in auť. vt pñt de ſanctiſ. epiſ.§.pſbyteris.col.ix.c.cleri cos.de coha.cleri.⁊ mu.vbi poſſunt ppetuo excõmunicari.i.deponi. no.hoſt.in ſum.e.ti.§.et qualiter. henr.in.c.ſi q̃s. eo.titu.ad hoc.c.cum non ab homie.de iudi.qđ no.ŝ.§.i.in.ꝟ.teneatur.

Aniaduertere qđ eſt.

Concubinarij beneficiati degradari.

c ¶Diffamatos. qui etiam ſi nullus appareat accuſator cõpellendi ſunt ad purgationẽ preſertim ſi ex infamia oriatur ſcandalũ quã ſi nõ preſtiterint puniuntur tanq̃ conuicti. de coha.cle.⁊ mu. tua nos.in fi.ij.q.v.ſi mala.de purg.ca. nos inter.⁊.c.inter.cum ibi not. vbi aũt notoriũ eſt crimẽ vel põt ꝓbari p teſtes:

Digitized by Google

per ſuſpenſionẽ a collatione[a] bñfi-cioꝝ vel alia[b] cõdigna pena ſeueriter ꝓcedat[c]. ❡ Et ſi hi quoqꝫ deſtitutio[d] ad ſũmũ pontificẽ ſpectat[e] ꝑ ꝯcilia ꝓuincialia aut ſuos ſuperiores ꝓpter cõcubinatũ publicum

punitio eſt faciẽda nõ purgatio iniungẽda: q̃ dũtaxat iniũgit̃ cũ factũ eſt dubiũ deficiẽtibus teſtibus.c.cum dilectis. de pur.ca. Qualiter autẽ ꝓbet̃ infamia: dic ꝙ teſtes debẽt deponere illũ eſſe infamatũ de graui crimine apꝺ bonos ⁊ honeſtos viros: debẽtqꝫ dicere aliquas preſumptiões vel cõiecturas ex quib⁹ dicta infamia originẽ traxit: alꝰ ſi ꝓbat̃ infamia ſimplr̃ ex voce populi non ꝓbata aliqua preſumptiõe nõ eſſet infamia: ſed vana vox populi de qua nõ eſt curãdum.l.decurionũ.C.de pe.no. Barto.in l.de minore.§.tormẽta.ff.de q̃ſti. vbi late tractat materiã fame.latius Saly.in l.ea quidẽ.C.de accu. Inno.et doc.in.c. cũ opoꝛteat. de ap. ſpe.ti. de inq̃ſi.§.nũc tractemus. ꝙ teſtes deponẽtes ſup infamia debẽt reddere cãm ſufficientẽ ſui teſtimonij.nõ eñ ſufficit dicere ꝙ pplꝰ habeat illũ ſuſpectũ. no.Pañ.i.c.veniẽs.i. de teſti.vbi dicit ꝙ in criminalibus infamia non facit gradum ꝓbationis.quod ſentit glo.in.d.c.veniens. que dicit ꝙ fama cũ vno teſte in criminali nõ facit plenã ꝓbationẽ ad condẽnandũ: q: in criminalibus ꝓbatiões debẽt eſſe luce meridiana clariores.C.de pro.l.ſciant cuncti.ij.q.viij.ſciãt.v.q.vi.epiphanius.ꝑ. in.c.tam litteris.de teſt. vbi nõ facit ſemiplenã ꝓbationẽ. etiã ſi agit̃ ciuiliter. nam ibi fama ⁊ aliqui teſtes ſingulares et depoſitio de auditu non ſuffecerũt ad effectũ caſſandi electionẽ electi. infamia tñ quãdoqꝫ coadiuuat ꝓbatiões iam factas ſeu alia adminicula.c.preterea. de teſti. qñqꝫ dat materiã inq̃rendi. ꝺ accu. qualiter.ij. quandoqꝫ ſuſpẽdendi ab officio ⁊ beneficio. prout le. ⁊ no.in.d.c.inter.de pur.ca. ꝑ Jo.an.in.c.i.de accu. in vi. qñ aũt in ciuilib⁹ fama ꝓbet no. Bar. Saly. et Panoꝛ. vbi.ſ. Hen.in.c.cũ cãm. de pro. Ange.in trac.de cri.in.§.fama.

Infamia q̃liter ꝓbatur.

a ❡ Collatione.ſ.quo ad ſuperiores.⁊ contra infamatos ꝑ ſuſpenſionẽ ab officio.ij.q.v.pbr̃.de adul.ſignificaſti. qñ iudex indicit purgationẽ ad effectũ indicẽdi pnĩam vel vt ſileat īfamia: ſi aũt ꝓcedit ꝯ infamatũ vt priuet eum beneficijs ſuis: ſi ſe nõ purgauerit tunc aut crimẽ eſt graue: ita ꝙ iudex ex officio ſuo iponeret penam priuationis: tũc illa iponit̃.c.cũ dilectis. de pur.ca. aut non eſt ita graue. et tũc fiat ſuſpẽſio: vt i iuribus.ſ.alleg. Uel dic meli⁹ ꝙ vbi nullus precẽſſit modus agẽdi: ſed iudex ex officio ꝓcedit ad purgationẽ indicendã alicui ꝓpter īfamiã: ꝙ ſicut minoꝛ pena īponit̃ qñ ꝓcedit̃ ꝑ inq̃ſitionẽ q̃ ſi ꝑ accuſationẽ.c.q̃liter.ij.de accu.⁊ pena eſt arbitraria.ita ⁊ mitioꝛ dꝫ imponi qñ ꝓceditur ꝯ deficientẽ in purgatiõe: vt ſit preſumptiue cõuictus. ſic debẽt intelligi dicta iura. Si autẽ p̃ceſſiſſet aliq̃s modus agẽdi: puta accuſatiõis denũciationis: tunc punit̃ deficiẽs in purgatiõe: vt conuictus ſcḿ modũ agẽdi q̃ p̃ceſſit.c.accedẽs.de accu.⁊ ibi Panoꝛ. ⁊ in.d.c.cũ dilectis.ꝑ glo. ⁊ doct.in.c.inter.de pur.ca.

Infames q̃liter ſunt puniẽdi.

b ❡ Alia.ſcḿ canones.ſ.ꝺ anna.c.i.§. ceteri autẽ. aut arbitraria.ar.l.i.ff.de iure delib.de of.de leg.de cauſis.

c ❡ Procedat̃.ſ.de pre.graue.de accu. ſicut olim.ſ.de col.c.i.§.ſtatuit.§.ſi aũt.

d ❡ Deſtitutio.i.depoſitio ab officio vl̃ beneficio.

e ❡ Spectat.puta exemptoꝛum.c.i.de verbo.ſigni.lib.vi.c.ſi abbatem.de elec. eo.lib.niſi delinquerẽt in loco non exempto.c.i.de priuil̃.e.lib.⁊ epiſcopoꝝ quoꝝ depoſitio ẽ pape reſeruata.c.accuſatus.c.q̃uis. et quaſi ꝑ to.iij.q.vi.adeo ꝙ hec poteſtas eſt legato de latere iterdicta c.qꝺ tranſlationẽ.cũ ibi no.de off. leg.c.i.de trãſla.pre. q̃uis aliter ſentiãt nõnulli. ſpe.ti.ij.§.nunc oſtendendũ.§. xvij. ſi vero nõ agatur cõtra ep̃os ad depoſitionẽ: ſed ad aliã penã arbitrariam vel determiatã: citra tñ depoſitionẽ tũc conſilium ꝓuinciale erit iudex.c.ſcitote.

Ep̃i per ſolũ papã pñt deponi.

reperiantur priuatione digni[a] ſta= tim[b] cū proceſſu inquiſitiōis[c] ipſi ſummo pontifici deferātur. ¶ Ea dem diligentia ꝛ inquiſitio in qui= buſcunqꝫ gñalibus capitulis et ꝓ= uincialibus quo ad ſuos[d] ſeruenť. Penis alijs[f] contra predictos[e] et alios non publicos cōcubinarios ſtatutis in ſuo robore ꝑmanſuris[g].

vi.q.iij.c.i.de iudi. vbi doct. qñimo etiā ſolus metropolitanus.c.qꝛ cognouim⁹ x.q.iij.de ſen.excō.ſacro.ar.c.i.§.officia= leo.de of.or.in.vi.c.ij.de accu.vbi expo= ne ꝓmates.i.conciliū ꝓuinciale. vel ar= chiepūs. et ibi pan. no. Jo.an.in.c.vt li tigātes.de offi.or. in.vi.in no.ꝛ ſi epūs deliquit in territo= rio inferioris plati poterit ab eo iudi= cari et puniri. ar.l. iij.ff.de off.pto. pa nor.in.c.cū inferior de maio.ꝛ obe.doc. in.c.ij.de ɔſti. in.vi.

a ¶Digni.s.§.i.

b ¶Statim. id eſt ꝗtotius poterit. et vide no.s.§.i.in.v.mor.

c ¶Inquiſitionis.audiri ergo poterit cauſa epi a concilio ꝓuinciali vel archi= epo aſſiſtentibus ſibi duodecim epis ad depoſitionē vſqꝫ ad diffinitiuam excluſi ue.nō poterit tñ deponi niſi a papa.con cor.c.accuſatus.cū ibi no.iij.q.vi.c.i.cū ibi no.v.q.iiij.c.nullā.ij.q.iiij.ſpe.tit.de accu.§.iiij.doc.in.c.non poteſt.de re iu= di.Joh.an.in.c.graue.de pre.

d ¶Suos.monachos et religioſos. de ſta.mo.c.in ſingul.ꝛ.c.ea que. de accuſ. qualiter.ij.in fi.de ſimo.p tuas.cū ſi.

e ¶Predictos.publicos ɔcubinarios

f ¶Alijs.que habentur de cohabi.cle rico.et mu.per to.ꝑhoſt.in ſum.co.ti.§. et qualiter.varie tamen loquuntur iura in modo procedendi. aliqua volunt tri= plicē monitionē requiri.alia volunt ime diate ſuſpēdi.alia deponi.Sꝫ dicit hoſ. in.c.ij.de coha.cle.et mu.ꝙ erit in arbi= trio iudicis quā penam debeat impone re.nā qñcunqꝫ iura varias penas impo nunt optio dať iudici.no.xxi.q.ij.in ſū= ma.xxxiiij.diſt. fraternitatis. panor.in c.ſicut.de coha.cleri.et muli. impoſita tñ vna pena nō poterit ad aliā tranſire: niſi contumacia creſcente.l.pretor edi= xit.ff.de iniur. cū ibi no.fa.qđ no. Bart. in.l.i.ff.vi bo.rap.cum pene iniungūtur diſiunctiue:aut niſi ɔſtet plures penas

Judex arbitra= tur quā do pe= ne ſunt varie.

ſimul.p eodē delicto eē inflictas.p ea ad q̄ infra remittam. Dicit tñ panor. in.c. at ſi clerici.§.i. de iudi. ꝙ in hoc delicto fornicatiōis ſemp iudex declinet ad mi= tiorem partē: qꝛ pauci (vt dicit Greg.)ſi ne vicio incōtinēte reperiunť.l.diſt. qꝛ tua.ꝛ qꝛ etas nři tē poris.ꝛc̄.d.c.frater nitatis.et meli⁹ eſt a deo redargui de miſicordia ꝗ de ſe= ueritate.xxvi.q.vi. alligāt.nec puto ꝙ ꝑ ɔcubiarios quoſ= cunqꝫ poſſit ꝓcedi= ad priuationē bene ficiorum: niſi moni tione premiſſa.p hunc tex.§.i. cū ibi no.

g ¶Permāſuris.no.ꝙ vbi duplex pe= na p diuerſa iura imponiť: tunc neutra per alterā tollitur.quod verū qñ vna eſt ꝑparatoria:altera autē vt termin⁹ pene. qꝛ in ordinatis adinuicē vnū icludit reli quum.in auť.clericus.C.de epiſ.ꝛ cleri. idē qñ vna imponitur ipſo iure.altera p hominem:tunc concurrunt.C.de ſacroſan. ec.l.nemo.idem quādo vtraqꝫ pena im= ponitur copulatiue:et vtraqꝫ poteſt im= poni.l.placet.C.đ ſa.ſan.ec.xvi.q.i.pla= cet.de here.excōicamus.de cri.falſi.ad falſarioꝝ.C.de ſepul.vio.l.q ſepulchꝛū. vbi legiſ.etiam ſi pene hmōi criminales ſunt imponende p diuerſos iudices di= uerſi fori:vna p iudicē eccleſiaſticū: alte ra per iudicē ſecularē:puta in ſacrilegio aut alio delicto mixto. et tunc cōdemna tus in vna pōt accuſari in alio foro pro altera.c.ij.de male.c.felici.§.p hoc quo= qꝫ.de pe.in.vi. vbi papa iponit multas penas capientibus cardinalē. et tamen dicit ibidē ꝙ nō intēdit adimere ptātem iudici ſeculari: quomin⁹ poſſit ꝓcedere et imponere penā legalē.p quē tex.dicit ibidem Jo.an.in no.ꝛ domi.ꝙ punitus criminaliter p iudicē ecclaſticū pōt pu= niri etiā crimīalit p iudicē ciuilē. ex quo crimen eſt mixti fori.ꝛ de hoc queſtio ac cidit de facto tēporib⁹ Joh.an.ꝛ Bal.vt ipſe refert in.l.i.C.de ſacroſan.eccle.de

Pena vna an per alterā tollat al terā.

Criminoſus qñ qꝫ i vtro qꝫ foro puniť.

quodā qui cōmiſerat inceſtum et adul=
teriū cū cōſanguinea nupta: quē epiſco=
pus condēnauerat ad perpetuos carce
res: et iudex ſecularis volebat eum pu=
nire. de quo ibidem per eum. ⁊ vide An=
ge. i tract. de crimi.
in ver. et ibi caput.
late hen. ⁊ alios in
c. de his. de accuſa.
Specu. titu. de ac=
cuſa. §. i. Panormi. in. c. tue. de procu. in
c. cum ſit generale. de foro competen.

¶ Publici. vſqꝫ ad. §. quia vero. dicit ꝙ
quattuor modis dicuntur publici con=
cubinarij.

a ¶ Publici. publicū eſt nomē genera=
le ad notorium famā ⁊ manifeſtū. quan
doqꝫ tamen verificatur dūtaxat in noto
rio: vt hic in. c. tua. de cohabi. cle. et mu.
quādoqꝫ differunt publicū et notorium
c. de illo. de eo qui cognouit conſangui.
vxo. ſue. de diuor. porro. iſta tamen ver=
ba recipiūt interpretationē ſm materiā
ſubiectam. arg. no. in. c. rogo. xi. q. iij. cle
mē. exiui. de ꝟbo. ſigni. et cōmunē vſum
loquendi. argu. l. cum delanionis. §. aſi=
nam. ff. de fun. inſtru. c. ꝗbuis. de ꝟbo. ſi=
gnifi. no. Panormi. in. c. cum olim. eo. ti.
Johan. fa. in ꝓhe. inſti. in ver. proteſtā=
tur. in materia notorij.

Sētētia facit rē notoriā
b ¶ Sententiā. ſententia facit rem pu=
blicam ⁊ notoriā. c. veſtra. c. fi. de coha.
cleri. ⁊ mu. c. cum olim. de verb. ſig. c. cū
inter. de re iudi. c. queſitū. de tēpo. ordi.
l. emptorem. ff. de act. emp. Bal. in. l. cuꝫ
fratrem. C. ad ſille. nā res iudicata pro
veritate accipitur. ff. de reg. iur. l. res iu=
dicata. ff. de ſtatu homi. l. ingenuū. d. c.
cuꝫ inter. glo. in. c. exceptionē. de excep.
que dicit ꝙ ſi iudex tulit ſententiā excō=
municationis in loco vbi publice iudica
re cōſueuit preſentibus officiarijs ſuis
⁊ partibus vel altera parte per cōtuma
ciā abſente ſatis dicił publicus excōmu
nicatus. facit. l. in donationib⁹. C. de do
na. et quod ibi no. C. de teſta. l. olim. ſed
dicit Joh. an. in cle. eos. de ſepul. in ver.
publice. quo ad caſum illius cap. reſpe=
ctu aliorū nō dicitur quis publice excō=
municat⁹: ex eo ꝙ ſentētia fuit lata pre=
ſentibus officialibus et partibus: quia iu=
ra exigunt publicitatē reſpectu aliorū. ⁊
quo ad hoc vt preſumatur ſcientia. ⁊ ita
ex qualitate fori: multitudine vel pau=
citate officialiū aſſiſtentium dicetur ſen
tentia publica vel
occulta. Panormi.
dicit in dicto. c. ex=
ceptionem. ꝙ ſi agi
tur de pena incur=
renda reſpectu cōmunicantium publice
excommunicato habet locum illud di=
ctum Johan. an. quia verba debent ſtri
cte capi ne quis puniatur: ⁊ maxime ſi=
ne culpa. nam de facili non habetur no
ticia de eo quod iudex egit in banco ſuo
corā paucis. reſpectu tñ ipſius excōicati
vel ꝯcubinarij vt ꝓcedatur contra eum
tanꝗ̄ ꝯtra publicū excōicatum vel cōcu
binariū ſnīa eſt ſatis publica: ſi ipſe iter=
fuit vł fuit ad hoc citatus: quia id qđ fit in
iudicio dicitur notoriū: vt in iurib⁹ ꝑmo
alleg. dicit etiā quo ad incurrēdā penaꝫ
illius cle. reſpectu ſciētiū ſententiā eſſe
latā in iudicio iſtū dici publice excōica=
tum. fa. qđ no. Cōpoſ. in. c. cuꝫ dilectus.
de conſue. vbi dicit illū eſſe notoriū excō
municatum: qui a ſuo iudice in publica
predicatione vel in cōcione vel in eccłia
publice: precipue in feſtiuitatibus excōi
catur: vt. d. c. queſitū. de do. ⁊ ꝯtu. c. vene
rabili. vel qui pronunciatus eſt ſentētia
liter excōmunicatus vel tanꝗ̄ excōmu=
nicatus vitandus vel hoc in iudicio eſt
ꝯfeſſus: ſeu quem conſtat per rei euidē=
tiam in canonem late ſententie incidiſſe
dicto. c. queſitum. ⁊ dicit ſic Inno. deter
minaſſe. et de facto eū dicit publice excō
municatū: qui in preſentia ſui capituli
de cuius eſt gremio a ſuo prelato excōi=
catur: ⁊ illū qui poſt excōmunicationeꝫ
auctoritate iudicis cōpetentis excōica=
tus publice nunciał verbis vel ſcriptis
in locis predictis. c. ſi aduerſari⁹. de eo
qui mit. in poſ. ff. de inſti. l. ſed ⁊ ſi. §. pro
ſcribere. Sed hodie nō tenemur vitare
excōmunicatū etiā notorium: niſi fuerit
denūciatus et publicatus aut notorius
per facti euidentiam. quod nulla poſſit
tergiuerſatione celari. J. de ex. non vi. c. i.
⁊

¶ Publici⁹ autē itelligēdi ſunt nō ſolū hi quoꝝ ꝯcubinat⁹ ꝑ ſentētiā[b]

Excōicat⁹ publice qꝫ dicał.

Excōicatū an indiſtīcte vitare teneamur.

a ¶ Confeſſionẽ. Hoc iura prori. alle. l. ictus fuſtium. ff. de infa. Bal. in. l. ꝑpe= randum. C. de iudi. Nec puto ſufficere q̃tū ad diſpoſitionẽ huius cap. ad repu tandū illum publicū cōcubinariū proba tionē in iure factã: ti. ad idem tex. cum glo. in. d. c. i. de offi. delega. li. vi. q̄d no. Spec. ti. de noto. cri. §. iam de notorio. vbi dicit q per ꝯfeſſio nem in iure factã efficitur notorium: dū modo cõfitens in ꝯfeſſione ꝑſeueret / ali= ter non. ff. de queſ.

aut ꝯfeſſionẽ[a] in iure[b] factã ſeu per

cū probatuꝫ teſtib⁹ nō dicatur notoriū c. de illo. de eo qui cogno. ꝯſan. vxo. c. veſtra. c. fina. d̄ coha. cleri. ꝛ mulie. licet al's ex clara ꝛ indubi tata probatiōe oriatur notorium. c. cum olim. de verbo. ſig. de confeſ. c. i. v. q. vi. epyphaniū. C. de pro. l. ſciant. de re iud. l. geſta. nã quicquid fit in iudicio dicitur notoriuꝫ: vt no. in. c. exceptionem. de ex= cep. Inno. in. c. ex inſinuatiōe. de ap. de teſti. per tuas. Inno. in. c. ij. de fideiuſ. c. cõſtitut⁹. de fil. pſby. Bal. in aut. ad hec. C. de vſu. ad hoc. l. qui ſententiaꝫ. C. de peñ. pau. ꝯſil. xxxix. panor. in. c. ſignifi= cauerūt. de teſti. quod limitant de ro. vt refert panor. in. d. c. cum olim. quando eſt in cauſa ꝯcluſum: ita q amplius nō poteſt aliquid obijci ꝯtra probationem: al's cū probatio poſſit reprobari non po teſt dici notoria. text. tamen in. d. c. cum olim. ſimpliciter dicit probationẽ effice= re rem manifeſtã ſiue notoriã. ꝛ ibi pa= nor. ſaluando illū textum dicit q proba tio in iudicio facta reddit rem notoriaꝫ: ſed nō facit rem illã ſuper qua eſt indu= cta ꝓbatio notoriã: niſi poſtq̃ eſt in cau ſa ꝯcluſum. ita q nichil poteſt obijci ad offuſcandum notorietatẽ. notorium em̄ poteſt quãdoqꝫ offuſcari. ex excuſatione aliqua: vt no. in. c. i. de offi. deleg. lib. vi. ꝓ hoc tex. in. d. c. cū olim. ibi nulla tergi= uerſatiōe celari. ꝛ textus iſte. Uel aliter poteſt dici q illud cap. cū olim. loquitur indiſtincte. ꝛ q eoipſo q probatio eſt fa= cta reddit rem notoriam preſumptione iuris: quia non preſumit̄ reuocatio pro= bationis. ſed iſta notorietas eſt cõmuta bilis vſqꝫ ad cõcluſionem in cauſa. ſic in telligit dictū rot. et patet q per cõfeſſio= nem res efficitur notoria: vt hic cuꝫ ſi. et tamẽ confeſſio poteſt reuocari vel excu= ſari vſqꝫ ad ſentẽtiam. c. cum dilecti. de accuſa. in fi. C. de confeſ. l. error. c. fi. eo.

Notoriuꝫ an fiat ꝑ ꝓbationẽ in iudicio factam.

Confeſſio pōt reuocari.

l. i. §. queſtioni. Et huiuſmōi notoriuꝫ quod oritur ex ſen= tentia probatione clara / aut confeſſione iudiciali dicitur notoriū iuris: vel q2 in iure. i. ex his que in iudicio fiūt orit̄: vel quia iuris artificio inducitur.

b ¶ In iure. id eſt in iudicio. a cõtrario ergo confeſſio extra ius de crimine non facit notorium: licet preiudicet cõfitenti ſaltē q̃tum ad preſumptionẽ. no. in. l. i. §. iulianus. ff. de libe. agnoſ. in. l. ſi duo patroni. in prin. ff. de iureiur. et ad indi= cium ad ſupponendū cõfitentẽ torture: vt cogatur in ea perſeuerare. glo. ꝛ Bar. in. l. capite quīto. ff. de adul. de rot. deci. cclxxxiij. Inno. in. c. per inquiſitionẽ. de elect. ꝛ ibi panor. Bald. in. l. i. C. de fal. cau. ad. et in marga. in ver. cõfeſſio. aut ad imponendã penã extraordinariam: vt glorianti de crimine. c. q̄ ſit. de exceſ. prela. ꝛ ibi Inno. in. c. interpoſita. de ap. panor. in. c. olim. de reſcrip. extraiudi= cialis etiã ꝯfeſſio generat infamiã ſalteꝫ facti. no. in. c. at ſi clerici. de iudi. vbi do. Anto. ꝛ panor. ideo poterit ꝯfitenti pe= nitẽtia iniūgi. c. quiſquis. xxiij. q. i. imo etiã valet ꝛ preiudicat ꝯfitenti ad ꝓban dum delictū etiã ad priuationẽ. d. c. per inquiſitionẽ. ſicut in ciuilibus. l. publia. ff. de po. c. per tuas. de pro. ꝓſertim ſi fiūt circūſtãtionata facta: ſcꝫ ex cauſa. ar. l. generaliter. C. de non nu. pecu. ff. de pro ba. l. cum indebito. de fi. inſtru. ſi cautio ꝛ ꝓſente parte. ar. l. certuꝫ. §. ſi q̄s abſen te. ff. de confeſ. no. Inno. et panor. in. d. c. per inquiſitionem. henri. in. c. fina. de confeſ. vbi docto. panor. in dicto. c. at ſi clerici. §. i. in. c. ij. de ordi. cog. et volunta ria non coacta: nec calore iracundie fa= cta: vt legitur ꝛ not. in. c. ex litteris. de di uor. nec reuocata in tẽpore. Bald. in. l. i. C. de confeſ. quia non poteſt tūc torque= ri. et requiritur q huiuſmodi confeſſio

Confeſſio extiudicialis nō facit notori⁹.

Digitized by Google

non ſit nuda adminiculis:ſed debet eſſe veriſimilis/al's non poſſet torqueri . ad hoc no.in.l.non tantũ.ff.de appel. et ibi Bar.Bal.in.d.c.at ſi clerici.in.l.clarum C.de auc.preſ.facit tex.in.l. proinde.ff. ad.l.aquil. in.l.i.§. ſi quis vltro.ff. de q̃ſtio.prepo.in.d.c. ex litter͡.vbi no.late quos effect9 pariat ↄfeſſio extraiudicialis:⁊ in caſibus predictis ↄfeſſio extraiudicialis inducit notorium qñ eſt debite circũſtãtionata. not.Bar.in.l.ictus fuſtiũ.ff.de infa.

rei euidentiã[a] que nulla poſſit tergiuerſatione[b] celari[c] notorius eſt.

a ❡Euidentiã.id eſt notorietatem.c. euidentia.de accu. Euidens quandoq̧ ponitur pro notorio: quãdoq̧ pro manifeſto.de elec.ſi forte.et.c.ab eo.li.vi. hic ponitur pro notorio . et eſt notoriũ facti qd ſtricta ⁊ propria ſignificatione tñ venit appella.notorij.no.Joh.an. et Cal. in.c.veſtra.de cohabi.cleri.et mulie.bo. tex.in.c.dudum.i.de elect.et ibi panor.

Noto= rium fa cti ẽ tri= plex.

Et eſt triplex.quoddã eſt notoriũ facti permanentis.qd ita publice fit q̃ in aliquo tergiuerſari nõ poteſt:⁊ habet facti continuationẽ.puta ſi quis tenet publice ⁊ continue ↄcubinam in domo / mẽſa et lecto:⁊ liberi vagiunt circa ignem. de quo in.c.cũ dilectis.de pur.cano.xxviij. diſt.priuſq̃. vel aliquis publice et continue detinetur in carcere: vel aliquis eſt iudex notorie in prouincia.ff.de offi.p̃ſi. l.barbarius.C . qui et aduer. quos.l.i. Aliud eſt notoriũ facti trãſeuntis qd ſemel factũ fuit ⁊ reiterationẽ nõ habuit: vt ſi in ↄſpectu populi palam et publice clericus duxit mulierẽ in domũ ſuam et eã publice aliquot diebus tenuit : aut ſi in cõſpectu populi aliq̃s fuit occiſus. et de tali notorio loquit̃.c.bone.§.licet aũt de elec.dicit tamẽ Bart.in.l.ciues.C.de ep.in aut.qui ſemel.C. quõ ⁊ qñ iudex. in.l.illicitas.§.veritas.ff.de offi.preſi.q̃ factum momentaneũ vel tranſiens non poteſt cadere in notoriũ. ſed in cõtrariũ eſt caſus in.c.venerabilem.de elec.in.c. cũ in dioceſi.de vſu.in.c. ex tenore.in.c. ſi.de tẽpo.ordi.in.c.quãto.de trãſla.prela.in.c.illud.de preſump.doct.in.d.c.veſtra. vbi late tractãt materiam notorij. Aliud eſt notoriũ facti interpollati qd publice fit ⁊ ſepius iterat̃ ſꝫ nõ cõtinue: vt in eo qui nõ cõtinue/ſꝫ interpollatim tenet ↄcubinã in domo ſua: vel in eo qui eſt ſemꝑ parat9 publice dare ſub vſura. nam nõ ſemper mutuat : ſed interpollatim. d quo notorio loquitur.c.cum tu. de vſu. lꝫ Joh. an.dicat in.d.c.cuꝫ in dioceſi. notoriũ actus continui vſurarium qui menſam vel bancũ ſuum tenet publice paratum omnibus mutuare: quia habet actum cõtinuum reſpectu aptitudinis.

Vſura= ri9 noto rius q̃s dicatur

b ❡Tergiuerſatiõe.i. excuſatione probabili.c.tua.de coha.cle.⁊ mu.c.ad apoſtolice.de re iudi.in.vi.§.ti.i.c.i.

c ❡Celari.q2 eſt ita euidens q̃ oẽs de ꝓuincia/villa/vel caſtro ſciunt vel ſcire poſſunt.ff. d iuris ⁊ fac.igno.l.regula.§. ſed facti.et cui9 teſtis eſt pp̃ls ⁊ diſſimulationi ſiue negatiõi nõ eſt locus.lxi.di. in ſacerdotibus.in fi.xxxv.q.iij. qd ſcripſi.et intelligit̃ populus eſſe teſtis:cum ſit crimen notũ oĩbus qui ſunt in loco ſiue maiori pti.ij.q.i.de manifeſta.de purga.cano.c.cũ dilect9. de rot.deci.cccxxx. Archi.in.c.i.de cenſi.li.vi.vel decere hominib9 de loco: vt no.in.d.c.de manifeſta.Cy.in.l.ea quidẽ.C.de accu. in materia notorij. quã ibi late tractat Saly. Bal.in.l.de q̃bus.ff.de legi. nam tot faciunt parrochiã.x.q.iij.vnio.et teſtimoniũ vni9 parrochie facit crimen notoriũ eſſe.d.c.cũ dilectis . vnde in loco vbi nõ eſſent decẽ ꝑſone non põt oriri notoriũ: q2 debet eſſe notum plurimis ⁊ multitudini:.de coha.cle.⁊ mu.c.penul.⁊ fi.et vicinia debet ſcire.C.de nuptijs.ſi vicin9. et.d.c.cũ dilectis.ff. vi bo.rapto.l.p̃tor. ad fi.de v̓bo.ſig.l.palam.de inſti.l.ſed ⁊ ſi.§.proſcribere. Joh.fabri in ꝓhe.inſti. in ver.proteſtant̃. ſed Spec.ti. de noto. cri.§.iam de notorio. dicit relinquẽdum eſſe arbitrio iudicis quot faciant notoriũ:q2 hoc nõ inuenitur iure expreſſum. ar.de verbo.obliga.l. continuus.§.cum itaq̧.de offi.deleg.de cauſis. idem Cal.

Noto= rium dꝫ eẽ notũ mltitu= dini.

et Panor.in.d.c.Veſtra.⁊ iudex arbitrabitur ex variis circūſtantiis:ex qualitate loci actus ⁊ tēporis factū eſſe notoriū vel non.⁊ vide Panor.conſi.c.

a ¶Sed.ſupple ille etiā eſt publicus cōcubinarius ⁊c.

Sed[a] qui mulierem de incontinentia ſuſpectam[b] et diffamatā tenet[c]: ⁊ per ſuū ſuperiorem admonitus ipſam cum effectu[d] non dimittit[e]. ¶Quia vos[f] in q̄buſdā regionib⁹ nonnulli[g] iuriſditionē eccleſiaſticā habētes pecuniarios queſt⁹[h] a cō cubinariis p̄cipere nō erubeſcunt

b ¶Suſpectā.q̄a ex̄nea ⁊ iuuenis.

c ¶Tenet.qḋ nō licet:vt no.ſ.§.i.q̄n immo nō dꝫ cleric⁹ ſol⁹ cū ſola femina loqui.lxxxi.di.clericus.de coha.cle.et mu.c.ij.nec cū muliere balneare.c.nō oportꝫ.lxxxi.di.vbi no.q̄ ſi mulier inuēta fuerit i balneo cū viro extraneo priuatur dote.idē de viro ſi inuentus fuerit in balneo cū extranea muliere q̄ priuat̄ donatione propter nuptias.C.de repu.l.ſi.no.Joh̄ā.an.in.c.plerūq3.de dona.inter virū ⁊ vxo.nec debent in ſacris ꝯſtituti intereſſe cōuiuiis nuptialib⁹.xxxiiij.di.p̄ſbyteri.nec diſputare de formis mulierum.xxxij.di.hoſpitiolū.⁊ clericus inuentus cum muliere poteſt ſine metu excōicationis detineri per.xx.horas vt teſtes vocent̄ per quos poſſit probari.argu.ff.de adul.l.capite quinto.qḋ verū per maritū vel fratrem vel filium:alii autē excōicationē incurrunt.de ſentē.excō.ſi vero alicuius.§.fi.no.Hoſtien.in ſum.de coha.cleri.et mu.§.⁊ qualiter.Hen.in.c.ſi quiſq3.eo.titu.preſertim cū timetur de fuga:ne remaneat impunit⁹.argu.ff.de his q̄ in frau.credi.l.ait pretor.§.ſi debitorē.licet glo.in.c.cum non ab homine.de iudi.videatur requirere licentiam prelatorum.de quo dic vt ibi per Panor.

Cleric⁹ cuꝫ muliere nō debet ſe balneare.

Cleric⁹ cuꝫ muliere inuēt⁹ pōt detineri p.xx.horas.

d ¶Cū effectu.nō em̄ videtur mulier dimiſſa q̄ reuerſura eſt.ff.de diuor.l.diuortium.de peni.diſt.i.diuortium.⁊ verba ſunt intelligenda cū effectu.de cleri.non reſi.relatum.cum ſilibus.

e ¶Dimittit.p̄pter qḋ reputatur publicus ꝯcubinarius.et iſtud eſt notoriū p̄ſumptionis.ex ſuſpitiōe em̄ mulieris ſuſpecte habitātis cum clerico in domo ſua ⁊ ex ſpreta monitione habendus eſt iſte clericus tanq̄ publicus concubinarius.ad hoc.c.ſi quiſq3.de coha.cleri.et mulie.licet em̄ quis aliquam ſic teneat:nō eſt tamē notorium q̄ eam cognoſcat:quia illud factū nō fit in conſpectu hominū:ſꝫ ius ſic eſſe vehementer preſumit:ideo notorium reputat.nec certuꝫ eſſe pōt niſi per huiuſmodi p̄ſumptiones.⁊ talis p̄ſumptio p̄ notorio habetur.de preſump.litteras.de cohabi.cleri.⁊ mulie.clericos.⁊.c.tua.iūcta glo.in ver.nō ex euidētia.glo.in.c.michael.de fil.preſby.que ponit qualiter p̄betur quē eſſe filiū ſacerdotis.de quo doc.i.c.tranſmiſſe.qui filii ſunt legi.

f ¶Quia vero.vſq3 ad.§.iubet.primo interdicit queſtus pecuniarios pro concubinatu percipere.ſecundo punit trāſgreſſores.tertio prouidet circa concubinas expellendas.quarto circa ſpurios expellēdos a cohabitatione patrum.ſecunda ibi:alioquin.tertia:ipſas.quarta:qui etiam.

g ¶Nonnulli.id eſt aliqui.

h ¶Queſtus.turpes queſtus debent euitari.l.quintus.ff.de dona.inter vi.et vxo.l.etiā.C.eo.ti.l.mariti.§.q̄ queſtū.ff.de adulte.Et q̄d veniat appel.queſt⁹ habet̄ in.l.coīt ſocietatē.cū.vi.l.ſequē.in.l.duo ſocietateꝫ.§.duo colliberti.ff.p̄ ſocio.p̄ quas patet q̄ queſtus p̄prie dicitur qḋ ex opera ſolertia vel induſtria alicuius querit̄.⁊ eius appel.nō cōtinetur hereditas vel legatū.p̄ quas leges dicit Jo.fa.in p̄he.iſti.in ꝟ.alamanicus.qḋ ſentit ibidem de platea q̄ donatio facta alteri ꝯiugū a parente cui alias ſucceſſurus erat in re donata nō cenſet̄ conqueſtus.ideo alius cōiunx partē non habebit iuxta ꝯſuetudinē francie q̄ vult conqueſtus factos ꝯſtante matrimonio eſſe cōes viro ⁊ vxori.ad hoc.l.caſtrēſe.ff.de caſ.pec.l.i.C.de impo.lu.deſcrip.lib.x.

a ¶ Patiendo. ideo magis peccant ꝙ ꝯcubinarij cū ex eo auctoritatē et defenſionē delictis pſtent.xxiiij.q.iij.ꝗ alioꝝ. xi.q.iij.ꝗ ꝯſentit. no.in.c.i.de offi.deleg. b ¶ Feditate.i.ſorde ꝛ immundicia.l. fediſſimam. C. de adulterijs. c ¶ Maledictiōis. ſi.i cle.i.de ꝑuile.§. qb⁹.cle.cupientes. de pe. Et quō intelligantur hmōi ꝟba apponi ſolita i fine ꝯſtitutionū.ſi qs cōtrauenire pſumpſerit idignationē oīpotētis dei et btōꝝ aplōꝝ petri ꝛ pauli ſe nouerit icurſurū. no.Geſ. i extra. execrabilis.in fi. et de ꝟbis indignatio nis nr̄e.vide tex.cū glo.in auč.de mād.ꝓnci.§.ſi tibi.coll.iij. Bal.in.c.i.ꝗ fu.prin.cau.amit.be.col.x. vbi dicit ꝙ importāt vt priueč bñficijs. d ¶ Tolerēt.ꝯcor.lxxxiij.di.c.i. ꝺ ſimo. nemo.de vi.ꝛ ho.cle. vt clericoꝝ.§.ꝑlati. e ¶ Premiſſam.ŝ.§.ꝙ ſi hi. f ¶ Duplū.ſi.iſtitu.de obli. q̄ ex delic. nāſeū.§.pena.de cenſi.exigit.li.vi. cū ſi. g ¶ Pios.ſi.in.l.ij.C.de epiſco.audiē. in extrauagan.Bonifa.viij.excōmunicamus.extrauag. Johan.xxij.cōtra alchi. ſpondent.in extrauagan. Innocē.vi.ad honorem.§ ordinamus. h ¶ Olno.nō eſt opus alia declaratione:nā de natura dictionis olno eſt vt im portet ꝑciſam executionē.not.in cle.i.in ver.omnino.de vita ꝛ hone.cle.in.l. grece.§.illud.ff.de fideiuſ.Bart.in.l.i.ff.iudica.ſolui.Bal.in.l.ſup rebus.C.de cōtrahen.emp.ꝛ vide not.ŝ.§.i. i ¶ Teneanč.ꝛ vltra ſunt deponendi. xxxij.di.eos.de vi.ꝛ ho.cle. vt clericoꝝ. k ¶ Concubinas.cōcubina proprie eſt mulier ſoluta quā ſolutus tenet i domo indubitato affectu. iſtitu. de nuptijs.§. fi.de here.que ab iteſta.defe.circa prin. Bal.in.l.eā quam.C.de fideicō. requirit ꝙ procedat proteſtatio ꝙ eam intendit retinere pro ꝯcubina:al's cōmitteretur ſtuprum cū virgine vel vidua ſi non conſtet de ꝯſenſu concubinarij ad ꝯcubinatū/ꝛ debet teneri in domo: vt dicto.§. fina.ad hoc.l.in cōcubinatu. et qꝺ ibi not. Bar.ff.de concubina.xxxij.q.iiij. liberi. al's filij non eſſent naturales.facit glo.in.c. Inotuit de electi. et Oldra. cōſilio.cxcv. notat Panor.in.c.tanta. ꝗ filij ſunt legi.glo. et Panor.in.c. niſi cū pridem.§.perſone.de renuncia. Johā.an.in addi.ſpecu.titu.qui fil. ſunt legiti. dicit ꝙ licet omnes nati ex ſoluto et ſoluta ex cōmuni vſu loquendi dicantur naturales. proprie tamē naturales ſunt nati ex concubina retenta in domo.idem glo.in.c.per venerabilem.qui filij ſunt legi.in ver.naturales.ꝛ ibi doc. Spe.titu.de ſucceſ.ab inteſta.ver. qualiter autem.vbi dicit tria requiri ad hoc ꝙ ſit naturalis. Primo ꝙ ſit nat⁹ ex ſoluto et ſoluta: ita ꝙ inter eos potuiſſet eſſe matrimoniū.in auč.de in.ꝛ ne.nup. §.dubitatum.colla.ij.Secundo ꝙ ex cōcubina retenta in domo. in auč.quibus mo.nā.effi.ſui.§.ſi quis autem.ꝛ.§.ſeq. colla.vij.Tertio ꝙ ſit vnica concubina. Panor.ꝛ moder.i.d.c.per venerabilem. ſed hic concubina large accipič pro quacūqꝫ muliere quam clericus tenet in domo ſua luxurioſo affectu. l ¶ Suſpectas.puta iuuenes ex̄neas. m ¶ Subditis.clericis: nam de laicis loquitur.ī.§.fina. n ¶ Auxilium.xxiij.q.v. principes. xcvi.diſ.cum ad verum.c.i.c. quoniam. de offi.ordi.xxxij.diſtin.eos.ſic etiam iudex ſecularis poteſt inuocare brachium eccleſiaſticum.no. Inno.in.c.licet. de foro competen.no,doc.in.d.c.i.

patiēdo[a] eos in tali feditate[b] ſorde ſcere:ſub pena maledictionis[c] eterne ꝑcipit: ne deīceps ſub pacto/cōpoſitiōe/ aut ſpe alicui⁹ queſtus talia quouiſmodo tolerēt[d]/aut diſſimulēt. Aliodn vltra ꝑmiſſam[e] negligētie penam duplū[f] eius quod propterea acceperint reſtituere ad pios[g] vſus oīno[h] teneanč[i] ꝛ ꝯpellātur. ¶ Ipſas aūt concubinas[k] aut mulieres ſuſpectas[l] prelati oībus modis curent a ſuis ſubditis[m] per auxiliū[n] ꝛ brachij ſecularis inuoca

Cōcubina ꝗ ꝓprie dicatur.

Filij naturales ꝗ ꝓprie dicanč.

tionē ſi opus fuerit penit⁹ᵃ arcereᵇ

a ¶ Penitus. omnino ⁊ ſine redituu quacunq; excuſatione vel appellatione non obſtante. hoc enim ꝟ. penitus preciſum eſt nullā limitationē vel modificationē recipiēs. C. de edic. di. adri. tol. l. fina. de vſufru. l. ambiguitatē. c. ſup eo. de here. in. vi. Arch. in. c. ordinarij. in ver. penitus. de offi. ordi. in. c. i. de cle. egro. eo. lib. ad hoc. C. de gladi. l. i. li. xi. l ru. ⁊ ni.

b ¶ Arcere. ar. ꝙ concubina clerici ſequitur eius forū. doc. in. l. cuȝ quedā. ff. de iuriſ. om. iudi. aliud in ꝯcubina laici. l. de iure. in fi. ff. ad munici. Specu. ti. de cōpe. iu. adi. §. i. ver. xliiij. qᵒ verū ꝙtum ad hoc ꝙ ꝯcubina clerici vel alia mulier cū eo delinquens poteſt per iudicē eccleſiaſticū puniri. c. ſi quiſq;. de coha. cleri. et mulie. c. ſi ꝯcubine. de ſentē. excō. preſertim ſi delinquat cū in ſacris conſtituto: tunc cōmittit adulteriū ⁊ ſacrilegiū. xxvij. q. i. qui chriſto. et. c. virginib⁹. no. Hoſtiē. in ſum. de coha. cleri. et mulie. §. quā penam. Henr. ⁊ Panor. in dicto. c. ſi quiſq;. Panor. in. c. vt clericorum. de vita ⁊ hone. cleri. vbi dicit ꝙ preſbyter cognoſcens mulierē ſolutam nō cōmittit ſimplicē fornicationē. nam quaſi contraxit matrimoniū ſpirituale cum eccleſia per ſuſceptionē ſacri ordinis. vnde dicitur cōmittere adulteriū ſpirituale. ſentit Pau. in clemen. i. de offi. ordi. ideo dicit glo. no. in. c. per venerabilem. qui fil. ſunt legi. in ꝟ. adulterinis. ꝙ filij preſbyterorū dicuntur adulterini: q2 cū preſbyteri fornicantur adulterātur quaſi mariti eccleſiarum. lvi. diſt. cenomanēſem. idem Panor. ibidē. ⁊ in. c. at ſi clerici. §. i. de iudi. glo. in. l. ij. C. de epiſco. ⁊ cle. dicit ꝙ cōmittunt inceſtum. ⁊ ibi Bal. per Archid. in. c. eos. xxxij. diſt. Panor. in. c. innotuit. de elec. Mathe. et Jmol. in cle. ad noſtrū. de here. dicunt cōtra. ꝙ cōmittunt ſimplicem fornicationē: et tanq; de ſimplici fornicatione debēt puniri. not. lxxxi. diſ. maximianus. lxxxij. diſ. preſbyter. ij. q. vij. lator. videtur tex. in. c. q2 circa. de bigamis. ibi tanq; ſimplici fornicatione. Primum credo verius. vnde dicūt Hoſtien. ⁊ Henr. in. d. c. quia circa. ꝙ textus melius dixiſſet triplici fornicatione: quia in laico ⁊ in minoribus ꝯſtituto poteſt dici ſimplex. Jn ſubdiacono ⁊ diacono duplex reſpectu ſimplicis. Jn pſbytero triplex reſpectu duplicis: quod poteſt elici ex maioritate gradus. arg. xl. diſt. homo chriſtianus. ⁊ ex auſteritate pene que ei infligitur. d. c. preſbyter. Unde dicit Abb. in. d. c. quia circa. cum quo tranſit Panor. ꝙ conſtitutus in ſacris plus peccaret fornicando q; ꝯiugatus adulterādo. Ex predictis ſequitur ꝙ huiuſmodi filij preſbyterorū patri ⁊ matri ſuccedere nō poſſunt: q2 tales ſpurij ⁊ nati ex dānato coitu repelluntur ab hereditate parētum. aut. ex complexu. C. de inceſt. nup. taȝ patris q; matris. in aut. qui. modis natu. effi. ſui. ad fi. colla. vij. ⁊ ibi glo. not. in. §. nouiſſime. iſti. ad orfi. Cy. in. l. ſi qua illuſtris. C. eo. ti. Panor. in. d. c. innotuit. glo. ⁊ doc. in. c. tāta. qui fil. ſunt legi. Panor. in. c. cuȝ haberet. de eo qui dux. in ma. idem de natis ex alijs clericis in ſacris ordinibus ꝯſtitutis. ad hoc not. in. d. l. ij. C. de epiſ. ⁊ cleri. etiam ſi ſint nati ex ꝯcubina huiuſmodi clerici: vt not. Barth. l. l. ſi gener. ff. de his q. vt indi. quia ꝯcubinatus eſt ſpecifice dānatus l ipſis clericis. de coha. cle. ⁊ mu. per totū. et hic nec talibus liberis ſuccedunt pater ⁊ mater: ſicut nec ſuccedunt patri ⁊ matri: vt vult Azo. in ſum. C. de legi. here. not. Bar. in. d. l. ſi gener. Car. in. d. c. cuȝ haberet. Panor. in. d. c. tanta. prepo. in. d. c. per venerabilem. licȝ naturales ſuccedant parentibus ſm formā aut. lȝ. C. de na. li. ⁊ vulgo queſiti ſuccedāt matrib⁹: vt. d. l. ſi qua. not. in. d. §. nouiſſime. Sed qd de natis ex clericis non ꝯſtitutis in ſacris bñficiatis tñ vtrū ſint naturales vel ſpurij. Panor. in. d. c. p venerabilē. remittit ad no. p Jo. an. l. c. ſine culpa. de reg. iu. l. vi. in merc. ⁊ ad Bar. in. l. l ꝯcubinatu. ff. de ꝯcu. l qua lege ſentit Bartho. ꝙ nō ſunt naturales: ſȝ ſpurij. ⁊ ꝙ p ſequens matrimoniū nō legitimarētur. idē Richar. malūbra. Bartho.

Concubine qᵒ forū ſequunt.

Preſbyter cognoſcēs mulierē ſolutā cōmittit adulterium.

ſti.l.ꝛ ſi cõtra.C.de nup.ꝑ quo vltra ea
que Joh.and.in.d.mercu.alleg. facit p̃=
mo ꝙ illi ſunt filij naturales ꝛ legitimã
tur per ſequens matrimoniũ q̃ naſcunt̃
ex aliqua quã quis põt ſibi concubinali
ſcemate copulare: vt eſt caſus ſingu.in
d.auf.qui.mo.na.ef.ſui.§.ſi quis igitur
dotalia in p̃n. ſed clericus in minoꝛib⁹:
pteſertim beneficiatus nõ põt ſibi copu
lare aliquã in concubinã: vt hic cũ ꝯcoꝛ.
ergo filij ex eo nati non ſunt naturales:
et ꝑ conſequens non legitimabiles. Nã
illi ſunt ꝓpꝛie naturales qui naſcuntur
ex cõcubina quã quis in domo vnicã re=
tinet: vt dictum eſt. ſ̃.ptʒ in auf.qui.mo.
na.ef.ſui.§.ſi q̃s autem defunctus.coll̃.
vij.no.inſti.de adop.in p̃nci.ſed cũ cleri
cus non poſſit habere concubinã: vt an=
tecedens: ergo nec filios naturales: vt
cõſequẽs.arg.ſumpto ab antecedẽti de=
ſtructo.l.ad rem mobilẽ. ꝛ.l.ad legatũ.
ff.de ꝓcura.c.ex parte.de ſponſa.c.pꝛu=
dentiã.de offi.deleg. Si igitur nõ natu=
rales: ergo ſpurij: et ſic non legitimabi=
les.d.c.tanta. Item licet habeat q̃s mu
lierem loco vxoꝛis cum qua aliquo actu
de iure interueniẽte nuptie eſſe poſſunt:
non ſufficit vt poſtea ſubſequente ma=
trimonio filij ex ea nati legitiment̃: niſi
habeat̃ loco ꝯcubine. patet in.l.paulus.
al's eum qui.ff.de ſtatu homi.nã nupta
aliqua ſine patris conſenſu non eſt ma=
trimoniũ de iure ciuili. et filij ante nati
non legitimant̃ ſecuto matrimonio. ꝛ lʒ
mulier iſta potuiſſet eſſe cõcubina: tamẽ
cũ nõ fuit habita loco cõcubine filij non
legitimant̃: ita no.ibi Odo.et Bald⁹. vñ
patet ꝙ de iure ciuili coit⁹ concubinari⁹
eſt maioꝛis efficacie q̃ coitus matrimo=
nij putatiui: ꝛ non ſufficit habere vnicã
in domo: niſi eam ſibi q̃s cõſtituat loco
cõcubine. ſed clericus beneficiatus non
poteſt habere concubinã: igitur. et facit
l.i.C.de na.li.in ratione ſui. nam ibi co=
habitatio quarũdam ꝑſonaꝝ pꝛohibita
reddit filios nõ naturales. ita in ꝓpoſi=
to: qꝛ clerici p̃ſertim bñficiati debẽt vaca
re diuinis officijs ꝛ ſancti eſſe.xxxi.diſt.
tenere. nec debẽt infici venenis ꝯcubina
rũ: vt dt textus in.d.l.i.lxxxi.diſt.quidã

Natu=
rales fi=
lij q̃ pro
pꝛie di=
cuntur.

filij ergo ex eis nati nõ erũt naturales.
hoc pro.in.§.reliq̃.in auf.qui.mo.na.ef.
ſui.colla.vij. vbi dicit textus. reliqui mo
di ſunt qui dantur his q̃ erãt naturales
ſed iſti non ſunt tales. igitur per matri=
moniũ ſequens non legitimãtur. Itẽ ꝑ.
rubꝛ.ti.qui dicant qui.mo.na.ef.le.coll̃.
vi. et qui.mo.na.ef.ſui.colla.vij. nec ex=
tenduntur ad alios nõ naturales. q̃nim
mo clementia imperatoꝛis ipſi efficiũtur
indigni. in auf. qui.mo.na.ef.le.§.fina.
Joh.tamẽ and.in.d.mercu.tenet oppo=
ſitum. et ꝓ eo facit in auf.de monachis.
§.ſi quis autẽ monachicam.colla.i. vbi
pro. ꝙ de iure ciuili: ſaltem in minoꝛib⁹
ꝯſtitutus poteſt concubinã habere cum
ibi notet cõſtitutos in ſacris. et ꝑ dictuʒ
ca.tanta. vbi patet ꝙ geniti ex quocũq
coitu ex viſum legitime vxoꝛis dũmodo
tempoꝛe coitus potuit eſſe matrimoniũ
per ſubſequens matrimoniũ legitiman
tur. ad hoc.l.cũ quis.l.nuper.C.de na.
li. vbi tex. videtur dicere ꝙ ſufficit ꝙ tẽ=
poꝛe concubit⁹ potuit eſſe matrimoniũ:
nec requiritur ꝙ mulier fuerit habita l
cõcubine ſcemate. ꝛ.§.fi.inſtitu. de nup.
vbi loquens de legitimatione per curie
oblationẽ loquitur tm̃ in caſu an potue=
rit eſſe matrimoniũ cõcubitus tꝑe. facit
inſti.de here.que ab inteſt.de.in p̃nc.dũ
dicit. habuerit conturberniũ. ſufficit er=
go ad legitimationẽ ꝙ tempoꝛe cõcubi=
tus potuiſſet eſſe matrimoniũ. cõſtat au
tem ꝙ clericus in minoꝛibus etiam bñfi
ciatus põt cõtrahere matrimonium. de
cleri.cõiu.per to. Igitur aduerte: aut fi=
lij nati ſunt ex clerico in minoꝛibus bñfi
ciato: ꝛ muliere ſoluta quã tenebat vni=
cã in domo indubitato affectu tanq̃ cõ=
cubinam: tunc hm̃oi filios iudicabo na=
turales ſicut alios, quo ad oẽs effectus
tã quo ad legitimationẽ per ſubſequẽs
matrimonium parentum: q̃ quo ad ſuc
ceſſionẽ. iuxta dictã auf. licet. Et q̃uis
cõcubinatus ſit hodie repꝛobatus tam
in clericis q̃ in laicis: vt ĩ.§.fiñ. cum ibi
no. nõ ſunt tñ coꝛrecta iura ciuilia loq̃n=
tia de naturaliũ legitimatiõe et ſucceſ=
ſione: vt no. hoſti.in.c.latoꝛ q̃ fi. ſunt le.
Panoꝛ.in.d.c.tãta. et ꝓcedunt illa iura

Primo
niũ ſub
ſequẽs,
an legi=
timat
ex quo=
cũq coi
tu geni=
tos:

Legib⁹ ſtādū ē qñ cano nes ↄ̄ri um non ſtatuūt

de iure canonico.ſentit glo.ibidez.in.d. c.lator.in.c.niſi cū pridē.de renū.et legi ciuili ſtādū eſt in hereditatib⁹ ⁊ alijs ex quo ius canonicū nō diſponit expreſſe ↄ̄riū.c.i.de no.op.nun.d.c.p venerabilē Aut filij ſūt nati ex hmōi clericis et ex alia muliere ſoluta furtiuo acceſſu nō ↄcubina quā nō retinebat ſcz vnicam in domo tā̄q̄ ↄcubinā:tūc iudicabo eos naturales q̄tū ad effectū legitimatiōis videlz q̄ poterūt legitimari p ſequens matrimoniū parētū inſpecta mēte illi⁹ c.tanta.nam littera eiuſdem nō fundat ſe ſup ↄcubinatu:ſz indiſtincte ,ppt potentiā matrimonij legitimat antea natos.idō dicit Jo.an.in.d.mercu. p illud c.q̄ nati ex ſoluto ⁊ ſoluta īter quos poterat eē matrimoniū tp̄e concubit⁹ indiſtincte efficiūtur legitimi q̄ſ inter eos non eēt ↄcubinatus.glo.et doc.in.d.ca. ſnotuit.doc.in.d.c.tanta.ↄ̄. ,pcedunt de iure ciuili:ſed equitati canonice fauore matrimonij magis ſtādū eſt:⁊ ex ↄtra. opi.ſeq̄ret̄ q̄ mag fauereẗ pctō diuturno ⁊ ↄtinuo q̄ mometaneo:ſz ius ciuile tp̄e ſuo habuit bonā ↄſiderationē:q̄z cū ↄcubinatus nō eēt p illud dānatus.idō ex illo genitos voluit legitimare.ſed cū ius canonicū magis reprobet ↄcubinatū q̄ fornicationē ſimplicē.iuxta no.i.c. ex parte ade.de teſti.⁊ hic fortius debēt legitimari nati ſine ↄcubinatu q̄ in concubinatu.ſz q̄tuz ad alios effectus:puta q̄ ad ſucceſſiones parentū iux̄.d.auẗ. lz:nō ſunt naturales:ex quo nō ſunt nati ex ↄcubina:q̄z lex vocat tm̄mō naturales natos ex ↄcubina ad hereditatē parētū ſ̄z formā illi⁹ auẗ.nō ſpurios: vt dictū ē. nec eſt ī hoc correcta a iure canonico.imo ſ̄m illud ,pcedit:vt.ſ̄.et no.doc. in.d.c.cū hēret.ſtabo ḡ hoc caſu legi per ius canonicū nō derogate. Jdem dico d natis ex monacho nō exiſtēti in ſacris ī fra tp̄a ,pfeſſiōis ↄſtituto.ſic itellige antho.roſelli.de are.in trac.legiti. ſcdo fo. et ſe.vbi late p eū.lati⁹ p̄po.in.d.c.tāta.

Cōcubinat⁹ eſt grauior ſimplici fornicatōne.

a ¶ Qui.prelati.

Qui[a] etiam ex tali concubinatu procreatos filios apud patres[b] ſuos cohabitare[c] non

b ¶ patres. apud matres ſeparatas a patribus cohabitare poterūt et debebūt eos alere de equitate canonica. ⁊ ēt patres:vt.ī. dicā.lz ipi clerici nō debeāt nec poſſint aliq̄d dare ↄcubie aut meretrici. ar.l.ij.C.d do na.inter vir.⁊ vxo. ⁊ ibi Bar.q̄ loq̄t̄ in milite armate militie.idē ī clerico qui eſt miles celeſtꝫ militie. ad hoc.l. miles.iunct.glo.ff.de re iud.l. miles.§.mulier.ff.de teſta. mi.p̄uilegia eīn̄ ↄceſſa militib⁹ ſcli attribuūẗ militib⁹ dei in caſib⁹ in q̄b⁹ eſt eadē rō p iura alle.arg.ca.gn̄aliter.xvi.q.i.nota. Pan̄.in.c.i.de clericis egro. facit tex.in ca.ij.de pe.lib.vi.no.Jo.an.in.c.de his. d ſepul.ſicut dı ī militie legali: puta ad uocato et doctore q̄ nō p̄ñt donare ↄcubine cū equiparentur militibus armate militie.l.aduocati.C.de aduo.diuer. iu.no.Hoſt.in ſumma de dona.inter virū ⁊ vxo.§.et cui.p.c.eo libenti⁹. de ſer. non or.c.militare.xxiij.q.i. hoc videẗ ex equiparatiōe ſacerdotū ad ip̄os ,pfeſſores iuris.l.i.ff.de iuſ.et iu.dicit tn̄ Cy.ī d.l.ij.q̄ nō valet donatio. ſi tn̄ tradiderint non repetunt.videẗ tn̄ q̄ fiſcus eccleſie poſſit illud repetere.nā eccl'ia hꝫ fiſcū.glo.i.c.q̄z diuerſitatē.de ↄceſ. pre. no.in.c.cū ſ̄m.de her.in.vi.ar.in.l.luci⁹. ff.de iu.fiſ.l.ij.C.de cōdi.ob tur.cau.no. p̄po.in ru.de dona.īter vir.⁊ vxo. Utrū autē mulier teneaẗ reſtituere pecuniaꝫ quam recepit ,p carnali ope/⁊ cui: vide Hēri.in.c.ꝑuenit.de adulterijs.et q̄d dictū eſt.ſ̄.de milite intellige de donatiōe inter viuos:q̄z miles poſſet legare meretrici cū ceſſet rō pp̄ quā eſt inhibitū donare.q̄z ſic poſſet puari armis militaribus pre nimio:vt.d.§.mulier.

Cōcubine nichil p̄ñt clerici dare.

c ¶ Cohabitare.ad ſcandalū vitandū et vt tollanẗ filij teſtes fornicationis parentū.et videẗ q̄ hmōi filij ſacerdotum debeant ſeruituti eccl'ie mācipari.c.cuz multe.xv.q.ſi. vbi ptꝫ q̄ filij ſacerdotū ſunt ſerui eiuſdē eccl'ie de cui⁹ ſacerdotis vel miniſtri ignominia nati ſunt.no. xxvij.q.i.impudicas.dic q̄ hmōi pena

Filij ſacerdotū an ſint ſerui eccleſie.

ſeruitut͡ʒ habet locū:cū femina de facto fuit ducta in vxorē a clerico in ſacris cōſtituto qui ex hoc excōicationē incurrit cle.i.de ꝯſan. et aff.nā q͡ʒ fuit maior pre ſumptio maior imponitur vindicta.vñ tā mulier ꝙ filij ex tali pſumptōe geniti re digunt in ſeruitutē eccl'ie.xxxij.diſ.eos, et.d.c.cū multe.ſ͡ʒ dicit ibi glo. ꝙ eccl'ia pdidit hoc ius cū nō fuit eo vſa.qð non placet Pañ.in.c.ij.de coha.cle.ꝛ mu.q͡ʒ cū nō ſit mēoria apð nos ꝙ cōſtitutus i ſacris duxerit vxorē nō poſſumꝰ dicere ꝙ illud ius ſit ſublatū cū caſus nō acci derit.ꝑ hoc qð no.Cy.in.l.ij.C.q̄ ſit lō. ꝯſue. Jo.an.in.c.iohānes.de cler.cōiu.l c.fi.ð ꝯſue.ſ͡ʒ ſi accidiſſet iſte caſus ꝛ ec cleſia nō curaſſet illos in ſeruitutē redi gere:poſſet ꝓcedere dictum illiꝰ glo. cō ſuetudinē tñ nō extēderet de loco ad lo= cū.iux no.ꝑ Inno.in.c.fi.de of. archi.Fi lij ꝗ clericoꝝ ex ꝯcubinatu ꝓcreati non debēt cohabitare cū pribꝰ ſuis:ſ͡ʒ debēt eos pres facere morari longe a ſua con uerſatiōe.ad hoc.c.i.de coha.cle. ꝛ mu. de eq̄tate tñ canonica debebūt eos ale= re etiā de fructibꝰ eccl'ie ſi alia bona nō habeāt cū teneant ꝓuidere paupibꝰ l͡ʒ peccauerit eos ꝓcreādo.ad hoc.c.cum haberet.vbi doc.ð eo q̄ dux.in ma.ne fi lij ꝓuati alimētis peāt.no.Pañ.in.c.cō iugatꝰ de cle.ꝯiu.Bal.l.l.id qð paupibꝰ C.de epi.ꝛ cle.lic͡ʒ de rigore iur͡ʒ ciuilis ſpurij nō alantur.in auk.ex cōplexu.C. de Iceſ.nup.Nec poteſt pater eis aliq̄d dare:naturalibꝰ ſic.l.i.C.ð natu.li.no. Ja.de are.in.l.oēs.§.lucius.ff. de his q̄ in frau.cre.pt͡ʒ in auk.qui.mo. na.ef.ſui ad fi.col.vij.late ꝑ Ja.de bel.in q̄ſtiōe q̄ incipit.pater habēs filiū.dicit Bal.in.l. fi.§.ſi a ſocero.ff.de his q̄ in frau. cre.ꝙ de equitate canonica pōt pater donare et legare ſpurio vt habeat pro aliment͡ʒ per.d.ca.cū haberet.vbi Pañ.ad hoc.l. officio.C.de ne.geſ.no.Bart.in.l. ſi ge= ner.ff.de his q̄.vt indi.ꝛ in.d.auc.ex cō plexu.bal.l.l.i.C.ð.ſa.ſan.ec. vbi dic̄ ꝙ vltra alimēta nō valet relictu͡ʒ.ff.de ꝓ. l.q̄ teſtamētū.q̄.mo.na.ef.ſui. ad fi.niſi pater relinqueret ſpurio ſi legitimabit. ar.l.i tpꝯ.ꝛ ibi Bar.ff.de here.inſti. Bar.

filio ſpurio ꝑ alimēt͡ʒ pt pr legare.

in.l.gallus.§.ꝛ q̄d ſi tm̄.de li. ꝛ poſ.Aut ſi ingrediat monaſteriū: q͡ʒ tūc tenet re lictū ſm Guil.de cu.q͡ʒ ſicut ꝑ oblatio= nē curie legitimantur:ita ꝑ oblationē mo naſterio:qð eſt nota dignū: et vult Lu= do.de ro.in auk.ſilr.C.ad.l. fal.ſpeciale Mona= eē in monacho ſpurio vt ei poſſit legari ſterium ingreſſus eīn religionis oēm maculam legitiat abſtergit.in auk.de mona. col.i. in prin. illegiti= et oēm ingratitudinē.xix.q.fi.§.fi.ꝛ irre mos. gularitatē.c.i.de fi.pſby.et vide Bal.in l.eā quā.C.de fideicō. et ibi an tranſe= at ad heredes ſpurij relictū ei ꝓ alimē tis.Cy.i.l.nō olm.C.de admi.tu.vbi di cit ꝙ etiā ſpuria d͡ʒ dotari de eq̄tate ca= nonica.ad hoc.l. vxorē.§.naturalis.ff.ð le.iij.ꝛ ibi Bar. no. Imo.in.l.luciꝰ.ff.de le.ij.de naturali nō eſt tm̄ dubiū:quia ē alimētāda.in auk.lic͡ʒ.C.de natu.li. ad hoc.l.fi.C.de do.ꝓ. qð no.ꝑ Bart.in .l. ſi quis a liberis.ff.de li.agnoſ.doc.in.l. i.ff.ſo.ma.Bal.in.d.l.eā quā.etiam po= terit ꝓ dote relinquere filie ſpurie.Bar. in.d.l.ſi gener.in.l.meuius.§. duobꝰ.ff. de le.ij.et in.d.auk.ex ꝯplexu:q͡ʒ dos ſuc cedit loco alimētoꝝ.no. Bar.l.l. titio cē tum.§.titio genero.ff.de ꝯdi. et demon. Bal.l.l.i.§.ius naturale.ff.de iuſti.ꝛ iu. Pañ.l.c.i.ð deſpō.ipu.ꝛ ibi ꝑpo. imo cā dotis fauorabilior eſt cā alimētoꝝ.not. Cy.in.d.l.non ol.Pañ.in.d.c.i.l.c.gue= nit.de arbi.Vñ ex ꝑdictis ſequitur ꝙ ēt de bonis intuitu eccl'ie acq̄ſitis pt cleri= cus filie ſue ſpurie legare ꝓ dote intui= tu elemoſine ſi nō habeat aliūde vñ poſ ſit ei ſubuenire.ad hoc.c. omnino. xxxi. diſtinc. capitu. non ſatis. lxxxi. diſtinc. c.relatū.§.licet.de teſta. ſubuenire ei te netur potius propinquis ꝙ alijs. dum ta men nō faciat eos diuites.no.in. c.l.eos. de here.ꝛ ibi Pañ. in.c.i.de coha.cle.et mu.in.d.c.cōiugatꝰ. Sed an ꝑ ſtatutu͡ʒ municipale poſſit ꝑmitti vt ſpurius in= ſtituatur heres a pre.ponit Bal.ꝛ ibi le giſ.in.l.cūctos pplos.C.de ſūma trini. Frede.ꝯſi.cclxx. et dic ꝙ non ex defectu poteſtatis:quia ius legitimādi ſoli pn= cipi compet͡ʒ: et eſt ſibi reſeruatum in auk.quibus modis na.ef.ſui.§.fi.ꝛ eſſet cōtra ius diuinum quo ꝓhibentur filij

Clericꝰ ꝓpinq̄s ſubuēire tenet

permittant[a]. ¶ Jubet[b] inſup hec ſctã ſynodus vt etiã[c] in p̄dictis[d] ſynodis et capitulis hec ꝯſtitutio publicetur: vt q̃libet[e] ſuos ſubditos ad ipſarum ꝯcubinarũ dimiſſionẽ moneat diligẽter. Jniũgit[f] p̄terea oĩbus ſeclarib⁹ viris: etiã ſi regali[g] p̄fulgeant dignitate ne vllũ qualecũq; inferãt impedimẽtũ quocũq; q̃ſito colore[h] p̄latis: q̃ rõne officij ſui aduerſus ſubditos ſuos pro hmõi cõcubinatu ꝓcedũt. ¶ Et cum omne fornicationis[i] crimen lege diuina[k] prohibitum ſit: et ſub pena peccati mortalis[l] neceſſario euitãdũ:

ſpurij ſuccedere p̄ſertim cũ legitimis Gen̄.xxi.ad Gal.iiij. vbi dicit. Non erit heres fili⁹ ancille cum filio libere.xxxij. q.ij.nõ oĩs.⁊.q.iiij.dicat aliquis.xxxv. q.vij.quid eſt.vbi dicit Aug. Lege dei conſtitutũ eſt vt nati ex inceſtuoſo coitu nec filij reputentur: nec parentib⁹ ſuccedant. Ex defectu etiã honeſtatis nõ valeret huiuſmodi ſtatutum cũ ꝑ illud inducerẽtur hoĩes ad peccãdũ. ar.ad hoc.c. ex parte. de ꝯſue.⁊ et d hoc ꝑ pe.de ancho.in repe.c.i.de conſti.in regula.ij. de reg.iu.in.vi.do. Anto.in repe.c.per venerabilem. q̃ fi. lij ſunt legi. late ꝑ Anto.de are.i trac. legiti.li.ij. Cautelas tamẽ quibus poteſt relinqui ſpurio: vide ꝑ Bart.in.l.ſi is q̃ duos.ff.d libe.leg.d.l.ſi gener. bal. in.d.l.gall⁹.§.q ſi is.i.l.hac edictali.C. de ſe.nup. Ja.de bel.viſu.l.d.q.oĩno ꝑ Bertha.in repe.in ver.pater volẽs.vbi ponit.xix.cautelas.caueat tñ relinquẽs de cõſciẽtia et fraude. Unde ſi pater fatetur ſe debitorem filij ſpurij: non tamẽ poteſt ex hoc ſibi aliquid dare nec cõfeſſio obligat.d.l.qui teſtamentũ.l.cũ q̃s. decedens.§.titia.et ibi Bar. ff.de le.iij. d.l.i.C.de na.li.qđ no. Joh.an. in addi ſpe.ti.de inſtru.edi.§.nũc aũt aliqua.ꝟ. et ſcias.niſi pater iurauerit.d.l.cum q̃s .§.codicillis.in auẽ.qđ obtinet.C.de ꝑ. et quicquid patris penes filiũ ſpurium reperit̃ preſumit̃ ꝑ fraudem ad illũ puenniſſe. Bal.in.d.l.i.C.de na.li. ⁊ circa alimenta ⁊ ſucceſſionem naturaliũ ⁊ ſpuriorum vide plura in ſpe.ti.de ſuc.ab' iteſt. et ti.qui fi.ſunt legi.

Statutũ inducens ad peccandũ non valet.

filios ſpurio reliq̃re non eſt valde tutũ q̃ ad deum.

a ¶ Permittant. hoc eſt fundatum in iure diuino. Gen̄.xxi.ad gal.iiij.et in iuribus.§.alle. vbi d'. Ejice ancillam ⁊ filium eius. ejiciant ergo cõcubinarij concubinam ⁊ liberos.xlvij.diſ.q̃ntũlibet.

Diuiſio textual

b ¶ Jubet. primo incitat p̄latos vt oĩs ſubditos ad dimiſſionẽ cõcubinarũ moneant. Scđo ꝓhibet ipedimẽtũ fieri p̄latis ꝯ ꝯcubinarios iſurgẽtib⁹. Tertio monet laycos a cõcubinatu abſtinere ſcđa ibi: iniũgit. tertia: et cum.

c ¶ Etiam. iplicat. q.di.nõ ſolũ publicet̃ hec ꝯſtitutio in eccl'ijs cathedralib⁹. vt i pñc. ſʒ ẽt ⁊c̃.

d ¶ Predictis.§. q ſi hi.

e ¶ Quilibet. ſuperior ſiue eps̄ ſiue iferior q̃cũq; ſit cũ diſtributiue loq̃t dʒ eñi vigilare ſuꝑ gregẽ.c.irrefragabili.de of.or.et monere ſubditos ad dimiſſionẽ ꝯcubinarũ ſʒ p̄uatio b̄hficiorum i ꝯtumaces hʒ de iure fieri ꝑ dyoceſanos: vt no.§.§.q ſi hi.

f ¶ Jniũgit.§ obligat ex precepto. ad hoc no.i cle.ij.in.ꝟ.iniũgim⁹. d reli.do.

g ¶ Regali. ꝯcor.c.fundamẽta.§.vt §. de elec.in.vi.xviij.diſ. qm̄.in extra. Jo. xxij.ſi fratrũ.§.q: §.cum ſimi.

h ¶ Colore.c.auaricie. de elec.in.vi.⁊c. de elec.c.i.§.facta.ꝟ.et vt omnia.de annatis.cap.i.cum ſi.

i ¶ Fornicatiõis. hoc nomen gñale eſt ad omne genus illiciti coit⁹.et ꝯprehendit ſub ſe fornicatõem ſimplicẽ: adulteriũ: ſtrupꝛũ: iceſtũ: ⁊ raptũ. xxxvi.q.i.§. cum ergo.

k ¶ Diuina. eſt p̄ceptũ decalogi. Exo. xx. Nõ mechaberis.xxxij.q.vi.nõ mechaberis. Deut.xxiij.ibi nõ erit meretrix.ad hoc vide no.in cle.ad nr̃m.in ꝟ.nõ eſt.d hec.⁊ ibi moder. hẽ.l.c.q: circa.d biga.

l ¶ Mortalis.xxij.q.i.predicãdũ.xxv. diſ.§.alias.ad Gal.v.p̄miſſa fornicatione et quibuſdam alijs vicijs ſubdit q: q̃ talia agũt regnũ dei nõ conſequũtur.

Ab hoc aũt nichil excludit niſi peccatũ mortale.et Thobie.iiij.Attende tibi fili mi ab oĩ fornicatione ⁊ pter vxorẽ tuam nũq̃ patiaris crimen ſcire:ſʒ crimẽ importat mortale.lxxxi.diſ.ca.i.ad hoc de pe. ⁊ re.de⁹ q.i.ad Corinth.vi. Fugite fornicationem.⁊ ↄriũ dicere hereticũ eſt.cle.ad nrm. .§.vij.de here.de iure aũt ciuili veteri non erat reprobat⁹ concubinatus.ff.de concu.p to.C.e. ti. l.i.a ↄrio ſenſu.no.in.l.in libere.ff. de ritu.nup. Bar.in.l.in concubinatu. ff.de concu.et ſm illud ſicut non poterat q̃s habere plures vxores eodem tempore l.i.ff.de his qui no. inf.⁊.l. quid §. nec plures concubinas.dicit tex. in.l.itẽ in legato.§.parui.ff.de le.iij.q inter vxorẽ et concubinam ſola dignitate eſt differentia.hoc eſt inſpecto iure naturali q̃ non erat pſonarũ dignitas.in auſ.de mona. .§.hic aũt col.i.viij.diſ.quo iure.in auſ. qui.mo.na.effi.le.§.liceat.col.vi. nõ eſt dñia.ſed iure ciuili inſpecto quo eſt pſonarũ electio eſt dĩa. vide Johan.an.in rũa ſine culpa.de regu.iur.li.vi.in mercu.meretriciũ tñ improbat ius ciuile.§. ſi autẽ effuſa.in auſ.de tri.et ſe. col.iij.q̃ mo.na.eff.ſui.§. ſi vero effuſa.l.vulgo. ff.de ſta.ho.no.inſti. de nup.§.pe. licet non ſit punibile p legẽ ciuilẽ. qꝛ vilitas vite nõ patiꝉ meretrices laqueis legum inodari.l.q̃ adulteriũ.C. de adulte.ido dicũt glo.⁊ doc.in.l.i.C.de rap.virg. q raptus nõ cadit i meretrice. glo.⁊ Bar. in.l.ſi vxor.§.i.ff.de adulte.in.l.verũ.de fur. pau.de caſt.ↄſi.cciij.qd verum ſi remaneat in ſua vtilitate. poſtq̃ eñ ſe palam pſtituit nõ videꝉ poſſe repellere venientes.ar.ff.fur.ad.nau. cau.ſtabu.l.i.i fi.qd no.in.l.i.ff.nau.cau.ſta. in pñ. vbi aũt vellet recedere ab illa peſſima vita et peniteret videꝉ q eã rapiens teneret pena raptus.ar.in auſ.de leno.§.mulieres itaq̃.col.iij.c.inter opa. de ſpon.ſic poteſt intelligi inſtituta de pu.iudicijs .§.ſi autem:ibi.vel alie.ad hoc.l.imperialis.C.de nup.no.Ja.de are.⁊ Saly. in.d.l.i. C.de rap.virg. Que autẽ dicaꝉ meretrix habeꝉ.xxxij.q.iiij.meretrices. glo.⁊ Pañ.in.d.c.inter cetera.Sʒ nõ ſolũ lege diuina cõcubinat⁹ ⁊ meretriciuʒ ſunt damnata. vt dictũ eſt:ſʒ etiã ſm canones.d.c. meretrices.xxxij.q.iiij.nemo.et hic cũ ſi. eccleſia tamẽ ſub diſſimulatõne ptrãſit meretriciũ cã maioris mali vitandi.nam ſepenumero ꝓpter maius malum vitandum toleraꝉ minus.c.duo.c.nerũ.xiij.diſ.⁊ dicit Hoſtieñ.in.c.lator.q̃ ſi.ſunt legi.q etiam leges noue damnauerunt fornicationem ⁊ lenociniũ.in .d.auſ.de leno.ad hoc de fi.na.ex ma.ad mor.cõ.c.i.col.x.in auſ. ſce.mu.non ſol. col.v. in auſ. vt nõ lur. ho.col.vi.p quem tex.dicit Bald.q etiã dato q concubinatus a iure ciuili eſſet pmiſſus.tñ cõcubina nõ dꝛ honeſta materfamilias: vt no.l.l.ſtuprum. ff.de ri. nup.et dicit imperator.caſtitatis ſum⁹ amatores.i auſ.qui.mo.na.ef.le.§.illd. col.vi.⁊ vbi de pctõ agiꝉ leges imitanꝉ canones.in auſ.quo.opor. epiſ.in pñci. col.i.in auſ.vt cle.apud ꝓ.epi.ad fi.col. vi.c.clerici.de iudi.

monet [a] oẽs laicos tã vxoratos q̃ ſolutos:vt ſiĩr a ↄcubinatu abſtineãt. Nimis [b] eĩ reprehẽſibilis [c]

Rapt⁹ i meretrice nõ cadit.

Meretricium ẽ dãnatum.

a ¶Monet.i.iubet et precipit. attento q de fornicatione loquiꝉ: quã etiã layci vitare debẽt ſub pena pcti mortal: vt ĥ fugiant cũ ↄcor.Vba aũt ſũt accõmodãda materie ſubiecte.ad hoc tex.cũ gl.xi.q.iij.rogo.in cle.exiui.de ver.ſig.no. Pañ.in.c. nã cõcupiſcẽtiam.de ↄſti.c.i. in.c.clerici de vi.⁊ ho.cle.ad hoc.ij.q.i.notũ.xxviij. q.i.ſic ei.ff.de le.iij.l.fideicõmiſſa.§.hec verba.Oldra.conſi.lxxx.

Fornicatiões layci ſub pena pcti.

b ¶Nimis.i.multũ:vt nimis honorati ſunt amici tui deus ⁊c̃.l.inteſtato.C. de ſu.et le.here.vel capiꝉ hic ↄpatiue.i. pluſq̃ ſolutus.ad hoc.xxxij.q.vij. quẽadmodum.et.c.ſeq.

c ¶Reprehẽſibilis.marit⁹ rephẽſibilior eſt ad aliã accedẽs q̃ vxor accedens ad aliũ:cũ ⁊ vtute vicere ⁊ exẽplo regere debeat vxorẽ.c.indignãꝉ.c.nõ mechaberis.xxxij.q.vi.cũ ibi no. Et vſq̃ adeo exoſa ẽ fornicatio iter ↄiugatos:q ſicut

pro ſeuitia mariti pōt vxor ab eo recedere: nec eſt reſtituēda niſi preſtet cautionē.c.ex trāſmiſſa.c.lr̄as.de reſti.ſpo. ita ſi vir tenet concubinā in domo pōt vxor ab eo recedere:nec erit reſtituēda niſi p̄ſtet cautionē ab expellēda ɔcubina et nō tenēda.no.Bal. in.c.1.vt lit.nō ɔte. no.in ſi.in.l.nō aliter.ff.de vſu et ha. prepo.in.c.ex parte.de ſponſa.

vxor nō poſſit ſe obligare ſine conſenſu mariti.ꝛ ad illō ꝙ filia maritata nō ſuccedat in bonis pr̄is:ꝛ ad cōſuetudinē ꝙ mobilia ꝛ conq̄ſtus ſunt cōia īter virū ꝛ vxorē.ſi ē ſpōſa de p̄ſenti nō cognita:an habeat lꝫ ea locū deciſio colligit̄ ex p̄di ctis. Sꝫ an ſtatutū loquēs de vxore habeat locū ī ſpōſa de futuro. no.doc.i.d. c.ſi ꝟo.moder.i.d.ru.de ſpō.plene in expoſitiōe ſup arbo.affi. Cy.ꝛ doc.i.d.l.nō

Cōqueſtus et mobilia ſunt inter cōiuges cōmunia.

eſt qui vxorem[a] habet et ad aliam mulierem accedit[b]. Qui vero ſolutus eſt ſi continere[c] nolit iuxta

a ❡Uxorē.appellatiōe cui⁹ venit ſpōſa de preſenti: etiā ante carnale copulā. ſ͠ia ſol⁹ ɔſenſus facit mr̄imoniū.xxvij.q. ij.nunciat.io ſi legat alicui.C.ſi cōtraxerit mr̄imoniū habebit legatū ſi ɔtxerit p ꝟba de p̄ſenti:lꝫ mr̄imoniū nō ɔſummauerit.l.cui fuerit.ff.de ɔdi.et demon.no. moder.in ru.de ſpō.p qd dicūt ꝙ ſtatutū loquēs de vxore hꝫ locū in ſpōſa de p̄ſenti nō cognita.ſentit glo.in.c.ſi vero.i. in.ꝟ.vxore.de ſen.excō. Panor.in.c.tertio loco.de p̄ſum.Bal. in.l.nō ſine.C.de bonis q̄ li. niſi exp̄mat̄ de carnaliter cognita.Bal.in.l.deo nob.de epiſ.ꝛ cle. de quo doc.in expoſitiōe ſup arborē affi.vn̄ ſtatutū ꝙ mortua vxore ſine liberis maritus lucret dotē.intelligit etiā de nō cognita Barto. in.l.nichil.ff.re.amo. fa.l. cū h̄ ſtatus.§.mulier et marit⁹.ff.de do. īter vi.ꝛ vxo.qd no.gl.xxij.q.ij.cū initiatur.c.quapropter.ꝛ ſe. ex quibus ptꝫ ꝙ maria fuit vera vxor ioſeph. et tn̄ nō cognita. hoc placet Matheo de mat.i.d.c. ſi vero.p Panor.in.c.ex publico.de con. cōiu.ſꝫ Ja.de ſochis.in.d.ru. dicit ꝙ. q̄a dictū ſtatutū duplici rōne venit reſtrigēdū:tum quia cōtra ius cōe: tū q̄r penale c.ſtatutū.de elec.in.vi.c.odia.d reg.iur. eo.lib.vnde q̄uis dicatur ꝙ ſpōſa de p̄ſenti ſit vera vxor:hoc itelligit largo modo et in materia fauorabili. ſecus in materia ſtricta.fa.di.c.ex publico. in fi. vbi appellatione viri ꝛ vxoris itelligitur de his q̄ mr̄imoniū ɔſummauerunt.bn̄ fa. iſti.de nup.§.ꝛ ſi vxor.i fi.vbi ſpōſa pr̄is mei nō cognita non dr̄ michi nouerca. ꝛ ſponſa filij mei nō cognita non dr̄ michi nurus.qd fa.ad ſtatutū quo cauetur ꝙ

Uxoris appellatio an ɔprehēdat ſpōſam de p̄ſenti n̄ cognitā

Patris ſpōſa i cognita nō ē nouerca.

b ❡Accedit.qd nō lꝫ etiā ſi ex (ſine. cōiuge ꝓlem ſuſcipe nō poſſit. Nō em̄ ē licitū ꝓ neceſſitate prolis ɔcubinā habere vel ecōtra mulieri hr̄e amaſiū.c.nemo. xxxij.q.iiij.cū multꝫ.c.eo.c.ꝛ.q.no. Baſ. ꝛ Car.in ru.de ſpon.du.q̄a ꝓpter bonū nō eſt faciendū malū.c.ſacris.quod me. cau.cum ſi.licet olim tēpore neceſſitatis hoim ad multiplicationē prolis fuerit licitū.c.recurrat.c.dixit ſara.xxxij.q.iiij.

c ❡Cōtinere continentia ſuaderi pōt imperari nō pōt.xxxij.q.i.itegritas. niſi aliqui feciſſent ſibi preiudiciū vouendo vel ſacrum ordinem ſuſcipiendo.xxvij. q.i.vt lex cōtinētie.et cōtinentia in ſacro ordine nō eſt voti taciti vel expreſſi.no. doc.in.c.cū olim.de cle.cō.Car.in rub.q̄ cle.vl' vo.Jo.an.in.c.i.de vo.lib.vi.i no. ideo ordo ſacer eſſentialiter nō impedit nec dirimit matrimoniū. ad hoc qd no. Joh.an.in regula ſemel deo.de reg.iur. in.vi.in no. ſꝫ hoc ē ex ɔſtitutione eccl'ie xxxij.diſ.ꝛ.xxviij.diſ.p to.et tpe p̄mitiue eccl'ie licebat pbr̄is.et ſic cōſtitutis in ſacris vxorē ducere.c.qm̄.c.aliter.xxxi.diſ. dūmodo die celebrationis abſtinerent a cōiugibus. poſtea in occidētali eccleſia venit prohibitio vt cōſtituti in ſacris deberent continere.d.c.aliter.c.nicena.ea. diſt.ꝛ dicit Car.vbi.ſ.ꝙ hoc p̄ceptū dat materiā illaqueādi plures aīas ꝓpt̄ fragilitatē noſtrā. iō credit ꝙ ſicut eccl'ia induxit hoc p̄ceptū ɔtinētie ꝙ q̄nq; reuocabit ꝛ erit cōueniēs dicto apl'i reuocatio. qui dicit.i.ad Corīth. vij. De virginib⁹ preceptū non habeo:conſilium autē do. et dicit Panor.in di.c.cū olim.ꝙ ꝓ bono

Pbr̄is q̄nq; liicuit vxorē ducere.

apoſtoli[a] cōſiliū[b] vxorē ducat, pro
huiuſmodi autē diuini obſeruātia
precepti hi ad quos pertinet[c] tā ſa
lutarib⁹ monitꝭ ꝙ aliꝭs canonicis

et ſalute animarum eſſet ſalubre ſtatu=
tū vt volentes cōtinere et magis mereri
relinquerētur voluntati eoꝝ. non valen
tes autē cōtinere poſſent contrahere. nā
experientia docente contrarius prorſus
effect⁹ ſequit̄ ex il=
la lege continētie:
cum hodie non vi=
uant ſpūaliter. nec
ſint mundi ſed ma
culātur illicito coi=
tu: cum eoꝝ grauiſ
ſimo peccato vbi cum ꝓpria vxore eſſet
caſtitas. d. c. nicena. vn̄ deberet eccl'ia fa
cere: vt dicit: ſicut bonus medicus: vt ſi
medicina experiētia docēte potius offi=
cit ꝙ proficit eā tollat. et ꝙ eccleſia poſ=
ſit tale ſtatutū facere. no. etiā Hoſt. in. c.
rurſus. qui cle. vel vo. et prepo. ſup illa
rub. ſed dicit Car. et bene. in. c. fi. de fri.
et male. ꝙ ſi daretur clericis in ſacris cō
ſtitutis cōtrahendi matrimoniū licētia
eueniret magnū ſcandalū. iō cōſulit illō
euitandum. ⁊ de hoc alias fuit habitus
ſermo in cōſilio baſilien̄. ſed nō miſit con
ciliū illud ꝑmittere et merito. tātū enim
placet deo integritas corporis ꝙ ex ꝟgi
ne naſci voluit. xxvij. q. ij. §. cum ergo. et
c. inuēta. et cauſas quare fuit indicta ca
ſtitas clericis vide ꝑ Jo. an. in. c. qđ a te
de cleri. cōiuga. et de priuilegiꝭs virgini
tatis doc. in. c. cauſam. de procur.
a ¶ Apoſtoli. pau. ꝑ antonomaſiā. glo.
in. c. iij. de pe. ⁊ re. in. c. forus. de ꝟb. ſig.
b ¶ Cōſiliū. i. ad Coꝛ. vij. propter for=
nicationē. ſ. vitandā vnuſqſꝗ ſuā vxorē
et vnaqueꝗ virū ſuū habeat. xxxij. q. ij.
§. his ita. §. i. xxix. q. ij. et ait dn̄s Math.
xix. Qui poteſt capere capiat. i. q̄ pōt cō=
tinere contineat. qui ſe non cōtinet: nu=
bat. xxvij. q. i. nuptiarum.
c ¶ Pertinet. puta iudices eccleſiaſti=
ci. nam cōcubinatus eſt crimen eccleſia=
ſticū: et de hoc tm̄ cognoſcit eccleſia: vt
vult Gof. in ſumma. titu. de fo. compe. ⁊
Hoſt. eo. ti. §. quibus ex cauſis. ꝟ. ſed op
ponitur. q꜡ ſm̄ legē nō eſt crimē. ff. de cō
cu. l. in cōcubinatu. Frederi. conſil'. clxij.
q꜡ habuit ꝓhibitionē originalē ab eccle
ſia. xxxij. q. iiij. nemo. et maxīe dicit hoc

ꝓcedere qn̄ mulier hoc delictū fornica=
tionis cōmiſit cum clerico. nā ratiōe hu
ius delicti efficitur de foro eccleſiaſtico
et a ſolo eccleſiaſtico puniri poteſt. facit
xxxij. diſ. eos. qđ no. Ꝫ. §. px. in. ꝟ. arcere.
Pan. i. c. cū ſit gn̄a=
le. de fo. cōpe. licet
Hoſt. in. c. lator. qui
fi. ſūt legi. ⁊ do. An.
in di. c. cum ſit gn̄a=
le. ſentiāt cōcubina
tū eſſe mixtū crimē
et hodie eſſe ꝓhibitum per ius ciuile. vt
no. Ꝫ. in ver. mortalis. ſꝫ dicit Panor. vbi
Ꝫ. legē ciuilem prohibere cōcubinatū in
directe: non autē directe. Non eñ appa
ret ꝙ per iura in. d. ꝟ. mortalis. alle. vo=
luerit lex corrigere mltas alias leges lo
quentes de concubinatu. ff. de cōcu. per
to. ff. de leg. iij. l. qui cōcubinā. cū ſi. et iu
ra ſunt iuribus cōcordanda. c. cum expe
diat. de elec. lib. vi. puto cū Hoſti. iudicē
ſecularē poſſe ⁊ debere punire laicos de
cōcubinatu. nam leges ciuiles ſup cōcu
binatu ꝓmulgate nulli⁹ ſunt momenti:
tum q꜡ ſunt expreſſe cōtra ius diuinum
Exodi. xx. Deutero. xxxiij. et h. vnde le=
giſlator potius cōuincitur errare ꝙ legē
ſtatuere. xxv. q. i. ſunt quideꝫ. tum quia
ſunt contra ſubſtantialia legis. lex enim
dꝫ eſſe iuſta ⁊ ſancta. iiij. diſ. erit aūt lex.
et talis dicit̄ diuinitus ꝓmulgata. viij.
diſt. quo iure. Jtē ſtatuerunt in materia
peccati qđ ad eas non ꝑtinet. c. nouit. de
iudi. c. ꝑ venerabilē. qui fi. ſunt legi. igit̄
tales leges ſunt nulle. ff. de iuriſ. o. iu. l.
fi. et pro nō ſcriptis habentur. fa. qđ no.
in. c. poſſeſſor. de reg. iur. in. vi. cum ergo
lex dicat ꝙ iura ciuilia non dedignātur
ſacros canones imitari. in auc. vt cleri.
apud ꝓ. epiſ. col. vi. et caſtitatē diligant.
no. in ꝓ. gre. in. ꝟ. pudicos. et iura cano=
nica ſtricte ꝓhibeāt cōcubinatū ⁊ omnē
fornicationē etiā in laicis ⁊ ꝯcubinas eiꝭ
ci mandāt. ḡ ius ciuile idē dꝫ velle ⁊ ma
xime: q꜡ vbi ꝯcludit̄ pctm̄ notoriū iudex
ſecularꝭ cōpellit̄ ſeruare ius canon̄. c. lꝫ. de
de iureiur. lib. vi. c. decernim⁹. de ſen. ex.
c. li. et delictū ſm̄ cano. dꝫ eē delictū ſm̄
ll. ad hoc eñ impator recepit gladiū vt

Cōcubinat⁹ facit mulierē de foro eccleſiaſtico.

Cōcubinat⁹ per ius canonicū eſt ꝓhibitus.

puniret delicta ⁊ adiuuaret eccl'iaz.xxiij q.v.principes.c.rex.c.administratores. Quid de adulterio an ſit crimen mixtū? Jo.an.dt in.c.fi.de fo. cōpe.li.vi.i no.ꝙ iudex eccl'iaſtic⁹ nō pōt cognoſcere inter laicos de adulterio niſi qñ agif ad ſeparationē thori. que ſ nō ſequunf moder. Uñ ꝓ adulterio qn ꝗ pene lueniunf a iure ſtatute ꝓrima ſepatio thori:⁊ quo ad iſtaz iponendā ſolū eſt fori eccl'iaſtici.c.tue.de ꝓcur.c.i. de off.or.c.at ſi clerici.§.ꝺ adulterijs.de iud.ſic pōt itelligi glo.i.c.cōqueſt⁹.in.c. cū ſit.de fo.ꝯpe.q̄ enumerat adulteriū i- ter crimia eccl'iaſtica.⁊ ſpe.ti.de cōpe.iu di.adi.§.i.v.in criminibus.c.ex pte.ꝺ ſpō. et ibi ꝑpo. Scđa detruſiōis in monaſte- rium: vt ibi lachrimis lauet pctm̄ qđ pu dor eſt fateri. et ꝓ iſta pōt adiri etiā iu- dex laic⁹.in aut.ſ3 hodie.C.ꝺ adulte.et eccl'iaſtic⁹.c.gaudem⁹.ꝺ ꝯuer.cōiu. Ter tia ꝙ adulteri ſcindunf in pānis ante ⁊ retro.⁊ ꝓ iſta pōt adiri etiā iudex eccl'ia- ſticus.xxxij.q.i.de bndicto. Quarta ex- cōicatio q̄ maior eſt pena q̄ ſit i eccl'ia.⁊ ad iſtā ꝺ3 adiri eccl'iaſtic⁹.c.itellexim⁹. c.ij.de adulte.q̄ tex.loquif in ꝟgine.cū q̄ de iure canōico pōt fieri adulteriū.xxxij. q.iiij.nemo.i.§.cū ꝫ.xxxvi.q.i.no.Lud. in ſing. Quinta pena eſt ſanguinis ⁊ ſic mortis naturalis in maſculo.l.q̄uis.ij. C.de adul.⁊ ibi late p Saly. In femina aūt eſt pena de q̄ in.d.auf. ſed hodie.qꝛ claudif in monaſterio et alia patif de q̄- bus ibi.qđ eſt verū qñ eſt ſimplex adul- teriū. Si aūt eſſet adulteriū cū inceſtu vel nephario coitu:tunc etiā in femia eſt pe na capit.l.i.ſic punif femia vt maſcul⁹.l. ſi adulteriū.in pn.ff.de adul.et ibi Bar. nec hodie hoc corrigif p di.auf. poſitā. in.d.l.q̄uis. vt dt Bar.i.d.l.ſi adulteriū Ange.in tract.de crimi.in.ꝟ.chemay. in materia adulterij.et q̄tuz ad penā ſan- guinis adulteriū ē tm̄ fori ſecularꝫ. nec pōt iudex eccl'iaſticus adiri.c.ſnlam.ne clerici vel mo.p Panor.in.d.c.cū ſit.vbi

Adulte rium quncꝫ pelis pu niri pt.

Adulte riuz eſt quādo- ꝗ ſim- plex/qñ ꝗ mix- tum.

dicit ꝙ iudex eccl'iaſticus pōt punire lai cos de adulterio:niſi vbi ageretur ad pe nā ſanguinis tm̄.Bal.in auf.cleric⁹.C. de epiſ.⁊ cler.Sed ferūt arreſtū ꝑlamēti interueniſſe:ꝙ non poſſit ꝓcedi ꝯ adul- teruz niſi maritus ſaf niſi vel vxor conquerat marit⁹ ad obuiāduz odijs q poſſent inde ꝓue- nire iter cōiugatos ex q̄ fouenf adulte- ria ⁊ remanent ipu nita vt vides.

Adulf nō acci ſat niſi marit⁹ conque ratur.

remedijs[a] omni ſtudio laborent.

¶ Item acceptat decretum quod incipit.

¶ De excōicatis nō vitādis.

AD vitandū[b] ſcādala[c] ⁊ multa ꝑicula[d] ſubueniendūꝗ[e] cōſciētijs[f]

a ¶ Remedijs.nā plectēdo et ignoſcendo hoc ſolū bñ agif vt vita hoim corrigaf.xxiij.q.v.prodeſt.

¶ De excōmunicatis non vitandis.

AD vitandū.primo ponif cauſa cō- ſtitutionis.ſcđo cōſtitutio de excōi catis/ſuſpēſis/⁊ interdictis nō vitādis duobus caſibus exceptꝫ.tertio ꝓteſtatio de nō releuando ꝓpterea hmōi excōica- tos/ſuſpenſos/ et interdictos.ſecunda ibi:ſtatuit.tertia:p hoc.hāc cōſtitutionē alleg.Antho.in tertia parte ſumme.tit. xxv.c.iij.vbi dicit ꝙ fuit cōfirmata a cō- cilio baſilieñ.ante ſui diſſolutionē.data enim fuit Anno dñi.M.cccc.xxxv.

c ¶ Scandala.de preſcrip.nichil I.tit. ꝑmo.c.i.ꝫ.de elec.c.licet.§.i.cū ibi no.

d ¶ Pericula.ideo caute agēdū vt re- moueantur.c.vbi periculū.cū cōcor.de elec.li.vi.⁊ ꝓpter metū periculi ⁊ ſcāda li licitū eſt magiſtratibus iura trāſgre- di ⁊ a iuris ordine recedere.l.ſi quis fi- lio.§.hi aūt oēs.ff.de iniuſt.rup.et irri. teſ.et ibi no.Bal.Inno.in.c.i.de ꝯſti.ad hoc.l.ſi holem.ff.man.Bal.in auf.ſ3 no uo iure.C.de fur.Ange.in trac.de cri.in ꝟ.et veſtē.in materia furti.

e ¶ Subueniendum.nō debet lex eſſe captioſa.iiij.diſt.erit autē lex.nec ꝺ3 iniij cere alicui laqueū.xxvij.q.i.de viduis. C.de indic.vidu.l.ij.de p̄ſump.lrās.

f ¶ Conſciētijs.dicit cartuari.in faſc. tēp.circa finē:ꝙ ꝯſciētia pura ſm dei ti- morē olim in ꝑlatis vigēs eccleſiam xp̄i laudabiliter vita ⁊ exēplo rexit ⁊ ꝓuexit dehinc ſucceſſu tēporis cū iam eccl'ia in temporalibus abundare cepiſſet oblita

quodāmodo cō.de cōſcientia ſciētia que
iſtare ſolet.c.niſi cū prudē.§.pro defectu
de renūcia.multos in eccleſia pſidere fe
cit qui ſacram ſcripturam diuerſis ꝟſu=
tijs palliantes iuſticias domini rectas
q̄ cor letificare con=
ſueuerūt ꝑpter de=
licias carnis falſifi
care non timebant
multas hereſes et
ſectas ſeminabāt.⁊
plura beneficia pin
gua ꝑ papā diſpē=
ſando cumulabāt.

a ℭTimoratis.quedā ſunt ꝯſciētie te=
mes et nimis ſcrupuloſe:et tales repre
hendūtur.C. de fide inſtru.l.fi.de ſimo.
et ſi q̄ſtiones.ff.de cōdi.iſti.l.q̄ ſub cōdi=
tiōe.⁊ in pſ.trepidauerūt timore vbi nō
erat timor. alie ſūt
q̄ ſunt iformate iu=
dicio rōnis ⁊ ex pu=
ritate ꝑcedūt.tales
ſunt laudāde: cum
ibi bonū eſt timere
culpā vbi culpa nō
eſt.v.diſt.ad ei⁹.de
obſer. ieiu. cōcilio.

Cōſciē=
tia ē du=
plex.

timoratis[a]. Statuit[b] ꝙ nemo de=
inceps a communicatione alicui⁹
in ſacramentorum[c] adminiſtrati=
one vel receptione/aut alijs q̄buſ=
cunqꝫ diuinis[d] vel extra[e] pretextu
cuiuſcūqꝫ ſnīe aut cēſure[f] eccleſia=

veruntamē aliqui licet pauci cō.cū ſciē=
tia retinentes cōſcientia pura ⁊ ſcientia
illuminati multos ad iuſticiam erudie=
runt: qui iam quaſi ſplendor firmamēti
in eterna felicitate rutilare credunt. Sꝫ
heu nephandis his tꝑibus iam con.ſci.
de conſciētia abraſis:ſolum entia ſpon=
ſam xpi gubernare videmus ꝑſonas.ſ.
conſciētia ſciētiaqꝫ carētes ⁊ velut entia
inſenſibilia deum necſanctos eius verē
tes: beneficia ſup bn̄ficia.epat⁹ ſup epi=
ſcopatus.abbatias ſup abbatias ſibi ac
cumulare. regularia bn̄ficia que bonis
religioſis vite ſanctitate munitꝭ dicata
ſunt ſeculares clericos ſub cōmande ve
lamēto ſibi vſurpare. videmuſqꝫ viliſſi=
mos quoſqꝫ laicos/ epātus/abbatias/
parrochias/⁊ monaſteria: ⁊ qḋ nephas
eſt dicere:oblationes altariū amodiare.
hinc patrimoniū xpi ſolis eius miniſtrꝭ
deputatū ⁊ pauperibus diſtribuendum
in vſus deuenit tyrannoꝝ atqꝫ meretri=
cum.xvi.q.i.decime.et quod nō accipit
xp̄s tollit fiſc⁹.xvi.q.vij.maiores. eccle=
ſie ⁊ monaſteria ſacra in loca deſerta re
diguntur.s.in ꝓh.§.quibus ad plenū.ꝟ.
et plerūqꝫ.hinc guerre mortifere:deſtru
ctiones ciuitatum et regnorum:mortes
innocentiū lamētabiles ꝑueniūt.xvi.q.
i.reuertimini.lvi.diſt.ſi gens. in auẗ. vt
non luxu. ho.col.vi.xxiij.q.iiij. ſi quos.
vij.q.i.ſciſcitaris. q̄ oia ex pompa epoꝝ
et inſatiabili auaricia p̄latoꝝ deteſtāda
ꝑceſſiſſe cognouimus.xxiij.q.iij. tranſſe
runt.l.diſti.et purgabis. vbi dicit glo.ꝙ
oia mala a ſacerdotibus orta ſunt.

Chriſti ſpōſa ꝑ entia ſī ne ꝯſciē tia gu= bernat.

et bona cōſciētia eſt in hac vita ſummū
bonū: vt dicit Jo.an.in.c.fi.de tēp.ordi.
ad hoc.xi.q.iij.iter ꝟba. Et ſi q̄s habeat
conſcientiā erroneā debet illā deponere
ad cōſiliū periti.c.inquiſitioni.de ſentē.
excō.vbi doc.⁊ in.c.ꝑ tuas.ij.de ſimo.
b ℭStatuit.nō dicit declarat.ponit er
go ius nouū cū ꝟ.ſtatuit ſit noui iuris
ꝓmulgatoriū.no. Jo.an.l.c.i.de cler.nō
reſi.lib.vi.in.ꝟ.ſtatuim⁹. in no.in cle.fi.
de reſcrip.in.ꝟ.ſtatuim⁹. ſicut ⁊.ꝟ.volu
mus.in cle.ij.de of.or.no.in cle.i.de offi.
vica.in.ꝟ.volum⁹.in cle.i.de rerū ꝑmu.
ad hoc.c.ex ratione.de ap. et ibi panor.
c ℭSacramētoꝝ. ſiue neceſſitatis: vt
baptiſmus:cōfirmatio:pnīa:vltima vn=
ctio:et corpus xp̄i. ſiue volūtatis:vt or=
do/et mrīmoniū.de quib⁹ le.⁊ no.in.§.ſꝫ
notādū.i.q.i.in.c.veniēs.d̄ trāſac. hoſt.
in ſum.de ſacra.ite.§.quot ſunt. hē.l.c.
paſtoral.e.ti.l.c.qḋ in te.de peñ.⁊ rem.
d ℭDiuinis.puta:miſſa ⁊ horis cano=
nicis.
e ℭExtra.in cibo:potu:ne=
gociatione:et alijs actibus extraiudicia
libus aut iudicialibus.
f ℭCēſure.q̄ ꝑtinet excōicatōeꝫ:ſuſpē
ſionē:⁊ iterdictū:de ꝟb.ſig.q̄reti.⁊ no.ꝙ
lꝫ olī teneremur vitare excōicatū ab ho=
mine vel a iure nō notoriū ēt añ denūcia
tionē:niſi michi ſoli pateret.qr tūc dūta
xat in occulto et ꝑuato tenebar eū vitare
vt le.⁊ no.in.c.cū nō ab hoie.de ſen.exc.
no.in cle.grauis.in.ꝟ.publice.e.ti. et ex
ſola fama.ꝑut legiẗ ⁊ no.in.c.cum deſi=
deres.e.ti.quis excōicatio trahit ſecum
executionem.de ap.paſtoralis.hodie tñ

Sacra= menta

ſunt du plicia.

Cēſura tria cōp hēdit.

non tenemur vitare excōicatū non denū
ciatum:niſi foret notorius ex euidentia
facti.ex quo ſeqtur limitatio.c.fi. ď ꝓcu.
per qď habeť ꝙ actus geſtus ab vniuer=
ſitate in quo fuerunt aliqui excōicati nō
valet ſi vniuerſitas
ſciēter illos admi=
ſit ad agendū actū
ſimul cū eis. vnde

ſticeſeu ſuſpēſionis[a] aut prohibi=

Electio facta ex cōicato ſcienter admiſ=ſo:non valet.

dicunt ibi doctores electionē factā a ca=
pitulo vno excōicato p̄ſeme ⁊ ſciēter ad=
miſſo ad eligendū nō valere cum poſſet
expelli cōmode et ſecure. ad hoc.c.maſ=
ſana.de elec.no.Cōpoſ.in.c.cū dilectus
de ꝯſuc.mād́a.c.xx.doc.l.c.illa.de elec.⁊
iſta limitātur qñ excōicat⁹ denunciatus
vel notorius facti notorietate ſciēter ad
mittitur. Si aūt nō fuiſſet denūciat⁹ vel
taliter notori⁹ eius admiſſio nō viciaret
electionē per hunc tex.idē dico ꝙ īpune
recipiť ordo ab ep̄o excōicato non denū=
ciato.vel taliter notorio: nec recipiēs in
digebit aliqua diſpēſatione.olim ſecus.
c.fi.de or.ab epiſ.qui re.epi.Ratio iſtoꝝ
et ſequentiū eſt.qꝛ cū excōicatum nō de=
nunciatū q̄ nō eſt taliter notori⁹ nō tene
mur euitare: qď cū eis factū erit penam
nō meretur.C.ad.l.iul.de adul.l.grac=
cus.q̄ enim legis auctoritate peccat: nō
peccat.xxiij.q.iiij.qui peccat.

a ¶Suſpēſionis.ꝑ hunc tex. dicit An.
vbi.ſ̄.ti.xxvij.c.iij.ꝙ hodie nō teneń fi=
deles vitare ſacramēta concubinarioꝝ
aut diuina eoꝝ: niſi fuerint per p̄latos
denūciati publice ꝙ euitētur. olim ſec⁹.
nā ꝓhibitū erat audire miſſam fornica=
toris notorij:ſiue ꝑ ſnīam:ſiue ꝑ cōfeſſi=
onē in iure factā: aut ab eo recipe ſacr̄a.
qꝛ talis ſuſpēſus ē quo ad ſe et q̄ ad ali=
os.c.nullus.c.p̄ter.xxxij.di.c. vr̄a.c.fi. ď
coh̄a.cleri.⁊ mu.glo.in.c.cū nō liceat.de
p̄ſcrip.in.c.decernim⁹.de ſentē. excō.in
vi.tex.in.c.quia circa.de bigamis.gloſ.l
c.de homine.de cele.miſ.vide no.ſ̄.tit.i.
c.i.§.⁊ nichilominus.et peccabāt ea reci
pientes: cum venirent cōtra preceptum
eccl̄ie.nō ꝙ ſacr̄a non ſint vera in ſe: ſed
ex cōtemptu ⁊ inobediētia.i.q.i.dictū.c.
vt euidenter.c.cum ſcriptura.Unde di=
cit canon ꝙ benedictiōes talium clerico

Cōcubinarioꝝ ſacramēta an ſint vitāda.

rum vertūtur in maledictionē.lxxxi.diſ.
ſi qui. et poſſunt laici parrochiani etiā
viles accuſare ſuū preſbyterū de cōcubi
natu ad priuationē beneficij.qꝛ eoꝝ in=
tereſt vt recipiant ſacramēta a bono ſa=
cerdote.c. dudū. ij.
de elec.glo.et doc.i
c.ex p̄te ade.ď teſti.
doct.in.c.qď dei ti=
morem. de ſta. mona. dubitabant tamē
quidā in notorio notorietate facti: vt q̄a
habet concubinā publice in domo. nec
fuit in iudicio condēnatus nec in iudi=
cio cōfeſſus. nec per prelatū denūciat⁹:
an eſſet a tali abſtinendū in miſſa ⁊ alijs
diuinis. nā Hugu.et Archi.in.d.c.nul=
lus.d.c.ſi q. Jo.de lig. ⁊ Car.flo.in di.c.
vr̄a.dicūt monitionē neceſſariam: qꝛ ceſ
ſante monitiōe nō videť ꝙ q̄s poſſit hr̄e
indubitatā ſcientiā de cōcubinatu: cum
poſſit cleric⁹ habere excuſationē.fa.d.c.
ſi qui. vbi diciť ꝙ ſi maluerit ꝑſeuerare
in peccato oēs abſtineāt.⁊c̄.ꝑ illud ver.
maluerint. videť ꝙ ſit opus monitionē
p̄mittere: vt ſic appareat de contēptu et
volūtate ſua. pro hac p̄te facit iſte tex. q̄
vult ſuſpēſum ⁊ interdictū nō eſſe neceſ
ſario euitandū in ꝑceptione ſacroꝝ:niſi
fuerit denūciatus.et ver. aut ſi ⁊c̄.q̄ ſe=
quitur ad excōicatos tm̄ loqtur. alij di=
cebāt ſine aliq̄ monitiōe debere abſtine=
re a talibus fornicarijs notorijs notorie
tate facti:vt Hoſt. Jo.an. ⁊ do.An.in di.
c.vr̄a.vbi ďt Panor.ꝙ vtraq̄ opi.pōt eē
vera.et ꝙ audiētes nunq̄ incurrūt pec=
catū ante monitionē propter varietates
opiñ.ad hoc no.in.c.i.de poſtu.pre.in.l.
regula.ff.de iu.⁊ fa.ig. Poſtea tm̄ dicit ꝙ
ſi fornicatio ē ita notoria ꝙ nulla habet
dubitationē:ſicut videmus in pluribus
clericis qui tenent ita publice concubi=
nas ſicut vxores ⁊ publice nutriūt filios
ita ꝙ neſciret diffiteri: ⁊ tūc omnino eſt ab=
ſtinēdū ab eis ſine alia monitiōe. et hoc
ꝓbat tex.d.c.veſtra.ibi:nec hȝ opis eui=
dentiam.et melius in.c.tua.in.c.fiñ. de
coh̄a.cleri.⁊ mu.vbi nulla fit mentio de
monitione.pro hoc glo.in.d.c.tua.in.ỽ.
non ex euidentia.et in.ỽ.celari.patet in
di.c.nullus.d.c.p̄ter.que requirūt ſola

Pbr̄ a parrochianis accuſari pōt de cōcubinatu.

facti euidentiã: nõ alit ꝙ expectet moni tionẽ a ſupiore. ⁊ patȝ clare in hoc textu in ꝟ. aut ſi eū. intelligẽdo etiã de ſuſpen ſis vbi requirit dũtaxat ꝙ talis notorie tas nullo mõ poſſit excuſari. ex quo ptȝ ꝙ ſi fornicatio non hȝ illã operȝ euidẽ tiã: ſed põt ꝓbabili ter tergiuerſari: pu ta qꝛ concubina eſt cuȝ matre clerici/et dicit ipſam eſſe pe diſſequã matris vel q̄d ſimile: tūc proce det prima opi. ꝙ expectet monitio ⁊ cõ tẽptus. ⁊ hec eſt mens hui⁹ tex. pro hoc ꝟ. tit. i. c. i. §. publici. i. ꝟ. ſed qui mulierẽ. dic ergo notoriuȝ fornicatorẽ neceſſario euitandum in miſſa et aliis ſacramẽtis in duob⁹ caſib⁹ hic ↄtentis. p̄mo ſi fuerit denũciatus ſuſpẽſus p ſuperiorẽ: vt euitetur. vñ nõ ſufficit ꝙ fuerit notori⁹ per ſnĩam aut cõfeſſionẽ in iure factã: ſicut volebãt olim iura p̃alleg. q̄ in hoc corrigũtur: niſi ſnĩa ſuſpẽſionis fuerit publicata. ſcḋo ſi fuerit ita notori⁹ ex operis euidẽtia ꝙ nulla excuſatione celari poſ ſit: vt dictũ eſt. patȝ. ꝟ. ꝟ. ſi autẽ. qui lȝ loquat in excõicatis. idẽ tñ intelligo de ſuſpẽſis ⁊ interdictis paritate rõnis: vt ibi dicã. Patȝ etiã ex hoc tex. poſſe ĩpune recipi ordinẽ ab epõ ſimoniaco nõ denunciato: nec taliter notorio: licet ſit ſuſpen ſus a iure. i. q. i. reperiunt. de ſimo. tanta. qḋ olim nõ licuit: ⁊ recipiendo ab eo ordinẽ nõ recipiebat executionẽ: vt legit ⁊ no. in. c. ꝑ tuas. de ſimo. et idem dic de aliis ſuſpẽſis ꝙ ĩpune ab eis recipiũtur ſacramẽta: niſi eẽnt denũciati aut notorij facti notorietate. ſic itellige. c. i. de ſciſma. ⁊ qḋ ibi no. Inno. ⁊ hoſt. ⁊ l. c. frater nitatis. de here. ꝑ panor. in. d. c. veſtra.

a ¶ Prohibitionis. puta a cõmunione fratrum. xviij. di. ſi quis. ⁊. c. ſi. aut a perceptione ſacramẽtorũ. xi. q. iij. ſicut apo ſtoli. de cle. ex. mi. c. fina. et ſimilibus. de quibus glo. in. cle. cupientes. de pe.

b ¶ Generaliter. idẽ ſi ſp̃aliter: niſi ſen tentia fuerit publicata: vt. ꝟ. ſequit.

c ¶ Teneat. niſi in duob⁹ caſib⁹ qui ſe quũtur. põt tñ ſi vult hmõi excõicatos/ ſuſpẽſos/vel iterdictos vitare: p̄ſertim in ſecreto vt ſaltẽ rubore verecũdie ſup ſuſi de exceſſib⁹ ſatiſfacere cõpellant. de ſentẽ. excõ. c. cũ nõ ab hoĩe. xxxij. di. offi ciũ. Et an participãs excõicato ſemper peccet mortaliter: no. Archidi. in. c. ro go. xi. q. iij. in. c. ſta tuim⁹. de ſen. excõ. in. vi. doct. in. c. ſa cris. qḋ me. cau.

tionis[a] ab hoĩe vel a iure gñaliter[b] ꝓmulgate teneatur[c] abſtinere vel aliquẽ vitare vel iterdictũ[d] eccleſiaſticũ obſeruare: niſi[e] ſnĩa/ ꝓhibitio

d ¶ Interdictum. vide tex. generalior eſt rubri. q̄ dũtaxat loquit de excõicatis. et hic reprobat qḋ notat Archi. l. c. is qui. de ſen. excõ. l. vi. qui dicit interdictũ ab hoĩe vel iure latũ de neceſſitate ſeruãdũ: licet denũciatio eius nõ fuerit facta. ſatis eſt eñ locũ in terdicto ſuppoſitũ eſſe: licet nõ ſit publi catũ. facit. c. cũ non ab hoĩe. de ſen. excõ. idem no. Jo. an. ⁊ Pau. in cle. grauis. in prin. eo. ti. per illũ tex. qui aperte vult ſa tis eſſe locũ fore interdictũ: licet hoc nõ ſit publicatũ: qꝛ nil addit de publicatio ne: et qꝛ qui ſcit/certiorari nõ debuit. re gula eſt qui. de regu. iur. in. vi. idẽ hen. in. c. tanta. de exceſ. prela. ⁊ approbatur qḋ dicit Joh. an. in. d. cle. ꝙ forſan expe diret per ↄſtitutionẽ prouideri clericos nõ teneri ad obſeruationẽ interdictorũ latorũ a iure: niſi prius fiat illorũ decla ratio: ad quod dicendũ illum mouebat c. [illegible]. de cenſi. lib. vi. cle. preſenti. eo. tit. ad hoc. §. euidenter. xi. q. iij. facit. c. cum ſcḋm. de here. in. vi. ꝟ. de paci. poſſeſ. c. i. §. ordinarũ.

e ¶ Niſi. p̄ma exceptio. ⁊ vide ꝙ rubri ca reſtringitur ꝑ tex. non eñ videret va lere ↄſtitutio ꝙ oĩbus excõicatis cõmu nicare liceret indifferenter cũ eſſet ↄtra preceptũ diuinum. Math. xviij. ſi nõ au dierit eccleſiã: ſit tibi ſicut ethnic⁹ et pu blicanus. de q̄ de iudi. nouit. ⁊. ij. Joh. i. excõicato nec aue dicendũ eſt. xxiiij. q. i. omis. xi. q. iij. excõicatos. nec cũ eo debe mus cibuȝ ſumere. ij. q. i. multi. xi. q. iij. ad mẽſam. ⁊ qꝛ hoc redũdaret in decolo rationẽ vniuerſalis ſtatus ecclĩe ⁊ gene raret ſcandalũ in mentib⁹ alioꝝ. ad hoc i. q. vij. ⁊ ſi illa. xxv. q. ij. ſi ea deſtruerẽȝ.

Excõicato ꝑticipans an peccet mortaliter.

Fornicator notori⁹ eſt qñqȝ vitãdus.

Interdicto nichil addit publicatõ.

ꝛ

qđ not. Inno.in.c.q̄rto.de cōſue.in.c.inquiſitioni.de ſen.excō. Panor.in.c.cum ad monaſteriū.de ſta.mona.⁊ diſrūperetur neruus eccl̄iaſtice diſcipline.ad hoc c.cū inter.de ꝯſue.qđ no.ꝑ doc.in.c.nulli.de ſen.excom.

de ciuitate debeat eſſe manifeſtū: ſed ſatis eſt ꝙ tranſeat in noticiā vicinie ſeu maioris ꝑtis i qua actus gerit. ſicut de notorio dr: vt eſt bo.tex.in.c.cū dilectis. de purga.cano.no.ꝑ doc.in.c.veſtra. de coha.cleri.⁊ mu.in c. manifeſta. ij.q.i. oportet ergo vt aliquid dicat publicari ꝙ ita publice et palā fiat vt trāſeat ilico vel ſucceſſiue in noticiā ppl̄i vicinie vel maioris partis.ad predicta vide no.S.ti.i.c.i.§.publici.

ſuſpēſio/vel cēſura[a] huiuſmōi fuerit in vel contra perſonā[b]/collegiū vniuerſitatē[c]/ eccleſiā/aut locum certum: aut certam a iudice publicata[d] et denunciata[e] ſpecialiter et

a ¶Cenſura.refer ſingula ſingulis: hoc eſt cēſuras ad pſonas vel loca quib⁹ ꝯueniunt.

b ¶Perſonam.in quā etiā cadit interdictū ſiue ſingulariter interdicat certa ⁊ nolata perſona a diuinis vel ab ingreſſu ecclie.c.is qui.de ſen.exc.l.vi.ſiue interdicat in genere: ſicut ſi interdicimus clerū ⁊ ppl̄m/collegiū vel vniuerſitatē: etiā ſingulares eoꝝ pſone ſunt interdicte.c.ſi ſentētia.de ſen.excō.eo.lib.

Interdictū q̄lr ferr in pſonas

c ¶Uniuerſitatē.contra quā prohibetur ferri ſententia excōmunicationis ne contingat inſontes puniri.c.romana.§.fi.de ſenten.excom.in.vi.

d ¶Publicata.i ciuitate loco aut parrochia excōicati in publica miſſa populoſa/vel in ſermonib⁹/vel i alio actu frequentato ꝑ populū:aut ꝑ affixionē ſentētie i locis publicis:ita ꝙ facile trāſeat in noticiā ppl̄i.ad hoc cle.q̄uis.§.ſi vero.de fo.cōpe.cle.cām.de elec. cū ibi no. in ꝟ. ſolēniter. nec ſufficeret publicatio facta in ꝯſiſtorio iudicis coram paucis. ad hoc glo.no.in cle.i.de ſepul.in ꝟ.publice.vbi tex.diſponit ſuꝑ publice excōicato.et glo.dicit ibi ꝙ publicitas cauſat ex qualitate loci ⁊ multitudine aſtātiū: nec de facili habetur noticia de eo qđ iudex egit in banco ſuo corā duob⁹ vel tribus teſtib⁹.ad hoc vide Panor.ꝯſi.c.vbi dicit ꝙ publicatio accipit ꝓprie ⁊ principaliter duob⁹ modis.primo illud dr publicari qđ in notoriū deducitur. ſcđo qñ ꝑ publicationē trāſit in famā publicā loci:vt in.c.tua.de coha.cleri. ⁊ mu. vnde publicū aſſerit illud qđ eſt notoriū per euidentiā vel famā: vt ibi.pro pmo facit glo.ij.q.i.de manifeſta. q̄ dicit ꝙ publicū eſt qđ oībus ptꝫ.alleg.inſti.de ſuſpe.tu.§.cōſequēs,non tñ intellige vt oībus

Publicitas vñ cauſat.

Publicatō dupliciter ſumit.

e ¶Denūciata.ſi.S.ti.i.c.i.⁊ hec denūciatio fit ꝓpter ignorātes:nec per eā qs amplius ligat.c.paſtoralis.de ap.c. cū nō ab hoīe.de ſen.excō. cū ibi no.cle.preſenti.de cen.⁊ pōt eā facere ordinari⁹ licet nō excōicauerit:qꝛ ad ei⁹ officiū ſpectat excōicatos denūciare. xi.q.iij.cure. no.Cōpo.in.c.cū dilectus.de cōſue. nec impedit denūciatio excōicationis ꝑ appellationē ſequentē.per.d.c.paſtoralis. vbi doc.Bal.in marga. in ꝟ.appellatio. doc.in.c.vt noſtrū.de ap.qñ ꝯſtat de excōicatōe ⁊ ſequit ab ea appellatio vt cā deuoluat ad ſuperiorē.talis eñ appellatio nō impedit denunciationē futurā:qꝛ ex quo nō ſuſpendit excōicationē prius latā non poteſt ſuſpēdere denūciationē que ſequit neceſſario excōicationē:quia excōicatus dꝫ vitari. Inno.in.c.ſepe.de ap.Bar.i.l.fina.C.ſi a nō cōpe.iu. Bal. in marg.in ꝟ.excōicatus. in ꝟ.ſentētia. ſecus vbi reuocat in dubiū vtrum quis inciderit i excōicationē:quo caſu appellatio admitti debet:ne iſte ſine cauſa infametur/⁊ ab alijs euitet.c.peruenit.de ap.no.ergo ex hoc tex. ꝙ hmōi excōicatos ſuſpenſos vel interdictos denūciatos tenemur vitare:niſi ꝓbabiliter ꝯſta nūciaret cenſurā eſſe nullā: ⁊ denūciationem an ſint ꝓpterea iniuſtā. puta qꝛ fuit excōicat⁹ ſꝑ vitā quis poſt appellationē legitimā.c. per di. tuas.de ſen.excō.c.dilectis.in fi.de ap.⁊ ibi docto.Hoſt.⁊ Hen.in.d.c. paſtoralis. no.in.c.ſolet.de ſen.excō.in.vi. non eñ preſumit ꝑ ſnia excōicationis a qua eſt

Excōicati denūciati

appellatũ. Inno.in.c.bone.i.de elec. licet absolutio poſt appellationez teneat: nec ſuſpendat per appellationẽ.no. Inno.in.c.ab excõicato.de reſcrip.no.in.c. qua fronte.de ap.de ro.deci.cccxcix.aut qa cenſura cõtinet euidenter intolerabilẽ errorẽ. vide qd habet in.d.c. ſolet. qd not.s. de anna. c.i. itẽ facit iſte tex. q p denunciationẽ publice factã pbet quis excõicatus ſuſpenſus vel interdictus.qd voluit Hoſt.in.c. prudẽtiam.§. ſexta.de offi.deleg.Arch.in.c.pia.de excep.lib.vi.nã ex quo fit publice denũciatio nõ videtur aliud requirendũ.de poſtu.prela.c.i.§.q vero.et pſumẽdum eſt pro denũciatione facta iudicis auctoritate.de renun.in pſentia.d.c.cure. Ioh. an.ↄtra.in.c.lz.de ſen.excõ.li.vi. p illuz tex.vbi qñq nunciatur ille excõicatus q tñ in veritate nõ eſt.ꝛ poſſibile eſt q non preceſſit excõicatio.pbatio aũt debz neceſſario ↄcludere.de pba.in pſentia.nec pbat hoc eſſe qd ab hoc cõtingit abeſſe. l.neq natales.C.de pro.c.ij.de tranſla. pla.ꝛ Io.an.in.d.c.pia.p illũ tex. vbi dr q excõicatio debz pbari apertiſſimis documẽtis.idẽ Pan.in.d.c.paſtoralis.d.c. dilectis. vnde dicũt cõiter doc. q etiam abſolutionẽ petẽs p hoc nõ fatet ſe eſſe excõicatũ.doct.in.c.venerabilẽ. de elec. de ro.deci.cxlv.cccxxx.dicit Car. I cle.i. de excep.q ſi denũciatio excõicatiõis ſolẽniter eſt facta a iudice q probat excõicationẽ:al's non. idẽ Imo.in.d.c.lz.ſed Panor. in.d.§.ſexta. dicit q vbi agit de modico piudicio:puta ad vitandum aliquẽ aut repellendũ ab agendo pretextu excõicatiõis:vel ſi.ad pbandũ excõicationẽ ſufficit pbatio denunciationis: ex quo publice fuit facta : qz preſumit pro his q notorie acta ſunt.d.c.in preſentia. cũ ſi.ꝛ p iudice exercẽte officiũ ſuũ.c.ad audientiã.de pſcrip.fa.d.c.lz.et iſte tex. ſed vbi ageret de graui piudicio: vt de pditione vel priuatione bñficii forte hec denũciatio nõ ſufficeret:qz non conclu=

Excõicatio aptiſſimis pbet documentis.

expreſſe[a]: aut[b] ita notorie in excõicationis[c] ſniam ↄſtiterit incidiſſe: q nulla poſſit tergiuerſatiõe celari aut aliquo iur[is] ſuffragio excuſari. Nam a cõione illi[us] abſtineri vult

dit neceſſario excõicationẽ: vt eſt dictũ. et regulariter verba enũciatiua: preſertim plata in abſentia partis non pbãt. no.in.l.optimã.C.de cõ.ꝛ com.ſti.l.c.ſi papa.de priui.li.vi.Bal.in.l.ex hac ſcriptura.ff.d dona.in l.verba.C.de teſta. do.Anto. in.c.fi.de ſucceſ.ab inteſt.ad hoc.I de ſubla. cle. c.i. et hoc eſt quod voluerunt de rota deci.cclvi.q vbi excõicatio opponit in vim perẽptorie non probat ſola denũciatio.ſecus ſi I vim dilatorie/qd eſt ſatis equũ: vt no. Imo.et Domi.in.d.c.pia.

a ¶Expreſſe.noie ſcz pprio expſſo vel aliis idubitatis circũſtãtiis/ ſeu circũlocutionib[us] expreſſis.ita q poſſit eſſe certũ qui fuerint excõicati/ſuſpẽſi/vel iterdicti.inſti.de exhere.li.§.nolatim.c.conſtitutionem.c.licz. de ſen.excõ. li.vi.cle. grauis.in fi.eo.ti.cle.i.de vi. ꝛ ho.cle.s. de elec.c.i.§.facta.cũ ſi.qd no.glo.ꝛ doc. in.c.cũ ꝛ plantare.de priui. De nolatim interdictis ꝛ excõicatis Inno. in.c.in lateranẽ.de prebẽ.Guil.in cle.i.de ſepul. vbi dicit nolatim excõmunicatos vel interdictos qui in ſentẽtia ſeu denũciatione nolatim et ſpãliter ſunt expreſſi. al's ſi in gñe excõicatus vel interdict[us] ſit aliquis: veluti excõico illos oẽs qui furtuz cõmiſerunt.de ſen.excõ.a nobis.vel excõico petrũ cũ fautorib[us].de ſen.excõ.ſacro.tunc nõ teneor vitare fautorẽ q̃uſq fuerit denũciatus expreſſe/vel al's notorius ex euidentia facti.de cle.ex.mi.propoſuit.§.i.vbi hoc no. Hoſtien.in.c.cum non ab hõie.de ſen.excõ.in.d.c.a nobis. et ibi Hen.ꝛ in.d.c.cũ ꝛ plantare. et poſt iſtũ tex.ſequebat in deciſa cõſtitutionibus apoſtolicis ꝛ aliis in cõtrariũ faciẽtibus/non obſtañ.quibuſcũq ꝛc.

Indicti nolatim q̃ dicuntur.

b ¶Aut.ſi.ſecunda exceptio.

c ¶Excõmunicationis. cũ hic ſolũ de excõicatione loquat videt hec exceptio ad eã reſtringi. ex quo ſequeretur q nõ teneremur vitare ſuſpenſos vel interdictos etiam notorios facti notorietate:

niſi in primo caſu qñ eſſent publicati et
denunciati: cũ exceptio firmet regulã in
caſib⁹ non exceptis. xxxij. q. vij. dñs. c. ij.
de cõ. lepro. cũ ſi. et ar. a ſpãli. c. preſenti.
de p̃ben. li. vi. ⁊ caſus omiſſus relinquit̃
diſpoſitiõi iuris. l. ſi cũ dotem. ff. ſo. ma.
c. ſuſceptũ. de reſcrip. in. vi. Hoc aũt ius
in p̃n. vult ſuſpẽſos et iterdictos nõ eſſe
neceſſario vitãdos: ergo ſeruãdũ eſt ni-
ſi in caſu excepto. ad hoc. c. nonne. cũ ibi
no. de p̃ſump. ⁊ etiã in deciſa exp̃ſſius lo
quit̃ de excõicatiõne vbi dicebat̃ ſaluo ſi
quẽ p ſacrilega manuũ iniectiõe in cle-
ricũ in ſnlaꝫ latã a canone adeo notorie
cõſtiterit incidiſſe: q factũ nõ poſſit ali-
qua tergiuerſatõe celari: nec aliquo ſuf-
fragio excuſari. nã a cõione illi⁹ lꝫ denũ
ciatus nõ fuerit volum⁹ abſtineri ⁊c. Dic
cõtra q hec exceptio extẽdit̃ ad ſuſpen-
ſos ⁊ iterdictos paritate rõnis: ⁊ vt eui
tetur ãtiquoꝝ iuriũ correctio. c. cũ expe-
diat. de elec. in. vi. q̃ ideꝫ volebãt. c. p̃ter.
xxxij. di. ꝯcor. ã. alle. nam vbi mẽs legis
etiã exorbitãtis ꝯuenit vt in caſu haben
te idẽtitatẽ rõnis: lꝫ v̾ba nõ cõueniãt tñ
fit extenſio ad ius cõe impropriãdo etiã
v̾ba vt ille caſus ſit cõprehẽſus. no. Cy.
in. l. i. C. q̃ ſit lon. ꝯſue. Jo. an. in cle. i. de
deci. de ſen. excõ. q: piculoſuꝫ. in. vi. Do
mi. in. c. ſi poſtq̃. de elec. eo. li. l. c. i. de tẽ.
or. eo. li. vbi gl. fa. qð no. de materia extẽ
ſionis Jo. an. in regula odia. de reg. iu.
in. vi. in mercu. Jmo. l cle. i. de elec. p̃po.
in. c. p venerabilẽ. §. qð aũt. q̃ fil. ſunt le-
gi. colũ. xl. Bal. in. l. nõ dubiũ. C. de legi.
Archi. de pe. di. i. pene. vbi dicit q in pe-
nalib⁹ fit extenſio ex idẽtitate rõnis. Sa
ly. i. l. ij. C. de nora. ac. nã ratio legis eſt
ipſa lex. no. Dy. i. c. fi. de reg. iu. li. vi. Pa
nor. in. c. fi. de reſcrip. in. c. ſcðo requiris
de ap. Bal. in. c. i. de cõſti. p̃po. in. c. tãta.
q̃ fil. ſunt legi. xvi. colũ. Nec ob. q hic tã
tũ fit expreſſio de excõicatiõe: cũ hec ſpe
cificatio nõ veniat reſtrictiue: ſed cã exẽ
pli. ad hoc. c. i. ne cle. vel mo. qð no. l. c. i.
de re. pmu. li. vi. l cle. auditor. de reſcrip.
ſi ergo caſus nõ exp̃ſſus eſt de mente cõ
prehendit̃ in lege. l. nõis. §. verbuꝫ. ff. de
v̾bo. ſig. no. Dy. in. d. c. fi. p hac pte fa. ſ.
ver. per hoc. vbi ꝯprehẽdit oẽs hmõi ſu

Suſpẽ-ſi ⁊ iterdicti an ſint vi-tandi.

Extẽſio fit in pe nalib⁹ ex rõis idẽtita-te.

ſpenſos ⁊ interdictos. Queritur: audiui
pariſi⁹ aliquẽ publicari ⁊ denũciari ex-
cõmunicatũ: poſtea inuenio eũ andega
uis vbi nichil ſcit̃ de ei⁹ excõicatiõe: nũ-
quid teneor eũ vitare publice? Jnno. di-
cit q ſic. in. c. inq̃ſitiõi. de ſen. exc. in qua
dã addi. Panor. l. c. cũ nõ ab hoĩe. eo. ti.
q: publicũ eſt crimẽ illi⁹: nec põt dici to-
leratus ab eccl̃ia. facit qð no. in. c. ad no
ſtrã. iij. de iureiu. Jnno. in. c tua. in fi. de
coha. cle. ⁊ mu. no. Hu. v. q. i. q̃dã. fa. c. i.
de treu. ⁊ pace. excõicatio em̃ nõ claudit̃
territorio: q: cũ afficiat aiam ⁊ corp⁹ ſe-
quit̃ perſonã poſt denũciationẽ ſicut le-
pra leproſuꝫ. i. q. i. cito turpẽ. de offi. or.
ad reprimendã. c. q̃ſquis. iiij. q. v. Bart.
in. l. ex ea. ff. de poſtu. in. l. cũctos pplos
C. de ſum. tri. Bald. in. l. i. de here. inſti.
ideo excõicatus ab ep̃o: ab oib⁹ eſt vitan
dus. Spe. ti. de ſen. excõ. §. ij. ver. ſed po-
ne iudex. Alij dicũt qð põt benigni⁹ dici
q ſi poſſũ facile pbare excõicatiõeꝫ quã
audiui publicari. q: forte habeo teſtes
vel inſtrumẽta ad pbandũ: tunc teneor
eũ vitare vbicũqꝫ eũ inuenio. ſi aũt pba
re nõ poſſum: nõ teneor eũ vitare publi-
ce: niſi inueniã eũ in dioceſi in qua audi
ui ſnlam publicari. ar. ad hoc q̃ ma. ac.
poſ. cũ in tua. no. Hen. in. c. cũ deſideres
de ſen. excõ. Quid aũt ſi audiui publica
ri aliquẽ excõicatũ: poſtea non video eũ
vſqꝫ ad annũ vel bienniũ: nũquid teneor
eũ vitare / donec michi cõſtet de abſolu-
tiõe ei⁹. Hen. in. c. alle. poſt Ray. ⁊ Guil.
dicit q ſi excõicat⁹ eſt vel credat̃ eſſe ho
mo timorate ꝯſciẽtie: nec imemor ſue ſa
lutis: ⁊ maxime ſi eo tpe quo fuit publi-
cat⁹ ſeruabat ſnlam: nũc aũt nõ ſeruat:
pbabiliter credere debeo q ſit abſolut⁹
⁊ ei cõicare. ſi aũt paup erat et diſcolus
nec ſeruauit ſententiã credit ip̃m eſſe vi
tãdũ / donec pbabiliter preſumat̃ de ei⁹
abſolutiõe: q: ſemel ⁊c. de reg. iu. ſemel.
li. vi. niſi talis haberet̃ cõiter pro abſolu
to. q: alij p̃ſertim ſuus p̃latus ſecũ par-
ticipãt: tũc excuſarent̃ participãtes. ar.
l. barbarius. ff. de offi. pre. ad mace. l. iij.
et q: in facto alieno nõ tenet̃ quis eẽ val
de curioſus. ar. l. c. p̃ſumitur. de reg. iu.
in. vi. tñ reſpectu ipſius excõicati ſi ipſe

Excõi-catũ in vno lo-co / tene or ne vi tare in alio lo-co.

aliquid petat ⁊ opponatur de excõicatio
ne:nõ ſufficit ſibi ꝓbare ꝙ habeatur pro
abſoluto:ſed dꝫ vere probare abſolutio
nẽ.legit ⁊ no.ꝑ glo.⁊ doct.in.c.ꝓpoſuit.
de cle.ex.mi.et ſemel excõicat⁹ ſemꝑ pre
ſumit durare excõi
catus.c.ex diligẽti.
de ſimo.Spe.tit.de
pſum.in fi.ti.ꝺ ſen.
.§.vi.℣.abſolutiõe.
glo.et Panor.in.c.
cũ liure.de offi.de=
leg.Bal.in marga.
in ℣.pſumitur.ſi tñ
eſt excõicat⁹ ſub cõ
ditione dꝫ ꝓbari cõ
ditio. Inno.et doc.
in.d.c.ꝓpoſuit.

et de validitate geſtorũ ꝑ excõicatũ:late
ꝑ doc.in.c.veritatis.de do.⁊ ꝯtu.in.c.ni
chil.de elec.l.c. ad apoſtolice.de cle.ex.
mi.in.d.c.ad ꝓbandũ. Car.flo.in repe.
c.perpendimus.de ſen.excom.

iuxta canonicas ſanctões[a] ❡Per
hoc tñ huiuſmodi[b] excõicatos / ſu=
ſpenſos / interdictos ſeu ꝓhibitos
nõ intẽdit[c] in aliquo releuare[d] nec
eis quomodolibet ſuffragari[e].
❡Itẽ acceptat decretũ qꝺ incipit
❡De interdictis indifferenter nõ
ponendis.

Quoniã[f] ex indiſcreta[g] ĩterdi
ctorum[h] ꝓmulgatiõe multa

❡De iterdictis in=
differenter non po=
nendis.

Quoniam. Pri
mo ponit cau
ſa ꝯſtitutõis.Scꝺo
cõſtitutio ꝓhibito=
ria deferendo inter
dicto in locũ ob cul
pã puuate perſone
illi⁹ loci. Tertio ca=
ſum excipit.Quar=
to extẽdit ꝯſtitutio=
nẽ ad pẽdẽtia. ſcꝺa

a ❡Sanctiões.c.
ꝑcipue.c.teugaldũ cũ plurib⁹ aliis.c.xi.
q.iij.c.cũ non ab hoie.c.cũ deſideres.cũ
ſi.ꝺ ſen.exc.c.vſa.c.fi.de coha.cle.⁊ mu.
c.pter.c.null⁹.xxxij.di.cũ ꝯcor.ſ.alle.
b ❡hmõi.nõ denũciatos ⁊ ñ notorios
c ❡Intendit.ſynodus baſilieñ.
d ❡Releuare.de iꝓbitate em̃ ſua nõ
debẽt ꝯſequi cõmodũ.l.itaqꝫ fullo.ff. de
fur.nec ex delicto eoꝝ debent eſſe melio
ris cõditiõis.c.audiuim⁹.de collu.dete.
nec eſt equũ eoruꝫ maliciã eos releuare
ff.pro ſoc.l.verũ.§.tẽpus.de re.iu.l.non
fraudant.nec ex culpa ſua debẽt ꝯſequi
penã ⁊ premiuꝫ.xxij.q.ij.ſi quelibet.nã
pena nõ preſtat immunitatẽ.ff.de nego.
geſt.ſiue hereditaria.de inter.⁊ rele.l.re
legatorum.§.vlti.xvi.q.i.legi.
e ❡Suffragari.nã in his q̃ tangũt fa=
uorem excõicati nõ eſt differentia inter
occultũ ⁊ notoriũ.ſecus in his q̃ facit in
fauorẽ alteri⁹ ex officio ſuo publico: cuꝫ
tunc geſta ab ipſo tolerato teneant pro=
pter vtilitatẽ publicã.arg.ff.de offi.pto.
l.barbarius.c.ad probandũ. de re iudi.
a ꝰ.c.nonne.viij.q.iiij.cõis em̃ error fa=
cit ius ꝯcurrẽte publica vtilitate: vt l di
ctis iurib⁹ / niſi ille in cui⁹ fauorẽ allega
tur error ſciuit errorẽ.no. Io.an.in.c.cũ
dilect⁹.de ꝯſue. Io.cal.in.d.c.ad probã=
dũ.facit de ſen.excõ.cũ non ab hoie.l.cũ
quidã.§.ſuũ heredem.ff.de acqui.here.

ibi:ſtatuit.tertia:niſi.quarta: qꝺ etiam.
hoc decretũ alle.Antho.in.iij.pte ſum.
ti.xxvi.c.v.in fi.⁊ fuit factũ ante diſſolu
tionem ꝯcilij.anno.ſ.M.cccc.xxxv.
g ❡Indiſcreta.oia cũ diſcretione ſunt
agenda:que mater eſt oim virtutuꝫ.xij.
diſt.c.i.i.q.v.pſentiuꝫ.de offi.cu.c.i.cle.
paſtoralis.§.verum.de re iudi.
h ❡Interdictorũ.quorũ quedaꝫ ſunt
pſonalia.de qbus no.ſ.tit.i.Alia realia
q ferunt in locũ: ⁊ iſtoꝝ quedã nõ proce
dũt a claue.⁊ iſta ſunt duplicia:qꝛ aliqñ
dat interdictũ ꝓpter horrorẽ ſeu loci in=
fectionẽ:vt ſi ſepult⁹ ſit excõicatus in ci
miterio vel eccl'ia.c.ꝯſuluiſti.de cõſe.ec.
vel al.ſi polluat ſanguine vel ſemine.de
ſen.excõ.is qui.li.vi. et in iſtis celebrãs
nõ eſt irregularis:vt ibi. nec hꝫ locuꝫ.c.
alma.de ſen.excõ.li.vi.fa.qꝺ no.l.c.tua=
rũ.de puil.vbi videt caſus.ꝓpterea aũt
nõ incurrit irregularitas:qꝛ tale iterdi=
ctum nõ ꝓuenit a claue vel cẽſura:ſꝫ eſt
quedã ſuſpẽſio organorũ.arg.eoꝝ q̃ le=
gũt ⁊ no.de offi.or.irrefragabili.l.c.ſi ca
nonici.eo.ti.in.vi.ſ. de his q̃ tem.di.of.
va.c.i.Aliud eſt interdictũ ꝓpter hono=
rem:vt ſi eṗs celebrauit in aliquo altari
de tota illa die nõ dꝫ alius celebrare. de
ꝯſe.di.ij.c.fi. hoc tñ caſu celebrãs nõ in=
curreret irregularitatẽ cũ non inueniat
iure expreſſuꝫ.ad hoc,d,c.is qui.vbi qs

Intẽdi=
cta ſũt
mltipli
cia.

Intẽdi=
ctũ vio=
lãs non
ſemꝑ ẽ
irregu=
laris.

ꝯſueuerũt ſcãdala^a euenire ❡Sta
tuit hec ſctã ſynodus: ꝙ nulla ciui
tas/opidũ/caſtrũ/villa/aut loc⁹ ec
cleſiaſtico ſupponi poſſit ĩterdicto:
niſi ex cã ſeu culpa^b ipſorũ locoꝝ^c

ex aliquo actu nunꝙ incurrit irregulari
tatẽ niſi inueniaṫ iure cautũ: cũ irregula
ritas ſit de iure poſitiuo. no. Inno. in. c.
niſi cũ pridẽ. de renũ. Spe. ti. ij. §. iuxta.
ver. ſumiṫ. ⁊ ꝟ. gñaliter. Aliud eſt inter=
dictũ a claue proue
niẽs: qd̃ pfertur in
locis ppter culpam
hoim. ⁊ eſt triplex:
quoddaꝫ eſt hois.
ꝺ offi. le. nouit. aliꝺ
iuris. c. felicis. ꝺ pe
nis li. vi. c. vbi. c. fũ
damenta. de elec. eo. li. cũ ſi. quoddã in=
ris ⁊ hois: vt ſi ciuitas eſt interdicta ab
hoie ſuburbia ĩterdicta eẽ ĩtelliguntṫ. c.
ſi ciuitas. de ſen. exc. li. vi. ⁊ ĩ his hꝫ locũ
ꝺ. c. alma. ⁊ hoc cap̄. ⁊ q̇ tale interdictuꝫ
violat eſt irregularis/⁊ al's grauiter pu
niẽdus. de exceſ. p̄la. tãta. ꝺ. c. is qui.
a ❡Scandala. q̄ ſunt vitãda. Ꝫ. ti. i. c. i.
cũ ibi no. vñ dicit Io. an. in trac. inter. in
quo enumerat. xlvi. effect⁹ eoꝝ. ꝙ non ſi
ne magna cã et graui maturitate eſt ad
interdictũ gñale pcedendũ: ne facile ĩſi=
niti inculpabiles ppter paucoꝝ delictũ
a tanta ſacramentorũ grã tpe interdicti
eſſent ſegregãdi. imo etiã delinquẽtib⁹
ppter multitudinẽ parci expedit. l. diſt.
vt ꝯſtitueretṫ. de tẽ. or. c. ij. vbi ꝺ hoc not.
in. c. latores. de cle. ex. mi. et iõ diſcretio
ſuadet vt p̄mo delĩquẽtes ſpãliter ⁊ no=
minatim interdicanṫ ⁊ nõ aliȷ̃. Itẽ vt ab
initio delinquẽtes gñaliter nõ interdicã
tur quo ad oẽs effect⁹ interdicti: ſꝫ ſolũ
modo quo ad quoſdã. videlꝫ p̄mo inter
dicaṫ culpabilib⁹ corp⁹ xp̄i et ſepultura
in cimiterio. ⁊ ſic paulatim pcedẽdo de
effectu ĩ effectũ: ita eñ ſeruari ĩterdicta
poterũt p clericos. ⁊ frequẽter delinquẽ
tes emẽdarẽt ⁊ ptimeſcerẽt grauiora: et
demũ cũ in pfundũ maloꝝ laberenṫ pro
pter eoꝝ culpã interdictũ gñale pferreṫ
vt oẽs inculpabiles ꝯ delĩquẽtes inſur=
gerẽt. ad hoc ex̄. Boniſa. viij. puide. vbi
habeṫ ꝙ iudices nõ debẽt eſſe prõpti ad
ferendas ſentẽtias interdicti. q2 illo tpe
diuina organa ſuſpẽdunṫ et laudes nec
eccl'iaſtica ſacramenta miniſtranṫ vt ſo=
lẽt: tollunṫ mortuis ſeu nunuunṫ ſuffra
gia: pſertim p oblationẽ frequẽtẽ hoſtie
ſalutaris. adoleſcẽtes ⁊ puuli pcipiẽtes
rari⁹ ſacramẽta min⁹ ſolidanṫ ⁊ ĩflãmãṫ
in fide: fideliũ tepeſcit deuotio: hereſes
pullulãt: ⁊ multiplicanṫ picula aĩarum
b ❡Culpa. i. deli
cto. q2 pro pecunia
rio debito nõ dꝫ ali
quis loc⁹ ſupponi
interdicto ſine licẽ
tia ſpãli ſe. apo. vt ĩ
ex̄. puide. alle. no.
Ꝫ. de pig. cul. di. c. i.
c ❡Locorũ. i. habitãtium in locis. cũ
eñ interdiciṫ ciuitas caſtrũ aut alius lo
cus nõ eſt ĩterdicere muros lapides vel
ligna q̄ ſunt res ĩaĩate ⁊ q̄ non delique
rũt nec ſunt capacia ſacroꝝ: ſed inhibeṫ
ne ppter delictũ habitantiũ dñoꝝ vel re
ctorũ ipſoꝝ locoꝝ diuĩa ibidẽ celebrẽtur
c. ſi ciuitas. de ſen. excõ. in. vi. poterit tñ
popul⁹ audire diuina extra illa loca ĩ ec
cleſijs nõ interdictis. no. Inno. de puil.
vt priuilegia. de exceſ. p̄la. tanta. ſec⁹ ſi
ppl's vel ciuitas interdicereṫ: q2 hoc ca=
ſu nullus de ppl'o extra loca interdicta
admittereṫ ad diuina. c. ſi ſnĩa. de ſentẽ.
excõ. li. vi. Et no. ꝙ vniuerſitas põt de=
liquere. in aut. itẽ nulla cõmunitas. C.
de ſac. ſan. ec. c. nouit. c. grauẽ. ⁊ ibi In=
no. de ſen. excõ. ff. qđ me. cau. l. metuꝫ. §.
aĩaduertendũ. Bart. in. l. aut facta. ff. de
peñ. cle. i. de pe. c. dilectus. de ſimo. ⁊ ibi
glo. ⁊ doc. ad hoc tñ vt attribuaṫ delictũ
vniuerſitati oportet ꝙ pri⁹ fuerit delibe
ratũ collegialiter ĩ ipſa vniuerſitate pul
ſata cãpana vel facta cõuocatione p nũ
cium. vnde ſi oẽs hoies huius ciuitatis
inſurgerẽt ⁊ certũ delictuꝫ cõmitterent
deliberatione nõ precedẽte collegialiter
nõ diceretur factũ per vniuerſitateꝫ: ſed
per ſingulos de vniuerſitate. ad hoc. ff.
quod vi aut claꝫ. l. aut qui aliter. §. ſi q̇s
in publico. no. in. l. ſicut. ff. quod cuiuſꝗ
vni. in. l. aliud. §. refertur. ff. de regu. iur.
Barto. in dicta. l. aut facta. Pau. et mo=
der. in. ꝺ. cle. i. de pe. quod not. in. c. cum
omnes. de conſti. et ibi Panor. in. c. gra=
tũ. de poſtu. in. c. in geneſi. de elec. ĩ. ꝺ. c.
dilectus, vbi late per eũ, Bald. in. l. iube

Interdi=
ctum ꝙ
q̇s ẽ p=
ferẽdũ.

Uniuer
ſitas de
liquere
poteſt.

mus. C. de ſacroſan. ec. pau. de caſt. ɔſi lio. lxxxvij. Itē no. ꝙ vniuerſitas pōt puniri pena ſpūali: pena interdicti di. c. ſi ſententia. nō excōicationis. c. romana. §. in vniuerſitatē. de ſen. excō. lib. vi. quia vniuerſitas eſt nomen iuris nō pſonarū. et nō habet animā. Inno. d. c. graue. Bal. in marga. l. §. vniuerſitas. ſpe. tit. de ſen. excō. ver.

aut dñiª ſeu rectoris vel officialiūᵇ ppř culpā aūt ſeu cām alīꝰ cuiuſcūqꝫ pu̇ateᶜ pſone hmōi loca inť dici neqꝫ̄ poſſint auctoritate q̄cūqꝫ

item no. multi tamē voluerunt dicere ꝙ ſi excōmunicetur ꝙ teneat excōmunicatio. no. Joh. an. et docto. in. d. c. romana. ſentit Flo. in. l. vſufructuariū venari. ff. de vſufr. vbi dicit tunc timendū eſſe: pōt etiam vniuerſitas puniri pena pecuniaria non corporali. no. Inno. Bar. ⁊ Pañ. vbi. ſ. Bal. in. l. polla. C. de his q̇. vt idi. ſed ſolū punienť corporaliter q̇ deliquerunt. iuxta no. in. c. ſane. vbi doc. de tem. or. Oldra. cōſi. lxiiij. niſi conſtaret omes deliberato cōſilio deliq̇ſſe. docto. vbi. ſ.

a ¶ Dñi. ratione plene ppzietatis aut ſupioritatis iuriſditionalis. ad hoc. c. i. de poſtu. pre. cum ibi no. c. ex litteris. de vi. ⁊ ho. cleri. cle. cedit. §. cū aūt. de iude.

b ¶ Officialium. no. ꝙ p delicto vniꝰ publice perſone puniūtur ſubditi inculpabiles pena iterdicti loci. c. non eſt. de ſpōſa. le. ⁊ no. in. c. i. de poſtu. prela. c. ſane. c. p. ⁊ g. de of. deleg. c. i. de vſu. lib. vi. c. ſi ſentētia. de ſen. excō. e. li. ⁊ extra. Jo. xxij. ſi fratrū. ſed pena excōmunicatiōis nunqꝫ punitur vnus pro alio. xxiiij. q. iij. ſi. habes. ḋ ſen. exc. roman ⁊. §. fi. li. vi. q2 nō eſt dei qui iudicat omnē terrā cōdemnare iuſtuꝫ cum impio. Gen̄. xviij. et de hoc quando vnus pro alio puniať. no. i. q. iij. in ſumma. xxiiij. q. iij. in ſum. Bar. in. d. c. i. de vſu. in. vi. Hen. late. in. c. in q̇buſdam. de pe. Item no. ꝙ delictum administratoris nocet dño. qḋ nō eſt regulariter verum. ff. de reg. iu. l. neqꝫ interdicto. c. delictū. e. ti. in. vi. vbi de hoc. Bar. in. l. aut facta. ff. de pe. ſi loquamur de preiudicio pſonali. l. i. poſt pn̄. ff. de magiſ. cō. Oldra. conſi. lxv. niſi vniuerſitas cōcurrat cū eodē in delicto. l. fi. C. ḋ ero.

Inter dicti pena puni tur vnꝰ p alio.

mi. an. lib. xij. c. i. vt lit. nō cōteſ. vbi doc. glo. et doc. in. c. ij. de or. cog. Si autem loquamur de preiudicio reali ſi eſt meruꝫ et apertum delictū non preiudicat dño. C. vnde vi. l. meminerit. vbi Bal. niſi q̄tenus eſſet locupletior: vt no. i. d. l. neꝙ iterdicto. Si non eſt merum delictuꝫ ſed velatū ſeu coniunctū cū adminiſtratione tūc preiudicat domino. tamen dñs habet regreſſum cōtra geſtorem. l. polla. et quod ibi no. doc. C. de his q̇. vt indig. l. iubemus nullam. vbi Bal. C. de ſacroſan. ec. doc. in. c. cum venerabilis. de excep. Panor. in. c. i. de do. et contu.

Admi niſtratoris deli ctū an noceat dño.

c ¶ Priuate. approbatur qḋ no. Joh. mo. in. c. i. de vſu. lib. vi. ꝙ pro delicto ſingularis pſone nō debet pena interdicti loci vniuerſitas puniri. ad hoc. c. queſiuit. de his que fi. a ma. par. ca. niſi ſit dominus loci vel officialis: vt hic cum concor. idem Henri. in. c. in quibuſdā. de pe. Et no. ꝙ reſpectu alicuiꝰ loci pu̇ata dicitur perſona que non eſt illius domina rectrix vel officialis. ad hoc. l. preſes. ff. de of. pre. vbi dicit priuatus qui eſt ſine dignitate: et ille q̇ eſt ſine iuriſditione. l. priuatorum. C. de iur. om. iu. c. ſignificaſti. de fo. cōpe. l. fi. ff. de offi. eius cui mā da. eſt iu. aliquando dicitur priuatus q̇ non eſt illuſtris. C. de ap. l. precipimus. et a contra. qui eſt in dignitate vel officio cōſtitutus / preſertim ſi habeat iuriſditionem dicitur publica perſona. cap. q̄ꝙ̄. de vſu. lib. vi. no. ſpe. ti. de pu. et ſe. d. §. iam de effectu. ver. ſi quis. vnde poteſt alijs ſibi ſubditis ſtipulari in his q̄ ſunt ſui officij: alijs non. l. iij. ⁊ ibi Bart. ff. rem pu. ſal. fo. Bar. l. l. i. §. plane. ff. de magiſ. cō. di. c. q̄ꝙ̄. p Bal. in. l. i. §. huius ſtudij. ff. de iuſt. ⁊ iu. vbi dicit ꝙ ſi magiſtratus ſtipulatur q̄tūcūqꝫ in genere p omibus quoꝝ intereſt: ſolum operatur vt queratur ſubiectis ſtipulatio nō alteri: quia quo ad alterum non eſt publica perſona. l. fi. ff. de iu. o. iu. c. ij. de conſti. l. vi. per Panor. in pro. decre.

Priuatꝰ q̇s dr̄.

Perſoa publica q̇s dicatur?

ordinaria vel delegata: niſi talis[a] pſona prius fuerit excōmunicata ac denūciata[b] ſeu in eccleſia[c] publicata: ac[d] domini ſeu rectores vł officiales ipſorum locorum auctoritate iudicis[e] requiſiti huiuſmodi perſonam excōmunicatam īfra biduū inde[f] cum effectu nō eiecerint aut ad ſatiſfaciendum compulerint: qua etiam poſt biduum eie=

a ❡Talis.priuata.
b ❡Denūciata. ante denūciationem non tenemur vitare excōmunicatū niſi fuerit notoꝛiꝰ ex facti euidētia.§.ti.i.c.i.
c ❡Eccłia.ad hoc in extra. Joħ.xxij.ſi fratrū.§.ceterꝫ ⁊ qꝛ nōnūꝗ̄.§. de cōcu. c.i.in pꝛici.cū ꝯcoꝛ.
d ❡Ac.ꝑ et.C.ꝺ ſum.tri.l.nemo.interdum ponit̄ expoſitiue.C.de ſa.ſan.ec.l.decernimꝰ.interduꝫ illatiue pro id eſt.xxxi.diſ.c.i.
e ❡Judicis.eccleſiaſtici qui excōmunicauit.
f ❡Inde.i.ab eccleſia.debent em̄ excōmunicati et interdicti: pꝛeſertim publice exire ab eccłia: dū ibi diuina celebrātur.cle.ꝗui.de ce.miſ.et dꝫ ſacerdos dimittere officiū propter pñtiā excōicati niſi incepiſſet canonē miſſe ſi nō exeat.ad hoc. vij.q.i.illō. et.c.nichil.no.doc.l.c.nup.de ſen. excō. glo.⁊ doc.in.ꝺ.cle.Jnno.l.c. vt fame.de ſen.exc.Bal.i.l.caſus.C.de teſta.archi. in.c.epoꝝ.de priui.in.vi.ꝙ ſi non exeat ꝑt ſacerdos ipune eū eijcere ab eccłia ēt ſi fuerit clericꝰ: dūmō ſacerdos tātā poteſtatē habeat ꝙ ſine effuſione ſanguinis hoc facere poſſit: alias recurrere dꝫ ad brachiū ſcłare.ar.de homici.poſtulaſti.no.hoſti.in ſum.de ſen.excō.§.vlti. ver.quid ſi publice.hen.in.c.veniens. eo.ti. ⁊ ꝭm hunc intellectum ꝓbat iſte tex.ꝙ excōicatus fugiens ad eccłiaꝫ nō gaudeat imunitate eccleſie: ſed poſſet ⁊ deberet eijci: qꝺ aliquibꝰ placuit: quia eſt membrum diaboli etiam extra eccleſiam deiectus.xi.q.iij.omnis chriſtianꝰ ⁊.c.ſe.⁊ ꝺ his ꝗ̄ foris ſūt nichil ad nos. ij.q.i.multi.de diuoꝛ. gaudemus.inde nō catholicus fugiens ad eccłiam non gaudet imunitate vt vult l iudeo.l.i.C. de his ꝗ̄ ad ec.cōfu. in auꝉ.vt li. ma. et auie.§.quia vero.col.viij. no. in.ꝺ.l.i,ꝑ gl.Cy.et alios.lꝫ glo.aliter ſentiat in.c. inter alia.de imu.ec.⁊ ibi doc.hen.in.c. eccleſia.e.ti. Oldra.cōſi.liiij. ſed primū clare ptꝫ in.ꝺ.l.et in extra.pape Mar.⁊ Jo.directis inꝗ̄ſitoꝛibꝰ frācie ꝗ̄ cuſtodiunt̄ iter chartas regias in ꝗbꝰ habet̄ ꝙ ſi hereticus iudeus vel apoſtata fugiāt ad eccłiaꝫ nō ad remediū ſalutare: ſꝫ ci et iuuitāde pene cā: di cti inquiſitoreſ pñt eos ab eccłia extrahere ⁊ ꝯ illos ꝓcedere ſicut ſi nō fugiſſent ad eccłiam.ad ꝑdi.no. hoſ.i ſū.ti. ꝺ imu.ec.§.iꝗ̄btū.ꝟ. ꝗd ꝭ excōicatū ab hoīe iuris oꝛdie ſeruato nō gaudere ꝑuilegio clericali: qꝛ nō excōicat̄ niſi monitꝰ.de ſen.excō.c.ſacro.ꝭ qꝛ incoꝛrigibilis amittet ꝑuilegiū clericale. de ſen.ex.ꝯtigit.ij.⁊.c.in audientia.ſecꝰ ſi excōicat̄ a canone: vł ꝑt dici in vtroqꝫ caſu ꝙ nō dꝫ gaudere immunitate ex quo eſt in moꝛa petēdi abſolutionē: alꝰ ſecꝰ.ar.c.qꝛ diuerſitatē.de cō. pre.Jo.i ſum.cō.⁊ Ray.ti.de imu.ec.tenēt indiſtīcte excōicatū nō gaudere imunitate eccłie.ſꝫ H.⁊ Jmo. tenēt ꝯriū in cle.i.de pe.⁊ re.Jo.fa.inſti.de his ꝗ̄ ſūt ſui vł ali.iu.qꝛ in hoc delictū excōicati nō attēdit̄: ſꝫ potiꝰ fauoꝛ dei cui ꝯpetit ille honoꝛ ꝗ̄ nō peccauit.ar. de his ꝗ̄ fi.a ma.par.ca.ꝗ̄ſiuit.idē doc.i.ꝺ.c.eccłia.⁊ ibi dicit hē.hāc opi.eē tutioꝛē ⁊ verioꝛē nā tal̄ retinet ꝑui.clicale.lxxxi.di.dictū. c.at ſi clici.in fi.de iudi.⁊ eū ꝑcutiēs eſt excōicatus.no.i.ꝺ.c. cōtingit. Jo.an.in rła delictū.de reg.iu.in.vi.in mer. Fre. cōſi.cccvi.eadē de bānito ꝑ iudicē ſecularē poſſent dici cū bānitꝰ et excōicatus eꝗpareꝉ.c.dño.hic fi.lex.col.x.no.inſti.ꝺ capi.di.§.media.glo.i.c.paſtoral̄.de ap. ⁊ ibi Pañ.bal.i addi.ſpe.de ſpō.hoſ.in c.i.de of.oꝛ.ſꝫ ꝯriū ſentit Bal.i mar.i.ꝟ. excōicatꝰ.vbi dicit ꝙ ſtāte ſtatuto de bānito impune occidēdo occidēs bānituꝫ in eccłia nō eſt puniēdus vt homicida: ſꝫ vt violatoꝛ eccłie. Poſſet pꝛobabiliter dici ꝙ bānitꝰ diffinitiue ꝓ delicto cōfu=

Excōicati ſūt ab eccleſia eijciendi.

Excōicatꝰ ad eccłiam fugiēs an gaudeat immunitate.

Hereti ci et iudei an poſſint ab eccleſia extrahi

Bānitꝰ an gaudeat immunitate.

giens ad ecclīam poſt bannū cauſa ipſum euitandi nō gaudet imunitate. nā bānū inheret oſſib⁹ ſicut lepra.i.q.i.cito turpē.ſicut excōicatio.de treu. et pa. c.i.no.in.l.ex ea.ff.de poſtulā.vbicunq̄ eū moreſ remanet bānit⁹ ſicut patȝ in exule.l.i.ij.ff.ō ori gi.iur.ō here.iſti.l. ex facto ad fi.⁊ ſi reperiaſ i territorio de quo eſt bānitus pena eſt doportationis.l. mathematicos. C.de epiſ.au.⁊ ſi anteq̄ diſcedat ab illo ťritorio iterū delinq̄t puniēdus eſt vt ex ul.Bar.in.l.ſeruoꝝ.ff.de pe. et certū eſt ꝙ vterq̄ tā excōicat⁹ q̄ bānit⁹ ē vitād⁹ et neutri vaſſali ſūt obligati.d.c.dño.volūt Inno.⁊ doc.in.d.c.i.de off. ordi.vbi dicūt ꝙ iudex eccl'iaſticus in ſua ťra bānitos a iudice ſcl'ari vitabit:⁊ ēt ep̄s poterit excōicare ſi habitent in terra ꝯ iudicis ſnlam:cum vnū brachium debeat aliud iuuare.xcvi.diſt. cum ad verū. et iudex eccleſiaſticus debet iudicata a ſeculari ſeruare ⁊ exeq̄.c.ij.§.ij.de excep. lib.vi.al's deluſorium foret bānū. Bal.i auť.cā q̄.C.de epi.⁊ cleri. Itē imunitas eccl'ie ꝯfugiētes a pena corpali infligēda tueť.c.reū.xvij.q.iiij.c. reos.xxiij.q. v.a q̄ bānit⁹ tut⁹ eſt cū iā bāno ſit punitus.nō aūt a pena iā inflicta liberat.pȝ in dicto cap.inter alia.cum dicit al's legitime puniendus.facit qḋ not. docto. in.c.ſane.de cele.miſ.ꝙ criminoſus fugiens ad corpus x̄pi dum portaſ in via imunitatē cōſequiť.ſi aūt criminoſo i captiuitate exn̄ti deporteſ corpus x̄pi non ſubueniť ab eccl'ia:nec a carcere liberaſ ſic p̄t intelligi.xiij.q.ij.c.ſi.ō ꝯſe.diſ.ij.c. ois hō.⁊.c.trib⁹.q2 i p̄mo caſu ꝯfugientē ad ſe i libertate repit:iō ipm ſoluit.in ſcōo ꝓ captū ⁊ q̄ſi ſuū.vñ talē dimittit ne videaſ oino velle dānare iuſticiam: cū ip̄e dñs ſit iuſt⁹ ⁊ iuſticias diligat:inde dicit archid.xvij.q.iiij.ſicut antiq̄t⁹. ꝙ capt⁹ ex̄ eccl'iam ſi ducaſ p̄ eā pōt inde extrahi Oldra.vbi.ſ.ſȝ ſi bānit⁹ iter locutorie ꝑpter ꝯtunaciā aut diffinitiue ꝑpter delictū poſt bānū cōmiſſuȝ cōfugit ad eccl'iam tuendus erit ab eccl'ia per ea q̄ dicta ſūt de excōicato. hec queſtio tp̄ib⁹ nr̄is in parlamēto accidit. Itē Iudex no.ſm intellectū p̄cedētē ꝙ iudex ſcl'aris pōt extrahere delinquētē ab eccl'ia licite q̄n caſu/vbi nō hȝ imunitatē.ad hoc i auť. q̄ delin de mā princi.§.ꝙ ſi quētem delinquētes.ꝟ.ne ab eccleſia ex̄ hꝰ q̄.col.iij.c.i.de hoſ mici.ibi auelles in re. ſenſu l'rali. p Cy.et doc.in.l.p̄ſti.C.de his qui ad ec. cōfu. doct.in.d.c.inter alia.vl' expone inde.i. ab ipſis locis:vt referaſ ad verbū locorū.Et ſm hunc intellectū no.ꝙ ad requiſitionem iudicȝ eccl'iaſtici pōt et dȝ iudex ſcl'arȝ expellere excōicatū a ciuitate/ villa vel caſtro:aut loco in quo fuit denunciatus:niſi ſatiſfaciat.eq̄paratur enim bānito vt dictū eſt.vnde dicūt Innocē. et hoſtien.in .d.c.i.de off.or.ꝙ iudex ſecularis excōicatos faciet euitare p̄ ſubditos.ad hoc.c.decernim⁹. de ſen.excō. li.vi.et dicit hoſt.ꝙ ſecularis iudex ad requiſitionem eccl'ie poterit et debebit excōmunicatū proſcribere rebelliōe exigente.ad hoc de ver.ſig. nouimus.c. cū nō ab homine.de iudi.et dicit in.c.excōmunicamus.§.ſi vero.de here.ꝙ ep̄s poteſt exponere bona ſubditi qui p̄ annuȝ in excōicatione contumaciter perſeuerauit.ad hoc.c. pro humani.ver.ſit etiā de homici.lib.vi.et no.in.c. preceptum. xxxij.q.v.ꝙ ſi quis contēnit excōmunicationem poteſt eū dñs ſu⁹ priuare feudo ſuo.Et per ordinationē beati Ludouici ſi excōicatus diu ſteterit/in excōmunicatione dȝ brachiū ſcl'are eū cogere ad implorandū abſolutionē.⁊ q̄ ſtat i excōicatione p̄ annū dȝ priuari bñficijs ſuis .xi.q.iij. rurſus.c.cū cōtumacia.de here.in.vi.de eta.et q̄li.c.bone.q̄ capitula q̄liter intelligaſ:vide pan̄.in.c.i.de iudi.dicunt etiam hoſtien. et Io.an.in c.ad aures.de ſymo.valere cōſtitutionē ꝙ excōicatus ſoluat.x. .p quolibet mēſe quo ſteterit in excōmunicatione. Ludo.in ſingu.in.e.

cta recedēte vel ſatiſfaciente mox[a] diuina reſumi poſſint. ¶ Qḋ etiā

a ¶ Mox.i.illico ſine aliqua relaxatione interdicti ab homine fienda:cū iſtud interdictuȝ ſit limitate prolatū ex cauſa

Immunitaſ eccl'ie a pēa corporali tuetur.

Ludo ꝯ uici ſcti ordīatō circa excōmunicatos.

qua ceſſante illud ceſſat.ad hoc.c.nõ eſt de ſpon.l.puto.ff.de poſtu. et in hoc eſt differẽtia inter excõicationẽ ex vna pte: et interdictũ vel ſuſpenſionẽ ex altera. q2 excõicatio lata ob certã cãm: lz ceſſet cã: nõ tñ tollit niſi fiat abſolutio. ſec9 eſt in ſuſpẽſione vl interdicto.glo. i cle. i.in ℣.donec.de ſe. ca.i cle.i.de penis. Inno.in.c.cum bone.de eta.7 quali.7 ibi hen.late fa.qđ no. Innocen. 7 aliȷ̃ in ca.ad hec qñ.et ibi Bal.de appel.in.c.cũ inter. de ꝯſue.

Excõicatio ſi tollit ſine abſolutõne.

ad cedentem: aut ſi.q̃ narrationẽ pape nõ perimerent.facit de accu. cũ dilecti. et.d.cle.intelligebat do An.in.c.q̃ in eccleſiarũ.de ꝯſti.quo ad ꝑiudiciũ ſubditoꝝ pape:q2 in ꝑiudiciũ alioꝝ nõ ſubditoꝝ nõ ſtaret ℣bis narratiuis pape. fa.not.p do.An. et pañ.in.c.i.de cau.poſ.7 propr.vbi dicũt q nõ ꝑſumitur cã ꝑ pucipe in his q̃ gerit cũ non ſuis ſubdit ꝯ originariȷ̃ſ. p cle. paſtoralis.de re iudi.vbi caſus 7

in pendentibus[a] locum habebit.

¶ Item acceptat decretum quod incipit.

¶ De ſublatione clemen.litteris: q̃ eſt in titulo de probationibus.

Licet[b] in apoſtolicis[c] vel aliȷ̃s litteris quibuſcumq[d] aliquez

a ¶ pendentibus.cõcor.cle.i.de re iudi.cle.i.de ſequeſtris.cle.i.de ꝓba. cle.i in fi.de ſen.excõ.cle.diſpẽdioſam. cũ ibi not. de iudi.et niſi fuiſſet expreſſum de pẽdẽtib9 ad ea ꝯſtitutio nõ extẽderet.l. leges.C. de leg.c. cognoſcentes.c. fi.de cõſti.7 ibi docto.Bar.in.l.oẽs ppl̃i.ff.de iuſticia 7 iure.

¶ De ſublatione clemẽ.litteris. que eſt in titu.de ꝓbationibus.

Licet.ſe ſũmat. hoc decretuz factũ eſt ante diſſolutionem ꝯcilȷ̃ baſilienſis: vt patet ex data.

c ¶ Apoſtolicis.hic corrigit clemẽ.litteris.de ꝓba.vbi habebat q ℣ba narratiua pape in litteris apoſtolicis de ſuo ꝓprio facto faciebant plenariã fidem ſi ſup illis gratia vel intentio pape fundabat:puta ſi dicebat ſe aliqua beneficia reſeruaſſe aut reſignationem alicui9 recepiſſe:aut aliquẽ excõicaſſe vel ſuſpendiſſe:et ſi.et intelligebat Johan.and. q cõtra illã narrationem non admittebatur probatio ꝓpter verbum plenariam ibidez poſitũ.ꝓbatio.ſ.q̃ perimeret narrationẽ vel ipaz falſam redderet.probatio vero p quã ſtante narratione releuaretur probans bene admitteretur.puta papa narrat renũciationem beneficȷ̃ factam in manibus ſuis 7 p eum acceptatam confert illud vel conferri mandat bene ꝓbare poteram q illud beneficiũ tempore ceſſionis ſpectabat ad me:non

Uerba narratiua pape olim faciebãt fidẽ

vide Pau.cõſi.cclxxx.al's eſt in aliȷ̃s libris nouiter impreſſis.cclxxxiȷ̃.

d ¶ Quibuſcũq.ſiue litteris cardinaliũ quibus non credit in preiudiciũ partis.c.cũ a nobis.de teſti.glo.not. in.c.ſicut.de ſen.excõ.que dicit q creditur cardinali aſſerẽti aliquid:vbi nullius eſt ꝑiudiciũ.ergo in preiudiciũ alterius non creditur: niſi aliter ꝓbaret. qđ vult ibi panor.7 in.c.quod ſuper his.de fide inſtru.in.c.cõſtitutis.de ap.in.d.c.cum a nobis.Sed ob.c.nobiliſſimus. xcvȷ̃.di. de lo.7 ꝯdu.c.i. Dic aut cardinalis dicit ſe eſſe legatum pape:7 tunc quidam voluerũt dicere legato cardinali 7 aliȷ̃ noto et non ſuſpecto ſine litteraꝝ oſtenſione eſſe credẽdũ.ar.d.c.nobiliſſim9.ȷ̃. q.v.que de cã.C.de ſum. tri.l. ȷ̃.§.liq̃t.i princi.et prope finem.Aliȷ̃ dicũt q ei creditur ſe dicenti legatuz in his q̃ facit ex officio 7 iure legationis:maxime cardinalibus:qui non conſueuerunt exire curiam ſine legatõne.ſed ſi dicerent aliq̃d ſibi conceſſum ſpecialiter vltra debita legationis officio generali non crederetur niſi fidem per litteras facerent.p.l. i.C.de man. prin.l. probatorias. de diuer.offi.li.xȷ̃.vult Jo.an.in.c.ad audiẽtiam de ſenten.excõ. in.d.c.conſtitutis. in.c.i.ad apoſtolice.de re iudica. in. vi. in.c.de off.legati.eo.lib. Bartho.in.l.i. C.de ſuperidic. Pañ.in.d.c.qđ ſup his. ſic intelligunt ſpe. ti.de lega §. ſupeſt. ver, quid ſi delegati. videlicet vt legati

Cardinalium litteris an ſit credendum.

viue vocis oraculo credatur. et in titu. de teſt.§.i.ver. quid ſi aduocatus. vult archi.in.d.ca.nobiliſſimus. Inno.in.c. cũ dilecti.de accu.dicit plus Joh.an.in ca.ſuper his.eo.ti.de ſtilo curie fore:vt legato credatur etiam extra ſuam legationem ſolo verbo.pro quo eſt ratio tex. et glo.in.l.i.C.de of.pfect.preto.ibi. credidit eñ princeps eos qui ob ſingularẽ eorum induſtriam ad huius officij magnitudinem electi ſunt nõ aliter fore iudicaturos ꝗ̃ ipſe princeps iudicaturus eſſet.et dicit Johan. an.in.c.cum inter. de off.dele.ſufficere aliquem haberi vel habitũ eſſe pro legato:licet aliter de ei⁹ mãdato nõ appareat.de priui.cũ olim.

legatuz ſe dicenti an ſit credendum.

Alij dicunt non eſſe credendum dicenti ſe legatum:niſi litteras legatiõis oſtẽdat vbi de legatione dubitaret. ad hoc d.c.nobiliſſimus.cum ibi no. vbi nunꝗ̃ ſe.apo.moris fuit abſq; ſignatis apicibus vndecũq; legationem ſuſcipere.ad idem. lxiij.diſ.lectis.d.l.i.de man.prin. C.de iure fiſci.l.prohibitũ.lib.x. de offi. dele.cum in iure.not. henri.in dicto ca. cum olim.prob.in extrauag. Boni.viij. iniũcte:preſertim in ꝑiudiciũ alteri⁹ vt dictum eſt: niſi cardinalis legat⁹ publice et pluries exercuit actus ſpeciales: tunc preſumitur ꝙ habuit mandatum et valeret actus ratione cõis erroris et preſumpte veritatis.Bal.in.l. exemplo C.de proba. per eũdem in.l.ſi qua per calũniam.de epiſ.et cleri. Aut cardinal' dicit aliqua fore acta coram eo . et dicit Inno.in.d.c.cum dilecti.ꝙ credit' cardinalib⁹ de omnibus actis coram eis.ad hoc.d.c.conſtitutis.vbi dicit hoſtiẽ.ex conſuetudine generali credi aſſertioni legati de latere.ſed de iure cõmuni ſec⁹ eſt vt pñũciauit cle.iij.refert Specula. in di.§ſi.quid ſi aduocatus.ad hoc de teſti.c.licet.ibi etiam ſi preſidiali ⁊ ei qd de cõſuetudine dicit hoſtien.non putat Pañ.ſtandum in preiudicium alterius per.d.c.cum a nobis.in fi.et ptz hic. Siue lr̃is epõrum aut aliorũ ordinarioꝝ qꝛ hic vertitur magnũ preiudicium.Et hic apte corrigit' dictum de ro.deci.xxii. vbi querũt vtrũ credatur litteris epi ſolo ſuo ſigillo ſigillatis:ſine tabellione ⁊ teſtibus ſup reſignatione ex cã pmutationis in manibus ſuis facta et p ipſuz admiſſa et collatiõe ſubſecuta.et cõcludũt ꝙ in dicto caſu lr̃e epi faciũt plenã fidẽ dũmõ pdicta oĩa in ſua lr̃a contẽta coram eo et p eũ vno ⁊ eodem tempore facta et completa exiſtant. qꝛ oĩa pmiſſa ſpectant ad officium ſuũ. et iter ſubditos ſuos extra iudiciũ expediuntur p eum.de renũci.admonet.de re. pmut.q ſitum.facit que alle.in.c.poſt ceſſionez. de pbat.p opini.dicentiũ indifferenter credendum litteris epiſcoporum autentico ſigillo ſigillatis.hec tamen concluſio non placebat Pañ.in.d.c.poſt ceſſionem.vbi poſt varias opiniones concludit litteris epiſcoporum ſeu alterius ordinarij autentico ſigillo ſigillatis non credi plene inter extraneos in preiudicium alterius: niſi habeãt teſtium ſubſcriptionem.qd voluit Inno. in ca.i.de fide inſtrumentoꝝ. hen.in.d.c.poſt ceſſionem.vbi dicit ꝙ ceſſante conſuetudine in his que habet eps facere ratione ſui officij:maxime fauorabilibus et nulli preiudicialibus ad officium ſuũ ſpectantibus creditur litteris epiſcopi:vt l excõmunicatione que non eſt mortalis ſed medicinalis.ij.q.i.multi.de ſenten. excõ.cum medicinalis.lib.vi.ſic intellige.d.c.poſt ceſſionem.c.i.de treu. et pace.xi.q.iij.cure.et.c.debẽt.no. Archi.iij. q.ix.teſtes.in cap.vt circa.de elec.li.vi. et hoc verum quando littera eſt pmulgatoria ſententie excommunicationis. ſi vero ſit pure teſtimonialis ei non ſtaretur per hunc textum : vt quando epiſcopus ad petitionem partis ſcribit indici ꝙ excõicauit talẽ. ad quod facit qd no.in dicto.c.teſtes. Johã.and.in dicto ca.poſt ceſſionem.Bal.in.d.l.ſi qua per calũniam.vbi dicit ꝙ litteris confectis ſuper clericatu bene creditur:nõ autem litteris enũciatiuis et teſtimonialibus: ſed iſtud non placet indiſtincte Panor. in dicto cap.poſt ceſſionem. dicenti ꝙ ſi tractetur de modico preiudicio: bñ creditur litteris epiſcopi ſine ſubſcriptione:alias ſecus.lꝫ contineãt excõmuni=

Lr̃is epiſcopi ſigillo ſigillatis an ſit credendum.

Excõicatio ẽ medicinalis.

cationẽ. ponderat enĩ rationẽ quare nõ creditur ſine ſubſcriptione: de qua infra: que militat etiã in excõicatione ſi ꝓduci tur in facto arduo. Quid enĩ ſi ordinari us volens ceſſare electionẽ factã de ini= mico ſuo facit ꝓdu ci litteras ꝓmulga torias excõicanõis falſo cõfectas dice= mus ne fidẽ eis eſſe adhibendã ſi nege= tur: maxime ſi cõcludaꝛ irregularitas il lius vt qꝛ dicaꝛ celebraſſe poſt datã illa= rum:/Certe nulla equitas hoc patitur ⁊ multũ reſiſtit mẽs. c. qm̃. de pro. ⁊ iſtius tex. ⁊. d. c. poſt ceſſionẽ. c. cure. c. i. ꝺ treu. ⁊ pa. ⁊ ſi. loquunꝛ in actu modici preiu= dicij. in quo epus habet diſponere: ⁊ q̃ a volũtate ſua depẽdet. Oldr. ꝯſi. clxxxiij. vt littere cõmẽdaticie. lxxij. diſ. ꝑ to. col= lationes bñficiorũ et ſi. facit qꝺ no. Joh. an. in. c. ſicut nobis. de ſen. excõ. qꝺ cre= ditur litteris penitẽtiarij. qꝺ no. Ber. in c. ꝑuenit. de fideiuſ. habet tñ ſtilus pa= lacij apoſtolici ꝙ nõ creditur litterꝭ epi ꝯtra apoſtolicũ impetrantẽ in q̃bus eps diceret ſe prius cõtuliſſe q̃ȝ papa vel exe cutor: ⁊ hoc cõtingit ꝓpter fraudẽ que ti metur qꝛ ſepe imo frequenter accidit ꝙ epi ꝯ apoſtolicos impetrãtes anticipãt datas. no. de ro. vbi. ſ. refert Panormi. in dicto. c. poſt ceſſionem. de rota deciſi. cccli. In alijs aũt actibus: maxime vbi vertitur alterius preiudicium nõ crediꝛ ſine teſtium ſubſcriptiõe. et ꝑ̃ſertim vbi pars de hoc contenderet. facit aperte. c. ij. de fi. inſtru. ſi recte intelligatur dum tex. ibi tacite loq̃tur de litteris ſigillatꝭ habẽtibus ſubſcriptionẽ ſeu inſcriptio= nẽ teſtiũ. lꝫ teſtes ſint mortui ⁊ mẽs. d. c. qm̃. licet enĩ loquatur in iudicialibꝰ. idẽ videtur in extraiudicialibus in quibus poſſet quandoq; imminere maius peri= culum q̃ȝ in iudicialibus. ergo idẽ dicen dum ad hoc qꝺ no. Joh. an. in. c. diſpen= dia. de reſcrip. in. vi. in no. et quia in iu= dicio quaſi ꝯtrahitur. ff. de pecu. l. iij. Si ergo in quaſi contractibus nõ creditur litteris epi ſeu cuiuſlibet iudicis. l di. c. qm̃. multominus in veris cõtractibꝰ in quibus minus exuberat officiũ iudicis

Epi litteris nõ crediꝛ ꝯtra impetrantẽ apl'icum.

Iudicio q̃ſi ꝯhitur.

dignitati/bñficio/aut iuriᵃ cuicũq;ᵇ

no. tñ ꝙ licet littere ꝑlatoꝝ ſine ſubſcri ptione nõ faciãt plenã fidem in preiudi= ciũ alterıꝰ: faciunt tñ ſemiplenã. no. In= nocẽ. in. c. in ꝑ̃ſentia. de renun. facit. c. cũ in eccleſijs. de maio. ⁊ obe. ⁊ ibi panor.

a ¶ Iuri. tẽpora= li/ vel ſpirituali in re vel ad rem.

b ¶ Cuicunq;. re= nunciatio pure et ſimpliciter facta non extẽditur ad ius qꝺ poteſt in futurũ cõ= petere: niſi hoc caueatur in renunciati= one. c. cũ inter. de renun. Bar. in. l. q̃ ro= me. §. duo fratres. ff. de verb. obli. glo. in c. ex multiplici. de deci. ⁊ ibi parñ. Bar. in. l. qꝺ ſeruiꝰ. ff. de cõ. ob cau. Bal. in. l. pactum. C. de colla. nec etiã ius futurũ repudiari poteſt. ff. de lega. ij. l. ſi ita ſcri ptũ. §. ſi ſub cõditione. ff. de acqui. here. l. qui ſupſtitis. qꝛ nõ poteſt quis abdica re a ſe qꝺ non habet. nam priuatio pre= ſupponit habitum. c. ad diſſoluendũ. de deſpõſa. impu. niſi ꝑ pactum. C. de pac. l. i. vbi glo. ⁊ doct. aut ſi renũciatio iuris futuri fiat in ꝑ̃ſentia iudicis valet. Bar. et doc. in. d. l. i. ff. de cura. bo. dã. et ſi fiat parte preſente. panor. in. d. c. ex multi= plici. Sed an valeat donatio omniũ bo= norum preſentiũ et futurorũ. Bar. in. l. ſtipulatio hoc modo. ff. de verb. obli. te= net ꝙ non valet facta a priuato ſine ali= qua reſeruatione: nec confirmatur iura= mento: qꝛ ſi valeret ꝑ eam tolleretur li= bera teſtamenti factio actiua donatoris ſaltim in effectu. quia ſi donator poſtea teſtaretur veriſimili preſumptiõe heres hereditatẽ non adibit ſine cõmodo. ar. inſti. ad. l. fal. in ꝑ̃n. iunc. l. qꝺ de bonis. ff. e. ti. igitur talis donatio nõ valet qꝛ ꝯ bonos mores. vt. d. l. ſtipulatio. et per cõ ſequens nec iuramẽto cõfirmaꝛ. c. nõ eſt obligatoriũ. de regu. iur. in. vi. idem Cy. Bal. ⁊ Bar. in. l. fi. C. de pac. Bar. in. l. cũ duobus. §. idem reſpõdit. ff. pro ſo. pau. conſi. liiij. ſi traditio bonoꝝ ſequiꝛ. Bal. in aut. ſed cum teſtator. C. ad. l. fal. niſi fieret cauſa mortis. quia tunc tacite vi= detur facta reſeruatio vſufructus. Pau lus conſil. xcix. ⁊ in alijs libris. cx. ⁊ aliq̃ iſtã opiñ. tenẽtes dicũt ꝙ nedũ veriſimi=

Donatio omniũ bonorũ an valeat

li preſumptione:immo iuris neceſſitate tolleret talis donatio liberam teſtamē=ti factionem actiuā ſi in donatiōe ſit ap=poſita clauſula poſſidet precariꝫ nomie: vel ſi.fictam traditionē importās: quia cum donator per illā clauſulā oibus bo nis preſentibus et futuris actu et habi=tu totaliter denudet:impoſſibile eſt ipm habere heredē ſine bonis: qꝛ dicit lex ꝙ non efficitur per legē: vt is qui nulla bo na in ciuitate reliquit heredem habeat in.l.lex cornelia.vſi.qꝛ non efficitur.ff.ꝺ vulga.ꝛ pu.ſubſti.et dicit lex ꝙ nō teſtā tur non domini rerū in auť.ingreſſi.ibi quaſi nec dñi rerū.C.de ſacroſan.ec.idē panor.in.c.ij.de con.pre.ſed contra.te=net Hoſ.de ſalui.in.l.bona.§.hereditas ff.de bo.poſ.et quidā doc.in.q.que inci=pit: vtrū donatio oim bonoꝝ.quod ſen=tit glo.in.l.fi.C.que res pig.ob.poſ.que dicit ꝙ lꝫ quādo quis obligat ola bona ſua generaliter:etiam videatur obliga=re futura. vt di.l.fi.tamen ſi quis donat oīa bona ſua ſimpliciter nō videť pro=pter nimiū damnū donare futura: innu ens glo. ꝙ ſi de mente donatoris conſta ret ꝙ vellet etiā donare bona futura ꝙ valeret donatio in futuris. Item oēs cō tract⁹ iuriſgētiū indifferēter ſunt ꝑmiſ=ſi: niſi lege aliqua ſpecialiter ſint caſſa=ti.arg.ff.de pac.l.iuriſgentiū.§.ait ꝑtor. l.ex hoc iure.ff.de iuſti.ꝛ iure. ſed nulla lege vel ei⁹ deciſiua rōe talis donatio re perit ꝓhibita: vt ex dicēdis infra pate=bit:igiť. Itē materia donationū ē ꝑmiſ=ſoria.et qꝺ expſſe ꝓhibitū nō ē ꝑ eā vide tur eſſe ꝑmiſſum: vt mōſtrat imperator quando ab ipſo petitur an mulier poſſit omnia bona ſua in dotem dare.et reſpō det nulla legē prohibitū ē.C.de iu.do.l. nulla.fa.l.affectionis.ꝛ.l.qui id.§.mu=tus.ff.de dona. Sed cum nulla lege ꝓ=hibitus ſit aliquis bona ſua futura do=nare: vt dictum eſt: dicendum eſt dona=tionem valere.et quo ad preſentia con=ueniunt oēs per legem ſancim⁹.l.ſi qs argentū.§.fi.C.de doñ.et ſi.lꝫ Bal.in.ꝺ. l.fi.C.de pac. quo ad vtraqꝫ bona dicat donationē nō valere tanqꝫ in fraudē le=gis factā.ſed quo ad futura dicunt pre=dicti doct.etiam donationem valere.nā nichil tam cōueniens eſt naturali equi=tati.ꝛc.inſti.de re.di.§.ꝑ traditionem. ꝛ latitudo cōtrahentium voluntatis pro=pter nimiam ſubtilitatē impediri nō dꝫ. C.vt acti.ab here.et cō.here.l.i.in fi.de con.ꝛ cō.ſtip.l.veteris.in fi.ꝛ ſicut de ꝑ=ſentibus:ita et de futuris reb⁹ ſuis qſqꝫ diſponere poteſt.C.de dona.l.ſpem.ff. de pac.l.pactū.l.fi.di.l.fi.C.que res pig. ob.poſ.l.iij.ff.ꝑ ſo.l.humanitatis.C.de na.li.C.qui bo.ce.poſſ.l.penul.ꝛ ibi no. Item iura ſimpliciter permittunt oīa bona ſeu oēs facultates poſſe donari.ff. de his que in frau.cre.l.omnes.§.luci⁹. in.l.iij.l.ſi filius.l.ſi totas.et quaſi ꝑ oēs l.ti.C.de inof.do.vbi per donationē om ne patrimoniū reperitur exhauſtū poſt mortem donantis et valet: intantum ꝙ ſi filij velint habere legitimā oportet ꝙ intentent inoffi.do.querelam. ergo cum ſpecialiter nullus tertius reſtringat po=teſtatem donandi ad bona preſentia tā=tum vt ipſa tm̄ donari liceat et non fu=tura:ſequitur ꝙ ſub generali iuris per=miſſione omnia bona poſſe donari pote ſtas donādi futura etiā cū bonis ꝑſenti bus de iure cōprehendiť.ex quo ſpecia=liter nō ꝓhibeť.ar.l.ꝑcipimus.C.de ap. Itē libera facultas diſponēdi de rebus ſuis cuilibet eſt cōceſſa:ſiue per teſtamē tū:ſiue per pollicitationem: vel votū.vt patet in oibus titulis.ff.C.et inſti.de te ſta.ꝺ dona.ꝛ pollicita.ꝛ.ff.a ti.ſi cer.pe. vſqꝫ ad fi.li.et iſtis qs priuari nō debet niſi ꝓpter delicti penā.ff.de.pe.l.moris .§.ſunt aūt.qui igitur nō delinquūt re=manent in iſta voluntate diſponendi de rebus ſuis pro libito ſue voluntatis.C. man.l.in re mādata.l.libertas.ff.de ſta. ho.et dicit Bal.in.ꝺ.l.fi.C.de pac.ꝙ ip=ſe credit ꝙ mulier pōt in dotē dare ola bona ſua preſentia et futura.quia pote=rit de dote teſtari.ſed cum mulier poſſit de iure facere pactum marito ſi ſuperui xerit de lucrando totam dotē.C.de pac. con.l.ex morte.in auť.de equa.do.coll. viij.dicēdum eſt ſm eum ꝙ poterit pre=ſentia ꝛ futura donare. ꝛ hoc ꝓ.in.l.he=reditas.C.de pac.cō. vbi ſup bonis fie=

heres non ha=betur ſi ...e bōis

Donari poſſunt ola bo=na.

Dos in oib⁹ bo=nis aſſi=gnari poteſt.

bat pactũ qđ volebãt valere vt teſtamen
tũ et iſtud fieri nõ põt: ſed titulo pro do=
te habere potuit vir ſi hoc agebãt vir et
vxor. vt ibi dicitur a ↄ̃rio ſenſu. fa. l. mulier
ff. de iu. do. vbi maritus hꝫ oĩa bona vxo
ris poſt eius mortem: ⁊ creditores vole=
bant cõuenire maritũ: vt heredẽ: ⁊ ibi di
citur ꝙ non poſſunt: lꝫ habeat oĩa bona
vxoris titulo dotis. ſic ptꝫ ꝙ de preſenti
bus ⁊ futuris fuit pactum factũ marito
ꝑ vxorem: qꝛ ſi de bonis ſuis ſimpliciter
fuiſſet factũ pactũ nõ venirẽt futura. iux̃
no. ꝑ glo. ⁊ doc. in. d. c. fi. C. que res pig.
ob. po. l. fi. §. ij. ff. de leg. ij. Bald. in. d. l. fi.
Bona C. de pac. Itẽ poſſum oĩa bona mea vẽ=
ſua oĩa dere. l. i. C. de inof. do. cum ibi no. Bart.
põt q̄s in. d. l. fi. l. d. l. ſtipulatio. licet in mari ꝓ=
vẽdere. ciũ proijciatur. l. ſi libertus. ff. de ope. li.
nec habet filius reuocatoriã. Cy. in. l. i.
C. que in frau. pa. ergo etiã poſſum oĩa
donare: et admittit eccleſia talẽ donati=
onẽ. ar. l. iubemus. C. de ſacroſan. eccle.
et tamen ſi eſſet contra bonos mores ec
cleſia non admitteret. quia non vult ali
quid turpe. c. fi. de pac. pro. l. l. ſi vnꝗ̃. C.
de reuocã. do. in. c. fi. xvij. q. fi. vbi de ri=
gore iuris valuit talis donatio. et lex et
eccleſia admittũt: ſed ꝓpter nouã crea=
tionẽ filioꝝ ex quadã eq̃tate reuocatur.
Nec ob. ꝙ ꝑ talẽ donationẽ auferẽ libe=
ra facultas teſtãdi / ſaltim indirecte. qꝛ
cũ nulla bona ſit habiturus heres: recu
ſabit adire hereditatẽ. qꝛ dicta rõ de iu=
re nõ ꝓcedit. legiſlator em̃ nõ fuit adeo
ſollicitus: vt q̄s habeat heredẽ ꝙ clau=
dat liberũ arbitriũ diſponẽdi de rebus
Falci= ꝓprijs. patet: lex falcidia eſt inducta ad
dia põt i= hoc: vt quis habeat heredem: ſed teſta=
hiberi ꝑ tor põt inhibere falcidiam. in auẽ. de he=
teſtato= re. ⁊ fal. §. ſi vero expreſſim. coll. i. in auẽ.
rẽ. ſed cum teſtator. et ibi Bar. ⁊ Bal. C. ad
l. falci. ergo patet ꝙ quis poteſt abdica=
re a ſe per que prohibiturus eſt habere
heredẽ. et tenet Bar. in. l. marcellus. ff.
ad trebel. ꝙ teſtator poteſt ꝓhibere tre=
bellianicã quartam que expreſſe et fina=
liter ꝓpter hoc ſolum eſt introducta vt
quis habeat heredem. inſti. de fideicom
miſ. here. §. ſed quia. Bar. in di. auẽ. ſed
cum teſtator. vbi docto. et ſic ſm̃ Barto.

poteſt quis abdicare illa per que poteſt
habere heredem. qua ratione manifeſte
concluditur ꝙ poteſt quis facere huiõi
donationem non obſtãte dicta ratione.
Item ſi dicta ratio procederet: videlicet
ꝙ prohiberetur dicta ratione: quia quis
nõ haberet heredẽ. ſequitur ꝙ nõ vale=
ret arrogatio per quã nõ ſolum bona ac
quiſita: ſed acquirenda transferebanẽ. ⁊
non ſolum non poterat arrogatus ha=
bere heredẽ: ſed nec teſtari. et tñ de iure
permittebatur nõ habita cõſideratione
ad hoc haberet heredẽ vel non. inſti. de
arro. in ꝓn. de ca. di. §. minima. qui. mo.
te. infra. §. alio. ⁊ ſi dicatur ꝙ ille titulus
de acqui. ꝑ arro. eſt in aliquo imutatus
ideo nõ eſt arguendũ ex eo. l. i. C. de la.
liber. tñ adhuc ẽ attẽdendũ ꝙ legiſlator
non cõſiderauit illã rationẽ haberet q̄s
heredẽ vel nõ ideo pari modo arguẽdũ
eſt. ꝑ no. ff. de coniũ. cũ emã. lib. l. i. l fi. i.
glo. Et eodẽ modo arguendũ eſt de in=
greſſu monaſterij: ꝑ quẽ q̄s oĩb⁹ bonis Mon
ꝓſentibus ⁊ futuris teſtamẽti factiõe et aſterũ
herede priuaẽ. d. auẽ. ingreſſi. et tñ valet greſſi
igreſſus nõ habita ↄſideratiõe ad dictã ꝓuat
rõnẽ nõ habẽdi heredẽ. Itẽ ꝓ rebus exi bus t
guis nõ dꝫ legiſlator hoies maximis a= nis.
ſtrictionib⁹ ꝑgrauare. in auẽ. de inſtru.
fi. ⁊ cau. §. ⁊ hec diximus. col. vi. ſꝫ ſi pro
eo ꝙ habeat q̄s heredem interdicaẽ ſibi
cõmerciũ donatiõis crimioſi loco habe=
biẽ ꝑ impoſitionẽ talis pene. d. l. moris.
itaqꝫ nimis grauaretur ſi perderet gau=
diũ qđ donator habet de ſtabilitate ꝑ ip
ſum facte donatiõis: ⁊ ſic haberet dam=
nũ ex ſua liberalitate: qđ eſſe non debet
ff. de edil. edi. l. ad res. quare nõ videẽ ꝙ
legiſlator adeo curauerit ꝙ quis here=
dem habeat: vt in aliquo velit ſue libe=
ralitati derogare pro tam modica re ſi=
cut eſt habere heredẽ: cum multũ ſit cõ
mune queꝫ ſine herede decedere. C. ad
trebel. l. pe. de here. decu. l. pe. ſi impe. li.
ſo. l. i. lib. x. et ſic qđ in eius fauorẽ eſſet
introductum in eius leſionem retorque
retur quod eſſe non debet. l. quod fauo=
re. C. de legi. Item etiã ille qui donat fu
tura multimode poterit habere bona q̄
nulli acquiri poſſunt niſi heredi. vt ſi le

Digitized by Google

ſetur ſibi et heredibus ſuis.C.de lega.
l.in annalibus.ff.de vſufru. accre.l.ſi ti
tio.quēadmo.vſufru.amit.l.repeti.⁊ in
caſibus in q̄bus.ll.ꝓuidēt heredibus ⁊
nō alijs: vt eſt videre in lege poſt.C.de
aduo.di.iu.in.l.le=
ge pragmatica.C.
de domeſt.et ꝓ.lib.
xij.cum ſi. Item ſi

renūciaſſe[a] aut ꝑuatū eē ſeu aliqd

quis paciſcaꝶ alicui vt heredi ſuo futu=
ro ille ſi erit heres ſol⁹ habebit.ff.ð pac.
l.auus.in fi.in auꝶ. de nō alieñ.aut per.
re.ec.§.emphi.col.ij.qð eſſe nō pōt viuē
te ſtipulatore.qꝛ viuentis nō eſt heredi=
tas.l.i.ff.de here.vel ac.ven. Item pona
mus ꝙ aliq̄s donat tali donatori : ita ꝙ
donatarius in rebus donatis nullū ha=
bet participiū: quo caſu donatarius nō
hꝫ cām cōquerendi. qꝛ donator poterat
vel alteri donare/vel nullomō donare.
⁊ ſic res donate remanēt in libera diſpo
ſitiōe illi⁹ donatarij q̄ antea donauerat
futura.in auꝶ. vt li.ma. et a.in ꝓn.colla.
viij.C.de bo. que li.auc.excipiꝶ. Iteꝫ in
tali donatione generali nō veniunt oia
bona:ſed excipiuntur feudalia que non
poſſunt ſine cōſenſu dñi alienari.de ſuc.
feu.c.i.nec ea comprehēderentur ſi que
habebat forte donator q̄ iuraſſet antea
non alienare in vita. de iureiur.veniēs.
et per glo.in.c.licet.eo.titu.in.vi. Bart.
in.l.ſi quis pro eo.ff.de fideiuſ. Pau.cō=
ſiꝶ.liiij. Itē poſſibile eſt ex poſt facto ta=
lem donationē in totū reuocari ſcilicet ꝑ
nouam ſuſceptionē liberorum: vt di.l.ſi
vnq̄s.vel per ingratitudinē per donata=
riū cōmiſſam.l.i.⁊ fi.C.de dona.c.ſi.e.ti.
Item adhuc in illa generali donatione
non veniunt ea que donator veriſimili=
ter in ſpecie non eſſet donaturus.ff. de
pig.l.obligatione. que res pig. ob.poſſ.
l.i.de reg.iu.in gñali. et ibi videꝶ innuere
Io.mo. Nec veniūt ea q̄bus indiget do=
nator pro corporali vita.ſed deducendū
eſt ne egeat.ar.ff.de re iud.l.inter eos. ⁊
id in quo poſſit teſtari et pro ala diſpo=
nere.ſi eñ ꝓ vita corpali ꝓuideꝶ: q̄tum
ꝓ alaꝝ ſalute eſt cura adhibēda.in auꝶ.
vt cum.de ap.cogno.§.ſi quis ex predi=
ctis.colꝶ.viij. ex quibus patet ꝙ per di=

Donatio gñalis feudalia ñ ꝯprehēdit.

ctam donationem nō priuabiꝶ donator
oībus bonis ſuis. nec ꝑ ꝯſequēs actiua
teſtamenti factione. ſed habebit in qui=
bus poterit teſtari. Nec ob.d.auꝶ.ingreſ
ſi.qꝛ ille q̄ nō eſt dñs reꝝ ꝓpter mutati=
onē ſtat⁹ ꝑſone ca=
pitis diminutionē
īportātis: vt mona
chus teſtari nō pōt:
vt ibi.ſed in caſu nſo donator non eſt ca
pite minut⁹.ſed adhuc libertatē et ciui=
tatē retinet:quapropꝶ nulla eſt actiua te
ſtamēti factione priuat⁹. et ꝑ hoc ptꝫ rñ
ſio ad.l.lex cornelia.ff.ð vul.⁊ pup. ſub.
q̄ loquiꝶ in filiofa.captiuo. Nec etiā ob.
d.l.ſtipulatio.qꝛ ibi loquiꝶ de pacto ſeu
ſtipulatiōe de futura ſucceſſione: ꝑ quā
quis aſtringit ſe metu pene ad aliquem
inſtituendū heredem.quod eſt ꝯ bonos
mores ex parte ſtipulatoris ſeu paciſcē=
tis.iō ſtipulatio ei⁹ odio ānullaꝶ.vt ibi.
In iſto ꝓo donatore eſt ſec⁹. qꝛ donata=
rius oīm bonoꝝ nō eſt ſucceſſor heredi=
tarius. Et pred.faciūt ꝙ poſſit q̄s cōſti=
tuere ꝓcuratorē ad acceptandū ⁊ ꝑmu=
tandū etiā bñficia in poſterū cōferenda.
ad hoc.l.iij.ff.de procu.c.non iniuſte. in
ꝓn.eo.tit.quod no. ꝑ Cy.in.l.i.C.etiā ꝑ
ꝓcu.in ſteg.re.pe.poſ.no.de ro.deci.iiij.
a ¶Renunciaſſe.valet renunciatio ta
cita beneficij facta in manibus nō ſui ſu
perioris.c.de multa. de pre.c.beneficiū.
de reg.iur.in.vi. Idē de renūciatione iu
ris ad rē.c.ij.de tranſla.pre.cum ibi no.
c.ſi electio.de elec.in.vi.de ro. deci.ccxc.
cccxxviij.ſecus in renūciatione iuris in
re:que nō tenet niſi fiat in manib⁹ ſupe
rioris.nec aliter renūcians ꝑdit dñium
et proprietatē bñficij:donec ſuꝑior renū
ciationē ratā habuerit.c.ſi.de renū.c.qð
in dubijs.et ibi no. Inno. ⁊ doc.e.ti. Io.
an.l.c.ex ore.de his q̄ fi.a ma.par.ca.in
regula is qui tacet.de reg.iu. in mercu.
Pau.in cle.i.de renū.ad hoc.l.legat⁹.ff.
de offi.pre.l.fi.C.de defen.ciui.vbi etiaꝫ
officiū publicū ſeculare non pōt q̄s a ſe ſeclare
abdicare ex priuata renūciatione. Bar. nō lꝫ ali
in.l.i.C.de pe.bo.ſub.li.x. Pañ.in.c.qð cui ꝑ ſe
dei timorē.de ſta.mo.l.c.ij.de reſti.ſpoꝶ.dimit=
ſuꝑior aūt dr̄ qui pōt inuituꝫ deſtituere. tere.

Bñficij renūciatio an poſſit fieri i manib⁹ nō ſuperioris.

Officiū publicū

Digitized by Google

ca.cum ex iniuncto.de here.no.Inno.in d.c.ſi.Jo.an.in.d.cle.Archi.in.c.delibe ratiōe.de of.leg.in.vi.Bal.in marga.in ꝓ.admittere.niſi beneficiū eſſet litigio ſum:tūc poſſet ei renunciari abſq; cōſen ſu ſupioris qñ ē ꝓ babile dubium: an habeat ius.c.ij.de ꝑt in iteg.re.no.Pan. in.d.c.qd l dubijs. ſecus ſi claruz eſſet illū hr̄e ius: lʒ litē patereť. ita intelli ge de ro.deci.cccxx.ſi tñ renūciatio ſpon tanee facta eſt i manibus ſupioris: licet nō admiſſa nocet renuncianti repetenti beneficiū.no.de ro.deci.ccclv.

Bñficiū litigioſum ſi ne licen tia ſupe riorʒ dimitti.

aliud egiſſe[a] p qd ius ꝓpriū auferat narratū ſit hmōi lr̄e in his nō preiudicet[b]: etiā ſi ſup ipſis gratia vel intētio narrātis fundeť[c]: niſi p teſtes[d] aut alia legitima cōſtiterit

a ¶Egiſſe. puta mādat ordinario aut alteri ꝙ ꝑuet titiū bñficio et alteri confe rat: qr titius cōmiſit homicidiū/aut ali ter eſt incapax.et no.ꝙ ꝑ lr̄as ꝑlatoꝝ nō probať crimē. ſed ob.c.cū in eccleſijs.de maio.ꝛ obe.cū ibi no.dic ꝙ vbi ageretur de modico ꝑiudicio: bñ crederet ſolis lit teris ꝑlatoꝝ: al's ſecus.et an ꝑ inſtrumē tū poſſit ꝓbari crimē alicui⁹ no.Jo.an. in regula ſemel.de reg.iur.in.vi.in mer. ꝑ glo.et doc.in.d.c.cum in eccleſijs.

b ¶Nō preiudicēt.ar.ꝙ hmōi littere in his caſibus nō faciūt etiā ſemiplenā ꝓbationē.et fa.tex.qui ſeqtur: niſi aliter appareat ꝑ teſtes.ꝛc.qui loqtur in plu rali nūero.nec ſufficeret ꝑ hoc vn⁹ teſtis cū lr̄is.ſic limita qd no.ſ.et hec eſt equa ꝓuiſio.grauis eñ erat cle.lr̄is.ꝑ quam poterat papa ꝑ ſolas ſuas lr̄as nocere cuicūq; ſcribēdo vt vellet. ſʒ ſpecialitas ibi erat ꝓpter auctoritatē pape ꝓ quo ē ſemp preſumendū.nam olim etiam ſoli eius verbo ſi in eo ꝑſeuerabat credebať etiā de his q̄ vidit ante papatū.c.cum a nob.de teſti.no.Jo.an.in.c.i.de renū.li. vi.in.ꝓ.ſtatuit.et in.c.ad apoſtolice. de re iudi.eo.li.Bal.in.l.iuſiur.C.de teſti. nemo enim illi contradicere poterat ſm hoſt.in.d.c.cū a nob.alle.xix.diſ.in me moriā.ix.q.iij.cūcta ꝑ mundū.ꝛ.c.ꝑ ꝑn cipalē.de of.dele.ex pte. Poterat tñ ei di ci ſm eū ſalua maieſtatʒ reuerētia aliqd eſt de quo nō recordamini: quia pleruq;

Pape ſolū ver bū olim facie bat ple nā ꝓba tionem.

vos fallit obliuio.xxiij.diſt.preterea.qd credebat verum Panor.in his in qbus papa hʒ liberā ꝑtātē: vt in bñficialib⁹ et ſpūalibus. ſʒ dubitabat in alijs cauſis ꝓphanis et inter laicos.per hunc autē tex.nō puto hodie fore credēdum ſoli ꝟbo pape in caſib⁹ his cōtētis et ſi.in graue preiudicium alterius: qr nec lit teris ei⁹ crediť qd ē cōforme diuino exē plo Joh.viij.c.ꝛ.ꝗ.i.ij.q.iiij. vbi chriſt⁹ noluit ꝙ ſibi crederet: ſʒ voluit ſe cōfor mare legi diuine dicēti. in ore duorū ꝛc. et indt.ſi duoꝝ teſtimoniū verū eſt: qua re teſtimoniū meū ꝛ pr̄is mei nō accipi tis.ij.q.i.deus omnipotens. vbi diciť ꝙ deus noluit punire pctā ſodomoꝝ: lʒ ſci ret tanq̄ deus: niſi ꝑus eos cōuinceret tanq̄ iudex.ꝛ in.l.diuina nullus ē caſus except⁹: nec alibi reperiť ꝯtrū ꝙ vni ſoli credať in graue preiudiciū alterius.

c ¶Fundetur.vt qr papa vel alius or dinarius confert beneficium qd narrat vacare per reſignationē aut ꝑ priuatio nē quā fecit de titio: aut mandat eū pri uari bñficio: qr dicit ſe prius eum excōi caſſe.olim aūt credebať lr̄is aplicis.l.d. caſibus.et ſi.in cle.lr̄is.de ꝓc.ſed verba narratiua ſup quibus non fundabatur intentio pape: non faciebant plenā fidē c.ſi papa.de priuileg.

d ¶Teſtes.i.depoſitionē teſtiū etiam nō inſcriptoꝝ in lr̄is.ad hoc.c.cū iohēs cū ibi no.de fide inſtru.vel intellige niſi hmōi littere habeant ſubſcriptionem te ſtium. Sed an requiratur ꝙ debeat fie ri inſcriptio manu ꝓpria ipſoꝝ teſtium an debi an ſufficiat ꝙ ordinari⁹ inſcripſerit nola ant ſe teſtiū in litteris ſuis? Jo.and.dicit in.c. ſubſcri poſt ceſſionē.de pro.ꝙ lr̄e epi non ꝓbant bere. niſi habeant ſubſcriptionē.et videť vel le ꝙ ſubſcriptio debeat fieri manu ipoꝝ teſtium ſubſcribentium.qr alias ꝑ ſub ſcriptionē nō eſſet plene prouiſum frau dibus: cum apponens furtiuum ſigil lum ſubſcriberet ſeu inſcriberet teſtes nunc mortuos tpe date ipſius ſcripture

Teſtes

viuos ꝛ ſic non poſſet reprobari. ad hoc qđ no.i.c.ex tenore.de teſti. lʒ do. Anto. videat̃ velle in.d.c.poſt ceſſionē.ꝙ ſufficiat inſcriptio teſtiū facta ꝑ ſcribentē litteras: ſicut fit in inſtrumēto.per.c.ij.de fide iſtru.c.i.de procu.ſʒ Panor.ſequitur opi. Jo.an.i.d. c.poſt ceſſionē. per d.c.i.in fi.de procu.

documēta[a]. Datū[b] in ceſſiōe publica hui[c] ſctē ſynodi i eccl'ia[d] maiori

littere ſigillate ꝛ ſubſcripte habent vim publici inſtrumenti.et in.d.c.cum a nobis.ver.nec ad hec deci.ro.ccccij.vbi dicūt ꝙ etiā in preiudiciū apoſtolici expectātis tales lr̃e a teſtibus ſubſcripte faciūt fidem. ꝑ pređ. patʒ nō ſufficere ꝙ hmōi lr̃e ſint ſubſcripte a ſecretario vel notario epi.

cū faciat ibi mētionē de ſubſcriptione.et verbū ſubſcriptio cōprehendit ꝓprie:et ſm cōem vſum loquēdi ſubſcriptionem in fine factā manu teſtium.vnde dicitur ſubſcriptio quaſi ſubtus ſcriptio. Item cū i litteris ꝓuatis requirat̃ ſubſcriptio ipſorū teſtiuʒ.l.ſcripturas.C.qui po.in pig.ha.no.doct.in.d.c.ij. de fide inſtru. ergo in iſtis cuʒ magis attrahantur ad naturā priuatarum ꝙ̃ publicarū: cū iudex nō ſit ꝑſona publica in ſcribendo.et facit.c.quoniam.de ꝓcu.vbi tex. in defectu notarij req̄rit inſcriptioneʒ ſeu ſubſcriptionē duorū virorum idoneorū.igitur eadē ratione idē dicendū eſt in extraiudicialibus: vt non credat̃ litteris epi ſeu ordinarij in preiudiciū alteri⁹ / ſi nō habeāt ad min⁹ ſubſcriptionē duorū. et mouetur Panor.alia rōne:quia voci epi nō credit̃ in preiudiciū alterius.vi.q.ij. ſi tantū.xi.q.iij.ſi eps.d.c.quoniā. ergo nec litteris ſuis cū is qui inducit̃ ad falſum dicēdum: nō min⁹ induci poteſt ad ſcribendū ꝛ ſigillum ſuū apponendū et inſcribendū teſtes q̄ nunc mortui ſunt: tēpore date litterarū viuos . omia enim iſta pendēt a volūtate ſua:ꝛ pauperi innocenti deficiet probatio negatiue:et ſic erit in facultate ordinarij quodāmodo necandi ſiue ſpoliādi ſubditos ſuos faciendo litteras modo p̄dicto:qđ eſt contra oēm equitatē.et ſi iura deficerent nō deficit ratio ꝛ aperte mens.d.c.quoniā. d.c.ſi tantū. vbi autē huiuſmodi littere haberēt ſubſcriptionē duorū teſtium facerent fidē in caſibus huius textus/ꝛ ſimilibus: ſiue ſint ꝓmulgatorie/ſiue diſpoſitiue/ſiue teſtimoniales: atteſtātes tamē factū de p̄ſenti ſm datā litterarū. probatur in.d.c.ij.de fi.inſtru. vbi tales

Epi litter; nō credit̃ i alteri⁹ preiudicium.

a ¶ Documenta.puta per inſtrumēta autētica vel per confeſſionē partis: aut ratificationem ſubſequentem / tacitam vel expreſſam.

b ¶ Datū.ar.ꝙ lex ſiue ꝯſtitutio debʒ redigi in ſcriptis cū data.ad hoc.Ị.§.ſe. ff.volentes.vbi mādantur iſte conſtitutiones regiſtrari. Sʒ an ſcriptura ſit de ſubſtātia legis: varie fuerūt opiniones īter legiſtas in.l.i.C.de leg.vide Jo.an. in regula:nemo poteſt.de reg.iur.in.vi. in mercu.de ro.deci.ccl.Spe.ti.de lega. §.finitur.ver.q̄d ſi legatis.Bart.i.l.ij. ff.de vulg.ꝛ pu.ſub.Bald.in pro.li.feu. in.l.humanū.C.de legi.Hen.in.c.a nobis.de ſen.excō. Panor.in.c.i.de ꝯſti.in c.i.de poſtu.p̄la.in.c.paſtoralis . de fide inſtru.vbi placet ſibi opinio ꝙ regulariter ſcriptura non ſit de eſſentia ꝯſtitutionis:ꝛ ſic ꝙ poſſit ꝓbari ꝑ teſtes.facit.c.i. de renun.lib.vi.vbi ſucceſſor redegit in ſcriptis ꝯſtitutionē predeceſſoris ne traderetur obliuioni. inſti.de iu.na.§.ex nō ſcripto.ver.ſed qđ prīcipi.vbi ſola volūtas prīcipis cū effectu facit legē.ad hoc c.ſi romanorū.xix.diſ.vbi ꝯſtitutio ligat etiā ſi non ſit redacta in volumie iuris. vtile tamen eſt redigere legē in ſcriptis: vt cōſeruet̃ illius memoria.arg.c.ſignificauit.c.albericus.de teſti.

Lex an debeat ſcribi d neceſſitate.

Cōſtitutio d neceſſitate nō req̄rit ſcripturā.

c ¶ huius.baſilieñ.

d ¶ Eccl'ia.arg.ꝙ tabellio in inſtrumēto dʒ apponere locū initi ꝯtractus. patʒ in.c.quoniā.de pro.ibi loca ꝛc. ij.q.viij. libellorū.C.de con. ꝛ com.ſtipu.l. optimā.ꝛ ibi Cy.et Bal.inſtitu.de inuti.ſtipu.§.item verboꝝ.c.abbate.§.ex his.de re iudi.li.vi.vbi Joh.an. ꝛ doc.in tantū ꝙ non valeret ꝯſuetudo ꝙ inſtrumentū fieret ſine loco.de ro.deci.ccccxl.et quia

Locus eſt i inſtrumēto ponēdus.

P

Digitized by Google

hec littera loquiť ſpecifice de eccleſia: facit ꝙ non ſufficiat ponere ciuitatẽ vel caſtrũ pro loco in inſtrumẽto: ſed opoꝛtet ꝙ ſpãlis loc⁹ expꝛimať. ad hoc data. vi. ibi apud ſctm̃ petrũ. qḋ vult Joh. an. in d.c. abbate. l no. ad hoc auť. q. mo. na. effici. le. §. q̃tum vero. coll. vi. vbi etiã dom⁹ ſcribitur. de hoc in Spec. ti. de inſtru. edi. §. ij. Joh. an. in addi. eo. ti. §. poſtremo. ver. q̃d ſi locus. Bar. in. l. de pupillo. §. qui nũciat. ff. de no. ope. nũ. in. l. lecta. ff. ſi cer. pe. Jo. an. ⁊ moder. in. c. i. de fi. inſtru. Sed dic ꝙ circa ſolennitatẽ inſtrumẽtoꝝ multũ attendiť ↄſuetudo loci vbi fit inſtrumẽtum. in auť. vt ꝑpo. no. impe. §. ſi qua. col. v. de fi. inſtru. cuȝ dilect⁹. ff. de aqua plu. arcẽ. l. ſi pꝛius. §. recte placuit. ⁊ ibi Bar. Bal. in. l. cõparationes. C. de fi. inſtru. vbi dicit locũ non eſſe de ſubſtãtia ſi eſt ↄſuetũ inſtrumentũ certo loco fieri. ideo ſi gñalis ↄſuetudo habet ꝙ ponať illa gñalis loci inſcriptio ſufficit. ſi vero nõ ſit talis conſuetudo: tunc requiriť ꝙ locus ſpãliter apponať. no. Lap. l. d. c. abbate. niſi in expreſſione gñali tacite includereť locus ſpecialis: tũc ſufficeret. ita ꝓcedit qḋ diciť de ſtilo curie in data litterarꝝ apoſtolicarũ ꝙ ſufficit gñalis locus: qꝛ notoꝛi⁹ eſt loc⁹ vbi papa manet in ciuitate. ſi tñ ſpecialis locus non expꝛimať / non propter hoc viciareť inſtrumẽtũ: ſed fieret ſuſpectum ⁊ incũberet ꝓducenti illud ſpecialem locũ declarare per teſtes. C. de pro. l. iubemus. de fal. l. fi. c. cũ iohannes. de fide inſtru. no. Domi. in. d. c. abbate.

Inſtrumẽti ſolẽnitas ſerueť ſꝫ ↄſuetudinẽ.

basilieñ.[a] ſolẽniter celebꝛata nono[b]

a ℂBaſilienſi. nota ꝙ eccl̃ia cathedralis denolať a loco: ſine expꝛeſſione certi nois ſeu illius ſancti: ſub cuius vocabulo eccleſia eſt cõſtructa. no. in. c. q̃uis. de pꝛeben. in. vi. ꝙ de ſtilo romane curie eſt ꝙ quãdo facit mentionem de eccleſia cathedrali nõ expꝛimať in lr̃is nomẽ eccleſie. pꝛo quo. c. dudũ. i. et. ij. c. bone. i. ⁊. ij. c. cumana. de elect. ſecus qñ fit mẽtio de eccleſijs inferioꝛibus. al's littere eſſent ſurrepticie: qꝛ contra ſtilũ curie. vñ concludit ꝙ ſi mandať ꝓuideri alicui in eccleſia ſancti petri bonoñ. et nõ reperitur ibi aliqua eccleſia ſub iſto vocabulo / niſi ſancti petri: nõ valet gr̃a ꝓpter expꝛeſſionẽ illius nois ſancti petri cõtra ſtilũ curie. de cri. fal. c̃. graui. qḋ no. doct. l. c. ad audientiam. de reſcrip. c. ad noſtram de confir. vti. ꝙ niſi ſtil⁹ curie ſeruetur ſunt littere ſuſpecte de falſo: niſi p lr̃as appareat aliter papã intellexiſſe de cathedrali. Panoꝛ. in. c. ſacroſctã. de elect.

b ℂNono kalen. i. nono die ante kalẽdas apꝛilis: qui eſt dies. xxiiij. martij. et de kalendis / nonis / ⁊ idibus no. ſup data. vi. ff. de verbo. ſig. cũ biſſextus. Spe. ti. de inſtru. edi. §. ij. Et facit iſte tex. ꝙ leges ⁊ ↄſtitutiones debent regiſtrari cuȝ die ⁊ anno: valerent tñ ſine die ⁊ cõſule. l. i. C. de no. C. cõ. ver. et ſi que. no. in. l. ſi die ⁊ qua. C. de diuer. reſcrip. ſed inſtrumẽta publica non valerent ſine die ⁊ conſule. no. in auť. vt pꝛepo. no. impe. coll. v. no. in. c. inter dilectos. de fide inſtru. ad hoc c. quoniam. de pꝛo. c. abbate. §. ex his. de re iudi. li. vi. ⁊ ibi Joh. an. in no. ſcripturẽ pꝛiuate. ſic. l. cũ tabernã. §. idem queſiijt. ff. de pigno. ⁊ ibi Bar. ⁊ Bal. et in pꝛima ↄſtitut. ffoꝝ. per illũ. §. idem queſiijt. glo. xxv. q. ij. §. reſcripta. ẏ. ſi qua. Bald. in dicta. l. i. §. quibus. C. de no. C. cõpo. Spec. titu. de pꝛocur. §. ratione. ver. ſed quid ſi in mãdato. ⁊ titu. de inſtru. edi. §. nũc dicendũ. vbi Joh. an. in addi. ſentit Hoſtiẽ. in. d. c. inter dilectos. Panoꝛ. in. c. ij. de fide inſtru. dicit ꝙ aut agiť de ſolo pꝛeiudicio ſcribentis: et nõ exigitur dies nec ↄſul / aut locus / aut ſimilia que ſunt de ſolẽnitate publici inſtrumẽti. d. §. idem queſiijt. Uult Joh. an. in. d. c. inter dilectos. in. d. c. abbate. ad hoc. ff. de pigno. actio. l. titius. depoſi. l. publia. §. fi. xxvij. q. i. oẽs femine. ff. de pꝛocu. l. cuȝ de ldebito. de fi. iſtru. ſi cautio. nec ſubſcriptio Bar. in. l. ſcripturas. C. qui po. in pigno. habe. l. cum antiquitas. et ibi Bal. de teſtamen. d. §. idem queſiijt. ⁊ ibi Bar. nec ſigillatio. Bar. vbi. ſ. in. l. ad teſtium. ff. de teſta. ita intellige Bal. in rubꝛica. C. de fide inſtru. vbi dicit ſimplici

Leges regiſtrẽtur cuȝ an no.

kalendas aprilis. Anno[a] domini[b] M.ccccxxxvi.

DEmū[c] ꝯclusit ꝓlibata ꝯgregatio[d]: vt decreta ipa de q̄bus[e] visuꝫ est ꝙ debeāt simpliciter[f] acceptari ex nūc simplicitꝰ acceptētur[g]:

ter non requiri diē in scriptura priuata: aut agiꝰ de preiudicio alterius saltē secūdario: et tūc aut dies venit necessario ꝓbanda ⁊ requiritur: puta dico me priorem in ypotheca: tu dicis te priorē ⁊ producis scripturā priuatā vbi non apparet de die obligationis: certe ego sum ꝓferēdus: qꝛ probatio tua tā͡q incerta michi non preiudicat. arg. c. in presentia. de proba. quod voluit Bar. in. d. §. idē quesiīt. idē putat vbi ex non appositione diei auferretur alteri parti defensionis copia: vt in q̄stiōe quā facit Host. et Specu. locis ꝓallegatis. puta ꝓducit instrumentū ꝓcuratoriū manu priuata confectū sine die: nō dꝫ valere in ꝓiudiciū aduersarij: cū non possit probare an ante cōstitutionis ꝓcurator esset excōicatus: vel an sit reuocatus ꝑ ꝯstitutionem alterius ꝓcuratoris. et his casib⁹ intellige Bal. in. d. l. scripturas.

a ¶Anno. supple currente. et est cōsuetudo notariorū: qui scribunt anno a natiuitate dñi. M.cccclxxxvi. q̄ nūc currit: cū tñ annus nō sit cōpletus. Unde dicit cardinalis florentinus in. c. iuuenis. de spōsalibus. ꝙ melius videnꝰ dicere florētini: qui ab anno incarnationis cōpleto incipiunt. modū tamen ꝓmissum saluat ꝯsuetudo q̄ detrahit de ꝓprio significato. ff. de fundo instru. cū delanionis. §. asinam. sed olim solebat dici currēte anno natiuitatis: ⁊ tūc erat ꝓpria locutio: sed ꝓpter breuitatē quidā omittūt ⁊ dicūt simpliciter anno a natiuitate sine verbo currēte. ⁊ vide Bal. in. l. imperialis. de pa. constan. Annus dñi qñ incipit.

b ¶Domini. supple a natiuitate. Nā anni dñi a natiuitate cōputantur. ꝰ. de collatio. c. i. in data. de paci. posses. c. i. in fine. da specta. in eccle. non faci. c. i. in fi. Sed florentini computāt ab incarnatione: vt in. c. In nomine domini. xxiij. dist. ita computabant annos Eugenij quarti. et in hoc standū est consuetudini. nota Specu. titu. de instru. editio. §. ij. prima tamen computatio a natiuitate rectior est. De ro. decisio. liij. Panormi. in c. inter dilectos. de fide instrumē. Gallici tamen vulgariter computant annos a resurrectione domini. de ro. decisio. cxi. Ista autem cōputatio diuersificatur ꝓm diuersitatē gentium. glo. in clemen. i. in ver. ex tēpore. de sum trini. glo. i rubrica. C. de indictionib⁹. Barto. in. l. libellorū. §. si accusator. ff. de accusationibus. Anni cōputātur a resurrectione in frācia.

DEmum. vsqꝫ ad finem. Primo ponitur conclusio ecclesie gallicane bituris facta sup acceptatione decretorum basiliensium. Secundo eiusdē supplicatio ad regem super protectione dictorū decretorum. Tertio regis approbatio mādantis huiusmodi decreta in regno publicari. Quarto iniungit omnibus suis officiarijs et subditis ꝙ illa omnino seruent et tueantur. secunda ibi: eapropter. tertia: nos igiꝰ. quarta: quocirca.

c ¶Demum. id est finaliter.

d ¶Congregatio. ecclesie gallicane bituris facta.

e ¶De quibus. ꝰ. de aucto. gene. cōci. c. i. et. ij. de elect. c. et quia. cō. fri. ap. c. i. de paci. posses. c. i. quomō diui. offi. sit cele. cum alijs cap. sequen.

f ¶Simpliciter. id est sine aliqua modificatione vel distinctiōe. l. cotri. ff. pro soc. Bald. in. l. manifestissimi. C. de fur. vbi per eum quomodo intelligatur simpliciter. et in. l. ea que. de condi. indebi. in. l. eam quam. C. de fideicom. Bart. in l. i. ff. de vulg. ⁊ pup. sub. Simpliciter q̄liter accipitur.

g ¶Acceptentur. non hesitatione potestatis et auctoritatis condentis ⁊ promulgantis: scilicet ipsius concilij basiliensis: sed quatenus commoditatibus tēporibus et moribus regionum ⁊ personarum regni cōgruere visum est. ꝰ. in prohemio. in fine.

ꝛ execution̄ ſoꝛtiātur atq; exnūc[a] effectui realiter mācipentur. Et ſimiliter illa[b] decreta circa q̄ fuerūt facte p̄notate modificatiōes: de q̄bus ſupius dictū eſt exnūc cū ipſis ſcilicet modificationib⁹ acceptent̄ prout etiā acceptātur ſub ſpe: ſcilꝫ ꝙ ipē modificationes per ſacrū cōciliū admittentur[c]. Pro quo regij oratores inſtabūt vice regia[d] eccl'ie regni ꝛ delphinatus. Et poſtremo viſum fuit p̄dicte cōgregationi inſtandū[e] foꝛe omnino[f] apud[g] regem vt ipſe exnūc decreta eadem iuxta modos[h] p̄notatos acceptet et approbet[i] mādando diſtricte exnunc curie[k] parlamēti ꝛ aliis iuſticiariis regni ꝛ delphinatus ac alioꝝ dominioꝝ regni: quatenus de pūcto in punctum p̄miſſa inuiolabiliter et imperpetuū obſeruent et obſeruari faciant: tranſgreſſores ꝛ ꝯtra faciētes taliter puniēdo ꝙ ceteris in poſterum cedāt in exēpluꝫ[l]. Et ſuper hoc cōficere pragmaticam[m]

a ¶ Exnunc.i.a die date p̄ſentiū abſq; alia publicatione: vt.j.ver.volētes.hoc enī ver.nūc p̄ſens tp̄s ſignificat.ff.de noua.l.quotiēs.de neg.geſ.l.qui ſine.in fi. ſed dñi de parlamēto nuꝝ aduiſarūt ꝙ turn⁹ nolationum deceteroincipiet a paſcha ꝓximo.

b ¶ Illa.vt.ſ.de elec.c.i.ꝛ.ij.de col.ca.i.de cau.ca.i.de nu.et qua.car.c.i.de anna.c.i.

c ¶ Admittent̄.nō fuerūt tamē p̄dicte modificatiōes admiſſe p ꝯciliū baſilieñ. qꝛ diſſolutum fuit antecꝫ ei relate fuiſſent. Et ideo p hūc textū voluerūt quidā dicere nolatiōes nō debere ſoꝛtiri effectū cuꝫ ſint modificatōes addite p eccl'iaꝫ gallicanā.ſ.de colla.§.itē placuit.ꝛ.§.ſeq.modificatiōes autē nō fuerunt acceptate: niſi ſub mō ꝙ referrentur ad cōcilium baſilieñ.ꝛ per illud admitterent̄ vt hic.ꝛ.ſ.de coll'.c.i.ver. adijciens. Et vide quid ibi no.ꝛ in dicto.§.item placuit.in verſi.capellaniis.

d ¶ Vice regia.i.loco regis.l.ij.C.de adop.nā qui per aliuꝫ facit: p ſeipm̄ ꝛc. c.qui facit.de reg.iur.li.vi. et oīa noſtra facimus: q̄bus auctoritatē impartimur l.i.ver.oīa enī.C.de ve.iur.enu.c.ſi apoſtolice.de p̄ben.in.vi.et cum oratores vicem regiā ꝛ eccl'ie gallicane gerāt: debēt honorari in loco in ſeſſione ꝛ aliis: ſicut rex ꝛ eccleſia quoꝝ perſonā rep̄ſentant. ad hoc.c.p̄cipimus.xciij.diſ.c.ſane.ij.et qđ ibi no.Panoꝛ.de offi.delega.Hoſt.in p̄ncipio ſum.xxi.diſ.in nouo.ij.q.v.habet.xcvij.di.nobiliſſimus.glo.de ſentē.excō.cū voluntate.ad hoc qđ no.Bar.in l.filius.in.l.vicarius.ff.de lega.

Oratores regij vt rex ſunt honorādi.

e ¶ Inſtandū.i.ꝓſequēdū cū magna inſtātia.nā inſtare eſt aliq̄d ſepius ꝛ diligēter petere.c.di.priſca.de renū.quidam.c.ab eo.de appel.cum ſi.

f ¶ Omino.i.cū p̄ſeuerantia et vſq; ad effectū.ꝛ đ hoc ver.no.ſ.de ꝯcu.c.i.§.i.et.§.publici.

g ¶ Apud.per d.ſcribit̄. qñq; capit̄ pro in.c.ſtatutū.in princ.de p̄bē.in.vi.no.Archi.in.c.fi.de conſue.eo.lib.

h ¶ Modos.i.modificationes.

i ¶ Approbet.q̄ꝛ iſt̄ regie dignitatis intereſt.ſ.i pro.§.cuꝫ itaq;.ꝟ.eadēq;.

k ¶ Curie.de qua ſ.de cau.§.itē fuit concluſum.

l ¶ Exēplū.ſic pena vni⁹ dꝫ eē met⁹ multoꝝ.ff.đ peñ.l.capitaliū.§.famoſos.l.aut fctā.§.fi.ff.đ iniur.l.eū q̄.ff.đpoſi.l.bona fides C.ad.l.iul.repe.l.i.c.i.de male.cū ſi.

m ¶ Pragmaticā.pragmatica ſanctio dicit̄ ꝓprie illud qđ princeps de cōſilio ꝓcerū ſancit: ꝛ ſtatuit ꝓ rebus cōib⁹ et vniuerſitatis.C.de diuer.reſcrip.l.fi.in fi.l.fi.C.de do.et pro.li.xij.l.ij.C.de nouo.C.cō.§.ꝛ ſi que.de iuſti.co.cō.l.i.§.ſi que.vbi glo.no.in.§.reſcripta.xxv.q.ij.in.l.iubem⁹ nullā.C.de ſacroſan.eccle.in auf.qua in ꝓuicia.vbi de cri.agi opꝫ.in.l.nō aliter.C.de pala.ſa.lar.li.xij.in c.fundamēta.de elec.li.vi.et ſcribentes pragmaticas ſanctiōes lex vocat pragmaticos.ff.de peñ.l.moris.§.ſolet.d.l.

Sāctio pragmatica quid dī.

ſanctionē[a]. ¶ Eapropť nobiſ hu=
militer ſupplicauerunt memorati[b]
archiepī / epī / capitula notabilia/
decani/abbates/ceteriqꝫ p̄lati ꝛ vi
ri eccľiaſtici atqꝫ ſciētifici vniuerſi
tatū ſtudiorū gn̄aliū regni eccleſiā
predictā regni ꝛ delphinat⁹ noſtro
rū predictoꝝ rep̄ſentātes: quatin⁹
eoꝝ deliberationib⁹ ꝛ ꝯcluſionib⁹
ſic ſcd̄m deū iuſticiā et ſinceritatē[c]
ꝯſcientiarū ſuarū acceptis tam re
ſpectu prefatorū decretoꝝ ꝛ cano=
nū ipſius ſacroſancte gn̄alis ſyno=
di Baſilieñ. q̄ aľs in his q̄ pro vti
litate reipublice eccľie regni ꝛ del=
phinatus noſtroruꝫ fuerunt inter
eoſdē deliberata ꝛ cōcluſa regium
noſtrū ꝯſenſum prebere:eaqꝫ ꝑte=
gere efficaciter ꝛ exequi: ac īuiola
biliter p oēs ſubditos nr̄os obſer
uare facere ꝛ mādare dignaremur
¶ Nos igiť[d] attēdentes q̄ ſicut ſa
cerdotes[e] debitores ſunt vt verita
tem[f] quā audierunt a xp̄o[g] libere[h]

fi.aliqn̄ capitur pro annotatione que fit
de rebus priuatis.l.iubem⁹.C.de ap.ſi=
ue ꝑ atteſtatione facta per principē pro
ꝑmutatione facta cū re eccleſie.in.c.i.de
☞ rerū ꝑmu.vbi glo. Et beat⁹ Ludo.fecit
vnā pragmaticā ꝑ
iuris cōis i electio=
nib⁹ ꝛ collationib⁹
beneficiorū defen=
ſione. ſimiliter hec
pragmatica eſt de=
cretorū baſilienſiū:
imo iuris cōis ꝯſer
uatio.j.ver. nos igi
tur.ibi.ꝛ ſanctoruꝫ
patrum.s̄.in ꝑhe.
§.quib⁹ ad plenū.
ver.qualiter.
a ¶ Sanctionem.
ꝯtra quā inuehitur
papa pius i orōne
reſponſiua quā ha
buit in cōuentu mā
tuano ad orationē
legatorū gallicoruꝫ
q̄ incipit reſpōſuri.
ꝛ Arch.turo. in tra
Prag= ctatu cō. pragma.
maticū ſꝫ q̄d aliud ipugna
ipugnā re nitūtur: niſi ius
tes im= cōe iura antiq̄ ſan=
pugnāt ctorū patrū tā ſalu
ius cōe bria tam vtilia:que
q̄diu obſuata fue=
re eccľia dei fruct⁹
honoris ꝛ honeſtatis felici vbertate pro
durit ꝛc.ꝛ ex ei⁹ ꝯtēptu ꝛ infractōe eccle
ſiaſtic⁹ ordo ꝯfundiť:miniſtri idigni ꝑ=
mouētur:aiaꝝ cura negligiť: pauperes
innumeris diſcriminib⁹ ſubijciunť:mul
taqꝫ alia incōuenientia haud toleranda
ſequūtur enumerata.s̄.in ꝑhe.ꝛ de col=
la.c.i.in prin.de cau.c.i.in prin. ꝛ per cā
torē pariſieñ. in remonſtrā.pragma. et
vide q̄d dixi in pro.§.ij.in ꝟ.martini.
b ¶ Memorati.s̄.in pro.§.q̄b⁹ attente.
c ¶ Sinceritatē.quā habere debemus
Pau.dicente:glia noſtra hec eſt teſtimo
niū ꝯſciētie nr̄e.c.iter.c.nō ſunt.xi.q.iij.
d ¶ Igitur.illatiue poniť.ff.de dā.ifec.
l.ſi finita.qn̄qꝫ inceptiue.ff.de iuſti. ꝛ iu
re.l.ius ciuile.§.fi.ſolu.ma.l.fructus.
e ¶ Sacerdotes.ar.q̄ nō p̄nt aliq̄ pre=
dicare niſi ſint ſacerdotes . ad hoc.xvi.
q.i.adijcim⁹.qd̄ voluit Mathe.i cle.du=
dū.de ſepul. Paul.
ibi dicit q̄ iterdum
quis p̄tendit licitū
ſibi eē p̄dicare rō= Predi=
ne ordinis . et tunc catō nō
hoc ſolū cōpetit ſa= oib⁹ eſt
cerdotib⁹ . interdū ꝑmiſſa.
rōne p̄latiōis:ꝛ tūc
etiā cōpetit ſubdia
cono q̄ p̄lat⁹ eē pōt.
de eta.ꝛ q̄li.p̄terea.
s̄.de elec.c.i.§.dein
de eligant.ꝛ ſiľr do
ctori i theologia ap
probato per euꝫ ad
quē ꝑtinet.de here.
cū ex iniūcto. aliqn̄
rōe ꝑuilegij:vt fra=
trib⁹ p̄dicatorib⁹ et
minorib⁹: vt.d.cle.
aliqn̄ ex cōmiſſione
ꝛ licētia p̄lati p do=
cto.in.d.cle.i.c. ex=
cōicamus.de here.
f ¶ Veritatē. q̄ ab veritas
oib⁹ inquirēda eſt. ab oib⁹
xxx.q.vlt.iudicātē. q̄renda
xxviij.diſt. q꜡ ſunt. eſt.
C.de tēpo.ap.l.per
hāc.l.ſi q̄.ad orfi.l.
nemo.de ſen. ꝛ inter. nā ꝟitas ola vicit.
ff.d ꝑba.l.fi. Inn.i.c.niſi cū p̄dē.d renū.
g ¶ Chriſto.qui eſt ipſa veritas.c.qui
contempta.viij.diſtin.
h ¶ Libere.abſqꝫ metu aut diſſimula=
tiōe.Greg.xliij.di.ſit rector.ſepe nāqꝫ re
ctores iprouidi: humanā amittere grāꝫ ☜
formidātes loq̄ libere recta ꝑtimeſcūt:
ꝛ iuxta ꝟitatis vocē nequaq̄ iā greg꜡ cu
ſtodie paſtoꝝ ſtudio: ſꝫ mercēnarioꝝ vi
ce deſeruiūt: q꜡ lupo veniēte diffugiunt
dū ſe ſub ſilētio abſcōdūt:ꝛ chriſoſto.no
lite timere eos q̄ occidunt corp⁹ ne forte
ꝑpter timorē mort꜡ nō libere dicatis qd̄
audiſtis ꝛc.xi.q.iij.nolite.iō debēt ſacer

dotes libere tyrãnos redarguere: ꝛ libe bera voce huius mũdi ptãtibus ꝯtraire. d.c.ſit rector.c.gñali.de elect.in.vi.xi.q. iij.cum apud. Hen.in.c.irrefragabili.de offi.ordi. et ponere aiam ſuã pro defenſione eccłie ꝛ ſubditorũ ſuoꝝ.c.ſuggeſtũ.cũ duobus cap. ſeq.vij.q.i.c.niſi cũ pridẽ.de renun.exẽplo beati Ambroſij q̃ theodoſiũ imperatorez excõicans ab eccłia excluſit. xcvi diſt.duo ſunt.paratuſq; fuit pro altaribus imolari.xxiij q.viij.ꝯuenior. vbi not.ꝙ prelatꝰ mortẽ debet ſubire: non ſolum vbi fides eccleſie impugnat̃/ſꝫ etiam ſi ſibi res eccleſie auferunt̃.exẽplo beati Tho.archi. cãtuarieñ. qui pro defendẽdis rebus eccleſie martyrium ſuſcepit.c. ſicut dignũ. de homici.quod intellige vt no. Inno.ꝛ doct.in c. niſi cum pridem. melius eniꝫ eſt eis ꝓ veritate pati ſupplicium: q̃ꝫ pro adulatiõe aut diſſimulatione beneficiuꝫ. xi.q.iij.nemo preteritoruꝫ. Et bti ſunt qui perſecutionem patiunt̃ propter iuſticiam. Mathei.v. et.i.ad Thimo.ij.ꝛ iij.xxviij.q.i.a recta xliij.diſt.ſcimus.et hoc vbi eccleſia fouet iuſtaꝫ cãm: alſ nõ tenet̃ eã tueri.xiiij.q.i.qđ debet̃. glo. in.c.i.eo.ti.ꝛ.q.i.c.bone.ij. đ poſtu.pła.

Ambroſiꝰ theodoſium excõicauit.

Prelatꝰ ꝓ eccleſia mortẽ ſubire debꝫ.

predicent: ſic p̃nceps debitor eſt vt veritatẽ quã audiuit a ſacerdotibꝰ approbatã quidẽ ſcripturis defendat[a] fiducialiter ꝛ efficacit̃ exequatur[b]. Premiſſis ꝛ alijs iuſtis ꝛ rõnabilibus cauſis p̃moniti: habita[c] etiã ſuꝑ his deliberatiõe digeſtiſſima[d] cũ p̃dictis p̃ncipibus nr̃e regalis ꝓſapie ac alijs magnatibꝰ ꝓceribꝰ: multiſq; viris prudentibus ꝛ ſciẽtificis eccłiaſticis et ſecularibꝰ regni ꝛ delphinatꝰ noſtroꝝ: nobis in cõcilio[e] nr̃o magno aſſiſtẽtibus eorũdẽ prelatoꝝ ꝛ alioꝝ eccleſiaſticorũ eccleſiã regni ꝛ delphinatꝰ noſtrorũ rep̃ſentantiũ ſupplicationẽ: et requeſtã iuſtã ꝛ rationabilem/ꝛ ſctõꝝ patrũ decretis cõformẽ: oĩq; equitate ſubnixã: agnoſcentes p̃dictas ipſoꝝ archiepiſcopoꝝ/ep̃orũ: ceterorũq; p̃latorũ ꝛ virorũ eccłiaſticorũ noſtroꝝ regni ꝛ delphinatꝰ deliberatiões ꝛ ꝯcluſiones gratas ꝛ acceptas habuimꝰ ꝛ habemus: eiſdẽq; cõſenſum noſtrum regium prebuimus ꝛ p̃bemus per preſentes. Volentes ꝛ ordinantes oẽs et ſingulas deliberationes ꝛ cõcluſiones p̃declaratas ĩ noſtris regno et delphinatu/ceteriſq; dominijs perpetuo teneri: atq; ĩuiolabiliter obſeruari: ſuiſq; plenum ꝛ integrũ a[f] die date preſentiuꝫ penitus ſortiri effectũ/abſq; alia publicatiõe[g] ſeu promulgatione. Et nichilominus

doc.in.c.nichil.in.c.fi.de p̃ſcrip. vbi glo. ꝛ doct. dicũt p̃latũ nõ debere p̃ſcribere ꝯ̃ ꝯſciẽtiã ꝓ eccłia q̃ cultrix ꝛ auctrix ẽ iuſticie: nec patit̃ ꝯ̃ iuſticiã aliq̃d fieri in ſe vel in alterũ.c.i.de aliena.feud.colla.x.

a ¶ Defendat.xi. q.iij.nolite.

b ¶ Exequat̃.con cor.ſ.in ꝓhemio.in prin.cum ibi no.

c ¶ Habita.ſilr̃.ſ. i ꝓhe.§.qbꝰ attẽns

d ¶ Digeſtiſſima. id eſt decocta.de cõſe.diſt.v. ne tales. in ꝓhe.cle.ſ. i pro. circa fi.q: ſicut ſtomachus digerit coquẽdo eſcas: ſic p̃nceps negocia.inſti. in prin.§.igitur.

e ¶ Cõcilio. Not. ꝙ viri eccłiaſtici licite p̃ñt eẽ de ꝯſilio regis: preſertim vbi agit̃ de vtilitate reipub.aut̃.habita. et ibi Bal.C. ne fil. ꝓ p̃re. facit qđ habet̃ xcvi.di.duo ſunt.in c.nõ eſt.de vo.qđ legit̃ ꝛ no.i.c.i archiep̃atu.đ rap.qđ no. Pañ.i.c.ij. de iudi.

f ¶ A.iclusiue poni t̃.ꝛ.ſ.de colla.c.i. §.inſuꝑ. in.l.pr̃.ff. de adul.C.đ aduo. di.iudi.l.poſt duos C.đ nup.l. a caligato.ꝛ ibi Cy.et doct. xciij.diſ.a ſubdiacono. Aliq̃ñ ſumit̃ excluſiue.đ excep.pis lib.vi.c.ſtatutũ.de p̃bẽ.eo.li. ꝛ ibi doc. Archi. i.c.i.de elec. eo.li. Jo.an.in cle. ſicut.đ appel.ꝛ ibi moder. Old.ꝯſi.xlix.

g ¶ Publicatiõe. Sed ob.in aut. vt ſa.

publicari[a] et inter regias ꝙ delphinales ordinationes regiſtrari mandamus. ¶ Quocirca dilectis[b] et fidelibus[c] conſiliarijs[d] noſtris preſens tenētibus: et q̄ in futurū nr̄a tenebunt parlamēta[e]

Cōſtitutio pncipis q̄n ligat.

no.con.colla.v.vbi conſtitutio nō ligat: niſi poſt publicationē.c.nouerit.de ſen. excō.ſ.de concubi.c.i.in prin. al's multi ignorantes artarenť.quod eſſet iniquū. c.ij.c.fi.de conſti.q̄nimmo ante publicationem non ligaret etiā ſciētes.l.i.§.fi. ⁊ ibi Bal.C.de cad. tol.dic ꝙ vbi conſtitutio principis nō appōit tēpus poſt cuius lapſum vult ligare tunc habent locum cōtra.vt nō liget niſi poſt tempus a iure limitatū:ſed vbi apponit tēpus poſt cuius lapſum vult ligare:ſtandum eſt tēpori determinato.c.cum ſingula.de preben.lib.vi. adeo ꝙ ſi conſtitutio dicat ꝙ ex nunc vult ligare abſ alia publicatione ꝙ immediate ligat:vt hic.vide in extra. ad reprimenda.colla. xi.Bar.in.l.oēs populi.ff.de iuſti. ⁊ iur. qd intellige reſpectu irritationis actus non autē pene.qꝛ abſurdū eſſet ad penā ligari ignorantē.d.c.ij.de hoc glo.in cle. ij.de here.in ver.exnunc.in.c.i.de cōceſ. pbē.in.vi.l.℣.referri.no.Pau.i cle.i.de elec.glo.in ꝑ.cle.in.℣.decetero.⁊ ibi moder.docto.in.d.c.ij.vel dic ꝙ vbi conſtitutio eſt ſolēniter edita ꝑ principē in cōſilio populi ⁊ procerū.de qua ſolēnitate habetur in.l.humanū.C.de legi.ligat immediate licet nō fuerit publicata.no. Panor.in.c.i.de poſtu.ꝑla.arg.illiꝰ tex. §.quod vero.ibi: ſolēniter edit.aut publice promulgat.per illam alternatiuā autē ⁊ cōtra.poteſt itelligi cū cōſtitutio eſt edita ſine dicta ſolēnitate.nā tūc expectatur ꝓmulgatio:niſi aliud caueat.

a ¶ Publicari.quod factū fuit in parlamēto die.xiij.iulij.anno.M.cccc.xxxix.

b ¶ Dilectis.eos em̄ dꝫ princeps honorare:vt ſenatores.xcv.diſt.l.eſto.⁊ debent ſedere ad latus eius non ad pedes l.iuriſperitos.⁊ ibi Barto.ff.de excu.tu. et excuſantur a tutela vel cura.l.fi.⁊ ibi Barto.C.de excu.tu.

c ¶ Fidelibus.ꝑſumitur fidelis q̄ eligitur ad officium.l.amiciſſimos, et ibi Bar.ff.de excu.tuto.et debent eſſe conſiliarij pncipis fideles i tribus.Primo in nō offendēdo.ff.de iuſti.⁊ iur.vt vim.de peni.diſt.i.oīs.⁊ ſi ſciāt aliquē velle offēdere principē debēt ei indicare.nā cōſcij tantū tenentur.C.ad.l.iul.maieſta.l.quiſquis.l fine.Secūdo in defendēdo ff.de re mili.l.oīe.§.fina.de for.fide.c.i.⁊ de nō fide.for.c.i.collatio.x.xxiij.q.v.de forma.Bar.in extrauag.ad reprimenda.vbi ponit triplicem fidelitatē Tertio in conſulendo.debet enim eoꝝ conſiliū eſſe fidele:non deuiū nec curuū xi.q.iij.non licet.xiiij.q.v.ſane.C.de aſſeſſo.l.nemo.c.ego.c.quanto.et ibi Hoſtien.de iureiurā.vbi praui cōſiliarij nō cōſiliarij:ſed deceptores dicunť.Unde ſi male cōſulunt ⁊ imperite litē ſuā faciūt ff.de dona.arbitrio.§.dolo.de regu.iur. l.cōſilij non fraudulēti.c.nullus ex conſilio.cum ibi no.de regu.iur.in.vi.ff.de va.et extraordi.l.fina.cum ſi.et tenētur de dolo ⁊ lata culpa.Spe.titu.de requi.cō.§.cōſiliarij.et ibi Bald.in addi.Bar.in.l.i.ff.ſi men.fal.mo.dix.vide Panor.in.c.tua nos.de homici.Guil.i clemē.i.de fo.compe.in ver.conſiliarios.Henri.in.c.cum inter vos.de re iudi.

Cōſiliarij pncipis i q̄bus ſūt fideles.

d ¶ Conſiliarijs.qui debent eſſe viri optimi et puri:vndi contēti his que a fiſco dātur.ꝙ ſi trāſgreſſi fuerint expellantur et alij idonei introducanť.i auť.de māda.princi.§.precipue.collatio.iij. et vide no.ſ.de elect.c.i.§.facta.in ver. recipere.et de anna.c.i.

Cōſiliarij ſint ſuis ſtipendijs cōtenti.

e ¶ Parlamenta.ſimi.ver.in capitu.decet.de immuni.eccle.lib.vi.curia parlamenti pariſienſis fuit inſtituta de centum conſiliarijs:ſcilicet.xij.paribꝰ francie.viij.magiſtris requeſtarum domus regis:⁊ octuaginta alijs ꝯſiliarijs.quadraginta laicis/et quadraginta clericis inter quos ſunt quattuor preſidētes laici.et hoc inſtar ſenatus romani a romulo inſtituti in quo erāt centū ſenatores.

Parlamētec ꝑ dñoꝝ nūerus

C. de petitio. here.l.fi.not.ff.de ſenato. in rub.C. de caduc. tollend. l. i. et vocabantur venerabilis cetus. C.de leg. l.leges.et patres conſcripti.C.de emēda. iuſti.cod. l.i.in punci.ad.l. iuliam maieſta. l. quiſqs. in pun.not. Archi. in ca. fundamēta. de elec. lib.vi. et in necem eoꝝ machinantes tenentur.l. iulia maieſtatis.cēſetur em̄ pars corporis ꝑncipis. d.l. quiſqs. et rebellantes iniuſte in his q̄ ad eoꝝ officiū ſpectāt:vt rebelles regni puniunt.in extraua.hen. qm̄. Et ſicut a ſnia ſenat⁹ nō appellatur. ff.a qb⁹ appella. nō lʒ. l.i.de minori. l.prefecti. ſecūda q̄ſtio. quinta. anteriorū. nec ab arreſto parlamēti.no.ſpecu.titu.de ap.§.vidēdū. circa fin.ad hoc qđ no.Bald.in prohe. digeſtoꝝ. Pan̄.i rubri.de appel. Contra illud tn̄ ſupplicari pōt ſiue ꝓponi error vſqꝫ ad .xxx. annos olim. hodie vſqꝫ ad biēniū: vt l ordinatiōe Ludo. xi.publicata in dicta curia.Anno.M.cccclxxix.inſtar ſupplicationis porrecte ſuperiori.l.i.C. de ſen.ꝑfec.ꝑto.⁊ dicit Jo.fab.in.l.fi.C.de leg.ꝙ magr̄i ꝑlamenti pn̄t facere leges ſicut ſenat⁹ poꝝat.l.nō ābigit.ff.de legi.

Appellare nō lʒ a ſnia ſenat⁹.

Error ꝓ arreſtū ꝓponatur itra biēniū.

to.de reſcrip.de ſpon.ex litteris.Barth. in l.poſt dotē.ff.ſolu.matri. ⁊ inducit diſpoſitionem.Bartho.in.l. cunctos populos.C.de ſum.trini.quando non determinatur ꝑ actum extrinſecuꝫ ſibi.ff. de lega.i.l.ſi ita legatū.§.illi ſi volet. đ heredi. inſti.l.iā dubitari.đ lega.iij. l.pamphilo.§.propoſitū.et legē facit cle.ij.đ off.or. l cle. i.đ of.vica.⁊ ibi no. glo.in.d.l. cunctos pp̄los.et ibi Bart. et Bald. Panor.in c.finem. de dolo et contu.cū voluntas ꝑncipis rōne regulata habeatur pro lege.ff.de cōſti.ꝑnci.l.i.inſti.de vſucapio.§.qđ aūt.C.de fur.l. ancille. inſti. de iure na.§.ſed qđ principi.

omnibuſqꝫ iuſticiariis[a] regni ⁊ delphinat⁹ nr̄oꝝ ceteriſqꝫ officiariis ⁊ ſubditis nr̄is:⁊ eoꝝ cuilibet prout ad eū ꝑtinuerit mādam⁹ diſtricti⁹ iniūgentes:quaten⁹ oīa ꝑmiſſa et ſingula teneāt/cuſtodiant/et ꝯſeruēt in ſua roboris plenaria firmitate:⁊ in cauſis q̄buſcūqꝫ occaſiōe ꝑmiſſoꝝ deceꝛo orituris ⁊ emerſuris ſm̄ deliberatiōes ⁊ ꝯcluſiones ꝑdeſcriptas iudicent/ꝓnūcient/et ſentētiēt:atqꝫ ab oīb⁹ ſubditi ⁊ incolis nr̄oꝝ regni ⁊ delphinat⁹ inuiolabiliter faciant in oīb⁹ ⁊ ꝑ oīa obſeruari: ꝑdictas ꝑſonas eccleſiaſticas ⁊ ſcl̄ares:ac eoꝝ quālibet in omnib⁹ et ſingulis ſuperius expreſſatis ab omni turbatione: violentia:impreſſione:moleſtatiōe:vexatione:dāno:impedimento: ⁊ diſturbio tueanꝛ: protegant pariter et defendant:omnes ⁊ quaſcūqꝫ ꝑſonas cuiuſuis cōditiōis ac ſtatus fuerint cōtrafaciētes: aut venientes taliter puniendo: ꝙ in poſterū ceteris cedat in exemplū: quoniā ſic fieri volum⁹[b] ⁊ iubem⁹ ꝑ pn̄tes. In cuius rei teſtimoniū[c] ſigillum[d]

c ¶Teſtimoniū.ſi ſigillū apponiꝛ ad teſtimoniū: tūc nō nocet ſigillāti. ſec⁹ ſi tanꝙ a ꝑncipali: tunc ſigillans videtur conſentire ⁊ approbare.l.gat⁹.ff.đ pig. actio. Bar.l.l. ſicut.§.nō videꝛ.q. mo.pig.ſol.l.l.q̄ dotis.ſol.ma.l.tribun⁹.§.ij. ff. de teſta. mili.l.ij.et ibi docꝛ. C.de re.alie.non alie. Bal.in marga.in ver.ſigillum.in.l.imꝑialis.đ pa.ꝯſtāti. doc.in.c.ij.de fide inſtru.

d ¶Sigillū.ꝑncipis ſigillū eſt autēticū.C.de adul.ꝯpuis.de fide iſtru.cū dilectus.et ibi doc.Que dicanꝛ ſigilla autētica:ꝑ Inno.⁊ docꝛ.i.c.ij.de fide iſtru. Specu.ti.de ꝓcu.§.fi.v̄.x.Archi.in.c.vt circa.de elec.l.vi. Jo.fab.iſtitu.de teſta. §.pn̄t.doc.in.c.ſignificauit.de appella.

a ¶Juſticiariis. vulgare gallicoꝝ.de quo in.c.ex lr̄is.de pigno.in.c. qm̄. de immuni.eccl̄.lib.vi.

b ¶Uolumus.hoc verbū hʒ vim mandati.ff.man.l.i. Jo.an.in.c. ab excōica=

noſtrum[a] preſentibus litteris duximus[b] apponendum[c]. Datum bituris[d] ſeptima die mēſis Julij. anno[e] domini. M.cccc.xxxviij[f]. et regni noſtri. xvi. per regē in ſuo magno concilio. in quo dominus delphinus[g] viennenſis: domini dux[h] borbonij: Karolus de andegauia: comes[i] cenomanie. Petrus filius[k] ducis britannie[l]: necnon comites de marchia: et vīdocinio: et de tācaruilla: plati pceresq ac alij viri eccleſiaſtici et ſeculares q̄plurimi erāt.

Sigilli appoſitio an aliqd importet.

a ¶ Noſtrum. nichil importat ſigillū apponere: niſi ſigillans dicat ſe illud appoſuiſſe. l. ad teſtiū. §. ſi qs. et ibi bar. ff. d teſta. c. ſignificauit. vbi moder. d appel. Innocen. et doc. in. d. c. ij. de fide inſtru. Bal. in marga. vbi s. et ſi ſigillo alieno fiat ſigillatio fiat expſſa mentio q ſit alienū. Bart. vbi s. Spe. de pro. §. videndum. ṽ. et nota. doc. in. d. c. ij.

b ¶ Duxim⁹. ita ſigillū pt alteri cōmitti: dū tamē fideli pſone. Bald. in. l. ij. C. de re. alie. non alie. doc. late. in. c. ij. de fide inſtru.

c ¶ Apponēdum. hoc nō videt neceſſariū: qr ſigillū pn̄cipis non eſt neceſſariū in approbatiōe legis. Bal. in. l. impialis. de pa. ꝯſtanti. niſi conſuetudo haberet q litteris pn̄cipis nō crederet. niſi ſigillatis: qr cōſuetudo in iſtis attenditur. c. cum dilectus de conſue. doc. in. ca. ij. de fide iſtru. ſpe. ti. de pro. §. videndum.

d ¶ Bituris. ar. q ſufficiat generalis inſcriptio ciuitatis vel loci in inſtrumēto. de quo no. s. ti. i. in data.

e ¶ Anno. ſupple a reſurrectōne domini iuxta morem francie.

f ¶ Triceſimooctauo. et ita hec pragmatica facta fuit bituris poſt diſſolutionē cōcilij baſilieñ. et ei⁹ tranſlationem ferrarie p Euge. iiij. durante tamē adhuc ipo concilio baſilieñ.

g ¶ Delphin⁹. qui fuit poſtea rex Ludouicus. ſ. xi. pater Karoli. viij. nunc regnantis.

h ¶ Dux. de ducibus fit mētio. in. l. ij. in fi. C. de offi. prefec. pto. affri. l. nemo. ij. de aſſeſ. in. l. raptores. de epiſ. et cle. in l. ſi quando. de appel. x. col. ꝯſti. feu. do. lo. cap. i. de feu. mar. et qs di. dux mar. l c. fundamēta. §. vt ergo. de elec. in. vi. et maior eſt eps q̄ dux. Spe. ti. de reſcrip. pre. §. ratione autem cauſe. immo q rex vel imperator ratione ordinis epiſcopalis. c. ſolite. cum ibi no. de ma. et obe.

Dux pcedit comitem.

i ¶ Comes. ar. ex ordine lre q dux eſt maior comite. ad idē qs di. dux mar. col la. x. in. c. fundamē ta. de elec. in. vi. in ca. clericis. de imuni. eccl. e. lib. in hoc tñ ſtandū eſt ꝯſuetudini patrie. not. hoſtieñ. de peni. et re. §. cui confitēdū. ver. cui marchio.

k ¶ Ducis. olim dicebat comes britānie. in. c. ex tenore. de fo. ꝯpe. l. c. accedēs. vt li. ñ ꝯteſ. et antea rex in cap. hec qppe. iij. q. vi.

Britannia eſt duplex.

l ¶ Britannie. minoris que eſt de puincia archiepi Turoneñ. c. hec qppe. iij. q. vi. Fuit tñ controuerſia in concilio baſilieñ. quando archieps Tholonieñ. dicebat ſe eſſe metropolitanum. Sed britannia maior inſula eſt: que dicit Anglia. xxv. q. ij. in galliaz. vbi glo. et abūdat diuitijs. l. vi. diſtin. ſi gens. Et fuit illi nationi olim conceſſum: vt cōtraherēt in quarto gradu. xxxv. q. iij. qd ſcripſi. Hec deo duce ſcripſerim: ſcholaſtici vos exorando bene dicta approbate: impfecta ſupplete: et errata corrigite. parat⁹ enim ſum ab anniculo edoceri. xxiiij. q. iij. ſi habes.

¶ Ingenioſa interpretatio dn̄i Coſme guymier quondam parlamentei ſenatus Pariſieñ. conſiliarij in pragmaticam ſanctionem hic finem ſortitur.

¶ De poteſtate et auctoritate ſacrorū generalium conciliorū temporibuſq; et modis eadē ꝯuocādi.cap.ij. fo.xiiij.
De electionibus et reſeruationibus. cap.iij. fo.xxiiij.
De collationibus.ca.i. fo.lij.
De cauſis.ca.i. fo.cvij.
De friuolis appellatiōib⁹.c.i. fo.cxxv.
De pacificis poſſeſſorib⁹.ca.i. fo.cxxx.
De numero et qualitate cardinalium. cap.i. fo.cxlv.
De annatis.cap.i. fo.cl.
Quomodo diuinum officiū ſit celebrandum.cap.i. fo.clviij.
Quo tempore quiſq; debeat eſſe in choro.cap.i. fo.clxij.
Qualiter hore canonice ſint dicende extra chorum.cap.i. fo.clxv.
De his qui tpe diuinorū officiorum vagātur per eccleſiam.cap.i. fo.clxviij.
De pignorātib⁹ cultū diuinū.c.i.f.clxix.
De tabula pēdēte i choro.c.i. fo.clxxi.
De his qui in miſſa nō complent Credo vel cantant cantilenas: vel nimis baſſe miſſam legunt aut ſine miniſtro. capitulo.i. fo.eodem.
De tenentibus capitula tempore miſſe.cap.i. fo.clxxij.
De ſpectaculis in eccleſia non faciendis.cap.i. fo.clxxiij.
De concubinarijs.cap.i. fo.clxxvi.
De excommunicatis non vitandis.capitu.i. fo.cxci.
De interdictis indifferenter non ponēdis.cap.i. fo.cxcv.
De ſublatione clementine litteris: de ꝓbationibus.c.i. fo.cxcvij.

¶ Finis enumerationis rubricarum pragmatice ſanctionis.

¶ Finiunt decreta Baſilienſia necnō Bituricēſia: que pragmatica ſanctio intitulantur: gloſata ſubtiliter et profunde per magiſtrū Coſmā guymier in vtroq; iure licentiatum. Una cū repertorio nouiter per ordinem alphabeti deſuꝑ compilato per Petrū cambafort licentiatū in decretis. Impreſſaq; Pariſius per mgrm Andreā bocard: Impenſis Johannis parui et Guillermi euſtachij bibliopolarū Pariſieñ. qui circa omniū emēdationem ꝛ diligentem curam fecerunt adhiberi. et nouam ex margineis quotationib⁹ tabulā adiūgi. Anno dñi.M.cccccvij. die.ix.Auguſti.

¶ Tabula ampliſſima pragmatice ſanctionis: in qua facillime reperiunt̃ ſingulares materie in gloſis recōdite.

Abbas.

Que ſcientia requiratur in abbate. in. §. deinde de elect. glo. in ver. ſcientia. Fol. xxxij.

Benedictio ſpectat ad abbatē: et an ante benedictionē quis dicatur abbas ad hoc ne vacent priora beneficia. in. §. cenſuit. de elec. glo. in ver. benedictionis. Fol. xlviij.

Abbas benedictus in curia romana nō propterea eſt exēpt⁹ a ſuo ſupiore. ⁊ ſi iurauit Ro. ponti. nichilomin⁹ tenet̃ pſtare iuramētū ſuo ſupiori. vbi. ſ. glo. i ℣. bn̄dictos. ⁊ in ℣. iuramētū. fo. xlix.

Nō tāta eſt cōio inter epm et capitulū quāta inter abbatē ⁊ cōuentū. in. §. vt vero. de col. glo. in. ver. ſupiorē. fo. lxvij.

Abbas an poteſt dare prioratū monacho alterius monaſterij. in. §. illi ℣o. eo. ti. glo. in ver. idoneis. fo. lxxxiiij.

Abbas ante benedictionē an poteſt vti baculo paſtorali ⁊ alijs pontificalibus et benedicere monachos. in. §. i. de ſpectaculis in eccl̃. non facien. glo. in ver. benedicunt. fol. clxxij.

Abſens.

Quis dicatur abſens. in. §. ita tñ. de colla. glo. in ver. vicario. fo. ci.

Abſolutio.

Qualiter intelligitur ꝙ par ius eſt i abſoluendo et ligādo. in. §. deinde. de elec. glo. in ver. reatu. fo. xxxiij.

Abuſus.

Abuſus duobus modis accipitur. in. §. i. de his qui in miſſa nō complent Credo. glo. in ver. abuſum. fo. clxxi.

Adam.

Adam quāto deo erat primior tanto grauius peccauit. in. §. Sint viri. de nu. ⁊ q̄. car. glo. in ver. minoribus. fo. cxlvij.

Adminiſtratio.

Qualr̃ rector et ei⁹ heres imo ⁊ tertius poſſeſſor de mala adminiſtratiōe tenent̃ cui⁹ bona ſunt tacite obligata eccl̃ie i. §. v. phe. gl. i ℣. depereūt. fo. xij.

Aduentus.

Cōtra prelatos qui a ſubditis exigunt pecunias ſub velamento iocūdi aduentus. i. §. i. de ānā. glo. i ℣. ānataꝝ. fo. cli.

Adulterium.

Adulteriū an ſit crimē mixtū vt tam iudex eccl̃iaſtic⁹ quā ſcl̃aris pōt cognoſcere de illo. et ꝙ ꝯ adulteriū ꝗnq̃ ſūt pene. ⁊ allegat̃ arreſtū ꝙ ꝯ adulteriū nō pt̃ procedi niſi marit⁹ vl̃ vxor ꝯq̄rat̃. i. §. iubet. de cōcubinarijs. glo. in. ℣. ptinet. fo. cxci.

Aduocatus.

Bonus aduocatus tria i ſe hr̃e dȝ. in. §. i. quō di. offi. ſit cele. glo. in ver. precipiti. et in ver. verba. fo. clix.

Alternatiua.

In alternatiuis iuris cui det̃ optio. i. §. ſequūt̃. de col. gl. i ℣. aut ſemel. fo. lxxi.

Ambaſſiator.

De cōditiōe ambaſſiatoꝝ / ⁊ q̄d officiū eſt. in. §. iij. phe. glo. i ℣. oratores. fo. vi.

Ambaſſiator dȝ eē tutus ab hoſtib⁹ ⁊ in terra p quā trāſit ſocij eoꝝ ⁊ res ad ambaſſiatā neceſſarie. in. §. viſū fuit. de cauſis. gl. in ver. ambaſſiatores. fo. xxiij.

Circa q̄ vacare dȝ ābaſſiator vt hēat ſūptus. vbi. ſ. gl. i ℣. deſtinādi. fo. xxiiij.

Ambitio.

Quid eſt ambitio ⁊ de deteſtatiōe illi⁹ i §. v. phe. gl. in ver. ambitionis. in ℣. cupiditatȝ. ⁊ in ver. iſanabilitas. fo. ix.

Annate.

Quare hodie annate ſunt reprobate: lȝ papa in curia romana eis vtat̃: ⁊ de malis q̄ ſequūtur ex illis. in. §. i. de annatis glo. in ver. annatarū. fol. cli.

Annus.

Anni dñi an ſint cōputandi a nat̃. ab incarnatiōe / vel a reſurrectione. in. §. i. de ſubla. cle. iſis. glo. i ℣. anno. ⁊ in ℣. dñi: et in. §. q̄circa. in ꝯcluſione eccl̃ie gal. incipiē. deniq̄ glo. in ver. anno. fo. ccij.

Appellatio.

Quis iudex appellatiōis pt̃ cognoſcere

de pncipali omiſſo articlo appellatiōis in.§.i.de cauſis.gl.in.ꝟ.finiant. f.cx.
Quare fuit introducta appellatio.in.§. et ne.e.ti.gl.in.ꝟ.appellationū.cxi.et in §.ſtatuit.e.ti.gl.in.ꝟ.appellet. cxvij.
An pōt appellari ꝑ minimis cauſis.vbi ſ.glo.in.ꝟ.leuiter. fo.cxi.
Quos effectꝰ hꝫ appellatiō īterpoſita ⁊ de nullitate attētatoꝝ poſt appel.īterpoſita in ſiue in iudicio ſiue ex̄.in.d.§.⁊ ne.eo.ti.gl.in.ꝟ.interponi. fo.cxi.
Cā appellatiōis cum cā pncipali an ſit eadē cā.vbi.ſ.glo.in.ꝟ.eadē. fo.cxij.
Inſtātia cauſe appellatiōis q̄to tpe duret ⁊ ꝙ appellatio eſt deſerta ſm ordinationes regias ſi appellans nō fuit ꝓſecutus infra tres menſes.⁊ an lapſo tpe iuris vł hoīs ad ꝓſequēdū appel.pōt iudex a q̄ ſnīam mādare executioni appellāte vlteriꝰ nō vocato.⁊ an pempta iſtātia cauſe ap.perimant oīa in cā pncipali vbi.ſ.gl.in.ꝟ.inſtātia. fol.cxij.
Tēpus ordinatū a iure vel ab hoīe ad proſequendū appellatiōes:an pōt prorogari de cōſenſu partiū.⁊ q̄d de tpe interponende appellationis.vbi.ſ.glo.in ꝟ.prorogationem. fo.cxiij.
An appellando ſecūdo vel tertio videatur recedi a prima appellatiōe.et de modo appellandi in hoc caſu.vbi.ſ.glo.in ver.multiplicari. fo.cxiij.
Quando appellatur an debeat appellari corā iudice ⁊ in p̄ſentia appellati.vbi ſ.glo.⁊ in.ꝟ.coram. fo.cxiiij.
Ab arbitro cōpromiſſario non appellatur.de cōſuetudine aūt francie in patria cōſuetudinaria appellatur ab arbitris vbi.ſ.glo.in.ꝟ.iudice. fo.cxiiij.
An pōt appellari a iudice qui non facit illa que pōt facere de gratia.vbi.ſ.glo.in.ꝟ.iuſticie. fo.cxiiij.
An poteſt appellari a iudice q̄ denegat officiū imploratū vel a denegatione iuſticie.vbi.ſ.glo.in.ꝟ.complementū.ibidem.et in.§.quodcꝫ.cōtra friuo.ap.glo.in.ꝟ.condēnetur. fo.cxxix.
Eum qui appellat an ſit neceſſe exprimere ad quē iudicem.et an valeat appellatio alternatiua.vbi.ſ.gl.in.ꝟ.immediatum.⁊ in.ꝟ.quecunqꝫ. fo.cxv.
Si offenſus nō appellat an videat acqeſcere ſnīe vt tranſeat in rē iudicatā ⁊ an omiſſio appellationis obſtet quominus offenſus pōt agere ꝯ iudicē q̄ iniq̄ iudicauit.et q̄liter ad legatū de latere omiſſo medio pt appellari.vbi.ſ.gl.i.ꝟ.ꝑ appellationē.⁊ in.d.ꝟ.quecunqꝫ. fo.cxv.
Qualiter gradati ſit appellādū nō omiſſo medio.et quādo pōt appellari omiſſo medio.⁊ an in cā appellatiōis pōt litigari corā iudice incōpetēti de cōſenſu partium.vbi.ſ.glo.in.ꝟ.medio. fo.cxvi.
An valeat ſtatutū ꝙ non liceat appellare.et an princeps pōt tollere appellationē:et que appellatiōes ſunt admittende ante diffinitiuā ſnīam.i.§.neqꝫ a grauamine.e.ti.gl.in.ꝟ.appellet. fo.cxvij.
A ſnīa pncipis vel p̄fecto pretorio vel a dnīs de ꝑlamento an pōt appellari: vbi ſ.⁊ in.§.quocirca.in ꝯcluſione ec.gall.incipiē.demū.gl.in.ꝟ.ꝑlamēta.fo.cciiij.
An a cōminatiōe iudicis pōt appellari.vbi.ſ.glo.in.ꝟ.grauamen.⁊ in.§.viſum fuit.eo.ti.glo.in.ꝟ.foros. fo.cxxv.
Qualiter intelligitur ꝙ a ſnīa interlocutoria reparabili in diffinitiua nō eſt appellandū.ſꝫ bn̄ a ſnīa q̄ nō pōt repari et q̄ ſūt grauamīa q̄ nō pn̄t repari ī diffinitiua.vbi.ſ.gl.i.ꝟ.neqꝫ et. cxvij.⁊.cxviij.
Curia ꝑlamēti facit differētiā iter pn̄az iurꝫ ſcripti ⁊ ꝯſuetudinariā ī appellatōibus recipiēdis ab īterlocutoria q̄ pn̄t reparari ī diffinitiua ⁊ ꝙ ꝑ ordīatiōes regias ſeruiēs nō dꝫ differre captionē ꝑſone vel detētionē ꝑpter appellationē:ſed dꝫ eū ducere ad carceres ꝑlamēti ſi appelletur ad ipm.vbi.ſ.fo.cxvij.⁊.cxviij.
An ab inquiſitione iudicis vel a citatione verbali vel reali poteſt appellari.et quid a primo vel ſecundo decreto.et an a poſſeſſorio et quid de credentia rei cōtentioſe.vbi.ſ. fo.cxvij.⁊.cxviij.
Qualiter appellās ad papā dꝫ impetrare reſcriptū ad partes vt cōmittat cauſa appellationis.⁊ an exemptus poteſt appellare ad legatum de latere.in.§.ſi vero.e.ti.gl.in.ꝟ.ſubiecto. fo.cxix.
Iudex appellatiōis an pōt cōmittere articulum appellationis.vbi.ſ.glo.in.ꝟ.committatur. fo.cxix.

Que eſt cauſa ſufficiēs vt appellatio in teriecta ad papā tractet in curia ⁊ nō cō mittat ad ptes. vbi. s̄. glo. in. ℣. metū. in ℣. cōmunis. ⁊ in. ℣. ſummarie. fo. cxx.
Appellanduȝ eſt ad ſupiorē iudicis a q̄ appellat. ⁊ q̄d qn̄ iudex a quo eſt cleric⁹ et iudicat vt laicus vel cōſiderata qualitate in qua iudicauit ad quem ſit appellandum. in. §. viſum fuit. eo. titu. glo. in. ℣. ſui iudicis. fo. cxxiij.
An pōt appellari a papa ad cōciliū ⁊ qn̄ poteſt appellari a papa ad ſeipſum. vbi s̄. glo. in. ℣. foros. fo. cxxv.
Qualiter milleſies l eadē cā pōt appellari. ⁊ q̄liter pōt appellari ab iterlocutoria vim diffinitiue habēte. l. § i. ꝫ friuo. appel. gl. l. ℣. codē. ⁊ l. ℣. nō hn̄te. f. cxxv.
Qn̄ nō liceat ſcd̄o appellare ⁊ qn̄ pmiſſum ſit. vbi. s̄. glo. in. ℣. liceat. fo. cxxvi.
De diuerſis appellationib⁹ q̄bus iudex aliqn̄ dȝ deferre ⁊ aliqn̄ nō. ⁊ de pena iudicis q̄ nō admittit appellatiōes legitimas tā in cā ciuili ꝙ crimiali. in. § q̄ꝙ eo. titu. glo. in. ℣. iniuſte. fo. cxxvij.
De conſuetudine frācie in patria cōſuetudinaria ⁊ foro ſeculari omni appellationi defertur. vbi. s̄. fo. cxxvij.
Appellās i ſcd̄a inſtātia an ſp cōdēnet i expēſ. vbi. s̄. gl. in. ℣. expēſarū. fo. cxxvij
Appellās cōdēnat⁹ in expēſ i ſcd̄a inſtātia an pōt puniri alia pena. et q̄liter itel ligat ꝙ appellās q̄ ſuccūbit in curia plamēti de ſtilo ſoluit emēdā. lx. libr. vbi. s̄. glo. in. ℣. appellate. fo. cxxix.
Pro friuola appellatione vel deſerta an iudex a quo vel appellatiōis cōdēnabit in expē. et qualiter ſimplex appellatio a ſentētia ſuſpēdit totam ſententiā: lȝ contineat plures articulos. vbi. s̄. glo. in. ℣. (iudicē.
Quis pōt cōmittere appella= tione remota et de effectu illi⁹ clauſule. in. § item finitur. de anna. glo. in verſi. remota appellatione. fo. clvij.

Arbitrator.

Arbitrator pōt de iure vnius dare alteri pro bono pacis. in. § et ne. de cauſ. in ver. leuiter. fo. cxi.

Archiepiſcopus.

Archiepiſcop⁹ ⁊ metropolitanus an idē ſint et quare dicat metropolitanus. l. §. Sequitur. de colla. gloſ. in verſi. metropolitana. fol. lxix.
Archieps̄ in tota ſua ꝓuincia etiā in locis exemptis an poteſt celebrare in pontificalibus et benedicere populū. in. § i. de ſpecta. in eccle. non facien. glo. in ver. benedicunt. fo. clxxiij.

Architector.

De architectoris ſignificato. l. § i. de electio. glo. in. ℣. architectoris. fo. xxiij.

Argumentum.

Quid ꝯferāt argumēta l diſputatiōib⁹. in. § cui rei. d̄ colla. gl. l. ℣. ſtudio. fo. lviij
Ualet argumentū ab illuſione vocabuli. in. § i. de nu. et quali. cardi. glo. in ver. cardines. fo. cxlvi.

Auaricia.

Que mala ſequantur ex auaricia. in. § v. ꝓhe. glo. in. ℣. corruptiones. fo. ix.

Bacchalarius.

Quis bacchalarius ſit pferendus bacchalario et an bacchalariatus in theologia. in iure. in medicina: vel l artibus ſit gradus. in. § inſuper. de colla. gloſ. in ver. medicina. fol. lxxiiij. et in. ℣. bacchalarijs. fo. lxxv.

Baptiſmus.

Si caput pueri foris extra vterū appareat an poteſt baptiſari. in. § volens. de colla. glo. in ver. beneficio.

Baſis.

Que dicātur baſes in eccleſia. in. § i. de elec. glo. in. ℣. baſes. fo. xxiiij.

Baro.

Quis dicatur baro. in. § iiij. probe. glo. in. ℣. magnatibus. fo. viij.

Baſtardus.

Qualiter baſtardus nō eſt de domo nec de agnatione/ nec de nobilitate/ nec defert arma plana ſui generis. immo trāſuerſant barram p ſcutū armoꝝ. ⁊ ꝙ legitimatus non dȝ amplius vocari baſtardus: ⁊ an veniāt baſtardi appellatione filioꝝ. in. § ſint viri. de nu. et quali. cardina. glo. in ver. filij. fo. cxlvij.

Benedictio.

Cui cõpetat benedictio ſolẽnis et bñdictio priuata ſup populum.in.§.i.de ſpecta.in eccle.non facien.glo.in ver.benedicunt. folio.clxxiij.

Beneficium. Beneficiatus.

Qualiter in collatione bñficiorũ ꝯferẽdi ſunt oriũdi in regno vel in dioceſi oĩbus alienigenis: ꝛ de abuſu epõꝝ i hoc caſu et ꝙ fructuoſum ꝛ honeſtũ eẽt ꝙ quiſꝗ bñficiaretur in patria ſua.in.§.v.prohe. glo.in ver.exterorum. fo.x.
Cõſuetudo an valeat vt q̃s poſſit obtinere duo bñficia ſimplicia ſine diſpẽſatione pape: ꝛ ꝯ illos q̃ tenẽt plura bñficia etiã cũ diſpẽſatione ſine cã: ꝛ in q̃ debẽt expẽdi bñficia ſeu eorũ fructus.in.§.cui rei.de col.glo.i.ꝟ.pluralitatẽ. fo.lv.
De rñſione cuiuſdã boni epĩ pariſieñ.et pauli pape.ij.ſup pluralitate bñficiorum bene notãda.et ad q̃d teneaẽ poſſidens beneficiũ ſciẽter ſine titulo. vbi.ꝫ.ꝛ glo. in ver.vendicant. fo.lvij.
In quo caſu appellatiõe bñficij veniant bñficia minora: maiora:collatiua:curata ſiue dignitates. in.§.volens. eo.titu. glo.in ver.beneficio. fo.lxiiij.
Si papa mãdet alicui prouideri de beneficio i aliqua eccleſia ſi ſint ibi alia beneficia ꝙ̃ prebende an debeat prouideri de canonicatu ꝛ prebenda: vbi.ꝫ.glo. in ver.prebendas. fo.lxiiij.
Si quis cõſtituat procuratorem ad reſignandum beneficiũ in curia romana: ſi pridie illius reſignatiõis obierit ꝛ facta ſit per reſignationẽ ꝓuiſio ante mortem aut alias quouiſmõ: an valeat prouiſio beneficij.in.§.necꝫ etiã.eo.ti.glo.in ver. faciendas. folio.lxv.
In bñficijs ſimplicibus requirentib' reſidentiam cõtinuã: an ꝑ aſſecutionẽ ſcdi vacet primum ip̃o facto.in.§.ſequuntur eo.ti.glo.in ver.reſidentie. fo.lxx.
Quanta bñficia põt quis tenere et vſꝗ ad quem valorem cum ſalute ale.in.§. inſup.e.ti.glo.in.ꝟ.cenſeaẽ. fo.lxxvij.
Si nõ reperiantur idonei ad bñficia: an ſine pctõ poſſunt ꝯferri illis nõ idoneis et quid qñ nõ reperiẽ niſi vnus idoneus in.§.i.eccleſijs.e.ti.gl.i.ꝟ.poterũt.f.lxx.
An quis poſſit cõſtituere procuratorem ad acceptandũ beneficiũ: et an requiraẽ ſpecialiter mandatũ: ꝛ ꝙ procurator ſit clericus ꝛ non laicus.in.§.ſtatuit.eo.ti. glo.in ver.procuratorem. fo.lxx.
Appellatiõe beneficij an veniat hoſpitale.in.§.ſi autẽ.eo.ti.gl. in ver. bñficium. fo.lxxxij. et in.§.item ꝙ ad.eo.ti.glo.in ver.beneficiorum. fo.xcv.
Que dicantur beneficia regularia: et an dicantur manualia ꝛ reuocabilia ad nutum ſuperioris.in.§.item placuit.eo.titu.in ver.regularibus. et in ver. perpetuis. folio.xc.et.xci.
In impetratiõib' bñficioꝝ q̃ debeãt exprimi ne dicaẽ ſurrepticia et correpticia ꝛ an in lr̃is bñficialib' faciẽda ſit mentio de petitiõe. in.d.§.itẽ ꝙ ad.e.ti.gl. in.ꝟ. qualitates.ꝛ in.ꝟ.bñficioꝝ. fo.xcv.
Ante apprehẽſionem poſſeſſionis bñficij quis non dicit obtinere bñficiũ nec vere beneficiatus.in.§.item inſuper.e.tit. gl. in ver.obtinebunt. fol.ciiij.
Appellatione bñficij an veniat prebẽda eccleſie cathedralis. in.§.item cẽſuit.e. titu.glo.in ver.cathedralibus. fo.cv.
Si impetretur bñficium per mortẽ titij aut alias quouiſmõ: ſed non probaẽ de vacatione ꝑ mortem titij ſed ꝑ mortẽ et renunciationẽ ſempronij: an bñficiũ ſit bene impetratũ.in.§.viſum fuit.de caũ. gl.in ver.alias quouiſmõ. fo.cxxij.
Bñficiũ qñ dicaẽ pacifice poſſideri.ꝫ. §.i. de paci.poſ.glo.in.ꝟ.pacifice. fo.cxxxij.
ꝙ poſſeſſor beneficij per trienniũ cum titulo colorato nõ poteſt amplius inquietari nec ſuper petitorio nec poſſeſſorio: an habeat locũ in bñficio ſpectãte ad patronum laicũ:et quid in caſu regalie: et quid de hoſpitalibus ꝛ alijs locis ſimilibus.vbi.ꝫ.gl.in ver.bñficiũ. fo.cxxxiij.
Beneficiũ an ſit preſcriptibile poſſeſſu ꝫ inter pſentes.p.x.annos.et per.xx.inter abſentes cum bona fide et tit. colorato. vbi.ꝫ.glo.in ver.triennio. fo.cxxxiij.
Ex negligẽtia capiẽde poſſeſſionis bñficij:an perdatur beneficium.vbi.ꝫ.
Quãtocunꝗ tpe quis poſſederit beneficium: ꝛ ſi ſciat iniuſticiã ſui tituli debet

illi dimittere qui habet ius. vbi.§.gl.in ver.moleſtari. fo.cxxxiiij.
Qualiter beneficium eſt reſtituendũ clerico capto ab hoſtibus quantocũq; tempore ſteterit detentus: ⁊ an beneficiatus poteſt ſe abſentare a beneficio ſine metu priuationis vbi eſt aer infirmus ⁊ peſtifer. vbi.§.glo.in ver.impedimẽti.
Ad hoc vt beneficiũ dicatur litigioſum tria requiruntur. in.§.lis autem.eo.tit. glo.in ver.terminorũ. fo.cxxxvij.
Qualiter pronũciabit iudex ſup bñficio ſi cõſtet q neutra partiũ hʒ ius in bñficio et qualiter debẽt probare ptes cõtendẽtes ſup beneficio tam in materia petitoria q̃ poſſeſſoria. in.§.ordinarij.eo.titu. glo.in ver.inquirant. fo.cxxxviij.
Petens bñficiũ iudicio recuperãde vel retinẽde: an debeat iuſtificare de titulo vero vel colorato: vel colorare poſſeſſionem anteq̃ reſtituatur. vbi.§.
Bñficia an poſſunt poſſideri ſine titulo. vbi.§.glo.in ver.poſſideat. fo.cxliij.
Poſſeſſio bñficij q̃tũcunq; longa ſine titulo nõ tribuit ius poſſidenti ſine noua collatiõe. vbi.§.gl.in.ꝟ.qñcunq;.ibidẽ.
Si ĩpetro bñficiũ exprimendo vacationẽ p mortẽ illius q̃ poſſederat illud triẽnio pacifice et putabatur verus bñficiatus cum in veritate non eſſet: q2 probaꝭ ipm nulluʒ ius habuiſſe: an debeatur michi beneficium hoc non obſtante. vbi.§.
De illis qui ſe faciũt ſubſtitui in bñficiũ viuẽtꝫ qualiter ſunt incapaces ad illud bñficiũ: ⁊ q ſolus papa diſpẽſat cũ illis vbi.§.gl.in ver.violentus. fo.cxliiij.
Prohibitio ſucceſſionis in beneficijs paternis: an extendaꝭ ad parẽtes ſeu aſcẽdentes.in.§.ſint viri.de nu.⁊ quali.car. glo.in ver.ex fratre. fo.cxlviij.
Qñ mãdatur ſolui decima de fructibus beneficiorꝫ qualiter fit taxatio beneficiorum.in.§.voluit tamen. de anna.glo.in ver.item reſpectu. fo.clv.
Appellatione beneficiorũ in fructibus vel decimis conceſſis: an veniãt bñficia exempta. in.§.item fuit.eo.titu. gloſ.in ver.in dioceſi. fo.clvi.
Fruct⁹ beneficij recollecti vel recolligendi tempore mortis beneficiati cui pertineant et an bñficiatus põt de illis diſponere erga parentes: ⁊ quid obſeruaꝭ de cõſuetudine in regno frãcie. vbi.§.in gl. in ver.acquiſitos. fo.clviij.
Non eſt bñficiat⁹ in eccl'ia: qui dũtaxat habet habitum in eccleſia.in.§.i.de his qui tẽpo.diui.offi.vagã.per eccle.glo.in ver.beneficiãtus. fo.clxviij.

Brachium.

Eccleſia militans habet duo brachia et eſt dignius. in.§.illi vero. de colla. glo. in ver.brachij. fo.lxxxv.

Britãnia.

De maiori britãnia et minori. in.§.quo circa.in cõcluſi.eccl'.galli. incipiẽ. demũ glo.in ver.britãnie. fo.ccv.

Campana.

Qualr cãpane ſunt ſigna horaꝝ ⁊ p eaꝝ ſonitũ ppl's vocaꝭ ad diuina.l.§.ſtatuit. quõ di.of.ſit cele.gl.in.ꝟ.ſignis. fo.clix.

Camerarius.

De officio camerarij pape.in.§. Et q̃cq̃d.de cau.glo.in.ꝟ.camerariũ. fo.cxxi.

Cancellarius.

Quare in curia romana nõ eſt hodie cãcellari⁹ ſʒ vicecancellari⁹.in.§.Et q̃cq̃d. de cau.gl.in ver.vicecãcellariũ.ibidem.

Canonicus.

Canonici dñr clerici pmi g̃dus ⁊ alij bñficiati ſcdi g̃dus. ⁊ q maior eſt honor eẽ canonicũ eccl'ie cathedralis q̃ alteri⁹: lʒ equaliter abũdẽt.in.§.volẽs.de col.glo. in.ꝟ.p̃bẽdas. fo.lxiiij.et in.§.itẽ cenſuit. eo.ti.gl.in.ver.cathedralibus. fo.cv.
Canonicus exiſtens in ſeruitio pape vl' epi: an cenſeatur p̃ſens.in.§.ſequuntur. eo.ti.glo.in ver.legitimo. fo.lxx.
Quis põt creare canonicũ ſupnũerariũ: ⁊ q̃d pcipit in eccl'ia: ⁊ q̃s dicaꝭ canonic⁹ in herbis: ⁊ qñ eccl'ia dicaꝭ habere certũ numerũ canonicoꝝ: ⁊ qñ papa dat expectatiuas in caſu in quo hodie poteſt ad canonicatũ: de qua eccleſia canonicorũ intelligitur.in.§.itẽ cenſuit.eo.titu. glo. in.ꝟ.nũerus.fo.cvi.⁊ l.ꝟ.collatorꝫ.cvij.
Canonicus ⁊ p̃bendarius: an ſint idem vbi.§.glo.in ver.prebendariũ.ibidem.
Qualr q̃s nõ põt eſſe duplex canonicus

in eadē eccl'ia: non obſtāte cōſuetudine. vbi.ſ.glo.in ver.requireret.ibidem.
Canonicus propter reſidētiam: an pōt priuari per epm ſine capitulo: et an pōt deſeruire in eccleſia in ſua ſeptimana: vel in miſſa per alium. in.§.i. de tabu. pendē.in cho.glo.in ver.canonicis. ⁊ in ver.vel aliis. fo.clxxi.

Cantus.

Cantus plan⁹: an debeat decantari in eccl'ia omiſſis hoc q̄tis/breuibus/et minutis.in.§.ſtatuit. quomō di.of.ſit cele. in glo.in ver.moduletur. fo.clxvi.
An illi q̄ nō habēt ſonorā vocē debeāt cātare in choro: et ex q̄bus reſultat dulcis cātus.vbi.ſ.gl.in.ꝟ.ſubtrahit. fo.clxvij.

Capitulum.

Cui eccl'ie adaptatur capl'm: et de priuilegiis illoꝝ q̄ preſidēt in capitulis in omnibus actibus.in.§.ij. de elect.glo. in ver. capitulo.et in ver.ſequenti. fo.xxx.
In quibus ſuccedat capl'm epo ſede vacante.in para.illi vero.de colla.gl.in.ꝟ. legatorum. fo.lxxxvi.

Capellania.

Tenens capellaniā requirentem ſacerdotiū ex conſuetudine fundatoris qua cauet ꝙ tenēs eā infra annum ꝓmoueretur: al's priuaretur ſi non ſit monitus eſto ꝙ non fuerit promotus infra annū: an pōt priuari illa. in.§.ſequuntur. de colla.glo.in.ꝟ.reſidentie. fo.lxx.

Caputium.

De caputiis quibus vtūtur clerici et in dignitate conſtituti et monachi nigri.in .§.ſtatuit.quomō diui.offi.ſit cele.gl. in ver.caputia. folio.clx.

Cardinalis.

Cardinalis an ſit maior p̄triarcha ⁊ epo in.§.vt ꝟo.de col.gl.in.ꝟ.cardinalatus. fo.lxvi. et in.§.ſint viri.de nūe.et quali. car.glo.in.ꝟ.illegitime nati. fo.cxlviij.
An ſoli eccl'ie romane cōpetat h̄re cardinales gn̄aliter ⁊ ſp̄aliter: ⁊ an cardinalatus ſit ordo: ⁊ de ſtatu hierarchico eccleſie: ⁊ an fuerint in ſtatu p̄mitiue eccl'ie: ⁊ an ſit de iure diuino. in.§.i.eo.titu.in.ꝟ. romane.⁊ in.ꝟ.cardinales. fo.cxlv.
Qn̄ inceperūt cardinales eē et q̄ inſignia deferant: ⁊ ꝙ cardinales ſunt in triplici differētia: ⁊ q̄ nominātur cū titulo ⁊ qui ſine titulo: qui debēt fieri cardinales: et an cardinalatus ſit incōpatibilis cū epiſcopatu.vbi.ſ. fo.eod.
De prerogatiuis et priuilegiis cardinaliū inter cetera: ꝙ ſi ille q̄ ducit ad mortē obuiat cardinali: cardinalis pōt ipm liberare ponendo capellū ſup eum. vbi ſ.glo.in ver.dirigenda. fo.eod.
Qui ſunt cardiales de latere et an a ſentētia cardinaliū pōt appellari: ⁊ an cardinalis pōt deponi a ſolo papa: ⁊ an papa ſine cardinalib⁹ pōt ardua explicare vbi.ſ.glo.in ver.collaterales. fo.cxlvi.
Un̄ dicātur cardinales et quare dicūtur cardinales.vbi.ſ.in ver.cardinales.
Cardinales in quāto numero debēt eē: ⁊ de quibus partibus debent aſſumi.in .§.ſtatuit.eo.titu.glo.in ver.moderat⁹. et in ver.partibus. fo.eod.
De forma iuramēti qđ preſtant cardinales in aſſumptione cardinalatus.vbi.ſ. glo.in ver.aſſumantur. fo.eod.
Qualiter cardinales qui aſſiſtūt ad latus pape delinquētes acrius puniendi ſunt: ⁊ de q̄litate quā debēt habere cardinales: ⁊ ꝙ ſine licētia pape nō poſſunt teſtari: nec ſanguinē ſuum minuere: nec confeſſorē eligere.in.§.ſint viri. eo.titu. glo.in ver.moribus. fo.cxlvij.
Que ſciētia req̄rat in cardinali/q̄ etas et in quo ordine debeat eſſe qn̄ aſſumit ad cardinalatum: et ꝙ cardinalatus eſt potius onus q̄ȝ dignitas.vbi.ſ.gl.in.ꝟ. excellētes.⁊ in ver.triginta. fo.eodē.
An frater romani pōtifi. vel cardinalis viuētis pōt eſſe de numero cardinaliuȝ: ꝙ papa cōiter non diſpēſat vſq; ad cardinalatum: et ꝙ nota infamie impedit quē ꝓmoueri ad cardinalatum. vbi.ſ. gl.in.ꝟ.ex fratre. in ver.illegitime nati. et in ver.infamie. fo.cxlviij.
Qualiter eligi debeant cardinales: et ꝙ ipſi faciunt collegiū eccl'ie vniuerſalis. in.§.non fiant.eo.ti.glo.in.ꝟ.ſolum.⁊ in ver.collegialiter. folio.cxlix.
An credatur cardinali legato ſe dicenti habere mandatū legationis: ſine oſten=

ſione.in.§.i.de ſubla.de.litteris. glo. in ver.quibuſcunq̃. Folio.cxcviij.

Carcer.

Detētus in carceribus dicitur legitime impeditus: ꝛ ꝙ proceſſus factus contra incarceratū quem iudex ſciebat incarceratū eſt inualidus.in.§.i.de paci.poſſeſ. glo.in ꝟ.impedimenti. fo.cxxxiiij.

Caritas.

Quid eſt caritas.in.§.v.phe.glo.i ꝟ.caritas. fol.ix. de bono caritatis.in.§.i. de cau.glo.in ver.caritas. fo.cviij.

Caſus.

Caſus nouitatis et ſaiſine eq̄pollet interdicto retinende.in.§.ad tollēdum.de elec.glo.in ver.libere. fo.cxxxv.

Cautela.

Nichil qđ pertinet ad cautelā eſt omittendum.in.§.viſum fuit.de cau. gloſ.in ver.ſuperabundanti. fo.cxxiij.

Ceſſatio.

Quādo poteſt fieri ceſſatio a diuinis.in.§.i.de pig.cul.diui.glo.in ver.ceſſent. ꝛ in ver.abolentes. fo.clxix.

Chorus.

An ſoli habituati vel bñficiati in eccl'ia debeāt intrare chorū ꝛ officiū diuinū facere ꝛ nō clerici extranei: et q̄d obſeruat in frācia.in.§.ſtatuit.quō diui.offi.ſit cele.glo.in ver.ingrediātur. fo.clx.

Citatio.

Qñ hēat locū edictū citatoriū publicū in.§.fctā aūt.d elec.gl.i ꝟ.vocet. xxxvij

Citat⁹ notorie in loco nō tuto: an teneat venire allegatur⁹ cauſas ſuſpitiōis loci ꝛ q̄d ſi dent ſibi lr̄e ſaluicōductus.in.§.ſi vero.de cau.glo.i ꝟ.merito. fo.cxx.

Ubi nullitas citationis eſt notoria nō tenetur citatus cōparere.in.§. et quicq̄d. eo.ti.glo.in ver.factum. fo.eodē

Citat⁹ ad locū peſtiferū ꝛ vbi eſt corruptio aeris: an teneat cōparere.in §.i.de paci.poſ.gl.in ꝟ.ipedimēti. fo.cxxxiiij.

An citatio valeat ſine cōmiſſiōe iudicis: ꝛ q̄d obſeruet de ꝯſuetudie.in.§.lis aūt. eo.ti.glo.in ver.citationis. fo.cxxxvij.

Citatio a nō competenti iudice nō facit litē pēdere nec interrūpit ꝑſcriptionē: et ꝙ ſola citatō cauſat malā fidē.vbi.ſ.gl. in ꝟ.iudicio.ꝛ in ꝟ.terminoꝝ. fo.eodē

Ciuitas. Ciuis.

Ad eſſe ciuitatis an requirat ſedes ep̄alis.in.§.in eccleſijs.de coll'.glo.in ver.ciuitatibus.et in ver.villis. fo.lxxvij.

Ciuitas ꝓp̄e an ꝯp̄hēdat ſuburbia: et an prochiani ex ciuitatē exiſtētes ſint ciues ciuitat(: ꝛ an ciuitas cui⁹ muri ſunt radicitus deſtructi ꝑdat priuilegia. vbi ſ.glo.in ver.exiſtunt. fo.lxxix.

Ciuitas an ꝯp̄hēdat appellatiōe dioceſis.i.§.ſtatuit.e.ti.gl.i ꝟ.dioceſi. lxxx.

Appellatōe ciuiū an ꝯp̄hēdāt bñficiati.in.§.i.de cau.glo.in ꝟ.pp'lo. fo.cxiij.

Quādo pōt attribui ciuitati ꝙ aliquod delictū cōmiſerit.in.§.nō fiat. de nume.ꝛ q̄li.cardi.gl.in ꝟ.collegialiter. fo.cxlix et in.§.ſtatuit.de interdic.indiſ.non po. glo.in ver.locorum. fo.cxcv.

Clauſula.

De viribus clauſule aūferri in materia beneficiali.in.§.cui rei.de coll'. glo.in ꝟ. antelationum. fo.lviij.

In clauſula decreti ſemꝑ intelligit cōditio ſi impetrans vti voluerit.in.§.vt vero.eo.ti.glo.in ver.irritum. fo.lxvij.

De clauſula ſi q̄s ꝯuenire ꝑſumpſerit indignationē oīpotētis dei vl' īdignationē nr̄am q̄d īportet.in.§.q̄r vero.de cōcubi.glo.in ꝟ.maledictiōis. fo.clxxxvij.

Clericus.

Quattuor vicia ꝑcipue reprehenſibilia in clericis ꝛ viris eccl'iaſticis.i.§.v.phe. glo.in ver.deformationes. fo.x.

Bona pr̄imonialia clericoꝝ an gaudeāt eodē ꝑuilegio quo bona eccleſie. vbi.ſ. glo.in ver.perſone. fo.eodem.

Qui veniāt appellatiōe clericoꝝ.i.§.cui rei.de coll'.gl.in ꝟ.ſacerdotali. fo.lx.

Quare hodie vileſcit dignitas clericat⁹ in.§.ita tñ.e.ti.gl.in ꝟ.decere. fo.xcix.

Clerici debēt ſe ꝯformare in veſtib⁹ ſm ꝯſuetudinē regionis: ꝛ an poſſunt vti ſericis.in.§.ſtatuit. quō diui.offic.ſit cele. glo.in ver.ingrediantur. fo.clx.

An habeāt certum habitū a iure.in.§.i.

eo.titu.glo.in ver.honeſte. folio.clix.
Qualiter ſe debeāt habere clerici in mēſis ꝛ cōuiuijs.in.§.i.de ſpecta.l eccle.nō faciē.glo.in ver.cōuiuia. fo.clxxiiij.
Quas mulieres prohibētur clerici ſecū habere in domo.in.§.i.de cōcubi. glo.in ver.pontificalis. fo.clxxvij.

Cimiterium.

Cimiteriū an hēat ꝑuilegiū eccl'ie:et an veniat appellatōe eccl'ie.i.§.i.de ſpec.in eccle.nō faci.glo.i ꝟ.cimiterio. clxxxvi

Coadunatio.

Quid dicaꝭ coadunatio. in.§.iij.prohe. glo.in ver.coadunaretur. fo.v.

Coadiutor.

Coadiutor datus prelato an poteſt conferre bñficia.in.§.cui rei.de colla.glo.in ver.iuriſditio. fo.lix.

Collatio.

Collatio bñficij facta a non vicario: an pōt haberi rata p epm̄.in.§.ad tollendū de elec.glo.in ver.ꝓcedaꝭ. fo.xxxvi.
Collatio beneficiorū eſt iuriſditionis et ꝙ collatiōes beneficiorū ſunt de fructu: et an collatio ſede vacante tranſeat ad capitulum.in.§.cui rei. de colla.gloſ. in ver.iuriſditio. fo.lix.
Quādo prelatus videaꝭ approbare collationē nullam. in.§.volens. eo.ti.gloſ. in ver.tolerandas. fo.lxij.
Collatio ordīarij de bñficio facta an valeat ſi nō effluxū fuit tm̄ tp̄s: vt veriſilr potuerit peruenire ad noticiā ipſi⁹: et ſi ignorauerit vacationē.in.§.nec etiam. eo.ti.glo.in ꝟ.faciendas. fo.lxv.
An ꝑma collatio etiaꝫ inualida īpediat ſcḋaꝫ fieri:ꝑma nō caſſata.ſ.§.vt ꝟo.eo. ti.gl.i ꝟ.eoipō. fol.lxvi.ꝛ i.§.ordīarij.de paci.poſ.glo.in ver.ꝓuideāt. fo.cxliiij.
Epus ꝯtulit bñficiū añ lapſum mēſis.de quo in cle.i.de ꝯceſ.ꝑbē. habēs grām iuxta illā cle.nō acceptauit beneficiū infra mēſem:an cōualeſcat dicta collatio/cuꝫ ordinari⁹ infra mēſem haberet man⁹ ligatas.vbi.ſ̄.gl.in ver.irritū. fo.lxvij.
Si epus ſcienter cōtulit beneficiū qḋ conferre nō poterat:quia collatio ſpectabat ad inferiorem/ſi poſtmodum ad eū deuoluatur: an cōualeſcat collatio.vbi.ſ̄.
Collatio q̄ deuoluiꝭ in negligētiam etiā epi: an deuoluaꝭ ad caplm̄/ vel econtra vel de monaſterio ad abbatem et econtra:vel de cōuentu ad priorē/ ꝛ econtra. vbi.ſ̄.glo.in ꝟ.ſuperiorem. fo.lxvij.
Collatio bñficū facta cū ꝯditiōe tacita: an ſit ſimoniaca.in.§.ſequunꝭ.eo.ti. gl. in ver.voluerit.ꝛ in ver.alio. fo.lxx.
Si epus ꝯtulit ꝑbendā nō theologo quā tm̄ acceptauit non theologus: ꝛ nō theologus euinciꝭ a theologo: ſed pendente proceſſu facta fuerat collatio de alia prebenda tanꝙ theologali:an valeat ſecūda collatio ſecūdi theologi.vbi.ſ̄.
Tēpus ſex menſiū introductū ad ꝯferēdū bñficia an currat tp̄e ſuſpenſionis: ꝛ an poſt obtentā abſolutionē a curia currat ſibi tp̄s quouſq; venerit in domū:ita ꝙ ſi conferat an teneat collatio:et an valeat collatio facta in curia romana:ꝛ collatio bñficij eſt volūtarie iuriſditiōis:et poteſt fieri extra dioceſim.in.§.illi vero. eo.ti.glo.in ver.tēpus. fo.lxxxv.
Si capitulū ad qḋ prebendarū collatio ſpectat ꝑfixit diem ad cōferendū prebendam vacātem.poſuit edicta ad vacationē abſentiū/ꝛ interim ipa ꝑbenda impetratur a papa hoc tacito: deinde caplm̄ cōfert:cuius collatio valeat. vbi.ſ̄.glo. in ver.non valeant. fo.lxxxviij.
Si due collatiōes fuerint facte eodē die de vno bñficio nec apparet que ꝓcedat que illaꝝ tenet.in.§.iteꝫ ꝙ ad.eo.ti.glo. in ꝟ.nominatorum. fo.xcix.
Si qs obtinet collationeꝫ bñficij a papa vel a legato nō facta mētiōe de prior̄ib⁹ beneficijs:an valeat collatio.in.§.ita tm̄. eo.ti.glo.in ver.exprimere. fo.xcvi.
Qñ mādatū aplicum ꝑntaꝭ vicario epi ipſo epo i remotis agēte ſi exiſtēs ꝯferat bñficiū ignorās ꝑntationē:an teneat collatio.vbi.ſ̄.glo.in ver.vicario. fo.ci.
In collationib⁹ ordinariorū vno mō vacatōis exp̄ſſo an ꝑt apponi clauſula:aut al's quouiſmō.in.§.viſum fuit. de cauſ. glo.in ver.alias quouiſmō. fo.cxxij.
Collatio beneficij qñ dicaꝭ colorata vel incolorata.in.§.i. de paci.poſſeſ.gloſ. in ver.coloratum. fo.cxxx.

Qualiter collatiões bñficiorũ debẽt eſſe libere in conferendo. in. §. ordinarij. eo. ti. glo. in ver. videatur. fo. cxliiij.

Collegium.

An ad eſſe collegũ requiratur caput et iura collegij in quibus conſiſtant: et an prelatus ſit de collegio. in. §. i. de elect. glo. in ver. collegium. fo. xxiiij.
An in olb⁹ explicandis p collegiũ requiratur ꝙ collegialiter conueniãt: vel ſufficiat particulariter conuenire. in. §. ij. eo. ti. glo. in ver. conueniant. fo. xxviij.
Quid eſt neceſſarium ad hoc vt act⁹ gerendus per collegium valeat. in. §. non fiãt. de nume. et quali. cardi. glo. in ver. collegialiter. folio. cxlix.

Commenda.

Si papa cõmendat alicui aliquã dignitatem electiuã reſeruatam: an expirata commenda redeat poteſtas eligẽdi ad eligentes. in. §. i. ij. cap̃. de electio. glo. in ver. cauſa. fo. xlv.
De cõmendis beneficiorum reprobandis. in. §. cui rei. de colla. glo. in ver. pluralitatis. folio. lv.
An diſpoſitio. §. i. de pacifi. poſſeſ. q̃ vult poſſeſſorem beneficij per triẽnium cum titulo colorato ampli⁹ non poſſe inquietari in poſſeſſorio nec l petitorio habeat locum in cõmenda: ⁊ qualis eſt titulus commẽde. in. §. i. de pacifi. poſſeſ. glo. in ver. titulum. fo. cxxxij.

Cõmeſſatio.

Commeſſationes quare potius debent ceſſare diebus feſtiuis ꝗ alijs dieb⁹ priuatis. in. §. i. de ſpecta. in eccle. nõ faciẽ. glo. in ver. preparant. fo. clxxiiij.

Conceptio.

In quo de certo eſt approbata opinio: ꝙ beata virgo maria non fuit concepta in peccato originali. in. §. i. de auctori. et po. ſacro. concilio. gloſ. in ver. preteritorum. folio. xvij.

Conſiliarius.

In quo veniunt honorandi cõſiliarij regis: et ꝙ in talibus debent eſſe fideles regi/ ⁊ quales debẽt eſſe. in. §. quocirca. in cõcluſi. eccle. galli. incipiente: demũ. glo. in ver. dilectis. in ver. fidelibus ⁊ in ver. conſiliarijs. folio. cciij.

Concilium.

Cõcilia ſunt maioris auctoritatis ꝗ decretales: ⁊ quis debet preferri inter aſſiſtentes in cõſilio regis in ſede. in. §. iiij. prohe. glo. in ver. deliberatiõe. ⁊ in ver. comitibus. fo. vi.
Multa in laudẽ rerum peragendarũ cũ cõſilio ſapientũ: ⁊ qd eſt maius in republica cõſilium / vel arma. in. §. v. prohe. glo. in ver. conſilijs. fo. xij.
De quattuor ſpecieb⁹ conciliorũ: videlꝫ generalis / prouincialis / ſynodalis / ſiue epiſcopalis ⁊ religioſorũ: et qui debent intereſſe in dictis cõcilijs / ⁊ in quolibet ipſoꝝ / et q̃ debeant tractari in illis: ⁊ an apoſtoli fecerint ⁊ ꝯgregauerint cõciliũ. in. §. i. de aucto. et po. ſacro. conci. glo. in ver. ꝯciliorũ. ⁊ in ver. celebratio. fo. xiiij. et. xvii. et in. §. viſum fuit. de cau. glo. in ver. officio. fo. cxxiiij.
Per quod interuallum tẽporis debeãt celebrari concilia prouincialia epiſcopalia monachorum et canonicorum regularium. in. §. ij. eo. titulo. glo. in ver. celebrentur. fo. xvij.
Ad quem ſpectat celebrare concilia generalia et quis p̃ſidet in illis: et ſi papa aſſignet cõcilium in vno loco / ⁊ conciliũ in alio cui ſtandũ ſit: ⁊ quãdo eſt ſciſma in papatu ad quem ſpectat congregare concilium vt dubiũ ſopiatur. vbi. ſ̃. glo. in ver. pontifex. in ver. conſentiente. ⁊ in ver. defectum. fo. xviij.
Concilia generalia vbi debeant publicari: quibus et qualiter intimãda ſunt: in. §. iij. eo. titu. gloſ. in ver. publicare. et in ver. intimare. fo. xx.
In inchoatione concilij debet celebrari miſſa de ſctõ ſpiritu / et in alijs actibus eiuſdem. in. §. i. ij. cap̃. eo. ti. gloſ. in ver. congregata. fo. xx.
Epiſcopi et prelati quo ordine debeant ſedere in concilijs: et quis primo loqui debeat. idem in alijs concilijs et collationibus cauſarum: quis primo loqui debeat. in. §. ij. d. c. ij. gloſ. in ver. preſerati ſeſſione. folio. xxi.

A ij

per papam.in.§.iiij.eo.titu. gloſ.in ver. diſſolui. folio.xxiij.

Conſilio reuerentie parēdum eſt. in.§. ad tollendum.de electio.glo. in ver.exhortatur. folio.xxxv.

Conciliū baſilienſe fuit trina vice diſſolutum per Euge.papam.iiij.⁊ ter reformatū.in.§.ne tamen.de cau.glo. in ver. diſſolutionem. fo.cxxij.

Quādo inceperūt ꝯcilia baſilienſe ꝯſtātienſ.⁊ ſenenſ.⁊ de approbatione et reprobatiōe ꝯcilij baſilienſ.in.§.iij.prohe.glo. in ver.tpibus.in ℣.ꝯſtantie.in ℣. approbatione.⁊ in ℣.martini. fo.iiij.

Uocati ad concilium an habeant ius reuocandi domum.in.§.viſum fuit.eo.ti. glo.in ver.tot cauſis. fo.cxxiij.

An viri eccleſiaſtici poſſunt eē de ꝯſilio regis.in.§.nos igiť.i.ꝯclu.eccle.galli.incipienſ.demū.glo.in ℣.ꝯſilio. fo.cciij.

Conatus.

Quid dicať eſſe conatus.in.§. illi vero. de colľ.glo.in ℣.conabunť. fo.lxxxv.

Concubinarius. Concubinatus. Concubina.

Publicus concubinarius an ſit ſuſpenſus ab officio et bñficio.in.§.i.de cōcubi. glo.in ver.ſuſpenſum. fo.clxxviij.

Qualiter debeat moneri cōcubinarius publicus ad hoc: vt poſſit priuari ſuis bñficijs. et olim iura vario modo puniuerunt delictū cōcubinatus. vbi.ſ.glo. in ver.monere.⁊ in ver.teneatur.⁊ in.§. ꝙ ſi.eo.titu.glo.in ver.alias.ibidem.

Quis poteſt diſpenſare cum concubinario publico/⁊ ꝙ duo requirūtur ad hoc: vt poſſit diſpenſari cum illo. in.§.et nihilominus.eo.titu.glo. in ver.ſuperiores.in ver.diſpenſatum.et in ver.emendationem. fo.clxxx.

Quis dicatur publicus concubinarius. in.§.publici. eodē titulo.iunctis glo.illius.§. folio.clxxxv.

Que dicatur ꝓprie concubina.⁊ ꝙ concubina ſequiť forum clerici eam detinētis:⁊ an clerici poſſint aliquid dare eorū concubinis.quid in milite/in doctore/et aduocato.in.§.quia vero.eo.ti.glo.in ℣. concubinas.in ver.arcere.et in ver.patres. folio.clxxxvij.et.clxxxviij.

Que differentia eſt inter concubinam ⁊ vxorem:⁊ an cōcubinatus ſit permiſſus in.§.iubet.eo.ti.gloſ.in ver.mortalis.et in ver.pertinet. fo.cxc.⁊.cxci.

Concubinatus an ſit crimen mixtū per iudicem eccleſiaſticum ⁊ ſecularem puniendum. vbi.ſ.

Curatus ꝯcubinari⁹ an pōt accuſari de ꝯcubinatu a prochianis ⁊ an poſſum⁹ vitare ſacra ꝯcubinariorū ⁊ diuina ab eis nō audire.in.§.ſtatuit.de excōica.nō vitan.glo.in ℣.ſuſpēſionis. fo.cxcij.

Confeſſio.

Confeſſio in bñficialib⁹ lʒ ꝑiudicet confitēti:nō tñ ꝓdeſt pti nō habēti titulū/nec ꝑiudicat ſupiori.in.§.i. de pacifi.poſſeſ. glo.in ver.triennio. fo.cxxxiij.

De viribus confeſſionis extraiudicialis.in.§..publici.de concubi. glo.in ver. in iure. folio.clxxxv.

Confirmatio.

De materia cōfirmationis electionum. vide.ſ.in ver.electio.

Comminatio.

Quid dicať cōminatio.in.§. itē nec.ſ.c. de elec.glo.in ℣.cōminationib⁹. fo.l.

Conqueſtus.

Cōſuetudo frācie q̄ hʒ ꝙ ꝯqueſtus facti ꝯſtāte mřimonio ſunt cōes viro et vxori ſi donatio eſt facta alteri ꝯiugū a parente/cui al's ſucceſſur⁹ erat i re donata: an cenſeať cōqueſtus.§.qꝛ vero. de cōcubi. glo.in ver.queſtus. fo.clxxxvi.

Quid quando non erat vxor ſed ſponſa per verba de preſenti.in caſu ꝑmiſſe cōſuetudinis.in.§.iubet.eo.tit.glo.in ver. vxorem. folio.cxc.

Conſcientia.

De cōſcientia que eſt hodie in viris eccleſiaſticis in regimine eccleſie:bñficijs acquirendis multiplicādis ⁊ in illis diſtribuēdis:et de multiplici ꝯſcia. in.§.i. de excō.nō vitan.glo.in ver.cōſcientijs. et in ver.timoratis. fo.cxci.

Conſuetudo.

Quot tēpus requiratur ad ꝑſcribēdum ꝯſuetudinē:⁊ quādo loquimur de cōſue

tudine de qua itelligitur.in.§.i. de cauſ. glo.in ver.preſcripta. fo.cx.

Qualiter conſuetudo operat̃ vt priuilegium et habet vim cõſtitutionis ꝛ pacti vbi.ſ̃.glo.in ver.ꝑuilegio.ꝛ in.§.ſtatuit eo.ti.glo.in ver.medio. fo.cxvi.

Quot vices faciũt conſuetudinẽ ad maleficia.in.§.ij.de anctori.ꝛ po.ſacro.conci.glo.in ver.in decennium. fo.xvij.

Conteſtatio.

Per que verba fiat litis cõteſtatio qſi dicatur q̃ſi litis ꝯteſtatio: ꝛ an porrectio libelli faciat litis ꝯteſtationẽ. in.§.viſum fuit.de cau.glo.in ver.lis ꝯteſtata.in ꝟ.quaſi.ꝛ in ver.libello. fo.cxxiiij.

Continentia.

De continentia que ineſt in ſuſceptione ſacri ordinis:et an ſit laudãdum preceptum de incõtinentia.in.§.iubet.de concubi.glo.in ver.continere. fo.cxc.

Contractus.

Quãdo poteſt quis venire contra ſuum ꝯtractum etiã iuramento firmatũ.in.§.ſtatuimus.de pigno.cul.diui.glo.i ver.reſumpſerint. folio.clxxi.

Si ſtatuto caueṫ fauore creditorũ ꝙ debitor bãnitus vel condẽnatus ꝓ debito nullũ contractũ poteſt facere donec ſoluat.cõtingit ꝙ ꝑ prius ꝯtraxit/ ꝛ poſtea ſoluit:an cõtractus firmetur.in.§.vt vero.de coll.glo.in ꝟ.irritum. fo.lxvij.

Controuerſia.

Quomodo dicatur controuerſia in iudicio.in.§.lis autem.de pacifi.poſſeſ.gloſ.in ꝟ.controuerſias. fo.cxxxvij.

Conuenticula.

Que dicant̃ cõuenticula.in.§.Ne tñ.de cauſ.glo.in ꝟ.conuenticuli. fo.cxxij.

Corona.

De corona regia.in.§.ij.ꝓhe.glo.in ver.dyadematis. folio.iiij.

De verbis dictis a karolo quito anteꝙ̃ acciperet coronã regiam.in.§.v.eo.prohe.glo.in ver.corone. fo.xiij.

Corpus.

Appellatione corporis an veniat caput in.§.volẽs.de col.gl.in ꝟ.corpe. fo.lxij.

Creditor.

Creditor accipitur multꝫ modis.in.§.i.de pignor.cult.di.gloſ.in ver.creditoribus. folio.clxix.

Correctio.

Ad q̃s ſpectat correctio ſubditorũ.in.§.ꝙ ſi.de ꝯcubi.gl.i ꝟ.neglexerit. clxxiij.

Conſtitutio.

Cõſtitutio regia an liget rebelles de nouo acquiſitos.in.§.i.prohe. gloſ.in ver.vniuerſis. folio.iij.

Cõſtitutiones burſales optime memorie cõmendañ. a prelatis.in.§.v.prohe.glo.in ver.querunt. fo.xi.

Quando conſtitutio fit ſub nomine pape/vel cõcilij/vel ſub nomine pape cum cõcilio:an denoletur a papa vel a concilio.in.§.i.c.et de aucto.ꝛ po.ſacr.conci.glo.in ver.ſynodus. fo.xx.

Cõſtitutio nõ dꝫ fieri cõtra certã ꝑſonã: ſed dꝫ eſſe gñalis.in.§.ꝓ olbus.de elec.glo.in ꝟ.preiudicare. fo.xli.

Qualiter preſumat̃ ſcientia conſtitutionis poſt lapſum duoꝝ mẽſiũ vt quis nõ excuſet̃ a pena ꝛ quid ſi ante duos menſes ſciunt conſtitutionem:an ligetur pena conſtitutionis.in.§.i.de ꝯcubi.glo.in ver.duos menſes. fo.clxxvij.

An duo menſes q̃ faciunt ꝑſumi noticiã conſtitutionis:ſciri incipiant poſt publicationem factam in prouincia / vel poſt publicationem factã in cõſiſtorio principis/vel a quo tẽpore ligẽt.vbi.ſ̃.gloſ.in ver.cathedralibus.et in.§.Nos igitur.in concluſio.eccle.galli.incipieñ.demũ.glo.in ver.publicatione. fo.cciiij.

Cultus.

De fauore cultus diuini.in.§.v.prohe.glo.in ver.cultus diuinus. fo.xi.

Curatus.

In q̃ tenet̃ vigilare curat⁹ vt non teneat̃ in.§.v.ꝓhe.glo.in ver.vultus. fo.xi.

Curia.

Ubi dicat̃ eſſe curia pape/ ꝛ ꝙ papa ſine cauſa non dꝫ trãſferre curiã a roma. ad alium locum.in.§.cenſuit.c.ij.de elect.glo.i ver.curia.xlix.ꝛ in.§.cui rei.de colla.glo.in ver.curiam. fo.lvij.

Data.

Qualiter attendat prioritas date in ſpe trationib⁹: ꝛ q̄ dicat data retroactiua/et de effectu eiuſdē. in·§·ita tñ. de coll. glo. in ꝟ. data. ꝛ in ver. retroactiua. fo. ci.

Decretum.

Acceptatio decretorum baſilieſiū ligat omnes conſtitutiones. in prohe·§·i. glo. in ver. vniuerſis. fo. iij.

Decanus.

Decani cōiter in regno francie habēt iuriſditionem in capitulū et ſunt caput. in ·§·ſuper his. quō diui. offi. ſit cele. glo. in ver. decanus. fo. clxij.

Decima.

Decima papalis potius dicit collecta: vel tributū q̄ decima. in·§·voluit tamē. de anna. glo. in ꝟ. decime. fo. clv.

An qui p̄ſcripſit in aliquo loco decimas videtur preſcripſiſſe noualia. in·§·ꝙ ſi. de cōcu. glo. in ꝟ. pertinet. fo. clxxxij.

Declaratio.

Quid eſt aliq̄d declarare. l·§·viſum fuit de cau. glo. in ꝟ. declarāda. fo. cxxij.

Defenſio.

Qualiter defenſio eſt de iure naturali. in·§·verūtamen. de elec. c. ij. glo. in verbo defenſa. fo. xlvij.

Si quis non defendat proximū quādo poteſt/an teneatur. in·§·i. de cau. glo. in ver. permittat. fo. cviij.

Delictum.

Delictū adminiſtratoris an noceat dño in·§·ſtatuit. de inter. indif. nō ponē. glo. in ꝟ. officialium. fo. cxcvi.

Delphinus delphinatus.

Qualiter regnum francie non cōprehēdit delphinatum. in·§·iij. prohe. gloſ. in verbo delphinatum. fo. vi.

De natura piſcis delphini. ꝛ qualis debet eſſe delphin⁹ filius regis. in·§·iiij. eo. ꝓhe. glo. in ꝟ. delphino. fo. vij.

Deuotio.

Deuotio peperit diuitias: ſed filia ſuffocauit matrem. in·§·quibus. in ꝓhe. glo. in ver. poſſeſſionibus. fo. viij.

Qualiter deus eſt fundamētum omniū actionū noſtrarū: ꝛ ꝙ in operibus nr̄is inuocādus eſt propter multa. in·§·ij. de elec. glo. in ꝟ. queat. fo. xxviij.

Deus.

Qualiter a deo eſt omnis poteſtas. in ·§·i. prohe. glo. in ver. dei. fo. iij.

Dictio.

De ſignificato dictionum/paſſim/palā ꝛ maxime. in·§·iij. ꝓhe. glo. in ꝟ. paſſim in ꝟ. palam. ꝛ in ꝟ. maxime. fo. v.

Quib⁹ modis accipiatur dictio ac. vbi ṡ. glo. in ver. obſecrando. fol. vi. et in·§· niſi. de interdic. indiffe. non po. gloſ. in ver. ac. folio. cxcvi.

De ſignificato dictiōis quinimo. in·§·v. prohe. glo. in ꝟ. quinimo. fo. xi.

De dictiōib⁹ ceterū ꝛ in. vbi. ṡ. gl. in ver. ceterū. in ver. imunis. fol. xiij. et in·§·i. de cau. glo. in ver. inuigilare. fo. cviij.

Quid iportet dictio forte. in·§·iij. de aucto. ꝛ po. ſac. ꝯci. gl. in ꝟ. forte. fo. xviij.

De dictione item. in·§·ij. c. et eo. ti. gloſ. in ver. item. fo. xxiij.

De dictiōibus ita ꝛ tanq̄. in·§·i. de elec. glo. in ꝟ. ita. et in ꝟ. tanq̄. fo. xxiiij.

De dictiōe preter. in·§·deinde. eo. ti. glo. in ꝟ. p̄ter. fo. xxxiij. ꝛ in·§·i. de his qui in miſ. non cō. glo. in ꝟ. preter. fo. clxxij.

De ſignificato dictiōis niſi: vbi. ṡ. in ꝟ. niſi. folio. xxxiij.

De dictione ſecus. in·§·ſummum. eo. ti. glo. in ver. ſecus. fo. xli.

De dictione vnde. in·§·i. c. ij. eo. ti. gloſ. in ver. vnde. fo. xlvi.

De dictionib⁹ omnino: iuxta: et aliquādo. in·§·ſtatuit. eo. titulo. gloſ. in·§·quia vero. de cōcu. glo. in ver. omnino. in ver. iuxta. et in ver. aliquādo. et in·§·i. de paci. poſſeſ. glo. in ver. iuxta.

De ſignificato dictionū inibi et nichilominus. in·§·cenſuit. c. ij. eo. titu. gloſ. in ver. inibi. in ver. nichilominus. et in·§· ſi autem. de collatio. glo. in ver. nichilominus. folio. lxxxiij.

De dictione quia. in·§·i. de reſer. gloſ. in verbo: et quia. fo. li.

Dictio omnis quib⁹ modis accipiatur. in·§·ij. eo. ti. glo. in ver. omnes. fo. li.

Qualiter accipiãtur dictiones ne et pretextu.in.§.i.de colla.glo.in ver.ne.et in ver.pretextu. folio.liij.
De ſignificato dictionis frequentius: ſicuti:et quoqꝫ.in.§.cui rei.eo.titu.glo.in ℣.frequẽtiꝰ.i.℣.ſicuti.⁊ in.℣.q̃qꝫ.fo.liiij
De dictione nimium.vbi.ſ.glo.in ver.nimium. folio.lix.
Quid importẽt dictiones: ve:tam:et tñ.in.§.volens.eo.tit.glo.in ver.ve:tam:et tamen. fo.lxi.lxij.et.lxiij.
De ſignificato dictionũ vero/et ex nunc put ex tunc.in.§.vt vero.eo.ti.gl.in ver.vero.et in ver.prout. fo.lxv.⁊.lxvi.
De dictionibus vſqꝫ/ donec/et q̃diu.in.§.vt vero.eo.titu.glo.in ver.vſqꝫ.et in ver.donec. fo.lxviij.⁊.lxix.
Quibus modis accipiantur dictiones: videlicet et quotiens.in.§.ſequunt.eo.titu.glo.in ver.videlicet.et in ver.quotiens.fol.lxix.⁊.lxxi.⁊ in.§.item fuit.de anna.glo.in ver.videlicet. fo.clvij.
De ſignificato dictionum alius ⁊ alter.vbi.ſ.glo.in ver.alius. fo.lxxi.
Quibus modis accipiatur dictio ſeu.in.§.inſup.e.ti.glo.in ver.ſeu. fo.lxxiij.
De dictione nullatenꝰ.vbi.ſ.glo.in ver.nullatenus. fo.lxxvij.
De dictione velut.in.§.ſi autem.eo.tit.glo.in ver.velut. fo.lxxxij.
De dictione quo.in.§.illi vero.eo.ti.gl.in ver.quo.ibidem.
De dictione tunc.in.§.itẽ ꝙ ad.eo.ti.gl.in ver.tunc. folio.xcij.
De dictionibus abſqꝫ:tm̃:et ſaluo.in.§.itẽ inſup.eo.ti.gl.in ver.tm̃.i ver.abſqꝫ.et in ver.ſaluo. fo.ciij.⁊.cv.
De ſignificato dictionũ dũtaxat:et ſaltẽ in.§.item cenſuit.eo.titu.in ver.duntaxat.et in ver.ſaltem. fo.cvij.
Quibꝰ modis accipiãtur dictiones per.⁊ dum.in.§.i.de cau.glo.in ver.permulti.et in ver.dum. fol.cviij.et.cix.
Quid importet dictio vltra.in.§.q̃cqꝫ.ꝯ friuole ap.gl.in ver.vltra. fo.cxxvij.
Quibꝰ modis accipiat dictio et.in.§.i.de paci.poſ.glo.in ver.et. fo.cxxxiij.
De dictione pro.in.§.i.de annatis.glo.in ver.pro. folio.cl.
Quid importet dictio quaſi.in.§.i.qualiter ho.ſint dicen.extra chorum.glo.in ver.quaſi. fo.clxviij.
De dictionibus p̃ſertim:circa:⁊ amplius.in.§.i.de his q̃ tpe di.of.ra.p ecc.gl.in ver.p̃ſertim.et in ver.circa.ibidem.
De ſignificato dictiõis mox.in.§.i.de cõcubina.glo.in ver.mox. fo.clxxxiij.
De dictionibus penitus et nimis.in.§.quia vero.eo.ti.glo.in ver.penitus.⁊ in ver.nimis. fo.clxxxvij.
Quibus modis accipiatur dictio a.in.§.nos igitur.in cõcluſione eccle.gal.incipiẽ.demum.glo.in ver.a. fo.ccij.

Dies.

Dierum quidã ſunt feſtiui:alij pfeſti:alij ſolẽnes.in.§.i.de tenen.ca.tẽ.miſſe.glo.in ver.ſolẽnibus. fo.clxxij.

Dieta.

Qñ loq̃mur de dietis de q̃bus itelligendũ eſt.in.§.i.de cau.gl.in.℣.dietas.f.cix.

Dignitas.

Que dicãtur dignitates regales q̃ creãtur a ſolo rege.in.§.iiij.prohe.glo.in.℣.comitibus. folio.vij.
Dignitates electiue an vacẽt in curia.⁊ an appellatiõe dignitatis cõprehendat epiſcopatus et abbatia.in.§.ſtatuit.c.ij.de elec.glo.in.℣.obſtaculo.fol.xlvi.et in.§.i.de paci.poſ.glo.in ver.prelaturam. fo.cxxxij.
In oibus fere eccleſijs regni frãcie eſt cõſuetudo ꝙ dignitates et pſonatꝰ nõ poſſũt ꝯferri niſi canonicis eccleſiaꝝ vbi ſunt dignitates.in.§.vt vero.de col.glo.in ver.ſiir.fo.lxviij.et in.§.item cenſuit.eo.ti.gl.in.℣.req̃reret. fo.cvij.
Quando officiũ vel beneficiũ in eccleſia dicatur dignitas.in.§.inſuper.e.ti.gl.in ver.antiquo. fo.lxxv.
Si mãdetur alicui puideri in aliqua eccleſia de dignitate:an puiſio extẽdat ad dignitatẽ vnicã que eſt in illa ecclia: in.§.itẽ placuit.e.ti.glo.in.℣.turnũ.fo.xc.
Appellatione dignitatis an veniat papatus: aut cardinalatus.in.§.i.de cau.glo.in.℣.ſublimitas. fo.cix.

Dilatio.

An iudex poteſt prorogare vel abbreuiare dilationes datas a iure vel ab homie

et ꝙ ex conſuetudine vel ſtilo cōi nō ſeruantur dilatōnes iuris. et quomodo dicantur arbitrarie. in.§.iij. de auctoritate ſacro.conciliorum.glo. in ver.prorogetur. fo.xviij.

Dilectio.

Quid eſt dilectio .ꝓximi. in.§.cui rei.de col.glo.in ver.rancores. fo.liiij.

Diſpenſatio.

Que ſunt requiſita ad hoc vt plura beneficia vel plures ꝓbendas valeat tam quo ad deū ꝙ̄ quo ad eccleſiaꝫ. vide ad longū in.§.cui rei.de col.glo. in ver.pluralitatis. fo.lv.

Ubi diſpēſatio eſt debita iniuriā facit ſuperior ſi eam denegat.in.§.itē ꝙ ad.e.titu.glo.in ver.poterunt. fo.xci.

Quid operetur diſpenſatio ad plura beneficia vel ad plures ꝓbendas.in.§.itē inſup.eodem titu.glo.in ver.conſecrari. fol.cv.

Diſpenſatio ad dignitates eccleſiaſticas non extenditur ad epiſcopatuꝫ.nec de epiſcopatu ad archiepiſcopatuꝫ.nec de illis ad cardinalatum.in.§.nō fiant.de nume.et quali.cardina.glo.in ver.illegitime. fo.cxlviij.

Qui habet poteſtatem diſpenſandi cū adultero.item cū inceſtuoſo: an pōt diſpenſare cum adultero et inceſtuoſo ſimul.⁊ an facultas diſpenſandi cum natis ex adulterio.item cum natis ex inceſtu extendat ad natos ex adulterio et inceſtu ſimul.in.§.nichilominus.de cōcubinarijs.gl.i ṽ.diſpēſatū fo.clxxx.

Diſtributiones.

Que dicantur quotidiane diſtributiones .in.§.ſequūtur.de col.glo.in ver.diſtributionum. fo.lxxi.

Diſtributiones quotidiane an computentur in eſtimatione valoris beneficij. in.§.inſuper.eo.titu.glo.in ver.intereſſendo. fo.lxxvij.

Canonici exules ciuitatis q̄ ꝓpter partialitates non audent morari in eadem lucrantur diſtributiones quotidianas in abſentia.in.c.i.de paci.poſ.glo.in ṽ.impedimenti. fo.cxxxiiij.

An appellatione fructuum veniant diſtributiones quotidiane.in.§.voluit tñ.de annatis.glo.in ver.fructib⁹. fo.cliij. et in.§.inſuper.de colla.glo.in ver.itereſſendo. fol.lxxvij.

Appellatione diſtributionū an veniant anniuerſaria defunctorum et ꝙ multiplices ſunt diſtributiones:et q̄bus debeantur:et an valeat conſuetudo ꝙ detur preſentibus lꝫ nō intereſſentib⁹ diuinis.in.§.iubet.quo tp̄e quiſq̨ debeat eē i cho.gl.i ver.diſtributōes. fo.clxiiij.

Non valet ſtatutū vel cōſuetudo ecclīarum ꝙ qui eſt in vna hora habeat diſtributiones pro oībus. Nec ſi in ciuitate ſunt tres ecclīe collegiate ꝙ canonicus olim lucretur diſtributiōes integras intereſſendo in vna in matutinis. in alia miſſe.in alia veſperis:vbi.ſ̄.glo.in ver.vſurpat. Ibidem.

Diſtributiones an non ſolum debeant canonicis ſꝫ etiā bñficiatis ecclīe et decano vel ꝓpoſito illius q̄ eſt caput.⁊ an valeat cōſuetudo ꝙ hñs archidiaconatum et canonicatū habeat duplices diſtributiōes.vbi.ſ̄.glo.i ṽ.decani. ibidē.

Abſens ꝓ vtilitate ecclīe an debeat habere diſtributiōes quotidianas. vbi.ſ̄.glo.in ver.actualiter. Ibidem.

Non omnis infirmus debet habere diſtributiones quotidianas: et an valeat conſuetudo ꝙ abſens pro vtilitate eccleſie ſi per aliquos dies puta moram faciat in domo vt etiam in illo lucretur illas.et quid de conſuetudine ꝙ archidiaconus viſitans habeat diſtributiōnes quotidianas.vbi.ſ̄.glo.in ver.percipiunt.ibidem.

Diſtributiones canonicoruꝫ ſubtracte aliquibus non intereſſentibus diuinis vel propter delictum an accreſcāt alijs canonicis.vel redeant epiſcopi eccleſie in.§.quia vero.de te.ca.temp.miſſe.gl. in ver.neq̨. fo.clxxiij.

Doctor.

Doctores debent admitti ad curiam et conſiliū principis ad ſecreta iudicum.i.§.iiij.prohe.glo.in ver.doctores. fo.vi. et in.§.vt vero.de colla.glo. in ver.conſiſtentes. fol.lxvi.

Doctores an ſint preferendi militibus in .§.v.prohe.glo.in ver.cōcil. fo.xij.
Qui ſcholares preferātur doctoribus. in.§.cum rei.de col.glo.l ℣.virtuoſis.lviij. et in.§.inſup.eo.ti.glo.in ver.licentiatꝫ. Folio.lxxiiij.
Doctor qui cōuenit legere ſcholaribus ſi legat per alium:an debeat habere ſalariū:et ſi doctor peregrinetur de licentia an debeat habere ſalarium. in.§.ſequuntur.eo.ti.glo.in ver.legitime. ⁊ in ver.abſens. fo.lxxiiij.
Ante doctoratum quis non poteſt magiſtraliter legere:et an doctorat⁹ ſit dignitas.et ꝙ doctores ꝑferuntur licētiatis.et de ordine doctorū qui ſunt preferendi tam in theologia: in vtroqꝫ iure: ꝙꝫ in medicina.et de doctoribus eiuſdē ſcientie.in.§.inſuper.eo.ti.glo.in ver.licētiatis.in ver.doctoribus.⁊ in ver. medicina. fo.lxxiiij.
Religioſi cum licentia ſupioris poſſunt doctores fieri.l .§.item placuit. eo.titu. glo.in ver.regularibus. fo.xc.
An credat̄ lr̄is in quibus aliqui vocantur doctores.magiſtri:vel licentiati: et an credatur teſtimonio doctoris ſup ſcientia:diſciplina:et vita ſcholaris. in.§. itē ꝙ ad.eo.ti.glo.in ver.grad⁹. f.xciiij.
Doctoratus eſt honor:et illegitim⁹non poteſt promoueri ad doctoratum: ⁊ an licitum ſit procurare doctoratū ſine peccato.in.§.ita tamen.eo.titu.glo.in ver. honorum. fo.xcviij.
A quantis doctoribus et quantis vicibus examinandus eſt doctor.⁊ an poſt doctoratū poteſt quis ꝑuari īſignijs doctoratus:et ꝙ doctorandus pōt approbari a ſolo cancellario ſtudij.qn̄ collegium doctorum male verſat̄.vbi.ſ.glo. in ℣.approbatus.ibidem.
Doctor minor.xxv.annis nō eſt audiēdus dicēs ſe leſum:et an viles infames heretici:excōicati poſſint eſſe doctores et ꝙ doctores approbātes debent iurare doctorandū eſſe habilem.et ꝙ doctor dicit̄ nobilis.vbi.ſ.glo. in ver. ſcientia. et in ver.benemeritus.ibidem.
Contra doctores qui plerūqꝫ fiunt ſtudio non completo et ſine examine.⁊ cōtra illos qui credūt plus ꝑ ſe ſolos addiſcere ꝙꝫ a doctoribus audiēdo. vbi.ſ. glo.in ver.precipitata. fo.xcix.
Doctor qui promouetur per ſaltum:vl̄ in quo ꝑfectio pecuniarū ſupplet imperfectionem ſcientie non meretur dici doctor:et contra illos qui volūt fieri doctores qui formā diſcipuli nō nouerit .vbi ſ.glo.in ver.ꝓmotio.et in ver. diſcipulos. ibidem.

Dominus.

Quis poteſt dici dn̄s ratione iuriſditionis quam habet in.§.item inſuper. de colla.glo.in ver.dominus.Fo.ciij.et in .§.ſtatuit.de inter.indif.non ponendis glo.in ver.domini. fo.cxcvi.

Domus.

Quando quis poteſt extrahi a domo ꝓ debito in.§.i.de tabula pen.in cho. glo. in ver.domo. fo.clxxi.
Appellatione domus an veniat oſtiuꝫ vl̄ porticus:vt factū i porticu vl̄ oſtio dicatur factum in domo.in.§.i.de concubinarijs.gl.in ℣.i eccleſijs. fo.clxxvij.

Donatio.

An valeat donatio olm bonoꝝ p̄ntiū et futureꝝ.in.§.ij.de ſubla.clemē.litteris. glo.in ver.cuicūqꝫ. fo.cxcviij.

Dos.

Si mulier inuēta fuerit in balneo cū viro extraneo ꝑdit dotem.et vir donationem ꝑpter nuptias ſi reperiatur cū muliere extranea.in .§.publici.de cōcubinarijs.glo.in ver.tenet. fo.clxxxvi.

Dux.

A quo creatur dux]et quid de duce venetorum.in.§.iiij.prohe. glo.in ver.comitibus. fo.vij.
An dux ſit maior comite. in.§. quo circa in ꝯcluſiōe eccl̄e gallicane incipien. demū.glo.in ver.comes. fo.ccv.

Eccleſia.

Appellatione eccl̄e que eccleſia venit in.§.ij.ꝓhe.glo. in ver. eccl̄am. fol.iij. et in.§.in eccleſijs.de col.glo.i ver.parrochialib⁹.fo.lxxviij.et in.§.i.de annatus.glo.in ver.monaſterijs. fo.cli.

Quare eccleſia dicatur ſctã et ꝙ eccl'ia cõſecrat̃ ſi quis in ea ſuſcipit martyriũ et nõ eget reconciliatione. vbi.ſ.et glo. in ver.fundatam. ffo.iij.
Antequã eccl'ia cõſecret̃ opꝫ ꝙ dotet̃. et cui equiparat̃ eccl'ia in priuilegijs.in.§.v.phe.glo.in ver.dotauit.et in ver.depereunt. fo.viij.et.xij.
Papa mortuo non remanet eccl'ia acephala.in.§.ij.ca.ij.de aucto.et poteſ.ſacro.cõ.glo.in ver.xpo. fo.xxi.
Eccl'ia militans vniuerſalis an põt errare.vbi.ſ.glo.in ver. obedire. ibidem.
Que dicat̃ eccleſia collegialis.vnde dicatur.quõ cognoſcet̃. et que ſunt ſigna denotantia eccleſiã collegialem. in.§.i. de elec.glo.in ver.collegiatis. fo.xxvi.
Poſt cuius mortem eccl'ia dicat̃ vidua in.§.ij.eo.ti.glo.in ver. prelato. et in ꝟ. paſtoris. fo.xxix.
Quare eccleſia romana dicatur vniuerſalis.i.§.pro omnibus.eo.ti.glo.in ver. vniuerſali. fo.xli.
Eccl'ia cathedralis ⁊ regularis equiparant̃.et ꝙ dicte eccl'ie et etiam collegiate non cadunt ſub preuẽtionibus. in.§. ſtatuit.eo.ti.et.c.ij.glo.in ver. obſtaculo.et in ver.fiant. fo.xlvi.
Eccleſia gallicana non potuit imponere legem pape.in.§.vt vero. de col. glo. in ver.vero ⁊ in.§.ita tamen.e.titu.glo. in verb.viſum. et in ver. formam. et in .§.cenſuit.ca.ij.de elec.glo.in ver.conſecratio.et in.§.ſi quis.eo. titu. glo.in ꝟ. iuramentum. fo.xlix.
Eccleſia cathedralis debet habere vnũ theologum ad predicandum. et quare dicat̃ cathedralis.et que eccleſia habere debeat magiſtrũ vel grammaticum. in.§.ſequuntur.eo.titu. glo.in ver. cathedrales. fo.lxix.
Quando eccl'ia parrochialis deſinat eẽ parrochialis.⁊ in quo caſu non eſt incõueniens ꝙ eccl'ia cathedralis non habeat epm.in.§.in eccleſijs.eo.ti. glo.in ver.parrochialibus. fo.lxxviij.
Eccl'ia gallicana nõ potuit ponere os in celum.et ꝙ vna eccleſia poteſt eſſe ſubiecta duob⁹ epis.i.§.ita tamẽ. e.ti.glo.i ver.regalib⁹.⁊ i ꝟ.vicario. fo.xcix.⁊.ci.
De eccleſijs collegiatis que habent certũ numerũ canonicoꝝ: et que non hn̄t certum.in.§.item cenſuit.e. titu.glo. in ver.numerus. fo.cvi.
Ab eccleſia etiam violẽter poteſt expelli notorie excommunicatus.vel perturbans diuinum officium. vel alien⁹ parrochian⁹.in.§.prohibeatur.de his qui tempo.diui.offi.va.per eccle.glo. in ꝟ. perturbent.fo.clxviij.et in.§.niſi. de inter.indiffe.non ponen.glo. in ver.inde. ffo.cxcvi.
Quare eccleſia dicatur dom⁹ dei.in.§.i. de tabula pendente in cho. gloſ. in ver. domo. fo.clxxi.
Que feſta poſſunt fieri in eccl'ia:⁊ an cõtractus in eccleſia celebratus teneat:et ꝙ in eccl'ia nõ licet vendi candelas vel alias merces dño offerendas. in.§.i.de ſpecta.in eccle.non faci.glo.in ver.theatrales.in ver.negociatores.et in ver.ꝑmittant. fo.clxxiiij.et.clxxvi.
Publicatio que fit in cimiterio vl' clauſtro vel in porticu vel in valuis eccleſie an dicat̃ fieri in eccleſia.in.§.i.de ꝯcubinarijs.glo.in ver.i eccleſijs. fo.clxxvij.
Qualiter eccleſia cathedralis debet denominari a loco ſine expreſſiõe certi nominis:ſeu illius ſancti ſub cuius vocabulo eccleſia eſt ꝯſtructa.i.§.i.de ſublatione clemẽ.litteris.glo.in ver.baſiliẽſi. ffolio.cci.

Electio.

An capitulum poteſt abbreuiare terminũ ſtatutum ad eligendum et illud notificare abſentibus.in.§.iij. de auctoritate et poteſtate ſacroꝝ cõciliorum.glo. in ver.abbreuiationem. fo.xix.et.xx.
Priores vel monachi ſtãtes in iſtis ꝑoratibus an habeant vocem in electione abbatis principalis monaſterij. et que dicantur dignitates et beneficia electiua.in.§.i.de elect̃.glo.in ver.eligant.in ver.electiuis. et in.§.iij.e.ti.glo.in ver. prelato. fo.xxix.
Duobus modis poteſt prouideri eccleſijs electiuis.et ꝙ electus petendo confirmationem electionis non petit gratiam: et de horrenda pena eligentium

indignum.vbi.ʒ.glo.in ver.poſtulationibꝰ.in ver.tam graui. et in ver.auctores. fo.xxvij.

Abſentes an ſint vocandi ad electionē et an ſolēnitas ca.quia ꝓpter.⁊.§.ij.de elec.hic habeat locum in electōne abbatiſſe.et ꝙ in electione facienda debet eē congregatio in vnū.et non ſufficit conſenſus ſingulariter preſtitꝰ. in.§.ij.e.ti. glo.in ver.die.et in ver.abbatis.et in ỽ. cōueniant. fo.xxviij.

De miſſa ſpiritusſancti dicēda ante electionem.et ꝙ in electione duplex eſt inſpiratio ſpūſſancti.⁊ ꝙ hodie in electionibꝰ quilibet querit ꝓ maiori parte qđ ſuum eſt:⁊ nō que ieſu xp̄i.et ꝙ auditio miſſe et receptio euchariſtie nō ſunt de ſubſtantia electionis infimoꝝ ꝑlatoꝝ ab epiſcopo et abbate.vbi.ʒ.glo.in ver. auditum.in ver.inſpirari. et in ver.ſuſcipiant. fo.xxix.

In quo loco debet fieri electio.et an preſtatio iuramenti et tactura euangelioꝝ ſit de ſubſtantia electionis. et quis debet recipere iuramentum.vbi.ʒ.glo. in ver.locum.in ver.prelato.in ver.in quibus.in ver.manibus.et in ver.ſequentis. fo.xxix.et.xxx.

De forma iuramenti preſtandi ab electoribus.et etiam in electiōe Ro.ponti. et quid debent conſiderare cardinales in eligendo.et an electores teneanť eligere idoneiorem de collegio ad hoc vt valeat electio.et ſi in collegio non ſit an teneātur eligere de alio collegio. vbi.ʒ. glo.in ver.Ego.N.et in ver. vtiliorem. Fol.xxx.

Quattuor requiruntur ad conſtituendum ꝓcuratorem ad eligendū. ⁊ an eligentes poſſunt remittere totū negociū electionis ad ſedem apoſtolicam.et an ꝑ viam nominationis poteſt prouideri eccleſie.vbi.ʒ.glo. in ver. caſibus.et in ver.compromiſſum. fo.xxxi.⁊.xxxij.

Si eligatur indignus et priuati ſint eligentes p̄tāte eligendi ad quem in hoc caſu deuoluať poteſtas eligendi.⁊ quā etatem attingere debent electi in ep̄m: abbatem:vel abbatiſſam. vbi.ʒ.glo.in ver.priuati.et in ver.legitime. fo.xxxij.

Eligendus in epiſcopum vel in abbatem et ad quācunqꝫ prelaturam et dignitatem an requiratur ꝙ tempore electionis ſit in ſacris ordinibus conſtitutus:et an electio ſymoniaca ſit ipſo iure nulla.in.§.deinde.eo.ti. gloſ. in ver. ordinibus.et in verbo.ſymoniacam. Fol.xxxiij.

Electio facta per metum: cōminatiōes et impreſſiones:an ſit ipſo iure nulla.et quid ſi elegerit coacte:an ſi poſtmodū recipiant electum ſponte: validetur electio nulla.in.§. ad tollendum.e. titu. glo.in ver.preſumant.in ver.procedatur.et in .§.item nec ca.ij.eo.titu.glo.in ver.quibuſlibet. fo.l.

Si quis ſit electus qui pro ſe rogauerat vnum de electoribus : an electio ſit nulla:et quando electio dicatur fieri ꝑ abuſum laicorum.et quid facient eligētes cum timent vim et impreſſionem: ⁊ ſunt aliqui abſentes qui nō audent venire ad eccleſiam nec procuratorē mittere. vbi.ʒ. gloſ.in verb.preſumant. Fol.xxxvi.

Ad quem ſpectat confirmatio electionis cuiuſuis prelati : et infra quod tempus debet preſentari electio confirmanti.et quis debet et poteſt petere confirmationem : et de edictis proponendis ante confirmationem : et qualiter coelectus ſit vocandus.in.§. facta autem. eo.titulo.glo.in ver.pertinet.in ver.preſentata.in ver.nominatim.in ver. vocetur. fo.xxxvij.

De inquiſitione fienda ante confirmationem electionis per ſuperiorem. et q̄ circunſtantie ſint inquirende per ſuperiorem in confirmatione electiōis : ⁊ an electus preſumatur idoneus quo ad qualitates intrinſecas:ita ꝙ non incūbat ſibi onus probandi . vbi.ʒ. gloſ.in verbo inquiſitionis . in verbo circunſtantie.et in verbo examinentur. Fol.xxxviij.

Quando ſuperior infirmat electionem an teneatur remittere ad eligendum:⁊ ꝙ ad confirmationem electionis eſt ꝓcedendum iudicialiter.et an electꝰ ꝯfirmatus poteſt accuſari poſt cōfirmatiōe=

nem.vbi.ſ.glo.in ver.infirmanda.et in ver.iudicialiter. ibidem.

Pro confirmatione electionis: an liceat aliquid recipere: et quid ſi petat aſſeſſorem pro conſulendo: an ſuis expẽſis teneatur ipſum recipere.in.§.et vt.eo.tit.glo.in ver.recipere.⁊ in.§.ordinarij.eo.titu.glo.in ver.ſcripſerint. fo.xxxix.

Si pecunia data fuerit cõfirmatori pro confirmatione electionis ignorante electo et non cõſentiente: an teneat electionis confirmatio.in.§.ſi vero.eo.titu.gl.in.v.ſimoniacam. folio.xl.

Confirmãtes electionẽ ſimoniace ſunt priuati ea vice poteſtate cõfirmandi.qđ ſi confirmator commiſerit confirmationem electionis: et ille commiſſarius ex negligentia: ignorantia: vel malicia indignum electum confirmauerit: an confirmator teneatur: et quando peccatum eſt in confirmatione electionis ad quem deuoluetur poteſtas confirmandi: et ꝙ eligentes et electi ſimoniace ſunt excõmunicati: qs poteſt eos abſoluere. vbi ſ.glo.in ver.ea vice.in verbo priuati.et in ver.romanum. fo.xl.et.xli.

Quando electio dicatur canonica: et ſi electio deficiat in aliquo: an per confirmationem validetur: et de multis rationibus que ſuadent: vt hodie fiant electiones canonice: nõ obſtantibus reſeruationibus: et ꝙ reges francie ſemper inſudauerunt pro electionibus.in.§.i.c.ij.eo.titu.glo.in.v.canonicas.et in verbo reſeruationes. fol.xli.⁊.xlij.

Ubi confirmatio electionis petenda eſt in curia: an debeant ſeruari diſpoſitiones concilij baſilienſis.in.§.ſtatuit.eo.titu.glo.in ver.decreti. fo.xlvij.

Qualiter princeps poteſt opponere confirmationi electionis.et an ex conſuetudine poteſt introduci ꝙ petatur licẽtia eligẽdi a principe: et vnde hoc: ⁊ ſi ſit cõſuetudo ꝙ mortuo prelato fiat notificatio populo ciuitatis anteꝗ̃ procedatur ad electionem: ſi populus non vult conſentire electioni collegij: an debeat retractari.in.§.verũtamen.eo.titu.glo.in.v.pontifex. folio.xlvij.

In multis eccleſijs in regno francie ſeruatur ꝙ electio facta contra voluntatẽ regis retractatur: et quando electio poteſt caſſari ſine culpa clerici: non tamen ſine cã.vbi.ſ.et glo.in.v.reiecta.fo.eod.

ꝙ papa poteſt diſpenſare in forma eligẽdi que eſt de iure poſitiuo.vbi.ſ.in ver.aliud. folio.xlviij.

Si poteſtas eligendi deuoluatur ad ſuperiorẽ poterit ſuperior eligere iure deuoluto: et poſtea cõfirmare iure proprio vel vnico actu: ⁊ infra quod tempus electus debet conſecrari et a quibus.in.§.cenſuit.eo.titu.glo.in ver.promouendũ et in ver.conſecrationes.et in.§.ꝙ ſi qs.eo.titu.glo.in ver.incurrat. fo.xlix.

Timor iuſtus impreſſionis: licet nõ fuerit ſecuta impreſſio: an viciet electionẽ et an metus qui nõ cadit in perſona eligentium: ſed in eorum conſanguineos vel parentes viciet electionem: ⁊ an electio facta ad preces principis/vel populo acclamante: dicatur facta per metũ in.§.item nec.eo.titu.glo.in ver.quibuſlibet.in ver.violentus.et in ver.precibus. folio.l.

Electio et collatio an ſint idem: ⁊ an electio comprehendatur ſub verbo diſpoſitionis.in.c.ij.de reſeruatio.glo.in ver.collationẽ.et in ver.diſpoſitionẽ. fo.li.

Probatos eligi oportet non probandos in.§.cui rei.de collationibus.glo.in ver.non probati. fo.liiij.

Electus ante confirmationem non poteſt dicere beneficium ſuum: ſed ſibi debitum.in.§.volens.eo.titu.gloſ.in ver.nominationes. folio.lx.

Quid faciet electus ſi papa ad quẽ immediate ſpectat confirmatio electionis non vult confirmare electionem canonicam ceſſante iuſta cauſa: et ꝙ alteri confert in vim reſeruationis.vbi.ſ.glo.in ver.nulle. fo.lxij.

Reſeruatio pape an viciat electionem: ⁊ quando canonici poſſunt procedere ad electionem abſentibus non vocatis.in.§.illi vero.eo.titu.glo.in ver.non valeant. folio.lxxviij.

Confirmatio electionis tribuit facultatem adminiſtrandi pleno iure ſine poſſeſſione vel inueſtitura: ⁊ quando dicat

acquiri poſſeſſio eligendi. in.§.i. de pacifi.poſ.gl.i.℣.coloꝛatū.fo.cxxx.⁊.cxxxi.

Ex conſuetudine an poteſt introduci vt ex ſola electiōe plenum ius acquiratur electo:⁊ quando confirmatio electionis preſtat titulum coloꝛatum vel incoloꝛatum.vbi.ſ.

Electio meticuloſa per ſequentem conſenſum:an remaneat valida:⁊ an ratificatio ſine ſolēnitate ratificet electionem in.§.non fiant. de nume. et quali.cardi. glo.in ver.conſenſiſſe. fo.cxlix.

In electione non poteſt intereſſe publicus foꝛnicatoꝛ. in.§.i.de concubina.glo. in.ver.ſuſpenſum. fo.clxxviij.

Qualiter itelligitur ꝙ electio facta a capitulo vno excommunicato preſente et ſcienter omiſſo eſt nulla.in.§.ſtatuit. de excommunica.non vitandis.glo.in ver. cenſure. folio.cxcij.

Emolumentum.

Quid dicatur pꝛopꝛie emolumentum. in.§.notarijs.de electio.glo.in ver.emolumentum. folio.xxxix.

Epiſcopus.

Que ſcientia requiratur in epiſcopo. in §.deinde.de electionibꝰ.glo.in ver.ſciētia. folio.xxxij.

Epiſcopi an ſint de iure poſitiuo ⁊ qualiter ſuccedunt in locum apoſtoloꝛum: et ꝙ epiſcopi ſint vicarij pape. in.§.i.c.ij.eo.titu.glo.in ver.reſeruationes.⁊ in §.i.de nume. et quali.cardi.glo. in ver. cardinales. folio.cxlv.

Quando papa poteſt transferre epiſcopum inuitū de vno epiſcopatu ad aliū ſine culpa epiſcopi ⁊ eum deponere pꝛo libito voluntatis. in.§.veruntamen . de elec.c.ij.glo.in ver.reiecta. fo.xlvij.

Epiſcopi ꝓuiſi in curia romana ꝑ quos poſſunt conſecrari:⁊ an epiſcopi poſſint obtinere beneficia vſꝫ ad conſecrationem:et ante conſecrationē dicatur epiſcopus. in.§.cenſuit.eo.titu.glo.in ver. remittere.in ver.benedictionis.⁊ in ver. pꝛomotus. fo.xlviij.

An per pꝛouiſionem factam in curia romana de epiſcopatu vacent beneficia ꝓuiſa in curia:et quando electus vel pꝛouiſus eſt de epiſcopatu poteſt adminiſtrare:et epiſcopi exempti quibus teneātur preſtare iuramentum. vbi.ſ. et glo. in ver.iuramentum. fo.xlix.

Epiſcopus poteſt delegare poteſtatem conferendi certum beneficium vacans. quid de vacaturo:et an pōt committere in genere collationē beneficioꝛū vacaturoꝛum.in.§.volens. de colla.glo. in ver. vacaturoꝛum. et in.§.ſtatuit.eo.titu.gl. in ver.vicarijs.ibidem.

Theologus an potius ſit aſſumendus in epiſcopum q̃ iuriſta.in.§.inſuper.eo. titu.glo.in ver.habeant. fo.lxxv.

Epiſcopatus an poteſt appeti ⁊ pꝛocurari ſine peccato. in.§.ita tamen.eo.tit. glo.in ver.honoꝛum. fo.xcviij.

Quando eſt ꝙ duo epiſcopi poſſunt prefici eidem epiſcopatui.vbi.ſ.glo.in ver. vicario. folio.ci.

Quando quis dicatur verus epiſcopus pleno iure:et ſi epiſcopus obtinuit a papa vt non teneatur conſecrari infra annum: nunquid ſuſpendatur ad annum vacatio pꝛioꝛum beneficioꝛū.§.item inſuper.e.ti.glo.in ver.conſecrari. fo.cv.

Quare epiſcopus cum accedit ad altare deponit baculum et mitram.⁊ cum ſe vertit ad populum reaſſumit. et an epiſcopalia inſignia poſſunt preſcribi ꝑ inferioꝛes pꝛelatos nomine eccleſiarū vel de conſuetudine.in.§.i.de ſpec.in eccle. non fa.glo.in ver.baculo. et in ver.pontificatus. fo.clxxiij.

Epiſcopus in locis ſue dioceſis : an poteſt celebꝛare in pontificalibus et benedicere populum ſolēniter: et an in alienis dioceſibus poteſt iſignijs epiſcopalibus vti ſine aliquo exercitio iuriſditionis.vbi.ſ.glo.in ver.bn̄dicunt.ibidē.

Epiſcopus an poteſt ſecum tenere matrem aut ſoꝛoꝛem aut conſanguineā nō ſuſpectam.in.§.i.de concubi.glo.in ver. pontificalis. fo.clxxvij.

Epiſcopus an poteſt diſpēſare cū adultero ⁊ inceſtuoſo ſimul:et an epiſcopus in caſibus in quibus poteſt diſpēſare cū notoꝛio cōcubinario et alijs criminoſis: an poteſt eos habilitare vſꝫ ad epiſcopatum.in.§.et nichilominus.e.ti.glo.in

ꝟ.diſpēſatū.ꝛ in.ꝟ.quoꝛūcūqꝫ.fo.clxxxi.
De epis qui non coꝛrigunt crimina:qui
in hoc caſu dicuntur canes impudici.in
§.ꝙ ſi.e.ti.gl.in.ꝟ.neglexerit.f.clxxxiij.
Qualiter epiſcopus ē maioꝛ ꝙ̄ dux: im=
mo ꝙ̄ rex vel imperatoꝛ.in.§.quocirca.
in cōclu.eccle.galli.incipiē̄.demū.glo.
in ver.dux. fo.ccv.

Equitas.

De equitate quam iudex debet habere
pre oculis.in.§.viſum fuit.de cau.glo.
in ver.equitas. folio.cxxiij.

Exactio.

Quid eſt pꝛopꝛie exigere.in.§.et vt.de
elec.gl.in ver.exigere. fo.xxxix.

Excōicatio. Excōicatus.

Excōicatꝰ an pōt appellare.in.§.ſtatuit.
de cau.glo.in ver.offenſus. fo.cxiij.
Mittens litteras vel nuncium excōmu=
nicato:eſt excōmunicatus minoꝛi excōi=
catione.in.§.ad tollendum.de elec.glo.
in ver.litteras. fo.xxxv.
An qs poteſt ſe obligare ꝑ viā pacti ad
ſnīam excōicatiōis.in.§.i.de pigno.cul.
diui.gl.in ver.abolentes. fo.clxix.
Per que ꝟba dicatur excōicatio lata ip=
ſo facto.in.§.qui vero.de tenenti.ca.tēp.
miſ.glo.in ver.ſit. fo.clxxiij.
Quis dicatur notoꝛius excōicatus:et ꝙ
clericus inuētus cū muliere poteſt deti=
neri ſine metu excōicationis per viginti
hoꝛas.in.§.publici.de concubi.gl.in.ꝟ.
ſententiam.fo.clxxxv.et in.§.ſtatuit.de
excōi.non vitan.glo.in ver.denūciata.ꝛ
in ver.publicata. fo.cxciij.
Quem excōmunicatum hodie non tene
mur vitare.in.§.ſtatuit.eo.titu.glo.in
ver.cenſure. folio.cxcij.
Denūciatio excōicationis an ſuſpenda
tur per appellationē:et qualiter ꝓbetur
excōicatio:et quis dicatur nominatim
excōmunicatus.vbi.ſ.gl.in ver.denun=
ciata.et in.ꝟ.expreſſe. fo.cxciij.
Si audiui pariſius aliquē publicari et
denunciari excōicatū:poſtea inuenio eū
andegauis vbi nil ſcitur de eius excōica
tione:nūquid teneoꝛ eū vitare publice.
vbi.ſ.gl.in ver.excōicatiōis. fo.cxciiii.
Quid ſi audiui publicari aliquem excōi
catū:poſtea nō video eum vſqꝫ ad annū
vel bienniū:an teneař vitare donec ꝯſti=
terit michi de abſolutione eius.vbi.ſ.
Qualiter inter excōmunicatū occultū ꝛ
notoꝛium non eſt differētia in his q̄ tan=
gunt fauoꝛem excommunicati:ſed bene
alterius.in.§.per hoc.eo.titu.glo.in.ꝟ.
ſuffragari. fo.cxcv.
Excōicatus ſi cōtēnat excōicationē pōt
pꝛiuari feudo ſm̄ oꝛdinationē beati Lu
douici:et poteſt cogi ꝑ bꝛachiū ſeculare
ad imploꝛandū abſolutionem:et valet
cōſtitutio ꝙ excōicatus ſoluat decem ꝓ
quolibet menſe quo ſteterit in excōmu=
nicatione.in.§.niſi.de interdic.indiſ.nō
po.glo.in ver.inde. fo.cxcvi.
An pōt petere reſtitui ſi ſpolieř et agere
ꝓ iniuria ſibi illata tp̄e excōicationis.in
§.ſtatuit.de cau.gl.i.ꝟ.offēſus.fo.cxiij.

Examen.

Qui debeant examinari in collatione be
neficioꝛum.in.§.item ꝙ ad.de colla.gl.
in ver.gradus. folio.xciij.
Scholaris notoꝛie peritus poteſt tran=
ſire ſine examine.in.§.ita tamen.eo.tit.
glo.in ver.pꝛecipitata. fo.xcix.

Executoꝛ.

Executoꝛē pape ad ꝯferendū deputatū
an arctet tēpus ſemeſtre.in.§.illi vero.
de col.glo.in ver.reſpectiue. fo.lxxxvi.

Exemptio. Exemptus.

Exemptus an pōt renūciare pꝛiuilegio
foꝛi ſine licentia pape.in.§.i.de cau.glo.
in ver.finiantur. folio.cx.
Exēptio nō debet fieri:niſi cauſa cogni=
ta:et vocatis quoꝛū intereſt.in.§.viſum
fuit.eo.ti.glo.in.ꝟ.item ꝙ. fo.cxxij.
Exempti nō ſunt de dioceſi nec veniunt
in generali ſermone et qs poteſt aſtrin=
gere exēptos:ꝛ ꝙ exēptus qui habet bn̄=
ficium in alia dioceſi habet recurſuꝫ ad
epiſcopū ſui bn̄ficij in alienatione rei.in
§.itē fuit.de anna.glo.in ver.in dioceſi.
et in ver.locoꝛum. fo.clvij.
In quibus caſibus ep̄i habent iuriſdi=
tionem in exemptos et inexēpti poſſunt
adire oꝛdinariū in his q̄ ſunt iuriſditio=
nis voluntarie ſine licentia pape.vbi.ſ.
glo.in ver.apoſtolica. clvij.

Digitized by Google

Exhibitio.

Quid eſt exhibere i iudicio.in.§.lis aūt. de pa.poſ.gl.i.ꝟ.exhibitionē.fo.cxxxvij.

Experientia.

Sepe experientia ſupplet litteraturam in.§.ſint viri.de nu.et quali.cardi.gl.in ver.experientia. fo.cxlvij.

Expenſe.

Que opinio excuſet litigantem a condē natione expenſarum.in.§.i. de colla. gl. in ver.opinionum. fo.liij.

Que ſunt iuſte cauſe releuātes quē a cō dēnatione expēſaꝝ tam in pⁱma inſtātia ꝙ̄ in cauſa appellationis: ⁊ ꝯdēnatio in expeñ.dānis ⁊ itereſſe q̄d importet: ⁊ qñ fit cōpēſatio expēſarū in cā appellatiōis in.§.quodcꝫ.contra friuo.ap.glo.in ver. expenſarum.in ver.damnorum.et in.ꝟ. appellate. fol.xxvij.xxviij.xxix.

An pōt appellari a iudice qui admittit cōdēnationē vel minus ſufficiēter cōdē nat in expeñ.et q̄d ſi nō ſint petite a par te an iudex teneaꝛ: ⁊ ſi victus in interlo cutoria finaliter obtineat in pⁿcipali nū quid recuperabit expenſas quas ſoluit vbi.ſ.glo.in ver.cōdēnetur. fo.xxix.

Extrauagans.

Extrauagātes an faciant ius et debeat iudicari ſm illas: et ꝙ extrauagās exe crabilis Johā.xxij. eſt famoſa et vtilis in.§.ij.de reſerua.gl.in ver.extrauagan tes.et in ver.execrabilis. fo.li.⁊.lij.

Fabrica.

De priuilegio fabrice et q̄s habet onus fabrice ⁊ reparatiōis illius: ⁊ an epſ cū maiori pte capituli ꝯdicente minore pōt ſtatuere ꝙ q̄libet canonicᵘ habeat ꝯfer re de redditibᵘ p̄bende ad reparationē fabrice: ⁊ an epſ pōt applicare fructᵘ bñ ficioꝝ vacantiū in ſua dioceſi.in.§.ſi q̄s. c.ij.de elec.gl.in ver.fabrice. fo.xlix.et in .§.v.prohe.gl.in ver.ruūt. fo.xij.

Contra illos qui adornāt fabricā eccl'ie auro: gēmis: et marmoribus: ⁊ diminuūt alimoniā pauperum.vbi.ſ. fo.xlix.

Falſitas.

Qualiter allegans legē abrogatā: ſubij citur crimini falſi.in.§.illi vero.de colla. glo.in ver.vti. fo.lxxxv.

Si notarius fuerit cōdemnatus de falſo inſtrumento: an hec falſitas p̄iudicet dño ad quē ſpectat dictū iſtrumētū. i.§. itē placuit.e.ti.gl.in ver.ordo. fo.lxxxix.

Fama.

An inferior a pⁱncipe poteſt reſtituere fame.in.§.et nichilominus. de concubi. glo.in ver.diſpenſatum. fo.clxxx.

Familia.

Petiꝭ familie q̄reꝛ de manu dñi: et an in foro cōtentioſo dñs teneatur de facto familie: et qualiter accipiatur familia: ⁊ ꝙ talis dñs talis familia. in.§.volens. de col.gl.i.ꝟ.familie.⁊.i.ꝟ.dñi.fo.lxi.⁊.lxij.

Feudum.

Quid importet feudum frācum.in.§.i. prohe.glo.in ver.francoꝝ. fo.iij.

Qualiter princeps nō poteſt tollere feudum ſine cauſe cognitiōe.in.§.i.de elec. glo.in ver.exprimenda. fo.xxvi.

Fides.

Qñ lex vel ſtatutū facit mētionē de fide facienda: de qua fide itelligiꝛ. in.§.iſup. de colla.gl.in ver.fidem. fo.lxxv.

Qualiter fides eccleſie tēpore paſſionis chriſti remanſit in ſola virgine maria.in .§.ij.c.ij.de aucto.⁊ po.ſacro.cōci.glo.in ver.obedire. folio.xxi.

Filius.

Qui dicantur proprie filij naturales. in .§.quia vero.de cōcubi.glo.in ver.cōcubinas.et in ver.arcere. fo.clxxxvij.

Qualiter vocantur filij pbroꝝum et filij clericoꝝ beneficiatoꝝ in ſacris non cōſtitutorum: et an poſſunt ſuccedere eorum parētibus: et ꝙ filij clericoꝝ non debent morari apud patrem.vbi.ſ.⁊ gl.in ver. cohabitare. fo.clxxxviij.

Firmarius.

Firmarius bñficij an poteſt preſentare et cōferre.in.§. ita tamen. de colla.gl.in ver.vicario. folio.ci.

Florenus.

Qual'r accipiaꝛ florenᵘ de camera.i.§.in ſup.de col.glo.i ver.florenoꝝ. fo.lxxvij.

Fornicatio.

Judex in puniendo delictum fornicationis debet declinare in mitiorem partē. in·§·q̄ ſi.de concubina.glo.in ver.alijs. folio. clxxxiiij.

Que crimina cōprehendit fornicatio: et qualiter iure diuino eſt ꝓhibita ꝛ eſt peccatum mortale: et in quo eſt tantū exoſa fornicatio inter virum et vxorem·§·iubet.eo.titu.glo.in ver. mortalis. ꝛ in.ꝑ. reprehenſibilis. folio.cxc.

Francia.

Quare in frācia dicunt̄ frāci.in·§·i..ph.gl.in.ꝑ.dei. ꝛ latius in.ꝑ.frācoꝝ. fo.iij.

Francum.

Quid īportet dictio frācoꝝ.vbi.ſ.ibidē.

Fraternitas.

De fraternitatibus:et an ſint approbate.in·§·voluit tamen.de anna.glo.in.ꝑ. beneficiorum. folio.cliiij.

Frequenter.

Quādo quid dicat̄ frequēter fieri.in·§·i. de aucto.et po.ſacro.conci.glo.in ver.in decēnium,et in·§·i.de ſpecta.in eccle.nō faci.glo.in ver.frequentatū. fo.clxxiij.

Fructus.

Si vendatur fructus alicuius archidiaconatus:an illud quod datur archidiacono in ſuo aductu veniat in venditiōe fructuū.in·§·voluit tamen. de anna.gl. in ver.fructibus. fo.cliij.

Indulgētia de fructibus beneficiorum conceſſa:ad fruct⁹ quoꝝ bñficiorū extēdatur.vbi.ſ.glo.in ver.quorūcūꝗ.in.ꝑ. bñficioꝝ.in ver.decē.in ver.vacaturoꝝ. et in ver.permutationis. fo.cliiij.

Fructus percepti medio tēpore quo beneficiatus erat ſuſpenſus vel excōicat⁹: an debeant ei reſtitui poſt abſolutioneȝ vel ſuſpenſionē.in·§·i.de cōcubina.glo. in ver.eccleſiarum. fo.clxxviij.

Fugere.

Tres pſonas fugere debemus vt peſtē: ex inope diuitem/clericū negociatorem: ꝛ ex ignobili glorioſuȝ. in·§·i.de ſpecta. in eccle.non facien. glo.in ver. negociationes. folio.clxxxvi.

Furtum.

Qualiter in vna gallina et etiam in vno ouo cōmittit̄ furtum.in·§·et vt. de elec. glo.in ver.paruū. folio.xxxix.

Genus.

Qn̄ maſculinū gen⁹ concipiat femininū in·§·ij.de elec.gl.in.ꝑ.abbatȝ. fo.xxviij.

Gloſa.

Diuerſitas gloſarū itelligentiā textuū nōnunꝗ̄ obtenebrat.in·§·i.de colla.glo. in ver.variarum. folio.liij.

Gratia.

De multiplici gr̄a ſine qua durare non poſſumus.in·§·i..ph.gl.in.ꝑ.gr̄a. fo.iij.

Qualiter gratia in qua nō fit mentio de loco ſue originis ꝛ dioceſis.et ſilr̄ ſi non intelligat idioma bñficij eſt ſubrepticia. in·§·v.eo..phe.glo.in ver.exteroꝝū. fo.x.

De gratijs expectatiuis q̄ incommoda afferant.in·§·quibus.ver. et preſertim. prohe.ꝛ in·§·cū rei.de coll̄. fo.liiij.

Qualiter itelligit̄ ꝙ ſi quis admittatur de gratia ad aliquē actum nō admittitur in poſterū.in·§·item inſuꝑ.de colla. glo.in ver.preiudicio. fo.ciij.

Graduatus.

De bñficijs q̄ debētur in vim nolationis viris ḡduatȝ.vide.ſ.i.ꝑ.nolatoꝝ. f.xciij.

Gregorius.

Multa in laudem beati gregorij qui fuit vnus de q̄ttuor doctorib⁹ eccl̄ie.in·§·illi vero.de col.glo.i.ꝑ.gregorius.fo.lxxxv.

Guerra.

Si tempore guerre bona rebellium ſint conceſſa per principem perſonis : an facta pace bona ſint reſtituenda p̄mis dominis.in·§·i.de pacifi.poſſeſ.glo.in ver. hoſtilitatis. folio.cxxxiiij.

Hereticus.

Errās in articulis fidei an dicatur hereticus.in·§·i.de aucto.et po.ſacro.conci. glo.in ver.errorum. folio.xvij.

Hymnus.

Qn̄ debeat dici hymnus angelicus : ſcȝ Gloria in excelſis deo.in·§·i.de his qui in miſ.nō com.gl.in.ꝑ.ſimbolū.fo.clxxi.

Homo.

Appellatio viri comprehendit maſculũ
non autẽ feminã: et vir denotat etatem:
vir ſexum: vir probitatẽ. in. §. deinde. de
elec. glo. in ver. virum. fo. xxxij.
Prorſus ignari non merẽtur dici hoies
ſed imagines hoim. in. §. ita tñ. de colla.
glo. in ver. nomen. fo. xcix.

Honeſtum.

Quid dicatur honeſtum. in. §. volẽs. de
coll. glo. in ver. honeſto. fo. lxiiij.

Honor.

Honor alit artes et naturaliter appeti=
tur. in. §. ita tamen. de colla. gloſ. in ver.
honorum. folio. xcviij.

Hora.

Qualiter hore officij debent reſpõdere
horis diei: et qñ eſt ꝙ quis põt ꝑuenire
tp̃s in horis dicendis: vt dicere veſpas
de mane ⁊ matutinas de ſero: ⁊ an ſcho
laris occupatus circa ſtudiũ põt dicere
oẽs horas: ⁊ qñ dictio hora debeat ſcri=
bi cum h. ⁊ quando nõ. in. §. ſtatuit. quõ
diui. offi. ſit cele. glo. in ver. debitis. et in
ver. horas. folio. clix. et. clx.
Hore debẽt dici reuerẽter: ⁊ an liceat ca=
nonico dicere horas extra eccliam: ⁊ qñ
canonici pñt ꝑuenire tp̃s horaꝝ l ecclia
dicẽdaꝝ: ⁊ vñ dicat̃ hora: ⁊ quare dicant̃
hore canonice. vbi. ſ. glo. in ꝟ. reuerẽter
in ver. olb⁹. ⁊ in ver. canonicas. ibidem.
Obligat⁹ ad horas canonicas an teneat̃
dicere horas beate marie ⁊ vigilias mor
tuorũ: ⁊ qñ hore btẽ marie fuerunt ordi=
nate dici ex p̃cepto: ⁊ ꝙ hore diuine non
proſunt. imo nocẽt ſcholaribus q̃ vadũt
ad eccłias vt videãt dñas. vbi. ſ. glo. in
ꝟ. dicturi. et in ꝟ. modulentur. ibidem.
Qui tenentur intereſſe horis / an debeãt
expectare: bñdicamus dño. et in quib⁹
caſibus quis põt exire chorũ intereſſen
do horis vt reputetur p̃ſens: ⁊ qñ volẽs
exire allegat impedimentũ / an credatur
ſimplici verbo dicẽtis. in. §. i. quo temp.
quilq; de. eſſe in choro. glo. in ver. inter=
fuerit. ⁊ in ver. neceſſitate. fo. clxij.
Qui venit tarde ad horas vel p̃mature
recedit: dȝ p̃uari diſtributiõib⁹ / acſi ab=
ſens eẽt. vbi. ſ. glo. i ꝟ. ceſſeat. fo. clxiij.
Duo caſus in q̃bus clerici tenent̃ dicere
horas canonicas: ⁊ bñficiat⁹ q̃ tenet̃ di=
cere horas canonicas: ſi omittat illas di
cere an pro illo tpe quo omiſit teneat̃ ad
reſtitutionẽ fructuũ: ⁊ ſi habeat bñficiũ
tenue vt ex eo ſuſtẽtari nõ põt / an tenea
tur dicẽ horas. in. §. i. q̃liter hore ca. ſint
dicẽ. ex cho. glo. in ꝟ. teneant̃. fo. clxv.
Clericus excõicatus vel ſuſpẽſus an te=
neatur dicere horas / ⁊ quid de depoſito
ab ordine: et ꝙ cleric⁹ ſolus qui dicit ho
ras nõ debȝ dicere: dñs vobiſcũ. ſed dñe
exaudi orationẽ meam. vbi. ſ. ibidem.
Habens plura beneficia an teneat̃ plu=
res horas dicere ⁊ quid ſeruat̃ de cõſue
tudine: et quid ſi in duabus eccleſijs: in
quibus ritus horarum eſt diuerſus ſm
quam eccleſiã debet dicere horas: et an
bñficiatus nõ dicens horas ſm ritũ ſui
bñficij vel dioceſis ſit excuſand⁹ ſi dicat
horas curie romane. vbi. ſ. ibidem.
Capellani clerici familiares ⁊ domeſti=
ci regine / quas horas poſſunt dicere ex
priuilegio eis conceſſo: ⁊ an conſtitutus
in ſacris / ſiue habeat beneficiuȝ / ſiue nõ
an teneatur dicere horas: et an hore ca=
nonice ſint de iure diuino vel poſitiuo:
⁊ an poteſt diſpẽſari cum exiſtẽte in ſtu=
dio vt nõ teneatur dicere horas: ⁊ quid
de peregrinante. vbi. ſ. ibidem.
Papa an poteſt diſpẽſare vt clericus nõ
teneat̃ ad aliquas horas dicẽdas: et q̃s
põt diſpenſare circa mutationẽ horarũ
⁊ contra ſincopãtes aliquã dictionẽ vel
litterã dicendo horas: ⁊ quare nõ debẽt
ſincopari: et ſi quis dicendo horas omi
ſit dicere aliquem pſalmũ / an teneatur
reincipere horas vel pſalmum. vbi. ſ. et
glo. in ver. ſincopando. fo. clxvij.
An illi qui omiſit dicere horas ſine cau=
ſa ſit imponenda penitentia vt redicat
illas: ⁊ an ceſſante impedimento / ⁊ poſt
illud clericus teneatur redicere horas
omiſſas ex iuſta cauſa. vbi. ſ. ibidem.
De horis diurnis et nocturnis: ⁊ que di
cantur hore matutinales. et ſi excõmu=
nicatus dicat horas / an teneatur redi=
cere illas poſt excõmunicationẽ. idȝ de
exiſtẽte in peccato mortali. vbi. ſ. glo. in
ver. officium. ⁊ in ver. debent. ibidem.

Hoſpitalitas.

Qui tenẽtur ad hoſpitalitatem. in.§.v. ꝓhe.glo.in ver.hoſpitalitas. fo.xij.
Si q̃s ſolitus eſt hoſpitari in domo amici ꝑ aliquot vices an acquirat ſibi poſſeſſionem hoſpitãdi.in.§.item inſuper.de colla.glo.in ver.preiudicio. fo.aij.

Hoſpitale.

Non eſt tẽpus prefixũ ad cõferendũ hoſpitalia: ⁊ ꝙ hoſpitalia nõ poſſunt ꝑmutari cũ beneficio nec cadunt ſub gratijs in.§.illi vero.de colla. glo.in ver. reſpectiue.et in ꝝ.beneficiorum. fo.lxxxvi.
Quando eſt ꝙ hoſpitale dicatur locus pius: ⁊ gaudeat priuilegijs q̃bus gaudet eccleſia.in.§.i.de tabu.pen. in cho. glo.in ver.domo. fo.clxxi.

Imperium. Imperator.

Imperium romanum inſurrexit per potentiam. et ſicut a principio nil fortius: ſic nil debilius in fine. et an quis poteſt preſcribere cõtra imperiũ romanum vt ab eo ſit exẽptus. ⁊ qualiter itelligatur ꝙ dicens imperatorẽ nõ habere monarchiam totius mũdi cenſetur hereticus. in.§.i.prohe.glo.in ver.dei. fo.iij.
Ad quid deus imperium de celo conſtituit: ⁊ ꝙ imperium eſt a deo approbatũ ꝑmiſſiue/formaliter ⁊ effectiue: ⁊ ꝙ imperium trãſlatum eſt ad alamanos q̃d virtutibus promeruerunt: et an imperator poteſt adminiſtrare ante coronationẽ.in.§.ij.eo.prohe.glo.in ver.tueretur. et in ver.ſuſceptione. fo.iiij.
Imperator habet priuilegium a papa: vt in qualibet eccleſia alamanie poteſt facere recipi vnum canonicum. in.§.illi vero. de collatio. gloſ. in verb. facultates. folio.lxxxiiij.
Qualiter imperator eſt curialior papa in occurrendis laboribus litium.in.§.i. de cau.glo.in ver.finiantur. fo.cx.
Imperator eſt de numero ſenatorum. in.§.i.de nume.⁊ quali.cardi. gloſ.in ver. aſſiſtant. folio.cxlvi.

Impedimentum.

Quõ ꝓbetur impedimentũ.in.§.i.de pa ci.poſ.glo.in ver.ꝓteſtari. fo.cxxxvi.

Indignus.

Qualiter puniatur indignus faciens ſe ꝓmoueri tam in hoc mũdo q̃ in alio. in.§.v.ꝓhe.glo.in ꝝ.indignorum. fo.x.

Iniuria.

Si quis infirmus dicat ſacerdoti: remitto iniuriam michi illatam: quid videatur remittere.in.§.cui rei.de coll. glo.in ver.rancores. fo.liiij.

Immunitas.

An fugiens ad corpꝰ chriſti gaudeat immunitate: et q̃d ſi corpꝰ chriſti detur incarcerato/an põt petere imunitatẽ.in.§.ſtatuit.quõ diui.offi.ſit cele.gloſ.in ver. inclinẽt. fol.clxi.et in.§.niſi.de interdic. indif.nõ po.glo.in ꝝ.inde. fo.cxcvi.
Quãtum extenditur immunitas eccleſie foris et extra eccleſiam: ⁊ ꝙ atriũ eccleſie gaudet immunitate. in.§.i.de his qui tẽpore diui.offi.vagã. per eccle.glo. in ver.circa. fo.clxviij.
Excõmunicatus fugiens ad eccleſiam: an gaudeat immunitate.quid de heretico iudeo vel apoſtata: et quid de bannito.in.d.§.ea.glo.

Inſtitutio.

Quando inſtitutio prima nõ impediat ſecũdam fieri.in.§.vt vero.de colla.glo. in ver.eoipſo. fo.lxvi.
Ad inſtituendũ preſentatos non reperitur certũ tẽpus in iure.in.§.illi vero.eo. ti.glo.in ver.reſpectiue. fo.lxxxvi.
Multiplex eſt inſtitutio pro qua nil debet recipi.in.§.i.de anna.gloſ.in ver.inſtitutione. folio.cl.
Si inſtitutio bñficij pertineat ad aliquẽ inferiorẽ epiſcopo: an pariter ſibi pertineat deſtitutio illius.in.§.ꝙ ſi. de cõcu. glo.in ver.pertinet. fo.clxxxij.

Inſtrumentum.

Quãdo inſtrumentũ narratũ in alio inſtrumẽto faciat fidẽ: ⁊ quãdo exẽplatio que fit de iſtrumẽto auctoritate iudicis faciat fidẽ.in.§.ij.c.ij.de aucto.⁊ pote.ſacro.conci.glo.in ver.tenor. fo.xxi.
An inſtrumentũ ſit nullũ in quo omiſſa eſt inuocatio dñi. in.§.ij. de elect. glo.in ver.deſcendit. fo.xxviij.

An de ſubſtātia inſtrumēti et ſolēnitate neceſſaria ſit apponere locū ſpecialē et nō ſufficiat gñalē: ⁊ an valeat inſtrumētum ſine die et conſule. in .§. i. de ſubla. cle. litteris. glo. in ver. eccleſia. ⁊ in ver. nono kalendas. fo. cci. ⁊ ccij.

Interdictum.

Eccleſiaſticū interdictū quando veniat obſeruandū. in .§. ſtatuit. de excōi. nō vitan. glo. in ver. interdictū. fo. cxciij.

De multiplici interdicto eccłie: et ꝙ ad interdictū eccłie nō eſt ꝓcedēdū: niſi cū magna cā et graui maturitate propter multa ⁊ interdicta ciuitate: qd intelligatur interdictum. in .§. i. de īterdic. indiſ. nō po. glo. in ver. interdictorū. in ꝟ. ſcandala. et in ver. locorum. fo. cxcv.

Intruſus.

Quis dicatur itruſus in beneficio: et an geſta per eum valeāt: ⁊ an poteſt abſoluere. in .§. i. de paci. poſſeſ. gloſ. in ver. non violentus. fo. cxxx.

Si intruſus in bñficiū īpetret illud a papa poſt intruſionem nō facta mentione de intruſione: impetratio eſt nulla. ⁊ qs poteſt diſpenſare cum intruſo. vbi. ſ.

Inuentarium.

Prelati debēt facere inuētariū de bonis eccłie. in .§. v. ꝓhe. glo. in ꝟ. iura. fo. xij.

Inueſtitura.

Inueſtitura beneficij eſt multiplex: ⁊ de effectu eiuſdē. in .§. i. de anna. glo. in ver. inueſtitura. folio. cl.

Irregularitas.

Qualiter celebrās ī loco īterdicto efficiť irregularis: qd ſi celebrat tpe ceſſatiōis a diuīs an īcurrat irregularitatē. in .§. i. de pig. cul. diui. gl. in ꝟ. ceſſent. fo. clix.

Notori⁹ ꝯcubinari⁹ celebrās: an efficiať irregularis. in .§. Et nichilomin⁹. de cōcu. glo. in ver. inhabiles. fo. clxxxi.

Irregularitas an ſit de iure diuino vel poſitiuo. in .§. i. de interdic. indiſ. nō po. glo. in ver. interdictorum. fo. cxcv.

Iudex.

Quare iudices debent ſedere iudicando et cognoſcendo. in .§. ij. c. ij. de aucto. et pote. ſacro. conci. gloſ. in ver. poſſunt in ſeſſione. folio. xxi.

An valeat ꝯſuetudo in foro eccleſiaſtico vt iudex exigat aliquid a partibus pro labore iudicandi: et quid de iudicibus ordinarijs ſtipendiatis a publico. in .§. Et vt. de elec. glo. in ver. conſuetudinis. et in ver. recipere. fo. xxxix.

Negligentia iudicis in non puniendis criminibus eſt lata culpa et dolus preſumptus. in .§. ꝙ ſi. de concubina. glo. in ver. neglexerint. fo. clxxxiij.

Iuramentum.

In caſu in quo requiritur iuramentum an requiratur tactus euangeliorum vel alteri⁹ ſcripture: ⁊ an de⁹ faciat differentiā inter iuramentū ⁊ ſimplicē loquelā: et ꝙ ratione iuramēti per alterū poteſt acquiri. in .§. ij. de elec. glo. in ver. manibus. et in ver. promitto. fo. xxx.

Qualiter intelligiť ꝙ iuramentū firmat contractum/ał's prohibitum eſt: et ſi lex vel ſtatutū dicat iuramentum omnino ſeruandū excludiť facultas impetrādi excuſationem. in .§. i. de pigno. cul. diui. glo. in ver. iureiurando. fo. clx.

Iurgium.

Quare dicatur iurgium. in .§. cui rei. de colla. glo. in ver. iurgia. fo. lv.

Iuriſditio.

Qualiter infiniti iudices ſunt excōicati ꝑturbantes iuriſditionē eccleſiaſticā: et ꝙ officiarij regis in multis hodie ꝑturbant: et ꝙ rex francie tanꝗ chriſtianiſſimus inter omnes reges debꝫ cuſtodire iuriſditionē eccleſiaſticā. in .§. iij. prohe. glo. in ver. libertatis. fo. v.

Si tpe delegationis delegās carebat iuriſditione/⁊ poſtea eſt eam adeptus: an iuriſditio videatur cōfirmari. in .§. vt vero. de coll. glo. in ver. irritū. fo. lxvij.

Inferiores epo ex ꝑuilegio vel ex cōſuetudīe poſſunt habere iuriſditionē quaſi epalem. in .§. Et nichilominus. de cōcu. glo. in ver. ſuperiores. fo. clxxx.

Qualiter ītelligiť ꝙ ſola citatio ꝑpetuat iuriſditionē. in .§. lis aūt. de paci. poſſeſ. glo. in ver. controuerſias. fo. cxxxvij.

Iuſtitia.

Romani q̄diu iuſticiam excoluerūt monarchiam tenuerūt.in.§.v.eo.ꝓhe.glo. in ver.excoluerunt. folio.ix.
De laudibus iuſticie.in.§.i.de coll.glo. in ver.iuſticie.et in.§.i.de cauſ.gloſ.in ver.iuſticia. fo.cviij.

Ius.

Quid veniat appellatione iuris cōmunis.in.§.ſtatuit.de elect.c.ij.gloſ.in ver. communis. fo.xlvi.

Italia.

Unde dicta eſt italia ⁊ q̄liter eſt ꝑnceps olim ꝓuinciaꝝ.in.§.iiij.de aucto.⁊ pote. ſacro.cōci.glo.in ver.italiam. fo.xx.

Iuuenis.

Iuuenes ſunt dulciores.in.§.cui rei.de colla.glo.in ver.iuuenibus. fo.lviij.

Kalendas.

Qualiter intelligatur nono kalēdas talis mēſis.in.§.i.de ſubla.clemē.litteris. glo.in ꝟ.nono kalendas. fo.ccij.

Karolus.

Karoli nomē ſuꝑ cetera noīa regū frācorū viguit.i.§.i.pro.gl.in ꝟ.karol⁹ fo.ij.

Kyrieleyſon.

Quid ſignificat dictio kyrieleyſon:quare dicit ter/ et nonies cū chriſte eleyſon. in.§.i.quo tēpo.qui.debeat eſſe in choro glo.in ver.kyrieleyſon. fo.cxlij.

Legatus.

Quis dicatur legatus.in.§.iij.ꝓhe.glo. in ver.nuncios. fo.vi.
Legati pape abſoluunt excōicatos pro iniectiōe manuū:ēt ſi ſit enormis.i.§.Si ꝓo.d elec.gl.i ꝟ.romanū pōtificē fo.xli.
Quod tp̄s habeat legat⁹ de latere ad cōferendū beneficia.in.§.illi vero.de coll. glo.in ver.reſpectiue. fo.lxxxvi.
An legatus de latere poteſt ꝯferre beneficia que ſunt deuoluta ex negligētia alicuius prelati extra ſuā ꝓuinciā ad prelatū qui eſt in prouincia ſue legationis. vbi.ſ.glo.in ver.legatorum. ibidem.
An pōt cōferre bn̄ficia deuoluta ad epm ſue ꝓuincie ex negligētia patroni laici: ⁊ an pōt ꝯferre eccl'ias collegiatas/quarū collatio deuoluta eſt ad papā.⁊ quid de bn̄ficijs ad epꝫ deuolut: ex negligētia ꝓlati regularis exēpti: q̄ bn̄ficia eps hꝫ conferre auctoritate apoſtolica.vbi.ſ.
Legatus an pōt ꝯferre bn̄ficiū ſpectās ad ꝑntationē clerici ⁊ laici patronorū.et legatus q̄ reſeruauit beneficiū pro certa pſona:an pōt reuocare re integra ⁊ alteri cōferre.in.§.itē ꝙ ad.eo.ti.glo.in ver.patrono.et in ver.nominare. fo.xcij.
Ea que gerunt a legato ex ſpeciali mandato pape:vident fieri a papa/non ex vi generalis legatōis.in.§.ita tn̄.eo.ti.glo. in ver.romanus pontifex. fo.xcix.
Clericus an poteſt conueniri per litteras apoſtolicas coram iudice delegato ad partes exiſtente.in.§.i.de cau.glo.in ver.finiantur. fo.cx.
An credat legato romani pon.ſe dicēti legatū oraculo viue vocis ſi nō exhibeat lr̄as legationis.in.§.i.de ſubla.cle.lr̄is. glo.in ver.quibuſcūq;. fo.cxcvij.

Lex.

Qualis debet eſſe lex: et qn̄ lex poſitiua preceptiua non obliget ad pctm̄.in.§.v. ꝓhe.glo.in ver.conuenire.
Quādo lex ſtat in finib⁹ ꝓhibitiōis cēſetur clauſula tacita anullatōis:⁊ de rōne legis q̄ ex mēte ipſi⁹ colligit q̄ ſequenda eſt.in.§.i.c.ij.de elect.glo.in ver.impediri.⁊ in ver.mens. fo.xliiij.⁊.xlvi.
Qualiter ꝟba legis debēt adaptari ſm cōem vſum loquēdi.in.§.ſint viri.de nu. ⁊ q̄li.car.glo.in ꝟ.fratres. fo.cxlvij.
Cum lex loquitur per verba ꝑcepti aut equipollentia obligāt contrauenictem ad peccatum mortale.in.§.i.de cōcubi. glo.in ver.iubet. fo.clxxix.
An de ſubſtātia legis ſit ꝙ redigatur in ſcriptis.in.§.i.de ſubla.clemen.litteris. glo.in ver.datum. fo.cci.
Que volūtas ꝑncipis habeat pro lege. in.§.quocirca.in ꝯclu.eccle.galli.icipiēte:demū.glo.in ꝟ.volumus. fo.cciiij.

Liber.

Qualiter multitudo librorū diſtrahit: ⁊ quos libros legere debem⁹.in.§.i.de colla.glo.in ver.variarum. fo.liij.

Libere.

Qn̄ aliq̄d dicat̃ fieri libere. i.§.deinde.de electio.glo.in v̄.libere. fo.xxxiiij.

Liberalitas.

Quid eſt liberalitas ꝛ qualis debet eſſe in.§.item inſuper.de colla.glo.in verbo liberalitatem. fo.cv.

Libra.

Quot aurei faciunt libram auri vel argēti.in.§.Jtem fuit.de anna.glo.in ver. aureorum. folio.clvi.

Licentiatus.

Per que verba quis efficiat̃ licētiat⁹:et ꝙ licētiatus eſt ꝑferēdus bacchalario:ꝛ quis licētiatus ꝑferendus ſit alteri licētiato.in.§.inſup.de colla.glo.in ver.licētia:is.ꝛ in ver.medicina. fo.lxxiiij.
Licētiat⁹ cū rigore examīs eſt ꝑferēd⁹ licētiato ſimpl'r vel cū cauda: et ꝙ licētia artiū ē grad⁹.vbi.ſ.gl.i v̄.rigore.ibidē.
Examinat⁹ et approbat⁹ in licentia pōt reprobari in examine doctorat⁹:ꝛ ꝙ aliqui bacchalarij poſſunt licentiari ꝑ miſericordiā ꝛ aliqui per rigorē.in.§.ita tamen.eo.ti. glo.in ver.approbatus.et in ver.precipitata. fo.xcviij.ꝛ.xcix.

Limites.

Limites regnorū an poſſunt ꝑſcribi. in .§.v..phe.glo.in v̄.limites. fo.viij.

Lis.

Quare lis iudicialis eſt cauēda.in.§.i. de cau.glo.in ver.litium. fo.cix.
Quādo dicat̃ lis pēdere ꝛ litigare:et q̄d veniat appellatōe litis.in.§.viſum fuit. eo.ti.glo.in v̄.incepto.ꝛ in.§.lis aūt. de paci.poſſeſ.gl.i v̄.hoc caſu. fo.cxxxvi.
Qn̄ dicat̃ res litigioſa vt nō poſſit vēdi pendēte iudicio tā in actionib⁹ pſonalibus/realibus/mixtis/ꝛ hypothecariis. in.d.§.gloſ.in ver.hoc caſu. ibidem.

Littera.

An credatur litteris epiſcopoꝝ aut aliorum ordinariorum.in.§.i. de ſubla. cle. litteris.gloſ.in ver.quibuſcunq̧.in ver. egiſſe.et in ver.teſtes. fo.cxcviij.

Loquela.

Quomodo/quali forma/quo geſtu: cū qua grauitate debeat quis loquelā ſuā proferre.in.§.i.quomodo diui.offi.ſit cele.glo.in ver.precipiti. fo.clix.

Ludus.

Qui ſunt ludi permiſſi: et qui prohibiti tam clericis q̄ laicis: ꝛ ludens vincens an teneat̃ ad reſtitutionē in vtroq̧ foro et quis poteſt prohibere ludos.ꝛ an ludentes poſſunt puniri.et quis dicat̃ ludere. et de contractu inito cum ludente an valeat. et de illo q̄ mutuat/an poteſt repetere.in.§.i.de ſpecta.in eccle.nō fa. glo.in ver.ludibria. fo.clxxiiij.
Luſori publico poteſt interdici adminiſtratio ſicut prodigo.et qualiter intelligitur ꝙ domus illius in qua luditur debet publicari.ꝛ qualiter puniat̃ tenens domū ad ludendum. et ſi aliquid furto ſubtractū eſt in domo in qua luditur vl' ſit iniuria an competat actio.vbi.ſ.

Magiſter.

Qui dicant̃ magiſtri.in.§.inſup.de coll'. glo.in ver.magiſtris. fo.lxxiiij.
Turba magiſtroꝝ inutiliū magiſtros cōtemptibiles facit.in.§.ita tamen.eo. ti.glo.in ver.deceret. fo.xcix.

Magnates.

Qui dicātur magnates.in.§.iiij. prohe. glo.in ver.magnatibus. fo.viij.

Mandatum.

Qualiter intelligit̃ ꝙ morte mādantis expiret mandatū.in.§.ita tamē. de coll'. glo.in ver.mandatum. folio.c.
De mandato bn̄ficiali ſub diuerſis formis directo quando afficiat bn̄ficium et liget manus ordinarij:ꝛ quid qn̄ preſentatur vicario:ꝛ de intelligētia illi⁹ clauſule in mandato inſerte ſi ꝓ alio nō ſcripſerimus.vbi.ſ.glo.in ver. dirigēdum. in ver.formam.in ver.preſentationis.ꝛ in ver.vicario. fo.ci.et.cij.

Manus regia.

Manus regia appoſita rei contentioſe nō priuat aliquē poſſeſſiōe ſua.in.§. ita tamē.de coll'.glo.in v̄.vicario. ibidem.

Marca.

Marca auri quot valet.in.§.itez fuit.de anna.glo.in ℣.aureorum. folio.clvi.

Maritus.

Marit⁹ reprehensibilior eſt ꝙ vxor in petõ carnis violãdo thorũ.in.§.iubet.de concubina.glo.in ℣.mortalis. fo.cxc.

Matrimonium.

De mrimonio facto ↄ iuramẽtũ ⁊ ꝙ procurator ↄſtitut⁹ ad ↄhẽdũ mrimoniũ dꝫ habere mãdatũ ſpãle de ↄhẽdo cũ certa pſona:al's nõ valet.in.§.ij.de elec.glo.in ℣.vtiliorẽ.⁊ in ℣.gñaliter. fo.xxx.

Si quis cõpellatur contrahere cũ certo genere perſonarũ:puta cũ vna ex mulieribus talis ville vel parẽtele/ an valeat matrimoniuꝫ.in.§.ad tollendũ.de elec.glo.in ver.libere. fo.xxxv.

Quis met⁹ viciet matrimoniũ.in.§.itez nec.c.ij.eo.ti.gl.in ver.q̃buſlibet. fo.l.

Si conſtitutus in ſacris contrahat matrimoniũ:an ipõ iure vacent bñficia ſua in.§.et nichilominus.de ↄcu.glo.in ver.diſpenſatum. fo.clxxx.

Qualiter intelligit̃ ꝙ ↄſequẽs matrimoniũ legitimat filios antea natos.in.§.qꝛ vero.eo.ti.gl.in ℣.arcere. fo.clxxxvij.

Medicina. Medicus.

Multa i laudẽ medicoꝝ lꝫ dicant̃ obſtetrices apõ iuriſpitos: et iuriſpiti boues ⁊ aſini apud medicos.in.§.iſup.de coll'.glo.in ℣.medicina. fo.lxxiiij.

Medicus non poteſt eſſe cardinalis.in.§.ſint viri.de nume.⁊ quali.cardi.gloſ.in ver.iure. fo.cxlvij.

Membrum.

An caput ſit membrũ.in.§.i.de cau.glo.in ver.capite. fo.cix.

Mercator.

Quis dicatur verus mercator.in.§.i.de ſpecta.in eccle.nõ facien.glo.in ver.mercantias. fo.clxxvi.

Meretrix.

An meretriciũ ſit pmiſſum: ⁊ an raptus cõmittat̃ in meretrice.in.§.iubet.de concubi.glo.in ℣.mortalis. fo.cxc.

Metus.

Minor met⁹ excuſat mulieres ꝙ viros:⁊ an pces pncipis inducãt iuſtũ metũ.⁊ q̃ ſunt act⁹ qui iducũt iuſtũ metũ:⁊ de purgatiõe met⁹.in.§.itẽ nec.c.ij.de elec.glo.in ℣.q̃buſlibet.⁊ in ver.precibus. fo.l.

Miles.

Miles an ſit conſtitutus in dignitate.in.§.v.phe.glo.in ℣.concilijs. fo.xij.

Miſericordia.

De miſericordia dei.in.§.ad tollẽdũ.de elec.glo.in ℣.miſericordie fo.xxxiiij.

Miſſa.

Quare audiẽs miſſam preſertim intelligens ⁊ peritus dꝫ ceſſare a priuatis horis:⁊ cum cõtẽplatione audire.in.§.ſtatuit.quõ diui.offi.ſit cele.glo.in ℣.dicat.et in ver.ſubtrahit. fo.clxi.⁊.clxij.

Miſſa an veniat appellatione horarum et quo tpe ⁊ qua hora miſſa debeat celebrari.et q̃d ſeruat̃ de ↄſuetudine:ꝙ miſſa trib⁹ linguis celebratur.⁊ q̃n miſſa dicatur dicta.in.§.i.quo tpe quiſq; de.eſſe in cho.glo.in ℣.miſſa.⁊ i ℣.Kyrieleyſon.et in ver.interfuerit. fo.clxij.

Preſbyter an põt dicere miſſam cum laico qui reſpondet amen:et an cuꝫ muliere/vel ſolus icluſus ſi copia miniſtri nõ ſuffragetur.in.§.i.de his q̃ in miſſa non cõ.glo.in ver.miniſtro. fo.clxxij.

In qualibet eccleſia collegiata debent dici due miſſe quotidie:⁊ que dicat̃ miſſa maior.in.§.i.de te.ca.tempore miſſe.glo.in ver.maioris. ibidem.

Quid dicatur canon miſſe:⁊ quare dicitur ſecrete.in.§.i.de his q̃ non complẽt.glo.in ver.ſecretas. ibidem.

Modus.

In q̃ inſpiciat̃ mod⁹in reb⁹agẽdis.in.§.volẽs.de col.glo.in ℣.modo. fo.lxiiij.

Monachus.

Monachi priores prioratuũ ſtãtes in illis nõ ſunt de monaſterio principali.in.§.i.de elec.glo.in ver.eligãt. fo.xxv.

De monachis q̃ hodie habẽt cõmatres pudoris laxatis habenis.in.§.i.de cõcubi.glo.in ver.religionis. fo.lxxvi.

Moneta.

Falſificantes monetã regis francie vel

falſam monetā in regno portantes qua liter puniant̃ ꝑ eccleſiam. in .§. item fuit. de anna. glo. in ver. moneta. Fo. clvi.
Quando fit mentio in ſolutionibus vel ſtipulatiōibus de moneta de qua debet intelligi. et de qua moneta debet fieri ſo lutio et que ſunt requiſita i moneta. vbi ʒ. glo. in ver. vſuali. ibidem.

Monitio.

Vbicūq; in iure requirit̃ monitio an ſuf ficiat vna vel reqrātur tres. vel ſufficiat vna peremptoria ꝓ oībus. in .§. i. de con cubina. glo. in ver. monere. Fo. clxxviij.

Mores.

Qualiter ſit ſtandū circa bonos mores in .§. i. quomodo diui. offi. ſit cele. glo. in ver. componere. fo. clix.

Mors.

Qualiter quis ꝯſeruet̃ a mortis cōdēna tione ꝓpter excellentiā artis vel vtilita tē publicā. in .§. ſint viri. de nu. et quali. cardi. glo. in. ℣. excellentes. Fo. cxlvij.

Motus.

De motu ꝓprio pape vel pncipis qd im portet in diſpēſationib⁹. in .§. ordinarij. de pacifi. poſſeſ. glo. i. ℣. violēt⁹. fo. clxiij

Murus.

Muri ſunt in duplici differētia: et an li ceat circuire fundum muris et de viola tione publicorū murorū: et an populus ciuitatis vel ville poteſt reficere muros publicos ſine auctoritate pricipis. in .§. in eccleſijs. de col. glo. in ver. muratis. ⁊ in ver. exiſtunt. fo. lxxviij. ⁊. lxxix.

Mutus.

Mutus an debeat ordinari et ſi pōt ꝓ moueri. et an poteſt exercere omnia illa que nō requirūt expreſſionē vocis. in .§. ſtatuit. quomodo diui. offi. ſit celebran. glo. in ver. muta. fo. cxl.

Mutuum.

Contrahēs mutuū cū prelato eccl'ie vel cū eccleſia: vel cū prelato et eccl'ia ſimul ad hoc vt ſit repetibile requirit̃ ꝙ verſuʒ fuerit in vtilitatē eccleſie. et qn̄ dicat̃ cō uerſuʒ in vtilitatē ⁊ quomō: ꝓbat̃. in .§. i. de pig. cul. di. gl. i ver. ꝯhentes. fo. clxix.

Natio.

Qui dicantur homines eiuſdē nationis in .§. iij. de aucto. et po. ſacro. concil'. glo. in ver. natione. fo. xix.

Negatiua.

Qualiter itelligitur ꝙ due negatiue eq̄ pollent affirmationi. in .§. iiij. prohe. gl. in ver. necnon. fo. viij.

Negligentia.

De negligentia deteſtanda in ꝑlato. in .§. v. ꝓhe. glo. in ver. neglecta. fo. xi.

Negociatio.

Quibus pſonis negociationes ſunt ꝓ hibite. in .§. i. de ſpecta. in ec. non facien. glo. in ver. negociationes. fo. clxxvi.

Nepos.

Appellatōe nepotʒ qualiter cōprehēdat̃ filius fratris vel ſororis. in .§. ſint viri. d̄ nu. ⁊ q̄li. card. gl. i ver. fratres. fo. cxlvij.

Nobilitas.

In multʒ defertur nobilitati. et ꝙ pena mortis nobiliuʒ eſt decapitatio. in .§. in ſup. de col. glo. in. ℣. nobiles. fo. lxxv.
Mulier nobilis qn̄ deſinit eſſe nobilis: ⁊ ꝙ nobilitas tranſmittit̃ ad liberos: et ꝙ ex gn̄e materno nō imprimitur nobilitas ꝓpt̃ qd̄ ipropꝛie d̄s dr̃ nobilis ex vtroq; parente. vbi. ʒ. glo. in ver. vtroq;. ibidē.
Nobilitas q̄to plus inueteraſcit tanto plus maior habetur. et an nobilitas trā hatur ad poſteros in infinitū vbi. ʒ. glo. in ver. antiquo. ibidem.

Nominatus. Nominatio.

Que dignitates electiue inferiores ca dant ſub nomīationibus. in .§. i. de elec. glo. in ver. electiuis. fo. xxvi.
Noīationes ſunt in multiplici differen tia. et ꝙ noīationes vniuerſitatū gn̄ales ad collatione ep̄i extēdunt̃ ad ꝑbendas eccleſie cathedralis: ⁊ ſi aplicus in caſu in quo papa pōt ꝓuidere cōcurrat cum graduato noīato: an noīatus ꝓferat̃: et in ꝑmiſſo caſu faciat turnū. in .§. volēs. de col. gl. in ver. noīatiōes. in. ℣. ꝑbēdas. ⁊ in ver. effectum. fo. lxiiij. et. lxv.
Modificatiōes eccl'ie gallicane i nationi bus: an ſint ſuādē. et ſi ordiari⁹ ꝯtulerit

beneficiũ cadẽs in turno debitũ nolato vel graduato: an poſtea põt variare et illud conferre nolato aut graduato: et an opus ſit ꝙ nolat⁹ petat illud ſibi cõferri ad fines hñdi recurſuȝ ad ſuperiorem. in. §. vt vero. eo. titu. glo. in ver. cõcluſum. et in ver. eoipo. fo. lxvi.
Qñ valeat collatio beneficij facta p ordinariũ ꝙ debet nolato ſi alteri ꝙ nolato cõferat. ⁊ an nolat⁹ pt renũciare q̃liſicatiõi gd⁹ ⁊ nolatiõis añ collationẽ ordinarij vl p⁹ vt valeat collatio facta p ordinariũ. vbi. ṡ. glo. i ꝟ. irritũ. fo. lxvij.
Si epũs vel alius collator ꝯfert ↄ ordinẽ nolator ⁊ qualificationis graduatoruȝ ad quẽ ſupiorẽ fit deuolutio. ⁊ qd l patrono eccľaſtico: ⁊ an ſupiores in p̃miſſis caſibus teneanť ꝯferre ſm qualitatem qua tenebatur pm⁹ collator. vbi. ṡ. glo. in ver. ſupiorẽ. in ver. ꝓximũ. et in ver. ſimiliter. fo. lxviij.
In premiſſis caſibus ſi cõtingat aliquẽ ſuperiorẽ eẽ exemptũ: an fiet deuolutio ad papã vel ad imediatũ ſupiorẽ: et qñ deuoluiť ptãs ad papam qd faciet pauper clericus ſi papa nõ vult cõferre q̃lificato in vim grad⁹ aut nolationis. vbi ṡ. glo. in ver. gradatim. et in ver. ponticem. Ibidem.
Scholaris q̃tocũq; tpe ſtuduerit eſt incapax nominationis niſi ſit graduat⁹: et qñ litigauerũt nolationes ↄ expectatiuas: ⁊ quis graduatus veniat preferẽdus in nolationibus. in. §. inſup. eo. ti. glo. in ꝟ. graduatis. in ver. vacatura. et in ver. medicina. ⁊ in. §. in eccleſijs. e. ti. glo. in ver. adminus. ⁊ in. §. ſtatuit. e. ti. glo. in ver. cenſeatur. fo. lxxxiij.
Licentiatus in artibus cum rigore examinis an ſit capax nolationis: ⁊ qd de bacchalarijs. vbi. ṡ. glo. in ver. rigore. ⁊ in ver. bacchalarijs. ⁊ in. d. §. in eccľijs. eo. ti. glo. in ver. magiſtri. fo. lxxx.
An ſufficiat nolato facere fidẽ vicarijs collator de nolatione: gradu: tpe: et nobilitate: et ꝙ nolatio nõ ꝯprehẽdit officium qḋ cadit in laicum. in. d. §. inſuper. glo. in ver. collatori. in ver. officijs. ⁊ in §. ſtatuit. e. ti. gl. i ꝟ. vicarijs. fo. lxxxij.
Eccleſie cathedrales vel collegiate nõ cadũt ſub gradu nec ſub nominatiõe. ⁊ in ipſis non poteſt inueniri turnus. et ſi nolatus tpe date nolationis habebat bñficia vſq; ad valorem ducẽtor florenor de camera: ſed tpe vacationis bñficij qḋ vult acceptare minus habeat: an ſit capax in vim nolatiõis. vbi. ṡ. glo. in ver. dictarũ. et in ver. tpe vacatiõis.
Habenti bñficia vſq; ad dictũ valorem nõ dȝ cõcedi nolatio. et ſi nolat⁹ iure ordinario aut al's ꝯſequať bñficia vſq; ad p̃dictum valorem. an extinguať ei⁹ nominatio quin poſſit ea vti. et ſi deſierit tantũ habere. vbi. ṡ.
Nolatio an equiparetur gratie in forma pauperũ. ⁊ q̃liter eccľie parrochiales ciuitatum aut alie cadunt in turno graduator ⁊ nominator: et quid de eccleſia prochiali collegiata: aut de vicaria ppetua. vbi. ṡ. ⁊ in. §. in eccleſijs. eo. ti. glo. in ver. autẽ. et in ver. parrochialibus. fo. lxxviij.
Si eccleſia parrochialis ſita eſt in ſuburbijs et oẽs eius parrochiani vel maior pars morať intra ciuitatem. an taliſ eccleſia includatur in hac diſpõne nominatõnũ. ⁊ pone ꝙ villa a p̃ncipio fuit murata: fuerũt aũt muri deſtructi radicitus. an adhuc duret diſpoſitio in nominationibus. vbi. ṡ. glo. in ver. exiſtũt. Fol. lxxix.
Uſu practicať ꝙ ſufficit inſinuare nolationẽ ſemel ⁊ nõ q̃libet ãno: et ꝙ ol tpe pñt iſinuari collatorib⁹ / lȝ cõcedanť tpe quadrageſime dũtaxat. ⁊ an q̃s poteſt impetrare inſinuare lr̃as nolationis et in vim nolatiõis acceptare bñficiũ p procuratorẽ. in. §. ſtatuit. e. titu. glo. in ver. quadrageſime. ⁊ in ver. procuratorem. Fol. lxxx.
Ad afficiendũ bñficiũ et ligandum manus ordinarij in vim nolationis nõ ſufficit ſcientia collatoris: vel patroni: ſed opus eſt exhibitõne ꝓ nolato. vbi. ṡ. gl. in ver. exhibere. Fol. lxxxi.
Nominatio non cadit in bñficijs ſpectãtib⁹ ad preſentatiõem patronorum laicor: et quid quando clericus eſt patronus. et ſi collatio vľ preſentatio ſpectat ad duos: puta ad epm ⁊ capitulum: an

ſufficiat alteri exhibere nola/vel iſinuare nolationem:ita ꝙ manus vtriuſqꝫ ligentur.vbi.ꝫ.glo.in ver.preſentatio. in ver.ſpectat. ibidem.
Quid ſi collator ſe latitet vel icludit vel ꝑ metum aut al's impedit ne fiat ei inſinuatio nominationis.ꝛ quid quãdo collatio ſpectat ad capitulum:ſed canonici nolunt cõuenire : qualiter ſint conuocandi:et an ſufficiat inſinuare nolationem' generaliter.vbi.ꝫ.
Quando nominatio dirigitur capitulo quid cõprehẽdat ꝛ q̃d ſi dirigat̃ decano et capitulo cõiter vel diuiſim: an poteſt aceeptari beneficiũ ſpectans ad ſingulares canonicos in vim dicte nolatiõis: et ꝙ nolatio nõ eſt inſinuanda inſtituẽti ad pñtationem alteri⁹. vbi.ꝫ.ꝛ glo.in ver.diſpoſitio. fo.lxxxij.
Si facta eſt exhibitio noim vel inſinuatio nolatiõis epo: an ſit iterum faciẽda eius ſucceſſori:et an ſufficiat inſinuare officiali epi.vbi.ꝫ.glo.in ver.ſpectat.in ver.vicariȷs.ꝛ in.§.ſi autem.eo.ti. glo.i ver.puniantur. fo.lxxxiij.
Re integra et antevacatiõem bñficij potent ne graduatus nolat⁹ purgare moram exhibendo nomẽ ꝛ nolationẽ poſt quadrageſimam.et denolatio vniuerſitatis et mandatũ apoſtolicũ de ꝓuidendo in quo differant.vbi.ꝫ.glo.in ver.irrita.et in ver.cenſeatur. Ibidem.
Nominationes an cadant in hoſpitalibus.et ſi bñficiũ debitũ nolato conferat̃ alteri ignoranti ꝙ eſſet debitũ nolato:ſi euincatur ab illo ꝑ dictũ nolatum:collator tenet̃ ad ſimile beneficium dicto euicto.in.d.§.ſi autem.glo.in ver.beneficium.et in ver.inane. Ibidem.
An vigore nolationis põt acceptari beneficiũ qđ vacauit ante datã nolatiõis. vel ante eius inſinuationẽ qđ repit̃ adhuc vacans tp̃e inſinuationis.vbi.ꝫ.
Secularis diſpenſat⁹ ad obtinenda beneficia regularia in cõmendam: an põt nominari ad beneficia regularia : ꝛ q̃d ſi nolatus tp̃e date nominationis generalis ad beneficia abbatis erat ſecularis.ſed tp̃e vacationis prioratus erat religioſus ꝓfeſſus:an poteſt illũ prioratum in vim nominatiõis acceptare.i.§.illi vero.eo.ti.glo.in ver.religioſis. Fol.lxxxiiij.
Difficultatẽ nolandi ꝑſonaliter vl' realiter.vbi.ꝫ.glo.in ver.facultates.ibidẽ.
Qualis eſt ordo in beneficijs ꝯferẽdis in vim nolationis:et qualiter ꝓbet̃ turnus.vide ad longũ in ver.item placuit. eo.ti.glo.in ꝟ.ordo. fo.lxxxix.
Prebende eccl'ie parrochialis capellanie ꝛ bñficia regularia an cadũt ſub nominatõnibus. Et quid de dignitatibus vbi.ꝫ.glo.in ver. parrochialibus. et in ꝟ.regularib⁹.ꝛ i ꝟ.ꝑpetuis.fo.xc.ꝛ.xci.
Beneficiũ monoculũ:an cadat ſub nominationib⁹:et quot bñficia requirunt̃ ad faciendum turnum.vbi.ꝫ. glo. in ꝟ. turnum. Ibidem.
An vniuerſitates pñt cogi ad concedendũ nolationes.ꝛ ꝙ bñficia q̃ cadunt i regalia non veniũt in nolationibus. et q̃bus pñt dirigi nolationes:et an vniuerſitates pñt reuocare nolatiões conceſſas re integra.in.§.item ꝙ ad.e.ti.glo. in ver. poterunt.in ver. eccleſiaſtico.et in ver.nominare.
Propter que refrenanda eſſet tãta multitudo nolationũ q̃ hodie cõceditur : et qualiter graduatus in aliqua vniuerſitate nõ põt nolari in alia. vbi. ꝫ.gloſ.in ver.numerũ.et in ꝟ.ſuoꝝ. fo.xci.ꝛ.xcij.
Qualiter reſidẽtia requiratur in ſtudio et q̃ alia requiſita debeat facere' q̃ vult gaudere nolationibus:et ꝙ nolationes non debent concedi vagabundis et diſcolis.vbi.ꝫ.glo.in ver.reſidebũt.ibidẽ
In nolationib⁹ euſdẽ anni locus ẽ gratificationi collatoris.et quid ſi concurrãt duo nolati eodeꝫ ãno a diuerſis vniuerſitatibus q̃s ꝑferatur. vbi.ꝫ.glo.in ver.non teneatur. fo.xciij.
Si vacant duo beneficia:nolatus acceptat et petit melius:ep̃s vult dare deterius:cuius erit optio. Et quid ſi cõferat ola ſcripto nolato an debeat retractari collatio olm vel vltimi.vel ſi cõferat ola bñficia eodẽ die:nec apparet qđ pri⁹ fuit collatũ:an coll'o olm retractetur. vbi ꝫ.glo.in ver.nominatorum. Ibidem.
Nolatus an põt renũciare acceptatio=

ni quam fecit de certo beneficio in vim
nominationis.ꝛ qñ dicatur noīatus ac
ceptaſſe bñficium.ꝛ qđ qñ erat in modo
acceptandi.vbi.ꝫ.
Inter noīatos diuerſoꝝ annoꝝ qs de=
bet preferri.et q̄ pñt dare noīationes:et
an facultas decretoꝝ vniuerſitatis pa
riſienſis p̄t eas dare.vbi.ꝫ.gl.in ver.p̄=
ferri.et in ver.vniuerſitatibꝰ. fo.xciiij.
Quidam noīatus petijt bñficiū vacans
in vim nominationis.cui reſpondit col
lator ꝙ oſtēderet litteras noīatōis ꝛ I=
ſinuationis et examine facto ſi iueniret
illū idoneū libēter prouideret. nomina
tus accepit iſtam reſpōſionem ꝓ refu=
tatione et a ſupiore obtinuit collationē.
ep̄s vero illud beneficium alij contulit:
an nominatus debeat obtinere. vbi.ꝫ.
glo.in ver.gradus. Ibidem.
Nominatus an poteſt examinari ꝑ illū
cui pñtat̃ noīatio.et ꝙ de noīatiōibꝰ eſt
iudicādū ſicut de gratijs expectatiuis.
et q̄ debēt exp̄mi in noīatiōibꝰ ad hoc vt
valeāt.ꝛ qđ qñ vniuerſitas concedit no
minationē motu ꝓprio.ꝛ an de hoſpita
li:et an de pēſione ſit facienda mentio:
et an de bñficio de quo hꝫ recredētiam.
vbi.ꝫ.ꝛ gl.in ỽ.q̄litates.in ỽ.bñficioꝝ.ꝛ
in ver.poſſidebunt. fo.xcvi.
Si noīatus ex refutatione ep̄i obtineat
collationem a papa vel a legato non fa
cta mentione de priorībꝰ beneficijs: an
collatio valeat:ꝛ bñficia q̄ cōferunt̃ per
papam vel legatum:aut iure preuētio=
nis vel iure deuoluto an cadant ſub no
minatiōibus:ꝛ infra quod tp̄s nomina
tus debet acceptare beneficiū vacās.in
.§.ita tamen.eo.titu.gloſ.in ver. confe=
renda. fo.xcvi.et.xcvij.
Quid ſi noīatus neglexerit petere bene
ficium debitum.et collator neglexit con
ferre:ita ꝙ deuoluta eſt poteſtas confe=
rendi ad ſuperiorē: an noīatus pōt illđ
petere a ſuperiore anteq̄ alteri ſit colla
tum.vbi.ꝫ.
Nolatio nō cadit in prebendis eccleſie
in qua nō eſt certus numerus.quid de
beneficio qđ tenet̃ in cōmendā. et quid
de bñficio debite vnito viuēte eiꝰ recto=
re.vbi.ꝫ.gl.i ver. vacauerūt. fo.xcvij.
Qualiter intelligit̃ ꝙ noīatio nō exten=
ditur ad bñficia vacantia ꝑ ꝑmutatio=
nem.et quid ad bñficia vacantia ꝑ ſim=
plicem reſignatōnem.vbi.ꝫ.glo.in ver.
ꝑmutatiōis.in ỽ.reſignatiōis.ꝛ in ver.
faciende. fo.xcviij.
Si noīatio pñtetur vicario ep̄i:et ep̄us
agens in remotis ignorās hmōi īſinua
tionem factam a vicario contulit bene=
ficiū.an tenet collatio in preiudiciū no=
minati:et an ſufficiat noīato petere be=
neficium vacās a vicario generali: et ſi
plures ſint vicarij ſimplicit̃ ꝯſtituti an
ſufficiat pñtare noīationem vni. vbi.ꝫ.
glo.in ver.vicarijs. fo.lxxxij.
An valeat in[illegible]nuatio noīationis facta
vicario exiſtenti extra ſuā dyoceſim.et
qđ ſi vicariꝰ cui pñtata eſt noīatio fuerit
reuocatus ꝛ ignorat reuocatōnem:ꝛ an
ſufficiat īſinuare noīationem ſequeſtro
beneficij vel firmario et ſi nō eſt ſeq̄ſtra
tiū cui cōtendētiū debeat inſinuari noīa
tio.et an coadiutori dato ep̄o.vbi.ꝫ.
An ſufficiat inſinuare noīationem vica
rio ſi prelatus eſt preſens.et an mortuo
ep̄o pōt inſinuari vicario vel capitulo.
vbi.ꝫ.glo.in ver.abſentia. fo.ciij.
Nominatio facta de canonicatu ad q̄s
eccleſias canonicoꝝ pōt extēdi. in.§.itē
cēſuit.eo.ti.glo.in ver.numerus.fo.cvi.
Quando incipit turnus noīationū. l.§.
i.in cōcluſiōe ec. galli.incipi. demū.glo.
in ver.exnunc. fo.ccij.

Notorium.

In facto notorio an pars debeat voca=
ri.et an opus ſit ſententia declaratoria
in.§.ordinarij.de paci.poſſ.gloſ. in ver.
declarent. fo.cxliij.
Notorium et publicum an differāt.ꝛ q̄
inducāt notoriū.ꝛ ꝙ notoriū eſt triplex.
et quot teſtes requirūtur:vt ex diſpoſi=
tionibꝰ ipoꝝ oriat̃ notoriū.in.§.publici.
de ꝯcubi.glo.in ver.publici.in ver.con=
feſſionem.in ver.euidentiam. et in ver.
celari. fo.clxxxv.et.clxxxvi.

Nuncius.

Quis dicatur nuncius.in.§.iij.ph.glo.
in ver.nuncios. fo.vi.

Nundine.

Nũdine debent ceſſare diebus feſtiuis qđ male ſeruať: et qualiter nũdine differant a mercatis. de ſpec. in ec. nõ fa. glo. in ver. nundinarum. fo. clxxvi.

Occaſio.

Quid eſt occaſio ꝛ in quo ↄſiſtat. in §. i. de col. glo. in ver. occaſio. fo. liiij.

Officiales.

Officiales curie romane actu officijs inſiſtentes in quibus ſunt priuilegiati. in §. et quicquid. de cau. glo. in ver. comprehendi. fo. cxxi.

Officium.

Diſpoſitio. §. i. de paci. poſ. an habeat locum i officijs ſecularibꝰ. in §. ꝛ quicqđ. de cau. glo. in ver. officiales. fo. cxxi.
Officia non debēt dari ante declarationem ſm ordinationē regiā. in §. ordinarū. de pa. poſ. gl. i ver. declarēt. fo. clxiij.
Officia ſecularia iuriſditionē hñtia hodie venduntur publice plus offerenti: q̄ crimina cõmittant hec facientes ꝛ mala que exinde ſequūtur. in §. i. de annatis. glo. in ver. eccľiaſticis. fo. cli.
Offiñ publicū ſcłare an pt q̄s a ſe abdicare ex renūciatiõe ꝑuata. i. §. i. de ſubl. clc. lr̃is. glo. in ver. renūciaſſe. fo. cc.

Officium diuinum.

De officijs diuinis dicendis ꝛ de multis in hac materia: vide. ſ. in ver. hora.
Quid veniat appellatione diuini officij in. §. i. de his q̄ tpe di. offi. vag. per eccle. glo. in ver. diuinoꝝ. fo. clxvij.
Qualiter puniantur ſm canones et ſm leges ꝑturbantes diuinū officiuꝫ. in §. prohibeatur. eo. titu. glo. in ver. perturbent. fo. clxviij.

Omnes.

Quibus modis accipiatur dictio oĩs. in §. ſtatuit. de col. glo. in ꝟ. oẽs. fo. lxxx.

Onus.

Qualiter res tranſit cū onere et onꝰ ſeqtur rem. in §. item fuit. de anna. gloſ. in ver. teneatur. fo. clviij.

Opinio.

Propter diuerſas et contrarias opiniones doctoꝝ totū ius pene turbatum eſt in §. i. de colla. gl. in ver. variarū. fo. liiij.
Quam opinionem debemus ſequi et a qua nõ ſit recedendum: et an iudex arctetur ad ſequendū cõmunē opinionem et que opinio ſit preferenda. et ꝙ opinio glo. ↄ̃tꝫ textū poteſt eē ſuſtinēda. ꝛ qñ recitat plures opiniones: quā videť approbare. Inno. vbi. ſ. glo. in ver. opinionū. Ibidem.

Oppreſſio.

Oppreſſio a quo dicatur fieri. ꝛ ꝙ de oppreſſione pauperū cognoſcit eccľia. i. §. i. de cauſis. gloſ. in ver. opprimere. Folio. cviij.

Orator.

Quibꝰ modis accipitur orator. in §. iſ prohe. glo. in ver. oratores. fo. cvi.
Bonꝰ orator tria habere dꝫ. in §. i. quo modo diui. offi. ſit cele. glo. in ver. precipiti. et in ver. verba. fo. clix.

Oratio.

In quo loco ſit orandum. in §. i. quō diui. offi. ſit celeb. glo. in ver. ſacro. et i. §. i. qualiter hore cano. ſint dicēde ex̄ choꝛū glo. in ver. loco. fo. clxvij.
Oratio dꝫ eē vocalis ſonora ꝛ publica i eccľia. ꝛ qualiter corde ſit orandū. in §. ſtatuit. quō diui. offi. ſit cele. glo. in ver. clauſa. ꝛ in ꝟ. modulenť. fo. clxvi.
Contra illos qui in eccľia ita alte ſuas oratiunculas dicunt: vt pbr̄ officians ꝑturbetur. vbi. ſ. glo. in ver. perturbat. Fo. clxij.
Quibus eſt neceſſe orare: et quibus incūbit. que deuotio eſt requiſita in orõne et quomodo debeat ſe preparare volens orare. et orationes que fiunt in peccato mortali ad quid ꝓſint. in §. i. qualiť hore canonice ſint dicen. ex̄ cho. gloſ. in ꝟ. orationes. in ver. deuotiõe. in ver. ꝑparare. ꝛ in ver. debent. fo. lxvi. ꝛ. lxvij.
Oratio dominicalis in q̄bus horis debeat dici. ꝛ de virtute illiꝰ. in §. i. de his qui in miſſa non complent Credo. glo. in ver. oratio. fo. clxxij.

Ordinarius.

Qui dicãtur ordinarij collatores. in §. ita tamē. de elec. glo. in ver. ordinarios.

et in·§·ordinarij.de paci.poſ.glo.in ver. ordinarij. fo.cxxxviij.

Ordo.

Ordo iudicialis habuit ortum in paradiſo.et an poteſt peruerti conſenſu partiū.in·§·i.de cau.gl.in.℣.ordine.fo.cviij

Que ſunt crimina que impediunt ſuſceptionem ordinum: ⁊ que impediunt miniſtrare in ſuſceptis etiam peracta penitentia: vel poſt peractam penitentiā liceat celebrare.in·§·nichilominus.de cōcubina.glo.in ver.inhabilis. fo.clxxxi.

Quando eſt ꝙ poſſunt licite recipi ordines tam ab epiſcopo excommunicato ꝙ̄ ſimoniaco:et non eſt opus diſpenſatione.in·§·ſtatuit.de excōica.nō vitan.glo. in ver.ſuſpenſionis. folio.cxcij.

Papa.

Papa ante coronationem an poteſt adminiſtrare.in·§·ij.in prohe.glo.in ver. ſuſceptione. folio.iiij.

Quare papa dicitur romanus pōtifex.in·§·iij.eo.phe.glo.in ver.romanorum. et in ver.pontificum. fo.iiij.

Nemo romano pōtifici eſt miſerabilior: conditio cuiꝰ nulla miſerior.in·§·v.ph. glo.in ver.corone. fo.xiij.

Quando duo cōtendunt de papatu ad quem ſpectat diſcernere quis eſt verus papa.in·§·ij.de aucto.⁊ po.ſacro.conci. glo.in ver.defectuum.et in·§·ij.c.ij.eo. titu.glo.in ver.obedire. fo.xxi.

Papa in arduis an poteſt aliquid facere ſine conſilio cardinalium.in·§·iij.eo. titu.glo.in ver.conſilio. fo.xviij.

De poteſtate pape ⁊ eccleſie militantis collata in perſona beati petri.et per que verba: et quando eſt ꝙ concilium ſit ſupra papã:vt papa ei obedire teneatur. et an hereſis poteſt probari contra papam ante eius depoſitionem.et ꝑ quot teſtes.et quando poteſt deponi.et quando dictum vnius ſit preferendum dicto pape.et ꝙ papa non poteſt diſpenſare contra ſtatutum vniuerſalis eccleſie.in ·§·ij.c.ij.eo.titu.in ver.iubet.et in verbo obedire. folio.xxi.

An ſit diſputandum de poteſtate pape et quid poteſt papa ſupra illa que ſunt iuris poſitiui.in·§·iij.eo.titu.glo.in ver. pertinentibus. fo.xxiij.

Qualiter iterpretatur papa.in·§·iiij.eo. titu.glo.in ver.papali. fo.xxiij.

Papa in ſui aſſumptiōe ſub qua forma debet iurare obſeruare concilia eccleſie. et papa an obligetur iuramento.et contractus initus cum papa: an liget ſucceſſorem.in·§·i.de elec.glo.in ver.inter alia.et in ver.iuret. fo.xxvij.

In papa preſumitur ſemper ſanctitas. in·§·ſummum.eo.titulo.glo.in ver.ſanctitatis. folio.xli.

Papa gregorius noluit vocari papa vniuerſalis.in·§·pro oneribus.eo.titu.glo. in ver.vniuerſali. folio.xli.

Qualiter ad papam pertinet erigere de nouo epiſcopatus: et alias dignitates maiores.⁊ an poteſt reſeruare epiſcopatus.et qualiter intelligitur ꝙ apud papam eſt libera diſpoſitio omnium beneficiorum.et de poteſtate ſua in materia reſeruationis illorum.in·§·i.c.ij.eo.titulo.glo.in ver.reſeruationes. fol.xlij.

Omnia beneficia mundi ſunt obedientialia et manualia ipſi pape reſpectu ipſius poteſtatis.in·§·veruntamen.eo. titu.glo.in ver.reiecta. fo.xlvij.

Quando mandato pape nō eſt cito obediendum.in·§·dum autē.de colla.glo. in ver.idonei. folio.liiij.

De liberalitate pape qui ꝑ modico plūbo recipit aurum vel argentum.in·§·cui rei eo.ti.glo.in ver.gratiarum. fo.liiij.

Quomodo debet vti papa poteſtate ſua circa beneficia et circa alia:vide ad longum vbi.ſ.glo.in.℣.pluralitatẽ. fo.lv.

Ex qua cauſa q̄s dicatur ſub protectiōe pape.vbi.ſ.glo.in ver.ſubeunt. fo.lvij.

Qualiter papa debet eſſe exēplar ⁊ ſpeculum ſubditorum in om̄i ſanctitate.in ·§·volens.eo.titu.glo.in ver.exemplar. et in ver.non abſtineret. fo.lxi.

Papa tēpore pontificatus ſui poteſt diſponere de vno beneficio ad collationē in qua fuerint decē beneficiati.et de duobus vbi fuerint quinquagita.quid ſi in iſtis.x.vel.l.beneficijs vnum vel plura ſpectant ad collationem collatoris cum alio coniunctim vel alternis vicibus an

papa poteſt prouidere.vbi.ſ.glo.in ver. decem. folio.lxiiij.

An magis ſit eligēdus theologus in papam ꝗ iuriſta.in.§.inſup.eo.titu.in ver. habeant. folio.lxxv.

Licet papa ſit ordinarius totius orbis non eſt honeſtum vt alijs auferat poteſtatem conferendi.in.§.illi vero.eo.titu. glo.in ver.ſuadet. fo.lxxxix.

Hodie partes non debēt litigare coram papa.quid ſi clericus conſentiat litigare an valebit proceſſus.in.§.i.de cau.gl. in ver.finiantur. folio.cx.

Papa an ſit de collegio cardinalium.in .§.i.de nume.et quali.car.glo.in verbo aſſiſtant. fo.cxlvi.

De qua natione poteſt aſſumi et creari papa.in.§.ſtatuit.eo.ti.glo.in ver.partibus.ibidem.

Papa non debet habere pedes plumeos/ſed plumbeos.et eſt quaſi immobilis:ſtabiliſqꝫ manens dans cuncta moueri.in.§.i.de concubina.glo.in ver.cathedralibus. fo.clxxvij.

Qualiter non credatur pape in ſuis litteris aliquid ſe aſſerēti in preiudicium alterius.in.§.i.de ſubla.clemē.litteris. glo.in ver.non preiudicent. fo.cc.

Parlamentum.

Parlamētum pariſius de quib⁹ ⁊ quantis perſonis fuit inſtitutum.et vocatur venerabilis cetus.et domini patres conſcripti ſunt pars corporis principis.machinantes in eos tenentur.l.iulia maieſtatis.et poſſunt facere leges.in.§.quo circa.in concluſio.ec.gal.glo.in ver.parlamenta. folio.cciiij.

Pars.

In quibus caſibus non valet actus geſtus a maiori parte.in.§.iij.de aucto.et po.ſacro.con.glo.in verbo duarum partium. fol.xix.

Paſtor.

Qualiter et in quo paſtor debet cognoſcere oues ſuas.in.§.v.prohe.gl.in ver. agnoſcunt. folio.xi.

Qualiter prelati dicuntur paſtores actiue/et de ſignificato nominis.l.§.i.de electioni.glo.in ver.paſtores. fo.xxiiij.

Patria.

Si patria precipit vnum et pater precipit aliud: cui ſit obediendum.et qualiter filius poteſt inſurgere cōtra patrem patriam impugnantem.⁊ ſi filius videt aliquem volentem comburere patriam et alium volentem interficere patrē cui primo debet ſuccurrere.in.§.cui rei.de colla.glo.in ver.publica. fo.lix.

Patrimonium.

Quid dicatur eſſe patrimonium.⁊ ꝙ bona eccleſie dicuntur patrimonium chriſti.in.§.cui rei.de colla.glo.in ver.patrimonijs. folio.lvij.

Patronus.

In gratia etiam conceſſa motu proprio pro beneficiando aliquem non includitur beneficium ſpectans ad preſentationem laicorum.et ꝙ licet papa in beneficijs prouiſionalibus et mandato de prouidendo faciat ſpecialem mētionem parum curatur.in.§.v.prohe.glo.in verbo eneruantur. fol.xiij.

Patroni vbi preſentant tanꝗ ſingulares an debeant ſimul conuenire in actu preſentationis ad hoc vt valeat preſentatio.in.§.ij.de electionibus.glo.in ver. conueniant. fol.xxviij.

Qualiter intelligitur ꝙ patronus eccleſiaſticus non poteſt variare.in.§.illi vero.de col.glo.in.ver.nō valeāt.fo.lxxxviij.

Si patronus tempore vacationis beneficij longe diſtat a collatore ita ꝙ papa celerius adiri poteſt ꝗ collator ⁊ dat litteras ſue preſentationis titio.tamen anteꝗ preſentauerit litteras inſtituenti alius impetrat illud beneficium a papa: an teneat.vbi.ſ.

Paupertas.

De paupertate et priuilegijs eiuſdem a quibus nos liberet dominus.in.§.cui rei.de colla.glo.in ver.grani. fo.lvij.

Pax.

Iudex poteſt cōpellere ſubditos ad faciendum pacem.et de bono pacis ⁊ que veniunt ex pace.in.§.v.prohe.glo.in.ver. pacis. folio.ix.

De reſponſione facta ꝑ crucifixum cui-

dam regi francorum: q̄ pacem in regno ſuo non haberet donec blaſphemias et crimina notoria extirpaſſet. vbi.§.

Pena.

In pena in arbitrio iudicis reſeruata: quid debeat conſiderari. in.§.iij.c.ij. de aucto.et po.ſacro.conci. glo. in ver. puniatur. folio.xxiij.
Quando iudex eccleſiaſticus poteſt imponere penā pecuniariā.in.§.q̄ ſi quis. c.ij.de elec.glo.in ver.eccleſie. fo.xlix.
Ubi pena imponitur ex facto negatiuo vel affirmatiuo: an debeat p̄cedere monitio.in.§.ſequuntur. de col. glo.in ver. prouideatur. fo.lxxij.
Quādo per legem imponitur pena ſimpliciter cui in dubio veniat applicanda. in.§.quodq̄.cōtra friuole ap.glo.in ver. appellate. fol.cxxix.
Quando pena imponitur ipſo iure: an opus ſit ſentētia interlocutoria iudicis. in.§.ordinarij.de paci.poſſeſ.glo.in ver. declarent. fo.cxliij.
Si ex ſtatuto/cōſuetudine/vel lege committens certum delictū debeat priuari fructibus beneficij vel alia pena per decennium: ſi pendente illo decennio committat aliud ſimile delictum: quādo incipiat pena ſecundi decēnij.in.§.ſtatuimus. de pigno. cultum diui.glo. in ver. trium. folio.clxx.
Quando quis priuat̄ pena lucri cōtemplatione alicui⁹: an illa pena debeat acq̄ri illi cuius cōtemplatione eſt priuatus vbi.§.glo.in ver.eccleſie.ibidem.
Quando iura varias penas imponunt an detur optio iudici quā penā velit imponere: et an vna pena tollat aliā.⁊ ſi in foro eccleſiaſtico quis puniatur vna pena: an in foro ſeculari poteſt puniri alia pro eodē crimine.l.§.q̄ ſi.de cōcubi.glo. in.℣.alijs.⁊ in.℣.p̄māſurus. fo.clxxxiiij

Peccatum.

Quid eſt pctm̄ mortale. in.§.cui rei. de colla.glo.in ver.rancores. fo.liiij.

Penitentiarius.

Penitentiari⁹ pape ſolet eſſe cardinalis de ſtilo curie. in.§.quicquid.de cau.glo. in ver.penitentiarium. fo.cxxi.

Penſio.

Qualiter penſio eſt quid temporale et non poteſt permutari cum beneficio. in .§.item q̄ ad.de collatio.glo. in ver. beneficiorum. folio.xcv.

Periculum.

Pericula ſunt in terra ⁊ in mari. l.§.cui rei.de col.glo.in ver.diſcrimina. fo.lvij.

Permutatio.

Permutatio facta dolo vel culpa p̄mutantium: an poteſt acceptari per ſuperiorē vt ille qui eſt in dolo nō redeat. in.§. ſequuntur.de col.gl.in ver.alio. fo.lxxi.
Si nominatus permutat beneficium in vim nominationis acceptatum cum incapace nominationis: an teneat permutatio. in.§.inſuper.eo.titu. glo. in verbo cenſeatur. folio.lxxvij.
Non eſt tempus in iure p̄fixum ad cōferendum beneficia cauſa permutationis in manibus ſuperioris reſignata.in .§. illi vero. eo.titu.glo. in verbo reſpectiue. fol.lxxxvi.
Permutatio beneficiorum quando dicatur doloſa et fraudulenta: vt ſit retractabilis.in.§.ita tamen.eo.titu.glo. in ver. permutationis. fo.xcvij.
Electus in epiſcopum ante confirmationem: an poteſt permutare priora beneficia.et quando quis conſequitur ſecundum beneficium incompatibile cum primo quando poteſt permutare primū. et ſi permutatio eſt facta cum inhabili ad permutandū: an valeat.in.§.item inſuper.eo.ti.glo.in ver.diſponere. fo.ciiij.
Canonicus ſupnumerarius an pōt permutare: cum ius ſuum ſit ventoſum.
Permutatio beneficij quādo dicatur eſſe perfecta. in.§.voluit tamen. de anna. glo.in ver.permutationis. fo.cliiij.
Permutatio facta per ordinariū de beneficio ſpectāte ad preſentationem laici ipſo non vocato: an ſit nulla. in.§.ij. de elec.glo.in ver.die. fo.xxviij.

Perſona.

Quibus modis accipiat̄ p̄ſona. in.§.in eccleſijs.de col.gl.in.℣.p̄ſone. fo.lxxix.
Quis dicatur publica p̄ſona vel priua=

ta.in.§.ſtatuit.de interdic.indif. nõ po.
glo.in ver.priuate. fo.cxcvi.

Pertinax.

Quis dicatur ptinax. in.§.quaſi. de his qui tempore diui.offic.vagan.per eccle. glo.in ver.pertinacia. fo.clxviij.

Peſtis.

Qualiter peſtis eſt cauſa ſufficiens non comparendi in iudicio:et ꝙ inquilinus poteſt dimittere domum conductã ante terminũ propter peſtẽ.in.§.iij.de aucto. ꝛ po.ſacro.cõci.glo.in ver.peſtis.fo.xix.
Qualiter peſtis impedit preſcriptionẽ: et ꝙ citatus in hoc peſtifero nõ artatur comparere.in.§.i.de pacifi.poſſeſ.glo.in ver.impedimenti. fo.cxxxiiij.

Placet.

Uerbum ad beneplacitum ſuperioris ſo nat imperpetuum.in.§.item placuit.de colla.glo.in ver.placuit. fo.lxxxix.

Poſſeſſio. Poſſeſſor. Poſſeſſorium.

Qualiter poſſeſſio iniuſta nõ tuetur poſ ſeſſorem. in.§.i.prohe.glo. in verbo dei. folio ij.
An quis dicatur pacificus poſſeſſor per recredentiã:et qd ſi obtinuit in poſſeſſo rio ꝛ mouetur ſibi queſtio ſup petitorio: an dicat pacifice poſſidere. i.§.itẽ ꝙ ad. de col.glo.in ver.poſſidebũt. fo.xcvi.
Quis dicat violẽtus poſſeſſor.in.§.i.de paci.poſ.gl.in ver.nõ violẽtus. fo.cxxx.
Quando poſſeſſio beneficij dicatur colo rata vel incolorata. ꝛ ſi quis poſſidet be neficium titulo incolorato/et ſupueniat coloratus an requiratur alia poſſeſſio. vbi.ſ.glo.in ver.coloratum.ibidem.
Poſſeſſio pdeceſſoris:an continuetur in ſucceſſorẽ tam in bñficialibꝰ ꝙ̃ in rebus prophanis: ꝛ ꝙ iniuſtus poſſeſſor bñfi cij etiam per ſententiã poteſt inquietari per denunciationem euangelicam ratio ne peccati.vbi.ſ.gl.in ver.poſſedit.et in ver.trienniũ.ꝛ in.ꝟ.moleſtari.fo.cxxxiiij.
Obtinẽs in poſſeſſorio in caſu ſaiſine et nouitatis nõ tenetur ad reſtitutionẽ fru ctuũ:lꝫ ſuccũbat in petitorio.in.§.nec a grauamine de cau.gl.in.ꝟ.neqret. f.cxvij.

Populus.

Quid veniat appellatiõe populi.in.§.i. de cau.glo.in ver.populo. fo.cviij.

Portio.

Qualiter accipiat portio ꝛ qd Iportet.in .§.itẽ fuit.ꝺ ãna.gl.i.ꝟ.portiõis.fo.clvi.

Poſtulatio.

Poſtulatio eſt duplex: et qñ dependet a gratia ꝛ quãdo non.in.§.i.de elec.gl. in ver.poſtulationibus. fo.xxvi.
Solẽnitates requiſite in electione:an re quirantur in poſtulatione. in.§.ij.eo.ti. glo.in ver.electionem. fo.xxx.
Quã etatẽ dꝫ habere poſtulandus.in.§. deinde.eo.ti.gl.in.ꝟ.legitime. fo.xxxij.

Pragmatica.

Quid dicatur pragmatica ſanctio.i.§.i. in cõclu.eccle. galli.incipien.demũ.glo. in ver.pragmaticam. fo.cciij.
Hec pragmatica vbi fuit facta. in.§.quo circa.ea.ꝯclu.gl.in.ꝟ.xxxviij. fo.ccv.

Prebenda.

Quis eſt capax prebende theologalis: ꝛ ꝙ tria requiruntur ad hoc vt quis ſit ca pax.in.§.ſequuntur.de colla.glo.in ver. theologum.in ver.formato. et in verbo ſtuduerit. fo.lxix.et.lxx.
Due prebende theologales vel bñficiũ requirẽs reſidentiã cum prebenda theo logali ſunt incompatibiles : et ꝙ poteſt imponi onus prebende vacanti: et an ꝑ aſſecutionẽ vnius vacet alia ipſo facto vbi.ſ.glo.in ver.omnis.et in ver.reſidẽ tie.et in ver voluerit.ibidem.
Prebenda theologalis an poteſt ꝑmu tari cum alia prebenda quam tenet non theologus.et eoipſo ꝙ theologus deſe rit reſidentiam eccleſie cathedralis: an ipſo facto ſit priuatus illa prebẽda ſine monitione.vbi.ſ.glo.in ver.alio.ꝛ in.ꝟ. prouideatur. fo.lxxi.
Collatio prebendarum tam in eccleſijs cathedralibus ꝙ̃ collegiatis ad quẽ ſpe ctat.in.§.item cẽſuit.eo.titu.glo.in ver. collegiatis. folio.cvi.

Predeceſſor.

Quis dicatur predeceſſor.in.v.§.phe.

glo.in ver.predeceſſorum. fo.viij.

Predicatio.

An officium predicatiōis ſit priuilegiatum.in.§.ſequuntur. de coll'.glo.in ver. predicationis. fo.lxx.

Quomodo ſit audienda predicatio verbi chriſti.in.§.i.de his qui tempore diui. offi.vagan.per eccle.glo. in ver. diuinorum. folio.clxvi.

Qui poſſunt verbum dei predicare: ⁊ ꝙ predicantes nil timere debēt humanū. in.§.nos igitur.in conclu.eccle.gal.incipien. demum.glo. in ver.ſacerdotes. et in ver.libere. fo.cciij.

Prefationes.

Quot ſunt prefatiōes in miſſa. in.§.i.de his qui in miſ.nō complent.glo.in ver. prefatio. folio.clxxij.

Prelatura. Prelatus.

De conditionibus prelatorum:et cōtra prelatos deuorantes plebē ſicut eſcam panis: et exigentes argentum a ſubditis.in.§.v.prohe.glo.in ver.gregis. ⁊ in ver.querunt. fol'.xi.

Unde dicatur prelatus: ⁊ qui poſſunt dici prelati.in.§.i.de elec.gl.in ver. p̄latis. et in ver.prelatum. fo.xxiiij.et.xxv.

Qualiter punientur prelati qui malum exemplum demonſtrant ſubditis. in.§. volēs.de col.gl.in.ṽ.nō abſtineret.f.lxi.

Quid veniat appellatione prelature.in .§.i.de pacifi.poſſeſ. glo.in ver.prelaturam. folio.cxxxij.

Contra prelatos qui promouent parētes diuites nepotes et amicos ad beneficia. ⁊ quid de benemeritis.in.§.nō fiāt de nume.et quali.cardi.glo.in ver.rigoroſum.⁊ in ver.benemeriti. fo.cl.

Prelati inferiores epiſcopo quā iuriſditionem habent/⁊ quam penam poſſunt infligere in ſubditos: et de quibus cauſis et criminibus eis pertinet cognitio. in.§.ꝙ ſi. de concubina.glo. in ver. pertinet. fo.clxxxij.

Prelatus an non ſolum debeat eſſe paratus ſubire mortē vbi fides eccleſie impugnatur:ſed etiā ſi ſibi res eccleſie auferantur.in.§.nos igitur. in cōclu.eccle. gal.incipiē.demū.gl.i ver.libere. f.cciij.

Preſcriptio.

An tempore hoſtilitatis currat preſcriptio: et que ſunt impedimenta que impediūt preſcriptionem. in.§.i. de pacifi. poſſeſ.glo.in ver. hoſtilitatis. et in ver. impedimenti. fo.cxxxiij.

An contra excōmunicatum vel bannitū currat preſcriptio.et an preſcriptio triēnalis in caſu.§.i.de pacifi.poſ.currat cōtra minorem beneficiatum/et an p̄ proteſtationem/citationem/ litis conteſtationem/vel extraiudicialē denunciatiōnem interrumpatur preſcriptio.vbi.ŝ.⁊ glo.in ver.proteſtari. fo.cxxxvi.

Motio litis quo ad interrumpendā preſcriptionem an proſit alijs:et an ille qui habet bonam fidem quo ad vnū et malam quo ad aliuz poteſt preſcribere quo ad illum qui habet bonam fidē. in.§.lis autē.eo.ti.gl.i ver.terminoꝝ.fo.cxxxvij.

Preſentatio.

Preſentatio bñficioꝝ eſt de fructu.in.§. ita tñ.de col.gl.in ver.vicario. fo.cl.

Preſumptio.

De preſumptionibus que inſurgunt ex tempore preterito/preſenti/ vel futuro. in.§.i.de aucto. et poteſta.ſacro.cōci.gl. in ver.preteritoꝝ.⁊ in.ṽ.p̄ſentiū. f.xvij.

Preuentio.

Qualiter ītelligitur ꝙ in collationibus beneficiorum papa concurrit cum ordinarijs vt locus ſit preuentioni:et qualiter probatur preuentio:et quid ſi cōcurrant eodē die. in.§.neqꝫ etiam. de colla. glo.in ver.preuentionem. fo.lxv.

Collationes preuētionales non habent locum niſi tm̄ tempus effluxerit ꝙ interim vacationes ipſe de locis in quibus perſone deceſſerunt ad pape noticiā veriſimiliter potuerint peruenire:⁊ ꝙ preuentio non cadit in beneficijs electiuis. vbi.ŝ.glo. in ver.faciendas. et in verbo alijs.ibidem.

Primogenitus.

Quis dicatur primogenitꝰ.in.§.iiij.ph. glo.in ver.predeceſſorum. fo.viij.

Princeps.

Que incumbãt faciẽda bono p̄ricipi. in ·§·ij.phe.glo.in ver.tueretur. fo.iiij.

Qualiter princeps debet attendere circa cõmodum: ⁊ ad locupletandum ſubditos.in·§·v.eo.prohe.gloſ.in ver.debilius. folio.xiiij.

Si quis roget et deprecetur principem: qualẽ ſe debet oſtendere in geſtu/in vultu/et in grauitate et alijs.in·§·i.quomõ diui.offi.ſit cele. fo.clix.

Priuilegium.

Si in cõfirmatione priuilegij inſeratur tenor priuilegij: an habeat ꝑpetuas vires.in·§·ij.c.ij.de aucto.⁊ po.ſacro.conci.glo.in ver.tenor. fo.xxi.

Si fuerit conceſſum priuilegium alicui monaſterio vt nõ teneat̃ ad ꝓcurationẽ legatorũ: etiã ſi in lr̃is eoꝝ dicat̃ vt tam exempti ꝙ̃ non exẽpti teneantur ad hoc onus/niſi de iſto ꝑuilegio fiat mentio de verbo ad verbũ: demũ papa ꝯceſſit legato vt poſſit exigere ꝓcurationẽ a ꝗbuſcũꝗ etiã exemptis: ꝗ̃uis talia ſint priuilegia ꝙ de eis ſit facienda mentio de verbo ad verbum que voluit in illis litteris haberi pro expreſſis: an per has litteras legati ſit derogatum illi priuilegio.in·§·vt vero.de colla. glo.in verb. ad verbum. folio.lxvi.

Reuocatio gñalis priuilegiorũ nõ reuocat priuilegia clauſa in iuris corpore. in ·§·i.de cau.glo.in ℣.in iure. fo.cx.

Priuilegiũ cõceſſum per principem: an põt reuocari.in·§·voluit tamẽ.de anna. glo.in ver.item ꝙ hmõi. fo.clv.

Probatio.

In probationibus ſtat tota veritas cauſe.in·§·neꝗ a grauamine.de cau. glo.in ver.nequiret. fo.cxvij.

Procurator.

Procurator conſtitutus ad reſignandũ vel permutandũ cum iuramento de nõ reuocãdo/an põt reuocari.in·§·ij.de electio.glo.in ver.vtiliorem. fo.xxi.

Procuratorium ſine die nõ valet.in·§·i. de ſubla.clemen.litteris.glo.in ver.nono kalendas. folio.cci.

Productio.

Quando ſunt producenda iura et tituli partium in iudicio: et quid obſeruatur de ſtilo caſtelleti pariſius.in·§.lis autẽ. de pacifi.poſſeſ.glo.in verbo/exhibitionem. folio.cxxxvij.

Proceſſio.

Duplices ſunt ꝓceſſiones.et in quibus ꝓceſſionib⁹ poſſunt cõpelli venire predicatores minores ⁊ alij religioſi etiã exẽpti: ⁊ ꝙ ꝓceſſio q̃ fit in introitu epĩ vel legati dicat̃ fieri ex magna cã: et ꝙ ep̃o intranti ciuitatẽ debet obuiare collegium monachorũ ꝓceſſionaliter.in·§·itẽ.quo tpe quis debeat eſſe in cho.glo.in ℣.proceſſionibus. fo.clxiij.

Proles.

An pro neceſſitate ꝓlis licitũ ſit viro habere ꝯcubinã/vel mulieri amaſiũ.in·§· iubet.de ꝯcu.glo.in ℣.accidit. fo.cxci.

Promotio.

In ꝓmotiõib⁹ beneficiorũ motus debet preferri: et q̃ debet cõſiderare ꝓlatus in promotione alicuius.in·§·cui rei. de colla.glo.in ver.nec cogniti. fo.liiij.

Prothonotarius.

Quando fuit inſtitutũ hoc officiũ ꝓthonotarij an ſit dignitas: ⁊ que requirunt̃ in ꝓthonotario.in·§·Et quicq̃d.de cau. glo.in ver.ꝓthonotarios. fo.cxxi.

Proteſtatio.

De effectu ꝓteſtatõis: ⁊ an ſit intimãda pti ꝯtra quã fit.in·§·i.de paci.poſ.glo.in ver.ꝓteſtari.⁊ in ver.teneat̃. fo.cxxxvi.

Prouincia.

Quilibet ꝯueniẽdus eſt i ſua ꝓuĩcia. in ·§·i.de cau.glo.in ver.finiant̃. fo.cx.

Quid dicatur ꝓuincia: ⁊ de preſide prouincie.in·§·cui rei.de colla. gloſ.in ver. prouinciarum. fo.lvij.

Proximus.

Quis dicatur proximus noſter.in·§·cui rei.de col.glo.in ver.proximũ. ibidem.

Publicum.

Qualiter antiqui mirabiliter diligebãt bonũ publicũ: ⁊ quibus modis dicatur reſpublica.in·§·itẽ nec.c.ij.de elec.gloſ.

in ver.bonū.ꝛ in ver.reipublice. fo.li.
Qualiter bonum publicum ſit preferendum bono priuato: ꝛ de priuilegijs boni publici.in.§.cui rei.de coll.glo.in ver. publica. folio.lix.
Aliquid dicitur publicari duob⁹ modis: vt dicatur publicum.in.§.ſtatuit.de excōi.nō vitan.glo.in ver.publicata. fo.cxciij.

Qualitas.

Quādo aliqs actus incipit a certa qualitate ꝛ terminatur in aliā: an valeat. vide de multis in.§.volens.de colla. gloſ. in ver.nulle. fo.lxiij.

Quadrageſima.

Triplex eſt quadrageſima.in.§.ſtatuit. de col.glo.in ꝟ.quadrageſime. fo.lxxx.

Queſtus.

Quid dicatur eſſe queſtus.in.§.qꝛ vero de concubi.glo.in ver.queſtus.

Rancor.

Qualr qs tenet dimittere oēꝫ rācorē.in.§.cui rei.de col.gl.in ꝟ.rācores fo.liiij.

Ratio.

Ex idētitate rōnis fit extēſio i penalib⁹. in.§.ij.de elec.glo.in ꝟ.electionē fo.xxx.

Recidiuatio.

De recidiuatōe pcti.in.§.ꝛ nichilomin⁹ de ꝯcubi.glo.in ꝟ.recidiuo. fo.clxxxij.

Rector.

Eps debꝫ conari inq̄tū poteſt: vt ponat rectorē cū beneplacito populi.et qd ſi rector ſit odioſus pplo: an pōt remoueri. in.§.verūtamen.de elec.glo.in ver.pōtifex.et in ver.reiecta. fo.xlvij.

Recredentia.

Recredentia an faciat poſſeſſorē pacificū: ꝛ cui eqparat recredentia.ꝛ ſi habēs recredentiā euictus fuerit i poſſeſſorio: an teneat ad reſtitutionē fructuū.in.§.itē ꝙ ad.de coll.gloſ.in ver.poſſidebūt. et in.§.neqꝫ a grauamine.de cau. glo.in ver.nequiret. fo.cxvij.
Recredētia cui dꝫ adiudicari: et an hñs recredentiā pōt ꝯferre et p̄ſentare.in dicto.§.neqꝫ a grauamine.ea.glo. ibidē.

Reformatio.

Ad quē ſpectāt reformationes morū: et qd eſt reformatio: ꝛ an officiū reformatoris miſſi ad aliquā ꝓuinciaꝫ duret poſt mortē mittentis.in.§.i.de aucto.ꝛ po.ſacro.cōci.glo.in ꝟ.reformat. fo.xvij.

Regalia.

Que ſunt iura regalie: ꝛ q̄ bñficia cadūt ſub regalia.in.§.voluit tamen.de anna. glo.in ver.regalie. fo.clvi.

Regum. Rex.

Rex francie an recognoſcat ſuperiorem in tpalibus: ꝛ vnde hoc ꝙ regnū francie nūq̄ fuerit ſubiectū impatori: ꝛ de multis que arguunt ꝙ reges francie poſſident regnuꝫ ſine recognitione alicuius ſuperioris ſine peccato.in.§.i.,phe. glo. in ver.dei. folio.iij.
Non ſine diuino auxilio Johāna ſubulca puella recuperauit regnū francie longo tpe ab anglicis poſſeſſum: ꝛ an ſit differētia dicere rex francie vel francorū: et ꝓpter q̄ iſtituta eſt poteſtas regia: ꝛ vnde dicat rex.vbi.ſ.gloſ.in ver.gratia. in ꝟ.frācoꝝ.in ver.rex.ꝛ i.§.ij.eiuſdē.phe. glo.in ver.tueretur. fo.iij.et.iiij.
Propter iniuſticias regum aut populorum nōnunq̄ regnū trāſfertur de gente in gentē: ꝛ ꝙ de lege veteri permiſſa fuerunt regna: ꝛ ꝙ inter oēs reges ꝛ principes reges francoꝝ plus tuiti ſunt eccleſiā romanā.vbi.ſ.glo.in ver.regnāt. in ver.ordinant.et in ver.tueretur.
Quicūqꝫ orat pro rege frācie habet decē dies indulgētiaꝝ: ꝛ reges frācie an poſſunt adminiſtrare priuilegia ꝛ reſcripta dare āte coronationē: ꝛ qd ſi eſt ipubes: ꝛ in qua etate dꝫ fieri ſacra vnctio regis vbi.ſ.et glo.in ver.ſuſceptione.
Qualiter regnū francie debetur p̄mogenito ꝛ ꝙ nō debet diuidi: ꝛ an p̄mogenitus in vita patris pōt appellari rex: ꝛ an nepos in ſucceſſione regni ſuccedat auo ꝛ p̄ferat patruo: ꝛ an ſup regno pōt peti legitima p alios filios. in.§.iiij.e.,phe. glo.in ver.primogenito. fo.vi.
An filius genitus ante adeptionē regni debeat p̄ferri i regno genito poſt regnū adeptū: ꝛ qd in filio naturali primogenito p ſubſequēs matrimoniū legitimato

ante natiuitatem legitimi: an ſuccedat patri in regno. vbi. ſ. et in. §. ſint viri. de nume. et qualita. cardina. gloſ. in verbo regum. folio. cxlviij.

Quid de naturali prius genito a rege: poſtea legitimato ꝑ matrimoniū contractum cū cōcubina poſt natiuitatē filij legitimi de alio mr̄imonio: an debeat preferri in ſucceſſione regni: ⁊ q̄ ordine ſuccedant ꝯſanguinei in regno francie: ⁊ ꝙ in ſucceſſione regni ſanguis eſt ꝑpetuꝰ: ⁊ fiſcus nūꝗ̄ ſuccedit. vbi. ſ. glo. in ver. conſanguineis. folio. vij.

Qualiter femina non ſuccedit in regno francie: ⁊ de q̄ſtione orta occaſione huiꝰ inter anglicos ⁊ francigenas. vbi. ſ.

Rex francie habet priuilegiū: ꝙ nullus extraneus ⁊ alienigena poteſt bn̄ficiari in ſuo regno ſine eius ꝑmiſſione. in. §. v. e. ꝓhe. glo. in ver. exterorum. fo. x.

Quid iurat rex in ſua coronatione: ⁊ an rex pōt alienare et dare bona regni ſui ad placitū. vbi. ſ. gl. i ꝟ. deperiēt. fo. xij

Regnū cicilie an ſpectet ad ſedem apoſtolicam iure dominij: et quid de regno apulie/⁊ de regno anglie. in. §. i. de elec. glo. in ver. dominij. fo. xxv.

Propter que regna reddātur debiliora in aduerſis. in. §. quibus. verb. ſub tali. in prohe. et in. §. cui rei. de colla. gloſ. in ver. mirum. folio. lviij.

Rex francie occupat bona vacantia pro abſentia. in. §. ſequuntur. de colla. gloſ. in ver. liberius. fo. lxxij.

Frater regis an excludat nepotē in ſucceſſione regni: et an filius ſecundo genitus excludat nepotem ex primogenito a ſucceſſione regni: ⁊ qui dicātur veri filij/quo ad ſucceſſionē in regno. in. §. ſint viri. de nu. ⁊ quali. cardi. glo. in ver. fratres. et in ver. regum. fo. cxlviij.

Rex francie in multis eccleſijs eſt canonicus: ⁊ an reges poſſunt conferre beneficia ex priuilegio vel compoſitione. in. §. voluit tamen. de anna. glo. in ver. regalie. folio. clvi.

Qui vicē regiā tenent debēt honorari ſicut rex: in loco: in ſeſſione: in eccl'ia: et in alijs. in. §. i. in ꝯclu. eccle. galli. incipiēte: demum. in ver. vice regia. fo. ccij.

Regula.

Regula cācellarie habet vim legis. in. §. reſerua. glo. in ꝟ. regulas. fo. lij.

Religioſus.

De reſpōſione ſancte clare ꝯtra quoſdā religioſos minores qui impetrauerant relaxationem regule. in. §. cui rei. de colla. glo. in ver. pluralitatis. fo. lv.

Renunciatio.

Quando renunciatio beneficij poteſt dici ſimoniaca. in. §. ij. de elect. gloſ. in ver. temporalis. fo. xxxi.

Renunciatio beneficij ſimoniace facta: an ſit nulla. in. §. deinde. eo. titu. gloſ. in ver. ſimoniacam. fo. xxxiij.

Renunciatio beneficij facta per metum an ſit ipſo iure nulla: ⁊ q̄d de renūciatiōe facta calore iracūdie. in. §. ad tollēdum. eo. ti. glo. in ver. libere. fo. xxxv.

Renūciatio beneficij an pōt fieri per procuratorem laicum. in. §. ſtatuit. de colla. glo. in ver. procuratorem. fo. lxxx.

Renūciatio ſimpliciter facta: an extēdatur ad ius futurū. in. §. i. de ſubla. clemē. litteris. glo. in ꝟ. cuicūꝗ. fo. cxcviij.

Renunciatio beneficij: an poteſt fieri in manibus non ſui ſuperioris. et quando eſt facta in manibus ſuperioris ſi nō fuit admiſſa adhuc: an noceat renuncianti repetenti beneficium. vbi. ſ. gloſ. in ver. renunciaſſe. folio. cc.

Reſcriptum.

Qualis mentio ſit faciēda in reſcriptis impetratis contra concilia vel decretales epiſtolas. in. §. iiij. prohe. glo. in ver. deliberatione. folio. vi.

Reſeruationes.

Que ſunt reſeruatiōes dignitatum electiuarū quas papa poteſt facere: ⁊ que ſunt reſeruationes in corpore iuris clauſe. in. §. i. de electionibus. gloſ. in verbo clauſis. folio. xxv.

Qualiter reſeruationes nō debent fieri per papam niſi ex magna cauſa litteris exprimenda: et que dicatur magna cauſa: et quid ſi non ex prima cauſa. vbi. ſ. glo. in ver. exprimenda. fo. xxvi.

De reſeruationibꝰ bn̄ficiorū īpedientibꝰ

electiones: ꝛ ꝙ in volumine decretoꝝ nõ ĩuenies vnã reſuatiõnẽ bñficij: ꝛ de effectib⁹ reſuationũ bñficioꝝ factaꝝ ꝑ papã in ꝑiudiciũ ordinarioꝝ: ꝛ ĩ qb⁹ reſeruationes ſunt odioſe. i. §. i. c. ij. e. ti. glo. ĩ ꝟ. reſeruatiões. in ꝟ. ĩpediri. fo. xlij. ꝛ. xliiij.
Si papa reſeruat ꝑlaturã ex cã nominatim exꝑſſa: an ipſo mortuo expiret reſeruatio. et ſi reſeruatio pape nõ tenuit: an poteſtas redeat ad papã vel ad eligẽtes vbi. ſ. glo. in ver. cauſa. fo. xlv.
Que dicat̃ ſpãlis vł gñalis reſuatio bñficioꝝ. i. §. ij. d reſua. gl. ĩ ꝟ. ſpãles fo. li.
Si papa in cõferendo bñficiũ: cui⁹ collatio ad eum ſpectabat iure deuoluto: aut al's fundat ſe ſup reſeruatiõe gñali aut ſpeciali: an teneat ꝓuiſio. in. §. volẽs. de colla. glo. in ver. nulle. fo. lxij.
Quid ſi papa ad quẽ ſpectat ↄfirmatio electõis ĩmediate nõ ↄfirmat: ſʒ ↄfert electo ꝑlaturã ĩ vim reſuatõis. vbi. ſ. ibid
An legat⁹ de latere põt vti reſeruatõib⁹ ꝑmiſſis ro. põtifici ſcðm ↄciliũ baſilieſe. in. §. ita tñ. e. ti. in ꝟ. ro. põtifex. fo. xcix.

Reſidentia.

An valeat conſuetudo vt beneficiat⁹ nõ teneatur ad reſidentiam. in. §. v. prohe. glo. in ver. reſident. fo. xi.

Reſignatio.

Nõ valet reſignatio bñficij ꝑpter liberationẽ fratris de carcerib⁹: vel ꝑpt̃ iuſtũ metũ in reſignãte ĩteruenięte. in. §. item nec. c. ij. de elec. gl. in ꝟ. violẽtijs. fo. l.
Facili⁹ eſt admittẽda reſignatio egri ꝙ̃ ſenis. in. §. ita tamẽ. de coll'. glo. in verbo permutationis. fo. xcvij.

Retractus.

Suppoſita ↄſuetudie q̃ eſt pariſi⁹ ꝙ ꝓximior de gñe põt rẽ ꝓximi vẽditã ĩfra annũ retrahẽ: an ius retract⁹ põt cedi extraneo. i. §. ſequunt̃. de col. gl. ĩ ꝟ. alio. lxxi.

Ruina.

Qualiter ruine ſunt euitãde. in. §. v. prohe. glo. in ver. ruunt. fo. xij.

Sacerdos.

Promouendus in ſacerdotẽ dʒ eſſe ſufficiẽs in tribus: ꝙ bene legat / cãtet / ꝛ conſtruat. in. §. ſtatuit. quõ diui. offi. ſit cele. glo. in ver. obſequium. fo. clxi.
Ex crimie ſacerdotꝫ tria mala oriunt̃. in. §. i. de ↄcu. gl. in ꝟ. public⁹. fo. clxxvij.
Sacerdos qui cognoſcit mulierẽ ſolutã cõmittit triplicẽ fornicationẽ: ꝛ an committat adulteriũ. in. §. qꝛ vero. de concubi. glo. in ver. arcere. fo. clxxxvij.
Oĩa mala a ſacerdotib⁹ orta ſunt. i. §. i. de exc. nõ vitã. gl. in ꝟ. ↄſciẽtijs fo. cxci.

Sacramentum.

De ſacramentis neceſſitatis ꝛ voluntatis. in. §. ſtatuit. de excõ. non vitan. gloſ. in ver. ſacramentorum. fo. cxcij.

Salarium.

Quid ſit faciẽdũ ſup̃ taxatiõe ſalarioꝝ aduocatorũ / ꝓcuratorũ / ꝛ notarioꝝ. i. §. et vt. de elec. glo. in ꝟ. taxet̃. fo. xxxix.

Salutatio.

Per ſalutationẽ fit ĩdignatõis remiſſio in. §. i. ꝓhe. glo. in ꝟ. ſalutem. fo. ij.

Sanguis.

Gutta ſanguis xp̄i ſuffecit ꝓ oĩb⁹ penis redimẽdis: ꝛ an ĩ terra poſt paſſionẽ remãſerit de ſanguie aliq̃ guttula vł ꝑticula / vel totũ reaſſũpſerit in reſurrectõe. in. §. i. de elec. glo. in ꝟ. effuſus. fo. xxiiij.

Scientia.

Unã ſciẽtiam eſſe digniorẽ alia cõtingit tripliciter. in. §. inſuper. de colla. gloſ. in ver. medicina. fo. lxxiiij.

Scholaris.

Scholarꝫ gaudet ꝑuilegio ſi ꝑpter guerrã vel peſtẽ ſtudeat ĩ alijs locꝫ ſine fraude. in. §. iiij. ꝓhe. gl. in ꝟ. gñaliũ. fo. vi.
De bonis morib⁹ req̃ſitis ĩ ſcholari qui mores mltũ ornãt ſciẽtiã: ꝛ q̃ ſcholares nõ gaudent ꝑuilegio ſcholariũ. in. §. cui rei. de colla. gl. in ꝟ. virtuoſis. fo. lviij.
Qualiter ſcholaris hʒ q̃ttuor iudices: ꝛ ſi decedat ĩ vniuerſitate ſine herede vniuerſitas ei ſuccedit. in. §. ſequunt̃. eo. ti. glo. in ver. liberius. fo. lxxij.
Scholaris dʒ eſſe matriculatus ad hoc vt gaudeat priuilegijs vniuerſitatis: et ꝙ ſi ſcholaris ſit cõdẽnatus ꝛ priuatus priuilegijs / ſi reſtituatur non debet gau

dere niſi iterum matriculetur.in.§.itē ꝙ ad.eo.ti.gl.in ꝟ.vniuerſitates. fo.xci.
Qn̄ ſcholaris ꝑdat matriculā ⁊ nō gaudet priuilegijs vniuerſitatis:⁊ per quot tēpus ſcholaris ſortiatur domiciliuꝫ in ſtudio.vbi.ſ.glo.in ver.reſidebunt.⁊ in ver.habendi. fo.xcij.

Securitas.

Si q̄s timet offendi ꝑ aduerſariū.qualiter poteſt implorare officiuꝫ iudicis: vt ipſum cogat ad p̄ſtandū ſecuritatem.in.§.i.ꝓhe.glo.in ver.pacis. fo.ix.

Senectus.

Senectus eſt morbus.in.§.ita tamē.de col.glo.in ver.ꝯmutationis. fo.xcvij.

Sententia.

Si princeps mādet aliquē occidi re vera innocentē tanq̄ nocentem an p̄ſumēdū ꝙ cauſa ſubſit in dubio:⁊ ſentētia in dubio an preſumat̄ iuſta.in.§.i.de elect. glo.in ver.exprimenda. fo.xxvij.
Appellatiōe ſn̄ie an veniat ſn̄ia interlocutoria vel ſn̄ia arbitroꝝ.l.§.viſuꝫ fuit. de cau.glo.in ver.ſententiam.
Quarū tres ſunt ſpecies:⁊ an ſententia lata ſuꝑ exceptiōe perēptoria dicat̄ diffinitiua.in.§.i.cōtra friuole appel.gloſ.in ver.non habente. fo.cxxv.
Ubi ſententia cōtinet notoriā iniuſticiā an trāſeat in rem iudicatā: et q̄d de ſentētia excōicatiōis.in.§.obligatio.de annatis.glo.in ver.cenſure. fo.cliij.
Sentētia lata ꝯ̄ ius cōcernēs extrinſecꝰ aliā inſtantiā a meritis cauſe:⁊ q̄d qn̄ lata eſt ꝯtra ius habito reſpectu ad merita cauſe dūtaxat/an ſit ip̄o iure nulla.et q̄liter intelligit̄ ꝙ p̄ſumendū eſt pro ſententia.vbi.ſ.glo.in ver.cenſeantur.
Qn̄ ſentētia ꝑuatiōis bn̄ficij vel ſuſpēſionis habeat vires ⁊ effectū extra territorium iudicis illā ꝓferentis.in.§.i.de cōcubi.glo.in ver.oībus. fo.clxxix.

Sequeſtrum.Sequeſter.

Sequeſter beneficij an poteſt ꝯferre vel preſentare.in.§.ita tamen.de colla.glo. in ver.vicario. fo.ci.
Ex ſtilo francie bn̄ficiū poteſt ſequeſtrari ſi infra annū quis inquietetur ſuper poſſeſſorio retinēde in caſu ſaiſine ⁊ nouitatis.in.§.i.de pacifi.poſſeſ.gloſ.in ꝟ. pacifice. fo.cxxxij.

Seruitus.

De ſeruitute dei.in.§.cui rei.de coll.gl. in ver.ſeruos. fo.liiij.

Seruus.

De cōſuetudine nō ſeruamꝰ inter xp̄ianos iura poſtliminij vt capti ab hoſtibꝰ efficiant̄ ſerui.in.§.i.de paci.poſſeſ.glo. in ꝟ.impedimenti. fo.cxxxv.

Simbolum.

In eccleſia dei ſunt quinq̄ ſimbola ⁊ propter q̄ fuerūt facta:et vnde dicatur ſimbolū/et quādo debeat decantari.in.§.i. de his qui in miſſa nō complent.gloſ.in ver.ſimbolum. fo.clxxi.

Sigillum.

Qn̄ ſigillū noceat ſigillāti: ⁊ ꝙ ſigillum p̄ncipis eſt auctēticū:⁊ ꝙ ſigillās ſigillo alieno dꝫ facere mentionē ꝙ alienū eſt ⁊ ꝙ ſigillū pōt alteri cōmitti:⁊ in lr̄is p̄ncipis ſit ſigillū neceſſariuꝫ.in.§.quocirca. in ꝯclu.eccle.galli.incipiēte:demū.gl.in ꝟ.teſtimoniū.in ꝟ.ſigillū. l ꝟ.nr̄m.in ꝟ. duximꝰ.⁊ in ꝟ.apponēdū. cciiij.⁊.ccv.

Simonia.

Qualiter ſimonia dicitur peſtis. in.§.v. ꝓhe.glo.in ver.peſtiferi. fo.xiij.
Pro redimēda vexatione dare pecuniā an ſit ſimonia.in.§.ij.de elec.glo.in ver. datione.et in ver.i.de anna. gloſ.in ver. litterarum. folio.cli.
Simonia multū dominat̄ in regno francie:⁊ ꝙ ſocīꝰ criminis in ſimonia admititur in teſtem: ⁊ de magnitudine iſtius criminis ⁊ ꝙ hodie eligētes ⁊ electi confirmātes ⁊ ꝯfirmati ſimoniace ſūt excōicati.in.§.deinde.eo.ti.glo.in ver.ſimoniacam.in ver.horrorem.in ver.tanti. et in ver.incurrant. fo.xxxiij.
In ſimonia ſunt duo mala: ⁊ an ep̄s poteſt diſpēſare cū ſimoniaco in bn̄ficio ſimoniace adepto/vel alio bn̄ficio. vbi.ſ. glo.in ꝟ.reatu.⁊ in ver.ꝑpetuo. ibidē.
Quātūcūq̄ modicuꝫ inducit ſimoniam ſi ex pacto donetur.in.§ et vt.eo.ti. glo. in ver.paruum. fo.xxxix.

An ſecretarij prelatorum poſſint recipe-
re pecuniā pro littera collationis bene=
ficiorum: et an notarius recipiendo pro
ordinatione clericorum vel cōfirmatio=
ne electionum ſit ſimonia. vbi.ſ. gloſ. in
ver. valorē. et in.§.i. de anna. glo. in ver.
ſcriptoribus. folio.clij.

An ſit ſimoniacū dare pecuniā pro ſen=
tentia obtinēda. in.§. ſi vero. de elec. glo.
in ver. ſimoniacam. fo.xl.

An emētes ⁊ vendētes officia ſecularia
iuriſditionem habentia cōmittant ſimo
niā: et prelatus dādo aliquid ſuo ꝓmo=
tori poſt ſuam promotionē/ an cōmittat
ſimoniā. in.§.i. de anna. glo. in ver. eccle
ſiaſticis. ⁊ in ver. poſt. fo.cli.

Si ſit conſuetudo ꝙ offeratur groſſa cā
dela: vel vinū et panis in exequijs mor=
tuorum/ vel. xiij. denarij in benedictioni
bus nubentium / vel ſi tendit ad reple=
tionem ventris vel aliā vtilitatē priua=
tam: an ſit ſimoniacū. vbi.ſ. glo. in ver.
conſuetudinis. fo.clij.

Quid de generali cōſuetudine eccleſia=
rum collegiatarū: ꝙ canonici in ſua re=
ceptione aliquid dant: an ſit ſimonia. et
an conſuetudo que eſt in normania ⁊ in
dioceſi pariſieñ. ⁊ alijs plurib⁹ locis qua
epī vel archidiaconi percipiunt fructus
primi anni beneficiorum vacantium pro
deportu indicat ſimoniam. vbi.ſ.

De multis penis cenſure quibus affi=
ciuntur ſimoniaci. in.§. huic autem. eo.
titu. glo. in ver. penam. ibidem.

An romanus pontifex exigendo anna=
tas: aut alias pecunias pro prouiſioni=
bus beneficiorū ⁊ alijs ſpiritualibus cō
mittat ſimoniam. in.§. Et ſi. eo. ti. glo. in
ver. deferetur. fo.cliij.

Spectaculum.

Spectaculis clerici nō debent intereſſe
nec laici: ⁊ ſpeculatores ſunt infames: ⁊
illis dare eſt pctm̄ mortale/ ⁊ nō poſſunt
promoueri. in.§.i. de ſpecta. in eccle. non
faciē. glo. in ℣. ſpecta. fo.clxxiiij.

Spoliatio.

Spoliatus petēs reſtitutionē beneficij
an debeat iuſtificare de titulo vero vł co
lorato: vel colorare poſſeſſionē ex titulo
anteꝙ reſtituatur. in.§. ordinarij. de pacif.
poſſeſ. glo. in ℣. inquirāt. fo.cxxxviij.

Spurius.

An pōt relinqui filio ſpurio ſacerdotis
vel ſpurie pro alimentis vel dote etiam
de bonis beneficij: et an per ſtatutū mu
nicipale pōt pueniri vt ſpuri⁹ inſtituatur
heres a patre. in.§. quia vero. de ꝯcubi.
glo. in ℣. cohabitare. fo.clxxxviij.

Statutum.

Statutū factū a laicis in fauorē alicui⁹:
an pōt reuocari ab ipſis. in.§. voluit tñ.
de anna. glo. in ℣. itē ꝙ hmōi. fo.clv.

Studium.

Ad quē ſpectat erigere ſtudiū gñale et
q̄ dicantur ſtudia gñalia. I.§. iiij. ꝓhe. gloſ.
in ℣. ſtudiorum. ⁊ in ℣. gñalium. fo.vi.

Q in ſtudijs deberent eſſe magiſtri ex
publico erario ſtipēdiati q̄ in lingua he=
braica/ caldea/ ⁊ arabica docerēt. in.§.v.
e. ꝓhe. glo. in ℣. linguis. fo.viij.

An licitū ſit ſtudere ſpe ꝓmotiōis habē
de in eccłia: ⁊ ꝙ multi ſtudent ad diuer
ſos fines: quorum aliq̄ approbantur ⁊ aliqui
non. vbi.ſ. glo. in ℣. ſpem. fo.xij.

Studiū legiſlatoris quale debet eſſe. in
.§.i.c.ij. de aucto. ⁊ pote. ſacro. ꝯci. glo. in
ver. reformatione. fo.xx.

Qñ debeat q̄s ſtudere l iure: ⁊ q̄d oportꝫ
prius vidiſſe: ⁊ ꝙ nō eſt verendū ſtude=
re ⁊ adiſcere in quacūꝙ etate: ⁊ volenti
ſtudere multa ſunt neceſſaria: et in qua
ſcientia debēt ſtudere ⁊ legere iuuenes.
in.§. cui rei. de coll. glo. in ver. iuuenib⁹.
in ℣. ſtudio. et in ℣. litterarū. fo.lviij.

Quid eſt ſtudiū et ꝙ in illo requiritur ma
gna attētio. et ꝙ faber exiſtens iuxta ſtu
dium ſcholarium poteſt expelli ꝓpter bo=
num publicū. vbi.ſ. glo. in ℣. intendere
et in ver. publica.

Fides xp̄iana cui⁹ papa eſt caput m̄ltis
modis iuuatur/ ⁊ ꝓmouetur ꝑ ordinationē
ſtudiorum: ⁊ in quo ſtudiū dꝫ eſſe liberū: ⁊
de multis ꝑuilegijs illorum q̄ ſtudēt vel le
gūt. in.§. ſequuntur. eo. ti. glo. in ℣. afferat.
⁊ in ver. liberius. fo.lxix. et. lxxij.

Qui veniunt ad ſtudiū vt adiſcant idio
ma illius loci/ vel vt citent ⁊ vexēt extra=

neos vt plurimi veniũt pariſius nõ gaudent priuilegio ſt u dũ.vbi.ſ.

Studij occupatio an faciat lucrari diſtributiones quotidianas q̃ dantur preſentibus ⁊ intereſſentib⁹ diuinis. vbi.ſ. glo.i ver.nichil.⁊ in.ỽ.abſens. fo.lxxiij.

Studere ⁊ docere q̃liter ſit laudabilius q̄ intẽdere curc alarũ.in.§.item placuit eo.titu.glo.in ver.regularibus. fo.xc.

Maledictũ ſtudium ꝑ qđ dimittitur diuinum officium: ⁊ ꝙ melius eſt orare q̄ ſtudere.in.§.i.qualiter ho.cano.ſunt dicen.ex cho.glo.in ver.teneat. fo.clxv.

Quot tempus requiratur ad ſtudendũ in qualibet ſcientia.in.§.inſuper.eo.tit. glo.in ver.quinquenniũ. fo.lxxv.

Subrogatio.

Res ſubrogata in locũ alterius an cẽſeatur eodẽ iure cũ illa.in.§.iij.de aucto.⁊ po.ſacro.cõ.gl.i ver.ſubrogare. fo.xix.

Subſtitutio.

In ſubſtitutionibus ſignificatio verboꝝ vadit vſq; ad apices.in.§.i.quomõ diui. offi.ſit cele.glo.in ver.verba. fo.clix.

Subſcriptio.

Quãdo req̃ratur ſubſcriptio pape ⁊ cardinalium.in.§.iij.de aucto.et po.ſacro. con.glo.in ver.ſubſcriptione. fo.xix.

Quãdo requiratur ſubſcriptio ⁊ de effectu ſubſcriptionis. ⁊ ꝙ ſubſcriptio tertij facta de mandato obligat mandantem qui neſcit ſcribere.in.§.nõ fiãt de nume. et quali.cardi.glo.in ver.ſubſcriptione. et in ver.manus. fo.cxlix.

In caſibus in quib⁹ requiritur ſubſcriptio teſtium in litteris an requiratur ꝙ manu propria ſe ſubſcribant vel hoc faciant fieri per alium. et quid eſt ſubſcriptio.in.§.i.de ſubla.clemẽ.litteris.gloſ. in ver.teſtes. fol.cc.

Summarie.

Qñ mandatur ꝓcedi ſummarie qualis ordo eſt ſeruãdus.in.§.ſi ỽo. de cau.gl. in ver.ſummarie.⁊ in ỽ.ꝯſtiterit. fo.cxx.

Superior.

Natura omnes ſumus equales ſed culpa exigẽte alij ſunt ſuperiores alij inferiores. in.§.volens.de colla.glo. in ver. inferioribus. folio.lxi.

Suſpenſio.

Suſpenſus a bñficio tm̃ vel a ꝑceptione fructuũ an pendẽte ſuſpẽſione põt eligi vł eligere aut acq̃rere bñficiũ ⁊ de diuerſis ſuſpẽſionibus a fructib⁹ beneficij. in §.i.de conci.glo.in ver.fructuum.et in verbo trium mẽſium. fo.clxxviij.

Tabula.

Qualis debet eſſe tabula pendẽs in choro eccleſie.in.§.i.de tabula pend.in cho. glo.in ver.tabulã. fo.clxxi.

Tempus.

Qñ adijcit tp̃s in aliquo actu an req̃ratur ꝙ ſit cõpletũ vſq; ad vltimũ diem.i.§.i.de paci.poſ.gl.in ỽ.triẽniũ.f.cxxxiij.

Teſtamentum.

Teſtamẽtũ ꝯ iuramẽtũ factũ tenet. i.§. ij.de elec.glo.in ver.vtiliorem. fo.xxxi.

Teſtis.

Si ꝓducẽs falſos teſtes ſit cõdẽnat⁹ de falſo an ex hoc ſequat ꝙ teſtes ſint falſi. in.§.itẽ placuit.de col.gl.i ver.ordo. fol. lxxxix.

Si teſtis deponit ꝙ titi⁹.x.annis ꝯtinue poſſedit:q̃liter intelligit cõtinue.i.§.i.de cauſ.gl.in ver.iugit.fo.cvij.

Theologia.

Quãto tp̃e oportet ꝙ ſtuduerit volẽs licentiari in theologia.et ꝙ magiſtrãdus in theologia d; ſcire humanas ſciẽtias. et librũ decretorũ / et ius canonicũ.in.§. ſequuntur. de colla.glo.in ver. ſtuduerit.et in ver.legere fo.lxx.et.lxxi.

Theſaurus.

Quid dicat eſſe theſaurus. in.§.v..phe. glo.in ver.theſauro. folio.xiiij.

Tyrannus.

Tyrãnus an põt occidi mentorie nõ obſtãtibus iuramẽto ⁊ cõfederatiõe factis cũ eo.in.§.i.c.ij.de aucto. ⁊ po.ſacro. cõ. glo.in ver.extirpatione. fo.xx.

Titulus.

Quis dicat titul⁹ colorat⁹ vel incoloratus in bñficialib⁹.⁊ cui incũbat onus ꝓbandi titulũ coloratũ vel incoloratum ⁊ ſi quis poſſedit pacifice beneficium bien=

nio cum titulo incolorato in tertio āno ſupuenit titulus coloratus: an tunc dicatur titulus coloratus vt nō poſſit inquietari poſt trienniū. in §.i. de paci. poſ. glo. in ver. coloratum. fo.cxxxi.
Poſſeſſor bñficij an cogat oſtēdere inquirendo titulum ſui bñficij. et bñficiat⁹ qñ teneatur docere de titulo ſui bñficij ſiue agat ſiue cōueniat vel ad inſtātiam ſui prelati: et qñ beneficiat⁹ allegat ꝑdidiſſe titulum. et qualiter intelligat ꝙ nullus cogit oñdere titulū ſue poſſeſſionis vbi. ſ. ⁊ in §. ordinarij. eo. ti. glo. in ver. inquirant. fo.cxxxviij.
Sententia declaratoria an iuuet illū q̄ illā obtinuit ꝓ ſe ſi nō habeat canonicū titulū in foro ꝯſcie. in §.i. e. ti. glo. in ver. trienniū. et in ver. moleſtari. fo.cxxxiiij.
Titulus crucis dñi nr̄i ieſu xp̄i fuit ſcriꝑt⁹ trib⁹ liguis. i. §.i. q̄ tp̄e q̄ſq; debeat eē in choro. glo. i ℣. kyrieleyſon .fo.clxij.

Tolerantia.

De multiplici tolerantia tā in papa q̄ꝫ i inferioribus q̄ hꝫ vim ꝯſenſus et diſpēſationis. in §. volens. de colla. glo. in ℣. tolerandas. fo.lxij.

Tranſactio.

In tranſactione an habeat locū remediū. l. ij. C. de reſcin. vēdi. et an pretextu nouorū inſtrumētoꝝ poteſt reſcindi. in §.i. de cau. glo. in ver. litium. fo.cix.

Treuga.

An treuga accedat guerre vel paci. ⁊ ꝙ tp̄e treuge nō eſt tut⁹ acceſſus. ⁊ ꝙ treuga dr̄ tp̄alis. in §. iij. de aucto. et po. ſacro. cō. glo. in ver. guerrarū. fo.xix.

Turnus.

De materia bñficioꝝ q̄ debēt in vi nolationū ꝑ turnū. vide. ſ. i ℣. nolatio. fo.xc.

Uagatio. Uagabundus.

Quib⁹ eſt prohibita vagatio. et de ꝯſuetudine inducēte vagationē. et an mereatur priuationē bñficij. in §. cui rei. d colla. glo. in ver. materia. fo.lviij.
Si bñficiat⁹ incipiat vagari an pōt priuari bñficio. et ꝙ vagabūdus ꝑdit priuilegiū fori. in §.i. de his q̄ tp̄e diui offi. vag. ꝑ eccl̄. glo. in ver. pñtiā. fo.clxviij.

Uaſſallus.

Uaſſall⁹ in dubio an teneat poti⁹ iuuare dñm q̄ꝫ patrem. ⁊ patriā q̄ꝫ parentes in §. cui rei. de col. gl. i ℣. publica. fo.lix.
Ex ſolutiōe cēſus an qs p̄ſumat vaſſallus. in §.i. ꝓhe. gl. in ver. dei. fo.iij.

Uerbum.

Que ſunt verba iportātia effectū ꝓuatiōis nō expectata ſn̄ia hoīs. i. §. deinde. de elec. glo. in ℣. reddant. fo.xxxiiij.
Uerbum dꝫ/⁊ tenet: iportāt neceſſitatē in §. ſūmū. eo. titu. glo. in ver. debeat. et et in §. ſequūtur. de colla. gl. i ℣. teneat: fol.lxix.
Quid importet verbum fiat vel fiant. in §. ij. de reſeruatio. gl. i ver. fiāt. fo.lij.
Uerbū ꝯferat et verbū debet important neceſſitatē. in §. inſup. de coll. glo. in ℣. conferatur. fol.lxxij.
De ſignificato verbi oporteat. in §. item ꝙ ad. eo. ti. glo. in ℣. oporteat. fo.xciij.
De importantia verbi videatur. in §. ordinarij. de pacifi. poſſeſſ. glo. in ver. videatur. fo.cxliij.
Quomodo debent ponderari verba et qualiter ſunt intelligenda in diſpoſitionibus. in §.i. quomodo diui. of. ſit cele. glo. in ver. verba. clix.
Uerba ſunt accōmodanda materie ſubiecte. in §. iubet. de concubina. glo. in ℣. monet. fo.cxc.
Uerbis narratiuis pape: an ſit adhibēda fides et faciant probationem. in §.i. de ſubla. clemen. litteris. glo. i ver. apoſtolicis. fo.cxcvij.

Ueſtis.

Ueſtis an debeat eſſe cauſa honoris: et quid rep̄ſentat veſtꝫ. in §.i. quō diui. of. ſit cele. glo. in ver. habitu. fo.clix.

Uexatio.

Quomodo ⁊ qñ dicat fieri vexatio. i. §.i. de cau. glo. in ver. vexationum.

Uicarius.

Uicarius generalis ad conferēdum beneficia an poteſt conferre dignitates. in §. ſtatuit. de colla. glo. in ver. procuratorem. fo.lxxx.
Uicari⁹ generalis an poteſt conferre be

neficia: ⁊ an vicarius poteſt aliquid facere vbi epiſcopus eſt preſens. in. §. ita tamen. eo. titu. glo. in ver. vicario. et in ver. abſentia. fo. cij. ⁊. ciij.

Villa.

Quibus modis accipiatur villa: ⁊ ſi in villa murata radicitus deſtruant muri: an villa perdat priuilegia ville. in. §. in eccleſijs. de collationib⁹. gloſ. in ver. villis. ⁊ in ver. exiſtunt. fo. lxxix.

Unio.

Qualiter eps̄ poteſt vnire beneficiū deuolutū ad collationē pape. in. §. i. ca. ij. de electionibus. gloſ. in verb. impediri. Folio. xliij.

Uniones de beneficijs vacaturis ſunt quaſſate p̄ titulum de reſeruationibus: et ꝙ duplices ſunt vniones: et allegat arreſtū parlamenti: in. §. iij. de reſeruationibus. glo. in ver. exceptis. fo. lij.

Legatus an poteſt vnire eccleſias ſue p̄uincie. in. §. illi vero. de collatiōib⁹. gl. in ver. legatorum. fo. lxxxvij.

Uniuerſitas.

Qualiter vniuerſitates debent vocari cū rex facit aliquam cōuocationem generalem/vel ad tres ſtatus. l. §. iij. p̄he. glo. in ver. generalium. fo. vi.

Que dicatur eſſe vniuerſitas ſecularis vel eccleſiaſtica. ⁊ ꝙ examinatus in vna vniuerſitate nō poteſt accipere graduz in alia. in. §. item ꝙ ad. de col. glo. in ꝟ. nolare. et in ver. ſuorum. fo. xcij.

Super q̄b⁹ poſſunt vniuerſitates priuilegiari per reges et p̄ncipes. in. §. ita tn̄. eo. ti. glo. in ver. regalibus. fo. xcix.

An vniuerſitas poteſt delinquere vt puniatur pecuniariter vel corporaliter. in. §. ſtatuit. de interdictis indiff. non ponendis. glo. in ver. locoꝝ. fo. cxcv.

De priuilegijs vniuerſitatis pariſien̄. l. §. et quicquid. de cauſis. glo. in ver. cōprehendi. fo. cxxi.

Uſurpatio.

Quibus modis accipitur vſurpatio. in. §. v. p̄he. glo. in ver. vſurpatiōes. fo. x.

Utilitas.

Utilitas publica eſt ꝙ crimina puniant in. §. cui rei. de collatio. glo. in ver. exponit. fo. lx.

Uxor.

Appellatione vxoris an veniat ſponſa per verba de preſenti in legatis vel ſtatutis vel in conſuetudine. in. §. iubet. de concubinarijs. glo. in ver. vxorē. fo. cxc.

Uirgo maria an fuerit vera vxor ioſeph vbi. ſ.

Zelus.

De bene zelantibus. l. §. item nec. ca. ij. de elec. glo. in ver. zelantibus. fo. li.

¶ Finis tabule copioſe materiarum que in gloſis pragmatice ſanctionis reperiuntur.

Cōgeries vocabuloꝝ in tabula pragmatice poſitoꝝ.

Abbas.
Abſens.
abſolutio.
abuſus.
adam.
adminiſtratio.
aduentus.
adulterium.
aduocatus.
alternatiua.
ambaſſiatoꝛ.
ambitio.
annate.
annus.
appellatio.
arbitratoꝛ.
archiepiſcopus.
architectoꝛ.
argumentum.
auaricia.
¶Bacchalarius.
baptiſmus.
baſis.
baro.
baſtardus.
benedictio.
beneficium.
beneficiatus.
bꝛachium.
bꝛitannia.
¶Campana.
camerarius.
cancellarius.
canonicus.
cantus.
capitulum.
capellania.
caputium.
cardinalis.
carcer.
caritas.
caſus.
cautela.
ceſſatio.
choꝛus.
citatio.
ciuitas.
ciuis.
clauſula
clericus.
cimiterium.
coadunatio.
coadiutoꝛ.
collatio.
collegium.
commenda.
commeſſatio
conceptio.
conſiliarius.
conſilium.
conatus.
concubinarius.
concubina.
concubinatus.
confeſſio.
confirmatio.
cōminatio.
conqueſtus.
conſcientia.
conſuetudo.
conteſtatio.
continentia.
contractus.
controuerſia.
conuenticula
coꝛona.
coꝛpus.
creditoꝛ.
coꝛrectio.
conſtitutio.
cultus.
curatus
curia.
¶Data.
decretum.
decanus.
decima.
declaratio.
defenſio.
delictum.
delphinus.
delphinatus.
deuotio.
deus.
dictio.
dies.
dieta.
dignitas.
dilatio.
dilectio.
diſpenſatio.
diſtributiones.
doctoꝛ.
dominus.
domus.
donatio.
dos.
dux.
¶Eccleſia.
electio.
emolumentum.
epiſcopus.
equitas.
exactio.
excommunicatio.
excōmunicatus.
examen.
executoꝛ.
exemptio.
exemptus.
exhibitio.
experientia.
expenſe.
extrauagans.
¶Fabuca.
falſitas.
fama.
familia.
feudum.
fides.
filius.
firmarius.
floꝛenus.
foꝛnicatio.
francia.
francum.
fraternitas.
frequenter.
fructus.
fugere.
furtum.
¶Genus.
gloſa.
gratia.
graduatus.
gregoꝛius.
guerra.
¶Hereticus.
hymnus.
homo.
honoꝛ.
hoꝛa.
hoſpitalitas.
hoſpitale.
¶Imperium.
imperatoꝛ.
impedimentum.
indignus.
iniuria.
immunitas.
inſtitutio.
inſtrumentum.
interdictum.
intruſus.
inuentarium.
inueſtitura.
irregularitas.
iudex.
iuramentum.
iurgium.
iuriſditio.
iuſticia.
ius.
italia.
iuuenis.
¶Kalendas.
karolus.
kyrieleyſon.
¶Legatus.
lex.
liber.
libere.
liberalitas.
libꝛa.
licentiatus.
limites.
littera.
loquela.
ludus.
¶Magiſter.
magnates.
mandatum.
manus regia.
marca.
maritus.
matrimonium.
medicina.
medicus.
membꝛum.
mercatoꝛ.

meretrix.
metus.
miles.
miſericordia.
miſſa.
modus.
monachus.
moneta.
monitio.
mores.
mors.
motus.
Mons.
mutus.
mutuum.
¶ Natio.
negatiua.
negligentia.
negociatio.
nepos.
nobilitas.
nominatio.
nominatus.
notorium.
nuncius.
nundine.
¶ Occaſio.
officialis.
officium.
officium diuinū.
omnes.
onus.
opinio.
oppreſſio.
orator.
oratio.
ordinarius.
ordo.
¶ Papa.
parlamentum
pars.
paſtor.
patria.
patrimonium.
patronus.
paup̄tas.
pax.
pena.
peccatum.
penitentiarius.
penſio.
periculum.
permutatio.
perſona.
pertinax.
peſtis.
placet.
poſſeſſio.
poſſeſſor.
poſſeſſorium.
populus.
portio.
poſtulatio.
pragmatica.
prebenda.
predeceſſor.
predicatio.
prelationes.
prelatura
prelatus.
preſcriptio.
preſentatio.
preſumptio.
preuentio.
primogenitus.
princeps.
priuilegium.
probatio.
procurator.
productio.
proceſſio.
proles
promotio.
prothonotarius.
proteſtatio.
proximus.
publicum.
¶ Qualitas.
quadrageſima.
queſtus.
¶ Rancor.
ratio.
recidiuatio.
rector.
recredentia.
reformatio.
regalia.
regnum.
rex.
regula.
religioſus.
renunciatio.
reſcriptum.
reſeruationes.
reſidentia.
reſignatio.
retractus.
ruina.
¶ Sacerdos.
ſacramentum.
ſalarium.
ſalutatio.
ſanguis.
ſcientia
ſcholaris.
ſecuritas.
ſenectus.
ſententia.
ſequeſter.
ſequeſtrum.
ſeruitus.
ſeruus.
ſimbolum.
ſigillum.
ſimonia.
ſpectaculum.
ſpoliatio.
ſpurius.
ſtatutum.
ſtudium.
ſubrogatio.
ſubſtitutio.
ſubſcriptio.
ſummarie.
ſuperior.
ſuſpenſio.
¶ Tabula.
tempus.
teſtamentum.
teſtis.
theologia.
theſaurus.
tyrannus.
titulus.
tolerantia.
tranſactio.
treuga.
turnus.
¶ Uagatio.
vagabundus.
vaſſallus.
verbum.
veſtis.
vexatio.
vicarius.
villa.
vnio.
vniuerſitas.
vſurpatio.
vtilitas.
Uxor.
¶ Zelus.

Digitized by Google

¶ Petrus cãbafort in precedẽs repertoriũ Pragmatice ſanctiõis ab eo collectum.

QUoniam aſſidua iueſtigatio textuum et gloſarum:
omiſſa multiplicitate ſcribentiũ exoſa: intelligentiã vtriuſ ceñ=
ſure ad portũ ſalutis in digeſtione iurium inducit. Cũ propter di
uerſas ⁊ diſſonantes doctoꝝ opiniones totũ pene ius obtenebra
tum ſit. fa. qđ dicit Goffre. in ſumma decret. in prin. et glo. in § i.
de coll. ii. in. ff. variarũ. ſtudio laudis quiſ cupiens incẽdi ſtimu
lo naturali: vt dicit Cicero primo officioꝝ. de quo barbac. in repe
titione. c. raynũcius. de teſtamẽtis. fo. xcij. ⁊ fa. glo. in § ita tñ. de col. ii. in. ff. hono
rum. Cum occupatio ingenij ſtudio ſeduli circa tex. primeua via: et inde ad glo=
ſas aiaduertere debeat: vt habet in preceptis de mod. legẽ. c. xij. fa. qđ dicit An=
ge. are. in § quadrupli. de actio. xi. col. Non dimittendo viã antiquam qua illu=
minati ſumus per vias exquiſitas: vt voluit Saly. in. l. rem non nouam. in prin.
C. de iudi. Cũ igitur his dierũ curriculis hoc dogma ſanctũ conciliũ baſilienſe
cũ aduiſamentis eccleſie gallicane ſpiritu ſancto fulcitũ. fa. § i. c. de aucto. et po.
ſacro. con. ii. qđ pragmaticam ſanctionem in hoc ſacro regno francie ⁊ delphina=
tu vſu loquendi nũcupamus. ſicut tex. in § i. in concluſione eccleſie gallicane. ii.
incipiens: demum norma veritatis in rebus foro poli peragendis ⁊ iure fori pla
citandis coram quouis iudice exiſtat: vt pulſis procul hodie ignorantie ⁊ erroꝝ
tenebris: lumẽ preclariſſimũ in hac monarchia circũfulciat. fa. § quib⁹ in ꝓhe. ii.
Super qua fulgidus vir iuriũ famoſiſſimus interpres Coſmas guymier cõmen
tariũ floridum gloſe nouiter digeſte verbis: tex. latere ſuo correſpondẽs in mul=
tiplici eloquio nõ inſiſtẽs: ſed ſtilo breuiloquo materias que diffuſo veſtigio coa=
dunate ſunt: diruptis nebulis claritate ſolis in paucis cõcludẽs. fa. qđ dicit pa.
in prohe. decre. ij. co. vigiliarũ ſudore diſtribuit. In qua ſpeculatiuo calami tra=
ctu et actu practico: et quid de ſtilo et conſuetudine per ipm deſcriptis tota fran=
cie monarchia obſeruet virtute animi hoc inſinuat. Quẽ ob laudes eius non mi
nimas tanꝙ virum circa rem publicã clarum extollere poſſumus. fa. § fi. in ꝓhe.
inſti. ⁊. l. i. C. de aſſeſſo. glo. in § ita tamen. ii. de col. in ff. honoꝝ. Occurrens ergo
hoc inſigne dicti guymier opus memoriter penna aceris ꝓut tenuitas ingenioli
patitur: vt via apertior ſuccurrat: ad inueniendũ quid ille memoratus ſenſerit
in diſcurſu ſue pretacte gloſe: et quid ſacra ſynodus intelligat non omnibus ma
nualis. Ego petrus cambafort: in decretis licentiatus oriundus oppido de au=
riliaco in aruernia alta ꝑcedens Repertorium pro via alphabetica de omnibus
inibi deſcriptis diſtracto animo nichil omittẽs: et repetitum (quod raro accidit)
diuerſis quotis ſubiungens ꝗtum vires ſuffecerũt pro modulo ingenij extraxi.
Et cum deduxerit materias ad textum huius ſancte ſynodi ſonantes ſua verba
accõmodans materie ſubiecte et non peregrine. iuxta no. in ca. nam concupiſcen
tiã. de conſti. et in. c. rogo. xi. q. iij. ⁊ no. Ange. are. in § i. de lega. i. co. et in § i. ꝙ cũ
eo qui. ij. co. ⁊ in rubri. de perpe. ⁊ tẽpo. actio. fa. glo. in § iubet. ii. de cõcubinarijs.
in. ff. monet. hoc repertorium erit applicabile textui et gloſe.

Index alphabeticus et artificioſus/⁊ copioſus quotationes ſanctiōis pragmatice margineas/multaſq; illis adiectas comprehēdens/plano quodā tramite quicquid boni illic recōditur: ante oculos adducit.

Prior numerus folia: alter eoꝝ columnas notat.

Abbas an poſſit dare prioratū monacho alterius monaſterij. folio lxxxiiij.col.iij.
Abbas an poſſit vti inſignijs epiſcopalibus. fo.clxxiij.col.iij.
Abbas venit nomine monachorum. fo. xxv.col.i.
Abbatis et conuentus maior eſt cōio ꝙ epi et capituli. fo.lxviij.col.i.
Abbatis ſciētia. fo.xxxij.col.iiij.
Abbati ignaro def coadiutor.xxxiij.co.i.
Abbates benedicūtur. fo.xlviij.col.iiij.
Abbates epis ſubditi nō tenētur venire ad cōciliū ꝓuinciale. fo.xv.col.ij.
Abbates ratione populi tenētur venire ad ſynodum. fo.xv.col.iij.
Abbatia an cōtineatur appellatione dignitatis. fo.xlvi.col.iij.
Abbatiſſa an debeat eligi ita ſolenniter ſicut abbas. fo.xxviij.col.iij.
Abſens metu retinet omnia iura. folio cxxxv.col.iij.
Abſenti loquimur per litteras ſicut per nuncium. fo.xxxv.col.i.
Abſenti non queritur beneficiū ſine ſpeciali mandato ſeu procuratorio ad acceptandum ⁊c̃. fo.lxxx.col.iiij.i fi.
Abſentes an ſint vocandi ad electionē celebrandam. fo.xxviij.col.ij.
Abſentibus non vocatis poſſunt preſentes ad electionem procedere vbi periculum imminet. fo.xx.col.i.
Abſentibus ſpretis facta electio non eſt ipſo iure nulla. fo.xxviij.col.ij.
Abſolutionē petens non propter hoc fatetur ſe excōicatū. fo.cxciiij.col.i.
Acceptilatio inutilis habet vim pacti. folio cxl.col.ij.
Accuſati captura non eſt propter appellationem differēda. fo.cxviij.col.iiij.
Actio quandoq; perpetuatur ad mille annos. fo.cxxxvi.col.i.
Actio ſuper re litigioſa poteſt cedi.folio cxxxvij.col.i.
Actione perſonali agens non facit rem litigioſam. fo.cxxxvij.col.i.
Adminiſtratoris delictum an noceat domino. fo.cxcvi.col.ij.
Aduerſarius poteſt cogi iudicis officio ad preſtandū ſecuritatē. fo.ix.col.i.
Adulter et inceſtuoſus ſimul ꝑ quē pōt diſpenſari. fo.clxxx.col.iiij.
Adulter non accuſatur/niſi marit⁹ conqueratur. fo.cxci.col.iiij.
Adulteriū eſt quandoq; ſimplex/quandoq; mixtum. fo.cxci.col.iij.
Adulterium quinq; penis puniri poteſt folio cxci.col.iij.
Adulterium ſpirituale committit preſbyter qui mulierem etiam ſolutam cognoſcit. fo.clxxxvij.col.iij.
Aduocati ſuis conſilijs multū ꝓuidēt humano generi. fo.xij.col.iij.
Aduocatoꝝ inſtructio. fo.clix.col.i.
Agere id vt ab hominibus videaris/nefas eſt.nō autem videri ab hominib⁹. folio clxvij.col.iiij.
Agitur durius cum homine ꝙ cum lege. fo.lxxij.col.ij.
Alearū ludus turpis eſt. fo.clxxv.col.ij
Al's quouiſmodo/quas vires hʒ. folio cxxij.col.iij.in fi.
Alienigenis an ſint indigene preferendi. fo.x.col.iij.
Alienigenis preferendi ſunt indigene. folio. lxxx.col.iij.
Alius alia implicat. fo.lij.col.i.
Alius implicat/eādemq; ponit qualitatem. fo.lxi.col.ij.
Allegatio gn̄alis valet. fo.cxxiiij.col.iij.
Ambaſſiator non poteſt capi pro repreſalijs. fo.cxxiiij.col.i.
Ambaſſiatores miſſi etiā ab hoſtib⁹ offēdi nō debēt. fo.cxxij.col.iiij.in fi.
Ambaſſiatoribus an ſit credēdum ſine publicis litteris. fo.vi.col.i.

Ambitio reprobatur: et ex ea multiplex malum generatur. fo.ix.col.iij.
Ambroſius theodoſium excommunicauit. fo.cciij.col.iij.
Amedeus dux ſabaudie fuit p̄ conciliū baſilieñ. in locum eugenij quarti electus. fo.v.col.i.
Amfractus quid eſt. fo.xiij.col.i.
Anglia bononia et ſicilia an ſint de dñio eccleſie romane. fo.xxvi.col.i.
Anglici dicuntur antiqui hoſtes francorum. fo.xlvij.col.i.
Anglici qua de cauſa contendunt regnū francie ad ſe p̄tinere. fo.viij.col.i.
Anglici reddunt eccl'ie tributū ſcilʒ vnū denariū ꝓ quolibet capite.f.xxvi.co.i.
Anglicis olim licebat iñ quarto gradu contrahere. ccv.col.ij.
Anima ſedendo et quieſcendo fit prudētior. fo.xxi.col.i.
Ale ſunt digniores corporib⁹.f.xi.co.iij.
Animarum cura non committatur niſi ſumma diligentia et matura inquiſitio adhibeatur. fo.xvi.col.iij.
Animaꝝ medicus eſt curat⁹. fo.xi.col.ij
Animarum regimē dicitur ars artium. folio xxiiij.col.iij.
Animus ſolus non ſufficit ad poſſeſſionē bñficij obtinendā. fo.cxxxix.col.iij.
Animaduertere q̄d eſt.fo.clxxxiij.co.iiij
Annata ſi exigitur an ſimonia committatur. fo.cliij.col.iij.
Annate an poſſint exigi. fo.cli.col.ij.
Annate dicūtur vacātie. fo.cli.col.iij.
Annate ſunt dānande. fo.cli.col.iij.
Annate vnde dicuntur. fo.cli.col.iij.
Annatas ſolui vetuit ſanctus ludouic⁹. folio cli.col.ij.
Annus dñi quando incipit.fo.ccij.col.i.
Anni domini computantur a reſurrectione in francia. fol'.ccij.col.ij.
Annorum decem ſpacium debet eſſe inter vnum concilium et reliquum. folio xvij.colū.iiij.
Annorum.xxx.ſit eligendus in epiſcopum. fo.xxxij.col.iij.
Anteceſſor et predeceſſor differunt. folio viij.col.iij.
Anteferri clauſula quem effectum habet. fo.lviij.col.i.
Appellatio ab interlocutoria quandoq̄ admittitur. fo.cxviij.col.ij.
Appellatio ad iudicem incertum an ſit admittenda. fo.cxv.col.i.
Appellatio ad papā interiecta eſt in p̄tibus deleganda. fo.cxix.col.iiij.
Appellatio ad papam omiſſis medijs interponi non poteſt. fo.cxi.col.iij.
Appellatio a grauamine reparabili in diffinitiua non eſt recipienda. folio cxviij.col.ij.
Appellatio an debeat interponi coram iudice. fo.cxiiij.col.ij.
Appellatio an poſſit interponi ab arbitris. fo.cxiiij.col.ij.
Appellatio ante diffinitiuā an ſit admittenda. fo.cxvij.col.ij.
Appellatio a tortura ſuſpendit iuriſditionem in tota cauſa. fo.cxij.col.i.
Appellatio flat ad ſuperiorem conſiderata qualitate iudicātis.f.cxxiij.col.ij.
Appellatio quando dicatur deſerta ſm̄ conſuetudinem parlamenti. folio cxiij.col.i.
Appellatio quandoq̄ ante diffinitiuaʒ admittitur. fo.cxvij.col.iiij.
Appellatio quare fuit inuenta. folio cxvij.col.iij.
Appellatio quedam eſt fruſtratoria latenter. fo.cxxvij.col.ij.
Appellatio ſimplex totam ſententiā ſuſpendit. fol'.cxxx.col.i.
Appellatio ſuſpendit principale ⁊ acceſſorium. fo.cxij.col.i.
Appellatio tria facit. fo.cxi.col.iiij.
Appellationis proſequēde tempus poteſt prorogari p̄ partes.fo.cxiij.col.iij.
Appellationis cauſa/et cauſa principalis an ſint eadem inſtantia. folio cxij.col.iij.
Appellationi cuilibet defertur. folio cxxvij.col.iij.
Appellationi friuole deferendū non eſt. folio cxxvij.col.i.
Appellationi in dubio eſt deferendum. folio cxxvij.col.ij.
Appellationi non deferens qualiter punitur. fo.cxxvij.col.iij.
Appellationem remouet ſolus princeps. folio clvij.col.ij.

Appellās ab interlocutoria cauſam exprimere debet. fo.cxxvi.col.iij.
Appellans an debeat exprimere iudicē ad quem. fol.cxv.col.i.
Appellans ex iuſta cauſa excuſatur ab emenda. fo.cxxix.col.ij.
Appellans non tenet exprimere ad quē iudicem appellet. fo.cxv.col.i.
Appellans ſi ſuccumbat in expenſis cōdemnatur. fo.cxxvij.col.iiij.
Appellās ſi ſuccumbat ſoluit.lx.libras pro emenda. fol.cxxix.col.iij.
Appellatur a ſentētia arbitrorum de cōſuetudine francie. fo.cxiiij.co.iij.
Appellare nō licet a ſententia ſenatus. folio cciiij.col.iij.
Appellari an poſſit a recredentia. folio cxix.col.i.
Appellari a papa ad concilium generale an ſit licitum. fo.cxxv.col.i.
Appellari nequit etiam ad ſedem apoſtolicā omiſſo medio. fo.xxxvij.col.iij.
Appellari nō dz ꝑ modico. fo.cxi.col.iij.
Appellari poteſt a captura perſone. folio cxviij.col.iij.
Appellari poteſt ad papam quandoqꝫ omiſſo medio. fo.cxvi.col.ij.
Appellari poteſt a papa male informato ad ipſum bene informatum. folio cxxv.col.i.
Appellari poteſt ab interlocutoria. folio cxxv.col.ij.
Appellari an poſſit omiſſo medio. folio. cxv.col.ij.
Appellandū eſt gradatim. fo.cxvi.co.ij.
Apl̄i xp̄i fuerūt.xij. fo.xlij.col.iiij.in fi.
Apoſtoli proceſſerunt ad electionē mortuo iuda et ſors cecidit ſup mathiam. folio xliij.col.i.
Apoſtoli repreſentantur per epiſcopos. folio xliij.col.iij.
Arbitrator q̄d poſſit. fo.cxi.col.iiij.
Archidiaconus viſitans an lucretur diſtributiones. fo.clxiiij.col.iiij.
Archidiaconi et alij p̄lati inferiores niſi habeant canonicatū non ſunt de capitulo: nec in eo vocem habere debent. folio xxv.col.i.
Archidiaconi facta capitularia nō tractent. fo.xxv.col.ij.
Archiepiſcopus a quo debeat conſecrari. fo.xlviij.col.ij.
Archieps̄ ebroicēſis al's eboracēſis eſt legatus natus. fo.lxxxvi.col.iij.
Archieps̄ eſt caput ꝓuincie. fo.lvij.co.i.
Archiepiſcopus ſupplet negligentiam epiſcopi. fo.clxxxij.col.ij.
Archiep̄i epiſcopi et p̄lati regulares q̄liter ſe habere debeant in concilijs prouincialibus/ſynodalibus/⁊ generalibus. fol.xv.col.iij.
Argumentum a contrario eſt in iure validum. fo.clxiiij.col.ij.
Arma licet portare ei cui data eſt ſecuritas. fo.ix.col.ij.
Arreſtum parlamenti pro cura beati iohānis in grauia pariſius. fo.lij.col.iij.
Arreſtum per appellationeʒ nō reuocatꝰ ſed bene ꝑ errorē. fo.cciiij.col.iij.
Artifex optimus ſi ſit mortis reus ei ꝑcendum eſt. fo.cxlvij.col.ij.
Aſſeſſori q̄s ſalariū dabit. f.xxxix.col.iij.
Aſſeſſorem ſibi querat ordinarius ſuis expenſis. fo.xxxix.col.iij.
Attentata poſt appellationē an ſemper reuocentur. fo.cxij.col.ij.
Attentata poſt appellationē an ſint nulla. fo.cxij.col.ij.
Aubana ſeu per aubanam occupat rex francie bona vacantia in ſuo regno. folio lxxiij.col.i.
Auri libra continet.lxxij.aureos. folio clvi.col.iij.
Auctoritate propria quādoqꝫ licet rem ſuam recuperare. fo.lxiij.col.iiij.
Bacchalarius currens nō eſt capax ꝓbende theologalis. fo.lxix.col.iiij.
Bacchalarij in artibus non ſunt capaces nominationum. fo.lxxv.col.i.
Bannitus ab interlocutoria banni appellare poteſt. fo.cxviij.col.iij.
Baptiſari poteſt quandoqꝫ puer nondū natus. fo.lxij.col.i.
Barones in lombardia appellātur magni caſtellani. fo.viij.col.i.
Baſes que ſunt. fo.xxiiij.col.ij.
Baſilieñ.concilium quando fuit congregatum. fo.iiij.col.iij.
Baſiliēſis decreti mēs ⁊ intētio eſt abolere oēs reſeruationes. fo.lij.col.ij.

Digitized by Google

Baſilienſi concilio qui interfuerūt ⁊ ipſius approbatio. fo.iiij.col.iiij.
Baſtardus nō ſedeat in menſa cum legitimo. fo.cxlvij.co.iiij.
Baſtardi non aſſequuntur nobilitatem paternam. fo.cxlvij.col.iij.
Benedictio eſt et ſolēnis et priuata. fo. clxxiij.col.iiij.
Benedictio ſpectat ad abbates. f.xlviij. colum.iiij.
Benedicti et conſecrati per papam non ſunt ꝓpterea exēpti. fo.xlix.col.ij.
Bñficiari quēlibet in ſua patria eſt valde honeſtum. fo.x.col.iij.
Beneficiatus an ad eccleſie reparationem teneatur. fo.xij.col.ij.
Beneficiatus an teneatur docere de titulo. fo.cxxxviij.col.i.
Beneficiati ad hoſpitalitatem tenētur. folio xij.col.i.
Bñficiati ꝑ alios horas dicere poſſunt. folio clxvi.col.ij.
Beneficium acceptatum ſi renuncietur non poteſt nominatus aliud acceptare. fo.xciij.col.iij.
Beneficiū aliquod vix euadit qđ nō fiat a pluribus nominatis litigioſum.fol. lxxxix.col.iiij.
Beneficium an perdatur ex negligētia poſſeſſionis nō accepte.cxxxiij.col.iiij.
Beneficium an poſſit acceptari ſine mādato ſpeciali. fo.lxxx.col.iiij.
Beneficiū an poſſit ſine titulo poſſideri. folio cxliij.col.ij.
Beneficium ante adeptam poſſeſſionez permutari poteſt. fo.xcvi.col.ij.
Beneficium de ſuo facere nemo cogitur folio xl.col.ij.
Beneficium duplex an obliget ad duplices horas. fo.clxv.col.iiij.
Beneficium electi accipiens ſciēter deponendus eſt. fo.cxliiij.col.iij.
Beneficium fit litigioſum tribus concurrentibus. fo.cxxxvij.col.iij.
Beneficium habēs qui ſine cauſa dimittit officium/fructus reſtituere debet. folio clxv.col.i.
Beneficium iniuſte poſſidenti nō tribuitur ius ex tēpore aut tolerantia prelati. folio.cxliij.col.iij.
Beneficium in regno francie non poteſt extraneus habere ſine litteris naturalitatis:et ꝑmiſſione regis.fo.x.col.iiij.
Beneficiuз iuris nemini eſt auferendū. folio clxxvij.col.ij.
Beneficium litigioſum ſine licentia ſuperioris poteſt dimitti. fo.cc.col.ij.
Beneficium non habet/qui illius poſſeſſione caret. fo.ciiij.col.i.
Beneficiū non obtinet qui titulum ſine poſſeſſione habet. fo.cxxxix.col.iij.
Beneficiū non obtinetur ꝑ ſucceſſionem immediatam. fo.cxlviij.col.iij.
Bñficiū ꝑdit violētus. fo.cxliiij.col.ij.
Bñficiū ꝑdit ꝑvagationē.fo.xcij.col.iiij.
Beneficiū poteſt vigore gratie expectatiue acceptari quod vacauit ante datā ipſius grē. fo.lxxxij.col.iiij.
Beneficium poſſidens ex ſententia quā ſcit iniuſtam/illud retinere nō poteſt. folio cxxxiij.col.iij.
Beneficium pretendens an poſſit cedere liti/datis ſibi expēſis. fo.cli.col.ij.
Beneficium quando dicatur electiuum vel collatiuum. fo.xxix.col.iiij.
Beneficium ꝙtum ad titulum preſcribi non poteſt. fo.cxxxiij.col.ij.
Beneficium quodlibet requirit reſidentiam. fo.xi.col.i.
Beneficium recipiens ſe ad horas obligat. fo.clxv.col.ij.
Beneficium regulare poteſt dici perpetuum aptitudine. fo.xci.col.ij.
Beneficium reſtituatur clerico ab hoſtibus redeunti. fo.cxxxv.col.i.
Beneficium ſine inſtitutione non obtinetur. fo.cxli.col.ij.
Beneficium ſcđm curatum acceptans/an ꝑdat ſtatim primū. fo.cxiij.col.ij.
Beneficium ſine titulo poſſideri nō pōt. folio cxliij.col.iij.
Beneficium ſine titulo tenens mortaliter peccat. fo.cxxxix.col.ij.
Beneficium tenens ſine titulo decipit animas. fo.cxlij.col.iiij.
Beneficiū vacans per ꝑmutationē non facit turnum. fo.lxxvij.col.iiij.
Beneficiū vacans quādoqз cōmittit cōferendum. fo.xlv.col.iij.
Beneficiuз vacās tpe inſinuationis ac=

ceptari poteſt vigore nominationis. folio lxxxiij.col.iij.
Beneficiū vinctis qui ſibi procurat/ ſibi multū preiudicat. fo.cxliiij.col.ij.
Bñficij collatio pōt fieri extra dioceſim conferentis. fo.cij.col.iij.
Beneficij poſſeſſio obtineri nō poteſt ſolo animo. fo.cxxxix.col.iij.
Beneficij poſſeſſio poteſt acquiri violenter. folio.cxliij.col.iij.
Bñficij poſſeſſionē null⁹ pōt capere auctoritate propria. fo.cxxx.col.iij.
Bñficij renūciatio an poſſit fieri in manibus nō ſupiōris. fo.cc.col.ij.
Beneficij renunciatio per metum/an ſit nulla. fo.xxxv.col.iij.
Beneficij renunciatio ſimoniaca nulla eſt. folio.xxxiij.col.ij.
Beneficij reſignatio impeditur per metum. folio.l.col.ij.
Bñficij reſtitutionē petens/an teneatur titulū probare? fo.cxxxix.col.i.
Beneficij vacatio an tollatur per cōmendam. fo.xlv.col.iiij.
Bñficij valor in q̄ attēdit. lxxvij.col.ij.
Bñficio non priuetur non reſidens/niſi monitione p̄miſſa. fo.lxxij.col.ij.
Beneficio priuādus pōt ante ſententiā renunciare. fo.ciiij.col.iiij.
Beneficio priuari poteſt vagabundus. folio lviij.col.iiij.
Beneficia an poſſint cōferri per coadiutorem. fo.lix.col.ij.
Bñficia debēt puuli dimittere acq̄ſita p ſimoniā eis ignorātib⁹. fo.xl.col.iij.
Bñficia electiua nō cadunt ſub preuentionibus. fo.xlvi.col.iiij.
Beneficia eſſe reſeruata et vacare in curia/ſunt paria. fo.xliiij.col.iiij.
Beneficia deuoluta an cadant ſub turno. fo.xcvij.col.iij.
Beneficia in curia vacantia non faciunt turnum. fo.xcvi.col.iiij.
Bñficia idignis ɔferēs peccat. x.co.ij.
Beneficia multis in locis ſunt taxata. folio clv.col.i.
Beneficia ol'a vacātia p aſſecutionē aliorum incompatibilium apoſtolice ſedi reſeruantur. fo.lij.col.i.
Bñficia p papā aut legatū collata nō cadūt ſub nolationib⁹. fo.xcvij.col.i.
Bñficia plura an liceat hr̄e. fo.lv.col.i.
Beneficia plura an poſſint cū ſalute teneri. fo.lxxvij.col.iij.
Beneficia plura etiam ſimplicia tenere periculoſum eſt. fo.lv.col.iij.
Beneficia plura ſimplicia reſidentiam non requirētia de conſuetudine poteſt quis habere. fo.lv.col.iij.
Bñficia patronoꝝ laicoꝝ nō cadūt ſub nominationibus. fo.lxxxi.col.ij.
Beneficia promoti an ſtatim per prouiſionem vacent. fo.xlviij.col.iiij.
Bñficia q̄ dicunt̄ regularia. xci.col.i.
Bñficia qñ dicant̄ electiua. xxvi.co.iij
Beneficia quedā ſunt que reſidentiam non requirunt. folio.lv.col.ij.
Bñficia q̄dā de facto occupāt p potētiā ſeculariū ⁊ poſtea ipetrant a papa hoc tacito/an valeat ipetratio cxliiij.co.ij.
Beneficia regalie non cadunt ſub nominationibus. fo.xcij.col.i.
Beneficia regularia deſtinata ſunt religioſis. fo.lvi.col.iij.
Beneficia regularia ſunt ad nutum reuocabilia. fo.xci.col.i.
Beneficia ſimplica quedam reſidētiam requirunt. fo.lxx.col.ij.
Beneficia ſimpliciter reſignata non faciunt turnum. fo.xcviij.col.ij.
Beneficia ſingula ſingulis pſonis ſunt committenda. fo.lv.col.ij.
Bñficia ſolita olim reſeruari. li.col.iiij.
Beneficia ſolūmō ex inſtitutione canonica poſſidentur. fo.cxlij.col.iij.
Beneficia quo ad titulum non ſunt preſcriptibilia. fo.lvij.col.iiij.
Beneficiorum appellatione an veniant hoſpitalia. fo.lxxxij.col.ij.
Beneficiorum collatio computatur inter fructus. fo.xliiij.col.iij.
Bñficiorum deportus an debeatur pluries/ ſi beneficium in eodem anno pluries vacet. fo.clvij.col.iij.
Beneficiorū diſpoſitionē eſſe apud papā qualiter intelligit̄. fo.xliij.col.iij.
Beneficioruꝫ fructus an tranſmittātur ad heredes. fo.clviij.col.ij.
Beneficiorum multitudo pducit.xi.inconuenientia. folio.lvi.col.i.

Beneficiorum pluralitas reprehēditur. folio x.col.i.
Beneficiorum vacaturorū vniones an valeant. fo.lij.col.ij.
Bñficiorꝝ vacaturorꝝ collatō an poſſit cō mitti vicario pticulari. lxxxij.col.iij.
Bernard⁹ ad eugeniū papā xxiij.col.ij.
Bigamia nō ſit in eccl'ia. fo.lvi.col.iij.
Bonū publicū plus religione ꝙ armis conſeruatur. fo.li.col.i.
Bona clericoꝝ gaudent eodē priuilegio quo bona eccleſiaꝝ. fo.x.col.ij.
Bona eccleſie ſunt in poteſtate pape vt adminiſtratoris. fo.lv.col.iij.
Bona eccleſiaſtica ad vſus illicitos nul laten⁹ cōuertantur. fo.xvi.col.iij.
Bona ſua ola pt ꝗs vēdere cxcix.col.iij.
Bonorum ceſſio non liberat a debito. folio clxvij.col.ij.
Bonifacius nonus annatas olb⁹ eccle ſijs impoſuit. fo.cli.col.iij.
Bononia/ſicilia/ꝛ anglia an ſint de do minio eccl'ie romane. fo.xxvi.col.i.
Brachiū duplex eſt i eccl'ia lxxxv.col.ij
Britannia eſt duplex: ſcilicȝ maior ꝛ mi nor. fo.ccv.col.ij.
CAlūnioſe litigans in expenſis con demnatur. fo.cxxviij.col.ij.
Cancellarius ſtudij pōt ſolus doctoran dum approbare. fo.xcviij.col.iiij.
Candele in eccleſia vendi non debent. folio clxxvi.col.iij.
Canon miſſe debȝ dici ſecrete ꝓpter ſex rationes. fo.lxxij.col.iij.
Canones et leges dicuntur ius huma num. folio.vi.col.ij.
Canones ligant oēs/etiā ꝑncipes in cō cernentib⁹ aīam. fo.cxvi.col.iij.
Canonū contēptores dicunt̄ ſcti ſpirit⁹ blaſphematores. fo.xxiij.col.ij.
Canonicat⁹ ꝛ ꝑbēda differūt cvij.col.i.
Canonicatus ſupnumerarius pmutari non poteſt. fo.cvi.col.ij.
Canonicat⁹ quale ius eſt. cvi.col.iij.
Canonicus abſens citandus eſt/lȝ mor tem ſciuerit. fo.lxxxi.col.ij.
Canonicus infirmus an debeat habere diſtributiones. fo.clxiiij.col.iij.
Canonicus in honore et onere ſucceſſo rem non habet. fo.cxxxiiij.col.ij.
Canonicus ſupnumerarius an habeat priuilegia canonicoꝝ. fo.cvi.col.ij.
Canonicus ſupnumerarius an frāgat numerum. fo.cvij.col.iij.
Canonicus theologalis ꝗuis ſit i ſerui tio pape vel epi/nō ꝓpter hoc excuſat̄ a reſidentia. fo.lxx.col.iiij.in fi.
Canonici cathedralis eccleſie ſunt ho norabiliores alijs. fo.cv.col.iiij.
Canonici qñ vtunt̄ cappis clx.col.iij.
Canōici pñt ꝑ alios officiare clxxi.co.iij
Canonici vocati ſi non veniant ſibi ꝑiu dicant. fo.xix.col.iij.
Canonici non ſemper habent ius accre ſcendi. fo.clxxiij.col.ij.
Canonici pro ſua receptione an poſſint aliquid dare. fo.clij.col.i.
Canonicorum noua creatio an ſit prohi bita. folio.cvi.col.i.
Canonicorum cautela ne preueniātur. folio lxxxviij.col.iij.
Canonicis quibuſdam datur quotidie panis. fo.clxiij.col.iij.
Canōiſta ꝑferēd⁹ ē theologo lxxvi.co.i.
Capellani regꝫ ꝛ regine frācie pñt a quo cūqȝ epo catholico ordiari. clxvi.co.ij
Capellaniā tenēs q̄ requirit ſacerdotiū ex ꝯſtitutione fundatoris/ſi nō ꝓmo ueat̄ quid iuris? fo.lxx.col.ij.i fi.
Capl'm an ꝯueniat papā ꝑ ꝯfixionē diei ad cōferendum. fo.lxxxviij.col.i.
Capl'ꝫ cui eccl'ie ꝓꝑe ꝯuenit. xxx.col.ij.
Capl'm nō in omni iuriſditiōe ſuccedit mortuo ꝑlato. fo.lxxxvij.col.iij.
Capl'm pōt ex cā reſtringere ꝛ abbreuia re terminū a iure prefixum ad eligen dum. fo.xix.col.iiij.in fi.
Capl'ꝫ ſuccedit i iuriſditōe clxxx.co.iij.
Capl'm vacante ſede an poſſit beneficia conferre. fo.lxxxvij.col.ij.
Capitulo cōgregato quis ꝑor habeat̄ in honore ꝛ ſeſſione. fo.xxx.col.ij.
Cappas portant canonici in hyeme. fo lio clx.col.iij.
Captiuitatis iura an ſeruentur hodie. folio cxxxiiij.col.iiij.
Captura delinquentis nō eſt ꝓpter ap pellationē differēda. cxxiij.col.iiij.
Capt⁹ extra eccl'iam ſi ducat̄ per eā pōt inde extrahi. fo.cxcvij.col.i.in fi.

Caput eſt mēbrū ꝑncipali⁹ fo.cix.co.iij.
Caput pueri ſi appareat baptizari poterit. folio.lxij.col.i.
Carcer dicit̄ eſſe quaſi ſpecies tormēti. folio cxvjij.col.iij.
Carceratio eſt iuſta cā petēdi reſtitutionē in integrum. fo.cxxxv.col.i.
Cardinalat⁹ an ſit dignitas incōpatibilis cū alijs bñficijs fo.cxlv.co.iiij.i fi.
Cardialat⁹an ſit ð iure dino cxlv.co.iij
Cardinalatus non fuit in eccleſia primitiua. fo.cxlv.col.ij.in fi.
Cardinalat⁹ nō eſt ordo. cxlv.col.ij.
Cardialat⁹ē dignitaſ electa cxlvij.co.ij
Cardinalatus maior eſt dignitas ꝙ patriarchat⁹ ⁊ epatus. fo.lxvi.col.iij.
Cardinalatū aſſequi volens quē ordinē debet habere. fo.cxlvij.col.ij.
Cardlat̄ an ſit maior epo cxlviij.co.iiij.
Cardinalis dupliciť accipiť cxlv.co.ij.
Cardiales an poſſint teſtari cxlvij.co.i.
Cardinales delinquentes acri⁹ ceteris puniēdi ſunt. fo.cxlvij.col.i.
Cardinales electuri papam quid facere debent. fo.xxx.col.iij.
Cardinales habere competit ſoli eccleſie romane. fo.cxlv.col.ij.
Cardinales quō creant̄. cxlix.col.ij.
Cardinales qñ aſſumuntur quid iurare debent. fo.cxlvi.col.iiij.
Cardinales qñꝫ fuerūt ad eligendum certū cōpulſi. fo.xxij.col.iij.
Cardiales qñ īceperūt. fo.cxlv.col.iij.
Cardiales ſunt digniores patriarchis. folio lxvi.col.iij.
Cardiales ſunt triplices cxlv.col.iiij.
Cardinaliū conſiliū debet papa habere in arduis. fo.xviij.col.iiij.
Cardinaliū inſignia. fo.cxlv.col.iij.
Cardinalium litteris an ſit credēdum. folio cxcvij.col.iiij.
Cardinalium cetus ſi ferat ſnīam ab ea nō appellatur. fo.cxlvi.col.i.
Carnis vicia fugant̄ a ſcīa. lviij.col.iij.
Caſtrum/villa/et ciuitas qualiter differunt. fo.lxxviij.col.iij.
Caſuꝫ gladio deciſū habes cxlviij.co.i.
Cathedra romani pontificis ſpinoſa dicitur. fo.xiij.col.iij.in fi.
Cauſa an ꝑſumat̄ in ꝑncipe xxvij.co.i.
Cauſe cognitio eſt de ſubſtantia proceſſus. fo.cxx.col.ij.
Cauſe a ſede apoſtolica commiſſe ſunt in ciuitatibus aut locis inſignib⁹ agitande. fo.lxxviij.col.iij.in fi.
Cauſarum merita partiū aſſertione pādūtur. fo.xlvij.col.ij.in fi.
Cauſarū dubiōs euentus legimus eſſe. folio cix.col.i.
Cauſas in partibus tractare eſt iuris publici. fo.cx.col.iiij.
Cauſas et lites lex iubet eſſe breues. folio liiij.col.iij.
Cautela canonicorum ne preueniātur. folio lxxxviij.col.iij.
Cenſeo ſcꝫ.quid ſigt. fo.xlviij.col.ij.
Cēſura tria cōprehēdit. fo.cxcij.col.ij.
Ceſſatio a diuinis quādo ⁊ ꝑ quos poteſt fieri. fo.clxix.col.iiij.
Ceſſio bonorum non liberat debitorem folio clxvij.col.ij.
Choree ſunt euitāde. fo.clxxiiij.col.i.
Chorus eſt cantando adiuuandus.folio clxij.col.i.
Chorū qui poſſunt intrare. clx.col.iij.
Chriſt⁹ eſt ecclīe ſpōſus. fo.xxi.col.i.
Chriſtus reſurgens an totuꝫ ſanguinē ſuū reaſſumpſerit. fo.xxiiij.col.iij.
Chriſtus.xij.apoſtolos/ ⁊.lxxij.diſcipulos habuit. fo.xlij.col.iiij.
Citatio perpetuat iuriſditionem. folio cxxxvij.col.ij.
Citatio et ſententia in omni notorio requiruntur. fo.cxliiij.col.i.
Citatio ꝑ edictū vbi fiet xxxvij.col.iiij.
Citatio non fit per nuncium ſine commiſſione. fo.cxxxvij.col.ij.
Citādus per edictum vel preconem in quo loco citabit̄. fo.xxxvij.col.iiij.
Citatus non ſemper tenetur comparere. fo.cxx.col.iiij.
Citatus tenetur comparere peſtis vel mortalitatis tēpore. fo.cxxxv.col.i.
Ciuitas/villa/et caſtrum qualiter differunt. fo.lxxviij.col.iij.
Ciuium appellatio continet bñficiatos in ciuitate. fo.cviij.col.ij.
Clauſula ſi pro alio ⁊c.ſemper intelligitur etiā ſi non fuerit. fo.ci.col.i.
Clā añferri quē effectū hꝫ. lviij.col.i.

Clauſule anteferri poteſt renunciari. folio lxvij.col.iiij.
Clericus a beneficio certis ex cauſis ſe abſentare poteſt. fo.cxxxv.col.ij.
Clericus cum muliere inuentus poteſt detineri ſine metu excõmunicationis per.xx.horas. fo.clxxxvi.col.iij.
Clericus cum muliere non debet ſe balneare. fo.clxxxvi.col.iij.
Clericus ſolus cum ſola femina loqui non debet. fo.clxxxvi.col.iij.
Clerici qualiter ſe debent in conuiuiis habere. fo.lxxiiij.col.ij.
Clerici beneficiati cui iurare debent. folio xlix.col.ij.
Clerici quandoq; per laicos diſtringuntur. fo.xviij.col.iij.
Clerici an veniãt appellatione populi. folio cviij.col.i.
Clerici an ſint prelatis ĩferioribus ſubiecti. fo.clxxxij.col.iij.
Clerici in ſacris ꝯſtituti nõ debẽt conuiuijs nuptialibꝰ itereſſe clxxxvi.co.iij
Clerici ioculatorem audire non debent folio lxxiiij.col.ij.
Clerici propinquis ſubuenire tenẽtur. folio clxxxix.col.ij.
Clerici non exeant ante benedicamus domino. fo.clxij.col.iiij.
Clericoꝝ bona ſũt eccl'iis tacite obligata ꝓ mala admiſtratõe. fo.xij.col.i.
Clerici debent eſſe conſtantiores laicis folio xxxvij.col.i.
Clerici nõ bibãt niſi ter. clxxiiij.col.iij.
Clerici ſine dignitate putant ſe viles. folio ix.col.iij.
Clericorum et eccleſiarũ bona equiparantur. folio.x.col.ij.
Clericorum veſtimenta qualia debent eſſe. fo.clx.col.ij.in fi.
Clodoueus primus rex francie chriſtianus. fo.xliij.col.i.
Coadiutor an poſſit beneficia conferre. folio lix.col.ij.
Coadiutor dãdus eſt abbati ignaro nolenti addiſcere. fo.xxxiij.col.i.
Collatio bñficij vere vacãtis non ĩpedit̃ ẽt ſi ab alio poſſideat̃. cxliiij.col.iiij.
Collatio bñficij põt fieri extra dioceſim conferentis. fo.cij.col.iij.
Collatio cõputat̃ ĩter fructꝰ lix.col.ij.
Collatio facta a nõ vicario an poſſit rata haberi. fo.xxxvi.col.iij.
Collatio non fiat/niſi vacatio veriſimiliter ſciatur. fo.lxv.col.iij.
Collatio facta ab eo cuiꝰ manꝰ erãt ligate nõ dicit̃ colorata. fo.cxxxi.col.i.
Collatio eſt iuriſditiõis fo.lix.col.i.
Collatio nulla quandoq; validatur. folio lxij.col.iij.
Collatio valet non expreſſo collationis modo. fo.lxv.col.iij.
Collatio ſimoniaca eſt ipſo iure nulla. folio xxxiij.col.ij.
Collatio beneficij pape reſeruati facta per ordinarium non eſt colorata. folio cxxxi.col.ij.in prin.
Collatio ordinaria ⁊ apoſtolica ſi cõcurrant quid iuris? fo.lxv.col.ij.
Collatio facta ꝑ collatorẽ priuatũ ptãte ꝯferendi an valeat. fo.lxvi.col.iiij.
Collator collatario tenetur de euictione. fo.lxxxiij.col.iij.
Collator eſt ydoneus teſtis de collatiõe per eum facta. fo.xciij.col.iij.
Collator qñ dicat̃ abſens fo.ciij.col.ij.
Collatori in cuius manibus reſignata ſunt bñficia non inuenit̃ tps prefixum ad cõferendũ ea. fo.lxxxvi.col.i.
Collegiata eccleſia per quid cognoſcitur. folio.xxvi.col.i.
Collegiũ collegialit̃ ꝯueniat xxviij.co.iij
Collegium ſi quẽ elegit/⁊ ppl's ꝯſentire nolit: quid iuris? fo.xlvij.col.ij.
Collegiũ p̃t eẽ ſine p̃lato. xxiiij.co.iiij.
Collegij actus eſt collegialiter explicãdus. fo.cxlix.col.iij.
Collegij iura q̃ ſunt. fo.xxvi.col.ij.
Comes eſt minor duce. fo.ccv.col.ij.
Cõmẽda an ſit verꝰ titulꝰ fo.xlvi.col.i.
Commenda an tollat vacationem beneficij. fo.xlv.col.iiij.
Commenda eſt titulus canonicus. folio cxxxij.col.iij.
Cõmẽde nõ fiãt ſine cã. fo.lvi.col.iij.
Commune michi cum alio an dicatur meum. fo.lxiiij.col.iij.
Compater eſſe nequit/qui religione tenetur. fo.clxxvi.col.iiij.
Compromiſſarij ad eligendum iurare

debent. fo.xxxij.col.ij.
Conat⁹ excedit volūtatē. lxxxv.col.ij.
Cōciliū q̄d dʒ facere. fo.cxxiiij.col.ij.
Concilium non poteſt ſine cauſa deſeri. folio cxxiiij.col.i.
Concilium in tribus caſibus eſt ſupra papam. fo.xxi.col.iij.
Cōciliū pōt papā deponere. xxi.col.iiij
Conciliū generale per qd congregat tē= pore ſciſmatis. fo.xviij.col.ij.
Concilium primum vbi fuit celebratuʒ folio xvij.col.i.
Concilium ⁊ papa ſi diſcordant in prefi xione loci ad celebrandum concilium cui ſtabitur. fo.xviij.col.i.
Concilium debet congregari de decen= nio in decēnium. fo.xli.col.ij.
Concilium generale ſine papa dicitur acephalum. fo.xviij.col.i.
Concilij ſtatuta poteſt papa limitare. folio xxiij.col.i.
Concilij conſtitutio ſub cuius nomine editur. fo.xx.col.iij.
Cōcilio ītereſſe p̄nt laici iuriſte xv.co.ij
Concilio in quibuſdam debet papa obe dire. fo.xviij.col.iij.
Cōcilio ſnīa pape eſt p̄ferenda in his q̄ dependent a poteſtate ipſius pape: et que ſunt omnino iuris poſitiui/nec tā gunt fidem. fo.xviij.col.ij.
Cōcilio gn̄ali q̄ debēt ītereſſe xiiij.co.iij
Concilia debēt fieri per interualla .x. an norum. fo.xvij.col.iiij.
Concilia qn̄ inchoantur/in illis fiat ſer mo exhortatorius. fo.xvi.col.ij.
Concilia monachorum quotiēs ſunt ce lebranda. fo.xvij.col.iiij.
Concilia de quibus cauſis decidere de= bent. fo.xv.col.iiij.
Concilia vincunt decretales epiſtolas. folio vi.col.ij.
Cōciliorꝫ q̄ttuor ſunt ſpēs. xiiij.co.iiij.
Cōcilijs q̄ ingrēda ſunt. fo.xvi.col.iij.
Concluſio triplex circa reſtitutionem. folio cxlij.col.ij.
Concluſiones tres in materia benefi= ciali. fo.cxli.col.iij.
Cōcubina q̄ p̄pe dicat. clxxxviij.col.ij.
Concubine nichil poſſunt clerici dare. folio clxxxviij.col.iiij.
Concubine quod forum ſequuntur. fo lio clxxxvij.col.iij.
Concubinarius an ſit ſuſpenſus ab offi cio et beneficio. fo.clxxviij.col.ij.
Concubinarius publicus per quem po teſt diſpenſari. fo.clxxx.col.iij.
Concubinarij non poſſunt ſine monitio ne priuari. fo.clxxix.col.i.
Concubinarij quandoqꝫ poſſunt degra dari. fo.clxxxiij.co.iiij.
Cōcubinarij poſſunt beneficijs priuari. folio clxxx.col.i.
Concubinariorum ſacramēta an ſint vi tanda. fo.cxcij.col.iij.
Concubinatus eſt grauior ſimplici for= nicatione. fo.clxxxviij.col.iij.
Cōcubinatus facit mulierem de foro ec cleſiaſtico. fo.cxci.col.ij.
Concubinatus per ius canonicū eſt pro hibitus. fo.cxci.co.ij.
Conferendi poteſtas gradatim deuol= uitur. fo.lxviij.col.iij.
Confeſſio extraiudicialis non facit no= torium. fo.clxxxv.col.iiij.
Confeſſio vera eſſe non poteſt ſine con= tritione. fo.xxix.col.ij.
Confeſſio extraiudicialis facit indiciuʒ ſufficiēs ad torturā. fo.clxxxv.co.iiij.
Confeſſio/cōmunio ⁊c. eligentibus in= cumbunt. fo.xxxij.col.ij.
Cōfeſſio pōt reuocari. clxxxv.col.iij.
Confeſſi religioſis priuatis an teneant iterū ꝯfiteri curato. fo.xi.col.iij.
Confirmatio non fiat ſine notarijs. fo= lio xxxix.col.iij.
Cōfirmatio nulla imprimit colorē poſ= ſidendi. fo.cxxxij.col.i.
Cōfirmatio ſimoniaca an conualidet ex electi ignorantia. fo.xl.col.ij.
Confirmatio electionis intra quod tem pus petetur. fo.xxxvij.col.iij.
Confirmatio ep̄i/archiep̄i/patriarche/ vel primatis. fo.xxxvij.col.iij.
Cōfirmatio p q̄s fieri dʒ. xxxvij.co.iij.
Cōfirmatio electionis que eſt nulla an valeat. fo.xli.col.ij.
Confirmator gratis oblatum recipere poteſt. fo.xxxix.col.ij.
Cōfratrie nō ſūt b̄nficia fo.cliiij.co.ij.
Conqueſtus qn̄ dicūtur cōmunes inter

virū ⁊ vxorem. fo.clxxxvi.col.iiij.
Conqueſtus ⁊ mobilia ſunt inter coniuges cōmunia. fo.cxc.col.iiij.
Cōſciētia eſt duplex. fo.cxcij.col.ij.
Conſecratio intra quod tēpus peti debet. fo.xlviij.col.iij.
Cōſecratio epiſcopi per quem debet fieri. fo.xlviij.col.iij.
Conſenſus debet eſſe liber in matrimonio carnali. fo.xxxv.col.ij.
Cōſenſus ſingularit̄ hītus an valeat in negocijs capitularib⁹ xxviij.co.iiij.
Conſiliarij principis in quibus ſunt fideles. fo.cciiij.col.ij.
Conſiliarij ſint ſuis ſtipendijs cōtenti. folio cciiij.col.ij.
Conſiliū bonū in re publica eſt armis preferendum. fo.xij.col.iij.
Conſilia doctoris ſigillata habere ante litem prodeſt. fo.cxxviij.col.i.
Conſtātia maior requiritur in p̄latis et alijs clericis q̄ in laicis cū defendant lege dei. fo.xxxvij.col.i.
Conſtātinopolitana ſedes p̄ma eſt poſt romanam. fo.xviij.col.ij.
Conſtitutio principis quando ligat. folio clxxvij.col.ij.
Conſtitutio de neceſſitate non requirit ſcripturam. fo.cci.col.ij.
Conſtitutiones ap̄lice ſeu regule cancellarie ſunt ſeruande viuente earum cōditore. folio.lij.col.i.
Conſtitutiones burſales optime ſciuntur. folio.xi.col.iiij.
Conſuetudo et priuilegiū eq̄parantur. folio cx.col.iij.
Conſuetudo non debet eſſe vinculū iniquitatis. fo.lv.col.iij.
Conſuetudo notabilis regni francie. folio lxviij.col.ij.
Conſuetudo cōtra ſubſtātialia appellationis non valet. fo.cxvij.col.i.
Conſuetudo quāto tempore preſcribitur. fo.cx.col.ij.
Conſuetudo qua canonici in ſua receptione conſueuerunt aliquid dare an reprobetur. fo.clij.col.i.
Conſuetudo in foro eccleſiaſtico nō valet vt iudex aliquid exigat a ptib⁹ pro labore iudicādi, fo.xxxix.col.ij.
Cōſuetudo laudabilis circa exactionē p̄ ſacris ſeruāda eſt. fo.clij.col.i.
Cōſuetudinis appellatione intelligitur de preſcripta. fo.cx.col.ij.
Conſuetudinem ad maleficium an due vices faciant. fo.xvij.col.iiij.
Cōſuetudine pōt itroduci vt mors p̄lati nūcietur p̄ncipi: ⁊ ab eo petatur licētia eligendi. fo.xlvij.col.i.
Cōtractus p̄deceſſoris an ſit p̄ ſucceſſorem obſeruādus. fo.xxvij.col.iij.
Contractus an poſſit per cōtrahentem impugnari. fo.clxxi.col.i.
Cōtrahēs cū eccl'ia an debeat p̄bare in ei⁹ vtilitatē verſum? fo.clxix.col.i.
Cōtritio dr̄ eſſe pars p̄nīe ſine q̄ haberi nō pōt vera ꝯfeſſio. fo.xxix.col.ij.
Controuerſia p̄prie dicitur ante litem conteſtatam. fo.cxxxvij.col.i.
Contumacia creſcēte creſcere debet pena. folio.clxviij.col.iij.in fi.
Cōuenticulū quid ſit. fo.cxxij.col.ij.
Conueniatur quilibet in ſua prouincia. folio cx.col.iij.
Conuentio ſola in actione reali rem efficit litigioſam. fo.cxxxvi.col.iiij.i fi.
Corona regia eſt ſpinoſa et periculoſa. folio xiij.col.iij.
Corpus chriſti an prebeat immunitatem. fo.clxi.col.iij.
Corporis xp̄i ſuſceptio an ſit de ſubſtātia electionis. fo.xxix.col.ij.
Corpus nunc hominum deficit / et meritum. fo.clxxix.col.ij.
Correctio criminoſorum ad epiſcopum pertinet. fo.clxxxij.col.ij.
Correctio fraterna an ſit de precepto. folio clxxxiij.col.ij.
Criminis participes debent eſſe participes pene. fo.xxxiij.col.iij.
Crimina ſunt puniēda. fo.lx.col.ij.
Crimina clādeſtina an plus puniantur q̄ palam facta. fo.v.col.iiij.
Crimina ſunt in multiplici differentia. folio clxxxi.col.iij.
Crimina clericorū nullus citra epiſcopum preſumat punire/aut de illis cognoſcere. fo.lxxxij.col.iij.
Criminoſus quādoq; in vtroq; foro punitur, fo,clxxxiiij.col.iiij.

Criminoſi per epiſcopum ſunt corrigendi. fo.clxxxij.col.ij.
Crucifixus locutus eſt roberto francoꝝ regi pro pace orãti. fo.ix.col.iij.
Cultum diuinum turbans capitali ſententia dãnatur. fo.xi.col.iiij.
Cupiditatis reprobatio. fo.ix.co.iiij.
Curatus eſt animarum medicus. folio xi.col.ij.
Curatus ſimplex poteſt dici prelatus. folio xxiiij.col.iij.
Curati pileum portare non debent. folio clx.col.iiij.
Curia papalis vbi dꝫ eſſe. fo.cv.col.iij.
Curia romana dicitur eſſe vbi eſt papa. folio xlix.col.i.
Curia romana dicitur eſſe vbi eſt papa. folio lvij.col.ij.
Damna extrinſeca non ſunt reficienda. fo.cxxviij.col.iiij.
Debitor qui ceſſit bonis non propterea eſt liberatus. fo.clxvij.col.ij.
Debitum reale ſequitur beneficium. folio clviij.col.iij.
Decanus an habeat iuriſditionem. folio clxij.col.ij.
Decani officiũ quale eſt. clxij.col.ij.
Decima an debeat ſolui de quotidianis diſtributionibus. fo.cliij.col.iiij.
Decimas non poſſunt laici acq̃rere etiã immemoriali tp̃e. fo.cxli.col.iiij.
Decimas preſcribens non preſcribit noualia. fo.clxxxij.col.iiij.
Decretales epiſtole vincuntur per concilia. fo.vi.col.ij.
Decretum primum paſſus an poſſit appellare. fo.cxix.col.i.
Decretum irritans an ſemper vitiet collationem in contrarium factam. folio lxvij.col.i.
Decretum iudicis poteſt extendi ad reꝫ que non eſt in ſua iuriſditione. folio clxxix.col.iij.
Decreta baſilienſia a quo tempore ligauerunt. fo.xiiij.col.iij.
Decretoꝝ antiquoꝝ obſeruatio quattuor bona facit. fo.ix.col.i.
Defenſio a principe auferri non poteſt. folio xlvij.col.ij.
Defenſio dicitur eſſe de iure naturali q̃ a principe nõ põt tolli. fo.xlvij.col.ij.
Defenſio põt fieri ꝑ p̃cio. fo.cviij.col.ij.
Delictum per frequentiam augetur. folio clxxiij.col.iij.
Delictum quodlibet mortale eſt dignuꝫ depoſitione. fo.clxxix.col.ij.
Delphin piſcis holes amat. f.vij.co.iij.
Delphinatus a primogenito regis poſſeſſus non compreheditur ſub regno francie. fo.vi.col.i.
Deportus an debeãtur/quando beneficia permutãtur. fo.cliiij.col.iij
Deportus beneficiorum an pluries debeatur/ſi beneficiuꝫ in eodẽ anno pluries vacet. fo.clvij.col.iij.
Deportus dicitur vulgare normanoꝝ. folio cli.col.iiij.
Deportꝰ ꝛ annate dãnant.fo.clij.col.iij.
Deportus in multis locis vigent. folio cli.col.iiij.
Deus non facit differentiam inter iuramentum et ſimplicem loquelam qualiter intelligatur. fo.xxx.col.iiij.
Deus quandoq; multos punit propter vnum. fo.liiij.col.i.
Dei auxilium prius/deinde hominũ q̃ratur. fo.xxviij.col.i.
Deuolutio non fit de capitulo exempto ad epiſcopum. fo.lxvij.col.iiij.
Dies ſunt multiplices. fo.clxxij.col.iiij.
Diete ſunt duplices. fo.cix.col.iij.
Digitꝰ eſt ps mẽbri. fol.cix.col.iij.
Dignitas et perſonatus in eccleſijs regni francie non debent cõferri niſi canonicis illarum eccleſiarũ vbi ſunt dignitates vel pſonatꝰ.fo.lxviij.co.ij.i fi.
Dignitas electiua ſacrum ordinem annexum habet. fo.cxlvij.col.ij.
Dignitatis appellatione non venit papatus aut cardinalatꝰ. fo.cix.col.iij.
Dignitatis porte non debent infamibꝰ patere. fo.lxxiiij.col.ij.
Dignitati onus impoſitum ipſam ſeq̃tur. fo.clviij.col.iij.
Dignitates quando dicuntur electiue. folio xxvi.col.iij.
Dignitates an poſſint deberi graduatis. fo.lxxvi.col.ij.
Dignitates electiue non vacant in curia. fo.xlvi.col.iij.

Dignitates an' cadant ſub nominationibus. fo.xc.col.i.
Dignitates alique pñt cadere ſub tertia parte beneficiorum graduatis debitorum. fol'.lxxvi.col.ij.
Dilationes hodie ꝓfigũtur arbitrio iudicis. fo.xix.col.i.
Diligentia eſt mater omnium ꝟtutum. folio cxlviij.col.ij.
Diſcipuli chriſti fuerunt lxxij. folio. xlij.col.iiij.in fi.
Diſcipuli domini fuerunt in duplici ordine. fo.cxlv.col.ij.
Diſcordie ſunt ſedande. fo.xvi.co.iij.
Diſcretio eſt mater ꝟtutũ. cxcv.co.ij.
Diſpenſatio in vno an extẽdat ad cõſecutiua. fo.cv.col.ij.
Diſpenſatio ſine cauſa non reddit ſecurũ quo ad deum. fo.lvi.col.ij.
Diſpenſatio ſine cauſa eſt periculoſa. folio lvi.col.iiij.
Diſpenſatio an competat capitulo ſede vacante. fo.clxxx.col.ij.
Diſpenſatio an excuſet quo ad deum. folio lv.col.iij.
Diſpenſatio tollit incapacitatem impetrantis. fo.lxxxiij.co.ij.
Diſpenſationis vim non habet tolerantia. fo.lxij.col.ij.
Diſpenſationis allegatio et ipſius ꝓditio nõ eſt ſufficiẽs. fo.cxliij.col.ij.
Diſpenſationẽ oſtendere debet q̃ plura incõpatibilia obtinet. fo.cxlij.col.iij.
Diſpẽſans tria ꝯſiderare dꝫ. lvi.co.ij.
Diſpẽſatus ad duo/videtur diſpẽſatus ad nõ reſidendũ in altero.fo.cv.col.ij.
Diſputare non licet de abſoluta poteſtate pape. fo.xxiij.col.ij.
Diſſimulatio in aliquibus eſt mortalis folio xiiij.col.ij.
Diſtributiones aliquibus accreſcunt. folio clxxiij.col.i.
Diſtributiones debentur etiam non canonicis. fo.clxiiij.col.ij.
Diſtributiones quotidiane an veniant fructuũ appellatione. fo.cliij.co.iiij.
Diſtributiões quotidiane an poſſint ꝑcipi ab abſente pro vtilitate eccleſie. folio clxiij.col.iij.
Diſtributiones quotidiane dantur ſolũ intereſſentibus. fo.lxxiij.col.ij.
Diſtributiões ſunt triplices.clxiij.co.iij
Doctor dicitur nobilis. fo.xcix.col.i.
Doctor ẽ ꝓferẽdus militi. fo.xij.co.iiij.
Doctor eſſe non poteſt qui illegitimus eſt. fo.xcviij.col.iij.
Doctor qui legit per.xx.annos cõſeq̃tur dignitatẽ comitiuã. fo.lxxiiij.col.i.
Doctori creditur ſuper ſcientia diſcipuli. fo.xciiij.col.ij.
Doctores illuminãt mũdũ.f.viij.co.iiij
Doctores et magiſtri quãdoq; differũt. folio lxxiiij.col.i.
Doctorũ ordo inter ſe qualis eſt. folio lxiiij.col.ij.
Doctorũ ꝓrogatiua. fo.lxxiiij.col.iiij.
Doctorandus per ſolum cancellariũ poteſt approbari. fo.xcviij.col.iiij.
Doctrina litteratorũ virorum mũdum illuminat. fo.viij.col.iiij.
Doctrina ſine ꝓceptore nequit haberi. folio xcix.col.ij.
Domino an noceat delictũ adminiſtratoris. fo.cxcvi.col.ij.
Dominus an teneatur de familie delicto. fol'.lxi.col.iiij.
Dominus vobiſcum non debet dici a ſolo. fo.clxv.col.iij.
Dñi tpales habẽt ptãtem in debẽtes eligere romanũ pontificẽ.fo.xviij.col.iij.
Donari pñt oĩa bona. fo.cxcix.col.ij.
Donatio generalis feudalia non cõprehendit. fo.cc.col.i.
Donatio omnium bonorum an valeat. folio cxcix.col.i.
Donatio perfecta non reuocatur niſi in certis caſibus. fo.clv.col.iij.
Dos aſſignetur competens eccleſie fundande. fo.viij.col.iij.
Dos in oĩbus bonis aſſignari poteſt. folio cxcix.col.ij.
Duplex an poſſit quis eſſe ſub eodẽ tecto. fo.cvij.col.ij.
Dux precedit comitem. fo.ccv.col.ij.
Dyadema quid eſt. fo.ciij.col.ij.
ECcleſia an debeat reparari per bñficiatum. fo.xij.col.ij.
Eccleſia an poſſit acquiri ꝑ preſcriptionem. fo.cxl.col.iij.
Eccleſia collegiata per q̃d cognoſcitur.

folio xxvi.col.i.

Eccl'ia deſcēdit ad eā fugiētes.clxxi.co.ij

Eccleſia equiparatur vxori:et beneficia tus marito. fol'.xij.col.ij.

Eccl'ia equiparaf minori. fo.xij.col.ij.

Eccleſia gallicana an poſſit pape legez imponere. fo.lxvi.col.i.

Eccleſia habet ſenatū. fo.cxlvi.col.i.

Eccleſia parrochialis ſecularis pōt conferri religioſo. fo.lxxxiiij.col.ij.

Eccl'ia parrochialis quando deſinit eſſe parrochialis. fo.lxxviij.col.ij.

Eccleſia parrochialis collegiata dz appellari dignitas. fo.lxxviij.col.iij.

Eccleſia parrochialis et collegiata ſunt diuerſe. fo.lxxviij.col.i.

Eccleſia per entia ſine conſcientia regitur. folio.cxcij.col.i.

Eccleſia romana neminem priuilegiat contra ſe. fo.xli.col.iij.

Eccl'ia romana plus auxilij habuit a regibus frācie q̄ ab aliis. fol'.iiij.col.i.

Eccl'ia romana eſt aliaꝝ mr̄. xli.col.iij.

Eccleſie atrium gaudet immunitate. folio clxviij.col.iij.

Eccleſie bona ſunt patrimoniū chriſti. folio lvij.col.iij.

Eccleſie bona diſpenſentur ſm q placere xp̄o p̄ſumitur. fo.lvi.col.iij.

Eccl'ie gallicane modificationes/ ſolos ſubditos regni ligāt. fo.iij.col.iij.

Eccleſie militantis ſpōſus eſt chriſtus. folio xxi.col.iij.

Eccl'ie orōnes plus defendūt regnū q̄ arma ⁊ labores corporis. xiij.col.iiij.

Eccl'ie ptās apd quē eſt. fo.xliij.col.iij.

Eccleſie rector non incedat pileatus. folio clx.col.iiij.in p̄n.

Eccl'ie clero carēti ⁊ pplo nullꝰ ſine ſpāli pape licētia pōt ꝓuidere. xxv.co.iiij.

Eccleſie fundande dos competens aſſignetur. fol'.viij.col.iij.

Eccl'ie parrochiales villarū muratarū dentur viris lr̄atis. fo.lxxviij.col.ij.

Eccleſiarū rectores in anglia vocantur perſone. fo.lxxix.col.iij.

Eccleſiarū collegiatarū quedā ſunt numerate/quedā nō. fol.cvi.col.i.

Eccleſijs duabꝰ vijs ꝓuidef. xxvi.co.iij

Eccleſijs quibuſdā ꝓuideri nō pōt ſine papa. fo.xxv.col.iiij.

Electio an poſſit valere/lz nō omimoda libertas interuenerit. fo.xxxv.col.iij.

Electio an debeat ſemper fieri de magis idoneo. fo.xxx.col.iiij.in fi.

Electio vbi debet fieri. fo.xxix.col.iij.

Electō p ꝯfirmatōez coloraf. cxxxij.co.i.

Electio p timorē viciatur. fo.l.col.i.

Electio dupliciter fit per inſpirationem folio xxix.col.ij.

Electio p quoꝝ metū impedif.fo.l.co.ij.

Electio dz eſſe libera. fo.xxxv.col.ij.

Electio cathedralis eccleſie a papa ad eligentes remitti dz. fo.xliij.col.ij.

Electio facta excōicato ſcienter admiſſo non valet. fo.cxcij.col.iij.

Electio nulla ꝓpter metū nō validatur per ſequentē cōſenſum. xxxvi.col.iij.

Electio quandoq licite fit per ſolos preſentes. fo.xx.col.i.

Electio per viaz ſpiritusſancti rariſſime contingit. fo.xxix.col.ij.

Electio dr̄ canonica triplicif. xli.co.iiij.

Electio de indigno ſi ꝯfirmetur p cōmiſſariū an puniaf ſuperior. fo.xl.co.iij.

Electio facta ſpretis abſentibus non eſt nulla. fo.xxviij.col.ij.

Electio dicif facta p metū eo ip̄o q princeps p̄cipit aliquē eligi. fo.l.col.iij.

Electionis ſolēnitates an ſint in poſtulatione ſeruande. fo.xxx.col.i.

Electiōis ſubſtātialia. fo.xxviij.col.iij.

Electionis abbatis ſolēnitas an habeat locū in electiōe abbatiſſe. xxviij.co.iij.

Electionis forma ca.quia ꝓpter non in oībꝰ electiōibꝰ eſt ſeruāda. xxix.co.iiij.

Electionis nulle confirmatio an valeat folio xlij.col.ij.

Electioni ſi non conſentit populus/ qd iuris. fol'.xlvij.col.ij.

Electores priuandi p ſententiā poſſunt ante p̄uationē eligere. fo.xxxij.col.ij.

Electꝰ renunciare tenef qui ꝓ ſe vnū de electoribꝰ rogauerat. fo.xxxvi.co.iiij.

Electꝰ quid faciet ſi papa eius electionē canonicā recuſet. fo.lxiij.col.iij.

Electus ante cōſecrationē nō eſt ep̄s:ſz vocatur electus. fo.xlviij.col.iiij.

Electi beneficia quando dicuntur vacare. fo.ciiij.col.iij.

Electi in ep̄os ante cōſecrationē non dicuntur ep̄i. fo.cv.col.i.
Electis duob⁹ in papā in diſcordia ꝯgregabit̄ cōciliū ḡnale. fo.xviij.col.ij.
Eligēdus ad prelaturā dꝫ eſſe de legitimo matrimonio. fo.xxxiij.col.ij.
Eligendus ad p̄laturā eccl'ie collegiate et conuentualis debet eſſe in ſacris ordinibus. fo.xxxiij.col.i.
Eligēdus in epiſcopū ſit annorum.xxx. folio xxxij.col.iij.
Eligēdi ptās ad quē deuoluit̄ qn̄ in electione peccatur. fo.xxxij.col.iij.
Eligēdi licentia an ſit a principe petenda. fo.xlvij.col.i.
Eligendi forma eſt de iure poſitiuo. folio xlviij.col.i.
Eligendi terminus an poſſit p̄ capitulū abbreuiari. fo.xx.col.i.
Eligentes an ſemper debeāt meliorem eligere. fo.xxxi.col.i.
Eligentes debēt eucariſtiam ſuſcipere. folio xxix.col.ij.
Eligere nō poteſt qui ſubdiaconus non eſt. fo.xxxviij.col.ij.
Eligere aliquē de collegio honeſti⁹ ē q̄ꝫ extra collegium. fo.xxxi.col.i.
Eligere debētes ad electionē vocati ſi venire nolūt: ſe alienos faciūt. xix.co.iij
Eligere aliquē italicum fuerūt cardinales a romanis cōpulſi. fo.xxij.co.iij.
Eligitur epiſcopus cū ſubſcriptione canonicorum. fo.cxlix.col.ij.
Eloquentie ornamenta in quibus conſiſtunt. fo.lix.col.ij.
Emendam euitat qui ex iuſta cauſa appellat. fol.cxxix.col.ij.
Eneas ſilui⁹ poſtea dict⁹ pius papa.ij. īterfuit ꝯcilio baſilienſi. fo.v.col.i.
Entia ſine conſcientia ſponſam xp̄i gubernāt. fo.cxcij.col.i.
Epiſcopatus an veniat appellatiōe dignitatis. fo.cxxxij.col.iiij.
Epiſcopatus et alie dignitates a q̄bus fuerunt ordinate. fo.xliij.col.i.
Epiſcopatū aut ſuperiorē dignitatē ſolus papa erigere pōt. fo.xliij.col.i.
Epiſcopatuū inſtitutio. fo.xliij.col.ij.
Epiſcopus eſſe non poteſt/qui hꝫ filios aut nepotes. fo.cl.col.ij.
Epiſcopus pōt applicare fabrice indigēti reparatione id q̄d eſt pauperib⁹ relictum in genere. fo.xlix.col.iiij.
Ep̄s poteſt dare poteſtatē cōferēdi bn̄ficium vacans. fo.lxij.col.iiij.
Ep̄s inq̄tuꝫ pōt conari debet deputare rectorē cū bn̄placito ppl'i. cxlvij.co.ij.
Epiſcopus delegare nō poteſt poteſtatem cōferendi certum beneficiū vacaturum in ſpecie. fo.lxxxij.col.iiij.
Ep̄s p̄ ſimoniā ꝓmotus propria auctoritate renūciare nō pōt. cxxxi.co.iij.
Ep̄s debet examinare clericos in collatione beneficiorum per ſe/ nō autē per procuratorē. fo.xciiij.co.iiij.in fi.
Epiſcopus in tribus/curatis precellere debet. fo.xi.col.i.
Epiſcopus tali nepotulo cōmittit duo animarum milia cui non committeret duo pira. fo.cl.col.i.in fi.
Epiſcopus in quibus criminibus diſpēſat. fo.clxxxi.col.iiij.
Ep̄s delicti deponit clericum alibi beneficiatum. fo.clxxix.col.iij.
Ep̄s tenetur inſtituere preſentatū non obſtante priore collatiōe p̄ eum facta ſine conſenſu patroni. fo.lxvij.col.i.
Epiſcopi cuiuſdā pariſienſis dictū memorandum. fo.lvi.col.iij.
Ep̄i litteris non creditur cōtra impetrātem apoſtolicū. fo.cxcviij.col.iij.
Ep̄i litteris nō creditur in alterius preiudicium. fo.cci.col.i.
Epiſcopi negligētiam ſupplet archiepiſcopus. fol.clxxxiij.col.ij.
Ep̄i aut prelati officio nichil eſt periculoſius in hac vita. fo.xxvij.co.iiij.
Epiſcopi ſcientia. fo.xxxij.col.iiij.
Ep̄i excōmunicati iuriſditio non deuoluitur ad archiep̄m. fo.clxxxiij.co.iij.
Ep̄o nullas mlieres lꝫ hr̄e. clxxvij.co.i.
Ep̄o per papā depoſito poterunt eligere canonici ad quos ſpectat electio de iure cōmuni. fo.xxv.col.iij.
Epiſcopi in ſolis ciuitatibus ſunt ponēdi. fol.lxxviij.col.iij.
Ep̄i ſunt vicarij pape in diocesib⁹ ſuis: folio xliij.col.ij.
Epiſcopi per ſolum papam poſſunt deponi. fo.clxxxiiij.col.ij.

Epi debēt habere noticiā noui et veterꝫ testamenti et etiam iuris cononici. folio xxxij.col.iiij.
Epi ꝑ nepotes excecātur. fo.cl.col.ij.
Epi repſentāt apl'os. xliij.col.iij.
Error contra arreſtū proponatur intra biennium. fo.cciiij.co.iij.
Etas infantis ignorat quid videat. folio lix.col.iij.
Euangelia an ſemꝑ ſint ꝑ iurantes tangenda. fo.xxx.col.ij.
Eugeni⁹.iiij.tripliciter voluit diſſoluere cōciliū baſiliēſe. cxxij.col.ij.
Eucariſtiaꝫ ſumāt eligētes. xxix.col.ij.
Examinatus in vno ſtudio/ non pōt in alio gradū recipere. fol'.xcij.col.iij.
Examinatio ſcholarium per quot debet fieri. fo.xcviij.col.iij.
Exceptio criminis obſtat in beneficialibus. fo.cxxxviij.col.iiij.
Exceptio excipientē non releuās nō eſt admittenda. fo.xxxvi.col.ij.
Excōmunicatio nō tranſit in ſucceſſorē. folio lxxxij.col.ij.
Excōicatio ē medicinalis. cxcviij.co.ij.
Excommunicato participans an peccet mortaliter. fol'.cxciij.col.ij.
Excōmunicatio apertiſſimis probet documentis. fo.cxciiij.col.i.
Excōmunicatio non tollitur ſine abſolutione. fo.cxcvij.col.iij.
Excommunicatio canonis a quo poteſt ſolui. fo.clxxx.col.ij.
Excōmunicat⁹ clericus an teneatur ad horas. fo.clxv.col.iij.
Excōmunicatus publice quis dicatur. folio clxxxv.col.ij.
Excōmunicatus notorie eijciatur ab eccleſia. fo.clxviij.col.iiij.
Excōicatus eſt excōmunicato ſcribens. folio xxxv.col.i.
Excōicatus ad eccleſiā fugiēs an gaudeat imunitate. fo.cxcvi.co.iij.
Excōmunicatus ſcienter admiſſus viciat electionem. fo.cxcij.col.iij.
Excōmunicatus ē minori excōmunicatione litteras vel nunciū excōmunicato mittens. fo.xxxv.col.i.
Excōmunicatū ante denunciationē vitare nō tenemur. fo.cxcvi.col.iij.
Excōmunicatū an indiſtincte vitare teneamur. fo.clxxxv.col.ij.
Excōmunicatum in vno loco teneor ne vitare in alio loco? fo.cxciij.co.iiij.
Excōmunicati denunciati an ſint ſemꝑ vitandi. fo.cxcij.col.iiij.
Excōmunicati/ ſunt ab eccleſia eijciendi. fo.cxcvi.col.iij.
Executio ſententie an poſſit fieri ſine citatione. fo.cxij.col.i.
Executores pape non artātur ſemeſtri tempore. fo.lxxxvi.col.ij.
Exempla preſentia cauere premonent a futuris. fo.xlvi.col.ij.
Exempti non tenentur preſtare obediētie iuramētū epo dioceſano. xlix.co.ij
Exēpti ſunt in dyoceſi/ lꝫ non ſint de dioceſi. fo.clvij.col.i.
Exēpti in quibuſdā ſubſunt ordinarijs folio clvij.col.ij.
Exemptorū ꝑrimus ſuperior eſt papa. folio lxviij.col.iiij.
Exēptoꝝ ꝑlat⁹ eſt papa.fo.xlviij.col.iij.
Exhibere quid eſt. fo.cxxxvij.col.iij.
Expenſe cibariorum veniunt in expenſis. fo.cxxviij.col.iiij.
Expenſarū condemnationem patitur q̄ calumnioſe litigat. fo.cxxviij.col.ij.
Expenſarum condemnationē euitat litigans qui pro eo habuit cōmunē opinionem. fol'.liij.col.ij.
Expenſaꝝ cōdemnatio ſi omittatur/ an poſſit victor appellare.fo.cxxix.co.iiij
Experientia ſupplet litteraturam. folio cxlvij.col.i.
Expreſſum in lege dicit/ q̄d eius mente colligitur. fo.xlvi.col.iij.
Extenſio fit in penalib⁹ ex rōnis identitate. fo.cxciiij.col.iij.
Extrauagans an tollat conſtitutionē in corpore iuris clauſam. fo.ij.col.iiij.
Extrauagātis efficacia. fo.li.col.iiij.

Faber proximus ſcholis poteſt inde expelli. fo.lix.col.iiij.
Fabros a ſtudijs iudex ꝑpellere debet. folio lix.col.iiij.
Fabrica quid ſit. fo.xlix.col.iij
Fabrice redditus ꝑ quos percipi debēt. folio xlix.col.iiij.

Fabrice indigēti reparatione applicari poſſunt/que pauperibꝰ in genere relicta ſunt. fo.xlix.col.iiij.
Facta fallūt pitiſſimos.xcviij.co.iiij.i fi.
Falcidia poteſt inhiberi per teſtatorem. folio cxcix.col.iij.
Familia ē p dñm corrigēda. lxi.col.iiij.
Felicem fuiſſe eſt infeliciſſimū genus infortunij. fo.lvij.col.iij.
Femia nō ē capax regni frācie.vij.co.iiij
Feminas oſculari non debent religioſi. folio fo.clxxvij.co.i.in pn̄.
Fermenti modicū totam maſſam vitiabit. fo.ciiij.col.iij.
Feſta non ſunt in comeſſationibus celebranda. fo.clxxiiij.col.iij.
Feudum non poteſt tollere princeps ſine cauſa. fo.xxvij.col.ij.
Feudū q̄re dicitur francū. fo.iij.col.ij.
Feuda p̄ncipatuū nō diuidūt. vi.co.iij.
Feudalia non veniunt in generali donatione. fo.cc.col.i.
Fides chriſtiana per litteratos valde iuuatur. fo.lxix.col.ij.
Fides plena ⁊ ſemiplena. lxxv.col.iij.
Fides i ſola ꝟgine remāſit. xxij.col.i.
Fidei in articulis quilibet errans an ſit hereticus. fo.xvij.col.i.
Filia eſt a patre dotanda. fo.viij.col.iij.
Filia non ſuccedit in regno francie/ nec natus ex ea. fo.viij.col.i.
Filia de rebus nubat dotata paternis. folio viij.col.iij.
Filiꝰ ſcd̄o genitus excludit nepotem ex primogenito a ſucceſſione regni. folio cxlvij.co.iiij.in fi.
Filius ſpurius preſumitur per fraudez habuiſſe quicquid patris penes eum reperitur. fo.clxxxix.col.iij.
Filiꝰ natꝰ ante adeptā regalē dignitatē patris an poſſit in regno ſuccedere. folio cxlviij.col.ij.
Filius ex ludo patrē peculiotenus obligat. fo.clxxv.col.ij.
Filiꝰ añ adeptionē regni genitꝰ an p̄feratur geito poſt regnū adeptū. vij.co.i.
Filio ſpurio relinquere nō eſt valde tutum quo ad deum. fo.clxxxix.co.iij.
Filio ſpurio pro alimentis poteſt pater legare. fo.clxxxix.col.i.
Filij naturales qui proprie dicantur. folio clxxxvij.col.ij.
Filij nati ex clericis in minoribꝰ ꝯſtitutꝫ bñficiatꝫ tñ/an ꝑ ſubſequēs matrimoniū legitimari poſſint. clxxxvij.co.iiij
Filij ſacerdotum an ſint ſerui eccleſie. folio clxxxiij.col.iiij.
Firmarius beneficij an poſſit preſentare. fol.ciij.col.i.
Fiſco ſunt obligata bona cōductoris vectigalium. fo.xij.col.ij.
Forma eligendi eſt de iure poſitiuo. folio xlviij.col.i.
Fornicationē fugiāt laici ſub pena mortalis peccati. fo.cxc.col.ij.
Fornicator notorius eſt quandoq̄ vitādus. fo.cxciij.col.i.
Fornicator notorius non poteſt eſſe officialis. fo.clxxxi.col.iij.
Fornicatores notorij nō pn̄t in ep̄os ꝓmoueri. fo.clxxxi.co.ij.
Forū in loco ſtudij an ſortiatur ſcholaris. fol.xcij.col.iiij.
Fori priuilegio non renūciat exemptus ſine papa. fo.cxi.co.i.
Fori priuilegium perdit vagabundus. folio clxviii.col.iij.
Francie rex ſuperiorem non recognoſcit. fo.ii.co.ij.
Francie reges/regnū francie iuſto titulo et ſine recognitione cuiuſq̄ ſuperioris in temporalibus poſſederunt / et poſſident. fo.ii.col.iiij.
Francie regnum nō comprehendit delphinatum. fo.vi.co.i.
Franci vn̄ dicti ſunt. fo.iii.col.i.
Franci nulli vnq̄ fuerunt ſubiecti i tēporalibus imperatori. fo.ii.co.ij.
Francigene peccant ſm aliquos doctores denegando imperatori ſuperioritatem. fo.ii.col.iiij.
Fratres minores/carmelite et auguſtinenſes que priuilegia habent. folio xlix.col.iij.
Frequētia auget delictū. clxxiii.co.iij.
Fructus eccl'aſtici acq̄ſiti in regno frācie trāſmittūt ad heredes.clviij.co.ij.
Fructꝰ p̄mi anni an debeant ex bñficijs ex pmutatione vacātibꝰ. cliiij.col.iiij.
Fructus ꝓuenientes ex ſtudio et ſcien=

tia. fo.xc.col.iiij.
Fructus tenetur beneficiatus reſtituere qui ſine cauſa rõnabili omiſit officium dicere. fo.clxv.col.i.
Fructus bñficij p̄lati decedētis ad quē pertinet. fo.clviij.co.i.
Fructus pro deportu an poſſint percipi licite. fo.clij.col.iij.
Fundamentũ vbi nõ eſt/nichil edificari poteſt. fo.xlij.col.i.
Furtum pro vna gallina vł vno ouo cõmittitur.nec in deo q̄ntitas diſtinguit. folio xxxix.col.i.

Generalia cõcilia celebrare ſpectat ad ſummũ põtificē. fo.xvij.col.iiij.
Generaliter allegare.l.vel.c.ſufficit. folio cxxiiij.col.iij.
Gladij ſpiritualis poteſtas vbi eſt fundata. fo.xxi.col.iij.
Gloria oēs incēdit ad ſtudia. xij.co.iiij.
Gloſarum diuerſitas quãdoq3 textũ obtenebrat. fo.liij.col.i.
Gradus/numerus beneficiorum/et qualitates eorũ exprimi debent in nominationibus. fo.xciiij.col.ij.
Gradu carētes ſiue non graduati/dicũtur eſſe de ſuppoſitis vniuerſitatis. folio lxxxix.col.ij.
Graduatus in vna vniuerſitate ab alia nominari nequit. fo.xcij.col.iij.
Graduatus an debeat per prelatuz examinari. fo.xciiij.col.iij.
Graduato tertia prebenda debetur ſi probet q̄ epiſcopus duas iure ordinario contulit. fo.lxxiij.col.iiij.
Graduato prefertur apoſtolicus quando concurrunt. fo.lxv.col.i.
Gratia in forma pauperum ⁊ nouatio in aliquibus equiparãtur. lxxvi.col.iiij.
Gratia anteferri deſtructa cuius erit bñficium. fo.lviij.col.i.
Grē bñficiales non extēdunt ad bñficia ex cã p̄mutatiõis vacãtia. xcvij.co.iiij
Gratie expectatiue et reſeruatiões multa p̄ducunt incõmoda. fo.x.col.ij.
Grē expectatiue nõ poſſunt dari a legato pape. fo.lxxxiij.col.iiij.
Gratie expectatiue multa pariunt incõuenientia. fol.liiij.col.ij.
Gratie expectatiue dãnantur per pragmaticam. fo.lxi.col.ij.
Gregorius primus dictus eſt magnus propter plura que in eo fuerunt. folio lxxxv.co.ij.in fi.
Gregorius verba quedã addidit in canone miſſe. fo.lxxxv.col.iij.
Gregorij doctoris eccleſie laudes. folio lxxxv.col.iij.
Grex totus inficitur a ſola oue morbida. fo.ciiij.co.iij.
Guerra computatur inter caſus fortuitos. fo.xix.co.ij.
Guerre fugiende ſunt. fo.xix.co.i.

Habere eſt cum effectu habere. folio lxxvij.col.ij.
Habit⁹ nõ facit bñficiatũ. clxviij.co.ij.
Hereſes extirpant̄ p cõcilia. xx.co.iij.
Hereſiarche duo cõbuſti. fo.xvij.co.iij.
Hereticus an ſit qui errat in fide. folio xvij.co.i.
Heretici et iudei an poſſint ab eccl'ia extrahi. fo.cxcvi.co.iiij.
Hieronimi opinio fuit prelata concilio. folio xxij.col.ij.
Hylarē ſuitorē diligit de⁹. fo.clxi.co.i.
Homo quẽadmodum cõſiſtit ex anima et corpore:ita lex ex verbis et mēte ſeu ratione. fo.xlvi.co.ij.
Homines dici non debent prorſus ignari. fo.xcix.co.iij.
Honorat̄ multũ ab hoīb⁹ q̄ in legib⁹ et medicina eſt perit⁹. fo.lxxiiij.co.iij.
Honor alit artes. fo.xij.col.iiij.
Honores non tantũ appeterētur ſi onera ſentirentur. fo.ix.col.iij.
Hore tēpore interdicti vbi ſunt dicende. folio clx.col.i.
Hore virginis et vigilie an ſint de neceſſitate. clx.col.ij.
Hore oēs q̄nq3 ſiml'dici p̄nt. clix.co.iiij.
Hore ſunt dicende ſm digniorem prebēdam. folio.clxvi.col.i.
Hore omes poſſunt ſimul pſolui de mane ratione ſtudij. fol.clix.col.iiij.
Hore canonice in duobus caſibus ſunt de precepto. fo.clxv.col.i.
Hore ſunt v̄baliter dicēde. fo.clxi.col.i.
Hore omiſſe an d̄beãt redici. clxvij.co.ij.

Hore ꝗlit ſūt dicēde. fo.clxvij.co.i.
Hore dicātur ꝑ bñficiatū etiā in minoribus conſtitutum. fo.clxvi.co.iij.
Horarū obligatio ꝑ hoiem remitti non poteſt. fo.clxvi.col.iij.
Horas canonicas an teneat bñficiat⁹ dicere ſm vſum ſui beneficij vel dyoceſis. fo.clxvi.co.i.
Hoſpes in hoſpitio dānū paſſus contra quem aget. fo.lxij.col.i.
Hoſpitale gaudet Imūitate. clxxi.co.ij.
Hoſpitale an poſſit ꝑmutari cum beneficio. fo.xcvi.co.i.
Hoſpitale leſum reſtituit in integrum. folio clxxi.col.ij.
Hoſpitaliū fructus non ſunt decimales folio cliiij.col.ij.
Hoſpitalia an veniant appellatione beneficiorum. fo.lxxxiij.col.ij.
Hoſpitalitas eſt per beneficiatos tenenda. fo.xij.col.i.
Hoſtilitas impedit curſum preſcriptionis. fo.cxxxiiij.co.iiij.

Iacobus fuit ep̄s eccl'e hieroſolimitane fo.xliiij.co.ij.
Ignorātia ꝓbabilis excuſat a ſurreptione. fo.cxliij.col.iiij.
Ignorantiā iuſtā habet/qui alteri ſuccedit. fo.cxxviij.co.i.
Illegitimi dicuntur quodāmodo infames. fo.cxlvij.co.iij.
Illegitimi non poſſunt eſſe cardinales. folio cxlvij.co.iij.
Imagines hoim poti⁹ ꝗ̄ hoies debēt dici ꝗ̄ prorſus ſunt ignari. xcix.co.iij.
Immunitas eccl'e extendit vſq̄ ad.xl. vel.xxx.paſſus. fo.clxviij.co.iij.
Immunitas eccl'e a pena corꝑali tuet. folio cxcvij.co.i.
Immunitatē prebet porticus eccleſie. folio clxxvij.col.iij.
Immunitate gaudet ꝗ ad corp⁹ xp̄i ꝯfugit dū portat in via. clxi.col.iij.
Impedimētū ꝑ ꝗd ꝓbat. cxxxvi.co.iij.
Impator hꝫ ꝑuilegiū a papa vt poſſit i ꝗlibet eccl'a alamanie facē recipi vnū canonicum. fo.lxxxiiij.co.iiij.
Imperator theodoſius fuit a btō Ambroſio excōicatus. fo.cciij.co.iij.
Imperator eſt de numero ſenatorum. folio. cxlvi.co.ij.
Impiū ꝗre fuit cōſtitutū. fo.iij.col.iiij.
Impium non ledit donando deo ꝗ omnia dedit. fo.xiij.col.iiij.
Impium a grecis in francos tranſlatū fuit. fo.iiij.col.ij.
Imperium romanoꝝ in ꝑncipio forte/ſ fine debile. fo.ij.co.iij.
Impoſſibile cenſet qḋ ꝑ diſpenſationē fieri poteſt. fo.lvi.col.i.
In/notat intrinſitatē. clxxvij.co.iij.
Indigene an ꝑferāt alieīgenis. x.co.iij
Indigene ſunt alienigenis preferendi. folio lxxx.col.iij.
Indignum ſciēter promouens peccat. folio x.col.ij.
Indoles ꝗd ſit fo.xiij.co.ij.
Indulgētiam decē dierū lucrat: ꝗ ꝓ rege francie precatur. fo.iiij.col.ij.
Infamia qualiter ꝓbat clxxxiiij.co.i.
Infamis efficitur de ſymonia condemnatus. fo.xxxiiij.col.iij.
Infames ꝗlit ſt puniēdi. clxxxiiij.co.ij
Infans neſcit ꝗd facit. lix.col.iij.
Ingeniū exercet ꝑ duo. lviij.col.iij.
Iniurie ſatiſfactionē nō tenet quis remittere. fo.liiij.co.iiij.
Iniurie nō debent naſci vnde iura naſcuntur. fo.xli.col.iij.
Inꝗlin⁹ p̄t dimittere domū ꝯductā ꝑ peſtē ſuꝑuenientem. xix.col.ij.
Inſinuatio qualiter fiet/ſi collator latitet. fo.lxxxi.co.iij.
Inſinuatio ꝗb⁹ fieri dꝫ. lxxxij.co.iiij.
Inſinuationis tp̄s nō attendit: ſed tp̄s date nominatiōis. xciiij.co.i.i fi.
Inſtantia an ꝑimat ꝑ triēniū de iure canonico. fo.cxij.col.iiij.
Inſtantia cauſe an ꝑeat per trieniuin. folio cxij.col.iiij.
Inſtare quid ſignat. fo.ccij.co.iiij.
Inſtitutio fieri non poteſt ſpreto patrono. fo.lxviij.col.ij.
Inſtrumentum an debeat incipi ꝑinuocationē diuini nois. fo.xxviij.co.ij.
Inſtrumentū cōfirmans an faciat plenam fidem de inſtrumento narrato. folio xxi.col.ij.
Inſtrumēti ſolēnitas ſeruetur ſm con=

ſuetudinem. fo.cci.col.iij.
Interdictum qualiter fertur i pſonas. folio cxciij.col.iij.
Interdictum cõtra quos eſt proferẽdũ. folio cxcv.co.iij.
Interdictum retinende ex ſollet caſui ſaiſine ⁊ nouitatis. xxxvi.col.i.
Interdictum violans non ſemp eſt irre gularis. cxcv.col.ij.
Interdicti pena punitur vnus ꝑ alio. folio cxcvi.co.i.
Interdicti nolatim q̃ dñr. cxciiij.co.ij.
Interdicto nichil addit publicatio. Folio cxciij.co.ij.
Interdicta ſũt mltiplicia cxcv.col.ij.
Interp̃tatio i bñficialib⁹ dꝫ fieri ſtrictiſ ſima. fo.xc.col.iij.
Interp̃tatio inferioris nõ ligat ſuperio rem. folio.c.col.ij.
Interpretatio vulgaris eſt attẽdenda. folio iij.col.ij.
Interpriſie eſt vulgare gallicorum. Folio. x.col.ij.
Inueſtitura pluribus modis ſumitur. folio cl.col.iiij.
Ioculatores ꝓmoueri non poſſunt. Folio clxxiiij.col.ij.
Iohãnes papa.xxiij.fuit ꝓpter ſymoni ani depoſitus. fo.cliij.co.iij.
Iohãnes parui ꝓpõem ſolẽnẽ fecit pariſi⁹ corã rege ꝓ iuſtificatõe ducꝫ burgundie de morte ducis Aurelianẽſis. folio xx.col.iiij.
Irregularitas nõ incurritur / niſi exprimatur. fo.clxix.co.iiij.
Italia eſt dña ⁊ p̃nceps olim ꝓuinciarũ folio xx.col.ij.
Italia varia habuit nolã. xx.co.ij.
Iuda mortuo facta ẽ electio. xliij.co.i.
Iudei et heretici an poſſint ab eccl'ia extrahi. fo.cxcvi.col.iiij.
Iudex ſcl'aris p̃t licite qñqꝫ delinquentẽ ab eccl'ia extrahere. cxcvij.co.ij.
Iudex capitalit puniť q̃ ſnlaꝫ capitalẽ p⁹ appellatõeꝫ execut⁹ ẽ. cxxvij.co.iij
Iudex an poſſit pro labore aliq̃d exigere. fo.xxxix.co.i.
Iudex a quo an poſſit exequi ſententiã elapſo tempore ad appellationem ꝓſequendam. fo.cxiij.col.i.
Iudex bonus laborare debet ad ſopiendũ lites. fo.liiij.col.iij.
Iudex eccl'iaſticus in materia pcti ꝓcedit cõtra oẽs. fo.cxli.col.ij.
Iudex nõ tenetur ſequi cõmunem opinionem. fo.liij.col.iij.
Iudex an poſſit partes ad concordiam cogere. fo.cxxiij.co.iiij.
Iudex arbitratur quando pene ſunt varie. fo.clxxxiiij.col.iij.
Iudex in expẽſis non petitis cõdẽnare nõ tenetur. fo.cxxx.co.ij.
Iudex ordinarius eſculẽtũ recipere nõ debet. fo.xxxix.co.ij.
Iudicis auctoritas a peccato excuſat. folio cxxxi.col.iiij.
Iudicis cõminatio ſi infert iuſtũ metũ poteſt ab ea appellari. cxvij.co.iiij.
Iudicis excecant oculos data munera multi. fo.xxxix.co.iij.
Iudicis precepta an habeant vim ſententie. fo.cxxvi.col.i.
Iudices excecãť p mũera. xxxix.co.iij.
Iudices mercari ñ debẽt. clxxvi.co.ij.
Iudicio q̃ſi ꝯhiť. fo.cxcviij.co.iij.
Iudicia p ſolos ſapientes terminãtur. folio lxix.col.iij.
Iudiciorum locus debet eſſe tutus. Folio cxx.col.iiij.
Iunior in deliberãdo primus loqui debet. fo.xxi.col.ij.
Iuramentum regis in coronatione. Folio xiij.col.iiij.
Iuramtũ obedičtie nõ teneť exẽpti ep̃o dyoceſano p̃ſtare. xlix.col.ij.
Iuramẽtũ cardinaliũ. fo.xxx.co.iij.
Iuramentũ ⁊ ſimplex loquela non differunt quo ad deum. xxx.co.iiij.
Iuramentum quandoqꝫ facit plenam fidem. fo.cxx.co.ij.
Iuramentũ pape p̃ſtandũ in ſui aſſumptione. folio.xxvij.co.ij.
Iuramentum eſt de ſubſtantia electionis. fo.xxix.col.iiij.
Iuramentum contra legem factum an obliget iurantem. fo.clxx.co.ij.
Iuramenti ab electoribus preſtandi q̃lis eſt forma. fo.xxx.co.ij.
Iuramenta per inferiores ſuperiorib⁹ preſtanda. fo.xlix.co.ij.

-

Jurans an ſemper debeat euangelia tā gere. fol.o.xxx.col.ij.
Jurans ſuum nō eſſe ⁊ iuret et ſibi cōmune non eſſe. fo.lxuij.col.ij.
Jus accreſcendi nō habet locū in quaſi contractibus. fo.clxxiij.col.ij.
Jus bñficiale pſonale eſt / nec perſonaʒ tranſgreditur. fo.cxxxiij.col.ij.
Jus ciuile poteſt legi in curia romana: ſed nō pariſius. fo.xlix.col.i.
Jus patronatꝰ ē de foro eccl'ie xiij.co.ij
Juris beneficiuʒ nemini eſt auferendū. folio clxxvij.col.ij.
Juris cōmunis appellatione nō veniūt decreta baſilienſia ſtricte capiēdo / nec etiā extrauagans fo.xlvi.col.iiij.
Juris dilationes hodie de ſtilo cōmuni non ſeruātur: ſed arbitrio iudicis preſiguntur. fo.xix.col.i.
Jure ſuo priuatur quis quandoꝗ ſine culpa. fo.xlvij.col.iij.
Jura per ſubauditiones ſunt ſaluanda folio cxl.col.iij.
Juriſditio perpetuatur per citationem folio cxxxvij.col.ij.
Juriſditionis ꝓrogatio locū nō habʒ in cā appellationis. fo.cxvij.col.ij.
Juſticia perfectiſſima eſt omnium virtutum. fo.liij.col.i.
Juſticia ſi denegetur appellari poteſt. folio cxiiij.col.iiij.
Juſticia ſine ꝑſonarū acceptione eſt miniſtranda. clxiij.col.ij.
Juſticie cōmendatio. fo.ix.col.ij.
Juſticie dotes. fo.liij.col.i.
Juſticie laudes. fo.cviij.col.ij.
Juuenes dociliores ſunt ꝙ ſenes. folio lviij.col.ij.
Karoli nomē dempto nomine ludouici in frācie regibus ſuper cetera viguit.glo.in ℣.karolus. fo.ij.col.i.
Labori merces conſtituatur. folio xl.col.i.
Lathomus diuerſo nomine vocatur. folio xxiiij.col.i.
Laudes iuſticie plures cognouimꝰ eſſe folio liij.col.i.
Laicus poteſt ꝯſtitui ꝓcurator ad bñficiū acceptandum. fo.lxxxi.col.i.
Laici iuriſte pñt ꝯcilio itereſſe xv.co.ij.
Laici quandoꝗ poteſtatem habent in clericos. fo.xviij.col.iij.
Laici matricularij hodie habent onus fabrice et percipiunt ipſius redditus. folio xlix.col.iiij.
Legatarius tempore mortis debet eſſe capax. fo.lxxvi.col.iij.
Legatū nō vitiatꝛ ex falſa cā lxiij.col.ij.
Legatus etiā de latere nō pōt hodie bñficia reſeruare. fo.xcix.col.iiij.
Legatꝰ de latere poteſt ordinarios preuenire. fo.lxv.col.ij.
Legatus in ꝓuīcia ſibi decreta pōt facere ꝯciliū ꝓuinciale. fo.xv.col.ij.
Legatus pape ſuperiorē non habet / niſi papam. fo.cxix.col.iij.
Legatꝰ de latere ꝑuiā appellatōis ⁊ ſimplicis querele pōt adiri. cxvi.col.i.
Legatꝰ hʒ iuriſditionē ordinariā in prouincia ſibi decreta. fo.cxi.col.iij.
Legatus de latere an poſſit bñficica deuoluta cōferre. fo.lxxxvij.col.i.
Legati geſta a ꝗ credūtꝛ facta. c.col.i.
Legati motus proprius an tollat ſurreptionem. fo.ci.col.ij.
Legati ptās eſt ꝗſi extraordiaria ⁊ ꝑuidicās ordinarie ptāti. xcv.co.iij.l.fi.
Legato de latere currit tempus ſemeſtre. fo.lxxxvi.col.iij.
Legatum ſe dicenti an ſit credendum. folio cxcviij.col.i.
Legatoꝝ ptās eſt reſtrigēda. ci.col.i.
Legitimatio ſimplex non comprehēdit caſus mixtos. fo.clxxxi.col.i.
Leproſus pſbyter ꝓpter ſcādalum pōt remoueri. fo.xlvij.col.iiij.
Lex an debeat ſcribi de neceſſitate. folio cci.col.ij.
Lex ex ℣bis ⁊ mēte ꝯſiſtit. xlvi.col.ij.
Lex mature fieri debet. fo.vi.col.ij.
Lex nō eſt fruſtra ponēda fo.iij.col.iij.
Lex poſitiua an obliget ad peccatum. folio xiiij.col.ij.
Lex reſtringitur ⁊ ampliatur per ipſius rationem. fo.cxl.col.ij.
Legis qualitates. fo.xiiij.col.ij.
Legi dioceſane nō ſubijciūtꝛ curā non habentes. fo.xv.col.iiij.
Leges regiſtrētꝛ cū die ⁊ āno cci.col.iiij
Leges debēt eē clare. fo.lxxxix.col.iij.

Leges quare facte ſunt. fo.v.col.i.
Leges pariſiꝰ nō debēt legi. xlix.col.i.
Legibus ſolutus nō eſt papa q̄tum ad dei iudicium. fo.xliij.col.iiij.
Legibus ſtandū eſt quādo canones cōtrariū non ſtatuūt. clxxxviij.col.iij.
Legalis ſcientie ſubiectū dicitur homo dirigibilis in bonū ⁊ equum ⁊ bonum commune. fo.lxxiiij.col.ij.in fi.
Legiſlatoris ſtudium. fo.xx.col.iiij.
Legiſte ⁊ medici valde honorantur. folio lxxiiij.col.iij.
Libere q̄liter accipiatur. fo.xxxiiij.col.i.
Libertas oīmoda an debeat interuenire in electione. fo.xxxv.col.iij.
Libertꝰ pōt eſſe miles. fo.xij.col.iiij.
Libra auri fit ex.lxxij.aureis clvi.co.iij
Libri filio dati non ſunt cum fratribus conferendi. fo.lxxij.col.iiij.
Licentia poteſt dari dupliciter ſtudentibus. fo.xcix.col.i.
Licentiatus in artibus eſt capax nominationis. fo.lxxv.col.i.
Licētiati in artibus an ſint capaces nominationum. fo.lxxix.col.iiij.
Lingue diuerſe ſunt pariſius explanande. folio.viij.col.iiij.
Litis ꝯteſtatio ꝑ q̄d fit. cxxiiij.col.iij.
Lites ſunt fugiende. fo.cix.col.ij.
Lites ſunt ſopiende. fo.liiij.col.iij.
Litium ſumptus magni ſunt / et euentus dubiū. fo.cix.col.i.
Litigioſam rem nō facit motio litis perſonalis. fo.cxxxvij.col.i.
Litigioſi vitiū eſt perſonale et nō reale. folio cxxxviij.col.i.
Litigioſi fatigāt paupes. lviij.col.iiij.
Litteris epiſcopi ſigillo ſigillatis an ſit credendum. fo.cxcviij.col.ij.
Litteris epiſcopi non creditur in preiudicium alterius. fo.cci.col.i.
Litteris epiſcopi nō creditur ꝯtra impetrantem aplicum. fo.cxcviij.col.iij.
Litteras vel nuncium mittens excōicato/excōicatus eſt. fo.xxxv.col.i.
Locus eſt in inſtrumento ponendus. folio cci.col.ij.
Locus non eſt de ſubſtantia electionis. folio xxix.col.iij.
Locus ſanctus eſt in quo deus per ſuā gratiam habitat. fo.iij.col.iiij.
Locus tutꝰ petēdus eſt. fo.xix.col.i.
Loquela dꝫ eſſe ꝯſiderata. clix.col.ij.
Ludus omnis an ſit prohibitus clericis. fo.clxxiiij.col.iij.
Ludus q̄n̄qꝫ licitus eſt. fo.clxxv.col.i.
Ludum reſpiciēs ſi pecuniam mutuet / non repetit. fo.clxxv.col.iij.
Ludū tenēs an habeat actionē ꝓ furto in domo ſua facto. fo.clxxvi.col.i.
Ludo acquiſitum an ſit reſtituendum. folio clxxv.col.ij.
Ludi q̄dā ꝑmiſſi ſunt. clxxiiij.col.iiij.
Ludenti mutuans an poſſit repetere. folio clxxv.col.iij.
Luſor publicus ſi eſt clericus infamia notatur. fo.clxxv.col.iij.
Ludouici nomen ſuper cetera viguit in regibus francie. gloſ.in ver.karolus. folio ij.col.i.
Ludouici ſancti ordinatio circa excommunicatos. fo.cxcvij.col.ij.
Lugdunenſi concilio interfuit thomas de acquino/propter ſuam eminentem ſcientiam. fo.xiiij.col.iiij.
Magiſtri ⁊ doctores quandoqꝫ differunt. fo.lxxiiij.col.i.
Magiſtros cōtēptibiles facit magiſtrorū inutilium turba. fo.xcix.col.iij.
Malicia inuenit oīa. fo.cviij.col.iij.
Mandatum apoſtolicū et nominatio in quo differunt. fo.lxxxiij.col.i.
Mandatum morte mandantis expirat. folio c.col.ij.
Mandatum pape intelligitur factū ſm̄ ius. fo.cxl.col.iiij.
Mandatum ſpeciale requiritur ad acceptādum beneficiū in vim gradus aut nominationis. fo.lxxx.col.iij.
Mandati aplici preſentatio facta ordinario/quādoqꝫ ſtatim ligat manus ordinariū/q̄n̄qꝫ non. fo.ci.col.iij.
Manus regie appoſitio nō tollit poſſeſſionem. fo.cij.col.iiij.
Manu regia ius olim reddebatur. folio cxvij.col.iij.
Martini q̄nti declaratio. xviij.co.iiij.
Maſculinum non ſemper concipit femininum. fo.xxviij.col.iij.
Matrimoniū ſpirituale inter eccleſiā et

pꝛelatū initiatur per electionē: firmatur per confirmationē / ꝛ cōſummatur per ꝯſecrationem. fo.xliij.col.iij.
Matrimonium omnes maculas tollit. folio vij.col.ij.
Matrimoniū ſubſequēs an legitimet ex ꝗcūqꝫ coitu genitos. clxxxviij.col.ij.
Matrimoniū et teſtamentū contra iuramentum valent. fo.xxxi.col.ij.
Mr̄imoniū tenet lꝫ mulier nō certificata de morte mariti ꝯtrahat / ſi in veritate erat mortuus. fo.lxv.col.iij.
Matrimonium debet habere cōſenſum liberum. fo.xxxv.col.ij.
Matrimoniū etiā per vim contractū aliquando tenet. fo.xxxv.col.iij.
Maxime qualiter accipit. fo.v.col.iiij.
Medicina an ſit alijs dignioꝛ. Folio lxxiiij.col.iij.
Medicina habet pꝛo ſubiecto hominem egrotum. fo.lxxiiij.col.ij.
Medic⁹ eſt capax nolatōis cxlvij.co.iij.
Medici nūcupant iuriſperitos boues et aſinos. fo.lxxiiij.col.iiij.in pꝛin.
Medici ꝛ legiſte ſunt i maximo honoꝛe. folio lxxiiij.col.iij.
Medicos iuriſperiti appellant obſtetrices. fo.lxxiiij.col.iij.
Membrum vnū alterius officio nō fungatur. fo.lix.col.iij.
Mēbra coꝛpoꝛis naturalis diſtincta habent officia. fo.liij.col.i.
Mendicantes que priuilegia habent. folio xlix.col.iij.
Mercatores vix poſſunt eſſe ſine peccato. fo.clxxvi.col.i.
Meretriciū eſt dānatū. fo.cxc.col.ij.
Meretrici aut concubine nichil pōt clericus dare. fo.clxxxviij.col.iiij.
Metropolitan⁹ vñ dicit. fo.lxix.col.i.
Metus adhibitus per familiares alicuius domini / an preſumatur de cōſcientia domini. fo.l.col.iiij.in fi.
Metus minoꝛ excuſat mulieres ꝗ̄ viros. folio.l.col.ij.
Metus quandoqꝫ eſt realis / quandoqꝫ perſonalis. fo.xxxvij.col.ij.
Met⁹ tyrānic⁹ ꝗ̄diu durat. l.col.iiij.
Metum iuſtum īducit terribilis vultus petentis. fo.l.col.iij.
Metu abſens nichil pdit. cxxxv.col.ij.
Militia nō eſt dignitas. fo.xij.col.iiij.
Mine nō ſemp ſunt timēde fo.l.col.iiij.
Minoꝛ.xiiij.annis non pōt habere pbendā eccl'ie cathedralis. fo.cvi.col.i.
Miſſa audiat nichil dicēdo clxi.co.iij.
Miſſa tribus linguis celebrari poteſt. folio clxij.col.iij.
Miſſa qua hoꝛa celebrat. clxij.col.iij.
Miſſe auditio / ꝛ eucariſtie ſuſceptio: an requirātur in electionibus quoꝛūcūqꝫ prelatoꝛum. fo.xxix.col.iij.
Miſſam dicere poſt meridiem non licet. folio clxij.col.iij.
Mobilia precioſa equiparantur immobilibus. fo.clxix.col.ij.
Modificatio ꝗd eſt. fo.lxvi.col.i.
Monachi nō debent leuando cōmatres facere. fo.lxxvi.col.iiij.
Monachi ſtantes in pꝛioꝛatib⁹ qui ſunt extra monaſteriū non ſunt de ꝯuentu monaſterij pncipalis. fo.xxv.col.ij.
Monachoꝛum nomine continet abbas. folio xxv.col.i.
Monaſterium legitimat illegitimos. folio clxxxix.col.ij.
Monaſterij ingreſſus priuat omnibus bonis. fo.cxcix.col.iiij.
Monaſteria an cōpꝛehēdantur in indulgentia decime. fo.cliiij.col.i.
Moneta itelligit de vſuali. clvi.col.ij.
Moneta requirit multa anteqꝫ valeat. folio clvi.col.iij.
Monetam falſificantes ſunt excommunicati. fo.clvi.col.ij.
Monitio iudicialis debet eſſe trina. folio clxxviij.col.iiij.
Moꝛbida ſola pecus inficit oīe pecus. folio ciiij.col.iij.
Moꝛboꝛū experimēta cogūt nos inuenire multas medelas. fo.xvij.col.iij.
Moꝛes pferunt ſciētie. lviij.col.ij.
Moꝛbus de bonis hodie vltima fit queſtio. folio.ix.col.iiij.
Moꝛs an ſit inferenda innocenti ad mādatum pꝛincipis. fo.xxvij.col.i.
Moꝛs euitatur quandoqꝫ ob artis excellentiam. fo.cxlvij.col.ij.
Moꝛs ſi eſt ineuitabilis licꝫ inuaſoꝛem occidere. fo.xix.col.ij.

Motus proprius pape non tollit ius patronorum. fo.xiij.col.iij.
Mox ſtatim ilico verificantur in tempore modico. fo.clxxviij.col.iij.
Mulier a viro nobilitaẛ. lxxv.col.ij.
Mulier in neceſſitate poteſt celebrātem adiuuare. fo.clxxij.col.ij.
Mulier nō vēit appſone viri. xxxij.co.iij.
Mulieres oſculari non licet religioſis. folio clxxvij.col.i.in prin.
Mulieres per minorē metum excuſantur ꝙ̄ viri. fo.l.col.ij.
Multitudo vileſcit. fo.cxlvi.col.iij.
Mundus per doctores et viros litteratos illuminatur. fo.viij.col.iiij.
Munera excecāt iudices. xxxix.co.iij.
Munera recipē p̄iculoſū eſt. xxxix.co.ij.
Munera ſumpta ligant: ideo non accipiantur. fo.xxxix.col.iij.
Murū publicū trāſcēdere vel violare nō licꝫ ſub pena capitꝫ lxxviij.co.iiij.i fi.
Muri quid ꝓprie dicanẛ / ſiue publici / ſiue priuati. fo.lxxviij.col.iiij.
Muri deſtructi an poſſint ſine principe refici. fo.lxxix.col.ij.
Mutus ordinari nō pōt. fo.clx.col.iiij.
Mutuū in ludo factum an poſſit repeti. folio clxxv.col.iiij.
Mutuum ſi prelato ſit factum / an teneatur eccleſia. fo.clxix.col.ij.
NAtionum differētia non eſt apud deum. cxlvi.col.iiij.in prin.
Natura prona eſt ad malū. fo.v.col.i.
Naturales filij qui proprie dicuntur.folio clxxxviij.col.i.
Negligētia eſt mr̄ vicioꝝ. cxliij.col.ij.
Neceſſitas quodlibet iuſtū impedimentum cōprehendit. fo.clxij.col.i.
Nefario q̄liter ſcribaẛ. xxxiiij.col.iiij.
Negocium quando deſinit eſſe integrū. folio lxxxviij.col.ij.
Negocia ſpiritualia ſunt p̄ferenda temporalibus. fo.cix.col.ij.
Negocia ſūt pl'a ꝙ̄ vocabula cxli.co.ij.
Nepos q̄liter accipiẛ. fo.cxlviij.col.i.
Nepos excluditur / excluſo patre. folio cxlviij.col.iij.
Nepotibus beneficia conferre periculoſum eſt. folio.cl.col.ij.
Nicolaus ſanctus fuit in concilio nyceno. folio.xv.col.i.
Nobilis non erubeſcat diſcere a minimis. fo.lviij.col.ij.
Nobiles improprie dicuntur ex vtroꝗ parente. fo.lxxv.col.ij.
Nobiles nō debēt ſuſpendi / nec alia vili pena affici. fo.lxxv.col.ij.
Nobilitas an tranſeat ad liberos ante ipſam natos. fo.vij.col.ij.
Nobilitas an in īfinitum deſcendat ad poſteros. fo.lxxv.col.iij.
Nobilitas patris ad baſtardos non trāſit. folio.cxlvij.col.iij.
Nobilitas ad libos trāſmittiẛ lxxv.co.ij.
Nobilitatis p̄rogatiua. fo.lxxv.col.ij.
Nolatio ⁊ gratia l forma pauperū in aliq̄bus equiparanẛ. fo.lxxvi.col.iiij.
Nolatio inſinuata ep̄o an ſit inſinuāda iterum ſucceſſori. fo.lxxxij.col.ij.
Nomlatio re ītegra an poſſit reuocari. folio xcij.col.i.
Nominatio debite inſinuata ligat manus ordinarij. fo.cxxxi.col.ij.
Nominatio qualiter ſumitur / et an det ius nominato. fo.lx.col.iiij.
Nolatio tria ꝯtinere debet. xcv.col.i.
Nominatio eſt p̄ntanda collatori etiam ſcienti. fo.lxxxi.col.i.
Nominatio an extendatur ad beneficia regularia. fo.lxxxiiij.col.i.
Nominationis inſinuatio an liget ſucceſſorem. fo.lxxxiij.col.iiij.
Nolationis eſt incapax ſcholaris q̄tocunꝙ tempore ſtuduerit niſi ſit graduatus. fo.lxxiij.col.iiij.
Nolatiōis īſinuatio facta poſt quadrageſimā non valet. fo.lxxxiij.col.i.
Nolationē īſinuare alteri ex duobꝰ qui habēt ꝯferre an ſufficiat. lxxxi.col.ij.
Nolationes nō extenduntẛ ad beneficia ſpectātia ad patronorum laicorū preſentationem. fo.xiij.col.iij.
Nominationes quolibet anno ſunt inſinuande. fo.lxxx.col.ij.
Nominationes nō extenduntẛ ad beneficia: niſi ſint ſaltē tria ad collationē conferentis ſpectātia. fo.xc.col.iij.
Nominationes ſunt ſicut gratie expectatiue. folio.xciiij.col.iiij.
Nolationes q̄ tp̄e ꝓcedunẛ. lxxx.col.ij.

Nominationes dare non eſt neceſſitatis. folio.xci.col.iij.
Nominationes ſolis graduatis dande ſunt. fo.lxxxix.col.ij.
Nominationes quo tempore ſunt inſinuande. fo.lxxv.col.iiij.
Nominatiões vniuerſitatũ an dent aliquid iuris. fo.lxi.col.ij.
Nominationes ꝑ alio ſine mādato impetrari poſſunt. fo.lxxx.col.iiij.
Nominationes date ad beneficia intelliguntur de beneficijs ſtatui nominati cõuenientibus. fo.lxxxiiij.col.i.
Nolatus an poſſit petere beneficiū ad ſuperiorē deuolutū. fo.cxcvij.col.ij.
Nominatus quid faciet in caſu refutationis. fo.lxviij.col.iiij.
Nolat⁹ prim⁹ ꝓfertur alijs. xciiij.col.i.
Nolatus eſt graduat⁹. fo.xc.col.ij.
Nominatus an poſſit melius beneficiū optare. fo.xciij.col.ij.
Nominatus an poſſit per epiſcopū examinari. fo.xciiij.col.iij.
Nominatus an poſſit permutare cū incapaci. fo.lxxvij.col.iij.
Nominatus per quid acceptat beneficium. fo.xciij.col.iiij.
Nolatus qđ tēpus habeat ad acceptandū ⁊ petendū beneficiū vacans nō eſt iure cautū: ſed cõſuetudo habet ꝙ intra ſex menſes. fo.xcvij.col.i.
Nolato an ſufficiat a vicario gñali beneficium petere. fo.cij.col.i.
Nominati reddūt fere omnia beneficia litigioſa. fo.lxxxix.col.iiij.
Notarij condemnatio de falſo nō nocet dño inſtrumenti. fo.lxxxix.col.iij.
Notarij principis dicūtur habere dignitatem. fo.cxxi.col.ij.
Notorium debet eſſe notum multitudini. fo.clxxxvi.col.ij.
Notorium an fiat per probationē in iudicio factam. fo.clxxxv.col.iij.
Notorium et publicum efficitur per ſententiam. fo.clxxxv.col.i.
Notoriū quodlibet requirit citationē et ſentētie ꝓlationem. fo.cxliiij.col.i.
Notoriū facti eſt triplex. clxxxvi.co.i.
Notoria crimina prouincie punit archiepiſcopus. fo.clxxxiij.col.iij.
Notus magis preſumitur quis vbi fuit conuerſatus. fo.liiij.col.ij.
Noualia non preſcribit preſcribens decimas. fo.clxxxij.col.iiij.
Nouerca michi nō dicit/patris mei ſpõſa non cognita. fo.cxc.col.iij.
Nūcius nō poteſt citare ſine iudicis cõmiſſione. fo.cxxxvij.col.ij.
Nūdine ⁊ mercata differt. clxxvi.co.ij.
OBedientie iuramētū nō tenet exēpti ꝓſtare epo dioceſano. xlix.col.ij.
Obligari an aliquis poſſit ſub pena excõmunicationis. fo.clxx.col.i.
Obliuio ſepe fallit ēt papā. cc.co.iij.i fi.
Obliuio cadit in papā. fo.xlv.col.ij.
Obſecro pl⁹ eſt ꝙ̄ hortor. fo.vi.col.i.
Obſtetrices appellantur medici per iuriſperitos. fo.lxxiiij.col.iij.
Occidere licet inuaſorem vbi mors eſt ineuitabilis. fo.xix.col.ij.
Oculi iudicū per encenia et dona excecantur. fo.xxxix.col.iij.
Oculi mētis ſint puri. fo.viij.col.ij.
Officialis iuriſditio non reuocatur per epi preſentiam. fo.ciij.col.ij.
Officiales romane curie tria habēt ſpecialia. fo.cxxi.col.iij.
Officiū diuinū eſt duplex. clxvij.col.iij.
Officium turbās diuinum proijciatur. folio clxviij.col.iiij.
Officiū iudicis pōt īplorari ab eo q̄ veri ſimiliter timet offendi. fo.ix.col.i.
Officiū iudicis ſi denegetur/an ab eo licite appelletur. fo.cxiiij.col.iiij.
Officium preſidentis circa reformationem. fo.xvij.col.ij.
Officiū cadens in laicū nō cõprehendit ſub mandato de prouidendo alicui de officio. fo.lxxvi.col.ij.
Officium magni ſcio preſidis eſſe picti. folio xxvij.col.iiij.
Officiū publicum ſeculare non lz alicui per ſe dimittere. fo.cc.col.ij.
Officium reformatoris miſſi ad aliquā prouinciā durat poſt mortem mittentis. fo.xvij.col.ij.
Officia iuriſditionalia nō debent vēdi. folio cli.col.i.
Officia non debent remoueri ante declarationem. fo.cxliij.col.i.

Oſino qualiter accipit. fo.clxxix.co.iiij.
Onus ſentiens ſentiat emolumentum. folio clviij.col.ij.
Opinio ſubtilioꝛ eſt ꝑferēda. liiij.co.ij.
Opinio communis excuſat ab expēſis. folio liiij.col.ij.
Opinio vltima ſequenda eſt/cum gloſa plures recitat. fo.liiij.col.iij.
Opinio cōmunis doctoꝛum tenēda eſt. folio liiij.col.ij.
Opinio cōis excuſat a dolo. liiij.col.ij.
Opinio phanucij in concilio nyceno ꝓlata fuit toti cōcilio. fo.liiij.col.ij.
Opinionū inuētio repꝛobat. liiij.col.ij.
Opiniones varias cum recitat innocentius in apparatu ſuo/ vltimā videtur appꝛobare. fo.liiij.col.iij.
Opinionibus pluribus recitatis que videtur appꝛobari. fo.liiij.col.iij.
Opoꝛtet qd ſignificat. fo.xciiij.col.i.
Oratoꝛes miſſi per papā ad regem karolum. fo.viij.col.ij.
Oratoꝛes regij vt rex ſunt honorandi. folio ccij.col.iij.
Oratoꝛū qualitates. fo.vi.col.i.
Orare meli⁹ eſt ꝙ ſtudere clxvi.col.iiij.
Orō dñica remittit venialia. clxxij.co.i.
Orō ꝑ quē debet poꝛrigi. clxviij.col.i.
Orō vbi debet fieri. fo.clix.col.iij.
Ordinari⁹ nō pōt collectare ſubditos ꝓ ſalariādo aſſeſſoꝛē ſuū. xxxix.col.iij.
Ordinari⁹ credēs ſe delegatū:ſi ꝓcedat vt delegat⁹/nichil agit. fo.lxiij.col.i.
Ordinarij manus ligātur ſi ſuo vicario preſentatio fiat. fo.ci.col.iiij.
Ordinarij ſimplicis appellatione nō venit papa. fo.xcvi.col.iiij.
Ordinarij beneficioꝛum collatoꝛes qui ſunt. fo.xcvi.col.iij.
Ordinat⁹ ſi ꝑdiderit litteras ſue oꝛdinationis quid iuris. fo.cxliij.col.i.
Ordo capitulantium. fo.xxx.col.ij.
Ordines duo fuerunt inter diſcipulos domini. fo.cxlv.col.ij.
Oſcula nulla dabit mulieri religioſus. folio clxxvij.col.i.in prin.
Ouis moꝛbida totum gregem inficit.folio ciiij.col.iij.
PActum de futura ſucceſſione non valet. fo.liiij.col.iij.
Palatia principibus:eccleſie ſacerdotibus cōueniunt. fo.vi.col.ij.
Panis dat canonicis in eccl'ia pariſien. folio clxiij.col.iij.
Papa ꝛ conciliū ſi diſcoꝛdant de loco cōcilij quid iuris. fo.xviij.col.i.
Papa de oī natiōe pōt eligi. cxlvi.co.iij.
Papa eſt ꝓlat⁹ exēptoꝝ. xlviij.col.iij.
Papa an poſſit eē ſimoniac⁹ cliij.co.iij.
Papa nō recipit ptātē ab hoīe/ſꝫ a deo cui⁹ eſt vicarius. fo.xxiij.col.i.
Papa poſſet cōferre beneficia totius oꝛbis/ etiam ſi pꝛelati non ſint negligentes. folio.lxxxix.col.i.
Papa quandoqꝫ pōt deponi ſine culpa. folio xxij.col.ij.
Papa ex iuramēto obligat xxvij.co.iij.
Papa non poteſt facere niſi quod licet. folio xliij.col.i.
Papa ſit potius theologus ꝙ iuriſta.folio lxxv.col.iiij.
Papa ꝛ oꝛdinarius ſi conferunt eodem die:quid iuris. fo.xciij.col.iij.
Papa eſt adminiſtratoꝛ bonoꝝ eccleſie. folio lv.col.iij.
Papa qñqꝫ ꝑfert ꝯcilio. fo.xviij.col.ij.
Papa de arduis non diſponit ſine cardinalibus. fo.cxlvi.col.ij.
Papa per viam ſimplicis querele adiri non poteſt. fo.cxi.col.ij.
Papa ad quid habet tantā poteſtatem. folio xliij.col.iiij.
Papa ſi ſine cauſa cum aliquo diſpenſat: non eſt diſpenſatus quo ad deum tutus. fo.lvi.col.ij.
Papa poteſt peccare. fo.liij.col.iiij.
Papa papatui renūciare pōt. c.col.ij.
Papa in arduis conſiliuꝫ cardinalium habere debet. fo.xviij.col.iiij.
Papa qualiter habet plenitudinem poteſtatis. folio.lvi.col.ij.
Papa ſolus eſt ſuperioꝛ exemptoꝛum. folio cxix.col.iij.
Papa debet eſſe ſpeculum ſanctitatis. folio lxi.col.iij.
Papa hereticus eſt minoꝛ quocunqꝫ catholico. fo.xxi.col.iiij.
Papa nomen eſt ſupꝛeme dignitatis in eccleſia dei:vicarius ſcꝫ chꝛiſti/et ſucceſſoꝛ petri. fo.xxiij.col.iij.

papa ſtatuta concilij limitare poteſt. folio xxiij.col.i.
papa eſt caput generale totius eccleſie folio cxlvi.col.ij.
papa ē de collegio cardialiū cxlvi.co.ij
papa an ſit ſolut⁹ legib⁹. xliij.col.iiij.
papa nichil contra ius ſtatuere debet. folio xliiij.col.i.
papa in quibus dicitur eſſe ſupra concilium. fo.xxiij.col.i.
papa ſemp p̄ſumit̄ ſctūs fo.xli.col.ij.
papa accuſari pōt de notorio crimīe: de quo eſt incorrigibilis et ſcādalizat eccleſiam. fo.xli.col.ij.
papa de q̄b⁹ ꝓprie dicit̄. fo.xxiij.co.iij.
papa non poteſt facere quod libet. folio xliiij.col.i.
papa dꝫ cōcilio obedire in his que tangunt gn̄alē reformationē eccl'ie in capite ⁊ in mēbus. fo.xviij.col.iij.
papa aliquis non reperitur depoſitus ꝓpter ſcelera ſua. fo.xxi.col.iiij.
papa eſt ordinari⁹ oīm. fo.cx.col.iiij.
papa an poſſit accuſari. fo.xli.col.ij.
papa pedes plumeos habere non debet. folio.clxxvij.col.iiij.
papa preſidet concilio generali: et ſine ipſo concilium dicitur corpus acephalum. folio.xviij.col.i.
pape excellentia. fo.xxiij.col.iij.
pape iuramentum quando aſſumitur. folio xxvij.col.ij.
pape ſolum verbū olim faciebat plenā probationem. fo.cc.col.iij.
papā capit obliuio. fo.xlv.col.ij.
pariſius aut rome ſtudentes fruct⁹ beneficiorum ſuorum in abſentia debēt habere. fo.clxxviij.col.iij.
pariſi⁹ leges nō debēt legi. xlix.col.i.
pariſius lingue diuerſe ſunt explanande. folio.viij.col.iiij.
pariſienſe parlamentum quot conſiliarios habet. fo.cciiij.col.ij.
pariſienſis vniuerſitatis priuilegium. folio cxxi.col.iiij.
parlamenti curia non recipit appellationes a grauamine reparabili in diffinitiua. fo.cxviij.col.ij.
parlamenteorum dominorum numerus. folio.cciiij.col.ij.
parrochiam faciunt decem homines. folio clxxxvi.col.ij.
paſſionis xp̄i tpe ī ſola v̾gine maria remanſit fides eccl'ie. fo.xxij.col.i.
paſtor bonus vultū ſui pecoris cognoſcere debet. fo.xi.col.ij.
paſtore languēte grex inſidiatoris dentibus exponitur. fo.lxi.col.iij.
pater filiā dotare tenet̄. fo.viij.col.iij.
patris ſponſa incognita non eſt nouerca. folio.cxc.col.iij.
patri an patrie potius parēdum ſit. folio lx.col.i.
patre excluſo excluditur nepos. folio cxlviij.col.iij.
patrimoniū quid dicit̄. fo.lvij.col.iij.
patronus ſi eſt negligens q̄ð tꝑs hꝫ ſuperior ad ꝓuidendū. lxxxvi.co.iiij.
patronus cleric⁹ quandoqꝫ variare poteſt. fo.lxxxviij.col.iiij.
patroni laici an ſit requirend⁹ aſſenſus in ꝑmutatōe bn̄ficij. fo.xxviij.col.ij.
patrono ſpreto non poteſt fieri inſtitutio. fo.lxviij.co.ij.
patrono laico an papa poſſit derogare per collationem. fo.xiij.col.ij.
patroni quod tempus habēt ad preſentandum. fo.lxxxv.col.iiij.
patroni vbi preſentant tanq̄ ſingulares debent ſimul conuenire in preſentationis actu. fo.xxviij.col.iiij.
patronorū laicoꝝ beneficia ſub nolationibus nō cadunt. fo.xci.col.iiij.
pauperes fatigantur per litigioſos. folio lvij.col.iiij.
pauperes ſi opprimuntur poterit eccleſia cognoſcere. fo.cviij.col.ij.
pauperib⁹ in genere relicta poſſunt applicari fabrice. fo.xlix.col.iiij.
pax ſummope q̄rēda eſt. fo.ix.col.ij.
peccata ſemel dimiſſa an redeāt in reciduantem. fo.clxxxij.col.ij.
peculiotenus patrem obligat filius ex ludo. fo.clxxv.col.ij.
pecunia ſubtili īgenio a barbaris extorquetur. folio.lvij.col.ij.
pecunia ſupplet imperfectum ſcientie. folio xcix.col.ij.
pecuniā dare nō licet ꝓ electiōe vl' alio iure ſp̄uali q̄rendo. fo.xxxi.col.iiij.

Pedes plumbeos et nõ plumeos debet papa habere. fo.clxxvij.col.iiij.
Pena ipſo iure impoſita incipit poſt cõmiſſum delictũ. fo.clxx.col.iij.
Pena vna an tollat alteraʒ clxxxiiij.co.iiij
Pena ſi a lege imponitur cui applicat. folio cxxix.col.i.
Penſio eſt q̃d mere tpale. xcv.col.iiij.
Penſionem ſolũmodo habens ſuper beneficio non dicitur habere aliquã ſpiritualitatem. fo.xcv.col.iiij.
Penſiones poſſunt aliquẽ inhabilitare ad nominationes. fo.xcv.col.iiij.
Permutatio ſi non tenet ex dolo vel culpa pmutantiũ qui eſt in dolo/nõ redibit ad ſuũ beneficiũ. fo.lxxi.col.iij.
Permutatio nõ dr ꝯpleta ãteq̃ȝ habeas meã pbẽdã ⁊ ego tuã cliiij.co.iiij.l pñ.
Permutatio requirit tres perſonas. folio ciiij.col.iij.
Permutatio inhabilis cum habili an teneat. folio.cv.col.i.
Permutatio an impediat ꝓpter inhabilitatẽ cõpermutantiũ. fo.ciiij.col.ij.
Perpetuũ quid dr eſſe. fo.xci.col.ij.
Perſona q̃liter accipit. fo.lxxix.co.iij.
Perſona publica q̃s dicat. cxcvi.col.ij.
Perſone tres ſunt ſummopere fugiẽde. folio clxxvi.col.ij.
Perſonis ſingulis ſingula bñficia ſunt committenda. fo.lv.col.ij.
Peſtis excuſat a comparẽdo in iudicio. folio xx.col.ij.
Peſtis vel mortalitas non excuſat a cõparitione. fo.cxxxv.col.i.
Petitoriũ perdẽs ſi ſuccũbat in poſſeſſorio põt appellare. fo.cxix.col.ij.
Petrus de cunerijs tpalẽ eccle iuriſdictionẽ voluit auferre. fo.v.col.iij.
Petrus inferiores dignitates non vſurpauit. fo.xliiij.col.ij.
Philippus rex francie fuit per papã vrbanum excõicatus. fo.clx.col.ij.
Pileum in capite prohibitum eſt portare clericis beneficium curatum habentibus. fo.clx.col.iiij.in pun.
Pipin⁹ rex fuit l ꝯcilio gñali xiiij.co.iiij
Pius papa ſecundus interfuit concilio baſilien. folio.v.col.i.
Placuit eſt verbum legis promulgatorium. folio.lxxxiiij.col.iij.
Pontificem ſummum deponi poſſe notaui. fo.xxij.col.ij.
Populus omĩs aliquãdo vno peccante incurrit irã dei: qñ hi qui preſunt non corrigunt. fo.liiij.col.i.
Populus ſi nõ conſentit electioni: quid iuris. fo.xlvij.col.ij.
Populi appellatione an veniãt clerici. folio cviij.col.i.
Portionis nomen medietatem importat. fo.clvi.col.iij.in fi.
Poſſeſſio beneficij non põt obtineri ſine canonica inſtitutiõe. fo.cxl.col.iij.
Poſſeſſio pdeceſſoris in bñficio an continuet ad ſucceſſorẽ. fo.cxxxiiij.col.i.
Poſſeſſio vnius non iuuat alium in beneficijs. fo.cxxxiiij.co.iij.
Poſſeſſio nõ tollitur per appoſitionem manus regie. fo.cij.col.iiij.
Poſſeſſio quando dicitur colorata. folio cxxxi.col.iij.
Poſſeſſio in beneficialibus nõ acquirit ſolo animo. fo.cxl.col.i.
Poſſeſſio capi nõ poteſt auctoritate propria. folio.cxxx.col.iij.
Poſſeſſionem iniuſtam pretor non tuetur. fo.ij.col.iij.
Poſſeſſionem capiendi proprια auctoritate non habet quis poteſtatem: lȝ habeat intentionem de iure cõmuni fundatam. fo.cxli.col.iiij.
Poſſeſſor violẽtus q̃s eſt. fo.cxxx.co.iij.
Poſſeſſorio retinẽde agẽs an teneat poſſeſſionẽ colorare. fo.cxlij.col.iij.
Poſſidere pacifice q̃s dicat. xcvi.co.ij.
Poſſum⁹ qđ de iure poſſum⁹ lxiiij.co.i.
Poſtulandi etas. fo.xxvij.col.iiij.
Poſtulari nõ poteſt minor.xxvij.annis folio xxxij.col.iiij.
Poſtulatio eſt duplex. fo.xxvi.co.iij.
Poſtulatio ſolẽnis habere debet ſolẽnitates electionis. fo.xxx.col.i.
Poteſtas abſoluta pape non eſt diſcutiendã. folio.xxiij.col.ij.
Poteſtas gladij ſpiritualis vbi fundatur. folio.xxi.col.iij.
Poteſtas oĩs a deo eſt. fo.ij.col.i.
Poteſtas pape p quos autores tractatur. folio.xxiij.col.ij.

Pragmatica ſanctio an fuerit approbata. fo.iiij.col.iiij.
Pragmatica ſanctio q̃d dr. cciij.co.iiij
Pragmaticã impugnantes impugnãt ius cõmune. fo.cciij.co.i.
Prebẽda ⁊ canonicat⁹ differt. cvij.co.i.
Prebẽda theologalis nõ põt dari alicui: niſi tria in eo cõcurrãt. fo.lxx.col.i.
Prebenda theologalis poteſt dari etiaꝫ bacchalario formato. fo.lxix.col.ij.
Prebẽda theologalis nõ facit turnum. folio lxxij.col.ij.
Prebenda theologalis nõ põt ꝑmutari cũ non theologo. fo.lxxi.col.ij.
Prebẽda ꝑ q̃d dr affecta. fo.c.col.ij.
Prebenda theologalis an perdatur per nõ reſidentiã. fo.lxxij.col.i.
Prebendã eccl'ie cathedralis nõ põt habere minor.xiiij.annis. fo.cvi.col.i.
Prebendã theologalẽ habens/ſi ſcdam aſſequat̃ ſimilẽ: an vacet prior lxx.co.ij
Prebende cathedralis eccl'ie ſunt aliis digniores. fo.lxiiij.co.iiij.
Prebende quandoq; ſunt numerate/ſꝫ nõ canonici. fo.clij.col.iiij.
Prebẽde ſcti thome de lupara pariſieñ. dioceſis cõferunt̃ alternatiue ꝑ regẽ ⁊ epm pariſieñ. fo.xcviij.col.ij.
Prebẽde quãdoq; diſtincte nõ ſunt/lꝫ canonicoꝝ nũerus ſit cert⁹. cvi.col.ij.
Prebendas duas theologales inſimul nõ poteſt quis habere. lxx.col.i.i fi.
Prebẽdarius theologalis ad tria oneratur. fo.lxx.col.ij.
Preceptum iudicis an habeat vim ſententie. fol.cxxvi.col.i.
Preces an iducãt ſimoniã. xxxi.co.iiij.
Preces principum an ſint admittende. folio l.col.i.
Preces principis an inducãt iuſtũ metum. fol.l.col.ij.
Precium appellatione damni nõ venit. folio cxxviij.col.ij.
Predeceſſor ⁊ ãteceſſor differt.viij.co.ij
Predicatio nõ olb⁹ ẽ ꝑmiſſa. cciij.col.ij.
Predicatores mercedẽ habebũt priuilegiatam. fo.lxx.co.ij.
Prelatus pro eccleſia mortem ſubire debet. cciij.col.ij.
Prelatus tenetur de mala adminiſtratione. fo.xij.col.i.
Prelati officio nichil periculoſius. folio xxvij.col.iiij.
Prelati putatiui geſta valent. folio cxxxviij.col.ij.
Prelati vitium ſubditos corrumpit. folio lxi.col.ij.
Prelati qui dicũtur. fo.xxiiij.col.ij.
Prelati ſubditis bona ꝑbeant exempla. folio xij.col.ij.
Prelati quo ordine ſedere debẽt in concilio. fo.xxi.col.i.
Prelati debent eſſe in concilio ſacris veſtibus induti. fo.xx.col.iiij.
Prelati quo ad populũ dicuntur ſignuꝫ ad ſagittam. fo.xij.col.ij.
Prelati dicũtur paſtores. fo.xxiiij.col.i.
Prelati indebite exigentes argentum a ſubditis arguũtur. fo.xi.col.iiij.
Prelatoꝝ inferioꝝ tolerãtia ius nõ dat in beneficio. fo.lxij.col.ij.
Prelatura dꝫ eſſe electiua. cxlix.col.i.
Preſbyter a parrochianis accuſari poteſt de concubinatu. fo.cxcij.co.iiij.
Preſbyter cognoſcens mulierẽ ſolutam cõmittit adulteriũ. fo.clxxxvij.col.ij.
Preſbyter exoſus populo/poterit remoueri. fo.xlvij.col.iiij.
Preſbyteris quãdoq; licuit vxorem ducere. fo.cxc.col.iiij.
Preſcribi non poſſunt bñficia quo ad titulum. fo.lvij.col.iiij.
Preſcriptio conſuetudinaria an currat contra minorem. fo.cxxxv.co.iiij.
Preſcriptio interrupta ꝑ vnum an proſit aliis. fo.cxxxvij.col.iiij.
Preſcriptio interrũpitur proteſtatione. folio cxxxvi.col.i.
Preſcriptio in vno non extenditur ad aliud. fo.clxxxij.col.iiij.
Preſcriptio interrumpitur per litis conteſtationem. fo.cxxxvi.col.ij.
Preſcriptio non currit durante hoſtilitate. cxxxiiij.col.iiij.
Preſcriptio triẽnalis incipit currere ab illo tẽpore quo quis titulũ habuit coloratum. fo.cxxxij.col.ij.
Preſcriptio triennalis an currat contra minorẽ beneficiatũ. cxxxv.co.iiij.i pn.
Preſcriptionis interruptio per vnũ fa-

cta an operabitur ſuum effectum quo ad alios. fo.cxxxvij.col.iiij.
Preſcriptione interrupta perpetuatur actio de iure canonico ad mille ānos. folio cxxxvi.col.i.
Preſentatio an liget manus ordinarij. folio ci.col.iij.
Preſentatio q̄n ſit cū effectu tres debēt eſſe preſentes. fo.lxxxix.col.i.
Preſentatio non dicitur niſi ſit cum effectu. fo.lxxxix.col.i.
Preſentatio ſola non impedit preuentionem. fo.lxxxviij.col.iij.
Preſentati intra qd̄ tempus ſunt inſtituendi. fo.lxxxvi.col.i.
Preſumitur contra victum in prima inſtantia. fo.cxxvij.col.iiij.
Preſumitur pro principe ꝙ iuſta cauſa fuit motus. fo.xxvi.co.iiij.
Preter/qualiter accipit̄. fo.xxxiij.co.iij.
Preter/tenetur dupliciter. clxxij.co.iij.
Preuētio in beneficijs ꝛ iuriſditione habet locum. fo.lxv.col.ij.
Preuentio non impeditur per ſolam p̄ſentationem. fo.lxxxviij.co.iij
Princeps apl̄i non pungit. fo.vij.co.iij.
Princeps aliquis vel cōitas ꝯ imperiū romanū preſcribere pōt. fo.ij.col.iiij.
Pñceps ſeclaris pōt vniuerſitatib⁹ etiā eccl̄iaſtic; ꝑuilegia ꝯcedere. xcix.co.iij
Princeps preſumitur iuſta cauſa fuiſſe motus. fo.xxvi.col.iiij.
Princeps ſi mādat aliquē innocentē occidi an ſit ei parendū. fo.xxvij.col.i.
Princeps credatur iuſta ratione moueri. fol.xxvi.col.iiij.
Princeps auferre ius naturale nequibit. fo.xlvij.col.ij.
Princeps tollere non poteſt defenſionē folio xlvij.col.ij.
Princeps ſi precipit aliquē eligi dicitur electio facta ꝑ metū. fo.l.col.iij.
Principis intereſt ſubiectos habere diuites. fo.xiiij.col.i.
Principem oīa que mouere poſſunt/ tangēda ſunt. fo.xcv.col.ij.
Principe ſedente quo ordine debēt alij ſibi aſſidere. fo.vij.col.iiij.
Pñcipes nec minis nec p̄cib⁹ debēt impedire electōes liberas. cxxxiiij.co.iiij
Primogenitus ſuis fratribus ſubuenire tenetur. fo.vij.col.i.
Primogeniti poſſunt reges vocari patre viuente. fo.vi.col.iiij.
Prior cōuētualis dr̄ p̄lat⁹. fo.xxv.co.ij.
Priores ꝓratuū q̄ ſunt ex̄ monaſteriū non ſunt de conuentu monaſterij ꝑncipalis. fol.xxv.col.ij.
Priorat⁹ vnius monaſterij an poſſit dari monacho alteri⁹. fo.lxxxiiij.col.iij.
Priuatio ipſo iure nō inducatur/niſi ſit cauta. fo.lxx.col.ij.
Priuatus quis dicitur. fo.cxcvi.col.ij.
Priuilegium venditū eſt irreuocabile. folio clv.col.iiij.
Priuilegiū primū pape an poſſit eſſe ita validū vt tolli n̄ poſſit ꝑ ſcdō3. lxvi.co.ij
Priuilegiū de nō ſoluendis decimis ad noualia extenditur. fo.clxxxiij.col.i.
Priuilegiū ꝛ ꝯſuetudo eq̄parāt̄. cx.co.iij
Priuilegiū priuilegiatā ꝑſonam non excedit. fo.lxxxvij.col.iiij.
Priuilegiū ꝑdit vagabūd⁹. clxviij.co.iij
Priuilegio ſcholariū gaudere nō debēt qui vadunt ad ſtudiū vt citent ꝛ vexēt extraneos. fo.lxxiij.col.i.
Priuilegia mēdicantiū. fo.xlix.col.iij.
Priuilegia ſcholariū ſunt multiplicia. folio xcix.col.iij.
Pro/quid importat. fo.cl.col.iij.
Probādi on⁹ icūbit aſſerēti. xxxviij.co.3.
Probatio equiuoca non releuat probantem. fo.ij.col.iij.
Probatio plena requiritur i cauſa ſummaria. fo.cxx.col.iij.
Proceſſiones ſunt duplices. clxiij.co.ij.
Procurator ad eligendū ꝯſtitui nō pōt niſi quattuor cōcurrāt. fo.xxxi.co.iiij.
Procurator cū iuramēto de nō reuocando/an reuocari poſſit. fo.xxxi.col.ij.
Procurator q̄liter nocet dn̄o. xl.co.iiij.
Procuratorē ꝯſtituēs ad reſignandum vel ꝑmutandū cū iuramēto de nō reuocando an poſſit ip̄m reuocare. folio xxxi.col.ij.
Prohibitio ceſſat/ceſſante ipſius cauſa. folio lxxvij.col.i.
Promouendus in tribus ſit ſufficiens. folio clxi.col.iiij.
Pronūciatio reguletur ſ̄m petitionem.

folio cxxxviij.col.iij.
Proteſtatio ante actum quandoq; prodeſt. fo.cxxxvi.col.iiij.
Proteſtatio interrumpit pſcriptionem. folio cxxxvi.col.i.
Proteſtationem operātur hec verba ſine preiudicio. fo.ciiij.col.i.
Prothonotarij varia habent nomina. folio cxxi.col.ij.
Prothonotariorꝝ etas. fo.cxxi.col.ij.
Prothonotariorū officium et inuentio. folio cxxi.col.i.
Prouincia habeat archiepiſcopum. folio xv.col.i.
Prouīcia qualiter accipit. fo.lvij.col.i.
Proxim⁹ dicitur quilibet nature noſtre particeps. fo.lvij.col.iiij.
Proximior poteſt rem venditam retrahere. fo.lxxi.col.ij.
Publicatio dupl'r ſumit. cxciij.col.iij.
Publicitas vn̄ cauſat. fo.cxciij.co.iij.
Puritas i bn̄ficijs deſiderat.xxxvi.co.3.

Quadrageſimali tp̄e cōceduntur nolationes p vniuerſitates. lxxx.co.ij.
Qualitas eſt duplex ſcꝫ intrinſeca ꝛ extrinſeca. fo.xxxviij.co.iij.
Qualitate intrinſeca elect⁹ preſumitur idoneus. ſecus quo ad extrinſecam. folio xxxviij.col.iij.
Qualitates legis. fo.xiiij.col.ij.
Quātitas in furto nō diſtiguit cū in gallina vel ouo cōmittat. fo.xxxix.co.i.
Quaſi/quid ſignificat. fo.clxviij.col.i.
Quaſi ꝯhit in iudicio. fo.cxcviij.co.iij.

Rancorē tenet q̄s remittere/nō autē ſatiſfactionē iniurie. liiij.col.iiij.
Rapt⁹ i meretrice nō cadit. fo.cxc.co.i.
Recept⁹ an teneat aliq̄d dare. clij.co.ij.
Recredētia non facit aliquē pacificum poſſeſſorem. fo.xcvi.col.i.
Recredētiarius an faciat fructus ſuos. folio cxix.co.ij.
Reficere quid eſt. fo.xvij.col.ij.
Reformatio quid eſt. fo.xvij.col.ij.
Reformatoris officiū non expirat morte concedentis. fo.xvij.col.ij.
Regalia mirabilem effectum habet. folio cxxxij.col.i.
Regalia tripliciter ſumit. fo.clvi.co.i.
Regalie collatio. fo.cxxxij.col.iij.
Regnū an ptineat ad filium ſecundo genitum/vel ad nepotē ex primogenito. folio cxlvij.co.iiij.
Regnum quādo incepit. fo.iij.col.iiij.
Regnum francie a deo ſpecialiter eſt approbatum. fo.ij.col.i.
Regnum francie ab anglicis diu poſſeſſum fuit. fol.iij.col.i.
Regnū defēdit ꝍonib⁹. fo.xiij.co.iiij.
Regnum francie nunq̄ tranſit in feminam. fo.vij.col.iiij.
Regni alieni archana ſcrutari nō licet. folio x.col.iiij.
Regula cācellarie ſup beneficijs patronatus laicalis. fo.xiij.col.ij.
Regule cancellarie quando ſunt ſeruāde. fo.lij.col.i.
Reipublice datur reſtitutio ſicut minori. fo.li.col.ij.
Religioſus poteſt promoueri ad eccleſiam parrochialē. fo.xc.col.iiij.
Religioſi compatres eſſe non debent. folio clxxvi.col.iiij.
Religioſi non debent feminas oſculari. folio clxxvij.col.i.in p̄n.
Religioſi poſſunt graduari. xc.col.ij.
Renuncias bn̄ficio nō aliter pdit dominiū et ꝓprietatē bn̄ficij donec ſuperior renūciationē ratā habuerit. cc.col.ij.
Renūciatio bn̄ficij ſimoniaca nulla eſt i preiudiciū reſignātis. fo.xxxiij.col.ij.
Reſuatio an ipediāt vnionē. xlv.co.ij.
Reſeruatio eſt duplex. fo.li.col.iij.
Reſeruatōis effect⁹ q̄lis ē. xliiij.co.iiij.
Reſeruatiōes et gratie expectatiue multorū ſunt cā malorꝝ. fo.x.col.ij.
Reſeruatiōes ſunt dānate. xlvi.col.i.
Reſeruatiōes ſunt odioſe. fo.xlv.col.i.
Reſeruationes per pragmaticam abolentur. fo.lij.col.ij.
Reſuatiōes q̄re ſunt odioſe. lxiiij.co.ij
Reſeruatiōes ſunt dānate. xcix.co.iiij.
Reſcriptum impetrātis capacitas aut incapacitas quo tempore attendi debet. fo.lxxxiiij.co.iiij.
Reſignatio bn̄ficij ꝓpter liberationē fratris de carcerib⁹ nō valet. fo.l.col.ij.
Reſignatio egri facilius eſt admittēda

ꝙ ſenis. fo.xcvij.col.iiij.
Reſtitutionem petens quandoqꝫ tenet poſſeſſionē colorare. fo.cxlij.col.ij.
Retractus conſuetudo. fo.lxxi.co.iij.
Rex francorum et rex francie vtrūqꝫ dici poteſt. fol.iij.col.ij.
Rex francie in qua etate poteſt coronari. fol.iiij.col.iij.
Rex quandoqꝫ fit ex accidēti quandoqꝫ ex electione ⁊c. fo.vij.col.ij.
Rex francie nō tenetur alienigenas admittere ad beneficia. fo.x.co.iiij.
Rex añ dyadema adminiſtrat. iiij.co.ij
Rex frācie nō ſubeſt īpatori. cxvi.co.ij.
Rex/regis nomen perdit ſi a veritate recte vite recedit. fol.iij.col.ij.
Rex francie debet eſſe protector eccleſie. folio v.col.iij.
Rex francie non recognoſcit ſuperiorē. folio ij.col.ij.
Rex īpubes pt adminiſtrare. iiij.co.iij.
Rex pipinus fuit in concilio generali. folio xiiij.col.iiij.
Rex francie occupat bona vacantia per aubanam. fo.lxxij.col.i.
Rex francie philippus per papam fuit excōmunicatus. fo.clx.col.ij.
Regis frācie capellani poſſunt vſum romanum tenere. fo.clxvi.col.ij.
Regis boni officium. fo.iiij.col.i.
Regis francie priuilegium circa vacatura. fo.lxxxiiij.col.iiij.
Regi an ſit potius obediendum ꝙ prelato. fol.lx.col.i.
Regi francorum locutus eſt crucifixus. folio ix.col.iij.
Reges inuncti non videntur meri laici. folio clvi.col.i.
Reges q̄re ſunt īſtituti. fo.iij.col.ij.
Regū filij legitimi q̄ dicūt. cxlviij.co.ij.
Roma a romulo nomen ſumpſit. folio iiij.col.iij.
Roma ibi/vbi papa. fo.lvij.col.ij.
Romani per potentiam imperium habuerunt. fol.ij.col.ij.
Romani ꝙdiu iuſticiā coluerunt/tādiu monarchiā obtinuerūt. fo.ix.col.ij.
Romanus pontifex/et eius legatus nō aſtringuntur ad obſeruandas qualificationes et ordinem graduatorum in cōferēdis bñficijs. fo.lxv.co.iiij.I ſl.
Romanus pōtifex facti ſui obliuiſci poteſt. fo.xlv.col.ij.
Romana eccleſia eſt aliarum mater et magiſtra. fo.xli.col.iij.
Romanum vſum tenentes non excuſantur. fo.clxvi.col.i.
Romulus remum fratrem interfecit. folio iiij.col.iij.

Sacerdotis dignitas magna eſt/ꝙ ſolus euchariſtiam conficit. folio xxix.col.ij.
Sacerdotes an veniant appellatiōe clericorum. fol.lx.col.ij.
Sacerdotes dicuntur lux mundi. folio v.col.i.
Sacramēta ſunt duplicia. cxcij.col.ij.
Salarium non tollitur per peregrinationem. fol.lxxiij.col.iij.
Salarij taxatio. fo.xxxix.col.iiij.
Salutans indignatiōnē videtur remittere. fo.iij.col.iij.
Sanctio pragmatica quid dicitur. folio ccij.col.iiij.
Sanctio pragmatica an fuerit approbata. fol.iiij.col.iiij.
Sanctitas ſemper preſumitur in papa: niſi cōtrariū cōſtet. fo.xli.col.ij.
Sāguis chriſti in magna copia effuſus fuit. fo.xxiiij.col.iij.
Sanguis chriſti in ampulla incluſus ē in prouincia prouincie apud ſanctum maximinum. fo.xxiiij.col.iiij.
Sapientes militibus ſunt preferendi. folio xij.col.iiij.
Sapientia vera ſine diuino auxilio haberi non poteſt. fo.xxviij.col.i.
Scholaris an per abſentiam ꝑdat matriculam. fol.xcij.col.iij.
Scholaris an ſortiatur domiciliuꝫ in loco ſtudij. fo.xcij.col.iiij.
Scholaris notorie peritus poteſt tranſire ſine examine. fo.xcix.col.i.
Scholari non ſufficit in ſtudio morari: niſi operā det litteris. fo.xcij.col.iij.
Scholares non immatriculati nō gaudent priuilegijs. fol.xci.col.iiij.
Scholares habent quattuor iudices. folio lxxiij.col.i.

Scholarius examinatio per quot debet fieri. fo.xcviij.col.iij.
Scholariū priuilegia. fo.lxxij.co.iiij.
Scholis proximus faber pōt ꝑ iudicem expelli. fo.lix.co.iiij.
Scientia in omni etate eſt appetenda. folio .lviij.col.ij.
Scientia legalis quid habet pro ſubiecto. fo.lxxiiij.col.ij.
Sciētia mores et vita ꝓmouendi prius debent inquiri. fo.xxviij.col.i.
Sciētia fugat carnis vitia. lviij.col.iij.
Scientia eſt illaudabilis quam vita maculat. fo.lviij.col.iiij.
Sciētie fructus. fo.xc.col.iiij.
Scientie imperfectū ſupplet ꝑfectio pecunie. fo.xcix.col.ij.
Scientiā litterarum ama/⁊ carnis vitia non amabis. fo.lviij.co.iij.
Sciētias hūanas theologi ſcire debent. folio lxxi.col.i.
Scriptura an ſit de ſuba leg. cci.col.ij.
Scripturas legitās vitabit crimina carnis. fo.lviij.col.iij.
Sedes aplica nō morit. fo.lxij.col.iiij.
Semeſtre ad ꝯferēdū ē vtile.lxxxv.co.iij
Senectuti deferendū eſt. lxxiiij.col.ij.
Senex ꝑſumitur minus viuere ꝙ̄ eger. folio xcvij.col.iiij.in fi.
Snīa īterlocutoria que eſt. cxxv.co.iiij.
Sententia ſup exceptione peremptoria an ſit diffinitiua. fo.cxxv.co.iij.
Sentētia abſoluens ab obſeruatione iudicij eſt interlocutoria. cxviij.col.i.
Snīa ꝯ̄ ius lata an valeat. fo.cliij.co.ij.
Sententia eſt triplex. fo.cxxv.col.iij.
Snīa q̄dā eſt q̄ſi diffinitiua. cxxv.co.iiij
Sentētia facit rē notoriā. clxxxv.col.i.
Sētētia fuit lata ꝓ aliquo ſup aliq̄ re ꝙ ſit dn̄s nō ꝓpter hoc fit ſua. xlij.col.i.
Sententia an confirmetur per non appellantem. fo.cxv.col.iij.
Sentētia ſedēdo ꝓfertur. fo.xxi.co.i.
Sententie vitium non purgatur ꝑ omiſſionem appellationis. fo.cxv.co.iiij.
Sententie appellatione in dubio nō cōtinet interlocutoria. fo.cxxiij.col.iij.
Sententiā an poſſit iudex a quo exequi tempore ad proſequendā appellationem lapſo. fo.cxiij.col.i.
Sniam ꝯfirmat nō appellās. cxv.co.iij.
Sequeſtro beneficij an poſſit inſinuatio fieri. fol.cij.col.iiij.
Seq̄ſtratio ſcd̓m ſtilū frācie. cxxxij.co.iiij
Sequeſtrationē bn̄ficij impedit poſſeſſio triēnalis pacifica. fo.cxxxiij.col.i.
Sermo fieri dʒ in cōcilijs. fo.xvi.co.ij.
Seruiendū eſt hilariter. fo.clxi.col.i.
Sicilia bononia ⁊ anglia an ſint de dn̄io eccleſie romane. fo.xxvi.col.i.
Sigilli appoſitio an aliquid importet. folio ccv.col.i.
Symbolū eſt q̄ntuplex. fo.clxxi.co.iiij
Simonia inducit ꝑ preces importunas preſertim ꝓ indigno. fo.xxxi.co.iiij.
Simonia ꝯtinet duo mala. xxxiij.co.iiij
Simonia peſtis appellat. fo.xiij.col.i.
Simonia ex modico inducitur ſi ex pacto detur. fo.xxxix.col.i.
Simonia reddit infamē īfamia iuris cōdemnatū de ipa. fo.xxxiiij.col.iij.
Simonia ē maximū crimē. xxxiij.co.iiij.
Simonia nō eſt ſoluere notario in ſpiritualibus ꝓ ſcriptura. fo.clij.col.iij.
Simonia an poſſit in papam cadere. folio cliij.col.iij.
Simonie crimen cetera precellit ſui magnitudine. fo.xxxiij.col.iiij.
Simoniā an cōmittat qui ad eccleſiā vadit ꝓpter diſtributiones. clxi.col.ij.
Simoniā inducit ſola ꝓmiſſio dandi tēporale pro ſpūali. fo.xxxi.col.ij.
Simoniā īducūt q̄nq; oboli. xxxix.co.i.
Simōiac⁹ a q̄ pōt diſpēſari.xxxiiij.co.ij.
Simoniacus an poſſit per epiſcopū diſpenſari. fo.xxxiiij.co.iiij.
Simpliciter qualiter accipit. ccij.co.ij.
Sinodus quotiens fit in anno:et q̄ teneantur venire. fo.xv.col.iij.
Species derogat generi. fo.clxxij.co.ij.
Spiritū ſanctum blaſphemāt qui canones cōtemnūt. fo.xxiij.co.ij.
Spiritualia ſine corporalibus eſſe non poſſunt. fo.xiiij.col.ij.
Spoliatus nō tenetur probare titulum. folio cxlij.col.i.
Sponſa chriſti ꝑ entia ſine cōſciētia gubernatur. fol.cxcij.col.i.
Statim mox ilico verificātur in tempore modico. fo.clxxviij.col.iij.

Statutū nō valet vt exiſtēs in vna hora hēat diſtributiões ꝑ olb⁹. clxiiij.co.i.
Statutum nouum īterpretetur ſm ius cōmune. fo.xcvi.col.iij.
Statutū inducens ad peccandum non valet. fo.clxxxix.co.iij.
Statutū ꝓhibēs appellationem an valeat. fo.cxvij.col.iiij.
Statuta contra libertatem eccleſiaſticā ſunt nulla. fo.v.col.iij.
Statuta ſine penarum adiectionib⁹ modice ſunt vtilitat̄. fo.lxxxv.co.i.
Stilus francie in materia ſequeſtrationis. fo.cxxxij.col.iiij.
Studere lȝ ſpe ꝓmotiōis. xij.col.iiij.
Studētes q̄b⁹ pollere debēt. lviij.co.iij.
Studētib⁹ tria ſūt nec̄ia lviij.col.ij.i fi.
Studiū litterarū primū fuit ordinatum in egypto. fo.lxxij.col.iiij.
Studiū īpedit̄ ꝑ curā tpaliū. lxxij.co.iij
Studij ratiōe poſſunt oēs hore ſimul ꝑſolui de mane. fo.clix.col.iiij.
Studij deſcriptio. fo.lviij.col.iiij.
Studij ratione poteſt ſcholaris de mane om̄es horas dicere. fo.clix.co.iiij.
Studia ḡnalia que ſunt. fo.vi.col.iij.
Studiorꝫ cā abſens reſtituit̄. lxxiij.co.i.
Stulti ꝑ ſapiētes curātur. lxix.col.iij.
Subiectos domini ſibi caſtigare tenentur. fo.lxi.col.iiij.
Subiectum ſcientie legalis et medicinalis quid eſt. fo.lxxiiij.col.ij.
Subrogatus cēſeatur iure illi⁹ in cuius locū ſubrogatur. fo.lxviij.col.ij.
Subſcribens ſe non facta lectura eius ad quod ſe ſubſcribit poteſt ſibi preiudicare. fo.cxlix.col.ij.in fi.
Succeſſio immediata eſt ī beneficijs reprobata. fo.cxlviij.col.iij.
Succeſſor pontificis tenetur obſeruare contractū predeceſſoris noīe dignitatis celebratum. fo.xxvij.col.iij.
Succeſſor romani pontificis pōt grauare eccl̄iam vigore mandati quā grauauerat ſuus ꝑdeceſſor. fo.lxv.col.i.
Surreptio tollit̄ ꝑ motū ꝓpꝛ̄ū. xcv.co.ij.
Suſpēſio ī iure varia eſt. clxxviij.col.i.
Suſpēſus ab officio ꝓpter crimen eſt ſuſpēſus a beneficio. fo.clxxviij.co.ij.
Suſpenſus a beneficio poteſt eligere et eligi. fo.clxxviij.col.i.
Suſpenſi ⁊ interdicti an ſint vitandi. folio cxciiij.col.iij.
Tabellio debet apponere locū initi contractus. fo.cci.col.ij.
Tacens tenet mediū inter contradicentem ⁊ ꝯſentientem. fo.cxxvi.col.ij.
Templa duo romanorū. fo.ix.col.ij.
Tempus ſemeſtre ad conferendum eſt vtile. fo.lxxxv.col.iij.
Tempus certū in multis debet eſſe cōpletum. fo.cxxxiij.col.i.
Tempus vacatiōis an ſit ſemper in ſpiciendum. fo.lxxvi.col.iij.
Tp̄a ī puniتōib⁹ an ꝯfūdant̄ clxx.co.iij.
Termin⁹ iuris an poſſit ꝑ iudicē breuiari an prorogari. fo.xviij.col.iiij.
Termin⁹ nimis breuis non artat citatū ad cōparendum. cxviij.col.ij.
Teſtamentum factum contra iuramentum tenet. fo.xxxi.col.ij.
Teſtamentū nō vitiat turpis conditio. folio lxxi.col.iiij.
Teſtes an debeāt ſe ſubſcribē cc.col.iiij
Teſtes ſynodales quales debent eſſe. folio xvi.col.i.
Teſtiū dctā ſt̄ ꝯcordāda cviij.co.i.i pn.
Theolog⁹ dȝ pri⁹ mōneri ad reſidētiā q̄ꝫ ꝓuet̄ vl̄ ꝓuat⁹ dclaret̄. lxxij.col.ij.i fi.
Theologus vel iuriſta vter poti⁹ in papam eligi debeat. fo.lxxv.col.iiij.
Theologus ſuā prebendā cū nō theologo ꝑmutare nequit. fo.lxxi.col.ij.
Theologo congruum eſſet ſcire ius canonicum. fo.lxxi.col.i.
Theſaurus quid eſt. fo.xiiij.col.i.
Timēde nō ſunt mine illuſorie l.co.iiij
Timor domini eſt ſemper pre oculis habendus. fo.xxvij.col.iiij.
Titulus quando dicitur coloratus vel incoloratus. fo.cxxxi.col.i.
Titulus coloratus per quē debeat probari. fo.cxxxij.col.ij.
Titulus predeceſſoris per mortē totaliter extinguitur. fo.cxxxiiij.col.ij.
Titul⁹ ꝑ iuramētū qn̄qꝫ ꝓbat̄ cxliij.co.i.
Titulus colorat⁹ ſupueniens an tueat̄ poſſeſſorē triēnalē. fo.cxxxij.col.ij.
Titulus quilibȝ requirit reſidentiā perſonalem. fo.lv.col.i.in fi.

Titulum apparēter iuſtum quādoq3 ꝓbare ſufficit. fo.cxli.col.iiij.
Titulū ſue poſſeſſionis neminē cogi docere/qualiter intelligit. cxli.col.iiij.
Titulū nō habēs in bñficio tenet beneficium cū pctō/et decipit animas parrochianorum. fo.cxlij.col.iiij.l fi.
Titulum ſui predeceſſoris nullus probare tenetur. fo.cxliij.col.iiij.
Titulū predeceſſoris non eſt neceſſe ꝓbare. fo.cxxxviij.col.iij.
Tituli qñ ſunt exhibēdi. cxxxvij.co.iij.
Tolerātia an detius l bñficio. lxij.co.ij.
Thomas cantuariēſis in ecclīa occiſus an eam cōſecrauerit ſanguinis ſui effuſione. fo.iiij.col.i.
Thomas cantuariēſis archiepūs ꝓ defēdendis rebus eccleſie martyrium ſuſcepit. fo.cciij.col.iij.
Thomas de acquino ad cōciliū lugdunen.fuit vocatus. fo.xiiij.col.iiij.
Treuga magis accedit paci q̄ guerre. folio xix.col.ij.
Turnus nominatorum per quid probabitur. fo.lxxxix.col.ij.
Turn⁹ p quid ꝓbabitur. lxxxix.col.iij.
Turn⁹ p que bñficia fit. fo.lxxvi.col.ij.
Turni computatio. fo.lxxxix.col.ij.
Uacare qualiter ſumit. lxxij.co.iij.
Uacatio quelibet an faciat turnū. folio xcvi.col.iij.
Uacatio per mortē aut al's quouiſmodo quas vires habet. fo.cxxij.col.iiij.
Uacationis tempus an ſit ſemper inſpiciendum. fo.lxxvi.co.iij.
Uaſallo feudū ſine cauſe cognitione tolli non poteſt. fo.xxvij.col.ij.
Uectigal recipiens an teneatur ex delicto familie. fo,lxi.col.iiij.
Uectigaliū cōductor tacite bona ſua fiſco obligat. fo.xij.col.ij.
Uēditor rei aliene ſi ſuccedit domino q̄d iuris. fo.lxvij.col.iij.
Uenialia ex contemptu fiunt mortalia. folio clxxxij.col.i.
Uerbum diuinum diligenter eſt audiendum. fo.clxviij.col.ij.
Uerba narratiua pape olim faciebant fidem. fo.cxcvij.col.iij.
Ueritas ab oib⁹ q̄renda eſt. cciij.col.ij.
Uexationē an liceat redimē. xxxi.co.iij.
Uicarius generalis an poſſit cōferre beneficia. fo.cij.col.ij.
Uicarius ſi fuerit reuocatus et ignorat reuocationē quid iuris. fo.cij.co.iij.
Uicari⁹ pt licētiare ordinādos. cij.co.i.
Uicarius reuocatur per domini preſentiam. fo.ciij.col.i.
Uicario extra dyoceſim poteſt fieri inſinuatio. fo.cij.col.iij.
Uicario ordinarij facta p̄ſentatio ligat manus ipſius ordinarij. fo.ci.col.iiij.
Uicario particulari an bñficioꝝ vacaturoꝝ collatio poſſit cōmitti. lxxxij.co.iij
Uicarij pape ſunt epiſcopi in ſuis dyoceſibus. fo.xliij.col.ij.
Uicarij ſi plures ſint/an ſit omnibus inſinuatio facienda. fo.cij.col.ij.
Uicarijs patronoꝝ vel collatoꝝ ſufficit nominationē inſinuare. lxxxij.co.iiij.
Uicarios ſiue officiales tenēt epi conſtituere loco ſui. fo.lxxxij.col.i.
Uidel3/eſt dictio expoſitiua. clvij.co.iiij
Uilla an dicatur murata muris deſtructis. fol.lxxix.col.ij.
Uilla caſtrum et ciuitas qualiter differunt. fo.lxxviij.col.iij.
Uillarum muratarū parrochiales eccleſie viris lr̄atis ſūt dāde. lxxviij.col.ij.
Uiolētia qñ dicitur fieri. fo.l.co.ij.
Uirgo beata ſine peccato originali fuit concepta. fo.xvij.col.iij.
Uiri appellatione non comprehenditur mulier. fo.xxxij.col.iij.
Uiri eccleſiaſtici quattuor vitiis p̄cipue ſunt cōtaminati. fol.x.col.i.
Uirtutū mr̄ diſcretio dr̄ eſſe. cxcv.co.ij.
Uita ꝓmouēdi vbi d3 inq̄ri. liiij.col.ij.
Uitia quattuor precipue ſunt in viris eccleſiaſticis. fo.x.col.i.
Uolūtas ⁊ conat⁹ differūt. lxxxv.co.ij.
Uox viua plurimū afficit. xcix.col.ij.
Uocem nulli habēt in eccleſia cathedrali ⁊ collegiata/niſi ſint ſubdiaconi. folio xxxviij.col.ij.
Unio an īpediat p reſuationē. xlv.co.ij.
Uniones beneficioꝝ vacaturorū an valeant. fo.lij.col.ij.
Uniuerſitas pariſien.dicitur eccleſiaſtica. fo.xcij.col.ij.

Uniuerſitas ē duplex. fo.xxxiij.col.ij.
Uniuerſitas vel collegiū ſi aliqua velit explicare requirit ꝙ omnes collegialiter cōueniant. fo.xxviij.col.iij.
Uniuerſitas quandoqꝫ eſt eccleſiaſtica/ quãdoqꝫ ſecularis. fo.xcij.col.ij.
Uniuerſitas recipit priuilegium a principe. fo.lxx.col.i.
Uniuerſitas ꝑ quē pōt erigi. fo.vi.co.ij.
Uniuerſitas delinquere pōt. cxcv.co.iiij.
Uniuerſitatꝫ motus proprius an tollat ſurreptionē nolationis. xcv.col.iij.
Uniuerſitatis approbatio ſpectat ad pn cipem. fo.xci.col.iij.
Uniuerſitatꝫ geſta qñ valēt. xix.col.iij.
Uniuerſitatis ſecreta nō ſunt extraneo cōmunicanda. fo.xxxij.col.i.
Uniuerſitates non poſſunt cogi ad dandas nominationes. fo.xci.col.iij.
Uniuerſitates ſole nolant. xciiij.col.ij.
Uniuerſitatib⁹ etiã eccleſiaſticis pōt priuilegia ꝯcedere pnceps ſclarꝫ. xcix.co.iij.
Unius ob noxam multos periiſſe ſciatꝫ. folio liiij.col.i.
Uſurari⁹ notori⁹ q̃s dicat. clxxxvi.co.ij.
Uſuras ꝑmittēs ſi obligat.cxxxix.co.iiij
Uſurpare quid eſt. fo.x.col.ij.
Uxor alatur a viro. fo.clxv.co.ij.
Uxor de cōſuetudine nō pōt ſine cōſenſu viri ſe obligare. cxc.col.iiij.in pn.
Uxoris appellatio an cōprehendat ſpōſam de pſenti nō cognitã. cxc.col.iij.
Z Elare quid ſit. fo.li.co.i.
zelus duobus modis ſumitur. folio li.col.i.

¶ Finis tabule quotationum.

¶ Johannis chappuis in ſuperiorē pragmatice ſanctiōis indicem ab eo compaginatū tumultuaria enucleatio.

INdicem huiuſcemodi ſerie alphabetica compactū/ ſi quiſpiã haud ſegniter ſcrutabitur: rectiſqꝫ conſpiciet ocellis: vix quicꝗ mēte volutabit: quin hic mox imp̄romptu adinueniat. Plures preter annotatiunculas e regione gloſarum locatas reperiuntur ſentētie: ad quarum latibula facili ducere ſemita/ ſingula ſi folia numero ſignata patēti diligēti⁹ obſeruaueris. Neqꝫ binas ꝓ expetita materia cogeris colūnas pluſtrare. Si tamen interlegēdum eandē varijs in locis/ diuerſoqꝫ ſub grãmate ſententiã offenderis: id non ab re factitatū putato. cū diſcrepãtes ſint hominū concept⁹. quotqꝫ capita/ tot ſenſus. Euenit ſiquidem vt qđ ſub alpha venatur vn⁹: alter ſub o piſcetur. Elaboratas inſuper ſententiarum ipſarum ſedes cariſſime lector ſi lubet profundius ruſpare. et quotquot legeris (citra iactantiã diximus) indices huic noſtra opinione ſpectabis longe abſimiles. Exactiſſimam deniqꝫ totius opuſculi tam in textu ꝗ̃ gloſemate caſtigationem ſi hec cum prioribus conferatur impreſſionibus/ quiſquis hic verſaberis/ comperies. Si vera fatemur: inter ſtudēdum agnoſces. Uale. Et directorem ſi quid notatu dignū reppereris: tuis dignator precibus: vt cum aura veſci deſtiterit etherea: beatis potiatur ſedibus.

Stet liber hic: donec fluctus formica marinos
Ebibat: et totum teſtudo perambulet orbem.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

¶ Finis huic opuſculo impoſitus eſt opa magiſtri Andree bocard impreſſoris ſeduli in vrbe pariſia. xviij. Auguſti. 1507.
Deo gratias.